საქართველოს მთავრობის

დადგენილება №41

2016 წლის 28 იანვარი

ქ. თბილისი

ტექნიკური რეგლამენტის „შენობა-ნაგებობის უსაფრთხოების წესების“ დამტკიცების თაობაზე

მუხლი 1

პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსის 103-ე მუხლის შესაბამისად, დამტკიცდეს თანდართული ტექნიკური რეგლამენტი – „შენობა-ნაგებობის უსაფრთხოების წესები“.

მუხლი 2

1. ამ დადგენილების მოქმედება ვრცელდება მხოლოდ კანონმდებლობის შესაბამისად განსაზღვრულ III, IV და V კლასს დაქვემდებარებული შენობებისა და ნაგებობების დაგეგმარებაზე, მშენებლობასა და მოვლა-პატრონობაზე.

2. ამ დადგენილების მოქმედება არ ვრცელდება იმ ობიექტებზე, რომელთა მიმართაც 2017 წლის 16 ნოემბრამდე შეთანხმებულია არქიტექტურული პროექტი ან წარდგენილია განაცხადი არქიტექტურული პროექტის შეთანხმების თაობაზე ან/და გაცემულია მშენებლობის ნებართვა, მაგრამ შენობა-ნაგებობა არ არის ექსპლუატაციაში მიღებული, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც წინამდებარე წესები უფრო ხელსაყრელ პირობებს ითვალისწინებს და მის გამოყენებაზე მოთხოვნას აყენებს განმცხადებელი. აღნიშნულ ობიექტებზე გავრცელდება ამ დადგენილების ამოქმედებამდე მოქმედი კანონმდებლობა.“.

3. თუ შენობა-ნაგებობები აშენებულია ამ დადგენილების ამოქმედებამდე ამ დადგენილების მოთხოვნების შეუსაბამოდ, მათი რეკონსტრუქციისას დაუშვებელია დადგენილების მოთხოვნათა მიმართ არსებული შეუსაბამობის ხარისხის კიდევ უფრო მეტად გაზრდა.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 6 თებერვლის დადგენილება №64 - ვებგვერდი, 07.02.2017წ.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

მუხლი 2^1

ამ დადგენილების მოქმედება არ ვრცელდება „ტექნიკური რეგლამენტის – დასახლებათა ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების ძირითადი დებულებების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 15 იანვრის №59 დადგენილებით დამტკიცებული „დასახლებათა ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების ძირითადი დებულებების“ 35-ე მუხლის შესაბამისად დაუმთავრებელ მშენებლობად მიჩნეულ ობიექტებზე.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 24 მაისის დადგენილება №245 – ვებგვერდი, 29.05.2019წ.

მუხლი 2^2

ამ დადგენილების მოქმედება არ ვრცელდება იმ მრავალბინიან საცხოვრებელ სახლებზე, რომლებსაც უნებართვოდ ან სხვა მიზეზის შედეგად ნაწილობრივ დაშენების, მიშენების ან/და მანსარდის მოწყობის გამო დაკარგული აქვთ დასრულებული არქიტექტურული იერსახე და, იერსახის მოწესრიგების მიზნით, ერთიანი პროექტის საფუძველზე, უნდა გაიცეს დაშენების, მიშენების ან/და მანსარდის მოწყობაზე მშენებლობის ნებართვა.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 5 ივლისის დადგენილება №318 – ვებგვერდი, 09.07.2019წ.

მუხლი 2^3

ამ დადგენილებით დამტკიცებული შენობა-ნაგებობის უსაფრთხოების წესების 915-ე და 916-ე ქვეთავების მოქმედება შეჩერდეს 2024 წლის 1 იანვრამდე იმ ობიექტების მიმართ, რომლებიც არ განეკუთვნებიან „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ სახელმწიფო სახანძრო ზედამხედველობის ობიექტებს.

საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 13 თებერვლის დადგენილება №64 – ვებგვერდი, 14.02.2023წ.

მუხლი 3

დადგენილება ამოქმედდეს 2017 წლის 1 იანვრიდან.

პრემიერ-მინისტრი **გიორგი კვირიკაშვილი**

შენობა-ნაგებობის უსაფრთხოების წესები

თავი 1 – რეგულირების საგანი და გამოყენება. 9

ქვეთავი 101 – ზოგადი დებულებები. 9

ქვეთავი 102 – გამოყენებადობა. 9

თავი 2 – განმარტებები. 11

ქვეთავი 201 – ზოგადი. 11

ქვეთავი 202 – განმარტებები. 11

თავი 3 – გამოყენება და დაკავებულობის კლასიფიცირება. 50

ქვეთავი 301 – ზოგადი. 50

ქვეთავი 302 – კლასიფიცირება. 50

ქვეთავი 303 – თავშეყრის ჯგუფი თვ. 50

ქვეთავი 304 – საქმიანი ჯგუფი სქ. 52

ქვეთავი 305 – საგანმანათლებლო ჯგუფი სგ. 53

ქვეთავი 306 – სამრეწველო ჯგუფი სმ. 54

ქვეთავი 307 – დიდი საფრთხის შემცველი ჯგუფი დსშ. 56

ქვეთავი 308 – დაწესებულებითი ჯგუფი დწ. 64

ქვეთავი 309 – სავაჭრო ჯგუფი სვ. 67

ქვეთავი 310 – საცხოვრებელი ჯგუფი სც. 68

ქვეთავი 311 – სასაწყობო ჯგუფი სწ. 70

ქვეთავი 312 – დამხმარე და სხვადასხვა დანიშნულების ჯგუფი დს. 72

თავი 4 – გამოყენებისა და დაკავებულობის სპეციალური დეტალური მოთხოვნები. 73

ქვეთავი 401 – რეგულირების საგანი. 73

ქვეთავი 402 – გადახურული მოლისა და ღია მოლის შენობები. 73

ქვეთავი 403 – მაღლივი შენობები. 80

ქვეთავი 404 – ატრიუმები. 86

ქვეთავი 405 – მიწისქვეშა შენობები. 87

ქვეთავი 406 – ავტომობილებთან დაკავშირებული დაკავებულობები. 89

ქვეთავი 407 – ჯგუფი დწ-2. 98

ქვეთავი 408 – ჯგუფი დწ-3. 102

ქვეთავი 409 – ფილმების გასაშვები/საპროექციო ოთახები. 107

ქვეთავი 410 – სცენები, ბაქან-სცენები და ტექნიკური პერსონალის სამყოფი ფართობები. 108

ქვეთავი 411 – სპეციალური გასართობი შენობა-ნაგებობები. 112

ქვეთავი 412 – საჰაერო ხომალდებთან დაკავშირებული დაკავებულობები. 113

ქვეთავი 413 – წვადი საწყობი. 118

ქვეთავი 414 – საფრთხის შემცველი ნივთიერებები. 118

ქვეთავი 415 – ჯგუფები დსშ-1, დსშ-2, დსშ-3, დსშ-4 და დსშ-5. 125

ქვეთავი 416 – აალებადი მოსაპირკეთებელი მასალების გამოყენება. 142

ქვეთავი 417 – საშრობი ოთახები. 142

ქვეთავი 418 – ორგანული საფარები. 143

ქვეთავი 419 – საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულები. 143

ქვეთავი 420 – ჯგუფები დს-1, სც-1, სც-2, სც-3. 145

ქვეთავი 421 – წყალბადის გამოსაცალკევებელი ოთახები. 145

ქვეთავი 422 – ამბულატორიული სამედიცინო დაწესებულებები. 146

ქვეთავი 423 – საგანმანათლებლო ჯგუფი სგ. 147

ქვეთავი 424 – ბავშვების სათამაშო ნაგებობოები. 147

თავი 5 – შენობის ზოგადი სიმაღლე და ფართობი. 149

ქვეთავი 501 – ზოგადი. 149

ქვეთავი 502 – განმარტებები. 149

ქვეთავი 503 – სიმაღლისა და ფართობის ზოგადი შეზღუდვები. 149

ქვეთავი 504 – შენობის სიმაღლე. 151

ქვეთავი 505 – ანტრესოლები და მოწყობილობების ბაქნები. 152

ქვეთავი 506 – შენობის ფართობის მოდიფიცირება/შეცვლა. 154

ქვეთავი 507 – შეუზუდავი ფართობის შენობები. 156

ქვეთავი 508 – შერეული გამოყენება და დაკავებულობა. 159

ქვეთავი 509 – თანმხლები გამოყენებები. 162

ქვეთავი 510 – სპეციალური დებულებები. 163

თავი 6 – კონსტრუქციის ტიპები. 168

ქვეთავი 601 – ზოგადი. 168

ქვეთავი 602 – კონსტრუქციის კლასიფიცირება. 168

ქვეთავი 603 – წვადი მასალა I და II ტიპის კონსტრუქციაში. 171

თავი 7 – ცეცხლისა და კვამლისგან დაცვის საშუალებები. 174

ქვეთავი 701 – ზოგადი. 174

ქვეთავი 702 – განმარტებები. 174

ქვეთავი 703 – ცეცხლმედეგობის ხარისხები და სახანძრო ტესტები. 175

ქვეთავი 704 – სტრუქტურული ნაწილების ცეცხლმედეგობის საერთო ხარისხი. 178

ქვეთავი 705 – გარე კედლები. 181

ქვეთავი 706 – ცეცხლმედეგი კედლები. 187

ქვეთავი 707 – ცეცხლმედეგი ზღუდეები. 191

ქვეთავი 708 – ცეცხლმედეგი ტიხრები. 195

ქვეთავი 709 – კვამლგაუმტარი ზღუდეები. 197

ქვეთავი 710 – კვამლგაუმტარი ტიხრები. 198

ქვეთავი 711 – თარაზული ანაწყობები. 199

ქვეთავი 712 – შვეული ღიობები. 201

ქვეთავი 713 – შახტის შემომზღუდავები. 203

ქვეთავი 714 – გაყვანილობები. 208

ქვეთავი 715 – ცეცხლმედეგი ნაკერების სისტემა. 213

ქვეთავი 716 – ღიობის დამცავები. 215

ქვეთავი 717 – არხები და საჰაერო ღიობები. 225

ქვეთავი 718 – დამალული სივრცეები. 233

ქვეთავი 719 – ბათქაშის ცეცხლმედეგობისადმი მოთხოვნები. 238

ქვეთავი 720 – თერმული და ხმის საიზოლაციო მასალები. 238

ქვეთავი 721 – მოცემული ცეცხლმედეგობა. 240

ქვეთავი 722 ცეცხლმედეგობის ანგარიში. 268

თავი 8 – შიგა მოპირკეთება. 310

ქვეთავი 801 – ზოგადი. 310

ქვეთავი 802 – განმარტებები. 310

ქვეთავი 803 – კედლისა და ჭერის მოპირკეთება. 311

ქვეთავი 804 – შიგა იატაკის მოპირკეთება. 315

ქვეთავი 805 – წვადი მასალები I და II ტიპის კონსტრუქციებში. 316

ქვეთავი 806 – დეკორატიული მასალები და მორთულობა. 317

ქვეთავი 807 – იზოლაცია. 318

ქვეთავი 808 – ჭერის აკუსტიკური სისტემები. 318

თავი 9 – ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემები. 320

ქვეთავი 901 – ზოგადი. 320

ქვეთავი 902 – განმარტებები. 321

ქვეთავი 903 – ავტოსაშხეფი სისტემები. 323

ქვეთავი 904 – ალტერნატიული ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები. 334

ქვეთავი 905 – სახნძრო მილდგარების სისტემები. 337

ქვეთავი 906 – ხელის ცეცხლმაქრები. 342

ქვეთავი 907 – სახანძრო განგაშისა და ცეცხლაღმომჩენი სისტემები. 346

ქვეთავი 908 – საავარიო განგაშის სისტემები. 365

ქვეთავი 909 – კვამლის საკონტროლო სისტემები. 368

ქვეთავი 910 – კვამლისა და სითბოს გაწოვა. 384

ქვეთავი 911 – ხანძრის მართვის ცენტრი. 387

ქვეთავი 912 – სახანძრო-სამაშველო სამსახურის მიერ გამოსაყენებელი მისაერთებლები. 389

ქვეთავი 913 – სახანძრო ტუმბოები. 391

ქვეთავი 914 – უსაფრთხოების ზომები საგანგებო ვითარებაზე რეაგირებისას. 392

ქვეთავი 915 – სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისა და მიდგომისათვის შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელი გზის დაგეგმარება

ქვეთავი – 916 მაღლივი შენობებისთვის სახანძრო-სამაშველო კაბინისათვის მოედნის მოწყობა

თავი 10 – გასასვლელი საშუალებები. 393

ქვეთავი 1001 – ადმინისტრირება. 393

ქვეთავი 1002 – განმარტებები. 393

ქვეთავი 1003 – ზოგადი მოთხოვნები გასასვლელი საშუალებების მიმართ. 395

ქვეთავი 1004 – დაკავებულობის დატვირთვა. 397

ქვეთავი 1005 – გასასვლელი საშუალების ზომა. 400

ქვეთავი 1006 – გასასვლელი საშუალებების განათებულობა. 402

ქვეთავი 1007 – შეზღუდული შესაძლებლობის პირთათვის მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებები. 403

ქვეთავი 1008 – კარები, ჭიშკრები და ტურნიკეტები. 408

ქვეთავი 1009 – გზა-კიბეები. 421

ქვეთავი 1010 – პანდუსები. 430

ქვეთავი 1011 – გასასვლელის ნიშნები. 432

ქვეთავი 1012 – სახელურები. 434

ქვეთავი 1013 – მოაჯირები. 436

ქვეთავი 1014 – გასასვლელთან მისადგომი. 439

ქვეთავი 1015 – გასასვლელის და გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარები. 441

ქვეთავი 1016 – გასასვლელთან მისადგომი სავალი მანძილი. 443

ქვეთავი 1017 – გასავლელები. 445

ქვეთავი 1018 – დერეფნები. 446

ქვეთავი 1019 – გასასვლელის აივნები. 448

ქვეთავი 1020 – გასასვლელები. 448

ქვეთავი 1021 – გასასვლელების რაოდენობა და გასასვლელის კონფიგურაცია. 449

ქვეთავი 1022 – შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები. 452

ქვეთავი 1023 – გასასვლელის გზა-დერეფანი. 456

ქვეთავი 1024 – გასასვლელის ბილიკის კონტურული განათება. 457

ქვეთავი 1025 – თარაზული გასასვლელები. 459

ქვეთავი 1026 – გარე გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები. 461

ქვეთავი 1027 – შენობიდან გამოსასვლელი. 462

ქვეთავი 1028 – თავშეყრა. 464

ქვეთავი 1029 – საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობი. 474

თავი 11 – მისაწვდომობა. 476

ქვეთავი 1101 – ზოგადი. 476

ქვეთავი 1102 – განმარტებები. 476

ქვეთავი 1103 – რეგულირების საგნისადმი მოთხოვნები. 477

ქვეთავი 1104 – მისაწვდომი სვლაგეზი. 479

ქვეთავი 1105 – მისაწვდომი შესასვლელები. 481

ქვეთავი 1106 – ავტოსადგომი და სატრანსპორტო საშუალებების

მგზავრებით დატვირთვის ზონაში არსებული საშუალებები. 482

ქვეთავი 1107 – საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები. 484

ქვეთავი 1108 – სპეციალური დაკავებულობები. 490

ქვეთავი 1109 – სხვა საშუალებები და მოწყობილობები. 496

ქვეთავი 1110 – ნიშანთა სისტემა. 503

თავი 12 – შიგა გარემო. 506

ქვეთავი 1201 – ზოგადი. 506

ქვეთავი 1202 – განმარტებები. 506

ქვეთავი 1203 – განიავება. 506

ქვეთავი 1204 – ტემპერატურის კონტროლი. 508

ქვეთავი 1205 – განათება. 509

ქვეთავი 1206 – ეზოები ან შიგა ეზოები. 510

ქვეთავი 1207 – ბგერის გადაცემა. 510

ქვეთავი 1208 – შიგა სივრცის ზომები. 511

ქვეთავი 1209 – დაუკავებელ სივრცეებთან მისადგომი. 512

ქვეთავი 1210 – ტუალეტისა და სააბაზანო ოთახების მიმართ მოთხოვნები. 512

თავი 13 – ენერგოეფექტიანობა. 515

ქვეთავი 1301 – ზოგადი. 515

თავი 14 – გარე კედლები. 516

ქვეთავი 1401 – ზოგადი. 516

ქვეთავი 1402 – განმარტებები. 516

ქვეთავი 1403 – საანგარიშო მოთხოვნები. 516

ქვეთავი 1404 – მასალები. 518

ქვეთავი 1405 – კედლის საფარის მოწყობა. 519

ქვეთავი 1406 – წვადი მასალები გარე კედლების გარეთა მხარეს. 528

ქვეთავი 1407 – ლითონშემცველი მასალები. 530

ქვეთავი 1408 – გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი სისტემები. 534

ქვეთავი 1409 – მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული,

კომპაქტური ლამინატი. 535

თავი 15 – სახურავის ანაწყობები და სახურავზედა ნაგებობები. 538

ქვეთავი 1501 – ზოგადი. 538

ქვეთავი 1502 – განმარტებები. 538

ქვეთავი 1503 – ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დაცვა. 539

ქვეთავი 1504 – საანგარიშო მოთხოვნები. 540

ქვეთავი 1505 – ხანძრის კლასიფიცირება. 543

ქვეთავი 1506 – მასალები. 544

ქვეთავი 1507 – სახურავის ბურულებთან დაკავშირებული მოთხოვნები. 545

ქვეთავი 1508 – სახურავის იზოლაცია. 564

ქვეთავი 1509 – სახურავზედა ნაგებობები. 565

ქვეთავი 1510 – ხელახალი გადახურვა. 569

ქვეთავი 1511 – მზის ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური)

პანელები/მოდულები. 570

თავი 16 – წყალსადენი სისტემები. 572

ქვეთავი 1601 ზოგადი. 572

ქვეთავი 1602 წყალსადენი საშუალებებისადმი მინიმალური მოთხოვნები. 572

თავი 17 – ლიფტები და გადამზიდი სისტემები. 579

ქვეთავი 1701 ზოგადი. 579

ქვეთავი 1702 ლიფტის შახტის შემომზღუდავები. 579

ქვეთავი 1703 მუშაობის რეჟიმი საგანგებო ვითარებისას. 580

ქვეთავი 1704 ლიფტის შახტის განიავება. 581

ქვეთავი 1705 გადამზიდი სისტემები. 582

ქვეთავი 1706 სამანქანო ოთახები. 583

ქვეთავი 1707 სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტები. 584

ქვეთავი 1708 დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტები. 587

თავი 18 – სპეციალური მშენებლობა. 592

ქვეთავი 1801 შესავალი. 592

ქვეთავი 1802 მემბრანული ნაგებობები. 592

ქვეთავი 1803 დროებითი ნაგებობები. 594

ქვეთავი 1804 საფეხმავლო გადასასვლელები და გვირაბები. 595

ქვეთავი 1805 ტენტები და ჩარდახები. 597

ქვეთავი 1806 გავალაკები (ბალდახინები). 598

ქვეთავი 1807 ნიშნები. 598

ქვეთავი 1808 ტელე-რადიო ანძები. 598

ქვეთავი 1809 საცურაო აუზების შემომზღუდავები და უსაფრთხოების მექანიზმები. 599

ქვეთავი 1810 საავტომობილო ავტომატური ჭიშკრები. 601

თავი 19 – საზოგადოებრივ გზებში შეჭრა. 602

ქვეთავი 1901 ზოგადი. 602

ქვეთავი 1902 შეჭრა. 602

თავი 20 – უსაფრთხოების ზომები მშენებლობის დროს. 604

ქვეთავი 2001 ზოგადი. 604

ქვეთავი 2002 უსაფრთხოების ზომები მშენებლობისას. 604

ქვეთავი 2003 დაშლა. 604

ქვეთავი 2004 მიწის სამუშაოები. 605

ქვეთავი 2005 სანიტარია. 605

ქვეთავი 2006 ფეხით მოსიარულეთა დაცვა. 606

ქვეთავი 2007 მომიჯნავე საკუთრების დაცვა. 608

ქვეთავი 2008 ქუჩების, ჩიხებისა და საზოგადოებრივი საკუთრების დროებითი გამოყენება. 608

ქვეთავი 2009 ცეცხლსაქრობები. 609

ქვეთავი 2010 გასასვლელი საშუალებები. 609

ქვეთავი 2011 სახანძრო მილდგარები. 609

ქვეთავი 2012 ავტოსაშხეფი სისტემა. 610

ქვეთავი 2013 ხანძრისაგან დაცვის სისტემისათვის წყლის მიწოდება. 610

თავი 21 – არსებული ნაგებობები. 611

ქვეთავი 2101 ზოგადი. 611

ქვეთავი 2102 განმარტებები. 611

ქვეთავი 2103 მიშენება-დაშენებები. 612

ქვეთავი 2104 გადაკეთებები. 612

ქვეთავი 2105 შეკეთებები. 612

ქვეთავი 2106 სახანძრო თავდასაღწევები. 612

ქვეთავი 2107 მინის შეცვლა. 613

ქვეთავი 2108 დაკავებულობის შეცვლა. 614

ქვეთავი 2109 ისტორიული შენობები. 614

ქვეთავი 2110 გადაადგილებული ნაგებობები. 614

ქვეთავი 2111 მისაწვდომობა არსებული შენობებისათვის. 614

თავი 1 – რეგულირების საგანი და გამოყენება

ქვეთავი 101 – ზოგადი დებულებები

101.1 დასახელება. „შენობა-ნაგებობის უსაფრთხოების წესები“, შემდგომში მოიხსენიება, როგორც „წესები“.

101.2 რეგულირების საგანი. *წესების* დებულებები ეხება ყველანაირი შენობის ან ნაგებობის ან ამ შენობებსა თუ ნაგ
მათთან დაკავშირებული ნებისმიერი ნაგებობის მშენებლობას, გადაკეთებას, გადაადგილებას, გაფართოებას, შეცვლა
გამოყენებას და დაკავებულობას, მდებარეობას, მოვლა-პატრონობას/შენახვას, აღებასა და დანგრევას/დაშლას.

გამონაკლისი: ამ წესებით არ რეგულირდება:

1. ერთ-ან ორერთეულიანი (ბინიანი) ცალკე მდგომი, II კლასს დაქვემდებარებული, საცხოვრებლები, ასევე, მა
რომლებიც უზრუნველყოფილია დამოუკიდებელი გასასვლელი საშუალებებით და სიმაღლეში არ აღემატ
სართულს.

2. ხაზობრივი ნაგებობები, წყალსაცავები, კაშხლები, ნავთობის ბაზები, ელექტროსადგურები და ნაპირსამაგრი

101.3 მიზანი. *წესების* მიზანია მინიმალური პირობების შექმნა საზოგადოების ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და ს
მისაღწევად, რასაც უზრუნველყოფს გასასვლელი საშუალებები, სანიტარიული პირობები, სათანადო განათება და განი
და სხვა საფრთხეებისგან სიცოცხლისა და საკუთრების დაცვა, ასევე, მეხანძრე-მაშველებისა და მაშველების უ
ვითარებებისას.

ქვეთავი 102 – გამოყენებადობა

102.1 ზოგადი. სადაც ზოგადი მოთხოვნა ეწინააღმდეგება სპეციფიკურ მოთხოვას, გამოიყენება სპეციფიკური მოთხ
სპეციფიკურ შემთხვევაში, *წესების* სხვადასხვა ნაწილებში განსაზღვრულია განსხვავებული მოთხოვნები, უნდა შ
ყველაზე მკაცრი მოთხოვნები.

102.2 მითითებული სტანდარტები. *წესებში* მითითებული სტანდარტები ითვლება *წესების* მოთხოვნების ნაწილად იმ
მოითხოვს თითოეული მითითებული ნაწილი.

102.2.1 წინააღმდეგობები. როდესაც *წესების* დებულებები ეწინააღმდეგება მითითებულ სტანდარტებს, გამოიყენება

102.3 მითითებული სტანდარტების შესაბამისი სხვა სტანდარტები. დასაშვებია მითითებული სტანდარტების შესაბამ
გამოყენება.

102.4 არსებული ნაგებობები. ნებისმიერ ნაგებობაში განთავსებულმა კანონიერმა დაკავებულობამ, რომელიც უკვე არს
დროს, დასაშვებია, გააგრძელოს ფუნქციონირება უცვლელად, თუ სპეციალური მითითება არაა წესებში.

თავი 2 – განმარტებები

ქვეთავი 201 – ზოგადი

201.1 რეგულირების საგანი. თუ სიტყვები და ტერმინები სხვაგვარად არაა განმარტებული, მაშინ მათ წესების მი
განსაზღვრული მნიშვნელობები აქვს.

201.2 ურთიერთმონაცვლეობა. აწმყო დროში გამოყენებული ზმნები გულისხმობს ასევე მომავალს; მხოლოობით რ
ითვლება მრავლობითად და მრავლობითში კი – მხოლოობითად.

201.3 განუმარტავი ტერმინები. განუმარტავი ტერმინები საყოველთაოდ მიღებული მნიშვნელობით გამოიყენება.

ქვეთავი 202 – განმარტებები

აალებადი აირი. ნივთიერება, რომელიც აირია 20°C ან 20°C-ზე ნაკლებ ტემპერატურაზე 101 კპა ატმოსფეროს წნევისა
დუღილის წერტილი ნაკლებია ან ტოლია 20°C-ისა 101 კპა წნევისას]:

1. აალებადია 101 კპა წნევისას, როდესაც ჰაერთან შერევისას მისი მოცულობა ნაკლებია ან ტოლია 13%-ისა;

2. მიუხედავად იმისა, როგორია ქვედა ზღვარი, აქვს აალების დიაპაზონი, 101 კპა, როდესაც ჰაერთან შერევისა
მცირე, 12%-ია;

აღნიშნული ზღვრები დგინდება ASTM E 681-ის შესაბამისად 101 კპა წნევისა და 20°C ტემპერატურის პირობებში.

აალებადი თხევადი აირი. თხევადი, დაჭირხნილი აირი, რომელიც მოქმედი წნევისას 20°C ტემპერატურაზე,
მდგომარეობაშია და აალებადია.

აალებადი მყარი ნივთიერება. მყარი ნივთიერება, ფეთქებადი ნივთიერების ან ფეთქებადი ნარევის გარდა, რომელმა
ხანძარი ხახუნის, აბზორბციის ან დანესტიანების, სპონტანური ქიმიური ცვლილების ან წარმოებიდან თუ გადამ
სითბოს შედეგად, მისი აალების ტემპერატურა 100°C-ზე ნაკლებია ან რომელიც აალებისას ისე ძლიერ და სწრაფად
საფრთხეს ქმნის. ქიმიური ნივთიერება აალებად მყარ ნივთიერებად უნდა ჩაითვალოს, თუ CPSC 16 CFR-ის 1500.44 ნ
მეთოდით შემოწმებისას თვითაალებით მიმდინარე აალებისა და წვის პროცესის სიჩქარე მთავარი ღერძის გასწვრივ აღე

აალებადი ნივთიერება. ნივთიერება, რომელიც ადვილად აალდება სითბოს ჩვეულებრივი წყაროების ზემოქმედებით,
ტემპერატურაზე.

აალებადი ორთქლი ან კვამლი. ჰაერში აალებადი ნაწილაკების კონცენტრაცია, რომელიც აჭარბებს მათი აალების ქვედა

აალებადი სითხე. სითხე, რომლის აალების წერტილი დახურულ ჭურჭელში 38°C-ზე დაბალია. აალებადი სით
კატეგორიის სითხეების ჯგუფში. I კლასის კატეგორია კი იყოფა შემდეგ ქვეკლასებად:

კლასი IA. სითხეები, რომელთა უეცარი აალების წერტილი 23°C-ზე ნაკლებია (დაბალია), ხოლო დუღილის წერ
(დაბალია).

კლასი IB. სითხეები, რომელთა აალების წერტილი 23°C-ზე ნაკლებია (დაბალია), ხოლო დუღილის წერტილი ტოლია

კლასი IC. სითხეები, რომელთა აალების წერტილი ტოლია ან მეტია 23°C-ისა და 38°C-ზე ნაკლებია (დაბალია
კატეგორიაში არ შედის დაჭირხნული აირები ან კრიოგენული სითხეები.

აალების ქვედა ზღვარი. ჰაერში ორთქლის მინიმალური შემცველობა, რომელიც, აალების წყაროს არსებობისას, ალ
აალების ქვედა ზღვარს ზოგჯერ „ფეთქებადობის ქვედა ზღვარს“ უწოდებენ.

აალების წერტილი. მინიმალური ტემპერატურა გრადუსებში, რომელზეც ზედაპირთან ახლოს ან კონტეინერში არს
საკმარის ორთქლს, ჰაერთან ერთად აალებადი ნარევის წარმოსაქმნელად, თუმცა წვას ვერ უზრუნველყოფს. სითხის
განისაზღვროს ASTM D 56, ASTM D 93 ან ASTM D 3278-ში განსაზღვრული ტესტისა და აპარატურის მეშვეობით.

ადგილი. მიწის ნაკვეთი, რომელიც შემოსაზღვრულია მიწის ნაკვეთის საკუთრების ხაზით/საზღვრით ან საზოგადოებრ

ადგილზე დამზადებული გადასაჭიმი სისტემა. სისტემა, რომელიც მზადდება ადგილზე და გამოიყენება აკუს
ესთეტიკური მიზნით, იგი შედგება სამი ელემენტისაგან:

1. ჩარჩო (აგებული პლასტმასით, ხით, ლითონით ან სხვა მასალით), რომელიც გამოიყენება ქსოვილის ადგილზე

2. გულის მასალა (გამოყენებისთვის საჭირო თვისებების მქონე შიგა შემვსები);

3. გარე შრე, რომელიც შედეგება ნაჭრის, ქსოვილის ან ვინილისგან, გადაჭიმულია ჩარჩოზე და მაგრდება მ
სამაგრებით.

აეროზოლი. პროდუქტი, რომელიც გამოიფრქვევა აეროზოლის კონტეინერიდან პროპელენტის მეშვეობით. აეროზოლ
კლასიფიცირდეს მათი წვის სითბოების გამოთვლის საფუძველზე და უნდა მიეკუთვნოს 1-ელ, მე-2 ან მე-3 დონეს.

1-ლი დონის აეროზოლის პროდუქტები. პროდუქტები, რომელთა ქიმიური წვის საერთო სითბო ნაკლებია ან ტოლია

მე-2 დონის აეროზოლის პროდუქტები. პროდუქტები, რომელთა ქიმიური წვის საერთო სითბო მეტია 20 კჯ/გ-ზე დ
კჯ/გ-ისა.

მე-3 დონის აეროზოლის პროდუქტები. პროდუქტები, რომელთა ქიმიური წვის საერთო სითბო 30 კჯ/გ-ზე მეტია.

აეროზოლის კონტეინერი. აეროზოლის მოსათავსებლად შექმნილი ლითონის, მინის ან პლასტმასის ჭურჭელ მაქსიმალური მოცულობა უნდა იყოს 1 000 მლ, მინის ან პლასტმასის ჭურჭლისა კი – 118 მლ.

ავარიის საკონტროლო სადგური. ნებადართული ადგილი შენობაში, რომელსაც გადაეცემა საავარიო მოწყობილობიდა და სადაც დასაქმებულია სპეციალურად მომზადებული პერსონალი.

ავანსცენის კედელი. კედელი, რომელიც ყოფს სცენას აუდიტორიის ან დასაჯდომად განკუთვნილი ფართობისგან.

ავტომატური მექანიზმი ან სისტემა. ხანძრისაგან დამცავი მექანიზმი ან სისტემა, რომელიც საგანგებო ვითარე ჩაურევლად ასრულებს ფუნქციას და აქტიურდება წინასწარგანსაზღვრული ტემპერატურის მომატების, მისი ზ პროდუქტების მატების შედეგად.

ავტოსაშხეფი სისტემა. ხანძრისგან დაცვის ავტოსაშხეფი სისტემა, რომელიც მიწისქვეშა და მიწისზედა მილების გა რომლის დაგეგმარება (დიზაინი) ხანძრისგან დაცვის საინჟინრო სტანდარტებს შეესაბამება. სისტემა უზრუნვ წყალმომარაგებით. სისტემის მიწის ზემოთ განთავსებული ნაწილი სპეციფიკური ზომების მქონე ან ჰიდრავლიკის მილსადენებია. ისინი მოწყობილია ნაგებობაში ან ფართობზე, ძირითადად, სივრცის ზემო ნაწილში, რომლებზ მიერთებულია ავტომატური საშხეფები. ჩვეულებრივ, სისტემა აქტიურდება ცეცხლის სიმხურვალეზე, მიუშვებს წყალ ფართობზე.

ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემა. მექანიზმებისა და მოწყობილობების აღიარებული სისტემა, რომელიც ავტ ცეცხლს და ხანძრის გავრცელების ფართობზე უშვებს აღიარებულ ცეცხლსაქრობ ნივთიერებას.

აირადი წყალბადის სისტემა. მილსადენების, მექანიზმებისა და ხელსაწყოების ერთობლიობა, რომელიც განკუთვნილ შეინახოს, დაიჭიროს, გაანაწილოს ან გადაზიდოს აირადი წყალბადის შემცველი არამომწამლავი ნარევი, რომლის მ 95% წყალბადის აირია, ხოლო, არაუმეტეს, 1% – ჟანგბადი. აირადი წყალბადის სისტემები მოიცავს დაჭირხნულ რეაქტორებს და დამხმარე მოწყობილობებს, მათ შორის, წნევის რეგულატორებს, წნევის დამწევ მექანიზმებს, შემკ ტუმბოებს, დამჭირხნავებს, დამაკავშირებელ მილსადენებს და საკონტროლებლებს.

აირაღმომჩენი უწყვეტი სისტემა. აირის აღმოსაჩენი სისტემა, რომელშიც ანალიტიკური ინსტრუმენტი შეუჩერებლ უწყვეტად იღებს. ანალიზი ტარდება ციკლურად, არაუმეტეს, 30 -წუთიანი ინტერვალით.

აირის სადგური. მთლიანად შემოზღუდული, განიავებადი, არაწვადი შემოზღუდული სივრცე იზოლირებული გარემ ინახება ან გამოიყენება დაჭირხნული აირის ბალონები. დასაშვებია, იგი მოიცავდეს კარებსა და მისადგომ პორტებს ბა ასევე წნევის მარეგულირებლებთან მისადგომად.

აირის ოთახი. დამოუკიდებლად ნიავებადი, მთლიანად შემოზღუდული ოთახი, სადაც მხოლოდ დაჭირხნულ განკუთვნილი მოწყობილობები და მარაგი ინახება ან გამოიყენება.

ალის გავრცელება. ალის ზედაპირზე მოდება.

ალის გავრცელების ინდექსი. შედარებითი მაჩვენებელი, გამოხატული განუსაზღვრელი რიცხვით, რომელიც მიღ მიხედვით მასალის შემოწმებისას. ამ დროს ალის გავრცელება ვიზუალურად იზომება.

ამბულატორიული კლინიკა. შენობები ან მათი ნაწილები, რომლებშიც ადამიანებს არასადღეღამისო სამედიცინო ამასთან, გაწეული მომსახურების გამო პაციენტები თავდაცვის უნარს არ კარგავენ.

ამბულატორიული სამედიცინო დაწესებულება. შენობები ან მათი ნაწილები, რომლებშიც არასადღეღამისო სამ ფსიქიატრიულ, საექთნო ან მსგავს მომსახურებას უწევენ პირებს, რომელთაც მომსახურების გაწევის დროს არ აქვთ თავ

ანტიპანიკური გამღები. კარის გამღები მექანიზმი, რომელიც საკეტს აღებს მაშინ, როდესაც ძალა გამოყენებულია გ მიმართულებით. ასევე იხილეთ „სახანძრო გასასვლელის გამღები“.

ანტრესოლი. 505-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი შუალედური დონე ან დონეები, ნებისმიერი სართულის იატაკსა

არამდგრადი (რეაქტიული) ნივთიერება. ნივთიერება, ფეთქებადსაშიშების გარდა, რომელიც სუფთა სახით ან სხ განიცდის ძლიერ პოლიმერიზაციას, იშლება, კონდენსირდება ან ხდება თვითრეაქტიული და განიცდის სხვა ძლიერ აფეთქებასაც კი სითბოს, ხახუნის ან დარტყმითი ზემოქმედებისას, ინჰიბიტორის არარსებობის ან დამბინძურ შეუთავსებელ ნივთიერებებთან შეხებისას, არამდგრადი (რეაქტიული) ნივთიერებები იყოფა შემდეგ კლასებად:

კლასი 4. ნივთიერებები, რომლებიც ადვილად დეტონირებადია, ფეთქებით იშლება ან ფეთქებადია ნორმალური ტ პირობებშიც. ამ კლასში შემავალი ნივთიერებები მგრძნობიარეა მექანიკურ ან ლოკალიზებულ თერმულ დ ტემპარატურისა და წნევის პირობებში.

კლასი 3. ნივთიერებები, რომლებიც ადვილად დეტონირებადია, ფეთქებით იშლება ან ფეთქებადი რეაქციები ახას აღმზნები წყარო სჭირდება ან რეაქციის დაწყებამდე დახურულ ჭურჭელში უნდა გაცხელდეს. ამ კლასში შედის ნი მგრძნობიარეა მექანიკურ ან თერმულ დარტყმაზე მომატებული ტემპარატურისა და წნევის პირობებში.

კლასი 2. ნივთიერებები, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არამდგრადია და ზემოქმედებით ადვილად განიცდის ქიმიურ ახასიათებს დეტონაცია. ამ კლასის ნივთიერებები ნორმალური ტემპერატურისა და წნევისას განიცდის ქიმიურ სწრაფი გამოთავისუფლებით, ხოლო მომატებული ტემპარატურისა და წნევისას ზემოქმედებით განიცდის ქიმიურ ც

კლასი 1. ნივთიერებები, რომლებიც, ჩვეულებრივ, მდგრადია, მაგრამ მომატებული ტემპარატურისა და წნევისას შ იქცეს.

არეკვლადი პლასტმასისგულიანი კილიტის (ფოლგის) იზოლაცია. რულონებად შეფუთული საიზოლაციო მასალა, რ ნაკლებია, აქვს, სულ მცირე, ერთი, მცირედ არეკვლადი (0,1 პერმი ან ნაკლები) გარე ზედაპირი და ნასვრეტებიანი და ყ დამზადებული გული.

ასაკეცი სკამები. ტერასულად განთავსებული სკამები, რომელთა ფორმა და ზომა შეიძლება შემცირდეს გადაადგილები რომლებიც არ წარმოადგენს შენობის ელემენტს.

ატრიუმი. შემოზღუდული გზა-კიბეების, ლიფტების, ლიფტის შახტების, მოძრავი კიბეების (ესკალატორების), მი ჰაერის კონდიცირების ან სხვა მოწყობილობების ღიობებისგან განსხვავებული, ორ ან ორზე მეტ სართულთან დამაკავშ მეტი სართულის დამაკავშირებელი) ღიობი, რომელიც ზემოდან დახურულია (გადახურულია) და არ განიმარტ განმარტებაში ნახსენებ სართულებში არ იგულისხმება თავშეყრის ჯგუფებში მდებარე აივნები ან 505-ე ქვეთავის შ ანტრესოლები.

აფეთქება. აირების უეცარი ძლიერი გაფართოების შედეგი, რომელსაც თან ახლავს დარტყმითი ტალღა ან შემომ ნაგებობების ნგრევა, ან ორივე ერთად. აფეთქება შეიძლება გამოიწვიოს ქვემოთ ჩამოთვლილმა ნებისმიერმა მიზეზმა:

1. ქიმიურმა ცვლილებებმა, როგორებიცაა: სწრაფი დაჟანგვა, დეფლაგრაცია ან დეტონაცია, მოლეკულებ მიმდინარე პოლიმერიზაცია (ჩვეულებრივ, დეტონაციები);

2. ფიზიკურმა ცვლილებებმა, როგორიცაა: მაღალი წნევის რეზერვუარების გახეთქა;

3. ატომურმა ცვლილებებმა (ბირთვული გახლეჩა ან შეერთება).

აღიარებული. მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოსთვის მისაღები.

ბამბის ფუთა. ბუნებრივი თესლის ბოჭკო, რომლის შესაფუთად გამოყენებულია მრეწველობაში ნებადართული მასალე დაწნული პოლიპროპელინი, პოლიეთილენი, ბამბის ან ფურცლოვანი პოლიეთილენის ქსოვილი. იგი შეკრულია ფო მავთულის სალტეებით. ასევე, შეიცავს ბამბის ნაძენძს (ბამბის თესლიდან ამოღებული ნაძენძები) და მისსავე მტვ დარჩენილი ნივთიერებები).

ბამბის ფუთა, მჭიდროდ შეფუთული. ბამბის ფუთა, რომლის შეფუთვის სიმჭიდროვე, სულ მცირე, 360 კგ/მ^3-ია, ხოლო სმ ± 20 მმ, სიგანე – 54 სმ ± 20 მმ, სიმაღლე – 70-იდან – 90 სმ-მდე.

ბარიკადა. კედლებიანი ნაგებობა იატაკითა და სახურავით, რომელიც განკუთვნილია აფეთქების დროს სწრაფად შესაკავებლად. იგი მთლიანად ჩაკეტილია, ან ნიავდება ნაწილობრივ, ან სრულად; ან სხვაგვარი ბუნებრივი ან ხელოვნ ნივთიერებებისგან დასაცავად.

ბუნებრივი ბარიკადა. მიწის ბუნებრივი თავისებურებანი, მაგ.: გორაკები ან საკმარისი სიმკვრივის მორები, რომლებ დახურულ სივრცეებს, მაგრამ არ ჩანს ფეთქებადი ნივთიერებების შემცველი საწყობიდან ან შენობიდან მაშინაც კი, გაცვენილი აქვს.

ხელოვნური ბარიკადა. სულ მცირე, 90 სმ სისიქის ხელოვნური ბორცვი (მიწაყრილი) ან ჯებირი.

ბაქან-სცენა. ამაღლებული ფართობი შენობაში, რომელიც გამოიყენება სალოცავად, მუსიკალური ნაწარმოებ სპექტაკლების ან სხვა გასართობი ღონისძიებების წარმოსადგენად; განსაკუთრებული სტუმრებისთვის განკუთვნ დასადგმელად; ასევე ამაღლებული ადგილია ლექტორებისა და გამომსვლელებისთვის, კრივის და საჭიდაო რ

თეატრალური სცენებისთვის და ა.შ., რომლის ზევით არ არის ფარდა, დეკორაციები ან სასცენო ეფექტები, გარდ
მოწყობილობებისა. დროებითი ბაქან-სცენა ეწოდება ადგილს, რომელიც არაუმეტეს 30 დღით ეწყობა.

ბეტონი

ვერმიკულიტიანი. მცირეწონიანი საიზოლაციო ბეტონი ვერმიკულიტის შემვსებით, რომელიც მაღალ ტემპე
მადნისგან წარმოებულ ფენოვან ქარსის მასალაა. ბეტონში პორტლანდცემენტის ჰიდრომასის დამატებისას მშრალი შ
დაახლოებით 480 კგ/მ^3-ია.

კარბონატული შემვსებით. ბეტონი, ძირითადად, კალციუმის ან მაგნეზიის კარბონატის შემცველი შემვსებებით, ე
დოლომიტი. იგი შეიცავს 40%-ს ან მასზე ნაკლებ კვარცს, თიხოვან ფიქალს ან კაჟს.

მცირეწონიანი ქვიშით. ბეტონი, რომელიც დამზადებულია აფუებული თიხის, ფიქლის თიხის, წიდის, ასპიდ
ნახშირის მტვრის ან ნებისმიერი მსუბუქწონიანი შემვსების კომბინაციით. იგი შეესაბამება ASTM C 330-ს და ახასი
თვისებები და შეიცავს ბუნებრივ ქვიშას. მისი ერთეულის წონა, ჩვეულებრივ, 1680 და 1920 კგ/მ^3-ია.

მცირეწონიანი შემვსებით. ბეტონი, რომელიც დამზადებულია აფუებული თიხის, ფიქლის თიხის, წიდის ან ას
ფხვიერი ნახშირის მტვრისგან, ან ნებისმიერი მცირეწონიანი შემვსებისგან. იგი შეესაბამება ASTM C 330-ს. მას ახას
თვისებები ცეცხლმედეგობის თვალსაზრისით და იწონის 1360-იდან 1840 კგ/მ^3-მდე.

პერლიტიანი. მცირეწონიანი საიზოლაციო ბეტონი, რომლის მშრალი წონა დაახლოებით 480 კგ/მ^3-ია და დამზადებ
შემვსებით. პერლიტის შემვსები იწარმოება ვულკანური ქანისგან, რომელიც გაცხელებისას ფუვდება და ქმნის მი
სტრუქტურის მქონე მასალას.

კაჟოვანი შემვსებით. ბეტონი, რომელიც დამზადებულია ნორმალური წონის შემვსებებით, რომლებიც ძირითადად
კალციუმის და მაგნეზიის კარბონატისგან განსხვავებული კომპონენტებისგან, რომელთაგან 40%-ზე მეტ კვარცი, თიხ

უჯრედული. მცირეწონიანი საიზოლაციო ბეტონი, რომელიც დამზადებულია წინასწარფორმირებული ქაფის შერევ
ჰიდრომასასთან და რომლის ერთეულის მშრალი წონა დაახლოებით 480 კგ/მ^3-ია.

ბოჭკოვანი ცემენტის სამოსი. არაორგანული ჰიდრავლიკური ან სილიკატ-კალციუმის შემკვრელისგან დამზადებული
გაძლიერებული პროდუქტი, რომელიც მიიღება ქიმიური რეაქციით და გაძლიერებულია ორგანული და არაორ
ბოჭკოებით. დასაშვებია დანამატების გამოყენება, რაც ზრდის წარმოებული პროდუქციის მოცულობას და აუმჯო
ბოჭკოვანი ცემენტის საფარს აქვს გლუვი ან ტექსტურირებული ზედაპირი და გარე კედლისთვისაა განკუთვნილი.

გადაბმის ცეცხლმედეგი სისტემა. სპეციფიკური მასალების ან პროდუქტების ანაწყობი, რომლის დგეგმარებას (დი
ცეცხლმედეგობის ხარისხს ადგენენ ASTM E 1966-ის ან UL 2079-ის შესაბამისად, რათა განსაზღვრულ პერიოდში ცეცხ
ანაწყობებში ან მათ შორის არსებული გადაბმებიდან ცეცხლმა ვერ გააღწიოს.

გადაზიდვა. გადაზიდვა ნებისმიერი საშუალებით საწყობის ან გამოყენების ადგილის მიმართულებით.

გადახურული მოლის შენობა. გარკვეული რაოდენობის მფლობელებისა და დამკავებლეებისთვის განკუთვნილი
მდებარეობს საცალო ვაჭრობის მაღაზიები, სწრაფი კვების ადგილები, გასართობი მოწყობილობების ადგილები, სა
ტერმინალები, ოფისები და სხვა მსგავსი გამოყენებები. აქ მფლობელობაში არსებული ორი ან ორზე მეტი სივრცის მთავ
ერთ ან ერთზე მეტ მოლში. ამ თავის მიზნებიდან გამომდინარე, მიდგმული შენობები არ ითვლება გადახურული მო
ქვემოთ მოცემული განსაზღვრების მიხედვით, ტერმინი „გადახურული მოლის შენობა“ გულისხმობს ღია მოლის შენობ

მოლი. გადახურული ან ღია საერთო ფეხით სავალი ფართობი გადახურული მოლის შენობის საზღვრებში, რომელიც
მეტ მფლობელთან მისადგომს და სადაც ერთმანეთისადმი ღია დონეების რაოდენობა არ აღემატება სამს. ტერმინ
მოლებსაც, როგორც განსაზღვრულია ქვემოთ.

ღია მოლი. გადაუხურავი ფეხით სავალი საერთო გზა, რომელიც ემსახურება ბევრ მფლობელს და არ მოიცავს სამ დო
ზემოთ მდებარე დონეებზე გადაადგილებისთვის დასაშვებია გარე ღია აივნების გამოყენება, რომლებიც მიემართება
გასასვლელისკენ.

ღია მოლის შენობა. რამდენიმე ნაგებობა, სადაც მდებარეობს მფლობელობაში არსებული ბევრი სივრცე: საცალო ვაჭ
ადგილები, გასართობი დაწესებულებები, ოფისები და სხვა მსგავსი გამოყენებები და მფლობელობაში არსებულ
მთავარი შესასვლელი გადის ერთ ან მეტ ღია მოლში. *წესების* მე-4 თავის მიზნებისთვის მიდგმული შენობები ა
შენობის ნაწილად.

გადახურული ტრიბუნა. ორი ან ორზე მეტი რიგის სიმაღლის ტერასულად განთავსებული დასაჯდომები, რომლებ

აგებულ ნაგებობას, იგი შენობის ელემენტად არ ითვლება (იხილეთ „ღია ტრიბუნები“).

გამააქტიურებელი მექანიზმი. სისტემის კომპონენტი, რომელიც იწყებს მდგომარეობის შეცვლას ისეთ მოწყობილ
კვამლაღმომჩენი, სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფი ან საზედამხედველო ამომრთველი.

გამოყენება (მასალის). მყარი, თხევადი და აეროვანი მასალების გამოყენება სამუშაო პროცესში.

გამჭოლი გაყვანილობა. ისეთი ზომის ნახვრეტი იატაკის, იატაკ-ჭერის ან კედლის ანაწყობის ორივე მხარეს, რომელშიც გ

გამჭოლი გაყვანილობის ცეცხლშემჩერებელი სისტემა. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკის, იატაკჭერის ან კ
შემდგარი ანაწყობი, რომელსაც კვეთს ერთი ან ერთზე მეტი გაყვანილობა. გადაკვეთის ადგილას მოწყობილია მასა
ორივე, წინასწარ განსაზღვრული დროის განმავლობაში ცეცხლის გავრცელების შესაფერხებლად.

განგაშის გადამოწმების ფუნქცია. ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი და განგაშის სისტემების ფუნქცია ცრუ განგაშის
საშუალებითაც დროის მინიმალურ პერიოდში კვამლაღმომჩენები აფრთხილებს საავარიო ვითარების შესახებ, ან
ვითარებას მოცემული დროის განმავლობაში. შემდეგ კვამლაღმომჩენები ავტომატურად ბრუნდება საწყის მდგომ
სიგნალის უტყუარობას ნიშნავს.

განგაშის გასავრცელებელი მოწყობილობა. სახანძრო განგაშის სისტემის შემადგენელი ნაწილი, მაგ., ზარი, საყვირი,
ტექსტის ეკრანი, რომლებიც გამოსცემს ხმოვან, ტაქტილურ ან ვიზუალურ სიგნალებს ან მათ კომბინაციებს.

განგაშის ვიზუალური შეტყობინების მოწყობილობა. შეტყობინების მოწყობილობა, რომელიც ვიზუალურ შეტყობინებას

განგაშის მრავალბლოკიანი მოწყობილობა. განგაშის ორი ან ორზე მეტი ერთბლოკიანი მოწყობილობა, რომლებ
ერთმანეთთან დაკავშირებული, რომ ერთის გააქტიურება იწვევდეს ყველა ინტეგრალური ან დამოუკიდებელი ხმო
ამუშავებას. ის ასევე შეიძლება შედგებოდეს განგაშის ერთბლოკიანი მოწყობილობისგან, რომელიც დაკავშირ
სისტემებთან ან ხელით მართვად სახანძრო განგაშის კოლოფთან.

განგაშის სიგნალი. საგანგებო ვითარებაზე მიმანიშნებელი სიგნალი, რომელიც მყისიერ რეაგირებას მოითხოვს, მაგ., ხ
სიგნალი.

განიავება. ნებისმიერ სივრცეში ან სივრციდან კონდიცირებული ან არაკონდიცირებული ჰაერის ბუნებრივი ან მე
გაწოვის პროცესი.

გარე კედელი. მზიდი ან არამზიდი კედელი, რომელიც, განსხვავებით ცეცხლმედეგი კედლისაგან, შენობის შემომსაზღვ
ქანობი თარაზული სიბრტყის მიმართ 60 ან მეტი გრადუსია.

გარე კედლის კონვერტი. გარე კედლის სისტემა ან ანაწყობი, ასევე, გარე კედლის მოსაპირკეთებელი მასალებ
სტრუქტურულ ნაწილებს, მათ შორის, ჩარჩოსა და შესამოს მასალებს და შიგა კონდიცირებად სივრცეს გა
ზემოქმედებისგან იცავს.

გარე კედლის საფარი. მასალა ან მასალების ერთობლიობა, რომელიც გამოიყენება გარე კედლების გარეთა მხარეს წყ
იზოლაციის შესაქმნელად, ან ესთეტიკური მიზნით. გარე კედლის საფარად გამოიყენება მოსაპირკეთებელი საფარი, სა
მოსაპირკეთებელი სისტემები, არქიტექტურული გაფორმება და დეკორაციები, ლავგარდანები (კარნიზები),
(ფრონტალური ფიცრები), წყალსადინარი ღარები და წყალარინი მილები.

გარემომცველი ხმაურის საშუალო დონე. საშუალო კვადრატული, საშუალო შეწონილი, ბგერითი წნევის დონე, რომე
ან იმ დროის განმავლობაში, სანამ რომელიმე ადამიანი რჩება შენობაში (რომელი პერიოდიც ნაკლები იქნება).

გასაკონტროლებელი ფართობი. შენობაში მდებარე სივრცე, სადაც ინახება, ნაწილდება, გამოიყენება ან იყიდებ
ნივთიერებები, რომელთა რაოდენობა არ აღემატება ერთი გასაკონტროლებელი ფართობისთვის მაქსიმალურად დასაშვ

გასავლელი. გასასვლელთან მისადგომის შემოუზღუდავი კომპონენტი, რომლის საზღვრებშიც მოწყობილია გასასვლელ

გასავლელთან მისადგომი გზა. გასასვლელთან მისადგომის გასასვლელისკენ მიმართული მონაკვეთი.

გასასვლელის გზა-დერეფანი. გასასვლელის ნაწილი, რომელიც შენობის ან ნაგებობის სხვა შიგა სივრც
ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციით და ღიობის დამცავებით. იგი გამოყოფს დაცულ სავალ გზას თარა
შენობიდან გამოსასვლელის ან საზოგადოებრივი გზისკენ.

გასასვლელთან მისადგომი. გასასვლელი საშუალებების სისტემის მონაკვეთი, რომელიც შენობის ან ნაგებობის ნ

ნაწილიდან გასასვლელისკენ მიემართება.

გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარი. დაკავებული ოთახიდან, ფართობიდან ან სივრციდან გამომავალი კარი ა
გასასვლელისკენ სავალი გზის გასწვრივ. ამ კარიდან გასასვლელი გზა შედის გამავალ ოთახში, დერეფანში, გასასვლელ
ან გასასვლელთან მისადგომის პანდუსზე.

გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბე. შიგა გზა-კიბე, მაგრამ არა აუცილებელი შიგა გასასვლელის გზა-კიბე.

გასასვლელთან მისადგომის პანდუსი. შიგა პანდუსი, მაგრამ არა აუცილებელი შიგა გასასვლელის პანდუსი.

გასასვლელი საშუალებები. შვეული და თარაზული გასასვლელისკენ სავალი უწყვეტი და ჩაუხერგავი გზა შენობის ა
დაკავებული ნაწილიდან საზოგადოებრივ გზამდე. გასასვლელი საშუალებები შედგება სამი განსხვავებული და დამოუ
გასასვლელთან მისადგომი, გასასვლელი და შენობიდან გამოსასვლელი.

გასასვლელის შიგა ეზო. შიგა ეზო ან ეზო, საიდანაც ერთი ან მეტი გასასვლელი გადის საზოგადოებრივ გზაზე.

გასასვლელისკენ სავალი საერთო ბილიკი. გასასვლელთან მისადგომის მონაკვეთი, რომლის გადაკვეთა აუცილებლია
სანამ ორ დამოუკიდებელ გასასვლელამდე მიაღწევენ. შემხვედრი ბილიკები ქმნის საერთო სავალ ბილიკს. გასასვლე
ბილიკები დასაშვები სავალი მანძილის საზღვრებში უნდა იყოს მოქცეული.

გაფუებადი ვინილის საფარი. (და)წნული ქსოვილის სარჩულიანი კედლის საფარი, გაფუებადი ვინილის ფუძეშრე
საცმი. გაფუებადი ვინილის ფუძეშრე არის ერთგვაროვანი ვინილის შრე, რომელიც შეიცავს საქრევ აგენტს (ქაფწარმომ
საქრევი აგენტი იშლება შემადგენელ ნაწილებად, რის შედეგადაც წარმოიქმნება ჩაკეტილი უჯრედები და შრე ფუ
საერთო სისქე დაახლოებით 1,4 მმ-იდან 1,8 მმ-მდეა.

გაუმართაობის შეტყობინება. სახანძრო განგაშის სისტემის ან ავარიის აღმომჩენი მოწყობილობით გამოცემული შ
სისტემის სხვა კომპონენტში გამოვლენილი გაუმართაობის შესახებ.

გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი. გამჭოლი გაყვანილობის ან მემბრანის გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი.

გაფორმება. სურათის ჩარჩოები, სკამის ზურგით კედლის დაზიანებისგან დასაცავი ზოლები (კედელზე), იატ
(პლინტუსები), მოაჯირის სახელურები, კარისა და ფანჯრის ჩარჩოები და სხვა მსგავსი გასაფორმებელი ან დამცავი მასა

გარე გზა-კიბე. გზა-კიბე, რომელიც ერთ მხარეს მაინც არის გახსნილი. აქ არ იგულისხმება ნაგებობის აუცილე
სახელურები და მოაჯირები. მომიჯნავე ღია ფართობები წარმოადგენს ეზოებს, შიგა ეზოებს ან საზოგადოებრივ გზებს.
კიბე გახსნილი არ არის.

გარე საიზოლაციო და მოპირკეთების სისტემა. გარე საიზოლაციო და მოპირკეთების სისტემა წარმოადგენს არასტრუქ
კედლების საფარ სისტემას, რომელიც შედგება უკანასაყრდენზე მიწებებით ან მექანიკურად, ან ორივე მეთოდით დამ
დაფისგან, მთლიანად გაძლიერებული უკანასაყრდენისა და ტექსტურირებული დამცავი მოსაპირკეთებელი საფარისგან

გარე საიზოლაციო და მოპირკეთების სისტემა საწრეტით. გარე საიზოლაციო და მოპირკეთების სისტემები წყალ
მოწყობილი საწრეტით.

გზა-კიბე. კიბეების ერთი ან მეტი მარში, შენობის გარეთ ან შიგნით, დამაკავშირებელი ბაქნებითა და მოედნებით, რ
გადასასვლელს ერთი დონიდან მეორეზე.

დაკავებულობა. შენობა-ნაგებობის ან მისი ოთახის ან სივრცის ფუნქციური დანიშნულებიდან გამომდინარე მო
განმსაზღვრელი მცნება.

დაკავებულობის დატვირთვა. ადამიანთა რაოდენობა, რომელთა გათვალისწინებითაც გეგმარდება შენობის ან მისი
საშუალებები.

დამოუკიდებელი შუქმფენი (ფოტოლუმინესენციური). ხილული ან უხილავი განათების გათიშვის შემდეგ გარკვ
გამოცემის უნარი.

დამხმარე შესასვლელი. შესასვლელი, რომელიც უმთავრესად განკუთვნილია საქონლის მისაწოდებლად ან მომსახურებ

დასამაგრებელი საფარის წყობა. მოსაპირკეთებელი საფარი, რომელიც ნებადართულ უკანასაყრდენზე მაგრდება ნებ
სამაგრებით.

დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული სივრცე. გასასვლელის გზა-კიბე, რომლის დაგეგმარება და მშენებლობა შენობის შემოზღუდულ სივრცეში ხანძრით გამოწვეული წვის პროდუქტების გადაადგილებას ზღუდავს.

დაუკვამლიანებელი განყოფილება. შენობის სივრცე, რომელიც ყველა მხრიდან, მათ შორის, ზემოდან და ქვე ზღუდარითაა შემოზღუდული.

დახურული სისტემა. საფრთხის შემცველი მყარი ან თხევადი ნივთიერების გამოყენება დახურულ ჭურჭელში ა დახურული რჩება ჩვეულებრივი გამოყენების დროსაც, როდესაც პროდუქტიდან გამოშვებული ორთქლი არ ხვდება გარეთ და პროდუქტი არ ეხება ატმოსფეროს ჩვეულებრივი გამოყენების დროს; ასევე, დაჭირხნული აირების ყველანაი თხევადი ნივთიერებებისთვის დახურული სისტემის მაგალითს წარმოადგენს პროდუქტი, რომელიც მილსადენი სის დახურულ ჭურჭელში, სისტემაში ან მოწყობილობის ნაწილში.

დაჭირხნული აირი. ნივთიერება ან ნივთიერებათა ნარევი, რომელიც:

1. 20°C ან 20°C-ზე ნაკლები ტემპერატურისა და 101 კპა წნევისას არის აირი;

2. რომლის დუღილის წერტილი 101 კპა წნევისას ნაკლებია ან ტოლია 20°C-ისა, თხევადია, არაა თხევა წარმოდგენილი, გარდა იმ აირებისა, რომელთაც არ აქვს ჯანმრთელობისთვის საშიში თვისებები და არ ითვლე ჭურჭელში წნევა 282 კპა-სარ აღემატება 20°C-ის პირობებში.

დაჭირხნული აირის მდგომარეობები იყოფა შემდეგ კატეგორიებად:

1. ხსნარების სახით წარმოდგენილი აირების გარდა, არათხევადი დაჭირხნული აირებია ისინი, რომლებიც მ ჭურჭელში წნევის ქვეშ და 20°C ტემპერატურაზე მთლიანად აიროვან მდგომარეობაშია;

2. გათხევადებული დაჭირხნული აირებია ისინი, რომლებიც მოთავსებულია შესაბამის ჭურჭელში წნევის ქვეშ ნაწილობრივ თხევად მდგომარეობაშია;

3. ხსნარის სახით არსებული დაჭირხნული აირები გაუთხევადებელი აირებია, რომლებიც გახსნილია ხსნარში;

4. დაჭირხნული აირის ნარევები შედგება ორი ან მეტი დაჭირხნული აირისგან, რომლებიც მოთავსებულია რომელთა სახიფათო თვისებები დამოკიდებულია მთლიანი ნარევის თვისებებზე.

დეკორატიული მასალები. შენობის შიგა მოპირკეთებისთვის გამოყენებული ყველა მასალა დეკორაციული, აკუსტიკ შესაქმნელად (როგორიცაა: ფარდები, ფარდაგები, ქსოვილები, ლენტები და ზედაპირის საფარები) და ყველა სხვა დეკორატიული ეფექტისთვის (როგორიცაა: ვატინა, ნაჭერი, ბამბა, თივა, ღეროები, ჩალა, ვაზი, ფოთლები, ხეები, ხავ ქაფპლასტი და ქაფპლასტამასის შემცველი მასალები. დეკორატიულ მასალებში არ შედის იატაკის საფარები, ფანჯრის ჩ შიგა მოპირკეთება და 0,6 მმ ან ნაკლები სისქის მასალები, გამოყენებული და მჭიდროდ მიკრული უშუალოდ ზედაპირზ

დერეფანი. გასასვლელთან მისადგომის შემოზღუდული ნაწილი, რომლის საზღვრებშიც მოწყობილია გასასვლელისკენ

დეტონაცია. ეგზოთერმული რეაქცია, რომელიც ხასიათდება დარტყმითი ტალღის არსებობით ნივთიერებაში, რ ინარჩუნებს რეაქციას. ნივთიერებაში რეაქციის ზონა ბგერის გავრცელების სიჩქარეზე სწრაფად ვრცელდება. სითბ მექანიზმი დარტყმით გამოწვეული შეკუმშვაა. დეტონაციებს აფეთქების ეფექტი აქვს.

დეტოქსიკაციის დაწესებულება. დაწესებულებები, სადაც მკურნალობენ ალკოჰოლისა და ნარკოტიკების მომხმა პაციენტებს, რომელთაც არ შეუძლიათ საკუთარი თავის დაცვა ან რომლებიც საფრთხეს უქმნიან საკუთარ თავს ან სხვებს

დეფლაგრაცია. ეგზოთერმული რეაქცია, კერძოდ, აალებადი მტვრის ან ორთქლის ექსტრემალურად სწრაფი დაჟანგვ მიმდინარეობს დაუწვავი ნივთიერებების თანაობისას, ბგერის გავრცელების სიჩქარეზე ნაკლები სისწრაფით. დ ჰქონდეს აფეთქების ეფექტი.

დიდი რაოდენობის საბურავების სათავსი. საბურავების შესანახი სათავსი, რომლის მოცულობა აღემატება 566 $მ^3$-ს.

დისპენსერი. ნებისმიერი მასალის ჩასხმა ან გადასხმა კონტეინერიდან, ავზიდან ან მსგავსი ჭურჭლიდან, რომლის დრ მხუთავი (ანა)ორთქლი, ბურუსი ან აირები ატმოსფეროში იფანტება.

დროებითი (საცხოვრებელი). საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულის დაკავება არაუმეტეს 30 დღისა.

დროებით გაჩერებული თვითმფრინავი. თვითმფრინავი, რომლის ბაზა სხვაგანაა, მაგრამ დროებით გაჩერებულია სხვა დღისა.

დუღილის წერტილი. დუღილის ტემპერატურა, რომელზეც სითხის ორთქლის წნევა ტოლია 101 კპა ატმოსფერ
ვერცხლისწყლისა. თუ ხელმისაწვდომი არ არის მოცემული ნივთიერების ზუსტი დუღილის წერტილი, ან ისეთი ნაე
აქვს მუდმივი დუღილის წერტილი, ამ კლასიფიცირების მიზნებიდან გამომდინარე, სითხის დუღულის წერტილად
შესაბამისად წარმოებული დისტილაციის 20%-იანი აორთქლების ტემპერატურა.

დღეღამური ზრუნვა. პირისთვის მოსავლელად გამოყოფილი დრო დაწესებულებაში. აქ არ იგულისხმება დაწესებულ
გამავლობაში ღიაა, მაგრამ არ ემსახურება დროებით მისულ პირებს.

დღიური ზრუნვის დაწესებულება. დახმარება ყოველდღიური მოთხოვნილებების შესრულებაში, მაგ., საჭმლის მ
მიღებაში, დაბანაში, ტუალეტის მოწყობილობების გამოყენებასა და სხვა ყოველდღიურ საჭიროებებში. დღიური ზრ
დამკავებლები, რომელთა ევაკუაციას დიდი დრო სჭირდება და/ან რომელთაც გონებრივი და ფსიქიატრიული პრობლემ

ეზო. შიგა ეზოსგან განსხვავებული ღია სივრცე მიწის ნაკვეთზე (რომელზეც მდებარეობს შენობა), რომელიც შეუზღ
გარდა *წესებში* სპეციალურად განსაზღვრული შემთხვევისა.

ერთეული, ა ტიპის. საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, რომლიც დაგეგმარებულია და აგებულია *წესებ*
ეროვნული სტანდარტების“ **ა** ტიპის ერთეულებისთვის განსაზღვრული დებულებების შესაბამისად მისაწ
დასაკმაყოფილებლად.

ერთეული, ბ ტიპის. საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, რომლიც დაგეგმარებულია და აგებულია *წესებ*
ეროვნული სტანდარტების“ **ბ** ტიპის ერთეულებისთვის განსაზღვრული დებულებების შესაბამისად მისაწ
დასაკმაყოფილებლად.

ეტლისთვის საჭირო სივრცე. ერთი ეტლისა და მისი მფლობელისთვის განკუთვნილი სივრცე.

ვინილის სამოსი. გარკვეული ფორმის მასალა, დამზადებული სპეციალურად მაგარი/ხისტი პოლივინილქლორიდ
გამოიყენება გარე კედლის საფარად.

ზონა. განსაზღვრული ადგილი დაცულ შენობებში. ზონა შეიძლება იყოს ადგილი, საიდანაც მიიღება ან იგზ
ხორციელდება გარკვეული სახის კონტროლი.

ზონა, შეტყობინების. ფართობი შენობის ან ნაგებობის საზღვრებში, სადაც თანმიმდევრობით გააქტიურებადი შეტყობინ

თავდაცვისუუნა**რო.** პირები, რომლებიც ასაკის, ფიზიკური შეზღუდვების, გონებრივი შეზღუდვების, წამალ
მკურნალობის გამო ვერ რეაგირებენ საგანგებო ვითარებაზე.

თავშესაფრის ფართობი. ფართობი, სადაც სათანადო მითითებების მიღებამდე ან ევაკუაციამდე დროებით შეუძლიათ
რომელთაც არ ძალუძთ გზა-კიბეების გამოყენება.

თანამშრომლების სამუშაო ფართობი. მთლიანი სივრცე ან მისი რომელიმე ნაწილი, განკუთვნილი მხოლოდ თა
მხოლოდ სამუშაოს საწარმოებლად. დერეფნები, ტუალეტები, სამზარეულოები და დასასვენებელი ოთახები თა
ფართობში არ შედის.

თერმული იზოლაცია. კონდიცირებული სივრცეების გამმიჯნავი მიშენებულ მზის ოთახსა და საცხოვრებელ ერთ
შედგება არსებული ან ახალი კედლ(ებ)ისგან, კარებისა და/ან ფანჯრებისგან.

თარაზული ანაწყობი. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი მასალებით აწყობილი იატაკი ან სახურავი. იგი უწყვეტია, რა
გავრცელება.

თარაზული გასასვლელი. გასასვლელისკენ სავალი გზა ერთი შენობიდან მეორე შენობის დაახლოებით იმავე დონეზე მ
გასასვლელისკენ სავალი გზა, რომელიც მიემართება კედლის ან ტიხრის გავლით ან შემოვლით იმავე შენობაში დაახლ
დაცულია ხანძრის ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ფართობიდან ან მასთან დაკავშირებული ფართობებიდან წამოსული ცეცხ

თვითმომსახურების საწყობი. უძრავი ქონება, რომელიც დაგეგმარებულია და გამოიყენება, როგორც კლიენტებისთ
გაცემული ინდივიდუალური სასაწყობო სივრცე პირადი ქონების შესანახად, თვითმომსახურების საფუძველზე.

თვითიკეტებადი. მექანიზმი, რომელიც უზრუნველყოფს ცეცხლმედეგი კარის ან ღიობის სხვა დამცავის თავისით მიხურ

თვითაალებადი (პიროფორული). ქიმიური ნივთიერება, რომლის ჰაერში თვითაალების ტემპერატურა ნაკლებია ან ტოლ

იატაკის მთლიანი (საერთო) ფართობი. შენობის გარე კედლების შიგა პერიმეტრის საზღვრებში მოქცეული იატაკი შედის: დერეფნები, გზა-კიბეები, საკუჭნაოები, შიგა კედლების სისქე, სვეტები ან სხვა ნაწილები, მაგრამ არ შედის სანი ეზოები. შენობის ან მისი ნაწილის იატაკის ფართობი, რომელიც არაა შემოზღუდული გარე კედლებით, მიიჩნევა ნაშვერის ან ზემოთა იატაკის ქვეშ მდებარე გამოყენებულ ფართობად. იატაკის მთლიან (საერთო) ფართობში არ შე შახტები ან შიგა ეზოები.

იატაკის სუფთა (სასარგებლო) ფართობი. დაკავებულობის რეალური ფართობი, რომელშიც არ შედის დამხმარე დაკავე გზა-კიბეები, ტუალეტის ოთახები, მექანიკური აღჭურვილობის ოთახები და საკუჭნაოები.

იატაკის ცეცხლმედეგი კარის/ლიუკის ანაწყობი. ცეცხლმედეგი კარის, ჩარჩოს, კავეულისა და სხვა აქსესუარების კ თარაზულ სიბრტყეში, რომელიც უზრუნველყოფს ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკის ღიობის ცეცხლისგან დაცვის ქვეთავი 711.8).

ინერტული აირი. აირი, რომელიც სხვა ნივთიერებებთან რეაქციაში შედის მხოლოდ უჩვეულო პირობებში, ტემპერატურები, წნევები და მსგავსი გარე ფიზიკური ძალები. *წესების* მიხედვით, ინერტული აირები არ ამჟ მდგომარეობისთვის და არც ჯანმრთელობისთვის საშიშ თვისებებს (გარდა მარტივი მხუთავი მოქმედებისა) ან საფრთხ განსხვავებით დაჭირხნული აირებისგან. ყველაზე გავრცელებული ინერტული აირებია: არგონი, ჰელიუმი, კრიპტ ქსენონი.

კარი, გაწონასწორებული. ორღერძიანი მექანიზმით აღჭურვილი კარი, რომელიც ისეა ჩაყენებული, რომ გაღების გაწონასწორებულ ბრუნს.

კერამიკულბოჭკოვანი ფენა. მინერალური ბამბის საიზოლაციო მასალა, რომელიც დამზადებულია ალუმინჟანგ-კ იწონის 64-იდან 160 კგ/მ^3-მდე.

კერძო კლინიკები. დაწესებულებები, მათ შორის, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების დაწესებულებები და სპეცი სამედიცინო დაწესებულებები, სადაც ემსახურებიან თავდაცვისუუნარო პირებს.

კვების ადგილი. მფლობელობაში არსებული სივრცეების მიმდებარედ მოწყობილი საკვების მოსამზადებ უზრუნველყოფილი მაგიდებით და სკამებით.

კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა. სახანძრო განგაშის სისტემა, რომლის გააქტიურების მექანიზმი იყენებს კვა რომ დაიცვას ოთახი ან სივრცე და ხანძრის გაჩენისთანავე დამკვებლები გააფრთხილოს.

კვამლაღმომჩენი. ნუსხაში შეტანილი მოწყობილობა, რომელიც შეიგრძნობს წვის ხილულ და უხილავ ნაწილაკებს.

კვამლის წარმოქმნის ინდექსი. განუსაზღვრელი რიცხვით გამოხატული შედარებითი მაჩვენებელი, რომელიც აღნი დაფარვისთვის საჭირო დროს ASTM E 84-ის შესაბამისად შემოწმებისას.

კვამლის ფარსაკეტი. არხებსა და საჰაერო ღიობებში ჩაყენებული მექანიზმი, რომელიც განკუთვნილია კვამლის გავრ მექანიზმი ავტომატურად მუშაობს და კონტროლდება კვამლაღმომჩენი სისტემით, საჭიროების შემთხვევაში კი, მისი ხანძრის მართვის ცენტრიდან.

კვამლზე გააქტიურებული განგაშის მოწყობილობა. ერთი ან მრავალბლოკიანი განგაშის სისტემა, რომელიც რეაგირებს განმარტებები: „კვამლზე გააქტიურებული განგაშის რამდენიმებლოკიანი მოწყობილობა“ და „კვამლზე გაა ერთბლოკიანი მოწყობილობა“.

კვამლზე გააქტიურებული განგაშის ერთბლოკიანი ანაწყობი. ანაწყობი, რომელშიც გაერთიანებულია კვამლაღმომჩენი განგაშის ხმის/სიგნალის გამომცემი. იგი დამოუკიდებლად ან განთავსების წერტილიდან მოწოდებულ ელექტროენერგი

კვამლზე გააქტიურებული განგაშის მრავალბლოკიანი მექანიზმი. განგაშის ორი ან ორზე მეტი ერთბლოკიანი ერთმანეთთან ისეა დაკავშირებული, რომ ერთის გააქტიურებისას განგაშის შესაბამისი სიგნალი აქტიურდება ყველა ბლ

კვამლისგან დაცული დასაჯდომებიანი თავშეყრის ადგილი. გასასვლელი საშუალებებით უზრუნველყოფილი დასა ადგილი, რომლის საზღვრებში ან ქვეშ არ გროვდება კვამლი.

კიბე. სიმაღლის საფეხურებრივი ცვლილება თარაზული სიბრტყის ერთი ან ერთზე მეტი შემაღლებით.

კონსტრუქციის ტიპები. იხ. ქვეთავი 602

ტიპი I. იხ. ქვეთ. 602.2.

ტიპი II. იხ. ქვეთ. 602.2.

ტიპი III. იხ. ქვეთ. 602.3.

ტიპი IV. იხ. ქვეთ. 602.4.

ტიპი V. იხ. ქვეთ. 602.5.

კოროზიამედეგობა. ლითონის უნარი, გაუძლოს გარემოს ზემოქმედებით გამოწვეულ ზედაპირის დაზიანებას ან თვისებ

კოროზიული (ნივთიერება). ქიმიური ნივთიერება, რომელიც კონტაქტის წერტილში ქიმიური რეაქციის შედეგად იწვ
დაზიანებას ან შეუქცევად ცვლილებას. ქიმიური ნივთიერება მიიჩნევა კორიზულად, თუ თეთრი კურდღლების დაუ
CFR, ნაწილი 173.137-ის მიხედვით ჩატარებული ცდისას ეს ქიმიური ნივთიერება 4-საათიანი ზემოქმედებისას კონტა
შეუქცევად დაზიანებას ან ცვლილებას ქსოვილის სტრუქტურაში. ტერმინში არ იგულისხმება ქიმიური რეაქცია არაცოც

კრიოგენული სითხე. სითხე, რომლის დუღილის წერტილი 101°C-ზე დაბალია 101 კპა აბსოლუტური წნევის პირობებში.

ლითონშემცველი მასალა. ქარხნული წარმოების პანელი, რომლის პლასტმასის გული ორივე მხრიდან ლითონითაა დაფ

ლითონშემცველი მასალის სისტემა. ლითონშემცველი მასალის საფარი, რომელიც გარე კედლის სპეციფიკურ ანაწყო
შორის: გადაბმებში, ნაკერებში, მიმაგრებებში, საყრდენებზე, ჩარჩოსა და სხვა დეტალებზე, როგორც მოითხოვს ცალკეუ

ლიფტების ჯგუფი. შენობაში მდებარე ლიფტების ჯგუფი, რომელიც ერთმანეთის მომიჯნავედ ან უშუალოდ
მდებარეობს და საერთო სივრცეში არსებული გამომძახების ღილაკ(ებ)ით რეგულირდება.

მაკრატელა (ორმხრივი) კიბე. ორი ერთმანეთთან დაკავშირებული გზა-კიბე, რომელიც უზრუნველყოფს ორ დამო
ბილიკს ერთ კიბის უჯრედში.

მარში. მართკუთხა საფეხურების, მოხვევის საფეხურების ან მათი კომბინაციის უწყვეტი სვლა ერთი ბაქნიდან მეორისკე

მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული კომპაქტური ლამინატი. ცელულოზის ბოჭკოვანი მასალის
პანელები, რომლებიც გაჟღენთილია თერმორეაქტიული რეზინებით და ერთმანეთს ეკვრის მაღალი წნევით, რის შ
ერთგვაროვანი, უნასვრეტებო გული გარეთა მხარეზე გამოსაყენებლად.

მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული კომპაქტური ლამინატის სისტემა. მაღალი წნევით დამუშავებუ
კომპაქტური ლამინატის გარე კედლის საფარი სპეციფიკურ ანაწყობში, მათ შორის, გადაბმებში, ნაკერებში, დამაგ
ჩარჩოსა და სხვა დეტალებში, როგორც მოითხოვს ცალკეული დაგეგმარება.

მაღლივი შენობა. შენობა, რომლის დაკავებული იატაკი მდებარეობს სახანძრო მანქანის მისადგომი ყველაზე დაბალი დ

მემბრანის გაყვანილობა. ანაწყობის ერთ (კედლის, იატაკის ან ჭერის მემბრანის) მხარეს გაჭრილი ღიობი.

მემბრანის გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი. მასალა, მექანიზმი ან კონსტრუქცია, რომელიც მოწყობილია, რათა წინასწარ
განმავლობაში შეაჩეროს ალისა და სითბოს გადასვლა ღიობებიდან დამცავ მემბრანაში და დაიცვას კაბელები, საკაბელ
მილები, მილების სისტემა, მილები (გარე დიამეტრი) ან მსგავსი მასალები.

მემბრანის გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი სისტემა. ანაწყობი, რომელიც შედგება ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკ-ჭ
კედლის ანაწყობისგან, რომელსაც კვეთს ერთი ან მეტი გაყვანილობა და მასალები ან მექანიზმები, ან ორივე, მოწყობი
გავრცელების შესაფერხებლად წინასწარგანსაზღვრული დროის განმავლობაში.

მესაკუთრე. ნებისმიერი პირი, წარმომადგენელი, ფირმა ან კორპორაცია, რომლებსაც აქვთ საკუთრებაზე იურიდიუ
ინტერესები.

მექანიკურმისადგომიანი ღია ავტოსადგომი გარაჟი. ღია ავტოსადგომი გარაჟები, სადაც ქუჩიდან ან ქ
გადასაადგილებლად გამოიყენება ავტოსადგომი მექანიზმები, ლიფტები ან სხვა მექანიკური მოწყობილობები დ
საზოგადოებრივი დაკავებულობა იყოს ქუჩის დონეზე მაღლა.

მექანიკური მოწყობილობის საფარი. სახურავზე განთავსებული უსახურავო ნაგებობა, რომელიც თვალისგან ფარ
ელექტრო ან მექანიკურ მოწყობილობებს.

მზის ოთახი. შენობაზე მიდგმული ერთსართულიანი ნაგებობა, რომლის გამჭვირვალე ნაწილის ფართობი ნაგებობ
სახურავის საერთო ფართობის 40%-ზე მეტია.

მთავარი შესასვლელი. შესასვლელი, მაგრამ არა დამხმარე ან შეზღუდული შესასვლელი.

მოლი. ფეხით სავალი გადახურული ან ღია საერთო ფართობი გადახურული მოლის შენობის საზღვრებში, რომელიც
ორზე მეტ მფლობელობასთან მისადგომს და სადაც ერთმანეთისადმი ღია დონეების რაოდენობა არ აღემატება სამს. ტ
ღია მოლებსაც, როგორც განსაზღვრულია ქვემოთ.

მთლიანი გასაქირავებელი ფართობი. იატაკის საერთო ფართობი, რომელსაც იკავებს და ექსკლუზიურად იყენებს მ
მიერ დაკავებული ფართობი იზომება საზიარო ტიხრების შუა ხაზებიდან მფლობელობაში არსებული ფართო
მფლობელობაში არსებული ყველა ფართობი, მათ შორის, საწყობადაც გამოყენებული, უნდა შევიდეს მთლიან გასაქირავ

მიდგმული შენობა. გადახურული მოლის შენობის გარე მხარეზე მიდგმული შენობა, საიდანაც შესაძლებელია პირდაპი
ან ღია მოლის შენობაში, მაგრამ აქვს დამოუკიდებელი გასასვლელი საშუალებები და არ მიეკუთვნება **დსშ** ჯგუფს.

მიმაგრებული საფარის წყობა. მოსაპირკეთებელი საფარი, რომელიც მაგრდება უკანასაყრდენზე ნებადართული მექანიკ

მიმოსვლის ბილიკი. ერთი ადგილიდან მეორესთან მისასვლელი ფეხით სავალი გზა გარეთ ან შიგნით.

მიმღები მოწყობილობა. სისტემის ნაწილი, რომელიც გადასცემს კვამლაღმომჩენში, ხელით მართვად სახანძრო
მაკონტროლებლის ჩამრთველში შეცვლილ მდგომარეობას.

მინერალური ბოჭკო. შემკვრელებით ან მათ გარეშე ძირითადად ქანების, წიდის ან მინის ბოჭკოებისგან ნაწარმოები იზო

მინერალური ბამბა. სინთეზური მინერალური ბოჭკოს იზოლაცია, რომელიც მზადდება ძირითადად ვულკანური
ღუმლის წიდის და სხვა არაორგანული ნივთიერებების დნობით და შემდეგ გამდნარი მასის ფიზიკურად გარდაქმნით ბ

მინერალური ფილა. მაგარი თექის თერმული იზოლაციის მართკუთხა, ბრტყელი ფილა, რომელიც შედგება მინერალ
აფუებული შემვსების უჯრედოვანი მარცვლებისგან.

მინაბოჭკოვანი ფილა. მინის ბოჭკოს სახურავის იზოლაცია, რომელიც შედგება არაორგანული მინის ბოჭკოებისგან დ
ფილებად შემკვრელი ფენის საშუალებით. ფილის ზედა ზედაპირი მოპირკეთებულია ასფალტითა და მინის ბო
კრაფტით.

მისაწვდომი. ადგილი, შენობა, ნაგებობა ან მათი ნაწილი, რომელიც აკმაყოფილებს მე-11 თავის მოთხოვნებს.

მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებები. გასასვლელისკენ სავალი უწყვეტი და ჩაუხერგავი გზა შენობის ან ნაგებობის
წერტილიდან საზოგადოებრივ გზამდე.

მისაწვდომი ერთეული. საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, რომელიც შეესაბამება ამ წესებსა და ICC A
განსაზღვრულ მისაწვდომ ერთეულებს.

მისაწვდომი სვლაგეზი. უწყვეტი, ჩაუხერგავი ბილიკი, რომელიც შეესაბამება მე-11 თავს.

მიწებებული საფარის წყობა. მოსაპირკეთებელი საფარი, რომელიც ნებადართული მჭიდა მასალითაა მიწებებული უკან

მიწის დონე. ათვლის დონე/სიბრტყე, რომელიც წარმოადგენს შენობის გარე კედლების მოსაზღვრე მიწის მოპირ
გასაშუალებულ დონეს. თუ მიწის მოპირკეთებული ზედაპირის დონე გარე კედლებიდან დამრეცად მიდის, ათვლის დ
შენობასა და მიწის ნაკვეთის საზღვარს შორის მოქცეული ფართობის ყველაზე დაბალი ნიშნულების მიხედვით, თუ მ
შენობიდან დაშორებულია 1,8 მ-ზე მეტად, შენობასა და შენობიდან 1,8 მ-მდე ფარგლებში მოქცეული ყველაზე დაბალი

მიწის ნაკვეთი. მიწის ნაწილი ან ნაკვეთი, რომელიც განიხილება, როგორც ერთეული.

მიწის ნაკვეთის საზღვარი. საზღვარი (საკუთრების ხაზი), რომელიც მიწის ერთ ნაკვეთს ყოფს მეორისგან, ქ
საზოგადოებრივი ადგილისგან.

მკვეთრი ქანობი. სახურავი, რომლის ქანობი მეტია, ვიდრე ორი შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულზე (17%-იანი

მოაჯირი. შენობის ელემენტი ან ელემენტების სისტემა სხვადასხვა დონეზე მდებარე სავალი ზედაპირების საზღვარ
მხარეს და ამცირებს სავალი ზედაპირიდან ქვედა დონეზე ჩავარდნის რისკს.

მოდიფიცირებული ბიტუმის სახურავის ბურული. პოლიმერმოდიფიცირებული ასფალტის ფურცლების ერთი ან რამ
ეწებება ან მექანიკურად მაგრდება ფუძეშრეზე ან ბალასტის შრეზე.

მომსახურე დერეფანი. მთლიანად შემოზღუდული გასასვლელი, რომელიც გამოიყენება საფრთხის შემცველი
გადასაზიდად და სხვა დანიშნულებით, მაგრამ არა გასასვლელ საშუალებებად.

მომწამლავი. ქიმიური ნივთიერება, რომელიც შედის ქვემოთ ჩამოთვლილ რომელიმე კატეგორიაში:

1. ქიმიური ნივთიერება, რომლის საშუალო მომაკვდინებელი დოზა (LD50) აღემატება 50 მილიგრამს ერთ
აჭარბებს 500 მილიგრამს სხეულის წონის თითოეულ კილოგრამზე, როდესაც შეჰყავთ 200 და 300 გრამიან თეთრ ვ

2. ქიმიური ნივთიერება, რომლის საშუალო მომაკვდინებელი დოზა (LD50) აღემატება 200 მილიგრამს ერთ
აჭარბებს 1000 მილიგრამს სხეულის წონის თითოეულ კილოგრამზე, როდესაც უწყვეტ 24-საათიან (ან ნაკლები,
საათზე ნაკლებ დროში) კონტაქტშია 2 და 3 კგ-იან თეთრი კურდღლების შიშველ კანთან.

3. ქიმიური ნივთიერება, რომლის საშუალო მომაკვდინებელი კონცენტრაცია (LC50) ჰაერში მეტია 200 ნაწილაკი
აჭარბებს 2000 ნაწილაკს მილიონზე იმისდა მიხედვით, როგორია აირის ან ორთქლის მოცულობა, ან მეტია, ვ
ლიტრზე, მაგარამ არ აჭარბებს 20 მილიგრამს ერთ ლიტრ კვამლზე, ნისლზე ან მტვერზე, თუ 200 და 300 გრა
ორგანიზმში ხვდება ერთი საათის განმავლობაში უწყვეტი შესუნთქვით (ან ნაკლები, თუ სიკვდილი დგება ერთ სა

მონაცვლესაფეხურებიანი კიბე. თარაზულადან (ჰორიზონტალიდან) 50-70 გრადუსით დახრილი საფეხურების წყება,
ჩვეულებრივ, მიმაგრებულია ცენტრალურ საყრდენზე ისეთი მონაცვლეობით, რომ მომხმარებელს ორივე ფეხი ერთ
დონეზე არ უდგას.

მოსაპირკეთებელი საფარი. მოპირკეთება, რომელიც მაგრდება კედელზე გაფორმების, დაცვისა და იზოლირების მიზ
კედელს დამატებით სიმტკიცეს.

მოსახვევი საფეხური. საფეხური, რომლის საბიჯელების კიდეები არ არის პარალელური;

მოწყობილობის ბაქანი. მოწყობილობების მოსათავსებელი ამაღლებული ბაქანი, რომელიც გამოიყენება მხოლოდ მე
სამრეწველო პროცესისთვის საჭირო მოწყობილობებისთვის, მათ შორის, ბაქანთან მისადგომი ამაღლებული ბილიკ
საფეხურებიანი კიბეები და პწკალა კიბეები (იხ. ქვეთავი 505.3).

მჟანგავი. ნივთიერება, რომელიც ადვილად წარმოქმნის ჟანგბადს ან სხვა მჟანგავ აირს, ან ადვილად შედის ისეთ რეაქ
უწყობს ან იწვევს (აინიცირებს) წვადი მასალების წვას და გაცხელების ან დაბინძურების დროს შეიძლება სწრაფად დაიშ

კლასი 4. მჟანგავი, რომელსაც ახასიათებს ფეთქებადი რეაქცია დაბინძურების ან თერმული ან ფიზიკური ზემოქმედ
იმ მასალების წვის სიჩქარეს, რომლებსაც ეხება. ამასთან, მჟანგავი ზრდის რა წვის სიჩქარეს, შეიძლება გამოიწვიო
თვითაალება.

კლასი 3. მჟანგავი, რომელიც ძალიან ზრდის ისეთი წვადი ნივთიერებების წვის სიჩქარეს, რომელთაც ეხება.

კლასი 2. მჟანგავი, რომელიც ზომიერად ზრდის იმ წვადი ნივთიერებების წვის სიჩქარეს, რომელთაც ეხება.

კლასი 1. მჟანგავი, რომელიც ზომიერად არ ზრდის წვადი ნივთიერებების წვის სიჩქარეს.

მჟანგავი აირი. აირი, რომელიც ხელს უწყობს და აჩქარებს სხვა ნივთიერებების წვის პროცესს.

მრავალბლოკიანი განგაშის მექანიზმი. განგაშის ორი ან მეტი ერთბლოკიანი მექანიზმი, რომლებიც ერთმანეთთან ისე
ერთის გააქტიურება იწვევს ინტეგრირებული ან დამოუკიდებელი ყველა განგაშის გააქტიურებას. ის შეიძლებ
ერთბლოკიან მექანიზმსაც, რომელიც დაკავშირებულია სხვა აღმომჩენებთან ან ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის კო

მრავალდონიანი დასაჯდომები თავშეყრის ადგილებში. დასაჯდომები, რომლებიც განლაგებულია განსხვავებ
თითოეული დონე შედგება რამდენიმე რიგისგან ან ლოჟების ერთი რიგისგან, რომელსაც მისადგომი სხვა დონიდან აქვს

მრავალსართულიანი ერთეული. საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, რომლის საცხოვრებლად გამოყენებული სი
ან მეტ სართულზე.

მყარი (ნივთიერება). ნივთიერება, რომელიც 20°C-ზე მაღალ ტემპერატურაზე დნება, იშლება ან სუბლიმირდება (ქროლდ

მყისიერად საშიში სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის. ჰაერ-წვეთური გზით დამაბინძურებელი ნივთიერებების კ
ხანგრძლივი უარყოფითი გავლენით ჯანმრთელობაზე ქმნის მომენტალურ ან დროის განმავლობაში სიკვდილის საფ
ზემოქმედებას, რაც შეუძლებელს ხდის ამგვარი გარემოდან თავდაღწევას. დამაბინძურებელი კონცენტრაციის ეს
ტოქსიკურობისა და აალებადობის გათვალისწინებით. ჩვეულებრივ, ის გამოისახება მილიონის ნაწილით მოც
მილიგრამებში ერთ კუბურ მეტრზე (მლგ/მ^3).

მშრალი ქიმიური ჩამქრობი ნივთიერებები. წვრილი ნაწილაკების შემცველი ფხვნილი, მათ შორის: სოდის ბი
ბიკარბონატის, კარბომიდ-კალიუმზე ბაზირებული ბიკარბონატის, კალიუმ-ქლორიდის ან მონოამონიუმ ფოსფატის,
აქვს სპეციალურად დამუშავებული მარცვლოვანი მასალა შეფუთვის მიმართ მედეგობის, ტენგაუმტარობისა და სწ
უზრუნველსაყოფად.

ნაგებობა. ის, რაც არის აშენებული ან აგებული.

ნაკერი. ანაწყობებში ან მომიჯნავე ანაწყობებს შორის ღიობი, რომელსაც ქმნის შენობის ღრეჩოები, ან დაგეგმარებ
სეისმური (მიწისძვრისმიერი), ქარისმიერი ან ნებისმიერი სხვა დატვირთვისას შენობამ შეძლოს დამოუკიდებლა
სიბრტყეში.

ნახშირორჟანგით ჩამქრობი სისტემები. სისტემა, რომლის საშუალებით ხდება ნახშირორჟანგის (CO_2) მიწოდება ჰ
ფიქსირებული მილებისა და სახანძრო ტუმბოების (საქაჩების) გავლით.

ნივთიერების გაფანტვა. კონტეინერიდან, ავზიდან ან მსგავსი ჭურჭლიდან ნებისმიერი ნივთიერების ჩამოსხმის ან გად
მტვრის, ნისლის ან აირების გავრცელება ატმოსფეროში.

ნორმალური ტემპერატურა და წნევა. 20°C ტემპერატურა და 101 კპა.

ოთახების ბლოკი. სამკურნალო ოთახების, პაციენტების საძინებელი ოთახებისა და მათთან დაკავშირებული დამხმარე
2 ჯგუფის დაკავებულობების საზღვრებში მდებარე სივრცეები და სამიმოსვლო სივრცეები, სადაც პერსონალი თვალყ
ჯგუფში მყოფ ყველა პაციენტს და ოთახების ჯგუფი აკმაყოფილებს 407.4.3 ქვეთავის მოთხოვნებს.

ოთახი, სადაც გამოიყენება, ნაწილდება ან ირევა სითხეები. ოთახები, სადაც I, II და IIIA კლასის აალებადი ან წვადი
ნაწილდება და ირევა ღია კონტეინერებში.

ორგანული ზეჟანგი. ორგანული ნაერთი, რომელსაც აქვს ორვალენტიანი -O-O- სტრუქტურა და შეიძლება ჩაითვალ
სტრუქტურულ წარმოებულად, სადაც წყალბადის ერთი ან ორივე ატომი ჩანაცვლებულია ორგანული რადიკალით.
შეიძლება შექმნას აფეთქების საფრთხე (დეტონაცია ან დეფლაგრაცია) ან შეიძლება იყოს დარტყმით დატვირთვაზე ძლ
ასევე, შეიძლება დაიშალოს სხვადასხვა არამდგრად ნაერთებად ხანგრძლივი დროის განმავლობაში.

კლასი I. ნაერთები, რომელთაც ახასიათებს დეფლაგრაცია, მაგრამ არ ახასიათებს დეტონაცია.

კლასი II. ნაერთები, რომლებიც ძალიან სწრაფად იწვის და ქმნის საშუალო რეაქტიულობის საფრთხეს.

კლასი III. ნაერთები, რომლებიც სწრაფად იწვის და ქმნის საშუალო რეაქტიულობის საფრთხეს.

კლასი IV. ნაერთები, რომლებიც ჩვეულებრივი წვადი ნივთიერებების მსგავსად იწვის და ქმნის რეაქტიულობის მინი

კლასი V. ნაერთები, რომლებიც ჩვეულებრივ წვად ნივთიერებებზე ნაკლებ ინტენსიურად იწვის ან არ უწყობს ხ
რეაქტიულობის საფრთხეს.

არაკლასიფიცირებული დეტონატები. ორგანული ზეჟანგები, რომელთაც ახასიათებს დეტონაცია. ეს ზეჟანგ
უკიდურესად დიდ საფრთხეს მათი დაშლის სწრაფად და ფეთქებით მიმდინარეობის გამო.

ორთქლის გამტარი მემბრანა. ASTM E 96-ის A პროცედურის გამოყენებით ტენის შთანთქმის მეთოდით შემოწმებისას
არა მემბრანას, გაატაროს, სულ მცირე, 52,9×10-10კგ/პა · S · მ^2 ან ამაზე მეტი ტენშემცველობის ორთქლი. ორთქლის გ
ტენიან ორთქლს.

ორთქლის შემკავებლის კლასი. მასალის ან ანაწყობის გაზომვა იმისდა მიხედვით, რამდენად შეუძლია მას შეაჩერო
რომელიც გადის ამ მასალაში ან ანაწყობში. ორთქლის შემკავებლის კლასი უნდა განისაზღვროს ASTM E 96-ის ტენი
შემდეგნაირად:

კლასი I: 0,1 ან ნაკლები პერმი.

კლასი II: 0,1 < პერმი < 1,0 პერმი.

კლასი III: 0,1 < პერმი < 10 პერმი.

ორმაგი ჭიშკარი. უსაფრთხოების დაცვის მიზნით მოწყობილი ვესტიბიული, ორი ან მეტი კარით ან ჭიშკრი დაუბრკოლებლი გასვლის შესაფერხებლად ერთ ჯერზე იღება მხოლოდ ერთი კარი ან ჭიშკარი.

პანდუსი. დახრილი სავალი ზედაპირი, რომლის ქანობი მეტია, ვიდრე ერთი შვეული ერთეული 20 თარაზულ ერთეულ

პანდუსიანი მისადგომის მქონე ღია ავტოსადგომი გარაჟები. ღია ავტოსადგომი გარაჟები უწყვეტად ამაღლებადი იატ დაკავშირებული დონეებით, რომელთა გამოყენებით ავტომობილები გადაადგილდება ქუჩის დონიდან ან ქუჩის დონის

პარაპეტის წყალგამომშვები ხვრელი. ხვრელი კედელში ან პარაპეტში, რომლის საშუალებით სახურავი იწრიტება დაგრო

პენტჰაუზი. სახურავის თავზე მდებარე შემოზღუდული, დაუკავებელი ნაგებობა, რომელიც ფარავს მექანიკურ და ელ ავზებს, ლიფტებს და მათთან დაკავშირებულ დანადგარებს, ასევე, შახტის შვეულ ღიობებს.

პირადი მომვლელის მომსახურება. ისეთი პირების მოვლა, რომელთაც არ სჭირდებათ სამედიცინო მომსახურებ მომსახურებაში შედის შენობაში მყოფი პირების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა მთელი იმ დროის განმავლობაში იმყოფებიან.

პიროტექნიკური შემადგენლობა. ქიმიური ნარევი, რომელიც წარმოქმნის ხილულ სინათლეს ან ხმას, თვითგავრცელებ ქიმიური რეაქციის შედეგად, რომელიც ინიცირდება აალებით.

რგოლისებრი ღრეჩო. ნახვრეტში გამავალი გაყვანილობის ირგვლივი (წრიული) სიცარიელე.

რელიგიური მსახურების ადგილი/ნაგებობა. შენობა ან მისი ნაწილი, რომელიც განკუთვნილია რელიგიური მსახურების

საავადმყოფოები და ფსიქიატრიული საავადმყოფოები. დაწესებულებები, რომლებიც უზრუნველყოფს მოვლ პაციენტებისთვის, რომელთაც ესაჭიროებათ სამედიცინო, ფსიქიატრიული, სამეანო ან ქირურგიული მკურნალობა უნარი.

საავარიო განგაშის სისტემა. საგანგებო ვითარების ან საფრთხის შემცველი ნივთიერებების არსებობის გამაფრთხილებელ

საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობი. გასაღები ფანჯარა, კარი ან სხვა ღიობი, საიდანაც შესაძლებელია გაღწევ დროს.

საგანგებო ხმოვანი განგაშის კომუნიკაციები. ხელით სამართავი ან ავტომატური საშუალებები შენობის დამკვ მითითებების, ასევე, სახანძრო განგაშისა და საევაკუაციო სიგნალების გადასაცემად და გასავრცელებლად.

საერთო გამოყენება. შიგა ან გარე მიმოსვლის ბილიკები, ოთახები, სივრცეები ან ელემენტები, რომლებიც განკუთვნილ არამედ ორი ან ორზე მეტი ადამიანის საერთო გამოყენებისთვის.

სამძიმი. გადახურვაში, სამძიმი წარმოდგენილია დიდი ქვების ან მოსაკირწყლავი სისტემების ან ურთიერთდა მოსაკირწყლავი სისტემების ფორმით. სამძიმი გამოიყენება აწევის მედეგობისთვის გადახურვის ისეთ სისტემებში, რომ ან მექანიკურად დამაგრებული სახურავის ფენილზე.

საშუალებები. შენობების, ნაგებობების, ელემენტებისა და ფეხით სავალი ან სატრანსპორტო გზების ყველა ან ნებისმი ადგილზე მდებარეობს.

საცხოვრებელი საერთო საძინებლებით. სივრცე შენობაში, სადაც დასაძინებელი ადგილები განთავსებულია ერთ ო მჭიდროდ დაკავშირებულ ოთახების რიგში და განკუთვნილია პირებისთვის, რომლებიც არ არიან ერთი ოჯახის წევრ ერთ ჭერქვეშ და ჰყავთ ერთი მმართველობა, მაგალითად, როგორიცაა კოლეჯის საცხოვრებელი საერთო საძინებლებით

საცხოვრებლად განკუთვნილი. საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, რომელსაც დამკავებელი მუდმივად ან მომავალში გამოიყენებს.

სავაჭრო დახლი. სავაჭრო საქონლის დასაწყობი ადგილი, რომელიც გარშემორტყმულია გასავლელებით, მუდმ კედლებით. სავაჭრო დახლები შეიცავს ისეთ დეტალებს, როგორებიცაა: არაფიქსირებული და მოძრავი მოწყობილობებ დახლები და ტიხრები, სადაც კლიენტები ათვალიერებენ ან ყიდულობენ საქონელს.

საზოგადოებრივი გამოყენების ფართობები. ფართო საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი ოთახები ან სივრცე შენობის შ

საზოგადოებრივი გზა. საზოგადოებისთვის გამოყოფილი ქუჩა, ჩიხი ან მიწის სხვა ნაწილი, რომლის თავისუფალ არანაკლებ 3,0 მ-ია.

საკანი. საპატიმრო ან გამოსასწორებელი დაწესებულებების საცხოვრებელ ერთეულში გამოყოფილი ოთახი დაკავებულ მოსათავსებლად.

საკნების იარუსი. საცხოვრებელ ერთეულში ერთმანეთის თავზე განთავსებული საკნები.

საკონტროლო სიგნალი. სიგნალი, რომელიც მიანიშნებს, რომ ცეცხლსაქრობი სისტემების, მოწყობილობების ან მ სისტემების მდგომარეობა შეცვლილია და საჭიროებს სრულ დათვალიერებასა და გამართვას.

საკონტროლო სიგნალის გამომცემი მოწყობილობა. მშრალ საშხეფ სისტემაზე განთავსებული გამშვები მექანიზმი, საკონტროლო ამომრთველი, წყლის დონის ინდიკატორი ან ჰაერის დაბალი წნევისას სისტემის ამომრთველი, შეცვლისას გამოიცემა არაბუნებრივ მდგომარეობაზე მიმანიშნებელი სიგნალი. სისტემის საწყის მდგომარეობაში აღინიშნება. სიგნალი, ასევე, მიანიშნებს, რომ ცეცხლსაქრობი სისტემების, მოწყობილობების ან მათთან დაკავ მდგომარეობა შეცვლილია და საჭიროებს სრულ დათვალიერებასა და გამართვას.

საზედამხედველო სადგური. ნაგებობა ან მისი ნაწილი, სადაც მუდმივად იმყოფება პერსონალი, რომელიც იღებს სასიგნ ახდენს მათზე რეაგირებას.

საზედამხედველო სამსახური. სამსახური, რომელსაც ევალება საზედამხეველო შენობის/ტერიტორიის შემოვლა შესაბამისად, ასევე, სტაციონალური ცეცხლსაქრობი სისტემების ან სხვა სისტემების მუშაობის კონტროლი, რო სიცოცხლისა და ქონების დასაცავად.

სამედიცინო მომსახურება. სამედიცინო ან ქირურგიული პროცედურების ჩატარება, ექთნის მომსახურება ან მომსა საჭიროების დროს.

სამორიგეო სადგური. შენობაში გამოყოფილი ადგილი, სადაც მუდმივად იმყოფება კვალიფიციური პერსონალი განგაშ სიგნალების გასაკონტროლებლად. სამორიგეო სადგურში განთავსებულია მოწყობილობები, რომელთა მეშვეობით სახანძრო-სამაშველო დანაყოფს.

სამუშაო ადგილი. განსაზღვრული სივრცე ან მოწყობილობის დამოუკიდებელი ძირითადი ნაწილი, რომელიც იყენ საწარმოო ნივთიერებებს საწარმოო ფართობზე, სადაც წარმოებს სპეციფიკური სამუშაო, ლაბორატორიული პრო საქმიანობა. სიაში შეტანილი ან დასაშვები საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შესანახი კარადები, აალებადი სითხეებ აირის კარადები, რომლებიც სამუშაო ადგილს ემსახურება, ითვლება სამუშაო ადგილის ნაწილად. სამუშაო ადგილ გასანიავებელი მოწყობილობა, ხანძრისგან დამცავი მექანიზმები, ელექტრომექანიზმები და გადამამუშავებელ-სამე მქონე სხვა მოწყობილობები.

სამყოფი-საცხოვრებელი ერთეული. საერთო საძინებლები ან საკნების ჯგუფი დღის გასატარებელი საერთო ოთახით **დ**

სამშენებლო დოკუმენტები. მშენებლობის ნებართვის მისაღებად აუცილებელი ვერბალური, გრაფიკული და ილუსტრ რომლებიც მომზადებული ან შეკრებილია პროექტის ელემენტების დაგეგმარების, მდებარეობისა და ფიზიკური მახასია

საოჯახო საბავშვო ბაღები. დაწესებულებები, სადაც უვლიან 2,5 წლის ან უფრო მცირე ასაკის ხუთზე მეტ ბავშვს.

საოჯახო სასტუმრო. გასაქირავებლად მოწყობილი ან გამოყენებული შენობა, სადაც უზრუნველყოფენ ან არ უზრუნვ წარმოადგენს ერთი ოჯახის საცხოვრებელ ერთეულს.

სართული მიწის დონის ქვემოთ. სართული, რომელიც არ არის მიწის დონის ზემოთ (იხილეთ განმარტება „სართული მ

სართული. შენობის ნაწილი, რომელიც მოქცეულია იატაკის და ზედა იატაკის ზედაპირებს ან უშუალოდ მის ზემოთ მ (ასევე იხილეთ: „სართული მიწის დონის ქვემოთ“, „ანტრესოლი“ და ქვეთავი 502.1). სართული იზომება, როგორც შვ ორი ერთმანეთის მომდევნო რიგის ან მოპირკეთებული იატაკის ზედაპირების თავიდან თავამდე. ბოლო სართულ მოპირკეთებიდან ჭერის კოჭების თავამდე, ან სადაც ჭერი არ არის, სახურავის ნივნივების თავამდე.

სართული მიწის დონის ზემოთ – ნებისმიერი სართული, რომლის მოპირკეთებული იატაკის ზედაპირი მთლიანად მ სადაც იატაკის მოპირკეთებული ზედაპირი არის:

1. 1,8 მ-ზე მაღლა მიწის დონიდან;

2. შენობასთან დაგეგმარებული/დასრულებული მიწის ზედაპირის ყველაზე დაბალი წერტილიდან 3,7 მ-ზე მაღლა.

სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების შენობა. ნაგებობა, რომლის დაგეგმარება და მშენებლობა განხორცი
ნივთების/იარაღების, თივის, მარცვლეულის, ფრინველის, საქონლის ან მებაღეობის პროდუქტების მოსათავსებ
გამოიყენება ადამიანის საცხოვრებლად ან ადგილად, სადაც სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გადამუშავ
ფასოვდება/იფუთება, ასევე, არ გამოიყენება საზოგადოებრივი დანიშულებით.

საფეხურის ნაშვერი. კიბის საფეხურების ან გზა-კიბის მარშების თავში მდებარე ბაქნების წინა კიდის ნაშვერები.

საფრთხის შემცველი ნივთიერებები. ქიმიური ნივთიერებები, რომლებიც 307-ე ქვეთავის კლასიფიცირების მიხედვ
ჯანმრთელობისთვის საფრთხეებს, სახმარად ვარგის ან არავარგის მდგომარეობაში.

საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შენახვა. საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შენახვა, გაჩერება ან დატოვება დახ
ავზებში, ცილინდრებში ან მსგავს ჭურჭელში; ან ჭურჭელი, რომლის გამოყენების დროს ოპერაციები სრულდებ
დახურილი მისაერთებლებით.

საფრთხის შემცველი (საშიში) საწარმოო ნივთიერება. ნახევრადგამტარების წარმოებასთან დაკავშირებული მყარი ნივ
აირები, რომლებიც NFPA 704-ის მიხედვით შეფასებისას, ჯანმრთელობის, აალებადობის ან რეაქტიულობის გათვალი
მე-3 ან მე-4 კლასის საფრხთის კატეგორიას. ისინი გამოიყენება კვლევებში, ლაბორატორიულ ან წარმოების პროცეს
პროდუქტი არ არის საფრხის შემცველი მასალა.

საფრთხის შემცველი (საშიში) საწარმოო ნივთიერება, აალებადი სითხე. საფრთხის შემცველი (საშიში) აალებადი საწ
მიეკუთვნება I ან II კლასის აალებად სითხეებს ან IIIA კლასის წვად სითხეებს.

საფრთხის შემცველი (საშიში) საწარმოო ნივთიერების ოთახი. ოთახი, რომელიც გამოიყენება **დსშ**-5 ჯგუფის და
ოთახად, სადაც ინახება ან გამოიყენება საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებები და რომელიც კლასიფიცირდებ
ან **დსშ**-4 ჯგუფის დაკავებულობა.

საცხოვრებელი. შენობა, რომელიც მოიცავს ერთ ან ორ საცხოვრებელ ერთეულს, რომელიც გამოიყენება, გამიზნულ
საცხოვრებად, საარენდოდ, სალიზინგოდ, ოთახების გასაქირავებლად და (და)საქირავებლად.

საცხოვრებელი ერთეული. ერთი ერთეული, რომელიც უზრუნველყოფს სრულ, დამოუკიდებელ საცხოვრებლებს ერ
მათ შორის, მუდმივ პირობებს საცხოვრებლად, დასაძინებლად, სასადილოდ, საჭმლის მოსამზადებლად და სანიტარიულ

საცხოვრებელი ერთეული ან საძინებელი ერთეული, მრავალსართულიანი. იხილეთ განმარტება „მრავალსართულიანი ე

საცხოვრებელი სივრცე. სივრცე შენობაში, რომელიც გამოიყენება საცხოვრებლად, დასაძინებლად, სასადილოდ ან საჭ
სააბაზანო ოთახები, ტუალეტის ოთახები, საკუჭნაოები, ჰოლები, სათავსოები, დამხმარე სივრცეები და მსგავსი ფა
სივრცეებად არ ითვლება.

„საცხოვრებლის თვითმფრინავის ანაგარი“ ერთი-ან ორერთეულიან (ბინიან) საცხოვრებელში აგებული, 186 $მ^2$-ზე პატა
ზე დაბალი სიმაღლის დამხმარე შენობა, სადაც საჰაერო ხომალდები ინახება. ასეთი გამოყენება მიიჩნევა საცხოვ
გამოყენებად;

საწარმოო ფართობი. ფართობი ნახევარგამტარების ფაბრიკაში, ასევე, ნახევარგამტარების საწარმოებლად საჭირო კვლე
ფართობი, სადაც გამოიყენება საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებები. ამგვარ ფართობებზე დასაშვებია დამ
გასახდელებისა და ოფისების არსებობა, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული საწარმოო ფართობებზე მიმდინარე პ

სახანძრო განგაშის სამართავი ერთეული. სისტემის ნაწილი, რომელიც ავტომატური და ხელით სამართა
მოწყობილობებიდან იღებს ინფორმაციას და შეუძლია უზრუნველყოს აღმომჩენი მოწყობილობებისა და რე
სათადარიგო გადამცემ(ებ)ის ელექტრომომარაგება. შესაძლოა, სამართავი ერთეული შეტყობინების მოწყობ
ელექტროენერგიას და რელეებს ან მექანიზმებს ინფორმაციას არსებული მდგომარეობის შესახებ.

სახანძრო განგაშის სიგნალი. სიგნალი, რომელსაც გამოსცემს სახანძრო განგაშის მოწყობილობა, მაგ.: ხელით სამარ
კოლოფი, ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი, წყლის ნაკადის გამშვები და სხვა მოწყობილობები, რომელთა გააქტიურებ
ხანძრის ნიშნების არსებობას.

სახანძრო განგაშის სისტემა. სისტემა ან კომბინირებული სისტემის ნაწილი, რომლის კომპონენტები და წრედები
გააკონტროლოს და დააფიქსიროს სახანძრო განგაშის ან საკონტროლო სიგნალების გამომცემი მოწყობილობების მდგო

რეაგირებდეს ამ სიგნალებზე.

სახანძრო გასასვლელის კავეული/საკეტები. ანტიპანიკური გამღები, რომელიც გამოიყენება ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობ

სახანძრო ზოლი. გზა ან სხვა გასასვლელი, რომელიც დატოვებულია სახანძრო ტექნიკის გასატარებლად, მაგრამ ს განკუთვნილი მხოლოდ სახანძრო ტექნიკისთვის.

სახურავის ანაწყობი (ეხება მხოლოდ მე-15 თავს). ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დასაცავად და დაგეგმარებაშ დატვირთვის მიმართ მედეგობის უზრუნველსაყოფად შექმნილი სისტემა. სისტემა შედგება სახურავის ბურულისა და ან ერთი კომპონენტისგან, რომელიც ორივეს როლს ასრულებს. სახურავის ანაწყობში შედის სახურავის ფენილი, ქვეშრე ან თერმული ზღუდე, იზოლაცია, ორთქლ შემკავებელი და სახურავის ბურული.

სახურავის მრავალშრიანი ბურული. ერთმანეთზე დაკრული ტოლის ორი ან რამდენიმე შრე, რომელსაც მინერალურზედაპირიანი ტოლი, მინერალური შემვსები, გლუვი ბურული ან მსგავსი მასალა.

სახურავის ლითონის პანელი. ურთიერთდაკავშირებული ლითონის ფურცლები, რომელთაგან თითოეული ფურცლ ფართობი ხვდება ატმოსფერული ზემოქმედების ქვეშ.

სახურავის ლითონის ყავარი. ურთიერთდაკავშირებული ლითონის ფურცლები, რომელთაგან თითოეული ფურცლ ფართობი ხვდება ატმოსფერული ზემოქმედების ქვეშ.

სახანძრო უსაფრთხოების ფუნქციები. შენობისა და ხანძრის კონტროლის ფუნქციები, რომელთა მიზანია, აამაღლოს დ უსაფრთხოების ხარისხი ან აკონტროლოს ხანძრისგან გამოწვეული საზიანო ეფექტების გავრცელება.

სახურავის აღდგენა. მომზადებულ არსებულ სახურავის ბურულზე, მისი აყრის გარეშე, დამატებითი ბურულის დაგებ

სახურავის ბურული. ბურული, რომელიც იგება სახურავის ფენილზე ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დასაც უზრუნველსაყოფად ან გასაფორმებლად.

სახურავის ბურულის სისტემა. იხილეთ „სახურავის ანაწყობი“.

სახურავის გამოცვლა. სახურავის არსებული ბურულის აყრის, დაზიანებული ქვეშრის შეკეთებისა და ახალი ბურულის

სახურავის განიავება. ბუნებრივი ან მექანიკური პროცესი, რომლის დროსაც კონდიცირებული ან არაკონდიცირებ სახურავის ქვეშ მდებარე სხვენებს, მაღალ ჭერებს ან სხვა დახურულ სივრცეებს, ან ასეთი ჰაერი გამოდის ამ სივრცეებიდ

სახურავის პოზიტიური საწრეტი. საწრეტის მდგომარეობა, როდესაც სახურავის ფენილის დატვირთვის გათვ დამატებითი ქანობი, რომელიც ნალექიანობის დროს უზრუნველყოფს სახურავის დაწრეტას 48 საათის (ორი დღეღამის)

სახურავის ფენილი. შენობის გარე კედლებზე ან სხვა საყრდენებზე მოწყობილი ბრტყელი ან დაქანებული ზედ სართულის გადასახურად ან ატმოსფერული ზემოქმედებისაგან ფართობის დასაცავად. სახურავის ფენილში არ შედი შვეული საყრდენები.

სახურავის შეკეთება. სახურავის შესანარჩუნებლად მასზე არსებული ბურულის რომელიმე ნაწილის გამოცვლა (რეკონს

სახურავსზედა ნაგებობები. სახურავის ფენილის ან შენობის, ან მისი ნებისმიერი ნაწილის თავზე აღმართული ნაგებობა

სახანძრო მილდგარების სისტემის კლასი. სახანძრო მილდგარები იყოფა შემდეგ კლასებად:

I კლასის სისტემა. სისტემა, რომლის საშუალებითაც სახანძრო-სამაშველო დანაყოფები 77 მმ სახანძრო სახელოს უერ განკუთვნილია მათთვის, ვინც იცის, როგორ მართოს ძლიერი ჭავლი ხანძრის დროს.

II კლასის სისტემა. სისტემა, რომლითაც 51 მმ სახანძრო ონკანიდან წყალი მიეწოდება უპირველესად შენობაშ სამაშველო დანაყოფს თავდაპირველი რეაგირებისთვის.

III კლასის სისტემა. სისტემა, რომლითაც 51 მმ სახანძრო ონკანიდან წყალი მიეწოდება შენობაში მყოფთ და უე სახელოს ქანჩს, რომლითაც სახანძრო-სამაშველო დანაყოფი და ისინი, ვინც იცის, როგორ მართოს ძლიერი ჭავლ უფრო დიდ მოცულობას იყენებს.

სახანძრო მილდგარების ტიპები. არსებობს სახანძრო მილდგარების შემდეგი ტიპები:

ავტომატური მშრალი. მშრალი სახანძრო მილდგარების სისტემა, რომელიც, ჩვეულებრივ, სავსეა შეკუმშული ა
სარქველი, რომლიდანაც წყალი ავტომატურად გადადის სისტემის მილებში სახანძრო ონკანის გახსნისთანავე

ავტომატური წყლიანი. წყალმომარაგების მქონე წყლიანი სახანძრო მილდგარების სისტემა, რომელიც ავტომ
სისტემის მოთხოვნას.

ხელით სამართავი, მშრალი. მშრალი სახანძრო მილდგარების სისტემა, რომელსაც არ აქვს სისტემაზე მ
წყალმომარაგება. ხელით სამართავი მშრალი სახანძრო მილდგარების სისტემების წყლით მარაგდება სახ
საშუალებით, რომლებიდანაც წყალი გადადის სისტემაში სახანძრო მილსადენების გავლით.

ხელით სამართავი, წყლიანი. წყლიანი სახანძრო მილდგარების სისტემა, რომელიც მიერთებულია წყალმომარაგების
აქვს საკმარისი წყალმომარაგება, რომელიც დააკმაყოფილებდა სისტემის მოთხოვნას. ხელით სამართავი წყლიანი
სისტემა წყლით მარაგდება სახანძრო ავტომობილის საშუალებით, რომლებიდანაც წყალი გადაიტანება სისტემაში.

ნახევრად ავტომატური მშრალი. მშრალი სახანძრო მილდგარების სისტემა, რომელიც მუშაობს ისეთი მოწყობილო
მასიური ჭავლის გამშვები ონკანი, რომლიდანაც წყალი გადადის სისტემის მილებში სახანძრო ონკანთან მოთა
სამართავი მოწყობილობის გააქტიურებისთანავე. დისტანციური გამშვები გასააქტიურებელი მოწყობილობა დაყენე
სახანძრო ონკანთან. ნახევრად ავტომატური მშრალი სახანძრო მილდგარების სისტემის წყლით მომარაგება უნდა შ
მოთხოვნას.

საძინებელი ერთეული. ოთახი ან სივრცე, სადაც ადამიანები იძინებენ და სადაც შესაძლოა, იყოს მუდმივი პირო
სასადილოდ. ის მოიცავს სანიტარიული ან სამზარეულო მოწყობილობებიდან რომელიმეს, მაგრამ არა ორივეს. ასეთი
საცხოვრებელი ერთეულის ნაწილია, მაგრამ არა საძინებელი ერთეულების.

სიგნალიზატორი. მოწყობილობა, რომელიც შედგება ერთი ან მეტი სინათლის ინდიკატორისგან, ანბანურ-ციფრულ
საშუალებებისგან. თითოეული ინდიკატორი უზრუნველყოფს ინფორმაციის გამოტანას ციკლის, ვითარების ან ადგილმ

სითბოს აღმომჩენი. ცეცხლის აღმომჩენი, რომელიც რეაგირებს სითბოზე, მაღალ ტემპერატურაზე ან ტემპერატუ
ორივეზე.

სითხე. ნივთიერება, რომლის დნობის წერტილი 101 კპა წნევისას ნაკლებია ან ტოლია 20°C-ისა, ხოლო დუღილის წერ
ტერმინი „სითხე“ გულისხმობს, როგორც წვად, ისე აალებად სითხეებს, თუ სხვაგვარად არ არის განმარტებული.

სითხის შესანახი ოთახი. ოთახი, რომელიც კლასიფიცირდება, როგორც **დსშ**-3 ჯგუფის დაკავებულობა და გამოიყენ
სითხეების შესანახად დახურულ პირობებში.

სპეციალური გასართობი შენობა. სპეციალური გასართობი შენობა არის ნებისმიერი დროებითი ან მუდმივი შენობა ან
გამოიყენება გასართობი ან საგანმანათლებლო მიზნით და მასში განთავსებულია მექანიზმი ან სისტემა, რომელსაც ა
უზრუნველყოფს სავალ გზებს სვლაგეზის გასწვრივ, გარშემო ან თავზე ნებისმიერი მიმართულებით ისე, რომ გას
მისვლა გაძნელებულია ვიზუალური თუ აუდიო გასართობების გამო ან საგანგებოდაა დახლართული და ძნელად მ
სახეობიდან ან გადასაადგილებელი საშუალებიდან გამომდინარე.

სუფთა ნივთიერება. ელექტრობის გაუმტარი, აქროლადი ან აირადი ცეცხლსაქრობი ნივთიერება, რომელიც აორთქლ
ტოვებს.

სცენა. სივრცე შენობაში, რომელიც გამოიყენება სპექტაკლების ან წარმოდგენების მოსაწყობად. მის თავზე მოთავსებ
დასაწევი ფარდები, დეკორაციები ან სასცენო ეფექტები, მაგრამ არა განათებისა და ხმის მოწყობილობები.

სხვადასხვა ჯგუფის საცხოვრებელი დაწესებულებები. სოციალური რეაბილიტაციის დაწესებულება ნარკო
დამოკიდებული ან ფსიქიური პრობლემების მქონე პირებისთვის. მასში უზრუნველყოფილია ჯგუფური საცხოვრებ
მოვლა, მაგრამ არაა მკაცრი ზედამხედველობა.

სხვენი. სივრცე ბოლო სართულის ჭერის კოჭებსა და სახურავის ნივნივებს შორის.

ტენტი. არქიტექტურული ნაშვერი, რომელიც ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დამცავია, ამოსაცნობი ნიშანია ან გა
ეყრდნობა შენობას, რომელზეც მიმაგრებულია. ტენტს აქვს მსუბუქი კარკასული სტრუქტურა, რომელზეც დამაგრებულ

ტექნიკურად შეუძლებელი – შენობის ან ნაგებობის იმგვარად გადაკეთება, რომლის განხორციელების შესაძლებ
არსებული კონსტრუქციული პირობები მოითხოვს ისეთი მზიდი ელემენტის ამოღებას ან შეცვლას, რომელიც კ
ძირითადი ნაწილია, ან რადგანაც ფიზიკური ან ტერიტორიული თავისებურებები კრძალავს ისეთი ელემენტებ

სპეციფიკური მახასიათებლების შეცვლას ან დამატებას, რომლებიც სრულად და ცალსახად შეესაბამება ახალ განსაზღვრულ მინიმალურ მოთხოვნებს და ასევე აუცილებელია მისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად.

„ტექნიკური პერსონალის სამოძრაო ფართობები“ ღია, ამაღლებული ფართობები ან სივრცეები გასართობი წარმ ტექნიკური პერსონალის სამოძრაოდ, რათა მან შეძლოს გასართობი ტექნოლოგიური სისტემებისა და მოწყობილობები ქანდარები, მათ შორის, დეკორაციების სამართავი ქანდარები, ცხაურები სცენის თავზე, სამუშაო ბაქნები და მსგავსი მიზნით იგება.

უკანასაყრდენი. კედელი ან ზედაპირი, რომელზეც მაგრდება მოსაპირკეთებელი მასალა.

უსადენო დამცავი სისტემა. სისტემა ან სისტემის ნაწილი, რომელსაც შეუძლია შეტყობინების მიღება-გადაცემა სადენის

უძრავად განთავსებული სამართავი. სავაჭრო ბიზნესისთვის აეროპორტის სპონსორების მიერ მინიჭებული უფლება, უზრუნველყოს აეროსანავიგაციო მომსახურებები, როგორებიცაა: საწვავით შევსება, ანგარში დაყენება, დამაგრება ხომალდის გაქირავება, მოვლა-შეკეთება და პილოტების ინსტრუქტაჟი.

ფაქტობრივი მდგომარეობის ამსახველი ნახაზები. ნახაზები, რომლებშიც მოცემულია ყველა მოწყობილობის, მექ თანმიმდევრობა, სადენების გაყვანის მეთოდი და სახანძრო განგაშის სისტემის შემადგენელი ნაწილების შეერთებები.

ფარსაკეტი. იხ. „ჭერში მოწყობილი ფარსაკეტი“, „ცეცხლის/კვამლის კომბინირებული ფარსაკეტი“, „ცეცხლის ფა ფარსაკეტი“.

ფეთქებადი ნივთიერება. ქიმიური ნაერთი, ნარევი ან მექანიზმი, რომლის უმთავრესი ან ზოგადი დანიშნულებაა ფუ საშუალებით. ტერმინში ნაგულისხმევია შემდეგი (მაგრამ არა მხოლოდ ისინი): დინამიტი, დენთი, საფანტი ფხვნი ასაფეთქებელი ნივთიერება, დენოტატორები, დისტანციური ასაფეთქებელი, პეტარდა, დეტონაციური კაბელი, სა კაბელი, საალებლები (ამაალებლები) და ფეიერვერკები, 1.3G (კლასი B, სპეციალური) და ა.შ.

ტერმინი „ფეთქებადი ნივთიერება“ გულისხმობს ნებისმიერ ნივთიერებას, რომელიც ჩამოთვლილია USC Title 18-ი ნებისმიერ ნივთიერებას, რომელიც DOTN 49 CFR-ის 100-185 ქვეთავების რეგლამენტების მიხედვით კლასიფიცირებულ გარდა შედარებით სუსტი ფეიერვერკებისა, 1.4G (კლასი C, ჩვეულებრივი).

ძლიერ ფეთქებადი ნივთიერება. ფეთქებადი ნივთიერება, მაგ., დინამიტი, რომელიც დეტონირდება №. 8 დენონატორით.

სუსტად ფეთქებადი ნივთიერება. ფეთქებადი ნივთიერება, რომელიც იწვის ან განიცდის დეფლაგრაციას აალ რეაქციის სიჩქარე, რომელიც ნაკლებია ბგერის გავრცელების სიჩქარისა. სუსტ ფეთქებად ნივთიერებებში შედ მხოლოდ ესენი: შავი დენთი, დისტანციური ასაფეთქებელი, საალებლები (ამაალებლები), საალებელი კაბელი, ფეიერვერკები, 1.3G (კლასი B, სპეციალური), პროპელენტები, 1.3C.

მასიურ-დეტონაციური ფეთქებადი ნივთიერებები. დამოუკიდებლად ან კომბინაციაში, ან სხვადასხვა ტიპის ვაზნე მოთავსებული 1.1, 1.2 და 1.5 კატეგორიის ფეთქებადი ნივთიერებები, რომელთა უმეტესობა ფეთქდება მყისი კონტაქტისას, ძლიერი რყევისას, ზემოქმედებისას, მაპროვოცირებელი ფაქტორის ან ძლიერი ენერგიის ზემოქმე რომლებიც რეაგირებს ამგვარად, შეიცავს მასიური აფეთქების საფრთხეს. ასეთი ფეთქებადი ნივთიერებები, ჩვეულე ობიექტების ნაგებობის სერიოზულ დაზიანებას. აფეთქება შეიძლება გავრცელდეს საბრძოლო მასალებში შემავა ასევე, ახლოს და არასათანადოდ შენახულ ფეთქებად ნივთიერებებზე.

UN/DOTN პირველი კლასის ფეთქებადი ნივთიერებები. ძველი კლასიფიცირების სისტემაში, რომელსაც DOTN იყენე და „სუსტი“ გამოყენებულია აქ წარმოდგენილი მნიშვნელობით. თანამედროვე სისტემაში DOTN-ის მიერ გამოყე განმარტებას იძლევა ფეთქებად ნივთიერებებზე, რომლებიც მიეკუთვნება პირველი კლასის საფრთხის შემცველ ნივ გამოიყენება თავსებადობის ჯგუფის აღმნიშვნელი ასოები, რათა განისაზღვროს თითოეული აღნიშნული ქვეკლასის (მაგ., ასო G აღნიშნავს პიროტექნიკურ ნივთიერებას ან პიროტექნიკური და მსგავსი ნივთიერების შემცველ საგანს).

ქვეკალასი 1.1. ფეთქებადი ნივთიერებები, რომლებიც შეიცავს მასიური აფეთქების საფრთხეს. მასიური ეწო რომელიც მყისიერად უარყოფითად ზემოქმედებს თითქმის მთელ შემცველობაზე.

ქვეკალასი 1.2. ფეთქებადი ნივთიერებები, რომლებიც ხასიათდება გაფანტვის საფრთხით, მაგრამ არ ქმნის მასიურ

ქვეკალასი 1.3. ფეთქებადი ნივთიერებები, რომლებიც ხასიათდება ხანძრის გამოწვევის საფრთხით, ასევე, საფრთხით, ან გაფანტვის საფრთხით, ან მცირე მიმართული (პროექციული) საფრთხით, ან ორივეთი ერთა აფეთქების საფრთხით.

ქვეკალასი 1.4. ფეთქებადი ნივთიერებები, რომლებიც შეიცავს აფეთქების მცირე საფრთხეს. აფეთქება, ძირით

კონტეინერით და შესამჩნევი ზომის ან მიმართულების მქონე ნაწილაკების გამოტყორცნა მოსალოდნელი არ
ცეცხლი არ იწვევს კონტეინერის მთელი შემცველობის მომენტალურ (მყისიერ) აფეთქებას.

ქვეკალასი 1.5. ძლიერ არამგრძნობიარე ფეთქებადი ნივთიერებები. ამ ქვეკლასში შედის ისეთი ნივთიერებე
მასიური აფეთქების საფრთხეს, მაგრამ იმდენად არამგრძნობიარეა, რომ ჩვეულებრივ პირობებში ტრანს
სავარაუდოა მათი ინიცირება ან გადასვლა წვიდან დეტონაციურ მდგომარეობაში.

ქვეკალასი 1.6. უკიდურესად არამგრძნობიარე ნივთიერებები (ნაკეთობანი), რომლებიც არ ხასიათდება მასიური
ქვეკლასში შედის დეტონაციისადმი მხოლოდ უკიდურესად არამგრძნობიარე ნივთიერებები, რომლებიც ხასია
გავრცელების უმნიშვნელო უნარით.

ფეიერვერკები. ნებისმიერი შედგენილობა ან მოწყობილობა, რომელიც წვის, დეფლაგრაციის ან დენოტაციის შედეგ
აკუსტიკურ ეფექტს გართობის მიზნით.

ფეიერვერკები, 1.3G. დიდი ზომის ფეიერვერკის მექანიზმები, რომლებიც ფეთქებადი ნივთიერებებია საჩვენებელი
განკუთვნილია წვის, დეფლაგრაციის ან დენოტაციის შედეგად ვიზუალური ან აკუსტიკური ეფექტების მისაღებ
შედის შემდეგი, მაგრამ არა მხოლოდ ესენი: შუშხუნები, რომლებიც შეიცავს 130 მილიგრამზე მეტ ფეთქებად ნა
რომლებიც შეიცავს 40 გრამზე მეტ პიროტექნიკურ ნაერთს და სხვები, რომლებიც აჭარბებს 1.4G ფეიერვერკების
ზღვრებს. DOTN-ში 1.3G ფეიერვერკები აღწერილია ასევე, როგორც UN0335 ფეიერვერკები.

ფეიერვერკები, 1.4G. პატარა ფეიერვერკის მექანიზმები, რომლებიც შეზღუდული რაოდენობით შეიცავს პიროტ
ძირითადად განკუთვნილია წვის შედეგად ვიზუალური და აკუსტიკური ეფექტების მისაღებად. CPSC 16 CFR: 15
წარმოდგენილი 1.4G ფეიერვერკები, რომლებიც აკმაყოფილებს DOTN-ის, UN0336 და აშშ-ის მოხმარების პროდუ
განმსაზღვრელი კომისიის (CPSC) მოთხოვნებს და დაკავშირებულია კონსტრუქციასთან, ქიმიურ შედგენილობასთა
არ ითვლება ფეთქებად ნივთიერებებად ამ კონტექსტიდან გამომდინარე.

ფიზიკური საფრთხე. ფიზიკურ საფრთხეს ქმნის ქიმიური ნივთიერებები, როგორებიცაა: წვადი სითხე, კრიოგენუ
აალებადი (მყარი, თხევადი ან აეროვანი) ნივთიერება, ორგანული ზეჟანგი (მყარი ან თხევადი), მჟანგავი (მყარი ან თ
თვითაალებადი (პიროფორული) (მყარი, თხევადი ან აეროვანი) ან არამდგრადი (რეაქტიული) (მყარი, თხევადი ან აე
წყალ-რეაქტიული (მყარი ან თხევადი) ნივთიერება.

ფიზიოლოგიური გაფრთხილების ზღვრული დონე. დამაბინძურებელი ნივთიერებების შემცველობა ჰაერში, რ
გამოიხატება მილიონის ნაწილით (ppm) ან მილიგრამებში ერთ კუბურ მეტრზე (მგ/მ^3) და კონცენტრაციაა, რომელსა
სუნით, გაღიზიანებით ან სწაფად მოქმედი სხვა ფიზიოლოგიური რეაქციით.

ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) მოდულები/ყავარები. სახურავის ბურული, შემდგარი ბრტყელი ფოტოვოლტაი
მოდულებისგან, რომლებიც ყავარების მსგავსი შედგენილი (კომპოზიტური) ფურცლებია.

ფოტოლუმინესცენტური. ხილული ან უხილავი სინათლის ჩაქრობის შემდეგ გარკვეული დროის განმავლობაში სინათლ

ქვეშრე. ტოლის, სამშენებლო მუყაოს, არაბიტუმიანი მასალით გაჟღენთილი ტოლის ერთი ან რამდენიმე ფენა ან ს
მაგრდება მკვეთრ ქანობიანი სახურავის ბურული.

ქიმიური ხსნარით ცეცხლის საქრობი სისტემა. წყალსა და კალიუმის კარბონატის ან კალიუმ-აცეტატის ბაზაზე
მიღებული ხსნარი, რომელიც წარმოქმნის ცეცხლსაქრობ ნივთიერებას.

ღია ავტოსადგომი გარაჟი. ნაგებობა ან მისი ნაწილი, რომელსაც ორი ან მეტი მხრიდან აქვს 406.5.2 ქვეთავის შესაბამის
გამოიყენება კერძო ავტომობილების სადგომად ან შესანახად, 406.5.3 ქვეთავის შესაბამისად.

ღია სისტემა. მყარი ან თხევადი საფრთხის შემცველი ნივთიერების გამოყენება ჭურჭელში ან სისტემაში,
ფუნქციონირებისას მუდმივად ღიაა და რომლიდანაც გამოდის ორთქლი ან პროდუქტი განიცდის ატმოსფერულ ზ
თხევადი ნივთიერებების ღია სისტემებია ღია კასრები ან კონტეინერები, ავზები და ლითონის ფურცლებით დაფარუ
სადაც ნაწილდება ეს ნივთიერებები.

ღია ტრიბუნები. ორი ან მეტი რიგის სიმაღლის ტერასულად განთავსებული დასაჯდომები, რომლებიც ეყრდნობა მათ
და რომლებიც არ არის შენობის ელემენტი (იხ. „გადახურული ტრიბუნები“).

შახტა. შემოზღუდული სივრცე, რომელიც გრძელდება შენობის ერთ ან მეტ სართულზე და აკავშირებს თანმიმდ
იატაკებისა და სახურავების შვეულ ღიობებს.

შახტის შემომზღუდავი. კედლები ან კონსტრუქცია, რომელიც ქმნის შახტის საზღვრებს.

შიგა გასასვლელის გზა-კიბე. გასასვლელის კომპონენტი, რომელიც აკმაყოფილებს გასასვლელი საშუალებების და
მოთხოვნას, მაგალითად, გასასვლელების რაოდენობას ან გასასვლელთან მისადგომ სავალ მანძილს და უზრუნველ
სავალ დაცულ ბილიკს შენობიდან გამოსასვლელამდე ან საზოგადოებრივ გზამდე.

შიგა გასასვლელის პანდუსი. გასასვლელის კომპონენტი, რომელიც აკმაყოფილებს გასასვლელი საშუალებების და
მოთხოვნას, მაგალითად, გასასვლელების რაოდენობას ან გასასვლელთან მისადგომ სავალ მანძილს და უზრუნველ
სავალ დაცულ ბილიკს შენობიდან გამოსასვლელამდე ან საზოგადოებრივ გზამდე.

შიგა იატაკის კედლის ფუძესთან გადაკვეთა. შიგა იატაკის მოპირკეთების მორთულობა, გამოყენებული ფ
დეკორატიული საზღვრის შესაქმნელად კედლებისა და იატაკების გადაკვეთასთან.

შიგა კედლისა და ჭერის მოპირკეთება. შენობების ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ზედაპირები, მათ შორის, (მაგრა
უძრავი/ფიქსირებული ან მოძრავი კედლები და ტიხრები; ტუალეტების ტიხრები; სვეტები; ჭერები; ასევე, ხის შიგა პან
მოსაპირკეთებელი მასალა, რომელიც გამოყენებულია დეკორატიული, აკუსტიკის გაუმჯობესების, ზედაპირის
ცეცხლმედეგობის ან მსგავსი მიზნით. მასში არ შედის მორთულობა.

შიგა იატაკის მოპირკეთება. შენობაში არსებული იატაკის ზედაპირები, რომლებიც განიცდის სხვადასხვა ზემოქმედებას
იატაკზე ან კიბის საფეხურებზე (საფეხურის შუბლების (შემაღლებების) ჩათვლით) გამოყენებული საფარები.

შიგა გზა-კიბე. გზა-კიბე, რომელიც არ შეესაბამება „გარე გზა-კიბის“ განმარტებას.

შიგა მოპირკეთება. შიგა მოპირკეთებაში შედის შიგა კედლისა და ჭერის, ასევე, შიგა იატაკის მოპირკეთება.

ამოცნობადი გამაფრთხილებელი. ამოცნობადი გამაფრთხილებლის სტანდარტიზებული დეტალი, რომელიც ჩაშენებ
სავალ ზედაპირებზე ან სხვა ელემენტებზე იმ მიზნით, რომ უსინათლო ადამიანები გააფრთხილოს სავალ ბილიკზ
შესახებ.

შეერთება. გადაბმის ცეცხლმედეგი სისტემის ორი ან მეტი მონაკვეთის ქარხნული და/ან ადგილზე შეერთების ან
რომელიც ქმნის უწყვეტ მთლიანობას.

შეზღუდული შესასვლელი. საერთო შესასვლელი, რომელშიც დაიშვებიან შემოწმების შემდეგ, მაგრამ არაა
საზოგადოებრივი გამოყენებისთვის და არაა დამხმარე შესასვლელი.

შემვსები. სახურავის გადახურვისას ზედაპირებზე გამოყენებული ნამსხვრევი ქვა, ნამსხვრევი წიდა ან წყლით დაგლუვ

შემოზღუდული გამწოვი. დანადგარი ან მოწყობილობის ნაწილი, რომელსაც აქვს სახურავი, ზურგი, ორი მხარე და
მხუთავი ორთქლის, ორთქლისა და ბურუსების გასაწოვად. ამგვარ გამწოვებს აქვს ლაბორატორიული გამწოვი ხუფი, კ
მსგავსი დანადგარები და მოწყობილობები, რომლებიც გამოიყენება აირების, მხუთავი ორთქლის, ორთქლისა
შესაკავებლად და გასაწოვად. ოთახების ან ფართობების საერთო განიავება არ ითვლება შემოზღუდულ გამწოვებად.

შენობა. ნებისმიერი გამოყენების ან დაკავებულობის განსათავსებელი ნაგებობა.

შენობიდან გამოსასვლელი. გასასვლელი საშუალებების სისტემის მონაკვეთი გასასვლელის დასასრულსა და საზოგადო

შენობიდან გამოსასვლელის დონე. სართულის ადგილი, სადაც მთავრდება გასასვლელი და იწყება შენობიდან გამოსასვ

შენობის ელემენტი. 601-ე ცხრილში მოცემული შენობის ასაგები ძირითადი კომპონენტი, რომელიც შეიძლ
ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქცია და რომელიც აგებულია შენობის კონსტრუქციის ტიპის საფუძველზე შერჩ

შენობის სიმაღლე. შვეული დაშორება მიწის დონიდან სახურავის ყველაზე მაღალი ზედაპირის საშუალო სიმაღლემდე.

შენობის ფართობი. გარე კედლებს (ან გარე კედლებსა და ცეცხლმედეგ კედლებს) შორის მოქცეული ფართობი, გარდა
სულ მცირე, სამი მხრიდან გარე კედლებით შემოზღუდული ეზოებისა. შენობის ფართობები, რომელთაც არ აკრავს კედ
ფართობად, თუ ის მოქცეულია სახურავის ან ზედა სართულის თარაზული ნაშვერის საზღვრებში.

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა და მარტოხელა მოხუცთა თავშესაფარი. შენობა ან მისი ნაწილი, სადაც მ
ერთეულები და მობინადრეები სარგებლობენ საერთო სააბაზანოთი და/ან სამზარეულოთი.

შეტყობინების ზონა. იხილეთ „ზონა, შეტყობინების“.

შეუთავსებელი ნივთიერებები. ნივთიერებები, რომლებიც შერევისას შედის რეაქციაში და წარმოქმნის სიცოცხლის სითბოს, ორთქლს, აირებს ან თანამდევ პროდუქტებს.

შვეულმფრენის მოედანი. იგივეა, რაც შვეულმფრენის „სადგური“,იმ განსხვავებით, რომ აქ დაუშვებელია შვეულმფრენ საწვავის დაცლა, მოვლა-შენახვა, შეკეთება ან შენახვა.

შვეულმფრენის სადგური. მიწის, წყლის ან ნაგებობის ზედაპირის ფართობი, რომელიც გამოიყენება ან განკუთვნ ასაფრენ-დასაფრენად და მასთან დაკავშირებული ყველა ფართობი, რომლებიც გამოიყენება ან განკუთვნილია შვეულმ საჭირო შენობებისა და მოწყობილობებისთვის.

შიგა ეზო. სამი ან მეტი მხრიდან შენობის გარე კედლებით ან სხვა შემომზღუდავი საშუალებებით შემოსაზღვრული ღია

შუაშრე. არანაკლებ 46 სმ სიგანის ტოლის ან უბიტუმო მასალით გაჟღენთილი ტოლის შრე, რომელიც მოთავსებულია ხის ფილების ფენებს შორის.

ჩარდახი. მუდმივი ნაგებობა ან ხისტი კონსტრუქციის არქიტექტურული ნაშვერი, რომელზეც მაგრდება ატმოსფერ დამცავად, ამოსაცნობ ნიშნად ან გაფორმებად გამოყენებული გადახურვა. ჩარდახი დასაშვებია, იყოს დამოუკიდებელ მაგრდებოდეს ერთ ან ერთზე მეტ მხარეს.

ცალკე მდგომი შენობა. ერთსართულიანი, ცალკე მდგომი შენობა, მიწის დონის ქვედა სართულისა და დაბალი სიგ გამოიყენება საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შესანახად ან გამოსაყენებლად. იგი ყველა ნაგებობისგან განსა დაშორებული.

ცალშრიანი მემბრანა. სახურავის მემბრანა, რომელიც ადგილზე ეწყობა ერთი და არა რამდენიმე სამემბრანე (ჰომოგენ შრის გამოყენებით.

ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი. მოწყობილობა, რომელიც ადგენს ხანძრის ნიშნებს და იწყებს რეაგირებას.

ცეცხლის/კვამლის კომბინირებული ფარსაკეტი. არხებსა და საჰაერო ღიობებში ჩაყენებული მექანიზმი, რომელიც სითბოს აღმოჩენისთანავე და ალსა და ბოლს გასვლის საშუალებას არ აძლევს. მექანიზმი იმართება კვამლაღმომჩ მოწყობილი, რომ იმუშაოს ავტომატურად, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია მისი რეგულირება ხანძრის მ

ცეცხლმედეგი ზღუდე. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კედლის ანაწყობი, რომელშიც დაცულია უწყვეტობა და რომ ცეცხლის გავრცელების შესაზღუდად.

ცეცხლამრიდი. სამშენებლო მასალები ან ცეცხლის ასარიდებლად დაშვებული მასალები, რომლებიც გამოი წინააღმდეგობა გაუწიოს დამალული სივრცეების გავლით ალის თავისუფალ გადაადგილებას შენობის სხვა ფართობებზ

ცეცხლის ფარსაკეტი. არხებსა და საჰაერო ღიობებში ჩაყენებული მექანიზმი, რომელიც ავტომატურად იხურება სითბოს ატარებს ალს. ცეცხლის ფარსაკეტი გამოყენება სტატიკურ სისტემებში, რომლებიც ავტომატურად წყვეტს ფუნ აღმოჩენისთანავე ან – დინამიკურ სისტემებში, რომლებიც აგრძელებს ფუნქციონირებას ხანძრის დროსაც. დინამიკური ცეცხლის ფარსაკეტი მოწმდება და ხარისხი ენიჭება მომატებული ტემპერატურის მქონე ჰაერის ნაკადის ზემოქმედების

ცეცხლმედეგი ტიხარი. დაცული ღიობების მქონე შვეული ანაწყობი, რომელიც ხელს უშლის ცეცხლის გავრცელებას.

ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობი. ფანჯარა, რომლიც აგებულია და შემინულია ისე, რომ ცეცხლმა მასში ვერ გააღწიოს.

ცეცხლმედეგი კედელი. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი, დაცულ ღიობებიანი კედელი, რომელიც ზღუდავს ცეცხლის გავ ვრცელდება საძირკვლიდან სახურავამდე ან გადის სახურავში. ცეცხლმედეგი კედლის აგებულება (სტრუქტურ იმისთვის, რომ ხანძრის პირობებში რომელიმე მხარეს კონსტრუქციის ჩამონგრევამ არ გამოიწვიოს მისი დანგრევა.

ცეცხლმედეგობა. მასალების ან მათი ანაწყობების თვისება, ხელი შეუშალოს ან შეაკავოს ჭარბი სითბოს, ცხ გადაადგილება.

ცეცხლმედეგობის ხარისხი. დროის პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც შენობის ელემენტი, ნაწილი ან ანაწყობი ინარჩუ უნარს, აგრძელებს სტრუქტურული ფუნქციის შესრულებას, ან ახერხებს ორივეს, რაც დასტურდება 703-ე ქვეთავში აღ მეთოდების გამოყენებისას.

ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალა. გამჭვირვალე მასალა, რომელსაც აქვს ცეცხლისგან დაცვის ხარის ხარისხი.

ცეცხლმედეგი კარი. ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობის ნაწილი.

ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი. ცეცხლმედეგი კარის, ჩარჩოს, კავეულისა და სხვა აქსესუარების ნებისმიერი კომბინა
უზრუნველყოფს ღიობის გარკვეული ხარისხის ცეცხლმედეგობას.

ცრუ განგაში. განგაში, რომელიც ირთვება სისტემის მექანიკური დაზიანების, გაუმართაობის, არასწორად დაყენების ა
გამო, ასევე – განგაში, რომელიც აქტიურდება გაურკვეველი მიზეზით.

ძლიერ მომწამლავი. მომაკვდინებელი დოზის ან მომაკვდინებელი კონცენტრაციის წარმომქმნელი ნივთიერება, რომ
ქვემოთ ჩამოთვლილ კატეგორიაში:

1. ქიმიური ნივთიერება, რომლის საშუალო მომაკვდინებელი (ლეტალური) დოზა (LD50) ნაკლებია ან ტოლია 50
წონის თითოეულ კილოგრამზე, როდესაც შეჰყავთ ორალურად 200-300 გრამიან თეთრ ვირთხებში.

2. ქიმიური ნივთიერება, რომლის საშუალო მომაკვდინებელი დოზა ნაკლებია ან ტოლია 200 მილიგრამისა სხე
კილოგრამზე (LD50), თუ შეყვანილია 24 სთ-იანი (ან ნაკლები, თუ სიკვდილი დგება 24 საათზე ნაკლებ დროში)
და 3-კილოგრამიანი თეთრი კურდღლების შიშველ კანზე.

3. ქიმიური ნივთიერება, რომლის საშუალო მომაკვდინებელი კონცენტრაცია (LD50) ჰაერში ნაკლებია ან ტოლია
ორთქლის მოცულობაზე ან – 2 მილიგრამი ერთ ლიტრ ორთქლზე, ნისლზე ან მტვერზე, თუ 200- და 300-გრამ
ორგანიზმში ხვდება ერთი საათის ან ნაკლები დროის განმავლობაში უწყვეტი შესუნთქვით (ან ნაკლები, თუ
საათზე ნაკლებ დროში).

ამ ნივთიერებების ნარევები ჩვეულებრივ ნივთიერებებთან მაგ., წყალთან, არ იძლევა საფუძველს, რომ ძლ
მივაკუთვნოთ. მიუხედავად იმისა, რომ ეს სისტემა ადვილი გამოსაყენებელია, ნებისმიერი საფრთხე, რომელიც
ნივთიერების ზუსტი კლასიფიცირებისთვის, უნდა შეაფასონ გამოცდილმა, ტექნიკურ საკითხებში კომპეტენტურმა პ

წევის საჩერი. მასალა, მექანიზმი ან კონსტრუქცია, რომელსაც აყენებენ შენობის ნაწილების დამალული ფართობების ღ
დაბალ სივრცეებში, იატაკ-ჭერის ანაწყობებში, სახურავ-ჭერის ანაწყობებსა და სხვენებში ჰაერის მოძრაობის/გადაადგილ

წვადი ბოჭკოები. ადვილად აალებადი და ღია წვის მქონე მასალები ბოჭკოვანი ან მარცვლოვანი ფორმით, მაგ., კაკაოს ხ
ხის ბურბუშელის, თივის, კანაფის, ჰენეკენის, ისტლის, ჯუთის, კაპოკის, ძენძის, რაგის, სიზალის, ესპანური ხავსის,
მაკულატურის, ცალკეული სინთეზური ბოჭკოები ან სხვა მსგავსი მასალები. ამ განმარტებაში არ იგულისხმება მჭიდრ
ფუთა.

წვადი მტვერი. წვრილად დაყოფილი მყარი ნივთიერება, რომლის დიამეტრი 420 მიკრონი ან ნაკლებია და რომელიც
ჰაერში გაფანტვისას შეიძლება აალდეს ცეცხლის ალის, ნაპერწკლის ან აალების სხვა წყაროს ზემოქმედებით. წვადი მ
სტანდარტულ საცერში ან მის სხვა საერთაშორისო ეკვივალენტში.

წვადი სითხე. სითხე, რომლის აალების წერტილი დახურულ ჭურჭელში ტოლია ან მეტია 38°C-ისა. წვადი სი
ქვეკლასებად:

კლასი II. სითხეები, რომელთა აალების წერტილი დახურულ ჭურჭელში ტოლია ან მეტია 38°C-ისა და ნაკლებია 60°C

კლასი IIIA. სითხეები, რომელთა აალების წერტილი დახურულ ჭურჭელში ტოლია ან მეტია 60°C-ისა და ნაკლებია 93

კლასი IIIB. სითხეები, რომელთა აალების წერტილი დახურულ ჭურჭელში ტოლია ან მეტია 93°C-ისა.

წვადი სითხეების კატეგორიაში არ შედის დაჭირხნული აირები ან კრიოგენული სითხეები.

წყალბადის გამოსაცალკევებელი ოთახი. ოთახი ან სივრცე, რომელიც განკუთვნილია მხოლოდ აირადი წყალბადის სისტ

წყალგამშვები ხვრელი. კედელში ან პარაპეტში დატანებული ღიობი, რომლიდანაც იწრიტება სახურავზე დაგროვილი წ

წყალმედეგი ბარიერი. მასალა გარე კედლის საფარის ქვეშ, რომელიც განკუთვნილია იმისთვის, რომ წყალმა ვერ შ
იქიდან კი გარე კედლის ანაწყობში.

წყალრეაქტიული ნივთიერება. ნივთიერება, რომელიც ფეთქდება, მძაფრად რეაგირებს, წარმოქმნის აალებად, მომწა
შემცველ აირებს ან გამოყოფს საკმარის სითბოს იმისთვის, რომ გამოიწვიოს თვითაალება ან წვადი ნივთიერებების
ზემოქმედების შედეგად. წყალრეაქტიული ნივთიერებები იყოფა შემდეგ კლასებად:

კლასი 3. ნივთიერებები, რომლებიც წყალთან რეაგირებს აფეთქებით ისე, რომ არ სჭირდება სითბოს ზემოქმედება ან

კლასი 2. ნივთიერებები, რომლებიც მძაფრად რეაგირებს წყალთან ან შეუძლია წყლის ადუღება. ნივთიერებები, აალებად, მომწამლავ ან სხვა საფრთხის შემცველ აირებს ან გამოყოფს საკმარის სითბოს თვითაალების ან აალებისთვის წყლის ან სინესტის ზემოქმედებისას.

კლასი 1. ნივთიერებები, რომლებიც წყალთან რეაქციისას გამოყოფს გარკვეულ, მაგრამ არა დიდ ენერგიას.

წყლის ნაკადის წარმომქმნელი სისტემა. საშხეფი სისტემა, რომელიც იყენებს წყალმომარაგებასთან მიერთებულ მილსა საშხეფებს და რომლის სარქველი იხსნება მის ზონაში დაყენებული აღმომჩენი სისტემის ამუშავებისას. ამ სარქვლის გა მილსადენ სისტემაში და აშხეფებს მასზე დამაგრებული ყველა საშხეფიდან.

ჭერში ჩაყენებული ფარსაკეტი. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკის/ჭერის ან სახურავის/ჭერის ანაწყობის მემბრანაშ რომელიც ავტომატურად ხღუდავს გამოსხივებული სითბოს გადაცემას ჰაერის შემშვები/გამშვები ღიობის საშუალებით

ხანძრისგან დამცავი სისტემა. ნებადართული მოწყობილობები, აპარატურა და სისტემები ან სისტემათა კომბინაციები, ხანძრის აღმოსაჩენად, განგაშის ჩასართავად, ცეცხლის ჩასაქრობად ან სამართავად, კვამლისა და წვის პროდუქტებ გასაკონტროლებლად ან სამართავად.

ხანძრისგან დაცული ფართობი. ცეცხლმედეგი კედლებით, ცეცხლმედეგი ხღუდეებით, გარე კედლებით ან შენობის ო შემოხღუდული იატაკის გაერთიანებული ფართობი. ხანძრისგან დაცული ფართობი მოიცავს შენობის ფართობებს შემომხღუდავი კედლები, მაგრამ მოქცეულია სახურავის ან ზემოთ მდებარე იატაკის თარაზული ნაშვერის საზღვრებში

ხანძრის მართვის ცენტრი. მთავარი სადგური, სადაც იმყოფება ან არ იმყოფება მომსახურე პერსონალი და ჩანს გა მაკონტროლებელი სისტემების მდგომარეობა და საიდანაც შესაძლებელია სისტემ(ებ)ის ხელით მართვა.

ხანძრის ქაფით ჩამქრობი სისტემა. სპეციალური სისტემა, რომელიც დასაცავ ზონაში მექანიკურად ან ქიმიურად უშვ მიღებულ ქაფს.

ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. მანძილი, რომელიც იზომება შენობის ფასადიდან ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთ

1. მიწის ნაკვეთის საზღვრის უახლოეს წერტილამდე;
2. ქუჩის, ჩიხის ან საზოგადოებრივი გზის შუახაზამდე;
3. მიწის ერთ ნაკვეთზე მდებარე ორ შენობას შორის წარმოსახვით ხაზამდე.

მანძილი უნდა გაიზომოს კედლის ზედაპირიდან მართი კუთხით.

ხელახალი გადახურვა. არსებული სახურავის შეკეთების ან შეცვლის პროცესი. იხ. „სახურავის შეკეთება“ ან „სახურავის

ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის კოლოფი. ხელით სამართავი მოწყობილობა, რომელიც გამოსცემს განგაშის სიგნალ

ხელოვნური ბარიკადა. სულ მცირე, 90 სმ სისქის ხელოვნური ჯებირი ან კედელი.

ხვეული გზა-კიბე. გზა-კიბე, რომელიც ზემოდან ჩანს ჩაკეტილი, წრიული ფორმის, აქვს ერთნაირი, სეგმენტური ს დამაგრებულია და იშლება მინიმალური დიამეტრის მქონე საყრდენი სვეტებიდან.

ხმოვანი განგაშის შეტყობინების დანადგარი. შეტყობინების მოწყობილობა, რომლის სიგნალი აღიქმება სმენითი შეგრძნ

ჯანმრთელობისთვის საფრთხის შემცველი. ქიმიური ელემენტების კლასი, რომელიც სტატისტიკის თანახმად, დაავადებებს იწვევს. ტერმინი „ჯანმრთელობისთვის საფრთხის შემცველი“ მოიცავს მომწამლავ ან ძლიერ მომწამლავ ელემენტებს.

ჰალოგენიზებული ცეცხლსაქრობი სისტემა. ცეცხლსაქრობი სისტემა, რომელიც იყენებს ერთ ან მეტ ატომს ელემენტებიდან: ფტორი, ქლორი, ბრომი და იოდი.

F ხარისხი. ASTM E 814-ის ან UL 1479-ის მიხედვით წარმოებული ტესტის საშუალებით დადგენილი პერიოდი, რ გამჭოლი გაყვანილობის ცეცხლშემჩერებელი სისტემა ზღუდავს გაყვანილობიდან ცეცხლის გავრცელებას.

L ხარისხი. გამჭოლი გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი სისტემიდან ან ცეცხლმედეგი ნაკერის სისტემიდან ჰაერის გაპარ

დადგენილია UL 1479-ის ან UL 2079-ის შესაბამისად წარმოებული ტესტის საშუალებით.

T ხარისხი. ASTM E 814-ის ან UL 1479-ის შესაბამისად წარმოებული ტესტის საშუალებით დადგენილი პერიოდი, რ გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი სისტემა, გაყვანილობის იმ მხარეს, სადაც ცეცხლი არ არის, ზღუდავს ტემპერატ ტემპერატურიდან, არაუმეტეს, 163°C-ით.

სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისათვის განკუთვნილი გზა. მიწის ნაკვეთის ტერიტორია, გ ან ხიდი, ესტაკადა და სხვა, რომლებზეც სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობის უსაფრთხოების მოთხოვნების სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილება.

სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელი გზა. შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელ ძლებელია, როგორც სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილება, ასევე ხანძრის ჩაქრობისა და ს ჩატარების მიზნით დგომა.

სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკა. ტექნიკური საშუალებები, მათ შორის, სახანძრო და საავარიო-სამა რომლებიც გამოიყენება ხანძრისა და სხვა საგანგებო სიტუაციების თავიდან აცილების, მისი განვითარების შეზღუ მიზნით, ასევე წვის ზონაში ხანძარსაწინააღმდეგო წყალმომარაგების სხვა წყაროებიდან, ცეცხლმაქრი ნივთიერებების მ

სახანძრო ავტოკიბეები და ავტოამწეები (შემდგომში – ავტოკიბეები). სპეციალური დანიშნულების სახანძრო ავტ განკუთვნილია ხანძარზე ან სხვა საგანგებო სიტუაციებზე სპეციალური სამუშაოების, მათ შორის, სიმაღლეზე ადამია საავარიო-სამაშველო სამუშაოების ჩასატარებლად.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.
საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 26 ოქტომბრის დადგენილება №508 – ვებგვერდი, 26.10.2022წ.

თავი 3 – გამოყენება და დაკავებულობის კლასიფიცირება

ქვეთავი 301 – ზოგადი

301.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებები არეგულირებს ყველა შენობისა და ნაგებობის კლასიფიცი დაკავებულობის მიხედვით.

ქვეთავი 302 – კლასიფიცირება

302.1 ზოგადი. ნაგებობები ან მათი ნაწილები დაკავებულობის მიხედვით კლასიფიცირდება ქვემოთ ჩამოთვლილ ერთ ან სივრცე, რომელსაც იკავებენ სხვადასხვა დროს სხვადასხვა მიზნით, უნდა აკმაყოფილებდეს ყველა მოთხოვნას მიზნით დაკავებული ოთახის ან სივრცისთვისაა განსაზღვრული. ნაგებობები, რომლებიც სხვადასხვა დაკავებისა შეესაბამებოდეს 508-ე ქვეთავს. როდესაც ნაგებობა განკუთვნილია ისეთი მიზნით დასაკავებლად, რომელიც კ განსაზღვრული *წესებში*, მაშინ ის უნდა მივაკუთვნოთ იმ ჯგუფს, რომელსაც დაკავებულობა ყველაზე მეტად უსაფრთხოების ან საფრთხის მიხედვით.

1. თავშეყრის (იხ. ქვეთავი 303): ჯგუფები **თვ-1**, **თვ-2**, **თვ-3**, **თვ-4** და **თვ-5**.
2. საქმიანი(იხ. ქვეთავი 304): ჯგუფი **სქ**.
3. საგანმანათლებლო (იხ. ქვეთავი 305): ჯგუფი **სგ**.
4. სამრეწველო (იხ. ქვეთავი 306): ჯგუფები **სმ**-1 და **სმ**-2.
5. დიდი საფრთხის შემცველი (იხ. ქვეთავი 307): ჯგუფები **დსშ**-1, **დსშ**-2, **დსშ**-3, **დსშ**-4 და **დსშ**-5.
6. დაწესებულებითი (იხ. ქვეთავი 308): ჯგუფები **დწ**-1, **დწ**-2, **დწ**-3 და **დწ**-4.
7. სავაჭრო (იხ. ქვეთავი 309): ჯგუფი **სვ**.
8. საცხოვრებელი (იხ. ქვეთავი 310): ჯგუფები **სც**-1, **სც**-2, **სც**-3 და **სც**-4.
9. სასაწყობო (იხ. ქვეთავი 311): ჯგუფები **სწ**-1 და **სწ**-2.
10. დამხმარე და სხვადასხვა დანიშნულების (იხ. ქვეთავი 312): ჯგუფი **დს**.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 303 – თავშეყრის ჯგუფი თვ

303.1 თავშეყრის ჯგუფი თვ. თავშეყრის (**თვ**) ჯგუფის დაკავებულობა მოიცავს შენობის ან ნაგებობის ან მათი ნაწილის შეკრებისათვის, მათ შორის სამოქალაქო, სოციალური ან რელიგიური მიზნით; ასევე, რეკრეაციისათვის, საკვ მოსაცდელად.

303.1.1 მცირე შენობები და გასაქირავებელი სივრცეები. 50 ადამიანზე ნაკლები დაკავებულობის დატვირ გამოყენებული შენობა ან მფლობელობაში არსებული სივრცე უნდა მიეკუთვნოს **სქ** ჯგუფს.

303.1.2 თავშეყრის მცირე სივრცეები. თავშეყრის დაკავებულობებად არ უნდა კლასიფიცირდეს ქვემოთ ჩამო სივრცეები:

1. თავშეყრისათვის გამოყენებული ოთახი ან სივრცე, რომელიც სხვა დაკავებულობის დამხმარეა და რ დატვირთვა 50 ნაკლებია, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **სქ** ჯგუფის დაკავებულობა ან მისი ნაწილი.

2. თავშეყრისათვის გამოყენებული ოთახი ან სივრცე, რომელიც სხვა დაკავებულობის დამხმარეა და რომ ნაკლებია, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **სქ** ჯგუფის დაკავებულობა ან მისი ნაწილი.

303.1.3 სგ ჯგუფის დაკავებულობებთან დაკავშირებული ოთახი ან სივრცე. სგ ჯგუფის დაკავებულობასთან დაკ მიზნით გამოყენებული ოთახი ან სივრცე არ ითვლება ცალკე დაკავებულობად.

303.1.4 რელიგიური მსახურების ადგილების დამხმარე ოთახი ან სივრცე. რელიგიური განათლებისათვის გამოყენებ და აუდიტორიები 100-ზე ნაკლები დაკავებულობის დატვირთვით არ ითვლება ცალკე დაკავებულობებად.

303.2 თავშეყრის ჯგუფი თვ-1. ამ ჯგუფს მიკუთვნებული სივრცები თავშეყრისათვის გამოიყენება, ჩვეულ დასაჯდომებითაა უზრუნველყოფილი. განკუთვნილია კინოფილმების საყურებლად, წარმოდგენების დასადგმელად ჯგუფი მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- თეატრებს;
- კინოთეატრებს;
- სატელევიზიო და რადიოსტუდიებს (სადაც დაშვებულია მაყურებლების დასწრება);
- სიმფონიურ და საკონცერტო დარბაზებს.

303.3 თავშეყრის ჯგუფი თვ-2. ამ ჯგუფს მიკუთვნებული ადგილები თავშეყრისა და კვებისთვისაა განკუთვნილ ჩამოთვლილს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- რესტორნებს, კაფეებს და კვების მსგავს დაწესებულებებს (მათთან დაკავშირებული კომერციული სამზარეულო
- საბანკეტო დარბაზებს;
- სამორინეებს (სათამაშო ფართობები);
- ტავერნებს და ბარებს.
- ღამის კლუბებს;

303.4 თავშეყრის ჯგუფი თვ-3. ამ ჯგუფს მიკუთვნებული ადგილები თავშეყრისათვის გამოიყენება, კერძოდ, რ რეკრეაციის ან გართობისთვის, ასევე, სხვა მიზნით თავშეყრისათვის, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული **თვ** ჯგუფ მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- ბიბლიოთეკებს;
- დახურულ საცურაო აუზებს (მაყურებელთა დასაჯდომების გარეშე);
- დახურულ ჩოგბურთის კორტებს (მაყურებელთა დასაჯდომების გარეშე);
- კეგელბანებს (ბოულინგის ბილიკები);

- მოსაცდელ ადგილებს სატრანსპორტო ტერმინალებში;
- მუზეუმებს;
- საგამოფენო დარბაზებს;
- სათამაშო ავტომატების დარბაზებს;
- სალექციო დარბაზებს;
- სამხატვრო გალერეებს;
- სარიტუალო დარბაზებს;
- სასამართლო დარბაზებს;
- რელიგიური მსახურების შენობებს/ნაგებობებას;
- საცეკვაო დარბაზებს (კვების გარეშე);
- საჯარო დარბაზებს;
- სპორტულ დარბაზებს (მაყურებელთა დასაჯდომების გარეშე);
- პულისა და ბილიარდის დარბაზებს;
- რელიგიური მსახურებისათვის განკუთვნილ ადგილებს.

303.5 თავშეყრის ჯგუფი თვ-4. ამ ჯგუფს მიკუთვნებული ადგილები თავშეყრისათვის გამოიყენება, გამიზნულ
სპორტული შეჯიბრებებისა და აქტივობების საყურებლად, აღჭურვილია მაყურებელთათვის განკუთვნილი ფიქსირ
მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- საასპარეზო არენებს;
- საციგურაო მოედნებს;
- საცურაო აუზებს;
- ჩოგბურთის კორტებს.

303.6 თავშეყრის ჯგუფი თვ-5. ამ ჯგუფს მიკუთვნებული ადგილები თავშეყრისათვის გამოიყენება, გამიზნულია
ღონისძიებებში მონაწილეობისთვის ან მათ საყურებლად. მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- გადახურულ ტრიბუნებს;
- პარკში არსებულ გასართობი ნაგებობებს;
- სტადიონებს;
- ღია ტრიბუნებს.

ქვეთავი 304 – საქმიანი ჯგუფი სქ

304.1 საქმიანი ჯგუფი სქ. საქმიანი (სქ) ჯგუფის დაკავებულობა მოიცავს შენობის ან ნაგებობის ან მისი ნაწილ
პროფესიული ან სამომსახურებო ტიპის საქმიანობებისთვის, მათ შორის, ჩანაწერებისა და ანგარიშების შესანა
დაკავებულობები მოცავს შემდეგს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- ამბულატორიულ კლინიკებს;
- ამბულატორიულ სამედიცინო დაწესებულებებს;

- ბანკებს;
- ვეტერინარულ სავადმყოფოებს, ცხოველთა სადგომებსა და თავშესაფრებს;
- მანქანის სამრეცხაოებს;
- მონაცემთა ელექტრონულ დამუშავებას;
- მშრალი წმენდას და სამრეცხაოებს: მიღება-ჩაბარების პუნქტებს და თვითმომსახურებას;
- პროფესიულ მომსახურებებს (არქიტექტორების, ადვოკატების, სტომატოლოგების, ექიმების, ინჟინრებისა და სხ
- საავიაციო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკებს;
- საგანმანათლებლო დანიშნულებით გამოყენებულ ფართობებს სტუდენტებისთვის 12 კლასს ზემოთ;
- სადალაქოებსა და სილამაზის სალონებს;
- სატელეფონო კვანძებს;
- ავტომობილების საგამოფენო დარბაზებს;
- საფოსტო განყოფილებებს;
- საქალაქო/მუნიციპალურ და სამთავრობო ადმინისტრაციას;
- საცდელ/საექსპერიმენტო და კვლევით ლაბორატორიებს;
- სტამბებს;
- ტელე-რადიოსადგურებს;
- ტრენინგების და უნარ-ჩვევების განვითარება, რომლებიც არ შედის სასკოლო ან აკადემიურ პროგრამებში.

304.1.1 განმარტებები. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები განმარტებულლია მე-2 თავში.

ამბულატორიული მომსახურების დაწესებულება.

ამბულატორიული პაციენტების კლინიკა.

ქვეთავი 305 – საგანმანათლებლო ჯგუფი სგ

305.1 საგანმანათლებლო ჯგუფი სგ. საგანმანათლებლო (**სგ**) ჯგუფის დაკავებულობა მოიცავს შენობის ან ნაგებ
ნებისმიერ დროს გამოყენებას ექვსი ან მეტი ადამიანის განათლების მიზნით, 12 კლასის ჩათვლით.

305.1.1 რელიგიური მსახურების ადგილების დამხმარე ადგილები. 303.1.4 ქვეთავის შესაბამისი რელიგიური მ
დამხმარე, რელიგიული განათლებისათვის გამოყენებული ოთახები და აუდიტორიები, სადაც დაკავებულობის დ
ზე, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **თვ**-3 ჯგუფის დაკავებულობები.

305.2 ჯგუფი სგ, საბავშვო ბაღები. ამ ჯგუფში შედის 2,5 – წელზე უფროსი ასაკის ხუთზე მეტი ბავშვის მიერ დ
ნაგებობები, ან მათი ნაწილები, სადაც ასწავლიან, უვლიან ან იცავენ ბავშვების პირად ჰიგიენას. ისინი კლასიფ
ჯგუფის დაკავებულობები.

305.2.1 რელიგიური მსახურების ადგილების საზღვრები. რელიგიური მსახურების ადგილებში მდებარე ოთახე
რელიგიური მსახურების პარალელურად ფუნქციონირებს საბავშვო ბაღები, კლასიფიცირდება, როგორც მ
ნაწილი.

305.2.2 ხუთი ან ნაკლები ბავშვი. დაწესებულება, სადაც საბავშვო ბაღი ფუნქციონირებს ხუთი ან

კლასიფიცირდება, როგორც მთავარი დაკავებულობის ნაწილი.

305.2.3 ხუთი ან ნაკლები ბავშვი საცხოვრებელ ერთეულში. ზემოთ აღწერილი ტიპის დაწესებულება, ს
საცხოვრებელ ერთეულში და ხუთ ან ნაკლებ ბავშვს ემსახურება, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **სც**-3 ჯგუფის დ

ქვეთავი 306 – სამრეწველო ჯგუფი სმ

306.1 საქარხნო-საწარმოო ჯგუფი სმ. სამრეწველო (**სმ**) ჯგუფის დაკავებულობა, სხვებთან ერთად მოიცავს შენობის
ნაწილის გამოყენებას აწყობის, დაშლის, დამზადების, მოპირკეთების, წარმოების, შეფუთვის, შეკეთების ან დასამ
საწარმოებლად. იგი არ კლასიფიცირდება, როგორც **დსშ** ჯგუფის ან **სწ** ჯგუფის სასაწყობო დაკავებულობა.

306.2 საშუალო საფრთხის შემცველი საქარხნო-სამრეწველო ჯგუფი სმ-1. საქარხნო-სამრეწველო გამოყენ
კლასიფიცირდება, როგორც მცირე საფრთხის შემცველი საქარხნო-სამრეწველო ჯგუფი **სმ**-2, უნდა კლასიფიცირ
საფრთხის შემცველი **სმ**-1. ეს ჯგუფი მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილ საწარმოებს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- საჰაერო ხომალდის (არ გულისხმობს შეკეთებას);
- დანადგარების;
- სასპორტო აღჭურვილობების;
- ავტომობილებისა და სხვა ავტოსატრანსპორტო საშუალებების;
- საცხობების;
- სასმელების: 16%-ზე მეტი ალკოჰოლის შემცველობით;
- ველოსიპედების;
- ნავების;
- ცოცხებისა და ჯაგრისების;
- გამომთვლელი მანქანების;
- ფოტოაპარატებისა და ფოტოგრაფიული აღჭურვილობების;
- ტილოებისა და მსგავსი ქსოვილების;
- ხალიჩებისა და ფარდაგების (გაწმენდის ჩათვლით);
- ტანსაცმლის;
- სამშენებლო და სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-დანადგარების;
- სადეზინფექციო საშუალებების;
- მშრალ წმენდას და ღებვას;
- ელექტროგენერატორების;
- ელექტრონაწარმის;
- ძრავების (მათ შორის ელექტროძრავების გადახვევა);
- საკვები პროდუქტების გადამუშავებას და კომერციულ სამზარეულოებს, რომლებიც არ ეკუთვნის რესტორნ
დაწესებულებებს;
- ავეჯის;

- თოკების;
- ჯუთის პროდუქტების;
- სამრეცხაოების;
- ტყავის პროდუქციის;
- მანქანა-დანადგარების;
- ლითონების;
- ხის ნაკეთობების (ალათები და კარები);
- ფილმებისა და სატელევიზიო ფილმების (მაყურებლების გარეშე);
- მუსიკალური ინსტრუმენტების;
- ოპტიკური საქონლის;
- ქაღალდის საწარმოო დანადგარების ან ქაღალდის პროდუქციის;
- ფოტოფირების;
- პლასტმასის პროდუქციის;
- ბეჭდვას ან გამომცემლობას;
- სახლი-ავტომობილების;
- საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გადამუშავებას (ინსენერაცია);
- ფეხსაცმელების;
- საპნებისა და სარეცხი საშუალებების;
- ქსოვილების;
- თამბაქოს;
- ტრაილერების;
- გადასაკრავი მასალების;
- ხის მასალის დამუშავებას (დისტილაცია);
- სადურგლო სახელოსნოს.

306.3 მცირე საფრთხის შემცველი საქარხნო-სამრეწველო ჯგუფი სმ-2. საქარხნო-სამრეწველო გამოყენებები, სადაც მ
ისეთი არაწვადი მასალები, რომლებიც მოპირკეთების, შეფუთვის ან დამუშავების დროს არ ქმნის ხანძრის წარ
საფრთხეს, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **სმ**-2 ჯგუფის დაკავებულობები. ეს ჯგუფი მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილ
მხოლოდ მათ:

- აგურის და წყობის მასალის;
- თაბაშირის;
- კერამიკული ნაწარმის;
- ლითონის ნაკეთობების (დამზადება და აწყობა);

- ლითონის ჩამოსხმის;
- მინის ნაწარმის;
- სასმელების: 16% ან ნაკლები ალკოჰოლის შემცველობით;
- ყინულის.

ქვეთავი 307 – დიდი საფრთხის შემცველი ჯგუფი დსშ

307.1 დიდი საფრთხის შემცველი ჯგუფი დსშ. დიდი საფრთხის შემცველ (**დსშ**) ჯგუფში შედის შენობის ან ნაგებობის გამოყენება, რომელიც მოიცავს წარმოებას, გადამუშავდებას, გენერაციას ან ნივთიერებების შენახვას 307.1(1) და 30 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი გასაკონტროლებელი ფართობებისთვის მაქსიმალურად დასაშვებზე მეტი რა ფიზიკურ ან ჯანმრთელობისათვის საფრთხეებს. საფრთხის შემცველი დაკავებულობები კლასიფიცირდება **დსშ**-1, **დსშ** 5 ჯგუფებად და უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს, 415-ე ქვეთავის მოთხოვნებს. სახურავების ან ჩარდახების თავზე შენ საფრთხის შემცველი ნივთიერებები ითვლება შენობის გარეთ შენახვად ან გამოყენებად.

გამონალისები: ქვემოთ ჩამოთვლილი უნდა მიეკუთვნოს არა **დსშ** ჯგუფს, არამედ იმ ჯგუფს, რომელსაც ყველაზე მე

1. შენობები და ნაგებობები, სადაც გამოიყენება აალებადი მოსაპირკეთებელი მასალები, თუ ასეთი შენობ ქვეთავის მოთხოვნებს.

2. აალებადი და წვადი თხევადი ნივთიერებების საბითუმო და საცალო ვაჭრობის ადგილები და სათავს დაკავებულობებში.

3. დახურული მილსადენი სისტემა, რომელშიც მოძრაობს მანქანა-დანადგარებში ან მოწყობილობებში გამოს წვადი თხევადი ნივთიერებები ან აირები.

4. სამრეცხაოები, რომლებშიც გამოიყენება წვადი თხევადი ხსნარები, რომელთა აალების წერტილი 60 სისტემებში, სადაც გამოიყენება ტესტირების სააგენტოს მიერ დაშვებული მოწყობილობები, თუ ეს დაკ შენობის სხვა დაკავებულობებისგან გამიჯნულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ერთ-საათიანი ცეცხლ ზღუდებით ან 711-ე ნაწილის შესაბამისად აგებული ერთ-საათიანი ცეცხლმედეგობის მქონე ანაწყობებით, ან ო

5. სამრეცხაოები, სადაც გამოიყენება თხევადი ხსნარები, რომელთა აალების წერტილი 93°C ან მეტია.

6. სპირტიანი სასმელების მაღაზიები და გამანაწილებელი პუნქტები, რომელთაც არ აქვთ დიდი მოცულობის

7. გაციების სისტემები.

8. სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მასალების შენახვა/გამოყენებისათვის განკუთვნილი შენობები.

9. სტაციონარული ბატარეები, რომლებიც გამოიყენება სათადარიგო ელექტრომომარაგების, უწყვეტი ე ტელეკომუნიკაციის უზრუნველსაყოფი მოწყობილობებისათვის, თუ ბატარეებს აქვთ სახურავებით უზრუ სანიავებელი ხვრელები.

10. საცალო ვაჭრობის ობიექტები, რომელთა ვიტრინებში მწარმოებლის მიერ შეფუთული ფორმით გამოფენილ საყოფაცხოვრებო პროდუქტებში და სამშენებლო მასალებში არ არის გამოყენებული კოროზიული ნივთიერებე

11. შენობები და ნაგებობები, სადაც ინახება აეროზოლები, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **სწ**-1 ჯგუფისა.

12. **სვ** ან **სწ** ჯგუფების დაკავებულობების თითოეული გასაკონტროლებელი ფართობი, რომელიც აკმაყოფ მოთხოვნებს და რომელშიც არ არის გამოფენილი და შენახული მაქსიმალურად დასაშვებზე მეტი რაოდენობ ნივთიერებები და არააალებადი ან არაწვადი თხევადი საფრთხის შემცველი ნივთიერებები.

13. **სვ** და **სც**-3 ჯგუფებში დენთის, უკვამლო პროპელენტისა და ცეცხლსასროლი იარაღის ფისტონების შენახვი და **სწ** ჯგუფებში სპეციალური სამრეწველო ფეთქებადი მექანიზმების შენახვის ადგილები, რომელთა შენახვისათვის განსაზღვრულ რაოდენობის ზღვრებს.

307.1.1 საფრთხის შემცველი ნივთიერებები. ნებისმიერი რაოდენობის საფრთხის შემცველი ნივთიერებები უნდა აკ მათ შორის, 414-ე ქვეთავის მოთხოვნებს.

ცხრილი 307.1(1)

ფიზიკური საფრთხის გამომწვევი, საფრთხის შემცველი ნივთიერებების მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა ერთ ფართობზე[ა,კ,ნ,ო,ჟ]

ნივთიერება	კლასი	ჯგუფი, თუ აღემატება მაქსიმალურად დასაშვებ რაოდენობას	საწყობი[ბ]			გამოყენება – დახურული სისტემები[ბ]			
			მყარი ნივთიერება კგ-ში (მ³-ში)	სითხელ-ში (კგ-ში)	აირი (მ³-ში ნორმალური ტემპერატურისა და წნევის პირობებში)	მყარი ნივთიერება კგ-ში (მ³-ში)	სითხელ-ში (კგ-ში)	აირი (მ³-ში ნორმალური ტემპერატურისა და წნევის პირობებში)	ნ
წვადი სითხე[გ,ი]	II IIIA IIIB	დსშ-2 ან დსშ-3 დსშ-2 ან დსშ-3	ა/შ	54,48 დ,ე 149.82 დ,ე 5992.8 ე,ვ	ა/შ	ა/შ	54,48[დ] 149.82[დ] 5992.8[v]	ა/შ	
წვადი ბოჭკო	ხალვათად შეფუთული[კ]	დსშ -3	(2,8) (28)	ა/შ	ა/შ	(2,8) (28)	ა/შ	ა/შ	
საერთო მოხმარების ფეიერვერკები (კლასი C, ჩვეულებრივი)	1,4G	დსშ -3	3.5[დ,ე,მ]	ა/შ	ა/შ	ა/შ	ა/შ	ა/შ	
აალებადი კრიოგენული ნივთიერებები	ა/შ	დსშ -2	ა/შ	20.43[დ]	ა/შ	ა/შ	20.43[დ]	ა/შ	
კრიოგენული ნივთიერებები, მჟანგავი	ა/შ	დსშ -3	ა/შ	20.43[დ]	ა/შ	ა/შ	20.43[დ]	ა/შ	
ფეთქებადი ნივთიერებები	ქვეკატეგორია 1.1 ქვეკატეგორია 1.2 ქვეკატეგორია 1.3 ქვეკატეგორია 1.4 ქვეკატეგორია 1.4G	დსშ -1 დსშ -1 დსშ-1 ან დსშ-2 დსშ -3 დსშ -3	0,028[ე,ზ] 0,028[ე,ზ] 0.14[ე,ზ] 1.4[ე,ზ] 3.5[დ,ე,მ]	(0,454) ე,ზ (0,454) ე,ზ (2,27) ე,ზ (22,7) ე,ზ ა/შ	ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ	0.007[ზ] 0.007[ზ] 0,028[ზ] 1.4[ზ] ა/შ	(0,1135)[ზ] (0,1135)[ზ] (0,454)[ზ] (22,7)[ზ] ა/შ ზ	ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ	

	ქვეკატეგორია 1.5 ქვეკატეგორია 1.6	**დსშ** -1 **დსშ** -1	0,028ე,ზ 0,028ე,ზ	(0,454) ე,ზ ა/შ	ა/შ ა/შ	0.007ზ ა/შ	(0,1135) ა/შ	ა/შ ა/შ
აალებადი აირი	გათხევა-დებული აირი	**დსშ** -2	ა/შ	ა/შ (68.1) დ,ე	28დ,ე ა/შ	ა/შ	ა/შ (68.1) დ,ე	28დ,ე ა/შ
აალებადი სითხეზ	1A 1B და 1C	**დსშ**-2 ან **დსშ**-3	ა/შ	13,62 დ,ე 45,48 დ,ე	ა/შ	ა/შ	13,62დ,ე 45,48დ,ე	ა/შ
აალებადი სითხეების კომბინაცია (1A,1B,1C)	ა/შ	**დსშ**-2 ან **დსშ**-3	ა/შ	45,48 დ,ე,თ	ა/შ	ა/შ	45,48დ,თ	ა/შ
აალებადი მყარი ნივთიერება	ა/შ	**დსშ** -3	3.5დ,ე	ა/შ	ა/შ	3.5დ	ა/შ	ა/შ
ორგანული ზეჟანგი	ა/დ I II III IV V	**დსშ** -1 **დსშ** -2 **დსშ** -3 **დსშ** -3 ა/შ ა/შ	0,028ე,ზ 0.14დ,ე 1.4დ,ე 3.5დ,ე ა/შ ა/შ	(0,454) ე,ზ (2,27) დ,ე (22,7) დ,ე (56,75) დ,ე ა/შ ა/შ	ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ	0.007ზ 0,028დ 1.4დ 3.5დ ა/შ ა/შ	(0,1135)ზ (0,454) (22,7)დ (56,75)დ ა/შ ა/შ	ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ
დამჟანგავი	4 3კ 2 1	**დსშ** -1 **დსშ**-2 ან **დსშ**-3 **დსშ** -3 ა/შ	0,028ე,ზ 0,28დ,ე 7დ,ე 112ე,ვ	(0,454) ე,ზ (4,54) დ,ე (113,5) დ,ე (1816) ე,ვ	ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ	0.007ზ 0,014დ 7დ 112ვ	(0,1135)ზ (0,908)დ (113,5)დ (1816)ვ	ა/შ ა/შ ა/შ ა/შ

დამჟანგავი აირი	გათხევადებული აირი	**დსშ** -3	ა/შ ა/შ	ა/შ (68,1) დ,ე	42დ,ე ა/შ	ა/შ ა/შ	ა/შ (68,1)დ,ე	42დ,ე ა/შ
თვითაალებადი (პიროფორული) ნივთიერება	ა/შ	**დსშ** -2	0.112ე,ზ	(1,816) ე,ზ	1,4ე,ზ	0,028ზ	(0,454)ზ	0,28ზ
არამდგრადი (რეაქტიული)	4 3 2 1	**დსშ** -1 **დსშ**-2 ან **დსშ**-3 **დსშ** -3 ა/შ	0,028ე,ზ 0.14დ,ე 1.4დ,ე ა/შ	(0,454) ე,ზ (2,27) დ,ე (22,7) დ,ე ა/შ	0,28ზ 1,4დ,ე 7დ,ე ა/შ	0.007ზ 0,028დ 1.4დ ა/შ	(0,1135)ზ (0,454)დ (22,7)დ ა/შ	0,056ე,ზ 0,28დ,ე 7დ,ე ა/შ
წყალრეაქტიული	3 2 1	**დსშ** -2 **დსშ** -3 ა/შ	0.14დ,ე 1.4დ,ე შა	(2,27) დ,ე (22,7) დ,ე შა	ა/შ ა/შ შა	0.14დ,ე 1.4დ,ე შა	(2,27)დ,ე (22,7)დ,ე შა	ა/შ ა/შ ა/შ

ესს: 1 კუბური ფუტი = 0,028 $მ^3$-ს, 1 გირვანქა = 0,454 კგ-ს, 1 გალონი = 3,785 ლ-ს.

შა = შეზღუდული არაა; ა/შ= არ შეესაბამება; ად = არაკლასიფიცირებული დეტონატორი

ა. გასაკონტროლებელ ფართობებზე გამოსაყენებლად, იხ. ქვეთავი 414.2

ბ. გამოყენებისას და შენახვისას საერთო რაოდენობა არ უნდა აჭარბებდეს შენახვისათვის განსაზღვრულ რაოდენობას

გ. ალკოჰოლური სასმელების რაოდენობები საცალო და საბითუმო ვაჭრობისათვის გამოყენებულ ფართობებზე არ თხევადი ნივთიერებები შეფუთულია ინდივიდუალურ კონტეინერებში, რომელთა მოცულობა არ აღემატება 4,9 საბითუმო ვაჭრობისათვის გამოყენებულ ფართობებზე მედიკამენტების, საკვები პროდუქტების, ფართო მოხმ პროდუქციის, ასევე კოსმეტიკის (რომელთა მოცულობის არაუმეტეს 50% წყალში ხსნადი სითხეებია და დანა აალებადი) რაოდენობები არ უნდა შეიზღუდოს, თუ ისინი შეფუთულია ინდივიდუალურ კონტეინერებში, რ აღემატება 4,920 ლიტრს.

დ. მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობები შეიძლება გაიზარდოს 100%-ით შენობებში, რომლებიც მთლიანად ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით. თუ ეხება ასევე შენიშვნაე, მაშინ ზრდა დასაშვ განსაზღვრული ზრდის ჯამით.

ე. მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობები შეიძლება გაიზარდოს 100%-ით, თუ ნივთიერებები ინახება სათანა ფეთქებადი ნივთიერებების შესანახ ყუთებში, აირის კარადებში, ვაკუუმურ შემომზღუდავებში ან უსაფრთხო კო ასევე შენიშვნა (ე), მაშინ ზრდა დასაშვებია ორივე შენიშვნაში განსაზღვრული ზრდის ჯამით.

ვ. დასაშვები რაოდენობები არ უნდა შეიზღუდოს შენობებში, რომლებიც მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით.

ზ. დასაშვებია მხოლოდ ისეთ შენობებში, რომლებიც მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად და სისტემით.

თ. რომლებიც ერთ გასაკონტროლებელ ფართობზე არ შეიცავს IA, IB ან IC კლასის აალებადი სითხეების მ

რაოდენობაზე მეტს.

ი. შენობაში საწვავის მილსადენ სისტემასთან მიერთებული წვადი თხევადი ნივთიერებების შესანახი სისტემის მ
უნდა იყოს 2498, 10 ლიტრი, თუ ასეთი სისტემა შეესაბამება საერთაშორისო სახანძრო წესებს.

კ. ფრჩხილებში ჩასმული რაოდენობები მოცემულია თითოეული სვეტის თავში ფრჩხილებში მითითებულ ერთეულ

ლ. მაქსიმუმ 90,80 კგ მყარი ან 75,70 ლიტრი თხევადი კლასი 3-ის მჟანგავები დასაშვებია, თუ ასეთი ნივთი
მოწყობილობის შეკეთების, ფუნქციონირების ან გაწმენდის მიზნით. შესანახი კონტეინერები და შენახვის სახე დაშვე

მ. ფეიერვერკების პიროტექნიკური ნაერთის სუფთა წონა. თუ ფეიერვერკების პიროტექნიკური ნაერთის სუფთა
გამოიყენება ფეიერვერკების (შესაფუთი მასალის წონის ჩათვლით) საერთო წონის 25%.

ნ. თხევადი ნივთიერებების ლიტრებისათვის კილოგრამებში მოცემული მოცულობა იყოფა 10-ზე საერთაშორისო სა
ქვეთავის შესაბამისად.

ო. 414.2.5 ქვეთავის შესაბამისი **სვ** ჯგუფში შესანახი და გამოსაფენი რაოდენობებისა და **სწ** ჯგუფში შესანახი რაო
ცხრილები 414.2.5(1) და 414.2.5(2).

პ. ISO 8115-ის შეფუთვასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მჭიდროდ შეფუთული ბამბის შეკვრა არ უნდა შევიდეს

ჟ. მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობების განსაზღვრისას არ უნდა იქნეს გათვალისწინებული შემდეგი:

1. ავტომობილებზე საწვავის ავზებში თხევადი საწვავი და საწვავი აირი.

2. მოტორიზებულ მოწყობილობაზე საწვავის ავზებში თხევადი საწვავი და საწვავი აირი, რომელიც
შესაბამისად.

3. საწვავი აირი მილსადენთა სისტემებში და ფიქსირებული მოწყობილობები.

4. თხევადი საწვავი მილსადენთა სისტემებში და ფიქსირებული მოწყობილობები.

ცხრილი 307.1(2)

**ჯანმრთელობის საფრთხის გამომწვევი, საფრთხის შემცველი ნივთიერებების მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა ე
ფართობზე[ა,ბ,დ,ი]**

ნივთიერება	საწყობი[დ]			გამოყენება – დახურული სისტემები[დ]			გამოყენება – ღია სისტემები[დ]	
	მყარი ნივთიერება კგ-ში (მ³)	სითხე ლიტრებში (კგ-ში)[ე,ვ]	აირი (მ³№TP-ზე)[ე]	მყარი ნივთიერება კგ-ში[ე]	სითხე ლ-ში (კგ-ში)[ე]	აირი (მ³№TP-ზე)[ე]	მყარი ნივთიერება კგ-ში[ე]	სითხე ლიტრებში (კგ-ში)[ე]
კოროზიული	140	227	თხევადი აირი 810[3] (4.2)[თ]	2270	227	თხევადი აირი 810[3] (4.2)[თ]	454	45.4
ძლიერ მომწამლავი	0.28	(4,54)[ზ]	თხევადი აირი 20%[2] (0.112) ზ,თ	4,54	(4,54)[ი]	თხევადი აირი 20%[2] (0.112) ზ,თ	1,362	(1,362)[ი]

მომწამლავი	14	(227)[ზ]	თხევადი აირი 810[3] (4.2)[3,თ]	227	(227)[ი]	თხევადი აირი 810[3] (4.2)[3,თ]	56,75	(56,75)

ესს: 1 კუბური ფუტი = 0,028 მ^3-ს, 1 გირვანქა = 0,454 კგ-ს, 1 გალონი = 3,785 ლ-ს.

ა. გასაკონტროლებელ ფართობებზე გამოსაყენებლად, იხ. ქვეთავი 414.2.

ბ. საცალო და საბითუმო ვაჭრობისთვის გამოყენებულ ფართობებზე წამლების, საკვები პროდუქტების, პირ ინდუსტრიული პროდუქტებისა და კოსმეტიკის რაოდენობა, რომელთა შემადგენლობაში წყალში ხსნად სითხე ხოლო დანარჩენი ხსნარები არ არის აალებადი, არ უნდა შეიზღუდოს, თუ ასეთი ნივთიერებები შეფუთ კონტეინერებში, რომელთა ტევადობა არ აღემატება 4,92 ლიტრს.

გ. **სვ** ჯგუფისა და **სწ** ჯგუფის ფართობებზე შესანახი და გამოსაფენი რაოდენობები უნდა შეესაბამებოდეს 414.2 414.2.4(1).

დ. გამოყენებული და შენახული რაოდენობა ერთიანობაში არ უნდა აღემატებოდეს საწყობისთვის განსაზღვრულ რა

ე. რაოდენობები შეიძლება გაიზარდოს 100%-ით ისეთი შენობებისთვის, რომლებიც მთლიანადაა აღჭურვილ სისტემით, 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად. თუ ეხება ასევე შენიშვნა „ვ“, მაშინ ზრდა დასაშვებია ორივე შენიშვნაში ჯამით.

ვ. რაოდენობები შეიძლება გაიზარდოს 100 %–ით, თუ ისინი შენახულია დაშვებულ სასაწყობო კამერებში, აირი ხვრელებიან შემომზღუდავებში. თუ ეხება ასევე შენიშვნა „ე“, მაშინ ზრდა დასაშვებია ორივე შენიშვნაში განსაზღვრ

ზ. დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა ინახება გამწოვის მქონე საჰაერო ხვრელების მქონე აირის კარადებში შემომზღუდავებში.

თ. ფრჩხილებში მოცემული რაოდენობები აღნიშნავს თითოეული სვეტის თავში ფრჩხილებში მოცემული რაოდენო

ი. სითხეების ლიტრებში გადასაყვანად, კილოგრამებში მოცემული მოცულობა იყოფა 10-ზე.

307.2 განმარტებები. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

აალებადი აირი.

აალებადი გათხევადებული აირი.

აალებადი მყარი ნივთიერებები.

აალებადი ნივთიერება.

აალებადი სითხე.

კლასი IA.

კლასი IB.

კლასი IC.

აალების ტემპერატურა.

ადუღების ტემპერატურა.

აეროზოლი.

1-ლი დონის აეროზოლის პროდუქტები.

მე-2 დონის აეროზოლის პროდუქტები.

მე-3 დონის აეროზოლის პროდუქტები.

აეროზოლის კონტეინერი.

არამდგრადი (რეაქტიული) ნივთიერება.

კლასი 4.

კლასი 3.

კლასი 2.

კლასი 1.

ბამბის ფუთა.

ბამბის ფუთა, მჭიდროდ შეფუთული.

ბარიკადა.

ხელოვნური ბარიკადა.

ბუნებრივი ბარიკადა.

დახურული სისტემა.

დეტონაცია.

დეფლაგრაცია.

ინერტული აირი.

კოროზიული ნივთიერება.

კრიოგენული სითხე.

მჟანგავი.

კლასი 4.

კლასი 3.

კლასი 2.

კლასი 1.

მომწამლავი.

მჟანგავი აირი.

ნივთიერების გაფანტვა.

ორგანული ზეჟანგი.

კლასი I.

კლასი II.

კლასი III.

კლასი IV.

კლასი V.

არაკლასიფიცირებული დეტონატები.

პიროტექნიკური ნაერთი.

საკონტროლო ფართობი.

სამუშაო შენობა.

საფრთხის შემცველი ნივთიერებები.

ტრანსპორტირება.

ფეთქებადი ნივთიერებების შესანახი ყუთი.

ფეთქებადი ნივთიერება.

ძლიერ ფეთქებადი ნივთიერება.

სუსტად ფეთქებადი ნივთიერება.

მასიურ-დეტონაციური ფეთქებადი ნივთიერებები.

UN/DOTN პირველი კლასის ფეთქებადი ნივთიერებები.

ქვეკალასი 1.1.

ქვეკალასი 1.2.

ქვეკალასი 1.3.

ქვეკალასი 1.4.

ქვეკალასი 1.5.

ქვეკალასი 1.6.

ფეიერვერკები.

ფეიერვერკები, 1.3G.

ფეიერვერკები, 1.4G.

ფიზიკური საფრთხის შემცველი.თვითაალებადი (პიროფორული).

ღია სისტემა.

დაჭირხნული აირი.

შეუთავსებელი ნივთიერებები.

ძლიერ მომწამლავი.

წვადი ბოჭკოები.

წვადი მტვერი.

წვადი სითხე.

კლასი II

კლასი III A

კლასი III B

წყალრეაქტიული ნივთიერება.

კლასი 3.

კლასი 2.

კლასი 1.

ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შემცველი.

307.3 დიდი საფრთხის შემცველი ჯგუფი დსშ-1. შენობები და ნაგებობები, სადაც მოთავსებულია ნივთიერებები, რომლ
საფრთხეს, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **დსშ**-1 ჯგუფის. ასეთ ნივთიერებებში შედის შემდეგი ტიპის, მაგრამ არა მხ

- დეტონაციური თვითაალებადი (პიროფორული) ნივთიერებები
- ფეთქებადი ნივთიერებები:

  ქვეკლასი 1.1

  ქვეკლასი 1.2

  ქვეკლასი 1.3

  ქვეკლასი 1.4

  ქვეკლასი 1.5

  ქვეკლასი 1.6
- ორგანული ზეჟანგები, არაკლასიფიცირებული დეტონატები;
- მჟანგავები, კლასი 4;
- არამდგრადი (რეაქტიული) ნივთიერებები, კლასი 3 დეტონაციური და კლასი 4

307.3.1 დაკავებულობები, რომლებიც არ მიეკუთვნება დსშ-1 კლასს. ქვემოთ ჩამოთვლილი დაკავებულობე
ფეთქებადი ნივთიერებები, კლასიფიცირდება შემდეგნაირად:

1. ქვეკლას 1.3-ს მიკუთვნებული ნივთიერებები, რომლებიც გამოყენებული ან დაცულია ისეთი ფორმით
გარემო და ვერც კონფიგურაცია ვერ გაზრდის მასიური ხანძრის მასიურ აფეთქებად გადაქცევის საფრთხეს, დ
დაკავებულობებში.

2. საგნები, აგრეთვე, ტრანსპორტირებისათვის შეფუთული საგნები, რომლებიც ქვეკლას 1.4-ს მიკუთვნებულ
ითვლება ან შეუფუთავი საგნები, რომლებიც გამოიყენება დამუშავების დროს და არ ახასიათებს დეტონ
დასაშვებია **დსშ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში.

307.4 დიდი საფრთხის შემცველი ჯგუფი დსშ-2. შენობები და ნაგებობები, სადაც მოთავსებულია ნივთიერებები, რომლ
აჩქარებული წვისგან განპირობებულ საფრთხეებს შეიცავს, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **დსშ**-2 ჯგუფისა. ასეთი
ჩამოთვლილი ტიპის, მაგრამ არა მხოლოდ ისინი:

- კლასი I, II ან IIIA აალებადი ან წვადი თხევადი ნივთიერებები, რომლებიც, ჩვეულებრივ, გამოიყენება ან ინახე
სისტემებში, ან დახურულ კონტეინერებში ან სისტემებში 103,4 კპა-ზე უფრო მეტი წნევის ქვეშ.

- წვადი მტვერი, რომელიც იწარმოება, წარმოიქმნება ან გამოიყენება იმგვარად, რომ კონცენტრაცია და პირ აფეთქების საფრთხეს, 414.1.3 ქვეთავის მიხედვით მომზადებული ინფორმაციის მიხედვით;

- კრიოგენული სითხეები, აალებადი;

- აალებადი აირები;

- ორგანული ზეჟანგები, კლასი I;

- მჟანგავები, კლასი 3, რომლებიც, ჩვეულებრივ, გამოიყენება ან ინახება ღია კონტეინერებში, ან სის კონტეინერებში ან სისტემებში 103.4 კპა წნევის ქვეშ;

- თვითაალებადი (პიროფორული) თხევადი ნივთიერებები, მყარი ნივთიერებები და აირები, არადეტონაციური;

- არამდგრადი (რეაქტიული) ნივთიერებები, კლასი 3, არადეტონაციური;

- წყალ-რეაქტიული ნივთიერებები, კლასი 3;

307.5 დიდი საფრთხის შემცველი ჯგუფი დსშ-3. შენობები და ნაგებობები, სადაც მოთავსებულია ნივთიერებები, რომლ ან ქმნიან ფიზიკურ საფრთხეს, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **დსშ**-3 ჯგუფისა. ასეთი ნივთიერებებია შემდეგი ტიპ ისინი:

- კლასი I, II ან IIIA აალებადი ან წვადი თხევადი ნივთიერებები, რომლებიც, ჩვეულებრივ, გამოიყენება კონტეინერებში, ან სისტემებში 103,4 კპა ან უფრო ნაკლები წნევის ქვეშ;.

- წვადი ბოჭკოები, გარდა მჭიდროდ შეფუთული ბამბის ფუთებისა;

- საზოგადოებრივი მოხმარებისათვის განკუთვნილი ფეიერვერკები, 1.4G (კლასი C, ჩვეულებრივი);

- კრიოგენული სითხეები, მჟანგავი;

- აალებადი მყარი ნივთიერებები;

- ორგანული ზეჟანგები, კლასი II და III;

- მჟანგავები, კლასი 2;

- მჟანგავები, კლასი 3, რომლებიც, ჩვეულებრივ, გამოიყენება ან ინახება დახურულ კონტეინერებში, ან სისტ ნაკლები წნევის ქვეშ;

- მჟანგავი აირები;

- არამდგრადი (რეაქტიული) ნივთიერებები, კლასი 2;

- წყალ-რეაქტიული ნივთიერებები, კლასი 2.

307.6 დიდი საფრთხის შემცველი ჯგუფი დსშ-4. შენობები და ნაგებობები, სადაც მდებარეობს ჯანმრთელობისათვ ნივთიერებები, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **დსშ**-4 ჯგუფისა. ასეთი ნივთიერებებია შემდეგი ტიპის, მაგრამ არა მხო

- კოროზიული;

- ძლიერ მომწამლავი ნივთიერებები;

- მომწამლავი ნივთიერებები.

307.7 დიდი საფრთხის შემცველი ჯგუფი დსშ-5. ნახევრად გამტარების საწარმოებლად განკუთვნილი ნაგებობები დ ფართობები, სადაც გამოიყენება საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებები და ნივთიერებების საერთო რაოდენო 307.1(2) ცხრილებში მოცემულ სიდიდეებს, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **დსშ**-5ჯგუფი. ასეთი ნაგებობები დაგეგმარდეს და აშენდეს 415.10 ქვეთავის შესაბამისად.

307.8 რამდენიმე საფრთხე. შენობები და ნაგებობები, სადაც მოთავსებულია ნივთიერება ან ნივთიერებები, რომლები **დსშ**-3 და **დსშ**-4) ჯგუფებში კლასიფიცირებულ ერთ ან მეტ საფრთხეს, უნდა აკმაყოფილებდეს *წესების* მ განსაზღვრულია ამგვარად კლასიფიცირებული თითოეული დაკავებულობისათვის.

307.9 თავშესაფარი. მართვის ჯგუფისათვის, ცვლაში მომუშავე პერსონალის საერთო რაოდენობისთვის, გათვალის თავშესაფარი დაცული გაადვილებული მისასვლელებით, რომელიც დაგეგმარებული უნდა იქნეს ჰერმეტულობის სპეციალურ ზემოქმედებებისა და გამოყენების (საექსპლუატაციო) მოთხოვნების გათვალისწინებით.

ქვეთავი 308 – დაწესებულებითი ჯგუფი დწ

308.1 დაწესებულებითი ჯგუფი დწ. დაწესებულებითი ჯგუფის (**დწ**) დაკავებულობა მოიცავს ისეთი შენობის ან ნაგებ გამოყენებას, სადაც უვლიან და ზედამხედველობას უწევენ ადამიანებს, რომელთაც შეუძლიათ ან არ შეუძლიათ ს ფიზიკური დახმარების გარეშე, ან სადაც იმყოფებიან ადამიანები სასჯელის მოსახდელად ან გამოსასწორებლად, თავისუფლება შეზღუდულია. დაწესებულებითი დაკავებულობები იყოფა **დწ**-1, **დწ**-2, **დწ**-3 ან **დწ**-4 ჯგუფებად.

308.2 განმარტებები. შემდეგი სიტყვები და ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

დეტოქსიკაციის დაწესებულება.

დღიური ზრუნვის დაწესებულება.

თავდაცვისუუნა**რო.**

კერძო კლინიკები.

საავადმყოფოები და ფსიქიატრიული საავადმყოფოები.

სადღეღამისო ზრუნვა

სამედიცინო მომსახურება.

საოჯახო საბავშვო ბაღები.

308.3 დაწესებულებითი ჯგუფი დწ-1. ეს დაკავებულობა მოიცავს შენობებს, ნაგებობებს, ან მათ ნაწილებს, სადაც დ ცხოვრობს 16-ზე მეტი ადამიანი, რომელთაც ზედამხედველობას უწევენ და უვლიან. მომსახურების მიმღებ პირებს აქ ჯგუფი მოიცავს შემდეგ დაწესებულებებს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიის სამკურნალო ცენტრს;
- საერთო ნიშნით გაერთიანებული ჯგუფების სახლებს;
- საერთო საცხოვრებლებს;
- სარეაბილიტაციო სახლებს;
- საცხოვრებელი სივრცისა და დღიური ზრუნვის უზრუნველმყოფ დაწესებულებებს;
- სოციალური რეაბილიტაციის დაწესებულებებს;
- უნარშეზღუდულთა მოვლის დაწესებულებებს;
- ყოფილი პატიმრებისა და ფსიქიური პრობლემების მქონე პაციენტების საზოგადოებაში დაბრუნების ხელშემწყო

308.3.1 ხუთი ან ხუთზე ნაკლები პირის მოვლა. ზემოთ ხსენებულის მსგავსი დაწესებულებები, სადაც ხუთ ან ხ უვლიან უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **სც**-3 ჯგუფის.

308.3.2 ექვსიდან თექვსმეტამდე ადამიანის მოვლა. ზემოთ ხსენებულის მსგავსი დაწესებულებები, სადაც უვლ არაუმეტეს 16 ადამიანს, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **სც**-4 ჯგუფის.

308.4 დაწესებულებითი ჯგუფი დწ-2. ეს დაკავებულობა მოიცავს შენობებსა და ნაგებობებს, სადაც დღეღამის

სამედიცინო მომსახურებას ხუთზე მეტ ადამიანს, რომელთაც არ შეუძლიათ საკუთარი თავის მოვლა. ეს ჯ
დაწესებულებებს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- დეტოქსიკაციის დაწესებულებებს;
- მოხუცებულთა თავშესაფრებს;
- საავადმყოფოებს;
- საოჯახო საბავშვო ბაღებს;
- ფსიქიატრიულ საავადმყოფოებს.

308.4.1 ხუთი ან ხუთზე ნაკლები ადამიანის მოვლა. ზემოთ ხსენებულის მსგავსი დაწესებულებები, სადაც ხუთ ან
უვლიან, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც **სც**-3 ჯგუფის.

308.5 დაწესებულებითი ჯგუფი დწ-3. ეს დაკავებულობა მოიცავს შენობებსა და ნაგებობებს, სადაც ცხოვრობს ხუთზ
პატიმრობაში ან დაცვის ქვეშ იმყოფებიან. **დწ**-3 დაწესებულებაში არიან ადამიანები, რომელთაც არ შეუძლიათ ს
არსებული უსაფრთხოების ზომების გამო, რომელთაც ისინი ვერ აკონტროლებენ. ეს ჯგუფი მოიცავს შემდეგ დაწეს
მხოლოდ მათ:

- არასრულწლოვანთა გამოსასწორებლებს;
- გამოსასწორებელ ცენტრებს;
- გათავისუფლებამდე მოსათავსებელ ცენტრებს.
- საპატიმროებს;
- ციხეებს;
- წინასწარი დაკავების ადგილებს.

დწ-3 ჯგუფის შენობები უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც 308.5.1 – 308.5.5 ქვეთავებში (იხ. ქვეთავი 408.1) მი
მდგომარეობის შესაბამისი დაკავებულობა.

308.5.1 მდგომარეობა 1. აქ იგულისხმება შენობები, სადაც ნებადართულია თავისუფალი გადაადგილება საძინებელ
სივრცეებიდან ისეთი სივრცეებისკენ, რომელთა გამოყენება/დაკავება ნებადართულია; ასევე, შეუზღუდა
საშუალებებით გასვლა. მდგომარეობა 1-ის შენობა შეიძლება აიგოს, როგორც **სც** ჯგუფისა.

308.5.2 მდგომარეობა 2. აქ იგულისხმება შენობები, სადაც ნებადართულია საძინებელი ადგილებიდან და ნებისმ
დაუკვამლიანებელი განყოფილებიდან თავისუფლად გადაადგილება ერთ ან მეტ კვამლშეუღწევ განყოფი
შეზღუდულია, რადგან გასასვლელები ჩაკეტილია.

308.5.3 მდგომარეობა 3. აქ იგულისხმება შენობები, სადაც ნებადართულია თავისუფლად გადაადგილ
დაუკვამლიანებელი განყოფილებების საზღვრებში, როგორებიცაა საძინებელი და ჯგუფური აქტივობის
საცხოვრებელი ერთეული. ასეთი დაუკვამლიანებელი განყოფილებიდან სხვა კვამლშეუღწევ განყოფილებაში გასვლ
გასასვლელი საშუალებები დისტანციურად იღება და იკეტება.

308.5.4 მდგომარეობა 4. აქ იგულისხმება შენობები, სადაც დაკავებული სივრციდან შეზღუდულია თავისუფალ
კვამლშეუღწევ განყოფილებაში მდებარე საძინებელი ერთეულებიდან, აქტივობის სივრცეებიდან და სხვა დაკავებ
დაუკვამლიანებელ განყოფილებებში გადაადგილება შესაძლებელია დისტანციურად მართვადი კარით.

308.5.5 მდგომარეობა 5. აქ იგულისხმება შენობები, სადაც დაკავებული სივრციდან შეზღუდულია თავისუფალ
დაუკვამლიანებელ განყოფილებაში მდებარე საძინებელი ერთეულებიდან, აქტივობის სივრცეებიდან და სხვა დაკ
სხვა დაუკვამლიანებელ განყოფილებებში გადაადგილება შესაძლებელია ხელით გასაღები კარით, რომელსაც აკ
პერსონალი.

308.6 ჯგუფი დწ-4, დღის განმავლობაში მოვლის დაწესებულებები. ამ ჯგუფში შედის შენობები და ნაგებობები, სა
ხუთზე მეტ ადამიანს უვლიან დღის განმავლობაში დღეღამეზე ნაკლებ პერიოდში. ამასთან, მომვლელები არ არიან ამ ა
მეურვეები, სისხლით ნათესავები, მეუღლეები ან დედობილ-მამობილები და ეს ადგილი არ არის იმ ადამიანის სახლ

ჯგუფში შედის შემდეგი დაწესებულებები, მაგრამ არა მხოლოდ ისინი:

- ბავშვთა მოვლა დღის განმავლობაში;
- ზრდასრულთა მოვლა დღის განმავლობაში.

308.6.1 კლასიფიცირებული, როგორც ჯგუფი სგ. დღის განმავლობაში ბავშვთა მოვლის დაწესებულება, სადაც უვლ არაუმეტეს, 100 ბავშვს, რომელთა ასაკი 2,5 წელი და ამაზე ნაკლებია. აქ საბავშვო ოთახები მდებარეობს შენობიდან გ და თითოეული ოთახის კარი პირდაპირ გადის გარეთ, იგი კლასიფიცირდება, როგორც **სგ** ჯგუფი.

308.6.2 რელიგიური მსახურების ადგილების საზღვრები. რელიგიური მსახურების ადგილების საზღვრებში სივრცეები, სადაც რელიგიური მსახურების პარალელურად უზრუნველყოფილია ბავშვთა მოვლა, უნდა კლასიფიცი დაკავებულობის ნაწილი.

308.6.3 ხუთი ან ხუთზე ნაკლები ადამიანის მოვლა. დაწესებულება, სადაც ხუთ ან ხუთზე ნაკლებ ადამიანს ეხმ მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად. იგი კლასიფიცირდება, როგორც მთავარი დაკავებულობის ნაწილი.

308.6.4 ხუთი ან ხუთზე ნაკლები ადამიანის მოვლა საცხოვრებელ ერთეულში. ზემოთ ხსენებულის მსგავსი დაწეს ერთეულის საზღვრებში, სადაც ხუთ ან ხუთზე ნაკლებ ადამიანს ეხმარებიან ყოველდღიური მოთხოვნილებების და კლასიფიცირდება, როგორც **სც** ჯგუფის დაკავებულობა.

ქვეთავი 309 – სავაჭრო ჯგუფი სვ

309.1 სავაჭრო ჯგუფი სვ. სავაჭრო ჯგუფი (**სვ**) დაკავებულობა, სხვებთან ერთად, მოიცავს ისეთი შენობებისა დ ნაწილების გამოყენებას, სადაც გამოფენილია და იყიდება საქონელი, ასევე, განთავსებულია ამგვარი საქონლის მარაგი, საქონელი და მისაწვდომია საზოგადოებისათვის. სავაჭრო ჯგუფი მოიცავს ქვემოთ ჩამოთვლილს, მაგრამ არა მხოლოდ

- აუქციონის დარბაზებს;
- აფთიაქებს;
- ბაზრებს/მარკეტებს;
- ბენზინგასამართ სადგურებს;
- საცალო და საბითუმო მაღაზიებს;
- უნივერმაღებს.

309.2 საფრთხის შემცველი ნივთიერებების რაოდენობა. სვ ჯგუფის თითო გასაკონტროლებელ ფართობზე შენ არააალებადი მყარი და არააალებადი ან არაწვადი თხევადი საფრთხის შემცველი ნივთიერებების საერთო რაოდენ მოცემულ რაოდენობებს არ უნდა აღემატებოდეს.

ქვეთავი 310 – საცხოვრებელი ჯგუფი სც

310.1 საცხოვრებელი ჯგუფი სც. საცხოვრებელი ჯგუფის (**სც**) დაკავებულობა მოიცავს შენობას ან ნაგებობას, ან გამოიყენება საძინებლებად, თუ არ არის კლასიფიცირებული, როგორც დაწესებულებითი ჯგუფი **დწ**.

310.2 განმარტებები. ქვემოთ ჩამოთვლილი სიტყვები და ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

საოჯახო სასტუმრო.

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა და მარტოხელა მოხუცთა თავშესაფარი.

საცხოვრებელი საერთო საძინებლებით.

სხვადასხვა ჯგუფების საცხოვრებელი დაწესებულებები.

პირადი მომვლელის მომსახურება.

დროებით საცხოვრებელი დაწესებულება.

310.3 საცხოვრებელი ჯგუფი სც-1. საცხოვრებელი დაკავებულობები, სადაც განთავსებულია საძინებელი ერთეულები, ჯ
მცხოვრებლებისთვის, რაც მოცავს შემდეგს:

· საოჯახო სასტუმროებს (მცირე ხნით დამკავებლებისთვის) 10-ზე მეტი დაკავებულობის დატვირთვით;

· შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა და ხანდაზმულთა სპეციალიზებულ დაწესებულებებს (მცირე ხნით დ
ზე მეტი დაკავებულობის დატვირთვით;

· სასტუმროებს (მცირე ხნით დამკავებლებისთვის);

· მოტელებს (მცირე ხნით დამკავებლებისთვის).

310.4. საცხოვრებელი ჯგუფი სც-2. საცხოვრებელი ჯგუფის დაკავებულობა საძინებელი ერთეულებით ან ორზ
ერთეულით, სადაც დამკავებლები უმთავრესად მუდმივად ცხოვრობენ. ეს ჯგუფი მოიცავს შემდეგს:

- მრავალბინიან სახლებს/შენობებს;
- საოჯახო სასტუმროებს (ხანგრძლივად დამკავებლებისთვის)16-ზე მეტი დაკავებულობის დატვირთვით;
- დედათა მონასტრებს;
- მამათა მონასტრებს;
- საცხოვრებლებს საერთო საძინებლებით;
- სასტუმროებს (ხანგრძლივად დამკავებლებისთვის);
- საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულებს;
- მოტელებს (ხანგრძლივად დამკავებლებისთვის);
- თანასაკუთრებებს დასასვენებლად.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

310.5 საცხოვრებელი ჯგუფი სც-3. საცხოვრებელი ჯგუფის დაკავებულობა, რომლის დამკავებლები უმთავრესად მ
არიან და რომელიც არ კლასიფიცირდება, როგორც სც-1, სც-2, სც-4 ან დწ ჯგუფი. იგი მოიცავს შემდეგს:

· შენობები, რომლებიც არ შეიცავს ორზე მეტ საცხოვრებელ ერთეულს;

· საოჯახო სასტუმროებს (ხანგრძლივად დამკავებლებისთვის) 16 ან ნაკლები დაკავებულობის დატვირთვით;

· საოჯახო სასტუმროებს (მცირე ხნით დამკავებლებისთვის) 10 ან ნაკლები დაკავებულობის დატვირთვით;

· დაწესებულებებს, რომლებიც უზრუნველყოფს საცხოვრებელ პირობებს ხუთი ან ხუთზე ნაკლები ადამიანისთვის, რ

· შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა და ხანდაზმულთა სპეციალიზებულ დაწესებულებას (ხანგრძლივა
16 ან ნაკლები დაკავებულობის დატვირთვით;

· შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა და ხანდაზმულთა სპეციალიზებულ დაწესებულებას (ხანგრძლივა
10 ან ნაკლები დაკავებულობის დატვირთვით.

310.6 საცხოვრებელი ჯგუფი სც-4. ამ საცხოვრებელი ჯგუფის დაკავებულობა მოიცავს შენობებს, ნაგებობებს ან მათ ნაწ
განმავლობაში პერსონალის გარდა ცხოვრობს ხუთზე მეტი, მაგრამ არაუმეტეს 16 ადამიანისა, რომელთაც ზედამხედ
მცხოვრებ ადამიანებს შეუძლიათ საკუთარი თავის მოვლა. ეს ჯგუფი მიოცავს შემდეგს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ:

- ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიის სამკურნალო ცენტრებს;
- უნარშეზღუდულთა მოვლის დაწესებულებებს;
- შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა და მარტოხელა მოხუცთა თავშესაფრებს;
- სარეაბილიტაციო დაწესებულებებს (გამოჯანმრთელების გზაზე დამდგართათვის);

- სხვადასხვა ჯგუფის საცხოვრებელ დაწესებულებებს;
- ყოფილი პატიმრებისა და ფსიქიკური პრობლემების მქონე პაციენტების საზოგადოებაში დაბრუნების ხელშემწყ
- დაწესებულებებს, რომლებიც საცხოვრებელ პირობებსა და მოვლას უზრუნველყოფენ;
- სოციალური რეაბილიტაციის დაწესებულებებს.

სც-4 ჯგუფის დაკავებულობები უნდა აიგოს **სც**-3 ჯგუფისათვის განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად, თუ ჩ მოცემული.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 311 – სასაწყობო ჯგუფი სწ

311.1 სასაწყობო ჯგუფი სწ. სასაწყობო ჯგუფის (**სწ**) დაკავებულობები, სხვებთან ერთად, მოიცავს საწყობად გამოყენებუ ან მათ ნაწილს და არ კლასიფიცირდება, როგორც საფრთხის შემცველი დაკავებულობა.

311.2 საშუალო საფრთხის შემცველი სასაწყობო ჯგუფი სწ-1. საწყობად გამოყენებული შენობები, რომლებიც არ კლასიფ 2 ჯგუფის, და სადაც ინახება შემდეგი, მაგრამ არა მხოლოდ:

- მე-2 და მე-3 დონის აეროზოლები;
- თვითმფრინავის შესაკეთებელი ანგარი;
- ჩანთები: ნაჭრის, ჯუთისაგან დამზადებული ჯვალოსებრი ქსოვილის და ქაღალდის;
- ბამბუკი და რატანი (პალმის სახეობა);
- კალათები;
- ქამრები: ტილოსა და ტყავის;
- წიგნები და ქაღალდის რულონები ან შეკვრები;
- ჩექმები და ფეხსაცმელი;
- ღილები: ნაჭერგადაკრული, სადაფის ან ძვლის;
- მუყაო და მუყაოს ყუთები;
- ტანსაცმელი, მათ შორის – შალის;
- თოკები;
- შენობაში ნავის მშრალად შესანახი სათავსი;
- ავეჯი;
- ბეწვეული;
- წებოები, მცენარეული წებოები, პასტები და სახამებლები;
- მარცვლეული;
- ძვლის სავარცხლები და სავარცხლები, არა ცელულოიდის;
- ტყავი;

- ლინოლეუმი;
- ხის მორები;
- ავტომობილების შესაკეთებელი გარაჟები, სადაც საფრთხის შემცველი მასალების მაქსიმალურად დასაშვები 307.1(1) ცხრილში მოცემულ ოდენობებს (იხ. ქვეთავი 406.8);
- ფოტოგრავიურები;
- იატაკის დრეკადი საფარი;
- აბრეშუმი;
- საპონი;
- შაქარი;
- საბურავები, თამბაქოს, სიგარების, სიგარეტისა და ბურნუთის დიდი მარაგი;
- გადასაკრავი მასალა და მატრასები;
- ცვილის სანთლები.

311.3 მცირე საფრთხის შემცველი სასაწყობო ჯგუფი სწ-2. შენობები, სადაც არაწვადი მასალები ინახება ხის ყუთებში ქაღალდის სახვევშია მოთავსებული. ასეთ პროდუქტებზე დასაშვებია უმნიშვნელო რაოდენობით პლასტმასის გა სახელურები ან თხელი სახვევები. საწყობები გამოიყენება შემდეგი საქონლისთვის, მაგრამ არა მხოლოდ:

- აზბესტი;
- არაუმეტეს 16%-ის ალკოჰოლის შემცველი სასმელები ლითონის, მინის ან თიხის ჭურჭელში;
- ცემენტი ტომრებში;
- თეთრი და ფერადი ცარცი;
- რძის ნაწარმი ქაღალდის კონტეინერებში ცვილის საფარის გარეშე;
- მშრალი ელექტროელემენტი;
- ელექტროკოჭა;
- ელექტროძრავა;
- ცარიელი თუნუქის ქილები;
- საკვები პროდუქტები;
- საკვები ცეცხლგამძლე კონტეინერებში;
- ახალი ხილი და ბოსტნეული არაპლასტმასის ლანგრებზე ან კონტეინერებში;
- გაყინული საკვები;
- მინა;
- მინის ბითლები, ცარიელი ან არაწვადი სითხეებით სავსე;
- თაბაშირის ფილა;
- ინერტული პიგმენტები;

- სპილოსძვალი;
- ხორცეული;
- ლითონის კარადები;
- ლითონის დაფები პლასტმასის თავებითა და გაფორმებით;
- ლითონის ნაწილები;
- ლითონები;
- სარკეები;
- ზეთის და სხვა ტიპის გამანაწილებელი ტრანსფორმატორები;
- ღია ან შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟები;
- ფაიფური და თიხა;
- ღუმელები;
- ტალკი და ქვასაპნები;
- სარეცხი და საშრობი საშუალებები.

ქვეთავი 312 – დამხმარე და სხვადასხვა დანიშნულების ჯგუფი დს

312.1 ზოგადი. დამხმარე დანიშნულების შენობები, ნაგებობები და სხვადასხვა ნაგებობა, რომლებიც არ მიეკუთვნება კლასს, უნდა აიგოს, აღიჭურვოს და შენარჩუნდეს წესების მოთხოვნათა შესაბამისად, მათი დაკავების დროს ხანძრი შესაძლო საფრხის გათვალისწინებით. **დს** ჯგუფი მოიცავს შემდეგს, მაგრამ არა მხოლოდ:

- სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების შენობებს;
- ერთი-ან ორერთეულიანი (ბინიანი) საცხოვრებლები დამხმარე საჰაერო ხომალდების ანგარებს (იხ. ქვეთავი 412.5)
- ბეღლებს;
- გადახურულ ავტოსადგომებს;
- 1,8 მ-ზე მეტი სიმაღლის ღობეებს;
- საცხოვრებლების დამხმარე მარცვლეულის ბუნკერებს;
- სათბურებს;
- საქონლის სადგომს;
- კერძო გარაჟებს;
- საყრდენ კედელებს;
- ფარდულებს;
- საჯინიბოებს;
- ავზებს;
- კოშკებს.

თავი 4 – გამოყენებისა და დაკავებულობის სპეციალური დეტალური მოთხოვნები

ქვეთავი 401 – რეგულირების საგანი

401.1 გამოყენებისა და დაკავებულობის დეტალური მოთხოვნები. *წესებში* დაკავებულობისა და მშენებლობ მოთხოვნებთან ერთად ამ თავის დებულებები დამატებით არეგულირებს აქ აღწერილ სპეციალურ გამოყენებებსა და და

ქვეთავი 402 – გადახურული მოლისა და ღია მოლის შენობები

402.1 გამოყენება. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება ისეთ შენობებს ან ნაგებობებს, რომლებიც აქ განსაზღვრულია, როგო მოლის შენობები, რომლებიც არ მოიცავს იატაკის სამ დონეზე მეტს ნებისმიერი წერტილიდან, ხოლო სიმაღლეში არ აღ სამ სართულს. თუ ამ ქვეთავში განსხვავებული მოთხოვნები არ არის მოცემული, გადახურული და ღია მ აკმაყოფილებდეს *წესების* შესაბამის დებულებებს.

გამონაკლისი:

1. **სქ**, **სც**-1 და **სც**-2 ჯგუფებს მიკუთვნებული ფოიეებისა და ვესტიბიულებისთვის ამ ქვეთავთან შესაბამისობა

2. არ არის აუცილებელი, შენობები ამ ქვეთავის დებულებებს აკმაყოფილებდეს, თუ ისინი *წესების* სხვა მთლიანად აკმაყოფილებს.

402.1.1 ღია სივრცე. გადახურული მოლის შენობას, მიდგმულ შენობებსა და ავტოსადგომ გარაჟებს ყველა მხრიდან უნ 18 მეტრი სიგანის მუდმივად ღია სივრცე. საზღვრის პერიმეტრის მომიჯნავე ღია მოლის შენობას, მიდგმულ შენ გარაჟებს ყველა მხრიდან უნდა აკრავდეს, არანაკლებ, 18 მეტრი სიგანის მუდმივად ღია სივრცე.

გამონაკლისი: 18 მეტრი სიგანის მუდმივად ღია სივრცე დასაშვებია შემცირდეს, არანაკლებ, 12 მ-მდე, თუ დაკმა მოთხოვნები:

1. დაუშვებელია, ღია სივრცე შემცირდეს გადახურული ან ღია მოლის შენობისა და მიდგმული შენობების ნაწილთან;

2. გარე კედელს, რომელიც უყურებს შემცირებულ ღია სივრცეს, უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, 3-საათიანი ცეცხ

3. გარე კედლის ღიობები, რომლებიც უყურებს შემცირებულ ღია სივრცეს, დაცული უნდა იყოს, ს ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი დამცავებით;

4. **სგ**, **დსშ**, **დწ** ან **სც** ჯგუფის დაკავებულობები არ უნდა ექცეოდეს გადახურული ან ღია მოლის შენობისა თ საზღვრებში.

402.1.2 ღია მოლის შენობის საზღვრის პერიმეტრი. *წესების* მიზნებიდან გამომდინარე, უნდა დადგინდეს საზღვრის პერიმეტრში უნდა მოექცეს ყველა შენობა და ნაგებობა, რომელთაგანაც შედგება ღია მოლის შენობა, ასევე, უნდა შევიდ გზა, ღია შიგა ეზო და მსგავსი ღია სივრცეები. საზღვრის პერიმეტრი უნდა განსაზღვრავდეს ღია მოლის შენობის გ მიდგმული შენობები და ავტოსადგომის ნაგებობები საზღვრის პერიმეტრის მიღმაა და ღია მოლის შენობის ნაწილად არ

402.2 განმარტებები. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

გადახურული მოლის შენობა.

მოლი.

ღია მოლი.

ღია მოლის შენობა.

კვების ადგილი.

მიდგმული შენობა.

მთლიანი გასაქირავებელი ფართობი.

402.3 გასაქირავებელი ფართობის გეგმა. დაკავებისთვის გამოსაყენებლად ვარგისობის აღიარების (ექსპლუატაც გადახურული მოლის შენობის ან ღია მოლის შენობის თითოეულმა მესაკუთრემ როგორც მშენებლობის ნებართვ სახანძრო-სამაშველო დანაყოფებს უნდა წარუდგინოს გასაქირავებელი ფართობის გეგმა, სადაც ნაჩვენებია თითო მდებარეობა და გასასვლელები. გასაქირავებელი ფართობის გეგმის შეცვლა მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზ წინასწარი თანხმობის გარეშე დაუშვებელია.

402.4 კონსტრუქცია. გადახურული და ღია მოლის შენობების, მიდგმული შენობებისა და მოლის შენობასთან დაკავშ გარაჟების კონსტრუქცია უნდა შეესაბამებოდეს 402.4.1 – 402.4.3 ქვეთავების მოთხოვნებს.

402.4.1 კონსტრუქციის ფართობი და ტიპები. I, II, III და IV ტიპის კონსტრუქციის ნებისმიერი გადახურული ან ღი შორის, მიდგმული შენობების ფართობი არ უნდა შეიზღუდოს, თუ მიდგმული შენობები სიმაღლე არ აღემატ სართულს.

ღია ავტოსადგომი გარაჟებისა და შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟების კონსტრუქციის ტიპი უნდა შეესაბამ ქვეთავების მოთხოვნებს.

გამონაკლისი: მიწის დონიდან სამ სართულზე მეტი სიმაღლის მიდგმული შენობის კონსტრუქციის ტიპი, შენობის
შენობის ფართობი უნდა შეესაბამებოდეს 503-ე ქვეთავს, 504-ე და 506-ე ქვეთავებში მოცემული შესწორებების გათვალ

402.4.2 ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამმიჯნავი. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამმიჯნავი საჭირო არ არის მფ
სივრცეებსა და მოლებს შორის. ასევე, კვების ადგილსა და მფლობელობაში არსებულ მომიჯნავე სივრცეებს ან მოლს შ

402.4.2.1 მფლობელობაში არსებული სივრცეების გამიჯვნა. მფლობელობაში არსებული თითოეული სივრცე
გაიმიჯნოს 708-ე ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი ტიხრით. გამმიჯნავი კედელი საჭირო არ არის არცერთ მფ
სივრცესა და მოლს შორის.

402.4.2.2 მიდგმული შენობის გამიჯვნა. მიდგმული შენობა გადახურული ან ღია მოლის შენობისაგან უნდა გა
კედლებით 706-ე ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად.

გამონაკლისი:

1. მიდგმული შენობები, რომელთა სიმაღლე მიწის დონიდან სამ სართულს არ აღემატება და რომელთა
შეესაბამება გადახურული მოლის შენობაში მდებარე მფლობელობაში არსებული სივრცეებისთვის ნებ
გაიმიჯნოს 707-ე ნაწილის მოთხოვნების შესაბამისი 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ზღუდეებ

2. მიდგმული შენობების გარე კედლები, რომლებიც ღია მოლის შენობისგან გამიჯნულია ღია მო
აკმაყოფილებდეს 602-ე ცხრილის მოთხოვნებს.

402.4.2.2.1 ღიობები მიდგმულ შენობასა და მოლს შორის. ღიობები IA, IB, IIA და IIB ტიპის კონსტრუქციის
მოლს შორის არ საჭიროებს დაცვას. გამონაკლისია **სც**-1 ჯგუფის საძინებელი ერთეულები, რომლებიც მოლ
იყოს.

402.4.2.3 ავტოსადგომი გარაჟები. არაუმეტეს, ცხრაადგილიანი სამგზავრო ავტომობილების დასაყენებელი მი
ავტოსადგომი გარაჟები ჩაითვლება გამიჯნულ შენობად, თუ გადახურული მოლის შენობისგან გამოყოფილია 7
აგებული, არანაკლებ, 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარ
ორივეთი ერთად.

გადახურული მოლის შენობებისგან, ღია მოლის შენობებისგან ან მიდგმული შენობებისგან გამიჯნული ღია ან დ
გარაჟები 602-ე ცხრილის დებულებებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

საფეხმავლო გადასასვლელები და გვირაბები, რომლებიც გარაჟებს აკავშირებს მოლის შენობებთან ან მიდგმ
ქვეთავის შესაბამისად უნდა აიგოს.

402.4.3 ღია მოლის კონსტრუქცია. იატაკის ანაწყობები და სახურავის ანაწყობები ღია მოლის შენობების ღია მოლ
გარე სივრცისკენ, არანაკლებ, 9,0 მ სიგანეზე, რაც იზომება პერპენდიკულარულად: ყველაზე დაბალ დონეზე მ
არსებული სივრცეების წინა მხრიდან, ზედა სართულებზე აივნის კიდიდან აივნის კიდემდე და სახურავის კიდიდ
ღია მოლის საზღვრებში მდებარე ღია სივრცე ან გადაუხურავი ფართობი უნდა გაგრძლედეს ღია მოლის ყველაზე
დონიდან სახურავის ანაწყობის თავამდე. მოლის ზედა დონეებზე მდებარე აივნები არ უნდა იყოს შეჩრილ
აუცილებელ სიგანეში.

402.4.3.1 ფეხით მოსიარულეთა ბილიკები. ფეხით მოსიარულეთა ბილიკები, რომლებიც ღია მოლში აივნებს ერ
ფეხით მოსიარულეთა სხვა ბილიკებისგან დაშორებული უნდა იყოს, არანაკლებ, 9,0 მ-ისა.

402.5 ავტოსაშხეფი სისტემა. გადახურული ან ღია მოლის, ასევე, მათთან დაკავშირებული შენობები მთლიანად უნდა
ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, რომელიც უნდა აკმაყოფილებდეს ქვემოთ ჩამოთვლილ ყვ

1. ავტოსაშხეფი სისტემის დაყენება უნდა დასრულდეს და სისტემა შემოწმდეს მოლის შენობის მთლიან
მფლობელობაში არსებული ნებისმიერი სივრცის დაკავებამდე. ასევე, უნდა იყოს დაცული მფლობელობაში ა
სივრცეებიც, თუ ისინი სხვა ალტერნატიული დამცავი საშუალებით აღჭურვილი არ არის;

2. გადახურული მოლის დამცავი საშხეფი დამოუკიდებელი უნდა იყოს მფლობელობაში არსებული სივ
შენობების საშხეფებისგან;

3. ღია მოლის შენობაში მდებარე მფლობელობაში არსებული სივრცეების დამცავი საშხეფი დამოუკიდებელი
შენობების საშხეფებისგან;

4. დამცავი საშხეფი უნდა განთავსდეს სამიმოსვლო გარე აივნების ქვეშ, რომლებიც ღია მოლს ემიჯნება;

5. სადაც მფლობელობაში არსებული სივრცეები ერთი და იმავე სისტემიდან მარაგდება, ისინი დამოუკიდებლად

გამონაკლისი: ავტოსაშხეფი სისტემა საჭირო არ არის 406.5 ქვეთავის შესაბამისად აგებულ ღია ავტოსადგომი გარ
გადახურული ან ღია მოლის შენობისგან 402.4.2.3 ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად გამიჯნულ ფართობებზე.

402.6 შიგა მოპირკეთება. მოლის საზღვრებში, შიგა მოპირკეთება და მოწყობა სრულდება 402.6.1 – 402.6.4 ქვეთავების შეს

402.6.1 შიგა მოპირკეთება. გადახურული მოლის შენობის მოლის საზღვრებსა და გადახურული მოლის შენობის გასა
შიგა კედლისა და ჭერის მოპირკეთების ალის გავრცელებისა და კვამლის წარმოქმნის ინდექსები უნდა იყოს, სულ
თავის შესაბამისად. შიგა იატაკის მოპირკეთება უნდა აკმაყოფილებდეს 804-ე ქვეთავის მოთხოვნებს.

402.6.2 ჯიხურები. გადახურული მოლის შენობის მოლში ან ღია მოლის შენობის პერიმეტრის შიგნით განთავსებულ
მსგავსი ნაგებობები (დროებითი ან მუდმივი) უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

1. წვადი მასალისგან აგებული ჯიხურები ან სხვა ნაგებობები არ უნდა განთავსდეს გადახურულ ან ღია მოლში, თუ
ქვემოთ ჩამოთვლილი რომელიმე მასალისგან:

1.1. ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხის მასალა.

1.2. ქაფპლასტი, რომლის სითბოს გამოყოფის მაქსიმალური ხარისხი არ აღემატება 100 კვტ/სთ-ს UL 1975-ის
ტესტისას ან NFPA 289-ის მიხედვით ჩატარებული ტესტისას, რომლის დროსაც გამოყენებულია 20 კვტ. აალების წყარო.

1.3. ალუმინის შემცველი მასალა, რომელიც აკმაყოფილებს მე-8 თავში A კლასის შიგა მოპირკეთებისათვის განს
როდესაც მოწმდება, როგორც მაქსიმალური სისქის ანაკრები.

2. მოლში განთავსებული ჯიხურები ან მსგავსი ნაგებობები უნდა აღიჭურვოს ავტოსაშხეფი სისტემით და ცეცხლაღმო

3. მოლის საზღვრებში განლაგებულ ჯიხურებს ან შეჯგუფებულ ჯიხურებსა და სხვა ნაგებობებს შორის გამიჯვნის
უნდა იყოს 6,0 მ.

4. თითოეული ჯიხურის ან მსგავსი ნაგებობის ან მათი ჯგუფის ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 28 $მ^2$-ს.

402.6.3 ბავშვების სათამაშოდ მოწყობილი ნაგებობები. გადახურული მოლის შენობის მოლის საზღვრებში ან ღია მო
პერიმეტრის შიგნით ბავშვების სათამაშოდ მოწყობილი ნაგებობები უნდა შეესაბამებოდეს 424-ე ქვეთავს. მოლის
სათამაშოდ მოწყობილი ნაგებობები, ჯიხურები და მსგავსი ნაგებობები უნდა გაიმიჯნოს არანაკლებ 6,0 მ თარაზულო

402.6.4 პლასტმასის ნიშნები. პლასტმასის ნიშნები, მიმაგრებული მფლობელობაში არსებული ნებისმიერი სივრცის
ან ღია მოლისკენ, უნდა შეიზღუდოს 402.6.4.1 – 402.6.4.5 ქვეთავების მოთხოვნების მიხედვით.

402.6.4.1 ფართობი. პლასტმასის ნიშნები არ უნდა იყოს მოლის მოპირდაპირე კედლის ფართობის 20%-ზე მეტი.

402.6.4.2 სიმაღლე და სიგანე. პლასტმასის ნიშნების სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 90 სმ-ს, გარდა იმ შემთხ
შვეულადაა. ასეთი ნიშნის სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 2,5 მ-ს, ხოლო სიგანე – 90 სმ-ს.

402.6.4.3 მდებარეობა. პლასტმასის ნიშნები მფლობელობაში არსებული მომიჯნავე სივრცეებიდან დაშორებული
სმ-ით.

402.6.4.4 ქაფპლასტისგან განსხვავებული პლასტმასები. ნიშნებში გამოყენებული პლასტმასები, რომლებიც განსხ
უნდა იყოს შუქგამტარი პლასტმასი ან ATSM D 1929-ის მიხედვით შემოწმებისას უნდა ჰქონდეს 343°C ან უფრო
ტემპერატურა, ხოლო ATSM E 84-ის ან UL 723-ის მიხედვით შემოწმებისას ალის გავრცელების ინდექსი – არა უმ
წარმოქმნის ინდექსი – არა უმეტეს 450-ისა, ან NFPA 286-ის მიხედვით შემოწმებისას უნდა აკმაყოფილებ
განსაზღვრულ მისაღებობის კრიტერიუმებს.

402.6.4.4.1 ჩარჩო. პლასტმასის ნიშნებს კიდეებზე და უკანა მხარეს ლითონის ჩარჩო უნდა ჰქონდეს.

402.6.4.5 ქაფპლასტი. ნიშნებში გამოყენებული ქაფპლასტის ალის შეკავების უნარი ისეთი უნდა იყოს, რომ

შემოწმებისას სითბოს გამოყოფის მაქსიმალური ხარისხი არ აღემატებოდეს 150 კვტ-ს UL 1975-ის შესაბამისად ან გამოყენებით. ქაფპლასტის ფიზიკური მახასიათებლები უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს.

402.6.4.5.1 სიმკვრივე. ნიშნებში გამოყენებული ქაფპლასტის სიმკვრივე არ უნდა იყოს 320 კგ/მ3-ზე ნაკლები.

402.6.4.5.2 სისქე. ქაფპლასტის ნიშნების სისქე არ უნდა აღემატებოდეს 1,3 სმ-ს.

402.7 საავარიო სისტემები. გადახურული და ღია მოლის შენობებში, მიდგმული შენობებსა და მათთან დაკავ გარაჟებში 402.7.1 – 402.7.5 ქვეთავების მოთხოვნების შესაბამისი საავარიო სისტემები უნდა მოეწყოს.

402.7.1 სახანძრო მილდგარების სისტემა. გადახურული და ღია მოლის შენობები მთლიანად უნდა აღიჭურვოს სისტემით, 905.3.3 ქვეთავის შესაბამისად.

402.7.2 კვამლის კონტროლი. თუ გადახურული მოლის შენობაში არის ატრიუმი, კვამლის საკონტროლო სისტე ქვეთავის შესაბამისად.

გამონაკლისი: გადახურული მოლის შენობებში საჭირო არ არის კვამლის საკონტროლო სისტემა, თუ ატრიუმი აკავშირებს.

402.7.3 სათადარიგო ელექტრომომარაგება. 4700 მ^2-ზე მეტი ფართობის გადახურული მოლის შენობები და საზღვრ 4700 მ^2-ზე მეტი ღია მოლის შენობები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სათადარიგო ელექტრომომარაგების ს შეუძლია ამუშაოს საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა.

402.7.4 საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა. თუ გადახურული მოლის შენობების ან საზღვრის პ მოლის შენობების იატაკის საერთო ფართობი 4700 მ^2-ს აღემატება, საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკა აუცილებელია.

საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა, სავალდებულო ან არასავალდებულო, მისადგომი უნდა იყ დანაყოფებისთვის. სისტემები უნდა დააყენონ 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად.

402.7.5 სახანძრო-სამაშველო დანაყოფების მოწყობილობასთან მისადგომი. ოთახებს ან ფართობებს, სადაც კონდიცირების, ავტომატური ცეცხლსაქრობი და ავტოსაშხეფი სისტემები ან სხვა აღმომჩენი, ცეცხლსაქრობ ელემენტები, უნდა ჰქონდეს ამოსაცნობი ნიშნები სახანძრო-სამაშველო დანაყოფებისთვის.

402.8 გასასვლელი საშუალებები. გადახურული მოლის შენობებში, ღია მოლის შენობებსა და მოლის შენობაში მ არსებულ თითოეულ სივრცეში უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავითა და *წესებით* მოთხოვნილი გასასვლელი საშუალებებ 402.8.1 – 402.8.8 ქვეთავების მოთხოვნები ერთმანეთს ეწინააღმდეგება, მოქმედებს 402.8.1 – 402.8.8 ქვეთავების მოთხოვნ

402.8.1 მოლის სიგანე. აუცილებელი გასასვლელის უზრუნველსაყოფად, დასაშვებია მოლები ჩაითვალოს დერეფნებ არ არის, *წესების* 1005.1 ქვეთავის მოთხოვნებს აკმაყოფილებდეს, თუ მოლის სიგანე ამ ქვეთავში განსაზღვრულ სიგან

402.8.1.1 მინიმალური სიგანე. გადახურული ან ღია მოლის შენობებში მოლის თავისუფალი სავალი მინიმალურ და დამკავებელთა დატვირთვას იტევდეს. სავალის მინიმალური სიგანე მოლის არცეთ მონაკვეთში არ უნდა იყო იზომება 2,5 მ სიმაღლემდე მფლობელობაში არსებული მოლის მომიჯნავე სივრცის ნებისმიერ ნაშვერსა სავაჭრო/სათამაშო ავტომატს, ძელსკამს, საგამოფენო ღიობს, კვების ადგილს ან გასასვლელისაკენ მიმავალ დაბრკოლებას შორის.

402.8.2 დაკავებულობის დატვირთვის განსაზღვრა. გადახურული ან ღია მოლის შენობებში მდებარე ინდივიდუა არსებული ნებისმიერი სივრცისთვის დასაშვები დაკავებულობის დატვირთვა უნდა განისაზღვროს *წესების* შესაბა არსებულ ცალკეულ სივრცეებში გასასვლელი საშუალებების მიმართ მოთხოვნები ეფუძნება დაკავებულობის დატვირთვას.

402.8.2.1 დაკავებულობის დატვირთვის გამოსათვლელი ფორმულა. მოლის გასასვლელი საშუალებების განსაზღ დატვირთვა, რაზეც გათვლილია გასასვლელი საშუალებები, დამოკიდებულია გადახურული ან ღია მოლი შენობების გარდა) გასაქირავებელ მთლიან ფართობსა და დაკავებულობის დატვირთვის ფაქტორზე, რაც განტოლებით:

დდფ = (0,00007) (**მგფ**) + 2,3 მ^2 **(განტოლება 4-1)**

სადაც:

დდფ = დაკავებულობის დატვირთვის ფაქტორი (კვადრატული მეტრი კაცზე)

მგფ = გასაქირავებელი მთლიანი ფართობი (კვადრატული მეტრი).

გამონაკლისი: გადახურულ ან ღია მოლის შენობაზე მიდგმული მფლობელობაში არსებული სივრცეები, საშუალებების სისტემა ღია მოლის შენობის ღია მოლისგან ან გადახურული მოლის შენობისგან მთლიანად დ შენობისთვის აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების გათვლისას გასაქირავებელ მთლიან ფართობად არ ით

402.8.2.2 დდფ-ის დიაპაზონი. დაკავებულობის დატვირთვის ფაქტორი სავალდებულო არ არის, 2,8 მ^2-ზე ნაკლ უნდა აღემატებოდეს.

402.8.2.3 მიდგმული შენობები. მოლის დამკავებელთა საერთო რაოდენობის გამოთვლისას მოლისკენ ღ დაკავებულობის დატვირთვა არ გაითვალისწინება.

402.8.2.4 კვების ადგილები. კვების ადგილის დაკავებულობის დატვირთვა უნდა განისაზღვროს 1004-ე ქვეთავ გასასვლელი საშუალებების მიმართ მოთხოვნების განსაზღვრის მიზნით კვების ადგილის დაკავებულობის დატ გადახურული ან ღია მოლის შენობის დაკავებულობის დატვირთვას, რომელიც გამოთვლილია ზემოთ მ მიხედვით.

402.8.3 გასასვლელი საშუალებების რაოდენობა. თუ მფლობელობაში არსებული სივრცის ნებისმიერი ადგილ მანძილი, რომელსაც იყენებენ ადამიანები, გარდა თანამშრომლებისა, 23,0 მ-ს აღემატება ან თუ მფლობელობა დაკავებულობის დატვირთვა 50 ან მეტია, გასასვლელი საშუალება ორზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

402.8.4 გასასვლელი საშუალებების განლაგება. გადახურული მოლის შენობაში განთავსებული თავშეყრის დ დაკავებულობის დატვირთვა 500 ან მეტია, ისე უნდა განლაგდეს, რომ შესასვლელი უშუალოდ მოლის მთავარ შესას მათი აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების, არანაკლებ, ნახევრისა გახსნილი იყოს გადახურული მოლის შენობი მოლის შენობის საზღვრის პერიმეტრში მოქცეული თავშეყრის დაკავებულობების მთავარი გასასვლელი დასაშვებ მოლისკენ.

402.8.4.1 მიდგმული შენობის გასასვლელი საშუალებები. მიდგმული შენობების აუცილებელი გასასვლელ გასასვლელი საშუალებების სისტემისგან დამოუკიდებლად უნდა მოეწყოს. მოლისკენ გახსნილი მიდგმული შენ დატვირთვა არ გაითვალისწინება მოლის გასასვლელი საშუალებების მიმართ მოთხოვნების განსაზღვრისას. მო მიმართული გზა არ უნდა გადიოდეს მასზე მიდგმული შენობების გავლით. მოლები, რომლებიც მიდგმულ შენ გარდა მიდგმულ შენობაში არსებული გასასვლელი საშუალებებისა არ გააჩნია სხვა გასასვლელი საშუალებები, ჩი

402.8.5 მანძილი გასასვლელებამდე. გადახურული ან ღია მოლის შენობაში, მფლობელობაში არსებული თითოეუ წერტილიდან მოლის გასასვლელამდე ან მოლში შესასვლელმდე სავალი მანძილი არ უნდა აღემატებოდეს 60 მ-ს.

გადახურული მოლის შენობის მოლის ნებისმიერი წერტილიდან გასასვლელამდე სავალი მანძილი 60 მ-ს არ უ მოლიდან ღია მოლის შენობის საზღვრის პერიმეტრამდე მაქსიმალური სავალი მანძილი 60 მ-ს არ უნდა აღემატებოდ

402.8.6 გასასვლელებთან მისადგომობა. ერთზე მეტი გასასვლელის საჭიროების შემთხვევაში, ისინი ისე უნდა მოე იყოს გადახურული მოლის შენობის მოლის ნებისმიერი წერტილიდან ცალკე-ცალკე გასასვლელებისაკენ ნების წასვლა, ასევე, ღია მოლის შენობის ღია მოლის ნებისმიერი წერტილიდან პერიმეტრის ხაზზე მდებარე ორი სხვა წასვლა, თუ არცერთი ამ მიმართულებით მიდგმული შენობის ან ავტოსადგომი გარაჟის გარე კედელი არ არის. მოლ დერეფნის ან დერეფნის სიგანე 1,7 მ-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

გამონაკლისი: გასასვლელებთან მიდგომა დასაშვებია ჩიხური მოლების საშუალებით, რომელთა სიგრძე არ ა სიგანეს. ეს სიგანე იზომება მოლის ჩიხური ნაწილის ყველაზე ვიწრო მონაკვეთში.

402.8.6.1 გასასვლელის გზა-დერეფნები. თუ მფლობელობაში არსებული სივრცისთვის დამხმარე გა უზრუნველყოფს გასასვლელის გზა-დერეფნები, მათი გზა-კარები დაცული უნდა იყოს ერთ-საათიანი ცეცხლ ანაწყობით, რომელიც ან თავისით იხურება, ან, კვამლის აღმოჩენის შემთხვევაში – ავტომატურად, 716.5.9.3 ქვეთავ

402.8.7 გასასვლელის გზა-დერეფნებში გამომავალი მომსახურებისათვის საჭირო ფართობები. ელექტროაღჭურვილობის ოთახები, შენობის მომსახურებისათვის საჭირო ფართობები და სატვირთო ლიფტები შ გასასვლელის გზა-დერეფნებში გამოდიოდეს, თუ ისინი ამგვარი ოთახებისგან გამოყოფილია 707-ე ქვეთავის არანაკლებ, ერთსაათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებულია თარაზული ანა ერთად. ცეცხლმედეგი ზღუდეების ღიობების ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხი 1 საათზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

402.8.8 დამცავი გისოსები და კარები. თარაზულად ან შვეულად მოსრიალე დამცავი გისოსები ან კარები, რ

გასასვლელი საშუალებების ნაწილია, უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

1. ხალხის მიერ ფართობის დაკავების მთელი დროის განმავლობაში დამცავი გისოსები და კარები ბოლომდე გახსნი იყოს.

2. კარები ან გისოსები არ უნდა დაიხუროს, თუ დაკავებულ სივრცეებს ემსახურება მხოლოდ ერთი გასასვლელი და იყენებს, ან კიდევ ემსახურება ერთზე მეტი გასასვლელი და მათ 50 ან მეტი ადამიანი იყენებს.

3. სივრცის დაკავების დროს კარების ან გისოსების გაღება უნდა შეეძლოს ყველას, სპეციალური ცოდნისა და ძალისხმევ

4. როცა აუცილებელია ორი ან მეტი გასასვლელის არსებობა, დასაშვებია გასასვლელების, არაუმეტეს, ნახევარისა თა შვეულად მგორავი გისოსი ან კარები იყოს.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 403 – მაღლივი შენობები

403.1 გამოყენება. მაღლივი შენობები უნდა შეესაბამებოდეს 403.2 – 403.6 ქვეთავებს.

გამონაკლისი: 403.2 – 403.6 ქვეთავების დებულებები არ ეხება შემდეგ შენობებსა და ნაგებობებს:

1. 412.3 ქვეთავის შესაბამის აეროპორტის სადიპეტჩერო ანძებს.
2. 406.3 ქვეთავის შესაბამის ღია ავტოსადგომ გარაჟებს.
3. 303.6 ქვეთავის შესაბამის **თვ**-5 ჯგუფის დაკავებულობების შემცველ შენობებს.
4. 503.1.1 ქვეთავის შესაბამის სპეციალურ სამრეწველო დაკავებულობებს.
5. **დსშ**-1, **დსშ**-2 ან **დსშ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებს, 415-ე ქვეთავის შესაბამისად.

403.2 კონსტრუქცია. მაღლივი შენობები 403.2.1 – 403.2.4 ქვეთავების დებულებების შესაბამისად უნდა აშენდეს.

403.2.1 ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემცირება. 403.3.1 და 403.3.2 ქვეთავებში ჩამოთვლილი ცეცხლმედეგობის დასაშვებია შენობებში, სადაც ყველა სართულზე არის საშხეფის საკონტროლო სარქველები, აღჭურვილი საკ ასამოქმედებელი და წყლის ჭავლის გამშვები მექანიზმებით.

403.2.1.1 კონსტრუქციის ტიპი. 601-ე ცხრილში შენობის ელემენტებისათვის განსაზღვრული მინიმალური ცეც შემცირება დასაშვებია შემდეგნაირად:

1. არაუმეტეს 130 მეტრი სიმაღლის შენობებში IA ტიპის კონსტრუქციის შენობის ელემენტების ცეც დასაშვებია, IB ტიპის კონსტრუქციის შენობის ელემენტებისთვის განსაზღვრულ მინიმალურ ცეცხლ შემცირდეს.

1. გამონაკლისი: დაუშვებელია იატაკის საყრდენი სვეტების აუცილებელი ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემ

2. **სმ**-1, **სვ** და **სწ**-1 ჯგუფების გარდა, IB ტიპის კონსტრუქციის შენობის ელემენტების ცეცხლმედეგობის ტიპის კონსტრუქციის ცეცხლმედეგობის ხარისხამდე შემცირდეს.

3. ცეცხლმედეგობის შემცირებულხარისხიანი ელემენტების შემცველ შენობაში სიმაღლისა და ფართობის დასაშვები, როგორიც შენობისთვის, სადაც ხარისხი არ შემცირებულა.

403.2.1.2 შახტის შემომზღუდავები. არაუმეტეს, 130 მეტრი სიმაღლის შენობებში, სადაც ავტოსაშხეფი დაყენებუ ყოველი მეორე სართულის იატაკის დონეებზე, შვეული შახტების შემომზღუდავი ცეცხლმედეგი ზღუდეების (გა ლიფტის შახტის შემომზღუდავებისა) ცეცხლმედეგობის აუცილებელი ხარისხის შემცირება დასაშვებია ერთ საათ

403.2.2 სეისმომედეგობის შეფასება. სეისმომედეგობის შეფასება უნდა განხორციელდეს კანონმდებლობის შესაბამისა

403.2.3. გასასვლელის შემომზღუდავებისა და ლიფტის შახტის შემომზღუდავების სტრუქტურული მთლიანობა. შენობისთვის შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და ლიფტის შახტის შემომზღუდავები უნდა შეესაბამებოდეს 403.2.3.

403.2.3.1. კედლის ანაწყობი. შიგა გასასვლელის გზა-კიბისა და ლიფტის შახტის შემომზღუდავების წარმომქმნელი კ
შეესაბამებოდეს ან აღემატებოდეს რბილი სხეულის ზემოქმედების კლასიფიცირების მე-2 დონეს, რაც იზომება A
აღწერილი ტესტის მეთოდით.

403.2.3.2. კედლის ანაწყობის მასალები. კედლის ანაწყობის წინა პირი, რომელიც ქმნის შიგა გასასვლელის გზა-კიბ
შემომზღუდავებს და შიგა გასასვლელის გზა-კიბეების ან ლიფტის შახტის შემომზღუდავის შიგა მხარესთან არ არ
ჩამოთვლილი მეთოდებიდან ერთ-ერთით:

1. კედლის ანაწყობი უნდა შეიცავდეს ზემოქმედებაზე მედეგი სამშენებლო ფილის არანაკლებ ორ შრეს, რომლებიც
აღემატებოდეს მაგარი სხეულის ზემოქმედების კლასიფიცირების მე-2 დონეს, რომელიც იზომება ASTM C 1629
ტესტის მეთოდით.

2. კედლის ანაწყობი უნდა შეიცავდეს ზემოქმედებაზე მედეგი სამშენებლო ფილის არანაკლებ ერთ შრეს, რომლებიც
აღემატებოდეს მაგარი სხეულის ზემოქმედების კლასიფიცირების მე-3 დონეს, რომელიც იზომება ASTM C 1629
ტესტის მეთოდით.

3. კედლის ანაწყობი შეიცავს ნებისმიერი მასალის რამდენიმე შრეს, რომლებიც მოწმდება ერთობლივად და შეესაბამ
სხეულის ზემოქმედების კლასიფიცირების მე-3 დონეს, რომელიც იზომება ASTM C 1629/C 1629M-ში აღწერილი ტეს

403.2.3.3. ბეტონისა და წყობის კედლები. ბეტონის ან წყობის კედლები უნდა აკმაყოფილებდეს 403.2.3.1 და 403.2.3.2
403.2.3.4. კედლის სხვა ანაწყობები. დასაშვებია კედლის ნებისმიერი სხვა ანაწყობი, რომელიც უზრუნველყოფ
ქვეთავებში მოთხოვნილის შესაბამის მედეგობას ზემოქმედებაზე მაგარი სხეულის ზემოქმედების კლასიფიცირების
რაც იზომება ASTM C 1629/C 1629M-ში აღწერილი ტესტის მეთოდით.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

403.2.4 სასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები. მთელ შენობაში გამოყენებული სასხურებელი ცეცხლმედეგი
სიმტკიცე უნდა შეესაბამებოდეს 403.2.4 ცხრილს.

ცხრილი 403.2.4

მიკვრის მინიმალური სიმტკიცე

შენობის სიმაღლე[ა]	სასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალის მოჭიდების სიმტკიცე
130 მ-მდე	20,59 კვტ./მ^2.
130 მ-ის ზემოთ	47,9 კვტ./მ^2.

ა. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მანქანის ყველაზე დაბალი მისადგომი დონის ზემოთ.

403.3 ავტოსაშხეფი სისტემა. შენობები და ნაგებობები მთლიანად უნდა აღიჭურვოს 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად და
სისტემით და 903.3.5.2 ქვეთავის მოთხოვნის შემთხვევაში – მეორადი წყალმომარაგებით.

გამონაკლისი: ავტოსაშხეფი სისტემა საჭირო არ არის შემდეგ სივრცეებსა და ფართობებზე:

1. 406.5 ქვეთავის შესაბამისი ღია ავტოსადგომი გარაჟები.

2. რომლებიც გამოიყენება მხოლოდ სატელეკომუნიკაციო აპარატურისათვის, მასთან დაკავშირებული ელექტროენე
მოწყობილობისთვის, აკუმულატორებისა და სათადარიგო ძრავებისთვის, თუ ეს სივრცეები და ფართობები აღჭურ
ავტომატური სისტემით 907.2 ქვეთავის შესაბამისად. ეს სივრცეები და ფართობები შენობის დანარჩენი ნაწილის
ქვეთავის შესაბამისად აგებული, არანაკლებ, 1-საათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისა
ორსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი თარაზული ანაწყობებით ან ორივეთი.

3. სც-2 ჯგუფის მრავალბინიანი საცხოვრებელი შენობა, რომლის დაკავებული იატაკი არ მდებარეობს სახანძრო მანქა
დაბალი დონიდან 37 მ-ზე ზემოთ.

403.3.1 საშხეფის დგარების რაოდენობა და სისტემის დაგეგმარება. 130 მ-ზე მაღალ შენობებში საშხეფი სისტემის თ
უნდა მარაგდებოდეს, სულ მცირე, ორი დგარიდან. თითოეული დგარიდან უნდა მარაგდებოდეს საშხეფები ზედა დ
ზონაში ორზე მეტი დგარია, მომიჯნავე სართულების საშხეფები არ უნდა მარაგდებოდეს ერთი და იმავე დგარიდან.

403.3.1.1 დგარის მდებარეობა. საშხეფების დგარები უნდა განთავსდეს მოშორებით მდებარე შიგა გასასვლ
პანდუსებზე, 1015.2 ქვეთავის შესაბამისად.

403.3.2 წყალმომარაგება აუცილებელი სახანძრო ტუმბოებისათვის. აუცილებელი სახანძრო ტუმბოები უნდა უე
ქუჩაზე მდებარე, სულ მცირე, ორ მაგისტრალურ წყალსადენს. მაგისტრალურ წყალსადენსა და მისაერთებლებ
მისაერთებლებს შორის გაყვანილი უნდა იყოს ცალკე მომმარაგებელი მილსადენი. თითოეული მისაერთებელი, ას
ტუმბოს შორის გაყვანილი მომმარაგებელი მილსადენი ისეთი ზომის უნდა იყოს, რომ უზრუნველყოს ტუმბოს (
აუცილებელი ჭავლი და წნევა.

გამონაკლისი: დასაშვებია, ერთსა და იმავე ძირითად წყალსადენ მილს ჰქონდეს ორი მისაერთებელი, თუ იგი ა
რომელიც უზრუნველყოფს წყლის შეუფერხებლად მიეწოდებას, სულ მცირე, ერთი მისაერთებელი საშუალებით.

403.3.3 სახანძრო ტუმბოს ოთახი. სახანძრო ტუმბოები უნდა განთავსდეს ოთახებში, რომლებიც დაცულია 913.2.1
შესაბამისად.

403.4 საავარიო სისტემები. აღმომჩენი, განგაშისა და საავარიო სისტემები მაღლივ შენობებში უნდა შეესაბამებოდეს 403.4

403.4.1 კვამლაღმომჩენი. კვამლაღმომჩენი უნდა მოეწყოს 907.2.13.1 ქვეთავის შესაბამისად.

403.4.2 სახანძრო განგაშის სისტემა. სახანძრო განგაშის სისტემა უნდა მოეწყოს 907.2.13 ქვეთავის შესაბამისად.

403.4.3 სახანძრო მილდგარების სისტემა. მაღლივი შენობა უნდა აღიჭურვოს 905.3 ქვეთავის მოთხოვნები
მილდგარების სისტემით.

403.4.4 საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა. საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა
ქვეთავის შესაბამისად.

403.4.5 ხანძრის საკონტროლო ცენტრი. 911-ე ქვეთავის შესაბამისი ხანძრის საკონტროლო ცენტრის განთავსებ
სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან.

403.4.6. კვამლის გაწოვა. იმისათვის, რომ გამარტივდეს კვამლის გაწოვა ხანძრის შემდგომ ქონების გადარჩენ
სამუშაოების დროს, შენობები და ნაგებობები უნდა აღიჭურვოს ბუნებრივი ან/და მექანიკური სანიავებელი სისტემე
წვის პროდუქტები. ასეთი სანიავებელი სისტემა ქვემოთ ჩამოთვლილ ნიშანთაგან ერთ-ერთს უნდა აკმაყოფილებდეს

1. ხელით გასაღები ფანჯრები ან პანელები უნდა იყოს ადვილად ამოსაცნობი და თითოეული იატაკის პერიმეტ
დაშორებებით უნდა განაწილდეს. გასაღები ფანჯრების ან პანელების ფართობი პერიმეტრის ყოველ 15 მ-ზე ა
ნაკლები.

გამონაკლისი:

1. სც-1 ჯგუფის დაკავებულობებში თითოეული საძინებელი ერთეული ან ოთახების ბლოკი, რომელსაც გარე კე
უზრუნველყოფილი იყოს 0,2 მ^2 საჰაერო ფართობით პირველ პუნქტში განსაზღვრული ფართობის ნაცვლად.

2. ფანჯრები დასაშვებია იყოს ყრუ, თუ მეხანძრეები მინების ამოღებას შეძლებენ.

3. ჰაერის გადამამუშავებელი მექანიკური მოწყობილობა, რომელიც მოცემულ ფართობზე ყოველ 15 წუთში ჰაერ
გადამუშავებული და გაწოვილი ჰაერი პირდაპირ გარეთ უნდა გავიდეს, რათა შენობის სხვა ნაწილებში მისი რეცირკ

4. ნებისმიერი სხვა აღიარებული გეგმა, რომელსაც იგივე შედეგები ექნება.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

403.4.7 სათადარიგო ელექტრომომარაგება. 403.4.7.2 ქვეთავში განსაზღვრული სათადარიგო ენერ
უზრუნველყოფილი უნდა იყოს 1703-ე ქვეთავის შესაბამისი სათადარიგო ენერგომომარაგების სისტემა. თუ მაღლი
უზღუნველყოფენ გასასვლელი საშუალებების მისაწვდომობას შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთ

იყოს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფებისთვის ან დამკვეთებმა შეძლონ თვითევაკუაცია, სათადარიგო ელექტრომო
უნდა აკმაყოფილებდეს 1007.4, 1707-ე ან 1708-ე ქვეთავების შესაბამის მოთხოვნებს.

403.4.7.1. სათადარიგო ელექტრომომარაგების სისტემების მიმართ არსებული სპეციალური მოთხოვნები. თუ სათად
შიგნით განთავსებული გენერატორია, სისტემა უნდა მდებარეობდეს ცალკე ოთახში, რომელიც შემოსაზღვრული უნ
მიხედვით აგებული 2-საათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდეებით, ან 711-ე ქვეთავის მიხედვით აგებული თარაზული ან
ერთად. სისტემის ზედამხედველობა უნდა განხორციელდეს ხელით ასამუშავებელი და გადამცემი საშუალებებით
რომლის დაკავებული იატაკი სახანძრო მანქანის მისადგომი ყველაზე დაბალი დონიდან 37 მ-ზე მაღლაა, ხანძრის
უნდა მდებარეობდეს.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

403.4.7.2 სათადარიგო ელექტროდატვირთვა. ქვემოთ ჩამოთვლილი კლასიფიცირდება, როგორც სათადარიგო ელ

1. ელექტროენერგია და განათება 403.4.6 ქვეთავით მოთხოვნილი ხანძრის საკონტროლო ცენტრისთვის;
2. განიავებისა და ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი მოწყობილობები დაუკვამლიანებელი შემოზღუდულ
3. ლიფტები.

403.4.8. საავარიო ელექტრომომარაგების სისტემები. 403.4.8.1 ქვეთავში განსაზღვრული საავარიო ელე
უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სათადარიგო ელექტრომომარაგების სისტემა.

403.4.8.1. საავარიო ელექტროდატვირთვა. ქვემოთ ჩამოთვლილი კლასიფიცირდება, როგორც საავარიო ელექტრო

1. გასასვლელების ნიშნებისა და გასასვლელი საშუალებების განათება, მე-10 თავის მოთხოვნების შესაბამის
2. ლიფტის კაბინის განათება.
3. საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემები.
4. ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემები.
5. სახანძრო განგაშის სისტემები.
6. ელექტროენერგიაზე მომუშავე სახანძრო ტუმბოები (საქაჩები).

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

403.4.9.1 საავარო ელექტროდატვირთვა. ქვემოთ ჩამოთვლილი კლასიფიცირდება, როგორც საავარიო ელექტროდ

1. გასასვლელების ნიშნების და გასასვლელი საშუალებების განათება, მე-10 თავის მოთხოვნების შესაბამის
2. ლიფტის კაბინის განათება;
3. საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემები;
4. ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემები;
5. სახანძრო განგაშის სისტემები;
6. ელექტროენერგიაზე მომუშავე სახანძრო ტუმბოები (საქაჩები).

403.5 გასასვლელი საშუალებები და ევაკუაცია. მაღლივ შენობებში გასასვლელი საშუალებები უნდა შეესაბამებოდეს 403

403.5.1 შიგა გასასვლელის გზა-კიბეების დაშორებულობა. აუცილებელი შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები ერთმანეთ
არანაკლებ, 9,0 მეტრით ან შენობის ან ფართობის საერთო დიაგონალის მაქსიმალური სიგრძის, არანაკლებ, მეოთხე
იქნება. მანძილი უნდა გაიზომოს სწორხაზოვნად შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებთან ყველაზე ახლოს მდებარე წერტ
სამი ან მეტი შიგა გზა-კიბის შემთხვევაში, სულ მცირე, ორი უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს. ურთიერთგადამკვეთ
ერთ გასასვლელ გზა-კიბედ უნდა ჩაითვალოს.

403.5.2 დამატებითი გასასვლელის გზა-კიბე. სც-2 ჯგუფისგან განსხვავებულ შენობებში, რომლებიც 130 მ-ზე მა
მოთხოვნილი გასასვლელების მინიმალური რაოდენობის გარდა, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გასასვლელის
კიბე, რომელიც აკმაყოფილებს 1009-ე და 1022-ე ქვეთავების მოთხოვნებს. ამ დამატებითი გზა-კიბის გამოკლებით,
ნებისმიერი კომბინაციის საერთო სიგანე არ უნდა იყოს 1005.1 ქვეთავში განსაზღვრულ საერთო სიგანეზე ნაკლებ
კიბეები არ უნდა ჩაითვალოს გასასვლელის დამატებით გზა-კიბედ, რომელსაც ეს ქვეთავი მოითხოვს.

გამონაკლისი: გასასვლელის დამატებითი გზა-კიბის მოწყობა აუცილებელი არ არის შენობებში, სადაც არსებობ
საშუალებით დამკავებლები შეძლებენ თვითევაკუაციას 1708-ე ქვეთავის შესაბამისად.

403.5.3 გზა-კიბის კარის მუშაობა. გზა-კიბის კარები, გარდა შენობიდან გამოსასვლელი კარებისა, დასაშვებია
მხრიდან. ამ მხრიდან ჩაკეტილი გზა-კიბის კარების გაღება შესაძლებელი უნდა იყოს საკეტის გაღების გარეშე ხანძრ
სიგნალის მისვლისთანავე.

403.5.3.1 გზა-კიბის საკომუნიკაციო სისტემა. აღიარებულ მუდმივად მომუშავე სადგურთან დაკავშირებულ
ორმხრივი კავშირის სისტემა უნდა დააყენონ თითოეულ აუცილებელ ჩაკეტილკარებიან გზა-კიბეზე, არან
სართულზე.

403.5.4 გასასვლელის კვამლგაუმტარი შემომზღუდავები. სახანძრო მანქანის მისადგომის ყველაზე დაბალი დონიდან
სართულების მომსახურე თითოეული აუცილებელი გასასვლელის გზა-კიბე 909.20 და 1022.10 ქვეთავებს უნდა შეესა

403.5.5 გასასვლელის ბილიკის განათებული აღნიშვნები. გასასვლელის ბილიკის განათებული აღნიშვნები 1024-
უნდა შეესაბამებოდეს.

403.5.6 საავარიო და სამაშველო გასასვლელები. 1029-ე ქვეთავის მიხედვით გასაზღვრული საავარიო და სამაშველო
აუცილებელი არ არის.

403.6 ლიფტები. მაღლივ შენობებში ლიფტები უნდა დააყენონ და მუშაობდეს მე-17 თავის, 403.6.1 და 403.6.2 ქვეთავების

403.6.1 სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მისადგომი ლიფტი. შენობებში, რომელთა დაკავებული იატაკი სახანძრ
ყველაზე დაბალი დონიდან 37 მ-ზე მაღლაა, უნდა არსებობდეს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი არ
სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი თითოეული ლიფტის ტვირთამწეობა, სულ მცირე, 1600 კგ უნდა ი
მოთხოვნებს უნდა შეესაბამებოდეს.

403.6.2 დამკავებლების საევაკუაციო ლიფტები. 1708-ე ქვეთავის შესაბამისად დაყენებისას დამკავებელთა თვითევაკ
საერთო გამოყენების სამგზავრო ლიფტების გამოყენება.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 404 – ატრიუმები

404.1 ზოგადი. 404.1 – 404.9 ქვეთავების დებულებები გამოიყენება ისეთი შენობების ან ნაგებობებისათვის, რომლებიც
ეს ღიობები აქ განსაზღვრულია, როგორც „ატრიუმები“. გამონაკლისია **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობები და 712.1.6 ქვ
შემთხვევები.

404.1.1 განმარტება. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

ატრიუმი

404.2 გამოყენება. ატრიუმის იატაკი უნდა მოეწყოს, სახანძრო თვალსაზრისით, მცირე საფრთხის შემცველი მასალებითა

გამონაკლისი: თუ ატრიუმის იატაკის ფართობი 903.3.1.1 ქვეთვის შესაბამისად დაყენებული, საკუთარი ავტოსაშხეფ
მაშინ მისი გამოყენება ნებისმიერი მიზნით არის შესაძლებელი.

404.3 დაცვა ავტოსაშხეფი საშუალებით. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ მთელ შენობაში.

გამონაკლისი:

1. შენობის ფართობს, რომელიც ატრიუმის მომიჯნავედ ან მის ზემოთ მდებარეობს, საშხეფი არ სჭირდება, გამოყოფილია ატრიუმიანი ნაწილიდან 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული, არანაკლებ, 2-საათიანი ცეცხლ 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით ან ორივეთი.

2. 2110-ე ქვეთავის მიხედვით აგებული მინაბლოკით აწყობილი კედელი, რომელსაც ¾-საათიანი ცეცხლმედე

3. სადაც ატრიუმის ჭერი იატაკიდან 17 მ-ზე მაღლაა, დამცავი საშხეფის ატრიუმის ჭერთან დაყენება საჭირო ა

404.4 სახანძრო განგაშის სისტემა. სახანძრო განგაშის სისტემა უნდა მოეწყოს 907.2.14 ქვეთავის შესაბამისად.

404.5 კვამლის კონტროლი. კვამლის საკონტროლო სისტემა უნდა დააყენონ 909-ე ქვეთავის შესაბამისად.

გამონაკლისი: კვამლის კონტროლი საჭირო არ არის ატრიუმებში, რომელებიც მხოლოდ ორ სართულს აკავშირებს.

404.6 ატრიუმების შემომზღუდავი. ატრიუმის სივრცეები მომიჯნავე სივრცეებისგან გამიჯნული უნდა იყოს 707 აგებული ერთსაათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდით, ან 711-ე ქვეთავის მიხედვით აგებული თარეზული ანაწყობებით, ან ორ

გამონაკლისი: ცეცხლმედეგი ზღუდე საჭირო არ არის, სადაც არსებობს მინის კედელი, რომელიც კვამლგაუმტა კედელი უნდა აკმაყოფილებდეს ქვემოთ ჩამოთვლილ ყველა მოთხოვნას:

1. ავტოსაშხეფები უნდა დააყენონ გამმიჯნავი კედლისა და კარების გასწვრივ ორივე მხარეს ან მხოლოდ ოთახი მხარეს სავალი გზა არ არის. საშხეფები უნდა განთავსდეს მინისგან 10 სმ-ისა და 30 სმ-ის დაშორებით არაუმეტეს მინის გასწვრივ. საშხეფი სისტემა ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ საშხეფი სისტემის გააქტიურების შემდეგ მინის ზედა მთლიანად დასველდეს.

1.1. მინა უნდა ჩაისვას ჰერმეტულ ჩარჩოში, რათა ჩარჩოს სისტემის დეფორმირებისას მინა არ გატყ ამუშავებამდე.

1.2. თუ მინის კედელში ჩასმულია მინის კარები, ისინი ან თავისით უნდა იხურებოდეს, ან ავტომატურად.

2. ცეცხლმედეგი ზღუდე საჭირო არ არის იქ, სადაც მინაბლოკით აწყობილი კედლის ცეცხლისგან დაცვის ხარის

3. ატრიუმსა და ატრიუმის ნებისმიერი სამი სართულის მომიჯნავე სივრცეებს შორის საჭირო არ არის ცეცხლმე სივრცეები გათვალისწინებულია კვამლის საკონტროლო სისტემის გეგმაში.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

404.7 სათადარიგო ელექტრომომარაგება. კვამლის საკონტროლო მოწყობილობა მიერთებული უნდა იყოს სათადარიგო სისტემასთან, 909.11 ქვეთავის შესაბამისად.

404.8 შიგა მოპირკეთება. ატრიუმის კედლებისა და ჭერის შიგა მოპირკეთება არ უნდა იყოს B კლასზე ნაკლები და დამ უნდა შემცირდეს.

404.9 სავალი მანძილი. თუ აუცილებელი გასასვლელი საშუალებები ატრიუმის სივრცეს კვეთს, გასასვლელთან მ მანძილის ის ნაწილი, რომელიც ატრიუმის სივრცეშია მოქცეული, 60 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. ეს მოთხოვნა არ ყველაზე დაბალ დონეზე. განსაზღვრული შენობის ფართობებისთვის, რომლებიც გახსნილია ატრიუმებისკენ, და მისადგომი ატრიუმებზე არ გადის, სავალი მანძილისადმი მოთხოვნები უნდა შეესაბამებოდეს 1016-ე ქვეთავის მოთხოვ

ქვეთავი 405 – მიწისქვეშა შენობები

405.1 ზოგადი. 405.2 – 405.10 ქვეთავების დებულებები ეხება შენობის ისეთ სივრცეებს, სადაც ადამიანთა მიერ დაკ შენობიდან გამოსასვლელი ყველაზე ქვედა დონის მოპირკეთებული იატაკიდან 9,0 მ-ით დაბლა მდებარეობს.

გამონაკლისი: 405-ე ქვეთავის დებულებები არ ეხება შემდეგ შენობებს ან მათ ნაწილებს:

1. ერთი-ან ორერთეულიანი (ბინიანი) საცხოვრებელი, სადაც საშხეფები დაყენებულია 903.3.1.3 ქვეთავის შესაბ

2. ავტოსადგომი გარაჟები ავტოსაშხეფი სისტემებით, რომლებიც შეესაბამება 405.3 ქვეთავს;

3. სატრანსპორტო გვირაბები;

4. გადახურული ტრიბუნები, ღია ტრიბუნები, სტადიონები, არენები და მათი მსგავსი ნაგებობები;

5. სადაც ყველაზე დაბლა მდებარე სართული არის ერთადერთი, რომელიც შენობას მიწისქვეშა შენობის კვა
რომლის ფართობი არ აღემატება 140 $მ^2$-ს, ხოლო დაკავებულობის დატვირთვა 10-ზე ნაკლებია;

6. ტუმბო (საქაჩი) სადგურები და სხვა მსგავსი მექანიკური სივრცეები, განკუთვნილი მომსახურე ან
პერსონალის მიერ პერიოდული გამოყენებისთვის.

405.2 მოთხოვნები კონსტრუქციის მიმართ. შენობის მიწისქვეშა ნაწილი I ტიპის კონსტრუქცია უნდა იყოს.

405.3 ავტოსაშხეფი სისტემა. შენობის მიწისქვეშა ნაწილების მომსახურე გარეთ გასასვლელის ყველაზე მაღლა მდებარ
არსებულ ყველა დონეზე უნდა დააყენონ ავტოსაშხეფი სისტემები 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად. წყლის ჭავლის
სარქვლები უნდა გაკონტროლდეს 903.4 ქვეთავის მიხედვით.

405.4 განყოფილებებად დაყოფა. განყოფილებებად დაყოფა უნდა შეესაბამებოდეს 405.4.1 – 405.4.3 ქვეთავებს.

405.4.1 განყოფილებების რაოდენობა. მიწისქვეშა შენობიდან გამოსასვლელი ყველაზე დაბალი დონის მოპირკეთებ
ქვემოთ მდებარე იატაკის დონე უნდა დაიყოს დაახლოებით თანაბარი ზომის, სულ მცირე, ორ განყოფილებად
გავრცელდეს შენობის მიწისქვეშა ნაწილების ყველა დონეზე გარეთ გასასვლელის ყველაზე მაღალ დონემდე.

გამონაკლისი: ყველაზე დაბლა მდებარე სართულს დაყოფა არ სჭირდება, თუ ფართობი არ აღემატება 140 მ
დატვირთვა 10-ზე ნაკლებია.

405.4.2 კვამლგაუმტარი ზღუდის გაყვანილობა. 709-ე ქვეთავის თანახმად, განყოფილებები ერთმანეთის
კვამლგაუმტარი ზღუდით. ორ განყოფილებას შეიძლება კვეთდეს მხოლოდ წყალსადენები და ელექტროსადენებ
ცეცხლსაჩერით, 714-ე ქვეთავის შესაბამისად. გზა-კარები დაცული უნდა იყოს ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი
აღმოჩენისთანავე ავტომატურად იხურება, 716.5.9.3 ქვეთავის მიხედვით და აყენებენ NFPA 105-ისა და 716.5.3
თითოეულ განყოფილებას უნდა ჰქონდეს ჰაერშემწოვი და გამწოვი სისტემა, რომელიც სხვა განყოფილებების ან
დამოუკიდებელია.

405.4.3 ლიფტები. ლიფტების არსებობის შემთხვევაში, თითოეულ განყოფილებას უნდა ჰქონდეს ლიფტთან პირდ
ერთზე მეტ განყოფილებას ემსახურება, ლიფტთან უნდა მოეწყოს ვესტიბიული, რომელიც თითოეული განყო
კვამლგაუმტარი ზღუდით, 709-ე ქვეთავის შესაბამისად. კარები ჰერმეტული უნდა იყოს, ჰქონდეს ზღურბლი და კვ
ავტომატურად იხურებოდეს, 716.5.9.3 ქვეთავის შესაბამისად.

405.5 კვამლის საკონტროლო სისტემა. კვამლის საკონტროლო სისტემა უნდა დააყენონ 405.5.1 და 405.5.2 ქვეთავების შეს

405.5.1 საკონტროლო სისტემა. 909-ე ქვეთავისა და ამ ქვეთავის დებულებების თანახმად, კვამლის საკონტროლო
რათა წვის პროდუქტების გავრცელება გააკონტროლოს. კვამლის საკონტროლო სისტემამ ცეცხლის გაჩენის ადგილი
კვამლის გავრცელება უნდა შეზღუდოს და გასასვლელი საშუალებები სამუშაო მდგომარეობაში შეინარჩუნოს.

405.5.2 განყოფილებაში კვამლის საკონტროლო სისტემა. განყოფილებებად დაყოფის საჭიროების შემთხვევაში, თ
უნდა ჰქონდეს კვამლის საკონტროლო დამოუკიდებელი სისტემა. 907.2.18 და 907.2.19 ქვეთავების თანახმად, სისტ
გააქტიურდეს და შესაძლებელი უნდა იყოს მისი ხელით მართვა.

405.6 სახანძრო განგაშის სისტემები. სახანძრო განგაშის სისტემა უნდა დააყენონ, 907.2.18 და 907.2.19 ქვეთავების მოთხო

405.7 გასასვლელი საშუალებები. გასასვლელი საშუალებები უნდა შეესაბამებოდეს 405.7.1 და 405.7.2 ქვეთავებს.

405.7.1 გასასვლელების რაოდენობა. თითოეულ სართულზე უნდა იყოს, სულ მცირე, ორი გასასვლელი. სადაც 4
განყოფილებებად დაყოფას, თითოეულ განყოფილებას უნდა ჰქონდეს, არანაკლებ, ერთი გასასვლელისა და ასევე მო
გასასვლელთან მისადგომი, არანაკლებ, ერთი გზა-კარი.

405.7.2 დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული სივრცე. თითოეული გზა-კიბე, რომელიც ემსახურება თავისი გარ
მოპირკეთებული იატაკიდან 9,0 მ-ზე დაბლა მდებარე იატაკის დონეებს, უნდა შეესაბამებოდეს 1022.10 ქვეთავ
შემოზღუდული სივრცეებისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

405.8 სათადარიგო ელექტრომომარაგება. სათადარიგო ელექტრომომარაგების სისტემა უნდა მოეწყოს სათადარიგო
გათვალისწინებით, რომელიც განსაზღვრულია 405.8.1 ქვეთავში.

405.8.1 სათადარიგო ელექტროდატვირთვა. ქვემოთ ჩამოთვლილი დატვირთვები კლასიფიცირდება, ე ელექტროდატვირთვა:

1. კვამლის საკონტროლო სისტემა.
2. განიავებისა და ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი მოწყობილობები დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული ს
3. სახანძრო ტუმბოები.

ლიფტებისათვის სათადარიგო ელექტრომომარაგება უზრუნველყოფილი უნდა იყოს 1703-ე ქვეთავის შესაბამისად.

405.8.2 ამოქმედების დრო. სათადარიგო ელექტრომომარაგების სისტემა უნდა ამოქმედდეს ძირითადი ელექტრომო 60 წამის განმავლობაში.

405.9 საავარიო ელექტრომომარაგება. საავარიო ელექტრომომარაგების სისტემა უნდა მოეწყოს საავარიო გათვალისწინებით, რომელიც განსაზღვრულია 405.9.1 ქვეთავში.

405.9.1 საავარიო ელექტროდატვირთვა. ქვემოთ წარმოდგენილი დატვირთვები კლასიფიცირდება, როგორც საავარიო

1. საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემები;
2. სახანძრო განგაშის სისტემები;
3. ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემები;
4. ლიფტის კაბინის განათება;
5. მე-10 თავის მიხედვით აუცილებელი გასასვლელი საშუალებებისა და გასასვლელის ნიშნების განათება.

405.10 სახანძრო მილდგარების სისტემა. 905-ე ქვეთავის შესაბამისად, მიწისქვეშა შენობა მთლიანად უნდა იყოს მილდგარების სისტემით.

ქვეთავი 406 – ავტომობილებთან დაკავშირებული დაკავებულობები

406.1 ზოგადი. ავტომობილებთან დაკავშირებული დაკავებულობები უნდა აკმაყოფილებდეს 406.1 – 406.8 ქვეთავების მ

406.2 განმარტებები. შემდეგი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

მექანიკური მისადგომის მქონე ღია ავტოსადგომი გარაჟები.

პანდუსიანი მისადგომის მქონე ღია ავტოსადგომი გარაჟები.

ღია ავტოსადგომი გარაჟი.

406.3 კერძო გარაჟები და გადახურული ავტოსადგომები. კერძო გარაჟები და გადახურული ავტოსადგომები უნდა აკ 406.3.5 ქვეთავების მოთხოვნებს.

406.3.1 კლასიფიცირება. შენობები ან მათი ნაწილები, რომლებიც გამოყენების ან დაკავებულობის ხასიათის გამო კლ **დს** ჯგუფის დაკავებულობები, არ უნდა იყოს 100 $მ^2$-ზე მეტი ფართობის ან ერთ სართულზე მაღალი, გ განსაზღვრული შემთხვევისა. ნებისმიერი შენობა ან მისი ნაწილი, რომელიც ამ ქვეთავში წარმოდგენილ შეზღუ კლასიფიცირდეს **დს** ჯგუფისგან განსხვავებული ჯგუფის იმ დაკავებულობად, რომელსაც ის ყველაზე მეტად ჰგავს.

406.3.2 ფართობის გაზრდა. დს ჯგუფის დაკავებულობები, გამოყენებული კერძო ავტომობილების შესანახად შესაკეთებელი სამუშაოები ან ნაწილდება საწვავი, დასაშვებია იყოს 280 $მ^2$, თუ დაცულია შემდეგი პირობები:

1. შერეული დაკავებულობების მქონე შენობაში **დს** ჯგუფს მიკუთვნებული ნაწილის გარე კედელი და ღიობი ისე როგორც შენობის მთავარი დაკავებულობა. შენობაში, რომელიც ამგვარ დაკავებულობებს მოიცავს, იატაკის დასაშვებ იყოს, როგორიც ნებადართულია შენობის მთავარი დაკავებულობისთვის.

2. შენობაში, რომელიც მოიცავს მხოლოდ **დს** ჯგუფის დაკავებულობებს, გარე კედელს არ სჭირდება ცეცხლმედ

ღიობების ფართობი არ უნდა შეიზღუდოს, თუკი ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი ტოლი ან მეტია 1,5 მ-ის.

ერთსა და იმავე ნაგებობაში დასაშვებია იყოს ერთზე მეტი **დს** ჯგუფის 280 მ^2 ფართობის დაკავებულობა, თუ ი
ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი კედლებით.

406.3.3 გარაჟები და გადახურული ავტოსადგომები. გადახურული ავტოსადგომები ღია უნდა იყოს, არანაკლებ, ორი
ავტოსადგომის იატაკის ზედაპირი არაწვადი მასალისა უნდა იყოს. გადახურული ავტოსადგომები, რომლებიც, სუ
მაინც არ არის ღია, უნდა ჩაითვალოს გარაჟად და უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ნაწილის გარაჟებთან დაკავშირებულ დ

გამონაკლისი: მიწის დონეზე გადახურულ ავტოსადგომებში დასაშვებია ასფალტის საფარი.

ავტომობილებისა და სხვა ავტომობილების დასაყენებლად განკუთვნილი სივრცის იატაკი დაქანებული უნ
საწრეტისკენ ან ავტომობილების მთავარი შესასვლელი გზა-კარისკენ ადვილად გადაადგილდეს.

406.3.4 გამოჯვნა. გამოჯვნები უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ პირობებს:

1. კერძო გარაჟი საცხოვრებელი ერთეულისა და მისი სხვენის ფართობისაგან უნდა გაიმიჯნოს, არანაკლებ, 1
ფილით, რომელიც გარაჟის მხარესაა მიკრული. საცხოვრებელი ოთახების ქვეშ მდებარე გარაჟები ამ ოთახები
იყოს X ტიპის, არანაკლებ, 1,5 სმ სისქის თაბაშირის ფილით ან შესაბამისი მასალით და 1,25 სმ სისქის თაბაშ
გარაჟისა და მის თავზე მდებარე საცხოვრებელი ოთახების გამმიჯნავ საყრდენ სტრუქტურაზეა მიმაგრებული
გარაჟსა და საცხოვრებელ ერთეულს შორის უნდა ჩააყენონ მასიური ხის კარი, მასიური ან ფიჭისგულა ფოლად
სმ სისქისა, ან კარი, რომელიც შეესაბამება 716.5.3 ქვეთავის დებულებებს და რომლის ცეცხლისგან დაცვის ხარ
წუთისა. დაუშვებელია, კერძო გარაჟის ღიობები გადიოდეს პირდაპირ საძინებელ ოთახში. კარები თავისით
იკეტებოდეს.

2. კერძო გარაჟებში მდებარე არხები, ასევე, გარაჟის, საცხოვრებელი ერთეულისა და სხვენის გამმიჯნავ კედ
არხები უნდა დამზადდეს, არანაკლებ, 0,5 მმ სისქის ფურცლოვანი ფოლადისგან და არ უნდა ჰქონდეს გარაჟში

3. იმ შემთხვევაში, თუ გადახურული ავტოსადგომი ორი ან მეტი მხრიდან ღიაა და მის თავზე არ არის შემო
მაშინ **სც**-3 ჯგუფისა და **დს** ჯგუფის გადახურული ავტოსადგომის გამიჯვნა საჭირო არ არის.

406.3.5 გარაჟის კარის ავტომატური გამღებები. გარაჟის კარზე დაყენებული ავტოგამღებები, უნდა აღირიცხოს UL 325

406.4 საზოგადოებრივი (დანიშნულების) ავტოსადგომი გარაჟები. კერძო ავტოსადგომი გარაჟებისგან განსხვავებული
კლასიფიცირდება, როგორც საზოგადოებრივი ავტოსადგომი გარაჟები და მათთან დაკავშირებული დებულებები მოც
ქვეთავებში. ისინი უნდა კლასიფიცირდეს როგორც ღია ავტოსადგომი გარაჟი ან როგორც შემოზღუდული ავტ
ავტოსადგომი გარაჟები 406.5 ქვეთავის მოთხოვნებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს. შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟებ
406.6 ქვეთავს. ავტოსადგომი გარაჟებისთვის განსაზღვრული სპეციალური დებულებები მოცემულია 510-ე ქვეთავში.

406.4.1 თავისუფალი სიმაღლე. ავტომობილებისა და ფეხით მოსიარულეთათვის განკუთვნილ ფართობებზე თითო
თავისუფალი სიმაღლე არ უნდა იყოს 2.15 მ-ზე ნაკლები. ავტომობილებისა და ფეხით მოსიარულეთათვის განკუთვ
მოწყობილია მიკროავტობუსების სადგომი, უნდა შეესაბამებოდეს 1106.5 ქვეთავს.

406.4.2 ზღუდეები. ზღუდეები უნდა განთავსდეს 1013-ე ქვეთავის შესაბამისად. ავტომობილების ზღუდეებ
გამოყენებული ზღუდეები უნდა შეესაბამებოდეს 406.4.3 და 1013-ე ქვეთავებს.

406.4.3 ავტომობილების ზღუდეები. არანაკლებ, 85 სმ სიმაღლის საავტომობილო ზღუდეები უნდა განთავსდეს სა
და ავტოსადგომი სივრცის ბოლოს, სადაც უშუალოდ მის ქვემოთ შვეული მანძილი მიწამდე ან ზედაპირამდე 30 სმ-ზ

გამონაკლისი: სატრანსპორტო ზღუდეები საჭირო არ არის მექანიკურმისადგომიანი ავტოსადგომი გარაჟის ა
განყოფილებებში.

406.4.4 პანდუსები. ავტომობილების პანდუსები არ უნდა ჩაითვალოს აუცილებელ გასასვლელებად, თუ არსებო
მოსიარულეთათვის. სპირალური მოძრაობისათვის და ავტოსადგომად გამოყენებული ავტომობილების პანდუ
აღემატებოდეს 1 : 15-ს (6,67%-ს).

406.4.5 იატაკის ზედაპირი. ავტოსადგომების იატაკის ზედაპირი უნდა იყოს ბეტონის ან მისი მსგავსი არაწვადი მას
შეწოვის უნარი.

ავტომობილებისა და სხვა ავტომობილების დასაყენებლად განკუთვნილი იატაკის ფართობები დაქანებული
საწრეტისკენ ან ავტომობილების მთავარი შესასვლელი გზა-კარისკენ ადვილად გადაადგილდეს.

გამონაკლისი:

1. ავტოსადგომებში მიწის დონეზე დასასაშვებია ასფალტის საფარი;

2. აუცილებელი არ არის, **სწ**-2 ჯგუფის ავტოსადგომი გარაჟების იატაკის ზედაპირი დაქანებული იყოს.

406.4.6 შერეული დაკავებულობების გამიჯვნა. ავტოსადგომი გარაჟები სხვა დაკავებულობებისგან უნდა გაი
შესაბამისად.

406.4.7 განსაკუთრებული საფრთხეები. ავტოსადგომ გარაჟსა და ნებისმიერ ოთახს, სადაც საწვავზე მომუშავე დან
ერთმანეთთან უნდა აკავშირებდეს ვესტიბიული, რომელიც ორ გზა-კარიან გამმიჯნავს უზრუნველყოფს.

გამონაკლისი: ერთი კარი დასაშვებია იმ შემთხვევაში, თუ დანადგარში აალების წყარო იატაკიდან, სულ მცირე, 4,

406.4.8 ოთახებზე მიდგმა. დაუშვებელია, ავტოსადგომი გარაჟის ღიობები პირდაპირ საძინებელ ოთახებში გადიოდე

406.5 ღია ავტოსადგომი გარაჟები. ღია ავტოსადგომი გარაჟები უნდა აკმაყოფილებდეს 406.5.1 – 406.5.11 ქვეთავების მ

406.5.1 კონსტრუქცია. ღია ავტოსადგომი გარაჟები უნდა იყოს I, II ან IV ტიპის კონსტრუქციისა. სატრანსპორტო ზღ
ქვეთავი 406.4.3.

406.5.2 ღიობები. ბუნებრივი განიავების მიზნით, ნაგებობას ორ ან მეტ გარე მხარეს უნდა ჰქონდეს თანაბრად გ
თითოეულ დონეზე გარე კედლების ღიობების ფართობი უნდა შეადგენდეს დონის მთელ პერიმეტრზე კედლის
20%-ს. ბუნებრივი განიავებისათვის განკუთვნილი ღიობების საერთო სიგრძე უნდა შეადგენდეს დონის პერიმეტ
შიგა კედლების, სულ მცირე, 20% უნდა იყოს გახსნილი, თანაბრად განაწილებული ღიობებით.

გამონაკლისი: თუ აუცილებელი ღიობები შენობის ორ მოპირდაპირე მხარეს თანაბრადაა განაწილებული, საჭ
შენობის პერიმეტრის 40%-ზე მეტზე განაწილება.

406.5.2.1 ღიობები მიწის ზედაპირის ქვევით. იქ, სადაც მიწის ზედაპირის ქვევით მდებარე ღიობები აუცილებე
უზრუნველყოფს, გარეთა თარაზული თავისუფალი სივრცე ღიობის სიღრმეს ერთნახევარჯერ უნდა აღე
თავისუფალი სივრცის სიგანე მიწის ზედაპირის ნიშნულიდან ყველაზე დაბლა მდებარე ღიობის ძირამდე უნდა შ

406.5.3 გამოყენებები. ერთსა და იმავე შენობაში შერეული გამოყენებები დასაშვებია, როცა ღია ავტოსადგომი გარაჟ
406.5.11, 508.1, 510.4 და 510.7 ქვეთავების დებულებებს.

406.5.4 ფართობი და სიმაღლე. ღია ავტოსადგომი გარაჟების ფართობი და სიმაღლე უნდა შეიზღუდოს მე
დაკავებულობებისთვის არსებული მოთხოვნებისა და 508.1 ქვეთავში განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად.

406.5.4.1 ერთი დანიშნულებით გამოყენება. როცა ღია ავტოსადგომი გარაჟები გამოიყენება მხოლოდ კერძო ავტო
შესანახად და შენობაში სხვა გამოყენებები არ არის, ფართობი და სიმაღლე უნდა შეესაბამებოდეს 406.5.4 ცხრილ
მიხედვით ფართობის და სიმაღლის ნებადართულ მატებას.

გამონაკლისი: მიწის დონეზე მდებარე მწკრივი შეიძლება მოიცავდეს საოფისე, მოსაცდელ და ტუალეტ
გაერთიანებული ფართობი არ აღემატება 100 $მ^2$–ს. ამგვარ ფართობს ღია ავტოსადგომი გარაჟისგან გამიჯვნა არ

სპირალური ან დამრეცი იატაკის მქონე ღია ავტოსადგომ გარაჟებში ნაგებობის ნებისმიერი თარაზული კვეთ
აღემატებოდეს ავტოსადგომის ერთი დონისათვის დასაშვებ ფართობს. იმ შემთხვევაში, როცა ღია ავტოსადგომ
უწყვეტი სპირალური იატაკი აქვს, დონის სიმაღლედ უნდა ჩაითვალოს ყოველი 2,9 მ-იანი შვეული მონაკვეთი.

ავტოსადგომის დონის თავისუფალი სიმაღლე არ უნდა იყოს 2,15 მ-ზე ნაკლები, თუმცა მექანიკური მისადგომის
გარაჟებში უფრო დაბალი თავისუფალი სიმაღლე დასაშვებია, თუ ნებადართულია მშენებლობის ნებართვის
ორგანოს მიერ.

ცხრილი 406.6.4

ღია გარაჟების ფართობი და სიმაღლე

		სიმაღლე (დონეების დასაშვები რაოდენობა)

კონსტრუქციის ტიპი	თითოეული დონის ფართობი (კვადრატული მეტრი)	პანდუსიანი მისადგომი	მექანიკურმისადგომიანი	
			ავტომატური საშხეფი სისტემა	
			არა	კი
IA	ულიმიტო	ულიმიტო	ულიმიტო	ულიმიტო
IB	ულიმიტო	12 დონე	12 დონე	18 დონე
IIA	4 700	10 დონე	10 დონე	15 დონე
IIB	4 700	8 დონე	8 დონე	12 დონე
IV	4 700	4 დონე	4 დონე	4 დონე

406.5.5 ფართობისა და სიმაღლის მომატება. ღია ავტოსადგომი გარაჟებისთვის დასაშვები ფართობისა და სიმაღლის ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად. შენობის პერიმეტრის ¾-ზე გახსნილმხარეებიანი გარაჟების ფართობის გა ით, სიმაღლისა კი – ერთი დონით. შენობის მთელ პერიმეტრზე გახსნილმხარეებიანი გარაჟების ფართობი შეიძლე სიმაღლე კი -ერთი დონით. ზემოთ ხსენებული დებულებების შესაბამისად, მხარე ითვლება გახსნილად, თუ თ გასწვრივ მდებარე ღიობების მთლიანი ფართობი შიგა სივრცეში მხარის ფართობის 50% ან მეტია და ისინი თან რიგის სიგრძის გასწვრივ. შიგა სივრცეში მხარის ფართობის გამოთვლისას სიმაღლე 2,15 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

თითოეული დონისათვის 406.5.4 ცხრილში მოცემული დასაშვები ფართობები შესაძლებელია გაიზარდ გარაჟებისათვის, რომელთა სიმაღლე ამავე ცხრილში განსაზღვრულ მაქსიმალურ სიმაღლეზე ნაკლებია. გარაჟ ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს უფრო მაღალი ნაგებობისათვის დასაშვებ ფართობს. თითოეულ უფრო დიდ ასეთ მხრიდან უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, 7,6 მ თავისუფალი სიმაღლის მქონე უწყვეტი თარაზული ღიობები, რომლე სიგრძის არანაკლებ 80%-ს. ამგვარი უფრო დიდი დონის არცერთი ნაწილი თარაზულად არ უნდა გრძელდებოდეს მ მეტად. ამასთანავე, თითოეულ ასეთ დონეზე ყოველი ამგვარი ღიობი უნდა გადიოდეს მთელი ღიობის გასწვრივ მდ სიგანის ქუჩაზე ან ქუჩასთან მისადგომ ეზოში. თითოეული ამგვარი დონე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სახანძრო

II ტიპის კონსტრუქციის ღია ავტოსადგომი გარაჟებისთვის დასაშვები ფართობი არ იზღუდება თუ ის ყველა მხრი სიმაღლე კი 23 მ-ს არ აღემატება. მხარე ითვლება გახსნილად, თუ თითოეულ დონეზე მხარის გასწვრივ მდებ ფართობი შიგა სივრცეში მხარის ფართობის 50% ან მეტია და ისინი თანაბრადაა განაწილებული დონის სიგრძის გ მხარის ფართობის გამოთვლისას სიმაღლე 2,15 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. დონის ყველა ნაწილი ამგვარი ან ბუნ განკუთვნილი სხვა ღიობებიდან უნდა მდებარეობდეს 60 მ-ის საზღვრებში თარაზულად, როგორც განსაზღვრ ამგვარი ღიობები შეიძლება გადიოდეს, სულ მცირე, 6 მ ზომის ეზოებში, რომლებიც ღიობებს მთელ სიგანეზე გასდევ

406.5.6 ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. გარე კედლები და გარე კედლების ღიობები უნდა შეესაბამებოდეს 601 მომიჯნავე მიწის ნაკვეთის საზღვრისგან დაშორება გამოითვლება 602-ე ცხრილისა და 705-ე ქვეთავის შესაბამისად.

406.5.7 გასასვლელი საშუალებები. თუ ღია ავტოსადგომ გარაჟებში მომსახურე პერსონალის გარდა სხვა პირების ამგვარი ავტოსადგომი გარაჟების გასასვლელი საშუალებები მე-10 თავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს გარაჟებში მომსახურე პერსონალის გარდა სხვა პირების შესვლა ნებადართული არ არის, ავტოსადგომ გარაჟებს უნ ორი 90 სმ სიგანის შენობიდან გამოსასვლელი გზა-კიბე. დასაშვებია, დააყენონ ლიფტები, რომელთაც მხოლოდ გამოიყენებს. ეს ლიფტები მთლიანად უნდა იყოს შემოზღუდული არაწვადი მასალებით.

406.5.8 სახანძრო მილდგარების სისტემა. ღია ავტოსადგომი გარაჟი უნდა აღიჭურვოს 905.3 ქვეთავში მოთხოვნილი სისტემით.

406.5.9 შვეული ღიობების შემოზღუდვა. შვეულ ღიობებს შემოზღუდვა არ სჭირდება, გარდა 406.5.7 ქვეთავში განსაზ

406.5.10 განიავება. 406.5.2 ქვეთავში განიავებისთვის განსაზღვრული ღიობების პროცენტული რაოდენობა სა დამატებას არ საჭიროებს.

406.5.11 აკრძალვები. დაუშვებელია შემდეგნაირი გამოყენება და გადაკეთებები:

1. ავტომობილების შესაკეთებელი სამუშაოები;

2. ავტობუსების, სატვირთო მანქანებისა და მსგავსი ავტომობილების დაყენება;

3. გარე კედელში დატანებული აუცილებელი ღიობების ნაწილობრივი ან სრული დაფარვა ბრეზენტით ან რა

4. საწვავის განაწილება.

406.6 შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟები. შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟები უნდა აკმაყოფილებდეს 406. მოთხოვნებს.

406.6.1 სიმაღლეები და ფართობები. შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟები ან მათი ნაწილები, რომლებიც „ღია ა განმარტებას არ აკმაყოფილებს, იზღუდება 503-ე ცხრილში განსაზღვრულ სიმაღლითა და ფართობით, 504-ე, 506 შესწორებების გათვალისწინებით. დასაშვებია, ავტოსადგომის მოწყობა სახურავზე.

406.6.2 განიავება. შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს მექანიკური განიავების სი

406.6.3 ავტოსაშხეფი სისტემა. შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი უნდა აღიჭურვოს ავტოსაშხეფი სისტე შესაბამისად.

406.7 ავტოგასამართი სადგურები. ავტომობილის საწვავით გასამართი სადგურები უნდა აკმაყოფილებდეს 406.7 მოთხოვნებს.

406.7.1 ავტოგასამართი ადგილი. ავტოგასამართი ადგილის ზედაპირი უნდა იყოს ბეტონის ან სხვა ნებადართული ს მედეგობა არ აღემატება 1 მეგომს, EN 1081-ის მეთოდოლოგიის მიხედვით.

406.7.2 ჩარდახები (საწვავის გამანაწილებელი ადგილის გადახურვა). ჩარდახების თავისუფალი სიმაღლე, რ ნაწილდება, ავტომობილების სამოძრაო არეალის ყველაზე დაბლა მდებარე შვერილ ელემენტამდე არ უნდა ი ჩარდახები და მათი საყრდენები, რომლებიც ტუმბოების თავზეა, უნდა იყოს არაწვადი მასალების: ცეცხლმედეგობ ხის მასალა, IV ტიპის ზომების ხის მასალა ან ერთსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქცია. ჩ გამოყენებული წვადი მასალები უნდა შეესაბამებოდეს ქვემოთ ჩამოთვლილიდან ერთ-ერთს:

1. ტუმბოებისგან დაცული უნდა იყოს ჩარდახის არაწვადი ელემენტებით ან IV ტიპის ზომების ხის მასალით;

2. 0,3 მმ სისქის ალუმინის საფარით ან კოროზიამედეგი ფოლადით დაფარული პლასტმასი, რომლი მინიმალური სისქე 0,4 მმ-ია. პლასტმასის ალის გავრცელების ინდექსი უნდა იყოს 25 ან ნაკლები, კვამლის წ 450 ან ნაკლები, ხოლო თვითაალების ტემპერატურა – 343°C ან მეტი.

3. შუქგამტარი პლასტმასის მასალებით აგებული პანელების გამოყენება დასაშვებია ავტოგასამართი გამანაწილებლების ზემოთ მდებარე ჩარდახებში, თუ პანელები განთავსებულია იმავე მიწის ნაკვეთზ შენობიდან, სულ მცირე, 3 მ-ზე და სხვა მხარეებიდან, არანაკლებ, 12 მ სიგანის ეზოებს ან ქუჩებს ესაზღვრე ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 100 $მ^2$-ს. თითოეული პანელის მაქსიმალური ფართობი არ უნდა აღემატებოდ

406.7.2.1 აიროვანი წყალბადის სისტემების საყრდენად გამოყენებული ჩარდახები. ჩარდახები, რომლის ქვეშაც რომლის სახურავზეც აალებადი, დაჭირხნული აირების კონტეინერებია განთავსებული, უნდა შეესაბამებოდეს შემდ

1. ჩარდახი უნდა აკმაყოფილებდეს I ტიპის კონსტრუქციის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს;

2. ჩარდახების ქვემოთ მიმდინარე ოპერაციები მხოლოდ საწვავის შევსებით უნდა შემოიფარგლებოდეს;

3. ჩარდახი უნდა აიგოს ისე, რომ გამოირიცხოს აიროვანი წყალბადის დაგროვება.

406.8 ავტოშესაკეთებელი გარაჟები. ავტოშესაკეთებელი გარაჟები, უნდა აიგოს 406.8.1 – 406.8.5 ქვეთავების შესაბამისად არ მოიცავს ავტოგასამართ სადგურებს, რომლებიც 406.7 ქვეთავით რეგულირდება.

406.8.1 შერეული გამოყენებები. შერეული გამოყენებები დაშვებულია შენობაში, სადაც მდებარეობს 508.1 ქვეთავის შ ავტოშესაკეთებელი გარაჟი.

406.8.2 განიავება. ავტოშესაკეთებელი გარაჟები მექანიკურად უნდა ნიავდებოდეს. განიავების სისტემის საკონტრო შესასვლელში უნდა მდებარეობდეს.

406.8.3 იატაკის ზედაპირი. ავტოშესაკეთებელი გარაჟის იატაკი უნდა იყოს ბეტონის ან მსგავსი არაწვადი და არაშეწო

გამონაკლისი: დასაშვებია არასრიალა, არაშეწოვადი შიგა იატაკის საფარი, რომლის კრიტიკული გამოსხივების აღმატება, როგორც განსაზღვრულია NFPA 253-ში.

406.8.4 აირის აღმომჩენი სისტემა. გარაჟები, სადაც წარმოებს უსუნო აირებზე (მაგ., წყალბადი ან უსუნო თხევადი ბ ავტომობილების შეკეთება, აალებადი აირის აღმომჩენი სისტემით უნდა აღიჭურვოს.

406.8.4.1 სისტემის დაგეგმარება. აალებადი აირის აღმომჩენი სისტემა, რომელიც შესულია ნუსხაში ან აღიარებ დაკალიბრებული იმ საწვავების ან აირების ტიპების შესაბამისად, რომლებზეც შესაკეთებელი ავტომობილები სისტემა ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ გააქტიურდეს, როცა აალებადი აირის დონე გადააჭარბებს აალების აირაღმომჩენი უნდა დააყენონ ავტოშესაკეთებელი გარაჟების შესაზეთ ან შასის შესაკეთებელ ტექნიკურ ორმოებ აირებზე მომუშავე ავტომობილების შეკეთება ხდება.

406.8.4.1.1 აირაღმომჩენი სისტემის კომპონენტები. აირაღმომჩენი სისტემის საკონტროლო ერთეულები შეა ეტიკეტს, UL 864-ის ან UL 2017-ის შესაბამისად. აირაღმომჩენები შეაქვთ ნუსხაში და აკრავენ UL 2075-ის შესაბ აღნიშნულია, რომ ისინი გამოიყენება აღმოსაჩენ აირებთან და ორთქლთან.

406.8.4.2 მუშაობა. აირის აღმომჩენი სისტემის გააქტიურებამ უნდა განაპირობოს:

1. ავტოშესაკეთებელ გარაჟში დაყენებული ხმოვანი და ვიზუალური განგაშის სიგნალების გააქტიურება;
2. ავტოშესაკეთებელ გარაჟში დაყენებული გათბობის სისტემების გამორთვა/დეაქტივაცია;
3. აირაღმომჩენთან მიერთებული მექანიკური გასანიავებელი სისტემის გააქტიურება.

406.8.4.3 აირაღმომჩენი სისტემის მწყობრიდან გამოსვლა. აირაღმომჩენი სისტემის მწყობრიდან გამოსვლამ გა გამორთოს, აირაღმომჩენთან მიერთებული მექანიკური გასანიავებელი სისტემა გააქტიუროს და სათანადო შესახებ შეატყობინოს.

406.8.5 ავტოსაშხეფი სისტემა. ავტოშესაკეთებელი გარაჟი უნდა აღიჭურვოს ავტოსაშხეფი სისტემით 903.2.9.1 ქვეთავ

406.9 მსუბუქი ავტომობილების ავტოსადგომები საზოგადოებრივი გზების მიღმა

406.9.1 ზოგადი. შენობა-ნაგებობის აშენების, გადაკეთების, გაფართოების, გამოყენების შეცვლის, ზომაში ან მ საზოგადოებრივი გზის მიღმა მდებარე მსუბუქი ავტომობილებისთვის განკუთვნილი ავტოსადგომი ამ ქვეთავის შეს

406.9.2 მოთხოვნები ავტოსადგომის სივრცესთან დაკავშირებით. ავტოსადგომის სივრცეები უნდა აკმაყოფილებდეს

406.9.2.1 აუცილებელი რაოდენობა. *წესებით* დაშვებული თითოეული გამოყენებისთვის ქუჩის მიღმა მდებარე ავ რაოდენობა: თავშეყრის, საცხოვრებელი ერთეულის, სასტუმროს, წარმოების, სამედიცინო დაწესებულების ვაჭრობის, სკოლის, საწყობის და საჭიროების შემთხვევაში სხვა გამოყენებებისათვის უნდა განსაზღვროს შესაბამი მათი სამოქმედო ტერიტორიისათვის. ავტოსადგომის დანაწევრებული სივრცის თითოეული ნაწილი შესაძლ როგორც ერთიანი სივრცე.

406.9.2.2 შერეული გამოყენებები. თუ მიწის ნაკვეთზე შერეული გამოყენებებია წარმოდგენილი, მაშინ ავტოსა რაოდენობა თითოეული გამოყენებისთვის გათვალისწინებული რაოდენობების ჯამი უნდა იყოს.

406.9.2.3 მიწის ნაკვეთის მდებარეობა. წესებში მოთხოვნილი ავტოსადგომი სივრცეები უნდა განთა გათვალისწინებულ იმავე საკადასტრო ერთეულზე.

406.9.2.4 მისაწვდომი სივრცეები. ავტოსადგომის მისაწვდომი სივრცეები და საზოგადოებრივ ტრანსპორტში ას ზონები უნდა მოეწყოს წესების შესაბამისად. საზოგადოებრივ ტრანსპორტში ასასვლელ-ჩამოსასვლელი ზონებ აიგოს „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების“ მიხედვით.

406.9.3 ავტოსადგომზე ავტომობილისთვის განკუთვნილი ადგილის ზომები. ავტოსადგომზე ავტომობილისთვის ზომები უნდა შეესაბამებოდეს:

406.9.3.1 სიგანე. ავტოსადგომზე ავტომობილისთვის განკუთვნილი თითოეული ადგილის მინიმალური სიგანე 2,5

გამონაკლისი:

1. ავტოსადგომზე ავტომობილისთვის განკუთვნილი ადგილის სიგანე უნდა გაიზარდოს 25 სმ-ით ბარიერების ბარიერები ავტოსადგომზე ავტომობილისთვის განკუთვნილი ადგილის ორივე მხარეს მისადგომი გასავლელიდან მდებარეობს.

2. 406.9.4.3.2 ცხრილის გამოყენების შემთხვევაში – 2,4 მ.

3.მისაწვდომი ავტოსადგომები უნდა დაგეგმარდეს ICC A 117.1-ის მიხედვით.

406.9.3.2 სიგრძე. ავტოსადგომზე ავტომობილისთვის განკუთვნილი თითოეული ადგილის სიგრძე, სულ მცირე, 5,5

გამონაკლისი:

ავტოსადგომზე ავტომობილისათვის განკუთვნილი გასავლელის ან საავტომობილო გზის მიმართ პარალელ დასაშვებია იყოს, სულ მცირე, 6,5 მ.

406.9.4 ავტოსადგომი ნაგებობის დაგეგმარება. ავტოსადგომი უნდა დაგეგმარდეს შემდეგნაირად:

406.9.4.1 ავტოსადგომის საავტომობილო გზის ან პანდუსის სიგანე. ყველა ავტოსადგომს უნდა ჰქონდეს საავტომობილო გზა ან პანდუსი, რომლის სიგანეა:

1. ცალმხრივი შესასვლელ/გასასვლელისთვის, სულ მცირე, 3,5 მ.

2. ორმხრივი შესასვლელისთვის/გასასვლელისთვის, სულ მცირე, 6,0 მ.

გამონაკლისი:

კერძო მოხმარების ავტოსადგომის საავტომობილო გზები, სულ მცირე, 2,8 მეტრი.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 თებერვლის დადგენილება №66 – ვებგვერდი, 15.02.2022წ.

406.9.4.2. ავტოსადგომის საავტომობილო გზისა და პანდუსის მოხვევის რადიუსი

ავტოსადგომის საავტომობილო გზისა და პანდუსის მოხვევის შიგა რადიუსი, სულ მცირე, 3,5 მ-ია.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 თებერვლის დადგენილება №66 – ვებგვერდი, 15.02.2022წ.

406.9.4.3 ავტოსადგომების ზომების, განლაგებისა და გასავლელების მიმართ მოთხოვნები

ავტოსადგომების ზომების, განლაგებისა და გასავლელების მიმართ მოთხოვნები განისაზღვრება 406.9.4.3.1 და შესაბამისად.

406.9.4.3.1. ცხრილი

ავტოსადგომების ზომების, განლაგებისა და გასავლელების მიმართ მოთხოვნები

მინიმალური სიგანე (მეტრი)	გასავლელის მიმართ ავტოსადგომის განთავსების კუთხე (გრადუსი)	გასავლელის მინიმალური სიგანე (მეტრი)	მინიმალური სიგრძე (მეტრი)
2,5	80-90	5,5	5,0
2,5	60-80	5,5	5,0
2,5	45-60	4,0	5,0
2,5	30-45	3,5	5,0

2,5	პარალელური	3,5	6,0.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 თებერვლის დადგენილება №66 – ვებგვერდი, 15.02.2022წ.

406.9.4.3.2. ცხრილი

ავტოსადგომების ზომების, განლაგებისა და გასავლელების მიმართ მოთხოვნები

მინიმალური სიგანე (მეტრი)	გასავლელის მიმართ ავტოსადგომის განთავსების კუთხე (გრადუსი)	გასავლელის მინიმალური სიგანე (მეტრი)	მინიმალური სიგრძე (მეტრი)
2,4	80-90	5,5	5,0
2,4	60-80	6,0	5,0
2,4	45-60	4,5	5,0
2,4	30-45	4,0	5,0
2,4	პარალელური	3,5	6,0.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 თებერვლის დადგენილება №66 – ვებგვერდი, 15.02.2022წ.

406.9.4.4 საავტომობილო გზისა და პანდუსის ქანობები. ავტოსადგომის საავტომობილო გზის ან პანდუსის ქან
აღემატებოდეს. საავტომობილო გზის ან პანდუსის 12%-დან 16%-მდე დახრის შემთხვევაში, საავტომობილო გზის ან პა
სავალი ზედაპირის შეხების ადგილიდან, სულ მცირე, 3,5 მეტრ მანძილზე საავტომობილო გზის ან პანდუსის ქანობი
მდე, ხოლო საავტომობილო გზის ან პანდუსის თარაზულ სავალ ზედაპირზე წრიული გადასვლისას, წრის რადიუს
უნდა იყოს, რათა არ მოხდეს ავტომობილის გადაადგილებისას მისი დაზიანება.

გამონაკლისი:

შენობაში მდებარე ავტოსადგომის სწორხაზოვანი საავტომობილო პანდუსის ქანობი დასაშვებია იყოს 18%-მდე. საავტო
დან 18%-მდე დახრის შემთხვევაში, საავტომობილო პანდუსისა და თარაზული სავალი ზედაპირის შეხების ადგილიდ
მანძილზე საავტომობილო პანდუსის ქანობი უნდა იყოს 8%-დან 10%-მდე, ხოლო საავტომობილო გზის ან პანდ
ზედაპირზე წრიული გადასვლისას, წრის რადიუსი, სულ მცირე, 20 მეტრი უნდა იყოს, რათა არ მოხდეს ავტომობილის
დაზიანება.

406.9.4.5. ავტოსადგომზე ავტომობილისთვის განკუთვნილ ადგილთან მიდგომა. ავტოსადგომზე ავტომობილისთვის
ადგილს გასავლელის მეშვეობით უნდა ჰქონდეს ინდივიდუალური და მარტივი მისადგომი, მისასვლელი და გა
მდებარეობს იმავე მიწის ნაკვეთზე, სადაც ავტოსადგომია განთავსებული.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

406.9.4.6 დახაზვა

ყველა ავტოსადგომზე ავტომობილებისთვის განკუთვნილი ადგილები უნდა დაიხაზოს.

406.9.4.7 ავტოსადგომთან მისადგომი. ავტოსადგომთან მისადგომი უნდა იყოს, სულ მცირე, ორმხრივი შესასვლელ/გას
შესასვლელი და ცალმხრივი გამოსასვლელი საავტომობილო გზა ან პანდუსი.

გამონაკლისი: ორმოცდაათზე ნაკლებადგილიან ავტოსადგომთან მიდგომა დასაშვებია ცალმხრივი შეს
საავტომობილო გზით ან პანდუსით.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 6 თებერვლის დადგენილება №64 - ვებგვერდი, 07.02.2017წ.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

407.1 ზოგადი. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობები 407.1 – 407.10 ქვეთავებსა და *წესების* სხვა შესაბამის დებულებებს უნდა შ

407.2 დერეფნების უწყვეტობა და გამიჯვნა. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებში არსებული დერეფნები უწყვე გასასვლელებისკენ და სხვა ფართობებისგან უნდა იმიჯნებოდეს 407.3 ქვეთავის შესაბამისად, გარდა იმ სივრცეებისა, რ ქვეთავების მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.

407.2.1 მოსაცდელები და მსგავსი ფართობები. დერეფნებისათვის სავალდებულო მოთხოვნების შესაბამისად ფართობები და მსგავსი სივრცეები დერეფნებისკენ უნდა იხსნებოდეს. თუმცა ეს მხოლოდ იმ შემთხვევაშია დაშვებ წარმოდგენილი კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია:

1. სივრცეები არ გამოიყენება პაციენტების საძინებელ ერთეულებად, საპროცედურო კაბინეტებად, დამხმ რომლებიც 509-ე ქვეთავშია განსაზღვრული, ან საფრთხის შემცველ გამოყენებებად.

2. ღია სივრცე დაცულია 907-ე ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემ

3. ერთ კვამლშეუღწევ განყოფილებაში არსებული სივრცეები და მასში გამავალი დერეფნები დაცულია 907- დაყენებული ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემით, ან დაუკვამლიანებელი განყოფილება, რომელში 903.3.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული სწრაფრეაგირების საშხეფებითაა აღჭურვილი.

4. სივრცე ისეა მოწყობილი, რომ აუცილებელ გასასვლელებთან მისადგომი არ ჩაიხერგოს.

407.2.2 მედპერსონალისათვის განკუთვნილი ადგილი. მომვლელების, მეთვალყურე პერსონალის, ექიმებ განკუთვნილი სივრცეები, სადაც ხდება საქმიანობის დაგეგმვა და კომუნიკაცია, ასევე, ამ სივრცეებთან დ ფართობები, დასაშვებია, იხსნებოდეს დერეფნისკენ, თუ ასეთი სივრცეები დერეფნებისათვის სავალდებულო მ გებული.

407.2.3 ფსიქიატრიული მკურნალობისთვის განკუთვნილი ფართობები. თავდაცვისუუნარო ფსიქიატრიუ გამოყოფილი ფართობები, ასევე, ჯგუფური შეხვედრების ან მრვალდანიშნულებიანი თერაპიისათვის განკუთვნ მუდმივად კონტროლირებადი სივრცეები, გარდა 509-ე ქვეთავში განსაზღვრული დამხმარე დაკავებულობების დერეფნებისკენ, თუ დაცულია შემდეგი კრიტერიუმები:

1. არცერთი ფართობი არ აღემატება 140 მ^2-ს.

2. ფართობი ისეა განლაგებული, რომ დაწესებულების პერსონალს შეუძლია პაციენტებისთვის თვალყურის დ

3. ფართობი ისეა მოწყობილი, რომ არცერთი მისადგომი აუცილებელ გასასვლელებთან არ იხერგება.

4. ფართობი აღჭურვილია ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემით, რომელიც დაყენებულია 907.2 ქვეთავ

5. ერთ კვამლშეუღწევ განყოფილებაში დასაშვებია არაუმეტეს ერთი ამგვარი სივრცის არსებობა.

6. სივრცის კედლები და ჭერი აგებულია დერეფნებისათვის სავალდებულო მოთხოვნების შესაბამისად.

407.2.4 საჩუქრების მაღაზიები. არანაკლებ, 50 მ^2 ფართობზე განლაგებული საჩუქრების მაღაზიები და მათთან დაკ დასაშვებია ღია იყოს დერეფნისკენ, თუ ამგვარი ფართობები აგებულია ისე, როგორც ამას დერეფნების განლაგება მო

407.3 დერეფნის კედლის კონსტრუქცია. დერეფნის კედლები უნდა აიგოს 710-ე ქვეთავის შესაბამისი კვამლგაუმტარი

407.3.1 დერეფნის კარები. ცეცხლისგან დაცვის ხარისხი და თვითიკეტებადი ან ავტოდამკეტი მექანიზმები არ სჭირ გარდა იმ კარებისა, რომლებიც 509.4 ქვეთავში განსაზღვრული ცეცხლმედეგობის ხარისხიან კედელში, შვეულ ღიობ შემომზღუდავებშია ჩაყენებული. თუმცა დერეფნის კარები უნდა ქმნიდეს ეფექტიან კვამლგაუმტარ ზღუდეს და უნ დაუშვებელია ენიანი საკეტის გამოყენება. სხვა კარები 716.5 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

407.4 გასასვლელი საშუალებები. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობების გასასვლელი საშუალებები მე-10 თავისა და 407. შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

407.4.1 პირდაპირი მისადგომი დერეფანთან. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებში არსებულ საცხოვრებელ ო გასასვლელთან მისადგომი კარი, რომელიც პირდაპირ დერეფანში გადის.

გამონაკლისი:

1. ოთახები, რომელთა გასასვლელის კარები პირდაპირ გარეთ გადის, მიწის დონეზე.

2. ოთახები მოწყობილია, როგორც 407.4.3 ქვეთავის შესაბამისი სამკურნალო ოთახების ბლოკი.

407.4.1.1 ჩამკეტი მექანიზმები. ჩამკეტი მექანიზმები, რომლებითაც იზღუდება დერეფნიდან პაციენტის სამკურნ
მათ მხოლოდ პერსონალი მართავს დერეფნის მხრიდან ეს მექანიზმები არ უნდა ზღუდავდეს პაციენტის
გასასვლელ საშუალებებს.

გამონაკლისი:

1. ეს ქვეთავი არ ეხება ფსიქიატრიულ დაწესებულებებში არსებულ პაციენტის სამკურნალო ოთა
დანიშნულების ოთახებს.

2. 1008.1.9.6 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი ჩამკეტები.

407.4.2 სავალი მანძილი. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებში არსებულ საძინებელ ოთახებსა და ოთახის გასასვლელთ
სავალი მანძილი 15 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

407.4.3 სამკურნალო ოთახების ბლოკი. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებში არსებული სამკურნალო ოთახების ბლ
ქვეთავებს და 407.4.3.5 და 407.4.3.6 ქვეთავებიდან რომელიმეს უნდა შეესაბამებოდეს.

407.4.3.1 გასასვლელთან მისვლა სამკურნალო ოთახების ბლოკის გავლით. სამკურნალო ოთახების ბლოკს არ
სამკურნალო ოთახების ბლოკისგან განსხვავებული არცერთი ნაწილის გასასვლელთან მისადგომი. თუ საჭიროა
ბლოკს ჰქონდეს ერთზე მეტი გასასვლელი, დასაშვებია, ერთი გასასვლელთან მისადგომი გადიოდეს მომიჯნავე
ბლოკის გავლით, თუ 407.4 და 1014.2 ქვეთავების ყველა სხვა მოთხოვნაა დაკმაყოფილებული.

407.4.3.2 გამიჯვნა. სამკურნალო ოთახების ბლოკი შენობის სხვა ნაწილებისგან 710-ე ქვეთავის მოთხოვნების შეს
ტიხრით უნდა გაიმიჯნოს.

407.4.3.3 ერთი შუალედური ოთახი. სამკურნალო ოთახების ბლოკის საზღვრებში მდებარე საძინებელი ოთახ
ოთახებისთვის, რომლებიც მდებარეობს სამკურნალო ოთახების ბლოკებიდან გასასვლელთან მისადგომამდე
გადიოდეს ერთ შუალდური ოთახში, სადაც სავალი მაძილი სამკურნალო ოთახების ბლოკებიდან გასასვლელთან
მ-ს არ აღემატება.

407.4.3.4 ორი შუალედური ოთახი. სამკურნალო ოთახების ბლოკის საზღვრებში მდებარე საძინებელი ოთახ
ოთახებისთვის სამკურნალო ოთახების ბლოკიდან გასასვლელთან მისადგომამდე სავალი გზა დასაშვებია გად
ოთახში, სადაც სავალი მაძილი სამკურნალო ოთახების ბლოკიდან გასასვლელთან მისადგომის კარამდე 15 მ-ს არ

407.4.3.5 სამკურნალო ოთახების ბლოკი საძიენებელი ოთახებით. საძინებელი ოთახები დასაშვებია, გაე
ოთახების ბლოკებად და ჰქონდეს ერთი შუალედური ოთახი, თუ ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობებიდან დაკმაყოფი

1. სამკურნალო ოთახების ბლოკების საზღვრებში მდებარე შუალედური ოთახი არ გამოიყენება გასასვლ
პაციენტების საწოლების რაოდენობა რვას აღემატება.

2. სამკურნალო ოთახების ბლოკების განლაგება მედპერსონალს პირდაპირი და მუდმივი თვალყურის საშ

407.4.3.5.1 ფართობი. სამკურნალო ოთახების ბლოკების ფართობი, სადაც შედის საძინებელი ოთახებ
აღემატებოდეს.

407.4.3.5.2 გასასვლელთან მისადგომი. არაუმეტეს 100 $მ^2$ ფართობის მქონე ნებისმიერ საძინებელ ოთახს ან
ნებისმიერ ბლოკს უნდა ჰქონდეს სამკურნალო ოთახების ბლოკიდან გამომავალი არანაკლებ ორი გასასვლე
რომელიც 1015.2 ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისადაა განთავსებული.

407.4.3.5.3 სავალი მანძილი. სავალი მანძილი სამკურნალო ოთახების ბლოკების ნებისმიერ წერტილსა და
ბლოკების გასასვლელთან მისადგომის კარს შორის 30 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

407.4.3.6 სამკურნალო ოთახების ბლოკი საძიენებელი ოთახების გარეშე. ფართობები, რომლებიც არ მოიცავს საძ
მხოლოდ სამკურნალო ფართობებს და მათთან დაკავშირებულ ოთახებს, სივრცეებს ან მიმოსასვლელ სივრცეს,
სამკურნალო ოთახების ბლოკში და 407.4.3.6.1 – 407.4.3.6.2 ქვეთავების შეზღუდვებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

407.4.3.6.1 ფართობი. სამკურნალო ოთახების ბლოკებში შემავალი ოთახების ფართობი, რომლებიც არ არის ს
უნდა აღემატებოდეს 950 მ^2-ს.

407.4.3.6.2 გასასვლელთან მისადგომი. სამკურნალო ოთახების ბლოკებს, რომლებიც არ მოიცავს საძინებელ ო
240 მ^2-ს აღემატება, უნდა ჰქონდეს სამკურნალო ოთახების ბლოკიდან გამავალი გასასვლელთან მისადგომი
რომელიც 1015.2 ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისადაა განთავსებული.

407.5 კვამლგაუმტარი ზღუდეები. კვამლგაუმტარი ზღუდეებით ქვეგანაყოფილებებად ყოფენ ყველა სართულს,
მკურნალობენ ან აძინებენ. სხვა სართულები, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 50 კაცი ან ამაზე მეტია, დაყოს, სულ
განყოფილებად. ასეთი სართულები უნდა დაიყოს კვამლშეუღწევ განყოფილებებად, რომელთა ფართობი 2100 მ^2-
დაუკვამლიანებელი განყოფილების ნებისმიერი წერტილიდან კვამლგაუმტარი ზღუდის კარამდე სავალი მანძილ
კვამლგაუმტარი ზღუდე 709-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

407.5.1 თავშესაფრის ფართობი. თავშესაფრის ფართობები უნდა მოეწყოს თითოეული დაუკვამლიანებელი განყ
თავშესაფრის ფართობი უნდა იტევდეს დამკავებლებსა და პაციენტებს/დამკავებლებს მომიჯნავე დაუკვამლიანებე
კვამლშეუღწევ განყოფილებას ესაზღვრება ორი ან მეტი დაუკვამლიანებელი განყოფილება. ამასთან, თავშესაფრის
უნდა იტევდეს მომიჯნავე განყოფილებების დამკავებელთა ყველაზე დიდ დატვირთვას. თავშესაფრის ფართობი უნ

1. თითოეულ საწოლს ან საკაცეს მიჯაჭვული პაციენტისთვის არანაკლებ 2,8 მ^2 სუფთა ფართობს;

2. თითოეული ამბულატორიული პაციენტისა და სხვა დამკავებლებისთვის, რომელიც არ არიან მიჯაჭვუ
არანაკლებ, 0,56 მ^2 ფართობს.

თავშესაფრის ფართობის გამოთვლაში დასაშვებია შემდეგი ფართობების ან სივრცეების ჩართვა: დერეფნები, ს
სამკურნალო/საპროცედურო ოთახები, დასასვენებელი ან სასადილო ფართობები და სხვა მცირე საფრთხის შემცველ

407.5.2 დამოუკიდებელი გასასვლელი. კვამლგაუმტარი ზღუდეებით შექმნილ თითოეულ კვამლშეუღწევ განყოფ
თავისი გასასვლელი საშუალებები, რათა გასასვლელ საშუალებებთან მისადგომად დამკავებლებს არ მოუწ
განყოფილებაში დაბრუნება, საიდანაც გამოვიდნენ.

407.5.3 თარაზული ანაწყობები. თარაზული ანაწყობები, რომლებსაც ეყრდნობა ამ ქვეთავში მოთხოვნილი კვამლგა
უნდა დაგეგმარდეს, რომ შეზღუდოს კვამლის გავრცელება. ისინი 711.9 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

407.6 ავტოსაშხეფი სისტემა. საძინებელი ოთახების შემცველი დაუკვამლიანებელი განყოფილებები მთლიანად 903.3.1
მოთხოვნების შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით უნდა აღიჭურვოს.

407.7 სახანძრო განგაშის სისტემა. სახანძრო განგაშის სისტემა 907.2.6 ქვეთავის შესაბამისად უნდა დააყენონ.

407.8 ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი. კერძო სამკურნალო დაწესებულებების, ხანგრძლივი დროით მკურნალობ
დაწესებულებების დერეფნები და სივრცეები, რომელებიც 407.2 ქვეთავის მიხედვით დასაშვებია, დერეფნებისკენ
აღიჭურვოს ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემით. საავადმყოფოები 407.2 ქვეთავის შესაბამისი კვამლაღმომჩენი

გამონაკლისი:

1. დერეფანში კვამლაღმომჩენი საჭირო არ არის, თუ პაციენტების საძინებელ ოთახებში დაყენებულია კვამლ
საძინებელ თითოეულ ოთახში დაყენებულ კვამლაღმომჩენებს დერეფნის მხრიდან უნდა ჰქონდეს ვიზუალურ
და ვიზუალური განგაში უნდა აქტიურდებოდეს სარეგისტრაციო ადგილას, საიდანაც თითოეული ერთეული კ

2. დერეფანში კვამლაღმომჩენი საჭირო არ არის, თუ პაციენტების საძინებელი ოთახების კარები აღჭ
მექანიზმებით, რომლებშიც ჩაყენებულია კვამლაღმომჩენები ერთეულის მხარეს, თუ ინტეგრირებული კვამლ
აუცილებელი გამაფრთხილებელი განგაშის ფუნქციას.

407.9 ჩაკეტილი ეზოები. მიწის ნაკვეთი დასაშვებია შემოიღობოს და ჭიშკრები დაიკეტოს იმ პირობით, თუ საწოლს
თითოეული პაციენტი უზრუნველყოფილი იქნება 2,8 მ^2 ფართობის უსაფრთხო ადგილებით, ხოლო თითოეული ამბუ
და სხვა დამკავებლები – 0,56 მ^2 ფართობის უსაფრთხო ადგილებით შენობასა და ღობეს შორის. მანძილი ამგვარ უსაფ
შენობას შორის, რომელსაც ისინი ემსახურებიან, უნდა იყოს, არანაკლებ,15 მ-ისა.

407.10 ჰიპერბარიული (მაღალ წნევაზე მომუშავე) მოწყობილობები. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებში ჰიპერბარიულ
99-ის მე-20 თავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

408.1 ზოგადი. დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობები 408.1 – 408.11 ქვეთავებისა და *წესების* სხვა შესაბამის დებულებებს (
აკმაყოფილებდეს.

408.1.1 განმარტებები. შემდეგი ტერმინები განსაზღვრულია მე-2 თავში.

საკანი.

საკნების იარუსი.

სამყოფ-საცხოვრებელი ერთეული.

დაცული ჭიშკარი.

408.2 სხვა დაკავებულობები. თუ უსაფრთხოების ზომები **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობების შემცველი შენობებ
აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების ჩაკეტვას მოითხოვს, ასეთი შენობები ან მათი ნაწილები დასაშვებია, განსხვავ
კლასიფიცირდეს. **დწ**-3 ჯგუფისგან განსხვავებული დაკავებულობები უნდა აკმაყოფილებდეს ამ დაკავებულობისთვი
შესაბამის მოთხოვნებს, თუ ნებისმიერ დროს შენობაში მყოფ დამკავებელთა გასაყვანად არსებობს პირობები.

საპატიმროებიდან და გამოსასწორებელი ცენტრებიდან გასასვლელი საშუალებები, რომლებიც კვეთს სხვა გამოყენე
მცირე, უნდა აკმაყოფილებდეს მოთხოვნებს, რომლებიც საპატიმრო და გამოსასწორებელი დანიშნულების დაკავებულო

გამონაკლისი: სხვა მომიჯნავე დაკავებულობებში გასვლა დასაშვებია თარაზული გასასვლელით. იგი არ რეგულ
გამოსასწორებელი დანიშნულების დაკავებულობებთან დაკავშირებული დებულებებით, თუმცა აკმა
დაკავებულობისთვის არსებულ მოთხოვნებს, გარდა გამოყენებული **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობისა.

408.3. გასასვლელი საშუალებები. ამ ქვეთავში წარმოდგენილ ან შეცვლილ დებულებებთან ერთად მე-10 თავის დებულე

408.3.1 კარის სიგანე. მცხოვრებთა საძინებელი ერთეულების კარების თავისუფალი სიგანე, არანაკლებ, 71 სმ-ისა უნდ

408.3.2 გასაგორებელი კარები. როცა გასასვლელ საშუალებებს აქვს თარაზულად გასაგორებელი კარები, მთლიანად
გასაგორებლად საჭირო ძალა არ უნდა აღემატებოდეს 220 ნიუტონს, როცა კარის მიმართ მოქმედი პერპენდიკულ
ნიუტონი.

408.3.3 საგუშაგო კოშკის კარები (ლიუკი). არანაკლებ, 1,5 მ^2 ფართობის პატარა ან საძვრენი კარი (ლიუკი), რომელიც
და რომლის მინიმალური ზომები ნებისმიერი მიმართულებით, არანაკლებ, 0,6 მ-ია, გასასვლელ საშუალებად დას
საგუშაგო კოშკებში.

408.3.4 ხვეული გზა-კიბეები. ხვეული გზა-კიბეები, რომლებიც 1009.12 ქვეთავის მოთხოვნებს აკმაყოფილებს,
პერსონალისათვის განკუთვნილ ადგილებში და ასეთ ადგილებთან მისადგომად.

408.3.5 პწკალა კიბეები. 1009.14 ქვეთავის შესაბამისი პწკალა კიბეები დასაშვებია საკონტროლო ოთახებსა და სა
ოთახებში გასასვლელად გამოიყენებოდეს.

408.3.6 შენობიდან გამოსასვლელი. გასასვლელები დასაშვებია გადიოდეს ღობით ან კედლებით შემოზღუდულ
ეზოები ისეთი ზომისა უნდა იყოს, რომ იტევდეს ყველა დამკავებელს, რომელთაგან თითოეულისთვის გათვალისწი
სუფთა ფართობი შენობიდან, სულ მცირე, 15 მ-ის მოშორებით.

408.3.7 დაცული ჭიშკრები. გასასვლელ საშუალებებში დასაშვებია საკონტროლო დაცული ჭიშკრები, თუ საგან
საკონტროლო დაცული ჭიშკრებიდან უწყვეტად და დაუბრკოლებლად გასვლა შესაძლებელია.

408.3.8 შიგა გასასვლელის გზა-კიბის და პანდუსის კონსტრუქცია. თითოეულ შენობაში, ერთ-ერთ შიგა გასასვლელ
დასაშვებია ჰქონდეს მინები, რომლებიც ჩაყენებულია კარებსა და შიგა კედლებში თითოეული ბაქნის დონეზე. იგ
გასასვლელის გზა-კიბესთან ან პანდუსთან მისადგომს, თუ დაცულია შემდეგი პირობები:

1. შიგა გასასვლელის გზა-კიბე ან პანდუსი არ ემსახურება ოთხზე მეტ იატაკის დონეს.

2. გასასვლელის კარები, არანაკლებ, $^3/_4$-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ცეცხლმედეგი კარის კონს
715.4 ქვეთავს შეესაბამება.

3. თითოეული იატაკის დონეზე მინის საერთო ფართობი არ აღემატება 3,0 მ^2-ს, ხოლო მინის ცალკეული პანე

4. მინა ორივე მხრიდან დაცულია ავტოსაშხეფი სისტემით. საშხეფი სისტემა ისეა დაგეგმარებული, რო ნებისმიერი მინის მთელი ზედაპირი, რომელზეც ცეცხლი ზემოქმედებს.

5. მინა ჩასმულია ჰერმეტულ ჩარჩოში და ისეა ჩაყენებული, რომ საშხეფი სისტემის ამუშავებამდე ჩარჩოს სის მინა არ იმსხვრევა.

6. დაბრკოლებები, მაგ., ფარდების შტორები, ფარდები ან მსგავსი მასალები არ ხვდება ავტოსაშხეფებსა და მის

408.4 საკეტები. გასასვლელის კარები დასაშვებია იკეტებოდეს შესაბამისი გამოყენების პირობების მიხედვით. თავ გარეთ გამავალი კარები დასაშვებია იკეტებოდეს გასაღებით, ნაცვლად 408.4.1 ქვეთავში აღწერილი ჩასაკეტი მეთ გასაღებები ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ნებისმიერ დროს, ხოლო საკეტების გაღება კარების ორივე მხრიდან უნდა იყოს

408.4.1 დისტანციური გაღება. გასასვლელების ყველა კარის საკეტი დისტანციურად უნდა იღებოდეს საიმედო საშ შენობაში მყოფთა საცხოვრებელი ფართობიდან მოშორებითაა მოთავსებული. დაკავებულობის მე-3 ან მე-4 მდგო გასაღები მექანიზმ(ებ)ის განლაგება, მისადგომობა და უსაფრთხოება ისე უნდა იყოს დაცული, რომ მინ თანამშრომლებსაც კი ნებისმიერ დროს შეეძლოთ საკეტი მექანიზმების გახსნა 2 წუთში.

გამონაკლისი: დაკავებულობის მე-4 მდგომარეობის შემთხვევაში, ოთახების საკეტების დისტანციუ დაკავშირებული დებულებები სავალდებულო არ არის, თუ ერთი დაუკვამლიანებელი განყოფილებიდან თ შენობის დამკავებლების 3 წუთში გადასაყვანად საჭირო არ არის 10-ზე მეტი საკეტის გახსნა. აუცილებელი სა არაუმეტეს ორი სხვადასხვა გასაღებით.

408.4.2 ელექტროენერგიაზე მომუშავე კარები და საკეტები. ელექტროენერგიაზე მომუშავე გორგოლაჭიანი კარების მომუშავე ორმხრივი მიმართულებით გასაღები კარების საკეტები უნდა იღებოდეს ხელით სამართავი გასაღ უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სათადარიგო კვების წყარო ან დისტანციური მექანიკური გამღები.

გამონაკლისი: საავარიო ელექტრომომარაგების წყარო საჭირო არ არის შენობებში, სადაც 10 ან ამაზე ნაკლები საკ გამონაკლისს შეესაბამება.

408.4.3 დამატებითი გამღები. დისტანციური გამღები, მექანიკურად მართვადი გორგოლაჭიანი კარები ან დის მექანიკურად მართვადი საკეტები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ყოველ კართან განთავსებული მექანიკურ მექანიზმებით, ან დამატებითი დისტანციური გამღები პულტით უნდა აღიჭურვოს.

408.4.4 ხელახლა (კვლავ) ჩაკეტვა. საგანგებო ვითარებებში დისტანციურად გაღებული საკეტები ავტომატურად ა დახურვისას, თუ მოშორებით მდებარე ადგილიდან კარები ხელახლა არ ჩაიკეტება.

408.5 შვეული ღიობების დაცვა. ნებისმიერი შვეული ღიობი შახტის შემომზღუდავით უნდა იყოს დაცული 713-ე ქვეთ შესაბამისად.

408.5.1 იატაკის ღიობები. საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებში მოქცეულ იატაკის ღიობებს დასაშვებია არ ჰ შახტა, თუ დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

1. ამგვარად ურთიერთდაკავშირებული, ჩვეულებრივ გამოყენებული მთელი ფართობები ღია და ჩაუხე მეთვალყურე პერსონალს შეეძლოს ფართობების დანახვა;

2. გასასვლელი საშუალებების გამტარუნარიანობა საკმარისია ყველა დამკავებლისთვის, რომელიც ურთიერ საკნებიან რიგებსა (დონეებსა) და ფართობებზე იმყოფება;

3. საკნების ყველაზე მაღლა და ყველაზე დაბლა განთავსებული რიგების იატაკის დონეებს შორის სიმაღლი აღემატება;

4. საკნების რიგის (დონის) რომელიმე ნაწილიდან გასასვლელამდე ან გასასვლელთან მისადგომის კარამდე მ არის საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებში მდებარე ერთზე მეტი იატაკის დონის გადაკვეთა.

408.5.2 შახტის ღიობები დაკავშირებულ იატაკის დონეებში. თუ 408.5.1 ქვეთავის შესაბამისად დასაშვებია მდებარეობდეს საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებში არსებულ ურთიერთდაკავშირებული იატაკის დონეებს შო რომლებიც საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებში შვეულად განთავსებულ ინდივიდუალურ საკნებს ემსახურება, შ დაცვას არ საჭიროებს.

408.6 კვამლგაუმტარი ზღუდე. დწ-3 ჯგუფში შემავალ დაკავებულობებში უნდა იყოს 408.8 და 709-ე ქვეთავების შეს
ზღუდეები, რომლებიც, სულ მცირე, ორ კვამლშეუღწევ განყოფილებად ყოფს მცხოვრებთა საძინებლების შემცველ ო
ნებისმიერ სხვა სართულს, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 50 ადამიანი ან ამაზე მეტია.

გამონაკლისი: ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი ადგილისკენ პირდაპირი გასასვლელების მქონე სივრცეები,
განლაგება აკმაყოფილებს კვამლგაუმტარი ზღუდეების კარებისათვის სავალდებულო მოთხოვნებს:

1. საზოგადოებრივი გზა.

2. შენობა, რომელიც მცხოვრებელთა საცხოვრებელი ფართობისგან გამიჯნულია 2-საათიანი ცეცხლმედე
კონსტრუქციით ან 15 მ-იანი ღია სივრცით.

3. ჩაკეტილ ეზოში ან შიგა ეზოში საცხოვრებელი ფართობიდან 15 მ-ის მოშორებით გამოყოფილია თავშესა
ფართობი განისაზღვრება თითოეულ დამკავებელზე 0,56 მ^2 ან ამაზე მეტი ფართობით. აქ იგულისხმებიან რ
პერსონალი და სტუმრები.

408.6.1 დაუკვამლიანებელი განყოფილებები. თითოეული დაუკვამლიანებელი განყოფილება უნდა იტევდეს მა
ნებისმიერი ოთახის კარიდან კვამლგაუმტარი ზღუდის კარამდე სავალი მანძილი 45 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს, ხო
წერტილიდან კვამლგაუმტარი ზღუდის კარამდე სავალი მანძილი 60 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

408.6.2 თავშესაფარი ფართობი. მომიჯნავე კვამლშეუღწევ განყოფილებებში დამკავებელთა საერთო რა
დამკავებელზე ყოველი კვამლგაუმტარი ზღუდის ორივე მხარეს, სულ მცირე, 0,56 მ^2 ფართობი უნდა იყოს. ხანძრ
კვამლგაუმტარი ზღუდის გავლით ასეთ სივრცეში ადვილად უნდა გადიოდნენ.

408.6.3 დამოუკიდებელი გასასვლელი. კვამლგაუმტარი ზღუდეებით შექმნილ თითოეულ კვამლშეუღწევ განყოფ
თავისი გასასვლელი საშუალებები, რომ დამკავებლებს გასასვლელ საშუალებებთან მისადგომად არ მოუწ
განყოფილებაში დაბრუნება, საიდანაც გამოვიდნენ.

408.7 დაჯავშნული გამჭვირვალე საფარი. დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული 1-
ზღუდეების, 708-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ტიხრებისა და 709-ე ქვეთავის შესაბამისად აგ
ზღუდეების ფანჯრებსა და კარებში დასაშვებია დაჯავშნული გამჭვირვალე საფარის ჩასმა, თუ დაცულია შემდეგი პირო

1. გამჭვირვალე მასალის ერთეული პანელების ფართობი 0,84 მ^2-ს არ აღემატება.

2. გამჭვირვალე მასალა ორივე მხრიდან დაცულია ავტოსაშხეფი სისტემით. გააქტიურების შემთხვევაში, საშხ
ასველებს ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული გამჭვირვალე მასალის ზედაპირს.

3. ჰერმეტულ ჩარჩოში ჩასმულია გამჭვირვალე მასალა, რომელიც ისეა ჩაყენებული, რომ ჩარჩოს სისტემის დ
სისტემის ამუშავებამდე მინა არ ტყდება.

4. დაბრკოლებები, როგორიცაა: ფარდის შტორები, ფარდის ჩამოსაკიდებელი ძელები, ფარდები, ფარდაგებ
ავტოსაშხეფებსა და გამჭვირვალე მასალას შორის არ მდებარეობს.

408.8 მცხოვრებთა საცხოვრებელი ფართობების ქვეგანყოფილებებად დაყოფა. საძინებლების ფართობები და მათი
ოთახი, სადაც მცხოვრებნი დღის განმავლობაში იმყოფებიან, ასევე, ჯგუფური საქმიანობისათვის განკუთვნილი ს
საცხოვრებელი სივრცეები სხვა სივრცეებისგან 408.8.1 – 408.8.4 ქვეთავების შესაბამისად უნდა გაიმიჯნოს.

408.8.1 დაკავებულობის მე-3 და მე-4 მდგომარეობა. დწ-3 დაკავებულობის მე-3 და მე-4 მდგომარეობის დროს, სა
მომიჯნავე საერთო სივრცეებისგან უნდა გაიმიჯნოს კვამლგაუმტარი ტიხრით, თუ საძინებლების ფართობიდან, სა
დერეფნამდე სავალი მანძილი 15 მ-ს აღემატება.

408.8.2 დაკავებულობის მე-5 მდგომარეობა. დწ-3 დაკავებულობის მე-5 მდგომარეობის დროს, თითოეული საძინებლ
საძინებლების ფართობების, დერეფნებისა და საერთო სივრცეებისგან უნდა გაიმიჯნოს კვამლგაუმტარი ტ
კვამლგაუმტარი ტიხრით უნდა გაიმიჯნოს საერთო სივრცეებიც.

408.8.3 ღიობები ოთახში შესასვლელ მხარეს. დწ-3 დაკავებულობის მე-2, მე-3, მე-4 და მე-5 მდგომარეობის დრო
შესასვლელ მხარეს ღიობების საერთო ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 0,77 მ^2-ს. ღიობების საერთო ფართობშ
ტიპის ღიობი, მათ შორის: კარსა და იატაკს შორის არსებული ღრეჩო, საკვების მისაწოდებელი სარკმლები და გისო
მდებარეობდეს იატაკიდან 90 სმ-ზე მაღლა. დაკავებულობის მე-5 მდგომარეობის დროს ღიობები ოთახის მხრიდან უ

408.8.4 კვამლგაუმტარი კარები. 408.8 ქვეთავის თანახმად, კვამლგაუმტარი ტიხრების ღიობების კარები უნდა იყოს
არ გაატაროს კვამლი. საკნის კარებს ურდულები და კარის დამკეტები არ სჭირდება.

408.9 უფანჯრო შენობები. ამ ქვეთავის მიზნებიდან გამომდინარე, უფანჯრო შენობად ან შენობის უფანჯრო ნაწილა
ნაწილი, რომელშიც ფანჯრები არ იღება, ადვილად არ ტყდება ან რომელსაც საერთოდ არ აქვს ფანჯრები. უფანჯრო
უნდა იყოს 909-ე ქვეთავის შესაბამისი კვამლის სპეციალიზებული საკონტროლო სისტემა, რომლითაც კვამლისგ
უფანჯრო განყოფილებაში იქმნება საიმედო გარემო, რათა ცეცხლის გაჩენისას კვამლისგან დაცული განყოფილებიდან
იყოს.

408.10 სახანძრო განგაშის სისტემა. სახანძრო განგაშის სისტემა 907.2.6.3 ქვეთავის შესაბამისად უნდა დააყენონ.

408.11 ავტოსაშხეფი სისტემა. დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობები მთლიანად უნდა აღიჭურვოს 903.2.6 ქვეთავის მ
ავტოსაშხეფი სისტემით.

ქვეთავი 409 – ფილმების გასაშვები/საპროექციო ოთახები

409.1 ზოგადი. 409.1 – 409.5 ქვეთავების დებულებები ეხება ოთახებს, სადაც ლენტის ტიპის აცეტატ-ცელულოზის ან ს
ფირი გამოიყენება ელექტროწრედთან, ქსენონთან ან სინათლის გამომცემ სხვა პროექტორთან ერთად, რა დროსაც საფრ
მტვერი ან გამოსხივება გამოიყოფა. ოთახები, სადაც გამოიყენება ან ინახება აზოტ-ცელულოზის ფირი, NFPA 40-ს უნდა

409.1.1 აუცილებელი საპროექციო ოთახი. ამ ქვეთავით რეგულირებული ფილმების გამშვები ყველა დანადგარი, რო
ტიპის ფირებს იყენებს, უნდა მოთავსდეს საპროექციო ოთახში. დამხმარე ელექტრომოწყობილობები, როგ
ტრანსფორმატორები და გენერატორები, საპროექციო ოთახში ან მომიჯნავედ მდებარე შესაბამისი კონსტრუქციის ო

409.2 საპროექციო ოთახის კონსტრუქცია. ყველა საპროექციო ოთახის კონსტრუქცია ყოველთვის უნდა აკმაყოფ
რომლებიც განსაზღვრულია საპროექციო ოთახების შემცველი შენობების კონსტრუქციისათვის. ღიობების დაცვა აუც

ერთი დანადგარის განსათავსებელი ოთახის იატაკის ფართობი უნდა იყოს, არანაკლებ, 7,5 მ^2-ისა, ხოლო ყოველ დ
უნდა დაემატოს, სულ მცირე, 3,7 მ^2. თითოეული ფილმის გამშვები დანადგარიდან, პროჟექტორიდან, წე
პროჟექტორიდან ან დანადგარის სხვა მსგავსი ნაწილიდან ყველა მიმართულებით, ასევე უკანა მხარეს, გათვალი
თავისუფლი სამუშაო სივრცე, არანაკლებ, 76 სმ × 76 სმ-ისა, თუმცა ორ მომიჯნავე დანადგარს შორის მოთხოვნილ
სივრცე. საპროექციო ოთახში და მის დამხმარე ოთახებში ჭერის სიმაღლე უნდა იყოს, არანაკლებ, 2,3 მ-ი
განკუთვნილი ღიობების საერთო ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს საპროექციო ოთახსა და აუდიტორიას შორის არ
ღიობები მთლიანად მინით ან სხვა ნებადართული მასალით უნდა დაიფაროს.

409.3 საპროექციო ოთახისა და დანადგარის განიავება. განიავება უნდა ხდებოდეს:

409.3.1 ჰაერის შეწოვა (მიწოდება). თითოეულ საპროექციო ოთახს ჰაერის შემოსაშვებად უნდა ჰქონდეს შესაბამის
ისე უნდა განლაგდეს, რომ ჰაერი მთელ ოთახში კარგად განაწილდეს. ჰაერშემწოვი არხები უნდა უზრუნველყოფდე
რამდენსაც შთანთქავს საპროექციო დანადგარი. ჰაერის შეწოვა დასაშვებია: გარედან, შენობის საზღვრებში
სივრცეებიდან, თუ მოცულობისა და ინფილტრაციის ხარისხი საკმარისია, შენობის ჰაერის კონდიცირების სი
მოწყობილი, რომ უზრუნველყოფილია საკმარისი ჰაერის მიწოდება, როცა სხვა სისტემები სამუშაო რეჟიმში არაა.

409.3.2 ჰაერის გაწოვა. საპროექციო ოთახებიდან ჰაერის გაწოვა საპროექციო დანადგარის ნათურის გამოსხივებ
დასაშვები. ნათურის გამოსხივების გამწოვი სისტემა პირდაპირ უნდა იყოს მიერთებული ნათურასთან ისე, რო
ნაკადის არარსებობისას ნათურა არ აინთოს. ჰაერის გამწოვი არხების ბოლოები უნდა გადიოდეს შენობის გარეთა
რომ გაწოვილი ჰაერი ადვილად ვერ დაბრუნდეს ჰაერმომმარაგებელ რომელიმე სისტემაში. საპროექციო ოთახ
დასაშვებია ემსახურებოდეს ასევე დამხმარე ოთახებს, მაგ., გენერატორისა და გადახვევისათვის განკუთვნილ ოთახებ

409.3.3 საპროექციო დანადგარები. თითოეულ საპროექციო დანადგარს უნდა ჰქონდეს გამწოვი არხი, რომელიც ს
ნათურიდან წამოსულ გამოსხივებას პირდაპირ შენობის გარეთ გაიტანს. ნათურის გამოსხივების გამწოვის
საპროექციო ოთახიდან ჰაერის გასაწოვად, რაც უზრუნველყოფს ოთახში ჰაერის ცირკულაციას. გარდა შემაერთებლ
იყოს მტკიცე, ელასტიკური მასალის და მისი ამ მიზნით გამოყენება დასაშვები იყოს. საპროექციო დანადგარის ნათ
საპროექციო ოთახის გამწოვი სისტემა, ან ორივე ერთად, დასაშვებია მდებარეობდეს იმავე შენობაში, სადაც დაყენე
რეცირკულირებადი ჰაერის სისტემა, ან ორივე ერთად, თუმცა ისინი ერთმანეთთან მიერთებული არ უნდა იყოს.

409.4 განათების კონტროლი. უნდა შეიქმნას პირობები იმისათვის, რომ კინოთეატრების აუდიტორიისა და გასა
განათების სისტემები საპროექციო ოთახიდან და შენობის სულ მცირე, ერთი რომელიმე მოსახერხებელი ადგილიდან გა

409.5 სხვადასხვა დანადგარი. თითოეულ საპროექციო ოთახს ფირების გადასახვევი და შესანახი ადგილები უნდა ჰქონდ

410.1 გამოყენება. 410.1 – 410.8 ქვეთავების დებულებები ეხება შენობისა და ნაგებობების ყველა იმ ნაწილს, სადაც არის და მსგავსი დამატებითი ფართობები.

410.2 განმარტებები. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

ბაქან-სცენა.

ავანსცენის კედელი.

სცენა.

ტექნიკური პერსონალის სამოძრაო ფართობები.

410.3 სცენები. სცენის კონსტრუქცია 410.3.1 – 410.3.8 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

410.3.1 სცენის კონსტრუქცია. სცენები უნდა აიგოს იმ მასალებისგან, რომლებიც საჭიროა იმ ტიპის კონსტრუქციის შ სადაც ასეთი სცენებია.

გამონაკლისი: საჭირო არ არის სცენების აგება იმავე მასალებით, რომლებიც მოთხოვნილია კონსტრუციის ტიპის შეესაბამება ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთს:

1. IIB ან IV ტიპის კონსტრუქციის სცენები, სულ მცირე, 5 სმ სისქის ხის ფენილით, თუ სცენა სხვა ადგილ შესაბამისადაა გამიჯნული.

2. საჭირო არ არის IIA, IIIA და VA ტიპის კონსტრუქციის შენობებში ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი მდებარე სივრცეში ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემა, 903-ე ან 904-ე ქვეთავების შესაბამისადაა დაყენებ

3. ყველა ტიპის კონსტრუქციაში, იატაკი უნდა მოპირკეთდეს ხით ან აღიარებული არაწვადი მასალ გამავალ ღიობებს უნდა ჰქონდეს კარგად მორგებული, მასიური ხის, საკეტიანი კარი (ლიუკი).

410.3.1.1 სცენის სიმაღლე და ფართობი. სცენის ფართობში უნდა შევიდეს წარმოდგენისათვის საჭირო მთელი უკანა სცენა, ასევე დამხმარე ფართობები, რომლებიც არაა გამოყოფილი წარმოდგენისათვის განკუ ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციით. სცენის სიმაღლე იზომება სცენის იატაკის ყველაზე დაბალი წერ სცენის ზემოთ მდებარე იატაკის ფენილის ყველაზე მაღალ წერტილამდე.

410.3.2 ტექნიკური პერსონალის სამყოფი ფართობები: ქანდარები, ცხაურები და სამუშაო ბაქნები, კოჭები, მხოლოდ მოძრავი ან უძრავი თეატრალური მოწყობილობის, ცხაურების, ქანდარებისა და სამუშაო ბაქნების დას შენობის კონსტრუქციის ტიპისადმი არსებული მოთხოვნების შესაბამისი მასალებით. მას არ სჭირდება ცეც წესების გამოყენებისას, ასეთ ფართობებში იატაკები, იარუსები ან ანტრესოლები არ იგულისხმება.

გამონაკლისი: დეკორაციების სამართავი ქანდარების ან ბაქნების იატაკები ნებისმიერი ნებადართული მასალით უ

410.3.3 სცენიდან გარეთ გასასვლელი კარები. სადაც ღიობების დაცვა აუცილებელია, გარეთ გასასვლელები 716 ცეცხლმედეგი კარების ანაწყობით უნდა იყოს დაცული. გარე ღიობებს, რომლებიც მდებარეობს სცენაზე და გ გასასვლელად, ტვირთის შესატანად ან დასაცლელად, და რომლებიც, ჩვეულებრივ, ღიაა დაკავების დროს, უნდა ჰ რათა ჰაერის ნაკადი მაყურებელთა დარბაზში არ გავიდეს.

410.3.4 ავანსცენის კედელი. თუ სცენა 15 მ-ზე მაღალია, სცენის ყველა ნაწილი მთლიანად გამიჯნული უნდა ი განკუთვნილი სივრციდან ავანსცენის კედლით, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა იყოს, არანაკლებ, 2 საა გრძელდებოდეს საძირკვლიდან სახურავამდე.

410.3.5 ავანსცენის ფარდა. თუ ავანსცენის კედლისთვის სავალდებულოა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, სცენის ღიობს ის შესაბამისი ცეცხლმედეგი ფარდა ან 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისი წყალმედეგი მასალის ფარდა ან 909-ე ქვეთა საკონტროლო სისტემა, თუ ნაგებობებში არ არის 1028.6.2 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი კვამლისგან დაც თავშეყრის ადგილი, ან ბუნებრივად უნდა ნიავდებოდეს, რომ კვამლის დონე გასასვლელი საშუალებების იატაკიდ მეტ სიმაღლეზე შენარჩუნდეს (1,8 მ სიმაღლის ქვემოთ არ ჩამოვიდეს).

410.3.6 დეკორაციები. 806-ე ქვეთავის თანახმად, დეკორაციებში გამოყენებული წვადი მასალები უნდა აკმაყოფ კრიტერიუმებს ცეცხლის გავრცელების სისწრაფესთან დაკავშირებით.

410.3.7 სცენის განიავება. 100 $მ^2$-ზე მეტი ფართობის იატაკის ან 15 მ-ზე მაღალი სცენები უზრუნველყოფილი უნდა ი
სისტემით. ამგვარი განიავება 410.3.7.1 ან 410.3.7.2 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს.

410.3.7.1 სახურავის საჰაეროები. ორი ან მეტი საჰაერო, რომლებსაც ავტომატურად აღებს სიმხურვალეზე გააქტ
და რომელთა ღიობის საერთო სუფთა ფართობი არ არის სცენის ფართობის 5%-ზე ნაკლები, ცენტრთან ახლოს დ
ნაწილის ზემოთ უნდა მდებარეობდეს. ვენტილატორის ხელით სამართავად უნდა არსებობდეს დამხმარ
სახურავებისათვის უნდა არსებობდეს ლიუკები. საჰაეროებს უნდა ჰქონდეს შესაბამისი ეტიკეტი.

410.3.7.2 კვამლის კონტროლი. კვამლი უნდა კონტროლდებოდეს 909-ე ქვეთავის შესაბამისად ისე, რომ კვამლ
არანაკლებ, 1,8 მ-ის ზემოთ მაყურებელთა დარბაზის ყველაზე მაღალი დონიდან ან ავანსცენის ღიობის ზედ
ავანსცენის კედელი 410.3.4 ქვეთავის მიხედვითაა აგებული.

410.4 ბაქან-სცენის აგება. მუდმივი ბაქან-სცენები უნდა ააგონ ისეთი მასალებით, რომლებიც მოთხოვნილია იმ შენობ
რომელშიც მდებარეობს ბაქან-სცენა. მუდმივი ბაქან-სცენების აგება ცეცხლმედეგობისათვის დამუშავებული ხის მასალ
ტიპის კონსტრუქციებში, რომლებშიც ბაქან-სცენები მთავარი იატაკიდან 75 სმ-ზე მაღლა არ მდებარეობს, ოთახის ია
მეტს არ იჭერს და ფართობი 280 $მ^2$-ს არ აღემატება. თუ მუდმივი ბაქან-სცენის ქვეშ არსებული სივრცე გამოიყ
დანიშნულებით, გარდა მოწყობილობების, ელექტროგაყვანილობებისა და წყალსადენების მოსათავსებლად, იატაკი
არანაკლებ, ერთსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქცია. თუ მუდმივი ბაქანსცენის ქვეშ არსებულ
მოწყობილობების, ელექტროგაყვანილობებისა და წყალსადენების მოსათავსებლად, მაშინ ამ სივრცეს დაცვა არ სჭირდებ

410.4.1 დროებითი ბაქან-სცენები. არაუმეტეს 30 დღით მოწყობილი ბაქან-სცენები დასაშვებია *წესებში* ნებადართულ
აიგოს. იატაკსა და ბაქან-სცენას შორის არსებული სივრცე შეიძლება გამოიყენებოდეს მხოლოდ ბაქან-სცენის მოწყობ
წყალსადენისა და ელექტროგაყვანილობისათვის.

410.5 საგრიმიორო და მასთან არსებული ოთახები. საგრიმიორო და მასთან არსებული ოთახები 410.5.1 – 4
შეესაბამებოდეს.

410.5.1 სცენისგან გამიჯვნა. საგრიმიორო ოთახების, დეკორაციების საწყობების, პირადი ნივთების შესანახი
სასაწყობო ოთახების სცენის განყოფილებებისა და შენობის სხვა ნაწილებისაგან სცენა უნდა გაიმიჯნოს 707-ე
აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი
სცენისათვის ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა იყოს, სულ მცირე, 2 საათი, ხოლო 15 მეტრი ან ამაზე ნაკლები სი
საათი.

410.5.2 ერთმანეთისაგან გამიჯვნა. საგრიმიორო ოთახები, დეკორაციების საწყობები, პირადი ნივთების შესანახი ო
სასაწყობო ოთახები და სცენის განყოფილებები ერთმანეთისგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად
საათიანი ცეცხლმედეგობის მქონე ცეცხლმედეგი ზღუდით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული 1-საათიანი
თარაზული ანაწყობით.

410.6 გასასვლელი საშუალებები. ამ ქვეთავში წარმოდგენილ ან შესწორებულ დებულებებთან ერთად გამოიყენება მე-10

410.6.1 განლაგება. თუ 1015.1 ქვეთავი მოითხოვს, რომ სცენას ჰქონდეს ორი ან მეტი გასასვლელი ან გასასვლელთა
სცენის თითოეულ მხარეს უნდა მოეწყოს არანაკლებ ერთი გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარი.

410.6.2 გზა-კიბისა და პანდუსის შემოზღუდვა. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები და პანდუსები, რომლები
ემსახურება, შემოზღუდვას არ საჭიროებს. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები, რომლებიც ტექნიკური
ფართობებისთვისაა განკუთვნილი, შემოზღუდვას არ საჭიროებს.

410.6.3 ტექნიკური პერსონალის სამყოფი ფართობები. ტექნიკური პერსონალის სამყოფ ფართობებს უნდა
საშუალებები და გასაქცევი ღიობები (საშუალებები), რომლებიც 410.6.3.1 – 410.6.3.5 ქვეთავების შესაბამისადაა მოწყო

410.6.3.1 გასასვლელი საშუალებები. ტექნიკური პერსონალის სამოძრაო ფართობს უნდა ჰქონდეს, არანაკლ
საშუალება.

410.6.3.2 სავალი მანძილი. შენობებში გასასვლელთან მისადგომად საჭირო სავალი მანძილი არ უნდა აღემატებ
საშხეფი სისტემა, ხოლო 120 მ-ს, თუ შენობა მთლიანად 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავ
აღჭურვილი.

410.6.3.3 ორი გასასვლელი საშუალება. სადაც ორი გასასვლელი საშუალებაა საჭირო, საერთო სავალი ბი
აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: მეორე გასასვლელი საშუალების ნაცვლად დასაშვებია სახურავიდან გასაქცევი ღიობი.

410.6.3.4 გასასვლელისკენ სავალი ბილიკი. ქვემოთ ჩამოთვლილი გასასვლელთან მისადგომი კომპ
ემსახურებოდეს ტექნიკური პერსონალის სამოძრაო ფართობებს:

1. გზა-კიბეები.

2. პანდუსები.

3. ხვეული გზა-კიბეები.

4. სამუშაო ბაქნები.

5. მონაცვლე საფეხურებიანი კიბეები.

6. მიმაგრებული პწკალა კიბეები.

410.6.3.5 სიგანე. გასასვლელისკენ სავალი ბილიკი ტექნიკური პერსონალის სამოძრაო ფართობიდან და მის საზ
არ უნდა იყოს.

410.7 ავტოსაშხეფი სისტემა. სცენებზე უნდა დააყენონ ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემა 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბ
დააყენონ სახურავის, ცხაურის, ასევე, სცენის ზემოთ მდებარე ყველა სამუშაო ბაქნისა და ქანდარის ქვეშ. საშხეფები
მსახიობებების მოსასვენებელ ოთახებში, სტუდიებსა და საწყობებში უნდა დააყენონ.

გამონაკლისი:

1. სცენის ქვეშ არსებულ ფართობს საშხეფები არ სჭირდება, როცა თავისუფალი სიმაღლე 1,2 მ-ზე ნაკლებია
მაგიდებისა და სკამების შესანახადაა განკუთვნილი. ამასთან, დამალული სივრცე მომიჯნავე სივრცეებისაგან, არ
ტიპის თაბაშირის ფილითაა გამოყოფილია.

2. საშხეფები არ სჭირდება 100 მ^2 ან ამაზე ნაკლები ფართობის ან 15 მეტრი ან ამაზე ნაკლები სიმაღლის მქონე ს
დეკორაციები ან სხვა წვადი ჩამოსაკიდებელი საგნები შვეულად არ მოძრაობს. წვადი ჩამოსაკიდებელი
გამოიყენებოდეს მხოლოდ ძირითადი ფარდა, არშიები, საყრდენები და ერთი უკანა დეკორაცია (ფონი).

3. სცენებზე ორკესტრისათვის გამოყოფილი შემოზღუდული ფართობის საზღვრებში საშხეფები საჭირო არ არის.

410.8 სახანძრო მილდგარები. სახანძრო მილდგარების სისტემები უნდა დააყენონ 905-ე ქვეთავის შესაბამისად.

ქვეთავი 411 – სპეციალური გასართობი შენობა-ნაგებობები

411.1 ზოგადი. სპეციალური გასართობი შენობები, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 50 ან ამაზე მეტია, უნდა შეეს
ქვეთავებსა და **თვ** ჯგუფის დაკავებულობისთვის განსაზღვრულ შესაბამის მოთხოვნებს. გასართობი შენობები,
დატვირთვა 50-ზე ნაკლებია, უნდა შეესაბამებოდეს 411.1 – 411.8 ქვეთავებს და **სქ** ჯგუფის დაკავებულობისთვის განსაზ

გამონაკლისი: გასართობი შენობები ან მათი ნაწილები, რომელთაც არ აქვს კედლები ან სახურავი და აგებულ
თავიდან ასაცილებლად, არ საჭიროებს ამ ქვეთავის მოთხოვნებთან შესაბამისობას.

411.2 განმარტება. შემდეგი ტერმინი განმარტებულია მე-2 თავში.

სპეციალური გასართობი შენობა.

411.3 ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი. სპეციალურ გასართობ შენობებში ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი ს
შესაბამისად უნდა დააყენონ.

411.4 ავტოსაშხეფი სისტემა. სპეციალურ გასართობ შენობებში ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ 903.3.1.1 ქვე
სპეციალური გასართობი შენობა დროებითია, საშხეფების წყალმომარაგება ნებადართული დროებითი საშუალებებით უ

გამონაკლისი: ავტოსაშხეფები საჭირო არ არის, როცა დროებითი სპეციალური გასართობი შენობის იატაკის საერ
ნაკლებია, ხოლო ნებისმიერი წერტილიდან გასასვლელამდე მანძილი 15 მ-ზე ნაკლებია.

411.5 განგაში. შენობის სპეციალურ ადგილას, სადაც მუდმივად იმყოფება პერსონალი და საიდანაც შესაძლებელი

საწინააღმდეგო ზომების მიღება, კვამლის ცალკეული აღმომჩენის, ავტოსაშხეფი სისტემის ან ცეცხლის სხვა ავტ
ამოქმედებისას დაუყონებლივ უნდა ჩაირთოს განგაშის სიგნალი. აქვე იგულისხმება 907.2.11.2 ქვეთავში ხე
დაკავშირებული მოთხოვნების შესრულება.

411.6 საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა. საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემ
ქვეთავების შესაბამისად უნდა დააყენონ. ამ სისტემის გამოყენება დასაშვებია საზოგადოებისადმი მიმართვის სისტემ
შენობაში უნდა ისმოდეს.

411.7 გასასვლელის აღნიშვნა. გასასვლელის აღმნიშვნელები უნდა განთავსდეს გასასვლელთან ან სპეციალურ
გასასვლელთან მისადგომი კარის ღიობებთან, ამ ნაწილისა და 1011-ე ქვეთავის შესაბამისად. ასევე უნდა განთა
მიმართულების მიმანიშნებელი აღმნიშვნელები. იქ, სადაც იყენებენ სარკეებს, ლაბირინთებს ან სხვა კონსტრუქციე
გასასვლელისკენ მიმავალ გზას ისე, რომ თვითონ არ ჩანს, ასეთ შემთხვევაში სავალი ზედაპირიდან არაუმეტეს
გასასვლელისკენ მიმავალ ბილიკზე ან მასთან ახლოს უნდა განთავსდეს 1011.5 ქვეთავის შესაბამისი, აღიარებულ
ორდონიანი გასასვლელის ნიშნები და UUL 1994-ის შესაბამისად აღნუსხული და მიმართულების მიმანიშნებლები.
ხილული უნდა იყოს საგანგებო ვითარების დროს. გასასვლელისკენ მიმანიშნებელი აღნიშვნები ცეცხლის ავტომატურ
და ავტოსაშხეფი სისტემის მიერ უნდა გააქტიურდეს 907.2.12.2 ქვეთავის შესაბამისად.

411.7.1 გასასვლელის ფოტოლუმინესცენციური ნიშნები. სადაც დაყენებულია გასასვლელის ფოტოლუმი
გამააქტიურებელი სინათლის წყარო და ხედვის მანძილი უნდა შეესაბამებოდეს ნიშნების ინსტრუქციებს და ნიშანდე

411.8 შიგა მოპირკეთება. 803.1 ქვეთავის თანახმად, შიგა მოპირკეთება A კლასის შესაბამისი უნდა იყოს.

ქვეთავი 412 – საჰაერო ხომალდებთან დაკავშირებული დაკავებულობები

412.1 ზოგადი. საჰაერო ხომალდებთან დაკავშირებული დაკავებულობები უნდა შეესაბამებოდეს 412.1 – 412.7 ქვეთავებს

412.2 განმარტებები. შემდეგი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში.

უძრავად განთავსებული სამართავი.

შვეულმფრენის სადგური.

შვეულმფრენის მოედანი.

საცხოვრებელთან მდებარე საჰაერო ხომალდის ანგარი.

დროებით გაჩერებული (საჰაერო ხომალდის).

412.3 საავიაციო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკები. 412.3.1 – 412.3.5 ქვეთავების დებულებები ეხება საავიაციო ტრან
კოშკებს, სადაც შემდეგი დანიშნულებით გამოყენებული თითოეული იატაკის ფართობი 140 $მ^2$-ს არ აღემატება:

1. საავიაციო ტრანსპორტის საკონტროლო კაბინა.
2. ელექტრო და მექანიკური მოწყობილობების ოთახები.
3. აეროპორტის ტერმინალის რადარის და ელექტროაპარატურის ოთახები.
4. საოფისე სივრცეები, რომლებიც დამატებით გამოიყენება კოშკის მართვისას.
5. თანამშრომლების მოსასვენებელი ოთხები, ასევე სანიტარიული დანიშნულების ფართობები.

412.3.1 კონსტრუქციის ტიპი. საავიაციო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკები უნდა აიგოს 412.3.2 ცხრილში განსაზ
ფართობის შეზღუდვების გათვალისწინებით.

ცხრილი 412.3.2

საავიაციო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკების სიმაღლისა და ფართობის შეზღუდვები

კონსტრუქციის ტიპი	სიმაღლე[ა] (მეტრი)	მაქსიმალური ფართობი

		(კვადრატული მეტრი)
IA	შეუზღუდავი	140
IB	73	140
IIA	30	140
IIB	26	140
IIIA	20	140

ა. სიმაღლე უნდა გაიზომოს მიწის დონიდან კაბინის იატაკამდე.

412.3.2 გასასვლელი. ნებისმიერი სიმაღლის საავიაციო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკებს უნდა ჰქონდეს, არანა გზა-კიბე, თუ თითოეულ იატაკზე დაკავებულობის დატვირთვა 15-ს არ აღემატება. გზა-კიბე 1009-ე ქვეთა აკმაყოფილებდეს. გზა-კიბე ლიფტისაგან დაშორებული უნდა იყოს მანძილით, რომელიც, სულ მცირე, სწორხაზოვნად გაზომილი დიაგონალის ნახევარია. გასასვლელი გზა-კიბე და ლიფტის გზა (შახტა) დასაშვებია ერთ მოთავსებული, თუ ისინი ერთმანეთისაგან გამიჯნულია 4-საათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდით, რომელსაც არ აქვს ღი სადაც შენობის სართულებთან დამაკავშირებელი კარები დახურულია, უნდა შეიქმნას სულ მცირე, 43 პა და აუცილებელი არ არის, რომ გზა-კიბეები ვრცელდებოდეს სახურავამდე, როგორც ეს 1009.16 ქვეთავშია განსაზღ დებულებები არ გამოიყენება.

გამონაკლისი: 1020.1.7 ქვეთავში განსაზღვრული კვამლგაუმტარი შემოზღუდავები საჭირო არ არის, რო დაწნევადი.

412.3.3 ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემები. საავიაციო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკებს უნდა ჰ მიხედვით დაყენებული ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა.

412.3.4 სათადარიგო ელექტრომომარაგება. 20 მ-ზე მაღალ საავიაციო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკებში დ სათადარიგო ელექტრომომარაგების სისტემა. ელექტროენერგია უნდა მიეწოდოს შემდეგ მოწყობილობებს:

1. წნევის შემქმნელ მოწყობილობას, მექანიკურ მოწყობილობებს და განათების სისტემას.
2. ლიფტის სამართავ მოწყობილობას.
3. სახანძრო განგაშისა და კვამლაღმომჩენ სისტემებს.

412.3.5 მისაწვდომობა. საავიაციო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკებს მე-11 თავის დებულებებით გათვალისწინებ სჭირდება.

412.4 საჰაერო ხომალდის ანგარები. საჰაერო ხომალდის ანგარები უნდა შეესაბამებოდეს 412.2.1 – 412.2.6 ქვეთავების მო

412.4.1 გარე კედლები. მიწის ნაკვეთის საზღვრებიდან ან საზოგადოებრივი გზებიდან 9,0 მ-ზე ნაკლები მანძილ კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა იყოს, არანაკლებ, 2 საათი.

412.4.2 მიწის დონის ქვედა სართულები. თუ ანგარებს აქვს მიწის დონის ქვედა სართულები, მათ ზემოთ არსებულ IA ტიპის უნდა იყოს და მასში ვერ უნდა აღწევდეს წყალი, ზეთი/საწვავი ან ორთქლი. მიწის დონის ქვედა სართულ უნდა არსებობდეს ღიობი ან კავშირი. მიწის დონის ქვედა სართულებს მისადგომი მხოლოდ გარედან უნდა ჰქონდეს.

412.4.3 იატაკის ზედაპირი. იატაკები უნდა იყოს დამრეცი და ჰქონდეს წყალარინები, რომ წყალი ან საწვავი არ დ საწრეტებიდან წყალი ან საწვავი, ზეთისაგან მაცალკევებლის გავლით უნდა ჩადიოდეს ჩასადენ ან სარინ მილში, რო ხვრელი აქვს.

გამონაკლისი: საჰაერო ხომალდის ანგარებს, სადაც ინდივიდუალური საიჯარო სივრცეებია, რომელთაგან თი აღემატება 190 $მ^2$-ს. აქ არ ხდება მომსახურება, შეკეთება ან რეცხვა, ასევე საწვავის ჩასხმა, მას უნდა ჰქონდეს კარის რომელთაც გამიჯვნა არ სჭირდება.

412.4.4 გამათბობელი მოწყობილობა. გამათბობელი მოწყობილობა უნდა მოთავსდეს სხვა ოთახში, რომელიც გამი
შესაბამისად აგებული 2-საათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული 2-საა
ხარისხიანი თარაზული ანაწყობებით. შესასვლელი უნდა ჰქონდეს გარედან ან ვესტიბიულიდან, რომელიც გამიჯნუ

გამონაკლისი:

1. გამათბობელი აგრეგატი (კალორიფერი) და ინფრაწითელი გამოსხივებით გამათბობელი საჰაეროიანი მ
დაკიდებულია ყველაზე მაღალი საჰაერო ხომალდის ფრთების ზედა ზედაპირიდან ან ძრავის კოლოფ
სიმაღლეზე, შესაძლებელია მოთავსდეს ანგარში, ხოლო, სულ მცირე, 2,4 მ სიმაღლეზე მაღაზიების, ოფ
სექციების იატაკებიდან, რომლებიც დაკავშირებულია საწყობთან ან მომსახურების ფართობებთან.

2. გამიჯნულ ოთახში შესვლა დასაშვებია ერთი შიგა კარით, თუ მოწყობილობებში აალების წყარო იატაკ
ზემოთაა.

412.4.5 აეროლაქით დამუშავება. აეროლაქით დამუშავება, რომლის დროსაც გამოიყენება აქროლადი აალებადი ხს
ხდებოდეს ცალკე მდგომ შენობაში, სადაც 903-ე ქვეთავის შესაბამისად განთავსებულია ავტომატური ცეცხლსაქრობი

412.4.6 ხანძრის ჩაქრობა. საჰაერო ხომალდის ანგარებში ცეცხლსაქრობი NFPA 409-ის შესაბამისად, 412.4.6
კლასიფიცირების საფუძველზე უნდა დაგეგმარდეს.

ცხრილი 412.4.6

ანგარის ცეცხლსაქრობისადმი მოთხოვნები[ა, ბ, გ]

ხანძრისგან დაცული ერთეულის მაქსიმალური ფართობი, მ^2-ში	კონსტრუქციის ტიპი								
	IA	IB	IIA	IIB	IIIA	IIIB	IV	VA	VB
≥ 3716.001	ჯგუფი I	ჯგუფი I	ჯგუფი I	ჯგუფი I	ჯგუფი I	ჯგუფი I	ჯგუფი I	ჯგუფი I	ჯგუფი I
3716	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II
2787	ჯგუფი III	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II
1858	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II	ჯგუფი II
1393.5	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი II	ჯგუფი III	ჯგუფი II	ჯგუფი III	ჯგუფი II	ჯგუფი II
1114.8	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი II	ჯგუფი II
743.2	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი II
464.5	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III	ჯგუფი III

ა. საჰაერო ხომალდის ანგარები, რომელთა კარი 8,5 მ-ზე მაღალია, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს I ჯ
განკუთვნილი ცეცხლსაქრობით, მიუხედავად იმისა, რამხელაა ხანძრისგან დაცული მაქსიმალური ფართობი.

ბ. ჯგუფების კლასიფიცირება უნდა შეესაბამებოდეს NFPA 409-ის კლასიფიცირებას.

გ. 1802-ე ნაწილის შესაბამისი მემბრანული ნაგებობები უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც IV ჯგუფის ანგარები.

გამონაკლისი: სადაც უძრავად განთავსებული სამართავის ადგილზე არსებობს შესაკეთებელი მოწყობილობებ
რომლებიც მუშაობს უძრავად განთავსებული სამართავის საშუალებით და სადაც მხოლოდ დროებით ინახება საჰ
ჰქონდეს ცეცხლსაქრობი სისტემა, მაგრამ სისტემას ქაფთან დაკავშირებული მოთხოვნები არ ეხება.

412.4.6.1 საფრთხის შემცველი ოპერაციები. 412.4.6 ცხრილის შესაბამისად, ნებისმიერი III ჯგუფის ანგარი
საფრთხის შემცველი ოპერაციები, მათ შორის, ქვემოთ ჩამოთვლილი (მაგრამ არა მხოლოდ ესენი), აღჭურვილი
შესაბამისი I ან II ჯგუფის ცეცხლსაქრობი სისტემით:

1. ლაქით დაფარვა;

2. ცხელი სამუშაო, მათ შორის (მაგრამ არა მხოლოდ): შედუღება, აიროვანი (ავტოგენით) ჭრა და
დარჩილვა;

3. საწვავის გადატანა;

4. საწვავის ავზის შეკეთება ან მოვლა-შენახვა, არ იგულისხმება NFPA 409-ის შესაბამისად საწვავის
ინერტული ავზები ან ავზები, რომლებშიც არასდროს ყოფილა საწვავი;

5. შესხურებით მოპირკეთების სამუშაოები;

6. ხანძრისგან დაცული ერთი ფართობის (სადაც არ არის საშხეფები) საზღვრებში არსებული ყველა ს
ლიტრზე მეტი საწვავის საერთო რაოდენობა;

7. ხანძრისგან დაცული ერთი მაქსიმალური ფართობის (სადაც დაყენებულია ავტომატური საშხეფი სის
შესაბამისად) საზღვრებში მდებარე ყველა საჰაერო ხომალდის 28 000 ლიტრზე მეტი საწვავის საერთო რაოდ

412.4.6.2 ხანძრისგან დაცული ცალკეული მაქსიმალური ფართობების გამოჯვნა. ანგარის კლასიფიცირების
მოცემული კონსტრუქციის ტიპის მიხედვით დადგენილი ხანძრისგან დაცული ცალკეული მაქსიმალური ფართ
706-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი კედლებით, რომელთა ცეცხლმედეგობა 2 საათია. 412.4
განსაზღვრული ხანძრისგან დაცული ცალკეული მაქსიმალური ფართობის დადგენისას დამხმარე გამოყენებე
ხომალდის მომსახურე ფართობებისგან გამოჯნულია, არანაკლებ, ერთსაათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდით, რ
მიხედვითაა აგებული, არ უნდა შევიდეს ფართობში.

412.5 საცხოვრებელთან მდებარე საჰაერო ხომალდის ანგარები. საცხოვრებელთან მდებარე საჰაერო ხომალდის ან
ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს.

412.5.1 ცეცხლისაგან გამოჯვნა. ანგარი არ უნდა იყოს მიდგმული საცხოვრებელ შენობაზე, თუ მათ შორის არ არის სპ
ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ცეცხლმედეგი ზღუდე. ამგვარი ყრუ გამოჯვნა უწყვეტად უნდა მიემართებოდეს სა
შიგა მხარემდე, თუმცა უნდა არსებობდეს საცხოვრებელ ერთეულში გამავალი კარები. საცხოვრებელ ერთეულშ
ჰქონდეს თვითდამკეტი მექანიზმები და უნდა აკმაყოფილებდეს 716-ე ქვეთავის მოთხოვნებს. მას უნდა ჰქონ
სიმაღლის არაწვადი ზღურბლი. დაუშვებელია ანგარიდან ღიობების პირდაპირ საძინებელ ოთახში გასვლა.

412.5.2 გასასვლელი. ანგარს უნდა ჰქონდეს ორი გასასვლელი საშუალება. საცხოვრებელში გამავალი ერთ-ერთი კა
ორი გასასვლელი საშუალებიდან მხოლოდ ერთს.

412.5.3 კვამლზე განგაშის მოწყობილობა. ანგარში კვამლზე განგაშის მოწყობილობა 907.2.21 ქვეთავის შესაბამისად უ

412.5.4 დამოუკიდებელი სისტემები. ანგარში დაყენებული ელექტრო, მექანიკური და მილსადენის საწრეტი, ჩასადე
დამოუკიდებელი უნდა იყოს საცხოვრებელში დაყენებული სისტემებისაგან. შენობის წყალარინი მილები დასაშვ
შეერთდეს.

გამონაკლისი: ანგარში კვამლაღმომჩენის ელექტროგაყვანილობა და ელექტროქვებანელების ელექტრომომარაგება

412.5.5 სიმაღლისა და ფართობის შეზღუდვები. საცხოვრებელთან მდებარე საჰაერო ხომალდის ანგარების ფართობი
190 $მ^2$-ს, ხოლო (შენობის) სიმაღლე – 6,0 მ-ს.

412.6 საჰაერო ხომალდის შესაღებად განკუთვნილი ანგარები. ერთ გასაკონტროლებელ ფართობზე 307.7(1) ცხრილის მ
დასაშვებზე მეტი რაოდენობის აალებადი სითხეების/ხსნარების გამოყენება საჰაერო ხომალდის სამღებრო ს
მიმდინარეობდეს საჰაერო ხომალდის შესაღებად განკუთვნილ ანგარში, რომელიც 412.6.1 ქვეთავს შეესაბამება.

412.6.1 დაკავებულობის ჯგუფი. საჰაერო ხომალდის შესაღებად განკუთვნილი ანგარები უნდა კლასიფიცირდეს, (საჰაერო ხომალდის შესაღებად განკუთვნილი ანგარები *წესების* მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

412.6.2 კონსტრუქცია. საჰაერო ხომალდის შესაღებად განკუთვნილი ანგარი I ან II ტიპის კონსტრუქცია უნდა იყოს.

412.6.3 სამუშაოები. სამღებრო სამუშაოებისათვის საჭირო აალებადი სითხეების გამოყენება დასაშვებია 307.1 მაქსიმალურ რაოდენობაზე ნაკლები რაოდენობით. შესასხურებელი მოწყობილობა უნდა გაიწმინდოს ოთახში, სა იყენებენ, ანაწილებენ და ურევენ.

412.6.4 შენახვა. აალებადი სითხეები/ხსნარები სითხის შესანახ ოთახში უნდა ინახებოდეს.

412.6.5 ცეცხლსაქრობი. საჰაერო ხომალდის შესაღებად განკუთვნილ ანგარებში უნდა იყოს ცეცხლსაქრობი.

412.6.6 განიავება. საჰაერო ხომალდის შესაღებად განკუთვნილი ანგარები უნდა ნიავდებოდეს.

412.7 შვეულმფრენის პორტი და შვეულმფრენის დასაჯდომი. შვეულმფრენის პორტები და შვეულმფრენის დასაჯ შენობებზე ან სხვა ადგილებზე, თუ მათი აგების მეთოდი 412.7.1 – 412.7.5 ქვეთავების მოთხოვნებს შეესაბამება.

412.7.1 ზომა. 1600 კგ-ზე ნაკლები წონის შვეულმფრენების დასაჯდომის ფართობის მინიმალური სიგრძე და ს დასაჯდომ ფართობს ყველა მხრიდან უნდა აკრავდეს თავისუფალი ფართობი სახურავის დონეზე, რომლის საშუა 4,5 მ უნდა იყოს, მაგრამ, 1,5 მ და ნაკლები სიგანის არცერთ ნაწილში არ უნდა იყოს.

412.7.2 დაგეგმარება. შენობების სახურავზე მოწყობილი შვეულმფრენის დასაჯდომი ფართობები და მათი კონსტრუქციის უნდა იყოს. დასაჯდომი ფართობების დაგეგმარება ისე უნდა შესრულდეს, რომ აალებადი სითხეებ დასაჯდომ ფართობზე. საწრეტი სისტემა უნდა უზრუნველყოფდეს, რომ დაღვრილი სითხე არ მოხვდეს რომელიმ კიბეზე ან მათ შემცველ ნაგებობაში, რომელიც ემსახურება შვეულმფრენის დასაჯდომ ფართობს. კოსტრუქციების დ მოთხოვნები იხილეთ 1605.4 ქვეთავში.

412.7.3 გასასვლელი საშუალებები. შვეულმფრენის პორტებიდან და შვეულმფრენის დასაჯდომებიდან გასასვლე შეესაბამებოდეს მე-10 თავის დებულებებს. შენობებზე ან ნაგებობებზე მოთავსებულ შვეულმფრენის დასაჯდომ ფა ორი ან მეტი გასასვლელი საშუალება. 18 მ-ზე ნაკლები სიგრძის ან 186 $მ^2$-ზე ნაკლები ფართობის მქონე შვეუ ფართობების შემთხვევაში, მეორე გასასვლელი საშუალება დასაშვებია იყოს ხანძრისგან დასაღწევი, მონაცვლე პწკალა კიბე, რომელიც ქვედა სართულისაკენ მიემართება.

412.7.4 სახურავზე მდებარე შვეულმფრენის პორტები და დასაჯდომები. სახურავზე მდებარე შვეულმფრენის პორტე 418-ის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

412.7.5 სახანძრო მილდგარების სისტემა. 905.3.6 ქვეთავის თანახმად, შენობებში, სადაც მოწყობილია სახანძრო მილდგარი სახურავის დონემდე უნდა გრძელდებოდეს.

ქვეთავი 413 – წვადი საწყობი

413.1 სხვენი, იატაკქვეშა და დამალული სივრცეები. წვადი მასალის შესანახად გამოყენებელი სხვენი, იატაკქვეშა და საწყობის მხრიდან დაცული უნდა იყოს ერთ-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციით. ღიობებ თვითდამკეტი მექანიზმიანი, არაწვადი ან მასიური ხისგულიანი, არანაკლებ, 4,5 სმ სისქის კონსტრუქციებით.

გამონაკლისი: ქვემოთ ჩამოთვლილ ადგილებში საჭირო არ არის არც ცეცხლმედეგი კონსტრუქცია და არც ღიობის დ

1. ავტოსაშხეფი სისტემებით დაცული ფართობები.
2. **სც**-3 და **დს** ჯგუფის დაკავებულობები.

ქვეთავი 414 – საფრთხის შემცველი ნივთიერებები

414.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება შენობებსა და ნაგებობებს, სადაც საფრთხის შემცველ ნივთიერებებს ანაწილებენ, იყენებენ ან ინახავენ.

414.1.1 სხვა დებულებები. შენობები და ნაგებობები, რომლებიც შეიცავს **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობას ასევე უნდა

ქვეთავის შესაბამის დებულებებს.

414.1.2 მასალები. საფრთხის შემცველი მასალებისთვის განკუთვნილი ფართობების დაგეგმარებისას უსაფრთხ თვითონ ამ მასალებზეა დამოკიდებული. თითოეული მასალის მიმართ არსებული მოთხოვნების შესახებ ინფ ქვეთავებში შეგიძლიათ მოიძიოთ.

414.1.3 აუცილებელი ინფორმაცია. მშენებლობის ნებართვის გამცემ/ზედამხედველ ორგანოს უნდა წარედგინ დახურულ და ღია სისტემაში გამოსაყენებელი საფრთხის შემცველი ნივთიერებების მოსალოდნელი მაქსიმალური სადაც ცალ-ცალკე იქნება განხილული საფრთხის შემცველი ნივთიერებების კლასიფიცირების კატეგორიები 307.1(1 საფუძველზე. ამგვარი საფრთხეებისაგან თავდაცვის მეთოდები, მათ შორის (მაგრამ არა მხოლოდ): გასაკონტრ უსაფრთხო მანძილები ძირითად საწარმოო და ტექნოლოგიურ წერტილებსა და ხაზებამდე, ასევე ადმინისტრაციულ აფეთქების შემთხვევაში დამაზიანებელი (რადიაციული, კოროზიული, დეტონაციური, თერმული და სხვ ზემოქმედებისდაგან დაცვის მოწყობილობები და სისტემები, მათ შორის ადვილად ვარდნადი კონსტრუქციებ დაცვის სისტემები და **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობები მითითებული უნდა იყოს ანგარიშსა და სამშენებლო დოკუმენ

დსშ ჯგუფის დაკავებულობის შემცველი შენობებისა და ნაგებობებისთვის, უნდა წარედგინოს **დსშ** ჯგუფს მიკუთვ ფართობების შემცველი შენობისა და ნაგებობების ცალკეული იატაკის გეგმები, რომელშიც აღნიშნულია, შენობის ან დანიშნულებით გამოიყენება.

414.2 გასაკონტროლებელი ფართობები. გასაკონტროლებელი ფართობები 414.2.1 – 414.2.5 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდ

414.2.1 აგებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები. გასაკონტროლებელი ფართობები ერთმანეთისაგან გამიჯნული უ ზღუდეებით, რომლებიც აგებულია 707-ე ქვეთავის მიხედვით ან თარაზული ანაწყობებით, რომლებიც 711-ე ქვ ორივეთი ერთადაა აგებული.

414.2.2 მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა პროცენტებში. შენობაში, თითოეულ იატაკის/სართულის დონეზე ე ფართობზე ნებადართული საფრთხის შემცველი ნივთიერებების მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა პროცენტებ შეესაბამებოდეს.

ცხრილი 414.2.2

გასაკონტროლებელი ფართობების დაგეგმარება და რაოდენობა

იატაკის/სართულის დონე		თითო გასაკონტროლებელ ფართობზე მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობის პროცენტი[ა]	თითო იატაკზე გასაკონტროლებელი ფართობების რაოდენობა	ზღუდეების ცეცხლისგან დაცვის ხარისხი[ბ]
მიწის დონის ზემოთ	9–ზე მაღლა	5	1	2
	7-9	5	2	2
	6	12.5	2	2
	5	12.5	2	2
	4	12.5	2	2
	3	50	2	1
	2	75	3	1
	1	100	4	1
მიწის დონის ქვემოთ	1	75	3	1
	2	50	2	1
	2–ზე დაბლა	დაუშვებელია	დაუშვებელია	დაუშვებელია

ა. პროცენტი უნდა იყოს მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა თითო გასაკონტროლებელ ფართობზე, ცხრილებში 307.1(1) და 307.1(2), ამ ცხრილებში დაშვებული ყველა ნამატით.

ბ. ცეცხლმედეგი ზღუდეები უნდა შეიცავდეს კედლებსა და იატაკებს, რათა გაიმიჯნოს შენობის სხვა ნაწილების

414.2.3 რაოდენობა. შენობაში გასაკონტროლებელი ფართობების მაქსიმალური რაოდენობა 414.2.2 ცხრილს უნდა შეე

414.2.4 ცეცხლმედეგობის ხარისხთან დაკავშირებული მოთხოვნები. ცეცხლმედეგი ზღუდეების ცეცხლმედეგობის ხ უნდა შეესაბამებოდეს. გასაკონტროლებელი ფართობის იატაკის ანაწყობისა და გასაკონტროლებელი ფართო კონსტრუქციის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 2 საათი უნდა იყოს.

გამონაკლისი: დასაშვებია, რომ გასაკონტროლებელი ფართობის იატაკის ანაწყობისა და გასაკონტროლებე საყრდენი კონსტრუქციის ცეცხლმედეგობის ხარისხი იყოს ერთი საათი. IIA, IIIA და VA ტიპის კონსტრუქციის შენ

1. შენობაში არის 903.3.1.1 ქვეთავის მიხედვით დაყენებული ავტომატური საშხეფი სისტემა;

2. შენობის სიმაღლე მიწის დონიდან არის სამი ან სამზე ნაკლები სართული.

414.2.5 საფრთხის შემცველი ნივთიერებები სვ ჯგუფის საგამოფენო და სასაწყობო ფართობებზე და სწ ჯგუფის სასაწ არააალებადი და თხევადი არააალებადი ან არაწვადი საფრთხის შემცველი ნივთიერებების საერთო რაოდენობა, ჯგუფის საგამოფენო და სასაწყობო ფართობებისა და **სწ** ჯგუფის სასაწყობო ფართობის ერთ გასაკონტროლებელ გარეთ არსებულ გასაკონტროლებელ ფართობზე, დასაშვებია აღემატებოდეს ერთი გასაკონტროლებელი ფართობის ცხრილებში მოცემულ მაქსიმალურად დასაშვებ რაოდენობას ისე, რომ შენობა ან გამოყენება არ კლასიფ დაკავებულობად, თუ რაოდენობები 414.2.5(1) ცხრილში განსაზღვრულ მაქსიმალურად დასაშვებ რაოდენობებს არ ა

სვ ჯგუფის დაკავებულობის საბითუმო და საცალო ვაჭრობის გამოყენებებში, აალებადი და წვადი სითხეებ აღემატებოდეს ერთი გასაკონტროლებელი ფართობისათვის დასაშვებ მაქსიმალურ რაოდენობას, რომელი მითითებული.

ცხრილი 414.2.5(1)

შენობის შიგნით და გარეთ მდებარე თითო გასაკონტროლებელ ფართობზე სვ და სწ ჯგუფის დაკავებულობებში არააალებადი და არაწვადი, თხევადი ნივთიერებების მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა

მდგომარეობა		მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა თითო გასაკონტროლებელ ფართობზე	
ნივთიერება[ა]	კლასი	მყარი ნივთიერებები კილოგრამებში	სითხეები ლიტრებში
ა. ჯანმრთელობისთვის საფრხის შემცველი ნივთიერებები – არააალებადი, არაწვადი მყარი და თხევადი			
1. კოროზიული[ბ,გ]	ა/შ	4426,5	3690,375
2. ძლიერ მომწამლავი	ა/შ	9,08[ბ,გ]	7,57[ბ,გ]
3. მომწამლავი[ბ,გ]	ა/შ	454	378,5
ბ. ფიზიკური საფრთხის შემცველი ნივთიერებები – არააალებადი, არაწვადი მყარი და თხევადი			
1. მჟანგავები[ბ,გ]	4	დაუშვებელია	დაუშვებელია
	3	522,1[ზ]	435,275
	2	1021,5[თ]	851,625
	1	8172[ი,კ]	6813[ი,კ]

2. არამდგრადი (რეაქტივები)[ბ,გ]	4	დაუშვებელია	დაუშვებელია
	3	249,7	208,175
	2	522,1	435,275
	1	დაუშვებელია	დაუშვებელია
3. წყალ-რეაქტივები	3[ბ,გ]	249,7	208,175
	2[ბ,გ]	522,1	435,275
	1	დაუშვებელია	დაუშვებელია

ა. მაქიმალურად დასაშვები რაოდენობები უნდა გაიზარდოს 100%-ით შენობებში, სადაც დაყენებულია საშხ შესაბამისად. თუ გამოიყენება შენიშვნა „გ“, ორივე შენიშვნა ერთად გამოყენებული უნდა იქნეს.

გ. მაქიმალურად დასაშვები რაოდენობები უნდა გაიზარდოს 100%-ით შენობებში, თუ ინახება აღიარებულ სა გამოიყენება შენიშვნა ბ, ორივე შენიშვნა ერთად გათვალისწინებული უნდა იქნეს.

დ. იხ. ცხრილი 414.2.2 საკონტროლო ზონების დაგეგმარებისა და რაოდენობის შესახებ.

ე. სხვა საფრთხის შემცველი ნივთიერებების კატეგორიების დასაშვები რაოდენობები 307-ე ქვეთავსუნდა შეესაბა

ვ. შენობის გარეთ მდებარე გასაკონტროლებელ ფართობებზე მაქსიმალური რაოდენობები 100%-ით უნდა გაიზარ

ზ. მაქსიმალური მოცულობები შეიძლება გაიზარდოს 1022 კგ-მდე, თუ ინდივიდუალური პაკეტები მოთავსე შემფუთავის მიერ დალუქულ კონტეინერებში და თითო პაკეტის წონა 4,54 კგ-ს არ აღემატება.

თ. მაქსიმალური მოცულობები შეიძლება გაიზარდოს 2043 კგ-მდე, თუ ინდივიდუალური პაკეტები მოთავსე შემფუთავის მიერ დალუქულ კონტეინერებში და თითო პაკეტის წონა 4,54 კგ-ს არ აღემატება.

ი. დაშვებული რაოდენობები არ უნდა შეიზღუდოს შენობაში, რომელიც მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 დაყენებული ავტომატური საშხეფი სისტემით.

კ. რაოდენობები შეუზღუდავია შენობის გარეთ მდებარე გასაკონტროლებელ ფართობებზე.

ცხრილი 414.2.5(2)

აალებადი და წვადი თხევადი ნივთიერებების მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა საცალო და საბითუმო ვაჭრო თითო გასაკონტროლებელ ფართობზე[ა]

სითხეების ტიპები	მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა თითო გასაკონტროლებელ ფართობზე (ლიტრებში)		
	შენიშვნა „ბ “-ის შესაბამისად დაყენებული საშხეფები, სიმჭიდროვე და განლაგება	საშხეფებით	საშხეფების გარეშე
კლასი IA	227	227	114

კლასი IC, II და IIIA	28387,5[ბ]	56775[ბ]	6056
კლასი IIIB	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	49962

ა) გასაკონტროლებელი ფართობები ერთმანეთისაგან უნდა გაიმიჯნოს არანაკლებ ერთსაათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდი

ბ) მთელ შენობაში უნდა დააყენონ ავტომატური საშხეფი სისტემა, რომლის დაგეგმარება ისეა შესრულებული, რომ უ შემდეგი სახის მინიმალური სიმჭიდროვე:

1. თაროებზე 1,8 მ ან ამაზე ნაკლები სიმაღლის არამუყაოს საგნებისთვის, თუ ჭერის სიმაღლე არ აღემატება 5,5 მ-ს, ს სიმჭიდროვე ისეთივეა, როგორიც ჩვეულებრივი საფრთხის შემცველი ჯგუფი 2-ისთვისაა დაშვებული.

2. მუყაოს ყუთებში ჩაწყობილი, ქვესადგარზე ან თაროებზე განთავსებული ტვირთისთვის, თუ საწყობის სიმაღლე არის ხოლო ჭერის სიმაღლე არ აღემატება 5,5 მ-ს, რაოდენობები ისეთივეა, როგორიც დაშვებულია 8,55 ლიტრი წუთში ერ მინიმალური სიმჭიდროვის საშხეფებისთვის ყველაზე მოშორებით მდებარე 140 $მ^2$-ის ფართობზე;

გ) თუ საბითუმო და საცალო ვაჭრობისთვის ან საწყობისათვის განკუთვნილი ფართობი აღემატება 4700$მ^2$-ს, მა რაოდენობა შეიძლება გაიზარდოს 2%-ით ყოველ 100$მ^2$ ფართობზე 4700$მ^2$ ფართობის ზემოთ, ცხრილში მოცემული სი მდე. გასაკონტროლებელი ფართობების გამიჯვნა აუცილებელი არ არის. დაგროვებული რაოდენობები, მა გასაკონტროლებელი ფართობის ხარჯზე მიღებულისა, არ უნდა აღემატებოდეს 113 550 ლიტრს.

414.3 განიავება. დსშ ჯგუფის ოთახები, ფართობები ან სივრცეები, სადაც ფეთქებადი, კოროზიული, წვადი, აალებად მტვერი, ბურუსი, კვამლი, ორთქლი ან აირებია ან შეიძლება წარმოიქმნას ნივთიერების გადამუშავების, გამოყენების შედეგად, მექანიკურად უნდა ნიავდებოდეს.

ფეთქებადი ან აალებადი ორთქლის, კვამლის ან მტვრის გამტარი არხები პირდაპირ უნდა გადიოდეს შენობის გარეთ ი სივრცეებს. გამწოვი არხები არ უნდა ვრცელდებოდეს არხებსა და მაღალი წნევის კამერებში ან კვეთდეს მათ.

გამონაკლისი: არხები, რომლებშიც გადის აალების ქვედა ზღვარზე 25%-ით ნაკლები აალებადი შემცველობი დასაშვებია კვეთდეს სხვა სივრცეებს.

სამუშაო ადგილებში წარმოქმნილი გამონაბოლქვი არ უნდა გავიდეს იმ ფართობიდან, სადაც წარმოიქმნა.

ძლიერ მომწამლავი ნივთიერებებით დაბინძურებული ჰაერი შენობიდან გაშვებამდე უნდა გაიწმინდოს.

ამ ქვეთავის მიხედვით აუცილებელი სანიავებელი მოწყობილობისათვის ხელით სამართავი ამომრთველი უნდა დ ოთახში შესასვლელი მთავარი კარის მომიჯნავედ. ამომრთველს უნდა ჰქონდეს უსაფრთხოდ მსხვრევადი მინის საფარ ეტიკეტი: განიავების სისტემის საავარიო ამომრთველი.

414.4 სისტემები, რომლებიც იყენებს საფრთხის შემცველ ნივთიერებას. სისტემები, რომლებიც იყენებს საფრთხის უნდა შეესაბამებოდეს ამგვარ გამოყენებას. დაგეგმარებისას გათვალისწინებულ უნდა იქნეს მაკონტროლებელი საშუ ნივთიერებებს არ მისცემს საშუალებას, განსაზღვრული დროის, სიჩქარის ან მოქმედების წესის გარდა, შეაღწიოს ან დ სარეაქციო სისტემები. ავტომატური მაკონტროლებლები, არსებობისას, ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ მწყობრიდან გა შექმნას.

414.5 შენობაში შენახვა, განაწილება და გამოყენება. შენობაში საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შენახვა, განაწილებ 414.5.1 – 414.5.3 ქვეთავების შესაბამისად რეგულირდება.

414.5.1 აფეთქების კონტროლი. აფეთქება ისე უნდა კონტროლდებოდეს, როგორც ეს განსაზღვრულია 414.5.1 ცხრ შემცველი ნივთიერებების რაოდენობები აღემატება 307.1(1) ცხრილში წარმოდგენილ მაქსიმალურად დასაშვებ ნაგებობა, ოთახი ან სივრცე გამოიყენებულია ისეთი დანიშნულებით, რომ იქმნება აფეთქების საფრთხე, რო განსაზღვრული.

ცხრილი 414.5.1

აფეთქების კონტროლის მიმართ მოთხოვნები[ა]

ნივთიერება	კლასი	აფეთქების კონტროლის მეთოდები	
		ბარიკადული კონსტრუქცია ან უსაფრთხო მანძილების უზრუნველყოფა მომიჯნავე ნაგებობებიდან 414.1.3 პუნქტის შესაბამისად	აფეთქების (დეფლაგრაციის) სანიავებელი ან აფეთქების (დეფლაგრაციის) პრევენციული სისტემები[ბ]
საფრთხის კატეგორია			
წვადი მტვერი[ბ]	—	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
კრიოგენული, აალებადი	—	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
ფეთქებადი	ქვეკლასი 1.1	აუცილებელია	არ არის აუცილებელი
	ქვეკლასი 1.2	აუცილებელია	არ არის აუცილებელი
	ქვეკლასი 1.3	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
	ქვეკლასი 1.4	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
	ქვეკლასი 1.5	აუცილებელია	არ არის აუცილებელი
	ქვეკლასი 1.6	აუცილებელია	არ არის აუცილებელი
აალებადი აირი	აირისებრი	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
	თხევადი	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
აალებადი სითხე	IA[დ]	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
	IB[ე]	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
ორგანული ზეჟანგი	U	აუცილებელია	არ არის აუცილებელი
	I	აუცილებელია	არ არის აუცილებელი
მჟანგავი სითხეები და მყარი ნივთიერებები	4	აუცილებელია	არ არის აუცილებელი
თვითაალებადი (პიროფორული) აირი	—	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
არამდგრადი (რეაქტიული)	4	აუცილებელია	არ არის აუცილებელი
	3 დეტონაციური	აუცილებელია	არ არის აუცილებელი
	3 არადეტონაციური	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
		არ არის	

წყალ-რეაქტიული სითხეები და მყარი ნივთიერებები	3 2^z	აუცილებელი არ არის აუცილებელი	აუცილებელია აუცილებელია
სპეციალური გამოყენებები			
ოთხები, სადაც იღებენ აცეტილენს	—	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
დაქუცმაცება	—	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
ნავთობის თხევადი აირის მანაწილებელი დანადგარები	—	არ არის აუცილებელი	აუცილებელია
სადაც აფეთქების საფრთხეა[3]	დეტონაცია დეფლაგრაცია	აუცილებელია არ არის აუცილებელი	არ არის აუცილებელი აუცილებელია

ა. იხ. ქვეთავი 414.1.3.

გ. რომელიც წარმოიქმნება წარმოების ან გადამუშავების დროს. იხ. განმარტება „წვადი მტვერი“ მესამე თავში.

დ. შენახვა ან გამოყენება.

ე. ღია სივრცეში გამოყენება ან განაწილება.

ვ. მანაწილებლის (დისპენსერის) შემცველი ოთახები და საშიში ნივთიერებების გამოყენება, როცა მახასიათებლებიდან ან ბუნებიდან გამომდინარე, ან განაწილებისა თუ გამოყენების პროცესის გამო, შეიძლება შ ხელსაყრელი გარემო.

ზ. აფეთქების კონტროლის მეთოდი გამოიყენება, როცა მე-2 კლასის წყალრექატიულმა ნივთიერებებმა პოტენციურად ფეთქებადი ნაერთები.

414.5.2 საავარიო ან სათადარიგო ელექტრომომარაგება. მექანიკური განიავების სისტემებს, გამწმენდ სის რეგულატორებს, განგაშის, აღმომჩენი ან ელექტრონულად მართვად სხვა სისტემებს საავარიო ან სათადარიგო სისტემა უნდა ჰქონდეს.

გამონაკლისი:

1. საავარიო ან სათადარიგო ელექტრომომარაგება არ სჭირდება შემდეგ სასაწყობო ფართობებს:

1.1. მექანიკური განიავება IB და IC კლასის აალებადი და წვადი სითხეების შესანახი დახურულ რომელთა ტევადობა 25 ლიტრს არ აღემატება.

1.2. პირველი და მე-2 კლასის მჟანგავების შესანახი ფართობები.

1.3. III, IV და V კლასის ორგანული ზეჟანგების შესანახი ფართობები.

1.4. ფართობები, სადაც ინახება, გამოიყენება ან გადაიზიდება მხუთავი, გამაღიზიანებელი და რადი

2. სათადარიგო ელექტრომომარაგება არ სჭირდება მექანიკური განიავების სისტემას, გამწმენდ სისტემ მარეგულირებელ სისტემებს, თუ დაყენებულია ენერგომომარაგების შეწყვეტის შემთხვევაში უსაფრთხოებ სპეციალიზებული სისტემა.

414.5.3 დაღვრის კონტროლი, დაწრეტა და შეჩერება. ოთახები, შენობები ან ფართობები, სადაც ინახება მყარი შემცველი ნივთიერებები, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს დაღვრის საკონტროლო, საჩერი ან საწრეტი საშუალე ფართობზე ხანძრის ჩასაქრობად გამოყენებული წყლის საკონტროლო საშუალებით.

414.6 შენობის გარეთ შენახვა, განაწილება და გამოყენება. საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შენობის გარეთ შ
გამოყენება შენობის გარეთ უნდა ხდებოდეს:

414.6.1 ატმოსფერული ზემოქმედებისაგან დაცვა. თუ საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შენობის გარეთ შესა
ადგილები დაცულია ატმოსფერული ზემოქმედებისაგან, ამგვარი ადგილები უნდა ჩაითვალოს გარე საწყობა
ადგილად, თუ ატმოსფერული ზემოქმედებისაგან დამცავი ნაგებობა 414.6.1.1 – 414.6.1.3 ქვეთავებს შეესაბამება.

414.6.1.1 კედლები. კედლები არ უნდა ზღუდავდეს ნაგებობის ერთზე მეტ მხარეს.

გამონაკლისი: კედლები შეიძლება ზღუდავდეს ნაგებობის რამდენიმე მხარეს ნაწილობრივ, თუ შემოზღუდ
პერიმეტრის 25%-ს არ აღემატება.

414.6.1.2 გამიჯვნის მანძილი. მანძილი ნაგებობიდან შენობებამდე, მიწის ნაკვეთების საზღვრებამდე, საზოგ
საზოგადოებრივ გზებზე გამავალ გასასვლელ საშუალებებამდე არ უნდა იყოს ნაკლები, ვიდრე მანძილი, რ
ზემოქმედებისაგან დაუცველ საწყობამდე ან საფრთხის შემცველი ნივთიერებების გამოყენების ადგილამდე
გამიჯვნის მანძილი უნდა დადგინდეს შესაძლო ავარიის ყველაზე უარესი სცენარის გათვალისწინებით სა
გაანგარიშების საფუძველზე, როდესაც დამაზიანებლი ფაქტორების სიდიდეები შეესაბამებიან უსაფრთხოებისა
ფუნქციონირების პირობების უზრუნველყოფას.

414.6.1.3 არაწვადი კონსტრუქცია. ზემოთ მდებარე კონსტრუქცია უნდა იყოს არაწვადი და მისი მაქსიმალური
იყოს.

გამონაკლისი: მაქსიმალური ფართობი დასაშვებია 506-ე ქვეთავის შესაბამისად გაიზარდოს.

414.7 საავარიო განგაში. დსშ ჯგუფის დაკავებულობებში ავარიული ვითარების აღმომჩენი და შემტყობინებელი საავა
წარმოდგენილი დებულებების მიხედვით უნდა დააყენონ.

414.7.1 შენახვა. ხელით სამართავი საავარიო განგაშის სისტემა უნდა დააყენონ შენობებში, ოთახებში ან ფართ
საფრთხის შემცველი ნივთიერებები. საავარიო განგაშის გამააქტიურებელი მექანიზმები უნდა დააყენონ სასაწყობო
ფართობების თითოეული შიგა გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომი კარის გარეთ. საავარიო განგაშის გამააქ
ამუშავებისას უნდა ჩაირთოს ადგილობრივი განგაშის ხმოვანი სიგნალი, რომელიც შენობაში მყოფთ საფრთხის შე
გამოწვეული საავარიო ვითარების შესახებ ამცნობს.

414.7.2 განაწილება, გამოყენება და გადაზიდვა. თუ დერეფნებში, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებში, პანდუსებზ
დერეფნებში ხდება NFPA 704-ის მიხედვით მე-3 ან 4-ე კატეგორიის საფრთხის შემცველი ნივთიერებების გა
სვლაგეზის (მარშრუტის) ყოველ 45 მ-ში, თითოეულ გასასვლელთან და გასასვლელთან მისადგომის გზა-კართან ა
საავარიო სატელეფონო სისტემა, ხელით სამართავი ადგილობრივი განგაშის სადგური ან განგაშის გამააქტიურებე
უნდა გადაეცემოდეს ცენტრალურ, კერძო ან დისტანციურ სადგურს ან ადგილობრივ სამორიგეო სადგურს და ასე
ადგილობრივი განგაშის ხმოვან სიგნალს.

414.7.3 ზედამხედველობა. საავარიო განგაშის სისტემებს ზედამხედველობას უნდა უწევდეს ცენტრალური, კ
სადგური ან ეს სისტემები უნდა ააქტიურებდეს ხმოვან და ვიზუალურ სიგნალს ადგილობრივ სამორიგეო სადგურში

ქვეთავი 415 – ჯგუფები დსშ-1, დსშ-2, დსშ-3, დსშ-4 და დსშ-5

415.1 რეგულირების საგანი. 415.1 – 415.10 ქვეთავების დებულებები ეხება საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შენახვ
ქვეთავში თითოეული გასაკონტროლებელი ფართობისათვის განსაზღვრულ მაქსიმალურად დასაშვებზე მეტი რაო
ნაგებობები, რომლებიც მოიცავს **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობებს, 414-ე ქვეთავის დებულებებს უნდა შეესაბამებოდეს.

415.2 განმარტებები. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

აალებადი ორთქლი ან კვამლი.

აალებადი, საფრთხის შემცველი საწარმოო სითხე.

აალების ქვედა ზღვარი.

ავარიის საკონტროლო სადგური.

აირაღმომჩენი უწყვეტი სისტემა.

აირის კარადა.

აირის ოთახი.

გამოყენება (ნივთიერება).

მომსახურე დერეფანი.

მყარი ნივთიერება.

მყისიერად საშიში სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის.

ნორმალური ტემპერატურა და წნევა.

ოთახები, სადაც სითხეს იყენებენ, ანაწილებენ და ურევენ.

სამუშაო გარემო (ადგილი).

საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერება.

საფრხის შემცველი საწარმოო ნივთიერების ოთახი.

საწარმოო ფართობი.

სითხე.

სითხის შესანახი ოთახი.

ფიზიოლოგიური სიფრთხილის ზღვრული დონე.

შემოზღუდული გამწოვი.

შენახვა, საფრთხის შემცველი ნივთიერებები.

ცალკე მდგომი შენობა.

415.3 ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა. დსშ ჯგუფის დაკავებულობები 907.2 ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლის
სისტემით უნდა აღიჭურვოს.

415.4 ავტოსაშხეფი სისტემა. დსშ ჯგუფის დაკავებულობები მთლიანად 903.2.5 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტ

415.5 ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. დსშ ჯგუფის დაკავებულობები უნდა მდებარეობდეს საკუთრების საზღ
დებულებების შესაბამისად. **დსშ**-2 და **დსშ**-3 ჯგუფებში, გარე კედელი დაკავებულობის შემომზღუდავი კედლის პერი
უნდა იყოს.

გამონაკლისი:

1. ოთახები, სადაც სითხეებს იყენებენ, ანაწილებენ და ურევენ, და რომელთა იატაკის ფართობი არ
აუცილებელი მდებარეობდეს შენობის გარე კედელთან, სადაც ისინი NFPA 30-ის მოთხოვნის შესაბამისად უნდ

2. სითხეების შესანახი ოთახები, რომელთა იატაკის ფართობი არ აღემატება 100 $მ^2$-ს, შეიძლება არ მდებ
კედელთან, სადაც ისინი NFPA 30-ის მოთხოვნის შესაბამისად უნდა მდებარეობდეს.

415.5.1 მინიმალური ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი დსშ ჯგუფის დაკავებულობაში. მიუხედავად ნებისმიერ
შენობები, რომლებიც მოიცავს **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობებს, უკან მინიმალურ ცეცხლგამყოფ მანძილზე უნდ
მოცემულია 415.5.1.1 – 415.5.1.4 ქვეთავებში. მანძილები უნდა გაიზომოს დაკავებულობის შემომზღუდავი კედლ
საზღვრებამდე, მათ შორის, საზოგადოებრივი გზის საზღვრებამდე. მანძილები მიწის ნაკვეთის სავარაუდო საზღვრ
კედლისა და ღიობის დამცავის განსასაზღვრავადაა დაწესებული, არ უნდა გამოიყენებოდეს მინიმალური ხანძარს
დასადგენად ისეთი შენობებისათვის, სადაც აწარმოებენ ან იყენებენ ფეთქებად ნივთიერებებს.

415.5.1.1 ჯგუფი დსშ-1. დსშ-1 დაკავებულობების ფართობები მიწის ნაკვეთის საზღვრიდან, არანაკლებ, 23 მ-ით უ

გამონაკლისი: შენობები, სადაც აწარმოებენ ფეიერვერკებს, და რომლებიც NFPA 1124-ის შესაბამისადაა გამიჯნულ

415.5.1.2 ჯგუფი დსშ-2. დსშ-2 დაკავებულობები უნდა შეიწიოს, არანაკლებ, 9,0 მ-ისა, სადაც დაკავებული ფარი და არ არის აუცილებელი, ცალკე მდგომ შენობაში მდებარეობდეს.

415.5.1.3 ჯგუფები დსშ-2 და დსშ-3. დსშ-2 და **დსშ**-3 დაკავებულობები უნდა შეიწიოს, არანაკლებ, 15 მ-ით, თუ ცალკე იდგეს (იხ. ცხრილი 415.3.2).

415.5.1.4 ფეთქებადი ნივთიერებები. დსშ-2 და **დსშ**-3. ჯგუფის დაკავებულობები, სადაც განთავსებულია ფე უნდა გაიმიჯნოს. იქ, სადაც გამყოფი მანძილები განსაზღვრული არ არის, აუცილებელი მანძილები უნდა გა ანგარიშის მიხედვით, რომელიც 414.1.3 ქვეთავის შესაბამისად მზადდება.

415.5.2 ცალკე მდგომი შენობები დსშ-1 და დსშ-2 ან დსშ-3 ჯგუფის დაკავებულობებისთვის. 415.5.2 ცხრილში რაოდენობის საფრთხის შემცველი ნივთიერებები 415.6 და 415.7 ქვეთავების მოთხოვნების მიხედვით უნდა ინახებო

415.5.2.1 კედლისა და ღიობის დაცვა. სადაც 415.5.2 ცხრილი მოითხოვს, რომ შენობა ცალკე იდგეს, კედლისა სჭირდება ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

ცხრილი 415.5.2

აუცილებელი ცალკე მდგომი შენობა

ცალკე მდგომი შენობა აუცილებელია, როდესაც ნივთიერების რაოდენობა აღემატება აქ განსაზღვრულს			
ნივთიერება	**კლასი**	**მყარი ნივთიერებები და სითხეები (კგ)[ა]**	**აირები (კუბური მეტრი)[ა]**
ფეთქებადი	ქვეკლასი 1.1 ქვეკლასი 1.2 ქვეკლასი 1.3 ქვეკლასი 1.4 ქვეკლასი 1.4 [ბ] ქვეკლასი 1.5 ქვეკლასი 1.6	მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა 906 მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა	ა/შ
მჟანგავები	კლასი 4	მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა	მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა
არამდგრადი (რეაქტიული) დეტონაციური	კლასი 3 ან 4	მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა	მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა
მჟანგავი, თხევადი და მყარი	კლასი 3 კლასი 2	1 087 200 1 812 000	ა/შ ა/შ
	დეტონაციური	მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა	ა/შ

ორგანული ზეჟანგები	კლასი I კლასი II კლასი III	მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა 22 650 45 300	ა/შ ა/შ ა/შ
არამდგრადი (რეაქტიული) არადეტონაციური	კლასი 3 კლასი 2	906 22 650	56,64 283,2
წყალრეაქტიულები	კლასი 3 კლასი 2	906 22 650	ა/შ ა/შ
თვითაალებადი (პიროფორული) აირები	ა/შ	ა/შ	56,64

ა/შ – არ შეესაბამება

ა. „მაქსიმალურად დასაშვები რაოდენობა“ ნიშნავს ერთ გასაკონტროლებელ ფართობზე მაქსიმალურად
რომელიც 307.7(1) ცხრილშია მოცემული.

ბ. 1.4 ქვეკლასში შესული ნივთიერებები და საგნები, ტრანსპორტირებისათვის შეფუთულ საგნებიანად, რ
ფეთქებადად, ან დამუშავების დროს გამოყენებული საგნები, რომლებიც არ იწვევენ დეტონაციას ან დეფლაგრა
ინდივიდუალური საგნების წონა 0,454 კგ-ს არ აღემატება.

415.6 სპეციალური დებულებები დსშ-1 ჯგუფის დაკავებულობებისათვის. დსშ-1 ჯგუფის დაკავებულობები უნდა იყო
არ გამოიყენება სხვა დანიშნულებით. მათი სიმაღლე არ აღემატება ერთ სართულს და არ აქვს მიწის დონის ქვედ
სივრცეები ან სხვა იატაკქვეშა სივრცეები. სახურავები უნდა იყოს მსუბუქი წონის კონსტრუქცია სათანადო თერმ
მგრძნობიარე ნივთიერება არ გაცხელდეს დაშლის ტემპერატურამდე. **დსშ**-1 ჯგუფის დაკავებულობები, სადაც
ფიზიკური, ისე ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შემცველი ნივთიერებები ისეთი რაოდენობით, რაც 307.1(2)
გასაკონტროლებელი ფართობისთვის განსაზღვრულ მაქსიმალურად დასაშვებ რაოდენობას აღემატება, უნდა აკმაყოფ
1, ისე **დსშ**-4 ჯგუფის დაკავებულობის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს.

415.6.1 იატაკები სასაწყობო ოთახებში. იატაკები ორგანული ზეჟანგების, თვითაალებადი (პიროფორული) ნივთიერ
(რეაქტიული) ნივთიერებების შესანახად განკუთვნილ ფართობებზე სითხეგაუმტარი, არაწვადი კონსტრუქციის უნდ

415.7 სპეციალური დებულებები დსშ-2 და დსშ-3 ჯგუფის დაკავებულობებისათვის. დსშ-2 და **დსშ**-3 ჯგუფის დ
გამოიყენება 415.5.2 ცხრილში მოცემულ რაოდენობაზე მეტი საფრთხის შემცველი ნივთიერებები, ისინი უნდა იყოს ც
რომლებიც არ გამოიყენება საფრთხის შემცველი ნივთიერებების წარმოების, გადამუშავების, განაწილების, გამოყენებ
307.3 ქვეთავში **დსშ**-1 ჯგუფის დაკავებულობებისთვის ჩამოთვლილი ნივთიერებები დასაშვებია მოთავსდეს **დსშ**-2
მდგომ შენობებში, თუ ნივთიერებების რაოდენობა ერთ გასაკონტროლებელ ფართობზე არ აღემატება 307.1(1) ც
მაქსიმალურად დასაშვებ რაოდენობას.

415.7.1 ცალკე მდგომი შენობები. ცალკე მდგომი შენობების სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს ერთ სართულს, მათ
დონის ქვედა სართულები, დაბალი სივრცეები ან სხვა იატაკქვეშა სივრცეები.

415.7.2 რამდენიმე საფრთხე. დსშ-2 ან **დსშ**-3 ჯგუფის დაკავებულობები, სადაც განთავსებულია ნივთიერებები, რომ
საფრთხეებს და საშიშია ჯანმრთელობისათვის, თუ ისინი წარმოდგენილია 307.1(2) ცხრილში ერთი გასაკონტროლ
მაქსიმალურად დასაშვებზე მეტი რაოდენობით, მაშინ ისინი **დსშ**-2, **დსშ**-3 ან **დსშ**-4 ჯგუფის დაკავებულობე
მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

415.7.3 არათავსებადი ნივთიერებების გამიჯვნა. 415.3.2 ცხრილში ჩამოთვლილისგან განსხვავებული საფრთხ
დასაშვებია განთავსდეს მათ საწარმოო, გადასამუშავებელ, მანაწილებელ, გამოსაყენებელ ან შესანახ ფართო
არათავსებადი ნივთიერებებისგან გამიჯნულია.

415.7.4 წყალ-რეაქტივები. დსშ-2 და **დსშ**-3 ჯგუფის დაკავებულობები, სადაც მდებარეობს წყალ-რეაქტიული ნივთი
უნდა იყოს. სითხეების გამტარი მილები არ უნდა გადიოდეს ისეთ ადგილებში ან ისეთი ადგილების ზემოთ, ს

ნივთიერებები იზოლირებული არ არის სითხეგაუმტარი კონსტრუქციით.

გამონაკლისი: ხანძრისგან დაცული მილის გაყვანა დასაშვებია ისეთი ფართობების ზემოთ ან მათზე გავლით, ს
რეაქტივები და მათი იზოლირება სითხეგაუმტარ კონსტრუქციას არ საჭიროებს.

415.7.5 იატაკები სასაწყობო ოთახებში. იატაკები ორგანული ზეჟანგების, თვითაალებადი (პიროფორული) ნივთ
არამდგრადი (რეაქტიული) ნივთიერებებისა და წყალ-რეაქტიული მყარი და თხევადი ნივთიერებების შესანახად გა
სითხეგაუმტარი, არაწვადი კონსტრუქციის უნდა იყოს.

415.7.6 წყალგაუმტარი ოთახი. წყალრეაქტიული მყარი და თხევადი ნივთიერებების შესანახად განკუთვნილი ოთახ
აიგოს წყალგაუმტარი მასალებით ისე, რომ წყალი არ გაატაროს. ამგვარ ოთახებში ან ფართობებზე არ უნდა იყოს ს
გარდა ავტოსაშხეფი სისტემებისათვის განკუთვნილი მილებისა.

415.8 ჯგუფი დსშ-2. დსშ-2 ჯგუფის დაკავებულობები 415.8.1 – 415.8.2 ქვეთავების შესაბამისად უნდა აიგოს.

415.8.1 წვადი მტვერი, მარცვლეულის გადამუშავება და შენახვა. 415.8.1.1 – 415.8.1.5 ქვეთავების დებულებები ე
სადაც წვადი მტვრის წარმომქმნელ ნივთიერებებს ინახავენ ან გადაზიდავენ. შენობა-ნაგებობები, სადაც წვად
ნივთიერებებს ინახავენ ან გადაზიდავენ, NFPA 61, NFPA 120, NFPA 651,NFPA 654, NFPA 655, NFPA 664 და
დებულებებს უნდა შეესაბამებოდეს.

415.8.1.1 კონსტრუქციის ტიპთან და სიმაღლესთან დაკავშირებული გამონაკლისი. შენობა-ნაგებობები უნდა
შენობების სიმაღლესთან და ფართობთან დაკავშირებული შეზღუდვების გათვალისწინებით, რომლე
წარმოდგენილი; გარდა იმ შემთხვევისა, თუ შენობა აგებულია I ან II ტიპის კონსტრუქციით, მარცვლეულის ელე
ნაგებობების სიმაღლეები და ფართობები შეუზღუდვი უნდა იყოს, ხოლო IV ტიპის კონსტრუქციის შემთხვევაში
უნდა იყოს 20 მეტრი, ასევე, გარდა იზოლირებული ფართობებისა, IV ტიპის ნაგებობის მაქსიმალური ს
გაიზარდოს 26 მ-მდე.

415.8.1.2 საფქვავი ოთახები. დაფქვის ან სხვა სამუშაოსათვის განკუთვნილი ოთახები ან სივრცეები, სადაც წარმ
ნაწილაკები, შემოზღუდული უნდა იყოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებ
შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად. თუ ფართობი არ აღემატება 280 $მ^2$-ს, ცე
უნდა იყოს, არანაკლებ, 2 საათი, ხოლო თუ ფართობი აღემატება 280 $მ^2$-ს – არანაკლებ, 4 საათი.

415.8.1.3 კონვეიერები. კონვეიერები, ნარჩენების გასატანი მილები, მილსადენები და მსგავსი მოწყობილობ
ოთახების ან სივრცეების შემოზღუდავებში, ისე უნდა აიგოს, რომ არ ატარებდეს მტვერსა და ორთქლს და
არაწვადი მასალის უნდა იყოს.

415.8.1.4 მარცვლეულის ელევატორები. მარცვლეულის ელევატორები, ალაოს საწარმოები და მსგავსი დანიშნულ
მიწის ნაკვეთის საზღვრიდან ან იმავე მიწის ნაკვეთზე მდებარე ნაგებობიდან 9,0 მ-ით უნდა იყოს დაშორებული
როდესაც ისინი რკინიგზის გასწვრივაა აგებული.

415.8.1.5 ქვანახშირის ბუნკერები. ქვანახშირის ბუნკერები, რომლებიც მიწის ნაკვეთის საზღვრების შიგა მხრიდან
მდებარე ნაგებობებიდან დაშორებულია 9 მ-ზე ნაკლები მანძილით, არანაკლებ, IB ტიპის კონსტრუქციის უნდ
საზღვრების შიგა მხრიდან 9 მ-ზე მეტი მანძილით დაშორების ან რკინიგზის გასწვრივ მდებარეობის შემთხვევა
სულ მცირე, IV ტიპის კონსტრუქციის, თუ მისი სიმაღლე 20 მ-ს არ აღემატება.

415.8.2 აალებადი და წვადი სითხეები. დსშ-2 და **დსშ**-3 ჯგუფების დაკავებულობებში, აალებადი და წვადი სითხე
გადამუშავება და ტრანსპორტირება 415.8.2.1 – 415.8.2.4 ქვეთავების შესაბამისად უნდა მოხდეს.

415.8.2.1 შერეული დაკავებულობები. თუ აალებადი და წვადი სითხეების შესანახი ავზისთვის განკუთვნილი
შენობაში, რომელიც მოიცავს ორ ან მეტ დაკავებულობას, ხოლო სითხის რაოდენობა აღემატება თითოეუ
ფართობზე 508.4 ქვეთავის მოთხოვნისამებრ მაქსიმალურად დასაშვებ რაოდენობას, ის მთლიანად იზოლირებულ
დაკავებულობებისგან.

415.8.2.1.1 სიმაღლესთან დაკავშირებული გამონაკლისი. თუ შესანახი ავზები მდებარეობს შენობაში, რომლის
არაუმეტეს ერთი სართულია, 503-ე ქვეთავით განსაზღვრული სიმაღლის შეზღუდვა **დსშ** ჯგუფს არ უნდა შეეხ

415.8.2.2 ავზის დაცვა. შესანახი ავზი არაწვადი მასალისა უნდა იყოს და დაცული უნდა იყოს ფიზიკური დ
ავზ(ებ)ის ფიზიკური დაზიანებისაგან დასაცავად დასაშვებია მათ გარშემო აიგოს ცეცხლმედეგი ზღუდეები ან თა
ორივე ერთად.

415.8.2.3 განგაში გაჟონვისას. უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ავტომატური განგაშის მექანიზმი, რომელიც მიან

და ოთახიდან სითხის გაჟონვაზე. იმ ოთახის ყველა შესასვლელთან, სადაც მდებარეობს შესანახი ავზი, რომ
განგაშის მექანიზმი უნდა გამოსცემდეს გარემომცველი ხმაურის დონეზე 15 დეციბელით მაღალ ხმოვან სიგნალ
კართან უნდა მოთავსდეს ნიშანი, რომელიც მიანიშნებს ოთახში შესაძლო საფრთხის შემცველ გარემოზე, ან ნიშა
შემდეგი ტექსტი: გაფრთხილება: როცა სიგნალია ჩართული, ოთახში საშიში ვითარებაა. გაჟონვისას გა
ზედამხედველობა უნდა ხდებოდეს მე-9 თავის შესაბამისად, რათა გაუმართაობის შეტყობინება შესაბამის სადგურ

415.8.2.4 ავზის სხვა ღიობები, საჰაეროს გარდა. საჰაეროს გარდა, ავზის სხვა ღიობები ისე უნდა დაგეგ
კონცენტრირებულმა სითხეებმა ან ორთქლმა არ გაჟონოს.

415.9 ჯგუფები დსშ-3 და დსშ-4. ჯგუფები **დსშ**-3 და **დსშ**-4 *წესების* შესაბამისი დებულებების მიხედვით უნდა აიგოს.

415.9.1 აალებადი და წვადი სითხეები. დსშ-3ჯგუფის დაკავებულობებში აალებადი და წვადი სითხეების შენახვა, გ
და ტრანსპორტირება 415.8.2 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

415.9.2 აირის ოთახები. აირის ოთახები სხვა ფართობებისგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად
ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად, რომელთა ცე
არანაკლებ, ერთი საათია.

415.9.3 სასაწყობო ოთახების იატაკები. კოროზიის გამომწვევი/აგრესიული სითხეების, ძლიერ მომწამლავი ან მომწ
შესანახი ფართობების იატაკები სითხეგაუმტარი, არაწვადი მასალისგან უნდა აიგოს.

415.9.4 გამიჯვნა – ძლიერ მომწამლავი მყარი და თხევადი ნივთიერებები. ძლიერ მომწამლავი მყარი და თხევადი ნი
არ ინახება საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შესანახ კარადებში, საფრთხის შემცველი ნივთიერებების სხ
გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად
ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, ერთი საათია.

415.10 ჯგუფი დსშ-5. *წესებში* წარმოდგენილ სხვა მოთხოვნებთან ერთად, ჯგუფი **დსშ**-5 415.10.1 – 415.10.11 ქვეთავ
აკმაყოფილებდეს.

415.10.1 წარმოების ფართობები. წარმოების ფართობები 415.10.1.1 – 415.10.1.8 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა შეესაბამ

415.10.1.1 საფრთხის შემცველი ნივთიერებები. საფრთხის შემცველი ნივთიერებები და საფრთხის შემცველი ს
415.10.1.1.1 – 415.10.1.1.2 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

415.10.1.1.1 საერთო რაოდენობა. ერთ წარმოების ფართობზე შესანახი ან გამოსაყენებელი საფრთხის შემცველ
რაოდენობა 415.10.1.1.1 ცხრილში განსაზღვრულ რაოდენობას არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: ნებისმიერი საფრთხის შემცველი კატეგორიისათვის 415.10.1.1.1 ცხრილში მოცემული რაო
არ გაითვალისწინება, თუ საწარმოო ფართობზე საფრთხის შემცველი ნივთიერებების რაოდენობა 307.1(1)
მიხედვით ერთი გასაკონტროლებელი ფართობისათვის დაშვებულ მაქსიმალურ რაოდენობას არ აღემატება

ცხრილი 415.10.1.1.1

საფრთხის შემცველი მასალების რაოდენობის შეზღუდვა ერთ საწარმოო ფართობზე დსშ-5 ჯგ

საფრთხის კატეგორია	მყარი ნივთიერებები (კგ-ები ერთ კვადრატულ მეტრზე)	სითხეები (ლიტრი ერთ კვადრატულ მეტრზე)	აირი ($მ^3$ – NTP/$მ^2$)
ფიზიკური საფრთხის შემცველი ნივთიერებები			
წვადი მტვერი	შენიშვნა „ბ“	ა/შ	ა/შ
წვადი ბოჭკო შეუფუთავი შეფუთული	შენიშვნა „ბ“ შენიშვნები „ბ“, „გ“	ა/შ	ა/შ

წვადი სითხე II IIIA IIIB კომბინაციის კლასი I, II და IIIA	ა/შ	0,407 0,814 შეუზღუდავი 1,628	ა/შ
კრიოგენული აირი აალებადი მჟანგავი	ა/შ	ა/შ	შენიშვნა „დ“ 0,381
ფეთქებადი ნივთიერებები	შენიშვნა „ბ“	შენიშვნა „ბ“	შენიშვნა „ბ“
აალებადი აირი აეროვანი სითხე	ა/შ	ა/შ	შენიშვნა „დ“ შენიშვნა „დ“
აალებადი სითხე IA IB IC კომბინაციის კლასი IA, IB და IC კომბინაციის კლასი I, II და IIIA	ა/შ	0,102 1,017 1,017 1,017 1,628	ა/შ
აალებადი მყარი ნივთიერება	0,005	ა/შ	ა/შ
ორგანული ზეჟანგი არაკლასიფიცირებული დეტონაციური კლასი I კლასი II კლასი III კლასი IV კლასი V	შენიშვნა „ბ“ შენიშვნა „ბ“ 0,122 0,488 შეუზღუდავია შეუზღუდავია	ა/შ	ა/შ
მჟანგავი აირი აეროვანი სითხე	ა/შ	ა/შ	0,381 0,381

აირისა და სითხის კომბინაცია			0,381
მჟანგავი კლასი 4 კლასი 3 კლასი 2 კლასი 1 კომბინაცია კლასი 1, 2, 3	შენიშვნა „ბ“ 0,015 0,015 0,015 0,015	შენიშვნა „ბ“ 0,122 0,122 0,122 0,122	ა/შ
თვითაალებადი (პიროფორული) ნივთიერება	შენიშვნა „ბ“	0,0508	შენიშვნები „დ“ და „ე“
არამდგრადი კლასი 4 კლასი 3 კლასი 2 კლასი 1	შენიშვნა „ბ“ 0,122 0,488 შეუზღუდავი	შენიშვნა ბ 0,1017 0,407 შეუზღუდავი	შენიშვნა „ბ“ შენიშვნა „ბ“ შენიშვნა „ბ“ შეუზღუდავი
წყალრეაქტიული კლასი 3 კლასი 2 კლასი 1	შენიშვნა ბ 1,220 შეუზღუდავი	0,0508 1,0175 შეუზღუდავი	ა/შ
ჯანმრთელობისთვის საფრთხის შემცველი ნივთიერებები			
კოროზიული ნივთიერებები	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი
ძლიერ მომწამლავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შენიშვნა „ბ“
მომწამლავი ნივთიერებები	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შენიშვნა „ბ“

ა/შ – არ შეესაბამება.

ა. მილში არსებული საფრთხის შემცველი ნივთიერებები არ უნდა იქნეს გათვალისწინებული რაოდენობებ

ბ. ერთ საწარმოო ფართობზე საფრთხის შემცველი ნივთიერებების რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდ ფართობისათვის მაქსიმალურად დასაშვებ რაოდენობას, რომელიც 307.1(1) და 307.1(2) ცხრილებშია მოცემუ

გ. მჭიდროდ შეფუთული ბამბის შეკვრა, რომელიც აკმაყოფილებს ISO 8115 შეფუთვის მოთხოვნებს, არ ყ მასალებში.

დ. აალებადი, თვითაალებადი (პიროფორული), მომწამლავი და ძლიერ მომწამლავი გაზების საერთ აღემატებოდეს 2745 კუბურ მეტრს ნორმალური წნევისა და ტემპერატურის პირობებში.

ე. თვითაალებადი (პიროფორული) აირების საერთო რაოდენობა შენობაში 415.3.2 ცხრილში მოცემულ აღემატებოდეს.

415.10.1.1.2 საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებები. ერთ საწარმოო ფართობზე შესანახი საფრთხ ნივთიერებების მაქსიმალური რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 307.1(1) და 307.1(2) ცხრილებში ერ ფართობისათვის დაშვებულ მაქსიმალურ რაოდენობას.

415.10.1.2 გამოჯვნა. საწარმოო ფართობები, რომელთა ზომები შეზღუდულია 415.10.1.1.1 ცხრილში განსაზღვრუ
ნივთიერებების რაოდენობის მიხედვით, ერთმანეთის, დერეფნებისა და შენობის სხვა ნაწილებისაგან უნდა გა
შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ან
ერთად, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, ერთი საათია.

გამონაკლისი:

1. ამგვარი ცეცხლმედეგი ზღუდის კედლებში დატანებული კარები, მათ შორის, დერეფნებში გამავ
თვითიკეტებადი ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, ¾ სა

2. დასაშვებია, რომ საწარმოო ფართობებსა და დერეფნებს შორის იყოს ყრუ ფანჯრები, რომელთა მი
ხარისხი 716-ე ქვეთავს შესაბამისად, არანაკლებ, ¾ საათია (45 წუთია), რაც.

415.10.1.3 დაკავებული დონეების მდებარეობა. საწარმოო ფართობების დაკავებული დონეები მიწის დონიდან
უფრო მაღლა უნდა მდებარეობდეს.

415.10.1.4 იატაკები. ზედაპირის საფარის გარდა, საწარმოო ფართობების იატაკები არაწვადი კონსტრუქციისა უნდ

საწარმოო ფართობების იატაკებში დატოვებულ ღიობებს შეიძლება არ ჰქონდეს დამცავი, თუ ურთიერთდა
გამოყენებულია მხოლოდ ისეთი მექანიკური მოწყობილობებისათვის, რომლებიც უშუალოდ ამგვარ საწარმოო ფ
ქვეთავი 415.10.1.5) დაკავშირებული.

იატაკები, რომლებიც დაკავებულობის გამმიჯნავი საშუალების ნაწილია, სითხეგაუმტარი უნდა იყოს.

415.10.1.5 იატაკებში გამავალი შახტები და ღიობები. ლიფტების შახტები, საჰაერო შახტები და იატაკებში
შემოზღუდული უნდა იყოს, თუ ამას 712-ე და 713-ე ქვეთავები მოითხოვს. საწარმოო ფართობების ს
გაყვანილობები, არხები და მილსადენები არ უნდა კვეთდეს ორზე მეტ იატაკს. კაბელების, საკაბელე ღარების, მი
მილსადენების, საიზოლაციო მილების ან არხების გარშემო რგოლისებრი ღრეჩო უნდა დაიგმანოს იატაკის დონე
იმოძრაოს. საწარმოო ფართობი, იმ ფართობებიანად, სადაც არხები და მილსადენები ვრცელდება, ერთ კონდიც
ჩაითვალოს.

415.10.1.6 განიავება. საწარმოო ფართობზე, სადაც ინახება ან გამოიყენება საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიე
არანაკლებ, 0,044 ლ/წ/მ^2 სიჩქარის მექანიკური გამწოვი განიავების სისტემა. ერთი საწარმოო ფართობის ჰაერის გა
იყოს დაკავშირებული სხვა არხების სისტემასთან, რომელიც მდებარეობს შენობაში, თუმცა იგი ამ საწარმოო ფართ

განიავების სისტემამ უნდა დაიჭიროს და გაიწოვოს სამუშაო ადგილებში წარმოქმნილი აირები, კვამლი და ორთქ

სამუშაო ადგილას (გარემოში) ერთსა და იმავე გამწოვ სისტემასთან არ უნდა იყოს მიერთებული ორი ან
გამონაბოლქვმა ნივთიერებებმა ცალკე ან კომბინაციაში შეიძლება განაპირობოს ცეცხლის გაჩენა, აფეთქება
ქიმიური რეაქცია.

გამწოვი არხები, რომლებიც გადის 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებულ ცეცხლმედეგ ზღუდეებში ან 711-ე ქვეთა
თარაზულ ანაწყობებში, უნდა მოთავსდეს შესაბამის ცეცხლმედეგობის ხარისხიან შახტაში. გამწოვი არხებ
ცეცხლმედეგ კედლებში.

ცეცხლის ფარსაკეტები არ უნდა ჩააყენონ გამწოვ არხებში.

415.10.1.7 საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების გადაზიდვა საწარმოო ფართობებზე. საწარმოო ფ
შემცველი საწარმოო ნივთიერებები უნდა გადაიზიდოს დახურული მილსადენი სისტემების მეშვეობით, რომლე
ქვეთავს, ასევე, მომსახურე დერეფნების მეშვეობით, რომლებიც შეესაბამება 415.10.33 ქვეთავს, ან დერ
ნებადართულია 415.10.2 ქვეთავის გამონაკლისით.

415.10.1.8 ელექტრომოწყობილობები. საწარმოო ფართობზე ელექტრომექანიზმები და დანადგარები NFPA 70-ს
საფრთხის შემცველი ადგილებისათვის არსებული მოთხოვნები არ ეხება ისეთ ადგილებს, სადაც ჰაერცვლის სა
მცირე, ოთხჯერ მეტია, ვიდრე ეს 415.10.1.6 ქვეთავშია გათვალისწინებული და სადაც ჰაერი იცვლება, არანაკლებ
ეს განსაზღვრულია 415.10.1.6 ქვეთავში. დასაშვებია რეცირკულირებული ჰაერის გამოყენება.

415.10.1.8.1 სამუშაო ადგილები. სამუშაო ადგილები არ უნდა მოქმედებდეს შესაბამისი გამწოვის გარეშე. სამუ
განიავებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები 415.10.1.6 ქვეთავში იხილეთ.

415.10.2 დერეფნები. დერეფნები უნდა შეესაბამებოდეს მე-10 თავს და საწარმოო ფართობებისგან 415.10.1.2 ქვე

გაიმიჯნოს. დერეფნებში არ უნდა ხვდებოდეს საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებები და არ უნდა
ნივთიერებების გადასაზიდად. ამგვარი ნივთიერებები უნდა გადაიზიდოს მხოლოდ დახურული მილსადენი ს
415.10.6.4 ქვეთავში განსაზღვრულია.

გამონაკლისი: არსებული საწარმოო ფართობების გადაკეთების ან შეცვლის შემთხვევაში, საფრთხის შემცველი ს
დასაშვებია გადაიზიდოს არსებულ დერეფნებში, თუ არსებობს შემდეგი პირობები:

1. არასაწარმოო საფრთხის შემცველი ნივთიერებები დერეფნების გავლით გადაიზიდება ლაბორატო
ტესტირების შესრულებისას;

2. არსებული საწარმოო ფართობების გადაკეთების ან შეცვლისას საფრთხის შემცველი ნივთიერებები გ
დერეფნების გავლით ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობების ჩათვლით:

2.1 დერეფნები. გადასაკეთებელი საწარმოო ფართობების მომიჯნავედ მდებარე დერეფნები უნდ
ქვეთავს, რომელიც ეხება სიგრძეს და განსაზღვრულია შემდეგნაირად:

2.1.1 დერეფნისა და საწარმოო ფართობის საზიარო კედლის სიგრძე;

2.1.2 მანძილი დერეფნის გასწვრივ იმ წერტილამდე, საიდანაც საფრთხის შემცველი ს
შედის საწარმოო ფართობის დამხმარე დერეფანში.

2.2 საავარიო განგაშის სისტემა. დერეფნებში, ყოველ 46 მ-ში და თითოეულ გასასვლელთან და
საავარიო სატელეფონო სისტემა, ადგილობრივი ხელით სამართავი განგაშის სადგური ან განგაშის
მექანიზმი. სიგნალი უნდა გადაეცემოდეს ცენტრალურ, კერძო ან დისტანციურ სადგურს ან
სადგურს და ასევე უნდა ააქტიურებდეს ადგილობრივი ხმოვანი განგაშის სიგნალს;

2.3 გადაზიდვისათვის გამოსაყენებელი ღიობები. თვითიკეტებადი კარები, რომელთა ცეცხ
არანაკლებ, ერთი საათია, ეს კარები გადაზიდვისათვის გამოსაყენებელ ღიობებს უნდა
დერეფნებისგან. გადაზიდვისათვის გამოსაყენებელი ღიობები უნდა აიგოს დერეფნების მიმართ ა
შესაბამისად და მათ დასაცავად უნდა დააყენონ ავტომატური საშხეფი სისტემა.

415.10.3 მომსახურე დერეფნები. დსშ ჯგუფის დაკავებულობაში მდებარე მომსახურე დერეფნები 415.10.3.1 -
მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

415.10.3.1 გამოყენების პირობები. მომსახურე დერეფნები სხვა დერეფნებისგან 415.10.1.2 ქვეთავის შესაბამ
მომსახურე დერეფანი არ უნდა გამოიყენებოდეს, როგორც აუცილებელი დერეფანი.

415.10.3.2 მექანიკური განიავება. მომსახურე დერეფნები 415.10.1.6 ქვეთავის შესაბამისად მექანიკურად უნდა ნი
უნდა იყოს, არანაკლებ, საათში ექვსჯერ (რომელიც მეტი იქნება).

415.10.3.3 გასასვლელი საშუალებები. მომსახურე დერეფნის ნებისმიერი წერტილიდან გასასვლელისაკენ, გას
დერეფნისკენ ან საწარმოო ფართობში შემავალი კარისკენ მაქსიმალური სავალი მანძილი არ უნდა აღემატებოდე
1,2 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. გასასვლელი უნდა იყოს, არანაკლებ, ორი. აუცილებელი გასასვლელი საშუალებ
უნდა გადიოდეს საწარმოო ფართობზე. მომსახურე დერეფნების კარები უნდა იღებოდეს გასასვლელისკენ სავა
თავისით უნდა იხურებოდეს.

415.10.3.4 მინიმალური სიგანე. მომსახურე დერეფნის თავისუფალი სიგანე უნდა იყოს, არანაკლებ, 1,5 მ, ან 8
ყველაზე განიერი ოთხთვალა საზიდავი/ურიკა ან ურიკა, რომელიც დერეფანში გამოიყენება.

415.10.3.5 საავარიო განგაშის სისტემა. საავარიო განგაშის სისტემები უნდა შეესაბამებოდეს ამ ნაწილს და 414.7
ერთ გასაკონტროლებელ ფართობზე მაქსიმალურად დასაშვებ რაოდენობასთან დაკავშირებული დებულებე
შემცველი საწარმოო ნივთიერებებისათვის საჭირო საავარიო განგაშის სისტემებს.

415.10.3.5.1 მომსახურე დერეფნები. მომსახურე დერეფნებში უნდა დააყენონ საავარიო განგაშის სისტემ
მომსახურე დერეფანში, სულ მცირე, ერთი განგაშის მექანიზმი იყოს.

415.10.3.5.2 დერეფნები, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები. დერეფნების, შიგა გასასვლელის გზა
და გასასვლელის გზა-დერეფნების საავარიო განგაში 414.7.2 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

415.10.3.5.3 სითხეების შესანახი ოთახები, საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების შესანახი ოთახ
სითხეების შესანახი ოთახების, საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების შესანახი ოთახებისა და აი

განგაში 414.7.1 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

415.10.3.5.4 განგაშის გამააქტიურებელი მექანიზმები. საავარიო სატელეფონო სისტემა, ადგილობრივი ხელ მექანიზმი ან განგაშის გამააქტიურებელი სხვა მექანიზმები შეიძლება გამოყენებულ იქნეს, როგო გამააქტიურებელი მექანიზმები.

415.10.3.5.5 განგაშის სიგნალები. საავარიო განგაშის სისტემის გააქტიურებისას უნდა ჩაირთოს ადგილობრი ავარიის საკონტროლო სადგურს უნდა გადაეცეს.

415.10.4 საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების შენახვა. საწარმოო ფართობებზე საფრთხის შემცველი ს უნდა ინახებოდეს სპეციალურ სასაწყობო კარადებში, აირის კარადებში ან სამუშაო ადგილის საზღვრებში ნივთიერებები უნდა ინახებოდეს *წესების* შესაბამისი დებულებების შესაბამისად.

415.10.5 საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების ოთახების, აირის ოთახებისა და სითხეების შესანახი ოთ შემცველი საწარმოო ნივთიერებების ოთახები, აირის ოთახები და სითხეების შესანახი ოთახები 415.10.5.1 – მოთხოვნების შესაბამისად უნდა აიგოს.

415.10.5.1 საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების ოთახები და აირის ოთახები. საფრთხის შემცველი სა და აირის ოთახები სხვა ფართობებისაგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგ ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად. ცეცხლმედეგობის ხარისხი უ საათი, სადაც ფართობი 28 მ^2 ან მეტია და, არანაკლებ, ერთი საათი, სადაც ფართობი 28 მ^2-ზე ნაკლებია.

415.10.5.2 სითხის შესანახი ოთახები. სითხის შესანახი ოთახები უნდა აიგოს ქვემოთ წარმოდგენილი მოთხოვნები

1. 50 მ^2-ზე მეტი ფართობის ოთახებს უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, ერთი გარეთ გამავალი კარი, რომელიც მისად სამაშველო დანაყოფისათვის.

2. ოთახები სხვა ფართობებისაგან გამიჯნული უნდა იყოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდ შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად. მინიმალური ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდ საათისა, როცა ოთახის ფართობი 14 მ^2-მდეა და არანაკლებ 2 საათისა, როცა ოთახის ფართობი 14 მ^2-ზე მეტია.

3. ასეთ ადგილებში არსებული თაროები, ცხაურები და ხის პანელები უნდა იყოს არაწვადი კონსტრუქციის ან არანაკ სისქის ხის მასალის, ან ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხის მასალის.

4. I კლასის აალებადი სითხეების შესანახად განკუთვნილი ოთახები მიწის დონის ქვედა სართულში არ უნდა მოთავსდ

415.10.5.3 იატაკები. ზედაპირის საფარის გარდა, საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების ოთახების ოთახების იატაკები უნდა იყოს არაწვადი და სითხეგაუმტარი კონსტრუქციის. იატაკების ზემოთ მდებარე ცხაურ უნდა იყოს.

415.10.5.4 მდებარეობა. თუ არსებობს საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების, სითხის შესანახი და აირ ჰქონდეს, სულ მცირე, ერთი გარე კედელი, რომელიც მიწის ნაკვეთის საზღვრებიდან, მათ შორის, საზოგადო არანაკლებ, 9,0 მ-ით უნდა იყოს დაშორებული.

415.10.5.5 აფეთქების კონტროლი. აფეთქება უნდა კონტროლდებოდეს იმ ადგილებში, სადაც ეს 414.5.1 გათვალისწინებული.

415.10.5.6 გასასვლელები. თუ საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების, სითხის შესანახ და აირის ოთახებ ერთი პირდაპირ შენობის გარეთ უნდა გადიოდეს.

415.10.5.7 კარები. ცეცხლმედეგი ზღუდის კედელში დატანებული კარები, მათ შორის, დერეფნებში გამავა თვითიკეტებადი ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი, რომლის ცეცხლისგან დაცვის ხარისხი, არანაკლებ, ¾ საათია (45

415.10.5.8 განივება. მექანიკური გამწოვი განიავება უნდა დააყენონ სითხის შესანახ ოთახებში, საფრთხ ნივთიერებების ოთახებსა და აირის ოთახებში. მისი სიჩქარე არ უნდა იყოს 0,044 ლ/წ/მ^2-ზე ნაკლები ან ჰაერც არანაკლებ ექვსი ცვლა უნდა იყოს.

აირის ოთახების გამწოვი განიავების დაგეგმარება (დიზაინი) ისე უნდა შესრულდეს, რომ იმუშაოს უარყოფ

განსხვავდება გარემომცველ ფართობებზე არსებული წნევისგან და გამწოვი განიავება გამწოვი სისტემისკენ მიმარ

415.10.5.9 საავარიო განგაშის სისტემა. საავარიო განგაშის სისტემა უნდა დააყენონ სითხის შესანახ ოთახებშ საწარმოო ნივთიერებებისა და აირის ოთახებში.

საავარიო განგაშის გამააქტიურებელი მექანიზმები ამგვარი ოთახების შიგნიდან გასასვლელი თითოეული კარ განთავსდეს.

საავარიო განგაშის გამააქტიურებელი მექანიზმის გააქტიურებისას უნდა ჩაირთოს ადგილობრივი განგაშის სისტ საკონტროლო სადგურს უნდა გადაეცეს.

საავარიო სატელეფონო სისტემა, ადგილობრივი ხელით სამართავი განგაშის მექანიზმი ან განგაშის გამააქტიურ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს, როგორც საავარიო განგაშის გამააქტიურებელი მექანიზმები.

415.10.6 მილსადენები და მილები (შიგა დიამეტრის მიხედვით). საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებებ მილსადენები და მილები (შიგა დიამეტრის მიხედვით) ამ ქვეთავსა და ASME B 31.3-ს უნდა შეესაბამებოდეს.

415.10.6.1 საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებები, რომლებიც შეიცავს ჯანმრთელობისათვის მე-3 ან მე-4 სისტემები, საიდანაც მიეწოდება მე-3 ან მე-4 კატეგორიის ჯანმრთელობისათვის საფრთხის შემცველი სითხეებ უნდა მიადუღონ სისტემებთან, გარდა იმ შეერთებებისა, რომლებიც განიავებად შემოზღუდულ სივრცეში მდებ აირია, ხოლო თუ ნივთიერება სითხეა, დასაშვებია დაწრეტის ნებადართული მეთოდის ან ჰერმეტული შეერთებებ

415.10.6.2 მდებარეობა მომსახურე დერეფნებში. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების მიმწოდებელი მ (შიგა დიამეტრის მიხედვით) მომსახურე დერეფნებში ხილულ ადგილას უნდა განთავსდეს.

415.10.6.3 ჭარბი ნაკადის კონტროლი. თუ მილსადენებში გადის საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების ს კპა-ზე მაღალი წნევით, ჭარბი ნაკადი უნდა გაკონტროლდეს. თუ მილსადენები სითხის შესანახი ოთახიდა საწარმოო ნივთიერებების ან აირის ოთახიდან მოდის, ჭარბი ნაკადის მაკონტროლებელი უნდა მოთავსდეს ს საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების ოთახში ან აირის ოთახში. თუ მილსადენები იწყება დიდი მოცულ ნაკადის მაკონტროლებელი უნდა მოთავსდეს დიდი მოცულობის წყაროსთან რაც შეიძლება ახლოს.

415.10.6.4 მოწყობა დერეფნებში და სხვა ფართობებს ზემოთ. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების მ (შიგა დიამეტრის მიხედვით) დერეფნის კედლებისა და იატაკის ან სახურავის მიერ შექმნილ სივრცეში, ან სხვა დ მდებარე დამალულ სივრცეებში 415.10.6.1 – 415.10.6.3 ქვეთავების შესაბამისად უნდა განთავსდეს და შ აკმაყოფილებდეს:

1. ავტოსაშხეფები უნდა დააყენონ სივრცეში, თუ სივრცის ყველაზე მცირე ზომა 15 სმ-ზე ნაკლებია.

2. უნდა დააყენონ გასანიავებელი სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს საათში ექვს ჰაერცვლას. ს ფართობიდან ჰაერის გასატარებლად არ უნდა გამოიყენებოდეს.

3. როცა მილსადენები და მილები (შიგა დიამეტრის მიხედვით) გამოიყენება საფრთხის შემცველი სი მიმღები (რეცეპტორი) უნდა დააყენონ ასეთი მილსადენების და მილების (შიგა დიამეტრის მიხედვით) სი (რეცეპტორი) ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ შეაგროვოს ნებისმიერი გამონაშვები ან ნაჟონი და ჩაწრიტოს ერთსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი შემომზღუდავი მიმღების (რეცეპტორის) ნაწილად არ უნდა გა

4. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების მიმწოდებელი მილსადენები და მილები (გარე დიამე ნარჩენების გასატანი არალითონის მილები, დერეფნისა და დაკავებულობისგან (გარდა **დსშ**-5 ჯგუ ცეცხლმედეგი ზღუდეებით, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, ერთი სააათია. თაბაშირი შემოზღუდულ სივრცეში მილსადენების მხარეს მდებარე გადაბმებს საიზოლაციო ლენტის მიკვრა არ სჭირ ჩარჩოს ნაწილები ხვდება. შემოზღუდული სივრცის მისადგომი ღიობები ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იყოს დაცული.

5. ადვილად მისადგომი, ხელით სამართავი ან ავტომატური დისტანციურად გააქტიურებადი ავარიული უნდა დააყენონ მილსადენებზე და მილებზე (გარე დიამეტრის მიხედვით), გარდა ნარჩენების გასა ადგილებში:

5.1 საწარმოო ფართობზე შემავალი განშტოებების შეერთებებთან.

5.2 დერეფნებში შესასვლელებთან.

გამონაკლისი: თუ მიმწოდებელი მილსადენები, რომლებიც განივად კვეთს დერეფნებს და დერეფნის გადა
ჩასმულია რკინის მილში ან მილში (გარე დიამეტრის მიხედვით) არ არის აუცილებელი, აკმაყოფილებდეს 1 – 5

415.10.6.5 ამოცნობა. მილსადენებსა და მილებს (გარე დიამეტრის მიხედვით) და საფრთხის შემცველ სა
ნარჩენების გასატან მილებს ANSI A 13.1-ის შესაბამისად უნდა ჰქონდეს ამოსაცნობი ნიშნები, რომლებზეც გა
შესახებაა მითითებული.

415.10.7 აირაღმომჩენი უწყვეტმოქმედი სისტემები. საფრთხის შემცველი აიროვანი საწარმოო ნივთიერებებ
უწყვეტმოქმედი სისტემა 415.10.7.1 და 415.10.7.2 ქვეთავების შესაბამისად უნდა დააყენონ, თუ აირის ფიზიოლო
ზღვრული დონე უფრო მაღალია, ვიდრე აირისა და აალებადი აირებისათვის ზემოქმედების დასაშვები ზღვარი.

415.10.7.1 საჭიროების შემთხვევა. აირაღმომჩენი უწყვეტმოქმედი სისტემა 415.10.7.1.1 – 415.10.7.1.4 ქვე
ფართობებზე უნდა დააყენონ.

415.10.7.1.1 საწარმოო ფართობები. თუ აირი გამოიყენება საწარმოო ფართობზე, საწარმოო ფართობზე უნდა
უწყვეტმოქმედი სისტემა.

415.10.7.1.2 საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების ოთახები. თუ აირი გამოიყენება საფრთხ
ნივთიერებების ოთახებში, იქ აირაღმომჩენი უწყვეტმოქმედი სისტემა უნდა დააყენონ.

415.10.7.1.3 აირის კარადები, გამწოვიანი შემოზღუდული სივრცეები და აირის ოთახები. აირაღმომჩენი უწყვე
დააყენონ აირის კარადებსა და გამწოვიან შემოზღუდულ სივრცეებში. აირაღმომჩენი უწყვეტმოქმედი სისტე
ოთახებში, თუ აირები აირის კარადებსა და გამწოვიან შემოზღუდულ სივრცეებში არაა მოთავსებული.

415.10.7.1.4 დერეფნები. როცა აირების ტრანსპორტირება ხდება მილსადენებით, რომელიც მოთავსებულია
იატაკითა და დერეფნის სახურავით შექმნილ სივრცეში, აირაღმომჩენი უწყვეტმოქმედი სისტემა უნდა დააყენ
მილსადენი, ასევე დერეფანში.

გამონაკლისი: აირაღმომჩენი უწყვეტმომქმედი სისტემა საჭირო არ არის, თუ მიმწოდებელი მილსადენი, რ
დერეფნის გადაკვეთის მთელ სიგანეზე რკინის მილშია ან მილშია (გარე დიამეტრის მიხედვით) ჩასმული.

415.10.7.2 აირაღმომჩენი სისტემის მუშაობა. აირაღმომჩენი უწყვეტმოქმედი სისტემა უნდა აკონტროლებდეს
მოწყობილობას, სადაც აირი ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა აირის კონცენტრაციის დონეზე ან უფრო დაბლაა:

1. სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიში სიდიდეები, როცა დაკვირვების წერტილი ვაკუუ
შემომზღუდავების ან აირის კარადების საზღვრებშია.

2. ზემოქმედების დასაშვები ზღვრული დონეები, როდესაც დაკვირვების წერტილი ვაკუუმ
შემომზღუდავების ან აირის კარადების საზღვრებს გარეთაა.

3. აალებადი აირებისთვის, აირის აღმოჩენის საკონტროლო ზღვრული დონე უნდა იყოს აალების ქვედა
ორთქლის კონცენტრაციები, როდესაც დაკვირვება ვაკუუმური და განიავებადი შემომზღუდავების ან აირი
და საზღვებს გარეთ ხდება.

415.10.7.2.1 განგაში. ხანმოკლე სახიფათო ვითარების აღმოჩენისას, აირაღმომჩენი სისტემა უნდა ააქტიურებდ
და გადასცემდეს სიგნალს ავარიის საკონტროლო სადგურში. განგაში უნდა იყოს ვიზუალურიც დ
უზრუნველყოფდეს გაფრთხილებას როგორც ფართობზე, ისე მის გარეთ. ხმოვანი განგაში ყველა სს
განსხვავდებოდეს.

415.10.7.2.2 აირის მიწოდების შეწყვეტა. აირაღმომჩენმა სისტემამ ავტომატურად უნდა ჩაკეტოს მაკონტ
მიერთეულ აირმიმწოდებელ მილსადენებზე და მილებზე (გარე დიამეტრის მიხედვით) დაყენებული
ავტომატურად უნდა დაიხუროს:

1. თუ აირის სადგურში ან გამწოვიან შემომზღუდავში მდებარე წერტილში, სადაც აირის აღმოსა
აირაღმომჩენი სისტემის განგაშის გააქტიურება ხდება, სპეციფიკური აირი გამოვლინდება, აირის
შემომზღუდავში მდებარე ჩამკეტი სარქველი ავტომატურად უნდა დაიხუროს.

2. თუ ოთახში მდებარე წერტილში, სადაც აირის აღმოსაჩენად სინჯის აღება და აირაღმომჩენი სისტემ
ხდება, ხოლო დაჭირხნული აირის კონტეინერები აირკარადებში ან გამწოვიან შემომზღუდავშ
სპეციფიკური აირი გამოვლინდება, აირის ყველა მილსადენზე დაყენებული ჩამკეტი სარქველი ავტომატ

3. თუ გამანაწილებელი მილსადენის შემკრებში (კოლექტორში) მდებარე წერტილში, სადაც აირის აღ და აირაღმომჩენი სისტემის განგაშის გააქტიურება ხდება, სპეციფიკური აირი გამოვლინდება, დაჭირხნ შემკრებზე (კოლექტორზე) დაყენებული დამკეტი სარქველი ავტომატურად უნდა დაიხუროს.

გამონაკლისი: თუ წერტილი, სადაც აირის აღმოსაჩენად სინჯის აღება და აირაღმომჩენი სისტემის განგა მდებარეობს გამოყენების ადგილას ან მილსადენების შემკრებზე ქვემოთკენ მიმართული განშტოების მ შემომზღუდავში, მილსადენის შემკრების შემომზღუდავში მდებარე განშტოების მილის ჩამკეტი სარქველ დაიხუროს.

415.10.8 ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის სისტემა. შენობებში, სადაც მდებარეობს **დსშ**-5 ჯგუფის დაკავებულო ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის სისტემა. განგაშის სისტემის გააქტიურებისას უნდა ჩაირთოს ადგილობრი უნდა გადაეცეს ავარიის საკონტროლო სადგურს. სახანძრო განგაშის სისტემა უნდა დაგეგმარდეს და დააყენონ 907-ე

415.10.9 საგანგებო ვითარების საკონტროლო სადგური. საგანგებო ვითარების საკონტროლო სადგური უნდა შეეს 415.8.10.3 ნაწილებს.

415.10.9.1 მდებარეობა. საგანგებო ვითარების საკონტროლო სადგური განთავსებული უნდა იყოს შენობებში ფართობის გარეთ მდებარეობს.

415.10.9.2 კადრები. შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პერსონალი მუდმივად საგანგებო ვითარების საკონტ იმყოფებოდეს.

415.10.9.3 სიგნალები. საგანგებო ვითარების საკონტროლო სადგურმა უნდა მიიღოს სიგნალები საავარიო მ განგაშისა და აღმომჩენი სისტემებიდან. თუ ამ თავის ან *წესების* რომელიმე ქვეთავის თანახმად, აუცილე მოწყობილობა, განგაშისა და აღმომჩენი სისტემები, ისინი უნდა მოიცავდეს შემდეგ სისტემებს, მაგრამ არა მხოლო

1. ავტოსაშხეფი სისტემის განგაშისა და საკონტროლო სისტემებს;
2. ხელით მართვად სახანძრო განგაშის სისტემებს;
3. საავარიო განგაშის სისტემებს;
4. აირაღმომჩენ უწყვეტმოქმედ სისტემებს;
5. კვამლაღმომჩენ სისტემებს;
6. საავარიო ელექტრომომარაგების სისტემას;
7. თვითაალებადი (პიროფორული) სითხეებისა და მე-3 კლასის წყალრეაქტიული სითხეების ავტო სისტემებს;
8. გამწოვის ნაკადის განგაშის მექანიზმებს, რომლებიც, აუცილებელია თვითაალებადი (პიროფორულ კლასის წყალრეაქტიული სითხეების კარადების გამწოვი სისტემებისათვის.

415.10.10 საავარიო ელექტრომომარაგების სისტემა. დსშ-5 ჯგუფის დაკავებულობებს უნდა ჰქონდეს საავარიო ენერ თუ ამას 415.10.10.1 ქვეთავის დებულებები მოითხოვს. საავარიო ენერგომომარაგების სისტემა ისე უნდა დაგეგმ ელექტრომომარაგების სისტემის გათიშვის შემთხვევაში ავტომატურად მიაწოდოს ელექტროენერგია აუცილებელ ელ

415.10.10.1 აუცილებელი ელექტროსისტემები. საავარიო ელექტრომომარაგება უზრუნველყოფ ელექტრომოწყობილობებისა და მიერთებული საკონტროლო წრედებისათვის შემდეგ სისტემებში:

1. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების გამწოვი განიავების სისტემები.
2. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების აირკარადების განიავების სისტემები.
3. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების გამწოვიანი შემოზღუდული სივრცის განიავების სისტ
4. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების აირის ოთახების განიავების სისტემები.
5. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების აირაღმომჩენი სისტემები.

6. საავარიო განგაშის სისტემები.

7. ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის სისტემა.

8. ავტოსაშხეფი სისტემის საკონტროლო და განგაშის სისტემები.

9. თვითაალებადი (პიროფორული) სითხეებისა და მე-3 კლასის წყალრეაქტიული სითხეების ავტო
სისტემები.

10. ნაკადის ავარიული ამომრთველები, რომლებიც აუცილებელია თვითაალებადი (პიროფორული) სით
წყალრეაქტიული სითხეების კარადების გამწოვი განიავების სისტემებისათვის.

11. ელექტროსისტემები, რომლებიც *წესების* მოთხოვნით, საჭიროა საფრთხის შემცველი საწ
გამოსაყენებლად, შესანახად ან გადასაზიდად.

415.10.10.2 გამწოვი განიავების სისტემები. გამწოვი განიავების სისტემების დაგეგმარება (დიზაინი) შეიძლებ
საავარიო ელექტრომომარაგების სისტემის ჩართვისას, ვენტილატორის სიჩქარე არ იყოს ჩვეულებრივი სიჩქარის
გაწოვის დონე უზრუნველყოფს უსაფრთხო ატმოსფეროს შენარჩუნებას.

415.10.11 ავტოსაშხეფი სისტემის დაცვა საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების გამწოვ არხებში. 4
ქვეთავების შესაბამისად, აღიარებული ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა ჩააყენონ გამწოვ არხებში, სადაც გადის საწა
წარმოქმნილი აირები, ორთქლი, კვამლი, ბურუსი ან მტვერი.

415.10.11.2 ლითონის და არალითონის არაწვადი გამწოვი არხები. აღიარებული ავტომატური საშხეფი სისტემა უ
და არალითონის არაწვად გამწოვ არხებში, როცა არსებობს ქვემოთ მოცემული ყველა პირობა:

1. ყველაზე დიდი განივი კვეთის დიამეტრი 25 სმ-ის ტოლი ან მეტია.

2. არხები შენობაშია მოქცეული.

3. არხებში გადის აალებადი აირები, ორთქლი ან კვამლი.

415.10.11.3 ავტოსაშხეფების განლაგება. საშხეფი სისტემები უნდა დააყენონ 3,6 მ დაშორებებით (ინტერვალებით
მიმართულების შეცვლის ადგილებში. შვეულ არხებში საშხეფები ზედა ნაწილში და ყოველი მეორე იატაკის დონე

ქვეთავი 416 – აალებადი მოსაპირკეთებელი მასალების გამოყენება

416.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება შენობისა და ნაგებობების ან მათი ნაწილების მშენებლობას, მოწყობას დ
აალებადი საღებავების, უფერო და ფერადი ლაკების შესხურება ან სხვა აალებადი ნივთიერებების ან ნარევების გამოყე
ელფერის მიცემის ან მსგავსი მიზნებით ხდება.

416.2 სასხურებლით (პულვერიზატორით) ღებვისთვის განკუთვნილი ოთახები. სასხურებლით ღებვისთვის გ
შემოზღუდული უნდა იყოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის
თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, ერთი საათია
წყალმედეგი და ნებადართული მეთოდით უნდა იწრიტებოდეს.

416.2.1 ზედაპირები. სასხურებლით ღებვისთვის განკუთვნილი ოთახების შიგა მხარის ზედაპირები უნდა იყოს გ
რომ შიგა სივრცის ყველა ნაწილიდან გაწოვილი ჰაერი თავისუფლად გაატაროს და ადვილად ირეცხებოდეს და იწ
უნდა დაგეგმარდეს, რომ ნარჩენები ოთახშივე დარჩეს. ალუმინი არ უნდა გამოიყენებოდეს.

416.3 შესხურებით ღებვის სივრცე. სივრცე, სადაც ხდება შესხურებით ღებვა, აალებადი კვამლის ან ორთქლის
ასაცილებლად, უნდა ნიავდებოდეს გამწოვი სისტემით. თუ ასეთი სივრცეები ცალ-ცალკე შემოზღუდული არ არი
გავრცელების თავიდან ასაცილებლად, უნდა გამოიყენებოდეს არაწვადი მასალის ფარდები.

416.3.1 ზედაპირები. შესხურებით ღებვის სივრცეების შიგა მხარის ზედაპირები უნდა იყოს გლუვი, უწყვეტი და
უნდა აიგოს იმგვარად, რომ შიგა სივრცის ყველა ნაწილიდან გაწოვილი ჰაერი თავისუფლად გაატაროს, ადვი
იწმინდებოდეს, ასევე, ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ ნარჩენები სივრცეშივე დარჩეს. ალუმინი არ უნდა გამოიყენებოდ

416.4 ხანძრისაგან დაცვა. ავტოსაშხეფი ან ცეცხლსაქრობი სისტემები სასხურებლით (პულვერიზატორით) ან ამ
განკუთვნილ ყველა სივრცესა და სასაწყობო ოთახში უნდა დააყენონ. მათ აყენებენ მე-9 თავის შესაბამისად.

ქვეთავი 417 – საშრობი ოთახები

417.1 ზოგადი. შენობაში მდებარე საშრობი ოთახი ან საშრობი ღუმელი მთლიანად არაწვადი მასალებით უნდა აი
დამზადებული ანაწყობებით.

417.2 მილებსა და წვად მასალებსშორისი ღრეჩო. საშრობ ოთახში გათბობის კიდული მილები არსებული წვადი მასა
უნდა იყოს, არანაკლებ, 5 სმ-ით.

417.3 იზოლაცია. სადაც საშრობის სამუშაო ტემპერატურა 79°C ან მეტია, ლითონის შემომზღუდავები მომიჯნა
იზოლირებული უნდა იყოს, არანაკლებ, 30 სმ ღრეჩოთი, ან ლითონის კედლები უნდა დაიფაროს 6,4 მმ საიზოლაციო
სხვა შესაბამისი ნებადართული იზოლაციით.

417.4 ხანძრისაგან დაცვა. საშრობი ოთახები, რომელებიც დაგეგმარებულია დიდი საფრთხის შემცველი ნივთიერებების
მათ შორის, მე-4 თავში განსაზღვრული სპეციალური დაკავებულობებისათვის, დაცული უნდა იყოს ავტომატური ცე
რომელიც შეესაბამება მე-9 თავის დებულებებს.

ქვეთავი 418 – ორგანული საფარები

418.1 შენობის მახასიათებლები. ორგანული საფარები უნდა იწარმოებოდეს მხოლოდ იმ შენობებში, რომელთაც არ
დონის ქვედა სართულები.

418.2 მდებარეობა. ორგანული საფარების წარმოება და დამატებითი ან მასთან დაკავშირებული სამუშაოები არ
შენობებში, რომლებიც მოიცავს სხვა დაკავებულობებს.

418.3 გადამამუშავებელი ქარხნები. ქარხნა, სადაც აალებად და მაღალ ტემპერატურაზე მგრძნობიარე ნივთიერებებს
ნიტროცელულოზას, უნდა იყოს ცალკე მდგომი ან არაწვადი ნაგებობა.

418.4 ავზის შესანახი ფართობები. აალებადი და წვადი სითხეების შესანახად განკუთვნილი ავზების შესანახი ადგი
განთავსდეს მიწის დონეზე ან მასზე მაღლა და გადამუშავების ფართობისგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის
ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივე
ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 2 საათია.

418.5 ნიტროცელულოზის სათავსი. ნიტროცელულოზა უნდა ინახებოდეს ცალკე სადებზე, გამიჯნულ ნაგებობაშ
შემოზღუდულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისა
ანაწყობებით, ან ორივეთი, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 2 საათია.

418.6 მზა პროდუქტები. ისეთი მზა პროდუქტების შესანახი ოთახები, როგორებიცაა: აალებადი ან წვადი სი
ფართობისგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავი
თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 2 საათია.

ქვეთავი 419 – საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულები

419.1 ზოგადად. საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულები 419.1 – 419.8 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი: საცხოვრებელი ან სამინებელი ერთეულები, რომლებიც მოიცავს ოფისს, რომლის ფართობი საცხოვრ
შეადგენს, დასაშვებია, კლასიფიცირდეს, როგორც საცხოვრებელი ერთეული, რომელსაც აქვს 508.2 ქვეთავი
დაკავებულობები.

419.1.1 შეზღუდვები. შეზღუდვა შეეხება ყველა საცხოვრებელ-სამუშაო ფართობს:

1. საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულის ფართობი დასაშვებია იყოს 280 მ^2;

2. დასაშვებია, არასაცხოვრებელი ფართობი იყოს თითოეული საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულის მაქსიმუმ 50%

3. არასაცხოვრებელი დანიშნულების ფართობი უნდა მდებარეობდეს საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეული
მიწისპირა სართულზე (მთავარ იატაკზე);

4. დასაშვებია არასაცხოვრებელ ფართობს ნებისმიერ დროს მაქსიმუმ ხუთი მომუშავე ან თანამშრომელი იკავებ

419.2 დაკავებულობები. საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულები უნდა კლასიფიცირდეს **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობად. 42
გამიჯვნასთან დაკავშირებული მოთხოვნები იმ შემთხვევაში გამოიყენება, როცა საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეუ
შესაბამისია. დიდი საფრთხის შემცველი და სასაწყობო დაკავებულობები დაუშვებელია საცხოვრებელ-
არასაცხოვრებელი გამოყენებები, რომლებიც კლასიფიცირდება, როგორც **დსშ** ან **სწ** ჯგუფის დაკავებულობები, დაუშ
სამუშაო ერთეულებში.

გამონაკლისი: საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულებში დასაშვებია სათავსის/საწყობის მოწყობა, თუ არას
გაერთიანებული სასაწყობო ფართობი იზღუდება არასაცხოვრებელი საქმიანობებისათვის განკუთვნილი სივრცის 10

419.3 გასასვლელი საშუალებები. ამ ქვეთავით გათვალისწინებული ცვლილების გარდა, საცხოვრებელ-სამუშაო ე
საშუალებების კომპონენტები უნდა დაგეგმარდეს მე-10 თავის შესაბამისად იმ ფუნქციის გათვალისწინებით, რომელსაც

419.3.1 გასასვლელის გამტარუნარიანობა. თითოეული საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულის გასასვლელ
დამოკიდებულია დაკავებულობის დატვირთვაზე (1004.1.1 ცხრილი), რომელსაც ემსახურება.

419.3.2 ხვეული გზა-კიბეები. დასაშვებია ხვეული გზა-კიბეები, რომლებიც აკმაყოფილებს 1009.12 ქვეთავის მოთხოვნ

419.4 შვეული ღიობები. დასაშვებია, საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულის იატაკის დონეებს შორის მდებარე იატ
შემოზღუდული.

419.5 ხანძრისგან დაცვა. საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულს უნდა ჰქონდეს 907.2.9 ქვეთავის შესაბამისი კონტროლირებ
სისტემა, და 908.2.8 ქვეთავის მოთხოვნის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემა.

419.6 მისაწვდომობა. მისაწვდომობა უნდა დაგეგმარდეს მე-11 თავის შესაბამისად იმ ფუნქციის გათვალისწინებით, რომ

419.7 წყალსადენი საშუალებები. საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულის არასაცხოვრებელ ფართობზე უნდა განთავსდეს
წყალსადენი საშუალებები მე-16 თავის მოთხოვნების შესაბამისად არასაცხოვრებელი ფართობის ფუნქციის გათვალისწ
ქვეთავის მოთხოვნით, საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულის არასაცხოვრებელი ფართობი მისაწვდომი უნდა ი
პირებისთვის, მე-16 თავში განსაზღვრული წყალსადენის მოწყობილობა უნდა აკმაყოფილებდეს მისაწვდომობის მოთხო

ქვეთავი 420 – ჯგუფები დს-1, სც-1, სც-2, სც-3

420.1 ზოგადი. დწ-1, **სც**-1, **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფების დაკავებულობები უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავისა და
დებულებებს.

420.2. გამმიჯნავი კედლები. კედლები, რომლებიც მიჯნავს საცხოვრებელ ერთეულებს ერთსა და იმავე შენობაში, საძინ
და იმავე შენობაში და საცხოვრებელ ან საძინებელ ერთეულებს სხვა დაკავებულობებისგან ერთსა და იმავე შენობაში,
ე ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი ტიხრები.

420.3 გამიჯვნა თარაზულად. იატაკის ანაწყობები, რომლებიც მიჯნავს საცხოვრებელ ერთეულებს ერთსა და იმა
ერთეულებს ერთსა და იმავე შენობაში და საცხოვრებელ ან საძინებელ ერთეულებს სხვა დაკავებულობებისგან ერთსა
აიგოს, როგორც 711-ე ქვეთავის შესაბამისი თარაზული ანაწყობები.

420.4 ავტოსაშხეფი სისტემა. დწ-1 ჯგუფის დაკავებულობები მთლიანად უნდა აღიჭურვოს 903.2.6 ქვეთავის შ
სისტემით. სწრაფრეაგირების ან საცხოვრებლის ავტოსაშხეფები უნდა დააყენონ 903.3.2 ქვეთავის შესაბამისად.

420.5 კვამლაღმომჩენი და სახანძრო განგაშის სისტემები. სახანძრო განგაშისა და კვამლზე განგაშის სისტემები უნდა გა
სც-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, 907.2.6, 907.2.8 და 907.2.9 ქვეთავების შესაბამისად. ერთ- ან რამდენიმებლოკიანი კვამ
უნდა შეესაბამებოდეს 907.2.11 ქვეთავის მოთხოვნებს.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

ქვეთავი 421 – წყალბადის გამოსაცალკევებელი ოთახები

421.1 ზოგადი. წყალბადის გამოსაცალკევებლი ოთახები 421.1 – 421.7 ქვეთავების შესაბამისად უნდა დაგეგმარდეს და ა

421.2 განმარტებები. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

წყალბადის აირის სისტემა

421.3 მდებარეობა. წყალბადის გამოსაცალკევებელი ოთახები არ უნდა მდებარეობდეს მიწის ზედაპირზე დაბლა.

421.4 დაგეგმარება და მშენებლობა. წყალბადის გამოსაცალკევებელი ოთახები უნდა კლასიფიცირდეს გამოყენების მი
შესაბამისად და შენობის სხვა ფართობებისაგან გამიჯნული უნდა იყოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლ
711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხა
საათია, ან როგორც 508.2, 508.3 ან 508.4 ქვეთავებშია მოთხოვნილი.

421.4.1 ღიობების დამცავები. ცეცხლმედეგ ზღუდეებში დატანებული კარები, დერეფნებში გასასვლელი კარების ჩა
იხურებოდეს, 716-ე ქვეთავის შესაბამისად. შიგა კარის ღიობები და წყალბადის სისტემა ერთმანეთთან ელექტ
დაკავშირებული, რათა წყალბადის სისტემამ არ იმუშაოს, როცა კარები ღია ან შეღებულია, ან ოთახში უნდა იყ
განიავების სისტემა, რომელიც დაგეგმარებულია 421.4.1.1 ქვეთავის შესაბამისად.

421.4.1.1 ალტერნატიული განიავება. როცა გამწოვი სისტემა გამოიყენება 421.4 ქვეთავში მოთხოვნილი უ
სისტემის ნაცვლად, გამწოვი განიავების სისტემები უნდა მუშაობდეს უწყვეტად და ისე უნდა იყოს დაგეგმა
გარემომცველ ფართობებზე არსებულ უარყოფით წნევაზე. კარის ღიობის პირდაპირ მდებარე განიავების
შემთხვევაში, როცა კარი მთლიანად გაღებულ პოზიციაშია, არ უნდა იყოს 0,30 მ/წმ-ზე ნაკლები, ხოლო კა
წერტილში, სულ მცირე, 0,22 მ/წმ.

421.4.1.2 ფანჯრები. შიგა კედლებში დაუშვებელია გასაღები ფანჯრები. ყრუ ფანჯრები დასაშვებია, თუ ისინი 716-

421.5 განიავება. წყალბადის გამოსაცალკევებელ ოთახებს უნდა ჰქონდეს მექანიკური განიავება.

421.6 აირაღმომჩენი სისტემა. წყალბადის გამოსაცალკევებელ ოთახებს 421.6.1 – 421.6.3 ქვეთავების შესაბამისი აალებ
სისტემა უნდა ჰქონდეს.

421.6.1 სისტემის დაგეგმარება. აალებადი აირების აღმომჩენი სისტემა უნდა მიეკუთვნებოდეს ისეთ კატეგორიას
წყალბადთან და ნებისმიერ სხვა აალებად აირთან, რომელთა გამოყენება ხდება ოთახში. აირაღმომჩენი სი
დაგეგმარებული, რომ აქტიურდებოდეს, როცა აალებადი აირის დონე გადააჭარბებს აირის ან ნარევების აალებადობ
მათთვის გათვალისწინებული ტემპერატურისა და წნევის პირობებში.

421.6.2 მუშაობა. აირაღმომჩენი სისტემის გააქტიურებას შედეგად უნდა მოჰყვეს:

1. განსხვავებული ხმოვანი და ვიზუალური განგაშის სიგნალების გააქტიურება როგორც წყალბადის გამოს
შიგნით, ისე მათ გარეთ;

2. მექანიკური განიავების სისტემის გააქტიურება.

421.6.3 აირაღმომჩენი სისტემის მწყობრიდან გამოსვლა. აირაღმომჩენი სისტემის მწყობრიდან გამოსვლისას უნდა გა
განიავების სისტემა, შეჩერდეს წყალბადის წარმოქმნის პროცესი და გაუმართაობის შეტყობინება გადაიცეს აღიარებულ

421.7 სათადარიგო ელექტრომომარაგება. მექანიკური განიავებისა და აირაღმომჩენი სისტემები უნდა მ
ელექტრომომარაგების სისტემასთან.

ქვეთავი 422 – ამბულატორიული სამედიცინო დაწესებულებები

422.1 ზოგადი. დაკავებულობები, კლასიფიცირებული, როგორც ამბულატორიული სამკურნალო დაწესებულებები, უნ
– 422.7 ქვეთავებისა და *წესების* სხვა შესაბამის დებულებებს.

422.2 გამიჯვნა. ამბულატორიული სამკურნალო დაწესებულებები, სადაც შესაძლებელია, მკურნალობა ჩაუტარდ
რომელთაც არ ძალუძთ საკუთარი თავის დაცვა პერსონალის მიზეზით ან როდესაც პერსონალის პასუხისმგებ
თავდაცვისუუნარო პაციენტებს, მომიჯნავე სივრცეებისგან, დერეფნებისგან და მფლობელობაში არსებული სივრცეებ
708-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი ცეცხლმედეგი ტიხრით.

422.3 დაუკვამლიანებელი განყოფილებები. სადაც ერთი ან მეტი ამბულატორიული სამკურნალო დაწესებულებების გა
ერთ სართულზე აღემატება 950 $მ^2$-ს, სართულზე უნდა მოეწყოს კვამლგაუმტარი ზღუდე, რომელიც სართულს
კვამლშეუღწევ განყოფილებად. ნებისმიერი ერთი ამგვარი დაუკვამლიანებელი განყოფილების ფართობი არ უნდა ა
დაუკვამლიანებელი განყოფილების ნებისმიერი წერტილიდან კვამლგაუმტარი ზღუდის კარამდე არ უნდა
კვამლგაუმტარი ზღუდე უნდა მოეწყოს 709-ე ქვეთავის შესაბამისად, გამონაკლისი მოთხოვნაა ის, რომ კვამლგაუმტა
უნდა იყოს გარე კედლიდან გარე კედლამდე, იატაკიდან იატაკამდე, ან კვამლგაუმტარი ზღუდიდან კვამლგაუმტ

კომბინაციებში.

422.4 თავშესაფრის ფართობი. ყოველი დაუკვამლიანებელი განყოფილების საზღვრებში მდებარე დერეფნების, საპროცედურო ოთახების, მოსასვენებელი ან სასადილო ფართობებისა და სხვა მცირე საფრთხის შემცველი ფართობ თითოეული არაამბულატორიული პაციენტისთვის გათვალისწინებული უნდა იყოს, არანაკლებ, 2,8 $მ^2$ ფართ სამედიცინო დაწესებულების თითოეული დამკავებელი უნდა გადიოდეს თავშესაფრის ფართობზე მფლობელობა სივრცის გადაკვეთის ან გამოყენების გარეშე.

422.5 დამოუკიდებელი გასასვლელი. კვამლგაუმტარი ზღუდეებით შექმნილ თითოეულ კვამლშეუღწევ განყოფილება გასასვლელი საშუალებები, რომ გასასვლელ საშუალებებთან მისადგომად დამკავებლებს არ მოუწიოთ იმ კვამლშ დაბრუნება, საიდანაც გამოვიდნენ.

422.6 ავტოსაშხეფი სისტემები. ავტოსაშხეფი სისტემები ამბულატორიული სამკურნალო დაწესებულებებისათვის 903.2 უნდა დააყენონ.

422.7 სახანძრო განგაშის სისტემები. ამბულატორიულ სამკურნალო დაწესებულებებში სახანძრო განგაშის სის შესაბამისად უნდა დააყენონ.

ქვეთავი 423 – საგანმანათლებლო ჯგუფი სგ

423.1. უსაფრთხო ადგილები. საგანმანათლებლო ჯგუფის დაკავებულობების თითოეული დამკავებელი უზრუნველყო მცირე, 0,56 $მ^2$ ფართობის უსაფრთხო ადგილით შენობასა და მიწის ნაკვეთის საზღვარს შორის. მანძილი ამგვარ უსაფ შენობას შორის, რომელსაც ისინი ემსახურებიან, უნდა იყოს შენობის სიმაღლის ნახევრის ტოლი, მაგრამ არანაკლებ 15 მ-

გამონაკლისი: მოთხოვნა არ ვრცელდება შემთხვევაზე, რომელიც ითვალისწინებს არსებული საბავშვო ბაგა-ბაღ არსებული საბავშვო ბაგა-ბაღის დემონტაჟს და მის ნაცვლად ახალი საბავშვო ბაგა-ბაღის მშენებლობას.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ოქტომბრის დადგენილება №482 – ვებგვერდი, 07.10.2019წ.

ქვეთავი 424 – ბავშვების სათამაშო ნაგებობები

424.1 ბავშვების სათამაშო ნაგებობები. *წესებით* რეგულირებულ ნებისმიერი დაკავებულობაში ბავშვების სათამაშოდ რომელთა სიმაღლე აღემატება 3,0 მ-ს, ხოლო ფართობი – 14 $მ^2$-ს, 424.2 – 424.5 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს.

424.2 მასალები. ბავშვების სათამაშო ნაგებობები უნდა აიგოს არაწვადი მასალებისგან ან ისეთი წვადი მასალებისგან, რ შემდეგ მოთხოვნებს:

1. ცეცხლმედეგობისათვის დამუშავებული ხის მასალა;

2. შუქგამტარი პლასტმასი;

3. ქაფპლასტი (ქაფის მილის ჩათვლით, რომელიც გამოიყენება რბილკომპონენტებიან სათამაშო მანეჟებში), რომ მაქსიმალური ხარისხი არ აღემატება 100 კვტ-ს UL 1975-ის, ან 20 კვტ. აალების წყაროს გამოყენებით, NFPA 289-ის დროს;

4. ალუმინის შემცველი მასალა, რომელიც შეესაბამება A კლასის შიგა მოპირკეთების მოთხოვნებს, განსაზღვრ მოწმდება, როგორც მაქსიმალური სისქით გამოსაყენებელი კონსტრუქცია;

5. ქსოვილები და საფარები, რომლებიც შეესაბამება NFPA 701-ში წარმოდგენილ ალის გავრცელების ეფექტიანობის

6. პლასტმასის მასალები, რომლებიც გამოიყენება რბილკომპონენტებიანი სათამაშო მანეჟების მაგარი კომპო ფანჯრები, პანელები, გამანაწილებელი კოლოფები, სასრიალოები და ბაქნები) ასაგებად და რომლებიც ASTM შემოწმების დროს ავლენს, არაუმეტეს, 400 კვტ/$მ^2$ სითბოს გამოშვების პიკურ/მაქსიმალურ სიჩქარეს თარა ვარდნადი 50 კვტ/$მ^2$ სითბოს ნაკადის დროს 6 მმ სისქის პირობებში;

7. რბილკომპონენტებიან სათამაშო მანეჟებში ჩასაყრელი ბურთები, რომელთა სითბოს გამოყოფის მაქსიმალურ 100 კვტ-ს, UL 1975-ის ან NFPA 289-ის მიხედვით შემოწმებისას, 20 კვტ. აალების წყაროს გამოყენებით. საცდელ ზომა უნდა იყოს 90 სმ × 90 სმ, 54 სმ სიღრმის, ხოლო ბურთები უნდა მოთავსდეს გალვანიზებული ფოლადის დაწნული ბადით აგებულ ყუთში;

8. ქაფპლასტი დაფარული უნდა იყოს ნაჭრით, საფარით ან გარსით, რომელიც აკმაყოფილებს NFPA 701-ში მოცე

კრიტერიუმებს;

9. NFPA 253-ის მიხედვით შემოწმების დროს უნდა დადასტურდეს, რომ იატაკის საფარი, რომელიც მდებარე ნაგებობების ქვეშ, კლასიფიცირდება, როგორც I კლასის შიგა იატაკის მოსაპირკეთებელი მასალა, როგორც აღწერი

424.3 ცეცხლისაგან დაცვა. ბავშვების სათამაშო ნაგებობები უნდა აღიჭურვოს ისეთივე ცეცხლსაქრობი და ცეცხლაღმო როგორიც აუცილებელია ჯიხურებისა და მსგავსი ნაგებობებისთვის.

424.4 გამიჯვნა. ბავშვების სათამაშო ნაგებობები შენობის კედლებიდან, ტიხრებიდან და გასასვლელი საშუალებე გაიმიჯნოს თარაზულად, არანაკლებ, 1,5 მ მანძილით. ბავშვების სათამაშო მოედნის ნაგებობები ბავშვების სათამაშო არანაკლებ, 6,0 მ თარაზული მანძილით.

424.5 ფართობის შეზღუდვები. ბავშვების სათამაშო ნაგებობების ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 28 $მ^2$-ს, თუ მ გამცემი/ზედამხედველი ორგანოსთვის მისაღები სპეციალური გამოკვლევა არ ადასტურებს, რომ საჭირო სახანძრო უსაფ

თავი 5 – შენობის ზოგადი სიმაღლე და ფართობი

ქვეთავი 501 – ზოგადი

501.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებები არეგულირებს ასაგები ნაგებობებისა და არსებული ნაგებობებ სიმაღლესა და ფართობს.

501.2 მისამართის ამოცნობა. ახალ და არსებულ შენობებს უნდა ჰქონდეს აღიარებული სამისამართო ნომრები ციფრის/ასოს სიმაღლე უნდა იყოს, არანაკლებ, 10 სმ, ხოლო სიგანე – 12,5 მმ. სამისამართო ნომრები დამატებით ნებადართულ ადგილებშიც, რომ საგანგებო ვითარებაზე რეაგირება გაადვილდეს. ისინი დატანილი უნდა იყოს კ მკაფიოდ ჩანდეს საკუთრების მომიჯნავე ქუჩიდან ან გზიდან. როცა მისადგომი კერძო გზიდანაა და შენობის მისამ გზიდან არ ჩანს, შენობის ამოსაცნობად უნდა განთავსდეს ძეგლი, სვეტი ან სხვა ნებადართული ნიშანი ან საშუალებ უნდა შენარჩუნდეს.

ქვეთავი 502 – განმარტებები

502.1 განმარტებები. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

შენობის ფართობი

მიწის დონის ქვედა სართული

მოწყობილობის ბაქანი

მიწის დონე

შენობის სიმაღლე

ანტრესოლი

ქვეთავი 503 – სიმაღლისა და ფართობის ზოგადი შეზღუდვები

503.1 ზოგადი. შენობის სიმაღლე და ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 503-ე ცხრილში 602-ე ქვეთავის საფუძ კონსტრუქციის ტიპისა და 302-ე ქვეთავის მიხედვით განსაზღვრული დაკავებულობების მიხედვით განსაზღვრულ მ მოდიფიცირებული შემთხვევებისა. შენობის თითოეული ნაწილი, გამიჯნული 706-ე ქვეთავის შესაბამისი ერთი კედლით, უნდა ჩაითვალოს გამიჯნულ შენობად.

503.1.1 სპეციალური სამრეწველო დაკავებულობები. შენობები და ნაგებობები, რომლებიც განკუთვნილია სპე პროცესებისთვის, რომელთაც დიდი სივრცე და არასტანდარტული სიმაღლე სჭირდებათ ამწეების ან სხვა მანქან საგლინავი ჩარხების განსათავსებლად; სტრუქტურული ლითონის საწარმოო და საჩამომსხმელო საამქროები; ორთქლის ენერგიის გამომამუშავებელ-გამანაწილებლები თავისუფალია 503-ე ცხრილში მოცემული შეზღუდვებისა სიმაღლესა და ფართობს ეხება.

503.1.2 შენობები ერთ მიწის ნაკვეთზე. ერთ მიწის ნაკვეთზე მდებარე ორი ან მეტი შენობა მიიჩნევა გამიჯნულ შენო

ნაწილებად, თუ თითოეული შენობის სიმაღლე და შენობების საერთო ფართობი არ სცილდება 503-ე ცხრილში მოცე
და 506-ე ქვეთავების შესწორებების გათვალისწინებით. *წესების* დებულებები, რომლებიც გაერთიანებულ შენო
თითოეულ შენობასაც.

503.1.3 I ტიპის კონსტრუქცია. შეუზღუდავი სიმაღლეისა და ფართობის I ტიპის კონსტრუქციის შენობებს
მოთხოვნები, რომლებიც განსაზღვრულია 507-ე ქვეთავში შეუზღუდავი ფართობის მქონე შენობებისათვის, ან 503.
შეუზღუდავი სიმაღლის მქონე შენობებისთვის, ან შენობის მომატებული სიმაღლისა და ფართობები
კონსტრუქციებისათვის.

ცხრილი 503

შენობის დასაშვები სიმაღლე და ფართობი[ა,ბ]

**შენობის სიმაღლის შეზღუდვები ნაჩვენებია მ-ში მიწის დონის ზემოთ. სართულიანობის შეზღუდვები ნაჩვენებია სარ
ზემოთ.**

ფართობის შეზღუდვები ნაჩვენებია მ^2-ში „შენობის ფართობი“ განსაზღვრების მიხედვით, თითოეულ სა

		კონსტრუქციის ტიპი							
		ტიპი I		ტიპი II		ტიპი III		ტიპი IV	
		A	B	A	B	A	B	მასიური ხის მასალა	
	სიმაღლე (მ)	შეუზღუდავი	48.8	19.8	16.8	19.8	16.8	19.8	
ჯგუფი		სართულები ფართობი მ^2-ში, თითოეულ სართულზე							
თვ-1	სართული	შეუზღუდავი	5	3	2	3	2	3	
	ფართობი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	1440	790	1300	790	1390	
თვ-2	სართული	შეუზღუდავი	11	3	2	3	2	3	
	ფართობი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	1440	880	1300	880	1390	
თვ-3	სართული	შეუზღუდავი	11	3	2	3	2	3	
	ფართობი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	1440	880	1300	880	1390	
თვ-4	სართული	შეუზღუდავი	11	3	2	3	2	3	
	ფართობი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	1440	880	1300	880	1390	
თვ-5	სართული	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუ
	ფართობი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	შეუ
სქ	სართული	შეუზღუდავი	11	5	4	5	4	5	
	ფართობი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	3480	2140	2650	1770	3340	
სგ	სართული	შეუზღუდავი	5	3	2	3	2	3	

	ფართობი	შეუზღუდავი	შეუზღუდავი	2460	1350	2180	1350	2370
სმ-1	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	11 შეუზღუდავი	4 2320	2 1440	3 1770	2 1110	4 3110
სმ-2	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	11 შეუზღუდავი	5 3480	3 2140	4 2650	3 1670	5 4690
დსშ-1	სართული ფართობი	1 1950	1 1530	1 1020	1 650	1 880	1 650	1 970
დსშ- 2ლ	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	3 1530	2 1020	1 650	2 880	1 650	2 970
დსშ-3დ	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	6 5570	4 2460	2 1300	4 1630	2 1210	4 2370
დსშ-4	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	7 შეუზღუდავი	5 3480	3 1630	5 2650	3 1630	5 3340
დსშ-5	სართული ფართობი	4 შეუზღუდავი	4 შეუზღუდავი	3 3480	3 2140	3 2650	3 1770	3 3340
დწ-1	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	9 5110	4 1770	3 930	4 1530	3 930	4 1670
დწ-2	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	4 შეუზღუდავი	2 1390	1 1020	1 1110	დაუშვებელი დაუშვებელი	1 1110
დწ-3	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	4 შეუზღუდავი	2 1390	1 930	2 980	1 700	2 1110
დწ-4	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	5 5620	3 2460	2 1210	3 2180	2 1210	3 2370
სვ	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	11 შეუზღუდავი	4 2000	4 1160	4 1720	4 1160	4 1900
სც-1	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	11 შეუზღუდავი	4 2230	4 1490	4 2230	4 1490	4 1900
სც-2	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	11 შეუზღუდავი	4 2230	4 1490	4 2230	4 1490	4 1900

სც-3	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	11 შეუზღუდავი	4 შეუზღუდავი	4 შეუზღუდავი	4 შეუზღუდავი	4 შეუზღუდავი	4 შეუზღუდავი	შეუ
სც-4	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	11 შეუზღუდავი	4 2230	4 1490	4 2230	4 1490	4 1900	
წს-1	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	11 4460	4 2420	3 1630	3 2420	3 1630	4 2370	
სწ-2[ბ,გ]	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	11 7340	5 3620	4 2420	4 3620	4 2420	5 3580	
დს[გ]	სართული ფართობი	შეუზღუდავი შეუზღუდავი	5 3300	4 1770	2 790	3 1300	2 790	4 1670	

ა. 503-ე ცხრილის საერთო გამონაკლისის შესახებ იხილეთ შემდეგი ქვეთავი:

1.ქვეთავი 504.2, დასაშვები სიმაღლის მატება ავტოსაშხეფი სისტემის დაყენების გამო.

2.ქვეთავი 506.2, დასაშვები ფართობის მატება ქუჩაზე გამომავალი ფრონტიდან (საზოგადოებრივი საზღვრიდან) გ

3.ქვეთავი 506.3, დასაშვები ფართობის მატება ავტოსაშხეფი სისტემის დაყენების გამო.

4.ქვეთავი 507, შეუზღუდავი ფართობის მქონე შენობები.

ბ. მე-5 თავში დასაშვები სიმაღლისა და ფართობებისათვის განსაზღვრული სპეციფიკური გამონაკლისები იხილეთ

ქვეთავი 504 – შენობის სიმაღლე

504.1 ზოგადი. 503-ე ცხრილში ნებადართული შენობის სიმაღლე იზრდება 504.2 და 504.3 ქვეთავების შესაბამისად.

გამონაკლისი: საჰაერო ხომალდის ერთსართულიანი ანგარების, საჰაერო ხომალდის შესაღები ანგარებისა და საჰაე შენობების სიმაღლე არ უნდა შეიზღუდოს, თუ შენობაში არის ავტოსაშხეფი სისტემა ან მე-9 თავის შესაბამისად და ცეცხლსაქრობი სისტემა და მთლიანად გარშემორტყმულია საზოგადოებრივი გზებით ან ეზოებით, რომელთა სიგან შედარებით, სულ მცირე, ერთნახევარჯერ მეტია.

504.2 მატება ავტოსაშხეფი სისტემის არსებობისას. როცა შენობა აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის მიხედვით და სისტემით, 503-ე ცხრილში განსაზღვრული მაქსიმალური სიმაღლე შესაძლებელია გაიზარდოს 6,0 მ-ით და სარ რაოდენობა – ერთი სართულით. ამ ზრდასთან ერთად დასაშვებია ფართობის გაზრდა 506.2 და 506.3 ქვეთავების შ შენობებისთვის, სადაც ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისადაა დაყენებული, 503-ე ცხრილში განსაზ სიმაღლე შესაძლებელია გაიზარდოს 6,0 მ-ით და სართულების მაქსიმალური რაოდენობა – ერთი სართულით, მაგრამ მეტრს ან ოთხ სართულს.

გამონაკლისი: ავტოსაშხეფი სისტემის გამოყენებით შენობის სიმაღლის გაზრდა დაუშვებელია შემდეგ შემთხვევებში

1. შენობები ან შენობის ნაწილები კლასიფიცირებულია, როგორც IIB, III, IV ან V ტიპის კონსტრ დაკავებულობები;

2. შენობები ან შენობების ნაწილები კლასიფიცირებულია, როგორც **დსშ**-1, **დსშ**-2, **დსშ**-3 ან **დსშ**-5 ჯგუფის დაკა

3. შენობები, სადაც ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქცია ჩანაცვლებულია ავტოსაშხეფი სისტემი შენიშვნის შესაბამისად.

504.3 სახურავის ნაგებობები. კოშკები, წვეტიანი კოშკები, სამრეკლოები და სახურავის სხვა ნაგებობები უნდა აიგოს

ტიპისთვის აუცილებელი მასალების შესაბამისი მასალით, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა სხვა კონსტრუქცია ნებადართ
მიხედვით. ასეთი ნაგებობები არ უნდა გამოიყენებოდეს საცხოვრებლად ან საწყობად. ნაგებობების სიმაღლე არ უნდა
არაწვადი მასალისგანაა აგებული, ხოლო თუ წვადი მასალისგანაა აგებული, არ უნდა ვრცელდებოდეს შენობის დასაშვ
მაღლა (დამატებითი მოთხოვნებისთვის იხილეთ თავი 15).

ქვეთავი 505 – ანტრესოლები და მოწყობილობების ბაქნები

505.1 ზოგადი. ანტრესოლები უნდა აკმაყოფილებდეს 505.2 ქვეთავის მოთხოვნებს. მოწყობილობების ბაქნები უნდ
ქვეთავის მოთხოვნებს.

505.2 ანტრესოლები. 505.2 ქვეთავის შესაბამისად აგებული ანტრესოლი ან ანტრესოლები უნდა ჩაითვალოს იმ სართუ
საზღვრებშიც მდებარეობს. ასეთი ანტრესოლები არ უნდა გაითვალისწინონ 503.1 ქვეთავის შესაბამისად შენობის ფარ
რაოდენობის რეგულირებისას. ანტრესოლის ფართობი უნდა გაითვალისწინონ ცეცხლისგან დაცული ფართო
ანტრესოლის იატაკის კონსტრუქციის ზემოთ და ქვემოთ არსებული თავისუფალი სიმაღლე არ უნდა იყოს 2,15 მ-ზე ნაკ

505.2.1 ფართობის შეზღუდვა. ანტრესოლი ან ანტრესოლების საერთო ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს იმ ოთა
ფართობის ერთ მესამედს, რომელშიც ისინი მდებარეობს. ოთახში ანტრესოლის ქვემოთ არსებული შემოზღუდულ
გათვალისწინებული ოთახის იატაკის ფართობის განსაზღვრისას. ანტრესოლის დასაშვები ფართობის განსაზ
ფართობი არ შედის ოთახის იატაკის ფართობში.

როდესაც ოთახში არის როგორც ანტრესოლი, ისე მოწყობილობების ბაქანი, ამ ორი ამაღლდებული იატაკის გაერთ
უნდა აღემატებოდეს მათი განთავსების ოთახის ან სივრცის იატაკის ფართობის ორ-მესამედს.

გამონაკლისი:

1. ანტრესოლების საერთო ფართობი I ან II ტიპის კონსტრუქციის შენობებსა და ნაგებობებში, სადაც განთა
სამრეწველო დაკავებულობები, 503.1.1 ქვეთავის შესაბამისად, არ უნდა აღემატებოდეს ოთახის ფართობის ო

2. ანტრესოლების საერთო ფართობი I ან II ტიპის კონსტრუქციის შენობებსა და ნაგებობებში არ უნდა
ფართობის ნახევარს, თუ დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა, 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად და საგა
საკომუნიკაციო სისტემა, 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად.

505.2.2 გასასვლელი საშუალებები. ანტრესოლის გასასვლელი საშუალებები უნდა მოეწყოს მე-10 თავის შესაბამისი დ

505.2.3 გახსნილობა. ანტრესოლი უნდა იყო გახსნილი და ოთახისგან მას არ უნდა ყოფდეს სხვა საშუალებები გარდა
არაუმეტეს, 1,1 მ სიმაღლის კედლებისა.

გამონაკლისი:

1. არ არის აუცილებელი, რომ ანტრესოლები და მათი ნაწილები ღია იყოს ოთახის მხარეს, თუ შემოზღუ
ფართობზე დაკავებულობის დატვირთვა არ აღემატება 10-ს;

2. არ არის აუცილებელი, ორი ან მეტი გასასვლელი საშუალების მქონე ანტრესოლი ღია იყოს ოთახისკენ,
ანტრესოლი, თუ, სულ მცირე, ერთი გასასვლელი საშუალება უზრუნველყოფს პირდაპირ მისადგომს
გასასვლელთან;

3. არ არის აუცილებელი, რომ ანტრესოლები და მათი ნაწილები ღია იყოს ოთახისკენ, რომელშიც მდება
შემოზღუდული სივრცის იატაკის საერთო ფართობი არ აღემატება ანტრესოლის ფართობის 10%-ს;

4. სამწერველო დანიშნულების შენობებში, სამართავი მოწყობილობებისათვის განკუთვნილი ანტრესოლებ
იყოს ყველა მხრიდან;

5. გარდა **დსშ** და **დწ** ჯგუფის დაკავებულობებისა, მიწის დონიდან, არაუმეტეს, ორსართულიან შენობებ
სისტემა 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისადაა დაყენებული. არ არის აუცილებელი, ორი ან მეტი გასასვლ
ანტრესოლები ღია იყოს იმ ოთახისკენ, რომელშიც მდებარეობს ანტრესოლი.

505.3 მოწყობილობის ბაქნები. შენობებში არსებული მოწყობილობის ბაქნები არ უნდა ჩაითვალოს მათ ქვემოთ მდე
503.1 ქვეთავის მიხედვით რეგულირებისას, მოწყობილობის ბაქნების ფართობი არ უნდა შევიდეს არც შენობის ფართო
რაოდენობაში. მოწყობილობის ბაქნის ფართობი არ უნდა იყოს გათვალისწინებული 903-ე ქვეთავის შესაბამისი
ფართობის განსაზღვრისას. მოწყობილობის ბაქნები არ უნდა იყოს არცერთი ანტრესოლის ნაწილი და ასეთი ბაქნ
სავალი გზები, კიბეები, მონაცვლესაფეხურებიანი კიბეები და პწკალა კიბეები არ უნდა გამოიყენებოდეს შენობიდან გა
ნაწილად.

505.3.1 ფართობის შეზღუდვები. ოთახის საზღვრებში მოქცეული ყველა ასეთი ბაქნის საერთო ფართობი არ უნდა აღ
ფართობის ორ მესამედს, სადაც ისინი მდებარეობს. როცა მოწყობილობის ბაქანი იმავე ოთახში მდებარეო
ანტრესოლის ფართობი უნდა განისაზღვროს 505.2.1 ქვეთავის მიხედვით და მოწყობილობის ბაქნების და ანტრესოლ
არ უნდა აღემატებოდეს იმ ოთახის ფართობის ორ მესამედს, სადაც ისინი მდებარეობს.

505.3.2 ავტოსაშხეფი სისტემა. როცა მოწყობილობის ბაქნები მდებარეობს შენობებში, რომლებიც დაცული უ
სისტემით, ასეთ შემთხვევაში ბაქნების დასაცავად საშხეფები უნდა დააყენონ მათ ზემოთ და ქვემოთ, თუ ამას მ
მითითებული სტანდარტები.

505.3.3 მოაჯირები. მოწყობილობების ბაქნებს უნდა ჰქონდეს მოაჯირები, როგორც ეს გათვალისწინებულია 1013.2 ქვ

ქვეთავი 506 – შენობის ფართობის მოდიფიცირება/შეცვლა

506.1 ზოგადი. 503-ე ცხრილის მიხედვით განსაზღვრული შენობის ფართობები დასაშვებია გაიზარდოს ფრონტიდ
ავტოსაშხეფი სისტემიდან (I_s) გამომდინარე, 5-1 განტოლების შესაბამისად:

$A_a = \{A_t + [A_t \times I_f] + [A_t \times I_s]\}$ **(განტოლება 5-1)**

სადაც:

A_a = ერთ სართულზე დასაშვები შენობის ფართობი (კვადრატული მეტრი);

A_t = ცხრილით განსაზღვრული შენობის ფართობი ერთ სართულზე, 503 – ცხრილის შესაბამისად (კვადრატული მ

I_f = ფართობის ზრდის ფაქტორი ფრონტიდან გამომდინარე, რომელიც გამოითვლება 506.2 ქვეთავის შესაბამისად

I_s = ფართობის ზრდის ფაქტორი ავტოსაშხეფი სისტემიდან გამომდინარე, რომელიც გამოითვლება 506.3 ქვეთავის

506.2 ფართობის მატება ფრონტის მიხედვით. ყველა შენობას უნდა ჰქონდეს საზღვარი ან მისადგომი საზოგა
შესაძლებელი იყოს შენობის ფართობის მატება ფრონტის მიხედვით, თუ შენობის პერიმეტრის 25%-ზე მეტი გადის, ს
საზოგადოებრივ გზაზე ან სამეზობლო საზღვრამდე ღია სივრცეში, ფართობის გაზრდა ფრონტის მიხედვით
შესაბამისად:

$I_f = [F / P - 0.25]W / 30$ **(განტოლება 5-2)**

სადაც:

I_f = ფართობის მატება ფრონტის მიხედვით.

F = სულ მცირე, 6,0 მ სიგანის საზოგადოებრივი გზისკენ ან სამეზობლო საზღვრამდე ღია სივრცისკენ გამავალი შე

P = შენობის მთლიანი პერიმეტრი (მეტრი)

W = საზოგადოებრივი გზის ან ღია სივრცის სიგანე 506.2.1 ქვეთავის მიხედვით.

506.2.1 სიგანის ზღვრები. ამ ქვეთავის მიხედვით, „W“ მნიშვნელობა უნდა იყოს, არანაკლებ, 6,0 მ. სადაც W–ის მნიშ
შენობის პერიმეტრის გასწვრივ, 5-2 განტოლების მიხედვით გამოთვლის საფუძველი უნდა იყოს საშუალო შეწონილ
5-3 განტოლებით პერიმეტრული გარე კედლის ნაწილებისთვის, როდესაც W–ის მნიშვნელობა ტოლია ან მეტია 6,0 მ
9,0 მ-ს, 9,0 მ-ის ტოლი მნიშვნელობა საშუალო შეწონილის გამოთვლისას გამოიყენება, ღია სივრცის რეალური სიგან
გაიზომოს პერპენდიკულარულად შენობის წინა მხრიდან მიწის ნაკვეთის საზღვრის უახლოეს ნაწილამდე. როდე
საზოგადოებრივი გზისკენაა მიქცეული, გამოიყენება საზოგადოებრივი გზის მთელი სიგანე. როდესაც მიწის ერთ
ორი ან მეტი შენობა, W უნდა გაიზომოს შენობის გარე მხრიდან მოპირდაპირე შენობის გარე მხარემდე.

საშუალო შეწონილი

$$W = (L_1 \times W_1 + L_2 \times W_2 \ldots)/F$$

$W = (L_1 \times w_1 + L_2 \times w_2 + \ldots$

სადაც:

L_n = პერიმეტრული გარე კედლის ნაწილის სიგრძე.

w_n = ღია სივრცის სიგანე, რომელიც დაკავშირებულია პერიმეტრული გარე კედლის შესაბამის ნაწილთან.

F = შენობის პერიმეტრი, რომელიც ესაზღვრება საზოგადოებრივ გზას ან ღია სივრცეს და 6,0 მ ან მეტი სიგანისაა.

გამონაკლისი: თუ შენობა 507-ე ქვეთავის მოთხოვნებს აკმაყოფილებს (გარდა 18 მ სიგანის საზოგადოებრი
დაკავშირებული მოთხოვნებისა) და W–ის მნიშვნელობა აღემატება 9,0 მ-ს, W–ის მნიშვნელობა გაყოფილი 30-ზე,

506.2.2 ღია სივრცის ზღვრები. ღია სივრცე უნდა იყოს ან იმავე მიწის ნაკვეთზე ან საზოგადოებრივი მოხმარ
ტერიტორიაზე და უნდა ჰქონდეს მისასვლელი ქუჩიდან ან სახანძრო ზოლიდან.

506.3 ფართობის მატება ავტოსაშხეფი სისტემით უზრუნველყოფილ შენობებში. თუ შენობა აღჭურვილია ავტოსაშ
ქვეთავის შესაბამისად, 503-ე ცხრილში მოცემული ფართობის შეზღუდვები დასაშვებია, გაიზარდოს დამატებ
შენობებისთვის, რომლებიც მიწის დონიდან ერთ სართულზე მეტია და 300%-ით (I_s = 3) შენობებისთვის, რომ
არაუმეტეს, ერთი სართულია. ამგვარი მატება დასაშვებია სიმაღლისა და სართულების ზრდასთან ერთად 504.2 ქვეთავი

გამონაკლისი: ავტოსაშხეფი სისტემის გამოყენება შენობის ფართობის ზღვრების გასაზრდელად დაუშვებელია შემდე

1. შენობები კლასიფიცირებულია, როგორც **დსშ**-1 ჯგუფის დაკავებულობა;

2. შენობები ან შენობების ნაწილები კლასიფიცირებულია, როგორც **დსშ**-2 ან **დსშ**-3 ჯგუფის დაკავებ
რომლებიც ასეთ დაკავებულობებს მოიცავს, დასაშვები ფართობი 508.4.2 ქვეთავის შესაბამისადაა გამოთვლილ
საშხეფებით აღჭურვილი ფართობი იმატებს შენობის მხოლოდ იმ ნაწილში, რომელიც არ გამოიყენება **დ**
დაკავებულობისთვის;

3. შენობები, სადაც ავტოსაშხეფი სისტემა ანაცვლებს ცეცხლმედეგობის ხარისხიან კონსტრუქციას 601-ე
შესაბამისად.

506.4 ერთ სართულზე მაღალი ერთი დაკავებულობის შემცველი შენობები. მიწის დონიდან ერთ სართულზე მაღალ
შენობის საერთო დასაშვები ფართობი უნდა განისაზღვროს ამ ქვეთავის შესაბამისად. შენობის რეალური საერთო ფ
სართულზე არ უნდა აღემატებოდეს შენობის საერთო დასაშვებ ფართობს.

გამონაკლისი: მიწის დონის ქვემოთ მდებარე ერთი სართული არ უნდა შევიდეს შენობის საერთო დასაშვებ ფართობ
აღემატება მიწის დონის ზემოთ მდებარე ერთსართულიანი შენობისათვის დასაშვებ ფართობს.

506.4.1 ფართობის განსაზღვრა. მიწის დონიდან ერთზე მეტსართულიანი ერთი დაკავებულობის შემცველი შენ
ფართობის დასადგენად ერთი სართულის (A_a) დასაშვები ფართობი, როგორც განსაზღვრულია 506.1 ქვეთავში, უ
დონის ზემოთ არსებული სართულების რაოდენობაზე, როგორც ქვემოთაა ჩამოთვლილი:

1. მიწის დონიდან ზემოთ ორსართულიანი შენობებისათვის მრავლდება 2-ზე;

2. მიწის დონიდან ზემოთ სამი ან მეტსართულიანი შენობებისათვის მრავლდება 3-ზე;

3. არცერთი სართული არ უნდა აღემატებოდეს ერთი სართულისათვის (A_a), ამ სართულზე არსებული დაკავ
შენობის დასაშვებ ფართობს, როგორც 506.1 ქვეთავშია განსაზღვრული.

გამონაკლისი:

1. 507-ე ქვეთავის შესაბამისად შეუზღუდავი ფართობის შენობები;

2. მაქსიმალური ფართობი შენობისა, რომელიც 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი ს
უნდა გამოითვალოს 506.1 ქვეთავის მიხედვით სართულისათვის (A_a) დასაშვები ფართობის გამრავლებ
არსებული სართულების რაოდენობაზე.

506.5 შერეული დაკავებულობის ფართობის დადგენა. შენობის საერთო დასაშვები ფართობი შენობებისთვის,
დაკავებულობებია, ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად უნდა განისაზღვროს. მიწის დონის ქვემოთ მდებარე ერ
შევიდეს შენობის საერთო დასაშვებ ფართობში, თუ ის არ აღემატება მიწის დონის ზემოთ მდებარე ერთსართულიანი
ფართობს.

506.5.1 არაუმეტეს ერთი სართული მიწის დონის ზემოთ. მიწის დონის ზემოთ, არაუმეტეს, ერთსართულიანი შენო
შერეული დაკავებულობებია, შენობის საერთო ფართობი 508.1 ქვეთავის შესაბამისად უნდა განისაზღვროს.

506.5.2 ერთზე მეტი სართული მიწის დონის ზემოთ. მიწის დონის ზემოთ ერთზე მეტსართულიანი შენობებისთვი
დაკავებულობებია, თითოეული სართული ცალ-ცალკე უნდა აკმაყოფილებდეს 508.1 ქვეთავის შესაბამის მოთხოვნე
სამზე მეტსართულიანი შენობებისთვის შენობის საერთო ფართობი ისეთი უნდა იყოს, რომ თითოეული სარ
ფართობის ჯამი გაყოფილი ასეთი სართულების დასაშვებ ფართობზე, 508.1 ქვეთავის შესაბამისი დებულებების
აღემატებოდეს 3-ს.

ქვეთავი 507 – შეუზუდავი ფართობის შენობები

507.1 ზოგადი. 507.1 – 507.12 ქვეთავებში განსაზღვრული დაკავებულობებისა და კონფიგურაციების მქონე შენობე
შეიზღუდოს.

გამონაკლისი: 508.2 ქვეთავის თანახმად შეუზღუდავი ფართობის მქონე შენობებში დასაშვებია სხვა დაკავებულობებ

თუ 507.2 – 507.12 ქვეთავებით მოითხოვება, რომ შენობებს გარს უნდა აკრავდეს ან ესაზღვრებოდეს საზოგადოებრი
ღია სივრცე უნდა განისაზღვროს შემდეგნაირად:

1. ეზოები იზომება შენობის პერიმეტრიდან ყველა მიმართულებით მიწის ნაკვეთის საზღვრის ყველაზე ახლ
მიწის ნაკვეთზე მდებარე მოპირდაპირე შენობის გარე მხარემდე;

2. სადაც შენობა უყურებს საზოგადოებრივ გზას, გამოიყენება საზოგადოებრივი გზის მთელი სიგანე.

507.2 ერთსართულიანი შენობა საშხეფების გარეშე. სმ-2 ან **სწ**-2 ჯგუფის, არაუმეტეს, ერთსართულიანი შენობის ფარ
შენობას აკრავს ან ემიჯნება, არანაკლებ, 18 მ სიგანის საზოგადოებრივი გზა ან ეზო.

507.3 ერთსართულიანი შენობა საშხეფებით. მიწის დონის ზემოთ **სქ**, **სმ**, **სვ, სწ** ან **თვ**-4 ჯგუფის ერთსართული
რომელიც არაა V ტიპის კონსტრუქცია, არ იზღუდება, თუ შენობა 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტ
აკრავს ან ემიჯნება, არანაკლებ, 18 მ სიგანის საზოგადოებრივი გზა ან ეზო.

გამონაკლისი:

1. I და II ტიპის კონსტრუქციის შენობები და ნაგებობები თაროებიანი საწყობოებისათვის, სადაც ხალხ
შეიზღუდოს სიმაღლეში, თუ ასეთი შენობები აკმაყოფილებს 507.3, 903.3.1.1 ქვეთავების მოთხოვნებს;

2. ავტოსაშხეფი სისტემა საჭირო არ არის ისეთ ფართობებზე, რომლებიც განკუთვნილია შენობაში ჩა
სანახაობებისათვის, როგორიცაა: ჩოგბურთი, ციგურაობა, ცურვა და ცხენოსნობა **თვ**-4 ჯგუფის დაკავებულობებ

2.1. სასპორტო თამაშებისათვის განკუთვნილ ფართობზე მყოფთათვის არსებობს პირდაპირ გარეთ გასა

2.2. შენობაში დაყენებულია სახანძრო განგაშის სისტემა 907-ე ქვეთავის შესაბამისად განთავსებუ
სახანძრო განგაშის კოლოფით.

507.3.1 შერეული დაკავებულობის შენობები თვ-1 და თვ-2 ჯგუფებით. შეუზღუდავი ფართობის მქონე შერ
შენობებში, რომლებიც შეესაბამება 507.3 ქვეთავს, დასაშვებია **თვ**-1 და **თვ**-2 ჯგუფის დაკავებულობები, რომლებიც
არაა, თუ:

1. **თვ**-1 და **თვ**-2 ჯგუფის დაკავებულობები სხვა დაკავებულობებისგან გამიჯნულია 508.4.4 ქვეთავის მოთხ
რომელთა გამმიჯნავის ცეცხლმედეგობის ხარისხი არაა შემცირებული ავტოსაშხეფი სისტემის არსებობის გამო

2. შენობის ნაწილების თითოეული ფართობი, გამოყენებული **თვ**-1 და **თვ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებად,
503.1 ქვეთავში განსაზღვრულ მაქსიმალურად დასაშვებ ფართობს;

3. **თვ**-1 და **თვ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებიდან გასასვლელი კარები უნდა გადიოდეს პირდაპირ შენობის გარ

507.4 ორსართულიანი შენობა. სქ, **სმ**, **სვ** ან **სწ** ჯგუფის მიწის დონიდან, არაუმეტეს, ორსართულიანი შენობის ფართ
იყოს, როცა შენობაში არსებობს 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემა და შენობას გა
არანაკლებ, 18 მ სიგანის საზოგადოებრივი გზა ან ეზო.

507.5 შემცირებული ღია სივრცე. 507.2, 507.3, 507.4, 507.6 და 507.11 ქვეთავებში გათვალისწინებული 18 მ საზოგადოებრ
სიგანე დასაშვებია შემცირდეს, არანაკლებ, 12 მ-მდე, თუ დაცულია შემდეგი მოთხოვნები:

1. სიგანის შემცირება დაუშვებელია შენობის პერიმეტრის 75%-ზე მეტისთვის;

2. შემცირებული სიგანისკენ მიმართულ გარე კედელს უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, 3-საათიანი ცეცხლმედეგობის

3. შემცირებული სიგანისკენ მიმართული გარე კედლის ღიობებს უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, 3-საათიანი ცეცხლ
ღიობის დამცავები.

507.6 II ტიპის კონსტრუქციის თვ-3 ჯგუფის შენობები. მიწის დონიდან, არაუმეტეს, ერთსართულიანი **თვ**-3 ჯგუ
რომელიც გამოიყენება, როგორც რელიგიური მსახურებისათვის განკუთვნილი ადგილი, საჯარო დარბაზი, საცეკვაო
დარბაზი, სასპორტო დარბაზი, სააქტო დარბაზი, დახურული საცურაო აუზი ან ჩოგბურთის კორტები და II ტ
იზღუდება, თუ ქვემოთ მოცემული ყველა კრიტერიუმი დაცულია:

1. შენობას არ აქვს სცენა, გარდა ბაქან-სცენისა;

2. შენობაში დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად.

3. შენობას აკრავს და ემიჯნება 18 მ სიგანის საზოგადოებრივი გზა ან ეზო.

507.7 III და IV ტიპის კონსტრუქციის თვ-3 ჯგუფის შენობები. მიწის დონის ზემოთ, არაუმეტეს, ერთსართულიანი
ფართობი, რომელიც გამოიყენება, როგორც რელიგიური მსახურებისათვის განკუთვნილი ადგილი, საჯარო დარბა
საგამოფენო დარბაზი, სასპორტო დარბაზი, სააქტო დარბაზი, დახურული საცურაო აუზი ან ჩოგბურთის კორტე
კონსტრუქციაა, არ იზღუდება, თუ ქვემოთ მოცემული ყველა კრიტერიუმი დაცულია:

1. შენობას არ აქვს სცენა, გარდა ბაქან-სცენისა;

2. შენობაში დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად.

3. თავშეყრის ადგილის იატაკი ქუჩის ან მიწის დონეზე ან მათგან 53 სმ-ის საზღვრებშია ზემოთ ან ქვემოთ და
1010.1 ქვეთავის შესაბამისად აგებული ქუჩის ან მიწის დონეზე გამავალი პანდუსები.

4. შენობას აკრავს და ემიჯნება 18 მ სიგანის საზოგადოებრივი გზა ან ეზო.

507.8 დსშ ჯგუფის დაკავებულობები. დსშ-2, **დსშ**-3 და **დსშ**-4 ჯგუფის დაკავებულობები დასაშვებია განთავსდეს შ
მქონე შენობებში, სადაც მდებარეობს **სმ** და **სწ** ჯგუფის დაკავებულობები 507.3 და 507.4 ქვეთავებისა და 507.8
დებულებების შესაბამისად.

507.8.1 დასაშვები ფართობი. შეუზღუდავი ფართობის მქონე შენობაში მდებარე **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობების სა
არ უნდა აღემატებოდეს შენობის ფართობის 10%-ს, არც **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობებისთვის 503-ე ცხრილშ
ზღვრებს, როგორც შესწორებულია 506.2 ქვეთავში საზოგადოებრივ გზაზე ან ღია სივრცეზე გამავალ **დსშ** ჯგუფის
ფართობის პერიმეტრის საფუძველზე.

507.8.1.1 მდებარეობა შენობის შიგნით. დსშ ჯგუფის დაკავებულობების იატაკების საერთო ფართობი, რომლებიც
პერიმეტრთან, არ უნდა აღემატებოდეს 503-ე ცხრილში **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობისთვის განსაზღვრული ფართ

507.8.1.1.1 სითხის გამოსაყენებელი, გასანაწილებელი და ასარევი ოთახები. სითხის გამოსაყენებელი, გასან
ოთახები, რომელთა იატაკის ფართობი, არაუმეტეს, 50 $მ^2$-ია, არ საჭიროებს გარე პერიმეტრზე განთავსებას,

NFPA 30-ის მოთხოვნებს.

507.8.1.1.2 სითხის შესანახი ოთახები. სითხის შესანახი ოთახები, რომელთა იატაკის ფართობი არ აღემატება გარე პერიმეტრზე განთავსებას, თუ ისინი აკმაყოფილებს NFPA 30-ის მოთხოვნებს.

507.8.2 მდებარეობა შენობის პერიმეტრზე. 507.8.1.1 ქვეთავში აღწერილი შემთხვევის გამოკლებით, **დსშ** ჯგუფის განთავსდეს შენობის პერიმეტრზე. **დსშ**-2 და **დსშ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, ამგვარი დაკავებულობების, არა გარე კედელი.

507.8.3 დაკავებულობების გამიჯვნა. დსშ ჯგუფის დაკავებულობები შეუზღუდავი ფართობის მქონე შენობის ერთმანეთისგან უნდა გაიმიჯნოს 508.4 ცხრილის შესაბამისად.

507.8.4 სიმაღლის ზღვრები. ორსართულიანი შეუზღუდავი ფართობის მქონე შენობებისთვის **დსშ** ჯგუფის დაკ მდებარეობდეს მიწის დონიდან ერთ სართულზე მაღლა, თუ ამის საშუალებას არ იძლევა სართულების დასაშვე შეუზღუდავი ფართობის მქონე შენობის კონსტრუქციის ტიპის მიხედვით, განსაზღვრულია 503-ე ცხრილში.

507.9 საჰაერო ხომალდის შესაღებად განკუთვნილი ანგარი. მიწის დონის ზემოთ, არაუმეტეს, ერთსართულიანი ხომალდის შესაღებად განკუთვნილი ანგარის ფართობი არ უნდა შეიზღუდოს, თუ ის შეესაბამება 412.6 ქვეთავის დებ გარშემორტყმულია საზოგადოებრივი გზებით ან ეზოებით, რომელთა სიგანე არ არის შენობის სიმაღლეზე ერთნახევარ

507.10 სგ ჯგუფის შენობები. მიწის დონის ზემოთ არაუმეტეს ერთსართულიანი II, IIIA ან IV ტიპის კონსტრუქციის ფართობი არ უნდა შეიზღუდოს, თუ დაცულია შემდეგი კრიტერიუმები:

1. თითოეულ საკლასო ოთახს აქვს, არანაკლებ, ორი გასასვლელი საშუალება, რომელთაგან ერთ-ერთი, 1020-ე პირდაპირ შენობის გარეთ უნდა გადიოდეს;

2. შენობაში დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა, 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად;

3. შენობას გარს აკრავს ან ემიჯნება 18 მ სიგანის საზოგადოებრივი გზა ან ეზო.

507.11 კინოთეატრი. II ტიპის კონსტრუქციის შენობებში მიწის დონის ზემოთ პირველ სართულზე მდებარე კინოთეატრ შეიზღუდოს, თუ შენობაში დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად და შენობას გარს ა სიგანის საზოგადოებრივი გზები ან ეზოები.

507.12 გადახურული მოლისა და მიდგმული შენობები. 402-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული, მაქსიმუმ, სამსართულია მოლისა და მიდგმული შენობების ფართობი არ უნდა შეიზღუდოს.

ქვეთავი 508 – შერეული გამოყენება და დაკავებულობა

508.1 ზოგადი. შენობის თითოეული ნაწილი ინდივიდუალურად უნდა კლასიფიცირდეს 302.1 ქვეთავის შესაბამისად დაკავებულობის ჯგუფს მოიცავს, შენობა ან მისი ნაწილი უნდა შეესაბამებოდეს 508.2, 508,3 ან 508.4 ქვეთავების დებუ დებულებების კომბინაციას.

გამონაკლისი:

1. 510-ე ქვეთავის შესაბამისად გამიჯნული დაკავებულობები;

2. 415.5.2 ცხრილით მოთხოვნის შემთხვევაში **დსშ**-1, **დსშ**-2 და **დსშ**-3 ჯგუფის დაკავებულობები უნდა გან შენობაში ან ნაგებობაში;

3. 419-ე ქვეთავის შესაბამისი დაკავებულობები საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულებში არ ითვლება ცალკე დაკ

508.2 დამხმარე დაკავებულობები. დამხმარეა დაკავებულობები, რომლებიც შენობის ან მისი ნაწილის მთავარი დაკა დამხმარე დაკავებულობები 508.2.1 – 508.2.4 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა შეესაბამებოდეს.

508.2.1 ფართობის შეზღუდვები. დამხმარე დაკავებულობები ერთად არ უნდა იკავებდეს იმ სართულის ფართობ მდებარეობს, და მათი სიმაღლე და ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 503-ე ცხრილში განსაზღვრულს, როცა შენობა არ არის 506-ე ქვეთავის შესაბამისად, რომელიც ასეთ დამხმარე დაკავებულობებს ეხება.

508.2.2 დაკავებულობების კლასიფიცირება. დამხმარე დაკავებულობები ინდივიდუალურად უნდა კლასიფიც შესაბამისად. შენობის თითოეული ნაწილის მიმართ *წესების* მოთხოვნები უნდა შესრულდეს იმისდა მიხედვ

მიეკუთვნება სივრცის დაკავებულობა.

508.2.3 დასაშვები ფართობი და სიმაღლე. შენობის დასაშვები ფართობი და სიმაღლე განისაზღვრება 503.1 ქვეთ
დაკავებულობისთვის ნებადართული ფართობისა და სიმაღლის მიხედვით. არცერთი დამხმარე დაკავებულო
აღემატებოდეს 503-ე ცხრილში მოცემულ მნიშვნელობებს, ამგვარი დამხმარე დაკავებულობებისთვის 504-ე ქვეთავის
გაზრდის გარეშე. დამხმარე დაკავებულობების ფართობი უნდა შეესაბამებოდეს 508.2.1 ქვეთავს.

508.2.4 დაკავებულობების გამოკვეთა. დამხმარე და მთავარი დაკავებულობების გამოკვეთა აუცილებელი არ არის.

გამონაკლისი:

1. **დსშ**-2, **დსშ**-3, **დსშ**-4 და **დსშ**-5 ჯგუფის დაკავებულობები ყველა სხვა დაკავებულობისგან უნდა გაი
შესაბამისად;

2. **დწ**-1, **სც**-1, **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფის საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები სხვა საცხოვრ
ერთეულებისა და დამხმარე დაკავებულობებისგან უნდა გაიმიჯნოს 420-ე ქვეთავის შესაბამისად.

508.3 გაუმიჯნავი დაკავებულობები. შენობები ან შენობების ნაწილები, რომლებიც აკმაყოფილებს ამ ქვეთავის მოთხო
გაუმიჯნავ დაკავებულობებად.

508.3.1 დაკავებულობების კლასიფიცირება. გაუმიჯნავი დაკავებულობები ინდივიდუალურად უნდა კლასიფი
შესაბამისად. *წესების* მოთხოვნები შენობის თითოეული ნაწილის მიმართ უნდა შესრულდეს იმისდა მიხედვ
მიეკუთვნება ამ სივრცის დაკავებულობა. ამასთან, გაუმიჯნავი დაკავებულობების მთელი ფართობისთვის უნდ
თავში გაუმიჯნავი დაკავებულობებისთვის განსაზღვრული ყველაზე მკაცრი/შემზღუდველი დებულებ
დაკავებულობები მდებარეობს მაღლივ შენობაში, 403-ე ქვეთავში გაუმიჯნავი დაკავებულობებისთვის განსაზღვ
მოთხოვნები ვრცელდება მთელ მაღლივ შენობაზე.

508.3.2 დასაშვები ფართობი და სიმაღლე. შენობის ან მისი ნაწილის დასაშვები ფართობი და სიმაღლე უნდა ეფუძ
დაკავებულობების ჯგუფებისათვის შენობის კონსტრუქციის ტიპის მიხედვით 503.1 ქვეთავში მოცემულ ყველა
დაშვებებს.

508.3.3 გამოკვეთა. გამოკვეთა საჭირო არ არის ისეთ დაკავებულობებს შორის, რომელთაც არ მოეთხოვება გამმიჯნავი.

გამონაკლისი:

1. **დსშ**-2, **დსშ**-3, **დსშ**-4 და **დსშ**-5 ჯგუფის დაკავებულობები ყველა სხვა დაკავებულობისგან 508.4 ქვეთ
გაიმიჯნოს.

2. **დწ**-1, **სც**-1, **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფის საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები სხვა საცხოვრ
ერთეულებისა და დამხმარე დაკავებულობებისგან 420-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა გაიმიჯნოს.

508.4 გამოკვეთილი დაკავებულობები. შენობები ან შენობების ნაწილები, რომლებიც შეესაბამება ამ ქვეთავის დებულე
გამოკვეთილ დაკავებულობებად.

508.4.1 დაკავებულობების კლასიფიცირება. გამოკვეთილი დაკავებულობები უნდა კლასიფიცირდეს ინდივიდუა
მიხედვით. თითოეული გამოკვეთილი სივრცის მიმართ *წესების* მოთხოვნები უნდა შესრულდეს იმისდა მიხედვ
მიეკუთვნება შენობის იმ ნაწილის დაკავებულობა.

508.4.2 შენობის დასაშვები ფართობი. თითოეულ სართულზე შენობის ფართობი ისეთი უნდა იყოს, რომ თ
დაკავებულობის იატაკის რეალური ფართობების ჯამი არ აღემატებოდეს ამ დაკავებულობისათვის დასაშვებ ფართო

508.4.3 დასაშვები სიმაღლე. თითოეული დაკავებულობა უნდა შეესაბამებოდეს 503.1 ქვეთავში განსაზღვრულ
რომლებიც გამომდინარეობს შენობის კონსტრუქციის ტიპიდან.

გამონაკლისი: 510-ე ქვეთავის ნებადართული სპეციალური დებულებებით დაშვებულია, შენობაში დაკავებუ
ქვეთავში განსაზღვრულისგან განსხვავებულ სიმაღლეზე.

508.4.4 გამოკვეთა. ცალკეული დაკავებულობები მომიჯნავე დაკავებულობებისგან უნდა გაიმიჯნოს 508.4 ცხრილის შე

508.4.4.1. აგება. საჭირო გამმიჯნავები 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეები ან 711-
აგებული თარაზული ანაწყობები, ან ორივე ერთად უნდა იყოს, და მთლიანად უნდა მიჯნავდეს მოსაზღვრე დაკავ

ცხრილი 508.4

დაკავებულობების აუცილებელი გამოთვლა (საათები)

დაკავებულობა	თვ, სგ		დწ-1, დწ-3, დწ-4		დწ-2		სც[ა]		სმ-2, სწ-2[ბ], დს		სქ, ს მ-1, სვ, სწ-1		დსშ-1		დსშ-2		დსშ-3, დსშ-4,		დსშ-5	
	ს	სგ	ს	სგ	ს	სგ	ს	სგ	ს	სგ	ს	სგ	ს	სგ	ს	სგ	ს	სგ	ს	სგ
თვ[ბ], სგ	გ	გ	1	2	2	დ	1	2	გ	1	1	2	დ	დ	3	4	2	3	2	დ
დწ-1, დწ-3, დწ-4	—	—	გ	გ	2	დ	1	დ	1	2	1	2	დ	დ	3	დ	2	დ	2	დ
დწ-2	—	—	—	—	გ	გ	2	დ	2	დ	2	დ	დ	დ	3	დ	2	დ	2	დ
სც	—	—	—	—	—	—	გ	გ	1[ბ]	2[ბ]	1	2	დ	დ	3	დ	2	დ	2	დ
სმ-2, სწ-2[ბ], დს	—	—	—	—	—	—	—	—	გ	გ	1	2	დ	დ	3	4	2	3	2	დ
სქ, სმ-1, სვ, სწ-1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	გ	გ	დ	დ	2	3	1	2	1	დ
დსშ-1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	გ	დ	დ	დ	დ	დ	დ	დ
დსშ-2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	გ	დ	1	დ	1	დ
დსშ-3, დსშ-4,	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1[დ]	დ	1	დ
დსშ-5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	გ	დ

ს = შენობები, რომლებიც მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სის

სგ = შენობები, რომლებიც არაა მთლიანად აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი ს

გ = გამოთვლა საჭირო არ არის.

დ = დაუშვებელია.

ა. **დსშ**-5 ჯგუფის დაკავებულობებისთვის იხ. ქვეთავი 903.2.5.2.

ბ. ფართობებზე, რომლებიც გამოყენებულია მხოლოდ კერძო ან გასართობი ავტომობილებისათვის, და ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემცირება 1 სთ-ით.

გ. იხ. ქვეთავი 406.3.4.

დ. კომერციული დანიშნულების სამზარეულოები არ უნდა გაიმოთვლოს რესტორნის იმ ფართობებისგან, რომელსაც ის

ე. ერთნაირად კლასიფიცირებული დაკავებულობების გამოთვლა აუცილებელი არ არის.

3. **დსშ**-5 დაკავებულობებისათვის იხ. ქვეთავი 415.8.2.2.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

ქვეთავი 509 – თანმხლები გამოყენებები

509.1 ზოგადი. შენობაში, სადაც არსებობს ერთი ან შერეული გამოყენებები, თანმხლები გამოყენებები უნდა შეესა
დებულებებს. თანმხლები გამოყენებები დამხმარე ფუნქციებია, რომლებიც დაკავშირებულია მოცემულ დაკავებულობ
ზრდის ამ დაკავებულობის რისკიანობის ხარისხს. თანმხლებ გამოყენებებში შედის მხოლოდ 509-ე ცხრილში ჩამოთვლი

გამონაკლისი: არ არის აუცილებელი, საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებში მდებარე და მისი თანმხლები გამოყენ
ქვეთავს.

509.2 დაკავებულობის კლასები. თანმხლები გამოყენებები არ უნდა კლასიფიცირდეს ინდივიდუალურად 302.
თანმხლები გამოყენებები შედის შენობის იმ დაკავებულობებში, რომელთა საზღვრებშიც ისინი ფუნქციონირებს.

509.3 ფართობის ზღვრები. თანმხლები გამოყენებები არ უნდა იკავებდეს იმ სართულის ფართობის 10%-ზე მეტს, სადაც

509.4 გამიჯვნა და დაცვა. 509-ე ცხრილში ჩამოთვლილი თანმხლები გამოყენებები დანარჩენი შენობისგან უნდა გაი
სისტემით აღიჭურვოს, ან ორივე საშუალებით იყოს დაცული, ამ ცხრილის მოთხოვნების შესაბამისად.

509.4.1 გამიჯვნა. სადაც 509-ე ცხრილში მოთხოვნილია ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამმიჯნავი, თანმხლები გ
შენობისგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდით ან 711-ე ქვეთავის
თარაზული ანაწყობით. ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ სჭირდება კონსტრუქციას, რომელსაც ეყრდნობა IIB, IIIB და V
შენობებში თანმხლები გამოყენების გასამიჯნად აგებული და ერთსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ცეცხ
თარაზული ანაწყობები, თუ ამას *წესების* სხვა ქვეთავები არ მოითხოვს.

509.4.2 დაცვა. თუ 509-ე ცხრილით ნებადართულია ავტოსაშხეფი სისტემა ცეცხლმედეგი ზღუდის გარეშე, თ
დანარჩენი შენობისგან უნდა გაიმიჯნოს კონსტრუქციით, რომელიც არ ატარებს კვამლს. კედლები უნდა გრძე
თავიდან ან ქვემოთ მდებარე იატაკის ანაწყობებიდან ჭერის ქვედაპირამდე, რომელიც ცეცხლმედეგობის ხარისხიან
ზემოთ მდებარე სახურავის ანაწყობის ნაწილია, ან უნდა გრძელდებოდეს იატაკის ან სახურავის ფენილის, ფენი
ქვედაპირამდე. კვამლის აღმოჩენისთანავე კარები თავისით ან ავტომატურად უნდა იხურებოდეს 716.5.9.3 ქვეთავის
უნდა ჰქონდეს ჰაერგამტარი ღიობები და NFPA 80-ში ნებადართულზე დიდი ღრეჩო ძირთან. თანმხლები გამოყ
კედლებს არ უნდა ჰქონდეს ჰაერგამტარი ღიობები, თუ დაყენებული არ არის კვამლის ფარსაკეტები 710.7 ქვეთავის შ

509.4.2.1 დაცვის შეზღუდვა. 509-ე ცხრილში თანმხლები გამოყენებებისთვის განსაზღვრული შემთხვევებ
ავტოსაშხეფი სისტემა 509-ე ცხრილის მიხედვითაა დაყენებული, ამგვარი სისტემით უნდა აღიჭურვოს მხოლო
თანმხლები გამოყენებები იკავებს.

ცხრილი 509

თანმხლები გამოყენებები

ოთახი ან ფართობი	გამმიჯნავი ან/და დამცავი
საცხობი საამქრო, სადაც მოწყობილობის ნებისმიერი ნაწილის თბოგამომუშავება 117 200 ვატზე მეტია	1 სთ ან ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემის უზრუნველყოფა
საქვაბეები, სადაც მოწყობილობის ყველაზე დიდი ნაწილის სიმძლავრე აღემატება 103,5 კპა-ს და 7460 ვატს (10 ცხენის ძალა).	1 სთ ან ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემის უზრუნველყოფა
მაცივარ-დანადგარების ოთახები	1 სთ ან ავტომატური საშხეფი სისტემის უზრუნველყოფა
ოთახები, სადაც გამოყოფენ წყალბადს, რომლებიც არ მიეკუთვნება **დსშ** ჯგუფს.	1 სთ **სქ**, **სმ**, **სვ**, სდადს ჯგუფის ფართობებზე. 2 სთ **ოვ**,**სგ**,**დწ** და **სც** ჯგუფის ფართობებზე.

ინსინერაციის (ნაგვის დასაწვავი) ოთახები	2 სთ და ავტოსაშხეფი სისტემა
სამღებრო საამქროები, რომლებიც არ შედის **დსშ** ჯგუფში და მდებარეობს ფართობებზე, რომლებიც არ მიეკუთვნება **სმ** ჯგუფს.	2 სთ; ან 1 სთ ან ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემის უზრუნველყოფა
ლაბორატორიები და პროფესიული საამქროები, რომლებიც არ შედის **დსშ** ჯგუფში და მდებარეობს **სგ** ან **დწ**-2 ფართობებზე	1 სთ ან ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემის უზრუნველყოფა
10 $მ^2$-ზე მეტი ფართობის სამრეცხაო ოთახები	1 სთ ან ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემის უზრუნველყოფა
დწ-3 საკნები რბილი ზედაპირებით	1 სთ
დწ-2 ჯგუფი ნარჩენებისა და თეთრეულის შესაგროვებელი ოთახები	1 სთ
10 $მ^2$-ზე მეტი ფართობის ნარჩენებისა და თეთრეულის შესაგროვებელი ოთახები	1 სთ ან ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემის უზრუნველყოფა
სტაციონარული ტყვია-მჟავური ბატარეის სისტემები, რომლშიც სითხის მოცულობა 380 ლიტრზე მეტია და გამოიყენება შენობის სათადარიგო კვების, საავარიო ელექტროენერგიის ან უწყვეტი ელექტროენერგიის წყაროებად	1 სთ **სქ**, **სმ**, **სვ**, **სწ** და **დს** ჯგუფის ფართობებზე. 2 სთ **თვ**, **სგ**, **დწ** და **სც** ჯგუფის ფართობებზე.

ქვეთავი 510 – სპეციალური დებულებები

510.1 ზოგადი. 510.2 – 510.9 ქვეთავების დებულებებით ნებადართული ამ თავის სპეციფიკური მოთხოვნების გამონაკლ
გათვალისწინებული სპეციალური პირობების გამოყენება, რომლებიც ეხება შენობების დასაშვებ სიმაღლეებისა და ფ
დაკავებულობების კლასისა და კონსტრუქციის ტიპის მიხედვით, თუ სპეციალური პირობები შეესაბამება ამ ქვეთავ
განსაზღვრულ დებულებებს და *წესების* სხვა შესაბამის მოთხოვნებს. 510.2 – 510.8 ქვეთავების დებულებები დამოუკიდ
გამიჯნულ დებულებებად უნდა ჩაითვალოს.

510.2 შენობის თარაზულად გამიჯვნის დაშვება. შენობა ითვლება გამიჯნულად და განიხილება შენობის განსხვავ
განისაზღვროს ფართობის ზღვრები, ცეცხლმედეგი კედლების უწყვეტობა, სართულების რაოდენობის შეზღუდვები დ
სადაც ქვემოთ მოცემული ყველა პირობა დაცულია:

1. შენობები გამიჯნულია თარაზული ანაწყობებით, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 3 საათია.

2. თარაზული ანაწყობის ქვემოთ შენობა, არაუმეტეს, ერთსართულიანია მიწის დონის ზემოთ.

3. თარაზული ანაწყობის ქვემოთ შენობა IA ტიპის კონსტრუქციაა.

4. 715.4 ცხრილის თანახმად, შახტის, გზა-კიბის, პანდუსის ან მოძრავი კიბისათვის (ესკალატორისთვის) გა
ანაწყობის გადამკვეთი შემოზღუდული სივრცის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 2 საათია და აქვს დაცულ

გამონაკლისი: თუ თარაზული ანაწყობის ქვემოთ მდებარე შემომზღუდავი კედლების ცეცხლმედეგობა, ა
ღიობები დაცულია 716.5 ცხრილის მოთხოვნების შესაბამისად, თარაზული ანაწყობის ზემოთ გაგრძელ
კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი დასაშვებია, იყოს ერთი საათი, თუ:

1. არ არის აუცილებელი, თარაზული ანაწყობის თავზე შენობა I ტიპის კონსტრუქცია იყოს;

2. შემომზღუდავი აკავშირებს ოთხზე ნაკლებ სართულს;

3. შემომზღუდავის ღიობის დამცავებს, თარაზული ანაწყობის ზემოთ, აქვს არანაკლებ ერთ-საათიანი ხარისხი;

5. თარაზული ანაწყობის თავზე მდებარე შენობაში დასაშვებია ბევრი **თვ** ჯგუფის ან **სქ**, **სვ**, **სც** ან **სწ** ჯგ რომელთაგან თითოეულის დაკავებულობის დატვირთვა 300-ზე ნაკლებია.

6. თარაზული ანაწყობის ქვემოთ მდებარე შენობა მთლიანად დაცულია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისი ავტ დასაშვებია, ნებისმიერ ქვემოთ ჩამოთვლილ დაკავებულობას მოიცავდეს:

6.1. **სწ**-2 ჯგუფის ავტოსადგომი გარაჟი, გამოყენებული კერძო ავტომობილების გასაჩერებლად და შესანახ

6.2. რამდენიმე **თვ**-ჯგუფი, რომელთაგან თითოეულის დაკავებულობის დატვირთვა 300-ზე ნაკლებია;

6.3. ჯგუფი **სქ**;

6.4. ჯგუფი **სმ**;

6.5. ჯგუფი **სც**;

6.6. შენობის გამოყენებისას თანმხლები გამოყენებები (მათ შორის: შესასვლელის ფოიეები, მექანი ოთახები, სათავსის ფართობები და მსგავსი გამოყენებები);

7. შენობის მაქსიმალური სიმაღლე მეტრებში არ უნდა აღემატებოდეს 503-ე ქვეთავში განსაზღვრულ ზღვრებ რომლის დასაშვები სიმაღლე ნაკლებია, ვიდრე მიწის დონიდან გაზომილი სიმაღლე.

510.3 სწ-2 ჯგუფის შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი, რომლის თავზეც მდებარეობს სწ-2 ჯგუფის ღია ავტოსადგო შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი, რომელიც მიწის დონის ზემოთ, არაუმეტეს, ერთსართულიანია და მდებარ ავტოსადგომი გარაჟის ქვემოთ, უნდა კლასიფიცირდეს, როგორც გამიჯნული და განსხვავებული ნაწილების მქონე შენ კონსტრუქციის ტიპი, თუ დაცულია შემდეგი პირობები:

1. ნაგებობის დასაშვები ფართობი ისეთია, რომ ჯამი ყოველი ცალკეული დაკავებულობისთვის რეალური ფარ დასაშვებ ფართობთან, ერთს არ აღემატება;

2. **სწ**-2 ჯგუფის შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი არის I ან II ტიპის კონსტრუქცია და ცეცხლმედეგო მოთხოვნები თითქმის ისეთივე აქვს, როგორიც **სწ**-2 ჯგუფის ღია ავტოსადგომ გარაჟს;

3. **სწ**-2 ჯგუფის ღია ავტოსადგომი გარაჟის სიმაღლე და რიგების/დონეების რაოდენობა 406.5.4 ცხრილის შესაბამ

4. იატაკის ანაწყობი, რომელიც **სწ**-2 ჯგუფის შემოზღუდულ ავტოსადგომ გარაჟსა და **სწ**-2 ჯგუფის ღია ავტოსად 2 ჯგუფის შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟის იატაკის ანაწყობის მიმართ არსებული მოთხოვნების შესაბამის 2 ჯგუფის შემოზღუდულ ავტოსადგომ გარაჟსა და **სწ**-2 ჯგუფის ღია ავტოსადგომ გარაჟს შორის, გარდა გას დაცვას არ საჭიროებს;

5. **სწ**-2 ჯგუფის შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი მხოლოდ კერძო ავტომობილების გასაჩერებლად ან მაგრამ დასაშვებია მოიცავდეს ოფისს, მოსაცდელს და ტუალეტის ოთახს, რომელთა საერთო ფართობი 100 მ დასაშვებია მოიცავდეს მექანიკური მოწყობილობისათვის განკუთვნილ ოთახებს, რომლებიც შენობის წარმოადგენს.

510.4 ავტოსადგომი სც ჯგუფის ქვემოთ. თუ **სც** ჯგუფის შენობის ქვემოთ მდებარეობს მიწის დონის ზედა, მაქსიმუმ ჯგუფის ღია ან შემოზღუდული, ან კომბინირებული, ავტოსადგომი გარაჟი, რომელიც I ტიპის კონსტრუქციაა, ან ღ რომელიც IV ტიპის კონსტრუქციაა და დაქანებული შესასვლელი აქვს, კონსტრუქციის მინიმალური ტიპის და რაოდენობის ათვლა უნდა დაიწყოს ამგვარი ავტოსადგომი ფართობის ზემოთ მდებარე იატაკიდან. იატაკის კონსტრუქ და მის თავზე მდებარე **სც** ჯგუფს შორის უნდა შეესაბამებოდეს იმ კონსტრუქციულ ტიპს, რომელიც გათვალისწი გარაჟისათვის, ასევე, უნდა ჰქონდეს ცეცხლმედეგობის ხარისხი, რომელიც შერეული დაკავებულობის გამმიჯნავ განსაზღვრულ ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

510.5 IIIA ტიპის კონსტრუქციის სც-1 და სც-2 ჯგუფის შენობები. IIIA ტიპის კონსტრუქციის **სც**-1 და **სც**-2 ჯგუფ ზღვარი დასაშვებია გაიზარდოს ექვს სართულამდე და 23 მ-მდე, თუ მიწის დონის ქვედა სართულის ზევით მდე კონსტრუქციის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, სამი საათია და იატაკის ფართობი დაყოფილია, არაუმეტ ორსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ცეცხლმედეგი კედლებით.

510.6 IIA ტიპის კონსტრუქციის სც-1 და სც-2 ჯგუფის შენობები. IIA ტიპის კონსტრუქციის **სც**-1და **სც**-2 ჯგუფი შეზღუდვა დასაშვებია გაიზარდოს ცხრა სართულამდე და 30 მ-მდე, თუ შენობა გამიჯნულია, არანაკლებ, 15 მ-ი მდებარე ნებისმიერი სხვა შენობიდან და მიწის ნაკვეთის საზღვრებიდან, შემოზღუდულ სივრცეში მდებარე გასა ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ცეცხლმედეგი კედლებითაა გამოყოფილი, ხოლო პირველი სართულის იატაკის ანაწ ხარისხი 1,5 საათზე ნაკლები არ არის.

510.7 ღია ავტოსადგომი გარაჟები თვ, დწ, სქ, სვ და სც ჯგუფების ქვემოთ. თვ, **დწ**, **სქ**, **სვ** და **სც** ჯგუფების შენობებ ავტოსადგომი გარაჟების სიმაღლე და ფართობი 406.5 ქვეთავში დაშვებულ ზღვრებს არ უნდა აღემატებოდეს. ღია ავტო მდებარე შენობის ნაწილის სიმაღლე და ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს მის ზემოთ მდებარე დაკავებულობისთ რომლებიც განსაზღვრულია 503-ე ქვეთავში. ღია ავტოსადგომი გარაჟის თავზე მდებარე შენობის ნაწილის სიმაღლე, სართულიანობის მიხედვით, მიწის დონიდან უნდა გაიზომოს და უნდა მოიცავდეს როგორც ღია ავტოსადგომ გარაჟ გარაჟის თავზე მდებარე შენობის ნაწილს.

510.7.1 ცეცხლმედეგი გამმიჯნავი. ავტოსადგომის დანიშნულების მქონე დაკავებულობასა და მის ზემოთ არსებულ 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეების ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ც ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა შეესაბამებოდეს 508.4 ცხრილში მოცემულ ხარისხებს. კონსტრუქციის ტიპი თით ინდივიდუალურად განესაზღვრება, გარდა ნაგებობის ისეთი ნაწილებისა, როგორიცაა ღია ავტოსადგომი ნაგებობ არსებული დაკავებულობის საყრდენის უზრუნველმყოფი მთავარი გახისტება (სიხისტის კავშირი), ამგვარი ნაგ ცხრილში ჯგუფებისათვის განსაზღვრული უფრო მკაცრი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციებით უნდა მდებარე დაკავებულობის გასასვლელი საშუალებები უნდა აკმაყოფილებდეს მე-10 თავის მოთხოვნებს და ავტოს დაკავებულობისგან უნდა გაიმიჯნოს, სულ მცირე, ორსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი, 707-ე ქვეთავის ცეცხლმედეგი ზღუდეებით, ასევე, უნდა ჰქონდეს 716-ე ქვეთავის შესაბამისი თვითიკეტებადი კარები, ან, სუ ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი, 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობები 716-ე ქვეთავის შეს კარებით. ღია ავტოსადგომი გარაჟიდან გასასვლელი საშუალებებები 406.5 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

510.8 სქ ან სვ ჯგუფი, რომლის თავზე მდებარეობს სწ-2 ჯგუფის ღია ავტოსადგომი გარაჟი. სქ ან **სვ** ჯგუფის დაკავებ მდებარეობს მიწის დონის ზემოთ პირველ სართულზე მაღლა, კონსტრუქციის ტიპის დადგენის მიზნით, უნდა კლ გამიჯნული და განსხვავებული ნაწილების მქონე შენობა, თუ ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობა დაცულია:

1. შენობები გამიჯნულია, სულ მცირე, ორსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი თარაზული ანაწყობებით;

2. თარაზული ანაწყობების ქვემოთ შენობები მოიცავს მხოლოდ **სქ** და **სვ** დაკავებულობებს;

3. თარაზული ანაწყობების ზემოთ მხოლოდ **სწ**-2 ჯგუფის ღია ავტოსადგომი გარაჟია განთავსებული;

4. თარაზული ანაწყობების ქვემოთ შენობა I ან II ტიპის კონსტრუქციაა, მაგრამ, არანაკლებ, ზემოთ მდე ავტოსადგომი გარაჟისთვის აუცილებელი ტიპის კონსტრუქცია;

5. თარაზული ანაწყობების ქვემოთ მდებარე შენობის სიმაღლე და ფართობი 503-ე ცხრილში განსაზღვრულს არ

6. **სწ**-2 ჯგუფის ღია ავტოსადგომი გარაჟის სიმაღლე და ფართობი 405.5 ქვეთავში ნებადართულ შეზღუდ ჯგუფის ღია ავტოსადგომი გარაჟის სიმაღლე, როგორც მეტრებში, ისე სართულიანობის მიხედვით, მიწის დ თარაზული ანაწყობების ქვემოთ მდებარე შენობას მოიცავს;

7. **სწ**-2 ჯგუფის ღია ავტოსადგომი გარაჟის გასასვლელები პირდაპირ ქუჩაში ან საზოგადოებრივ გზაზე ანაწყობების ქვემოთ მდებარე შენობისგან გამიჯნულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისი ორსაათიანი ცეცხლმედეგ ქვეთავის შესაბამისი ორსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად.

510.9 შენობის რამდენიმე განსხვავებული ნაწილი თარაზული ანაწყობის ზემოთ. თუ თარაზული ანაწყობების ზემო ორი ან მეტი განსხვავებული ნაწილი, რომლებიც **სწ**-2 ჯგუფის ავტოსადგომ გარაჟებს ან შენობის ქვემოთ მდებარე მდებარე განსხვავებული ნაწილისაგან 510.2, 510.3 ან 510.8 ქვეთავების სპეციალური დებულებების შესაბამისად, ზემოთ მდებარე შენობის განსხვავებული ნაწილები გამიჯნულ და შენობის განსხვავებულ ნაწილად მიიჩნევა დებულებას უნდა აკმაყოფილებდეს, რომლებიც გამიჯნულ და განსხვავებული ნაწილების მქონე შენობებს ეხება.

თავი 6 – კონსტრუქციის ტიპები

ქვეთავი 601 – ზოგადი

601.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებები არეგულირებს შენობების კლასიფიცირებას კონსტრუქციის ტიპების

ცხრილი 601

შენობის ელემენტები	ტიპი I		ტიპი II		ტიპი III		ტიპი IV	ტიპი V	
	A	B	A[დ]	B	A[დ]	B	მასიური ხე	A[დ]	B
ძირითადი სტრუქტურული ჩარჩო[ზ]	3[ა]	2[ა]	1	0	1	0	მასიური ხე	1	0
მზიდი კედლები გარე[ვ,ზ] შიგა	3 3[ა]	2 2[ა]	1 1	0 0	2 1	2 0	2 1/მასიური ხე	1 1	0 0
არამზიდი კედლები და ტიხრები გარე	იხ. ცხრილი 602								
არამზიდი კედლები და ტიხრები შიგა[ე]	0	0	0	0	0	0	იხ. ცხრილი 602.4.6	0	0
იატაკის კონსტრუქცია და არაძირითადი ნაწილები (იხ. ქვეთავი 202)	2	2	1	0	1	0	მასიური ხე	1	0
სახურავის კონსტრუქცია და არაძირითადი ნაწილები (იხ. ქვეთავი 202)	$1^1/_2$[ბ]	1[ბ,გ]	1[ბ,გ]	0[ბ]	1[ბ,გ]	0	მასიური ხე	1[ბ,გ]	0

ა. სახურავის საყრდენები: სტრუქტურული ჩარჩოსა და მზიდი კედლების ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხი შეიძლება შ
მხოლოდ სახურავს ზიდავს.

ბ. **სმ**-1, **დსშ**, **სვ** და **სწ**-1 ჯგუფის დაკავებულობების გარდა, ნაგებობის ნაწილებს, სახურავის ჩარჩოს და
ცეცხლმედეგობის ხარისხი, თუ სახურავის კონსტრუქციის ყოველი ნაწილი უშუალოდ მის ქვეშ მდებარე იატაკი
ზემოთაა. ასეთი დაუცველი ელემენტებისთვის შეიძლება გამოიყენებოდეს ცეცხლმედეგობისათვის დამუშავებული

გ. სადაც აუცილებელია 1 სთ ან ნაკლები ცეცხლმედეგობის ხარისხი, ყველა ფართობზე დასაშვებია მასიური ხის გამო

დ. ავტოსაშხეფ სისტემას დასაშვებია, ჩაენაცვლოს ცეცხლისაგან დაცვის ერთსაათიანი ხარისხის მქონე კონსტრუ
სხვა დანიშნულებით არაა საჭირო *წესების* სხვა დებულებების თანახმად, ან გამოყენებულია ფართობის დასაშ
ქვეთავის შესაბამისად, ან დასაშვები სიმაღლის მატებისთვის 504.2 ქვეთავის შესაბამისად. გარე კედლებისთვის
ხარისხის მქონე კონსტრუქციით ჩანაცვლება დაუშვებელია.

ე. არანაკლებ, ცეცხლმედეგობის ისეთი ხარისხი, რომელიც აუცილებელია *წესების* სხვა ქვეთავების მიხედვით.

ვ. არანაკლებ, ცეცხლმედეგობის ისეთი ხარისხი, რომელიც ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილიდან გამომდინარეობს (იხ.

ზ. არანაკლებ, ცეცხლმედეგობის ისეთი ხარისხი, რომელიც 704.10 ქვეთავშია მითითებული.

ქვეთავი 602 – კონსტრუქციის კლასიფიცირება

602.1 ზოგადი. აგებული ან ასაგები, გადაკეთებული ან სიმაღლე ან ფართობმომატებული შენობები და ნაგებობები
განსაზღვრული ხუთი კონსტრუქციული ტიპიდან ერთ-ერთს უნდა მიეკუთვნებოდეს. შენობის ნაწილების ცეცხლმე
ცხრილში განსაზღვრულზე ნაკლები არ უნდა იყოს, ხოლო გარე კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი – 602-ე ცხრ
ნაკლები. სადაც ცეცხლმედეგობა 601-ე ცხრილის მიხედვით უნდა განისაზღვროს, შენობის ელემენტები 703.2 ქვეთავის
უნდა შეესაბამებოდეს. შენობის ელემენტების ღიობების, არხებისა და ჰაერცვლის ღიობების დაცვა აუცილებელი არ
სხვა დებულებები არ მოითხოვს.

602.1.1 მინიმალური მოთხოვნები. აუცილებელი არ არის, შენობა ან მისი ნაწილი მიეკუთვნოს მინი დამაკმაყოფილებელ ტიპზე მაღალი ტიპის კონსტრუქციას, მაშინაც კი, როცა ასეთი შენობის ცალკეული დეტალ მაღალი ტიპის კონსტრუქციას შეესაბამება.

ცხრილი 602

ცეცხლმედეგობის ხარისხის მოთხოვნები გარე კედლებისათვის ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის მიხე

ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი = X (მ)	კონსტრუქციის ტიპი	დსშ ჯგუფის დაკავებულობა[ა]	სმ-1, სვ, სწ-1[ზ] ჯგუფის დაკავებულობა	თვ, სქ, სგ, სმ-2, დწ, ს ც, სწ-2[ზ], დს[ბ] ჯგუფების დაკავებულობა
X < 1,5[გ]	ყველა	3	2	1
1,5 ≤ X < 3	IA	3	2	1
	სხვა	2	1	1
	IA, IB	2	1	1[დ]
3 ≤ X < 9	IIB, VB	1	0	0
	სხვა	1	1	1[დ]
X ≥ 9	ყველა	0	0	0

ა. მზიდი გარე კედლები 601-ე ცხრილის ცეცხლმედეგობის ხარისხთან დაკავშირებულ მოთხოვნებსაც უნდა აკმაყოფ

ბ. **დს** ჯგუფის დაკავებულობებისათვის არსებული სპეციალური მოთხოვნების შესახებ იხილეთ ქვეთავი 406.1.2;

გ. ცეცხლმედეგი კედლისათვის იხილეთ ქვეთავი 705.1.1;

დ. 406-ე ქვეთავის შესაბამის ღია ავტოსადგომ გარაჟებს არ მოეთხოვება ცეცხლმედეგობის ხარისხი;

ე. გარე კედლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი განისაზღვრება გარე კედელსა და იმ სართულს შორის არსებულ მანძილის მიხედვით, სადაც ეს კედელი მდებარეობს;

ვ. **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობებისთვის არსებული სპეციალური მოთხოვნების შესახებ იხილეთ ქვეთავი 415.3;

ზ. **სწ** ჯგუფის დაკავებულობებისთვის არსებული სპეციალური მოთხოვნების შესახებ იხილეთ ქვეთავი 412.4.1.

602.2 ტიპები I და II. I და II ტიპის კონსტრუქციებში 601-ე ცხრილში ჩამოთვლილი შენობის ელემენტები არაწვადი მ ქვეთავსა და *წესების* სხვა ქვეთავებში გათვალისწინებული დაშვებებისა.

602.3 ტიპი III. III ტიპის კონსტრუქციაში გარე კედლები არაწვადი მასალებისაა, ხოლო შენობის შიგა სივრცის მასალის, რომლის გამოყენება ნებადართულია წესებით. ცეცხლმედეგობისათვის დამუშავებული ხის კარკას ნაკლებსაათიანი ხარისხის მქონე გარე კედლის ანაწყობის საზღვრებში.

602.4 ტიპი IV. IV ტიპის კონსტრუქციაში (მასიური ხის კონსტრუქციაში) გარე კედლები არაწვადი მასალებისაა, ხოლო ელემენტები მასიური ან ლამინირებული ხის და დამალული სივრცეები არ აქვს. IV ტიპის კონსტრუქციის დეტალები უნდა შეესაბამებოდეს. ცეცხლმედეგობისათვის დამუშავებული ხის კარკასი დასაშვებია ორ ან ნაკლებსაათიანი ხარის ანაწყობის საზღვრებში. IV ტიპის კონსტრუქციის გამოყენებით აგებულ ნაგებობებში უნდა გამოიყენებოდეს მინიმალუ დახერხილი მასიური ხის მასალა. შეწებებულ-ლამინირებული მასალების საბოლოო სიგანე და სიმაღლე 602.4 ც დახერხილი მასიური ხის მინიმალურ ნომინალურ სიგანესა და სიღრმეს უნდა შეესაბამებოდეს.

ცხრილი 602.4

ხის ნაწილის ზომა

მასიური დახერხილი მასალის მინიმალური ნომინალური ზომა		შეწებებულ-ლამინირებული მასალის მინიმალური სუფთა ზომა	
სიგანე, სმ	სიმაღლე, სმ	სიგანე, სმ	სიმაღლე, სმ
20	20	17	21
15	25	13	27
15	20	13	21
15	15	13	15
10	15	8	17,5

602.4.1 სვეტები. ხის სვეტები დახერხილი და შეწებებულ-ლამინირებული უნდა იყოს და თუ მათზე ზემოქმედებს არცერთი ნომინალური ზომა არ უნდა იყოს 20 სმ-ზე ნაკლები, ხოლო თუ მათზე ზემოქმედებს მხოლოდ სახურავისა ნომინალური სიგანე არ უნდა იყოს 15 სმ-ზე ნაკლები, ნომინალური სიმაღლე კი – 20 სმ-ზე ნაკლები. სვეტები უწყვ ერთმანეთზე და ერთდებოდეს ნებადართული მეთოდით.

602.4.2 იატაკის კარკასი. ხის კოჭები და ხის მთავარი კოჭები უნდა იყოს დახერხილი/მასიური ან შეწებებულ-ლამინ ნომინალური სიგანე არ უნდა იყოს 15 სმ-ზე ნაკლები, ხოლო ნომინალური სიმაღლე 25 სმ-ზე ნაკლები. არცერ დახერხილი/მასიური ან შეწებებულ-ლამინირებული ხისკარკასიანი თაღების, რომლებიც იწყება იატაკის ნიშნულიდ დატვირთვებზე, არ უნდა იყოს 20 სმ-ზე ნაკლები. ხის წამწეები, რომლებიც ზიდავს იატაკის დატვირთვას, ისე შედგებოდეს, რომელთა არცერთი ნომინალური ზომა 20 სმ-ზე ნაკლები არ არის.

602.4.3 სახურავის კარკასი. სახურავის კონსტრუქციის ხისკარკასიანი ან შეწებებულ-ლამინირებული თაღები, რომ ნიშნულიდან ან მიწის დონიდან და არ არის იატაკის საყრდენი, უნდა შედგებოდეს არანაკლებ 15 სმ-ის ნომინალ ნაწილში 20 სმ-ზე ნაკლები ნომინალური სიმაღლის, ხოლო ზედა ნაწილში არანაკლებ 15 სმ-ის ნომინალური სი სახურავის კონსტრუქციის კარკასი ან შეწებებულ-ლამინირებული თაღები, რომლებიც იწყება კედლების ზედა საზღვრებთან, ხისკარკასიან წამწეებთან და სახურავის სხვა კარკასებთან, რომელიც არ ზიდავს იატაკის დატვირთვ ნომინალური სიგანისა და არანაკლებ 15 სმ-ის ნომინალური სიმაღლის ნაწილებისგან უნდა შედგებოდეს. დაშორებულ შედგებოდეს ორი ან მეტი დეტალისგან, რომელთა ნომინალური სისქე არ უნდა იყოს 7,5 სმ-ზე ნაკლები, სადაც მყარად შორის არსებული სივრცე მთლიანად არის ბლოკირებული, ან, სადაც სივრცე მჭიდროდაა დახურული 5 სმ-ის ნომინალ საფარით, რომელიც მიმაგრებულია ნაწილებზე შიგა მხრიდან. გადაბმის ფილების ნომინალური სისქე 7,5 სმ-ზე ნ სახურავის ფენილის ქვეშ დაყენებული ავტოსაშხეფებით დაცული კარკასის ნაწილების ნომინალური სიგანე 7,5 სმ-ზე ნ

602.4.4 იატაკი. იატაკს არ უნდა ჰქონდეს დამალული სივრცეები. ხის იატაკები უნდა იყოს დახერხილი ან შეწე არანაკლებ 7,5 სმ-ის ნომინალური სისქის ნარანდით (ენა-ღართან) შეუღლებული ფიცრების, რომლებზეც ჯვარედი დაგებულია 2,5 სმ-ის ნომინალური სისქის ნარანდით (ენა-ღართან) შეუღლებული იატაკის საფარი, ან 1,25 სმ-იანი ფილა; ან ერთმანეთთან მჭიდროდ მიწყობილი და ლურსმნებით დამაგრებული არანაკლებ 10 სმ-ის ნომინალურ რომლებზეც გადაგებულია 2,5 სმ-ის ნომინალური სისქის იატაკის საფარი ან 1,2 სმ-ის სისქის ხის სტრუქტურული პანე მერქანბურბუშელოვანი ფილა. ფიცრები ისე უნდა დაიგოს, რომ გადაბმის ხაზები საყრდენებს ემთხვეოდეს. იატაკ არანაკლებ 1,25 სმ-ით უნდა იყოს დაშორებული. ეს 1,25 სმ მანძილი კედელზე მიმაგრებული თამასით უნდა დაიფ განთავსდეს, რომ ხელი არ შეუშალოს იატაკის შეკუმშვა-გაფართოებას. თამასის ნაცვლად შეიძლება წყობის კედ ნაშვერის გამოყენება, რომელიც იატაკის ქვეშ იწყება და მის ზემოთაც გრძელდება.

602.4.5 სახურავი. სახურავს არ უნდა ჰქონდეს დამალული სივრცეები და სახურავის ხის ფენილები უნდა იყოს არანაკ სისქის დახერხილი ან შეწებებულ-ლამინირებული, ნარანდით შეერთებული ფიცრების, 30 მმ-ის სისქის ხის სტრუქტუ გამოსაყენებელი წებო); ან 7,5 სმ-ის ნომინალური სიგანის ფიცრების, რომლებიც კიდეებით მჭიდროდაა ერთმა იატაკისათვის საჭირო ფორმითაა დაგებული. შესაბამისი ცეცხლმედეგობისა და სტრუქტურული თვისებების უზრუ სხვა სახეობის ფენილების გამოყენებაც.

602.4.6 ტიხრები. ტიხრები უნდა იყოს მასიური ხის კონსტრუქციის და შედგებოდეს არანაკლებ ორი 2,5 სმ-ის სისქის სისქის ლამინირებული კონსტრუქციისგან, ან ერთსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციისგან.

602.4.7 ნაგებობის გარე ნაწილები. 6,0 მ-ით ან ამაზე მეტად თარაზულად გამოჯვნისას გარე მხარეზე დასაშვებ შესაბამისი ხის სვეტებისა და თაღების გამოყენება.

602.5 ტიპი V. V ტიპის კონსტრუქციაში ნაგებობის ელემენტები, გარე კედლები და შიგა კედლები ამ ქვეთავით ნებ

მასალით იგება.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 603 – წვადი მასალა I და II ტიპის კონსტრუქციაში

603.1 დასაშვები მასალები. წვადი მასალების გამოყენება დაშვებულია I ან II ტიპის კონსტრუქციის შენობებში შემდ
603.1.1 – 603.1.2 ქვეთავების შესაბამისად:

1. ცეცხლმედეგობისათვის დამუშავებული ხე დასაშვებია:

   1.1 არამზიდ ტიხრებში, სადაც აუცილებელი ცეცხლმედეგობის ხარისხი არის ორი საათი ან ნაკლები;

   1.2 არამზიდ გარე კედლებში, სადაც ცეცხლმედეგობის ხარისხი აუცილებელი არ არის;

   1.3 სახურავის კონსტრუქციებში, მათ შორის, კოჭებში, წამწეებში, ჩარჩოებსა და ფენილებში;

გამონაკლისი: მიწის დონის ზემოთ ორ სართულზე მაღალი IA ტიპის კონსტრუქციის შენობებში ცეცხლმედეგობ
ხე სახურავის კონსტრუქციაში არ უნდა გამოიყენებოდეს, თუ ყველაზე მაღლა მდებარე იატაკიდან სახურავამ
6,0 მ-ზე ნაკლებია;

2. თერმული და აკუსტიკური იზოლაცია ქაფპლასტების გარდა, რომლის ალის გავრცელების ინდექსი არ აღემატ

გამონაკლისი:

1. თუ იზოლაცია მოთავსებულია არაწვადი მასალების ორ შრეს შორის, რომელთა შორისაც არ რჩებ
მაშინ იზოლაციის ალის გავრცელების ინდექსი არ უნდა იყოს 100-ზე მეტი;

2. თუ იზოლაცია დასრულებულ იატაკსა და მასიურ ფენილს შორისაა განთავსებული, რომელ
თავისუფალი სივრცე, მაშინ იზოლაციის ალის გავრცელების ინდექსი არ უნდა იყოს 200-ზე მეტი;

3. სახურავის A, B ან C კლასის ბურულები;

4. შიგა იატაკის მოპირკეთება და იატაკის საფარი მასალები, განთავსებული 804-ე ქვეთავის შესაბამისად

5. ხის ნაკეთობები, როგორებიცაა: კარები, კარების ჩარჩოები, ფანჯრის ალათები და ჩარჩოები;

6. შიგა კედლისა და ჭერის მოპირკეთება 801-ე და 803-ე ქვეთავების შესაბამისად;

7. 806-ე ქვეთავის შესაბამისად შესრულებული გაფორმება;

8. თუ ვიტრინები, სალურსმნე ან საბათქაშე ზოლები და ვიტრინების ქვეშ მდებარე ხის ტიხრები, მათ
პანელები და ვიტრინიანი დახლები, მიწიდან 4,5 მ-ის ზემოთ არაა;

9. იატაკის მოსაპირკეთებელი საფარი, მოწყობილი 805-ე ქვეთავის შესაბამისად;

10. ტიხრები, რომლებიც ყოფს მაღაზიების, ოფისების ან მსგავსი ადგილების ნაწილებს, რომელთაც მხო
იყენებს და რომლის დერეფნის დაკავებულობის დატვირთვა არის 30 ან მეტი, დასაშვებია აიგოს
დამუშავებული ხით, ერთსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციით, ან ხის პანელებით, ან
კონსტრუქციით;

11. 410.3 და 410.4 ქვეთავების შესაბამისად აგებული სცენები და ბაქან-სცენები;

12. გარე კედლის წვადი საფარები, აივნები და მსგავსი ნაშვერები, ასევე, მე-14 თავის შესაბამისად აგებ
ფანჯრები;

13. სახელურების, ხის ნაკეთობების, კარადების, ფანჯრებისა და კარების ჩარჩოების სამაგრები;

14. შუქგამტარი პლასტმასები;

15. მასტიკები და დასაგმანი მასალები გარე კედლის კონსტრუქციის ნაწილებს შორის

უზრუნველსაყოფად;

16. 803.4 ქვეთავით ნებადართული სალურსმნე და საბათქაშე ზოლები;

17. 601-ე ცხრილის „დ“ შენიშვნასა და 602.4.7 და 1406.3 ქვეთავებში გათვალისწინებული მასიური ხე;

18. 703.2.2 ქვეთავით ნებადართული შემვსებები, შემადგენელი ნივთიერებები და მინარევები;

19. ცეცხლმედეგი შესასხურებელი და ალზე მგრძნობიარე გაფუებადი მასალები, ასევე, მასტიკის ც
რომლებიც განსაზღვრულია ცეცხლმედეგობის შესამოწმებელი ტესტების საფუძველზე 703.2 ქვეთავის შეს

20. ცეცხლმედეგობის ხარისხიან ანაწყობებში გამავალი გაყვანილობების დასაცავად გამოყენებული 71
მასალები;

21. ცეცხლმედეგობის ხარისხიან ანაწყობებში გადაბმების დასაცავად გამოყენებული 715-ე ქვეთავის შესა

22. I და II ტიპის კონსტრუქციის შენობების დამალულ სივრცეებში გამოსაყენებლად ნებადართული 71
მასალები;

603.1.1 ელექტროგაყვანილობა. ელექტროგაყვანილობის გამოყენება წვად იზოლაციასთან, მილებთან (გარე ც
საკაბელო არხებთან და მათთან დაკავშირებულ კომპონენტებთან დასაშვებია, თუ დაყენებულია *წესების* შეზღუდვებ

თავი 7 – ცეცხლისა და კვამლისგან დაცვის საშუალებები

ქვეთავი 701 – ზოგადი

701.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებებით რეგულირდება მასალები, სისტემები და ანაწყობები, რომლებიც
ცეცხლმედეგობისა და ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციებისათვის, რომლებიც მომიჯნავე სივრცეებს ყოფს დ
კვამლის გავრცელებისაგან იცავს, ასევე ზღუდავს ცეცხლის გავრცელებას მოსაზღვრე შენობებისკენ ან შენობებიდან.

701.2 ცეცხლმედეგი ანაწყობების მრავალი დანიშნულებით გამოყენება. ცეცხლმედეგი ანაწყობები, რომლებიც
მიზნისათვის გამოიყენება, უნდა აკმაყოფილებდეს ყველა მოთხოვნას, რომელიც თითოეული ინდივიდუ
ანაწყობისთვისაა განსაზღვრული.

ქვეთავი 702 – განმარტებები

702.1 განმარტებები. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

თარაზული ანაწყობი

გადაბმის ცეცხლმედეგი სისტემა

გამჭოლი გაყვანილობა

გამჭოლი გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი სისტემა

გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი

თვითიკეტებადი

იატაკის ცეცხლმედეგი კარის/ლიუკის ანაწყობი

კვამლგაუმტარი ზღუდე

კვამლის ფარსაკეტი

დაუკვამლიანებელი განყოფილება

მემბრანის გაყვანილობა

მემბრანის გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი

მემბრანის გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი სისტემა

მინერალური ბოჭკოს საიზოლაციო მასალა

მინერალური ბამბა

ნაკერი

რგოლისებრი ღრეჩო

ფარსაკეტი

შახტი

შახტის შემომზღუდავი

შეერთება

შენობის ელემენტი

ცეცხლამრიდი

ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი

ცეცხლმედეგი კარი

ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი

ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხი

ცეცხლმედეგობა

ცეცხლმედეგობის ხარისხი

ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე შემინვა

ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობი

ცეცხლის/კვამლის კომბინირებული ფარსაკეტი

ცეცხლმედეგი კედელი

ცეცხლმედეგი ზღუდე

ცეცხლმედეგი ტიხარი

ცეცხლის ფარსაკეტი

წევის შემჩერებელი

ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტი

F ხარისხი

L ხარისხი

T ხარისხი

703.1 რეგულირების საგანი. აქ განხილული ცეცხლმედეგი მასალები უნდა აკმაყოფილებდეს ამ თავის მოთხოვნებს.

703.2 ცეცხლმედეგობის ხარისხები. შენობის ელემენტების, კომპონენტების ან ანაწყობების ცეცხლმედეგობის ხარისხი А
ში მოცემული ტესტის პროცედურების ან 703.3 ქვეთავის მიხედვით უნდა განისაზღვროს. თუ მასალები, სისტემები ან
არ შემოწმებულა როგორც ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ანაწყობის ნაწილი და ჩართულია შენობის ელემ
ანაწყობში, მაშინ მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოსთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს
რომლებიც ცეცხლმედეგობის მოთხოვნილ ხარისხს ადასტურებს. ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე შენობის ელემენტ
ანაწყობებში გადაბმებისა და გაყვანილობების დასაცავად გამოყენებული მასალები და მშენებლობის მეთოდები
ცეცხლმედეგობის მოთხოვნილ ხარისხს.

გამონაკლისი: გარე მზიდი კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხის დადგენისას ალის ან აირების გადაადგი
ზედაპირის ტემპერატურის მატებასთან და ბამბის ნარჩენის აალებასთან დაკავშირებული ASTM E 119-ში მოცემულ
აუცილებელია მხოლოდ იმ დროის განმავლობაში, რომელიც შეესაბამება ისეთივე ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის
შემავალი შენობის გარე არამზიდი კედლისათვის განსაზღვრულ აუცილებელ ცეცხლმედეგობის ხარისხს. როცა ამ გ
განსაზღვრული ცეცხლმედეგობის ხარისხი აღემატება ASTM E 119-ში განსაზღვრულ ცეცხლმედეგობის ხარისხს,
პერიოდი, წყლის წნევა და გამოყენების ხანგრძლივობის კრიტერიუმები ASTM E 119-ის სახელოს ნაკადის მეთოდ
ეფუძნებოდეს ამ გამონაკლისის მიხედვით განსაზღვრულ ცეცხლმედეგობის ხარისხს.

703.2.1 ასიმეტრიული კონსტრუქციის კედელი (ცეცხლმედეგობის მიხედვით). ასიმეტრიული კონსტრუქციის შიგა კ
შესამოწმებლად ორივე მხარე უნდა მიეშვიროს ქურისაკენ. ცეცხლმედეგობის მინიჭებული ხარისხი დგინდება უმო
რომელიც მიღებულია ASTM E 119-ის მიხედვით ჩატარებული ორი შემოწმებიდან. თუ არსებობს დამადასტ
შემოწმებულია ნაკლებად ცეცხლმედეგი მხარე, რაც ექვემდებარება მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხ
აღიარებას, კედელს აღარ სჭირდება შემოწმება მეორე მხრიდან (იხ. ქვეთავი 705.5 „გარე კედლები“).

703.2.2 წვადი კომპონენტები. წვადი შემვსებების გამოყენება დასაშვებია თაბაშირისა და პორტლანდცემენტ
რომლებიც ნებადართულია ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კონსტრუქციისათვის. ანაწყობში დასაშვებია ნებ
შემადგენელი მასალა ან მინარევი, თუ შემოწმებული ანაწყობი *წესების* ცეცხლმედეგობის ტესტთან დაკავ
აკმაყოფილებს.

703.3 ცეცხლმედეგობის განსაზღვრის ალტერნატიული მეთოდები. ამ ქვეთავში ჩამოთვლილი ნებისმიერი ალტერნ
გამოიყენებოდეს ცეცხლის ზემოქმედებისა და მოთხოვნების საფუძველზე, რაც განსაზღვრულია ASTM E 119-ში
ელემენტისთვის, კომპონენტის ან ანაწყობისთვის მოთხოვნილი ცეცხლმედეგობა დასაშვებია, განისაზღვროს ქვემოთ ჩ
მეთოდით ან პროცედურით:

1. წყაროებში დოკუმენტირებული ცეცხლმედეგობის დაგეგმარება;

2. შენობის ელემენტების, კომპონენტების ან ანაწყობების ცეცხლმედეგობის ხარისხები, განსაზღვრული 721-ე ქვ

3. გამოთვლები 722-ე ქვეთავის მიხედვით;

4. საინჟინრო ანალიზი, რომელიც ეფუძნება ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე შენობის ელემენტების, კომპონ
დაგეგმარების ურთიერთშედარებას, როგორც განსაზღვრულია ASTM E 119-ში ან UL 263-ში გაწერილი შემ
მიხედვით;

5. (ამოღებულია - 02.04.2019, №180).

703.4 ავტოსაშხეფი. შენობის ელემენტის, კომპონენტის ან ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხის დადგენისას არ გამო
სხვა ცეცხლსაქრობი სისტემა, რომელიც იმ ანაწყობის ნაწილია, რომელიც შემოწმებულია ASTM E 119-ში ან UL 263-ში
ზემოქმედების, პროცედურებისა და მისაღებობის კრიტერიუმების შესაბამისად.

703.5 უწვავობის ტესტები. 703.51 და 703.5.2 ქვეთავებში მითითებული ტესტები 602.2, 602.3 და 602.4 ქვეთავებში
კონსტრუქციებში გამოსაყენებლად დაშვებული სამშენებლო მასალების მისაღებობის კრიტერიუმებია. ტერ
მოსაპირკეთებელი ან გასაფორმებელი მასალების ალის გავრცელების თავისებურებებს არ გულისხმობს. მასალა არ კლ
არაწვადი სამშენებლო მასალა, თუ მისი წვის ან ალის გავრცელების უნარი შეიძლება ისე გაიზრდოს, რომ გად
რომლებიც აქაა განსაზღვრული ხანდაზმულობის, ტენიანობის ან სხვა ატმოსფერული პირობების ზემოქმედების გათვა

703.5.1 მარტივი მასალები. მასალები, რომლებიც აუცილებლად არაწვადი უნდა იყოს, მოწმდება ASTM E 136-ის შესაბ

703.5.2 შედგენილი მასალები. მასალები, რომელთა სტრუქტურულ საფუძველს ქმნის არაწვადი მასალა, რომ

განსაზღვრული, და რომელთა ზედაპირული შრის სისქე 3,2 მმ-ს არ აღემატება, რომლის ალის გავრცელების ინდექს
E 84-ის ან UL 723-ის მიხედვით შემოწმების დროს, არაწვად მასალებად უნდა იქნეს მიჩნეული.

703.6 ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალები. დასაშვებია ASTM E 84-ის ან UL 263-ის მიხედვით შემოწმე
შესაბამისი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალები. ცეცხლმედეგობის ხარისხიან გამჭვირვალე მასალ
ცხრილში მითითებული ინფორმაციის შემცველი ეტიკეტი, რომელიც მუდმივად ექნება მიკრული გამჭვირვალე მასალა

703.7 აღნიშვნები და ამოსაცნობი ნიშნები. ცეცხლმედეგ კედლებს, ცეცხლმედეგ ზღუდეებს, ცეცხლმედეგ ტიხრებს, კვა
და კვამლგაუმტარ ტიხრებს ან ნებისმიერ სხვა კედელს, რომელთა ღიობები ან გაყვანილობები დაცული უნდა იყოს, ამ
ეფექტიანი ნიშნები ან ტრაფარეტები უნდა ჰქონდეს. ასეთი ამოსაცნობი ნიშნები უნდა:

1. განთავსდეს იატაკის, იატაკ-ჭერის ან სხვენის მისადგომ დამალულ სივრცეებში;

2. მდებარეობდეს თითოეული კედლის ბოლოდან 4,5 მ საზღვრებში, არაუმეტეს, 9,0 მ დაშორებებით, რაც იზო
გასწვრივ თარაზულად;

3. შეიცავდეს, არანაკლებ, 7,5 სმ სიმაღლისა და, სულ მცირე, 9,5 მმ სისქის ასოებს და შემდეგ სავარაუდო ტექსტ
კვამლგაუმტარი ზღუდე – დაცულია ყველა ღიობი“, ან სხვა ტექსტს.

გამონაკლისი: სც-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, კედლები, რომლებსაც არ აქვს კიდული დეკორატ
შესაძლებელია დამალულ სივრცესთან მიდგომა.

ქვეთავი 704 – სტრუქტურული ნაწილების ცეცხლმედეგობის საერთო ხარისხი

704.1 მოთხოვნები. სტრუქტურული ნაწილებისა და მათი სისტემების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა აკმაყოფილ
კონსტრუქციის ტიპისადმი არსებულ მოთხოვნებს, როგორც 601-ე ცხრილშია განსაზღვრული. ცეცხლმედეგობის ხა
ნაწილებზე დაყრდნობილი ანაწყობების ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

გამონაკლისი: ცეცხლმედეგი ზღუდეები, ცეცხლმედეგი ტიხრები, კვამლგაუმტარი ზღუდეები და თარაზული ანაწყ
709.4 და 711.4 ქვეთავებშია განსაზღვრული.

704.2 სვეტების დაცვა. თუ სვეტებს ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე დამცავი უნდა ჰქონდეს, მთელი სვეტი ინ
დამუშავდეს ან შეიმოსოს ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე მასალებით, რომლებიც დაიცავს მას მთელ სიგრძეზე ყვ
სტრუქტურულ სხვა ნაწილებთან შეერთების ადგილებში. თუ სვეტი გრძელდება ჭერის გავლით, დამცავი ფენ
საძირკვლის ან იატაკ-ჭერის ანაწყობიდან ჭერის სივრცის გავლით სვეტის ბოლომდე.

704.3 მთავარი სტრუქტურული კარკასის (სვეტების გარდა) დაცვა. მთავარი სტრუქტურული კარკასის (სვეტების გარდ
ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს და ზიდავდეს ორზე მეტ იატაკს ან ერთ იატაკს და სახურავს, ან მზიდ
სართულის სიმაღლის არამზიდ კედელს, ინდივიდუალური დამცავი სამოსი უნდა ჰქონდეს, რომელიც ცეცხლმედ
მასალებით ყველა მხრიდან დაიცავს მათ მთელ სიგრძეზე, სტრუქტურულ სხვა ნაწილებთან შეერთებებიანად.

გამონაკლისი: ინდივიდუალური დამცავი სამოსი დასაშვებია ზემოქმედების ქვეშ მყოფ ყველა მხარეზე, თუ დაც
ცეცხლმედეგობის აუცილებელ ხარისხს, რომელიც განსაზღვრულია 703-ე ქვეთავში.

704.4 არაძირითადი ნაწილების დაცვა. არაძირითადი ნაწილები, რომელთაც უნდა ჰქონდეს ცეცხლმედეგობის ხარის
ინდივიდუალური დამცავი ფენით, მემბრანით ან თარაზული ანაწყობის ჭერით, 711-ე ქვეთავის შესაბამისად, ან ორივეს

704.4.1 მსუბუქკარკასიანი კონსტრუქცია. მთავარ დგარებსა და შემომსაზღვრელ ელემენტებს, რომლებიც მსუბუქკა
მზიდი კედლების შემადგენელ ელემენტებია, დასაშვებია, ჰქონდეს ცეცხლმედეგობის ხარისხები, რომელთაც
კედლის დამცავი მემბრანა.

704.5 წამწის დაცვა. ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე წამწის ანაწყობების შემომზღუდავების აუცილებელი
ნატურალური ზომის ნიმუშებზე ან წამწის შემადგენელ ნაწილებზე ჩატარებული სრულმასშტაბიანი ტესტების ან კომ
შედეგებს, ან ამ ტესტების საფუძველზე გაკეთებულ გამოთვლებს უნდა ეფუძნებოდეს, რომლებიც ადასტურებს
ცეცხლმედეგობის ხარისხი აქვს.

704.6 მიმაგრება სტრუქტურულ ნაწილებზე. სტრუქტურულ ნაწილებზე მიმაგრებული ყუნწების, ბრჯენების (კრონშტ
და ჭანჭიკის თავების კიდეები დასაშვებია, აღწევდეს ცეცხლმედეგი მასალის ზედაპირში 2,5 სმ-მდე.

704.7 გამაძლიერებელი (ფოლადის წნელები). ბეტონის ან გაძლიერებული წყობის დამცავის სისქე უნდა გაიზ
(ფოლადის წნელების) გარეთა მხარემდე, თუმცა საკიდები და გამაძლიერებლის (ფოლადის წნელების) სპირალური
უნდა აღწევდეს 1,25 სმ-ზე მეტად.

704.8 ბუდეები და შემომზღუდავები. მილები, მავთულები, სადენები, არხები ან მომსახურების სხვა საშუალებები არ უ
სტრუქტურული ნაწილის ცეცხლმედეგ საფარში, რომელსაც ინდივიდუალური ბუდე სჭირდება.

704.9 დარტყმითი/მირტყმითი ზემოქმედებისგან დაცვა. თუ ნაგებობის ნაწილის ცეცხლისაგან დამცავი საფარი ზი
მოძრაობის, სავაჭრო საქონლის ტრანსპორტირების ან რაიმე საქმიანობისას დარტყმითი/მირტყმითი ზემოქმედების
დამცავი საფარი კუთხოვნებით, ლითონის გამძლე გარსაცმით ან სხვა არაწვადი მასალით უნდა იყოს დაცული ი
უზრუნველყოფილი იყოს სრული დაცვა, მაგრამ მოპირკეთებული იატაკიდან, არანაკლებ, 1,5 მ-მდე.

გამონაკლისი: კუთხის დამცავი საჭირო არ არის ბეტონის სვეტებზე ღია ან შემოზღუდულ ავტოსადგომ გარაჟებში.

704.10 სტუქტურული გარე ნაწილები. გარე კედლების საზღვრებში ან შენობის ან ნაგებობის გარეთ მდებარე სტრუქტ
უნდა ჰქონდეს ცეცხლმედეგობის ყველაზე მაღალი ხარისხი, შემდეგნაირად განსაზღვრული:

1. როგორც 601-ე ცხრილშია მოთხოვნილი შენობის ელემენტის ტიპისთვის, შენობის კონსტრუქციის ტიპის საფუ

2. როგორც 601-ე ცხრილშია მოთხოვნილი გარე მზიდი კედლებისათვის კონსტრუქციის ტიპი საფუძველზე;

3. როგორც 602-ე ცხრილშია მოთხოვნილი გარე კედლებისთვის ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის საფუძველზე.

704.11 ქვედა კიდის დაცვა. ცეცხლისაგან დამცავი საჭირო არ არის ზღუდარების ქვედა კიდესთან, თარო-კუთხოვნე
რომელთა მალის სიგრძე 1,9 მ-ს არ აღემატება, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა მთავარი სტრუქტურული კარკასის ნაწ
ქვედა კიდიდან, თარო-კუთხოვნებიდან და ფირფიტებიდან, რომლებიც არ არის მთავარი სტრუქტურული კარკასი
იმისა, როგორია მალი.

704.12 სეისმური იზოლაციის სისტემები. საიზოლაციო სისტემის ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა შეესაბამებოდეს
სხვა სტრუქტურული ელემენტების ცეცხლმედეგობის ხარისხს, სადაც საიზოლაციო სისტემა 601-ე ცხრილის შეს
საიზოლაციო სისტემები, რომელთაც ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს, შესაბამისი მასალებით ან კონსტ
დაცული, რომლებიც ისე გეგმარდება, რომ ASTM E 119-ის ან UL 263-ის (იხ. ქვეთავი 703.2) შესაბამისად შემოწმების
ისეთივე ხარისხი უზრუნველყოს, როგორიც აქვს სტრუქტურულ ელემენტს, რომელშიც ის არის ჩამაგრებული.

საიზოლაციო ერთეულებზე გამოყენებულ ასეთ საიზოლაციო სისტემის დამცავს უნდა შეეძლოს საიზოლაციო ერთეუ
შენელება იმგვარად, რომ საიზოლაციო ერთეულისათვის საჭირო სიმძიმის ძალაზე მედეგობის უნარი არ შესუსტდეს A
ში აღწერილი სტანდარტული *„ხანგრძლივობა-ტემპერატურის სახანძრო ტესტის“* შემდეგ, რომელიც გრძელდება, ა
ელემენტის აუცილებელი ცეცხლმედეგობის ხარისხისათვის განსაზღვრული დროის განმავლობაში, რომელზეცაა განთა

საიზოლაციო ერთეულებზე გამოყენებული ასეთი საიზოლაციო სისტემის დამცავი შესაბამისად უნდა დაგეგმარდეს
გადაადგილდეს, მოირყეს, დაზიანდეს ან სხვა მიზეზის გამო არ დაკარგოს სეისმურ გადაადგილებებზე მედეგობის
მთლიანობა საჭირო ცეცხლმედეგობის უზრუნველსაყოფად.

704.13 შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები. შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები უნდა შეესაბამებოდეს 704.13.

704.13.1 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები უნდა შეესაბამებოდეს ცეცხლმ
უსაფრთხოების მოთხოვნებს, რომლებიც ეხება (მაგრამ არა მხოლოდ ამას) გამოყენებული შესასხურებელი ც
მინიმალურ სისქესა და სიმკვრივეს მშრალ მდგომარეობაში, გამოყენების მეთოდს, ქვესაგები ზედაპირის მდგ
მამკვრივებლებს, გამამაგრებლებს ან სხვა მასალებს.

704.13.2 მწარმოებლის მითითებები. შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალების გამოყენებისას უნდა დავიცვათ მწა
მითითებები უნდა მოიცავდეს შემდეგ მონაცემებს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ: ფუძეშრის ტემპერატურები და ზ
შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალების გადაზიდვა, შენახვა, არევა, გადატანა, გამოყენების მეთოდი, გამაგრება და

704.13.3 ფუძეშრის მდგომარეობა. შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები ფუძეშრეზე უნდა შეესხუროს 704.13.3.1
შესაბამისად.

704.13.3.1 ზედაპირის მდგომარეობა. ფუძეშრეები, რომლებსაც შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები უ
გაიწმინდოს ჭუჭყის, ზეთის, ცხიმის, გამხსნელი ნივთიერებების, ფხვიერი ხენჯისა და ნებისმიერი სხვა მასალის
ხელს შეუშლის. ფუძეშრეები ასევე თავისუფალი უნდა იყოს დასაგრუნტი მასალის, საღებავებისა და ჰერმე
დაგრუნტული, შეღებილი ან ჰერმეტიკით დაფარული ფოლადი, თუ შემოწმებამ აჩვენა, რომ მიწებების უნარი შენ

704.13.3.2 გრუნტები, საღებავები და ჰერმეტიკები. თუ შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები უნდა განთავსდე
და ჰერმეტიკებზე (გარდა ნუსხაში შეტანილისა), მასალა ადგილზე უნდა შემოწმდეს ASTM E 736-ის შესაბამ

საღებავებთან და ჰერმეტიკებთან ერთად შემოწმებული შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები ინარჩუნებს გამოყენება დაგრუნტულ, შეღებილ ან ჰერმეტიკით დაფარულ ფართოშვერილიან ფოლადის ფორმებზე დასაშვე დაცვით:

1. კოჭის შვერილის სიგანე არ უნდა აღემატებოდეს 30 სმ-ს;

2. სვეტის შვერილის სიგანე არ უნდა აღემატებოდეს 40 სმ-ს;

3. კოჭის ან სვეტის კედლის სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 40 სმ-ს.

4. მოჭიდების საშუალო და მინიმალური სიმტკიცე უნდა განისაზღვროს მოჭიდების, სულ მცირე, ხუთ რომლებიც ASTM E 736-ის შესაბამისად უნდა ჩატარდეს. ASTM E 736-ის შესაბამისად ჩატარებული მოჭ აჩვენოს, რომ მოჭიდების მინიმალური საშუალო სიმტკიცე 80%-ია, ხოლო მოჭიდების მინიმალური ინდივ 50%, თუ შევადარებთ 3 მმ სისქის სუფთა, შეუღებავ ფოლადის ფირფიტაზე გამოყენებული შესასხურებელი მოჭიდების სიმტკიცეს.

704.13.4 ტემპერატურა. სულ მცირე, 4,44°C გარემომცველი და ფუძეშრის ტემპერატურა შესასხურებელი ც შესხურების დროს და შემდეგი 24 საათის განმავლობაში უნდა შენარჩუნდეს, თუ მწარმოებლის ინსტრუქც მითითებული.

704.13.5 საბოლოო მდგომარეობა. ნაგებობის ნაწილებზე ან ანაწყობებზე შესხურებულ ცეცხლმედეგ მასალებს მ გამაგრების შემდეგ ბზარები, ფორები, ფხაჭები, განშრევება ან ფუძეშრის ზემოქმედებით გამოწვეული რაიმე წ დასაშვებია, შესასხურებელ ცეცხლმედეგ მასალებს უსწორმასწორო ზედაპირი ჰქონდეს.

ქვეთავი 705 – გარე კედლები

705.1 ზოგადი. გარე კედლები უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს.

705.2 ნაშვერები. ლავგარდანები (კარნიზები), სახურავის ნაშვერები, გარე აივნები და მსგავსი ნაშვერები, რომლებ გრძელდება, ამ ქვეთავისა და 1406-ე ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს. გარე გასასვლელის აივნები და კიბეები, ასევე, 1019-ე და 1026-ე ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს. ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის ასათვლელა უახლოვდებოდეს ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის ასათვლელ ხაზს 705.2 ცხრილში მითითებულ მანძილზე მეტად.

ცხრილი 705.2

ნაშვერის მინიმალური მანძილი

ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი	მინიმალური მანძილი ხაზიდან, რომლიდანაც აითვლება ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი
0 მმ-დან 60 სმ-მდე	ნაშვერები დაუშვებელია
60 სმ-დან 1,5 მ-მდე	60 სმ
1,5 მ ან მეტი	1,0 მ

სეე: 1 ფუტი = 304,8 მმ-ს; 1 დუიმი = 25,4 მმ.

გამონაკლისი: მიწის ერთ ნაკვეთზე მდებარე და, 705.3 ქვეთავის მიხედვით, ერთი შენობის ნაწილებად მიჩნე ქვეთავის მოთხოვნებთან შესაბამისობა სავალდებულო არ არის.

705.2.1 I და II ტიპის კონსტრუქცია. I და II ტიპის კონსტრუქციის კედლებიდან ნაშვერები არაწვადი ან წვადი როგორც ნებადართულია 1406.3 და 1406.4 ქვეთავებით.

705.2.2 III, IV ან V ტიპის კონსტრუქცია. III, IV ან V ტიპის კონსტრუქციის კედლებიდან ნაშვერები ნებისმიერი უნდა იყოს.

705.2.3 წვადი ნაშვერები. წვადი ნაშვერები, რომლებიც ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის დასადგენი ხაზიდა
გრძელდება ან ისეთ ადგილებში მდებარეობს, სადაც დაუშვებელია ღიობები, ან სადაც საჭიროა დაცული ღიობები,
ერთსაათანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქცია, IV ტიპის კონსტრუქცია, ცეცხლმედეგობისთვის დამუშა
ან 1406.3 ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

გამონაკლისი: სც-3 და **დს** ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 1,5 მ ან მეტია
კონსტრუქცია.

705.3 მიწის ერთ ნაკვეთზე მდებარე შენობები. კედლისა და ღიობის აუცილებელი დამცავების, ნაშვერებისა და სახ
მოთხოვნების განსაზღვრის მიზნით, მიწის ერთ ნაკვეთზე მდებარე შენობებს შორის უნდა გაივლოს წარმოსახვითი საზღ

თუ მიწის იმავე ნაკვეთზე, სადაც არსებული შენობა დგას, ახალი შენობა უნდა აიგოს, წარმოსახვითი საზღვარი არსებულ
უნდა მდებარეობდეს, რომ არსებული შენობის გარე კედელი და ღიობის დამცავი 705.5 და 705.8 ქვეთავებში განსაზ
აკმაყოფილებდეს.

გამონაკლისი: მიწის ერთ ნაკვეთზე მდებარე ორი ან მეტი შენობა უნდა დარეგულირდეს როგორც ცალ-ცალკე შენ
ნაწილებად უნდა განიხილებოდეს, თუ ასეთი შენობების საერთო ფართობი მე-5 თავში თითო შენობისათვის გათვ
არ სცდება. თუ შენობები მოიცავს სხვადასხვა დაკავებულობის ჯგუფებს ან შენობებში სხვადასხვა ტიპის კონს
ყველაზე შეზღუდული დაკავებულობის ან კონსტრუქციისთვის ნებადართული ზომისა უნდა იყოს.

705.4 მასალები. გარე კედლების მასალები შენობის კონსტრუქციის ტიპს უნდა შეესაბამებოდეს.

705.5 ცეცხლმედეგობის ხარისხები. გარე კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი 601-ე და 602-ე ცხრილებს და ამ ქვეთავ
3,0 მ-ზე დიდი ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის მქონე გარე კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა განისაზღვროს
ზემოქმედების მიხედვით. 3,0 მ ან ნაკლები ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის მქონე გარე კედლების ცეცხლმედ
განისაზღვროს ორივე მხრიდან ცეცხლის ზემოქმედების მიხედვით.

705.6 სტრუქტურული მდგრადობა. კედელი უნდა ვრცელდებოდეს 705.11 ქვეთავში განსაზღვრულ სიმაღლემდე
საკმარისად მდგრადი უნდა იყოს, რომ ცეცხლმედეგობის ხარისხით განსაზღვრული დროის განმავლობაში ადგი
კედლების მინიმალური ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი, არანაკლებ, 9,0 მ-ია, ნაგებობის შიგა ელემენტებს, რომლებიც
კედელს, მაგრამ გარე კედლის სიბრტყეში არ მდებარეობს, 601-ე ცხრილში ამ სტრუქტურული ელემენტისთვის მით
ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს. სტრუქტურულ ელემენტებს, რომლებიც აკავშირებს/კრავს გარე კედელს, მა
ან გარე კედლის სიბრტყეში მდებარეობს, 601-ე და 602-ე ცხრილებში გარე კედლისთვის მითითებული მინიმალური ც
უნდა ჰქონდეს.

705.7 ტემპერატურა ზედაპირისა, რომელიც არ განიცდის ზემოქმედებას. თუ დაცულ ღიობებზე არ ვრცელდება 705
ზღვრები, გარე კედლების ზედაპირზე, რომელიც ზემოქმედებას არ განიცდის, ტემპერატურის მატების შეზღუდვა, გა
E 119-ში ან UL 263-ში, არ გამოიყენება. თუ დაცულ ღიობებზე ვრცელდება 705.8 ქვეთავში მოცემული ზღვრები, გარე
რომელიც ზემოქმედებას არ განიცდის, ტემპერატურის მატების შეზღუდვა, გათვალისწინებულია ASTM E 119-ში ან UL
იმ შემთხვევაში, თუ გარე კედლის ზედაპირიდან, რომელიც ზემოქმედებას არ განიცდის, წამოსული გამოსხივება კორ
განტოლების მიხედვით:

$$A_e = A + (A_f \times F_{eo}) \qquad \text{(განტოლება 7-1)}$$

სადაც:

A_e = დაცული ღიობების ეკვივალენტური ფართობი;

A = დაცული ღიობების რეალური ფართობი;

A_f = გარე კედლის ზედაპირის ფართობი განსახილველ სართულზე, ღიობების გამოკლებით, რომელზეც ASTM
კედლებისათვის გათვალისწინებული ტემპერატურის ზღვრები გადაჭარბებულია;

F_{eo} = „ღიობის ეკვივალენტური ფაქტორი“ სურ. 705.7-ის მიხედვით, რომელიც ეფუძნება ზემოქმედების ქვეშ არმყ
საშუალო ტემპერატურას და კედლის ცეცხლმედეგობის ხარისხს.

http://www.matsne.gov.ge

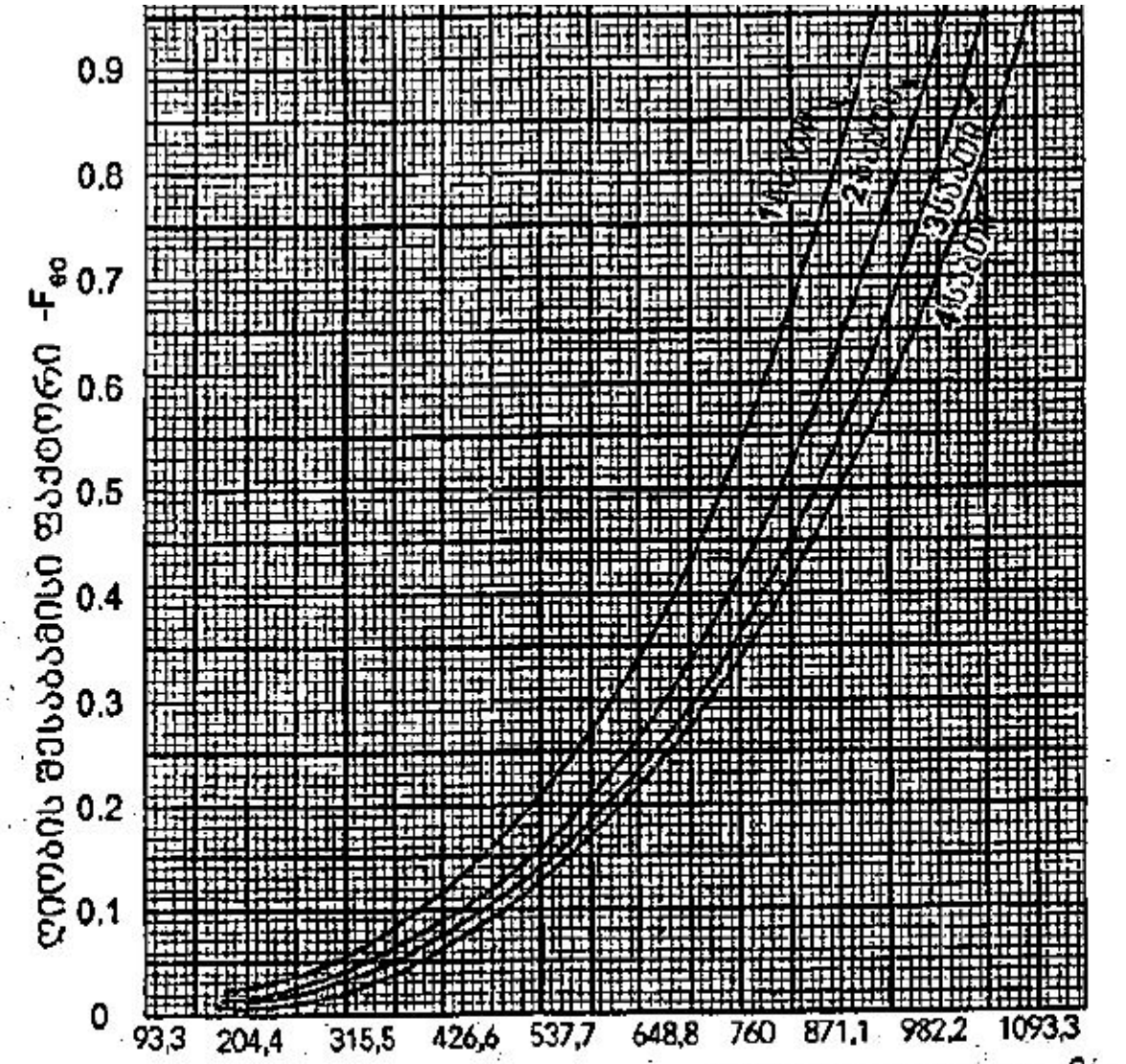

სურათი 705.7
ღიობის ეკვივალენტური ფაქტორი

სურათი 705.7

ღიობის ეკვივალენტური ფაქტორი

705.8 ღიობები. გარე კედლების ღიობები 705.8.1 – 705.8.6 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს.

705.8.1 ღიობებისთვის დასაშვები ფართობი. შენობის ნებისმიერ სართულზე გარე კედლებში ნებადართული ღ
ღიობების მაქსიმალური ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 705.8 ცხრილში განსაზღვრულ პროცენტულ მაჩვენებლებ

გამონაკლისი:

1. **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობებისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში, დასაშვები დაუცველი
შეუზღუდავია მიწის ზედაპირიდან პირველ სართულზე:

1.1. სადაც კედელი პირით ქუჩისკენაა განთავსებული და ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 4.5 მ-ზე მე

1.2. სადაც კედელი პირით დაუკავებელი სივრცისკენაა განთავსებული. დაუკავებელი სივრცე იმ
საზოგადოებრივ გამოყენებაშია, 9,0 მ-ზე ვიწრო არაა და სახანძრო ზოლი აქვს, რომელიც ქუჩიდან მი

2. შეუზღუდავი რაოდენობის დაუცველი ღიობები დასაშვებია შენობებში, რომელთა გარე მზიდ კე
კედლებსა და გარე მთავარ სტრუქტურულ ჩარჩოს არ მოეთხოვება, ჰქონდეს ცეცხლმედეგობის ხარისხი.

705.8.2 დაცული ღიობები. თუ აუცილებელია, რომ ღიობები იყოს დაცული, ცეცხლმედეგი კარები ან ცეცხ
(ჟალუზები) უნდა შეესაბამებოდეს 716.5 ქვეთავს, ხოლო ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობები – 716.6 ქვეთავს.

გამონაკლისი: ღიობის დამცავები საჭირო არაა იქ, სადაც შენობა მთლიანად დაცულია 903.3.1.1 ქვეთავის შ
სისტემით, გარე ღიობები კი – წყლის ფარდით, რომელიც ამ დანიშნულებისათვის ნებადართულ ავტოსაშხეფებს ი

705.8.3. დაუცველი ღიობები. თუ ნებადართულია დაუცველი ღიობები, ფანჯრები და კარები უნდა აიგოს ნებ
მასალით.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

705.8.4 შერეული ღიობები. თუ როგორც დაუცველი, ისე დაცული ღიობები მდებარეობს შენობის ნებისმიერი სარ
ღიობების საერთო ფართობი უნდა განისაზღვროს შემდეგი განტოლებით:

$$(A_p/a_p)+(A_u/a_u)\leq 1 \qquad \textbf{(განტოლება 7-2)}$$

სადაც:

A_p = დაცული ღიობების რეალური ფართობი ან დაცული ღიობების ეკვივალენტური ფართობი, A_e (იხ. ქვეთა

a_p = დაცული ღიობების დასაშვები ფართობი

A_u = დაცული ღიობების რეალური ფართობი

a_u = დაუცველი ღიობების დასაშვები ფართობი

705.8.5 ღიობების შვეული გამიჯვნა. თუ ღიობები ერთმანეთისგან დაშორებულია 1,5 მ-ის საზღვრებში თარაზულა
ღიობი არ არის ¾ სთ-იანი (45 წთ) ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხის მქონე დაცული ღიობი, მომიჯნავე სართულებზე
უნდა გაიმიჯნოს შვეულად, რომ შენობების გარე კედლებზე ცეცხლი არ გავრცელდეს. ასეთი ღიობები შვეულად
მცირე, 90 სმ-ით, სპანდრელით (შეკიდული კედლის ნაწილი), გარე კედლებით ან სხვა მსგავსი ანაწყობებით, რომ
ხარისხი სულ მცირე, 1 საათია, ან ალის ზღუდარებით, რომლებიც ვრცელდება თარაზულად გარე კედლიდან სულ
ზღუდარების ცეცხლმედეგობის ხარისხი, სულ მცირე, 1 საათი უნდა იყოს. შეზღუდვები ზედაპირებისთვის, რომლ
ASTM E 119-ში ან UL 263-ში მითითებული ტემპერატურები, არ ეხება ალგაუმტარ ზღუდარებს ან შვეულ გ
დებულებები სხვაგვარად არ მოითხოვს.

გამონაკლისი:

1. ეს ქვეთავი არ ეხება მიწის დონიდან სამ ან სამზე ნაკლებსართულიან შენობებს;

2. ეს ქვეთავი არ ეხება შენობებს, რომლებიც აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად და
სისტემით;

3. ღია ავტოსადგომი გარაჟები.

705.8.6 შვეული ზემოქმედება. მიწის ერთ ნაკვეთზე მდებარე შენობებში ყველა ღიობს, რომლებიც მომიჯნავე
სახურავიდან დაშორებულია შვეულად 4,5 მ-ზე ნაკლები მანძილით, მათ შორის, წარმოსახვითი ხაზის გავლების ს
¾-საათიანი (45-წუთიანი) ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ღიობის დამცავები უნდა ჰქონდეს.

გამონაკლისი:

1. ღიობის დამცავები აუცილებელი არ არის იქ, სადაც მომიჯნავე შენობის ან ნაგებობის სახურავის ანაწყ
ხარისხი, არანაკლებ, 1 საათია, ხოლო წარმოსახვითი ხაზის მოპირდაპირე გარე კედლიდან მინიმალურ
ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე სახურავის ანაწყობის საყრდენ ელემენტებს მთელ სიგრძესა და სიგანეზ
ცეცხლმედეგობის ხარისხი აქვს.

2. მიწის ერთ ნაკვეთზე მდებარე შენობები, რომლებიც ერთი შენობის ნაწილებად მიიჩნევა 705.3 ქვ
საჭიროებს 705.8.6 ქვეთავთან შესაბამისობას.

ცხრილი 705.8

გარე კედლის ღიობების მაქსიმალური ფართობი ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილისა და ღიობის დაცვის ხარის

ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი (მეტრებში)	ღიობების დაცვის ხარისხი	დასაშვები ფართობი
0 და მეტი და 1.0-ზე ნაკლები[ბ,გ]	დაუცველი, საშხეფების გარეშე	დაუშვებელია
	დაუცველი, საშხეფებით	დაუშვებელია
	დაცული	დაუშვებელია
1.0 მ და მეტი და 1.5 მ-ზე ნაკლები[დ,ე]	დაუცველი, საშხეფების გარეშე	დაუშვებელია
	დაუცველი, საშხეფებით	15%
	დაცული	15%
1.5 მ და მეტი და 3.0 მ-ზე ნაკლები[ე,ვ]	დაუცველი, საშხეფების გარეშე	10%
	დაუცველი, საშხეფებით	25%
	დაცული	25%
3.0 მ და მეტი და 4.5 მ-ზე ნაკლები[ვ,ზ]	დაუცველი, საშხეფების გარეშე	15%
	დაუცველი, საშხეფებით	45%
	დაცული	45%
4.5 მ და მეტი და 6.0 მ-ზე ნაკლები[ვ,ზ]	დაუცველი, საშხეფების გარეშე	25%
	დაუცველი, საშხეფებით	75%
	დაცული	75%
6.0 მ და მეტი და 7.5 მ-ზე ნაკლები[ვ,ზ]	დაუცველი, საშხეფების გარეშე	45%
	დაუცველი, საშხეფებით	შეუზღუდავია
	დაცული	შეუზღუდავია
7.5 მ და მეტი და 9.0 მ-ზე ნაკლები[ვ,ზ]	დაუცველი, საშხეფების გარეშე	70%
	დაუცველი, საშხეფებით	შეუზღუდავია
	დაცული	შეუზღუდავია

9.0 მ ან მეტი		დაუცველი, საშხეფების გარეშე	შეუზღუდავია
		დაუცველი, საშხეფებით	აუცილებელი არ არის
		დაცული	აუცილებელი არ არის
დაუცველი, საშხეფების გარეშე	=	დაუცველი ღიობები შენობებში, რომლებიც არაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემით.	
დაუცველი, საშხეფებით	=	დაუცველი ღიობები შენობებში, რომლებიც მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემით.	
დაცული	=	ღიობები, რომლებიც დაცულია ღიობის დამცავი ანაწყობებით, 706.6.1 ქვეთავის შესაბამისად.	

ა. მითითებული მნიშვნელობები წარმოადგენს გარე კედლის ფართობის პროცენტს.

ბ. განსხვავებული სიმაღლეების მქონე შენობების ცეცხლმედეგი კედლების მიმართ არსებული მოთხოვნების შესახებ

გ. ერთსა და იმავე მიწის ნაკვეთზე მდებარე შენობების ცეცხლმედეგი კედლების ღიობებისთვის იხ. ქვეთავი 706.8.

დ. **სც**-3 ჯგუფის ფართობებისათვის დაუცველი და დაცული გარე კედლის ღიობები, მაქსიმუმ, 25%-ს უნდა შეადგენ

ე. **დსშ**-2 ან **დსშ** -3 ჯგუფში დაუცველი ღიობები დასაშვები უნდა იყოს, თუ ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 4,5 მ ან ა

ვ. დაუცველი და დაცული ღიობების ფართობი **სც**-3 ჯგუფის ფართობებზე შეუზღუდავია, რომელთა ხანძარსაწინაა ამაზე მეტია.

ზ. ღია ავტოსადგომ ნაგებობაში, რომლის ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 3,0 მ-ს აღემატება, ღიობების ფართობი არ ჯ

ზ. მოიცავს **სც**-3 ჯგუფის დამხმარე შენობებს.

თ. არ გამოიყენება **დსშ**-1, **დსშ**-2 და **დსშ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში.

705.9 ნაკერები. გარე კედლებში ან მათ შორის არსებული ნაკერები, რომელთაც ამ ქვეთავის მიხედვით უნდა ჰქო ხარისხი, 715-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი: დასაშვებია, გარე კედლებში არსებულ ნაკერებს ჰქონდეს დაუცველი ღიობები.

705.9.1 ფორები. იატაკ-ჭერისა და გარე არამზიდი კედლის ანაწყობების გადაკვეთის ადგილას წარმოქმნილი სიც შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

705.10 არხები და საჰაერო ღიობები. ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გარე კედლებში გამავალი დამცავებიანი საჰა ღიობები 717-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი: დასაშვებია საძირკვლის საჰაერო ხვრელები, რომლებიც მოწყობილია *წესების* შესაბამისად.

705.11 პარაპეტები. შენობის გარე კედლებს პარაპეტები უნდა ჰქონდეს.

გამონაკლისი: გარე კედელს პარაპეტი არ სჭირდება, თუ დაცულია ქვემოთ მოცემული რომელიმე პირობა:

1. კედელს შეიძლება არ ჰქონდეს 602-ე ცხრილში განსაზღვრული ცეცხლმედეგობის ხარისხი, ხანძარსაწინააღ
2. შენობის ნებისმიერი იატაკის ფართობი 100 მ^2-ს არ აღემატება.

3. კედლები, რომლებიც მთავრდება 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე სახურავის ანაწყობი ფენილის (ან ფილის) და საყრდენი კონსტრუქციის ჩათვლით, მთლიანად არაწვადი მასალებისაგანაა აგებული.

4. 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გარე კედლები, რომლებიც მთავრდება სახურავის ფიცა ფილის ქვეშ:

4.1. სადაც სახურავ-ჭერის კარკასის ელემენტები კედლების პარალელურია, ასეთი კარკასი და მისი კედლის შიგა მხრიდან გაზომვის დროს, უნდა იყოს, არანაკლებ, 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხ და **დს** ჯგუფებში 1,2 მ სიგანისთვის და სხვა დაკავებულობებში – 3,0 მ სიგანისთვის.

4.2. სადაც სახურავ-ჭერის კარკასის ელემენტები არ არის კედლის პარალელური, ასეთი კარკასი და მი მთელ სიგანეზე უნდა იყოს, არანაკლებ, 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კონსტრუქცია.

4.3. კედლის შიგა მხრიდან გაზომვისას სახურავის ღიობები ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გ საზღვრებში არ უნდა მდებარეობდეს **სც** და **დს** ჯგუფებში, ხოლო სხვა დაკავებულობებში – 3,0 მ-ის საზ

4.4. მთელ შენობას უნდა ჰქონდეს არანაკლებ B კლასის სახურავის ბურული.

5. **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფებში, სადაც მთელი შენობა გადახურულია C კლასის სახურავის ბურულით, და მთავრდებოდეს სახურავის ფიცარფენილის ან ფენილის ქვეშ III, IV და V ტიპის კონსტრუქციებში, თუ:

4.5. სახურავის ფიცარფენილი ან ფენილი მოწყობილია ნებადართული არაწვადი მასალებით ან დამუშავებული ხით 1,2 მ მანძილზე;

4.6. სახურავი დაცულია 1,6 სმ-იანი X ტიპის თაბაშირის ფილით უშუალოდ სახურავის ფიცარფენ რომელიც ეყრდნობა, სულ მცირე, 5 სმ ნომინალური ზომის განივ ძელებს, მიმაგრებულს სახურავის გვერდებზე, სულ მცირე, 1,2 მ მანძილზე.

6. თუ, 705.8 ქვეთავის შესაბამისი ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის საფუძველზე, გარე კედლის ფართობ დასაშვებია დაუცველი ღიობები.

705.11.1 პარაპეტის აგება. პარაპეტებს ცეცხლმედეგობის ისეთივე ხარისხი უნდა ჰქონდეს, როგორიც აუცილებელია ს სახურავის ზედაპირის მოსაზღვრე ნებისმიერ მხარეს, მაქსიმუმ, 46 სმ სიმაღლეზე, პარაპეტის ზედაპირი უნდა ი არაწვადი უნდა იყოს ასევე გადამფარავი ჰიდროიზოლაცია და ლავგარდანის (კარნიზის) მასალები. პარაპეტის სიმაღ ზე ნაკლები იმ წერტილიდან, სადაც სახურავის ზედაპირი და კედელი ერთმანეთს კვეთს. თუ პარაპეტისკენ დახრი აღემატება ორ შვეულ ერთეულს თორმეტ თარაზულ ერთეულზე (2 : 12) (16,7% ქანობი), პარაპეტი ისეთივე სიმაღლ როგორზეც ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის საზღვრებში მოქცეული სახურავის ნებისმიერი ნაწილი, სადაც ღიობების დაცვა, მაგრამ მისი სიმაღლე არავითარ შემთხვევაში არ უნდა იყოს 76 სმ-ზე ნაკლები.

ქვეთავი 706 – ცეცხლმედეგი კედლები

706.1 ზოგადი. შენობის თითოეული ნაწილი, რომელიც ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისი ერთი ან მეტი ცე გამიჯნული, გამიჯნულ შენობად მიიჩნევა. ასეთი ცეცხლმედეგი კედლების განლაგება და მდებარეობა სა უზრუნველყოფდეს. თუ ცეცხლმედეგი კედელი ასევე მიჯნავს კედლის ცეცხლმედეგი ზღუდით გასამიჯნ დაკავებ გამიჯვნისათვის არსებული ყველაზე შემზღუდავი მოთხოვნები გამოიყენება.

706.1.1 საზიარო კედლები. ნებისმიერი კედელი, რომელიც მომიჯნავე შენობებს შორის მიწის ნაკვეთის საზღვარ შენობის დასაკავშირებლად გამოიყენება, უნდა აიგოს, როგორც 706-ე ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი კედე ღიობები არ უნდა ჰქონდეს და შენობებს უნდა მიჯნავდეს.

გამონაკლისი: ღიობები საზიარო კედლებში, რომლებიც მიდგმულ შენობასა და მოლს მიჯნავს, 402.7.3.1 ქვეთავს უ

706.2 სტრუქტურული მდგრადობა. ხანძრის პირობებში ცეცხლმედეგ კედლებს უნდა ჰქონდეს საკმარისი სტრუქტურ კონსტრუქციის ორივე მხრიდან ჩამონგრევამ არ გამოიწვიოს კედლის დანგრევა აუცილებელი ცეცხლმედეგობის ხა დროის განმავლობაში ან უნდა აიგოს, როგორც ორმაგი ცეცხლმედეგი კედელი, NFPA 221-ის შესაბამისად.

706.3 მასალები. ცეცხლმედეგი კედლები ნებისმიერი არაწვადი მასალით იგება.

გამონაკლისი: V ტიპის კონსტრუქციის შენობები.

706.4 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. ცეცხლმედეგი კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ უნდა იყოს 706.4 ცხრილში გა

ცხრილი 706.4

ცეცხლმედეგი კედლის ცეცხლმედეგობის ხარისხები

ჯგუფი	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)
თვ, სქ, სგ, დსშ-4, დწ, სც-1, სც-2, დს	3[ა]
სმ-1, დსშ-3[ბ], დსშ-5, სვ, სწ-1	3
დსშ-1, დსშ-2	4[ბ]
დსშ, სმ-2, სწ-2, სც-3, სც-4	2

ა. II ან V ტიპის კონსტრუქციაში დასაშვებია, კედლებს ჰქონდეს 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხი.

ბ. დსშ-1, დსშ-2 ან დსშ-3 ჯგუფის შენობები, ასევე იხ. ქვეთავები 415.6 და 415.7.

706.5 თარაზული უწყვეტობა. ცეცხლმედეგი კედლები უწყვეტი უნდა იყოს გარე კედლიდან გარე კედლამდე დ
ზედაპირებიდან გამოშვერილი უნდა იყოს, სულ მცირე, 45 სმ-ით.

გამონაკლისი:

1. დასაშვებია, ცეცხლმედეგი კედლები გარე წვადი ფენილის ან გარსამოსის შიგა ზედაპირთან შეწყ
ცეცხლმედეგობის ხარისხი, სულ მცირე, 1 საათია, ცეცხლმედეგი კედლის ორივე მხარეს, სულ მცირე, 1,2 მ თა
გარე კედლების ღიობები ღიობის დამცავებით უნდა იყოს დაცული, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი ¾ სა

2. დასაშვებია, ცეცხლმედეგი კედლები გარე არაწვადი ფენილის, გარსამოსის ან სხვა არაწვადი მოპირკეთ
შეწყდეს, თუ ფენილი, გარსამოსი ან სხვა არაწვადი გარე მოპირკეთება, სულ მცირე, 1,2 მ თარაზულ
ცეცხლმედეგი კედლის ორივე მხარეს.

3. დასაშვებია, ცეცხლმედეგი კედლები გარე არაწვადი ფენილის შიგა ზედაპირთან შეწყდეს, თუ შენობა
ორივე მხრიდან დაცულია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავების შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით.

706.5.1 გარე კედლები. თუ ცეცხლმედეგი კედელი კვეთს გარე კედელს, ცეცხლმედეგობის ხარისხი და გარე
შეესაბამებოდეს ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთს:

1. თუ 705.8 ქვეთავის მოთხოვნით ღიობი დაცული უნდა იყოს, ცეცხლმედეგი კედლის ორივე მ
ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1 საათი უნდა იყოს, ხოლო ღიობის დამცავისა – ¾ საათი (45 წუთი). ცეცხლმე
კედლის გადაკვეთის ადგილიდან, სულ მცირე, 1,2 მ მანძილამდე, გარე კედელს ორივე მხარეს უნდა ჰქ
ხარისხი. ცეცხლმედეგი კედლებისა და გარე კედლების გადაკვეთის ადგილებს, რომლებიც ქმნის 180 ან ამაზე
გარე კედლის დამცავები არ სჭირდება;

2. შენობებს ან სივრცეებს გადამკვეთი ცეცხლმედეგი კედლის ორივე მხარეს უნდა ჰქონდეს წარმოსახვითი
კედელთან, რომელიც გაგრძელდება ცეცხლმედეგი კედლის გარე მხარის მიღმა. გარე კედლებისა და ცეცხლ
წარმოსახვით ხაზს ისეთი მდებარეობა უნდა ჰქონდეს, რომ გარე კედლის ღიობების დამცავები აკმაყოფი
ქვეთავების მოთხოვნებს. ასეთი დამცავები არ სჭირდება გარე კედლებს, რომლებიც მთავრდება ცეცხლმედეგ
ან ამაზე მეტგრადუსიან კუთხეს.

706.5.2 თარაზულად გამოშვერილი ელემენტები. ცეცხლმედეგი კედლები მათგან 1,2 მ-ის საზღვრებში მდებარე თარ
აივნების, სახურავის ნაშვერების, ჩარდახების, ტენტებისა და მსგავსი ნაშვერების გარე კიდემდე უნდა გრძელდებოდ

გამონაკლისი:

1. დამალული სივრცეების არმქონე თარაზული ნაშვერები, თუ გარე კედლის უკან და ქვემოთ გა
ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ არის 1 საათზე ნაკლები გამოშვერილი ელემენტის სიღრმეზე ნაკლებ მან

კედლის ორივე მხარეს. ასეთი გარე კედლების საზღვრებში მოქცეული ღიობები ღიობების დამცავებით
რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, ¾ საათია (45 წუთია);

2. დამალულსივრცეებიანი არაწვადი თარაზული ნაშვერები, თუ, სულ მცირე, 1-საათიანი ცეცხლმედეგო
გრძელდება დამალულ სივრცეში. ნაშვერი შენობიდან უნდა გაიმიჯნოს, სულ მცირე, 1-საათიანი ცეცხ
მქონე კონსტრუქციით, რომელიც გრძელდება ცეცხლმედეგი კედლის ორივე მხარეს, არანაკლებ, ნაშვერის
აუცილებელი არაა, კედელი გრძელდებოდეს ნაშვერის ქვემოთ, სადაც შენობის გარე კედლის ცეცხ
ცეცხლმედეგი კედლის ორივე მხარეს, ნაშვერის სიღრმის ტოლ მანძილამდე, არანაკლებ, 1 საათია. ასეთი
ღიობის დამცავებით უნდა იყოს დაცული, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, ¾ საათია (45 წ

3. დამალულსივრცეებიანი წვადი თარაზული ნაშვერებისთვის, ცეცხლმედეგი კედელი უნდა გაგრძელდ
სივრცის გავლით ნაშვერის გარე კიდემდე. ნაშვერის უკან და ქვემოთ მდებარე გარე კედლის ცეცხ
ცეცხლმედეგი კედლის ორივე მხარეს, ნაშვერის სიღრმის ტოლ მანძილამდე, არანაკლებ, 1 საათი უნდა იყო
ღიობები ღიობის დამცავებით უნდა იყოს დაცული, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, ¾ სა

706.6 შვეული უწყვეტობა. ცეცხლმედეგი კედლები უნდა გრძელდებოდეს საძირკვლიდან დასრულების წერტილ
სახურავიდან, სულ მცირე, 76 სმ-ით ზემოთ.

გამონაკლისი:

1. 706.6.1 ქვეთავის შესაბამისი საფეხუროვანი შენობები.

2. დასაშვებია, 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კედლები მთავრდებოდეს სახურავის ფენილის, ფ
გარე მხარეს, თუ:

2.1. ქვედა სახურავის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი კედლიდან 1,2 მ-ის საზღვრებში, არან
ცეცხლმადეგობის ხარისხის მქონე სახურავის ანაწყობის საყრდენი ელემენტების ცეცხლმედეგობის ხარ
სიგანეზე, არანაკლებ, 1 საათია.

2.2. სახურავის ღიობები ცეცხლმედეგი კედლიდან 1,2 მ-ის საზღვრებში არ მდებარეობს.

2.3. თითოეული შენობა, არანაკლებ, B კლასის ბურულითაა გადახურული.

3. კედლები დასაშვებია, დასრულდეს არაწვადი სახურავის ფენილის, ფიცარფენილის ან ფილების ქვემ
არანაკლებ, B კლასის ბურულითაა გადახურული. სახურავის ღიობები ცეცხლმედეგი კედლიდან 1,2 მ-ი
მდებარეობდეს.

4. დასაშვებია, III, IV და V ტიპის კონსტრუქციის შენობებში, კედლები სახურავის წვადი ფენილის
დასრულდეს, თუ:

4.1. ღიობები ცეცხლმედეგი კედლიდან 1,2 მ-ის საზღვრებში არ მდებარეობს;

4.2. სახურავი, არანაკლებ, B კლასის ბურულითაა გადახურული;

4.3. სახურავის ფენილი ან ფიცარფენილი ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხისაა და დაგებული
ორივე მხრიდან 1,2 მ-ის მანძილამდე ან სახურავი დაცულია 1,6 სმ-იანი X ტიპის თაბაშირის ფილი
სახურავის ფენილის ან ფიცარფენილის ქვეშაა მოთავსებული და ეყრდნობა, სულ მცირე, 5 სმ ნო
ძელებს, რომლებიც დამაგრებულია სახურავის კარკასის ელემენტების გვერდებზე, ცეცხლმედეგი კ
სულ მცირე, 1,2 მ-ის მანძილზე;

5. 510.2 ქვეთავის შესაბამისად დაგეგმარებულ შენობებში 510.2 ქვეთავის პირველი პუნქტით მო
ცეცხლმედეგობის მქონე თარაზული ანაწყობის ზემოთ მდებარე ცეცხლმედეგი კედლები დასაშვებია, გაგრ
ანაწყობის თავიდან.

6. 510.2 ქვეთავის შესაბამისად დაგეგმარებულ შენობებში, 510.2 ქვეთავის პირველი პუნქტით მო
ცეცხლმედეგობის მქონე თარაზული ანაწყობის ზემოთ მდებარე ცეცხლმედეგი კედლები დასაშვებია გაგრ
ანაწყობის თავიდან.

7. 706.6.2 ქვეთავის შესაბამისი ქანობიანი სახურავის მქონე შენობები.

706.6.1 საფეხუროვანი შენობები. თუ ცეცხლმედეგი კედელი გარე კედლის როლს ასრულებს და სხვადასხვა დო

შენობებს მიჯნავს, იგი უფრო დაბალი სახურავის დონიდან, არანაკლებ, 76 სმ-ით მაღლა უნდა დასრულდ
სახურავიდან 4,5 მ სიმაღლის გარე კედელი ორივე მხრიდან, არანაკლებ, 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის
რომლის ღიობები ¾-საათიანი (45 -წუთიანი) ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ცეცხლმედეგი ანაწყობებითაა დაცუ

გამონაკლისი: თუ ცეცხლმედეგი კედელი უფრო დაბალი სახურავის ფენილის, ფიცარფენილის ან ფილის ქვეშ მთ

1. კედლიდან 3,0 მ-ის საზღვრებში მდებარე უფრო დაბალი სახურავის კონსტრუქციის ცეცხლმედეგობი
საათია, ხოლო ასეთი ხარისხის მქონე სახურავის კონსტრუქციის საყრდენი ელემენტების ცეცხლმედ
სიგრძესა და სიგანეზე, არანაკლებ, 1 საათია.

2. უფრო დაბალი სახურავის ღიობები ცეცხლმედეგი კედლდან 3,0 მ-ის საზღვრებში არ მდებარეობს.

706.6.2 შენობები ქანობიანი სახურავებით. თუ ცეცხლმედეგი კედელი შენობაში არის შიგა კედელიც და სახურავი
ცალ მხარეს ან ორივე მხარეს დაქანებულია ცეცხლმედეგი კედლისკენ უფრო მკვეთრი ქანობით, ვიდრე ორი
თარაზულ ერთეულში (2 : 12), ცეცხლმედეგი კედელი უნდა გაგრძელდეს ცეცხლმედეგი კედლიდან 1,2 მ-ით მაღ
სიმაღლემდე და კიდევ უნდა დაემატოს 76 სმ სიმაღლეში. ცეცხლმედეგი კედლის გაგრძელებული ნაწილი არ უნდა ი

706.7 წვადი კარკასი ცეცხლმედეგ კედლებში. მომიჯნავე წვადი ნაწილები, რომლებიც მოპირდაპირე მხრიდან შე
ცეცხლმედეგ კედლებში, დაშორებული დამაგრებული ბოლოებიდან 10 სმ-ზე ნაკლები მანძილით არ უნდა იყოს. რ
ღრუტანიან კედლებში ან ღრუტანიანი ბლოკებით აგებულ კედლებშია ჩასმული, ღრუტანიანი სივრცეები კედლის მთე
ერთეულების ზემოთ და ქვემოთ, ასევე, ნაგებობის ნაწილებს შორის, არანაკლებ, 10 სმ-მდე, მჭიდროდ უნდა ამოივსო
რომელთა გამოყენება დაშვებულია ცეცხლის ასარიდებლად.

706.8 ღიობები. ცეცხლმედეგი კედლის თითოეული ღიობი 716.5 ქვეთავის მიხედვით უნდა იყოს დაცული და 15 მ^2-ს
ნებისმიერ იატაკის დონეზე არსებული ღიობების საერთო სიგანე კედლის სიგრძის 25%-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი:

1. ღიობები დაუშვებელია 706.1.1 ქვეთავის შესაბამისად აგებულ საზიარო კედლებში.

2. ღიობები 15 მ^2-მდე არ უნდა შეიზღუდოს, თუ ორივე შენობაში დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტ
შესაბამისად.

706.9 გაყვანილობები. გაყვანილობები ცეცხლმედეგ კედელში 714-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

706.10 ნაკერები. ცეცხლმედეგ კედლებში ან მათ შორის არსებული ნაკერები 715-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

706.11 არხები და საჰაერო ღიობები. არხები და საჰაერო ღიობები ცეცხლმედეგ კედლებში არ უნდა გადიოდეს.

გამონაკლისი: არხები და საჰაერო ღიობები დასაშვებია, გადიოდეს ცეცხლმედეგ კედლებში, რომლებიც მიწის ს
მდებარეობს, თუ ასეთი გაყვანილობები 717-ე ქვეთავს შეესაბამება. არცერთი ღიობის ზომა და საერთო სიგანე 7
შეზღუდვებს არ უნდა აღემატებოდეს.

ქვეთავი 707 – ცეცხლმედეგი ზღუდეები

707.1 ზოგადი. *წესების* სხვა ქვეთავების მოთხოვნების შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეები ამ ქვეთავს უნდა

707.2 მასალები. ცეცხლმედეგი ზღუდეები შენობის კონსტრუქციის ტიპის შესაბამისი მასალებით უნდა აიგოს.

707.3 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. ცეცხლმედეგი ზღუდეების ცეცხლმედეგობის ხარისხი ამ ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდ

707.3.1 შახტის შემომზღუდავები. შახტებისაგან შენობის ფართობების გამმიჯნავი ცეცხლმედეგი ზღუდეების ცე
713.4 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

707.3.2 შიგა გასასვლელის გზა-კიბეების და პანდუსის კონსტრუქცია. შიგა გასასვლელის გზა-კიბისგან ან
ფართობების გამმიჯნავი ცეცხლმედეგი ზღუდეების ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1022.1 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდ

707.3.3 გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავები. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბისგან ა
ფართობების გამმიჯნავი ცეცხლმედეგი ზღუდეების ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1009.3.1.2 ქვეთავს უნდა შეესაბამებო

707.3.4 გასასვლელის გზა-დერეფანი. შენობის ფართობებისა და გასასვლელის გზა-დერეფნის გამმიჯნავი

ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1023.3 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

707.3.5 თარაზული გასასვლელი. თარაზული გასასვლელით დაკავშირებულ შენობის ფართობებს შორის ც
ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1025.1 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

707.3.6 ატრიუმები. ატრიუმების გამმიჯნავი ცეცხლმედეგი ზღუდეების ცეცხლმედეგობის ხარისხი 404.6 ქვეთავს უნ

707.3.7 თანმხლები გამოყენებები. თანმხლები გამოყენებებისა და შენობის სხვა სივრცეების გამმიჯნავი ცეც
ცეცხლმედეგობის ხარისხი 509-ე ცხრილში მითითებულზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

707.3.8 გასაკონტროლებელი ფართობები. გასაკონტროლებელი ფართობების გამმიჯნავი ცეცხლმედეგი ზღუდ
ხარისხი 414.2.4 ქვეთავში მითითებულზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

707.3.9 გამიჯნული დაკავებულობები. 508.4 ქვეთავის დებულებების გამოყენების შემთხვევაში, შერეული დაკავე
ცეცხლმედეგი ზღუდეების ცეცხლმედეგობის ხარისხი 508.4 ქვეთავში მითითებულზე ნაკლები არ უნდა იყოს
გამიჯნულ დაკავებულობაზე.

707.3.10 ცეცხლისაგან დაცული ფართობები. ერთი დაკავებულობის ცეცხლისაგან დაცულ სხვადასხვა ფართობებად
ზღუდის ან თარაზული ანაწყობის, ან ორივეს ცეცხლმედეგობის ხარისხი 707.3.10 ცხრილში მითითებულზე ნ
შერეული დაკავებულობების ცეცხლისგან დაცული ფართობების გამმიჯნავ ცეცხლმედეგი ზღუდის ან თარაზულ
ცეცხლმედეგობის ხარისხი 707.3.10 ცხრილში მითითებულ ყველაზე მაღალ ხარისხზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

ცხრილი 707.3.10

**ცეცხლისგან დაცულ ფართობებს შორის მდებარე ცეცხლმედეგი ზღუდის, ანაწყობის ან თარაზული ანაწყობის ცეცხ
თან დაკავშირებული მოთხოვნები**

ფართობის ჯგუფი	ცეცხლმედეგობის ხარისხი
დსშ-1, დსშ-2	4
სმ-1, დსშ-3, სწ-1	3
თვ, სქ, სგ, სმ-2, დსშ-4, დსშ-5,დწ, სვ, სც, სწ-2	2
დს	1

707.4 გარე კედლები. თუ გარე კედლები აუცილებელი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე შახტის, გზა-კიბის ან პან
ნაწილია, ისინი უნდა აკმაყოფილებდეს გარე კედლებთან დაკავშირებულ 705-ე ქვეთავის მოთხოვნებს, ხოლო ცეც
მქონე შემომზღუდავთან დაკავშირებული მოთხოვნები აღარ გამოიყენება.

გამონაკლისი: გარე კედლები, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა შეესაბამებოდეს 1019-ე ქვეთა
აივნებისათვის, 1022.7 ქვეთავს შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებსა და პანდუსებისათვის და 1026.6 ქვეთავს გარე გასა
და პანდუსებისათვის.

707.5 უწყვეტობა. ცეცხლმედეგი ზღუდეები საძირკვლის ან იატაკ-ჭერის ანაწყობის თავიდან ქვემოთ იატაკის ქვედაპირ
სახურავის ფენილამდე, ფიცარფენილამდე ან ფილამდე უნდა გრძელდებოდეს და მათზე კარგად უნდა დამაგრდე
ზღუდეები უწყვეტად უნდა გადიოდეს დამალულ სივრცეებში, მაგალითად, შეკიდული ჭერის ზემოთ შექმნილ
ადგილებში წარმოქმნილი ნაკერები და სიცარიელეები 707.8 და 7070.9 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

707.5.1 საყრდენი კონსტრუქცია. ცეცხლმედეგი ზღუდეების კედლების საყრდენი კონსტრუქცია დაცული უნდა იყ
ცეცხლმედეგი ზღუდის ცეცხლმედეგობის ხარისხს შეესაბამებოდეს. ცეცხლმედეგი ზღუდის საზღვრებში არ
სივრცეებს, ყველა იატაკის დონეზე, 718.2 ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლსაჩერი უნდა ჰქონდეს.

გამონაკლისი:

1. ავზის სათავსოს გამმიჯნავი ცეცხლმედეგი ზღუდეების საყრდენი ანაწყობების მაქსიმალური ცეც
415.8.2.1 ქვეთავის მიხედვით, უნდა იყოს 2 საათი, და არ უნდა იყოს შენობის კონსტრუქციის ტიპი
მითითებულ სიდიდეებზე ნაკლები.

2. დასაშვებია, შახტები დასრულდეს ზედა შემომზღუდავთან, 713.12 ქვეთავის შესაბამისად.

3. არ არის აუცილებელი 5089-ე ცხრილით მოთხოვნილი 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის მქონე ცეცხლმე
კონსტრუქციას IIB, IIIB და VB ტიპის კონსტრუქციის შენობებში ჰქონდეს ცეცხლმედეგობის ხარისხი, ი
მოთხოვნილი *წესების* სხვა ქვეთავებში.

4. 1022.2 ქვეთავით მოთხოვნილი შემომზღუდავები შიგა გასასვლელის გზა-კიბისა და პანდუსისთვ
მოთხოვნილი შემომზღუდავები გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბისა და პანდუსისთვის, დასაშვებ
ქვეთავის შესაბამისად აგებულ ზედა შემომზღუდავთან.

707.6 ღიობები. ცეცხლმედეგი ზღუდეების ღიობები 716-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული. ღიობების მაქსი
კედლის სიგრძის 25% უნდა იყოს, ხოლო თითოეული ინდივიდუალური ღიობის მაქსიმალური ფართობი 15 მ^2-ს ა
გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეებისა და პანდუსების, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსების
დერეფნების შემომზღუდავებში დატანებული ღიობები 1022.3 და 1023.5 ქვეთავებსაც უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი:

1. მომიჯნავე ხანძრისაგან დაცულ ფართობებზე ავტომსაშხეფი სისტემის 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად
ღიობები არ უნდა შეიზღუდოს.

2. ღიობები 15 მ^2-მდე ან საერთო სიგანე კედლის სიგრძის 25%-მდე არ უნდა შეიზღუდოს, თუ ღიობის დამც
რომელიც გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების, გასასვლელთან მისადგომის პანდუსების, შიგა გასასვლ
შიგა გასასვლელის პანდუსების შემომზღუდავებს ემსახურება.

3. ღიობები 15 მ^2-მდე ან საერთო სიგანე კედლის სიგრძის 25%-მდე არ უნდა შეიზღუდოს, თუ ღიობების და
119-ის ან UL 263-ის შესაბამისადაა შემოწმებული და მისი მინიმალური ცეცხლმედეგობის ხარისხი კედ
ხარისხზე ნაკლები არაა.

4. ატრიუმის გამმიჯნავ კედლებში ნებადართული ცეცხლმედეგი ფანჯრების ანაწყობების მაქსიმალური
სიგრძის 25%-მდე არ უნდა შეიზღუდოს.

5. ღიობები 15 მ^2-მდე ან საერთო სიგანე კედლის სიგრძის 25%-მდე არ უნდა შეიზღუდოს, თუ ღიობის დამც
რომელიც გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების, გასასვლელთან მისადგომის პანდუსების, შიგა გასასვლ
შიგა გასასვლელის პანდუსების შემომზღუდავებს მიჯნავს 1022.2.1 ქვეთავის შესაბამისი გასასვლელის გზა-დე

707.7 გაყვანილობები. ცეცხლმედეგი ზღუდეების გაყვანილობები 714-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

707.7.1 აკრძალული გაყვანილობები. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების, გასასვლელთან მისადგომის პანდუს
გზა-კიბეებისა და შიგა გასასვლელის პანდუსების ან გასასვლელის გზა-დერეფნის შემომზღუდავებში გაყვანილობე
მხოლოდ 1009.3.1.5, 1022.5 ან 1023.6 ქვეთავებით ნებადართულ შემთხვევებში.

707.8 ნაკერები. ცეცხლმედეგ ზღუდეებში ან მათ შორის, ან ცეცხლმედეგი ზღუდეებისა და ცეცხლმედეგობის ხა
ქვედაპირის ან ზემოთ მდებარე სახურავის ფენილის, ფილის ან ფიცარფენილის გადაკვეთასთან და შვეულად გარე კ
არსებული ნაკერები 715-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

707.9 სიცარიელეები გადაკვეთის ადგილებში. ცეცხლმედეგი ზღუდისა და ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონ
გადაკვეთის ადგილას წარმოქმნილი სიცარიელეები უნდა ამოივსოს. სიცარიელეების ამოსასვებად აღიარებული მა
გამოიყენებოდეს, რომელიც ადგილზე და მთელ სიგრძეზე საიმედოდ უნდა განთავსდეს ისე, რომ არ მოშორდეს, არ მ
დაკარგოს შენობის მოძრაობისას მედეგობა. ასევე, შეინარჩუნოს ცეცხლისა და ცხელი აირების შეკავების უნარი.

707.10 არხები და საჰაერო ღიობები. ცეცხლმედეგ ზღუდეებში გამავალი არხები და საჰაერო ღიობები 717-ე ქვეთავს უნდ

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 708 – ცეცხლმედეგი ტიხრები

708.1 ზოგადი. შემდეგი კედლის ანაწყობები ამ ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს:

1. ერთ შენობაში მდებარე საცხოვრებელი ერთეულების გამმიჯნავი კედლები, რომლებიც აუცილებელია 420.2 ქ

2. ერთ შენობაში მდებარე საძინებელი ერთეულების გამმიჯნავი კედლები, როგორც მოთხოვნილია 420.2 ქვეთავ

3. კედლები, რომლებიც მიჯნავს მფლობელობაში არსებულ სივრცეებს გადახურული მოლის შენობებში, 402.4.2.1 ქვეთავის მიხედვით;

4. დერეფნის კედლები, მოთხოვნილი 1018.1 ქვეთავის მიხედვით;

5. ლიფტის ფოიეს გამმიჯნავი, მოთხოვნილი 713.14.1 ქვეთავის მიხედვით.

708.2 მასალები. კედლები შენობის კონსტრუქციის ტიპის შესაბამისი მასალისა უნდა იყოს.

708.3 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. ცეცხლმედეგი ტიხრების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა იყოს, არანაკლებ, 1 საათი.

გამონაკლისი:

1. დერეფნის კედლები, რომელთაც 1018.1 ცხრილის მიხედვით დასაშვებია, ჰქონდეს ½-საათიანი (30 -წუთ ხარისხი;

2. საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულების გამმიჯნავებს IIB, IIIB და VB ტიპის კონსტრუქციის შენ საათიანი (30 -წუთიანი) ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს, თუ დაყენებულია ავტოსაშხეფი სის შესაბამისად.

708.4 უწყვეტობა. ცეცხლმედეგი ტიხრები უნდა გაგრძელდეს საძირკვლის თავიდან ან იატაკ-ჭერის ანაწყობიდან ფენილის ქვედაპირამდე, ფილის ან ფიცარფენილის ზემოთ ან ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე იატაკ-ჭერის ან სა ზემოთ, და საიმედოდ უნდა დამაგრდეს მათზე. წვად კონსტრუქციაში, სადაც არ არის აუცილებელი, ცეცხლმედეგ ფიცარფენილამდე ან ფილამდე უწყვეტად გრძელდებოდეს, ჭერსა და მის ზემოთ მდებარე ფენილს, ფიცარფენილს ა საზღვართან სივრცე უნდა შეივსოს ცეცხლსაჩერით ან წევის საჩერით 718.2 და 718.3 ქვეთავების შესაბამისად. საყრდ იყოს დაცული, რომ მასზე დაყრდნობილი კედლის ცეცხლმედეგობის ხარისხს შეესაბამებოდეს. ეს არ ეხება კედლ მფლობელობაში არსებულ სივრცეებს მოლებში, საძინებელ ერთეულებს, საძინებელ ერთეულებსა და დერეფნებს კონსტრუქციის შენობებში.

გამონაკლისი:

1. კედელი არ უნდა გრძელდებოდეს ქვემოთ დაბალ სივრცეში, თუ დაბალი სივრცის ზემოთ არსებული ია ხარისხი, სულ მცირე, 1 საათია;

2. თუ ოთახის მხარეს მდებარე, ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე დერეფნის მემბრანა ცეცხლმედეგობის ხა სახურავის ზემოთ არსებული ფენილის, ფიცარფენილის ან ფილის ქვედაპირამდე გრძელდება, დასაშვებია, დ ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე იატაკის ან სახურავის სისტემისათვის აუცილებელი მასალებით იყოს დაცუ

3. თუ დერეფნის ჭერი დერეფნის კედლების ასაგებად განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისადაა აგებუ ასეთი ჭერის ანაწყობის ზედა მემბრანასთან დასრულდეს;

4. არ არის აუცილებელი, 402.7.2 ქვეთავის შესაბამისი გადახურული მოლის შენობის მფლობელობაში გამმიჯნავი ცეცხლმედეგი ტიხარი გრძელდებოდეს ისეთი ჭერის ქვედაპირს ზემოთ, რომელიც არ არის ცეცხ მქონე კონსტრუქციის ნაწილი. კედელი საჭირო არ არის სხვენის ან ჭერის სივრცეებში მფლობელობაში გამმიჯნავი კედლების თავზე;

5. სხვენის ცეცხლსაჩერი ან წევის საჩერი საჭირო არ არის გამყოფ ხაზთან **სც**-2 ჯგუფის შენობებში, რომელთ ოთხ სართულს მიწის დონიდან და აქვს არაუმეტეს, 280 მ^2 ფართობებად დაყოფილი წევის საჩერიანი სხვენის საცხოვრებელი ერთეულის ზემოთ (რომელიც უფრო პატარა იქნება);

6. ცეცხლსაჩერი ან წევის საჩერი საჭირო არ არის ტიხრის საზღვართან შენობებში, რომლებიც მთლიანა ავტოსაშხეფი სისტემით 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად და ავტოსაშხეფები დაყენებულია წვადი ი ჭერის მქონე სივრცეებში.

708.5 გარე კედლები. თუ გარე კედლები აუცილებელი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამმიჯნავებია, ისინი 705-ე ქვ შესახებ) მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს, ხოლო ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამმიჯნავთან დაკავშირებუ

გამოიყენება.

გამონაკლისი: გარე კედლები, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1019.2 ქვეთავის (გარე გასასვლელის აივნის შ (შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსების შესახებ) და 1026.6 ქვეთავის (გარე გასასვლელის გზა-კიბეებისა შესაბამისად განისაზღვრება.

708.6 ღიობები. ცეცხლმედეგი ტიხრის ღიობები 716-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

708.7 გაყვანილობები. ცეცხლმედეგი ტიხრების გაყვანილობები 714-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

708.8 ნაკერები. ცეცხლმედეგ ტიხრებში ან მათ შორის არსებული ნაკერები 715-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

708.9 არხები და საჰაერო ღიობები. ცეცხლმედეგი ტიხრებში გამავალი არხები და საჰაერო ღიობები 717-ე ქვეთავს უნდა

ქვეთავი 709 – კვამლგაუმტარი ზღუდეები

709.1 ზოგადი. კვამლგაუმტარი ზღუდეები ამ ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

709.2 მასალები. კვამლგაუმტარი ზღუდეები შენობის კონსტრუქციის ტიპის შესაბამისი მასალით იგება.

709.3 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. კვამლგაუმტარ ზღუდეებს 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს.

გამონაკლისი: დწ-3 ჯგუფის შენობებში სულ მცირე, 2,5 მმ სისქის ფოლადით აგებული კვამლგაუმტარი ზღუდეები.

709.4 უწყვეტობა. კვამლგაუმტარმა ზღუდეებმა ეფექტიანი მემბრანა უნდა შექმნას. იგი კედლის ზედაპირიდან კედ საძირკვლის თავიდან ან ქვემოთ მდებარე იატაკ-ჭერის ანაწყობიდან ზემოთ მდებარე იატაკის ან სახურავის ფენი ფილის ქვედაპირამდე უწყვეტად უნდა გაგრძელდეს. უწყვეტობა უნდა შენარჩუნდეს დამალულ სივრცეებშიც, მაგ., შეკ ასევე ნაგებობის შუალედურ სივრცეებსა და დაბალ სივრცეებში. საყრდენი კონსტრუქცია დაცული უნდა იყო დაყრდნობილი კედლის ან იატაკის აუცილებელ ცეცხლმედეგობის ხარისხს IIB, IIIB ან VB ტიპის კონსტრუქციის შენობ

გამონაკლისი:

1. კედლის კვამლგაუმტარი ზღუდეები შუალედურ სივრცეებში საჭირო არ არის, თუ ასეთი სივრცეები დაგეგმა იმგვარად, რომ ჭერები ისევე ქმნის ცეცხლისა და კვამლის ბილიკს, როგორც კვამლგაუმტარი ზღუდის კედლები.

2. 405.4.3, 1707.7.2 ან 1708.7.2 ქვეთავების შესაბამისი ლიფტის ფოიეებისთვის გამოყენებული კვამლგაუმტარი ზღუდ კედლიდან გარე კედლამდე აუცილებელი არ არის.

3. თავშესაფრის ფართობებისთვის გამოყენებული 1007.6.2 ქვეთავის შესაბამისი კვამლგაუმტარი ზღუდეები გრძელდებოდეს გარე კედლიდან გარე კედლამდე.“.

709.5 ღიობები. კვამლგაუმტარი ზღუდის ღიობები 716-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

გამონაკლისი:

1. **დწ**-2 ჯგუფის ამბულატორიულ სამკურნალო დაწესებულებებში, სადაც კარები დერეფნების პერპენდიკულ საპირისპიროდ გაღებადი კარების წყვილს, რომელსაც არ აქვს შუალი, ცეცხლმედეგობის ხარისხიან ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გამჭვირვალე მასალის პანელები უნდა ჰქონდეს, რომელთა ფართ განსაზღვრულ ფართობს არ აღემატება. კარები კარგად მორგებული უნდა იყოს, არ უნდა ჰქონდეს ფირფ გისოსები და 1,9 სმ-ზე დიდი ღრეჩოები კარსა და იატაკს შორის. კარებს უნდა ჰქონდეს ზღუდარი და საჩერ ასტრაგალები ან რაბატები და ავტომატურად უნდა იხურებოდეს კვამლაღმომჩენის საშუალებით, 716.5.9.3 ქვეთ

2. **დწ**-2 ჯგუფის ამბულატორიულ სამკურნალო დაწესებულებებში, თარაზულად მოძრავი (გასაგორებელ 1008.1.4.3 ქვეთავის შესაბამისად და დაცული 716-ე ქვეთავის შესაბამისად.

709.6 გაყვანილობები. კვამლგაუმტარი ზღუდეების გაყვანილობები 714-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

709.7 ნაკერები. კვამლგაუმტარ ზღუდეებში ან მათ შორის არსებული ნაკერები 715-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

709.8 არხები და საჰაერო ღიობები. კვამლგაუმტარ ზღუდეებში გამავალი არხები და საჰაერო ღიობები 717-ე ქვეთავს უნ

ქვეთავი 710 – კვამლგაუმტარი ტიხრები

710.1 ზოგადი. *წესების* ნებისმიერი სხვა მოთხოვნის მიხედვით აგებული კვამლგაუმტარი ტიხრები ამ ქვეთავს უნდა შეე

710.2 მასალები. კვამლგაუმტარი ტიხრების ასაგებად გამოყენებული მასალები შენობის კონსტრუქციის ტიპს უნდა შეეს

710.3 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. თუ *წესებში* სადმე სპეციალურად არაა მოთხოვნილი, კვამლგაუმტარ ტიხრებს ცეცხლ სჭირდება.

710.4 უწყვეტობა. კვამლგაუმტარი ტიხრები საძირკვლის თავიდან ან ქვემოთ მდებარე იატაკიდან ზემოთ მდებარე ფენილის, ფიცარფენილის ან ფილის ქვედაპირამდე ან ზემოთ მდებარე ჭერის ქვედაპირამდე უნდა გრძელდებოდეს, აგებული, რომ კვამლის გავრცელება შეზღუდოს.

710.5 ღიობები. კვამლგაუმტარი ტიხრების ფანჯრები 710.5.1 და 710.5.2 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს

710.5.1 ფანჯრები. კვამლგაუმტარი ტიხრების ფანჯრებს უნდა ჰქონდეს იზოლაცია, რომ კვამლი თავისუფ ავტომატურად უნდა იხურებოდეს კვამლის აღმოჩენისთანავე.

710.5.2 კარები. კვამლგაუმტარი ტიხრების კარები 710.5.2.1 – 710.5.2.3 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდე

710.5.2.1 ჟალუზები. კვამლგაუმტარი ტიხრების კარებს არ უნდა ჰქონდეს ფირფიტანები (ჟალუზები).

710.5.2.2 კვამლისა და წევის საკონტროლო კარები. *წესების* რომელიმე ქვეთავის მოთხოვნის შემთხვევაში, კვა კარები კვამლისა და წევის საკონტროლო UL 1784-ის შესაბამისად შემოწმებული კარის ანაწყობისადმი არსებ აკმაყოფილებდეს. ამასთან, შემოწმებისას, კარის ანაწყობის ქვედა ნაწილის მთელ სიგანეზე ხელოვნური ი განთვსდეს. კარის ანაწყობში ჰაერის გაპარვის ხარისხი არ უნდა აღემატებოდეს თითო კარის ღიობზე 0,016 $მ^3$ როგორც ოთახის ტემპერატურაზე შემოწმების, ისე მომატებული ტემპერატურის ზემოქმედებისას შემოწმების კარები NFPA 105-ის შესაბამისად უნდა ჩაყენდეს.

710.5.2.3 ავტომატურად ან თვითიკეტებადი კარები. *წესების* რომელიმე ქვეთავის მოთხოვნის შემთხვ კვამლგაუმტარი ტიხრების კარებს თავისით ან ავტომატურად უნდა კეტავდეს 716.5.9.3 ქვეთავის შესაბამისად.

710.6 გაყვანილობები. გაყვანილობების ირგვლივ არსებული სივრცე აღიარებული მასალით უნდა ამოივსოს, რო თავისუფალი გადაადგილება.

710.7 ნაკერები. ნაკერები უნდა ამოივსოს აღიარებული მასალით, რომ შეიზღუდოს კვამლის თავისუფალი გადაადგილე

710.8 არხები და საჰაერო ღიობები. კვამლგაუმტარ ტიხრებში გამავალი არხებისა და საჰაერო ღიობების გარშ აღიარებული მასალით უნდა ამოივსოს, რომ შეიზღუდოს კვამლის გადაადგილება. კვამლგაუმტარ ტიხრებში არს 717.3.2.2 ქვეთავის შესაბამისი კვამლის ფარსაკეტი უნდა ჰქონდეს.

გამონაკლისი: თუ კვამლის ფარსაკეტის ჩაყენება ხელს შეუშლის 909-ე ქვეთავის მიხედვით აუცილებელი კვამლის მუშაობას, ალტერნატიული დამცავი უნდა გამოვიყენოთ.

ქვეთავი 711 – თარაზული ანაწყობები

711.1 ზოგადი. იატაკისა და სახურავის ანაწყობები, რომელთაც ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს, ამ ქვეთავ ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე იატაკისა და სახურავის ანაწყობები 714.4.2 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

711.2 მასალები. იატაკისა და სახურავის ანაწყობები შენობის კონსტრუქციის ტიპის შესაბამისი მასალებით უნდა აიგოს.

711.3 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. იატაკისა და სახურავის ანაწყობების ცეცხლმედეგობის ხარისხი შენობის კონს გათვალისწინებულზე ნაკლები არ უნდა იყოს. თუ იატაკის ანაწყობი შერეულ დაკავებულობებს მიეკუთვნება, ანაწყობის ცე 508.4 ქვეთავში გათვალისწინებულზე ნაკლები არ უნდა იყოს, რაც გამიეკუთვნული დაკავებულობების საფუძველზე განი ანაწყობი ერთ დაკავებულობას ხანძრისაგან დაცულ სხვადასხვა ფართობად ყოფს, ანაწყობს ცეცხლმედეგობის ხ რომელიც 707.3.10 ქვეთავში განსაზღვრულზე ნაკლები არ უნდა იყოს. თარაზული ანაწყობები, რომლებიც ერთ შენობაშ ერთეულებს მიეკუთვნება და სისტემები, რომლებიც ერთ შენობაში მდებარე საძინებელ ერთეულებს მიეკუთვნება, ს ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კონსტრუქცია უნდა იყოს.

გამონაკლისი: IIB, IIIB და VB ტიპის კონსტრუქციის შენობებში, რომლებიც აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შ
სისტემით, საცხოვრებელი ერთეულისა და საძინებელი ერთეულის გამმიჯნავების ცეცხლმედეგობის ხარისხები,
წუთი) უნდა იყოს.

711.3.1 ჭერის პანელები. თუ ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკ-ჭერის ან სახურავ-ჭერის ანაწყობების ნაწილა
ჩადგმული პანელების წონა 48 პა აღმავალი ძალის გასაძლებად არ არის საკმარისი, პანელების თავი მავთულით
მექანიზმებით უნდა დამაგრდეს, რომ აღმავალი ძალის ზემოქმედებით გამოწვეული შვეული გადაადგილება თავიდ

711.3.2 მისადგომი კარები. ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე იატაკ-ჭერისა და სახურავ-ჭერის ანაწყობებში მისადგ
თუ ისინი ASTM E 119-ის ან UL 263-ის შესაბამისადაა შემოწმებული, როგორც თარაზული ანაწყობები და შესაბამ
აქვს.

711.3.3 გამოუყენებადი სივრცე. 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე იატაკის ანაწყობში, ჭერის მემბრანი
არის დაუკავებელი დაბალი სივრცეების ზემოთ. 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი სახურავის ანაწყო
განთავსება საჭირო არ არის, თუ მის ზემოთ მდებარეობს სხვენის დაუკავებელი სივრცე.

711.4 უწყვეტობა. ანაწყობები არ უნდა წყდებოდეს და ღიობები, გაყვანილობები ან ნაკერები არ უნდა ჰქონდეს, გარდა
და 1009.1 ქვეთავებში ნებადართული შემთხვევებისა. გამჭვირვალე სახურავებსა და სხვა ღიობებს, რომლებიც ცეცხ
მქონე სახურავის ფენილში ან ფილაში გადის, დასაშვებია, დამცავები არ ჰქონდეს, თუ ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქო
სტრუქტურული მთლიანობა შენარჩუნებულია. დამცავების არმქონე გამჭვირვალე სახურავები დაუშვებელია ს
რომელთაც ცეცხლმედეგობის ხარისხი 705.8.6 ქვეთავის შესაბამისად განესაზღვრება. საყრდენ კონსტრუქციას დამცავ
თარაზული ანაწყობებისთვის აუცილებელ ცეცხლმედეგობის ხარისხს შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი: IIB, IIIB ან VB ტიპის კონსტრუქციის შენობებში, თარაზული ანაწყობის საყრდენ კონსტრუქციას ცეცხ
სჭირდება ქვემოთ ჩამოთვლილ შემთხვევებში:

1. 509-ე ცხრილში განსაზღვრულ არაძირითადი გამოყენებების გამმიჯნავებთან, თუ აუცილებელი ცეცხლმ
საათს არ აღემატება.

2. 420.3 ქვეთავში განსაზღვრული საცხოვრებელი ერთეულებისა და საძინებელი ერთეულების გამმიჯნავებთ

3. 709-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებულ კვამლგაუმტარ ზღუდეებთან.

711.4.1 ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე ანაწყობები. ცეცხლმედეგობის ხარისხების არმქონე იატაკის ანაწყობებ
შორის არსებული ნაკერები ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთს უნდა შეესაბამებოდეს:

1. ნაკერი კედლის ღრუში უნდა დაიმალოს.

2. ნაკერი ჭერის ზემოთ უნდა მდებარეობდეს.

3. ნაკერი აღიარებული მასალით ან სისტემით უნდა დაიგმანოს, დამუშავდეს ან დაიფაროს, რომ ალისა
თავისუფალ გადაადგილებას წინააღმდეგობა გაუწიოს.

გამონაკლისი: ნაკერი 715.1 ქვეთავში ჩამოთვლილი გამონაკლისიდან რომელიმეს შეესაბამება.

711.5 გაყვანილობები. თარაზული ანაწყობების გაყვანილობები 714-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

711.6 ნაკერები. თარაზულ ანაწყობებში ან მათ შორის არსებული ნაკერები 715-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს. იატ
გარე არამზიდი კედლის გადაკვეთასთან წარმოქმნილი სიცარიელე 715.4 ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

711.7 არხები და საჰაერო ღიობები. თარაზულ ანაწყობებში გამავალი არხები და საჰაერო ღიობები 717-ე ქვეთავს უნდა შ

711.8 იატაკის ცეცხლმედეგი ლიუკის ანაწყობები. ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე იატაკების ღიობების დასაცავად
ცეცხლმედეგი ლიუკის ანაწყობები NFPA 288-ის შესაბამისად უნდა შემოწმდეს და მათი ცეცხლმედეგობის
ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები არ უნდა იყოს, რომელშიც ისინი გადის. იატაკის ცეცხლმედეგი ლიუკის ანაწყობ
ეტიკეტი უნდა ჰქონდეს. ეტიკეტი ანაწყობს მუდმივად უნდა ეკრას და შეიცავდეს ინფორმაციას მწარმოებლის, შემოწ
ცეცხლმედეგობის ხარისხის შესახებ.

711.9 კვამლგაუმტარი ზღუდე. თუ თარაზული ანაწყობები კვამლის გავრცელებას უნდა უწევდეს წინააღმდეგობას,
„კვამლგაუმტარი ზღუდის“ განმარტების შესაბამისად, ასეთი თარაზული ანაწყობების გაყვანილობები და გადაბმები 7
შესაბამისად დაცული კვამლგაუმტარი ზღუდეების მსგავსად უნდა იყოს დაცული. იმის მიუხედავად, რამდენ სართ

შახტის შემომზღუდავები, თარაზულ ანაწყობში გამავალი ლიფტის შახტის შემომზღუდავებში არსებული კარები 713.1
აგებული ლიფტის შემოზღუდული ფოიეებით უნდა იყოს დაცული. თარაზულ ანაწყობში გამავალი ღიობები 713-ე ქვე
შემომზღუდავებით უნდა იყოს დაცული. დაუშვებელია, თარაზულ ანაწყობებში დაუცველი შვეული ღიობები.

ქვეთავი 712 – შვეული ღიობები

712.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები 712.1.1 – 712.1.18 ქვეთავებში ჩამოთვლილი შვეული ღიობების გამოყენების შე

712.1.1 შახტის შემომზღუდავები. დასაშვებია 713-ე ქვეთავის შესაბამისი, მთლიანად შახტის შემოზღუდავებ
ღიობები.

712.1.2 ინდივიდუალური საცხოვრებელი ერთეული. დასაშვებია ოთხი ან ოთხზე ნაკლები სართულის დამაკა
შვეული ღიობები, რომლებიც მთლიანად ინდივიდუალური საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებშია.

712.1.3 მოძრავი კიბის (ესკალატორის) ღიობები. თუ შენობა მთლიანად 903.1.1 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი ს
მოძრავი კიბის (ესკალატორის) ღიობი 712.1.3.1 ან 712.1.3.2 ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

712.1.3.1 ღიობის ზომა. წევის მარეგულირებელი ფარდისა და NFPA 13-ის შესაბამისად ერთმანეთთან ახლოს დ
დაცვა დასაშვებია, თუ სართულებს შორის არსებული შვეული ღიობის ფართობი მოძრავი კიბის (ესკალატორის
ფართობზე ორჯერ მეტი არაა. **სქ** და **სვ** ჯგუფის გარდა, სხვა ჯგუფებში ამგვარად მხოლოდ ის ღიობები
არაუმეტეს, ოთხ სართულს აკავშირებს.

712.1.3.2 ავტოდარაბა. ამ ქვეთავით დაშვებულია ღიობის დაცვა აღიარებული დარაბებით ყველა იატაკის გ
არაწვადი კონსტრუქციისა უნდა იყოს და, არანაკლებ, 1,5-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს.
რომ 907.3.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული კვამლაღმომჩენის გააქტიურებისთანავე დაიხუროს და მთლიანა
დარაბა დახურვას დაიწყებს, მოძრავმა კიბეებმა (ესკალატორებმა) მუშაობა უნდა შეწყვიტოს. დარაბის სამუშაო ს
იყოს. დარაბას მგრძნობიარე წინა კიდე უნდა ჰქონდეს, რომელიც, შეიგრძნობს რა რაიმე სახის დაბრკოლე
შეაჩერებს, ხოლო დამაბრკოლებელი ზემოქმედებისგან გათავისუფლებისთანავე გააგრძელებს.

712.1.4 გაყვანილობები. გაყვანილობები 714-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

712.1.5 არხები. გამავალი არხები 717.6 ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

712.1.6 ატრიუმები. დსშ ჯგუფის დაკავებულობებისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში, დასაშვებია 404-ე
მოწყობილი ატრიუმები.

712.1.7 წყობით ნაგები საკვამური. წყობით ნაგები საკვამურები დასაშვებია, თუ რგოლისებრი სივრცე იატაკ
შევსებულია ცეცხლსაჩერით 718.2.5 ქვეთავის შესაბამისად.

712.1.8 ორსართულიანი ღიობები. დსშ-2 და **დსშ**-3 ჯგუფისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში, დასაშვებია იატა
ქვეთავში ჩამოთვლილი რომელიმე დანიშნულებით არ გამოიყენება, მაგრამ ქვემოთ მოცემულ ყველა პირობას აკმაყო

1. ორზე მეტ სართულს არ აკავშირებს;

2. მე-10 თავით მოთხოვნილ გზა-კიბეს ან პანდუსს არ შემოიცავს;

3. ხანძრისგან დაცული ფართობების გამმიჯნავ თარაზულ ანაწყობში ან დაუკვამლიანებელი განყ
კვამლგაუმტარ ზღუდეებში არ გადის;

4. კედლის კონსტრუქციაში ან იატაკ-ჭერის ანაწყობში არაა დამალული;

5. დერეფნისკენ **დწ** და **სც** ჯგუფების დაკავებულობებისკენ გახსნილი არაა;

6. საშხეფით დაუცველი იატაკები დერეფნისკენ გახსნილი არაა;

7. იატაკის ღიობებისგან და სხვა იატაკების მომსახურე საჰაერო ღიობებისგან გამიჯნულია კონსტრუქციით,
შახტის შემომზღუდავთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

712.1.9 ავტოსადგომი გარაჟები. ღია და შემოზღუდულ ავტოსადგომ გარაჟებში დასაშვებია საავტომობილო პანდუს
406.6 ქვეთავების შესაბამისადაა აგებული.

712.1.10 ანტრესოლი. 505-ე ქვეთავის შესაბამის ანტრესოლებსა და მათ ქვემოთ მდებარე იატაკებს შორის დასაშ
არსებობა.

712.1.11 ნაკერები. ნაკერები დასაშვებია, თუ 715-ე ქვეთავს აკმაყოფილებს.

712.1.12 შემოუზღუდავი კიბეები და პანდუსები. დასაშვებია იატაკის შვეული ღიობები, რომელთაც 1009.2 და 100
შემოუზღუდავი კიბეები ან პანდუსები ქმნის.

712.1.13 იატაკის ცეცხლმედეგი კარები. დასაშვებია შვეული ღიობები, რომლებიც 711.8 ქვეთავის შესაბამისი
კარებითაა დაცული.

712.1.14 ჯგუფი დწ-3. დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობებში დასაშვებია 408.5 ქვეთავის შესაბამისი შვეული ღიობები.

712.1.15 ლიფტები ავტოსადგომ გარაჟებში. ღია და შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟების ლიფტის შახტებს დასა
ღიობები, თუ ლიფტის შახტები მხოლოდ ავტოსადგომ გარაჟს ემსახურება და 406.5 და 406.6 ქვეთავების მოთხოვნებს

712.1.16 არხების სისტემები ავტოსადგომ გარაჟებში. 406.5 და 406.6 ქვეთავების შესაბამისად აგებული ღია და შემოზ
გარაჟების მექანიკური ჰაერგამწოვი ან ჰაერშწოვი არხების შვეული ღიობები დასაშვებია, არ შემოიზღუდოს, თუ ამ
ავტოსადგომი გარაჟის საზღვრებშია მოქცეული და მხოლოდ მას ემსახურება.

712.1.17 ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე ნაკერები. 711.4.1 ქვეთავით ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ნაკერები დ
მათ შორის.

712.1.18 სხვაგვარად ნებადართული ღიობები. *წესების* სხვა ქვეთავებით ნებადართული ღიობების არსებობა დასაშვებ

ქვეთავი 713 – შახტის შემომზღუდავები

713.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება იატაკ-ჭერის ანაწყობის და სახურავ-ჭერის ანაწყობის ღიობებისა და გაყ
აგებულ შახტებს. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები და გასასვლელთან მისადგომის პანდუსები 1009-ე
შესაბამისად უნდა იყოს დაცული. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და შიგა გასასვლელის პანდუსები 1022-ე
შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

713.2 აგება. შახტის შემომზღუდავები 707-ე ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი ზღუდეების ან 711-ე ქვეთავის
ანაწყობების მსგავად უნდა აიგოს.

713.3 მასალები. შახტის შემომზღუდავი შენობის კონსტრუქციის ტიპის შესაბამისი მასალისა უნდა იყოს.

713.4 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. შახტის შემომზღუდავების ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 2 საათი უნდა იყო
ოთხ ან მეტ სართულს და, არანაკლებ, 1 საათი, თუ ოთხზე ნაკლებ სართულს აკავშირებს. შახტით დაკავშირებული სარ
მიწის დონის ქვედა სართულებიც უნდა ჩაითვალოს, მაგრამ არა – ანტრესოლები. შახტის შემომზღუდავების ცეცხლმ
მიერ გადაკვეთილი იატაკის კონსტრუქციების ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები არ უნდა იყოს, თუმცა აუცილე
აღემატებოდეს. შახტის შემომზღუდავები 703.2.1 ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

713.5 უწყვეტობა. შახტის შემომზღუდავები 707-ე ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი ზღუდეების ან 711-ე ქვეთავის
ანაწყობების, ან ორივეს მსგავსად უნდა აიგოს და უწყვეტი უნდა იყოს 705.5 ქვეთავის (ცეცხლმედეგი ზღუდეების შე
შესაბამისად (თარაზული ანაწყობების შესახებ).

713.6 გარე კედლები. თუ გარე კედლები შახტის აუცილებელი შემომზღუდავის ნაწილია, ისინი 705-ე ქვეთავის (გ
მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს. ამ შემთხვევაში ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი შემომზღუდავთან დაკავშირე
გამოიყენება.

გამონაკლისი: გარე კედლები, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხები 1019.2 ქვეთავის (გარე გასასვლელი აივნების შ
(შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსების შესახებ) და 1026.6 ქვეთავის (გარე გასასვლელის გზა-კიბეებისა
შესაბამისად განისაზღვრება.

713.7 ღიობები. შახტის შემომზღუდავის ღიობები ცეცხლმედეგი ზღუდეების ღიობების მსგავსად უნდა იყოს დ
შესაბამისად. კვამლის აღმოჩენისთანავე კარები უნდა იხურებოდეს თავისით ან ავტომატურად 716.5.9.3 ქვეთავის შესაბ

708.7.1 აკრძალული ღიობები. შახტის შემომზღუდავში არ შეიძლება იყოს სხვა ღიობები, გარდა შახტისათვის აუცილ

713.8 გაყვანილობები. შახტის შემომზღუდავების გაყვანილობები ცეცხლმედეგი ზღუდეების გაყვანილობების მსგავს

714-ე ქვეთავის შესაბამისად. ნაგებობის ელემენტები, როგორებიცაა: კოჭები ან ძელები, დაცული 714-ე ქვეთავის შ
გადიოდეს შახტის შემომზღუდავში.

713.8.1 აკრძალული გაყვანილობები. შახტის შემომზღუდავში დაუშვებელია სხვა გაყვანილობები, გარდა შახტისათვ

713.9 ნაკერები. შახტის შემომზღუდავში არსებული ნაკერები 715-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

713.10 არხები და საჰაერო ღიობები. შახტის შემომზღუდავების გაყვანილობები, როგორებიცაა: არხები და საჰაერო
უნდა შეესაბამებოდეს.

713.11 ძირთან შემოზღუდვა. შახტები, რომლებიც არ გრძელდება შენობის ან ნაგებობის ძირამდე, ქვემოთ ჩამოთვლ
ერთს უნდა აკმაყოფილებდეს:

1. ისინი უნდა შემოიზღუდოს ყველაზე ქვედა დონეზე კონსტრუქციით, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი
ყველაზე ქვედა იატაკის ცეცხლმედეგობის ხარისხს ემთხვევა, მაგრამ შახტის შემომზღუდავისთვის მოთხოვნი
არის.

2. ისინი უნდა მთავრდებოდეს ოთახში, რომლის გამოყენება შახტის დანიშნულებასთანაა დაკავშირებული. ო
ნაწილისგან 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისა
ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად უნდა გაიმიჯნოს. ცეცხლმედეგობის ხარისხი და ღიობის დამცავები
შემომზღუდავებისთვის აუცილებელი უნდა იყოს.

3. ისინი ნებადართული ცეცხლის ფარსაკეტებით უნდა იყოს დაცული, რომლებიც შახტის შემომზღუდავის სა
არსებული ყველაზე ქვედა იატაკის დონეზე.

გამონაკლისი:

1. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ოთახის გამმიჯნავი საჭირო არ არის, თუ შახტის შემომზღუდავს ან გაყვა
მხარეს არ აქვს ღიობები. აქ არ იგულისხმება ღიობები და გაყვანილობები შახტის შემომზღუდავის ძირში. გ
შახტის ძირი718.3.1 ქვეთავში (წევის შემაჩერებლის შესახებ) ნებადართული მასალებით უნდა დაიგმანოს, ან
ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემა.

2. შახტის შემომზღუდავი, რომელიც ნაგავსაყრელ მილს ან სამრეცხაოს მილს მოიცავს, სხვა დან
გამოიყენებოდეს და 713.13.4 ქვეთავის შესაბამისად დაცულ ოთახში უნდა მთავრდებოდეს.

3. შახტის ძირში ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ოთახის გამმიჯნავი და დამცავი საჭირო არ არის, თუ შა
ხვდება, ხოლო შახტის შემომზღუდავს შენობის გარეთ გამავალი ღიობები ან გაყვანილობები არ აქვს.

713.12 თავის შემოზღუდვა. შახტის შემომზღუდავი, რომელიც შენობის სახურავის ფენილის, ფიცარფენილის ან ფ
გრძელდება, თავთან შემოზღუდული უნდა იყოს კონსტრუქციით, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი შახტით გადაკ
იატაკის ცეცხლმედეგობის ხარისხს ემთხვევა, მაგრამ შახტის შემომზღუდავისთვის აუცილებელ ცეცხლმედეგობის ხარი

713.13 ნარჩენების გასატანი და სამრეცხაოს მილები. დწ-2 ჯგუფისგან განსხვავებულ ჯგუფებში ნარჩენების გასატანი
მისადგომი და დასაცლელი ოთახები, ასევე ნაგავსაწვავი ოთახები 713.13.1 – 713.13.6 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმა

გამონაკლისი:

1. მილები, რომლებიც ემსახურება და მოთავსებულია ერთ საცხოვრებელ ერთეულში.

2. **დწ**-2 ჯგუფში მდებარე ნარჩენების გასატანი და სამრეცხაოს მილები NFPA 82-ის მე-5 თავის მოთხოვნებს უნ

713.13.1 ნარჩენების გასატანი, დახარისხებული ნარჩენების გასატანი და სამრეცხაოს მილების შემომზღუდავები.
რომელიც ნარჩენების გასატან, დახარისხებული ნარჩენების გასატან და სამრეცხაოს მილებს მოცავს, სხვა და
გამოიყენებოდეს და 713.4 ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს შემოზღუდული. შახტის ღიობები, მათ შორის, მ
ოთახებში გამავალი, ამ ქვეთავისა და 716-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული. მილების ღიობები
მდებარეობდეს. კარები თავისით ან ავტომატურად უნდა იხურებოდეს კვამლაღმომჩენის გააქტიურებისთან
შესაბამისად. გამონაკლისის სახით, თბოაქტიური საკეტი მექანიზმები დასაშვებია, მოთავსდეს შახტასა და ნარჩენები

713.13.2 მასალები. შახტის შემომზღუდავი, რომელიც ნარჩენების გასატან, დახარისხებული ნარჩენების გასატან
მოცავს, შენობის კონსტრუქციის ტიპის შესაბამისი მასალებით უნდა აიგოს.

713.13.3 ნარჩენების გასატან, დახარისხებული ნარჩენების გასატან და სამრეცხაოს მილებთან მისადგომი ოთახე დახარისხებული ნარჩენების გასატან და სამრეცხაოს მილებთან მისადგომი ღიობები უნდა მდებარეობდეს ოთახ რომლებიც შემოზღუდულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავი თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 1 საათია. მისადგომი ოთა დამცავებით უნდა იყოს დაცული, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, ¾ საათია (45 წუთი ავტომატურად უნდა იხურებოდეს კვამლაღმომჩენის გააქტიურებისთანავე, 716.5.9.3 ქვეთავის შესაბამისად.

713.13.4 დასაცლელი ოთახი. ნარჩენების გასატანი, დახარისხებული ნარჩენების გასატანი და სამრეცხაოს მილები დ ოთახში უნდა გადიოდეს, რომელიც შენობისგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარის დასაცლელი ოთახების ღიობები ღიობის დამცავებით უნდა იყოს დაცული, რომელთა ცეცხლმედეგ შემომზღუდავისთვის აუცილებელი ხარისხის ტოლია. კარები კვამლაღმომჩენის გააქტიურებისთანავე თავისით იხურებოდეს, 716.5.9.3 ქვეთავის შესაბამისად. ნარჩენების გასატანი მილები არ უნდა მთავრდებოდეს ნაგავსაწ დახარისხებული ნარჩენების და სამრეცხაოს ოთახები, რომლებშიც მილები არ არის, მხოლოდ 509-ე ცხრი აკმაყოფილებდეს.

713.13.5 ნაგავსაწვავი ოთახი. ნაგავსაწვავი ოთახები 509-ე ცხრილს უნდა შეესაბამებოდეს.

713.13.6 ავტოსაშხეფი სისტემა. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა მოეწყოს 903.2.11.2 ქვეთავის შესაბამისად.

713.14. ლიფტის, მცირე ტვირთამწისა (სამზარეულოს ლიფტის) და სხვა ლიფტის შახტები. ლიფტის, მცირე ტვირ ლიფტის) და სხვა ლიფტის შახტების შემომზღუდავები 713-ე ქვეთავისა და მე-17 თავის შესაბამისად უნდა აიგოს.

713.14.1. ლიფტის ფოიე. თუ ლიფტის შახტა სამზე მეტ სართულს აკავშირებს, თითოეულ სართულთან ლიფტის შემო იყოს. ლიფტის შახტის შემომზღუდავის კარები თითოეული სართულისგან უნდა გაიმიჯნოს შემოზღუდულ ფოიეში მ ტიხრებით. 708-ე ქვეთავში ცეცხლმედეგი ტიხრებისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებთან ერთად, ლიფტის ფოიეს შ არსებული ღიობების კარები 716.5.3 ქვეთავის მოთხოვნებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს, რომლებიც დერეფნის კედლებ შემომზღუდავში გამავალი არხები და ჰაერცვლის ღიობები 717.5.4.1 ქვეთავის შესაბამისად დაცული დერეფნების დაცული. ლიფტის ფოიეებს, სულ მცირე, ერთი გასასვლელი საშუალება უნდა ჰქონდეს მე-10 თავისა და წესების სხვა ქვ

გამონაკლისი:

1. აუცილებელი არ არის, ლიფტის შემოზღუდული ფოიეები მდებარეობდეს შენობიდან გამოსასვლელის დონე გამოსასვლელის დონე(ები) აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი ავტოსაშხეფი სისტემით.

2. ლიფტის შემოზღუდული ფოიეები არ სჭირდება ლიფტებს, რომელთაც 712.1 ქვეთავის შესაბამისი შახტის შემომზღუ

3. ლიფტის შემოზღუდული ფოიეები აუცილებელი არ არის, თუ ლიფტის შახტის ღიობს 1702.6 ქვეთავის შესაბამისი დ UL 1784-ის შესაბამისად შემოწმების დროს (ძირის ხელოვნური საგმანის გარეშე) ამგვარი კარები 716.5.3.1 ქვეთავში წარ უნდა აკმაყოფილებდეს, რომლებიც კვამლის ან წევის საკონტროლო კარის ანაწყობს ეხება. ეს გამონაკლისი არ ეხე ჯგუფების შენობების ქვემოთ მდებარე შემოზღუდულ ავტოსადგომ გარაჟებს.

4. ლიფტის შემოზღუდული ფოიეები საჭირო არ არის, თუ შენობა აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავების შ ავტოსაშხეფი სისტემით. ეს გამონაკლისი არ ეხება ქვემოთ ჩამოთვლილს:

4.1. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობები.

4.2. დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობები.

4.3. ლიფტები, რომლებიც მაღლივ შენობებში სახანძრო-სამაშველო დანაყოფების მანქანის მისადგომი უდაბლესი დ მდებარე იატაკის დონეებს ემსახურება .

4.4. თვ, დწ, სქ, სვ და სც ჯგუფების შენობების ქვემოთ მდებარე შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟები .

5. თუ შენობაში 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავების შესაბამისად მოწყობილია ავტოსაშხეფი სისტემა ცეცხლმედეგი ტი იატაკთან ლიფტის ფოიეს გასამიჯნად დასაშვებია კვამლგაუმტარი ტიხრების გამოყენება. 710-ე ქვეთავის მოთხოვნებ კვამლგაუმტარ ტიხრებს ეხება, კვამლგაუმტარი ტიხრების ღიობების დამცავი კარები ასევე უნდა შეესაბამებოდეს 710. ქვეთავს და კვამლგაუმტარ ტიხრებში გაყვანილობების არხები 717.5.4.1 ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დ დერეფნებში არსებული მსგავსი გაყვანილობები.

6. ლიფტის შემოზღუდული ფოიეები საჭირო არ არის, თუ ლიფტის შახტა არის დაწნევადი 909.21 ქვეთავის შესაბამი ეხება თვ, დწ, სქ, სვ და სც ჯგუფების შენობების ქვემოთ მდებარე შემოზღუდულ ავტოსადგომ გარაჟებს.

7. ლიფტის შემოზღუდული ფოიეები საჭირო არ არის, თუ ლიფტი მხოლოდ 406.5 ქვეთავის შესაბამის ღია ავტოსადგომ

713.14.1.1. თავშესაფრის ფართობები. თავშესაფრის ფართობები 1007-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

ქვეთავი 714 – გაყვანილობები

714.1 რეგულირების საგანი. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება სამშენებლო მასალებსა და მეთოდებს, რომლებიც თარა ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე აწყობილ კედლებში გამავალი გაყვანილობებისა და მემბრანის გაყვანილობების დასა

714.1.1 არხები და საჰაერო ღიობები. ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კედლებში გამავალი არხები, რომლებიც დაცული, 714.2 – 714.3.3 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს. თარაზული ანაწყობების გაყვანილობები, რომლებ გამონაკლისის დაშვებით, შახტით არ არის დაცული და *წესების* სხვა ქვეთავები არ მოითხოვს მათ დაცვას ცეცხლი 714.4.2.2 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს. არხები და საჰაერო ღიობები, რომლებიც ფარსაკეტებითაა დაცულ შეესაბამებოდეს.

714.2 დაყენების დეტალები. მილის ქუროების გამოყენებისას, ისინი მათ მიერ გადაკვეთილ ანაწყობზე კარგად უ ქუროში მოთავსებულ საგანსა და მილის ქუროს შორის არსებული სივრცე და ნებისმიერი სივრცე მილის ქუროსა ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული. იზოლაციითა და საფარით დაფარული გაყვანილობა ანაწყობში საიზოლაციო და საფარი მასალა, როგორც ანაწყობის ნაწილი, ამ ქვეთავის შესაბამისად არ არის შემოწმებული.

714.3 ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კედლები. ცეცხლმედეგ კედლებში, ცეცხლმედეგ ზღუდეებში, კვამლგაუმტარ ზღუ ტიხრებში გამავალი გაყვანილობები 714.3.1 – 714.3.3 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს. კვამლგაუმტარი ზღუდეებში გ 714.5 ქვეთავსაც უნდა შეესაბამებოდეს.

714.3.1 გამჭოლი გაყვანილობები. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კედლების გამჭოლი გაყვანილობები 714.3.1.1 ან 7 შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი: თუ გაყვანილობები ფოლადის, ფერადი ლითონისა და სპილენძის მილები, მილები (გარე დია არხებია, რგოლისებრი ღრეჩო გაყვანილობასა და ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კედელს შორის დასაშვებ დაცული:

1. ბეტონით ან წყობით აგებულ კედლებში, რომლებშიც გაყვანილობის ნომინალური დიამეტრი 15 სმ კედლის ღიობის ფართობი 0,1 მ^2-ს არ აღემატება, ბეტონი, წვრილშემავსებლიანი ბეტონი ან დუღაბი დას მთელ სისქეში ან ისეთ სისქეზეა განთავსებული, რომ ცეცხლმედეგობის ხარისხი შენარჩუნებულია;

2. რგოლისებრი ღრეჩოს ამოსავსებად გამოყენებული მასალა ალსა და ცხელ აირებს არ უნდა ატარებდე ააალოს ბამბის ნარჩენები ASTM E 119-ში ან UL 263-ში გათვალისწინებული დროისა და ტემპერატუ დადებითი წნევის დიფერენციალი, სულ მცირე, 2,49 პა-ია კონსტრუქციაში გავლის ადგილას, ხო კონსტრუქციის ცეცხლმედეგობის ხარისხს შეესაბამება.

714.3.1.1 ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ანაწყობები. გაყვანილობები უნდა მოეწყოს ცეცხლმედეგობის ხარ შემოწმების საფუძველზე.

714.3.1.2 გამჭოლი გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი სისტემა. გამჭოლი გაყვანილობები გაყვანილობის ცეცხლ სისტემით უნდა იყოს დაცული. ეს სისტემა ეწყობა ASTM E 814-ის ან UL 1479-ის შესაბამისად წარმოებული ტ დროსაც დადებითი წნევის დიფერენციალი, სულ მცირე, 2,49 პა-ია, F ხარისხი კი გაყვანილობის მიერ ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები არაა.

714.3.2 მემბრანის გაყვანილობები. მემბრანის გაყვანილობები 714.3.1 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს. თუ ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს, მოწყობილობა ისე უნდა ჩაყენდეს, რომ ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ შემ

გამონაკლისი:

1. მაქსიმუმ ორსაათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კედლებისა და ტიხრების მემბრანაშ

ელექტროგამანაწილებელი კოლოფები, რომელთა ფართობი 0,01 $მ^2$-ს არ აღემატება, თუ კედლის ფართ მემბრანის გაყვანილობების საერთო ფართობი 0,065 $მ^2$-ს არ აღემატება. კედლის მემბრანისა და კოლ რგოლისებრი ღრეჩო 3 მმ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. ასეთი კოლოფები კედლის ან ტიხრის მოპირდაპირე მხარ ერთ-ერთი მეთოდით უნდა გაიმიჯნოს:

1.1. არანაკლებ, 60 სმ თარაზული მანძილით, სადაც კედელს ან ტიხარს ინდივიდუალური, ერთმანე დგარებით შექმნილი ღრუები აქვს;

1.2. თარაზული მანძილით, რომელიც კედლის ღრუს სიღმეზე ნაკლები არ უნდა იყოს, თუ კედ ცელულოზის შემვსებით, ქვის ბამბით ან წიდის მინერალური ბამბის იზოლაციით;

1.3. 718.2.1 ქვეთავის შესაბამისი მასიური ცეცხლსაჩერით;

1.4. ორივე გამავალი კოლოფის დაცვით, შესაბამისი საგოზავი საშუალებით;

1.5. სხვა შესაბამისი მასალებითა და მეთოდებით;

2. მემბრანის გაყვანილობა, ნებისმიერი მასალის ელექტროგამანაწილებელი კოლოფების სახით, რო ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ანაწყობებში გამოყენებისათვის და მოწყობილია ნუსხაში შესული მი კედლის მემბრანასა და კოლოფს შორის არსებული რგოლისებრი ღრეჩო 3 მმ-ს არ აღემატება, თუ ნუ განსაზღვრული. ასეთი კოლოფები კედლის ან ტიხრის მოპირდაპირე მხარეებზე შემდეგნაირად უნდა გაიმიჯნ

2.1. ელექტროგამანაწილებელი კოლოფების ინსტრუქციით განსაზღვრული თარაზული მანძილით;

2.2. 718.2.1 ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლსაჩერით;

2.3. ორივე გამავალი კოლოფის დაცვით, ნუსხაში შესული საგოზავებით.

2.4. ნუსხაში შესული სხვა მასალებითა და მეთოდებით.

3. მემბრანაში გამავალი ნებისმიერი ზომის ან ტიპის ელექტროგამანაწილებელი კოლოფები, როგორც კედ მასალების სისტემის ნაწილი ცეცხლმადეგობის ხარისხის მქონე ანაწყობებში გამოსაყენებლად, რომლებიც მო შესაბამისად;

4. მემბრანაში გამავალი კოლოფები, გარდა ელექტროგამანაწილებელი კოლოფებისა, თუ ასეთი გაყვანილ ღრეჩო კედლის მემბრანასა და კოლოფს შორის დაცულია მემბრანის ღიობისთვის ნებადართული ცეცხლსაჩე მოწყობილია ASTM E 814-ის ან UL 1479-ის შესაბამისად, სულ მცირე, 2,49 პა დადებითი წნევისთვის. ას ხარისხები იმ კედლის აუცილებელ ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები არ არის, რომელშიცაა გაყვანილი განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად;

5. ავტოსაშხეფის გაყვანისას წარმოქმნილი რგოლისებრი ღრეჩო, თუ ის დაფარულია ლითონის ფარით.

714.3.3 განსხვავებული მასალები. არაწვადი გაყვანილობები არ უნდა უკავშირდებოდეს წვად გაყვანილობებს ცე დამტკიცებული არ არის, რომ კედლის ცეცხლმედეგობის მთლიანობა შენარჩუნებულია.

714.4 თარაზული ანაწყობები. იატაკის, იატაკ-ჭერის ანაწყობის ან იატაკ-ჭერის ანაწყობის ჭერის მემბრანის გაყვანილო შემოზღუდვას 712.1 ქვეთავი არ მოითხოვს, 714.4.1 – 714.4.2.2 ქვეთავების შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

714.4.1 ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ანაწყობები. ცეცხლმედეგობის ხარისხიან იატაკში, იატაკ-ჭერის ანაწყობში ან ჭერის მემბრანაში გამავალი გაყვანილობები 714.4.1.1 – 714.4.1.4 ქვეთავების შესაბამისად უნდა იყოს დაცული. თარ ზღუდის გაყვანილობები 714.5 ქვეთავსაც უნდა შეესაბამებოდეს.

714.4.1.1 გამჭოლი გაყვანილობები. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი თარაზული ანაწყობების გამჭოლი გაყვან 714.4.1.1.2 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი:

1. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკის ანაწყობში გამავალი ფოლადის, ფერადი ლითონის ან სპილ მილები (გარე დიამეტრის მიხედვით), ასევე ნახვრეტები ან ბეტონით ან წყობით აგებული გაყვა რგოლისებრი ღრეჩო დაცულია მასალებით, რომლებიც ხელს უშლის ალისა და ცხელი აირების გატარებ ბამბის ნარჩენების აალება გამოიწვიოს ASTM E 119-ში ან UL 263-ში გათვალისწინებული დროისა და ტე

როცა ანაწყობში გავლის ადგილას დადებითი წნევის დიფერენციალი, სულ მცირე, 2,49 პა-ია, ხოლო დრ
ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხს შეესაბამება. მაქსიმუმ 15 სმ დიამეტრის გაყვანილობები
ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე შეუზღუდავი რაოდენობის იატაკის ანაწყობებში, თუ ანაწყობ
გაერთიანებული ფართობი 0,1 მ^2-ს არ აღემატება იატაკის ფართობის ყოველ 10 მ^2-ზე;

2. ბეტონის ერთ იატაკში გამავალი მაქსიმუმ 15 სმ დიამეტრის ფოლადის, ფერადი ლითონის ან სპილე
მილები (გარე დიამეტრის მიხედვით) ან ნახვრეტები, თუ ბეტონი, წვრილშემვსებიანი ბეტონი ან დუღაბ
ან ცეცხლმედეგობის ხარისხის შესანარჩუნებლად აუცილებელ სისქეზეა განთავსებული. გაყვანილობებ
შეუზღუდავი რაოდენობის ბეტონის იატაკებში, თუ თითოეული იატაკის ღიობის ფართობი 0,1 მ^2-ს არ აღ

3. ნებისმიერი მასალის ელექტროგამანაწილებელი კოლოფებისათვის განკუთვნილი გაყვანილობები
შემოწმებულია ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კონსტრუქციაში გამოყენებაზე და მოწყობი
განსაზღვრული მითითების შესაბამისად.

714.4.1.1.1 მოწყობა. გამჭოლი გაყვანილობები ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ანაწყობში შემოწმების საფუძ

714.4.1.1.2 გამჭოლი გაყვანილობების ცეცხლსაჩერი სისტემა. გამჭოლი გაყვანილობები ცეცხლსაჩერი სისტემ
რომელიც ASTM E 814-ის ან UL 1479-ის შესაბამისად მოეწყობა და შემოწმდება. შემოწმებისას დადებით
დიფერენციალი უნდა იყოს 2,49 პა. სისტემის F-ხარისხი და T-ხარისხი, არანაკლებ, 1 საათი, მაგრამ არა
ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები.

გამონაკლისი:

1. იატაკის გაყვანილობებს, რომლებიც იატაკის ზემოთ ან ქვემოთ მდებარე კედლის ღრუს საზღვრ
სჭირდება T-ხარისხი;

2. იატაკში გამავალი იატაკის საწრეტები, აბაზანის საწრეტები ან შხაპის საწრეტები, რომელიც
დამალულ სივრცეებშია განთავსებული, არ საჭიროებს T-ხარისხს.

714.4.1.2 მემბრანის გაყვანილობები. მემბრანის გაყვანილობები, რომლებიც თარაზული ანაწყობების ნაწილია,
ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს. თუ იატაკ-ჭერის ანაწყობს ცეცხლმედეგობის ხარისხი მოეთხოვება, მოწყობილობა
აუცილებელი ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ შემცირდეს.

გამონაკლისი:

1. მემბრანაში გამავალი ფოლადის, ფერადი ლითონის ან სპილენძის სადენები, მილები, მილები (გარე
ნახვრეტები, ან ბეტონითა თუ წყობით აგებული გაყვანილობები, თუ რგოლისებრი ღრეჩოები 714.4.1.1
ისეა დაცული, რომ ხელი შეუშალოს ალისა და წვის პროდუქტების თავისუფალ გავრცელებას. მემბრ
ფართობი 650 სმ^2-ს არ უნდა აღემატებოდეს ჭერის ფართობის ყოველ 10 მ^2-ზე, თუ ანაწყობებ
გაყვანილობები არ შემოწმებულა;

2. მაქსიმუმ 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე თარაზული ანაწყობების ჭერის
ელექტროგამანაწილებელი კოლოფები, რომელთა ფართობი 100 სმ^2-ს არ აღემატება, თუ ასეთი გ
ფართობი ჭერის ფართობის ყოველ 10 მ^2-ზე 450 სმ^2-ს არ აღემატება, ხოლო რგოლისებრი ღრეჩო ჭერის
შორის 3 მმ-ს არ აღემატება;

3. მემბრანაში გამავალი ნებისმიერი ზომის ან ტიპის ელექტროგამანაწილებელი კოლოფები, რომლ
როგორც ღიობების დამცავი მასალის სისტემის ნაწილი, ცეცხლმადეგობის ხარისხის მქონე ანაწყობ
განკუთვნილი და ნუსხაში შესული მითითებების შესაბამისადაა განთავსებული;

4. მემბრანაში გამავალი ელექტროგამანაწილებელი კოლოფები, თუ ისინი შემოწმებულია ცეცხ
ანაწყობებში გამოყენებაზე და მითითებების შესაბამისადაა განთავსებული. რგოლისებრი ღრეჩო ჭერის
შორის 3 მმ-ს არ აღემატება;

5. ცეცხლსაწინააღმდეგო საშხეფებისთვის განკუთვნილი გაყვანილობის გარშემო რგოლისებრი ღრე
ლითონის ფირფიტით;

6. შენობის ბეტონის ელემენტებში ჩაშენებული არაწვადი საგნები, რომლებიც ელემენტის არც
ზედაპირებში არ გადის;

7. 1- და 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე თარაზული ანაწყობების ჭერის მემბრ

ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კედლის ანაწყობის თავში მდებარე ორმაგი ხის ფიცრით, თუ თავ
ფიცარში გამავალი ყველა გაყვანილობა 714.4.1.1.1 ან 714.4.1.1.2 ქვეთავის შესაბამისადაა დაცული. კედ
ხარისხი თარაზული ანაწყობის ხარისხზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

714.4.1.3 განსხვავებული მასალები. არაწვადი გაყვანილობები არ უნდა უკავშირდებოდეს ცეცხლსაჩერის გარეთ მ
თუ თარაზული ანაწყობის ცეცხლმედეგობის მთლიანობა არაა შენარჩუნებული.

714.4.2 ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე ანაწყობები. ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე იატაკში ან იატა
ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე იატაკ-ჭერის ანაწყობის ჭერის მემბრანაში არსებული გაყვანილობები 713-ე
714.4.2.2 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს.

714.4.2.1 არაწვადი გაყვანილობები. დასაშვებია არაწვადი გაყვანილობების გამოყენება, რომლებიც აკავში
სართულს, თუ რგოლისებრი ღრეჩო ნებადართული არაწვადი მასალით ან ფორების ან ღრუების შემვსები მ
ამგვარი მასალები შემოწმებული და კლასიფიცირებული უნდა იყოს, როგორც გამჭოლი ღიობების ც
გამოსაყენებლად ვარგისი, რათა ალისა და წვის პროდუქტების თავისუფალი გავრცელება შეზღუდოს.

714.4.2.2 გაყვანილობები. დასაშვებია გაყვანილობები, რომლებიც, არაუმეტეს, ორ სართულს აერთებს, თ
ნებადართული მასალითაა შევსებული, რაც ალისა და წვის პროდუქტების თავისუფალ გავრცელებას ზღუდავს.

714.5 გაყვანილობები კვამლგაუმტარ ზღუდეებში. გაყვანილობები კვამლგაუმტარ ზღუდეებში გამჭოლი გაყვა
სისტემით უნდა იყოს დაცული. ასეთი სისტემა UL 1479-ის („ჰაერის გაპარვის შემოწმება“) მოთხოვნების შესაბამ
შემოწმდეს. არც 7,47 პა გარემომცველი ტემპერატურის და არც უფრო მაღალი ტემპერატურის პირობებში შემოწმებისას
უნდა აღემატებოდეს:

1. 0,025 მ^3/წმ-ს თითოეული გამჭოლი გაყვანილობის ცეცხლსაჩერი სისტემისათვის დატოვებული ღიობის ი
მეტრზე.

2. დაგროვილი კვამლის გაპარვის საერთო რაოდენობას 0,024 მ^3/წმ-ის ოდენობით კედლის ან იატაკის ფართობის

ქვეთავი 715 – ცეცხლმედეგი ნაკერების სისტემა

715.1 ზოგადი. ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კედლებში, იატაკში ან იატაკ-ჭერის ანაწყობებში და სახურავ
ანაწყობებში, ან მათ შორის არსებული ნაკერები გადაბმის ცეცხლმედეგი სისტემით უნდა იყოს დაცული, რომლებიც
რომ წინააღმდეგობა გაუწიოს ცეცხლის გავრცელებას, სულ მცირე, კედლის, იატაკის ან სახურავის ცეცხლმედეგობ
დროის განმავლობაში. გადაბმის ცეცხლმედეგი სისტემები 715.3 ქვეთავის შესაბამისად უნდა შემოწმდეს.

გამონაკლისი: ნაკერების ცეცხლმედეგი სისტემები ნაკერებს არ სჭირდება შემდეგ ადგილებში:

1. ერთი საცხოვრებელ ერთეულში იატაკებზე;

2. იატაკებზე, რომლებზეც ნაკერი 713-ე ქვეთავის შესაბამისი შახტის შემომზღუდავითაა დაცული;

3. იატაკებზე ატრიუმების საზღვრებში, სადაც ატრიუმის მომიჯნავე სივრცე, კვამლის კონტროლის მიზნით
მოცულობაში;

4. იატაკებზე სავაჭრო მოლის საზღვრებში;

5. იატაკებსა და პანდუსებს 406.5 ქვეთავის შესაბამისად აგებულ ღია და შემოზღუდულ ავტოსადგომ გარა
შესაბამისად აგებული ნაგებობების საზღვრებში;

6. ანტრესოლების იატაკებზე;

7. კედლებზე, რომელთაც დასაშვებია, ჰქონდეს დაუცველი ღიობები;

8. სახურავებზე, რომლებზეც დასაშვებია ღიობები;

9. საკონტროლო (დეფორმაციის/ტემპერატურის) ნაკერებთან, რომელთა მაქსიმალური სიგანე 1,6 სმ-ს არ აღ
ის ან UL 263-ის შესაბამისადაა შემოწმებული.

715.2 მოწყობა. გადაბმის ცეცხლმედეგი სისტემები ნუსხაში მოცემული კრიტერიუმების შესაბამისად საიმედოდ უ
ნაკერის მთელ სიგრძეზე ისე, რომ არ გადაადგილდეს, გაიხსნას ან სხვაგვარად დაკარგოს შენობის მოსალოდნელ მოძრა
ცეცხლისა და ცხელი აირებისათვის წინააღმდეგობის უნარი.

715.3 ცეცხლმედეგობის შემოწმების კრიტერიუმები. გადაბმის ცეცხლმედეგი სისტემები ASTM E 1966-ის ან UL 207
შემოწმდეს. ასიმეტრიული კედლის (ცეცხლმედეგობის მიხედვით) ნაკერების სისტემების ცეცლმედეგობა უ
ზემოქმედებით ორივე მხარეს და ცეცხლმედეგობის მისანიჭებელ ხარისხად ამ ორი შემოწმებისას გამოვლენილი ყვ
უნდა აირჩეს. კედელს არ სჭირდება ორივე მხრიდან შემოწმება, თუ არსებობს მტკიცებულება, რომ კედელი ე
შემოწმებული ნაკლებად ცეცხლმედეგ მხარეს.

გამონაკლისი: გარე კედლების შემთხვევაში, რომელთა თარაზული ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 1,5 მ-ს აღემა
ცეცხლმედეგობაზე მხოლოდ შიგა მხრიდან მოწმდება.

715.4 გარე შეკიდული კედლისა და იატაკის გადაკვეთა. თუ ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე იატაკი ან იატაკ-ჭერის
შეკიდული კედლის ანაწყობებისა და იატაკის ანაწყობების გადაკვეთის ადგილებში წარმოქმნილი სიცარიელეები შეს
დაიგმანოს, რათა შიგნით ცეცხლი არ გავრცელდეს. ასეთი სისტემები ASTM E 2307-ის შესაბამისად უნდა მოეწყოს
ხარისხი უზრუნველყოფილი იქნეს, სულ მცირე, იატაკის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხის ტოლი დროის მო
შორის შეკიდული კედლის სიმაღლე და ცეცხლმედეგობისადმი მოთხოვნები 705.8.5 ქვეთავს უნდა შეესაბამობოდეს.

გამონაკლისი: სიცარიელეები, წარმოქმნილი გარე შეკიდული კედლის ანაწყობებისა და იატაკის ანაწყობების გადაკვ
მინები მოპირკეთებული იატაკის დონემდე გრძელდება, დასაშვებია, დაიგმანოს აღიარებული მასალით, რო
გავრცელდეს. ამგვარი მასალა საიმედოდ უნდა განთავსდეს ადგილზე. ისინი არ უნდა ატარებდეს ალსა და ცხ
შეუძლია ბამბის ნარჩენის აალება, ASTM E 119-ში განსაზღვრული დროისა და ტემპერატურის პირობებში მიმ
როდესაც 2,5 პა მინიმალური დადებითი წნევის დიფერენციალი 0,25 მმ-ია, სულ მცირე, იატაკის ანაწყობის ცეცხ
თანაბარი დროის განმავლობაში.

715.4.1 გარე შეკიდული კედლისა და ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე იატაკის ანაწყობების გადაკვეთა. შეკიდ
და ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე იატაკის ან იატაკ-ჭერის ანაწყობის გადაკვეთის ადგილებში წარმო
შესაბამისი მასალით ან სისტემით უნდა დაიგმანოს, რათა ცეცხლი და ცხელი აირები შიგნით სართულებს შორის არ გ

715.5 შეკიდული კედელი. შეკიდული კედლის სიმაღლისა და ცეცხლმედეგობისადმი მოთხოვნები 705.8.5 ქვეთავს უ
705.8.5 ქვეთავის თანახმად აუცილებელი არ არის, რომ შეკიდულ კედელს ცეცხლმედეგობის ხარისხი ჰქონდეს, შ
იატაკის გადაკვეთის ადგილას 715.4 ქვეთავის მოთხოვნები მაინც უნდა შესრულდეს.

715.6 ნაკერების ცეცხლმედეგი სისტემები ცეცხლმედეგ ზღუდეებში. კვამლგაუმტარ ზღუდეებში ცეცხლმედეგი ნ
ნაკერები თარაზული კვამლგუმტარი ზღუდისა და შეკიდული გარე კედლის გადაკვეთის ადგილას UL 2079-ის („ჰაერ
მოთხოვნების შესაბამისად უნდა შემოწმდეს. ნაკერის L ხარისხი ნაკერის ხაზოვან მეტრზე 7,47 პა წნევისას 0
აღემატებოდეს როგორც გარემომცველი ტემპერატურის, ისე მომატებული ტემპერატურის პირობებში.

ქვეთავი 716 – ღიობის დამცავები

716.1 ზოგადი. *წესების* სხვა ქვეთავებში გათვალისწინებული ღიობის დამცავები უნდა შეესაბამებოდეს წარმოდგენილ
დებულებებს.

716.2 ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალა. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალები,
შემოწმებულია როგორც ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კედლის ანაწყობის ნაწილი ASTM E 119-ის ან UL 263-ის შ
და ეტიკეტირებულია 703.5 ქვეთავის შესაბამისად, დასაშვებია ცეცხლმედეგი კარების ანაწყობებსა და ცეცხლმედეგი
ანაწყობებში, თუ შემოწმებული და მოწყობილია ნუსხაში განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად და სხვაგვარად ამ
შესაბამისობას არ საჭიროებს.

716.3 ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის ანაწყობების ნიშანდება. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გა
მასალის ანაწყობებზე დატანილი უნდა იყოს ნიშანი 716.3, 716.5 და 716.6 ცხრილების შესაბამისად.

716.3.1 ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალა, რომელიც აღემატება წესების მოთხოვნებს. ცეცხლ
ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის ანაწყობები, რომლის ნიშანიც გვამცნობს, რომ ისინი აკმაყოფილებს ნაკადის ზემ
შემოწმების მოთხოვნებს (H), დასაშვებია ისეთ ადგილებში გამოსაყენებლად, სადაც ნაკადის ზემოქმედებით
მოთხოვნების დაკმაყოფილება საჭირო არ არის. ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გამჭვირვალე მასალის ა
რომელთა ნიშანიც გვამცნობს, რომ ისინი აკმაყოფილებს ტემპერატურის მატებით შემოწმების მოთხოვნებს (T),
ისეთ ადგილებში გამოსაყენებლად, სადაც ტემპერატურის მატებით შემოწმების მოთხოვნების დაკმაყოფილება საჭი
დასაშვებია ისეთი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გამჭვირვალე მასალის ანაწყობების გამოყენება, რომელთ
მოცემული ხარისხები (XXX) აღემატება *წესებში* მოთხოვნილ ხარისხებს.

ცხრილი 716.3

ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის ანაწყობების ნიშანდება

სახანძრო ტესტის სტანდარტები	ნიშანდება	ნიშანდების განმარტება
ASTM E 119 ან UL 263	W	აკმაყოფილებს კედლის ანაწყობის კრიტერიუმებს.
NFPA 257 ან UL 9	OW	აკმაყოფილებს ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობის კრიტერიუმებს და „სახელოს ნაკადის ტესტის“ კრიტერიუმებს.
NFPA 252 ან UL 10B ან UL 10C	D	აკმაყოფილებს ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობის კრიტერიუმებს.
	H	აკმაყოფილებს ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობის „სახელოს ნაკადის ტესტის“ კრიტერიუმებს.
	T	აკმაყოფილებს 230°C ტემპერატურის მატების კრიტერიუმებს 30 წუთისთვის.
	XXX	გამჭვირვალე მასალის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ან ცეცხლისგან დაცვის ხარისხი (წუთებში)

716.4 ცეცხლმედეგობის ხარისხის დადგენის ალტერნატიული მეთოდები. ამ ქვეთავში ჩამოთვლილი ნ ალტერნატიული მეთოდის გამოყენებას საფუძვლად NFPA 252-ში, NFPA 257-ში ან UL 9-ში აღწერილი ცეცხლის ზემოქ დამკვეთის მოთხოვნები უნდა დაედოს. ღიობის დამცავის საჭირო ცეცხლმედეგობა დასაშვებია, განისაზღვრ ჩამოთვლილი რომელიმე მეთოდით ან პროცედურით:

1. აღიარებულ წყაროებში მოცემული გეგმების მეშვეობით.

2. აღიარებული გზით წარმოებული გამოთვლებით.

3. საინჟინრო ანალიზით, რომელიც NFPA 252-ში, NFPA 257-ში ან UL 9-ში წარმოდგენილი პროცედურების ჩატარებული ტესტის შედეგად დადგენილი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ღიობის დამცავის გეგმების ეფუძნება.

4. ალტერნატიული დამცავი მეთოდებით, რომლებიც 104.11 ქვეთავითაა ნებადართული.

716.5 ცეცხლმედეგი კარისა და დარაბის ანაწყობები. ცეცხლმედეგი კარისა და დარაბის ანაწყობები ნებისმიერი მ შემადგენელი მასალების ანაწყობებით უნდა აიგოს, რომლებიც 716.5.1, 716.5.2 ან 716.5.3 ქვეთავში წარმოდგენილ მოთხოვნებსა და 716.5 ცხრილში მოცემულ ცეცხლმედეგობის ხარისხს აკმაყოფილებს. 716.5.6 ქვეთავის შესაბამისად ცეცხლმედეგი კარის ჩარჩოები, მის თავზე ფრამუგით, გვერდებზე ფანჯრებით, ან ორივეთი. ცეცხლმედეგი კარების ან დარაბები ამ ქვეთავის დებულებებისა და NFPA 80-ის შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

გამონაკლისი:

1. ეტიკეტირებული დამცავი ანაწყობები, რომლებიც UL 10A, UL 14B და UL 14C-ის მოთხოვნებს აკმაყოფ თუნუქის გარსაცმიან ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობებს ეხება;

2. იატაკის ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობები, რომლებიც 711.8 ქვეთავს შეესაბამება.

ცხრილი 716.5

ღიობის ცეცხლისგან დამცავი ანაწყობები, ხარისხები და აღნიშვნები

				კარის გასაჭვრეტ		კარის გვ ფანჯრებ

ანაწყობის ტიპი	კედლის ანაწყობის აუცილებელი ხარისხი (საათებში)	ცეცხლმედეგი კარისა და ცეცხლმედეგი დარაბის ანაწყობის მინიმალური ხარისხი (სთ)	კარის საჭვრეტი პანელის ზომა	პანელში ჩასმული ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის აღნიშვნა	კარის გვერდითი ფანჯრებისა და ფრამუგის ანაწყობის ხარისხი (საათებში)		ფრამუგის პ გამოყენ გამჭვირ მასალების ა
					ცეცხლისგან დაცვა	ცეცხლმედეგობა	ცეცხლისგან დაცვა
ცეცხლმედეგი კედლები და ცეცხლმედეგი ზღუდეები, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1 საათს უნდა აღემატებოდეს	4	3	დაუშვებელია	დაუშვებელია	დაუშვებელია	4	დაუშვებელი
	3	3[ა]	დაუშვებელია	დაუშვებელია	დაუშვებელია	3	დაუშვებელი
	2	1.5	0,065 მ^2 ბ	≤ 0,065 მ^2= D-H-90 > 0,065 მ^2 = D-H-W-90	დაუშვებელია	2	დაუშვებელი
	1.5	1.5	0,065 მ^2 ბ	≤ 0,065 მ^2= D-H-90 > 0,065 მ^2 = D-H-W-90	დაუშვებელია	1.5	დაუშვებელი
შახტა, გასასვლელის შემომზღუდავები და გასასვლელის გზა-დერეფნების კედლები	2	1.5	0,065 მ^2 ბ,დ	≤ 0,065 მ^2 = D-H-90 > 0,065 მ^2 = D-H-T- ან D-H-W-90	დაუშვებელია	2	დაუშვებელი
ცეცხლმედეგი ზღუდეები, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1 საათია: შახტების, გასასვლელთან მისადგომი გზა-კიბეების, გასასვლელთან მისადგომის პანდუსების, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეების, შიგა გასასვლელის პანდუსების შემომზღუდავები	1	1	0,065 მ^2 ბ,დ	≤ 0,065 მ^2 = D-H-60 > 0,065 მ^2 = D-H-T-60 ან D-H-W-60	დაუშვებელია	1	დაუშვებელი
					ცეცხლისგან დაცვა		
სხვა ცეცხლმედეგი ზღუდეები	1	$^3/_4$	მაქსიმალური ტესტირებული ზომა.	D-H-NT-45	$^3/_4$		D-H-N
ცეცხლმედეგი		$^1/$ ბ			$^3/$ ბ		

ტიხრები: დერეფნის კედლები	1	3	შემ. მაქს. ზომ.	D-20	4		D-H-N
	0,5	$^1/_3$ ბ	შემ. მაქს.ზომ.	D-20	$^1/_3$		D-H-C
სხვა ცეცხლმედეგი ზღუდეები	1	¾	მაქსიმალური ტესტირებული ზომა.	D-H-45	¾		D-H
	0,5	$^1/_3$	მაქსიმალური ტესტირებული ზომა.	D-H-20	$^1/_3$		D-H
გარე კედლები	3	1.5	0,065 მ^{2}ბ	≤ 0,065 მ^2= D-H-90 > 0,065 მ^2 = D-H-W-90	დაუშვებელია	3	დაუშვე-ბელია
	2	1.5	0,065 მ^{2}ბ	≤ 0,065 მ^2= D-H-90 > 0,065 მ^2 = D-H-W-90	დაუშვებელია	2	დაუშვე-ბელია
					ცეცხლისგან დაცვა		
	1	$^3/_4$	მაქსიმალური ტესტირებული ზომა.	D-H-45	$^3/_4$		D-H
					ცეცხლისგან დაცვა		
ვერტიკალურად გაუმტარი ზღუდეები	1	$^1/_3$ ბ	მაქსიმალური ტესტირებული ზომა.	D-20	$^3/_4$		D-H-C

ა. , ცეცხლმედეგი კედლის ერთი და იმავე ღიობის საპირისპირო მხარეებზე ჩაყენებული ორი კარი, რომელთაგან თ
ცეცხლისგან დაცვის ხარისხი 1,5 საათია, 3-საათიანი ცეცხლისგან დამცავი ხარისხის მქონე ცეცხლმედეგ კარად მიიჩნ

ბ. ტესტირებისადმი მოთხოვნები იხილეთ 716.6.3 ქვეთავში.

გ. 716.2 ქვეთავის მიხედვით დასაშვებია, ASTM E 119-ის შესაბამისად შემოწმდეს მაქსიმალური ზომის ცე
გამჭვირვალე მასალა.

დ. მთლიანად ავტოსაშხეფი სისტემით აღჭურვილი შენობების გამოკლებით ცეცხლმედეგი გამჭვირვალე მას
ქვეთავში განსაზღვრულ კრიტერიუმებს აკმაყოფილებს.

ე. „ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის აღნიშვნა – კარის საჭვრეტის პანელი“-ით დასათაურებუ
ქვეშ W ეხება გამჭვირვალე მასალის და არა ჩარჩოს ცეცხლემდეგობის ხარისხს.

716.5.1 ანჯამიანი ან ღერძზე მოძრავი კარები. ანჯამიანი ან ღერძზე მოძრავკარიანი ცეცხლმედეგი კარების ანაწყობი
ის ან UL 10C-ის შესაბამისად უნდა შემოწმდეს. NFPA 252-ის ტესტის დაწყებიდან 5 წუთის შემდეგ ქურაში წნევი

დონე ზღურბლიდან 1,0 მ ან ნაკლებ სიმაღლეზე უნდა განისაზღვროს.

716.5.2 სხვა ტიპის ანაწყობები. სხვა ტიპის კარიანი ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი, მათ შორის, ორმხრივ გაღებად კარი, ცეცხლმედეგი დარაბის ანაწყობები, ნარჩენების გასატანი მილების ჩასაყრელი კარები ანჯამებით ძირში ან გვ ნარჩენების გასატანი მილების დასაცლელი კარები ანჯამებით თავთან, NFPA 252-ის ან UL 10B-ის შესაბამ შემოწმდეს. ქურაში მაქსიმალურად უნდა შენარჩუნდეს ატმოსფერული წნევის მსგავსი წნევა. დადგენილი წნ შემოწმების განმავლობაში უნდა შენარჩუნდეს.

716.5.3 კარის ანაწყობები დერეფნებსა და კვამლგაუმტარ ზღუდეებში. ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობები, რომელ ცხრილში მოცემული ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი დერეფნის კედლებში ან ბოლგამუტარი ზღუდეების მდებარეობის შემთხვევაში 20 -წუთიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხი სჭირდება, NFPA 252-ის ან UL 10C-ის შესაბამ შემოწმდეს ნაკადის ზემოქმედებით შემოწმების გარეშე.

გამონაკლისი:

1. საჭვრეტებს, რომელთათვისაც კარებში არაუმეტეს 2,5 სმ დიამეტრის ნახვრეტი უნდა გამოიჭრას, სულ მმ მინის დისკო და ლითონის ბუდე უნდა ჰქონდეს, რომელიც 927°C ტემპერატურაზე არ დადნება;

2. **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში დერეფნის კარების ანაწყობები 407.3.1 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს;

3. დაუცველი ღიობები დასაშვებია მრავალდარბაზიანი კომპლექსების დერეფნებში, სადაც კინოდარბაზს, სულ მცირე, ნახევარი აუცილებელი გასასვლელი ან გასასვლელთან მისადგომის გზა- რომლებიც პირდაპირ გარეთ ან გასასვლელის გზა-დერეფანში გადის;

4. **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში თარაზულად მოძრავი გორგოლაჭიანი კარები კვამლგაუმტარ ზ რომლებიც 408.3 და 408.8.4 ქვეთავებს შეესაბამება.

716.5.3.1 კვამლისა და წევის კონტროლი. ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობები კვამლისა და წევის საკონტრო ანაწყობებისადმი არსებულ მოთხოვნებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს, რაც UL 1784-ის მიხედვით მოწმდება. კარის ა ჰაერის გაპარვის ტემპი კარის ღიობის კვადრატულ მეტრზე 0,01524 $მ^3$-ს არ უნდა აღემატებოდეს 24,9 პა წნევის გარემომცველი ტემპერატურის, ისე მომატებული ტემპერატურის პირობებში. ფირფიტანების (ჟალუზების) აკრძალულია. კვამლგაუმტარი კარები NFPA 105-ის შესაბამისად უნდა ჩაყენდეს.

716.5.3.2 გამჭვირვალე მასალა კარის ანაწყობებში. 20-წუთიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ცეცხლმედ ჩასმულ გამჭვირვალე მასალას, სულ მცირე, 20-წუთიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს. მა ზემოქმედებით შემოწმება არ სჭირდება. კარის ანაწყობის ნებისმიერ სხვა ნაწილში, მათ შორის, ფრამუგაში გვერდებზე ჩადგმული გამჭვირვალე მასალა NFPA 252-ის ან UL 9-ის შესაბამისად უნდა შემოწმდეს, მათ შორ ზემოქმედებით შემოწმების მეთოდით, 716.6 ქვეთავის შესაბამისად.

716.5.4 კარის ანაწყობები სხვა ცეცხლმედეგ ტიხრებში. 0,5-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე სხვა ც ტიხრებში ჩაყენებული ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობები, რომელთაც 716.5 ცხრილის შესაბამისად, სულ მცირე, 2 ცეცხლმედეგობის ხარისხი მოეთხოვება, NFPA 252-ში, UL 10B-ში ან UL 10C-ში აღწერილი ნაკადის ზემოქმედებ გამოყენებით უნდა შემოწმდეს.

716.5.5 კარები შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებს, პანდუსებსა და გასასვლელის გზა-დერეფნებში. შიგა გასასვლ კიბეებში, პანდუსებსა და გასასვლელის გზა-დერეფნებში მდებარე ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობებისთვის გა მაქსიმალური ტემპერატურა სტანდარტული ცეცხლმედეგობის ტესტის დაწყებიდან 30 წთ-ის შემდეგ გა ტემპერატურას 250°C-ზე მეტად არ უნდა აღემატებოდეს,.

გამონაკლისი: მაქსიმალური გადაცემული ტემპერატურის მომატება საჭირო არ არის შენობებში, სადაც და ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად.

716.5.5.1 გამჭვირვალე მასალა კარებში. 0,065 $მ^2$-ზე მეტ ფართობზე დაუშვებელია ცეცხლისაგან დაცვის ხარი გამჭვირვალე მასალის გამოყენება. 0,065 $მ^2$-ზე მეტ ფართობზე ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხის მქონე გამჭვირვა დასაშვებია ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობში, თუ შემოწმებულია, როგორც კარის ანაწყობის შემადგენელი ნაწი როგორც განათებულობის უზრუნველსაყოფად გამოყენებული მინა. მაქსიმალურმა გადაცემულმა ტემ დასაშვებია, მოიმატოს 250°C-მდე, 716.5.5 ქვეთავის შესაბამისად.

716.5.6 ცეცხლმედეგი კარის ჩარჩოები ფრამუგებითა და გვერდითი ფანჯრებით. ცეცხლმედეგი კარის ჩარჩოები ფრ და გვერდითი ფანჯრებით, ან ორივეთი, დასაშვებია, სადაც აუცილებელია ¾ (45-წუთი) ან ნაკლებსაათიანი ცეცხლ ხარისხი 716.4 ცხრილის შესაბამისად. ASTM E119-ის ან UL 263-ის შესაბამისად შემოწმებული ცეცხლმედეგობის

მქონე გამჭვირვალე მასალის გამოყენებით ფრამუგებიანი და გვერდითფანჯრებიანი, ან ორივე ელემენტიანი ცეც
კარის ჩარჩოს ანაწყობი დასაშვებია, თუ 716.5 ცხრილი ¾ საათზე (45 წუთზე) მეტ ცეცხლმედეგობის ხარისხს მოთხოვ

716.5.7 ეტიკეტირებული დამცავი ანაწყობები. ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობს უნდა ჰქონდეს ეტიკეტი. ეტიკეტები
უნდა შეესაბამებოდეს და კარს ან ჩარჩოს მუდმივად უნდა ეკრას.

716.5.7.1 ცეცხლმედეგი კარის ეტიკეტირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები. ცეცხლმედეგ კარებს ეტიკეტი უ
რომელზეც მითითებულია მწარმოებლის სახელი ან სხვა ნიშანი, რომლითაც ადვილად შეიძლება მწარმოებლ
შეიძლება, ასევე, კარს დატანილი ჰქონდეს სავაჭრო ნიშანი, ცეცხლმედეგობის ხარისხი და, საჭიროების შემთხვევ
ქვეთავის მიხედვით, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებში, პანდუსებსა და გასასვლელის გზა-დერეფნებში
ცეცხლმედეგი კარებისათვის აუცილებელი მაქსიმალური გადაცემული ტემპერატურის ზედა ზღვარი. კვამლის
საკონტროლო კარები, რომლებიც შეესაბამება UL 1784-ს, ამგვარად ეტიკეტირებული უნდა იყოს და 716.5.7.3 ქვე
შეესაბამებოდეს. ეტიკეტები ნებადართული უნდა იყოს და კარს მუდმივად უნდა ეკრას. ეტიკეტი უნდა ეკ
ფაბრიკას ან ადგილს, სადაც კარს აწარმოებენ და აწყობენ.

716.5.7.1.1 გასანათებელი აღჭურვილობა, ფირფიტანები (ჟალუზები) და კომპონენტები. გასანათებელი აღჭურ
ფირფიტანები (ჟალუზები) და მათი კომპონენტები ეტიკეტირებული კარის ნაწილად მიიჩნევა. ამგვარი გამოყე
ვარგისობაზე შემოწმებისას, დასაშვებია, ცეცხლმედეგი კარები და კარის ანაწყობები შეიცავდეს ისეთ კომ
როგორებიცაა: გამჭვირვალე მასალები, საჭვრეტი სარკმლები და კავეული.

716.5.7.2 ზომაზე დიდი კარები. ზომაზე დიდ კარებს ზომაზე დიდი კარის ეტიკეტი უნდა ეკრას ან აღ
შემმოწმებელი სააგენტოს მიერ გაცემული შემოწმების სერტიფიკატი უნდა ჰქონდეს. გაცემული სერტიფიკ
ადასტურებდეს, რომ კარები აკმაყოფილებს დაგეგმარებასთან, მასალებთან და კონსტრუქციასთან დაკა
მოთხოვნებს, მაგრამ ცეცხლმედეგობის ტესტის საშუალებით არ შემოწმებულა.

716.5.7.3 კვამლისა და წევის საკონტროლო კარების ეტიკეტირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები. კვამლის
საკონტროლო კარები, რომლებიც UL 1784-ს შეესაბამება, 716.5.6.1 ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს ეტიკეტ
კარების ცეცხლმედეგობის ხარისხის ეტიკეტზე ასო „S“ უნდა ეწეროს. ეს ნიშანი მიუთითებს, რომ ნუსხაში შ
ეტიკეტირებული შუასადების განთავსებისას კარისა და ჩარჩოს ანაწყობი მოთხოვნების შესაბამისი იქნება.

716.5.7.4 ცეცხლმედეგი კარის ჩარჩოს ეტიკეტირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები. ცეცხლმედეგი კარის
ეტიკეტი მწარმოებლისა და შემმოწმებელი სააგენტოს (რომელიც მესამე მხარეს წარმოადგენს) დასახელე
შეიცავდეს.

716.5.8 გამჭვირვალე მასალა. ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობში ნებადართულია ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გა
მასალის გამოყენება, რომელიც აკმაყოფილებს 716.5 ქვეთავში განსაზღვრულ მოთხოვნებს ღიობის დამცავებთან დაკა

716.5.8.1 ზომების ზღვრები. ცეცხლმედეგ კარებში გამოყენებული გამჭვირვალე მასალა NFPA 80-სა და 716.5.8.1.1
ქვეთავებში მოცემულ ზომების ზღვრებს უნდა შეესაბამებოდეს.

**716.5.8.1.1 ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გამჭვირვალე მასალა ცეცხლმედეგი კედლების კარის ანაწყობებში და 1 ს
ხარისხის მქონე ცეცხლმედეგ ზღუდეებში**. ASTM E 119-ის ან UL 263-ისა და NFPA 252-ის, UL 10B-ის ან UL 10C-ის შ
შემოწმებული ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის გამოყენება დასაშვებია ცეცხლმედეგიკარის ან
რომლებიც ცეცხლმედეგ კედლებსა და ცეცხლმედეგ ზღუდეებში 716.5 ცხრილის შესაბამისადაა განთავსებ
შემოწმებულია მათი მაქსიმალური ზომა და ის შეესაბამება ნუსხში მოცემულ მოთხოვნებს.

**716.5.8.1.2 ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხის მქონე გამჭვირვალე მასალა ცეცხლმედეგი კედლების კარის ანაწყო
საათზე მეტი ხარისხის მქონე ცეცხლმედეგ ზღუდეებში.** ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხის მქონე გამჭვირვალ
გამოყენება ცეცხლმედეგ კედლებსა და ცეცხლმედეგ ზღუდეებში აკრძალულია, გარდა 716.5.8.1.2.1 და
ქვეთავებში განსაზღვრული შემთხვევებისა.

716.5.8.1.2.1 თარაზული გასასვლელები. საჭვრეტ პანელებლად ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხის მქონე გა
მასალის გამოყენება დასაშვებია ორმხრივად მოძრავი ცეცხლმედეგი და თვითიკეტებადი კარის ან
რომლებიც ცეცხლმედეგ კედლებში თარაზული გასასვლელების ფუნქციას ასრულებს, 0,065 $მ^2$-ზე მეტი ფა
არის და მათი არცერთი ზომა არ აღემატება 30 სმ-ს.

716.5.8.1.2.2 ცეცხლმედეგი ზღუდეები. 0,065 $მ^2$-მდე ფართობის ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხის მქონე გა
მასალის განთავსება ცეცხლმედეგ კარებში დასაშვებია, თუ ცეცხლისგან დაცვის ხარისხი 1,5 საათი
ცეცხლმედეგ ზღუდეებშია ჩაყენებული.

716.5.8.2 ლიფტის, გზა-კიბისა და პანდუსის დამცავები. ლიფტების, გზა-კიბეებისა და პანდუსების შემომზ
ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობში გამოყენებული ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალა ისე უნდა გ

რომ კარგად ჩანდეს გასასვლელი ან მოახლოებული ლიფტი, გზა-კიბე ან პანდუსი.

716.5.8.3 ეტიკეტირება. ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გამჭვირვალე მასალას ეტიკეტი ან სხვა ამოსაცნობი ნ
ჰქონდეს, რომელზეც მწარმოებლის სახელი, შემოწმების სტანდარტი და 716.5.8.3.1 ქვეთავში განსაზღვრული ინ
მოცემული. ეტიკეტი აღიარებული სააგენტოს მიერ უნდა იყოს გაცემული და მუდმივად იკითხებოდეს გა
მასალაზე.

716.5.8.3.1 ამოცნობა. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის ეტიკეტი ასეთ ოთხნაწილიან
ნიშანს უნდა შეიცავდეს: „D – H ან NH – T ან NT – XXX“. D მიუთითებს, რომ გამჭვირვალე მასალა გ
ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობებში და რომ გამჭვირვალე მასალა აკმაყოფილებს NFPA 252-ის სტან
ცეცხლმედეგობის მოთხოვნებს. H მიუთითებს, რომ გამჭვირვალე მასალა აკმაყოფილებს ნაკადის ზემ
შემოწმების NFPA 252-ის მოთხოვნებს. NH მიანიშნებს, რომ გამჭვირვალე მასალა არ აკმაყოფილებ
ზემოქმედებით შემოწმების მოთხოვნებს. T გულისხმობს, რომ გამჭვირვალე მასალა აკმაყოფილებს 716.5.5.
წარმოდგენილ მოთხოვნებს ტემპერატურასთან დაკავშირებით. NT მიანიშნებს, რომ გამჭვირვალე მ
აკმაყოფილებს 716.5.5.1 ქვეთავში წარმოდგენილ მოთხოვნებს ტემპერატურასთან დაკავშირებით. ვეღ
მიენიშნება ცეცხლმედეგობის ხარისხი წუთებში.

716.5.8.4 უსაფრთხო გამჭვირვალე მასალა., საფრთხის შემცველ ადგილებში ცეცხლმედეგ კარებში ჩასმული ცე
დაცვის ხარისხის მქონე გამჭვირვალე მასალა, რომელზეც ადამიანები ზემოქმედებენ, 24-ე თავს უნდა შეესაბამებო

716.5.9 კარის დახურვა. ამ ქვეთავის თანახმად, ცეცხლმედეგი კარი თავისით ან ავტომატურად უნდა იკეტე
შემთხვევაში, თუ კარის დამკეტი მწყობრიდან გამოვა, ნარჩენების გასატანი მილის თვითიკეტებადი ჩასაყრე
„გაღებულ“ პოზიციაში არ უნდა რჩებოდეს.

გამონაკლისი:

1. დასაშვებია, **სც**-1 ჯგუფში საძინებელი ერთეულების გამმიჯნავ საზიარო კედლებში მდებარე ცეც
კარები არ იკეტებოდეს თავისით ან ავტომატურად.

2. ლიფტის კაბინის კარი და მასთან დაკავშირებული ლიფტის შახტის შემომზღუდავის კარი იატაკის ი
რომელიც 1703.2 ქვეთავის განსაზღვრების მიხედვით, განკუთვნილია ავარიული მდგომარეობის დრო
მისაყვანად/გასაჩერებლად, დასაშვებია დარჩეს ღია მდგომარეობაში საგანგებო ვითარების დროს, როცა კაბ
ან ავტომატურად მიდის/ჩერდება წინასწარგანსაზღვრულ იატაკთან ავარიული მდგომარეობის გამო.

716.5.9.1 საკეტის აუცილებლობა. თუ განსაკუთრებულ შემთხვევებში სხვაგვარად არაა დაშვებული, ცალკეულ ცე
კარებსა და ანჯამიანი ორმხრივად მოძრავი ცეცხლმედეგი კარის ფრთების ორივე წყვილს მოქმედი საკეტი უნდა ჰ

716.5.9.1.1 ნარჩენების გასატანი მილის ჩასაყრელი კარის საკეტი. ნარჩენების გასატანი მილის ჩასაყრელ კა
ჰქონდეს ურდული, რომელიც საკეტის ზამბარის მწობრიდან გამოსვლის შემთხვევაში ჩაკეტილ მდგომარეობაშ

716.5.9.2 ავტომატურად დახურვადი ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი. ავტომატურად დაკეტვადი ცეცხლმედ
ანაწყობი NFPA 80-ის შესაბამისად უნდა იკეტებოდეს.

716.5.9.3 კვამლზე გააქტიურებადი კარები. ქვემოთ ჩამოთვლილ ადგილებში ჩაყენებული ავტომატურად დაკეტვ
907.3 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული კვამლაღმომჩენების გააქტიურებისთანავე ან კვამლაღმომჩენის ან კ
დამჭერი მექანიზმისათვის ელექტრომომარაგების შეწყვეტისთანავე უნდა იხურებოდეს. კვამლაღმომჩენის სა
ავტომატურად დაკეტვადი კარების ავტომატურად დახურვას, კვამლაღმომჩენის გააქტიურების შემდეგ 10 წამ
უნდა დასჭირდეს, კერძოდ:

1. დერეფნის პერპენდიკულარულად ჩაყენებულ კარს;

2. კარებს, რომლებიც იცავს ღიობებს ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე კონსტრუქციის გასასვლ
დერეფნებში;

3. კარებს, რომლებიც იცავს ღიობებს კვამლის გავრცელების შემზღუდველ კედლებში 509.4
შესაბამისად;

4. კვამლგაუმტარ ზღუდეებში 709.5 ქვეთავის შესაბამისად ჩაყენებულ კარებს;

5. ცეცხლმედეგ ტიხრებში 708.6 ქვეთავის შესაბამისად ჩაყენებულ კარებს;

6. ცეცხლმედეგ კედელში 706.8 ქვეთავის შესაბამისად ჩაყენებულ კარებს;

7. შახტის შემომზღუდავებში 713.7 ქვეთავის შესაბამისად ჩაყენებულ კარებს;

8. ნარჩენების გასატან და სამრეცხაოს მილების, ასევე მისადგომ და დასაცლელ ოთახებში 713.1 შესაბამისად ჩაყენებული კარები. ნარჩენების გასატან და სამრეცხაოს მილებში ჩაყენებული ავტ დაკეტვადი ჩასაყრელი კარები ასევე 716.5.9 და 716.5.9.1.1 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს

9. მიწისქვეშა შენობების განყოფილებებად დამყოფ კედლებში 405.4.2 ქვეთავის შესაბამისად ჩაყენებულ

10. მიწისქვეშა შენობების ლიფტის ფოიეს კედლებში 405.4.3 ქვეთავის შესაბამისად ჩაყენებულ კარებს;

11. კვამლგაუმტარ ტიხრებში 710.5.2.3 ქვეთავის შესაბამისად ჩაყენებულ კარებს.

716.5.9.4 კარები ფეხით სავალ გზებზე. შვეულად ასაგორებელი (ასაწევი) ან შვეულად ასახვევი ფოლადის ცეც კარები, რომლებიც კვეთს ფეხით სავალ გზებს, სიმხურვალეზე ან კვამლაღმომჩენებით უნდა აქტიურდებოდეს.

716.5.10 ორმხრივ მოძრავი ცეცხლმედეგი დარაბები. თუ გარე ღიობებში ორმხრივ მოძრავი ცეცხლგამძლე ჩაყენებული, არანაკლებ, ერთი რიგი ყოველი მესამე შვეული რიგიდან ისე უნდა მოეწყოს, რომ ადვილად იღებოდ მხრიდან. მას, ასევე, უნდა ჰქონდეს განმასხვავებელი ნიშნები ან, არანაკლებ, 15 სმ ზომის ასოები.

716.5.11 დასახვევი ცეცხლმედეგი დარაბები. დასახვევ ცეცხლმედეგ დარაბებზე დაყენებული უნდა იყოს ავტ დამკეტი მექანიზმები.

716.6 ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გამჭვირვალე მასალა. ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობებში გამოყენებულ გა მასალას 716.6 ცხრილის შესაბამისად განსაზღვრული ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს. ცეცხლმედეგი კარის გამოყენებული გამჭვირვალე მასალა 716.5.8 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს. ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობებში გამ ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალა უნდა შემოწმდეს და უნდა აკმაყოფილებდეს NFPA 257-ის მისაღებობის კრიტერიუმებს. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალა ასევე NFPA 80-ს უნდა შეესა ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე გარე კედლების ანაწყობებს, რომლებიც 705.3, 705.8, 705.8.5 ან 705.8.6 ქვეთავის შ უნდა იყოს დაცული, არანაკლებ, ¾-საათიანი (45 -წუთიანი) ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს. ცეცხლ ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალას 0,5-საათიან ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე ტიხრებში დასაშვებია, ჰქონდეს 0,3 ცეცხლმედეგობის ხარისხი.

ცხრილი 716.6

ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობის ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხები

ანაწყობის ტიპი	ანაწყობებისთვის ცეცხლმედეგობის აუცილებელი ხარისხები (სთ)	ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის მინიმალური ხარისხი (სთ)	ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის ნიშანი
შიგა კედლები:			
ცეცხლმედეგი კედლები	ყველა	დაუშვებელია[a]	W-XXX[b]
ცეცხლმედეგი ზღუდეები	> 1	დაუშვებელია[a]	W-XXX[b]
თანმხლები გამოყენების ფართობები (707.3.6)	1	დაუშვებელია[a]	W-XXX[b]
შერეული დაკავებულობის გამმიჯნავები (707.3.8)	1	$^3/_4$	OH-45 an W-60
ცეცხლმედეგი ტიხრები	1	¾	OH-45 an W-60
	0,5	1	OH-45 an W-60

კვამლგაუმტარი ზღუდეები	1	1/3 ¾	OH-45 an W-60
გარე კედლები	> 1 1 0,5	1,5 ¾ 1/3	OH-90 an W-XXX OH-45 an W-60 OH-45 an W-60
საზიარო კედელი	ყველა	დაუშვებელია	არ სჭირდება

ა. დაუშვებელია, გარდა ASTM E 119-ის ან UL 263-ის მიხედვით შემოწმებული ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გა
მასალისა, როგორც განსაზღვრულია 716.2 ქვეთავში.

ბ. XXX = ცეცხლმედეგობის ხარისხი წუთებში, რომელიც კედლის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხის ტოლი უნდ

716.6.1 შემოწმება დადებითი წნევის პირობებში. NFPA 257-ში ან UL 9-ში მოცემული ტესტის საშუალებით განი
გამჭვირვალე მასალის ცეცხლმედეგობის ხარისხი დადებითი წნევის პირობებში. ტესტის დაწყებიდან პირველი
განმავლობაში ქურაში წნევა ისე უნდა დარეგულირდეს, რომ საცდელი ნიმუშის, სულ მცირე, ორი მესამედი საშუა
სიბრტყის ზემოთ მოხვდეს და წონასწორობის დასაცავად საშუალო წნევის სიბრტყე ამ სიმაღლეზე შენარჩუნდეს.

716.6.2 გამჭვირვალე მასალის ასიმეტრიული (ცეცხლმედეგობის მიხედვით) სისტემები. ცეცხლმედეგობის ხ
გამჭვირვალე მასალის ასიმეტრიული სისტემები ცეცხლმედეგ ტიხრებში, ცეცხლმედეგ ზღუდეებში ან გარე
რომელთა ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 705-ე ქვეთავის შესაბამისად 1,5 მ ან ნაკლებია, ორივე მხრიდან უნდა შემ
მინიჭებული ცეცხლმედეგობის ხარისხი NFPA 257-ის ან UL 9-ის მიხედვით ჩატარებული ორი ტესტისას გა
ყველაზე მცირე ხანგრძლივობას უნდა შეესაბამებოდეს.

716.6.3 უსაფრთხო გამჭვირვალე მასალა. საფრთხის შემცველ ადგილებში ცეცხლმედეგ კარებში ჩასმული ცეცხლისა
ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალა, რომელზეც ადამიანები ზემოქმედებენ, 24-ე თავს უნდა შეესაბამებოდეს.

716.6.4 მინა და გამჭვირვალე მასალები. ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობებში გამოყენებულ გამჭვირვალე
ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს. ისინი NFPA 80-ის შესაბამისად უნდა ჩაისვას სტანდარტში მოცემუ
შეზღუდვების გათვალისწინებით.

716.6.5 ჩასმა. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი მინა ჩარჩოში უნდა ჩაისვას და უძრავი ან ავტომატურად დაკეტვადი უნდ

716.6.6 ფანჯრის შუალები. ლითონის შუალები, რომელთა ნომიმალური სიმაღლე 3,7 მ-ს აღემატება, ისეთი მასალ
იყოს დაცული, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი დამცავის განსათავსებელი კედლის კონსტრუქციის ხარისხს შე

716.6.7 შიგა ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობები. ცეცხლმედეგ ტიხრებსა და ცეცხლმედეგ ზღუდეებში ჩ
ცეცხლმედეგი ფანჯრის ანაწყობებში ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის გამოყენება დასაშვები
ისეთ ანაწყობებში, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი ამ ქვეთავის შესაბამისად მაქსიმუმ 1 საათია.

716.6.7.1 ¾-საათიანი (45-წუთიანი) ცეცხლმედეგობის მქონე ფანჯრის ანაწყობების ჩასაყენებლად ნებადართული
716.6 ცხრილის მიხედვით 45-წუთიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ღიობის დამცავებში ჩასმული ცეცხლისა
ხარისხის მქონე გამჭვირვალე მასალის გამოყენება დასაშვებია მხოლოდ ცეცხლმედეგ ტიხრებში, რომლებიც 708-
შესაბამისადაა დაგეგმარებული, ასევე, ცეცხლმედეგ ზღუდეებში, რომლებიც 707.3.6 და 707.3.8 ქვეთავებში განს
შემთხვევებში გამოიყენება, როცა ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ აღემატება 1 საათს. ამ ქვეთავის შეზღუდვები არ
ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალის ანაწყობებზე, რომლებიც ASTM E 119-ის ან UL 263-ის მ
შემოწმებული.

716.6.7.2 ფართობის შეზღუდვები. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ფანჯრის ანაწყობებში გამოყენებული გა
მასალების საერთო ფართობი ჩვეულებრივი კედლის ფართობის 25%-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

716.6.7.3 1/3-საათიანი (15-წუთიანი) ცეცხლმედეგობის მქონე ფანჯრის ანაწყობების განსათავსებლად ნება
ადგილები. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გამჭვირვალე მასალა დასაშვებია ASTM E 119-ის ან UL 263-ის
შემოწმებული ფანჯრის ანაწყობებში, რომლებიც 716.6 ცხრილის მიხედვით 1/3-საათიანი (15-წუთიანი) ცეცხლ
მქონე ღიობის დამცავებიან კვამლგაუმტარ ზღუდეებსა და ცეცხლმედეგ ტიხრებშია ჩაყენებული.

716.6.8 ეტიკეტირებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები. ცეცხლმედეგობის ხარისხიან გამჭვირვალე მასალას ეტიკე
ამოსაცნობი ნიშანი უნდა ჰქონდეს, რომელიც მწარმოებლის სახელს, ტესტის სტანდარტს და 716.6 ცხრილში გან
ინფორმაციას შეიცავს. ასეთ ეტიკეტს შესაბამისი სააგენტო გასცემს და ის გამჭვირვალე მასალაზე მუდმი
იკითხებოდეს.

ქვეთავი 717 – არხები და საჰაერო ღიობები

717.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებებით რეგულირდება არხებისა და საჰაერო ღიობების დამცავები დაცულ ანაწყობ
ასევე, არეგულირებს ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე იატაკის ანაწყობებში გამავალ არხებს.

717.1.1 ცეცხლმედეგობის ხარისხიან ანაწყობებში გამავალი არხები ფარსაკეტების გარეშე. არხები, რომლებიც ცეცხლ
ხარისხიან ანაწყობებში გადის და ამ ქვეთავის თანახმად ფარსაკეტებს არ საჭიროებს, 714.2 – 714.3.3 ქვეთავების მ
უნდა აკმაყოფილებდეს. შახტით შემოზღუდული ან შემოუზღუდავი და ამ ქვეთავის თანახმად ფარსაკეტების ს
არმქონე თარაზული ანაწყობების გადამკვეთი არხები 714.4 – 714.4.2.2 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდ

717.1.1.1 ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე ანაწყობებში გამავალი არხები. სივრცე ცეცხლმედეგობის ხარისხ
იატაკის ანაწყობებში გამავალი არხების გარშემო 717.6.3 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

717.2 დაყენება. ცეცხლის ფარსაკეტები, კვამლის ფარსაკეტები, კომბინირებული ცეცხლის/კვამლის ფარსაკეტები
გამოსხივების ფარსაკეტები, რომლებიც ჰაერის გამანაწილებელ და კვამლის საკონტროლო სისტემებშია ჩაყენებული, ა
მოთხოვნების, მწარმოებლის მითითებებისა და ფარსაკეტების ნუსხის შესაბამისად უნდა განთავსდეს.

717.2.1 კვამლის საკონტროლო სისტემა. თუ ცეცხლის ფარსაკეტის ჩაყენება ხელს შეუშლის კვამლის სა
აუცილებელი სისტემის ფუნქციონირებას 909-ე ქვეთავის შესაბამისად, ალტერნატიული დამცავი უნდა გამოვი
მექანიკური სისტემები, მათ შორის, შენობის გასანიავებლად გამოყენებული არხები და ფარსაკეტები, კვამლის სა
სისტემის ნაწილია, კვამლის კონტროლის რეჟიმში ამ სისტემების მოსალოდნელი მუშაობა 909.4 ქვეთავით მ
რაციონალურ ანალიზში უნდა იყოს განხილული.

717.3 ფარსაკეტის ტესტირება, ხარისხები და გააქტიურება. ფარსაკეტის ტესტირება, ხარისხები და გააქტიურება 717.3
ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა შეესაბამებოდეს.

717.3.1 ფარსაკეტის ტესტირება. ფარსაკეტები ამ ქვეთავში განსაზღვრული სტანდარტების შესაბამისად უნდა აღი
ეტიკეტირდეს. ცეცხლის ფარსაკეტები UL 555-ის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს. გათბობის, განიავებისა
კონდიცირების სისტემებში, რომლებიც ისეა დაგეგმარებული, რომ მათი ვენტილატორები ხანძრის დროსაც მუშაობ
ეტიკეტზე დინამიკური სისტემებისათვის მითითებული ცეცხლის ფარსაკეტები უნდა ჩაყენდეს. კვამლის ფარსა
555შ-ის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს. კომბინირებული ცეცხლის/კვამლის ფარსაკეტები როგორც UL 555-
555S-ის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს. ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტები UL 555C-ის მოთხოვნ
აკმაყოფილებდეს ან უნდა შემოწმდეს, როგორც ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკ-ჭერის ან სახურავ-ჭერის
ნაწილი, ASTM E119-ის ან UL 263-ის შესაბამისად.

717.3.2 ფარსაკეტის ცეცხლმედეგობის ხარისხი. ფარსაკეტის ცეცხლმედეგობის ხარისხი 717.3.2.1 – 717.3.2.3 ქვეთა
შეესაბამებოდეს.

717.3.2.1 ცეცხლის ფარსაკეტის ცეცხლმედეგობის ხარისხი. ცეცხლის ფარსაკეტებს, სულ მცირე, 717.3.2.1
განსაზღვრული ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხი უნდა ჰქონდეს, რაც დამოკიდებულია გაყვანილობის ტიპზე.

ცხრილი 717.3.2.1

ცეცხლის ფარსაკეტის ცეცხლმედეგობის ხარისხი

შეღწევადობის ტიპი	ცეცხლის ფარსაკეტის მინიმალური ხარისხი (სთ)
ანაწყობები, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი 3 სთ-ზე ნაკლებია	1,5
ანაწყობები, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი 3	

სთ ან მეტია	

717.3.2.2 კვამლის ფარსაკეტის ცეცხლმედეგობის ხარისხი. კვამლის ფარსაკეტიდან კვამლის გაპარვის ხარისხი I უნდა შეესაბამებოდეს. მომატებული ტემპერატურის ხარისხი 121°C-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

717.3.2.3 ცეცხლის/კვამლის კომბინირებული ფარსაკეტის ცეცხლმედეგობის ხარისხი. ცეცხლის/კვამლის კომბ ფარსაკეტებს 717.3.2.1 ცხრილში გაყვანილობის ტიპისთვის განსაზღვრული ცეცხლმედეგობის მინიმალური ხ ასევე, 717.3.2.2 ქვეთავში კვამლის ფარსაკეტისთვის განსაზღვრული მინიმალური ხარისხი უნდა ჰქონდეს.

717.3.3 ფარსაკეტის გააქტიურება. ფარსაკეტი 717.3.3.1 – 717.3.3.4 ქვეთავების შესაბამისად უნდა აქტიურდებოდეს.

717.3.3.1 ცეცხლის ფარსაკეტის გამააქტიურებელი მექანიზმი. ცეცხლის ფარსაკეტის გამააქტიურებელი მექანიზ ჩამოთვლილი მოთხოვნებიდან ერთ-ერთს უნდა აკმაყოფილებდეს:

1. სამუშაო ტემპერატურა არხის სისტემაში არსებულ ნორმალურ ტემპერატურაზე დაახლოებით 10°C-ი უნდა იყოს, მაგრამ, არანაკლებ, 71°C;

2. სამუშაო ტემპერატურა 177°C-ს არ უნდა აღემატებოდეს, თუ ფარსაკეტის გამააქტიურებელი მექან ქვეთავის შესაბამის კვამლის საკონტროლო სისტემაშია ჩაყენებული.

717.3.3.2 კვამლის ფარსაკეტის გააქტიურება. კვამლის ფარსაკეტი უნდა დაიხუროს 907.3 ქვეთავის შესაბამისად დ კვამლაღმომჩენით ან კვამლაღმომჩენების გააქტიურებისთანავე ქვემოთ ჩამოთვლილიდან ერთ-ერთი მეთოდით:

1. თუ ფარსაკეტი არხშია ჩაყენებული, კვამლაღმომჩენიც არხში უნდა განთავსდეს ფარსაკეტიდა დაშორებით. აღმომჩენსა და ფარსაკეტს შორის ჰაერის შემწოვ-გამწოვი ხვრელები არ უნდა იყოს. დაყენე ფარსაკეტის მუშაობა უნდა შემოწმდეს ადგილზე არსებული ჰაერის სიჩქარის, ტემპერატურისა და პირობებში. ფასაკეტები ვენტილატორის გაჩერებისთანავე უნდა იხურებოდეს, თუ ადგილობრივი კვამლაღ მინიმალურ სიჩქარეზე მუშაობს. ეს მოთხოვნა არ ეხება კვამლის მექანიკურ საკონტროლო სისტემებს;

2. თუ კვამლის ფარსაკეტი ჩაყენებულია კვამლგაუმტარ ზღუდეში კვამლგაუმტარი ზღუდის კარ კვამლგაუმტარი ზღუდის კარის ღიობის ორივე მხარეს წერტილოვანი ტიპის აღმომჩენი უნდა დააყენო გამააქტიურებელი ფუნქცია შემოწმებულია;

3. თუ ფარსაკეტი კედლის საჰაერო ღიობშია ჩაყენებული, წერტილოვანი ტიპის აღმომჩენი თარაზუ განთავსდეს ფარსაკეტიდან 1,5 მ-ის დაშორებით;

4. თუ კვამლის ფარსაკეტი დერეფნის კედელში ან ჭერშია ჩაყენებული, დასაშვებია, ფარსაკეტს დერეფანში დაყენებული კვამლაღმომჩენი სისტემა;

5. თუ სრული დაფარვის კვამლაღმომჩენი სისტემა მოწყობილია გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონ სისტემით უზრუნველყოფილ ფართობებზე, კვამლის ფარსაკეტები დასაშვებია, კვამლაღმომჩენი იმართებოდეს.

717.3.3.3 კომბინირებული ცეცხლის/კვამლის ფარსაკეტის გააქტიურება. კომბინირებული ცეცხლის/კვამლის 717.3.3.1 – 717.3.3.2 ქვეთავების შესაბამისად უნდა გააქტიურდეს. კვამლის საკონტროლო სისტემის შახტის გაყვა ჩაყენებული კომბინირებული ცეცხლის/კვამლის ფარსაკეტები ადგილობრივი კვამლაღმომჩენით არ უნდა აქტიუ თუ ის კვამლის მართვის სისტემის დამხმარე არ არის.

717.3.3.4 ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტის გააქტიურება. ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტის გამააქტიურებელი სამუშაო ტემპერატურა არხის სისტემაში არსებულ ნორმალურ ტემპერატურას 27,8°C-ით უნდა აღემატებოდ არანაკლებ, 71°C უნდა იყოს.

717.4 მისადგომი და ამოცნობა. ცეცხლისა და კვამლის ფარსაკეტებს საკმარისად დიდი მისადგომი უნდა ჰქონ ფარსაკეტისა და მისი ნაწილების დათვალიერება და შეკეთება შესაძლებელი იყოს. მისადგომი ცეცხლმედეგობის ხ ანაწყობის მთლიანობას არ უნდა არღვევდეს. მისადგომის ღიობები ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხს არ უნდა ა მისადგომ ადგილებთან მუდმივად უნდა ეკრას ეტიკეტი, რომელსაც, არანაკლებ, 1,2 სმ სიმაღლის ასოებით ეწერებ ცეცხლის/კვამლის ფარსაკეტი, კვამლის ფარსაკეტი ან ცეცხლის ფარსაკეტი. არხებში მდებარე მისადგომის კარი მორგებული უნდა იყოს და არხის კონსტრუქციას შეესაბამებოდეს.

717.5 საჭიროების შემთხვევა. ცეცხლის ფარსაკეტები, კვამლის ფარსაკეტები და ცეცხლის/კვამლის კომბინირებული ფა
717.5.1 – 717.5.7 ქვეთავებსა და 717.6 ქვეთავში განსაზღვრულ ადგილებში უნდა განთავსდეს. თუ ანაწყობს როგორც ცე
კვამლის ფარსაკეტები სჭირდება, ცეცხლის/კვამლის კომბინირებული ფარსაკეტები ან ცეცხლისა და კვამლის ფარსაკე
დააყენონ.

717.5.1 ცეცხლმედეგი კედლები. 706.11 ქვეთავის შესაბამისად ცეცხლმედეგ კედლებში დასაშვები არხები და საჰაერ
ნუსხაში შესული ცეცხლის ფარსაკეტებით უნდა იყოს დაცული. ასეთი ფარსაკეტები ნუსხის პირობების მიხედ
დააყენონ.

717.5.1.1 თარაზული გასასვლელები. ნუსხაში შესული კვამლის ფარსაკეტი, რომელიც ისეა დაგეგმარებული, რ
გავრცელება შეზღუდოს, თარაზული გასასვლელის ფუნქციის მქონე ცეცხლმედეგი კედლის არხით ან საჰაერ
გადაკვეთის ყველა წერტილში უნდა დააყენონ.

717.5.2 ცეცხლმედეგი ზღუდეები. ცეცხლმედეგი ზღუდეების არხები და საჰაერო ღიობები ცეცხლის ფარსაკეტებით
დაცული, რომლებიც დაყენებულია მათი ნუსხის პირობების მიხედვით. არხები და საჰაერო ღიობები გზ
პანდუსებისა და გასასვლელის გზა-დერეფნების შემომზღუდავებში არ უნდა გადიოდეს, გარდა 1022.4 და 1023.6
განსაზღვრული შემთხვევებისა.

გამონაკლისი: ცეცხლის ფარსაკეტები ცეცხლმედეგი ზღუდეების გაყვანილობებში საჭირო არ არის, თ
ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი პირობა დაკმაყოფილებულია:

1. გაყვანილობები ASTM E 119-ის შესაბამისადაა შემოწმებული, როგორც ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი
ნაწილი;

2. არხები კვამლის საკონტროლო სისტემის ნაწილადაა გამოყენებული, 909-ე ქვეთავის შესაბამისად დ
ფარსაკეტის დაყენებით ფერხდება კვამლის საკონტროლო სისტემის მუშაობა;

3. ასეთ კედლებში გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონდიცირების არხიანი სისტემები გადის, აუ
ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1 საათი ან ნაკლებია, **დსშ** ჯგუფისგან განსხვავებულ დაკავებულობაში და
მდებარეობს, რომლებშიც 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავების შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემაა დაყენ
გამონაკლისის მიხედვით გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონდიცირების არხიან სისტემაში, როგორც
გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონდიცირების სისტემის ნაწილში, შემოტანილი, რეცირკულაციური ან
ჰაერი უნდა მოძრაობდეს. ასეთი არხების სისტემა, არანაკლებ, 0,5 მმ (26 კალიბრის) სისქის ფურცლოვანი ფ
უნდა აიგოს და ჰაერგადამამუშავებელი დანადგარიდან ან მოწყობილობიდან ჰაერის შემწოვ-გამწოვ ტერმი
უწყვეტად უნდა გმელდებოდეს.

717.5.2.1 თარაზული გასასვლელები. კვამლის ფარსაკეტი, რომელიც ისეა დაგეგმარებული, რომ კვამლის გ
შეზღუდოს, თარაზული გასასვლელის ფუნქციის მქონე ცეცხლმედეგი კედლის არხით ან საჰაერო ღიობით გ
ყველა წერტილში უნდა დააყენონ.

717.5.3 შახტის შემომზღუდავები. შახტის შემომზღუდავები, რომლებშიც დასაშვებია, გადიოდეს არხები და საჰაერ
ნუსხის პირობების მიხედვით დაყენებული ცეცხლისა და კვამლის ფარსაკეტებით უნდა იყოს დაცული.

გამონაკლისი:

1. ცეცხლის ფარსაკეტები საჭირო არ არის შახტებში გამავალ გაყვანილობებში, თუ:

1.1. ფოლადის გამწოვი ქვეარხები გამწოვ შახტებში შვეულად, სულ მცირე, 56 სმ-ზე გრძელდება,
ნაკადი უწყვეტად მიიწევს ზევით და გადის გარეთ;

1.2. გაყვანილობები ASTM E 119-ის ან UL 263-ის შესაბამისადაა შემოწმებული, როგორც ცეცხლ
ხარისხიანი ანაწყობის ნაწილი;

1.3. არხები გამოყენებულია, როგორც კვამლის საკონტროლო სისტემის ნაწილი, რომლებიც დაგეგ
და მოწყობილია 909-ე ქვეთავის შესაბამისად, ხოლო ცეცხლის ფარსაკეტის დაყენება შეაფერხებ
საკონტროლო სისტემის მუშაობას;

1.4. გაყვანილობები ავტოსადგომი გარაჟის ჰაერგამწოვ ან ჰაერშემწოვ შახტებში მდებარეობს,
შენობის სხვა შახტებისგან გამიჯნულია, არანაკლებ, 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის
კონსტრუქციით.

2. **სქ** და **სც** ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც ავტოსაშხეფი სისტემაა დაყენებული 903.3.1.1 ქვეთავის შ

კვამლის ფარსაკეტების ჩაყენება საჭირო არ არის ისეთი შახტების ღიობებში, სადაც:

2.1. სამზარეულოს, ტანსაცმლის საშრობის, აბაზანისა და ტუალეტის გამწოვ ღიობებთან ერთად მ
ფოლადის გამწოვი ქვეარხები, რომელთა კედლის სისქე, სულ მცირე, 0,5 მმ-ია (№26 კალიბრი);

2.2. რომელიც გრძელდება, სულ მცირე, 56 სმ-ზე შვეულად;

2.3. გამწოვი სანიავებელი მოწყობილია შახტის ზედა საზღვართან და უწყვეტად მიეწოდება ელექტ
909.11 ქვეთავის დებულებების შესაბამისად, რათა უზრუნველყოს ჰაერის ნაკადის უწყვეტი გად
ზემოთ და გარეთ.

3. კვამლის ფარსაკეტები საჭირო არ არის ავტოსადგომი გარაჟების ჰაერგამწოვი ან ჰაერშემწოვი შახტების
რომლებიც შენობის სხვა შახტებისაგან გამიჯნულია, არანაკლებ, 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის
კონსტრუქციით;

4. კვამლის ფარსაკეტები საჭირო არ არის შახტების ღიობებში, სადაც არხები გამოყენებულია 909-
შესაბამისად დაგეგმარებული მექანიკური კვამლის საკონტროლო სისტემის ნაწილად და კვამლის
აფერხებს კვამლის საკონტროლო სისტემის მუშაობას.

717.5.4 ცეცხლმედეგი ტიხრები. არხები და საჰაერო ღიობები ნუსხის პირობების მიხედვით დაყენებულ
ფარსაკეტებით უნდა იყოს დაცული.

გამონაკლისი: დსშ ჯგუფისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში ცეცხლის ფარსაკეტები საჭირო არ არის, თუ
ქვემოთ ჩამოთვლილიდან ერთ-ერთი პირობა:

1. დერეფნის კედლები შენობებში, რომლებიც მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შ
დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და არხი დაცულია, როგორც გამჭოლი გაყვანილობა, 714-
შესაბამისად;

2. გადახურული მოლის შენობებში მფლობელობაში არსებული სივრცის ტიხრები, თუ *წესების*
სავალდებულო არ არის, კედლები იატაკამდე ან სახურავის ფილამდე, ფიცარფენილამდე ან ზემო
ფენილამდე გაგრძელდეს;

3. კედელში გამავალი არხი ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ მოთხოვნას აკმაყოფილებს:

3.1 არხი 0,06 მ^2-ს არ აღემატებას;

3.2 არხი, სულ მცირე, 0,5 მმ სისქის ფოლადის ფურცლითაა აგებული;

3.3 არხს არ აქვს ღიობები, რომლებიც დერეფანს მომიჯნავე სივრცეებთან ან ოთახებთან აკავშირებს

3.4 არხი ჭერის ზემოთაა განთავსებული;

3.5 არხი არ მთავრდება კედლის ფიგურულ საფართან ცეცხლმედეგობის ხარისხიან კედელში;

3.6 სულ მცირე, 30 სმ სიგრძე × 1,5 მმ სისქეზე ფოლადის ქურო ყველა არხის ღიობში
განთავსებული. ქურო კედლის ორივე მხარესაა მიმაგრებული და ქუროს ოთხივე მხარეს, სულ მცი
3,8 სმ × 1,5 მმ ფოლადის კუთხოვანა აქვს. ფოლადის კუთხოვანა ქუროსა და კედელზე No. 10 (M5) ხ
მიმაგრებული. ფოლადის ქუროსა და კედლის ღიობის ირგვლივ დარჩენილი რგოლისებრი ღრ
მხრიდან მინერალური ბამბითაა დაგმანული;

4. ამგვარ კედლებში გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონდიცირების სისტემის არხები გადის, 1- ან ნაკლ
აუცილებელი ცეცხლმედეგობის ხარისხი აქვთ და მდებარეობენ შენობებში, რომლებიც მთლიანად 903.3.1.1
ქვეთავების შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემითაა აღჭურვილი. ამ გამონაკლისის მიხედვით, გათბობის, გან
ჰაერის კონდიცირების არხიანი სისტემაში, როგორც ნაგებობების გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონ
სისტემის ნაწილში, შემოტანილი, დაბრუნებული ან გაწოვილი ჰაერი მოძრაობს. ასეთი არხების სისტემა,
0,5 მმ (26 კალიბრის) სისქის ფურცლოვანი ფოლადისგან უნდა აიგოს და ჰაერგადამამუშავებელი დანად
მოწყობილობიდან ჰაერის შემწოვ-გამწოვ ტერმინალებამდე უწყვეტად უნდა გაგრძელდეს.

717.5.4.1 დერეფნები. კვამლის ფასაკეტი, რომელიც ისეა დაგეგმარებული, რომ შეზღუდოს კვამლის გავრცე
დააყენონ ყველა წერტილში, სადაც არხი ან საჰაერო ღიობი კვეთს დერეფნის შემომზღუდავს, რომელსაც აუცილე

ჰქონდეს 716.5.3 ქვეთავის შესაბამისი კვამლისა და წევის საკონტროლო კარები.

გამონაკლისი:

1. კვამლის ფარსაკეტები საჭირო არ არის, თუ შენობაში მოწყობილია კვამლის საკონტროლო სის ქვეთავის შესაბამისად და კვამლის ფარსაკეტები სისტემის მუშაობისა და მართვისათვის აუცილებელი ა

2. კვამლის ფარსაკეტები დერეფნებში გამავალ გაყვანილობებში საჭირო არ არის, თუ არხები, არანაკ სისქის ფოლადის ფურცლისაგანაა აგებული და დერეფნებს არ აქვს ღიობები.

717.5.5 კვამლგაუმტარი ზღუდეები. კვამლის ფარსაკეტი, რომელიც ისეა დაგეგმარებული, რომ შეზღუდო გავრცელება, უნდა დააყენონ ყველა წერტილში, სადაც არხი ან საჰაერო ღიობი კვეთს კვამლგაუმტარ ზღუდე ფარსაკეტები და კვამლის ფარსაკეტის გააქტიურების მეთოდები 717.3.3.2 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი: კვამლის ფარსაკეტები საჭირო არ არის, თუ არხის ღიობები ერთ კვამლისგან დაცულ განყო მდებარეობს და არხები ფოლადითაა აგებული.

717.5.6 გარე კედლები. გარე კედლებში მდებარე არხები და საჰაერო ღიობები, რომელთაც უნდა ჰქონდეს 705.1 შესაბამისად დაცული ღიობები, დაცული უნდა იყოს ნუსხაში შესული ცეცხლის ფარსაკეტებით, რომლებიც დაყენებ ნუსხის პირობების მიხედვით.

717.5.7 კვამლგაუმტარი ტიხრები. ნუსხაში შესული კვამლის ფარსაკეტები, რომლებიც ისეა დაგეგმარებული, რომ შ კვამლის გავრცელება, უნდა განთავსდეს ყველა წერტილში, სადაც საჰაერო ღიობი კვეთს კვამლგაუმტარ ზღუდე ფარსაკეტები და კვამლის ფარსაკეტების გააქტიურების მეთოდები 717.3.3.2 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი: სადაც კვამლის ფარსაკეტების დაყენება ხელს შეუშლის 909-ე ქვეთავის შესაბამისი აუცილებელ საკონტროლო სისტემის მუშაობას, ნებადართული ალტერნატიული დამცავი უნდა გამოიყენებოდეს.

717.6 თარაზული ანაწყობები. იატაკში, იატაკ-ჭერის ანაწყობში ან იატაკ-ჭერის ანაწყობების ჭერის მემბრანაში გამავალ საჰაერო ღიობები შახტის შემომზღუდავით უნდა იყოს დაცული, რომელიც 713-ე ქვეთავს ან 717.6.1 – 717.6.3 შეესაბამება.

717.6.1 გამჭოლი გაყვანილობები. დწ-2 და **დწ**-3 ჯგუფებისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში, არხი, ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკ-ჭერის ანაწყობში გადის და, არაუმეტეს, ორზე მეტ სართულს აკავშირებს, ც იყოს შახტის შემომზღუდავის დამცავის გარეშე, თუ კვამლის ფარსაკეტი დაყენებულია იატაკის ხაზთან ან არხი 714 შესაბამისადაა დაცული. საჰაერო ღიობების შესახებ იხილეთ 712.1.8 ქვეთავი.

გამონაკლისი: დასაშვებია, არხი გადიოდეს სამ ან ნაკლებ იატაკში კვამლის ფარსაკეტის გარეშე, თუ ის ყველ ჩამოთვლილ მოთხოვნას აკმაყოფილებს:

1. არხი კედლის ღრუში მდებარეობს, ფოლადითაა აგებული და მისი კედლის სისქე, სულ მცირე, 0, კალიბრი);

2. არხი მხოლოდ ერთი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულის მხარესაა გახსნილი და არხი ერთეულიდან შენობის გარემდე უწყვეტად გრძელდება;

3. არხის ნომინალური დიამეტრი 10 სმ-ს არ აღემატება და ასეთი არხის კვეთის საერთო ფართობ ფართობის ყოველ 10 $მ^2$-ზე 650 $სმ^2$-ს არ აჭარბებს;

4. არხის ირგვლივ არსებული რგოლისებრი ღრეჩო დაცულია ალისა და ცხელი აირების გაუმტარი მ რომელთაც შეუძლია ბამბის ნარჩენების აალება ASTM E 119-ში ან UL 263-ში განსაზღვრული დ ტემპერატურის პირობებში, თუ არხის გავლის ადგილას დადებითი წნევის მინიმალური დიფერენციალ ტოლია იმ კონსტრუქციის ცეცხლმედეგობის ხარისხის შესაბამისი დროის განმავლობაში, რომელშიც არხი გ

5. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკ-ჭერის ანაწყობის ან სახურავ-ჭერის ანაწყობის ცხაურიანი ღიობ გამოსხივების ფარსაკეტით უნდა იყოს დაცული, რომელიც 717.6.2.1 ქვეთავის შესაბამისადაა დაყენებული.

717.6.2 გაყვანილობები მემბრანაში. არხები და საჰაერო ღიობები, რომლებიც ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატა სახურავ-ჭერის ანაწყობების ჭერის მემბრანაში გადის, ქვემოთ ჩამოთვლილიდან ერთ-ერთი საშუალებით უნდა იყოს

1. შახტის შემომზღუდავით, 713-ე ქვეთავის შესაბამისად;

2. ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტით, რომელიც ჭერის ხაზთანაა დაყენებული, სადაც არხი ცეცხლმედეგობის იატაკ-ჭერის ან სახურავ-ჭერის ანაწყობის ჭერს კვეთს;

3. ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტით, რომელიც ჭერის ხაზთანაა დაყენებული, სადაც ცეცხლმედეგობის ს იატაკ-ჭერის ან სახურავ-ჭერის ანაწყობის ჭერს უარხო დიფუზორი კვეთს.

717.6.2.1 ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტები. ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტები 717.3.1 ქვეთავის შესაბამი შემოწმდეს. ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტები უნდა დააყენონ ცეცხლმედეგობის ხარისხიან ანაწყობებში მწ მითითებებისა და ნუსხის მოთხოვნების შესაბამისად. ჭერის გამოსხივების ფარსაკეტები საჭირო არ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთ შემთხვევაში:

1. ASTM E 119-ის ან UL 263-ის მიხედვით ჩატარებულმა ტესტირებამ აჩვენა, რომ ჭერის გამოსხივების ფ საჭირო არაა ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხის შესანარჩუნებლად;

2. თუ გამწოვი არხების ღიობები 714.4.1.2 ქვეთავის შესაბამისადაა დაცული, კედლის ღრუში მდებარეო საცხოვრებელ ერთეულში ან მფლობელობაში არსებულ სივრცეში არ გადის.

717.6.3 ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე იატაკის ანაწყობები. არხის სისტემები, რომლებიც ცეცხლმედეგობის არმქონე იატაკის ანაწყობებში გადის, ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი მეთოდით უნდა იყოს დაცული:

1. შახტის შემომზღუდავით, 713-ე ქვეთავის შესაბამისად;

2. არხი, არაუმეტეს, ორ სართულს აკავშირებს, მის გარშემო რგოლისებრი ღრეჩო სათანადო არაწვადი დაცული, რომელიც ალისა და წვის პროდუქტების თავისუფალ გავრცელებას ზღუდავს;

3. არხი, არაუმეტეს, სამ სართულს აკავშირებს, გამავალი არხის გარშემო რგოლისებრი ღრეჩო სათანადო მასალითაა დაცული, რომელიც ალისა და წვის პროდუქტების თავისუფალ გავრცელებას ზღუდავს და ფარსაკეტი იატაკის ყველა ხაზთანაა დაყენებული.

გამონაკლისი: ცეცხლის ფარსაკეტები საჭირო არაა ინდივიდუალური საცხოვრებელი ერთეულების არხებში

717.7 დრეკადი არხები და პნევმატური მაგისტრალები. დრეკადი არხები და პნევმატური მაგისტრალებ ცეცხლმედეგობის ხარისხიან ანაწყობში არ უნდა გადიოდეს. დრეკადი პნევმატური მაგისტრალები არცერთ კედელში, ჭერში არ უნდა გადიოდეს.

ქვეთავი 718 – დამალული სივრცეები

718.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის შესაბამისად ცეცხლამრიდი და წევის საჩერი წვად დამალულ ადგილებში უნდა ცეცხლამრიდი 718.2 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს. იატაკ-ჭერის სივრცეებსა და სხვენებში დაყენებული წევის საჩერ 718.4 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს. ნებადართული წვადი მასალები I ან II ტიპის კონსტრუქციის შენობების სივრცეებში მხოლოდ 718.5 ქვეთავში მითითებულ შემთხვევებში გამოიყენება.

718.2 ცეცხლამრიდი. წვად კონსტრუქციაში (როგორც შვეულად, ისე თარაზულად) მოწყობილი ცეცხლამრიდი კე დამალულ ღიობებს და იატაკებს შორის, ბოლო სართულსა და სახურავს ან სხვენის სივრცეს შორის ეფექტიან ზღუ ცეცხლამრიდი 718.2.2 – 718.2.7 ქვეთავებში განსაზღვრულ ადგილებში უნდა მოეწყოს.

718.2.1 ცეცხლამრიდის მასალები. ცეცხლამრიდი ქვემოთ ჩამოთვლილი ერთ-ერთი მასალისგან უნდა მოეწყოს:

1. 5 სმ ნომინალური სისქის მასიური ხე;

2. ორმაგი სისქე არათანაბარი პირგადადებით გადაბმული 2,5 სმ ნომინალური სისქის მასიური ხე;

3. ერთმაგი 1,8 სმ ნომინალური სისქის ხის სტრუქტურული პანელები, რომელთა გადაბმის უკან 1,8 სმ სტრუქტურული პანელებია;

4. ერთმაგი 1,9 სმ ნომინალური სისქის მერქანბურბუშელოვანი ფილები, რომელთა გადაბმების უკან 1,9 მერქანბურბუშელოვანი ფილაა;

5. 1,25 სმ სისქის თაბაშირის ფილა;

6. 6,4 მმ სისქის სამშენებლო მუყაო ცემენტის ბაზაზე;

7. ადგილზე მყარად დაგებული მინერალური ბამბის ან მინერალური ბოჭკოს ან სხვა ნებადართული მასალ
ან საფარები;

8. სპეციფიკური გამოყენებისთვის ჩატარებული შემოწმების მიხედვით განთავსებული ცელულოზის იზოლა

718.2.1.1 მინერალური ბამბის ან მინერალური ბოჭკოს ქეჩები ან საფარები. მინერალური ბამბის, მინერალუ
ქეჩების, საფარების ან სხვა ნებადართული არაუხეში მასალების გამოყენება დასაშვებია 3 მ-იან თარაზულ ცეცხ
კედლებში, რომლებიც დგარების ან ზიგზაგისებურად/ჭადრაკულად განთავსებული დგარების პარალელური
აგებული.

718.2.1.2 უსახო მინის ბოჭკო. ცეცხლამრიდად გამოყენებული უსახო მინის ბოჭკოს საიზოლაციო ქეჩა კედლის ღ
განივ კვეთს მთლიანად უნდა ავსებდეს, სულ მცირე, 40 სმ სიმაღლემდე (შვეული გაზომვისას). მილების, სა
მსგავსი დაბრკოლებების შემთხვევაში, იზოლაცია შემხვედრ დაბრკოლებას მჭიდროდ უნდა შემოეხვიოს.

718.2.1.3 ფხვიერი საიზოლაციო მასალა. საიზოლაციო მასალა, ქაფის საიზოლაციო საგმანავები და გამკვრივებად
ცეცხლამრიდის მოსაწყობად არ უნდა გამოიყენებოდეს, თუ საგანგებო ფორმითა და მეთოდით შემოწმ
დასტურდება, რომ ადგილზე დარჩება და შეძლებს ცეცხლისა და ცხელი აირების არიდებას.

718.2.1.4 ცეცხლამრიდის მთლიანობა. ცეცხლამრიდის მთლიანობა უნდა შენარჩუნდეს.

718.2.1.5 ორმაგ დგარებიანი კედლები. მინერალური ან მინის ბოჭკოს ქეჩების ან საფარების გამოყენება
ცეცხლამრიდად კედლებში, რომელთა აგების დროს დგარების ან ზიგზაგისებურად/ჭადრაკულად განთავსებულ
პარალელური რიგებია გამოყენებული.

718.2.2 კედლის დამალული სივრცეები. ცეცხლამრიდი უნდა მოეწყოს დგარებიანი კედლებისა და ტიხრების
სივრცეებში, მათ შორის, ქეჩით დაგმანულ სივრცეებში, ასევე, დგარების ან ზიგზაგისებურად/ჭადრაკულად განთ
დგარების პარალელურ რიგებში, შემდეგნაირად:

1. ჭერისა და იატაკის დონეებთან შვეულად;

2. არაუმეტეს 3,0 მ ინტერვალებით თარაზულად.

718.2.3 თარაზული და შვეული სივრცეების საკავშირებლები. ცეცხლამრიდი უნდა მოეწყოს შვეულდგარებიანი კე
ტიხრების დამალული სივრცეებისა და დამალული თარაზული სივრცეების ერთმანეთთან შეერთების ადგილებში,
წარმოიქმნება იატაკის გადაბმის ან წამწეებისგან, ასევე, დამალულ შვეულ და თარაზულ სივრცეებს შორის,
გვხვდება სოფიტებთან, შეკიდულ ჭერებთან, დაკიდულ ჯიბიან ჭერებთან და მსგავს ადგილებთან.

718.2.4 გზა-კიბეები. ცეცხლამრიდი უნდა მოეწყოს გზა-კიბის თავსა და ბოლოში ჩანებს (კოსოურებს) შორის
დამალულ სივრცეებში. კიბეების ქვეშ მდებარე შემოზღუდული სივრცეები ასევე 1009.6.3 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებ

718.2.5 ჭერისა და იატაკის ღიობები. თუ 712.1.7 ქვეთავის, 714.4.1.2 ქვეთავის პირველი გამონაკლისის ან 714.4.
მიხედვითაა მოთხოვნილი, საჰაეროების, მილების, არხების, საკვამურებისა და ბუხრების ირგვლივ არსებული რ
ღრეჩოს ცეცხლამრიდი სპეციალურად შემოწმებული მასალებით გამოყენებისათვის საჭირო ფორმითა და წესით უნ
რათა ადგილზე დარჩეს და ალისა და წვის პროდუქტების თავისუფალი გავრცელება შეაკავოს.

718.2.5.1 ქარხანაში აგებული საკვამურები და ბუხრები. ქარხანაში აგებული საკვამურებისა და ბუხრების ცეცხლ
103-სა და UL 127-ს უნდა შეესაბამებოდეს.

718.2.6 გარე კედლის სამოსები. ცეცხლამრიდი უნდა მოეწყოს გარე კედლის სამოსის დამალულ ადგილებში და
არქიტექტურულ ელემენტებში, თუ 1406-ე ქვეთავის შესაბამისად, დასაშვებია იყოს წვადი კონსტრუქციის ან სადაც
კარკასი. ცეცხლამრიდებს შორის ინტერვალები, მაქსიმუმ, 6 მ უნდა იყოს, რომ ცეცხლამრიდებს შორის არსებული ღ
არცერთი სივრცის ფართობი 10 $მ^2$-ს არ აღემატებოდეს. ხის ლარტყების გამოყენების შემთხვევაში, ისინი ბუნებრივ
ხის ან დამცავი ნივთიერებებით გამდიდრებული ხის უნდა იყოს. წყვეტილი ელემენტების ბოლოები უნდა ჩაიკეტ
მონაკვეთები, სულ მცირე, 10 სმ მანძილით გაიმიჯნოს.

გამონაკლისი:

1. ლავგარდანის (კარნიზის) ცეცხლამრიდი ერთი ოჯხისათვის განკუთვნილ საცხოვრებელში საჭირო არ ოჯახისათვის განკუთვნილ საცხოვრებელში ლავგარდანების ცეცხლამრიდი მხოლოდ საცხოვრებელი გამმიჯნავის ხაზთანაა აუცილებელი.

2. ცეცხლამრიდი საჭირო არ არის, როდესაც გარე კედლის სამოსი განთავსებულია არაწვად კარკასზ კედლის სამოსის დამალული სივრცისკენ მიქცეული წინაპირი ქვემოთ ჩამოთვლილი მასალებიდან ერთ დაფარული:

2.1 სულ მცირე, 0,5 მმ სისქის ალუმინით;

2.2 კოროზიამედეგი ფოლადით, რომლის საბაზო ლითონის სისქე ნებისმიერ წერტილში, არანაკ ია;

2.3 სხვა აღიარებული არაწვადი მასალებით;

3. ცეცხლამრიდი საჭირო არ არის, სადაც გარე კედლის სამოსი შემოწმებულია და შეესაბამება NF მისაღებობის კრიტერიუმებს. გარე კედლის სამოსი NFPA 285-ის შესაბამისად უნდა განთავსდეს.

718.2.7 განძელების დამალული სივრცეები. თუ ხის იატაკის დაგებისას გამოყენებულია ხის განძელები წყობით ა აგებულ ცეცხლმედეგობის ხარისხიან იატაკებზე, იატაკის ფილასა და ხის იატაკის ქვედაპირს შორის არსებულ სათანადო მასალით უნდა შეივსოს, რომელიც ცეცხლისა და წვის პროდუქტების გავრცელებას შეზღუდავს, ან ცეც ისე უნდა მოეწყოს, რომ იატაკის ქვეშ 10 $მ^2$-ზე დიდი ფართობის ღია სივრცეები არ დარჩეს. მუდმივი ტიხრების სივრცე მჭიდროდ უნდა ამოივსოს, რომ მომიჯნავე ოთახებს შორის იატაკის ქვეშ მდებარე სივრცეები ერთ უკავშირდებოდეს.

გამონაკლისი:

1. ცეცხლამრიდი საჭირო არ არის მიწაზე განთავსებული ფილის იატაკისთვის სასპორტო დარბაზებში;

2. ცეცხლამრიდი საჭიროა მხოლოდ ბოულინგისთვის განკუთვნილ შენობებში ყოველი მეორე ზოლის ადგილას და ყოველი ზოლის ბოლოში.

718.3 წევის საჩერი იატაკებში. წვად კონსტრუქციაში წევის საჩერი უნდა მოეწყოს იატაკ-ჭერის ანაწყობების დასაყოფ 718.3.3 ქვეთავებში განსაზღვრულ ადგილებში.

718.3.1 წევის საჩერის მოსაწყობად გამოყენებული მასალები. წევის საჩერის მოსაწყობად, არანაკლებ, 1,25 სმ-იანი ფილა, 1 სმ-იანი ხის სტრუქტურული პანელი, 1 სმ-იანი მერქანბურბუშელოვანი ფილა, 2,5 სმ ნომინალური ზომ ცემენტის ბოჭკოვანი ფილა ან სხვა დაშვებული მასალა უნდა გამოიყენებოდეს. წევის საჩერის მთლიანობა უნდა შენა

718.3.2 ჯგუფები სც-1, სც-2, სც-3 და სც-4. წევის საჩერი **სც**-1 ჯგუფის შენობების, სამი ან სამზე მეტი საცხოვრებელი მქონე **სც**-2 ჯგუფის შენობების, ორი საცხოვრებელი ერთეულის მქონე **სც**-3 ჯგუფის შენობებისა და **სც**-4 ჯგუფის იატაკ-ჭერის სივრცეებში უნდა მოეწყოს. წევის საჩერი უნდა მოეწყოს საცხოვრებელი ერთეულისა და საძინებელი გამმიჯნავების თავზე მათზე სწორებით.

გამონაკლისი:

1. წევის საჩერი საჭირო არ არის შენობებში, სადაც დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 შესაბამისად.

2. წევის საჩერი საჭირო არ არის შენობებში, სადაც დაყენებულია ავტომსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 შესაბამისად, თუ ავტოსაშხეფები ასევე დაყენებულია წვად დამალულ სივრცეებში, სადაც წევის საჩერი არაა

718.3.3 სხვა ჯგუფები. სხვა ჯგუფებში წევის საჩერები ისე უნდა მოეწყოს, რომ იატაკის თარაზული ფართობები აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: წევის საჩერი საჭირო არ არის შენობებში, სადაც დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 შესაბამისად.

718.4 წევის საჩერი სხვენში. წვად კონსტრუქციაში წევის საჩერით უნდა დაიყოს სხვენის სივრცეები და სახურავის ქ სივრცეები 718.4.2 – 718.4.3 ქვეთავებში განსაზღვრულ ადგილებში. სახურავის დამალულ სივრცეებში 1203.2 ქვეთავის განიავება უნდა შენარჩუნდეს.

718.4.1 მასალები წვის საჩერისთვის. სხვენის სივრცეებში წვის საჩერის მოსაწყობად გამოყენებული მასალები 718.

718.4.1.1 ღიობები. ტიხრების ღიობები ავტომატური საკეტებით აღჭურვილი თვითიკეტებადი კარებით უნდა იყო და ტიხრებისათვის არსებული მოთხოვნების შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

718.4.2 ჯგუფები სც-1 და სც-2. წვის საჩერი უნდა მოეწყოს სხვენებში, მანსარდებში, სახურავის ნაშვერებში ან სამ ან საცხოვრებელერთეულიანი **სც**-2 ჯგუფის შენობების სახურავის სხვა დამალულ სივრცეებში. წვის საჩერი უნდ საძინებელი და საცხოვრებელი ერთეულის გამმიჯნავი კედლის თავზე და მასზე სწორებით და კედელი სახურავი ზემოთ არ უნდა გაგრძელდეს.

გამონაკლისი:

1. თუ დერეფნის კედლები საძინებელ და საცხოვრებელ ერთეულებს მიჯნავს, წვის საჩერი მხოლ დერეფნის კედლის თავზეა საჭირო;

2. წვის საჩერი საჭირო არ არის შენობებში, სადაც დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 შესაბამისად;

3. არაუმეტეს, ოთხსართულიანი **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში ან ყოველი მეორე საცხოვრებელი ბ თავზე (რომელიც უფრო პატარა იქნება) წვის საჩერებით სხვენის სივრცე, არაუმეტეს, 280 $მ^2$ ფართობ დაიყოს;

4. წვის საჩერი საჭირო არ არის შენობებში, სადაც დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 შესაბამისად, თუ ავტოსაშხეფები წვად დამალულ სივრცეებშიცაა დაყენებული, სადაც წვის საჩერი არაა.

718.4.3 სხვა ჯგუფები. წვის საჩერი უნდა მოეწყოს სხვენებსა და სახურავის დამალულ სივრცეებში იმგვარად, რომ თარაზული ფართობი 280 $მ^2$-ს არ აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: წვის საჩერი საჭირო არ არის შენობებში, სადაც დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 შესაბამისად.

718.5 წვადი მასალები I ან II ტიპის კონსტრუქციების დამალულ სივრცეებში. I ან II ტიპის კონსტრუქციების შენობების სივრცეებში დაუშვებელია წვადი მასალების გამოყენება.

გამონაკლისი:

1. 603-ე ქვეთავის შესაბამისი წვადი მასალები;

2. შემოზღუდულ სივრცეებში მდებარე წვადი მასალები;

3. 803-ე ქვეთავის მიხედვით კლასიფიცირებული შიგა მოსაპირკეთებელი A კლასის მასალები;

4. ტიხრებში ან შახტის შემომზღუდავებში *წესების* დებულებების შესაბამისად განთავსებული წვადი მილები

5. ჭერის დამალულ სივრცეებში განთავსებული წვადი მილები.

6. დამალულ სივრცეებში მდებარე ბილენზე და მილებზე (გარე დიამეტრის მიხედვით) განთავსებუ იზოლაცია და საფარი, 720.7 ქვეთავის შესაბამისი შემოზღუდული სივრცეების გარდა.

ქვეთავი 719 – ბათქაშის ცეცხლმედეგობისადმი მოთხოვნები

719.1 ბათქაშის სისქე. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი სისტემაში გამოყენებული თაბაშირის ბათქაშის ან პორტლან ბათქაშის მინიმალური სისქე სახანძრო ტესტების საშუალებით უნდა განისაზღვროს. ბათქაშის სისქე საბათქ ზედაპირიდან იზომება, თუ თაბაშირის ან ლითონის მასწორებელზეა გამოყენებული.

719.2 ბათქაშის ეკვივალენტები. ცეცხლმედეგობის მიზნებისათვის, 1,2 სმ უქვიშო თაბაშირის ბათქაში 1,9 სმ ერ პროპორციით არეული ქვიშა-თაბაშირის ბათქაშის ან 2,5 სმ ქვიშა-პორტლანდცემენტის ბათქაშის ეკვივალენტად

ჩაითვალოს.

719.3. არაწვადი თექა. I და II ტიპის კონსტრუქციის შენობებში ბათქაში პირდაპირ ბეტონზე, წყობაზე ან არაწვად საბათ და თექაზე უნდა განთავსდეს.

719.4. ორმაგი გაძლიერება. 2,5 სმ-ზე სქელი ბათქაშის დამცავი დამატებითი საბათქაშე ბადის ფენით უნდა გაძლიერდე გარე ზედაპირიდან, სულ მცირე, 1,9 სმ-ზეა მოთავსებული და ადგილზე მჭიდროდაა მიმაგრებული.

გამონაკლისი: მასიური ბათქაშის ტიხრები ან სახანძრო ტესტებით განსაზღვრული სხვა საშუალებები.

719.5. ბათქაშის ალტერნატივები ბეტონისათვის. გაძლიერებული ბეტონის კონსტრუქციაში თაბაშირის ბ პორტლანდცემენტის ბათქაში 1,2 სმ ჩასხმულ ბეტონს შეიძლება ჩაენაცვლოს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაძლ ბეტონის იატაკებში ბათქაშის მოსაპირკეთებელ ფენასთან ერთად, სულ მცირე, 1 სმ-ის სისქის ჩასხმული ბეტონის ფ აუცილებელი, ხოლო გაძლიერებული ბეტონის სვეტებში – 2,5 სმ-ის სისქის ჩასხმული ბეტონისა.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

ქვეთავი 720 – თერმული და ხმის საიზოლაციო მასალები

720.1 ზოგადი. საიზოლაციო მასალები, მოპირკეთების ჩათვლით, როგორებიცაა: ორთქლის შემკავებლები და ორთქლ მემბრანები, მსგავსი საფარები და ერთ და მრავალ ფენიანი კილიტის (ფოლგის) იზოლაციის ყველა ფენა, ამ ქვე აკმაყოფილებდეს. თუ ქვეთავი მოითხოვს ალის გავრცელების ან კვამლის წარმოქმნის ინდექსებს, ისინი ASTM E 84-ის შესაბამისად უნდა განისაზღვროს. დაუშვებელია რაიმე მასალის გამოყენება, რომლის ალის გავრცელების ან კვამლის წ ინდექსები იმატებს და სცდება დაშვებულ ზღვარს ხანდაზმულობის, ტენის ან სხვა ატმოსფერული პირობების ზემ გამო.

710.2 დამალულ სივრცეებში განთავსება. ნებისმიერი ტიპის კონსტრუქციის შენობების დამალულ სივრცეებში განთ საიზოლაციო მასალების ალის გავრცელების ინდექსი 25-ს, ხოლო კვამლის წარმოქმნის ინდექსი – 450-ს არ უნდა აღემატ

გამონაკლისი: ცელულოზის თბოიზოლაცია, რომლის განთავსება შესხურებით არ ხდება და 720.6 ქვეთავს შ მხოლოდ იმ მოთხოვნას უნდა აკმაყოფილებდეს, რომ მისი კვამლის გავრცელების ინდექსი 450-ს არ უნდა აღემატებო

720.2.1 მოპირკეთება. თუ ასეთი მასალები III, IV ან V ტიპის კონსტრუქციის შენობების დამალულ სივრცეებშია განთ ალის გავრცელებასთან და კვამლის წარმოქმნასთან დაკავშირებული შეზღუდვები რეფლექტური კილიტის იზოლაციის მოპირკეთებებს, საფარებს და ფენებს არ ეხება, რომლებიც ჭერის, კედლის ან იატაკის მოპ ზემოქმედების ქვეშ არმყოფი ზედაპირის უკანაა და მას მჭიდროდ უკავშირდება.

720.3 ზემოქმედების ქვეშ მყოფი მასალების განთავსება. თუ ნებისმიერი ტიპის კონსტრუქციის შენობებში განთ საიზოლაციო მასალები ზემოქმედებას განიცდის, მათი ალის გავრცელების ინდექსი 25-ს, ხოლო კვამლის წარმოქმნის 450-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: ცელულოზის თბოიზოლაცია, რომლის განთავსება შესხურებით არ ხდება და 720.6 ქვეთავს შ მხოლოდ იმ მოთხოვნას უნდა აკმაყოფილებდეს, რომ მისი კვამლის გავრცელების ინდექსი 450-ს არ უნდა აღემატებო

720.3.1 სხვენის იატაკები. ASTM E 970-ის ან UL 723-ის მიხედვით შემოწმებისას, სხვენის იატაკებზე განთ ზემოქმედების ქვეშ მყოფი საიზოლაციო მასალების კრიტიკული გამოსხივების ნაკადი ერთ კვადრატულ სან არანაკლებ, 0,12 ვატი უნდა იყოს.

720.4 ფხვიერი იზოლაცია. საიზოლაციო მასალები, რომლებიც ASTM E 84-ის ან UL 723-ის დანადგარზე ბადის ან ხ საყრდენების გარეშე ვერ მოთავსდება, 720.2 და 720.3 ქვეთავებში განსაზღვრულ ალის გავრცელებისა და კვამლის წ ზღვრებს უნდა შეესაბამებოდეს CAN/ULC S102.2-ის მიხედვით შემოწმებისას.

გამონაკლისი: აუცილებელი არ არის, ცელულოზის ფხვიერი (გრანულოვანი) იზოლაცია შემოწმდეს CAN/ULC შესაბამისად, თუ იზოლაცია შეესაბამება 720.2 ან 720.3 ქვეთავის მოთხოვნებს, საჭიროებისდა მიხედვით, და 720.6 ქვე

720.5 სახურავის იზოლაცია. სახურავის წვადი იზოლაციის გამოყენება, რომელიც არ შეესაბამება 720.2 და 720.3 დასაშვებია ნებისმიერი ტიპის კონსტრუქციაში, თუ ის დაფარულია ნებადართული სახურავის ბურულებით, უშუალოდ მასზეა დაგებული.

720.6 ცელულოზის თბოიზოლაცია. ცელულოზის თბოიზოლაცია უნდა შეესაბამებოდეს CPSC 16 CFR-ს, ქვეთავი 1209 CFR-ს, ქვეთავი 1404. ამგვარი საიზოლაციო მასალის ყველა პაკეტს უნდა ჰქონდეს CPSC 16 CFR-ის, ქვეთავი 1209 და CF ის მიხედვით დაკრული ეტიკეტი.

720.7 მილების და მილების (გარე დიამეტრის მიხედვით) იზოლაცია და საფარი. მილების და მილების (გარე
მიხედვით) იზოლაციისა და საფარის ალის გავრცელების ინდექსი არ უნდა აღემატებოდეს 25-ს, ხოლო კვამლის
ინდექსი – 450-ს.

ქვეთავი 721 – მოცემული ცეცხლმედეგობა

721.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები დეტალურად აღწერს ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი შენობის ელ
კომპონენტების ან ანაწყობების მოცემულ ცეცხლმედეგობას. 721.1(1), 721.1(2) და 721.1(3) ცხრილებში ჩამოთვლილ ს
მასალებს ცეცხლმედეგობის ხარისხები უნდა მიენიჭოს ამ ქვეთავის შესაბამისად. თუ ცეცხლმედეგობის
კონსტრუქციებში ისეთი მასალებია ჩართული, რომლებიც თბოგადაცემის უნარს იცვლის, მშენებლობის
გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს უნდა წარედგინოს სახანძრო ტესტის შედეგები ან სხვა სანდო მონაცემები,
ადასტურებს, რომ აუცილებელი ცეცხლმედეგობის ხარისხით განსაზღვრული დრო შემცირებული არ არის.

721.1.1 დამცავი საფარების სისქე. ცეცხლმედეგი მასალების სისქე აუცილებელი სტრუქტურული ნაწილების დასაცა
ცხრილში მოცემულზე ნაკლები არ უნდა იყოს, გარდა ამ ქვეთავში გათვალისწინებული შემთხვევებისა. წარმ
მნიშვნელობები დამცავი მასალების სუფთა სისქეა და დამცავის უკან არსებულ რაიმე სიცარიელეს არ გულისხმობს.

721.1.2 დამცავი წყობის ერთეული. საჭიროების შემთხვევაში, ფოლადის სვეტების დამცავი წყობის ერთეულების
გადაბმებში ლითონის სამაგრები უნდა მოთავსდეს, ამგვარი სამაგრები და მათი ეკვივალენტები ჩამოთვლილ
ცხრილში.

721.1.3 სვეტის ადგილზე ფორმირებული ბეტონის დამცავის გამაძლიერებელი. ფოლადის სვეტების ადგილზე ფორ
ბეტონის დამცავი ასეთი ნაწილების კიდეებთან, არანაკლებ, 4,6 მმ დიამეტრის მქონე მავთულით უნდა გა
რომლებიც სპირალურად უნდა შემოეხვიოს სვეტებს, არაუმეტეს, 20 სმ ინტერვალებით. გამაძლიერებლის უზრუ
შესაძლებელია სხვა მსგავსი საშუალებითაც.

721.1.4 ბათქაშის გამოყენება. დამცავ საფარს დამცავი ბათქაშის ფენა არ სჭირდება, თუ ისინი გეგმაში გათვალის
ნარევისა და სისქის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს აკმაყოფილებს, რომლებიც 721.1(1), 721.1(2) და 721.1(3) ც
მოცემული.

721.1.5 წინასწარდაძაბული ბეტონის კიდურა წნულები. ნაწილებისთვის უახლოესი ზედაპირიდან გაზომილი
სისქის ბეტონის საფარში მოწყობილი ერთი ან ერთზე მეტი გამაძლიერებელი წნულის საფარის სისქე 721.1(1)
მოცემულზე ნაკლები არ უნდა იყოს. განსხვავებული სისქის ბეტონის საფარში მოწყობილი ბევრი გამაძლიერებელი
მქონე ნაწილებისთვის, გამაძლიერებელი წნულის საფარის საშუალო სისქე 721.1(1) ცხრილში მოცემულზე ნაკლებ
იყოს, თუ:

1. საფარის საშუალო სისქე განისაზღვრება თითოეული გამაძლიერებელი წნულიდან უახლოეს ზემოქმე
მყოფ ზედაპირამდე არსებული საშუალო დაფარვის განსაზღვრის მიხედვით.

2. არავითარ შემთხვევაში გამაძლიერებელი წნულის ინდივიდუალური საფარის სუფთა სისქე 721.1(1)
მოცემულზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ბეტონის ნებისმიერი შემვსების გამოყენებისას, ფილებისთვის საჭიროა, ს
1,9 სმ-იანი საფარი, ხოლო კოჭებისათვის – სულ მცირე, 2,5 სმ-იანი საფარი.

3. ცეცხლმედეგობის ხარისხის დასადგენად, 0,226 $მ^2$-ზე ნაკლებფართობიან ნაწილებში გამაძლიერებელ
რომელთა საფარის სუფთა სისქე 721.1(1) ცხრილში განსაზღვრულზე ნაკლებია, დამანგრეველი მომენტის აუ
მაქსიმალური სიმძლავრის 50%-ზე მეტი, ხოლო უფრო დიდფართობიან ნაწილებში – 65%-ზე მეტი არ უნდა მ
თუმცა, სტრუქტურული დაგეგმარებისთვის ეფექტიანად მიიჩნევა გამაძლიერებელი წნულებისათვის უფ
(შემცირებული სისქის) საფარი.

ცხრილი 721.1 (1)

**სტრუქტურული ნაწილების მინიმალური დამცავი დროის პერიოდების საფუძველზე სხვადასხვა არაწვადი საიზო
მასალისთვის**

			საიზოლაციო მასალის მინიმალური სისქე შემდეგი

დაცული სტრუქტურული ნაწილები	პუნქტის ნომერი	გამოყენებული საიზოლაციო მასალა	ცეცხლმედეგობის პერიოდებისთვის (სმ) (მილიმეტრები)			
			4 სთ	3 სთ	2 სთ	1 სთ
	1-1.1	კარბონატი, მსუბუქი და ქვიშიანი მსუბუქი შემვსები ბეტონი, სტრუქტურული ნაწილები 15 სმ × 15 სმ ან მეტი (ქვიშაქვის, გრანიტისა და კაჟბადის ხრეშის გარეშე).[ა]	6,5	5	3,8	2,5
	1-1.2	კარბონატი, მსუბუქი და ქვიშიანი მსუბუქი შემვსები ბეტონი, სტრუქტურული ნაწილები 20 სმ × 20 სმ ან მეტი (ქვიშაქვის, გრანიტისა და კაჟბადის ხრეშის გარეშე).[ა]	5	3,8	2,5	2,5
	1-1.3	კარბონატი, მსუბუქი და ქვიშიანი მსუბუქი შემვსები ბეტონი, სტრუქტურული ნაწილები 30 სმ × 30 სმ ან მეტი (ქვიშაქვის, გრანიტისა და კაჟბადის ხრეშის გარეშე).[ა]	3,8	5	2,5	2,5
	1-1.4	ბეტონი კაჟბადის შემვსებით და 1-1.1 პუნქტში განსაზღვრული ბეტონი, სტრუქტურული ნაწილები 15 სმ × 15 სმ ან მეტი.[ა]	7,5	2,5	3,8	2,5
	1- 1.5	ბეტონი კაჟბადის შემვსებით და 1-1.1პუნქტშიგანსაზღვრულიბეტონი, სტრუქტურული ნაწილები 20 სმ × 20 სმ ან მეტი.[ა]	6,5	5	2,5	2,5
	1-1. 6	ბეტონი კაჟბადის შემვსებით და 1-1.1 პუნქტში განსაზღვრული ბეტონი, სტრუქტურული ნაწილები 30 სმ × 30 სმ ან მეტი.[ა]	5	2,5	2,5	2,5
	1-.2. 1	თიხის ან ფიქალის აგური აგურისა და დუღაბის შემავსებლით.[ა]	9,5	—	—	5,7
	1-3. 1	10 სმ ღრუტანიანი თიხის ფილა ორ 5 სმ ფენაში; 12,5 მმ დუღაბი ფილასა და სვეტს შორის; 9,5 მმ ლითონის ბადე 1,17 მმ დიამეტრის მავთული თარაზულ ბმულებში; ფილის შემვსები.[ა]	10	—	—	—

1-3.2	50 მმ ღრუტანიანი თიხის ფილა; 19 მმ დუღაბი ფილასა და სვეტსშორის; 9,5 მმ ლითონის ბადე 1,2 მმ დიამეტრის მავთული თარაზულ ბმულებში; კირქვის ბეტონის შემავსებელი;ა დაბათქაშებული 19 მმ თაბაშირის ბათქაშით.	7,5	—	—	—
1-3.3	5 სმ ღრუტანიანი თიხის ფილა გარედან მავთულის სამაგრით 2,0 მმ დიამეტრი ფილის თითოეულ მწკრივთან ან 9,5 მმ ლითონის ბადე 1,17 მმ დიამეტრის მავთული თარაზულ ბმულებში; კირქვის ან ვულკანური წარმოშობის ქანისგან დამზადებული ბეტონის შემავსებელია რომელიც ვრცელდება 2,5 სმ სვეტის გარეთ ყოველი მხრიდან.	—	—	7,5	—
1-3. 4	5 სმ ღრუტანიანი თიხის ფილა გარედან მავთულის სამაგრით 2,0 მმ დიამეტერი ფილის თითოეულ მწკრივთან ან ბეტონის შემავსებელის გარეშე; 1,9 სმ დუღაბი ფილასა და მავთულს შორის.	—	—	—	5
1-4.1	ცემენტის ბათქაში ლითონის ბადეზე, რომელიც მავთულითაა დამაგრებული 1,9 სმ ცივად დახვეულ მავთულის სამაგრებიან შვეულ არხებზე 1,24 მმ (No.18 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით ცენტრიდან 7,5 სმ დან 15 სმ-მდე დაშორებით. 1:2,5 თანაფარდობის ცემენტისა და ქვიშის ნარევის ბათქაში.	—	—	6,5[ბ]	2,2
1-5.1	ვერმიკულიტის ბეტონი, 1:4 თანაფარდობის ნარევი მუყაოს ქვესადებიანი მავთულის ბადეზე, რომელიც უშუალოდ სვეტზეა შემოხვეული დამატებითი 5 სმ × 5 სმ 1.65 მმ /1.65 მმ (No. 16/16 B.W. კალიბრი) მავთულის ბადით 1,9 სმ ბეტონის გარეთა ზედაპირიდან დამაგრებული 1,24 მმ (No.18 B.W. კალიბრი) მავთულის ბადით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით შიგა ფენისთვის და ცენტრიდან 5 სმ გარეთა ფენისთვის	5	—	—	—
1-6.1	პერლიტიანი ან ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე, რომელიც შემოხვეულია სვეტზე და 3,2 სმ მოლარტყული სვეტის კიდეებიდან. ფურცლები ბოლოებში პირგადადებულია და დამაგრებულია ყოველ 15 სმ ინტერვალში 1.24 მმ(No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრით.	3,8	2,5	—	—

1. ფოლადის სვეტები და ყველა ძირითადი წამწე	1-6.2	პერლიტიანი ან ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე, რომელიც შემოხვეულია სვეტზე, პირგადადება 2,5 სმ და დამაგრება 15 სმ ინტერვალში 1,24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულით.	4,4	3,5	2,5	—
	1-6.3	პერლიტიანი ან ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე, რომელიც მოთავსებულია 1,9 სმ ცივად დახვეულ არხებზე, რომლებიც დაშორებულია 60 სმ შვეულად და ბრტყლადაა შემოხვეული სვეტებზე.	3,8	—	—	—
	1- 6.4	პერლიტიანი ან ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში 1,25 სმ სწორი თაბაშირიანი ბადის ორ ფენაზე, რომლებიც მჭიდროდაა მიკრული სვეტის კიდეებზე. ბადე რომელსაც შემოხვეული აქვს No.20 კალიბრის მავთულის 2,5 სმ ჰექსაგონალური ბადე და დამაგრებულია 0,9 მმ დიამეტრის (No. 18 B.W. კალიბრი) ორმაგიმავთულის სამაგრებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 55 სმ-ით. სამფენიანი სამუშაოსათვის, მეორე ფენისათვის განკუთვნილი ბათქაშის ნარევში უნდა იყოს არაუმეტეს 45,4 კგ თაბაშირი 0,07 $მ^3$-ზე შემავსებელი 3-სთ სისტემისათვის.	6,5	5,0	—	—
	1-6.5	პერლიტიანი ან ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში 1,25 სმ სწორი თაბაშირიანი ბადის ორ ფენაზე, რომლებიც მჭიდროდაა მიკრული სვეტის კიდეებზე.ბადე დამაგრებულია ორმაგი (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 5,5 სმ-ით და ფენაზე შემოხვეულია No.20 კალიბრის მავთულის 2,5 სმ ჰექსაგონალური ბადე. სამფენიანი სამუშაოსათვის, მეორე ფენისათვის განკუთვნილი ბათქაშის ნარევში უნდა იყოს არაუმეტეს 45,4 კგ თაბაშირი 0,07 $მ^3$-ზე შემავსებელი 3-სთ სისტემისათვის.	—	5	—	—
	1-7.1	1,25 სმ თაბაშირის ფილისგ რამდენიმე მწკრივი, რომელიც მიწებებულიასვეტის კიდეებზე და თანმიმდევრულ ფენებზე. თარაზული გადაბმების გარეშე დაგებული კედლის ფილა. თითოეული ფენის კუთხის კიდეები ზიგზაგისებურია. კედლის ფილის ფენა სვეტზე ორმაგი 1,24 მმ (No 18 B.W. კალიბრი) ფოლადის მავთულის სამაგრით ცენტრიდან 38 სმ დაშორებით მიმაგრებული გარეთა ფენის ქვემოთ. ზემოქმედების ქვეშ მყოფ კუთხეებს დაკრული აქვს ზონარი და დამუშავებულია.	—	—	5	2,5

1-7.2	1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილის სამი ფენაბ. პირველი და მეორე ფენები ადგილზე მაგრდება 3.2 მმ დიამტრის, 8 მმ დიამეტრის თავიანი, 35 მმ სიგრძის დახრახნულ ფეხიანი ლურსმნებით, რომელთა დაშორება კუთხეებიდან ცენტრამდე არის 60 სმ შუა ფენაც დამაგრებულია ლითონის ზოლებით შუაწელში და 45 სმ თითოეულ ბოლოში, და კუთხის დამცავი ლითონის ზესადებით ყველა კუთხეში, რომელთაც იჭერს ლითონის ზოლები. კუთხის დამცავ ზესადებზე 2,5 სმ სიგრძის თაბაშირის ფილის ხრახნებითდამაგრებული მესამე ფენა ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით.	—	—	5	—
1-7.3	1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილის სამი ფენა,გ თითეული ფენა 4 სმ ხრახნებით მიმაგრებული ფოლადის 0,46 მმსისქის დგარებზე (No. 25 კალიბრი ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) სვეტის ყველა კუთხეში. შუა ფენაც დამაგრებული 1,24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) ორმაგი ფოლადის მავთულის სამაგრით, ცენტრიდან 60 სმ ხრახნები არის No. 15 სმ× 2,5 სმ ცენტრიდან 60 სმ შიგა ფენისთვის, No 15 სმ × 4 სმ ცენტრიდან 30 სმ შუა ფენისთვის და No. 20 სმ × 5,8 სმ ცენტრიდან 30 სმ გარე ფენისთვის.	—	5	—	—
1-8.1	მერქან-ბოჭკოვანი თაბაშირის ბათქაშის ნარევი თაბაშირი-ქვიშის შემავსებლის თანაფარდობა 1:1 გამოყენებული ლითონის ბადეზე. ბადე პირგადადებული 2,5 სმ და დამაგრებული 15 სმ ცენტრიდან ყველა ბოლოში, კიდეები და განმბრჯენები 1,3 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) ფოლადის მავთულის სამაგრები. ბადე დადებული 1,25 სმ განმბრჯენებზე, რომლებიც შექმნილია 1,9 სმ ლითონის არხებით და აქვს ყოველი კუთხის გარშემო შემოხვეული 5 სმ ფეხი. განმბრჯენები,მოთავსებული 2,5 სმ სტრუქტურული ნაწილის ზედა და ქვედა ნაწილიდან და მაქსიმუმ 1 მ ცენტრიდან და დამაგრებული 1,24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) ცალფა ფოლადის მავთულის სამაგრით. კუთხის დამცავი ზესადები დამაგრებული ბადეზე 15 სმ ცენტრიდან თითოეული კუთხის გასწვრივ ბათქაშის სისქის უზრუნველსაყოფად.	—	—	4	—
	სულ მცირე, W 20 × 89 სმ სიგანის შვერილიანი ფოლადის სვეტი (წ/დ ≥ 0,75), რომლის ძგიდის ორივე ღრუ შევსებულია ნორმალური წონის კარბონატის ან კაჟბადის შემავსებლიანი ბეტონით (20 700 კ/პა მინიმალური კუმშვისადმი სიმტკიცე,				

	1-9.1	როდესაც ერთეულის წონაა 2322,9 კგ/მ^3 ± 48 კგ/მ^3). კედლის ორივე ღრუში ბეტონი გაძლიერებულია სულ მცირე, No. 4 დეფორმირებული წნელით, რომელიც მაგრდება შვეულად ღრუს ცენტრში და სვეტზე მიმაგრებულია სულ მცირე, No. 2 თარაზული დეფორმირებული გამაძლიერებელი ფოლადის წნელი, რომელიც ძგიდეზე მიდუღებულია ყოველ 45 სმ–ზე ცენტრიდან შვეულად. როგორც No. 4 არმატურული პროფილის ალტერნატივა, 1,9 სმ დიამეტრისა და 7,5 სმ სიგრძის თავიანი დგარები, ცენტრიდან დაშორებული 30 სმ შვეულად, კედელს უნდა მიედუღოს ორივე მხრიდან შუა ნაწილში სვეტების შვერილებს შორის.	—	—	—	იხ. შენიშვნა (ო)
	2-1.1	კარბონატიანი, მსუბუქი და ქვიშიანი მსუბუქი შემვსები ბეტონი (ქვიშაქვის, გრანიტისა და კაჟბადის ხრეშის გარეშე) 7,5 სმ ან უფრო წმინდა ლითონის ბადით, რომელიც მდებარეობს 2,5 სმ-ზე დასრულებული ზედაპირიდან, რომელიც დამაგრებულია ზედა ნაპირთან და უზრუნველყოფს არანაკლებ 16 კვადრატული მილიმეტრის ფოლადით დაფარულ ფართობს 30 სმ-ზე ყველა მიმართულებით.	5	3,8	2,5	2,5
	2-1.2	კაჟბადიანი შემვსები ბეტონი და 2-1.1 პუნქტში განსაზღვრული ბეტონი 7,5 სმ ან უფრო წმინდა ლითონის ბადით, რომელიც მდებარეობს 2,5 სმ-ზე დასრულებული ზედაპირიდან და დამაგრებულია ზედა ნაპირთან და უზრუნველყოფს არანაკლებ 16 კვადრატული მილიმეტრის ფოლადით დაფარულ ფართობს 30 სმ-ზე ყველა მიმართულებით.	6,5	5,0	3,8	2,5
	2-2.1	ცემენტის ბათქაში ლითონის ბადეზე, დამაგრებული 19 მმ ცივად დახვეული არხებით 1,0 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით, რომლებიც დაშორებულია ცენტრიდან 76 მმ-დან 150 მმ-მდე. 1:2,5 თანაფარდობით არეული ცემენტისა და ქვიშის ბათქაში.	—	—	6,5[ბ]	2,2
	2-3.1	ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადის ჩარჩოზე, მავთულით დამაგრებული 4,2 მმ დიამეტრის (No. 8 B.W. კალიბრი) ფოლადის მავთულის საკიდებით, რომლებიც შემოხვეულია კოჭის გარშემო და ცენტრიდან დაშორებულია 40 სმ-ით. ჩარჩოსგვერდებთან და ძირში ლითონის ბადის სამაგრები, ცენტრიდან დაშორებული დაახლოებით 12,7 სმ-ით.	—	2,2	—	—

2. ფოლადის კოჭების და ძირითადი კოჭების კედლები ან თაროები	2-4.1	1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილისგ ორი ფენა დამაგრებულია U-ფორმის ბრჯენებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 60 სმ-ით. 0,5 მმ სისქის (No. 25 ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი კალიბრი) 4 სმ სიღრმის 2,5 სმ გალვანიზებული ფოლადის არხები პირველად მაგრდება ზედა კოჭის შვერილის პარალელურად და მის ყველა მხარეს, რათა უზრუნველყოს 1,25 სმ თავისუფალი სივრცე შვერილამდე. არხები ფოლადის ფენილზე ან ბეტონის კონსტრუქციაზე მაგრდება შესაბამისი სამაგრებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 30 სმ-ით. U-ფორმის ბრჯენები ფორმირდება არხების იდენტური სტრუქტურული ნაწილებით. U-ფორმის ბრჯენების მოღუნვის ადგილას, არხის ნაპირები ისეა ამოჭრილი, რომ შესაძლებელია 4 სმ სიღრმის არხების კუთხის ჩასმა ქვედა ნაპირის ყველა მხარის პარალელურად დამაგრების გარეშე. როგორც ალტერნატივა, არხებთან ერთად შეიძლება 0,5 მმ სისქის (No. 24 ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი კალიბრი) 2,5 სმ × 5 სმ ღარებისა და კუთხოვნების გამოყენება არხების ნაცვლად, რა შემთხვევაშიც მგიდის ამონაჭრები U-ფორმის ბრჯენებში საჭირო აღარ არის. თითოეული კუთხე ბრჯენზე მაგრდება 1,25 სმ სიგრძის No. 8 თვითმხვრეტელა ხრახნებით. U-ფორმის ბრჯენების შვეული ფეხები არხებზე მაგრდება ერთი 1,25 სმ სიგრძის No. 8 თვითმხვრეტელა ხრახნით. დასრულებული ფოლადის კარკასი უზრუნველყოფს 5,5 სმ და 4 სმ სივრცეს კედლის ფილის შიგა ფენასა და ფოლადის კოჭის გვერდებსა და ძირს შორის. კედლის ფილის შიგა ფენა ზედა ღარებთან და ქვედა არხის კუთხეებთან ან კუთხოვნებთან მაგრდება 3,2 სმ სიგრძის No. 6 თვითმხვრეტელა ხრახნებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 40 სმ კედლის ფილის გარეთა ფენა მაგრდება 4,5 სმ სიგრძის No. 6 თვითმხვრეტელა ხრახნებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 20 სმ ქვედა კუთხეები გაძლიერებულია ლითონის კუთხის დამცავი ზესადებებით.	—	—	3	—
		1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილისბ სამი ფენა, დამაგრებული ფოლადის საკიდ სისტემაზე ზემოთ აღწერილი წესით 0,46 მმ სისქის (No. 25 ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი კალიბრი) 2,5 სმ × 5 სმ ქვედა კუთხოვნების გამოყენებით. კარკასი თავსდება ისე, რომ კედლის ფილის ზედა ფენასა და ქვესადების გვერდებსა და ძირს შორის დარჩეს 5,5 სმ და 5 სმ სივრცე. კედლის ფილის პირველი ორი ფენა				

	2-4.2	მაგრდება ზემოთ აღწერილი წესით. 0,9 მმსისქის (No. 20 B.W. კალიბრი) 25 მმ ჰექსაგონალური გალვანიზებული მავთულის ბადის ფენა გამოიყენება შუა ფენის სოფიტის ქვეშ და გვერდებზე დაახლოებით 5 სმ სიმაღლეზე. ბადე ადგილზე მაგრდება No. 6,5 სმ სიგრძის ხრახნებით, რომლებიც მაგრდება ქვედა კუთხოვნების შვეულ ფრთაზე. კედლის ფილის გარეთა ფენა მაგრდება No. 6,5 სმ სიგრძის ხრახნებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 20 სმ-ით. ერთი ხრახნი ასევე მაგრდება ყოველი ფენის ბრჯენის შუაწელში. ქვედა კუთხეების მოპირკეთება ხდება ზემოთ აღწერილი წესით.	—	5	—	—
3. შეერთებული, წინასწარდაჭიმული გამძლიერებელი წინასწარდაძაბულ ბეტონში[ე]	3-1.1	კარბონატი, მსუბუქი, ქვიშიანი მსუბუქი და კაჟბადიანი[ე] შემვსები ბეტონი კოჭები ან მთავარი კოჭები მასიური ფილები[ზ]	10[3]	7,5[3] 5	6,5 3,8	3,8 2,5
4. შეერთებული ან შეუერთებელი, შემდგომ დაჭიმული, წინაწარ დაძაბული გამძლიერებელი წინასწარდაძაბულ ბეტონში[ე,ი]	4-1.1	კარბონატი, მსუბუქი, ქვიშიანი მსუბუქი და კაჟბადიანი[ე] შემვსები ბეტონი თავისუფალი სტრუქტურული ნაწილები: მასიური ფილები[ზ] კოჭები ან მთავარი კოჭები[ი] 20 სმ სიგანის 30 სმ-ზე განიერი	— 7,5	5 11,4 6,5	3,8 6,5 5	— 4,4 3,8
	4-1.2	კარბონატი, მსუბუქი, ქვიშიანი მსუბუქი და კაჟბადიანი[ე] შემვსები ბეტონი დამაგრებული სტრუქტურული ნაწილები:[ზ] მასიური ფილები[ზ] კოჭები ან რიგელები[ი] 20 სმ სიგანის 30 სმ-ზე განიერი	3,2 6,5 5	2,5 5 4,4	1,9 4,4 3,8	— — —
		კარბონატი, მსუბუქი, ქვიშიანი მსუბუქი და				

5. გამაძლიერებელი ფოლადი გაძლიერებული ბეტონის სვეტებში, კოჭებში, მთავარ კოჭებსა და წამწეებში		კაჟბადიანი შემვსები ბეტონი, სტრუქტურული ნაწილები 30 სმ ან უფრო დიდი, კვადრატული ან მრგვალი. (ზომის შეზღუდვა არ ეხება კედლების მონოლითურ კოჭებსა და მთავარ კოჭებს)				
	5-1.1	კაჟბადიანი შემვსები ბეტონი, სტრუქტურული ნაწილები 30 სმ ან უფრო დიდი, კვადრატული ან მრგვალი. (ზომის შეზღუდვა არ ეხება კედლების მონოლითურ კოჭებსა და მთავარ კოჭებს)	3,8 5	3,8 3,8	3,8 3,8	3,8 3,8
6. გამაძლიერებელი ფოლადი გაძლიერებული ბეტონის კოჭებში[მ]	6-1.1	კარბონატი, მსუბუქი და ქვიშიანი მსუბუქი შემვსები ბეტონი.	3,2	3,2	2,5	1,9
	6-1.2	კაჟბადიანი შემვსები ბეტონი.	2,9	3,8	2,5	1,9
7. გამაძლიერებელი და წნელების სამაგრი იატაკისა და სახურავის ფილებში[მ]	7-1.1	კარბონატი, მსუბუქი და ქვიშიანი მსუბუქი შემავსებელი ბეტონი.	2,5	2,5	1,9	1,9
	7-1.2	კაჟბადიანი შემვსები ბეტონი.	3,2	2,5	2,5	1,9

ა. დაცული სტრუქტურული ნაწილების რეენტერაბელურინაწილები მთლიანად უნდა შეივსოს.

ბ. ერთნაირი სისქის ორი ფენა, რომელთა შორის დატოვებულია 1,9 სმ თავისუფალი სივრცე.

გ. 720.1(1) ცხრილში აღწერილი თაბაშირის ფილიანი ყველა კონსტრუქციისთვის, თაბაშირის ფუძე იმავე ზომის, ტიპის გულიანი მოსაპირკეთებელი ბათქაშისთვის, დასაშვებია შეიცვალოს თაბაშირის ფილით, თუ მიმაგრდ მიმაგრების იდენტური მეთოდით, ხოლო წინა ფენაზე კოჭები იქნება არმირებული და მთელი ზედაპირი დაიფ მცირე, 1.6 მმ მოსაპირკეთებელი თაბაშირის ბათქაშით.

დ. ASTM E 119-ში განსაზღვრული მისაკრობი საშუალება.

დ. თუ მსუბუქი ან ქვიშიანი მსუბუქი ბეტონის წონა გამოშრობის შემდეგ 0,0283 მ^3 –ზე 49,9 კგ ან ნაკლებია მოცემული მინიმალური საფარი დასაშვებია შემცირდეს 25%-მდე, თუმცა საფარი არავითარ შემთხვევაში არ უნდა ზე ნაკლები ფილებში ან 3,8 სმ-ზე ნაკლები კოჭებზე ან მთავარ კოჭებზე.

ე. კაჟბადიანი შემავსებელი ბეტონის მასიური ფილებისთვის, არმირების წნულების საფარი იზრდება 20 პროცენტი

ვ. სათანადო დებულებები უნდა შემუშავდეს არაუმეტეს სტრუქტურულინაწილისსიმაღლის ტოლი მანძილით და 2,5 სმ სუფთა საფარის მქონე U-ფორმის ან სალტეებიანი ცალუღის საშუალებით მტვრევის თავიდან ასაცილებლად.

ზ. წინასწარდაჭიმული ფილების სისქე არ უნდა იყოს 720.1(3) ცხრილში განსაზღვრულზე ნაკლები ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში.

თ. ცეცხლმედეგი საფარი და ბოლო დამაგრებები უნდა იყოს შემდეგნაირი: წინასწარდაჭიმული ფოლადის საფარ

უნდა იყოს 1,25 სმ-ით მეტი, ვიდრე აუცილებელია ანკერისთვის. ფოლადდაკრული ფიცრის მინიმალური საფარი
2,5 სმ კოჭზე და 1,9 სმ ფილებზე.

ი. 20 – 30 სმ სიგანის კოჭის საფარის სისქე დასაშვებია განისაზღვროს ინტერპოლაციით.

კ. უწყვეტი ფილების შიგა მალები, კოჭები და მთავარი კოჭები დასაშვებია იყოს დამაგრებული თავსა და ბოლოში.

ლ. შედარებითი ცეცხლმედეგობის მქონე ბეტონის ფილებთან გამოყენებისთვის, სადაც სტრუქტურულინაწილები
კონსტრუქციის კარკასში იმგვარად, რომ უზრუნველყოს მონოლითული ბეტონის კონსტრუქციის ეკვივალენტური თ

მ. GA 600-ში მოცემული გარკვეული კლასისათვის დამახასიათებელი ცეცხლმედეგობის ხარისხები (რომლებ
განსაზღვრულია, როგორც პატენტიანი*)მიღებულ უნდა იქნეს, როგორც აქ მოცემული.

ნ. დამატებითი საიზოლაციო მასალა საჭირო არაა სვეტის შვერილის ზემოქმედების ქვეშ მყოფ გარეთა პი
ცეცხლმედეგობის ხარისხის მისაღწევად.

ცხრილი 721.1(2)

ცეცხლმედეგობის ხარისხები სხვადასხვა კედლებისა და ტიხრებისთვის[ა]

მასალა	პუნქტის ნომერი	კონსტრუქცია	მინიმალური სისქე[ბ] პირიდან პირამდე (სმ)			
			4 სთ	3 სთ	2 სთ	1 სთ
1. თიხის ან ფიქალის თიხის აგური	1-1.1	თიხის ან ფიქალის მასიური აგური[ბ]	15	12,5	9,7	6,9
	1-1.2	ღრუტანიანი აგური, ამოუვსებელი.	12,7	11	11	5,8
	1-1.3	ღრუტანიანი აგურის კედელი, შევსებული პერლიტ-ვერმიკულიტით ან გაფუებული ფიქალის შემავსებლით.	16,8	14	11	7,6
	1-2.1	10 სმ ნომინალური სისქის ერთეულები, რომელთა სულ მცირე, 75% მასიურია და რომლებიც იდება 1,9 სმ სისქის, 0,5 მმ ფურცლოვანი ფოლადით ფორმირებული, ქუდის ფორმის ლითონის საბათქაშე არხებში, რომლებიც მიკრულია ნებადართული სამაგრებით აგურის კედელზე ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით და 1,25 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილით ფორმირებულ საბათქაშე არხებში, რომლებიც მიკრულია ლითონის საბათქაზე ზოლებზე 2,5 სმ სიგრძის, S ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 20 სმ დაშორებით.	—	—	12,7[დ]	—
2. თიხის აგურისა და მზიდი ღრუტანიანი თიხის	2-1.1	10 სმ მასიური აგური და 10 სმ ფილა (სულ მცირე, 40% მასიური).	—	20	—	—

ფილის კომბინაცია	2-1.2	10 სმ მასიური აგური და 20 სმ ფილა (სულ მცირე, 40% მასიური).	30	—	—	—
3. ბეტონის წყობის ერთეული (ბლოკი)	3-1.1[3,ზ]	აფუებული წიდა ან პემზა.	12	10	8	5,4
	3-1.2[3,ზ]	აფუებული თიხა, თიხიანი ფიქალი ან ფიქალი.	13	11	9	6,6
	3-1.3[3]	კირქვა, ნახშირი ან ჰაერით გაგრილებული წიდა.	15	12,7	10	6,9
	3-1.4[3,ზ]	კირის ან კაჟბადის ხრეში.	15,8	13,5	10,7	7
4. მასიური ბეტონი თ, ი	4-1.1	კაჟბადიანი შემავსებელი ბეტონი.	17,8	15,8	12,7	8,9
		ნახშირბადიანი შემავსებელი ბეტონი.	16,8	145	117	8,0
		ქვიშიანი მსუბუქი ბეტონი.	13,7	11,7	9,7	6,9
		მსუბუქი ბეტონი.	13	11	9	6,4
5. მოჭიქული ან მოუჭიქავი მოსაპირკეთებელი ფილა, არამზიდი	5-1.1	ერთი 5 სმ ერთეული მაქსიმუმ 15% გულიანი და ერთი10 სმ ერთეული მაქსიმუმ 25% გულიანი 1,9 სმ დუღაბით შევსებული შვეული ნაკერი. ერთეულის მდებარეობა შენარჩუნებულია რიგმონაცვლეობით (ყოველ მე-2 რიგში).	—	16	—	—
	5-1.2	ერთი 5 სმ ერთეულიმაქსიმუმ 15% გულიანი და ერთი10 სმ ერთეული მაქსიმუმ 40% გულიანი1,9 სმდუღაბით შევსებული შვეული ნაკერი. ერთეულის გვერდზე 1,9 სმ თაბაშირის ბათქაში. ორი ვრტიკალური რიგი ერთმანეთთან იბმება ყოველ მეოთხე თარაზულ რიგზე No. 22 კალიბრის გოფრირებული ლითონის სამაგრებით.		17	—	—
	5-1.3	ერთი სამ უჯრედიანი ერთეული კედლის სისქეში, მაქსიმუმ 29% გულით.	—	—	15	—
	5-1.4	ერთი 5 სმ ერთეული მაქსიმუმ 22% გულიანი და ერთი 10 სმ ერთეულიმაქსიმუმ 41% გულიანი6.4 მმ დუღაბით შევსებული შვეული ნაკერი. ორი შვეული რიგი ერთმანეთთან იბმება ყოველ მესამე თარაზულ რიგზე 0,76 მმ (No. 22 კალიბრის გალვანიზებული ფურცლოვანი ლითონი) გოფრირებული ლითონის სამაგრებით.	—	—	15	—

	5-1.5	ერთი 10 სმ ერთეული მაქსიმუმ 25% გულიანი 1,9 სმ თაბაშირის დუღაბით ერთ მხარეს.	—	—	12	—
	5-1.6	ერთი 10 სმ ერთეული ორი უჯრედით კედლის სისქეში, მაქსიმუმ 22% გულით.	—	—	—	10
	5-1.7	ერთი 10 სმ ერთეული მაქსიმუმ 30% გულიანი 1,9 სმ ვერმიკულიტიანი თაბაშირის დუღაბით ერთ მხარეს.	—	—	11,4	—
	5-1.8	ერთი 10 სმ ერთეული მაქსიმუმ 39% გულიანი 1,9 სმ თაბაშირის დუღაბით ერთ მხარეს.	—	—	—	11,4
6. თაბაშირის მასიური ბათქაში	6-1.1	1,9 სმ × 1,4 მმ (No. 16 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) შვეული ცივად დახვეული არხები, 40 სმ დაშორებით ცენტრიდან, 1,2 კგ ბრტყელი ლითონის ბადით, რომელიც გამოიყენება ერთ მხარეს და მაგრდება 1,24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულით 15 სმ დაშორებით. თაბაშირის ბათქაში თითოეულ მხარეს, თაბაშირისა და ქვიშის ნარევი 1:2 თანაფარდობით.	—	—	—	5[დ]
	6-1.2	1,9 სმ × 1,3 მმ (No. 16 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) ცივად დახვეული არხები, 40 სმ დაშორებით ცენტრიდან, 1,2 კგ ბრტყელი ლითონის ბადით, რომელიც გამოიყენება ერთ მხარეს და მაგრდება 1,24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულით 150 მმ დაშორებით. პერლიტიანი ან ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში თითოეულ მხარეს. სამფენიანი სამუშაოს დროს, მეორე ფენისათვის განკუთვნილ ბათქაშის ნარევში თაბაშირის წილი არ უნდა აღემატებოდეს 45,4 კილოგრამს 0,07 მ^3-ზე, 1 სთ სისტემისთვის.	—	—	6,4[დ]	5[დ]
	6-1.3	1,9 სმ × 1,4 მმ (No. 16 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) შვეული ცივად დახვეული არხები, 40 სმ დაშორებით ცენტრიდან, 9,5 მმ თაბაშირიანი ბადით, რომელიც გამოიყენება ერთ მხარეს და მაგრდება ფურცლოვანი ლითონის მომჭერებით. თაბაშირის ბათქაში თითოეულ მხარეს, თაბაშირისა და ქვიშის ნარევი 1:2 თანაფარდობით.	—	—	—	5[დ]
		დგარების გარეშე,მთელ სიგრძეზე 12,5 მმ თაბაშირის ფილითა და თაბაშირის ბათქაშით თითოეულ მხარეს. თაბაშირისა და ქვიშის				

	6-2.1	ბათქაშის ნარევი 1:1 თანაფარდობით ნაფხაჭნი ფენისთვისდა 1:2 თანაფარდობით გრუნტის ფენისთვის.	—	—	—	5დ
	6- 2.2	დგარების გარეშე, 12,7 მმ თაბაშირის სწორი ბადით მთელ სიგრძეზე და პერლიტიანი ან ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაშით თითოეულ მხარეს.	—	—	6,4დ	5დ
	6-2.3	ტიხარი დგარების გარეშე, 9,5 მმ ამობურცული ლითონის ბადით, რომელიც შვეულად მაგრდება შვერილების მომიჯნავედ და მაგრდება ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით No. 18 კალიბრის მავთულის სამაგრებით, თითორული მხრიდან თაბაშირის ბათქაში, თაბაშირისა და ქვიშის ნარევი 1:2 თანაფარდობით.	—	—	—	5დ
7. მაგარი პერლიტი და პორტლანდცემენტი	7-1.1	პორტლანდცემენთან არეული პერლიტი, თანაფარდობით: 0,085 მ^3 პერლიტი 45,4 კგ პორტლანდცემენტთან. დატანა ხდება ხელსაწყოთი დგარების გვერდზე მოთავსებულ 3,8 სმ × 1,5 მმ ზომის ბადეზე (No. 17 B.W. კალიბრი), რომლის ქვეშაც მოთავსებულია მავთულისგან დაწნული ბადე, რომელიც დამაგრებულია მავთულით ფერმის 10 სმ სიღრმის ფოლადის დგარებზე ცენტრიდან 40 სმ დაშორებით. 1,24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) გალვანიზებული ფოლადის მავთულის სამაგრები 15 სმ ცენტრიდან შვეულად.	—	—	8დ	—
8. მასიური სუფთა მერქანბოჭკოვანი თაბაშირის ბათქაში	8-1.1	1,9 სმ × 1,4 მმ (No. 16 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) ცივად დახვეული არხები ცენტრიდან 300 მმ, ერთ მხარეზე 1,14 კგ ბრტყელი ლითონის ბადით, რომელიც მაგრდება1.24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულით 15 სმ დაშორებით. სუფთა თაბაშირის ბათქაში ყველა მხარეს.	—	—	5დ	—
9. მასიური კედლის ფილის ტიხარი	9-1.1	12,5 მმ X ტიპის თაბაშირის ფილის ერთი ფენა მთელ სიგრძეზე, ლამინირებული ყველა მხარეს 2,5 სმ V-კიდიანი თაბაშირის ფილით, რომელიც შეიცავს ლამინირებისათვის საჭირო შენაერთს. გარეთა ფენის შვეული გადაბმები და ფილა ზიგზაგისებურად განლაგებული სულ მცირე, 2,5 სმ-ზე.	—	—	5დ	—

10. ღრუტანიანი (დგარების გარეშე) თაბაშირის კედლის ფილის ტიხარი	10-1.1	1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილისე ერთი ფენა მთელ სიგრძეზე, ორივე მხარეს მიმაგრებული ზედა და ქვედა ლითონის ღარებზე, რომლებიც ყველა მხრიდან ლამინირებულია მთელ სიგრძეზე 2,5 სმ × 15 სმ ზომის ზოლებად დაჭრილი თაბაშირის გულიანი ფილებით, ცენტრიდან 5 სმ დაშორებით და შეიცავს ლამინირებისათვის საჭირო შენაერთს. ზოლები თავსდება გარეთა ფენების შვეული გადაბმების ცენტრში, ხოლო გადაბმები ზიგზაგისებურად 60 სმ დაშორებებით მოპირდაპირე მხარეებზე. ზოლების დაშორება შეიძლება 15 სმ მანძილით თავიდან და ძირიდან.	—	—	—	5,7[დ]
	10-1.2	2,5 სმ თაბაშირის ჩვეულებრივი V-კიდიანი ქვესადები ფილა მთელ სიგრძეზე, რომელიც ორივე მხარეს მიმაგრებულია ზედა და ქვედა ლითონის ღარებზე ლურსმნებით ან 40 მმ მშრალი კედლისთვის განკუთვნილი ხრახნებით ცენტრიდან 60 სმ. მინიმალური სიგანე 4,1 სმ. 1,25 სმ ზომის თაბაშირის ჩვეულებრივი ფილა, გამოყენებული გარეთა პირად, მთელ სიგრძეზე ლამინირდება ქვესადები ფილის გარეთა პირებზე ლამინირებისათვის საჭირო შენაერთის საშუალებით.	—	—	11,8[დ]	—
11. არაწვადი დგარები -შიგა	11-1.1	82 მმ × 1.2 მმ (No. 18 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) ფოლადის დგარები ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით. 1,6 სმ თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე ყველა მხრიდან. ბათქაშის შემადგენლობა: თაბაშირისა და ქვიშის ნარევი 1:2 თანაფარდობით.	—	—	—	12[დ]
	11- 1.2	86 მმ × 1,4 მმ (No. 16 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) დგარები, რომე ლიც მაგრდება ლურსმნებით ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით. 1,6 სმ სუფთა თაბაშირის მერქან-ბოჭკოვანი ბათქაში ყველა მხარეს დგარებზე 6დ ჩვეულებრივი ლურსმნებით ცენტრიდან 20 სმ დაშორებით დამაგრებული ლითონის ბადის 9,5 მმ ძელებზე. ლურსმნები შედის 32 მმ სიღრმეზე და შემდეგ იღუნება.	—	—	14	—
		10 სმ × 1,2 მმ (No. 18 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) არხის ფორმის ფოლადის				

ტიხარი ყველა მხრიდან ბათქაშით	11-1.3	დგარები 40 სმ ცენტრიდან. ყველა მხრიდან დრეკადი მომჭერები, რომლებიც მოჭერილია შვეულად დგარის შვერილზე 40 სმ დაშორებით, 6,4 მმ ზომის წვრილი ძელები, რომლებიც გაყრილია ან მავთულითაა დამაგრებული მომჭერების ყულფში, წვრილ ძელებზე მავთულით დამაგრებული ლითონის ბადე 15 სმ ინტერვალებით, 2,5 სმ პერლიტიანი თაბაშირის ბათქაში, ყველა მხარეს.	—	19[დ]	—	—
	11-1.4	64 მმ × 1,2 მმ (No. 18 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) ფოლადის დგარები ცენტრიდან 40 სმ დაშორებით. მერქან-ბოჭკოვანი თაბაშირის ბათქაში, თაბაშირისა და ქვიშის ნარევი 1:1 თანაფარდობით დადებული 0,34 კგ ლითონის ბადეზე, რომელიც მავთულითაა დამაგრებული დგარზე ყველა მხარეს. 1,9 სმ ბათქაში გამოიყენება ყველა მხარეს, მოსაპირკეთებელი ფენის ჩათვლით.	—	—	10,8[დ]	—
12. ხის დგარები შიგა ტიხარი ყველა მხრიდან ბათქაშით	12-1.1[მ,ნ]	5 სმ × 10 სმ ხის დგარები, დაშორებული 40 სმ ცენტრიდან, 1,6 სმ თაბაშირის ბათქაშით ლითონის ბადეზე. ბადე მაგრდება 4დ ჩვეულებრივი, გადაღუნული ლურსმნებით ან No. 14 კალიბრის 32 მმ × 1,9 სმ სისქის გვირგვინის მქონე კავებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 15 სმ ბათქაშის ნარევი 1:11/2 ნაფხაჭნი ფენისთვის და 1:3 გრუნტის ფენისთვის, თაბაშირი ქვიშის შემვსებთან.	—	—	—	13
	12-1.2[მ]	5 სმ × 10 სმ ხის დგარები 40 სმცენტრიდან ლითონის ბადით და 2,2 სმ სუფთა მერქან-ბოჭკოვანი თაბაშირის ბათქაშით ყველა მხარეს. ბადე მაგრდება 6დ ჩვეულებრივი ლურსმნებით, ცენტრიდან 18 სმ. ლურსმნები ჩადის 3,2 სმ სიღრმეზე და შემდეგ იღუნება.	—	—	14[დ]	—
	12-1.3[მ]	5 სმ × 10 სმ ხის დგარები 40 სმ ცენტრიდან 9,6 მმ პერფორირებული ან სწორი თაბაშირის ბადით და 1,25 სმ თაბაშირის ბათქაშით ყველა მხარეს. ბადე მაგრდება 2,9 სმ × No. 13 კალიბრის × 7,5 მმ ზომის თავიანი მშრალი ბათქაშის/ბათქაშის ფილისთვის განკუთვნილი ცისფერი ლურსმნებით, ცენტრიდან 10 სმ დაშორებით. ბათქაში წარმოადგენს თაბაშირისა და ქვიშის შემავსებლის ნარევს 1:2 თანაფარდობით.	—	—	—	13,3

	12-1. 4[მ]	5 სმ × 10 სმ ხის დგარები 40 სმ ცენტრიდან 9,5 მმ X ტიპისთაბაშირის ბადით და 1,25 სმ თაბაშირის ბათქაშით ყველა მხარეს. ბადე მაგრდება 29 მმ × No. 13 კალიბრის × 7,5 მმ ზომის თავიანი მშრალი ბათქაშის/ბათქაშის ფილისთვის განკუთვნილი ცისფერი ლურსმნებით, ცენტრიდან 12,7 სმ დაშორებით. ბათქაში წარმოადგენს თაბაშირისა და ქვიშის შემავსებლის ნარევს 1:2 თანაფარდობით.	—	—	—	13,3
13. არაწვადი დგარები -შიგა ტიხარი ყველა მხრიდან თაბაშირის კედლის ფილით	13-1.1	0,5 მმ (No. 25 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) არხის ფორმის დგარები 60 სმ ცენტრიდან, ერთი ფენა 15,9 მმ X ტიპის თაბაშირის ფილისაე მთელ სიგრძეზე, მიკრული შვეულად 2,5 სმ სიგრძის No. 6 მშრალი კედლისთვის განკუთვნილი ხრახნებით თითოეულ დგარზე. ხრახნები არის პერიმეტრის გარშემო ცენტრიდან 20 სმ დაშორებით და შუალედურ დგარზე 30 სმდაშორებით. ფილა შეიძლება დაიგოს თარაზულად, თუ მაგრდება 9 სმ დგარზე და თარაზული გადაბმები განლაგებულია ზიგზაგისებურად მოპირდაპირე მხარეს მდებარე გადაბმების მიმართ. თარაზულად დასამაგრებელი ხრახნები ცენტრიდან დაშორებული უნდა იყოს 20 სმ შვეული კიდეებიდან და 30 სმშუალედური დგარიდან.	—	—	—	7,3[დ]
	13-1.2	0,5 მმ (No. 25 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი)არხის ფორმის დგარები 640 მმ ცენტრიდან, ერთი ფენა 12,7 მმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილისაემთელ სიგრძეზე, დამაგრებული შვეულად ყველა მხრიდან. პირველი ფენა მაგრდება 2,5 სმ სიგრძის No. 6 მშრალი კედლისთვის განკუთვნილი ხრახნებით პერიმეტრის გარშემო 20 სმ დაშორებით ცენტრიდან და შუალედურ დგარზე 30 სმდაშორებით ცენტრიდან. მეორე ფენა პირველ ფენასთან იბმება ერთი დგარის ზომის შვეული გადაბმით, 40 მმ სიგრძის, No. 6 მშრალი კედლისთვის განკუთვნილი ხრახნების გამოყენებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 230 მმ-ით და განლაგებულია შვეული გადაბმების გასწვრივ, 30 სმცენტრიდან შუალედურ დგარებთან და 60 სმ ცენტრიდან ზედა და ქვედა ღარების გასწვრივ.	—	—	9[დ]	—
		1,4 მმ (No. 16 კალიბრის				

	13-1.3	ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) ლურსმნებით დასამაგრებელი ლითონის დგარებიე 60 სმ ცენტრიდან 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილისაემთელ სიგრძეზე, დამაგრებული შვეულად და ლურსმნებით დამაგრებული 180 მმ ცენტრიდან 6დ ცემენტის საფარიანი ჩვეულებრივი ლურსმნებით. დგარების გასწვრივ, შვეულ შეპირიპირებულ გადაბმებთან ლურსმნებთან ერთად გამოიყენება დამჭერი გირაგები.	—	—	—	12,4
14. ხის დგარები შიგა ტიხარი ყველა მხრიდან თაბაშირის კედლის ფილით	14-1.1თ,ნ	5 სმ × 10 სმ ხის დგარები 40 სმ ცენტრიდან 9,6 მმ თაბაშირისკედლისფილისე 2 ფენით ყველა მხარეს, 4დმოცემენტებული ან მოსაპირკეთებელი ფილის ლურსმნები 20 სმ ცენტრიდან პირველ ფენაზე, 5დ მოცემენტებულიო ან მოსაპირკეთებელი ფილისლურსმნები 20 სმ ცენტრიდან მეორე ფენაზე, ფენებს შორის შემაწებებელი ნაერთით, გადაბმები ზიგზაგისებური. პირველი ფენა იდება მთელ სიგრძეზე შვეულად, მეორე ფენა კი თარაზულად ან შვეულად.	—	—	—	12,7
	14-1.2მ,ნ	5 სმ × 10 სმ ხის დგარები 40 სმ ცენტრიდან 12,7 მმ თაბაშირის მოსაპირკეთებელი ფილისე 2 ფენით, რომლებიც დევს ყველა მხარესლ შვეულად ან თარაზულად, გადაბმები ზიგზაგისებურია. სალურსმნე ფენა 5დან მოსაპირკეთებელი ფილისოლურსმნებით 20 სმ ცენტრიდან წინა ფენა 8დმოცემენტებულიან მოსაპირკეთებელი ფილისოლურსმნებით 20 სმ ცენტრიდან.	—	—	—	14
	14-1.3მ,ნ	5 სმ × 10 სმ ხისდგარები 60 სმ ცენტრიდან 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის მოსაპირკეთებელი ფილითე, რომელიც დევს შვეულად ან თარაზულად დადამაგრებულია 6დ მოცემენტებულიოან მოსაპირკეთებელი ფილისო ლურსმნებით 180 მმ ცენტრიდან და კიდურა გადაბმები მოთავსებულია სალურსმნე სტრუქტურულ ნაწილებზე. ზიგზაგისებური გადაბმები ყველა მხარეს.	—	—	—	12
		5 სმ × 10 სმ ცეცხლმედეგობაზე დამუშავებული ხის მასალის დგარები, რომლებიც ცენტრიდან				

	14-1.4[მ]	დაშორებულია 60 სმ და რომლის ერთი ფენა 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის მოსაპირკეთებელიფილისააე, რომელიც გამოყენებულია მოსაპირკეთებელ მუყაოსთან ერთად (გრძელი მხარე), დგარის პარალელურია. მოსაპირკეთებელი ფილა მაგრდება 6დ მოცემენტებულიოან მოსაპირკეთებელი ფილისნ ლურსმნებით 18 სმ დაშორებით ცენტრიდან.	—	—	—	12[დ]
	14-1.5[მ,ნ]	5 სმ × 10 სმ ხის მასალის დგარები 40 სმ ცენტრიდან 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილით[ე] ყველა მხარეს. საფუძვლის ფენები იდება შვეულად და დამაგრებულია 6დ მოცემენტებულიოან მოსაპირკეთებელი ფილისოლურსმნებით 230 მმ დაშორებით ცენტრიდან. წინა ფენა იდება შვეულად ან თარაზულად და მაგრდება 8 დ მოცემენტებული ან მოსაპირკეთებელი ფილისოლურსმნებით 178 მმ ცენტრიდან. ლურსმნის წებოსგამოყენების შემთხვევაში, საფუძვლის ფენები მაგრდება 15 სმ ცენტრიდან. წინა ფენებზე გამოიყენება მოსაპირკეთებელი ფილის ნებადართული საფარი, რომელიც მაგრდება ლურსმნებით ცენტრიდან 300 მმ.		—	15	—
	14-1.6	5 სმ × 7,6 სმ ცეცხლმედეგობაზე დამუშავებული ხის მასალის დგარები, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 60 სმ-ით.	—	—	—	9[დ]
	15-1.1[მ,ნ]	გარე ზედაპირი 1,9 სმ თარაზული შეფიცვრით 12,5 მმ თაბაშირის ფენილზე 5 სმ × 10 სმ ხის დგარებზე ცენტრიდან 40 სმ, შიგა ზედაპირი მუშავდება იმგვარად, როგორც აუცილებელია 1 სთ ხარისხის მქონე გარე ან შიგა 5 სმ × 10 სმ ხის დგარი ტიხრებისთვის. თაბაშირის ფენილი მაგრდება 45,5 მმ ″ × No. 11 კალიბრის 11 მმ თავიანი გალვანიზებული ლურსმნებით ცენტრიდან 20 სმ სამოსი მაგრდება 7დ გალვანიზებული სწორი ლურსმნებით, რომელთაც ჩვეულებრივი ლურსმნების ზომის თავი აქვს, მაგრამ უფრო წვრილფეხიანია.	—	—	—	ცვალებადი
		5 სმ × 10 სმ ხის დგარები 40 სმ ცენტრიდან ლითონის ბადით და1,9 სმ ცემენტის ბათქაშით ყველა მხარეს. ბადე მაგრდება ცენტრიდა ნ178 მმ				

15-1.2[მ,ნ]	ნდჩვეულებრივილურსმნებით, რომლებიც ჩასულია სულ მცირე, 2,5 სმ სიღრმეში და შემდეგ გადაღუნულია. ბათქაშის ნარევი ნაფხაჭნი ფენისთვის 1:4, ხოლო გრუნტის ფენისთვის 1:5. მოპირკეთება მოცულობის მიხედვით, ცემენტი-ქვიშასთან/ქვიშაცემებტი.	—	—	—	9
15-1.3[მ,ნ]	5 სმ × 10 სმ ხის დგარები 40 სმცენტრიდან 2,2 სმ ცემენტის ბათქაშით (გაზომილიდგარის წინა მხრიდან) გარე ზედაპირზე, შიგა ზედაპირი კი მუშავდება იმგვარად, რომ აკმაყოფილებდეს შიგა ხის მასალის დგარიანი ტიხრების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, რომლებიც მოცემულია ამ ცხრილში. ბათქაშისთვის ცემენტისა და ქვიშის ნარევი 1:4 თანაფარდობით ნაფხაჭნი ფენისათვის, ხოლო გრუნტის ფენისთვის 1:5 თანაფარდობით.	—	—	—	ცვალებადი
15-1.4	9 სმ No. 16 კალიბრის არაწვადი დგარები 40 სმ ცენტრიდან 2,2 სმ ცემენტის ბათქაშით (გაზომილი დგარების წინა მხრიდან) გარე ზედაპირზე, შიგა ზედაპირი კი მუშავდება იმგვარად, რომ აკმაყოფილებდეს შიგა, არამზიდი, არაწვადი დგარებიანი ტიხრების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, რომლებიც მოცემულია ამ ცხრილში. ბათქაშისთვის ცემენტისა და ქვიშის ნარევი 1:4 თანაფარდობით ნაფხაჭნის ფენისათვის, ხოლო გრუნტის ფენისთვის 1:5 თანაფარდობით.	—	—	—	ცვალებადი[დ]
15-1.5[ნ]	5,7 სმ × 95 მმ ტიპის მოსაპირკეთებელი აგური ღრუ გულით 12,5 მმ თაბაშირის ფენილზე 5 სმ × 10 სმ ხის დგარები ცენტრიდან 40 სმ გარე ზედაპირზე და 1,6 სმ X ტიპის მოსაპირკეთებელი ფილაე შიგა ზედაპირზე. ფენილი იგება თარაზულად ან შვეულად ისე, რომ შვეული გადაბმები მოხვდეს დგარების თავზე და მაგრდება 4,45 სმ No. 11 კალიბრის 1,1 სმ (დიამეტრის) თავიანი გალვანიზებული ლურსმნებით. მოსაპირკეთებელი ფილის შიგა ფენა თავსდება თარაზულად და შვეულად და მაგრდება 20 სმ ცენტრიდან 6დ მოცემენტებულიოან მოსაპირკეთებელი ფილისო ლურსმნებით. კედლის ფილის გარეთა ფენა თავსდება ჰორიზონტალურად ან შვეულად და მაგრდება 20 სმ ცენტრიდან 8დმოცემენტებულიოან	—	—	25,4	—

		მოსაპირკეთებელი ფილისოლურსმნებით. ყველა გადაბმა ზიგზაგისებურია შვეულ გადაბმებთან დგარების თავზე. გარეთა ფენის გადაბმებზე დადებულია ზონარი და დამუშავებულია ნაერთით. ლურსმნების თავები დაფარულიაშემაერთებელი ნაერთით 8.9 მმ (No. 20 კალიბრის გალვანიზებული ფურცლოვანი) გოფრირებული გალვანიზებული ფოლადის კედლის სამაგრები 1,9 სმ × 17 სმ დამაგრებული ყველადგარზე ორი მოცემენტებულიოან მოსაპირკეთებელი ფილისო 8დლურსმნებით აგურების ყოველ მეექვსე თარაზულ რიგზე.				
	15-1.6[მ,ნ]	5,7 სმ × 9,5 სმ ტიპის მოსაპირკეთებელი აგური ღრუ გულით 1,25 სმ თაბაშირის ფენილზე 5 სმ × 10 სმ ხის დგარები ცენტრიდან 40 სმ გარე ზედაპირზე და 16 სმ X ტიპის მოსაპირკეთებელი ფილაე შიგა ზედაპირზე. ფენილი იგება თარაზულად ან შვეულად ისე, რომ შვეული გადაბმები მოხვდეს დგარების თავზე და მაგრდება 4,45 სმ No. 11 კალიბრის 11 მმ (დიამეტრის) თავიანი გალვანიზებული ლურსმნებით. მოსაპირკეთებელი ფილის შიგა ფენა თავსდება თარაზულად და შვეულად და მაგრდება 20 სმ ცენტრიდან 6დმოცემენტებულიოან მოსაპირკეთებელი ფილისო ლურსმნებით. კედლის ფილის გარეთა ფენა თავსდება ჰორიზონატალურად ან შვეულად და მაგრდება 20 სმ ცენტრიდან 8დმოცემენტებულიოან მოსაპირკეთებელი ფილისოლურსმნებით. ყველა გადაბმა ზიგზაგისებურია შვეულ გადაბმებთან დგარების თავზე. გარეთა ფენის გადაბმებზე დადებულია ზონარი და დამუშავებულია ნაერთით. ლურსმნების თავები დაფარულიაშემაერთებელი ნაერთით 8,9 მმ (No. 20 კალიბრის გალვანიზებული ფურცლოვანი) გოფრირებული გალვანიზებული ფოლადის კედლის სამაგრები 1,9 სმ × 17 სმ დამაგრებული ყველადგარზე ორი მოცემენტებულიოან მოსაპირკეთებელი ფილისო 8დლურსმნებით აგურების ყოველ მეექვსე თარაზულ რიგზე.	—	—	21	—
		5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 40 სმ ცენტრიდან. გარე მოპირკეთებას აქვს				

15. გარე ან შიგა კედლები	15-1.7[მ,ნ]	შვეულად მოთავსებული 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფენილის ერთი ფენა, რომელიც დამაგრებულია გადაბმებთან 6დ ლურსმნებით 20 სმ დაშორებით ცენტრიდან, ხოლო ყველა სხვა ადგილას 30 სმდაშორებით ცენტრიდან 8დ 15 სმ სიგრძის ლურსმნებით, რომელთაც თავები ჩვეულებრივი ლურსმნის ზომის აქვს, ფეხები კი წვრილი. შემდეგ იდება სათანადო სამშენებლო მუყაო და მასზე 2,5 სმ × No. 18 კალიბრის გარე წიბოვანი ბადე, რომელიც მაგრდება თითოეული დგარის გასწვრივ 20 სმ × 64 მმ სიგრძის გალვანიზებული სახურავის ლურსმნებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით. შემდეგ დაიტანება ცემენტის ბათქაში, რომელიც შედგება 1,25 სმ ნაფხაჭნის, შემკვრელი ელემენტისა და 1,25 სმ გრუნტის ფენისგან, რომელზეც ბოლოს იდება მოსაპირკეთებელი ფენა. ნაფხაჭნი ფენის ნარევი შედგება ცემენტისა და ქვიშისგან პროპორციით 1:3, რასაც თითო ცემენტის ტომარაზე ემატება 4,54 კგ დაშლილი კირი და 1.36 კგ სათანადო დანამატები ან მინარევები. გრუნტის ფენის ნარევი შედგება ცემენტისა და ქვიშისგან პროპორციით 1:4, რასაც ემატება ნაფხაჭნის ფენაში გამოყენებული რაოდენობის დანამატები ან მინარევები. ინტერიერი იფარება 9,5 მმ თაბაშირის ბადით, რომლის ჰექსაგონალური ბადე 2,5 სმ 0,89 მილიმეტრია (No. 20 B.W. კალიბრი), 8 მმ დაწნული მავთულის ბადით და 2,5 სმ პერლიტის ან ვერმიკულიტის თაბაშირის ბათქაშით. ბადე მაგრდება 2,86 სმ × No. 13 კალიბრის 7,5 მმ თავიანი ბათქაშის ფილის მიწებებული ლურსმნებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 12,7 სმ ბადე მაგრდება 4,4 სმ × No. 12 კალიბრის 9.5 მმ თავიანი ლურსმნებით 9.5 მმ, რომელთაც აქვს საცობები, ცენტრიდან 20 სმ ბათქაშის ნარევში თაბაშირის რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 45 კგ 0.07 მ3-ზე შემავსებელთან.	—	—	22,2	—
		5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 40 სმ ცენტრიდან. გარე მოპირკეთებას აქვს შვეულად მოთავსებული 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფენილის ერთი ფენა, რომელიც დამაგრებულია გადაბმებთან 20 სმ დაშორებით ცენტრიდან, ხოლო ყველა სხვა ადგილას 30 სმდაშორებით				

	15-1.8[მ,ნ]	ცენტრიდან 6დ ლურსმნებით, რომელთაც თავები ჩვეულებრივი ლურსმნის ზომის აქვს, ფეხები კი წვრილი. შემდეგ იდება სათანადო სამშენებლო მუყაო, რომელსაც ედება 12,5 მმ × No. 17 კალიბრი გარე წიბოვანი ბადე, რომელიც მაგრდება თითოეული დგარის გასწვრივ 20 სმ 64 მმ სიგრძის გალვანიზებული სახურავის ლურსმნებით ცენტრიდან 15 სმ. შემდეგ იდება ცემენტის ბათქაში, რომელიც შედგება 12,.5 მმ ნაფხაჭნისა და 12,5 მმ გრუნტის ფენებისგან. ბათქაში შეიძლება დაიდოს ხელსაწყოს გამოყენებით. ნაფხაჭნი ფენის ნარევი შედგება პლასტიკური ცემენტისა და ქვიშისგან პროპორციით 1:4. გრუნტის ფენის ნარევი შედგება პლასტიკური ცემენტისა და ქვიშისგან პროპორციით 1:5. ინტერიერი იფასება 9,5 მმ მშრალი ბათქაშით, რომელიც იდება No. 20 კალიბრის მავთულით დაწნულ 2,5 სმ ჰექსაგონალურ ბადეზე, რომელიც გამოწეულია 8 მმ-ით და შემდეგ იფარება 2,5 სმ პერლიტიანი ან ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაშით. ბადე მაგრდება 29 მმ × No. 13 კალიბრის 7.5 მმ თავიანი ბათქაშის ფილის მიწებებული ლურსმნებით ცენტრიდან 127 მმ დაშორებით. ბადე მაგრდება 44 მმ × No. 12 კალიბრის 9,5 (დიამეტრის) მმ თავიანი ლურსმნებით, რომელთაც აქვთ 9,5 მმ საცობები, ცენტრიდან 20 სმ დაშორებით. ბათქაშის ნარევში თაბაშირის რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს 45,4 კგ 0,07 მ^3-ზე შემავსებელთან.	—	—	22,2	—
	15-1.9	10 სმ No. 18 კალიბრის, არამზიდი ლითონის დგარები, 40 სმ ცენტრიდან, 2,5 სმ პორტლანდცემენტისა და კირის ბათქაშით [გაზომილი 0,34 კგ გავრცელებული ლითონის ბადის უკანა მხრიდან] გარე ზედაპირზე. შიგა ზედაპირი უნდა დაიფაროს 2,5 სმ თაბაშირის ბათქაშით, რომელიც იდება 0,34 კგ გავრცელებულ ლითონის ბადეზე. ბათქაშში თაბაშირისა და ქვიშის პროპორცია ნაფხაჭნი ფენისთვის არის 1:2, ხოლო გრუნტის ფენისთვის 1:3. ტიხარის ერთ მხარეს ედება ბადე, რომელიც დამჭერით მაგრდება 6.4 მმ დიამეტრის მქონე წვრილ ძელებზე, რომლებიც ეყრდნობა No. 20 კალიბრის ლითონის მომჭერებს, რომლებიც შვეულადაა განლაგებული დგარის ორივე მხარეს ცენტრიდან 40 სმ დაშორებით.	—	—	16,5[დ]	—

	დგარებს შორის უნდა მოთავსდეს 76 მმ სისქის მინერალური ბოჭკოვანი საიზოლაციო ვატინები.				
15-1.10	ფოლადის დგარები 1,5 სმ სისქის, 10 სმ სიღრმის ან 15 სმ ცენტრებიდან 40 სმ ან 60 სმ დაშორებით, გარე მხარეს 12,7 მმ მინაბოჭკოვანი არმირებული ბეტონით. მინაბოჭკოვანი არმირებული ბეტონი მაგრდება დრეკადი ანკერებით ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით, 12,7 სმ ფეხით, რომელიც უნდა შედუღდეს დგარებზე ორი 12,7 მმ -სიგრძის შედუღების ნაკერით მომრგვალებულ და სწორ ელემენტებს შორის, და 10 სმ ფეხით, რომელიც მაგრდება მინაბოჭკოვან არმირებულ ბეტონზე 1,6 სმ სისქის შემაერთებელი ბალიშებით, რომლებიც ვრცელდება 64 მმ დრეკადი ანკერის ტერფის მიღმა ორივე მხარეს. შიგა ზედაპირს უნდა ჰქონდეს 12,7 მმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილის ორი ფენა. კედლის ფილის პირველი ფენა უნდა დამაგრდეს 2,5 სმ სიგრძის შ ტიპის საყვირის ფორმის ხრახნებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 60 სმ, ხოლო მეორე ფენა მაგრდება 44 მმ სიგრძის S ტიპის ხრახნებით, ცენტრიდან 30 სმდაშორებით. ღრუ უნდა ამოივსოს 127 მმ-ის 64 კგ/მ^3 (ნომინალურად) მინერალური ბოჭკოს ქეჩით. მინაბოჭკოთი არმირებულიბეტონს აქვს 38 მმ ღრუები, რაც ამოვსებულია მინერალური ბოჭკოთი და დაგმანულია გარე მხრიდან.	—	—	16,5	—
15-1.11	ფოლადის დგარები 1,5 მმ სისქის, 10 სმ სიღრმის ან 15 სმ ცენტრიდან 40 სმ ან 60 სმ დაშორებით, შესაბამისად, 1,27 სმ მინაბოჭკოვანი არმირებული ბეტონით გარე ზედაპირზე. მინაბოჭკოვანი არმირებული ბეტონი მაგრდება დრეკადი ანკერებით ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით, 12,7 სმ (სიგრძის)ფეხით, რომელიც უნდა შედუღდეს დგარებზე ორი 1,27 სმ-ნაკერით მომრგვალებულ და სწორ ელემენტებს შორის, და 10 სმ ტერფით, რომელიც მაგრდება მინაბოჭკოვან არმირებულ ბეტონზე 1,6 სმ სისქის შემაერთებელი ბალიშებით, რომლებიც ვრცელდება 64 მმ დრეკადი ანკერის ტეფის მიღმა ორივე მხარეს. შიგა ზედაპირს უნდა ჰქონდეს 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილის ერთი ფენა, რომელიც მაგრდება 3,2 სმ -სიგრძის შ ტიპის საყვირის ფორმის ხრახნებით	—	—	—	15,6

	ცენტრიდან 30 სმდაშორებით. ღრუ უნდა ამოივსოს 12,7 სმ-ის 64 კგ/მ^3 (ნომინალურად) მინერალური ბოჭკოს ქეჩით. მინაბოჭკოვან არმირებულ ბეტონს აქვს 3,8 სმ ღრუები, რაც ამოვსებულია მინერალური ბოჭკოთი და დაგმანულია გარე მხრიდან.				
15-1.12	5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 40 სმ–ზე ორმაგი ზედა ფირფიტებით, ერთი ქვედა ფირფიტა; შიგაა და გარე მხარეები, დაფარული 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილით, 10 სმ სიგანის, გამოყენებული თარაზულად ან შვეულად, შვეული ბმულებით დგარების თავზე და დამაგრებული S ტიპის უდუღაბო კედლის ხრახნებით ცენტრიდან 5,7 სმ-ზე.ღრუ უნდა ამოივსოს 14 სმ მინერალური ქეჩის იზოლაციით.	—	—	—	17
15-1.13	5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 40 სმ–ზე ორმაგი ზედა ფირფიტებით, ერთი ქვედა ფირფიტა; შიგაა და გარე მხარეები, დაფარული 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილით, 10 სმ სიგანის, განთავსებული შვეულად, ყველა გადაბმით კარკასის ან ბლოკირების თავზე და დამაგრებული 5,7 სმ–ით. შ ტიპის მშრალი კედლის ხრახნები ცენტრიდან 30 სმდაშორებით. R-19 მინერალური ბოჭკოს იზოლაცია, ჩადებული დგარის ღრუში.	—	—	—	17
15-1.14	5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 40 სმ–ზე ორმაგი ზედა ფირფიტებით, ერთი ქვედა ფირფიტა; შიგაა და გარე მხარეები, დაფარული 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილით, 10 სმ სიგანის, გამოყენებული თარაზულად ან შვეულად, შვეული ბმულებით დგარის თავზე და დამაგრებული 5,7 სმ–ით. S ტიპის მშრალი კედლის ხრახნები ცენტრიდან 18 სმ დაშორებით.	—	—	—	17
15-1.15	5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 40 სმ–ზე ორმაგი ზედა ფირფიტებით, ერთი ქვედა ფირფიტა; შიგაა და გარე მხარეები, დაფარული 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილით და ფიცარფენილით, შესაბამისად, 10 სმ სიგანის, გამოყენებული თარაზულად ან შვეულად, შვეული გადაბმებით დგარების თავზე და დამაგრებული 5,7 სმ-ით. S ტიპის მშრალი/უდუღაბო კედლის ხრახნები ცენტრიდან 30 სმდაშორებით. ღრმული უნდა ამოივსოს 8,9 სმ მინერალური თექის იზოლაციით.	—	—	—	

	15-1.16	5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 60 სმ–ზე ორმაგი ზედა ფირფიტებით, ერთი ქვედა ფირფიტა; შიგაა და გარე მხარეები, დაფარული 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის მოსაპირკეთებელი ფილით, 10 სმ სიგანის, გამოყენებული თარაზულად, შვეული გადაბმით დგარების თავზე. საფუძვლის ფენა დამაგრებული 5,7 სმ შ ტიპის მშრალი/უდუღაბო კედლის ხრახნებით ცენტრიდან 20 სმ დაშორებით და წინაპირის შრე დამაგრებული S ტიპის მშრალი/უდუღაბო კედლის ხრახნებით ცენტრიდან 20 სმ-ის დაშორებით, კედლის ფილის გადაბმები დაფარული პერფოლენტით და შემაერთებელი ნარევით, დამჭერების თავები, დაფარულიშემაერთებელი ნარევით. ღრმული უნდა ამოივსოს 14 სმ მინერალური თექის იზოლაციით.	—	—	—	
	15-2.1დ	9 სმ №16 კალიბრის ფოლადის დგარები ცენტრიდან 60 სმ-ის დაშორებით ან 5 სმ × 10 სმ ხის დგარები ცენტრიდან 60 სმ-ის დაშორებით. ლითონის ბადე, მიმაგრებული დგარების გარე მხარეს უდუღაბო კედლის სულ მცირე, 2,5 სმ სიგრძის №6 ხრახნებით ცენტრიდან 15 სმ-ის დაშორებით და დაფარული სულ მცირე, 1,9 სმ სისქის პორტლანდ ცემენტის ბათქაშით. თხელი საფარი თიხის ან თიხიანი ფიქალის აგურების ერთეულები, ჩვეულებრივი წყობით დაგებული 1405.10 ქვეთავის შესაბამისად. პორტლანდცემენტის ბათქაშის, დუღაბისა და აგურის ერთეულების თხელი საფარის გაერთიანებული საერთო სისქე არ უნდა იყოს 4,4 სმ-ზე ნაკლები. შიგა მხარე დაფარული X ტიპის 1,6 სმ სისქის თაბაშირის ფილის ერთი ფენით, რომელიც დამაგრებულია დგარებზე უბათქაშო კედლის 2,5 სმ სიგრძის №6 ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ-ის დაშორებით.	—	—	—	15
		9 სმ №16 კალიბრის ფოლადის დგარები ცენტრიდან 60 სმ-ის დაშორებით ან 5 სმ × 10 სმ ხის დგარები ცენტრიდან 60 სმ-ის დაშორებით. ლითონის ბადე, მიმაგრებული დგარების გარე მხარეს უდუღაბო კედლის სულ მცირე, 2,5 სმ სიგრძის №6 ხრახნებით ცენტრიდან 15 სმ-ის დაშორებით და დაფარული სულ მცირე, 1,9 სმ სისქის პორტლანდ ცემენტის ბათქაშით. თხელი საფარი თიხის ან თიხიანი				

15-2.2დ	ფიქალის აგურების ერთეულები ჩვეულებრივი წყობით დაგებული 1405.10 ქვეთავის შესაბამისად. პორტლანდცემენტის ბათქაშის, დუღაბისა და აგურის ერთეულების თხელი საფარის გაერთიანებული საერთო სისქე არ უნდა იყოს 5 სმ-ზე ნაკლები. შიგა მხარე დაფარული X ტიპის 1,6 სმ სისქის თაბაშირის ფილის ორი ფენით. ქვედა ფენა დამაგრებული დგარებზე უბათქაშო კედლის 2,5 სმ სიგრძის №6 ხრახნებით ცენტრიდან 60 სმ-ის დაშორებით. ზედა ფენა დამაგრებული დგარებზე უბათქაშო კედლის 4 სმ სიგრძის №6 ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ-ის დაშორებით.	—	—	17,5	—
15-2.3დ	9 სმ №16 კალიბრის ფოლადის დგარები ცენტრიდან 40 სმ-ის დაშორებით ან 5 სმ × 10 სმ ხის დგარები ცენტრიდან 40 სმ-ის დაშორებით. ლითონის ბადის გამოყენების შემთხვევაში, ის მაგრდება დგარების გარე მხარეს უბათქაშო კედლის სულ მცირე, 2,5 სმ სიგრძის №6 ხრახნებით ცენტრიდან 15 სმ-ის დაშორებით. თიხის ან თიხიანი ფიქალის აგურის ერთეულები არანაკლებ 6,7 სმ სისქისა, რომლებიც აგებულია 1405.6 ქვეთავის შესაბამისად სულ მცირე, 2,5 სმ ჰაერის სივრცით. შიგა მხარე, დაფარული X ტიპის 1,6 სმ სისქის თაბაშირის ფილის ერთი ფენით, რომელიც დამაგრებულია დგარებზე უბათქაშო კედლის 2,5 სმ სიგრძის №6 ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ-ის დაშორებით.	—	—	—	20
15-2.4დ	9 სმ №16 კალიბრის ფოლადის დგარები ცენტრიდან 40 სმ-ის დაშორებით ან 5 სმ × 10 სმ ხის დგარები ცენტრიდან 40 სმ-ის დაშორებით. ლითონის ბადის გამოყენების შემთხვევაში, ის მაგრდება დგარების გარე მხარეს უბათქაშო კედლის სულ მცირე, 2,5 სმ სიგრძის №6 ხრახნებით ცენტრიდან 15 სმ-ის დაშორებით. თიხის ან თიხიანი ფიქალის აგურის ერთეულები არანაკლებ 6,7 სმ სისქისა, რომლებიც აგებულია 1405.6 ქვეთავის შესაბამისად სულ მცირე, 1,25 სმ ჰაერის სივრცით. შიგამხარე დაფარული X ტიპის 1,6 სმ სისქის თაბაშირის ფილის ორი ფენით. ქვედა ფენა დამაგრებული დგარებზე უბათქაშო კედლის 1,25 მმ სიგრძის №6 ხრახნებით ცენტრიდან 60 სმ-ის დაშორებით. ზედა ფენა დამაგრებული დგარებზე უბათქაშო კედლის 4 სმ სიგრძის №6 ხრახნებით	—	—	21,6	—

		ცენტრიდან 30 სმ-ის დაშორებით.				
		5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 40 სმ-ზე ორმაგი ზედა ფირფიტებით, ერთი ქვედა ფირფიტა; შიგაა და გარე მხარეები, დაფარული 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის მოსაპირკეთებელი ფილით, 10 სმ სიგანის, გამოყენებული თარაზულად დაუბლოკველი და დამაგრებული 5,7 სმ შ ტიპის მშრალი/უდუღაბო კედლის ხრახნები ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით, მოსაპირკეთებელი ფილის გადაბმები დაფარული პერფოლენტით და შემაერთებელი ნარევით, დამჭერების თავები, დაფარული შემაერთებელი ნარევით. ექსტერიერი იფარება 1,0 სმ ხის სტრუქტურული პანელებით, რომლებიც იდება შვეულად, თარაზული გადაბმები ბლოკირებულია და მაგრდება 15 სმ ჩვეულებრივი ლურსმნებით 30 სმცენტრიდან, და 15 სმ ცენტრიდან პანელის კიდეებზე. ღრმული უნდა ამოივსოს 8,9 სმ მინერალური თექის იზოლაციით. ხარისხი ენიჭება მხოლოდ შიგა მხრიდან ზემოქმედების მიხედვით.				
	16-1.1ზ		—	—	—	11,4
16. გარე კედლები, რომელთაც ხარისხი მინიჭებული აქვს 704.5 ქვეთავის მიხედვით, მხოლოდ შიგა მხრიდან.		5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 40 სმ–ზე ორმაგი ზედა ფირფიტებით, ერთი ქვედა ფირფიტა; შიგა მხარე, იფარება 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილით, 10 სმ სიგანის, გამოყენებული თარაზულად ან შვეულად, შვეული გადაბმებით დგარის თავზე. საფუძვლის ფენა მაგრდება 5,7 სმ–ით. S ტიპის კედლის მხვრეტელი ხრახნები ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით, კედლის ფილის ბმულები იფარება პერფოლენტით და შემაერთებელი ნაერთით, დამჭერების თავები, იფარება შემაერთებელი ნაერთით. ღრმული უნდა ამოივსოს 14 სმ მინერალური თექის იზოლაციით, გარე მხარე იფარება 1.0 სმ ხის სტრუქტურული პანელებით, რომლებიც მაგრდება 15 სმ ჩვეულებრივი ლურსმნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით და 15 სმ ცენტრიდან პანელის კიდეების გასწვრივ. ღრმული უნდა ამოივსოს 14 სმ მინერალური თექის იზოლაციით. ხარისხი ენიჭება მხოლოდ თაბაშირით დაფარული მხარის მიხედვით.				
	16-1.2ზ		—	—	—	16,7
		5 სმ × 15 სმ ხის დგარები 40 სმ–ზე ორმაგი ზედა ფირფიტებით, ერთი ქვედა ფირფიტა; შიგა მხარე იფარება 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილით, 10 სმ სიგანის,				
	16-1.3		—	—	—	16,5

		გამოყენებული შვეულად, ყველა გადაბმის კარკასის ან ბლოკირების თავზე და დამაგრებული 5,7 სმ–ით. S ტიპის მშრალი/უბათქაშო კედლის ხრახნები ცენტრიდან 18 სმ დაშორებით. ბმულები უნდა დაიფაროს ლენტითა და შემაერთებელი ნაერთით. გარე მხარე იფარება 1,0 სმ ხის სტრუქტურული პანელებით(ორიენტირებული ბურბუშელოვანი ფილა), რომლებიც იდება შვეულად ისე, რომ კიდეები მოხვდეს კარკასის ან ბლოკირების თავზე და მაგრდება 6დ ჩვეულებრივი ლურსმნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით და 15 სმ ცენტრიდან პანელის კიდეებზე. R-19 მინაბოჭკოვანი იზოლაცია, მოწყობილი დგარის ღრუში.				

ა. სათანადო დამჭერი ძალისა და შეღწევის უნარის მქონე სამაგრების გამოყენება დასაშვებია, როგორც ლ
ალტერნატიული დამჭერები ხის კარკასის დასამაგრებლად.

ბ. აგურისა და თიხის ფილის მოცემული სისქე წარმოადგენს ნომინალურ სისქეებს, თუ მობათქაშებული არ
შემთხვევაშიც სისქეები წარმოადგენს სუფთა სისქეებს. ბეტონისა და ქვის ბლოკებისათვის მოცემული სისქეები წა
721.4.1.1 ქვეთავში თიხის ბლოკისათვის განსაზღვრული სისქის ეკვივალენტურ სისქეს. თუ ყველა უჯრედი
ამოვსებულია ან შევსებულია სილიკონით გამდიდრებული პერლიტის ფხვიერი იზოლაციით; ვერმიკულიტი
იზოლაციით; ან გაფუებული თიხით, თიხიანი ფიქალით ან ასპიდური ფიქალის მსუბუქი შემავსებლით, ეკვივალენ
უნდა იყოს ბლოკის ან აგურის სისქე. ეკვივალენტური სისქეში ასევე შეიძლება შედიოდეს გამოყენებული ბათქაშის
ან თაბაშირის კედლის ფილის სისქე.

გ. ერთეულებისთვის, რომლებშიც ღრუტანიანიგულიანი აგურის განივი კვეთის სუფთა ფართობი გულების
ზედაპირის პარალელურ ნებისმიერ სიბრტყეში სულ მცირე, 75%-ია განივი კვეთის საერთო ფართობიდან, გაზომ
სიბრტყეში.

დ. გამოყენებულ უნდა იქნეს მხოლოდ არამზიდი დანიშნულებით.

ე. ყველა თაბაშირის ფილიანი კონსტრუქციისათვის, რომლებიც აღწერილია ამ ცხრილში, თაბაშირის საფუძველი ი
მოსაპირკეთებელი ბათქაშისთვის, სისქე და გულის ტიპი დასაშვებია შეიცვალოს თაბაშირის კედლის ფილით, თუ
იდენტურია კედლის ფილის დამაგრებისა, ხოლო ბმულები წინა ფენაზე არმირებულია და მთლიანი ზედაპირი დ
სულ მცირე, 1,6 მმ თაბაშირის მოსაპირკეთებელი ბათქაშით.

ვ. ცეცხლმედეგობის ხარისხი ბეტონის წყობის ერთეულებისათვის (ბლოკებისთვის), რომლებიც აკმაყოფილებენ მე
განსაზღვრული 2 სთ ცეცხლმედეგობის ხარისხისათვის აუცილებელი ეკვივალენტური სისქეების მოთხოვნებს, და
არანაკლებ 19,5 სმ-ია, არის 4 სთ, თუ გულები, რომლებიც არ არის შევსებული სილიკონით გამდიდრებული პერლი
იზოლაციით; ვერმიკულიტის ფხვიერი იზოლაციით; ან გაფუებული თიხით, ფიქალიანი თიხით ან ასპიდურ
მსუბუქი შემავსებლით, ქვიშით ან წიდით, რომელთა მარცვლის მაქსიმალური ზომა 9,5 მმ-ია.

ზ. შემავსებლების ტიპების კომბინაციისგან შედგენილი ბეტონის წყობის ერთეულის (ბლოკის) ცეცხლმედეგობის
სადაც ბათქაში გამოყენებულია პირდაპირ ბეტონის წყობის ერთეულზე (ბლოკზე), უნდა განისაზღვროს ACI 216.1/T
შესაბამისად. მსუბუქი შემავსებლების ერთიანი მაქსიმალური სიმკვრივეა 29,48 კგ 0,0283 $მ^3$-ზე.

თ. ასევე, იხ. შენიშვნა ბ. ეკვივალენტური სისქე დასაშვებია შეიცავდეს ცემენტის ბათქაშის სისქეს ან თაბაშირის ბათ
გამრავლებული 1,5-ზე.

ი. ბეტონის კედლების გაძლიერება უნდა მოხდეს თარაზული და შვეული გამაძლიერებლებით, ტემპერატურული
გათვალისწინებით.

კ. დგარები მიდუღებულია წამწის მავთულის დგარებთან 4.6 მმ (No. 7 B.W. კალიბრი) შვერილის მავთულებითა და
7 B.W. კალიბრი) წამწის მავთულებით.

ლ. ლითონის დგარები, რომლებშიც შეიძლება ლურსმნების ჩარჭობა, შედგება ორი არხის ფორმის დგარისგან, რომ
წერტილში მიერთებულია ერთმანეთთან ზურგის მხარეებით ტალღოვანი კედლით, რომელიც ქმნის ლურსმნების
არხს.

მ. ხის სტრუქტურული პანელების მოწყობა დასაშვებია ცეცხლდამცავსა და ხის დგარებს შორის ამ ცხრილში მოც
კარკასის კონტრუქციის შიგა ან გარე მხარეს, თუ ცეცხლდამცავის დასამაგრებლად გამოყენებული დამჭერებ
გაზრდილია ხის სტრუქტურული პანელის სისქის ტოლი მანძილით.

ნ. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული დგარის დატვრთვა უნდა შემცირდეს დასაშვები F-ის 78%-მდე, რომლის მა
უნდა აღემატებოდეს გამოთვლილი დატვირთვის 78%-ს დგარებთან, რომელთა დრეკადობაა 33-ის l_e/d.

ო. მოცემენტებულიან მოსაპირკეთებელი ფილის ლურსმნების მახასიათებლების შესახებ იხ. ASTM C 514, ASTM C
F 1667.

პ. ცეცხლმედეგობის სპეციფიკური ხარისხები (რომლებიც ნუსხაში არაა შეტანილი, როგორც პატენტიანი*)
მიღებულ უნდა იქნეს როგორც ამ ნუსხაში შეტანილი.

ჟ. NCMA TEK 5-8A დასაშვებია ცეცხლმედეგი კედლების დაგეგმარების შესასრულებლად.

რ. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული დგარის დატვრთვა ტოლი უნდა იყოს დასაშვები F-ის მაქსიმუმ 100%.

ცხრილი 721.1(3)

მინიმალური დამცავი იატაკისა და სახურავის სისტემებისათვის[ა]

იატაკის ან სახურავის კონსტრუქცია	პუნქტის ნომერი	ჭერის კონსტრუქცია	იატაკის ან სახურავის ფილის სისქე (სმ)				ჭერის მინიმალური სისქე (სმ)			
			4 სთ	3 სთ	2 სთ	1 სთ	4 სთ	3 სთ	2 სთ	1 სთ
1. კაჟბადის შემავსებლიანი ბეტონი	1-1.1	ფილა (ჭერი საჭირო არაა). წინასწარდაუჭიმავი გამაძლიერებლის მინიმალური გარე საფარი არ უნდა იყოს 1,9 სმ[ბ]-ზე ნაკლები.	17,8	15,8	12,7	8,9	—	—	—	—
2. კარბონატის შემავსებლიანი ბეტონი	2-1.1		16,8	14,5	11,9	8,2	—	—	—	—
3. ქვიშიანი მსუბუქი ბეტონი	3-1.1		13,7	11,7	9,7	6,9	—	—	—	—
4. მსუბუქი ბეტონი	4-1.1		13	11	9	5	—	—	—	—
	5-1.1	ფილა ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაშის შეკიდული ჭერით ლითონის ბადეზე, რომელიც დამაგრებულია 1,9 სმ ცივად დახვეულ არხებზე ცენტრიდან 30 სმდაშორებით. ჭერი თავსდება სულ მცირე, 15 სმ კოჭებს ქვემოთ.	7,6	5	—	—	2,5	1,9	—	—
		9,5 მმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილაც მაგრდება 0,.5 მმ (№. 25 კალიბრი) × 23 მმ სიღრმე × 67 მმ ქუდის ფორმის გალვანიზებულ ფოლადის								

5. გაძლიერებული ბეტონი	5-2.1	არხებზე 2,5 სმ სიგრძის No. 6 ხრახნებით. არხები ცენტრიდან დაშორებულია 60 სმ მანძილით, მალი 89 სმ და ეყრდნობა მთელ სიგრძეზე 89 სმ ინტერვალით 0,84 მმ (No. 21 გალვანიზებული ფურცლის კალიბრი) გალვანიზებულ ფოლადის ბრტყელ თასმიან საკიდებს, რომელთაც აქვთ ფორმირებული კიდეები, რომლებიც ქმნიან არხის პირებს. თასმიანი საკიდები მაგრდება ბეტონის კოჭების ერთ მხარეს 4 მმ × 32 მმ სიგრძის მექანიკური დამჭერებით. კედლის ფილა მოწყობილი ისე, რომ გრძელი მხარე არხების პერპენდიკულარული იყოს. ყველა ბოლო კოჭი არხებზე და დამატებითი არხები ეწყობა მთავარი არხების პარალელურად, 30 სმყოველ მხარეს, ბოლო კოჭთან. დასრულებული ჭერი თავსდება დაახლოებით იატაკის ფილის სოფიტის 30 სმ ქვემოთ.	—	—	6,4	—	—	—	1,6	—
	6-1.1	თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე, რომელიც მიმაგრებულია ქვედა სიმზე ერთი No. 16 კალიბრის ან ორმაგი No. 18 კალიბრის მავთულის სამაგრებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით. ბათქაშის ნარევი 1:2 ნაფხაჭნი ფენისთვის, 1:3 გრუნტის ფენისთვის, თაბაშირი-ქვიშის შემავსებელი 2 სთ სისტემისთვის. 3 სთ სისტემისთვის ბათქაში არის სუფთა.	—	—	6,4	5,7	—	—	1,9	1,6
	6-2.1	ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე, რომელიც დამაგრებულია ქვედა სიმზე No.16 კალიბრის ან ორმაგი 1.24 მილიმეტრი (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით.	—	5	—	—	—	1,6	—	—

6. ფოლადის შეერთებები, აგებული ჩამოსხმულ გაძლიერებულ ბეტონის ფილებში, რომელიც განთავსებულია ლითონის ლარტყების ფორმებზე ან ფოლადის ფორმების ერთეულებზედ, ე	6-3.1	ცემენტის ბათქაში ლითონის ბადეზე, რაც მაგრდება კოჭის ქვედა სიმზე ერთი No. 16 კალიბრის ან ორმაგი 1.24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით. ბათქაშის ნარევი შედგება ცემენტისა და ქვიშისაგან შემდეგი პროპორციით: 1:2 ნასხურის ფენისთვის, 1:3 გრუნტის ფენისთვის 1 სთ სისტემის შემთხვევაში და 1:1 ნაფხაჭნი ფენისთვის, 1:11/2 გრუნტის ფენისთვის 2 სთ სისტემის შემთხვევაში.	—	—	—	5	—	—	—	1,6[3]
	6-4.1	1,6 სმ X ტიპის მოსაპირკეთებელი ფილისც ჭერი მაგრდება 22 მმ სიღრმის 67 მმ × 0,5 მმ (No. 25 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადის) ქუდის ფორმის საბათქაშე არხებზე ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით 2,5 სმ სიგრძის No. 6 კედლის ფილის ხრახნებით ცენტრიდან 20 სმ დაშორებით. არხები მავთულით დამაგრებულია კოჭების ქვედა სიმზე ორმაგი 1,.24 მმ-ის (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულით ან დაკიდებულია კოჭების ქვემოთ მავთულის საკიდებზე. ზ	—	—	6,4	—	—	—	1,6	—
	6-5.1	მერქანბოჭკოვანი თაბაშირის ბათქაში წარმოადგენს თაბაშირისა და ქვიშის შემავსებლის ნარევს 1:1 თანაფარდობით და გამოიყენება ლითონის ბადეზე. ბადე ცენტრიდან დამაგრებულია 15 სმ დაშორებით 1,9 სმ არხებამდე ცენტრიდან 34,3 სმ დაშორებით. არხები კოჭებზე მაგრდება ყველა გადაკვეთასთან ორი 1,24 მილიმეტრის (No. 18B.W. კალიბრი) გალვანიზებული მავთულით.	—	—	6,4	—	—	—	1,9	—

7. გაძლიერებული ბეტონის ფილები და კოჭები ღრუტანიანი თიხის ფილების შემვსებებით, დაწყობილი რიგებად 6,4 სმ ან მეტი დაშორებით ერთმანეთისგან; არმირება თავსდება რიგებსა და ბეტონს შორის ფილის გარშემო და მის თავზე.	7-1.1	1,6 სმ თაბაშირის ბათქაში იატაკის ან სახურავის კონსტრუქციის ქვედა ნაწილში/ძირზე.	—	—	20[თ]	—	—	—	1,6	—
	7-1.2	არცერთი	—	—	—	14[მ]	—	—	—	—
8. ფოლადის შეერთებები, აგებული გაძლიერებულ ბეტონის ფილაში, რომელიც განთავსებულია 1,25 სმ სიმაღლის ფოლადის ფენილზე.[ე]	8-1.1	ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე, რომელიც დამაგრებულია 1,9 სმ ცივად დახვეულ არხებზე 1,24 მმ (No. 18B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით.	6,4[ი]	—	—	—	1,9	—	—	—
9. 7,6 სმ სიმაღლის უჯრედული ფოლადის ფენილი ბეტონის ფილით ზედა ნაწილში. ფილის სისქე გაზომილი ზედა ნაწილში.	9-1.1	ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში საფუძვლის ფენის შეკიდული ჭერი ლითონის ბადეზე მაგრდება 15 სმ ინტერვალებით 1,9 სმ ცივად დახვეულ არხებზე ცენტრიდან 30 სმდაშორებით და 3,8 სმ ცივად დახვეულ არხებზე ცენტრიდან 90 სმ დაშორებით 1.65 მმ (No. 16 B.W. კალიბრი) მავთულით. 1,25 სმ არხები დაკიდებულია No. 8 კალიბრიან მავთულის საკიდებზე ცენტრიდან 90 სმ დაშორებით. კონვერტის საზღვრებში მოქცეულ კოჭებსა და 6,4 სმ სიცარიელეებს კოჭის სოფიტსა და ბადეს შორის აქვს 4 სთ ცეცხლმედეგობის ხარისხი.	6,4	—	—	—	2,9[მ]	—	—	—
10. 3,8 სმ სიღრმის ფოლადის სახურავის ფენილი ფოლადის კარკასზე. საიზოლაციო ფილა, 460,6 კგ/მ^3 სიმკვრივის, რომელიც შედგება მერქანბოჭკოებისგან და		თაბაშირის ბათქაშის ჭერი ლითონის ბადეზე. ბადე მაგრდება 1,9 სმ სააბთქაშე არხებზე 1,24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით. 1,9 სმ არხის ცალუღი ებმება 5 სმ არხს ორმაგი 1,65 მმ (No. 16 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით. 5								

ცემენტის შემკვრელებისგან, რომელთა სისქე მოცემულია და აერთებს ფენილს ასფალტის წებოთი. დაფარულია A ან B კლასის სახურავის ბურულით.	10-1.1	სმ არხები დაკიდებულია ცენტრიდან 900 მმ დაშორებით ფოლადის კარკასის ქვემოთ 5 სმ დაშორებით და დამაგრებულია 4 მმ (No. 8 B.W. კალიბრი) მავთულით. ბათქაში შედგება თაბაშირისა და ქვიშის შემავსებლის ნარევი თანაფარდობით 1:2.	—	—	4,8	2,5	—	—	1,9[მ]	1,9[მ]
11. 3,8 სმ სიმაღლის ფოლადის სახურავის ფენილი ფოლადის კარკასიან მერქანბოჭკოვან საიზოლაციო ფილაზე, 280.4 კგ/მ^3 სიმკვრივის ზედა ნაწილზე, გამოყენებული 6.8 კგ ასფალტით გაჟღენთილი თექის თავზე. A ან B კლასის სახურავის ბურული.	11-1.1	თაბაშირის ბათქაშის ჭერი ლითონის ბადეზე. ბადე მაგრდება 1,9 სმ საბათქაშე არხებზე 1,24 მმ (No. 18 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით. 1,9 სმ არხის ცალუღი ებმება 5 სმ არხს ორმაგი 1,65 მმ (No. 16 B.W. კალიბრი) მავთულის სამაგრებით. 5 სმ არხები დაკიდებულია ცენტრიდან 90 სმ დაშორებით ფოლადის კარკასის ქვემოთ5 სმ და დამაგრებულია 0,65 მმ (No. 8 B.W. კალიბრი) მავთულით. ბათქაში შედგება თაბაშირისა და ქვიშის შემავსებლის ნარევისგან შემდეგი თანაფარდობით: 1:2 ნასხურის ფენისთვის და 1:3 გრუნტის ფენისთვის 1 სთ სისტემის შემთხვევაში. 2 სთ სისტემის შემთხვევაში ბათქაშში თაბაშირისა და ქვიშის შემავსებლის თანაფარდობაა 1:2.	—	—	3,8	2,5	—	—	2,2[ზ]	1,9[მ]
12. 3,8 სმ სიმაღლის ფოლადის სახურავის ფენილი ფოლადის კარკასიან ხისტ საიზოლაციო ფილაზე, რომელიც შეიცავს აფუებულ პერლიტსა და ბოჭკოებს გამდიდრებულს წყალგაუმტარი ასფალტით; სიმკვრივე 144,2 კგ/მ^3-დან 192,2 კგ/მ^3-მდე, მაგრდება ლითონის სახურავი ფენილზე 1,25 სმ სიგანის წყალგაუმტარი ზონრებით, ცივად დამუშავებული	12-1.1	თაბაშირ-ვერმიკულიტიანი ბათქაში ლითონის ბადეზე, დამაგრებული მავთულის სამაგრით 15 სმ ინტერვალებით 1,9 სმ საბათქაშე არხებზე ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით და დამაგრებული მავთულის სამაგრებით 5 სმ ღარიან არხებზე ცენტრიდან 80 სმ	—	—	2,5	—	—	—	2,2	—

თხევადი წებოები 15 სმ დაშორებით ერთმანეთისგან. ფოლადის კოჭი ან ფოლადის მსუბუქი კონსტრუქცია ლითონის სახურავის ფენილით, იზოლაციითა და A ან B კლასის რულოვანი გადასახური მასალით.[ე]		დაშორებით. ღარები მაგრდება ფოლადის კოჭების ქვედა სიმზე.								
13. ხის ორმაგი იატაკი ხის კოჭების თავზე, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 40 სმ.[ნ,ო]	13-1.1	თაბაშირის ბათქაში 9,5 მმ X ტიპის თაბაშირის ბადეზე. თავიდან ბადე მაგრდება არანაკლებ ოთხი 28,6 მმ × No. 13 კალიბრის 7,5 მმ თავიანი ბათქაშის ფილის ცისფერი ლურსმნებით თითო მზიდზე. ბადეზე კოჭების ყველა ხაზის გასწვრივ უზრუნველყოფილია უწყვეტიზოლები. ზოლებიშედგება 7,6 სმ სიგანის ლითონის ბადის ზოლებისგან, რომლებიც მაგრდება 3,8 სმ × No. 11 კალიბრის 1,25 სმ თავიანისახურავის ლურსმნებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით. ალტერნატიული ზოლები შედგება 76 მმ სიგანის 1,24 მმ დიამეტრის მქონე მავთულის ზოლებისგან, რომელიც იწონის 0,45 კგ-ს 0,84 მ^2-ზე და მაგრდება No.16 კალიბრი 3,8 სმ × 1,9 სმსიგანის მქონე გვირგვინიანი მომჭერებით, ცენტრიდან 10 სმდაშორებით. ალტერნატიულიზოლების გამოყენებისას, ბადის დასამაგრებლად შეიძლება ყველა ბოლოში გამოვიყენოთ ორ-ორი ლურსმანი და თითო ლურსმანი ყოველ მეორე მზიდთან. ბათქაში შედგება თაბაშირისა და ქვიშის შემავსებლისგან თანაფარდობით 1:2.	—	—	—	—	—	—	—	2,2
	13-1.2	ცემენტის ან თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე. ბაზე მაგრდება სახურავის 3,8 სმ × No. 11 კალიბრის 11 მმ ზომის თავიანი, ფხიანი/ეკლიანი ლურსმნებით ცენტრიდან 127 მმ დაშორებით.	—	—	—	—	—	—		1,6

		ბათქაში წარმოადგენს ცემენტისა და ქვიშის ნარევს შემდეგი თანაფარდობით: 1:2 ნასხურის ფენისთვის და 1:3 დაგრუნტვის ფენისთვის.						—		
	13-1.3	პერლიტიანი ან ვერმიკულიტიანი თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე, რომელიც მაგრდება კოჭებზე სახურავის 3,8 სმ × No. 11 კალიბრის 1,1 სმ ზომის თავიანი, ფხიანი/ეკლიანი ლურსმნებით ცენტრიდან 12,7 სმ დაშორებით.	—	—	—	—	—	—	—	1,6
	13-1.4	12,5 მმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილაგ მაგრდება კოჭებზე 5დ მოცემენტებულიან მოსაპირკეთებელი ფილის ლურსმნებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით. მოსაპირკეთებელი ფილის ბოლო გადაბმები ცენტრირებული კოჭებზე.	—	—	—	—	—	—	—	1,2
[14]. ფირფიცრის დაძაბული მოსაპირკეთებელი პანელები, რომლებიც შედგება 16 სმ სისქის შიგა C-D (გარე წებო) ზედა დაძაბული აპკისგან 5 სმ × 15 სმ ნომინალურ (მინიმალურ) კოსოურებზე/ჩანებზე. პანელის მომიჯნავე კიდეები გადაბმული 20 სმ ჩვეულებრივი მავთულის ლურსმნებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით. კოსოურები/ჩანები ცენტრიდან დაშორებულია მაქსიმუმ 30 სმ	14-1.1	12,5 მმ სისქის მერქან-ბოჭკოვანი ფილა, რომელიც იწონის 6,8 კგ-დან 8,2 კგ-მდე 0,0283 $მ^3$-ზე და აწყობენ გრძელი მხრით კოსოურის/ჩანის პარალელურად ან 9,5 მმ C-D (გარე წებო) ფირფიცარი ეწებება და/ან მაგრდება ლურსმნებით კოსოურზე/ჩანაზე. დასამაგრებლად გამოიყენება 127 მმ მოცემენტებული ან კედლის ფილის ლურსმნები ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით. 12,5 მმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილის მეორე ფენაგ რომლის გრძელი მხარე კოჭების პერპენდიკულარულია და მაგრდება 20 სმ მოცემენტებულიან მოსაპირკეთებელი ფილისლურსმნებით ცენტრიდან 15 სმ დაშორებით ბოლო გადაბმებთან და 20 სმ დაშორებით ცენტრიდან ყველგან.	—	—	—	—	—	—	—	2,5

		მოსაპირკეთებელი ფილა ზიგზაგისებურად ებმის ბოჭკოვან ფილას.								
15. ვერმიკულიტიანი ბეტონის ფილა პროპორციით 1:4 (პორტლანდცემენტისა და ვერმიკულიტის ნარევი) 3,8 სმ სიღრმის ფოლადის ფენილზე, რომელიც ემყარება ინდივიდუალურად დაცულ ფოლადის კარკასს. ფენილისმაქსიმალური მალია 150-25 სმ სადაც ფენილი ნაკლებია ან მეტია 0,5 მმ (No. 26 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი).ფილა არმირებულია 10 სმ × 20 სმ 2,176/2,1 მმ (No.2,5 სმ B.W. კალიბრი) შედუღებული მავთულის მარყუჟი.	15-1.1	არცერთი	—	—	—	7,6^3	—	—	—	—
16. პერლიტიანი ბეტონის ფილა პროპორციით 1: 6 (პორტლანდცემენტისა და პერლიტის ნარევი) ,32 სმ-სიღრმის ფოლადის ფენილზე, რომელიც ემყარება ინდივიდუალურად დაცულ ფოლადის კარკასს. ფილა არმირებული 10 სმ × 20 სმ 2,176/2,1 მმ (No.2,5 სმ B.W. კალიბრი) შედუღებული მავთულის მარყუჟი.	16-1.1	არცერთი	—	—	—	8,9^3	—	—	—	—
17. პერლიტიანი ბეტონის ფილა პროპორციით 1:6 (პორტლანდცემენტისა და პერლიტის ნარევი) 14 მმ-სიმაღლის		პერლიტიანი თაბაშირის ბათქაში ლითონის ბადეზე, მავთულით დამაგრებული 1,9 სმ								

ფოლადის ფენილზე, რომელიც ეყრდნობა ფოლადის კოჭებს ცენტრიდან 10 სმ დაშორებით. A ან B კლასის სახურავის ბურული ზედა ნაწილზე.	17-1.1	საბათქაშე არხებზე, რომლებიც დამაგრებულია ძელების ქვედა მხარეს 1,65 მმ (No. 16 B.W.კალიბრის) მავთულით.	—	5[პ]	5[პ]	—	—	2,2	1,9	—
18. პერლიტიანი ბეტონის ფილა პროპორციით 1:6 (პორტლანდცემენტისა და პერლიტის ნარევი) 3,2 სმ სიმაღლის ფოლადის ფენილზე, რომელიც ემყარება ინდივიდუალურად დაცულ ფოლადის კარკასს. ფენილის მაქსიმალური მალია 15 სმ – 25 სმ სადაც ფენილი ნაკლებია 0,05 მილიმეტრზე (No. 26 კალიბრის ნახშირბადიანი ფურცლოვანი ფოლადი) და 20 სმ, სადაც ფენილი 0,05 მმ ან მეტია. ფილა არმირებულია 1,1 მმ (No. 19B.W. კალიბრი) ჰექსაგონალური მავთულის მარყუჟით. A ან B კლასის სახურავის ბურული ზედა ნაწილზე.	18-1.1	არცერთი	—	57[რ]	—	5,7[ჟ]	—	—	—	—
19. იატაკისა და კოჭის კონსტრუქცია, რომელიც შედგება 7,6 სმ-სიმაღლის უჯრედული ფოლადის იატაკის ნაწილისგან, რომელიც დგას ფოლადის ნაწილებზე და თავზე ადევს პერლიტ-ბეტონის იატაკის ფილა, რომელიც შედგება პორტლანდცემენტისა და პერლიტის შემავსებლის ნარევისაგან თანაფარდობით 1 : 4.	19-1.1	პერლიტიანი თაბაშირის ბათქაშის შეკიდული კონვერტის ტიპის ჭერი ლითონის ბადეზე, რომელიც მაგრდება 1,9 სმ ცივად დახვეულ არხებზე, ან 3,8 სმ ცივად დახვეულ არხებზე ცენტრიდან 1 მ დაშორებით, რომელთა საყრდენს წარმოადგენს 5,2 მმ (No. 6 B.W. კალიბრი) მავთული ცენტრიდან 90 სმ დაშორებით. ცეცხლმედეგობის ხარისხი კონვერტის საზღვრებში მდებარე კოჭისა, სადაც კოჭის სოფიტსა და ბადეს შორის თავისუფალი სივრცე სულ მცირე, 7,6 სმ -ია, 4 საათია.	5[პ]	—	—	—	2,5[მ]	—	—	—
20. პერლიტიანი ბეტონი პროპორციით 1: 6 (პორტლანდცემენტი პერლიტის										

შემავსებელთან) დასხმული 3,2 მმ სისქეზე 33,4 მმ-სიღრმის გალვანიზებული ფოლადის ფენილის გოფრეს თავზე მაქსიმალური მალი 20 სმ 0,6 მმ -თვის(No. 24 კალიბრის გალვანიზებული ფოლადი) ან 15 სმ 0.5 მმ-თვის(No. 26 კალიბრის გალვანიზებული ფოლადი), ფენილი ეყრდნობა ინდივიდუალურად დაცულ ფოლადის კარკასს. პოლისტერინის ქაფპლასტის საიზოლაციო ფენის ალის გავრცელების სიჩქარე არ აჭარბებს 75 (2,5 სმ-დან 10 სმ სისქემდე), აქვს ხვრელები, რომლებიც შეადგენს პერლიტის ნარევის თავზე მოთავსებული ფენის ზედაპირის ფართობის დაახლოებით 3%-ს. 5 სმ × 10 სმ საიზოლაციო ფილა შედგება ექვსი 7 სმ დიამეტრის ხვრელებისგან. ფილა დაფარულია სულ მცირე, 6,4 მმ პერლიტიანი ბეტონის ფილით.	20-1.1	არცერთი	—	—	განსხვავებულია	—	—	—	—	—
ფილა არმირებულია ბადით, რომელიც წარმოადგენს 1.0 მმ (No. 19 B.W. კალიბრი) გალვანიზებული ფოლადის მავთულის წნულს, 5 სმ ექვსკუთხედებით, რომლებიც ფორმირებულია სწორი 1,65 მმ (No. 16 B.W. კალიბრი) გალვანიზებული ფოლადის მავთულით და დაშორებულია 76 მმ. ალტერნატიული არმირება დასაშვებია შეიცავდეს 10 სმ × 20 სმ, 2.8/6.0 მმ (No. 12/4B.W. კალიბრი), ან 5 სმ × 5 სმ 2.1/2.1 მმ (No. 14/14	20-1.1	არცერთი	—	—	განსხვავ ებუ ლია	—	—	—	—	—

B.W. კალიბრი) შედუღებულ მავთულის ქსოვილს. A ან B კლასის სახურავის ბურული ზედა ნაწილზე.										
21. ხის კოჭები, ხის I-კოჭები, იატაკის წამწეები და ბრტყელი ან დაქანებული სახურავის წამწეები ცენტრიდან მაქსიმუმ 60 სმ დაშორებით, 1,25 სმ ხის სტრუქტურული პანელებით, რომელთა მარჯვენა კუთხეებთან კოჭის თავამდე და წამწის ქორდას თავამდე გამოყენებულია გარე წებო 8დ ლურსმნებთან ერთად. ხის სტრუქტურული პანელის სისქე არ უნდა იყოს ნომინალურ 1,25 სმ ნაკლები.	21- 1.1	1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილის საფუძვლის ფენა გამოიყენება კოჭების ან ფერმების მარჯვენა კუთხეებთან ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით და მაგრდება 5,7 სმ S ან W ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნებით ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით. 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილის ან მოსაპირკეთებელი საფარის საფუძვლის წინა ფენა გამოიყენება კოჭების ან ფერმების მარჯვენა კუთხეებთან და კვეთს საფუძვლის ფენას 48 მმ კედლის მხვრეტელა S ან W ტიპის ხრახნებით, რომლებიც მაგრდება კოჭებსა და შუალედურ კოჭებზე ან ფერმებზე ცენტრიდან 30 სმდაშორებით. წინა ფენის G ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნები თავსდება 5 სმ უკან წინა ფენის ბოლო კოჭების ორივე მხარეს, ცენტრიდან 30 სმდაშორებით.	—	—	—	განსხვავებულია	—	—	—	3,2
22. ფოლადის კოჭები, იატაკის წამწეები და ბრტყელი ან დახრილი სახურავის წამწეები ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით, 1,25 სმ ხის სტრუქტურული პანელებით, რომელთა მარჯვენა კუთხეებთან კოჭის თავანდე და წამწის სიმის თავამდე გამოყენებულია გარე წებო No. 8 ხრახნებთან ლურსმნებთან ერთად.	22-1.1	1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილის საფუძვლის ფენა გამოიყენება ფოლადის კარკასის მარჯვენა კუთხეებთან ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით და მაგრდება 2,5 სმ S ან W ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნებით ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით. 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილის წინა ფენა გამოიყენება ფოლადის კარკასის მარჯვენა კუთხეებთან და კვეთს საფუძვლის ფენას 4 სმ კედლის მხვრეტელა S ან W ტიპის ხრახნებით, რომლებიც მაგრდება კოჭებსა და შუალედურ კოჭებზე ცენტრიდან 30	—	—	—	განსხვავებულია	—	—	—	3,2

ხის სტრუქტურული პანელის სისქე არ უნდა იყოს ნომინალურ 1,25 სმ ნაკლები.		სმდაშორებით, ხოლო 3,8 სმ G ტიპის მშრალი/უბათქაშო კედლის ხრახნები თავსდება 5 სმ უკან წინა ფენის ბოლო კოჭების ორივე მხარეს, ცენტრიდან 30 სმ დუიმის დაშორებით. წინა ფენის კოჭები გამოშვერილია საფუძვლის ფენის კოჭებთან შედარებით 60 სმ-ით.								
23. ხის I-კოჭები (კოჭის მინიმალური სიმაღლე 23,5 სმ სულ მცირე, 33,4 მმ სიღრმის თაროთი და სულ მცირე, 0,00148 მ^2 განივი კვეთის ფართობის მქონე თაროთი) ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით, 25 × 10 სმ (ნომინალური) ხის საბათქაშე ძელების გამმიჯნავები, რომლებიც იდება თითოეული სტრუქტურული ნაწილის ქვედა ნაპირის პარალელურად და ფარავს მათ ძირს და ადგილზე დამაგრებულია ლურსმნებით. 5 სმ მინერალური თექის იზოლაცია, 56 კგ/მ^3 (ნომინალურად), რომელიც მოწყობილია I-კოჭის ქვედა ნაპირის მომიჯნავედ და ეყრდნობა 25 × 10 სმ საბათქაშე ძელის გამმიჯნავს.	23- 1.1	1,25 სმ სიღრმის ერთ ფეხიანი ელასტიური არხი ცენტრიდან 40 სმ დაშორებით (ორმაგი არხები კედლის ფილის ბოლო კოჭებთან), თავსდება საბათქაშე ძელისა და კოჭის პერპენდიკულარულად და მაგრდება თითოეულ კოჭზე 4,8 სმ S ტიპის კედლის მხვრეტელი ხრახნებით. 1,6 სმ C ტიპის თაბაშირის კედლის ფილა იდება არხის პერპენდიკულარულად ისე, რომ ბოლო კოჭები არის ზიგზაგისებური სულ მცირე, 10 სმ და მაგრდება 2,9 სმკედლის მხვრეტელი S ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 17,8 სმ დაშორებით. მოსაპირკეთებელი ფილის კოჭებს უნდა შემოეხვიოს ლენტა და დაიფაროს შემაერთებელი შენაერთით.	—	—	—	განსხვავებულია	—	—	—	1,6
24. ხის I ფორმის კოჭი (I კოჭის მინიმალური სიმაღლე 22,9 სმ, თაროს მინიმალური სიღრმე 3,8 სმ და თაროს განივი კვეთის მინიმალური ფართობი 0,49 მ2; კედლის მინიმალური სისქე 9,5 მმ ცენტრიდან	24- 1.1	სულ მცირე, 1.5 მმ სისქის ქუდის ფორმის არხები ცენტრიდან 40 სმ-ის დაშორებით (კედლის ფილის ბოლო კოჭებთან არხები ორმაგია), განთავსებული კოჭის პერპენდიკულარულად და თითოეული კოჭი მიმაგრებული 40 მმ უბათქაშო კედლის S ტიპის ხრახნებით. 15,6 მმ C ტიპის თაბაშირის ფილა გამოყენებული არხის პერპენდიკულარულად, ბოლო კოჭები ზიგზაგისებურად	—	—	—	განსხვავებულია	—	—	—	1,6

60 სმ დაშორებით, 2,5 სმ მინერალური ქეჩის იზოლაცია (0,07 მ3-ზე ნომინალური), რომელიც იდება ქუდის ფორმის ძელების არხებში.		გადაბმული და მიმაგრებულიშტიპის მშრალი კედლის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ-ის დაშორებით კედლის ფილის შუაში და 20 სმ-ის დაშორებით კედლის ფილის კიდეებთან. კედლის ფილის გადაბმებზეიდება ზონარი და იფარება შემაერთებელი შენაერთით.								
25. ხის I-კოჭი (I-კოჭის/ორტესებრი მინიმალური სიმაღლე 23,5 სმ სულ მცირე, 3,8 სმ სიღრმის თაროთი და სულ მცირე, 0,00339 მ^2 განივი კვეთის ფართობის მქონე თაროთი); კედლის მინიმალური სისქე 9,5 მმ) 60 სმ-ზე ცენტრიდან, 3,8 სმ მინერალური ქეჩის იზოლაცია (56 კგ/მ^3 – ნომინალურად), რომელიც დევს ქუდის ფორმის არხებზე.	25-1.1	სულ მცირე, 0,5 მმ სისქის ქუდის ფორმის არხი ცენტრიდან 40 სმ დაშორებით (კედლის ფილის ბოლო კოჭებთან ორმაგი არხები), თავსდება კოჭის პერპენდილულარულად და მაგრდება თითოეულ კოჭზე 2,5 სმ შ ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნებით. 15,9 სმ C ტიპის თაბაშირის კედლის ფილა იდება არხის პერპენდილულარულად ისე, რომ ბოლო კოჭები არის ზიგზაგისებური და მაგრდება 2,9 სმკედლის მხვრეტელა S ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმდაშორებით შუა ნაწილში და 20 სმ დაშორებით კედლის ფილის ბოლოებთან. კედლის ფილის კოჭებს უნდა შემოეხვიოს ლენტი და დაიფაროს შემაერთებელი შენაერთით.	—	—	—	განსხვავებულია	—	—	—	1,6
26. ხის I-კოჭი (I-კოჭის/ორტესებრი კოჭის მინიმალური სიმაღლე 235 მმ სულ		1,25 სმ X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილის ორი ფენა იდება გრძელი მხრით I-კოჭის პერპენდიკულარულად, ბოლო კოჭები არის ზიგზაგისებური. საფუძვლის ფენა მაგრდება 40 მმ შ ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით, ხოლო წინა ფენა მაგრდება 5 სმ შ ტიპის მშრალი/უბათქაშო კედლის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით შუა ნაწილში და 20 სმ დაშორებით								

მცირე, 3,8 სმ სიღრმის თაროთი და სულ მცირე, 0,00145 მ^2 განივი კვეთის ფართობის მქონე თაროთი); კედლის მინიმალური სისქე 9,5 მმ) 60 სმ-ზე ცენტრიდან.	26-1.1	კიდეებზე. წინა ფენის ბოლო გადაბმები არ უნდა მოხვდნენ ერთსა და იმავე I-კოჭზე, რადგან საფუძვლის ფენის ბოლო გადაბმები და კიდურა გადაბმები საფუძვლის ფენის ბმულებიდან დაშორებული უნდა იყოს 60 სმ–ით. წინა ფენა ასევე უნდა დამაგრდეს საფუძვლის ფენაზე 3,8 სმ G ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნებით ცენტრიდან 20 სმ დაშორებით, წინა ფენის ბოლო გადაბმებიდან 15 სმ დაშორებით. წინა ფენის კედლის ფილის გადაბმებს უნდა დაედოს ლენტა და დაიფაროს შემაერთებელი შენაერთით.	—	—	—	განსხვავებულია	—	—	—	2,5
27. ხის I-კოჭი (I-კოჭის მინიმალური სიმაღლე 24 სმ სულ მცირე, 33,4 მმ სიღრმის თაროთი და სულ მცირე, 0,00126 მ^2 განივი კვეთის ფართობის მქონე თაროთი); კედლის მინიმალური სისქე 9,5 მმ) 60 სმ-ზე ცენტრიდან.	27-1.1	სულ მცირე, 0,5 მმ სისქის ელასტიური არხი ცენტრიდან 40 სმ დაშორებით (კედლის ფილის ბოლო კოჭებთან ორმაგი არხები), თავსდება კოჭის პერპენდიკულარულად და მაგრდება თითოეულ კოჭზე 40 მმ შ ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნებით. 1,25 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილის ორი ფენა იდება გრძელი მხრით I-კოჭების პერპენდიკულარულად, ბოლო გადაბმები ზიგზაგისებურია. საფუძვლის ფენა მაგრდება 32 მმ შ ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით. წინა ფენის ბოლო ბმულები არ უნდა მოხვდნენ ერთსა და იმავე I-კოჭზე, რადგან საფუძვლის ფენის ბოლო ბმულები და კიდურა ბმულები საფუძვლის ფენის ბმულებიდან დაშორებული უნდა იყოს 60 სმ–ით. წინა ფენა ასევე უნდა დამაგრდეს საფუძვლის ფენაზე 3,8 სმ G ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნებით ცენტრიდან 20 სმ დაშორებით, წინა ფენის ბოლო ბმულებიდან 15 სმ	—	—	—	განსხვავებულია	—	—	—	2,5

		დაშორებით. წინა ფენის კედლის ფილის ბმულებს უნდა დაედოს ლენტი და დაიფაროსშემაერთებელი შენაერთით.									
28. ხის I-კოჭი/ორტესებრი კოჭი (I-კოჭის მინიმალური სიმაღლე 24 სმ სულ მცირე, 3,8 სმ სიღრმის თაროთი და სულ მცირე, 0,00145 მ^2 განივი კვეთის ფართობის მქონე თაროთი); კედლის მინიმალური სისქე 9,5 მმ) 60 სმ-ზე ცენტრიდან. უსახო მინაბოჭკოს იზოლაცია მაგრდება I-კოჭებს შორის თაროს ზედა ზედაპირზე ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით გაჭიმული მავთულის საშუალებით.	28-1.1	1,6 სმ C ტიპის თაბაშირის კედლის ფილის საფუძვლის ფენა მაგრდება უშუალოდ I-კოჭებზე 40 მმ კედლის მხვრეტელა S ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით და ბოლოები არის ზიგზაგისებური. თაბაშირის კედლის ფილის საფუძვლის ფენის შემდეგ გამოიყენება სულ მცირე, 0,5 მმ სისქის ელასტიური არხი ცენტრიდან 40 სმ დაშორებით (კედლის ფილის ბოლო კოჭებთან ორმაგი არხები), თავსდება კოჭის პერპენდიკულარულად და მაგრდება თითოეულ კოჭზე 4 სმ S ტიპის კედლის მხვრეტელა ხრახნებით. 1,6 სმ C ტიპის თაბაშირის კედლის ფილის შუა და წინა ფენები იდება არხის პერპენდიკულარულად, ბოლო გადაბმები ზიგზაგისებურია. შუა ფენა მაგრდება 2,5 სმ კედლის მხვრეტელა S ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით. წინა ფენა იდება შუა ფენის პარალელურად, მაგრამ კიდურა გადაბმები შუა ფენის კიდურა გადაბმებთან შედარებით გამოშვერილია 60 სმ-ით და მაგრდება 4 სმ S ტიპის მშრალი/უბათქაშო კედლის ხრახნებით ცენტრიდან 20 სმ დაშორებით. გადაბმები უნდა დაიფაროს ლენტითა და გადაბმის შემაერთებელი შენაერთით.	—	—	—	განსხვავებულია	—	—	7	–
		1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილის საფუძვლის ფენა იდება კარკასის ნაწილების ძირის პერპენდიკულარულად და მაგრდება 2,9 სმ S-12									

29. არხის ფორმის 18 კალიბრიანი ფოლადის კოჭები (მინიმალური სიმაღლე 20 სმ) მაქსიმუმ 60 სმ დაშორებული ცენტრიდან, რომლებიც იჭერს ნარანდიან ხის სტრუქტურულ პანელებს (მინიმალური ნომინალური სისქე 1,9 სმ), რომლებიც დევს კარკასის ნაწილების პერპენდიკულარულად. სტრუქტურული პანელები მაგრდება 1,6 სმ S-12 ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით.	29-1.1	ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით. 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილის მეორე ფენა მაგრდება კარკასის ნაწილების პერპენდიკულარულად 40 მმ S-12 ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით. მეორე ფენის გადაბმები გამოშვერილია საფუძვლის ფენიდან 60 სმ-ით. 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილის მესამე ფენა მაგრდება კარკასის ნაწილების პერპენდიკულარულად 6 სმ S-12 ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით. მესამე ფენის ბმულები გამოშვერილია საფუძვლის ფენიდან 30 სმ-ით. ქუდის ფორმის მაგარი საბათქაშე არხები მაგრდება კარკასის ნაწილების მარჯვენა კუთხეებში მესამე ფენის თავზე ორი 60 მმ S-12 ტიპის ხრახნით ყოველ კარკასის ნაწილზე. 1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილის წინა ფენა მაგრდება საბათქაშე არხების მარჯვენა კუთხეებში 2,9 სმ S-12 ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით.	—	—	განსხვავ ებუ ლია	—	—	—	8,5	—

ა. ეკვივალენტური დამჭერი ძალისა და შეღწევის უნარის მქონე მომჭერები დასაშვებია გამოყენებულ იქნეს ლურსმნების ალტერნატიული სამაგრები ხის კარკასის დასამაგრებლად.

ბ. თუ ფილა თავისუფალ მდგომარეობაშია, არმირების მინიმალური საფარი არ უნდა იყოს 40 მმ-ზე ნაკლები 4 სთ მქონე კონსტრუქციისთვის (მხოლოდ კაჟბადის შემავსებელი); 3,2 სმ-ზე ნაკლები 4 სთ და 3 სთ ხარისხ კონსტრუქციისთვის; 2,5 სმ-ზე ნაკლები 2 სთ ხარისხის მქონე კონსტრუქციისთვის (მხოლოდ კაჟბადის შემავსებელი ყველა სხვა დამაგრებული და თავისუფალი მდგომარეობისთვის.

გ. ამ ცხრილში აღწერილი თაბაშირის კედლის ფილიანი ყველა კონსტრუქციისთვის, თაბაშირის საფუძველი იმ სისქისა და ისეთივე ტიპის გულის მქონე მოსაპირკეთებელი ბათქაშის შემთხვევაში დასაშვები უნდა იყოს, ჩ თაბაშირის მოსაპირკეთებელ ფილას, თუ მაგრდება ისევე, როგორც მოსაპირკეთებელი ფილა და გადაბმა წ გაძლიერებულია და მთელი ზედაპირი დაფარულია სულ მცირე, 1,6 მმ თაბაშირის მოსაპირკეთებელი ბათქაშით.

დ. ფოლადის კოჭების თავზე მოთავსებული ფილის სისქე, რაც იზომება ლითონის ბადისთვის განკუთვნილ ფოლადის ფორმების ერთეულებისთვის განკუთვნილი ფორმის ზედა ნაწილთან.

ე. (ა) მაქსიმალურად დასაშვები დატვირთვის დონე H-სერიის კოჭების შემთხვევაში არ აღემატება 151 690 კპა-ს.

(ბ) მაქსიმალურად დასაშვები დატვირთვის დონე K-სერიის კოჭების შემთხვევაში არ აღემატება 179 270 კპა-ს, ას ნომინალური სიღრმე არ უნდა იყოს 25 სმ-ზე ნაკლები, ხოლო კოჭის ნომინალური წონა 2,27 კგ-ზე ნაკლები ერთ ხ ზე.

ვ. ცემენტის ბათქაში, რომელსაც ერთ ტომარა ცემენტზე დამატებული აქვს 6,81 კგ დაშლილი კირი და 1,36 კგ დანამატები ან მინარევები.

ზ. დასაშვები უნდა იყოს, რომ ფოლადის კარკასზე დამაგრებული თაბაშირის კედლის ფილის ჭერი დაიკიდოს 3, ფორმირებული სამმხრიანი არხებით, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 120 სმ-ით, რომლებიც შეკიდულია გალვანიზებული მავთულის საკიდებით ცენტრიდან 120 სმ მოშორებით. განივი საბათქაშე არხები სამ მხრი დამაგრებულია No. 18 SWG გალვანიზებული მავთულით (ორწვერა) და დაშორებულია ისეთი მანძილით, რაც აუც კარკასთან პირდაპირი მიმაგრების დროს. ამ ალტერნატივას ასევე იყენებენ ისეთ ფოლადის კარკასიან კონსტრ როგორებიც ნაგულისხმებია „რ“ შენიშვნაში.

თ. 15 სმ-იანი ღრუიანი თიხის ფილა 5 სმ სისქის ბეტონის ფილით თავზე.

ი. 15 სმ-იანი ღრუიანი თიხის ფილა 3,8 სმ სისქის ბეტონის ფილით თავზე.

კ. სისქე იზომება ფოლადის ფორმირებული ნაწილების ძირამდე.

ლ. 1,6 სმ ვერმიკულიტიან თაბაშირის ბათქაშს დამატებული 1,25 სმ შესაბამისი ვერტმიკულიტის აკუსტიკური ბათქ

მ. საბათქაშე არხები ცენტრიდან 30 სმმოშორებით.

ნ. ორმაგი ხის იატაკები დასაშვებია დაიგოს ქვემოთ ჩამოთვლილიდან რომელიმე მეთოდით:

(ა) ნომინალურად 2,5 სმ შავი იატაკის ფენილი, ასბესტის ქაღალდის ფენა, რომელიც იწონის არანაკლებ 6,37 კგ-ს და ნომინალურად 2,5 სმ ნარანდიანი საბოლოო იატაკის ფენა; ან

(ბ) ნომინალურად 2,5 სმ ნარანდიანი შავი იატაკის ფენილიან 1,2 სმ ხის სტრუქტურული პანელები გარე ნომინალურად 2,5 სმ ნარანდიანი საბოლოო იატაკის ფენაან 1,5 ,მ ხის სტრუქტურული პანელის საბოლოო იატაკ M-1 ხარისხის მერქანბურბუშელოვანი ფილის ფენა არანაკლებ 1,6 სმ სისქისა.

ო. დასაშვებია, ჭერი არ გაკეთდეს გამოუყენებელი სივრცის თავზე, ხოლო იატაკი არ გაკეთდეს იმ ადგილას, რომლ ხვდება გამოუყენებელი სივრცე.

პ. მოცემენტებულიან მოსაპირკეთებელი ფილის ლურსმნების მახასიათებლებისთვის იხ. ASTM C 514, ASTM C 547 1667.

ჟ. სისქე იზომება ფოლადის ფენილის ერთეულის თავამდე.

რ. სპეციფიკური ცეცხლმედეგობის ხარისხები (რომლებიც ნუსხაში არ არის განსაზღვრული, როგოც პატენტის მქო ში მიღებული უნდა იქნეს, როგორც იქ ჩამოთვლილი.

ქვეთავი 722 ცეცხლმედეგობის ანგარიში

722.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები მოიცავს პროცედურებს, რომელთა საშუალებითაც გამოთვლების სა განისაზღვრება სპეციფიკური მასალების ან მასალათა კომბინაციების ცეცხლმედეგობა. ეს პროცედურები გამოიყენება ინფორმაციასთან, რომელიც ამ ქვეთავშია შესული და სხვაგვარად არ უნდა გამოიყენებოდეს. ბეტონის, ბეტონის წყობი წყობის ცეცხლმედეგობა უნდა გამოითვლოს ACI 216.1/TMS 0216-ის შესაბამისად. ფოლადის ანაწყობის ცეცხლ გამოთვლა დასაშვებია ASCE 29-ის მე-5 თავის შესაბამისად. ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ხის ელემენტებისა და ხი ცეცხლმედეგობის გამოთვლა დასაშვებია ANSI/AF&PA-ის მე-16 თავის (ეროვნული ტექნიკური პირობები ხის კონს დაგეგმარებისათვის (დიზაინისთვის)) შესაბამისად.

722.1.1 განმარტებები. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

კერამიკულ-ბოჭკოვანი ფენა.

ბეტონი, კარბონატული შემვსები.

ბეტონი, უჯრედული.

ბეტონი, მსუბუქწონიანი შემვსები.

ბეტონი, პერლიტი.

ბეტონი, მსუბუქწონიანი ქვიშით.

ბეტონი, კაჟოვანი შემვსები.

ბეტონი, ვერმიკულიტი.

მინის ბოჭკოს ფილა.

მინერალური ფილა.

722.2 ბეტონის ანაწყობები. ამ ქვეთავის დებულებები მოიცავს პროცედურებს, რომელთა საშუალებითაც გამ საფუძველზე განისაზღვრება ბეტონის ანაწყობების ცეცხლმედეგობის ხარისხი.

722.2.1 ბეტონის კედლები. ადგილზე ჩამოსხმული და წინასწარფორმირებული ბეტონის კედლები უნდა შეესა 722.2.1.1 ქვეთავს. რამდენიმე შვეულ რიგიანი ბეტონის კედლები უნდა შეესაბამებოდეს 722.2.1.2 წინასწარფორმირებულ პანელებს შორის არსებული გადაბმები უნდა შეესაბამებოდეს 722.2.1.3 ქვეთავს. თაბაშირის ფ ბათქაშიანი ბეტონის კედლები უნდა შეესაბამებოდეს 722.2.1.4 ქვეთავს.

722.2.1.1 ადგილზე ფორმირებული და წინასწარფორმირებული კედლები. 1-დან 4 საათამდე ცეცხლმედეგობის მქონე, ადგილზე ფორმირებული და წინასწარფორმირებული ბეტონის კედლების მინიმალური ეკვივალენტურ ნაჩვენებია ცხრილში 722.2.1.1. ბრტყელი შვეულ ზედაპირებიანი მასიური კედლებისთვის ეკვივალენტური და სისქეები ერთნაირია. 722.2.1.1. ცხრილში წარმოდგენილი სიდიდეები ეხება სუფთა, გაძლიერებული ან წინასწარ ბეტონის კედლებს.

ცხრილი 722.2.1.1

ადგილზე ფორმირებული ან ქარხანაში ფორმირებული ბეტონის კედლების მინიმალური სისქე, მზიდი ან არა

ბეტონის ტიპი	ფილის მინიმალური სისქე (სმ-ში)				
	1-სთ	1.5-სთ	2-სთ	3-სთ	4-სთ
კაჟბადი/კრემნიუმი	8.9	11.0	12.7	15.8	17.8
კარბონატი	8.2	10.0	11.7	14.5	16.8
მსუბუქი ქვიშა	6.9	8.4	9.7	11.7	13.7
მსუბუქი	6.4	7.9	9.2	11.2	13.0

722.2.1.1.1 ღრუტანიანი წინასწარ ფორმირებული კედლის პანელები. ღრუტანიანი წინასწარ ფორმირებულ კედლის პანელების შემთხვევაში, რომელთა ღრუები განივი კვეთის სიგანით გადის მთელ სიგრძეზე, ეკვივალენტური სისქის გამოანგარიშება პანელის განივი კვეთის სუფთა ფართობის (განივი კვეთის მთლიან გამოკლებული ღრუების ფართობი) გაყოფით მისსავე სიგანეზე.

722.2.1.1.2 ღრუების ამოვსება. თუ ღრუტანიანი კედლის პანელების ყველა ღრუ ამოვსებულია თბოსა მასალით, მაგ., აფუებული ფიქალის თიხით, თიხით ან წიდით, ვერმიკულიტით ან პერლიტით ცეცხლმედეგობის ხარისხი ტოლია ისეთივე ტიპისა და ისეთივე საერთო სისქის ბეტონის მასიურ ცეცხლმედეგობის ხარისხისა.

722.2.1.1.3 კონუსისებრი განივი კვეთები. კონუსისებრი განივი კვეთების მქონე პანელების სისქე უნდა იყ როგორც განსაზღვრულია $2t$ დაშორებისთვის ან 15 სმ-იანი დაშორებისთვის, რომელიც ნაკლებია, იმ წერ რომელთანაც სისქე ყველაზე მცირეა და t არის მინიმალური სისქე.

722.2.1.1.4 დაღარული ან ტალღოვანი ზედაპირები. დაღარული ან ტალღოვანი ზედაპირების მქონე ეკვივალეტური სისქე უნდა განისაზღვროს ქვემოთ წარმოდგენილი ერთ-ერთი მეთოდით:

როცა $s \geq 4t$, გამოსაყენებელი სისქე უნდა იყოს t

როცა $s \leq 2t$, გამოსაყენებელი სისქე უნდა იყოს t

როცა $4t > s > 2t$, გამოსაყენებელი სისქე უნდა იყოს:

$$t + \left(\frac{4t}{s} - 1\right)(t_e - t) \text{ (განტოლება 7-3)}$$

(განტოლება 7-3)

სადაც:

s = დაშორება ტალღებს ან ღარებს შორის

t = მინიმალური სისქე

t_e = პანელის ეკვივალენტური სისქე, გამოთვლილი პანელის განივი კვეთის სუფთა ფართობის გაყოფით
სადაც გამოთვლაში გამოყენებული მაქსიმალური სისქე არ უნდა აღემატებოდეს 2t-ს.

722.2.1.2 რამდენიმე შვეულ რიგიანი კედლები. კედლებისთვის, რომლებიც შედგება ორი სხვადასხვა ტიპი
შვეული რიგისგან, ცეცხლმედეგობის ხარისხი დასაშვებია განისაზღვროს 722.2.1.2 სურათის მიხედვით.

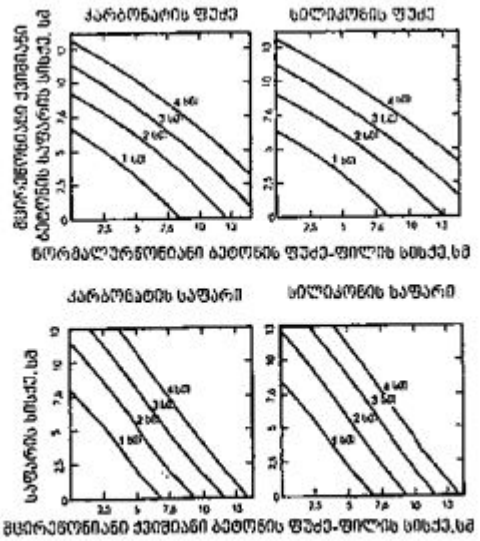

სურათი 721.2.2.2
ორ თარაზულ რიგიანი ბეტონის იატაკებისათვის ცეცხლმედეგობის ხარისხი

სურათი 722.2.1.2

ორ შვეულ რიგიანი ბეტონის კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხები

722.2.1.2.1 ორი ან მეტი შვეული რიგი. ორი ან მეტი შვეული რიგისგან შემდგარი კედლის პანელების ცეცხლ
ხარისხი დასაშვებია განისაზღვროს შემდეგი განტოლების საშუალებით:

$$R = (R_1^{0,59} + R_2^{0,59} + . + R_n^{0,59})^{1,7} \quad \text{(განტოლება 7-4)}$$

სადაც:

R = ანაწყობის ცეცხლმედეგობა წუთებში.

R_1, R_2 და R_n = ინდივიდუალური შვეული რიგების ცეცხლმედეგობა წუთებში. 7-4 განტოლებაში გამოსაყენებ
ის სიდიდეები მოცემულია ცხრილში 722.2.1.2(1). გამოანგარიშებული ცეცხლმედეგობის ხარისხები მოცემული
722.2.1.2(2).

ცხრილი 722.2.1.2(1)

$R^{0,59}$ სიდიდეები 7-4 განტოლებაში გამოსაყენებლად

მასალის ტიპი	მასალის სისქე (სმ-ში)											
	3.8	**5.0**	**6.4**	**7.6**	**8.9**	**10**	**11.4**	**12.7**	**14**	**15**	**16.5**	**17.8**
კაჟბადის შემვსები ბეტონი	5.3	6.5	8.1	9.5	11.3	13.0	14.9	16.9	18.8	20.7	22.8	25.1
კარბონატის შემვსები ბეტონი	5.5	7.1	8.9	10.4	12.0	14.0	16.2	18.1	20.3	21.9	24.7	27,2[ბ]
მსუბუქი ქვიშა ბეტონი	6.5	8.2	10.5	12.8	15.5	18.1	20.7	23.3	26,0[ბ]	შენიშვნა[ბ]	შენიშვნა[ბ]	შენიშვნა[ბ]
მსუბუქი ბეტონი	6.6	8.8	11.2	13.7	16.5	19.1	21.9	24.7	27,8[ბ]	შენიშვნა[ბ]	შენიშვნა[ბ]	შენიშვნა[ბ]
საიზოლაციო ბეტონი[ა]	9.3	13.3	16.6	18.3	23.1	26,5[ბ]	შენიშვნა[ბ]	შენიშვნა[ბ]	შენიშვნა[ბ]	შენიშვნა[ბ]	შენიშვნა[ბ]	შენიშვნა[ბ]
სიცარიელეები[ბ]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ა. მშრალი საგნის წონა 35 პცფ ან ნაკლები, რომელიც შეიცავს უჯრედულ, პერლიტის ან ვერმიკულიტის ბეტო

ბ. $R_n^{0,59}$ სიდიდე ერთი 1.3 მმ-დან 8.9 სმ-მდე სიცარიელისთვის არის 3,3. $R_n^{0,59}$ სიდიდე ორი 1.3 მმ-დან
სიცარიელისთვის არის 6,7.

გ. ამ სისქისთვის ცეცხლმედეგობის ხარისხი აჭარბებს 4 სთ-ს.

ცხრილი 722.2.1.2(2)

ცეცხლმედეგობის ხარისხი $R^{0.59}$-ის საფუძველზე

R[ა], წთ	$R^{0.59}$
60	11.20
120	16.85

180	21.41
240	25.37

ა. 7-4 განტოლების საფუძველზე.

722.2.1.2.2 ქაფპლასტის იზოლაცია. ბეტონის ორ რიგს შორის მოთავსებული ქაფპლასტის ფენის ფორმირებული ბეტონის კედლის პანელების ცეცხლმედეგობის ხარისხი დასაშვებია გამოითვალოს 7-4 გ მიხედვით. 2.5 სმ საერთო სისქის მქონე ქაფპლასტის იზოლაცია არ უნდა გამოიყენებოდეს. გამოსათვლელად

სიდიდე 2.5 სმ სისქის ან უფრო სქელი ქაფპლასტის იზოლაციისათვის არის 5 წუთი; ამდენად, $R_n^{0,59}$=2,5.

722.2.1.3 გადაბმები წინასწარფორმირებული კედლის პანელებს შორის. გადაბმები წინასწარფორმირებული კედლის პანელებს შორის, რომლებიც არ არის იზოლირებული ამ ქვეთავის შესაბამისად, უნდა ჩაითვალოს დატანებულ ღიობებად. არაიზოლირებული გადაბმები გათვალისწინებული უნდა იყოს 705.8 ცხრილით ღიობების პროცენტის განსაზღვრის დროს. თუ ღიობების დატანება დაუშვებელია ან ამ წესების შესაბამისად ისი უნდა იყოს, გადაბმის აუცილებელი იზოლაციის მოცულობის განსაზღვრისას გამოიყენება ამ ნაწილის დ იზოლირებული გადაბმები არ უნდა ჩაითვალოს ღიობებად 705.8 ცხრილში გათვალისწინებული ღიობებ პროცენტთან შესაბამისობის განსაზღვრისას.

722.2.1.3.1 გადაბმის დაცვა კერამიკ-ბოჭკოს დამცავით. 722.2.1.3.1 სურათი გვიჩვენებს წინასწარფორმირებული ბეტონ პანელებს შორის არსებული გადაბმების იზოლირებისათვის გამოსაყენებელი კერამიკული ბოჭკოს ფენების სისქეებს სისქის პანელებისათვის და 1,0 სმ-ისა და 2.5 სმ-ის სიგანის გადაბმებისთვის, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1 საათამდეა. 1,0 სმ-ის – 2.5 სმ-ის სიგანის გადაბმებისთვის კერამიკული ბოჭკოს ფენის სისქე შეიძლება განისაზღვროს ინტერპოლაციით. ასევე მისაღებია, რომ კერამიკული ბოჭკოს ფენების ნაცვლად გამოიყენებოდეს სხვა შემოწმ ეტიკეტირებული მასალები.

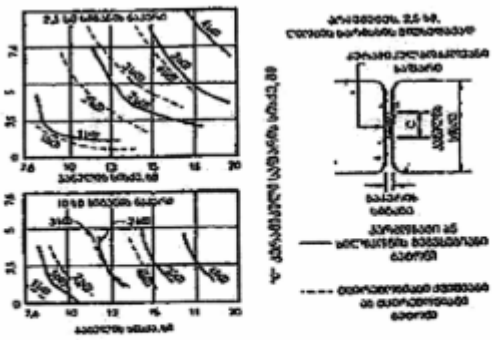

სურ. 722.2.1.3.1
კერამიკ-ბოჭკოს ბმულის დამცავი

სურ. 722.2.1.3.1

კერამიკ-ბოჭკოს ბმულის დამცავი

722.2.1.4 კედლები თაბაშირის ფილით ან ბათქაშის ფენით. ცეცხლმედეგობის ხარისხი ადგილზე ფორმირ წინასწარფორმირებული ბეტონის კედლებისა, რომლებიც ერთ ან ორივე მხარეს თაბაშირის ფილით ან ბათქაშ დაფარული, დასაშვებია გამოითვალოს ამ ნაწილის დებულებების შესაბამისად.

722.2.1.4.1 ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ არმყოფი მხარე. თუ თაბაშირის ფილა ან ბათქაშის ფენა გამო მოსაპირკეთებელ ფენად კედლის იმ მხარეს, რომელიც არ განიცდის ცეცხლის ზემოქმედებას, მოსაპირკეთებ წილი საერთო ცეცხლმედეგობის ხარისხში უნდა განისაზღვროს შემდეგნაირად: თავდაპირველად უნდა განი მოსაპირკეთებელი ფენის სისქე, რისთვისაც მისი რეალური სისქე უნდა გამრავლდეს 722.2.1.4(1) ცხრილში შესაბამის ხარისხზე, რომელიც გამომდინარეობს ბეტონში გამოყენებული შემვსების ტიპიდან. მოსაპირკეთებ გასწორებული სისქე შემდეგ ემატება ბეტონის რეალურ და ეკვივალენტურ სისქეებს და ბეტონისა და ბათქ ცეცხლმედეგობის ხარისხებს, რომელიც განისაზღვრება 722.2.1.1 ცხრილის, 722.2.1.2 სურათის ან 722.2.1.2(1 შესაბამისად.

722.2.1.4.2 ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფი მხარე. თუ თაბაშირის ფილა ან ბათქაშის ფენა გამო

მოსაპირკეთებელ ფენად კედლის იმ მხარეს, რომელიც განიცდის ცეცხლის ზემოქმედებას, მოსაპირკეთებ
წილი საერთო ცეცხლმედეგობის ხარისხში უნდა განისაზღვროს შემდეგნაირად: 722.2.1.2(2) ცხრილის
მოსაპირკეთებელი ფენისთვის მიკუთვნებული დრო უნდა დაემატოს 722.2.1.1 ცხრილში, 722.2.1.2 სურათზე ან
ცხრილში მხოლოდ ბეტონისათვის განსაზღვრულ ცეცხლმედეგობის ხარისხს, ან 722.2.1.4.1 ქვეთავში ბე
ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ არმყოფი მხარის მოსაპირკეთებელი ფენისთვის განსაზღვრულ ხარისხს.

ცხრილი 722.2.1.4(1)

გადიდების ფაქტორი (კოეფიციენტი) კედლის იმ მხარის მოპირკეთებისათვის, რომელიც არ იმყოფება ცეცხ ზემოქმედების ქვეშ

ბეტონის ან ბეტონის წყობის კედელზე გამოყენებული მოპირკეთების ტიპი	ბეტონში ან ბეტონის წყობაში გამოყენებული შემვსების ტიპი			
	ბეტონი: კრემნიუმიანი ან კარბონატიანი ბეტონის წყობა: კრემნიუმის ან კარბონატის; თიხის მასიური აგური	ბეტონი: ქვიშა მსუბუქი ბეტონი წყობა: თიხის ფილა; ღურტანიანი თიხის აგური; გაფუებადი თიხიანი ფიქალის ბეტონის წყობის ერთეულები და <20% ქვიშა	ბეტონი: მსუბუქი ბეტონის წყობა: თიხიანი ფიქალის ბეტონის წყობის ერთეულები, გაფუებული თიხა, გაფუებული წიდა ან პემზა <20% ქვიშა	ბეტონის წყობა: თიხიანი ფიქალის ბეტონის წყობის ერთეულები, გაფუებული თიხა ან პემზა
პორტლანდცემენტ-ქვიშის ბათქაში	1,00	0,75[ა]	0,75[ა]	0,50[ა]
თაბაშირ-ქვიშის ბათქაში	1,25	1,00	1,00	1,00
თაბაშირ-ვერმიკულიტის ან პერლიტის ბათქაში	1,75	1,50	1,25	1,25
თაბაშირის კედლის ფილა	3,00	2,25	2,25	2,25

ა. პორტლანდცემენტ-ქვიშის ბათქაშისთვის 1.6 სმ ან ნაკლები სისქის და გამოყენებული პირდაპირ ქვის კედლის იმ მხარეს, რომელიც არ იმყოფება ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ, გადიდების ფაქტორი (კოეფიციე იყოს 1,00.

ცხრილი 722.2.1.4(2)

დროის განსაზღვრა მოსაპირკეთებელი მასალებისათვის კედლის იმ მხარეს, რომელიც იმყოფება ცეცხლის ზემო ქვეშ

მოსაპირკეთებელი მასალის აღწერა	დრო (წთ)
თაბაშირის კედლის ფილა	
1.0 სმ	10

1.3 სმ	15
1.6 სმ	20
1.0 სმ მმ 2 ფენა	25
1.0 სმ-ის 1 ფენა, 1 ფენა 1.3 სმ	35
2 ფენა 1.3 სმ	40
X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილა 1.3 სმ	25
1.6 სმ	40
პორტლანდცემენტ-ქვიშის ბათქაში, რომელიც უშუალოდ ბეტონის ბლოკზეა გამოყენებული	იხ. შენიშვნა „ა“
პორტლანდცემენტ-ქვიშის ბათქაში ლითონის ბადეზე 1.9 სმ	20
2.2 სმ	25
2.5 სმ	30
თაბაშირ-ქვიშის ბათქაში 9,5 მმ ზომის სათაბაშირე ბადეზე	35
1.3 სმ	40
1.6 სმ 1.9 სმ	50
თაბაშირ-ქვიშის ბათქაში ლითონის ბადეზე	50
1.9 სმ	60
2.2 სმ 2.5 სმ	80

ა. პორტლანდცემენტ-ქვიშის ბათქაშის რეალური სისქე, თუ მისი სისქე არის 1.6 სმ ან ნაკლები, დასაშვებ
722.3.2 ცხრილში წყობისათვის გამოყენებული ეკვივალენტური სისქეების განსაზღვრაში.

722.2.1.4.3 ცეცხლმედეგობის მიხედვით ასიმეტრიული ანაწყობები. ისეთი კედლის შემთხვევაში, რომელიც ე
არ არის მოპირკეთებული, ან ორივე მხარეს სხვადასხვა ტიპის ან სისქის მოპირკეთება აქვს, 722.2.1.4.1 და
ქვეთავში განსაზღვრული გამოთვლის პროცედურები ორჯერ უნდა ჩატარდეს, კედლის ორივე მხარისთვის ც
კედლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ უნდა აღემატებოდეს ორი სიდიდიდან უფრო დაბალს.

გამონაკლისი: გარე კედლისთვის, რომლის ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი აღემატება 1.5 მ-ს, ცეცხლის ზ
მოსალოდნელია მხოლოდ შიგა მხარეს.

722.2.1.4.4 ბეტონის ცეცხლმედეგობის მინიმალური ხარისხი. თუ ბეტონის კედლის ერთი ან ორივე მხარის მო
მოქმედებს ცეცხლმედეგობის ხარისხზე, მარტო ბეტონის წილი საერთო ცეცხლმედეგობის საერთო ხარი
წარმოადგენდეს არანაკლებ ნახევარს. ამასთან, მზიდი კედლის ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ არმყ
გამოყენებული მოპირკეთების წილი ცეცხლმედეგობის ხარისხში არ უნდა აღემატებოდეს ბეტონის წილს.

722.2.1.4.5 ბეტონის მოპირკეთება. ბეტონის კედლებზე გამოყენებული მოპირკეთება, რომელიც მოქმედებ
ცეცხლმედეგობის საერთო ხარისხზე, უნდა აკმაყოფილებდეს 722.3.2.5 ქვეთავში განსაზღვრულ მ
მოწყობასთან დაკავშირებით.

722.2.2 ბეტონის იატაკი და სახურავის ფილები. გაძლიერებული და წინასწარდაძაბული იატაკები და სახურა
შეესაბამებოდეს 722.2.2.1 ქვეთავს. მრავალშრიანი იატაკები და სახურავები უნდა აკმაყოფილებდეს 722.2.2.2 ქვე
722.2.2.3 ქვეთავის მოთხოვნებს.

722.2.2.1 გაძლიერებული და წინასწარ დაძაბული იატაკები და სახურავები. გაძლიერებული და წინასწარ
ბეტონის იატაკებისა და სახურავის ფილების მინიმალური სისქეები, 1-დან 4 საათამდე ცეცხლმედეგობის
შემთხვევაში, მოცემულია 722.2.2.1 ცხრილში.

ცხრილი 722.2.2.1

ფილის მინიმალური სისქე (სმ-ში)

ბეტონის ტიპი	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)				
	1	1.5	2	3	4
კრემნიუმი	8.9	11.0	12.7	15.8	17.8
კარბონატი	8.1	10.0	11.7	14.5	16.8
მსუბუქი ქვიშის	6.9	8.4	9.7	11.7	13.7
მსუბუქი	6.5	7.9	9.0	11.2	13.0

722.2.2.1.1 ღრუტანიანი წინასწარ დაძაბული ფილები. ღრუტანიანი წინასწარ დაძაბული ფილების შემთხვ
ღრუებს მთელ სიგრძეზე აქვს უწყვეტი განივი კვეთი, ეკვივალენტური სისქე დასაშვებია მიღებულ იქ
(გადაბმის დუღაბის ჩათვლით) განივი კვეთის სუფთა ფართობის გაყოფით მისსავე სიგანეზე.

722.2.2.1.2 ფილები დახრილი სოფიტებით. დახრილ სოფიტებიანი ფილების სისქე (იხ. სურ. 722.2.2
განისაზღვროს იმ წერტილიდან, სადაც სისქე მინიმალურია, 2t ან 15 სმ დაშორებით, რომელიც ნაკლებ
წარმოადგენს მინიმალურ სისქეს.

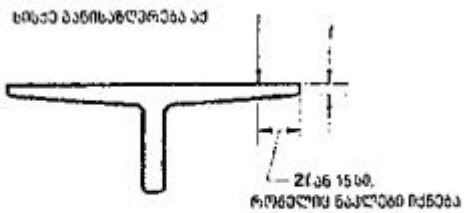

სურათი 721.2.2.1.2
ფილის სისქრის განსაზღვრა დამრეცი სოფიტებისთვის

722.2.2.1.3 ფილები ღარებიანი სოფიტებით. დაღარული ან ტალღოვანი სოფიტების მქონე
ფილების სისქე (იხ. სურ. 722.2.2.1.3) უნდა განისაზღვროს ქვემოთ წარმოდგენილი ერთ-ერთი
გზით:

როდესაც $s > 4t$, გამოსაყენებელი სისქე უნდა იყოს t

როდესაც $s \le 2t$, გამოსაყენებელი სისქე უნდა იყოს t_e

როდესაც $4t > s > 2t$, გამოსაყენებული სისქე უნდა იყოს:

$$t + \left(\frac{4t}{s} - 1\right)(t_e - t)$$ (განტოლება 7-5)

სადაც:

s = დაშორება ღარებს ან ტალღებს შორის

t = მინიმალური სისქე

t_e = პანელის ექვივალენტური სისქე, გამოთვლილი პანელის განივი კვეთის სუფთა ფართობის გაყოფით სიგანეზე, სადაც გამოთვლაში გამოყენებული მაქსიმალური სისქე არ უნდა აღემატებოდეს 2t-ს.

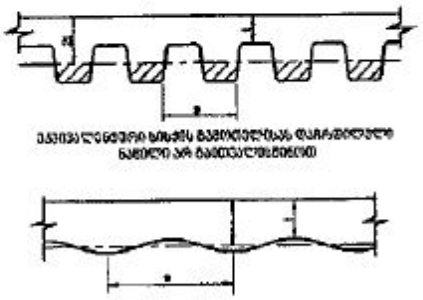

ექვივალენტური სისქის გამოთვლისას ფარგლებს გარეთ ნაწილი არ გამოთვლება

სურათი 722.2.2.1.3
ფილები დაღარული ან ტალღოვანი სოფიტებით

722.2.2.2 მრავალშრიანი იატაკები. იმ იატაკების ცეცხლმედეგობის ხარისხი, რომლებიც შედგება ბეტონის ფუძე-ფილისგან, რომლის ზედა ნაწილი სხვადასხვა ტიპის ბეტონისაა, უნდა შეესაბამებოდეს 722..2.2.2 სურათს.

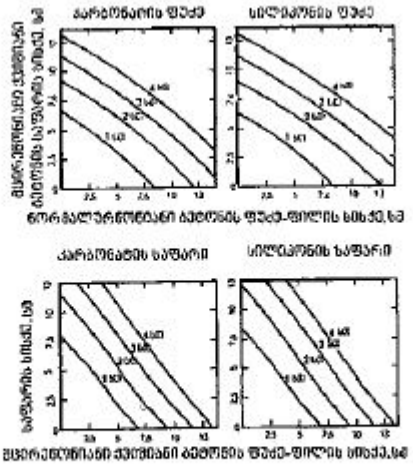

სურათი 721.2.2.2
ორ თარაზულ რიგიანი ბეტონის იატაკებისათვის ცეცხლმედეგობის ხარისხი

722.2.2.3 მრავალშრიანი სახურავები. იმ იატაკების ცეცხლმედეგობის ხარისხი, რომლებიც შედგება ბეტონის ფუძე-
რომლის ზედა ნაწილი საიზოლაციო ბეტონის ან საიზოლაციო ფილისა და მრავალშრიანი გადასახური მასალ
შეესაბამებოდეს სურათებს 722.2.2.3(1) და 722.2.2.3(2).

722.2.2.3.1 თბოგადაცემა. თბოგადაცემისათვის, სამ შრიანი გადასახური მასალის წილი ცეცხლმედეგობის ხარისხში
ცეცხლმედეგობის ხარისხი ბეტონის კონსტრუქციებისთვის, მაგ., ისეთებისთვის, როგორებიც ნაჩვენებია სურათზე
უნდა გაიზარდოს 10 წუთით. ეს მატება არ ეხება 722.2.2.3(2) სურათზე წარმოდგენილ ანაწყობებს.

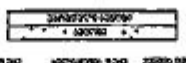

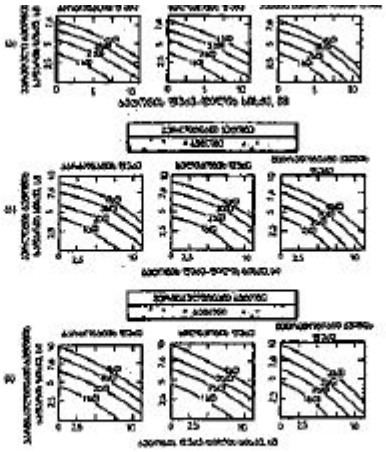

სურათი 721.2.2.3(1)

ბეტონის სახურავის ანაწყობებისათვის ცეცხლმედეგობის ხარისხი

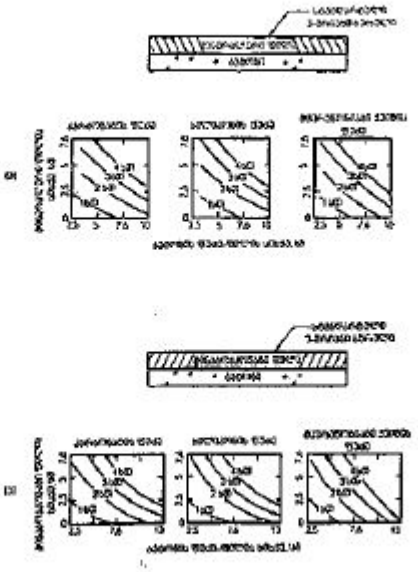

სურათი 721.2.2.3(2)
ბეტონის სახურავის ანაწყობებისათვის ცეცხლმედეგობის ხარისხი

722.2.2.4 გადაბმები წინასწარფორმირებულ ფილებში. გადაბმები მომიჯნავე წინასწარფორმირებულ ბეტონის ფილებს უნდა იქნეს გათვალისწინებული ფილის სისქის გამოთვლის დროს, თუ ბეტონსზედა ნაწილი მინიმუმ 2.5 სმ სისქისაა. არ აქვს ბეტონსზედა ნაწილი, გადაბმასთან გამოიყენება თხელი დუღაბი, რომლის სისქე ფილის მინიმუმ ნახევარ არაუმცირეს 2.5 სმ, ან გადაბმის ცეცხლმედეგობა მიიღწევა სხვა ნებადართული მეთოდებით.

722.2.3 გამაძლიერებელის ბეტონის საფარი. ბეტონის ფილებში, გაძლიერებულ კოჭებსა და წინასწარ დაძაბულ გამაძლიერებელის ბეტონის საფარის მინიმალური სისქე უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს.

722.2.3.1 ფილის საფარი. დადებითი მომენტის მიმღები ბეტონის გამაძლიერებლის საფარის მინიმალური ს შეესაბამებოდეს 722.2.3(1) ცხრილს, რომელიც ეხება გაძლიერებულ ბეტონს და 722.2.3(2) ცხრილს, რომე წინასწარდაძაბულ ბეტონს. ეს ცხრილები გამოიყენება მასიური ან ღრუტანიანი, ერთი მიმართულებით მიმართულებით ფილებისათვის, რომელთაც ქვედა მხრიდან ბრტყელი ზედაპირები აქვს. ეს ცხრილები ეხებ რომლებიც ფორმირებულია ადგილზე ან წინასწარ. წინასწარფორმირებული, წინასწარდაძაბული ბეტონისათვის ყველგან არ არის დაფარული, გამოიყენება პროცედურები, რომლებიც მოცემულია PCI MNL 124-ში.

722.2.3.2 გაძლიერებული კოჭის საფარი. დადებითი მომენტის გაძლიერებული ბეტონის (ძირში ფოლადი მინიმალური სისქე გაძლიერებული ბეტონის კოჭისთვის ნაჩვენებია ცხრილში 721.2.3(3), 1 საათიდან 4 ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში.

722.2.3.3 წინასწარდაძაბული კოჭის საფარი. დადებითი მომენტის წინასწარდაძაბული ფოლადის წნულებ ფოლადის) ბეტონის საფარის მინიმალური სისქე დაძაბული და დაუძაბავი ბეტონის კოჭებისა და ზედ

ნაშვერებიანი კოჭის ერთეულებისთვის უნდა შეესაბამებოდეს 722.2.3(4) და 722.2.3(5) ცხრილებში მოცემულ სიდ
დან 4 საათამდე ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში. 722.2.3(4) ცხრილში მოცემული სიდიდეები ეხება 20
სიგანის კოჭებს. 722.2.3(5) ცხრილში მოცემული სიდიდეები ეხება ნებისმიერი სიგანის კოჭებსა და ზედ
ნაშვერებიანი კოჭის ერთეულებს, თუ განივი კვეთის ფართობი არ არის 258 სმ^2-ზე ნაკლები. 722.2.3(4) დ
ცხრილების მიხედვით განსაზღვრულ სიდიდეებს შორის განსხვავებების შემთხვევაში, დასაშვებია უფრო ნაკლებ
გამოყენება. ბეტონის საფარი უნდა გამოანგარიშდეს 722.2.3.3.1 ქვეთავის შესაბამისად. წინასწარ
გამაძლიერებლის მინიმალური ბეტონის საფარი წინასწარდაძაბულ ბეტონის კოჭში უნდა შეესაბამებოდეს 722.2.3.

722.2.3.3.1 ბეტონის საფარის გამოთვლა. ინდივიდუალური წნულისთვის, ლითონის წნელის ზედაპირსა
ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფ ზედაპირს შორის არსებული ბეტონის საფარი უნდა იყოს მინიმალური სის
არა დაუჯგუფებელი არხების შემთხვევაში, როცა საფარის მინიმალურ სისქედ უნდა ჩაითვალოს არხის ზედ
კოჭის ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფ ზედაპირს შორის არსებული ბეტონის საფარის მინიმალური სი
კოჭის შემთხვევაში, რომელთანაც ორი ან მეტი წნული გამოიყენება, საფარი უნდა იყოს ინდივიდუალური
მინიმალური საფარის საშუალო. კუთხის წნულებისთვის (ძირიდან და გვერდიდან ერთნაირი მანძილით დაშ
წნულები), გამოთვლაში გამოყენებული მინიმალური საფარი უნდა იყოს რეალური სიდიდის ნახევარი. ზედ
ნაშვერებიანი კოჭის ნაწილებისთვის, რომელთაც ტანის ცენტრის გასწვრივ შვეულად მდებარე ორი
წინასწარდაძაბული წნული აქვს, საშუალო საფარის სისქე უნდა იყოს ნაწილის ძირიდან ლითონის წნულის
მანძილის ტოლი. ნებისმიერი ინდივიდუალური წნულის რეალური საფარი არ უნდა იყოს 722.2.3(4) დ
ცხრილებში მოცემული სიდიდის ნახევარზე ან 2.5 სმ-ზე ნაკლები, რომელიც მეტი იქნება.

ცხრილი 722.2.3(1)

საფარის სისქე გაძლიერებული ბეტონის იატაკის ან სახურავის ფილებისთვის (სმ-ში)

ბეტონის შემავსებლის ტიპი	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)									
	დაძაბული					დაუძაბავი				
	1 სთ	1.5 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ	1 სთ	1.5 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
კრემნიუმი	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	2.5	3.2	4.1
კარბონატი	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	3.2	3.2
ქვიშა-მსუბუქწონიანი ან მსუბუქწონიანი	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	3.2	3.2

ცხრილი 721.2.3(2)

წინასწარდაძაბული ბეტონის იატაკის ან სახურავის ფილების საფარის სისქე (სმ-ში)

ბეტონის შემვსების ტიპი	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)									
	დაძაბული					დაუძაბავი				
	1 სთ	1.5 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ	1 სთ	1.5 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
კრემნიუმი	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	2.9	3.8	4.5	6.0	7.0
კარბონატი	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	2.5	3.5	4.1	5.4	5.7

ქვიშა-მსუბუქწონიანი ან მსუბუქწონიანი	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	2.5	34,9	2.9	5.0	5.7

ცხრილი 722.2.3(3)

მინიმალური საფარი გაძლიერებული ბეტონის კოჭების მთავარი გამაძლიერებელი ღეროებისათვის[ბ]

(გამოიყენება ყველა ტიპის სტრუქტურული ბეტონისთვის) (სმ-ში)

დაძაბული ან დაუძაბავი[ა]	კოჭის სიგანე[ბ] (სმ)	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)				
		1 სთ	1.5 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
	13	1.9	1.9	1.9	2.5[ა]	3.2[ა]
დაძაბული	18	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9
	≥25	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9
	13	1.9	2.5	3.2	—	—
დაუძაბავი	18	1.9	1.9	1.9	4.5	7.6
	≥25	1.9	1.9	1.9	2.5	4.5

ა. დაძაბული ანაწყობებისთვის ცხრილში მოცემული სიდიდეები ეხება კოჭებს, რომლებიც ცენტრიდან დაშ
1.2 მ ან ნაკლები მანძილით. ცენტრიდან 1.2 მ ან ნაკლები მანძილით დაშორებული კოჭებისათვის საფარის მი
სისქე 1.9 სმ ადეკვატურია 4 ან ნაკლებ-საათიანი ხარისხისა.

ბ. ცხრილში მოცემულ სიდიდეებს შორის კოჭის სიგანეებისთვის მინიმალური საფარის სისქე შეიძლება გან
პირდაპირი ინტერპოლაციით.

გ. გამაძლიერებელი ფოლადის წნელის ინდივიდუალურ საფარს წარმოადგენს მინიმალური სისქის ბეტონი
წნელის ზედაპირსა და კოჭის ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფ ზედაპირს შორის. კოჭისთვის, რომელშიც
ფოლადის წნელია გამოყენებული, კუთხის ფოლადის წნელის საფარი გამოთვლისას უნდა შემცირდეს
სიდიდის ნახევრამდე. ფოლადის წნელის ინდივიდუალური საფარი არ უნდა იყოს 722.2.3(3) ცხრილში
სიდიდის ნახევარზე ნაკლები ან 1.9 სმ-ზე ნაკლები.

ცხრილი 722.2.3(4)

მინიმალური საფარი წინასწარ დაძაბული 20 სმ ან მეტი სიგანის ბეტონის კოჭისთვის

დაძაბული ან დაუძაბავი[ა]	ბეტონის შემვსების ტიპი	კოჭის სიგანე[ბ] (სმ)	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)				
			1	1.5	2	3	4
	კარბონატი ან კრემნიუმი	20	3.8	3.8	3.8	4.5[ა]	6.4[ა]
	კარბონატი ან კრემნიუმი	≥ 30	3.8	3.8	3.8	3.8	4.8[ა]
დაძაბული	ქვიშა, მსუბუქწონიანი	20	3.8	3.8	3.8	3.8	5.0[ა]

	ქვიშა, მსუბუქწონიანი	≥ 30	3.8	3.8	3.8	3.8	4.2[ა]
	კარბონატი ან კრემნიუმი	20	3.8	4.5	6.4	12.7[ბ]	—
დაუძაბავი	კარბონატი ან კრემნიუმი	≥ 30	3.8	3.8	4.8[ა]	6.4	7.6
	ქვიშა, მსუბუქწონიანი	20	3.8	3.8	5.0	8.3	—
	ქვიშა, მსუბუქწონიანი ა	≥ 30	3.8	3.8	4.1	5.0	6.4

ა. დაძაბული კონსტრუქციებისათვის ცხრილში მოცემული სიდიდეები ეხება კოჭებს, რომლებიც დაშორებულია 1.2 მ ან ნაკლები მანძილით. ცენტრიდან 1.2 მ ან ნაკლები მანძილით დაშორებული კოჭებისთვის 1.9 სმ-ის მინიმალური საფარი ადექვატურია 4 სთ ან ნაკლები ხარისხისა.

ბ. 20 სმ – 30 სმ-ის სიგანის კოჭისათვის საფარის მინიმალური სისქე შეიძლება განისაზღვროს ინტერპოლაციით.

გ. გამოუსადეგარი 20 სმ სიგანის კოჭისათვის, მაგრამ ნაჩვენები ინტერპოლაციისთვის.

ცხრილი 722.2.3(5)

მინიმალური საფარი ყველანაირი სიგანის წინასწარდაძაბული ბეტონის კოჭისთვის

დაძაბული ან დაუძაბავი[ა]	ბეტონის შემვსების ტიპი	კოჭის ფართობი[ბ] A (სმ^2)	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)				
			1	1.5	2	3	4
დაძაბული	ყველა	258≤ A ≤968	3.8	3.8	5.0	6.4	—
	კარბონატი ან კრემნიუმი	968< A ≤ 1936	3.8	3.8	3.8	4.5	6.4
		1936< A	3.8	3.8	3.8	3.8	5.0
	მსუბუქი ქვიშა	968< A	3.8	3.8	3.8	3.8	5.0
დაუძაბავი	ყველა	258≤ A ≤968	5.0	6.4	—	—	—
	კარბონატი ან კრემნიუმი	968< A ≤1936	3.8	4.5	6.4	—	—
		1936< A	3.8	3.8	5.0	7.6[გ]	10.0[გ]
	მსუბუქი ქვიშა	968< A	3.8	3.8	5.0	7.6[გ]	10.0[გ]

ა. დაძაბული კონსტრუქციებისათვის ცხრილში მოცემული სიდიდეები ეხება კოჭებს, რომლებიც დაშორებულია 1.2 მ ან ნაკლები მანძილით. ცენტრიდან 1.2 მ ან ნაკლები მანძილით დაშორებული კოჭებისთვის 1.9 სმ-ის მინიმალური საფარი ადექვატურია 4 სთ ან ნაკლები ხარისხისა.

ბ. ზედა ნაწილში ნაშვერებიანი კოჭის ტანის განივი კვეთის ფართობი დასაშვებია მოიცავდეს შვერილის ნაწილს, თუ გამოთვლისას გამოყენებული შვერილის სიგანე სამჯერ აღემატება ტანის საერთო სიგანეს.

გ. უნდა მოეწყოს U-ფორმის ან ფოლადის რკალები, რომლებიც მოთავსებულია ისე, რომ არ აღემატება ს სიგანეს და რომელთა საფარის მინიმალური სისქეა 2.5 სმ-ი.

722.2.4 ბეტონის სვეტები. ბეტონის სვეტები უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს.

ცხრილი 722.2.4

ბეტონის სვეტების მინიმალური ზომები (სმ-ში)

ბეტონის ტიპები	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)				
	1	1.5	2[ა]	3[ა]	4[ბ]
კრემნიუმი	20	23	25	30	35
კარბონატი	20	23	25	28	30
მსუბუქი ქვიშა	20	22	23	27	30

ა. მინიმალური ზომა დასაშვებია შემცირდეს 20 სმ-მდე მართკუთხა სვეტების შემთხვევაში, რომელთაც აქვთ 90 ორი პარალელური გვერდი.

ბ. მინიმალური ზომა დასაშვებია შემცირდეს 25 სმ-მდე მართკუთხა სვეტების შემთხვევაში, რომელთაც აქვთ 90 ორი პარალელური გვერდი.

722.2.4.1 მინიმალური ზომა. გაძლიერებული ბეტონის სვეტების მინიმალური საერთო ზომები, 1-დან 4 ცეცხლმედეგობის ხარისხების შემთხვევაში, როცა ცეცხლი ზემოქმედებს ყველა მხრიდან, უნდა შეესაბამებოდეს ა

722.2.4.1.1 82,7 მპა ან ნაკლები სიმტკიცის ბეტონი. სვეტებისთვის, რომლებიც აგებულია ბეტონით განსაზღვრული კუმშვისადმი სიმტკიცე, $f'c$, ნაკლებია ან ტოლია 82,7 მეგაპასკალის, მინიმალური ზ შეესაბამებოდეს 722.2.4 ცხრილს.

722.2.4.1.2 82,7 მპა-ზე მეტი სიმტკიცის ბეტონი. სვეტებისთვის, რომლებიც აგებულია ბეტონით, რომლის განს კუმშვისადმი სიმტკიცე, $f'c$, 82,7 მეგაპასკალზე მეტია, 1-დან 4 საათამდე ცეცხლმედეგობის ხარისხების შე მინიმალური ზომა უნდა იყოს 60 სმ.

722.2.4.2 მინიმალური საფარი R/C სვეტებისთვის. სვეტებში მთავარი გრძივი გამაძლიერებლის ბეტონი მინიმალური სისქე, მიუხედავად ბეტონში გამოყენებული შემვსების ტიპისა და ბეტონის განსაზღვრული კუ სიმტკიცისა, $f'c$, არ უნდა იყოს ნაკლები 2.5 სმ-ზე, ნაკლები აუცილებელ ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ან 5 სმ-ზე ნაკლებია.

722.2.4.3 სამაგრი და სპირალური გამაძლიერებელი. სვეტებისთვის, რომლებიც აგებულია ბეტონით განსაზღვრული კუმშვისადმი სიმტკიცე, $f'c$, 82,7 მეგაპასკალზე მეტია, სამაგრი და სპირალური გამაძლიერებ შეესაბამებოდეს შემდეგს:

1. მართკუთხა სამაგრების თავისუფალი ბოლოები უნდა მთავრდებოდეს 135°-იანი სტანდარტული სამაგრ

2. წრიული სამაგრების თავისუფალი ბოლოები უნდა მთავრდებოდეს 90°-იანი სტანდარტული სამაგრი კა

3. სპირალების, მათ შორის, პირგადადებული გადაბმების, თავისუფალი ბოლოები უნდა მთავრდებოდ სტანდარტული სამაგრი კაუჭით.

სამაგრებისა და სპირალების თავისუფალ ბოლოებთან კაუჭი უნდა გრძელდებოდეს ექვსი ფოლადის წნელის დ მეტად და ACI 318-ის 7.1.3 ქვეთავში მოთხოვნილის შესაბამისად. კაუჭები უნდა შედიოდეს სვეტის გულში.

722.2.4.4 კედლებში ჩაშენებული სვეტები. 722.2.4 ცხრილში მოცემული მინიმალური ზომები არ ეხება გაძლ
ბეტონის სვეტს, რომელიც ჩაშენებულია ბეტონის ან წყობით ნაგებ კედელში, თუ დაკმაყოფილებულ
ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

1. კედლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი ტოლია ან მეტია სვეტისათვის აუცილებელ ხარისხზე;

2. სვეტის მთავარი გრძივი გამაძლიერებლის ბეტონის საფარი არ არის ნაკლები 722.2.4.2 გათვალისწინებულზე;

3. კედელში დატანებული ღიობები დაცულია 716.5 ცხრილის შესაბამისად.

სადაც კედლის ღიობები არ არის დაცული 716.5 ქვეთავის შესაბამისად, ისეთი სვეტების მინიმალური ზომა, მოეთხოვება 3 ან ნაკლები-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხი, უნდა იყოს 20 სმ, ხოლო სვეტების, რომელთაც მ 4-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხი – 26 სმ, მიუხედავად იმისა, რა ტიპის შემვსებია გამოყენებული ბეტონში.

722.2.4.5 წინასწარფორმირებული საფარის ნაწილები ფოლადის სვეტებისთვის. იხილეთ ქვეთავი 722.5.1.4.

722.3 ბეტონის წყობა. ამ ქვეთავის დებულებები შეიცავს პროცედურებს, რომელთა საშუალებითაც გამოითვლება ბეტო
ცეცხლმედეგობის ხარისხი.

722.3.1 ეკვივალენტური სისქე. ბეტონის წყობის კონსტრუქციის ეკვივალენტური სისქე უნდა განისაზღვროს ა
დებულებების შესაბამისად.

722.3.1.1 ბეტონის წყობას დამატებული მოპირკეთება. ბეტონის წყობის ანაწყობების ეკვივალენტურ ს
წარმოადგენს 722.3.1.2, 722.3.1.3 ან 722.3.1.4 ქვეთავებში განსაზღვრული ბეტონის წყობის ეკვივალენტური სისქ
722.3.2 ქვეთავის შესაბამისად განსაზღვრული მოპირკეთების ეკვივალენტური სისქის, T_{ef}, ჯამი.

$$T_{ea} = T_e + T_{ef} \qquad \text{(განტოლება 7-6)}$$

722.3.1.2 კონსტრუქცია წვრილ შემავსებლიანი ბეტონის გარეშე ან ნაწილობრივ წვრილ შემავსებლიანი ბეტონი
იყოს სიდიდე, რომელიც გამოითვლება ბეტონის წყობისთვის ASTM C 140-ის შესაბამისად.

722.3.1.3 წვრილ შემავსებლიანი ბეტონით მთლიანად შევსებული კონსტრუქცია. მთლიანად წვრილ შემა
ბეტონით შევსებული ბეტონის წყობის ერთეულის, T_e, ეკვივალენტური სისქე არის ერთეულის რეალური სისქე.

722.3.1.4 თბოსაიზოლაციო მასალით ამოვსებული სიცარიელეები და უჯრედები. მთლიანად ამოვსებული ბეტო
ეკვივალენტური სისქე წარმოადგენს ერთეულის რეალურ სისქეს, თუ თბოსაიზოლაციო მასალად გამოყენებუ
მარცვლოვანი ხრეში, დამსხვრეული ქვა ან წიდა, რომელიც აკმაყოფილებს ASTM C 33-ის მოთხოვნებს; პემ
აფუებული თიხიანი ფიქალი, აფუებული თიხა, აფუებული ასპიდური ფიქალი, აფუებული წიდა, აფუებულ
მტვერი ან ნაცარი, რომლებიც შეესაბამება ASTM C 331-ს; ან პერლიტი ან ვერმიკულიტი, რომელიც აკმაყოფილ
549-ისა და ASTM C 516-ის მოთხოვნებს.

722.3.2 ბეტონის წყობის კედლები. ბეტონის წყობის კედლებისა და ტიხრების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა გან
722.3.2 ცხრილის მიხედვით. ხარისხი გამომდინარეობს წყობის სისქიდან და გამოყენებული შემვსების ტიპიდან.

ცხრილი 722.3.2

ბეტონის წყობის მზიდი ან არამზიდი კედლების მინიმალური ეკვივალენტური სისქე (სმ-ში)[ა,ბ,გ,დ]

შემვსების ტიპი	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)														
	0.5	3/4	1	1 1/4	1.5	1 3/4	2	2 1/4	2.5	2 3/4	3	3 1/4	3 1/2	3 3/4	4
პემზის წიდა ან აფუებული წიდა	3.8	4.8	5.3	6.4	6.9	7.6	8.2	8.6	9.1	9.6	10.0	10.7	11.2	11.4	11.9
აფუებული თიხიანი															

ფიქალი, თიხა ან ასპიდური ფიქალი	4.6	5.6	6.6	7.4	8.4	8.6	9.0	9.7	10.2	10.7	11.2	11.7	12.2	12.5	12.9
კირქვა, ნაცარი ან აფუებული წიდა	4.8	5.8	6.8	7.9	8.6	9.4	10.0	10.9	11.4	12.2	12.7	13.2	14.0	14.5	15.0
კარბონატის ან კრემნიუმის ხრეში	5.0	6.1	7.1	8.1	9.1	9.9	10.7	11.4	12.2	12.7	13.5	14.0	14.7	15.2	15.8

ა. ცხრილში ნაჩვენებ სიდიდეებს შორის სიდიდის განსაზღვრა შესაძლებელია პირდაპირი ინტერპოლაციით.

ბ. თუ წვადი ერთეულები კედელშია ჩაშენებული, მთლიანი მასალის სისქე თითოეული ერთეულის ბოლოსა
მოპირდაპირე მხარეს შორის, ან მოპირდაპირე მხარეებში ჩამჯდარ ერთეულებს შორის ან უნდა იყოს ცხრილში
სისქის 93%-ზე ნაკლები.

გ. გამოიყენება ASTM C 55, ASTM C 73 ან ASTM C 90 მოთხოვნები.

დ. მინიმალური აუცილებელი ეკვივალენტური სისქე, რომელიც საათობრივად შეესაბამება კომბინირებული შ
მქონე ნაწილების ცეცხლმედეგობის ხარისხს, უნდა განისაზღვროს ხაზობრივი ინტერპოლაციით წარმოებაში გამ
თითოეული შემავსებლის მოცულობის პროცენტული წილის საფუძველზე.

722.3.2.1 ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ არმყოფი მხარის მოპირკეთება. თუ ბათქაში ან თაბაშირის ფილა გამო
კედლის იმ მხარეს, რომელიც არ განიცდის ცეცხლის ზემოქმედებას, მოპირკეთების წილი ცეცხლმედეგობის ხარ
გამოითვალოს შემდეგნაირად: თაბაშირის ფილის ან ბათქაშის სისქე უნდა გასწორდეს მოპირკეთების რეალუ
გამრავლებით 722.2.1.4(1) ცხრილში მოცემულ ხარისხზე. მოპირკეთების ასეთი გასწორებული სისქე უნდა
წყობისა და მოპირკეთების ცეცხლმედეგობის ხარისხს, რომელიც განსაზღვრულია 722.3.2 ცხრილის მიხედვით.

722.3.2.2 ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფი მხარის მოპირკეთება. თუ ბათქაში ან თაბაშირის ფილა გამო
კედლის იმ მხარეს, რომელიც განიცდის ცეცხლის ზემოქმედებას, მოპირკეთების წილი ცეცხლმედეგობის ხარ
გამოითვალოს შემდეგნაირად: 722.2.1.4(2) ცხრილის მიხედვით მოპირკეთებისათვის განსაზღვრული ცეცხლმედე
უნდა დაემატოს 722.3.2 ქვეთავში მხოლოდ წყობისათვის განსაზღვრულ ცეცხლმედეგობის ხარისხს, ან 722.3.2.
ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფ მხარეს მდებარე წყობისა და მოპირკეთებისათვის განსაზღვრულ ცეცხლ
ხარისხს.

722.3.2.3 ცეცხლმედეგობის მიხედვით ასიმეტრიული კონსტრუქციები. ისეთი კედლის შემთხვევაში, რომელსა
ერთ მხარეს აქვს მოპირკეთება ან სხვადასხვა ტიპის ან განსხვავებული სისქის მოპირკეთება აქვს ყველა მხარეს, ა
განსაზღვრული პროცედურები ორჯერ უნდა ჩატარდეს და კედლის ორივე მხარე ცეცხლის ზემოქმედების ქვ
უნდა ჩაითვალოს. კედლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ უნდა აღემატებოდეს ამ ორი სიდიდიდან უფრო დაბალ

გამონაკლისი: გარე კედლებისთვის, რომელთა ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი აღემატება 1.5 მ-ს, ცეცხლის ზ
მოსალოდნელია მხოლოდ შიგა მხარეს.

722.3.2.4 ბეტონის წყობის ცეცხლმედეგობის მინიმალური ხარისხი. თუ ბეტონის წყობის მოპირკეთება
ცეცხლმედეგობის ხარისხზე, მარტო წყობის წილი უნდა იყოს საერთო ცეცხლმედეგობის ხარისხის არაუმცირეს ნა

722.3.2.5 მოპირკეთების დამაგრება. მოპირკეთება შემდეგნაირად მოწყობა:

1. ბეტონის წყობაზე ან ბეტონის კედელზე გამოყენებული თაბაშირის ფილა ან თაბაშირის ყავარი უნდა
ხით ან ფოლადით მოლარტყულ ნაწილებზე, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია არაუმეტეს 40 სმ-ით.

2. თაბაშირის ფილა გრძელი მხრიდან დასაშვებია მოეწყოს ფოლადით მოლარტყული ერთეულების პარა
და მისი ყველა გადაბმა მოპირკეთებული უნდა იყოს.

3. მოპირკეთების მოწყობის სხვა ასპექტები უნდა აკმაყოფილებდეს მე-7 და 25-ე თავების შესაბამის დებუ

722.3.3 რამდენიმე შვეულ რიგიანი წყობის კედლები. ისეთი კედლების ანაწყობების ცეცხლმედეგობის ხარისხი,
შედგება წყობის რამოდენიმე შვეული რიგისგან, დასაშვებია ეფუძვნებოდეს თითოეული შვეული რიგისა და თითო
რიგს შორის არსებული უწყვეტი საჰაერო სივრცის ცეცხლმედეგობის ხარისხის პერიოდს, შემდეგი განტოლების შესა

$$R = (R^{0,59} + R^{0,59} + R^{0,59} + A + A + . + A)^{1,7}$$ **(განტოლება 7-7)**

A 1 2 n 1 2 n

სადაც:

R_A= კონსქტრუქციის ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ).

R_1, R_2, .. R_n= შვეული რიგების ცეცხლმედეგობის ხარისხი 1,2,*n*-თვის (სთ).

A_1, A_2, .. A_n= 0,30, ხარისხი თითოეული უწყვეტი საჰაერო სივრცისთვის 1,2, .. *n*-თვის, შე
რომლის სიღრმე შვეულ რიგებს შორის 1.3 სმ ან მეტია.

722.3.4 ბეტონის წყობის ზღუდარები. ბეტონის წყობის ზღუდარების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა განს
ზღუდარის ნომინალური სისქისა და მთავარი გამაძლიერებელი ფოლადის წნელების დასაფარად გამოყენებულ
წყობის ან ბეტონის, ან მათი კომბინაციის მინიმალური სისქის საფუძველზე, როგორც განსაზღვრულია 722.3.4 ცხ
სხვა ნებადართული ალტერნატიული მეთოდით.

ცხრილი 722.3.4

**გრძივი გამაძლიერებლის მინიმალური საფარი ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე გაძლიერებული ბეტონის წყ
ზღუდარებისთვის (სმ-ში)**

ზღუდარის ნომინალური სიგანე (სმ-ში)	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)			
	1 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
15.0	3.8	5.0	—	—
20.0	3.8	3.8	4.5	7.6
25.0-ზე მეტი	3.8	3.8	3.8	4.5

722.3.5 ბეტონის წყობის სვეტები. ბეტონის წყობის სვეტების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა განისაზღვროს ს
გეგმაში გათვალისწინებული ყველაზე მცირე ზომის საფუძველზე 722.3.5 ცხრილის შესაბამისად, ან სხვა ნება
ალტერნატიული მეთოდით.

ცხრილი 722.3.5

ბეტონის წყობის სვეტების მინიმალური ზომა (სმ-ში)

ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)			
1 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
20 სმ	25 სმ	30 სმ	35 სმ

722.4 თიხის აგურის და ფილის წყობა. ამ ქვეთავის დებულებები მოიცავს პროცედურებს, რომლებიც გამოიყენება თიხ
და ფილის წყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხის გამოსათვლელად.

722.4.1 წყობით აგებული კედლები. წყობით აგებული კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა გამომდი
ეკვივალენტური სისქიდან, რომელიც გამოთვლილია ამ ნაწილის შესაბამისად. გამოთვლაში გათვალისწინებულ
მოპირკეთება და რამდენიმე შვეულ რიგიანი კონსტრუქციის შვეულ რიგებს შორის არსებული ცარიელი სივრცეები.

722.4.1.1 ეკვივალენტური სისქე. მასიური ან ღრუტანიანი თიხის წყობის ერთეულებით აგებული კედლების ან
ცეცხლმედეგობის ხარისხები უნდა გამოითვალოს 722.4.1(1) ან 722.4.1(2) ცხრილის მიხედვით. თიხის წყობის ერ

ეკვივალენტური სისქე უნდა გამოითვალოს 7-8 განტოლების მიხედვით, 722.4.1(1) ცხრილის გამოყენების შე
722.4.1(1) ცხრილის მიხედვით დადგენილი ცეცხლმედეგობის ხარისხის გამოყენება დასაშვებია 722.4.2
განსაზღვრული ცეცხლმედეგობის ხარისხის გამოთვლის პროცედურებში.

$T_e = V_n/LH$ **(განტოლება 7-8)**

სადაც:

T_e = თიხის წყობის ერთეულების ეკვივალენტური სისქე (სმ).

V_n = თიხის წყობის ერთეულების სუფთა მოცულობა (სმ^3).

L = თიხის წყობის ერთეულების განსაზღვრული სიგრძე (სმ).

H = თიხის წყობის ერთეულების განსაზღვრული სიმაღლე (სმ).

722.4.1.1.1 ღრუტანიანი თიხის ერთეულები. ეკვივალენტური სისქე, T_e, უნდა იყოს სიდიდე, რომელიც გამო
ღრუტანიანი თიხის ერთეულებისათვის 7-8 განტოლების მიხედვით. ერთეულების სუფთა მოცულობა,
განისაზღვროს მთლიანი მოცულობისა და ASTM C 67-ის შესაბამისად განსაზღვრული ღრუს ფართობების პრო
მაჩვენებლის გამოყენებით.

722.4.1.1.2 წვრილშემავსებლიანი ბეტონით მთლიანად ამოვსებული თიხის ერთეულები. წვრილშემავსებლიან
მთლიანად ამოვსებული თიხის ერთეულების ეკვივალენტური სისქე დასაშვებია ჩაითვალოს ერთეულის
რეალურ სისქედ.

722.4.1.1.3 ერთეულები ამოვსებული გულებით. ღრუტანიანი თიხის წყობის ერთეულების ეკვივალენტური
ერთეულის რეალური სისქე, თუ ის ამოვსებულია შემდეგი თბოსაიზოლაციო მასალებით: ქვიშა, მარცვლოვ
დამსხვრეული ქვა ან წიდა, რომელიც აკმაყოფილებს ASTM C 33-ის მოთხოვნებს; პემზა, ხენჯი, აფუებულ
ფიქალი, აფუებული თიხა, აფუებული ასპიდური ფიქალი, აფუებული წიდა, აფუებული ნახშირის მტვერი
რომლებიც შეესაბამება ASTM C 331-ს; ან პერლიტი ან ვერმიკულიტი, რომელიც აკმაყოფილებს ASTM C 549-ის
C 516-ის მოთხოვნებს.

722.4.1.2 ბათქაშით მოპირკეთება. თუ კედელზე გამოყენებულია ბათქაში, ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა განს
შემდეგი განტოლებით:

$R = (R_n^{0,59} + pl)^{1,7}$ **(განტოლება 7-9)**

სადაც:

R = ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ).

R_n = ცალკეული კედლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ).

pl = კოეფიციენტი ბათქაშის სისქეებისათვის.

7-9 განტოლებაში გამოყენებული სიდიდეები R_n 0,59-თვის მოცემულია ცხრილში 722.4.1(3). ბათქაშის სისქის
უნდა შეირჩეს ცხრილიდან 722.4.1(4) კედელზე ან ტიხარზე გამოყენებული ბათქაშის რეალური სისქის საფუძ
იმისდა მიხედვით, კედლის რამდენი მხარეა მობათქაშებული – ერთი თუ ორივე.

722.4.1.3 რამდენიმე შვეულ რიგიანი კედლები ცარიელი სივრცეებით. თუ კედლის ან ტიხარის შვეული რიგები გა
უწყვეტი ცარიელი სივრცით, საერთო ცეცხლმედეგობის ხარისხი გამოითვლება შემდეგი განტოლებით:

$R = (R_1^{0,59} + R_2^{0,59} + \ldots + R_n^{0,59} + as)^{1,7}$ **(განტოლება 7-10)**

სადაც:

R = ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ).

$R_{1,}$ R_2 დაR_n = ცალკეული შვეული რიგების ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ).

as = კოეფიციენტი უწყვეტი ცარიელი სივრცისათვის.

7-10 განტოლებაში გამოყენებული სიდიდეები R_n 0,59-თვის მოცემულია ცხრილში 722.4.1(3). კოეფიციენტი შვეული რიგების გამმიჯნავი თითოეული 1.3 – 8.9 სმ ზომის უწყვეტი საჰაერო სივრცისათვის, უნდა იყოს 0,3.

ცხრილი 722.4.1(1)

თიხის წყობის კედლების ცეცხლმედეგობის პერიოდი

მასალის ტიპი	ცეცხლმედეგობისთვის აუცილებელი მინიმალური ეკვივალენტური სისქე[ა,ბ,გ] (სმ-ში)			
	1 საათი	2 საათი	3 საათი	4 საათი
თიხის ან თიხიანი ფიქალის მთლიანი აგური[დ]	6.9	9.6	12.4	15.2
ღრუტანიანი აგური ან თიხის ან თიხიანი ფიქალის ფილა, შეუვსებელი	5.8	8.6	10.9	12.7
ღრუტაიანი აგური ან თიხის ან თიხიანი ფიქალის ფილა, ამოვსებული 722.4.1.1.3 ქვეთავში განსაზღვრული მასალებით	7.6	11.2	14.0	16.8

ა. 722.4.1.1 ქვეთავში განსაზღვრული ეკვივალენტური სისქე.

ბ. გამოთვლილი ცეცხლმედეგობა საათობრივ ზრდებს შორის, უნდა განისაზღვროს ხაზოვანი ინტერპოლაციით.

გ. თუ წვადი ნაწილები კედელშის კარკასშია ჩაშენებული, თითოეული ნაწილის ბოლოსა და კედლის მოპირდაპ შორის მდებარე მასალის მთლიანი სისქე არ უნდა იყოს ნაჩვენები სისქის 93%-ზე ნაკლები.

დ. ნაწილებისთვის, რომელშიც ღრუტანიანი აგურის განივი კვეთის სუფთა ფართობი ზედაპირის პარალელურ სიბრტყეში, რომელიც შეიცავს ღრუტანს, არის იმავე სიბრტყეში გაზომილი განივი კვეთის საერთო ფართობის მინ

ცხრილი 722.4.1(2)

ცეცხლმედეგობის ხარისხი მზიდი ფოლადის ჩარჩოიანი აგურის კედლების ან ტიხრებისთვის

კედლის ან ტიხრის კონსტრუქცია	ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ბათქაშიანი მხარე (სთ)	ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფი აგურის სახიანი მხარე (სთ)
ფოლადის დგარის გარეთა პირი: 1.25 სმ ხის მერქანბოჭკოვანი ფენილი დგარის გვერდით, 1.9 მმ თავისუფალი სივრცე, რომელიც წარმოიქმნება 1.9 სმ × 4.1 სმ ხის თამასებით, რომლებიც მდებარეობს მერქანბოჭკოვანი ფილის თავზე და დამაგრებულია დგარზე; ასეთ ზოლებზე ლურსმნებით დამაგრებული ლითონის ან	1,5	4

მავთულის ბადე, 9.5 სმ აგურის საფარი, აგურსა და ბადეს შორის არსებული სიცარიელის შევსება 1.9 სმ დუღაბით. დგარის შიგა პირი: 1.9 სმ უქვიშო თაბაშირის ბათქაში ლითონის ან მავთულის ბადეზე, რომელიც მიმაგრებულია 7,94 სმ დგარის კიდეებზე დამაგრებულ ხის თამასებზე.		
ფოლადის დგარის გარეთა პირი: 2.5 სმ დგარზე მიმაგრებული საიზოლაციო რფენილი, 2.5 სმ თავისუფალი სივრცე და 9.5 სმ აგურის საფარი, რომელიც მიმაგრებულია ფოლადის კარკასზე ლითონის სამაგრებით ყოველ მე-5 ფენაში. დგარის შიგა პირი: 2.2 სმ ქვიშიანი თაბაშირის ბათქაში (1:2 შერევით), რომელიც გამოიყენება პირდაპირ დგარზე მიმაგრებულ ლითონის ან მავთულის ბადეზე.	1,5	4
იგივე, რაც ზემოთ, გარდა 2.2 სმ ვერმიკულიტი-თაბაშირის ბათქაშის ან 2.5 სმ ქვიშიანი თაბაშირის ბათქაშის გამოყენებისას (1:2 შერევით) ლითონზე ან მავთულზე.	2	4
ფოლადის დგარის გარეთა პირი: 1.25 სმ თაბაშირის ფენილი, მიმაგრებული დგარზე და 9.5 სმ აგურის საფარი, რომელიც მიმაგრებულია ფოლადის კარკასზე ლითონის სამაგრებით ყოველ მე-5 ფენაში დგარის შიგა პირი: 1.3 სმ ქვიშიანი თაბაშირის ბათქაში (1:2 შერევით), რომელიც გამოიყენება1.3 სმ პერფორირებულ თაბაშირის ბადეზე, რომელიც კარგადაა დამაგრებული დგარზე და რომელსაც აქვს 7.6 სმ-ის სიგანის ზოლები და გამოიყენება თაბაშირის ბადის ყველა თარაზულ ბმულთან.	2	4

ცხრილი 722.4.1(3)
$R_n^{0,59}$-ის სიდიდეები

***Rn* 0,59**	***R* (სთ)**
1	1.0
2	1.5
3	1.91
4	2.27

ცხრილი 722.4.1(4)
კოეფიციენტები ბათქაშისათვის, $p1^b$

ბათქაშის სისქე (სმ)	**ერთი მხარე**	**ორი მხარე**
1.3	0.3	0.6
1.6	0.37	0.75

1.9	0.45	0.9

ა. ცხრილში ჩამოთვლილი სიდიდეები არის 1:3 ქვიშიანი თაბაშირის ბათქაშისთვის.

ცხრილი 722.4.1(5)

გაძლიერებული წყობის ზღუდარები

ზღუდარის ნომინალური სიგანე (სმ)	გრძივი გამაძლიერებლის მინიმალური საფარი ცეცხლმედეგობის უზრუნველსაყოფად (მმ)			
	1 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
15	3.8	5.0	დაუშვებელია	დაუშვებელია
20	3.8	3.8	4.5	7.6
25 ან მეტი	3.8	3.8	3.8	4.5

ცხრილი 722.4.1 (6)
გაძლიერებილი თიხის ბლოკებით ნაგები სვეტები

სვეტის ზომა	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)			
	1 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
სვეტის მინიმალური ზომა (სმ)	20	25	30	35

722.4.1.4 ცეცხლმედეგობის მიხედვით ასიმეტრიული ანაწყობები. ისეთი კედლის შემთხვევაში, რომელსაც მხ მხარეს აქვს მოპირკეთება ან სხვადასხვა ტიპის ან განსხვავებული სისქის მოპირკეთება აქვს ყველა მხარეს, ა პროცედურები ორჯერ უნდა ჩატარდეს და კედლის ორივე მხარე ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფად უნდა ჩ კედლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ უნდა აღემატებოდეს ამ ორი სიდიდიდან უფრო დაბალს.

გამონაკლისი: გარე კედლებისთვის, რომელთა ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი აღემატება 1.5 მ-ს, ცეცხლის ზ მოსალოდნელია მხოლოდ შიგა მხარეს.

722.4.2 რამდენიმე შვეულ რიგიანი კედლები. ორი ან მეტი განსხვავებული შვეული რიგის მქონე კედლების ან ტიხრ ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა გამოითვალოს შემდეგი განტოლებით:

$$R = (R_1^{0,59} + R_2^{0,59} + \ . + R_n^{0,59})^{1,7}$$ **(განტოლება 7-11)**

სადაც:

R = ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ).

R_1, R_2დაR_n = ცალკეული შვეული რიგების ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ).

7-11 განტოლებაში გამოყენებული სიდიდეები $R_n^{0,59}$-თვის მოცემულია ცხრილში 722.4.1(3).

722.4.2.1 სხვდასხვა მასალით აგებული რამდენიმე შვეულ რიგიანი კედლები. კედლებისთვის, რომლებ სხვადასხვა მასალისა (ბეტონით ან ბეტონის წყობის ერთეულებით) და თიხის წყობის ერთეულების კომბინაცი ორ ან მეტ შვეულ რიგს, სხვადასხვა მასალების ცეცხლმედეგობის ხარისხი შეიძლება გამოითვალოს 722.2.1.1 (ბეტონისთვის), 722.3.2 ცხრილის (ბეტონის წყობის ერთეულებისთვის) ან 722.4.1(1) ან 722.4.1(2) ცხრილის (

ფილის წყობის ერთეულებისათვის) მიხედვით.

722.4.3 გაძლიერებული თიხის წყობის ზღუდარები. თიხის წყობის ზღუდარების ცეცხლმედეგობის ხარი განისაზღვროს ზღუდარის ნომინალური სიგანისა და გრძივი გამაძლიერებლის მინიმალური საფარის საფუძველზ ცხრილის შესაბამისად.

722.4.4 გაძლიერებული თიხის წყობის სვეტები. ცეცხლმედეგობის ხარისხები განისაზღვრება ბოლო გათვალისწინებული სვეტის ზომის საფუძველზე 722.4.1(6) ცხრილის შესაბამისად. გრძივი გამაძლიერებლი მინიმალური სისქე უნდა იყოს 5 სმ.

722.5 ფოლადის ანაწყობები. ამ ქვეთავის დებულებები მოიცავს პროცედურებს, რომელთა მიხედვითაც, გამ საფუძველზე, განისაზღვრება ფოლადის ანაწყობების ცეცხლმედეგობის ხარისხი.

722.5.1 სტრუქტურული ფოლადის სვეტები. ფოლადის სვეტების ცეცხლმედეგობის ხარისხები დამოკიდებული ელემენტის ზომასა და ტიპზე და განისაზღვრება ამ ნაწილის შესაბამისად.

722.5.1.1 ზოგადი. ეს პროცედურები ქმნის საფუძველს სვეტის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის დასადგ გამომდინარეობს ფოლადის სვეტების ცეცხლმედეგი მასალის სისქიდან, წონიდან, W, და გაცხელებული პერიმე ამ ნაწილებში W წარმოადგენს სტრუქტურული ფოლადის სვეტების საშუალო წონას კგ-ში ერთ მეტრზე. გაც პერიმეტრი, D, არის ცეცხლმედეგი მასალის შიგა მხარის პერიმეტრი მილიმეტრებში, როგორც ნაჩვენებია 722.5.1(1).

722.5.1.1.1 არამზიდი დამცავი. ამ პროცედურების გამოყენება დასაშვებია მხოლოდ ისეთი სვეტების კონსტრ სადაც ცეცხლმედეგი მასალის დაგეგმარება (დიზაინი) არ არის შესრულებული იმგვარად, რომ დაიჭიროს მოქმედი რაიმენაირი დატვირთვა.

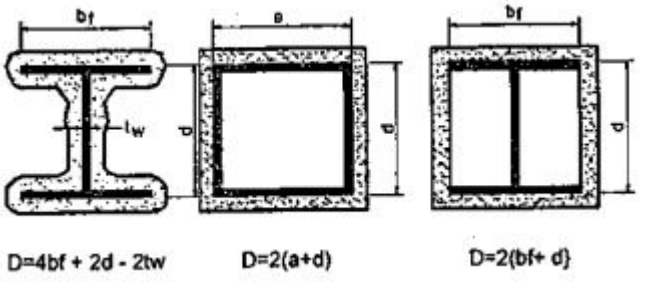

სურათი. 722.5.1(1)

სტრუქტურული ფოლადის სვეტების გაცხელებადი პერიმეტრის განსაზღვრა

722.5.1.1.2 ჩასმა. თუ ცეცხლმედეგობის ტესტი სათანადო შედეგებს არ გვაძლევს, არხები, გაყვანილობა, მ მსგავსი მექანიკური, ელექტრო და წყალგაყვანილობის სისტემები არ უნდა ჩაისვას არანაირ ცეცხლმედეგ მასალ

722.5.1.1.3 წონა-პერიმეტრის თანაფარდობა. 722.5.1(1) ცხრილი შეიცავს წონა-გაცხელებული პერიმეტრის თანა (W/D), როგორც კონტურული, ისე კოლოფის ტიპის ცეცხლმედეგი პროფილებისათვის, ფართოშვე ფორმებისათვის, რაც ყველაზე ხშირად გამოიყენება სვეტებში. სხვადასხვა ცეცხლმედეგი დამცავი პროფ სვეტის განივი კვეთებისათვის, წონა-გაცხელებული პერიმეტრის თანაფარდობები (W/D) უნდა განისაზღვროს მოცემული განმარტებების შესაბამისად.

722.5.1.2 თაბაშირის ფილის დამცავი. ცეცხლმედეგობა სტრუქტურული ფოლადის სვეტებისა, რომელ გაცხელებული პერიმეტრის თანაფარდობები (W/D) ტოლია ან ნაკლებია 3,65-ზე, და რომლებიც დაცულია თაბაშირის ფილით, დასაშვებია გამოითვალოს შემდეგი განტოლებით:

$$R = 130\left[\frac{h(W'/D)}{2}\right]^{0.75}$$

(განტოლება 7-12)

სადაც:

R = ცეცხლმედეგობა (წთ)

h = თაბაშირის ფილის საერთო სისქე (სმ)

D = ნაგებობის ფოლადის სვეტის გაცხელებული პერიმეტრი (სმ)

W' = ნაგებობის ფოლადის სვეტის საერთო წონა და თაბაშირის ფილის დამცავი (კგ/მ)

W' = W+50hD/144

722.5.1.2.1 დამაგრება. თაბაშირის ფილას უნდა ჰქონდეს ისეთი საყრდენი, როგორიც ნაჩვენებია სურათზე 72
ნაკლებ-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში, ან სურათზე 722.5.1(3) 3 ან ნაკლე
ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში.

722.5.1.2.2 ბეტონის ეკვივალენტური თაბაშირის ფილა. 722.5.1(4) სურათზე გამოსახული სტრუქტურული
სვეტების ცეცხლმედეგობის დადგენა დასაშვებია სხვადასხვა სისქის თაბაშირის ფილებისათვის, სვე
გაცხელებული პერიმეტრის (W/D) თანაფარდობიდან გამომდინარე. 3,65-ზე მეტი წონა-გაცხელებული პ
თანაფარდობის (W/D) მქონე სტრუქტურული ფოლადის სვეტებისთვის, სპეციფიკური ცეცხლმედეგობის
დროს საჭირო თაბაშირის ფილა უნდა იყოს ისეთივე სისქის, როგორიც განსაზღვრულია W14×233 ფართოშვე
ფორმებისათვის.

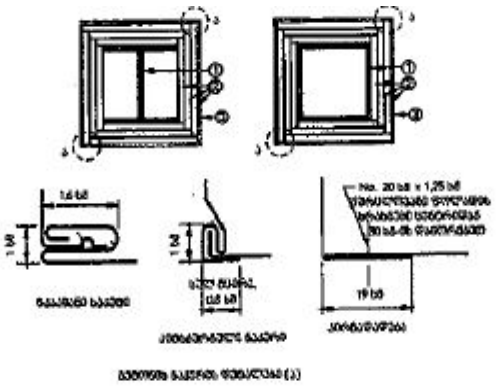

სურ. 722.5.1(2)
თაბაშირის კედლის ფილით დაცული სტრუქტურული ფოლადის სვეტები ფურცლოვანი ფოლადის სვეტების საფარებით

1. სტრუქტურული ფოლადის სვეტი, ფართოშვერილიანი ან მილისებრი ფორმების.

2. ASTM C 36-ის შესაბამისი X ტიპის თაბაშირის კედლის ფილა. ერთ ფენაში გამოყენებისას, კედლის ფილა უ
შვეულად თარაზული ბმულების გარეშე. რამდენიმე ფენაში გამოყენებისას, თარაზული ბმულები დასაშვებია
სმ-ის დაშორებით ერთმანეთისგან, თუ ბმულები მოთავსებულია ერთმანეთის მომდევნო ფენებში ზიგზაგ
მინიმუმ 30 სმ-ის დაშორებით. კედლის ფილის აუცილებელი საერთო სისქე უნდა განისაზღვროს სვეტის სპ
ცეცხლმედეგობის ხარისხის საფუძველზე და წონა-გაცხელებადი პერიმეტრის თანაფარდობის საფუძველზ
ნაკლები ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში, თაბაშირის კედლის ფილის ერთ-ერთი აუცილებელი ფენ
გამოყენებულ იქნეს სვეტის 2.5 სმ სიგრძის ფურცლოვანი ფოლადის საფარზე. S ტიპის ხრახნები უნდა
კედლის ფილის კიდიდან 2.5 სმ-ის დაშორებით, ხოლო ცენტრიდან 20 სმ-ის დაშორებით. ასეთი მოწყობის დრ
მინიმალური სისქის გალვანიზებული კუთხის დამცავი ფოლადის ზესადები 3.8 სმ ფეხებით უნდა მიმაგრდ
ფილაზე S ტიპის ხრახნებით ცენტრიდან 30 სმ-ის დაშორებით.

3. 3 სთ ან ნაკლები ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში, სვეტის საფარები უნდა დამზადდეს 0,6 მმ მი
სისქის გალვანიზებული ან უჟანგავი ფოლადისგან. 4 სთ ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში, სვეტის
უნდა დამზადდეს 0,6 მმ მინიმალური სისქის გალვანიზებული ან უჟანგავი ფოლადისგან. სვეტის საფა
მოეწყოს SNAP LOCK ან PITTSBURG შემაერთებელი დეტალებით.

3 სთ ან ნაკლები ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში, 0,68 მმ მინიმალური სისქის გალვანიზებული ა
ფოლადისგან დამზადებული სვეტის საფარების მოწყობა დაშვებულია პირგადადებით შეერთებით. ე
პირგადადებით შეერთება შესაძლებელია ნებისმიერ ადგილზე სვეტის საფარის პერიმეტრის გარშემო. პირგად
გადაბმის ადგილები კარგად უნდა დამაგრდეს 1.3 სმ სიგრძის No.8 ფურცლოვანი ლითონის ხრახნებით,
ცენტრიდან დაშორებული იქნება 30 სმ-ით.

სვეტის საფარები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ხაზოვან 30 სმ-ზე მინიმუმ 3,2 მმ ტემპერატურული
რომელიც დატოვებულია საფარის ბოლოებს შორის და ნებისმიერ საყრდენ კონსტრუქციასთან.

722.5.1.3 შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები. ცეცხლმედეგობის ხარისხი ფართოშვერილებიანი სტრუ
ფოლადის სვეტების დამცავებისა, რომლებზეც გამოყენებულია შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები
ნაჩვენებია 722.5.1(5) სურათზე, დასაშვებია გამოითვალოს შემდეგი განტოლებით:

$$R=[C_1(W/D)+C_2]h$$ **(განტოლება 7-13)**

სადაც:

R = ცეცხლმედეგობა (წთ)

h = შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალის სისქე

D = აგებულების/სტრუქტურული ფოლადის სვეტის გაცხელებული პერიმეტრი (მმ)

C_1 და C_2 = მასალაზე დამოკიდებული უცვლელი სიდიდეები

W = აგებულების/სტრუქტურული ფოლადის სვეტების წონა (კგ/მ)

მასტიკის ან ამობერვადი/გაბერვადი ცეცხლმედეგი საფარებით დაცული სტრუქტურული ფოლადის
ცეცხლმედეგობა უნდა განისაზღვროს ცეცხლგამედეგობის ტესტების საფუძველზე 703.2 ქვეთავის შესაბამისად.

722.5.1.3.1 მასალაზე დამოკიდებული უცვლელი სიდიდეები. სპეციფიკური ცეცხლმედეგი მასალებისთვის
დამოკიდებული უცვლელი სიდიდეები, C1 და C2, განისაზღვრება ცეცხლმედეგობის სტანდარტული
საფუძველზე, 703.2 ქვეთავის შესაბამისად. თუ შენობა-ნაგებობის უსაფრთხოების დეპარტამენტის მო
წარედგინება სათანადო დასაბუთება უფრო ფართო გამოყენების აუცილებლობაზე, ეს განტოლება გამოიყენებ
იმ სტრუქტურული ფოლადის სვეტების ცეცხლმედეგობის დასადგენად, რომელთა წონა-გაცხელებული პ
თანაფარდობები (W/D) ყველაზე დიდ და ყველაზე პატარა სვეტებს შორისაა და რომელთათვისაც ხელმი
ცეცხლმედეგობის სტანდარტული ტესტის შედეგები.

722.5.1.3.2 ამოცნობა. შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალების ამოიცნობა მოცემული ცეცხლმედეგობის ხარ
აუცილებელი სიმჭიდროვისა და სისქის მიხედვით.

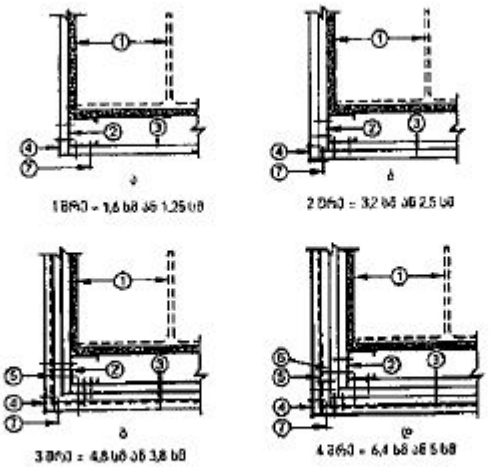

სურ. 722.5.1(3)
თაბაშირის კედლის ფილით დაცული სტრუქტურული ფოლადის სვეტები ფურცლოვანი ფოლადის დგარი/ბრახნი
დამაგრების სისტემით

1. სტრუქტურული ფოლადის სვეტი, ან ფართო კიდეიანი ან მილისებრი ფორმის.

2. 4.1 სმ სიღრმის დგარები, წარმოებული 0,45 მმ მინიმალური სისქის მქონე გალვანიზებული ფოლადით 3.3 ს
ზომის ფეხებით. ფოლადის დგარების სიგრძე უნდა იყოს კონსტრუქციის სიმაღლეზე 1.3 სმ ნაკლები.

3. ASTM C 36-ის შესაბამისი X ტიპის თაბაშირის ფილა. ერთშრიანი ფილა მოწყობა ხდება შვეულად ა
ბმულების გარეშე. მრავალშრიანი ფილების მოწყობისას დასაშვებია თარაზული გადაბმები მინიმუმ 2.4 მ ინტ
თუ თანმიმდევრულ შრეებში ბმულები ზიგზაგისებურია მინიმუმ 30 სმ-ზე. ფილის აუცილებელი საერთო ს
განისაზღვროს დადგენილი ცეცხლმედეგობის ხარისხისა და სვეტის წონა/გაცხელების პერიმეტრის თანა
საფუძველზე.

4. გალვანიზებული 0,38 მმ მინიმალური სისქის კუთხის დამცავი ფოლადის ზესადებები 3.8 სმ ზომის
რომლებიც ფილაზე მიმაგრებულია 2.5 სმ სიგრძის S ტიპის ხრახნით ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით.

5. No.18 SWG ფოლადის შესაკრავი მავთული ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით.

6. ფურცლოვანი ლითონის კუთხეები 5 სმ ზომის ფეხებით, რომელიც დამზადებულია 0,56 მმ მინიმალუ
გალვანიზებული ფოლადისგან.

7. S ტიპის ხრახნები, 2.5 სმ სიგრძის, გამოიყენება ფილის პირველი შრის დასამაგრებლად ფოლადისდგარებთა
შრისა ფურცლოვან ლითონის კუთხეებთან ცენტრიდან 60 სმ დაშორებით. S ტიპის ხრახნები, 4.5 სმ სიგრძის, გ
ფილის მეორე შრის დასამაგრებლად ფოლადისდგარებთან და მეოთხე შრისა ფურცლოვან ლითონის კუ
ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით. 5.7 სმ სიგრძის S ტიპის ხრახნები გამოიყენება ფილის მესამე შრის დასამ
ფოლადის დგარებთან ცენტრიდან 30 სმ დაშორებით.

722.5.1.4 ბეტონით დაცული სვეტები. ბეტონით დაცული აგებულების/სტრუქტურული ფოლადის
ცეცხლმედეგობა, როგორც ნაჩვენებია სურათზე 722.5.1(6) (ა) და (ბ), შეიძლება გამოითვალოს შემდეგნაირად:

$$R=R_o(1+0.03_m) \qquad \textbf{(განტოლება 7-14)}$$

სადაც:

$$R_o=10(W/D)^{0.7}+17(h^{1.6}/k_c^{0.2})\times(1+26\{H/p_c c_c h(L+h)\}^{0.8})$$

როგორც ფორმულირებულია ქვემოთ:

R = ცეცხლმედეგობა წონასწორული ტენიანობის პირობებში (წთ)

R_o = ცეცხლმედეგობა ნულოვანი ტენშემცველობისას (წთ)

m = ბეტონის წონასწორული ტენიანობა მოცულობის მიხედვით (%)

W = ფოლადის სვეტის საშუალო წონა (კგ/მ/მმ-ზე)

D = ფოლადის სვეტის გაცხელებული პერიმეტრი (სმ)

h = ბეტონის საფარის სისქე (სმ)

k_c = ბეტონის გარემომცველი ტემპერატურის თბოგამტარობა (0,11W)

H = ფოლადის სვეტის გარემომცველი ტემპერატურის თბოტევადობა = 0,11W

P_c = ბეტონის სიკვრივე (კგ/მ/მმ-ზე)

C_c = ბეტონის გარემომცველი ტემპერატურის სპეციფიკური თბოტევადობა (0,11W)

L = ბეტონის კვადრატული ყუთის დამცავის ერთი მხარის შიგა ზომა (სმ).

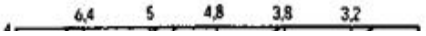

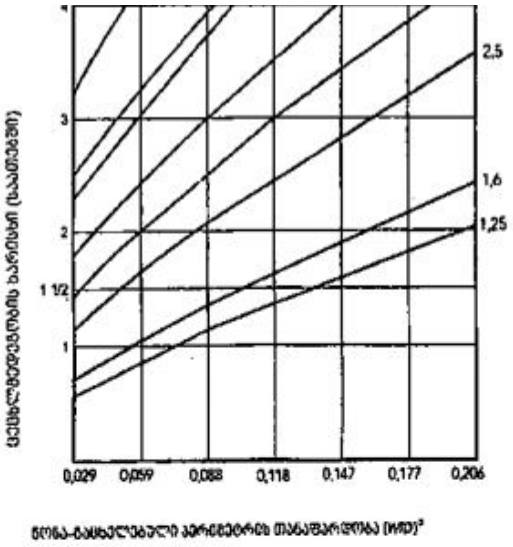

სურ. 722.5.1(4)

სხვადასხვა სისქის X ტიპის თაბაშირის ფილით დაცული სტრუქტურული ფოლადის სვეტების ცეცხლმედეგობა

ა. სიგრძე/სიგანის თანაფარდობა ტიპიური სიგანის განაპირა სვეტებისთვის მოცემულია ცხრილში722.5.1(1). სხვა ფორმის სვეტებისათვის სიგრძე/სიგანის თანაფარდობა განისაზღვრება 722.5.1.1 ქვეთავის შესაბამისად.

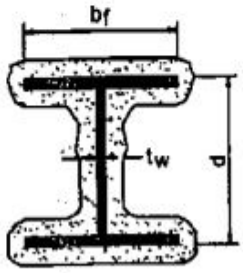

სურ. 722 .5.1(5)

ფართოშვერილებიანი სტრუქტურული ფოლადის სვეტები შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალებით

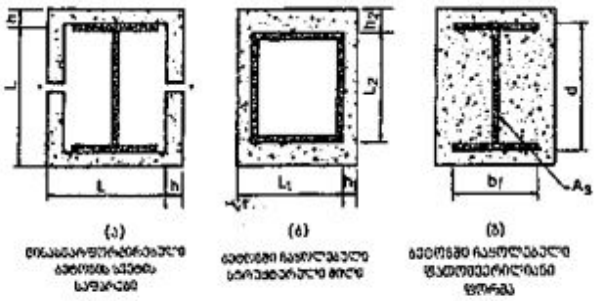

სურ. 722.5.1(6)

ბეტონით დაცული სტრუქტურული ფოლადის სვეტები[ა,ბ]

ა. თუ ბეტონის დამცავის შიგა პერიმეტრი კვადრატული არაა, *L* აღებულ უნდა იქნას, როგორც *L1* და *L2* საშუალო. თუ ბეტონის საფარის სისქე მუდმივი არ არის, *h* აღებულ უნდა იქნას, როგორც *h1* და *h2* საშუალო.

ბ. ბმულები დაცული უნდა იყოს მინიმუმ 2.5 სმ სისქის კერამიკული ბოჭკოვანი ფენით, რომელიც არავითარ შემთხვევაში არ უნდა იყოს სვეტის საფარის სისქის ნახევარზე ნაკლები (იხ. ქვეთავი 722.2.1.3).

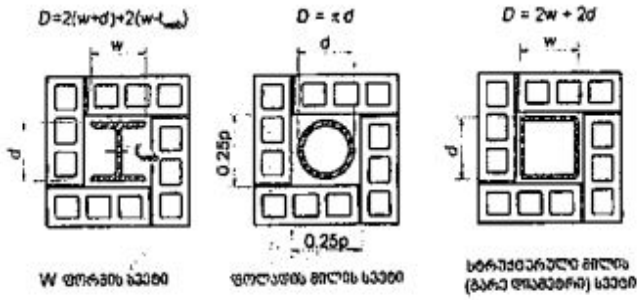

სურ. 722.5.1(7)

ბეტონის ან თიხის წყობით დაცული სტრუქტურული ფოლადის სვეტები

d = ფართოშვერილიანი სვეტის სიღრმე, მილის სვეტის გარე პერიმეტრი ან სტრუქტურული მილის სვეტის გარე ზომა (სმ-ში).

t_{wb} = ფართოშვერილიანი სვეტის შემაერთებელი კონსტრუქციის სისქე (სმ-ში).

W = ფართოშვერილიანი სვეტის კიდის სიგანე (სმ-ში).

722.5.1.4.1 რეენტერაბელური (შემავალი კუთხის) სივრცის შევსება. ფართოშვერილებიანი ფოლადის სვეტებისათვის, მთლიანად ბეტონშია ჩასმული და ყველა რეენტერაბელური (შემავალი კუთხის) სივრცე შევსებული აქვს [სურ. 72 რეენტერაბელურ (შემავალი კუთხის) სივრცეებს შორის ბეტონის თბოტევადობა შეიძლება დაემატოს ფოლად თბოტევადობას, შემდეგნაირად:

$$H = 0.11\,W + (p_c c_c/144)\,(b_f d - A_s) \qquad \textbf{(განტოლება 7-15)}$$

სადაც:

b_f = ფოლადის სვეტის შვერილის სიგანე (სმ)

d = ფოლადის სვეტის სიღრმე (სმ)

A_s = ფოლადის სვეტის განივი კვეთის ფართობი ($სმ^2$)

722.5.1.4.2 ბეტონის უცნობი თვისებები. თუ ბეტონის სპეციფიკური თვისებების შესახებ მონაცემები არ დასაშვებია 722.5.1(2) ცხრილში მოცემული სიდიდეების გამოყენება.

722.5.1.4.3 ბეტონის მინიმალური საფარი. ბეტონში ჩასმული სტრუქტურული ფოლადის სვეტისთვის, შევსებული აქვს ყველა რეენტერაბელური სივრცე, სურათზე 722.5.1(6)(c) და ცხრილებში 722.5.1(7) და ნაჩვენებია ბეტონის საფარის სისქე სხვადასხვა ცეცხლმედეგობის ხარისხების შემთხვევაში ტიპიური ფართოშ მონაკვეთებისათვის. ამ ცხრილებში მითითებული ბეტონის სისქეები ასევე ეხება იმ სტრუქტურული ფოლად რომლებიც ნუსხაში შეტანილზე დიდი ზომისაა.

722.5.1.4.4 წინასწარფორმირებული ბეტონის მინიმალური საფარი. წინასწარფორმირებული ბეტონის მ საფარით დაცული სტრუქტურული ფოლადის სვეტებისათვის სურათზე 722.5.1(6)(a) და ცხრილებში 72 722.5.1(10) ნაჩვენებია სვეტის საფარების სისქე, რომელიც აუცილებელია სხვადასხვა ცეცხლმედეგობის შემთხვევაში ფართოშვერილიანი ფორმებისათვის. ამ ცხრილებში მოცემული ბეტონის სისქეები ასევე სტრუქტურული ფოლადის სვეტებს, რომლებიც ნუსხაში შეტანილზე დიდი ზომისაა.

722.5.1.4.5 წყობით დაცვა. 722.5.1(7) სურათზე ნაჩვენები ბეტონის ან თიხის წყობით დაცული სტრუქტურულ სვეტების ცეცხლმედეგობა შეიძლება განისაზღვროს შემდეგი განტოლებით:

$$R = 0.17\,(W/D)^{0.7} + [0.285\,(T_e^{1.6}/K^{0.2})]$$

$$[1.0 + 42.7\,\{(A_s/d_m\,T_e)/(0.25_p + T_e)\}^{0.8}] \qquad \textbf{(განტოლება 7-16)}$$

სადაც:

R = სვეტის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სთ)

W = ფოლადის სვეტის საშუალო წონა (კგ/მ)

D = ფოლადის სვეტის გაცხელებული პერიმეტრი (მმ) [იხ. სურ. 722.5.1(7)]

T_e = ბეტონის ან თიხის წყობის ერთეულის ეკვივალენტური სისქე (სმ) (იხ. ცხრილი 722.3.2 შენიშვნა „ა“ 722.4.1)

K = ბეტონის ან თიხის წყობის ერთეულის თბოგამტარობა (W/(m·K)) [იხ. ცხრილი 722.5.1(3)]

A_s = ფოლადის სვეტის განივი კვეთის ფართობი ($მ^2$)

d_m = ბეტონის ან თიხის წყობის ერთეულის სიმკვრივე ($კგ/მ^3$)

p = ბეტონის ან თიხის წყობის დამცავის შიგა პერიმეტრი (სმ) [იხ. სურ. 722.5.1(7)].

722.5.1.4.6 ბეტონის წყობის ეკვივალენტური სისქე. ბეტონის წყობით დაცული სტრუქტურული სვეტებისათვის 722.5.1(5) ცხრილში მოცემულია სხვადასხვა ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემთხვევაში საჭირო წყობის სისქეები ტიპიური ფორმის სვეტებისათვის. თიხის წყობით დაცული სტრუქტურული ფოლადის სვეტ 722.5.1(6) ცხრილში მოცემულია ცეცხლმედეგობის სხვადასხვა ხარისხის შემთხვევაში საჭირო ბეტონის წყობ ტიპიური ფორმის სვეტებისათვის.

ცხრილი 722.5.1(1)

სიგრძე/სიგანის თანაფარდობა ფოლადის სვეტებისთვის

სტრუქტურული ფორმა (სმ×კგ/მ)	კონტურული პროფილი	კოლოფის ფორმის პროფილი	სტრუქტურული ფორმა (სმ×კგ/მ)	კონტურული პროფილი	კოლოფის ფორმის პროფილი
W 36 × 347	2,55	3,65	W 25 × 167	1,81	2,57
× 314	2,32	3,35	× 149	1,64	2,33
× 287	2,14	3,09	× 131 1	1,45	2,08
× 262	1,96	2,85	× 115	1,28	1,85
× 237	1,78	2,60	× 101	1,15	1,66
× 216	1,64	2,39	× 89	1,01	1,48
× 196	1,56	2,25	× 80	0,922	1,34
× 179	1,42	2,06	×73	0,84	1,23
× 162	1,29	1,88	× 67	0,888	1,24
× 147	1,18	1,72	× 58	0,78	1,09
× 134	1,08	1,58	× 49	0,661	0,93
× 122	1,23	1,68			
×110	1,12	1,53	W 20 ×100	1,37	1,94
× 101	1,04	1,41	× 86	1,20	1,71
× 91	0,928	1,28	× 71	1,00	1,44

× 79	0,915	1,21	× 59	0,849	1,23
× 72	0,835	1,10	× 52	0,749	1,08
× 64	0,752	0,99	× 46	0,665	0,97
			× 42	0,688	0,96
W 31 × 283	2,50	3,51	× 36	0,591	0,83
× 253	2,26	3,20	× 31	0,577	0,77
× 152	2,04	2,90	× 27	0,499	0,67
× 226	1,86	2,63			
× 179	1,66	2,36	W 15 × 37	0,696	1,00
× 158	1,47	2,11	× 30	0,563	0,82
× 143	1,34	1,93	× 24	0,584	0,78
× 129	1,22	1,76	× 22	0,431	0,63
× 118	1,11	1,61	× 18	0,448	0,60
× 107	1,02	1,48	× 14	0,338	0,46
× 97	0,925	1,35			
× 86	0,925	1,31	W 13 × 28	0,644	0,93
× 79	0,855	1,20	× 24	0,55	0,80
× 74	0,909	1,23			
× 67	0,829	1,12	W10 × 19	0,556	0,79
× 60	0,734	1,00			

ცხრილი 722.5.1(2)
ბეტონის თვისებები

თვისება	ნორმალური წონის ბეტონი	სტრუქტურული მსუბუქი ბეტონი
თბოგამტარობა (k_c)	1,64445 W/(mK).	0,60585 W/(mK).
სპეციფიკური თბოტევადობა	0,3462 W/(mK).	0,3462 W/(mK).

(c_c)		
სიმკვრივე (P_c)	2322,7 კგ/მ^3	1762 კგ/მ^3
თანაბარტენიანობა მოცულობის მიხედვით	4%	5%

ცხრილი 722.5.1(3)

ბეტონის ან თიხის წყობის ერთეულების თბოგამტარობა

ერთეულების სიმკვრივე (d_m) - კგ/მ^3	ერთეულების თბოგამტარობა (K) - W/(m K).
ბეტონის წყობის ერთეულები	
1281,5	0,358
1361,6	0,395
1441,7	0,436
1521,8	0,481
1601,9	0,533
1681,9	0,589
1762	0,651
1842,1	0,720
1922,2	0,795
125	0,879
2082,4	0,971
2162,5	1,073
2242,6	1,186
2322,7	1,312
2402,8	1,449
თიხის წყობის ერთეულები	

1922,2	2,16
2082,4	3,89

ცხრილი 722.5.1(4)

წონა-გაცხელების პერიმეტრის თანაფარდობა (W/D) კოჭისა და მთავარი კოჭის ტიპიური ფართოშვერილიანი ფორმ

სტრუქტურული ფორმა (სმ×კგ/მ)	კონტურული პროფილი	კოლოფის ფორმის პროფილი	სტრუქტურული ფორმა (სმ×კგ/მ)	კონტურული პროფილი	კოლოფის ფორმის პროფილი
W92 × 446	2,47	3,33	W53 × 101	0,92	1,21
× 417	2,31	3,12	× 92	0,92	1,14
× 387	2,16	2,92	× 85	0,82	1,02
× 365	2,04	2,76			
× 342	1,92	2,61	W53 × 219	1,83	2,60
× 310	1,94	2,45	× 196	1,66	2,35
× 289	1,80	2,28	× 182	1,54	2,19
× 271	1,69	2,15	× 165	1,41	2,01
× 253	1,59	2,01	× 150	1,29	1,84
× 238	1,50	1,90	× 138	1,38	1,80
× 223	1,41	1,79	× 123	1,24	1,62
× 201	1,28	1,63	× 109	1,10	1,44
			× 101	1,03	1,35
W84 × 359	2,11	2,86	× 92	0,94	1,23
× 329	1,94	2,64	× 85	0,93	1,17
× 299	1,78	2,42	× 74	0,83	1,04
× 226	1,51	1,94	× 66	0,73	0,92
× 210	1,41	1,80			
× 193	1,31	1,67	W 46 × 177	1,69	2,42

× 167	1,19	1,53	× 158	1,52	2,18
			× 144	1,39	2,01
W76 × 314	2,00	2,74	× 128	1,24	1,80
× 284	1,82	2,50	× 113	1,11	1,60
× 257	1,66	2,28	× 106	1,21	1,59
× 196	1,45	1,85	× 97	1,11	1,47
× 185	1,37	1,75	× 89	1,03	1,36
× 173	1,28	1,65	× 82	0.95	1,26
× 161	1,20	1,54	× 74	0,87	1,15
× 147	1,10	1,42	× 68	0,86	1,09
			× 60	0,75	0,96
W69 × 265	1,88	2,55	× 52	0,66	0,85
× 240	1,70	2,33			
× 217	1,54	2,12	W 41 × 149	1,56	2,25
× 199	1,38	1,76	× 123	1,40	2,03
× 177	1,24	1,59	× 114	1,22	1,78
× 160	1,28	1,47	× 100	1,07	1,56
× 143	1,15	1,33	× 85	1,07	1,43
× 130	1,05		× 74	0,94	1,26
			× 67	0,85	1,15
W61 × 241	1,85	2,57	× 60	0,76	1,03
× 217	1,68	2,34	× 54	0,69	0,93
× 195	1,52	2,12	× 46	0,65	0,83
× 174	1,36	1,91	× 39	0,55	0,70

× 155	1,22	1,71			
× 140	1,26	1,63	W 36 × 196	1,83	3,00
× 123	1,13	1,47	× 179	1,67	2,75
× 113	1,03	1,34	× 162	1,53	2,52

სტრუქტურული ფორმა (სმ×კგ/მ)	კონტურული პროფილი	კოლოფის ფორმის პროფილი	სტრუქტურული ფორმა (სმ×კგ/მ)	კონტურული პროფილი	კოლოფის ფორმის პროფილი
W 36 × 147	1,39	2,31	× 45	0,79	1,12
× 134	1,27	2,11	× 39	0,69	0,98
× 122	1,41	2,12	× 33	0,59	0,84
× 110	1,28	1,93	× 28	0,59	0,78
× 101	1,19	1,78	× 25	0,54	0,70
× 91	1,07	1,61	× 22	0,48	0,63
× 79	1,03	1,48	× 18	0,38	0,51
× 72	0,94	1,35			
× 64	0,85	1,22	W 20 × 100	1,61	2,55
× 57	0,79	1,09	× 86	1,41	2,26
× 51	0,71	0,98	× 71	1,18	1,91
× 45	0,63	0,87	× 59	1,00	1,63
× 39	0,61	0,79	× 52	0,88	1,44
× 33	0,52	0,68	× 46	0,79	1,29
			× 42	0,80	1,24
W 30 × 129	1,44	2,34	× 36	0,69	1,07
× 118	1,32	2,14	× 31	0,66	0,96
× 107	1,20	1,97	× 27	0,57	0,84
× 97	1,09	1,79	× 22	0,54	0,74
× 86	1,08	1,69	× 19	0,47	0,65
× 79	0,99	1,55	× 15	0,37	0,51

× 74	1,04	1,54			
× 67	0,95	1,40	W 15 × 37	0,82	1,33
× 60	0,85	1,25	× 30	0,67	1,09
× 52	0,79	1,11	× 24	0,66	0,96
× 45	0,69	0,96	× 22	0,51	0,83
× 39	0,60	0,84	× 18	0,51	0,75
× 33	0,61	0,77	× 14	0,39	0,57
× 28	0,53	0,67			
× 24	0,45	0,57	W 13 × 28	0,76	1,24
× 21	0,40	0,50	× 24	0,65	1,07
W 25 × 167	2,14	3,38	W 10 × 19	0,65	1,05
× 149	1,93	3,07			
× 131	1,70	2,75			
× 115	1,52	2,45			
× 101	1,35	2,20			
× 89	1,20	1,97			
× 80	1,09	1,79			
× 73	0,99	1,64			
× 67	1,03	1,59			
× 58	0,94	1,40			
× 49	0,77	1,20			

ცხრილი 722.5.1(5)

სვეტის ზომა (სმ)	ბეტონის წყობის სიმკვრივე კილოგრამი კუბურ მეტრზე	აუცილებელი მინიმალური ეკვივალენტური სისქის ბეტონის წყობის დამცავი ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, T_e (სმ)				სვეტის ზომა (სმ)	ბეტონის წყობის სიმკვრივე კილოგრამი კუბურ მეტრზე	აუცილებელი მინიმალური ეკვივალენტური სისქის ბეტონის წყობის დამცავი ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, T_e (სმ)			
		1-სთ	2-სთ	3-სთ	4-სთ			1-სთ	2-სთ	3-სთ	4-სთ
W36 × 210	1282	1,9	4,1	6,0	7,7	W25 × 173	1282	1,8	4,0	5,9	7,6
	1602	2,3	4,7	6,8	8,6		1602	2,2	4,6	6,7	8,6
	1762	2,4	5,0	7,1	9,1		1762	2,4	5,0	7,1	9,0
	1922.4	2,6	5,3	7,5	9,5		1922.4	2,6	5,2	7,5	9,4
W36 × 173	1282	2,1	4,3	6,2	7,9	W25 ×137	1282	2,2	4,5	64	8,2
	1602	2,5	6,0	7,0	8,9		1602	2,6	5,1	7,2	9,1
	1762	2,7	5,2	7,4	9,3		1762	2,8	5,4	7,6	9,5
	1922.4	2,9	5,5	7,7	9,7		1922.4	3,0	5,7	7,9	9,9
W36 × 135	1282	2,3	4,6	6,5	8,3	W25 × 115	1282	2,4	4,6	6,6	8,4
	1602	2,7	5,2	7,3	9,2		1602	2,6	5,3	7,4	9,2
	1762	2,9	5,5	7,7	9,6		1762	2,9	5,5	7,7	9,7
	1922.4	3,1	5,8	8,0	10		1922.4	3,1	5,8	8,1	10,1
W36 × 110	1282	2,6	4,9	6,9	8,7	W25 × 84	1282	2,7	5,1	7,1	8,7
	1602	2,9	5,5	7,6	9,5		1602	3,1	5,7	7,8	9,7
	1762	3,2	5,8	8,0	9,9		1762	3,3	5,9	8,1	10,1
	1922.4	3,2	6,0	8,3	10,3		1922.4	3,5	6,2	8,5	10,5
W30 × 183	1282	2,9	4,2	6,1	7,8	W20 × 100	1282	2,4	4,7	6,7	8,5
	1602	2,3	4,8	6,9	8,7		1602	2,8	5,3	7,4	9,3
	1762	2,5	5,1	7,2	9,1		1762	3,0	5,6	7,8	9,7

	1922.4	2,7	5,3	7,6	9,5		1922.4	3,2	5,9	8,2	10,1
W30 × 148	1282	2,2	4,5	6,4	8,1	W20 × 80	1282	2,7	5,1	7,1	8,9
	1602	2,6	5,1	7,2	9,0		1602	3,1	5,7	7,8	9,7
	1762	2,8	5,4	7,5	9,5		1762	3,3	5,9	8,1	10,1
	1922.4	3,0	5,7	7,9	9,9		1922.4	3,5	6,2	8,5	10,5
W30 × 127	1282	2,3	4,6	6,6	8,3	W20× 60	1282	2,9	5,3	7,3	9,1
	1602	2,7	5,2	7,3	9,2		1602	3,3	5,7	8,0	9,9
	1762	2,9	5,5	7,7	9,6		1762	3,5	6,1	8,3	10,3
	1922.4	3,1	5,8	8,0	10		1922.4	3,6	6,4	7,9	10,7
W30 × 100	1282	2,6	4,9	6,9	8,7	W20 × 45	1762	3,1	5,6	7,6	9,4
	1602	2,9	5,5	7,6	9,5		1602	3,5	6,1	8,3	10,2
	1762	3,2	5,8	8,0	9,9		1762	3,6	6,4	8,6	10,5
	1922.4	3,3	6,1	8,3	10,3		1922.4	3,6	6,6	8,9	10,9

ცხრილი 722.5.1(5) – გაგრძელება

ბეტონის წყობით დაცული ფოლადის სვეტების ცეცხლმედეგობა

სვეტის ზომა (სმ)	ბეტონის წყობის სიმკვრივე კილოგრამი კუბურ მეტრზე	აუცილებელი მინიმალური ეკვივალენტური სისქის ბეტონის წყობის დამცავი ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, T_e (სმ)				სვეტის ზომა (სმ)	ბეტონის წყობის სიმკვრივე კილოგრამი კუბურ მეტრზე	აუცილებელი მინიმალური ეკვივალენტური სისქის ბეტონის წყობის დამცავი ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, T_e (სმ)			
		1-sT	2-sT	3-sT	4-sT			1-sT	2-sT	3-sT	4-sT
10 ×10 × 1,25 კედლის სისქე	1282	2,4	4,8	6,9	8,7	10 ორმაგად ზემტკიცე 1,7 კედლის სისქე	1282	2,0	4,4	6,5	8,3
	1602	2,7.43	5,4	7,6	9,6		1602	2,4	5,1	6,6	9,2
	1762	2,9	5,7	7,9	9,9		1762	2,5	5,3	7,6	9,6

	1922.4	3,1	5,9	8,3	10,3		1922.4	2,7	5,6	7,9	10
10 ×10 × 1,0 კედლის სისქე	1282	2,7	5,2	7,2	9,1	10 ზემტკიცე 0,9 კედლის სისქე	1282	2,8	5,4	7,4	9,2
	1602	3,0	5,7	7,9	9,9		1602	3,2	5,9	8,1	10
	1762	3,2	6,0	8,2	10,2		1762	3,4	6,1	8,4	10,4
	1922.4	3,4	6,2	8,6	10,6		1922.4	3,6	6,4	8,7	10,7
10 × 10 × 0,6 კედლის სისქე	1282	3,1	5,6	7,6	9,5	10 სტანდარტული 0,6 კედლის სისქე	1282	3,2	6,4	7,8	9,6
	1602	3,4	6,1	8,3	10,2		1602	3,6	6,2	8,4	10,3
	1762	3,6	6,4	8,6	10,6		1762	3,7	6,5	8,7	10,7
	1922.4	3,8	6,6	8,9	10,9		1922.4	3,9	6,7	9,0	11,0
15 ×15 × 1,25 კედლის სისქე	1282	2,1	4,4	6,5	8,3	12,7 ზემტკიცე 1,9 კედლის სისქე	1282	1,8	4,1	6,1	7,9
	1602	2,5	5,1	7,2	9,1		1602	2,2	4,7	6,9	8,8
	1762	2,7	5,3	7,6	9,5		1762	2,3	5,0	7,2	9,2
	1922.4	2,8	5,6	7,9	9,9		1922.4	2,5	5,1	7,6	9,6
15 × 15 × 1,0 კედლის სისქე	1282	2,4	4,8	6,9	6,9	12,7 ზემტკიცე 1,0 კედლის სისქე	1282	2,6	5,1	7,2	9,0
	1602	2,8	5,4	7,6	9,5		1602	3,0	5,7	7,8	9,8
	1762	3,0	5,7	7,9	9,9		1762	3,2	5,9	8,2	10
	1922.4	3,2	5,9	8,3	10,3		1922.4	3,4	6,2	8,5	10,5
15 ×15 × 0,6 კედლის სისქე	1282	2,9	5,4	7,4	9,2	12,7 სტანდარტული 0,7 კედლის სისქე	1282	3,0	5,6	7,6	9,5
	1602	3,3	5,9	8,1	10,0		1602	3,4	6,1	8,3	10
	1762	3,5	6,2	8,4	10,4		1762	3,6	6,3	8,6	10,5
	1922.4	3,6	6,4	8,7	10,7		1922.4	3,7	6,6	8,9	10,9
20 ×20 × 1,25 კედლის სისქე	1282	1,9	4,2	6,2	7,9	15 ორმაგად ზემტკიცე 2,2 კედლის სისქე	1282	1,5	3,7	5,7	7,4
	1602	2,3	4,9	7,0	8,9		1602	1,8	4,3	6,5	8,4
	1762	2,5	5,1	7,	9,3		1762	2,0	4,6	6,8	8,8
	1922.4	2,7	5,4	7,7	9,7		1922.4	2,2	4,9	7,2	92,2

20 × 20 × 1,0 კედლის სისქე	1282	2,3	4,7	6,7	8,5	15 ზემტკიცე 1,1 კედლის სისქე	1282	2,4	4,8	6,8	6,9
	1602	2,7	5,3	7,4	9,3		1602	2,8	5,4	7,6	9,5
	1762	2,9	5,6	7,8	9,7		1762	3,0	5,7	7,9	9,9
	1922.4	3,1	5,8	8,1	10,1		1922.4	3,1	5,9	8,2	10,3
20 × 20 × 0,6 კედლის სისქე	1282	2,8	5,2	7,3	9,1	15 სტანდარტული 0,7 კედლის სისქე	1282	2,9	5,4	7,4	9,3
	1602	3,2	5,8	7,9	9,8		1602	3,3	5,9	8,1	10,0
	1762	3,3	6,0	8,3	10,2		1762	3,5	6,2	8,4	10,4
	1922.4	3,5	6,3	8,6	10,6		1922.4	3,6	6,4	8,7	10,8

შენიშვნა: ცხრილში მოცემულ სიდიდეებში გათვალისწინებულია 2,5 სმ სიცარიელე ბლოკსა და ფოლადის ნაწილს შ

ცხრილი 722.5.1(6)

თიხის წყობით დაცული ფოლადის სვეტების ცეცხლმედეგობა

სვეტის ზომა (სმ)	თიხის წყობის სიმკვრივე კილოგრამი კუბურ მეტრზე	აუცილებელი მინიმალური ეკვივალენტური სისქის თიხის წყობის დამცავი ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, *T*. (სმ)				სვეტის ზომა (სმ)	თიხის წყობის სიმკვრივე კილოგრამი კუბურ მეტრზე	აუცილებელი მინიმალური ეკვივალენტური სისქის თიხის წყობის დამცავი ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, *T*. (სმ)			
		1-სთ	2-სთ	3-სთ	4-სთ			1-სთ	2-სთ	3-სთ	4-სთ
W36 × 210	1922.4	3,1	5,7	8,7	10,9	W25 × 173	1922.4	3,2	6,2	8,3	11,0
	2082.6	3,6	6,9	9,6	12,0		2082.6	3,6	6,9	9,7	12,2
W36 × 173	1922.4	3,4	6,5	9,0	11,3	W25 ×137	1922.4	3,5	6,6	9,2	11,5
	2082.6	3,8	7,2	9,9	12,4		2082.6	4,0	7,3	10,1	12,6
W36 × 135	1922.4	3,6	6,7	9,3	11,5	W25 × 115	1922.4	3,6	6,7	9,3	11,6
	2082.6	4,1	7,4	10,2	12,6		2082.6	4,1	7,5	10,3	12,7
W36 × 110	1922.4	3,9	7,0	9,6	11,8	W25 × 84	1922.4	4,0	7,2	9,7	12,0
	2082.6	4,4	7,7	10,5	12,9		2082.6	4,5	7,9	10,7	13,0
W30 × 183	1922.4	3,4	6,4	8,9	11,2	W20 × 100	1922.4	3,7	6,8	9,4	11,7

	2082.6	3,8	7,1	9,9	12,3		2082.6	4,2	7,6	10,4	12,8
W30 × 148	1922.4	3,6	6,6	9,2	11,4	W20 × 80	1922.4	4,0	7,2	9,7	12,0
	2082.6	4,0	7,3	10,1	12,5		2082.6	4,5	7,9	10,7	13,1
W30 × 127	1922.4	3,	6,7	9,3	11,6	W20× 60	1922.4	4,2	7,4	9,9	12,2
	2082.6	4,1	7,4	10,2	12,7		2082.6	4,7	8,1	10,9	13,3
W30 × 100	1922.4	3,9	7,0	9,6	11,9	W20 × 45	1922.4	4,4	7,6	10,2	12,5
	2082.6	4,4	7,7	10,5	12,9		2082.6	4,9	8,3	11,0	13,6

ფოლადის მილი (გარე დიამეტრის მიხედვით)						ფოლადის მილი (შიგა დიამეტრის მიხედვით)					
მილის ნომინალური ზომა (სმ)	თიხის წყობის სიმკვრივე კილოგრამი კუბურ მეტრზე	აუცილებელი მინიმალური ეკვივალენტური სისქის თიხის წყობის დამცავი ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, *T*. (სმ)				მილის ნომინალური ზომა (სმ)	თიხის წყობის სიმკვრივე კილოგრამი კუბურ მეტრზე	აუცილებელი მინიმალური ეკვივალენტური სისქის თიხის წყობის დამცავი ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, *T*. (სმ)			
		1-სთ	2-სთ	3-სთ	4-სთ			1-სთ	2-სთ	3-სთ	4-სთ
10 × 10 ×1,25 კედლის სისქე	1922.4	3,7	7,0	9,5	11,9	10 ორმაგად ზემტკიცე 1,7 კედლის სისქე	1922.4	3,2	6,5	9,1	11,5
	2082.6	4,1	7,6.2	10,5	13,0		2082.6	3,6.1	7,2	10	12,6
10 × 10 × 1,0 კედლის სისქე	1922.4	4,0	7,2	9,8	12,1	10 ზემტკიცე 0,6 კედლის სისქე	1922.4	4,1	7,3	9,9	12,3
	2082.6	4,4	7,9	10,7	13,2		2082.6	4,5	8,0	10,9	13,3
10 × 10 × 6.4 მმ კედლის სისქე	1922.4	4,3	7,5	10,2	12,4	10 სტანდარტული 0,6 კედლის სისქე	1922.4	4,4	7,7	10,3	12,6
	2082.6	4,8	5,7	11,1	13,65		2082.6	4,9	8,4	11,2	13,6
15 × 15 × 1,25 კედლის სისქე	1922.4	3,4	6,5	9,21	11,5	12,7 ზემტკიცე 1,9 კედლის სისქე	1922.4	3,0	6,2	8,8	11,2
	2082.6	3,8	7,3	10	12.6		2082.6	3,4	6,9	9,7	12,3
15 × 15 × 1,0 კედლის სისქე	1922.4	3,8	7,0	9,5	11,9	12,7 ზემტკიცე 1,0 კედლის სისქე	1922.4	3,9	7,2	9,8	12,1
	2082.6	4,2	7,6	10,5	12,9		2082.6	4,4	7,8	10,7	13,2

15 × 15 × 6.4 მმ კედლის სისქე	1922.4	4,2	7,4	9,9	12,3	12,7 სტანდარტული 0,7კედლის სისქე	1922.4	4,3	7,5	10	12,4
	2082.6	4,7	8,1	10,9	13,4		2082.6	4,8	8,2	11	13,5
20 × 20 × 1,25 კედლის სისქე	1922.4	3,2	6,4	8,9	11,2	15 ორმაგად ზემტკიცე 2,2 კედლის სისქე	1922.4	2,6	5,8	8,4	10,7
	2082.6	3,7	7,1	9,9	12,3		2082.6	3,0	6,6	9,3	11,9
20 × 20 × 1,0 კედლის სისქე	1922.4	3,6	6,8	9,4	11,6	15 ზემტკიცე 1,1 კედლის სისქე	1922.4	3,7	6,9	9,5	11,8
	2082.6	4,0	7,5	10	12,7		2082.6	4,1	7,6	10,4	12,9
20 × 20 × 6.4 მმ კედლის სისქე	1922.4	4,1	7,3	9,9	12,1	15 სტანდარტული 0,7 კედლის სისქე	1922.4	4,2	7,4	10	12,3
	2082.6	4,5	8,0	10,8	13,2		2082.6	4,6	8,1	10,9	13,4

ცხრილი 722.5.1(7)

მინიმალური საფარი (სმ-ში) ფოლადის სვეტებისთვის, რომლებიც ჩასმულია ნორმალური წონის ბეტონში[ა] [სურ. 7

სტრუქტურული ფორმა (სმ×კგ/მ)	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სმ)				
	1 სთ	1,5 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
W36 × 347					5,0
× 262			2,5	3,8	
×196		2,5			6,4
× 134	2,5			5,0	
× 91			3,8		
× 72					7,6
× 64		3,8		6,4	
W30 × 226			2,5		6,4
× 143		2,5		5,0	

× 97	2,5				
× 74			3,8		7,6
× 60		3,8		6,4	
W25 × 131	2,5			5,0	
× 73					7,6
× 67	2,5	3,8	3,8		
× 58				6,4	8,9
× 49			5,0		
W20 × 100		2,5			7,6
× 88			3,8		
× 71	2,5			6,4	
× 46		3,8			8,9
× 31			5,0		
× 27				7,6	10
W15 × 37		3,8	5,0		8,9
× 30				7,6	
× 24	2,5	5,0	6,4	8,9	10
× 22	3,8				
× 14					

ა. ცხრილში მოცემული სისქეები გამომდინარეობს სტრუქტურული ნორმალური წონის ბეტონის თვისებებიდან, წარმოდგენილია ცხრილში 722.5.1(2).

ცხრილი 722.5.1(8)

მინიმალური საფარი (სმ-ში) ფოლადის სვეტებისთვის, რომლებიც ჩასმულია სტრუქტურულ მსუბუქწონიან ბეტონ 722.5.1(6)(გ)]

სტრუქტურული ფორმა	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სმ)

(სმ×კგ/მ)					
	1 სთ	1,5 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
W36 × 347				2,5	
× 287	2,5	2,5	2,5	3,8	3,8
× 110					5,0
× 91					6,4
× 64			3,8	5,0	
W30 × 97				3,8	5,0
× 79	2,5	2,5	2,5		
× 60			3,8	5,0	6,4
W25 × 167					5,0
× 131	2,5		2,5	3,8	
× 89		2,5			
× 49			3,8	5,0	6,4
W8 × 35					6,4
× 28	2,5	2,5		5,0	
× 24			3,8		7,6
× 18		3,8		6,4	

ა. ცხრილში მოცემული სისქეები გამომდინარეობს სტრუქტურული მსუბუქწონიანი ბეტონის თვისებებიდან, წარმოდგენილია ცხრილში 722.5.1(2).

ცხრილი 722.5.1(9)

მინიმალური საფარი (მილიმეტრი) ფოლადის სვეტებისთვის ნორმალური წონის წინასწარფორმირებულ საფარ

[სურ. 722.5.1(6)(ა)]

სტრუქტურული ფორმა (სმ×კგ/მ)	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (სმ)				
	1 სთ	1,5 სთ	2 სთ	3 სთ	4 სთ
W36 × 347					7,6

× 314			3,8	6,4	
× 262					8,9
× 216		3,8	5,0		
× 162	3,8			7,6	
× 147					10
× 91					
× 64		5,0	6,4	8,9	11,4
W30 × 283	3,8	3,8	3,8	6,4	8,9
× 226			5,0		
× 179					
× 143				7,6	
× 129		5,0	6,4	8,9	10
× 86					11,4
× 60					
W25 × 167					8,9
× 131		3,8	5,0	7,6	
×115	3,8				10
× 80		5,0	6,4	8,9	
× 49					11,4
W20 × 100		3,8	5,0	7,6	
× 86					10
× 71	3,8	5,0	6,4	6,4	
× 42					11,4

× 31					
× 27		6,4	7,6	10	
W15 × 37		5,0	6,4	8,9	
× 30	3,8				11,4
× 24			7,6		
× 18	5,0	6,4		10	
× 14					12,7

ა. ცხრილში მოცემული სისქეები გამომდინარეობს სტრუქტურული ნორმალური წონის ბეტონის თვი
რომლებიც წარმოდგენილია ცხრილში 722.5.1(2).

ცხრილი 722.5.1(10)

მინიმალური საფარი (მილიმეტრი) ფოლადის სვეტებისთვის მსუბუქი წონის წინასწარფორმირებულ საფარებ

[სურ. 722.5.1(6)(ა)]

<table>
<tr><th rowspan="2">სტრუქტურული ფორმა (სმ×კგ/მ)</th><th colspan="5">ცეცხლმედეგობის ხარისხი (მმ)</th></tr>
<tr><th>1 სთ</th><th>1,5 სთ</th><th>2 სთ</th><th>3 სთ</th><th>4 სთ</th></tr>
<tr><td>W36 × 347</td><td rowspan="10">3,8</td><td rowspan="10">3,8</td><td rowspan="6">3,8</td><td rowspan="3">5,0</td><td>6,4</td></tr>
<tr><td>× 262</td><td rowspan="7">7,6</td></tr>
<tr><td>× 216</td><td rowspan="6">6,4</td></tr>
<tr><td>×196</td></tr>
<tr><td>× 162</td></tr>
<tr><td>× 147</td><td rowspan="4">5,0</td></tr>
<tr><td>× 101</td><td rowspan="3">8,9</td></tr>
<tr><td>× 64</td><td>7,6</td></tr>
<tr><td>W30 × 283</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>6,4</td></tr>
<tr><td>× 226</td><td></td><td></td><td></td><td>5,0</td><td></td></tr>
<tr><td>× 202</td><td></td><td></td><td>3,8</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>× 158</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>7,6</td></tr>
</table>

× 143	3,8	3,8		6,4	
× 129					
× 97			5,0		
× 60				7,6	8,9
W25 × 167				5,0	
× 149	3,8	3,8	3,8	6,4	7,6
× 131					
× 115					
× 89			5,0		
× 58				7,6	8,9
× 49		5,0			
W20 × 100			3,8	3,8	7,6
× 71		3,8			
× 52	3,8		5,0		8,9
× 42				7,6	
× 27		5,0	6,4		10
W15 × 37	3,8	5,0	5,0	7,6	8,9
× 22			6,4		10
× 14					
				8,9	

ა. ცხრილში მოცემული სისქეები გამომდინარეობს სტრუქტურული მსუბუქწონიანი ბეტონის თვისებებიდან, წარმოდგენილია ცხრილში 722.5.1(2).

722.5.2 სტრუქტურული ფოლადის კოჭები და მთავარი კოჭები. ფოლადის კოჭებისა და მთავარი კოჭების ცეცხლ ხარისხები უნდა განისაზღვროს ელემენტის ზომისა და დამცავის ტიპის საფუძველზე, ამ ნაწილის შესაბამისად.

722.5.2.1 ცეცხლმედეგობის განსაზღვრა. ამ პროცედურებით იქმნება საფუძველი იმისათვის, რომ განისაზ
სტრუქტურული ფოლადის კოჭებისა და მთავარი კოჭების ცეცხლმედეგობა, რომელთა ზომები გა
ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე აწყობილ სისტემებში განსაზღვრული კოჭებისა და მთავარი კოჭების ზომებისა
წონისა (W) და გაცხელებული პერიმეტრის (D) თვალსაზრისით. ამ ნაწილებში W არის სტრუქტურული ფოლადი
წონა (კგ/მ). გაცხელებული პერიმეტრი, D, არის ცეცხლმედეგი მასალის შიგა პერიმეტრი გაზომილი სმ-ში
ნაჩვენებია სურათზე 722.5.2.

722.5.2.1.1 წონა-გაცხელებულ პერიმეტრთან თანაფარდობა. წონა-გაცხელებულ პერიმეტრთან თანაფარდო
როგორც კონტურული, ისე კოლოფის ფორმის ცეცხლმედეგი დამცავი პროფილებისათვის, კოჭებად ან მთავა
ყველაზე ხშირად გამოყენებული ფართოშვერილებიანი ფორმებისათვის, მოცემულია ცხრილში 722.5.1(4).
ფორმებისათვის წონა-გაცხელებულ პერიმეტრთან თანაფარდობა (W/D) უნდა განისაზღვროს ამ ნაწილში წარმ
განმარტებების შესაბამისად.

722.5.2.1.2 კოჭებისა და მთავარი კოჭების შემცვლელები. გარდა 722.5.2.2 ქვეთავში მოცემული შე
სტრუქტურული ფოლადის კოჭები ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე აწყობილ სისტემებში უნდა ჩ
მინიმალურ დასაშვებ ზომად. დასაშვებია სხვა ფორმის კოჭებისა და მთავარი კოჭების გამოყენება, თუ ალტე
კოჭების წონა-გაცხელებულ პერიმეტრთან თანაფარდობა (W/D) ტოლია ან მეტია აღიარებული ანაწყობ
განსაზღვრული კოჭების წონა-გაცხელებულ პერიმეტრთან თანაფარდობისა

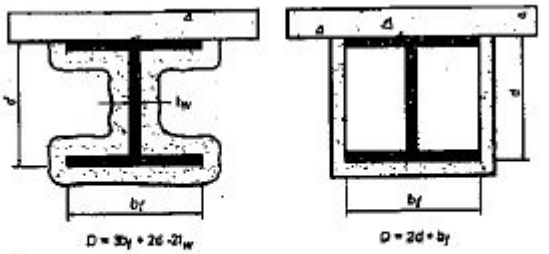

სურ. 722.5.2
სტრუქტურული ფოლადის კოჭებისა და მთავარი კოჭების გაცხელებული პერიმეტრის განსაზღვრა

სურ. 722.5.2

სტრუქტურული ფოლადის კოჭებისა და მთავარი კოჭების გაცხელებული პერიმეტრის განსაზღვრა

722.5.2.2 შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალები. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება სტრუქტურული ფოლადის
მთავარ კოჭებს, რომლებიც დაცულია შესასხურებელი ცეცხლმედეგი მასალებით. უფრო დიდი ან უფრო პატა
კოჭები ან მთავარი კოჭები შეიძლება ჩაენაცვლოს შეზღუდული ან შეუზღუდავი ცეცხლმედეგობის ხარის
ანაწყობებს, თუ ცეცხლმედეგი მასალის სისქე განსაზღვრულია შემდეგი განტოლების მიხედვით:

$$h_2 = h_1[(W_1/D_1)+0,60] / [(W_1/D_1)+0,60] \qquad \textbf{(განტოლება 7-17)}$$

სადაც:

h = ცეცხლმედეგი შესასხურებელი მასალის სისქე მილიმეტრებში;

W = სტრუქტურული ფოლადის კოჭებისა და მთავარი კოჭების წონა (კილოგრამი ხაზოვან მეტრზე)

D = სტრუქტურული ფოლადის კოჭების გაცხელებული პერიმეტრი (სმ).

ქვედა ინდექსი 1 აღნიშნავს კოჭისა და ცეცხლმედეგი მასალის სისქეს აწყობილ სისტემაში.

ქვედა ინდექსი 2 აღნიშნავს კოჭის ან მთავარი კოჭის და ცეცხლმედეგი მასალის აუცილებელ სისქეს.

მასტიკის ან ამობურვადი/გაბერვადი ცეცხლმედეგი საფარებით დაცული სტრუქტურული ფოლადის კოჭებისა დ
კოჭების ცეცხლმედეგობა უნდა განისაზღვროს ცეცხლმედეგობის ტესტების საფუძველზე, 703.2 ნაწილის შესაბამი

722.5.2.2.1 მინიმალური სისქე. 7-17 განტოლება გამოიყენება შემდეგ შემთხვევებში:

1. ალტერნატიული კოჭის ან მთავარი კოჭის წონა-გაცხელებულ პერიმეტრთან თანაფარდობა (W/D) არ
0,37-ზე ნაკლები.

2. ალტერნატიულ კოჭზე ან მთავარი კოჭზე გამოყენებული ცეცხლმედეგი მასალისათვის გამოთვლილ
უნდა იყოს 1,0 სმ-ზე ნაკლები.

3. შეზღუდული ან შეუზღუდავი კოჭის ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ უნდა იყოს 1 საათზე ნაკლები.

4. დაძაბული კოჭის სისქის დასარეგულირებლად, ეს პროცედურა უნდა გამოიყენებოდეს მხოლოდ
მონაკვეთებზე, რომლებიც კლასიფიცირებულია AISC სპეციფიკაციები სტრუქტურული
შენობებისათვის, (AISC-LRFD) შესაბამისად.

722.5.2.3 სტრუქტურული ფოლადის წამწეები. ცეცხლმედეგობა სტრუქტურული ფოლადის წამწეებისა,
დაცულია ცეცხლმედეგი მასალებით, რომლებიც ესხურება ინდივიდუალურად წამწის თითოეული ელემენტს
განისაზღვროს ამ ნაწილის შესაბამისად. ცეცხლმედეგი მასალის სისქე უნდა განისაზღვროს 722.5.1.3 ქვეთავის შე
წონა-გაცხელებულ პერიმეტრთან თანაფარდობა (W/D) წამწის ელემენტებისა, რომლებზეც ყველა მხარეს ერთ
ზემოქმედებს ცეცხლი, უნდა განისაზღვროს ისეთივე წესით, როგორც განსაზღვრულია 722.5.1.1 ქვეთავში სვეტ
წონა-გაცხელებულ პერიმეტრთან თანაფარდობა (W/D) წამწის ელემენტებისა, რომლებიც უშუალოდ იჭერ
ანაწყობს ან სახურავს ანაწყობს, უნდა განისაზღვროს ისეთივე წესით, როგორც 722.5.2.1 ქვეთავში კოჭებისა დ
კოჭებისთვისაა განსაზღვრული.

მასტიკის ან ამობერვადი/გაბერვადი ცეცხლმედეგი საფარებით დაცული სტრუქტურული ფოლადის
ცეცხლმედეგობა უნდა განისაზღვროს ცეცხლმედეგობის ტესტების საფუძველზე, 703.2 ქვეთავის შესაბამისად.

722.6 ხის ანაწყობები. ამ ქვეთავის დებულებები მოიცავს პროცედურებს, რომელთა საშუალებით განისაზღვრება ხის ა
ცეცხლმედეგობის ხარისხები გამოთვლების საფუძველზე.

722.6.1 ზოგადი. ეს ქვეთავი მოიცავს პროცედურებს კედლების, იატაკი/ჭერისა და სახურავი/ჭერის ა
ცეცხლმედეგობის ხარისხების გამოსათვლელად, რომლებიც ნაწილობრივ ეფუძვნება 703.2-ე ქვეთავში მოცემული ტ
სტანდარტულ მეთოდებს.

722.6.1.1 ცეცხლმედეგობის მაქსიმალური ხარისხები. ცეცხლმედეგობის ხარისხები, რომლებიც გამ
ანაწყობებისთვის 722.6 ქვეთავში განსაზღვრული მეთოდების გამოყენებით, იზღუდება მაქსიმუმ 1 საათამდე.

722.6.1.2 განსხვავებული მემბრანები. თუ კედლის ანაწყობში განსხვავებული მემბრანებია გამოყენებული, გამო
იწარმოოს ნაკლები ცეცხლმედეგობის ხარისხის მქონე (უფრო სუსტი) მხრიდან.

722.6.2 კედლები, იატაკები და სახურავები. ეს პროცედურები ეხება როგორც მზიდ, ისე არამზიდ ანაწყობებს.

722.6.2.1 ხის ჩარჩოს ანაწყობების ცეცხლმედეგობის ხარისხი. ხის ჩარჩოს ანაწყობების ცეცხლმედეგობის ხარის
დროის ჯამისა, რომელიც დადგენილია ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ მყოფ მხარეს მდებარე მემბრანის, ჩარჩოს ნ
და სხვა დამცავი საშუალებებისთვის, მაგ., როგორიცაა იზოლაცია. ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ არმყოფ მხარ
მემბრანა არ გაითვალისწინება ანაწყობის ცეცხლმედეგობის განსაზღვრის დროს.

722.6.2.2 მემბრანებისათვის დადგენილი დრო. 722.6.2(1) ცხრილში მოცემულია დრო, რომელიც დადგენილი
ზემოქმედების ქვეშ მყოფ მხარეს მდებარე მემბრანისათვის.

722.6.2.3 გარე კედლები. 3 მ-ზე მეტი თარაზული გამმიჯნავის მქონე გარე კედლისთვის ცეცხლმედეგობის
დადგენა დამოკიდებულია შიგა მემბრანასა/აბკსა და ჩარჩოზე, როგორც აღწერილია ცხრილებში 722.6.2(1) და 722
ზე მეტი თარაზული გამიჯვნის მქონე გარე კედლის მემბრანა/აბკი, რომელიც მდებარეობს ცეცხლის ზემოქმე
არმყოფ მხარეს, შეიძლება შედგებოდეს ფენილის, სამშენებლო მუყაოსა და გარსამოსისგან, როგორც აღწერილი
722.6.2(3).

722.6.2.4 იატაკები და სახურავები. იატაკის ან სახურავის შემთხვევაში, სტანდარტული ტესტი ითვალისწინებს მ
მხარის შემოწმებას, რომელიც ქვემოდან განიცდის ცეცხლის ზემოქმედებას. გარდა 703.3 ქვეთავის მე-5
განსაზღვრული შემთხვევისა, ხის კარკასიანი იატაკის ან სახურავის ანაწყობებს უნდა ჰქონდეს ისეთი ზედა
რომელიც შედგება 722.6.2(4) ცხრილის მოთხოვნების შესაბამისი ქვე (შავი) იატაკისა და იატაკის მოპირკეთე
ნებისმიერი სხვა მემბრანა, რომლის საშუალებითაც მიიღწევა 722.6.2(1) ცხრილში განსაზღვრული მინიმუმ 15
ცეცხლმედეგობის ხარისხი.

722.6.2.5 დამატებითი დამცავი. 722.6.2(5) ცხრილი გვიჩვენებს დროის მონაკვეთებს, რომლებიც ემატება ცეცხლ
თუ ანაწყობში გამოყენებულია მინა-ბოჭკო, მინერალური თექა, წიდის მინერალური ვატინა ან ცელულოზის იზო

722.6.2.6 (ამოღებულია - 06.02.2017, №64)

ცხრილი 722.6.2(1)

კედლის ფილის მემბრანებისთვის განსაზღვრული დრო[ა,ბ,გ,დ]

მოპირკეთების აღწერა	დრო[ე] (წთ)
1,0 სმ ნაგებობის ხის პანელი, შეწებებული გარე წებოთი	5
1,2 სმ ნაგებობის ხის პანელი, შეწებებული გარე წებოთი	10
1,5 სმ ნაგებობის ხის პანელი, შეწებებული გარე წებოთი	15
1,0 სმ თაბაშირის ფილა	10
1,25 სმ თაბაშირის ფილა	15
1,6 სმ თაბაშირის ფილა	30
1,5 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილა	25
1,6 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილა	40
ორმაგი 1,0 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილა	25
1,25 სმ + 1,0 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილა	35
ორმაგი 1,25 სმ X ტიპის თაბაშირის ფილა	40

ა. ეს სიდიდეები გამოიყენება მხოლოდ მაშინ, როცა მემბრანების მოწყობა ხდება კარკასის ერთეულებზე, ცენტრიდან დაშორებულია 40 სმ-ით ან ნაკლები მანძილით.

ბ. კარკასზე ან ბათქაშზე მოწყობილი თაბაშირის ფილა ისე უნდა დამაგრდეს, რომ ყველა კიდეს ჰქონდეს სა გარდა X ტიპის თაბაშირის ფილისა, რომელიც დასაშვებია მოეწყოს თარაზულად ზიგზაგისებური თარაზული ყველა მხრიდან 60 სმ დაშორებით და რომელსაც არ აქვს საყრდენები, მაგრამ მოპირკეთებულია.

გ. ხის კარკასიან იატაკის/ჭერის ან სახურავის/ჭერის ანაწყობზე თაბაშირის ფილა უნდა მოეწყოს ისე, რომ მი მხარე კარკასის ერთეულების პერპენდიკულარული იყოს და ყველა გადაბმა მოპირკეთებული.

დ. ზემოქმედების ქვეშ არმყოფ მხარეზე მემბრანა არ უნდა იქნეს ანაწყობის გათვალისწინებული ცეცხლმედეგობ განსაზღვრისას. კედლის ანაწყობში განსხვავებული მემბრანების გამოყენების შემთხვევაში, გამოთვლა უნ ნაკლებად ცეცხლმედეგი (უფრო სუსტი) მხრიდან.

ე. განსაზღვრული დრო არ არის საბოლოო ხარისხი.

ცხრილი 722.6.2(2)

ხის ჩარჩოსთვის დროის განსაზღვრა[ა,ბ]

აღწერილობა	ჩარჩოსთვის განსაზღვრული დრო (წთ)
ხის დგარი 40 სმ ცენტრიდან	20

ხის იატაკის ან სახურავის კოჭები 40 სმ ცენტრიდან	10

ა) ეს ცხრილი არ ეხება დგარებს ან გადაბმებს, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია 40 სმ-ზე მეტი მანძილით;

ბ) ყველა დგარი ნომინალურად უნდა იყოს 5 × 10 სმ და ყველა გადაბმის ნომინალური სისქე უნდა იყოს მინიმუმ 5 სმ.

ცხრილი 722.6.2(3)

მემბრანა[ა] ხის ჩარჩოიანი კედლების გარე ფასადზე

ფენილი	მუყაო	გარე მოპირკეთება
1,6 სმ T და G დახერხილი მორები 0,8 სმ გარე წებოთი დამაგრებული ხის სტრუქტურულi პანელი 1.25 სმ თაბაშირის ფილა 1,6 სმ თაბაშირის ფილა 1,25 სმ მერქანბოჭკოვანი ფილა	სამშენებლო მუყაო	დახერხილი მორების გარე საფარი ხის ყავარები და ფილები 6,4 მმ ხის სტრუქტურული პანელები – გარე ტიპის 6,4 მმ მაგარი მუყაო ლითონის გარე საფარი ბათქაში ლითონის ყავარზე ქვის მასალის საფარი
არცერთი	—	გარე მხარისათვის განკუთვნილი ხის სტრუქტურული პანელები, 1.0 სმ სისქის

ა. დასაშვებია ფენილის, მუყაოსა და გარე მოპირკეთების ნებისმიერი კომბინაცია.

ცხრილი 722.6.2(4)

იატაკი ან სახურავი ხის კარკასზე[ა]

ანაწყობი	სტრუქტურული ნაწილები	შავი იატაკი და სახურავის ფიცარფენილი	მოპირკეთებული იატაკი და სახურავი
იატაკი	ხე	1,2 სმ ხის სტრუქტურული პანელები ან 1,7 სმ T და G რბილი ხის მასალა	მაგარი ან რბილი ხის მასალის იატაკი სამშენებლო მუყაოს დრეკად იატაკზე, პარკეტის იატაკზე, თექა-სინთეტიკურ ბოჭკოვანი საფარის მქონე იატაკზე, ხალიჩაზე, ან კერამიკულ ფილებზე 1,0 სმ სისქის პანელის ტიპის ფუძეშრეზე კერამიკული ფილა 3,2 სმ-იანი დუღაბის ბუდეში

სახურავი	ხე	1,2 სმ ხის სტრუქტურული პანელები ან 1,7 სმ T და G რბილი ხის მასალა	საბოლოო გადახურვის მასალა იზოლაციით ან მის გარეშე

ა. ეს ცხრილი ეხება მხოლოდ ხის კოჭების კონსტრუქციას და არ გამოიყენება ხის წამწეების კონსტრუქციისთვის.

ცხრილი 722.6.2(5)

დროის განსაზღვრა დამატებითი დამცავისათვის

დამატებითი დამცავის აღწერა	ცეცხლმედეგობა (წთ)
დაამატეთ ხის კარკასული კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხს, თუ დგარებს შორის სივრცე მთლიანად შევსებულია მინის ბოჭკოს მინერალური ბამბის ქეჩით, რომელიც იწონის არაუმცირეს 32 კგ/მ^2-ზე (0,272 კგ კედლის ზედაპირის ერთ კვადრატულ მეტრზე) ან ქვის ბამბით ან წიდოვანი მასალის ბამბის ქეჩით, რომელიც იწონის არაუმცირეს 52,86 კგ/მ^2-ზე (0,454 კგ კედლის ზედაპირის ერთ კვადრატულ მეტრზე), ან ცელულოზის იზოლაცია, რომლის ნომინალური ხვედრითი წონა არაუმცირეს 41,65 კგ/მ^2-ზე.	15

722.6.3 ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ცეცხლმედეგი ხის ერთეულების დაგეგმარება/დიზაინი. მინიმუმ 15 სმ ნომინალურ ხის კოჭებისა და სვეტების ცეცხლმედეგობის ხარისხი ტოლია:

კოჭები: 2,54Zb [4 -2(b/d)] კოჭებისთვის, რომლებიც შეიძლება ოთხივე მხრიდან აღმოჩნდეს ზემოქმედების ქვეშ

(განტოლება 7-18)

2,54Zb [4 -(b/d)] კოჭებისთვის, რომლებიც შეიძლება სამი მხრიდან აღმოჩნდეს ცეცხლის ზემოქმედების ქვ

(განტოლება 7-19)

სვეტები: 2,54Zb [3 -2(d/b)] სვეტებისთვის, რომლებიც შეიძლება ოთხივე მხრიდან აღმოჩნდეს ზემოქმედების ქვეშ

(განტოლება 7-20)

2,54Zb [3 -2(d/2b)] სვეტებისთვის, რომლებიც შეიძლება სამი მხრიდან აღმოჩნდეს ცეცხლის ზემოქმედები

(განტოლება 7-21)

სადაც:

b = კოჭის ან სვეტის უფრო მსხვილი მხარის სიგანე ცეცხლის ზემოქმედებამდე (სმ-ში).

d = კოჭის ან სვეტის უფრო ვიწრო მხარის სიგანე ცეცხლის ზემოქმედებამდე (სმ-ში).

Z = დატვირთვის ფაქტორი 721.6.3(1) სურათის მიხედვით.

722.6.3.1 განტოლება 7-21. განტოლება 7-21 გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა ზემოქმედების ქვეშ არმ სვეტის უფრო პატარა მხარეს წარმოადგენს. თუ სვეტი კედელშია ჩადგმული, გამოთვლებისას გამოიყენება მ ზომა.

722.6.3.2 დასაშვები დატვირთვა. კოჭებსა და სვეტებზე დასაშვები დატვირთვა განისაზღვრება AF&PA NDS-ში
დაგეგმარებული სიდიდეების მიხედვით.

722.6.3.3 სამაგრის დამცავი. სადაც მინიმუმ 1-საათიანი ცეცხლმედეგობაა აუცილებელი, შემაერთებლები და
ცეცხლის ზემოქმედებისაგან დაცული უნდა იყოს 1-საათიანი ხარისხის მქონე 3.8 სმ ხის ან სხვა საფარით ან
ზოგადად გამოყენებული სამაგრებისა და შემაერთებლების ტიპიური დეტალები ნაჩვენებია AITC-ის ტექნიკურ
ში.

722.6.3.4 მინიმალური ზომა. ხის ერთეულები შეიძლება იყოს 15 სმ ან მეტი ნომინალური ზომის. შ
ლამინირებული ხის კოჭები იყენებს სტანდარტული ლამინირების კომბინაციებს, გარდა იმ შემთხვევისა, რო
ლამინირება ამოღებულია. დაძაბვის ზონა გადაადგილებულია შიგნით და დამატებულია 5 სმ სისქის ექსტრანო
გარე დაძაბვის ეკვივალენტი.

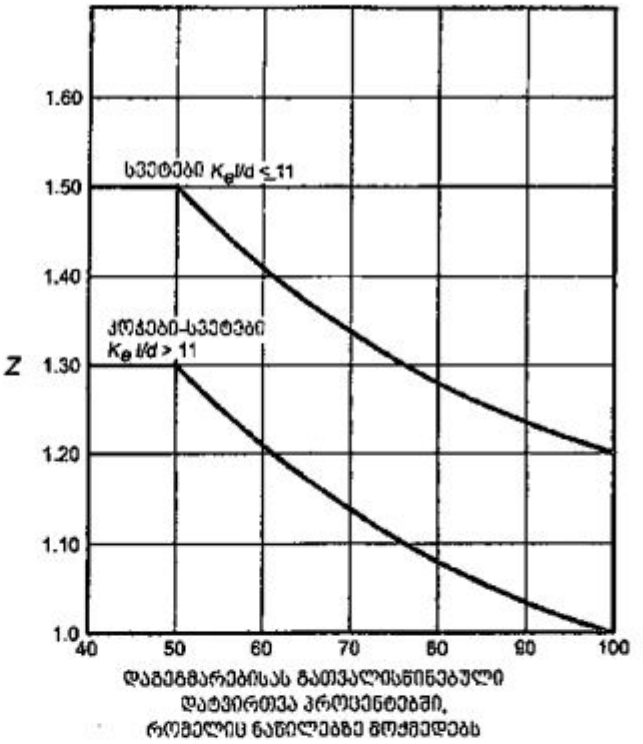

სურ. 722 .6.3(1)
დატვირთვის დიაგრამა

K_e = სიგრძის ეფექტური ფაქტორი 722.6.3(2) სურათის მიხედვით.

l = სვეტების გრძივი ნაწილი, რომელსაც არ აქვს საყრდენები (მილიმეტრი).

დამაგრების მეთოდი						
K_e-ის თეორიული მნიშვნელობა	0.5	0.7	1.0	1.0	2.0	2.0
დაგეგმარებაში რეკომენდირებული K_e-ის მინიმალური მნიშვნელობა	0.65	0.80	1.2	1.0	2.10	2.4
საბოლოო პირობების კოდი		ორივე დაბოლოება, გადაადგილება შეზღუდული				
		ორივე დაბოლოება, გადაადგილება შეზღუდული				
		ორივე შეზღუდული, გადაადგილება შესაძლებელი				
		ორივე დაბოლოება, გადაადგილება შესაძლებელი				

სურ. 722.6.3(2)
სიგრძის ფაქტორები

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 6 თებერვლის დადგენილება №64 - ვებგვერდი, 07.02.2017წ.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

თავი 8 – შიგა მოპირკეთება

ქვეთავი 801 – ზოგადი

801.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებები ეხება შიგა მოპირკეთებისას გამოყენებულ მასალებს, მორთუ დეკორატიულ მასალებს.

801.2 შიგა კედლისა და ჭერის მოპირკეთება. 803-ე ქვეთავის დებულებებით, დაკავებულობის კლასიდან გამომდინარე, შიგა კედლისა და ჭერის მოსაპირკეთებელი მასალების ხანძრის დასაშვები დინამიკა და კვამლის დასაშვები წარმოქმნა.

801.3 შიგა იატაკის მოპირკეთება. 804-ე ქვეთავის დებულებებით, დაკავებულობის კლასიდან გამომდინარე, იზღ კედლისა და ჭერის მოსაპირკეთებელი მასალების ხანძრის დასაშვები დინამიკა.

801.4 დეკორატიული მასალები და მორთულობა. 806-ე ქვეთავის თანახმად, დეკორატიული მასალები და მორთულობ ის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს, რომლებიც აალებადობასა და ალის გავრცელების ხასიათს ეხება.

801.5 შესაბამისობა. წყალდიდობის საფრთხის შემცველ ზონებში მდებარე შენობებში შიგა მოპირკეთება, მორთ დეკორატიული მასალები, წყალდიდობისგან გამოწვეული დაზიანებების მიმართ მედეგი მასალები უნდა იყოს.

801.6 გამოყენება. კედლების, ჭერების, იატაკებისა და სხვა შიგა ზედაპირების მოსაპირკეთებლად დასაშვებია წვადი გამოყენება.

801.7 ფანჯრები. მიწის ზედაპირიდან პირველი სართულის გარე კედლებში მოწყობილ ვიტრინებს დასაშვებია, ხის ან ლითონის ჩარჩო ჰქონდეს.

ქვეთავი 802 – განმარტებები

802.1 ზოგადად. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

ადგილზე დამზადებული გასაჭიმი სისტემა

ალის გავრცელება

ალის გავრცელების ინდექსი

გაფუებადი ვინილის კედლის საფარი

შიგა მოპირკეთება

შიგა იატაკის მოპირკეთება

შიგა იატაკ-კედლის გადაკვეთის თამასა

შიგა კედლისა და ჭერის მოპირკეთება

კვამლის წარმოქმნის ინდექსი

მორთულობა

ქვეთავი 803 – კედლისა და ჭერის მოპირკეთება

803.1. ზოგადად. შიგა კედლისა და ჭერის მოსაპირკეთებელი მასალები ხანძრის დინამიკისა და კვამლის წარმოქმნის უნდა კლასიფიცირდეს 803.1.1 ან 803.1.2 ქვეთავების შესაბამისად, გარდა 803.2 – 803.6 ქვეთავებში განსაზღვრული შემ 803.1.2 ქვეთავის შესაბამისად შემოწმებული მასალების შემოწმება 803.1.1 ქვეთავის მიხედვით აუცილებელი არ არის.

803.1.1 შიგა კედლისა და ჭერის მოსაპირკეთებელი მასალები. შიგა კედლისა და ჭერის მოსაპირკეთებელი მასალე
84-ისა და UL 723-ის შესაბამისად უნდა კლასიფიცირდეს. ასეთი შიგა მოსაპირკეთებელი მასალები ალის გავრცე
კვამლის წარმოქმნის ინდექსების მიხედვით უნდა დაჯგუფდეს შემდეგ კლასებად :

კლასი A: = ალის გავრცელება 0-25; კვამლის წარმოქმნა 0-450.

კლასი B: = ალის გავრცელება 26-75; კვამლის წარმოქმნა 0-450.

კლასი C: = ალის გავრცელება 76-200; კვამლის წარმოქმნა 0-450.

გამონაკლისი: 803.1.2 ქვეთავის მიხედვით შემოწმებული მასალები.

803.1.2 ოთახის კუთხის ტესტი შიგა კედლის ან ჭერის მოსაპირკეთებელი მასალებისთვის. შიგა კედლისა
მოსაპირკეთებელი მასალები დასაშვებია შემოწმდეს NFPA 286-ის შესაბამისად. NFPA 286-ის შესაბამისად შემოწმე
კედლისა და ჭერის მოსაპირკეთებელი მასალები 803.1.2.1 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

803.1.2.1 NFPA 286-ის მისაღებობის კრიტერიუმები. შიგა მოპირკეთება უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ კრიტერიუმ

1. 40 კვტ. ზემოქმედებისას ალი არ უნდა გავრცელდეს ჭერამდე;
2. ალი არ უნდა ვრცელდებოდეს რომელიმე კედლის ან ჭერის ნიმუშის გარეთა კიდემდე;
3. NFPA 286-ის მიხედვით შიგა მოპირკეთება ერთდროულად არ უნდა აალდეს;
4. მთელი ტესტის განმავლობაში გამოსხივებული სითბოს მაქსიმალური ხარისხი 800 კვტ.-ს არ უნდა აღემ
5. მთელი ტესტის განმავლობაში წარმოქმნილი კვამლის საერთო რაოდენობა 1000 $მ^2$-ს არ უნდა აღემატებ

803.1.3. ოთახის კუთხის ტესტი კედლის ნაჭრის საფარისა და კედლის გაფუებადი ვინილის საფრებისათვის. N
ოქმის B მეთოდით განსაზღვრული დანიშნულების შემოწმებლად, კედლის ნაჭრისა და გაფუებადი ვინილის საფა
ქვეთავში მოცემულ კრიტერიუმებს უნდა აკმაყოფილებდეს, რომლის დროსაც გამოიყენება მასალის შესამოწმებელი
მათ შორის, წებოვანი ნივთიერება.

803.1.3.1 NFPA 265-ის მისაღებობის კრიტერიუმები. შიგა მოპირკეთება უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ კრიტერიუმ

1. 40 კვტ. ზემოქმედებისას ალი არ უნდა გავრცელდეს ჭერამდე;
2. ალი არ უნდა ვრცელდებოდეს 20 სმ × 30 სმ კედლების ნიმუშის გარეთა უკიდურეს წერტილებამდე;
3. NFPA 265-ის მიხედვით, მოპირკეთება ერთდროულად არ უნდა აალდეს;
4. მთელი ტესტის განმავლობაში წარმოქმნილი კვამლის საერთო რაოდენობა 1000 $მ^2$-ს არ უნდა აღემატებ

**803.1.4 მისაღებობის კრიტერიუმები ASTM E 84-ის მიხედვით შემოწმებული კედლის ან ჭერის ნაჭრისა და
ვინილის საფრებისათვის.** კედლისა და ჭერის ნაჭრისა და გაფუებადი ვინილის საფრების ალის გავრცელების ინდე
84-ის მიხედვით A კლასის უნდა იყოს. ისინი დაცული უნდა იყოს 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავების შესაბამისად დ
ავტოსაშხეფი სისტემით. შესამოწმებელი ნიმუში ASTM E 2404-ის შესაბამისად უნდა მომზადდეს და განთავსდეს.

803.2 თხელი მასალების გამორიცხვა. პირდაპირ კედლებისა და ჭერების ზედაპირზე გამოყენებული 0,9 მმ-ზე ნაკლ
მასალები, არ მოწმდება.

803.3 მასიური ხის გამორიცხვა. 602.4 ქვეთავში განსაზღვრული IV ტიპის კონსტრუქციის შენობების მო
დამაკმაყოფილებელი სტრუქტურული ნაწილების ატმოსფერული ზემოქმედების ქვეშ მყოფ ნაწილებს შიგა მოპირკე
მოთხოვნები არ ეხება.

803.4 კედლის ნაჭრის საფრები. როცა იყენებენ შიგა კედლის მოსაპირკეთებელ მასალებს, კედლის ქსოვილის საფრებს,
დაწნულ ან დაუწნავ, ხაოიან, კვანძებიან ან მსგავსი ზედაპირის მქონე მასალებს, ასევე, ხალიჩასა და მსგავს ქსოვილ
შემოწმდეს, როგორ იმუშავებს ისინი გამიზნული გამოყენებისას. შემოწმებისას მასალა უნდა განთავსდეს ამაღლებულ
(შემოწმებისას უნდა გამოიყენებოდეს წებოც). ამგვარი მოსაპირკეთებელი მასალები 803.1.2, 803.1.3 ან 803.1.4
მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

803.5 ჭერის ნაჭრის საფრები. როცა იყენებენ შიგა ჭერის მოსაპირკეთებელ მასალებს, ჭერის ქსოვილის საფრებს, მ
დაწნულ ან დაუწნავ, ხაოიან, კვანძებიან ან მსგავსი ზედაპირის მქონე მასალებს, ასევე, ხალიჩასა და მსგავს ქსოვილ
შემოწმდეს, როგორ იმუშავებს ისინი გამიზნული გამოყენებისას. შემოწმებისას მასალა უნდა განთავსდეს ამაღლებულ
(შემოწმებისას უნდა გამოიყენებოდეს წებოც). ამგვარი მოსაპირკეთებელი მასალები 803.1.2 ან 803.1.4 ქვეთავების მ
უნდა აკმაყოფილებდეს.

803.6 კედლის გაფუებადი ვინილის საფრები. როცა იყენებენ შიგა კედლის მოსაპირკეთებელ მასალებს, კედლის
ვინილის საფრებს, უნდა შემოწმდეს, როგორ იმუშავებს ისინი გამიზნული გამოყენებისას. შემოწმებისას მასალა უნდა გ
ამაღლებულ სისტემაზე (შემოწმებისას უნდა გამოიყენებოდეს წებოც). ამგვარი მოსაპირკეთებელი მასალები 803.1.2
803.1.4 ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

803.7 ჭერის გაფუებადი ვინილის საფრები. როცა იყენებენ შიგა ჭერის მოსაპირკეთებელ მასალებს, ჭერის გაფუებად
საფრებს, უნდა შემოწმდეს, როგორ იმუშავებს ისინი გამიზნული გამოყენებისას. შემოწმებისას მასალა უნდა გ
ამაღლებულ სისტემაზე (შემოწმებისას უნდა გამოიყენებოდეს წებოც). ამგვარი მოსაპირკეთებელი მასალები 803.1.2
ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

803.8 შიგა მოპირკეთებისადმი მოთხოვნები ჯგუფების მიხედვით. შიგა კედლისა და ჭერის მოპირკეთების ალის გავ
ინდექსი 803.9-ე ცხრილში სხვადასხვა ჯგუფისა და ადგილისათვის განსაზღვრულ მნიშვნელობებს არ უნდა აღემატებ
კედლისა და ჭერის მოსაპირკეთებელი მასალების გამოყენება, NFPA 286-ის მიხედვით შემოწმებული და 803.1.2.1
მისაღებობის კრიტერიუმების დამაკმაყოფილებელი ქსოვილების გარდა, შესაძლებელია, თუ ASTM E 84 A კლასის
გამოყენებას მოითხოვს.

ცხრილი 803.9

შიგა კედლისა და ჭერის მოპირკეთებისადმი მოთხოვნები დაკავებულობების მიხედვით[ლ]

ჯგუფი	საშხეფებლიანი[მ]			საშხეფის გარეშე		
	შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები, შიგა გასასვლელის პანდუსები და გასასვლელის გზა-დერეფნები[ა,ბ]	დერეფნები და გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეებისა და გასასვლელთან მისადგომის პანდუსების შემომზღუდავები	ოთახები და შემოზღუდული სივრცეები[გ]	შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები, შიგა გასასვლელის პანდუსები და გასასვლელის გზა-დერეფნები[ა,ბ]	დერეფნები და გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეებისა და გასასვლელთან მისადგომის პანდუსების შემომზღუდავები	ოთახები და შემოზღუდული სივრცეები[გ]
თვ-1 და თვ-2	B	B	C	A	A[დ]	B[ე]
თვ-3[ვ], თვ-4, თვ-5	B	B	C	A	A[დ]	C
სქ, სგ, სვ, სც-1	B	C	C	A	B	C
სც-4	B	C	C	A	B	B
სმ	C	C	C	გ	C	C
დსშ	B	B	C[ზ]	A	A	B
დწ-1	B	C	C	A	B	B
			თ,ი			

დწ-2	B	B	B	A	A	B
დწ-3	A	A[3]	C	A	A	B
დწ-4	B	B	B[ო,ი]	A	A	B
სც-2	C	C	C	B	B	C
სც-3	C	C	C	C	C	C
სწ	C	C	C	B	B	C
დს	შეუზღუდავი			შეუზღუდავი		

ა. C კლასის შიგა მოსაპირკეთებელი მასალების გამოყენება დასაშვებია დაქანებულ ვესტიბიულში არაუმეტეს 9 მ^2 ფ მოსაპირკეთებლად ან მოსაპანელებლად, როცა იგება პირდაპირ არაწვად ფუძეზე ან არაწვად ფუძეზე დამაგრებულ და უზრუნველყოფილია ცეცხლამრიდით 803.10.1 ქვეთავის შესაბამისად.

ბ. სამზე ნაკლებსართულიანი შენობების გასასვლელის შემომზღუდავებში, რომლებიც არ მიეკუთვნება ჯგ დასაშვებია **სქ** კლასის შიგა მოპირკეთება საშხეფების არმქონე შენობებში და C კლასის შიგა მოპირკეთება ს შენობებში.

გ. ოთახებისა და შემოზღუდული სივრცებისადმი მოთხოვნები დამოკიდებულია ტიხრებით შემოზღუდულ სივრ სადაც სტრუქტურულ ელემენტებს მოეთხოვება ცეცხლმედეგობის ხარისხი, შემომზღუდავი ტიხრები უნდა გა იატაკიდან ჭერამდე. როცა ტიხრები არ აკმაყოფილებს ამ მოთხოვნას, მათ მიერ გატიხრული სივრცეები ან ოთა ჩაითვალოს ერთ სივრცედ. ოთახებისა და შემოზღუდული სივრცეებისადმი მოთხოვნების განსაზღვრისას, ფაქტორად ჩაითვლება მათი სპეციფიკური გამოყენება და არა ის, თუ რომელ ჯგუფს მიეკუთვნება შენობა ან ნაგებობ

დ. **თვ**-1, **თვ**-2 და **თვ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში მდებარე ვესტიბიულებში გამოყენებული მასალები უ არანაკლებ, B კლასის.

ე. C კლასის შიგა მოსაპირკეთებელი მასალები დასაშვებია თავშეყრის ადგილებში, სადაც დაკავებულობის დატ კაცზე ნაკლები ან ტოლია.

ვ. რელიგიური მსახურების ადგილებში დასაშვებია ხის მასალის გამოყენება გასაფორმებლად, წამწეებად, პან საკუთხევლის მოსართავად.

ზ. B კლასის მასალა აუცილებელია, როცა შენობა ორზე მეტსართულიანია.

თ. C კლასის მოსაპირკეთებელი მასალები დასაშვებია ადმინისტრაციულ სივრცეებში.

ი. C კლასის მოსაპირკეთებელი მასალები დასაშვებია ოთხი ან ოთხზე ნაკლები ადამიანისთვის განკუთვნილ ოთახ

კ. B კლასის მასალა დასაშვებია დერეფნებში, გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეებსა და გასასვლეთან მ პანდუსებთან დასრულებული იატაკიდან, არაუმეტეს, 1,2 მ სიმაღლეზე პანელების განსათავსებლად.

ლ. მოსაპირკეთებელი მასალები, როგორც ეს გათვალისწინებულია *წესების* სხვა ქვეთავებში.

მ. გამოიყენება, როცა გასასვლელის შემომზრუდავები, გასასვლელის გზა-დერეფნები, დერეფნები ან ო შემოზღუდული სივრცეები დაცულია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავების მიხედვით დაყენებული საშხეფი სისტემით.

803.9 მდგრადობა. შიგა მოსაპირკეთებელი მასალები ისე უნდა დააწებონ ან დაამაგრონ, რომ ოთახში ტემპერატური მომატებისას, ადვილად არ აძვრეს, არანაკლებ, 30 წთ-ის განმავლობაში.

803.10 შიგა მოსაპირკეთებელი მასალების გამოყენება შენობის ცეცხლმედეგობის ხარისხიან ან არაწვად ელემენ კედლებზე, ჭერზე ან სტრუქტურულ ელემენტებზე გამოსაყენებელ შიგა მოსაპირკეთებელ მასალებს აუცილებლად უნ ცეცხლმედეგობის ხარისხი ან არაწვადი კონსტრუქციისა უნდა იყოს, ისინი ამ ქვეთავის დებულებებს უნდა აკმაყოფილ

803.10.1 პირდაპირი დამაგრება და ლარტყებიანი კონსტრუქცია. იქ, სადაც *წესების* რომელიმე დებულების თანახმად და ჭერი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ან არაწვადი კონსტრუქციისა უნდა იყოს, მაშინ შიგა მოსაპირკეთებელ უშუალოდ ასეთ კონსტრუქციაზე ან პირდაპირ ასეთ ზედაპირებზე მიმაგრებულ, არაუმეტეს, 4,5 სმ ზომის ლარტყ დამაგრდეს.

803.10.1.1 ლარტყებიანი კონსტრუქცია. თუ შიგა მოსაპირკეთებელი მასალას ლარტყებზე აკრავენ, ასეთ ლარტყ არსებული სიცარიელეები ქვემოთ ჩამოთვლილი ერთ-ერთი საშუალებით უნდა შეივსოს:

1. არაორგანული ან არაწვადი მასალით;

2. მასალით, რომელიც 803.1.1 ან 803.1.2 ქვეთავებში A კლასის მასალისთვის განსაზღვრულ მ აკმაყოფილებს;

3. ცეცხლამრიდით, არაუმეტეს, 2,5 მ-ზე ყველა მიმართულებით 718-ე ქვეთავის შესაბამისად.

803.10.2 გამოწეული/ჩამოშვებული კონსტრუქცია. იქ, სადაც კედლები და ჭერი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ან კონსტრუქციისა უნდა იყოს და კედლები გამოწეულია ან შეკიდული ჭერი ჩამოშვებულია 803.11.1 ქვეთავში განსაზ მეტად, 803.1.1 ან 803.1.2 ქვეთავის შესაბამისი A კლასის მოსაპირკეთებელი მასალები გამოიყენება.

გამონაკლისი:

1. მოსაპირკეთებელი მასალები ორივე მხრიდან დაცულია 903.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დ ავტოსაშხეფი სისტემით.

2. მოსაპირკეთებელი მასალები მიმაგრებულია არაწვად უკანასაყრდენზე ან 803.10.1 ქვეთავის შ მოწყობილ ლარტყებზე.

803.10.2.1 ცალუღები და ნაწილების ანაწყობები. ასეთი შეკიდული ჭერის ცალუღები და ნაწილების ანაწყობები, ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი თარაზული იატაკის ან სახურავის ანაწყობების ქვემოთ მდებარეობს, არაწვადი მას უნდა იყოს დამზადებული. თითოეული გამოწეული კედელი, ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი თარაზული სახურავის ანაწყობები ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქცია უნდა იყოს, როგორც ეს *წესებშია* მოთხოვნილ

გამონაკლისი: III და IV ტიპის კონსტრუქციებში დასაშვებია შეკიდული ჭერის ცალუღებად და ნაწილების ან ცეცხლმედეგობისათვის დამუშავებული ხის გამოყენება.

803.10.3 მასიური ხის კონსტრუქცია. ამ თავის მიხედვით ნებადართული კედლისა და ჭერის ყველა კლასის მო რომლებიც უნდა მოეწყოს უშუალოდ ხის ფენილზე, IV ტიპის კონსტრუქციის ფიცრებზე ან პირდაპირ ხის ფ ფიცრებზე დამაგრებულ ხის ლარტყებზე, უნდა უზრუნველყონ 803.11.1.1 ქვეთავში განსაზღვრული ცეცხლამრიდით

803.10.4 მასალები. შიგა კედლის ან ჭერის მოპირკეთება, რომლის სისქე არ აღემატება 6,4 მმ-ს, უნდა დამაგრდეს კედელზე, ჭერზე ან სტრუქტურულ ელემენტზე ლარტყების გამოუყენებლად. ის არ უნდა იყოს ჩამოშვებულ ელემენტიდან, რომელზეცაა დამაგრებული.

გამონაკლისი:

1. შიგა არაწვადი მოსაპირკეთებელი მასალები;

2. 803.1.1 ან 803.1.2 ქვეთავში A კლასის მასალებისათვის განსაზღვრული მოთხოვნების დამაკმაყო მასალები დასაშვებია, ჩამოეშვას შენობის ელემენტიდან, თუ საკვალიფიკაციო ტესტირებისას ისინი უკანასაყრდენისგან გამოჯნული იყო ლარტყებით.

3. 803.1.1 ან 803.1.2 ქვეთავში A კლასის მასალებისათვის განსაზღვრული მოთხოვნების დამაკმაყო მასალები დასაშვებია, შეიკიდოს შენობის ელემენტზე, თუ საკვალიფიკაციო ტესტირებისას ისინი შეკი არაწვად უკანასაყრდენებზე.

803.11 მაღალი სიმჭიდროვის პოლიეთილენი და პოლიპროპილენი. სადაც შიგა მოსაპირკეთებლად გამოიყენებ სიმჭიდროვის პოლიეთილენი ან პოლიპროპილენი, ის 803.1.2 ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

803.12 ადგილზე დამზადებული გასაჭიმი სისტემები. შიგა კედლის ან შიგა ჭერის მოსაპირკეთებელ მასალებად გამო ადგილზე დამზადებული გასაჭიმი სისტემები, რომლებიც 802-ე ქვეთავში აღწერილ სამივე კომპონენტს მოიცავს, უნდა გამიზნული გამოყენებისათვის. იგი უნდა აკმაყოფილებდეს 803.1.1 ან 803.1.2 ქვეთავის მოთხოვნებს. თუ მასალებ

ASTM E 84-ის მიხედვით, ნიმუში ASTM E 2573-ის შესაბამისად უნდა მომზადდეს და განთავსდეს.

ქვეთავი 804 – შიგა იატაკის მოპირკეთება

804.1 ზოგადი. შიგა იატაკის მოსაპირკეთებელი და იატაკის დასაფარი მასალები 804.2 – 804.4.2 ქვეთავებს უნდა შეესაბამ

გამონაკლისი: ტრადიციული სახის იატაკის მოპირკეთება და საფრები, მაგ., ხის, ვინილის, ლინოლეუმის ან ტერა
ბეტონის, ასევე, იატაკის დრეკადი საფრის მასალები, რომლებიც არ შეიცავს ბოჭკოებს.

804.2 კლასიფიცირება. შიგა იატაკის მოსაპირკეთებელი და საფარი მასალები, რომლებიც 804.4.2 ქვეთავის მიხედვით I
უნდა მიეკუთვნებოდეს, NFPA 253-ის შესაბამისად უნდა კლასიფიცირდეს. აქ ნახსენები კლასიფიცირება შეესაბამება N
განსაზღვრულ კლასიფიცირებას, რომელშიც ვკითხულობთ: I კლასი, 0,45 ვატი/სმ^2 ან მასზე მეტი; II კლასი, 0,22 ვატი/სმ

804.3 შემოწმება და ამოცნობა. შიგა იატაკის მოსაპირკეთებელი და იატაკის საფარი მასალები NFPA 253-ის შესაბამ
შემოწმდეს. მათი ამოცნობა შესაძლებელი უნდა იყოს იარლიყით ან სხვა საშუალებით, რომელიც ინფორმაციას
მწარმოებლის ან მომწოდებლის, ასევე, სტილის შესახებ, იგი მიუთითებს შიგა იატაკის მოსაპირკეთებელი და იატა
მასალების კლასიფიკაციაზე 804.2 ქვეთავის შესაბამისად. ხალიჩის ტიპის იატაკის საფრები უნდა შემოწმდეს იმგვარა
გამოყენებისათვის მოწმდება, უნდა შემოწმდეს ასევე მისი საყრდენი ზედაპირი. შემოწმების ოქმები, რომლებიც ა
მწარმოებლის იარლიყზე დატანილ ინფორმაციას, მოთხოვნის შემთხვევაში უნდა წარედგინოს მშენებლობის
გამცემ/ზედამხედველ ორგანოს.

804.4 შიგა იატაკის მოპირკეთებისადმი მოთხოვნები. შიგა იატაკის საფარი მასალები უნდა აკმაყოფილებდეს 804.4.1
ქვეთავის მოთხოვნებს, ხოლო შიგა იატაკის მოსაპირკეთებელი მასალები 804.4.2 ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა შეესაბამებ

804.4.1 შემოწმების მოთხოვნა. ყველა დაკავებულობაში შიგა იატაკის საფარი მასალები DOC FF-1-ის „აალებაზე
ტესტის“ [PILL TEST] (CPSC 16 CFR, ნაწილი 1620) ან ASTM D 2859-ის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

804.4.2 მინიმალური კრიტიკული (კრიზისული) გამოსხივების ნაკადი. ყველა დაკავებულობაში, შიგ
მოსაპირკეთებელმა და იატაკის საფარმა მასალებმა გზა-კიბეებისა და პანდუსების, გასავლელის გზა-დ
დერეფნებისა და იატაკიდან ჭერის ქვედაპირამდე დერეფნებისგან ტიხრებით გაუმიჯნავი ოთახების ან ს
შემომზღუდავებში მინიმალური კრიტიკული გამოსხივების ნაკადს უნდა გაუძლოს. მინიმალური კრიტიკული (კრ
გამოსხივების ნაკადი **დწ**-1, **დწ**-2 და **დწ**-3 ჯგუფებში I კლასზე ნაკლები, ხოლო **თვ**, **სქ**, **სგ**, **დსშ**, **დწ**-4, **სვ**, **სც**-2 და **სწ**
II კლასზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

გამონალისი: თუ შენობაში დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 ან 903.1.2 ქვეთავის შესაბამისად,
მასალების გამოყენება ყველა ფართობზე შეიძლება, სადაც I კლასის მასალები მოითხოვება, ხოლო DOC FF-1-ის
მედეგობის ტესტის“ [PILL TEST] (CPSC 16 CFR, ნაწილი 1620) ან ASTM D 2859-ის მოთხოვნების შესაბამის
დასაშვებია ნებისმიერ ფართობზე, სადაც II კლასის მასალები მოითხოვება.

ქვეთავი 805 – წვადი მასალები I და II ტიპის კონსტრუქციებში

805.1 გამოყენება. I ან II ტიპის კონსტრუქციის შენობების იატაკებზე მოწყობილი ან მათში ჩასმული წვადი მასალებ
805.1.3 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი: 410.3 და 410.4 ქვეთავების მიხედვით აგებული სცენები და ბაქან-სცენები.

805.1.1 ქვეიატაკის (შავი იატაკის) კონსტრუქცია. იატაკის განძელები, კარის ჩარჩოს დგარები და ჩასატანებელი დე
უნდა იყოს წვადი მასალის, თუ ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხიანი იატაკის ანაწყობსა და იატაკის საფარს შორ
მთლიანად შევსებული არ არის არაწვადი მასალებით, არ აქვს 718-ე ქვეთავის მიხედვით მოწყობილი ცეცხლამ
ასეთი ღია სივრცეები მუდმივ ტიხრებში ან კედლებში არ გადის ან მათ ქვეშ არ მდებარეობს.

805.1.2 ხით მოპირკეთებული იატაკი. დასაშვებია, იატაკის ხის მოსაპირკეთებელი მასალა პირდაპირ დამაგრდეს
ცეცხლამრიდით დაცულ ხის განძელებზე, ასევე იქ, სადაც დაცემენტებულია პირდაპირ ცეცხლმედეგობის ხარისხია
ანაწყობების ზედა ზედაპირზე ან ხის ქვეიატაკზე, რომელიც განძელებზე 805.1.1 ქვეთავის შესაბამისადაა დამაგრებუ

805.1.3 საიზოლაციო ფილები. არაუმეტეს, 1,25 სმ სისქისა და მოსაპირკეთებელი საფარით დაფარული წვადი სა
ფილების გამოყენება დასაშვებია, თუ ხის მასალა პირდაპირაა დამაგრებული არაწვად იატაკის ანაწყობზე ან ხის ქ
რომელიც განძელებზე 805.1.1 ქვეთავის შესაბამისადაა დამაგრებული.

ქვეთავი 806 – დეკორატიული მასალები და მორთულობა

806.1 ზოგადი მოთხოვნები. თვ, **სგ**, **დწ** და **სც**-1 ჯგუფების დაკავებულობებში, ასევე, **სც**-2 ჯგუფის საერთოსაძ

საცხოვრებლებში, კედლებზე ან ჭერში ჩამოკიდებული ფარდები, ფარდაგები, დეკორაციები და სხვა დეკორატიულ
806.2 ქვეთავის შესაბამისად უნდა აკმაყოფილებდეს NFPA 701-ის ალის გავრცელების ხასიათის კრიტერიუმებს, ან
მასალისგან უნდა იყოს დამზადებული.

გამონაკლისი:

1. ფარდები, ფარდაგები, ჩამოკიდებული ნივთები და სხვა დეკორატიული მასალები, რომლებიც 903.3.
შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით დაცული **სც**-2 ჯგუფის საერთოსაძინებლიანი საცხო
საძინებელი და საცხოვრებელი ერთეულების კედლებიდან ეშვება და კედლების გაერთიანებული ფართობი
აღემატება;

2. დეკორატიული მასალები, მათ შორის, არა მხოლოდ: ფოტოსურათები და ნახატები **სც**-2
საერთოსაძინებლიან საცხოვრებლებში, სადაც ამგვარი მასალები იმდენად შეზღუდული რაოდენობითაა, რო
წარმოშობისა და გავრცელების საფრთხე არ იქმნება.

დწ-1 და **დწ**-2 ჯგუფებში წვადი დეკორატიული მასალები უნდა აკმაყოფილებდეს NFPA 701-ის ალის გავრცელების
კრიტერიუმებს, თუ დეკორატიული მასალები, მათ შორის (მაგრამ არა მარტო ეს მასალები), ფოტოები და ნახატები იმ
რაოდენობისაა, რომ ხანძრის განვითარებისა თუ გავრცელების საფრთხე არ იქმნება. **დწ**-3 ჯგუფში აკრძალულ
დეკორატიული მასალების გამოყენება.

უძრავი და მოძრავი კედლები და ტიხრები, პანელები, კედლის რბილი საფრები და უსაფრთხოების ლეიბები,
გამოყენებულია სტრუქტურულად ან დეკორატიული, აკუსტიკური კორექციის, ზედაპირის იზოლაციის ან სხვა დანიშ
უნდა ჩაითვალოს შიგა მოპირკეთებად, თუ ისინი ფარავს კედლის ან ჭერის ფართობის 10%-ს ან 10%-ზე მეტ
დეკორატიულ მასალებად ან გაფორმებებად.

სქ და **სვ** ჯგუფის დაკვებულობებში, ჭერიდან ჩამოშვებული ქსოვილის ტიხრები, რომლებიც არ ეყრდნობა იატ
აკმაყოფილებდეს 806.2 ქვეთავისა და NFPA 701-ის მოთხოვნებს ან არაწვადი მასალისგან უნდა მზადდებოდეს.

806.1.1 არაწვადი მასალები. არაწვადი დეკორატიული მასალის დასაშვები რაოდენობა არ უნდა შეიზღუდოს.

806.1.2 წვადი დეკორატიული მასალები. დასაშვები რაოდენობა დეკორატიული მასალებისა, რომლებიც აკმაყოფი
701-ის ალის გავრცელების ხასიათის კრიტერიუმებს, არ უნდა აღემატებოდეს კონკრეტულად იმ კედლის ან ჭერის
10%-ს, რომელზეც მიმაგრებულია.

გამონაკლისი:

1. **თვ** ჯგუფის აუდიტორიებში, დასაშვები რაოდენობა დეკორატიული მასალებისა, რომლებიც აკმაყოფი
701-ის ალის გავრცელების ხასიათის კრიტერიუმებს, არ უნდა აღემატებოდეს კედლის გაერთიანებული
50%-ს, თუ 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად შენობაში დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა, ხოლო მას
ქვეთავის შესაბამისადაა განთავსებული;

2. ჭერიდან ჩამოშვებული ქსოვილის ტიხრების მოცულობა, რომლებიც იატაკს არ ეყრდნობა, არ უნდა შ
სქ და **სვ** ჯგუფის დაკავებულობებში.

806.2 მისაღებობის კრიტერიუმები და ანგარიშები. თუ 806.1 ქვეთავი მოითხოვს, დეკორატიული მასალ
აკმაყოფილებდეს NFPA 701-ის ალის გავრცელების ხასიათის კრიტერიუმებს ან ასეთი მასალები არაწვადი უნდა იყოს.
შედეგების ანგარიში NFPA 701-ის მიხედვით უნდა მომზადდეს და, მოთხოვნის შემთხვევაში, მშენებლობის
გამცემ/ზედამხედველ ორგანოს წარედგინოს.

806.3 პიროქსილინპლასტმასი. ტყავის იმიტაცია ან სხვა მასალა, რომელიც შეიცავს ან ჩასმულია პიროქსილინის ან მ
მასალაში, არ უნდა გამოიყენებოდეს **თვ** ჯგუფის დაკავებულობებში.

806.4 შიგა მორთულობა. ASTM E 84-ის შესაბამისად შემოწმებისას შიგა მორთულობაში გამოყენებულ მასალ
ქაფპლასტისა, სულ მცირე, C კლასის ალის გავრცელებისა და კვამლის წარმოქმნის ინდექსები უნდა ჰქონდეს, რ
აღწერიალი 803.1.1 ქვეთავში. წვადი მორთულობა, სახელურებისა და მოაჯირის სახელურების გარდა, არ უნდა აღე
კონკრეტულად იმ კედლის ან ჭერის ფართობის 10%-ს, რომელზეც იგია მიმაგრებული.

806.5 შიგა იატაკ-კედლის გადაკვეთის თამასა. 15 სმ ან 15 სმ-ზე ნაკლები სიმაღლის შიგა იატაკ-კედლის გადაკვეთის თ
შემოწმდეს 804.2 ქვეთავის შესაბამისად და II კლასზე ნაკლები არ უნდა იყოს. სადაც I კლასის იატაკის მოსაპირკეთებე
აუცილებელი, იატაკ-კედლის გადაკვეთის თამასა I კლასისა უნდა იყოს.

გამონაკლისი: შიგა მორთულობის მასალები, რომლებიც 806.5 ქვეთავს შეესაბამება.

ქვეთავი 807 – იზოლაცია

807.1 იზოლაცია. თერმული და აკუსტიკური იზოლაცია 720-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

ქვეთავი 808 – ჭერის აკუსტიკური სისტემები

808.1 ჭერის აკუსტიკური სისტემები. აკუსტიკური ფილებისათვის ან ჩადგმულპანელიანი ჭერებისთვის განკუთვნილი შეკიდული სისტემების ხარისხი, დაგეგმარება, წარმოება და მოწყობა შენობებში ან ნაგებობებში უნდა შეესა საზოგადოდ მიღებულ საინჟინრო გამოცდილებას, ამ თავის დებულებებსა და *წესების* სხვა შესაბამის დებულებებს.

808.1.1 მასალები და მოწყობა. 803-ე ქვეთავის შესაბამისი შიგა მოსაპირკეთებელი აკუსტიკური მასალები უნდა გ მწარმოებლის რეკომენდაციების შესაბამისად და შიგა მოპირკეთებასთან დაკავშირებული შესაბამისი დე მიხედვით.

808.1.1.1 აკუსტიკური შეკიდული ჭერი. შეკიდული ჭერის აკუსტიკური სისტემა ASTM E 635-ის და ASTM შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

808.1.1.2 ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქცია. ჭერის აკუსტიკური სისტემები, რომლებიც ცეცხლ ხარისხიანი კონსტრუქციის ნაწილია, ისევე უნდა მოეწყოს, როგორც შემოწმებული კონსტრუქცია და მ დებულებებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

თავი 9 – ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემები

ქვეთავი 901 – ზოგადი

901.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებები განსაზღვრავს, სად არის აუცილებელი ხანძარსაწინააღმდეგ სისტემები, ასევე, ეხება ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემების დაგეგმარებას, დაყენებას და მუშაობას.

901.2 ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემები. ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემების დაგეგმარება, შეკეთება, მ მოვლა *წესების* შესაბამისად უნდა ხდებოდეს.

ხანძრისგან დამცავი ნებისმიერი სისტემა ითვლება აუცილებელ სისტემად, რომლის მოსაწყობად *წესების* დებ გამონაკლისი ან შეზღუდვა დაიშვა.

გამონაკლისი: ხანძრისგან დამცავი ნებისმიერი სისტემა ან მისი ნაწილი, რომელიც *წესების* მიხედვით აუცილებელ დასაშვებია, მოეწყოს სრული ან ნაწილობრივი დაცვის მიზნით, თუ ასეთი სისტემა *წესების* მოთხოვნებს აკმაყოფილე

901.3 ცვლილებები. არცერთ პირს არ შეუძლია აიღოს ან შეცვალოს ხანძრისგან დამცავი *წესების* შესაბამისად გათვალის და მოწყობილი რომელიმე სისტემა, მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველ ორგანოს თანხმობის გარეშე.

901.4 შემაერთებელი თავაკები. სახანძრო განყოფილების საშხეფ სისტემებს, სახანძრო მილდგარების სისტემებს, ეწ ონკანებს ან ნებისმიერ სხვა სახანძრო სახელოს შემაერთებელ თავაკებს უნდა მიესადაგებოდეს ადგილობრივი სამაშველო დანაყოფის მიერ გამოყენებული შემაერთებლები.

901.5 აღიარებისათვის საჭირო შემოწმებები. ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემები უნდა შემოწმდეს *წესების* ზემოაღნიშნული *წესების* და იმავე *წესებში* ჩამოთვლილი სტანდარტების თანახმად, საჭირო შემოწმებები უნდა მესაკუთრის ან მესაკუთრის წარმომადგენლის თანდასწრებით. უკანონოდ უნდა ჩაითვალოს ნაგებობის რომელიმ გამოსაყენებლად ვარგისად აღიარება, თუ ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემები წინასწარ შემოწმებული და აღიარ არის.

901.6 საზედამხედველო მომსახურება. საჭიროების შემთხვევაში, ხანძრისგან დამცავ სისტემებს ზედამხედველობა საზედამხედველო სამსახურმა, NFPA 72-ის შესაბამისად უნდა გაუწიოს.

901.6.1 ავტოსაშხეფი სისტემები. ავტოსაშხეფი სისტემების ზედამხედველობა სათანადო საზედამხედველო სამსახ 72-ის მიხედვით უნდა გასწიოს.

გამონაკლისი:

1. ავტოსაშხეფ სისტემებს არ სჭირდება ზედამხედველობა, თუ ისინი მოწყობილია ერთ და ორ ერთეულიან საცხოვრებლების დასაცავად.

2. მცირე ფართობებზე მოწყობილი სისტემები, რომლებიც 20-ზე ნაკლებ საშხეფს ემსახურება.

901.6.2 სახანძრო განგაშის სისტემები. *წესების* 907.2 ქვეთავის აუცილებელი სახანძრო განგაშის სისტემების ზედამხ სათანადო საზედამხედველო სამსახურმა, 907.6.5 ქვეთავის შესაბამისად უნდა გასწიოს.

გამონაკლისი:

1. 907.2.11 ქვეთავის მიხედვით ერთ და მრავალბლოკიან კვამლზე გააქტიურებადი განგაშის მოწყო აუცილებელია.

2. კვამლაღმომჩენები **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში.

3. საზედამხედველო მომსახურება არ სჭირდება ავტოსაშხეფ სისტემებს, რომლებიც ერთ და ორ ერთეულო საცხოვრებლებშია მოწყობილი.

901.6.3 ჯგუფი დსშ. ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის, ავტომატურ ცეცხლსაქრობ და საავარიო განგაშის სისტ ჯგუფის დაკავებულობებში ზედამხედველობა სათანადო საზედამხედველო სამსახურმა უნდა გაუწიოს.

901.7 ხანძრისგან დაცული ფართობები. თუ შენობები ან მისი ნაწილები დაყოფილია ხანძრისგან დაცულ ფართობებად ნაწილები ამ თავში განსაზღვრულ ხანძრისგან დამცავი სისტემისათვის აუცილებელ ზღვრებს არ აღემატება, ასეთი დაცული ფართობები უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ხანძარსაწინააღდეგო ზღუდეებით ან 711 შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი 707.3.1 განსაზღვრულზე ნაკლები არ იქნება.

901.8 ტუმბოსა და დგარის ოთახის ზომა. სახანძრო ტუმბოსა და ავტოსაშხეფი სისტემის დგარის ოთახები ისე უნდა დ რომ დასაყენებლად საჭირო ყველა მოწყობილობასთან დარჩეს მწარმოებლის მიერ განსაზღვრული სივრც მოწყობილობების გარშემო კი – საკმარისი სამუშაო ადგილი. მოწყობილობებსა და მუდმივი კონსტრუქციის ელემე შორის, სხვა მოწყობილობებსა და დანადგარებს შორის უნდა დარჩეს საკმარისი თავისუფალი მანძილი, რათა მომსახურება, შეკეთება ან გადაადგილება მუდმივი კონსტრუქციის ელემენტების აუღებლად ან ცეცხლმედეგობის მქონე ანაწყობის ფუნქციის შეუჩერებლად იყოს შესაძლებელი. სახანძრო ტუმბოსა და ავტოსაშხეფი სისტემის დგარ უნდა ჰქონდეს კარ(ებ)ი და საკმარისად განიერი გასასვლელი, რომ მოწყობილობის ყველაზე დიდი ნაწილის გატანა შეი

ქვეთავი 902 – განმარტებები

902.1 განმარტებები. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

ავტომატური

ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემა

ავტოსაშხეფი სისტემა

განგაშის გასავრცელებელი მოწყობილობა

განგაშის სიგნალი

განგაშის გადამოწმების ფუნქცია

განგაშის მრავალბლოკიანი მოწყობილობა

განგაშის ვიზუალური შეტყობინების მოწყობილობა

გაუმართაობის შეტყობინება

გარემომცველი ხმაურის საშუალო დონე

გაწმენდილი ნივთიერება

ლიფტების ჯგუფი

კვამლის ერთბლოკიანი სიგნალიზატორი

ზონა

თხევადი ქიმიური ცეცხლსაქრობი სისტემა

კვამლაღმომჩენი

კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა

კვამლის მრავალბლოკიანი სიგნალიზატორი

კვამლის სიგნალიზატორი

დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული სივრცე

მაქსიმალური ზღვარი

მშრალი ქიმიური საქრობი ნივთიერებები

მიმღები მოწყობილობა

ნახშირორჟანგით საქრობი სისტემები

საავარიო განგაშის სისტემა

სამორიგეო სადგური

სახანძრო განგაშის კოლოფი, ხელით სამართავი

სახანძრო განგაშის საკონტროლო ერთეული

სახანძრო განგაშის სიგნალი

სახანძრო განგაშის სისტემა

სახანძრო მილდგარი

სახანძრო მილდგარების სისტემის კლასები

I კლასის სისტემა

II კლასის სისტემა

III კლასის სისტემა

სახანძრო მილდგარების ტიპები

ავტომატური მშრალი

ავტომატური წყლიანი

ხელით სამართავი, მშრალი

ხელით სამართავი, წყლიანი

ნახევრად ავტომატური, მშრალი

სამეთვალყურეო სადგური

სამეთვალყურეო სამსახური

საკონტროლო სიგნალი

საკონტროლო-სასიგნალო მოწყობილობა

საბურავების სათავსი

სიგნალიზატორი

სითბოს აღმომჩენი

უსადენო დამცავი სისტემა

ფაქტობრივი მდგომარეობის ამსახველი ნახაზები

შეტყობინების ზონა

ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი

ცრუ განგაში

წყლის ნაკადის წარმომქმნელი სისტემა

ხანძრისგან დაცული ფართობი

ხანძრის მართვის ცენტრი

ხანძრისაგან დაცვის სისტემა

ხანძრის უსაფრთხოების ფუნქციები

ხანძრის ქაფით ჩამქრობი სისტემა

ხანძრის ჰალოგენიზებული ჩამქრობი სისტემა

ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის კოლოფი

ხმოვანი განგაშის კომუნიკაციები

ხმოვანი განგაშის მოწყობილობა

ქვეთავი 903 – ავტოსაშხეფი სისტემები

903.1 ზოგადად. ავტოსაშხეფი სისტემები უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს.

903.1.1 ალტერნატიული დამცავები. 904-ე ქვეთავის შესაბამისი ალტერნატიული ავტოსაშხეფი ცეცხლსაქრობი ს
გამოყენება დასაშვებია ავტოსაშხეფებთან ერთად, თუ ის აკმაყოფილებს შესაბამის სტანდარტს.

903.2 საჭიროება. აღიარებული ავტომატური საშხეფი სისტემები ახალ შენობებში ან ნაგებობებში 903.2.1 – 903.2.11
განსაზღვრულ ადგილებში უნდა მოეწყოს.

გამონაკლისი: ტელესაკომუნიკაციო შენობებში მხოლოდ ტელესაკომუნიკაციო აპარატურისათვის, მათთან დაკავ
ელექტროენერგიის გამანაწილებელი მოწყობილობების, ელემენტებისა და სათადარიგო ძრავებისათვის გან
სივრცეები და ფართობები, როცა ეს სივრცეები და ფართობები მთლიანად აღჭურვილია 907.2 ქვეთავის შესაბამის
ავტომატური აღმომჩენი სისტემით და შენობის დანარჩენი ნაწილისაგან გამიჯნულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისად
არანაკლებ, 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად
არანაკლებ, 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად.

903.2.1 ჯგუფი თვ. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ შენობებსა და მათ ნაწილებში, რომლებიც გამოყენებულია ჯგუფის ფართობები, ამ ქვეთავის შესაბამისად. **თვ**-1, **თვ**-2, **თვ**-3 და **თვ**-4 ჯგუფის დაკავებულობებში ავტოსაშხეფ უნდა მოეწყოს იატაკის მთელ ფართობზე, სადაც **თვ**-1, **თვ**-2, **თვ**-3 და **თვ**-4 ჯგუფის დაკავებულობები მდებარე ყველა იატაკზე, რომელიც მდებარეობს **თვ** ჯგუფის დაკავებულობიდან გამოსასვლელის უახლოეს დონემდ ჩათვლით. **თვ**-5 ჯგუფის დაკავებულობაში ავტოსაშხეფი სისტემა 903.2.1.5 ქვეთავში განსაზღვრულ სივრცე დააყენონ.

903.2.1.1 ჯგუფი თვ-1. ავტოსაშხეფი სისტემა **თვ**-1 ჯგუფის დაკავებულობებში უნდა დააყენონ, თუ:

1. ხანძრისგან დაცული ფართობი 1200 მ^2-ს აღემატება;

2. ხანძრისგან დაცული ფართობის დაკავებულობის დატვირთვა 300 ან 300-ზე მეტია;

3. ხანძრისგან დაცული ფართობი მდებარეობს იატაკზე, რომელიც არ არის იმ დონეზე, რომელზეც გამოსასვლელია, რომელიც ამგვარ დაკავებულობებს ემსახურება;

4. ხანძრისგან დაცული ფართობი რამდენიმე თეატრისგან შემდგარ კომპლექსს მოიცავს.

903.2.1.2 ჯგუფი თვ-2. **თვ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში უნდა დააყენონ ავტოსაშხეფი სისტემა, თუ არსებო ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი მდგომარეობა:

1. ხანძრისგან დაცული ფართობი 500 მ^2-ს აღემატება;

2. ხანძრისგან დაცული ფართობის დაკავებულობის დატვირთვა 100 ან 100-ზე მეტია;

3. ხანძრისგან დაცული ფართობი მდებარეობს იატაკზე, რომელიც არ არის იმ დონეზე, რომელზეც გამოსასვლელია, რომელიც ამგვარ დაკავებულობებს ემსახურება.

903.2.1.3 ჯგუფი თვ-3. **თვ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში უნდა დააყენონ ავტოსაშხეფი სისტემა, თუ არსებო ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი მდგომარეობა:

1. ხანძრისგან დაცული ფართობი 1200 მ^2-ს აღემატება;

2. ხანძრისგან დაცული ფართობის დაკავებულობის დატვირთვა არის 300 ან 300-ზე მეტი;

3. ხანძრისგან დაცული ფართობი მდებარეობს იატაკზე, რომელიც არ არის იმ დონეზე, რომელზეც გამოსასვლელია, რომელიც ამგვარ დაკავებულობებს ემსახურება.

903.2.1.4 ჯგუფი თვ-4. **თვ**-4 ჯგუფის დაკავებულობებში უნდა დააყენონ ავტოსაშხეფი სისტემა, თუ არსებო ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი მდგომარეობა:

1. ხანძრისგან დაცული ფართობი 1200 მ^2-ს აღემატება;

2. ხანძრისგან დაცული ფართობის დაკავებულობის დატვირთვა არის 300 ან 300-ზე მეტი;

3. ხანძრისგან დაცული ფართობი მდებარეობს იატაკზე, რომელიც არ არის იმ დონეზე, რომელზეც გამოსასვლელი, რომელიც ამგვარ დაკავებულობებს ემსახურება.

903.2.1.5 ჯგუფი თვ-5. ავტოსაშხეფი სისტემა **თვ**-5 ჯგუფის დაკავებულობებში უნდა დააყენონ შემდეგ ა დახლებთან, საცალო ვაჭრობის ადგილებში, ჟურნალისტებისათვის განკუთვნილ ადგილებსა და სხვა ფართობებთან, რომელთა ფართობი 100 მ^2-ს აღემატება.

903.2.2 ამბულატორიული მოვლა-მზრუნველობის დაწესებულებები. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენ იატაკისათვის, რომელიც ამბულატორიულ მოვლა-მზრუნველობის დაწესებულებას მოიცავს, სადაც შემდეგი პირობ

1. ოთხი ან ოთხზე მეტი მოსავლელი პირი კარგავს თავდაცვის უნარს მომსახურე პერსონალის მიერ წა პროცედურების გამო ან მომსახურე პერსონალმა იკისრა უკვე უუნარო პირის მოვლა;

2. ერთი ან ერთზე მეტი მოსავლელი პირი, რომელსაც არ შეუძლია საკუთარი თავის მოვლა, იმყოფება ისეთ რომელიც დაწესებულებიდან გარეთ გამოსასვლელის დონეზე არ მდებარეობს.

შენობებში, სადაც ამბულატორიული მოვლა-მზრუნველობა ხდება ისეთ ადგილას, რომელიც არ მდებარეობს გამოსასვლელის დონეზე, ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ მთელი იატაკისათვის, ასევე, ქვემოთ მდებ იატაკისათვის და ყველა იატაკისათვის, რომლებიც მდებარეობს ამბულატორიული მოვლა-მზრუნველობისთვის გა დონესა და შენობიდან გამოსასვლელ უახლოეს დონეს შორის, მათ შორის, შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე.

903.2.3 ჯგუფი სგ. ავტოსაშხეფი სისტემა **სგ** ჯგუფის დაკავებულობებში უნდა დააყენონ:

1. **სგ** ჯგუფის 1200 მ^2-ზე მეტი ფართობის მქონე ხანძრისგან დაცულ მთლიან ფართობზე;

2. საგანმანათლებლო დანიშნულების შენობების ყველა ნაწილში, რომლებიც შენობის ამ ნაწილის მომსახურე გამოსასვლელის ყველაზე დაბალი დონის ქვემოთაა.

გამონაკლისი: ავტოსაშხეფი სისტემა საჭირო არ არის ხანძრისგან დაცულ არცერთ ფართობზე ან გამოსასვლელის ყველაზე დაბალი დონის ქვემოთ მდებარე ფართობზე, თუ შენობის ყველა საკლასო ოთახს გამოსასვლელი თითო კარი მიწის დონეზე აქვს.

903.2.4 ჯგუფი სმ-1. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ ყველა შენობაში, რომლებიც შეიცავს **სმ**-დაკავებულობებს, თუ ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი მდგომარეობაა:

1. **სმ**-1 ჯგუფის დაკავებულობაში ხანძრისგან დაცული ფართობი 1115 მ^2-ს აღემატება;

2. **სმ**-1 ჯგუფის დაკავებულობაში ხანძრისგან დაცული ფართობი მიწის დონიდან სამ სართულზე მაღლაა;

3. **სმ**-1 ჯგუფის დაკავებულობის ხანძრისგან დაცული ფართობის საერთო ფართობი ანტრესოლიანად ყველ 2300 მ^2-ს აღემატება;

4. **სმ**-1 ჯგუფის დაკავებულობა, რომელიც გამოიყენება გადაკრული/რბილი ავეჯის ან მატრასის წარმოებისთ ს აღემატება.

903.2.4.1 სადურგლო სამუშაოები. ავტოსაშხეფი სისტემით უზრუნველყოფილი უნდა იყოს **სმ**-1 ჯგუფის დაკავ 250 მ^2-ზე მეტი ფართობის მქონე ხანძრისგან დაცული ყველა ფართობი, სადაც მიმდინარეობს სადურგლო სამუ სადაც წარმოიქმნება წვრილი წვადი ნარჩენები ან სადაც გამოიყენება წვრილი წვადი მასალები.

903.2.5 ჯგუფი დსშ. 903.2.4.1 – 903.2.4.3 ქვეთავების თანახმად, ავტოსაშხეფი სისტემები დიდი საფრთხის დაკავებულობებში უნდა დააყენონ.

903.2.5.1 ზოგადი. ავტოსაშხეფი სისტემები უნდა მოეწყოს **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობებში.

903.2.5.2 ჯგუფი დსშ-5. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა მოეწყოს **დსშ**-5 ჯგუფის დაკავებულობების შემცველ ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დაგეგმარდეს *წესების* 903.2.5.2 ცხრილში ჩამოთვლილი საფრთხეების გათვალისიწნებით. თუ ავტოსაშხეფი სისტემის დასაყენებლად გამოყოფილი ფართობი საშხეფების ერთი რიგი დერეფანს მოიცავს, საშხეფების რაოდენობა 13-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

ცხრილი 903.2.5.2

დსშ-5 ჯგუფის საშხეფების დაგეგმარების კრიტერიუმები

მდებარეობა	დაკავებულობის საფრთხის კლასი
საწარმოო ფართობები	ჩვეულებრივი საფრთხის ჯგუფი 2
მომსახურე დერეფნები	ჩვეულებრივი საფრთხის ჯგუფი 2
სათავსი ოთახები მანაწილებლების გარეშე	ჩვეულებრივი საფრთხის ჯგუფი 2
სათავსი ოთახები მანაწილებლებით	ჩვეულებრივი საფრთხის ჯგუფი 2

დერეფნები	ჩვეულებრივი საფრთხის ჯგუფი 2

903.2.5.3 პიროქსილინის პლასტმასა. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ შენობებში ან მათ ნაწილებში, სადაც ა
ინახავენ ან გადააქვთ 45 კგ-ზე მეტი რაოდენობის ცელულოზის ნიტრატის ფირები ან პიროქსილინის პლასტმასა.

903.2.6 ჯგუფი დწ. 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ მთელ შენობაში, რომელიც **დ**
ხანძრისგან დაცულ ფართობს მოიცავს.

გამონაკლისი:

1. 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემა დასაშვებია **დწ**-1 ჯგუფის დაწესებუ

2. 903.3.1.3 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემა დასაშვებია **დწ**-1 ჯგუფის დაწესებ
სადაც დაკმაყოფილებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

2.1. სისტემის დგარზე განთავსებულია ჰიდრავლიკური მოწყობილობის საინფომაციო ნიშანი;

2.2. 903.4 ქვეთავის პირველი გამონაკლისი არაა გამოყენებული;

2.3. სისტემას 903.3.1.2 ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად უვლიან;

3. ავტოსაშხეფი სისტემა საჭირო არ არის, სადაც დღიური მოვლა-მზრუნველობის დაწესებულებები მ
შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე და სადაც მოვლა-მზრუნველობისთვის განკუთვნილ ყველა ოთახს, ს
ერთი გარე გასასვლელი კარი აქვს;

4. შენობებში, სადაც **დწ**-4 ჯგუფში დღიური მოვლა-მზრუნველობა ხდება იმ ადგილებში, რომლებიც არ მ
შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე, 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა მოეწყ
იატაკისათვის, ასევე, ქვემოთ მდებარე ყველა იატაკისათვის და ყველა იატაკისათვის, რომელიც ამბულა
მოვლა-მზრუნველობის განხორციელების დონესა და შენობიდან გამოსასვლელ უახლოეს დონეს შორისაა,
შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე. გამონაკლისია ფართობები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, რ
ავტოსადგომი გარაჟი.

903.2.7 ჯგუფი სვ. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა მოეწყოს შენობებში, რომლებიც შეიცავს **სვ** ჯგუფის დაკავებულ
ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი მდგომარეობაა:

1. **სვ** ჯგუფის ხანძრისგან დაცული ფართობი 1200 მ^2-ს აღემატება;

2. **სვ** ჯგუფის ხანძრისგან დაცული ფართობი მდებარეობს მიწის დონიდან სამ სართულზე მაღლა;

3. **სვ** ჯგუფის ხანძრისგან დაცული ფართობის საერთო ფართობი ანტრესოლიანად ყველა იატაკზე 2300 მ^2-ს ა

4. **სვ** ჯგუფის დაკავებულობა, გამოყენებული გადაკრული/რბილი ავეჯის ან მატრასების გამოსაფენად და
500 მ^2-ს აღემატება.

903.2.7.1 სვეტევად დაწყობილი მასალების შენახვა. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ **სვ** ჯგუფის შენობე
მდებარეობს მრავალრიგიანი საწყობი თაროები ან სათავსები სვეტებად დაწყობილი სავაჭრო საქონლისათვის.

903.2.8. ჯგუფი სც. სც ჯგუფის დაკავებულობები მთლიანად უზრუნველყოფილი უნდა იყოს 903.3 ქვეთავის შ
დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით.

გამონაკლისი:

1. სც-2 ჯგუფის მრავალბინიანი საცხოვრებელი შენობა, რომლის დაკავებული იატაკი არ მდებარეობს სახანძრ
მისადგომი ყველაზე დაბალი დონიდან 37 მ-ზე ზემოთ.

2. 2028 წლის 1 აპრილამდე სც-2 ჯგუფის მრავალბინიანი საცხოვრებელი მაღლივი შენობის საცხოვრებელ ერ
(ბინებში) ავტოსაშხეფი სისტემის დაყენება აუცილებელი არ არის.

3. ერთბინიანი ან ორბინიანი საცხოვრებელი შენობები.

903.2.8.1. სც-3 ან სც-4 ჯგუფის საცხოვრებლები შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისა და მ მოხუცებისთვის. 903.3 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემა დასაშვებია სც-3 ან სც- საცხოვრებლებში, სადაც იმყოფება 16 ან 16-ზე ნაკლები შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირი და მ მოხუცი.

903.2.8.2. მოვლა-მზრუნველობის დაწესებულებები. 903.3 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფ დასაშვებია მოვლა-მზრუნველობის დაწესებულებებში, სადაც ერთი ოჯახის საცხოვრებელში იმყოფება 5 ან 5-ზ პირი.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.
საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 30 მარტის დადგენილება №131 – ვებგვერდი, 30.03.2023წ.

903.2.9 ჯგუფი სწ-1. სწ-1 ჯგუფის დაკავებულობის შემცველი შენობები მთლიანად უზრუნველყოფილი უნდა ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, თუ ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი მდგომარეობ

1. **სწ**-1 ჯგუფის ხანძრისგან დაცული ფართობი 1200 მ^2-ს აღემატება;

2. **სწ**-1 ჯგუფის ხანძრისგან დაცული ფართობი მდებარეობს მიწის დონიდან სამ სართულზე მაღლა;

3. **სწ**-1 ჯგუფის ხანძრისგან დაცული ყველა ფართობის საერთო ფართობი ანტრესოლიანად ყველა იატაკზ აღემატება;

4. **სწ**-1 ჯგუფის ხანძრისგან დაცული ფართობი, რომელსაც იყენებენ სავაჭრო სატვირთო მანქანების ან ავ შესანახად, სადაც ხანძრისგან დაცული ფართობი 500 მ^2-ს აღემატება;

5. **სწ**-1 ჯგუფის დაკავებულობა, რომელსაც იყენებენ გადაკრული/რბილი ავეჯის ან მატრასების შესანახად, აღ მ^2-ს.

903.2.9.1 ავტოშესაკეთებელი გარაჟები. 406-ე ქვეთავის შესაბამისად ავტოშესაკეთებელი გარაჟები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ავტოსაშხეფი სისტემით, ქვემოთ ჩამოთვლილის მიხედვით:

1. მიწის დონიდან ორ ან ორზე მეტსართულიანი შენობები (მიწის დონის ქვედა სართულების ჩათვლით), შეიცავს ხანძრისგან დაცულ ფართობს, სადაც განთავსებულია ავტოშესაკეთებელი გარაჟი, რომლის ფართო აღემატება;

2. მიწის დონიდან, არაუმეტეს, ერთსართულიანი შენობები, რომელთა ხანძრისაგან დაცულ განთავსებულია ავტოშესაკეთებელი გარაჟი, რომლის ფართობი 1200 მ^2-ს აღემატება;

3. შენობები, სადაც განთავსებულია ავტოშესაკეთებელი გარაჟები, რომლებიც მიწის დონის ქვედა სა გაჩერებულ მანქანებს ემსახურება;

4. **სწ**-1 ჯგუფის ხანძრისგან დაცული ფართობი, რომელსაც იყენებენ კომერციული სატვირთო მან ავტობუსების შესაკეთებლად, სადაც ხანძრისგან დაცული ფართობი 500 მ^2-ს აღემატება.

903.2.9.2 საბურავების სათავსი. შენობები და ნაგებობები, სადაც საბურავების სათავსის ფართობი 600 მ^2-ს მთლიანად უნდა აღიჭურვოს 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით.

903.2.10 სწ-2 ჯგუფის შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟები. ავტოსაშხეფი სისტემით უზრუნველყოფილი უნდა ი შენობა, რომელიც მიეკუთვნება შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟების კლასს 406.4 ქვეთავის შესაბამისა ჩამოთვლილის მიხედვით:

1. სადაც შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟის ხანძრისგან დაცული ფართობი 1200 მ^2-ს აღემატება.

2. შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი სხვა ჯგუფების ქვემოთ მდებარეობს.

გამონაკლისი:

1. **სც**-3 დაკავებულობების ქვემოთ მდებარე შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟები.

2. ავტოსაშხეფი სისტემით უზრუნველყოფილი უნდა იყოს მხოლოდ შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი, შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი გზა-კიბის ან პანდუსის მეშვეობით პირდაპირ არ უკავშირდება მის ზემოთ მდ ჯგუფებს.

3. ავტოსაშხეფი სისტემით უზრუნველყოფილი უნდა იყოს მხოლოდ შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი, შემოზღუდული ავტოსადგომი გარაჟი წესების შესაბამისად შემოზღუდული გზა-კიბის ან პანდუსის მეშვეობით უკავშირდება მის ზემოთ მდებარე სხვა ჯგუფებს და შემოზღუდულ გზა-კიბეს ან პანდუსს აქვს დამოუკიდებლად გ წინამო (ფოიე/ვესტიბიული) შემოზღუდული ავტოსადგომის დონე(ებ)ზე.

903.2.10.1 კომერციული ავტოსადგომი გარაჟები. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ შენობებში, რომლებიც გ კომერციული სატვირთო მანქანების ან ავტობუსების გასაჩერებლად და სადაც ხანძრისგან დაცული ფართობი 500 მ^2-ს ა

903.2.11 შენობის სპეციფიკური ფართობები და საფრთხეები. დს ჯგუფის გარდა ყველა დაკავებულობაში ავტოსაშხე უნდა დააყენონ 903.2.11.1 – 903.2.11.1.6 ქვეთავებში განსაზღვრულ ადგილებში შენობის გეგმის ან სა გათვალისწინებით.

903.2.11.1 სართულები ღიობების გარეშე. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ ყველა შენობის ყველა სართ შორის, მიწის დონის ქვედა სართულებში, თუ იატაკის ფართობი 140 მ^2-ს აღემატება და თუ გარე კედელში გამ არის ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან, სულ მცირე, ერთი ტიპის ღიობი:

1. ღიობები მიწის ზედაპირს ქვემოთ, რომლებიც 1009-ე ქვეთავის შესაბამისი გარე გზა-კიბის ან 1010- შესაბამისი გარე პანდუსით გადის პირდაპირ მიწის დონეზე. ღიობები, ან მათი ნაწილი, უნდა მდებარეობ 15 მ-ში, გარე კედელზე სართულის, სულ მცირე, ერთ მხარეს. აუცილებელი ღიობები ისე უნდა განაწი ხაზოვანი მანძილი მომიჯნავე ღიობებს შორის 15 მ-ს არ აღემატებოდეს.

2. მომიჯნავე მიწის დონიდან ზემოთ, ყოველ 15 მ-ში, გარე კედელზე სართულის, სულ მცირე, ერთ მხარ ღიობები, ან მათი ნაწილი, რომელთა საერთო ფართობი, სულ მცირე, 1,9 მ^2-ია. აუცილებელი ღიობებ განაწილდეს, რომ ხაზოვანი მანძილი მომიჯნავე ღიობებს შორის არ აღემატებოდეს 15 მ-ს. თავისუფალი ღ იატაკიდან უნდა მდებარეობდეს, არაუმეტეს, 1,2 მ სიმაღლეზე.

903.2.11.1.1 ღიობის ზომები და მისადგომობა. ღიობების მინიმალური ზომა უნდა იყოს 76 სმ. ასეთი ღიობ მხრიდან მისადგომი უნდა იყოს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისათვის და არ უნდა ჩაიხერგოს ისე, რომ ხელ ხანძარსაწინააღმდეგო ზომების გატარებას ან მაშველების შენობაში შეღწევას.

903.2.11.1.2 ღიობები მხოლოდ ერთ მხარეს. სადაც ღიობები სართულის მხოლოდ ერთ მხარეს მდებ მოპირდაპირე კედლიდან 23 მ-ით არის დაშორებული, სართული უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ავტოსაშხეფი სისტემით, ან, ზემოთ განსაზღვრულისამებრ, ღიობები სართულის ორივე მხარეს უნდა იყოს მოწ

903.2.11.1.3 მიწის დონის ქვედა სართული. სადაც მიწის დონის ქვედა სართულის რომელიმე ნაწილი 903.2.11. მოთხოვნილი ღიობებიდან 23 მ-ზე შორს მდებარეობს ან სადაც კედლები, ტიხრები ან სხვა დაბრკოლებები ხ სახელოთი წყლის გავრცელებას, მიწის დონის ქვედა სართულში უნდა დააყენონ აღიარებული ავტოსაშხეფი სი

903.2.11.2 ნაგავსაყრელი და სამრეცხაოს მილები. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ ნარჩენების გასატან და ს მილების ზედა ნაწილში. მილებს უნდა ჰქონდეს საშხეფის დამატებითი თავები, რომლებიც უნდა სართულგამოშვებით და ყველაზე დაბალ ჩასაყრელთან. სადაც ნარჩენების გასატანი მილი გრძელდება შენობაშ დაბალ დონეზე მდებარე ჩასაყრელი ღიობიდან ერთი სართულით ქვემოთ, გაგრძელელებულ ნაწილთან უნდა საშხეფები მილის ჩასაყრელი ფართობის მიღმა და ასეთი საშხეფები ყინვისგან 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაცული. ამგვარი საშხეფები უნდა დააყენონ სართულგამოშვებით, დაწყებული ბოლო ჩასაყრელი ღიობის ქვე დონიდან გამოსასვლელის ზემოთ მდებარე იატაკამდე. მილის საშხეფები ადვილად მისადგომ ადგილზე უნდა რომ შესაძლებელი იყოს მათი მომსახურება.

903.2.11.3. 16.8 მ და მეტი სიმაღლის შენობები. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ შენობებში, სადაც განყოფილების ავტომობილის მისადგომიდან 16,8 მ-ზე ან 16,8 მ-ზე მაღლა მდებარე იატაკის დონის დაკავ დატვირთვა 30 ან 30-ზე მეტია.

გამონაკლისი:

1. აეროპორტის საკონტროლო კოშკები;
2. ღია ავტოსადგომი გარაჟები;
3. სმ-2 ჯგუფში შემავალი დაკავებულობები.

903.2.11.4 არხები, რომლებშიც საფრთხის შემცველი გამონაბოლქვები გადის. ავტოსაშხეფები უნდა დააყენო რომლებშიც საფრთხის შემცველი გამონაბოლქვები, აალებადი ან წვადი ნივთიერებები გადის.

გამონაკლისი: არხები, რომელთა შორის ყველაზე დიდი არხის განივი კვეთის დიამეტრი 25 სმ-ზე ნაკლებია.

903.2.11.5 კომერციული დანიშნულების სამზარეულოები. ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა დააყენონ კო დანიშნულების სამზარეულოების გამწოვსა და არხის სისტემაში. გამოყენებული ავტოსაშხეფი სისტემა 904-ე ქვე შეესაბამებოდეს.

903.2.11.6 სხვა სავალდებულო ცეცხლსაქრობი სისტემები. გარდა იმისა, რომ ცეცხლსაქრობი სისტემის მოთხოვნილია 903.2 ქვეთავში, გარკვეულ შენობებსა და ფართობებზე მისი დაყენება 903.11.6 ცხრ გათვალისწინებული.

ცხრილი 903.11.6

დამატებითი აუცილებელი ცეცხლსაქრობი სისტემები

ქვეთავი	საგანი
402.10	გადახურული მოლები
403.3	მაღლივი შენობები
404.3	ატრიუმები
405.3	მიწისქვეშა ნაგებობები
407.6	ჯგუფი **დწ**-2
410.7	სცენები
411.4	სპეციალური გასართობი შენობები
412.4.6, 412.2.4.6.1, 412.6.5	თვითმფრინავის ანგარები
415.10.11	ჯგუფი **დწ**-5 გამწოვი არხები
416.5	აალებადი მოსაპირკეთებლები
417.4	საშრობი ოთახები
507	განუსაზღვრელი ფართობის შენობები
509.4	თანმხლები გამოყენებები
1028.6.2.3	კვამლისგან დაცული დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობები

903.3 მოწყობასთან დაკავშირებული მოთხოვნები. ავტოსაშხეფი სისტემები უნდა დაგეგმარდეს და დააყენონ 903.3 ქვეთავების შესაბამისად.

903.3.1 სტანდარტები. ავტოსაშხეფი სისტემები უნდა დაგეგმარდეს და დააყენონ 903.3.1.1-ის ქვეთავის შესაბამ
სხვაგვარად არაა ნებადართული 903.3.1.2 – 903.3.1.3 ქვეთავებსა და *წესების* სხვა თავებში.

903.3.1.1 NFPA 13-ის საშხეფი სისტემები. თუ ეს წესები მოითხოვს, რომ შენობა ან მისი ნაწილი მთლიანად ა
ავტოსაშხეფი სისტემით 903.3.1.1.1 ქვეთავის შესაბამისად, საშხეფები ყველგან NFPA 13-ის მიხედვით უნდა დააყენ

903.3.1.1.1 გამონაკლისი ადგილები. ავტოსაშხეფები საჭირო არ არის ოთახებში ან ფართობებზე, რომლებიც
907.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ცეცხლის აღმომჩენი ავტომატური სისტემით, რომელიც რეაგ
შედეგად წარმოქმნილ ხილულ და უხილავ ნაწილაკებზე. რომელიმე ოთახში საშხეფების დაყენებაზე უარის ს
არ უნდა იყოს მხოლოდ ის, რომ ოთახი ან ფართობი არის ნესტიანი, ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტ
შეიცავს ელექტრომოწყობილობებს.

1. ნებისმიერი ოთახი, სადაც წყლის, ან ალისა და წყლის გამოყენება სერიოზულ საფთხეს უქმნის სიც
ქმნის ხანძრის საშიშოებას.

2. ნებისმიერი ოთახი ან სივრცე, სადაც საშხეფების დაყენება სასურველი არ არის მათი შემცვ
გამომდინარე.

3. გენერატორისა და ტრანსფორმატორისათვის განკუთვნილი ოთახები, რომლებიც შენობის
ნაწილისგან გამიჯნულია კედლებით და იატაკ-ჭერის ანაწყობით ან სახურავ-ჭერის ანაწყობით,
ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 2 სთ-ია.

4. ოთახები და ფართობები, რომლებიც არაწვადი კონსტრუქციისაა და რომელთა შემცველობა
არაწვადია.

5. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფების მისადგომი ლიფტის სამანქანო ოთახები და მანქანა-დანადგა
განკუთვნილი სივრცეები.

6. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტებთან დაკავშირებული სამანქანო ოთახები და მანქანა-დანადგა
განკუთვნილი სივრცეები, რომლებიც 1708-ე ქვეთავის შესაბამისად გეგმარდება.

903.3.1.2 NFPA 13R-ის საშხეფი სისტემები. ოთხ სართულამდე ან ოთხსართულიანი სიმაღლის სც ჯგუფის ე
ერთეულიან (ბინიან) საცხოვრებელ შენობებში ნებადართული ავტომატური საშხეფი სისტემები NFPA 13R-ის შ
უნდა დაყენდეს.

903.3.1.2.1 აივნები და ბანები/ტერასები. საშხეფები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გარე აივნების, ბანებისა/ტ
საცხოვრებელი ერთეულის მიწისპირა სართულების ღია შიგა ეზოებისთვის, თუ შენობა V ტიპის კონსტრუ
მოქცეულია სახურავის ქვეშ. გვერდითი კედლის საშხეფები, რომლებიც ასეთი ფართობების დასაცავად გა
შეიძლება ისე იყოს განლაგებული, რომ მათი დეფლექტორები მდებარეობდეს სტრუქტურული ნაწილების ქვე
სმ-ის ფარგლებში და მაქსიმუმ 35 სმ-ის დაშორებით ხით აგებული გარე აივნებისა და ბანების/ტერასების ქვემო

903.3.1.3 NFPA 13D-ის საშხეფი სისტემები. ავტოსაშხეფი სისტემები ერთ და ორ ერთეულიან (ბინიან) საცხოვ
შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისა და მარტოხელა მოხუცებისთვის განკუთვნილ სც-3 და სც
საცხოვრებლებსა და ქალაქურ სახლებში დასაშვებია დააყენონ მთელ შენობაში NFPA 13D-ის შესაბამისად.

903.3.2 მყისიერად რეაგირებადი და საცხოვრებლებისათვის განკუთვნილი საშხეფები. თუ *წესების* მიხედვი
მყისიერად რეაგირებადი და საცხოვრებლებისათვის განკუთვნილი საშხეფების დაყენება, ისინი უნდა დააყენ
ქვეთავის შესაბამისად ქვემოთ ჩამოთვლილ ფართობებზე:

1. ყველა სივრცის დაუკვამლიანებელი განყოფილების საზღვრებში, რომლებიც *წესების* თანახმად მოიცავს მ
პირების საძინებელ ერთეულებს **დწ**-2 ჯგუფში.

2. ყველა სივრცეში დაუკვამლიანებელი განყოფილების საზღვრებში, რომლებიც მოიცავს მოვლა-მზრუ
ამბულატორიული დაწესებულებების სამკურნალო ოთახებს.

3. **სც** ჯგუფის და **დწ**-1 ჯგუფის დაკავებულობების საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულებში.

4. მცირე საფრთხის შემცველი დაკავებულობებში, როგორც განსაზღვრულია NFPA 13-ში.

903.3.3 გადაღობილი ადგილები. ავტოსაშხეფები უნდა დააყენონ გადაღობილ ადგილების გათვალისწინებით, რათა
განაწილებას ხელი არ შეუშალონ. ავტოსაშხეფები უნდა დააყენონ დახურულ ჯიხურებში ან მათ ქვეშ, ვიტრინებში ა

კარადებში ან მათ ქვეშ, დახლებთან ან მათ ქვეშ, ან 1,2 მ სიგანის მოწყობილობებთან ან მათ ქვეშ. ავტოსაშხეფებს
ბოჭკოების გროვის ზედა ნაწილს შორის თავისუფალი სივრცე 90 სმ-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

გამონაკლისი: 904-ე ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლსაქრობი სისტემით დაცული გამწოვი მოწყობილობის ქვე
სამზარეულოს მოწყობილობა.

903.3.4 გააქტიურება. *წესებში* სპეციალურად მითითებული შემთხვევების გარდა, ავტოსაშხეფი სისტემები ავტომატ
აქტიურდებოდეს.

903.3.5 ავტოსაშხეფი სისტემის წყალმომარაგება უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავსა და 903.3.1 ქვეთავში მ
სტანდარტებს. სასმელი წყლის წყალმომარაგება უკუდინებისგან დაცული უნდა იყოს ამ ქვეთავის მოთხოვნების შეს

903.3.5.1 საყოფაცხოვრებო მომსახურება. თუ საყოფაცხოვრებო მომსახურება უზრუნველყოფს ავტოსაშხეფი
წყლამომარაგებას, ის უნდა განხორციელდეს ამ ქვეთავის შესაბამისად.

903.3.5.1.1 საშხეფი სისტემები შეზღუდული ფართობისთვის. შეზღუდული ფართობისთვის განკუთვნილი ავ
სისტემები, რომლებიც ნებისმიერ ერთ მისაერთებელზე განთავსებულ 20-ზე ნაკლებ საშხეფს ემსახურება
მიუერთდეს საყოფაცხოვრებო მომსახურებას, თუ წყლიანი ავტომატური მილდგარების სისტემა ხელმისა
არის. საყოფაცხოვრებო მომსახურებასთან მიერთებული შეზღუდული ფართობისთვის განკუთვნილი ავ
საშხეფი სისტემები უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

1. სარქველები წყლის დონის მომატების საკონტროლო სარქველსა და საშხეფებლებს შორის არ უნდა გა

გამონაკლისი: მიმთითებელი საკონტროლო სარქველი, რომელიც ღია პოზიციაში კონტროლდება 903
შესაბამისად.

2. საყოფაცხოვრებო მომსახურებას უნდა შეეძლოს თანმიმდევრული საყოფაცხოვრებო მოთხოვნისა დ
მოთხოვნის დაკმაყოფილება, რაც ჰიდრავლიკურად უნდა გამოითვალოს NFPA 13-ის, NFPA 13R-ის ან N
მიხედვით.

903.3.5.1.2 საცხოვრებლის კომბინირებული მომსახურება. NFPA 13R-ის თანახმად, ერთი კომბინაციის წყალ
დასაშვებია, თუ საშხეფის მოთხოვნას საყოფაცხოვრებო მოთხოვნა ემატება.

903.3.5.2 მეორადი წყალმომარაგება. მეორად წყალმომარაგებას არ სჭირდება დამატებითი სახანძრო ტუმბო, თუ
არის დაგეგმარებული მინიმალური წნევის უზრუნველყოფა ავტოსაშხეფი სისტემის მომმარაგებელი სახანძრ
წყლის მიწოდების მხარეს. მეორადი წყალმომარაგების ხანგრძლივობა უნდა იყოს, არანაკლებ, 30 წთ, N
შესაბამისად საფრთხეების მიხედვით კლასიფიცირებული დაკავებულობიდან გამომდინარე.

გამონაკლისი: უკვე არსებული შენობები.

903.3.6 სახელოს თავაკები. ავტოსაშხეფ სისტემებთან მიერთების ადგილებში გამოყენებული სახანძრო სახელოს თ
ფიტინგები სახანძრო სამაშველო დანაყოფის მიერ განსაზღვრულს უნდა შეესაბამებოდეს.

903.4 საშხეფი სისტემის ზედამხედველობა და განგაში. ყველა სარქველი, რომელიც ავტოსაშხეფი სისტემების წყალმო
ტუმბოების, ავზების, წყლის დონეებისა და ტემპერატურების, ჰაერის მაქსიმალური წნევისა და წყლის ჭავლის გ
მუშაობას აკონტროლებს ყველა საშხეფ სისტემაში, სახანძრო განგაშის მაკონტროლებელი ერთეულით ელექტრონუ
გაკონტროლდეს.

გამონაკლისი:

1. ერთ და ორ ერთეულიანი (ბინიანი) საცხოვრებლების ავტოსაშხეფი სისტემები;

2. შეზღუდული ფართობისათვის განკუთვნილი სისტემები, რომლებიც ემსახურება 20-ზე ნაკლებ საშხეფს;

3. NFPA 13R-ის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემები, რომლებშიც წყალმომარაგები
მაგისტრალური ხაზი ემსახურება როგორც საყოფაცხოვრებო, ისე საშხეფ სისტემებს და ავტოსაშხეფი
ამოსართველად ცალკე სარქველი არ არსებობს;

4. წნევის შესანარჩუნებელი ტუმბოს მაკონტროლებელი სარქველები, რომლებიც ღია პოზიციაში თავდა
მოჭერილია;

5. კომერციული სამზარეულოების გამწოვი მოწყობილობების, შესხურებით ღებვისათვის განკუთვნილი კა
ამოვლებით ღებვისთვის განკუთვნილი ავზების მაკონტროლებელი სარქველები, რომლებიც ღია
თავდაცობილი ან მოჭერილია;

6. სახანძრო ტუმბოების ძრავების საწვავის მომმარაგებლის მაკონტროლებელი სარქველები, რომლებიც ღია
თავდაცობილი ან მოჭერილია;

7. წნევის გადამრთველების სარქველები მშრალ, ნელი რეაგირების და წყლის მასიური ჭავლის გამშ
სისტემებში, რომლებიც ღია პოზიციაში თავდაცობილი ან მოჭერილია.

903.4.1 მონიტორინგი. განგაშის, საზედამხედველო და გაუმართაობის შეტყობინებები უნდა იყოს მკვეთრად განსხვა
ხმოვანი სიგნალი ავტომატურად უნდა გადაეცემოდეს საზედამხედველო სადგურს ან, თუ მშენებლობის
გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს მიერ ნებადართულია, სიგნალი უნდა გადაეცემოდეს პერსონალით მუდმივად
ადგილას.

გამონაკლისი:

1. მუნიციპალიტეტის ან ქსელებით საზოგადოებრივი მომსახურების ორგანიზაციის მიერ გზებზე გან
ჭებში მიწისქვეშა ჩამკეტებს ან ცენტრალურ სარქველებს გაკონტროლება არ სჭირდება;

2. უკუდინების შემკავებელი მექანიზმის საკონტროლო სარქველები, რომლებიც მოთავსებულია შე
ფართობისათვის განკუთვნილი საშხეფი სისტემის წყალსადენ მილში, მოჭერილი უნდა იყოს ღია პ
დაკავებულობებში, სადაც აუცილებელია სახანძრო განგაშის სისტემის დაყენება, უკუდინების შემკავებელ
ელექტრონულად უნდა აკონტროლებდეს NFPA 72-ის მიხედვით დაყენებული საკონტროლო გადამრთველ

903.4.2 განგაში. აღიარებული ხმოვანი მოწყობილობა, რომელიც განთავსებულია შენობის გარე მხარეზე ნებ
ადგილას, თითოეულ ავტოსაშხეფ სისტემას უნდა მიეერთდეს. წყლის ჭავლზე რეაგირების ასეთი მოწყობ
ასამუშავებლად საჭიროა იმავე მოცულობის წყლის ჭავლი, როგორიც სისტემაში მოწყობილი უმცირესი ზომის
ამუშავებას სჭირდება. სახანძრო განგაშის სისტემის არსებობისას ავტოსაშხეფი სისტემის ამუშავებით უნდა გაა
სახანძრო განგაშის სისტემაც.

903.4.3 იატაკის საკონტროლო სარქველები. მიმთითებელი საკონტროლო სარქველები უნდა მოეწყოს დგართან
ადგილას მაღლივი შენობების ყველა იატაკზე.

ქვეთავი 904 – ალტერნატიული ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები

904.1 ზოგადი. ავტოსაშხეფი სისტემებისაგან განსხვავებული ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები უნდა
დააგეგმარონ, მოაწყონ, შეამოწმონ და მოუარონ ამ ქვეთავის დებულებებისა და მითითებულ სტანდარტებში
განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად.

904.2 საჭიროება. ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები, რომლებიც მოწყობილია 903-ე ქვეთავში განსაზღვრული
ავტოსაშხეფი სისტემების ალტერნატივად, შეთანხმებული უნდა იყოს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან.
ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები *წესების* სხვა მოთხოვნებში ნებადართული გამონაკლისისა და შეზღუდვების
ალტერნატივად არ უნდა ჩაითვალოს.

904.2.1 კომერციული გამწოვები და არხის სისტემები. კომერციული დანიშნულების სამზარეულოების გამწოვი
მოწყობილობა და არხების სისტემა დაცული უნდა იყოს შესაბამისი ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემით,
რომელიც უნდა მოეწყოს *წესების* შესაბამისად.

904.3 დაყენება. ავტომატური ცეცხლსაქრობი დააყენონ უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის შესაბამისად.

904.3.1 გააქტიურება. 904.11.1 ქვეთავის თანახმად, ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები ავტომატურად უნდა
აქტიურდებოდეს და ჰქონდეს ხელით ამუშავების საშუალებაც. თუ ხანძრისას ერთდროულად ერთზე მეტი
საფრთხე ჩნდება მათი სიახლოვის გამო, ყველა მათგან დასაცავად ერთი სისტემა უნდა მოეწყოს.

გამონაკლისი: რამდენიმე სისტემის მოწყობა დასაშვებია იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ერთდროულად იმუშავებს.

904.3.2 ურთიერთკავშირი სისტემაში. ავტომატური მექანიზმის შეერთება საწვავის მიმწოდებელი მილის
ჩამკეტთან, განიავების მაკონტროლებლებთან, კარის მიმხურავებთან, ფანჯრის დარაბებთან, ღიობებთან, კვამლისა
და სითბოს შემწოვ-გამწოვ ნახვრეტებთან და სხვა ნაწილებთან, რაც აუცილებელია ავტომატური ცეცხლსაქრობი
სისტემის გამართული მუშაობისათვის, უნდა აკმაყოფილებდეს დაგეგმარებისა და დაყენების სტანდარტებს,
რომლებიც ითვალისწინებს საფრთხის ხასიათს.

904.3.3 განგაში და გამაფრთხილებელი ნიშნები. სადაც აუცილებელია იმაზე მინიშნება, რომ ჩართულია ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს განსხვავებული ხმოვანი და ვიზუალური განგაში და გამაფრთხილებელი ნიშნები, რომლებიც ცეცხლსაქრობი ნივთიერების გაშვების შესახებ აფრთხილებს. თუ ავტომატური ცეცხლსაქრობი ნივთიერების ზემოქმედება საფრთხეს უქმნის ადამიანებს და ნივთიერების გაშვება უნდა გადაიდოს მათი ევაკუაციის დასრულებამდე, შენობაში მყოფებს კიდევ ერთმა გამაფრთხილებელმა სიგნალმა უნდა ამცნოს, რომ ნივთიერების გაშვება დაიწყო. ხმოვანი სიგნალები უნდა შეესაბამებოდეს 907.5.2 ქვეთავს.

904.3.4 გაკონტროლება. თუ შენობაში დაყენებულია სახანძრო განგაშის სისტემა, ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები შენობის სახანძრო განგაშის სისტემას NFPA 72-ის შესაბამისად უნდა აკონტროლებდეს.

904.4 შემოწმება და ტესტირება. მისაღებად ცნობამდე ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები უნდა შემოწმდეს და ტესტი ჩაუტარდეს ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

904.4.1 შემოწმება. მისაღებობის საბოლოო ტესტების ჩატარებამდე უნდა შემოწმდეს შემდეგი:

1. საფრთხის განსაზღვრა, დაგეგმარებისას გათვალისწინებულ საფრთხესთან შესაბამისობის დასადგენად;

2. ავტომატური და ხელით სამართავი მიმღები მოწყობილობების ტიპი, მდებარეობა და მათ შორის მანძილი;

3. თავაკების ან გამოსაშვები ნახვრეტების ზომა, განთავსება და პოზიცია;

4. ხმოვანი და ვიზუალური განგაშის მექანიზმების მდებარეობა და ამოცნობის საშუალებები;

5. მოწყობილობების ამოცნობა სათანადო აღნიშვნების მიხედვით;

6. მოხმარების წესები.

904.4.2 განგაშის მექანიზმის შემოწმება. შეტყობინების მოწყობილობები, სახანძრო განგაშის სისტემასთან მისაერთებლები, ასევე, შესაბამის საკონტროლო სადგურთან მისაერთებლები უნდა შემოწმდეს ამ ქვეთავისა და 907-ე ქვეთავის მიხედვით, რათა დადგინდეს, რამდენად სწორად მუშაობს ისინი.

904.4.2.1 ხმოვანი და ვიზუალური სიგნალები. საჭიროების შემთხვევაში უნდა შემოწმდეს, რამდენად კარგად ისმის ან ჩანს ნივთიერების გაშვების ან სისტემის ამუშავებისას შეტყობინების მოწყობილობების სიგნალები.

904.4.3 კონტროლის შემოწმება. დაცული შენობებისა და სახანძრო განგაშის სისტემების საკონტროლო სადგურის მისაერთებლები აუცილებლად უნდა შემოწმდეს იმის გასარკვევად, რამდენად სწორად ამოიცნობა და გამართულად გადაეცემა სიგნალები ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემებიდან.

904.5 წყლიანი ქიმიური სისტემები. წყლიანი ქიმიური ცეცხლსაქრობი სისტემები უნდა დააყენონ, შეკეთდეს, პერიოდულად შემოწმდეს და ჩაუტარდეს ტესტი NFPA 17A-ისა და მათი ნუსხის პირობების შესაბამისად.

904.6 მშრალი ქიმიური სისტემები. მშრალი ქიმიური ცეცხლსაქრობი სისტემები უნდა დააყენონ, შეკეთდეს, პერიოდულად შემოწმდეს და ჩაუტარდეს ტესტი NFPA 17-ისა და მათი ნუსხის პირობების შესაბამისად.

904.7 ქაფშემცველი სისტემები. ცეცხლსაქრობი ქაფშემცველი სისტემები უნდა დააყენონ, შეკეთდეს, პერიოდულად შემოწმდეს და ჩაუტარდეს ტესტი NFPA 11-ის, NFPA 16-ისა და მათი ნუსხის პირობების შესაბამისად.

904.8 ნახშირორჟანგის შემცველი სისტემები. ნახშირორჟანგის შემცველი ცეცხლსაქრობი სისტემები უნდა დააყენონ, შეკეთდეს, პერიოდულად შემოწმდეს და ჩაუტარდეს ტესტი NFPA 12-ისა და მათი ნუსხის პირობების შესაბამისად.

904.9 ჰალოგენის შემცველი სისტემები. ჰალოგენის შემცველი ცეცხლსაქრობი სისტემები უნდა დააყენონ, შეკეთდეს, პერიოდულად შემოწმდეს და ჩაუტარდეს ტესტი NFPA 12A-ისა და მათი ნუსხის პირობების შესაბამისად.

904.10 ჰალონების შემცველი სისტემები. ჰალონების შემცველი ცეცხლსაქრობი სისტემები უნდა დააყენონ, შეკეთდეს, პერიოდულად შემოწმდეს და ჩაუტარდეს ტესტი NFPA 2001-ისა და მათი ნუსხის პირობების შესაბამისად.

904.11 კომერციული სამზარეულო სისტემები. კომერციული სამზარეულო სისტემების ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემის ტიპი უნდა შეესაბამებოდეს კომერციული სამზარეულო მოწყობილობისა და გამწოვი სისტემების დამცავების ტიპს. ასაწყობ-დასაშლელი ავტომატური მშრალი-და-სველი ქიმიური ცეცხლსაქრობი სისტემები უნდა

შემოწმდეს UL 300-ის შესაბამისად, აღინუსხოს და ეტიკეტირებული იყოს დანიშნულებისდა მიხედვით. ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემების სხვა ტიპები აღრიცხული და ეტიკეტირებულ უნდა იყოს, როგორც კომერციული კულნარიული საქმიანობისთვის განკუთვნილი სპეციალური დამცავები. სისტემა უნდა მოეწყოს *წესების*, მისი ნუსხის პირობებისა და მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტიპის ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები შესაბამისი მითითებული სტანდარტების მიხედვით უნდა მოეწყოს:

1. ნახშირორჟანგის შემცველი ცეცხლსაქრობი სისტემები, NFPA 12.

2. ავტოსაშხეფი სისტემები, NFPA 13.

3. ქაფისა და წყლის შემცველი საშხეფი სისტემები ან ქაფისა და წყლის შემცველი შესასხურებელი სისტემები, NFPA 16.

4. მშრალი ქიმიური ცეცხლსაქრობი სისტემები, NFPA 17.

5. წყლიანი ქიმიური ცეცხლსაქრობი სისტემები, NFPA 17A.

გამონაკლისი: ქარხანაში აწყობილი კომერციული სამზარეულოს რეცირკულირებადი სისტემები, რომლებიც შემოწმებულია UL 710B-ის მიხედვით.

904.11.1 ხელით სამართავი სისტემის მუშაობა. ხელით ასამუშავებელი მექანიზმი უნდა მოთავსდეს სამზარეულოს გასასვლელში ან მასთან ახლოს, სამზარეულოს გამწოვი სისტემიდან, სულ მცირე, 3,0 მ-ის და, არაუმეტეს, 6,0 მ-ის დაშორებით. ხელით ასამუშავებელი მექანიზმის დაყენება დაუშვებელია იატაკიდან, არაუმეტეს, 1,2 მ-ით და, სულ მცირე, 1,1 მ-ით ზემოთ. ის ნათლად უნდა მიანიშნებდეს იმ საფრთხეზე, რომლის დასაცავადაცაა განკუთვნილი. ცეცხლსაქრობი სისტემის ხელით ასამუშავებლად საჭირო ძალა 178 ნ-ს არ უნდა აღემატებოდეს, ხოლო გაადადგილების მანძილი – 35 სმ-ს.

გამონაკლისი: ავტოსაშხეფ სისტემებს ხელით ასამუშავებელი საშუალებები არ სჭირდება.

904.11.2 ურთიერთკავშირი სისტემაში. ცეცხლსაქრობი სისტემის გააქტიურებისას ავტომატურად უნდა შეწყდეს სამზარეულოს მოწყობილობის საწვავით ან ელექტროენერგიით მომარაგება. საწვავისა და ელექტროენერგიის ჩამრთველი ხელახლა ხელით უნდა ჩაირთოს.

904.11.3 ნახშირორჟანგის შემცველი სისტემები. ნახშირორჟანგის შემცველი სისტემების გამოყენებისას, სანიავებელი არხის თავზე უნდა განთავსდეს სახანძრო საქშენი (ბრანდსპოიტი). თანაბარი განაწილების მიზნით სიმეტრიულად დაყენებული დამატებითი სახანძრო საქშენები უნდა მოთავსდეს 6,0 მ-ზე გრძელ შვეულ არხებში და 15 მ-ზე გრძელ თარაზულ არხებში. ფარსაკეტები არხის თავზე ან ძირში ისე უნდა მოეწყოს, რომ ავტომატურად ამუშავდეს ცეცხლსაქრობი სისტემის გააქტიურებისთანავე. თუ ფარსაკეტი დაყენებულია არხის თავზე, ზედა თავაკი მის ქვეშ უნდა მოთავსდეს. ნახშირორჟანგის შემცველი ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემები ისეთი ზომის უნდა იყოს, რომ საერთო არხში ერთდროულად წარმოქმნილი ყველა საფრთხის განეიტრალება შეძლოს.

904.11.3.1 განიავების სისტემა. კომერციული ტიპის სამზარეულო დანაგდარები, რომლებიც დაცულია ნახშირორჟანგის შემცველი ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემით, ისე უნდა იყოს დაყენდეს, რომ დამცავი სისტემის გააქტიურებისას გაითიშოს განიავების სისტემა.

904.11.4 სპეციალური დებულებები ავტოსაშხეფი სისტემებისათვის. ავტოსაშხეფი სისტემები, რომლებიც განკუთვნილია კომერციული ტიპის სამზარეულო დანაგდარების დასაცავად, უნდა მარაგდებოდეს დამოუკიდებელი, ადვილად მისადგომი, მიმანიშნებელი ტიპის საკონტროლო სარქველიდან, რომელსაც აქვს შესაბამისი ამოსაცნობი ნიშანი.

904.11.4.1 ნუსხაში შეტანილი საშხეფები. შეწვის პროცესისთვის განკუთვნილი დანადგარების დასაცავად გამოყენებული საშხეფები უნდა შეესაბამებოდეს UL 199E-ს. ნუსხის მიხედვით, ისინი განკუთვნილი უნდა იყოს ამგვარი გამოყენებისთვის. ისინი უნდა მოეწყოს ნუსხაში განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.

ქვეთავი 905 – სახნძრო მილდგარების სისტემები

905.1 ზოგადი. ახალ შენობებსა და ნაგებობებში სახანძრო მილდგარების სისტემები უნდა დააყენონ ამ ქვეთავის შესაბამისად. სახანძრო სახელოების შემაერთებელი თავაკები, რომლებიც გამოყენებულია სახანძრო მილდგარების სისტემების მისაერთებლებთან, უნდა მიესადაგებოდეს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთის სახანძრო სახელოების შემაერთებელ თავაკებს. სახანძრო სახელოების მისაერთებლები ნებადართულ ადგილებში უნდა განლაგდეს.

905.2 დაყენების სტანდარტი. სახანძრო მილდგარების სისტემები უნდა დააყენონ ამ ქვეთავისა და NFPA 14-ის

შესაბამისად.

905.3 ადგილები, სადაც აუცილებელია სახანძრო მილდგარების დაყენება. სახანძრო მილდგარების სისტემები უნდა დააყენონ 905.3.1 – 905.3.8 ქვეთავებში მოთხოვნილ ადგილებში. შეიძლება სახანძრო მილდგარების სისტემები ავტოსაშხეფ სისტემებთან გაერთიანდეს.

გამონაკლისი: სახანძრო მილდგარების სისტემები საჭირო არ არის **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში.

905.3.1 სიმაღლე. III კლასის სახანძრო მილდგარების სისტემები უნდა დააყენონ მთელ შენობაში, თუ ყველაზე მაღალი სართულის იატაკის დონე 9,0 მ-ით ზემოთაა სახანძრო ავტომობილის მისადგომი ყველაზე დაბალი დონიდან, ან თუ ყველაზე დაბლა მდებარე სართულის იატაკის დონე 9,0 მ-ით დაბლაა სახანძრო ავტომობილის მისადგომი ყველაზე მაღალი დონიდან.

გამონაკლისი:

1. I კლასის სახანძრო მილდგარები ნებადართულია შენობებში, სადაც დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად;

2. I კლასის ხელით სამართავი სახანძრო მილდგარები ნებადართულია ღია ავტოსადგომ გარაჟებში, თუ ყველაზე მაღლა მდებარე იატაკი, არაუმეტეს, 46 მ-ით ზემოთაა სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მანქანის მისადგომი ყველაზე დაბალი დონიდან;

3. I კლასის ხელით სამართავი მშრალი სახანძრო მილდგარები ნებადართულია ღია ავტოსადგომ გარაჟებში, რომლებზეც ზემოქმედებს ყინვა, თუ სახელოს მისაერთებელი ადგილები განლაგებულია II კლასის სახანძრო მილდგარების მიმართ არსებული მოთხოვნების გათვალისწინებით, 905.5 ქვეთავის შესაბამისად;

4. I კლასის სახანძრო მილდგარები ნებადართულია მიწის დონის ქვედა სართულებში, სადაც დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა;

5. სახანძრო ავტომობილის ყველაზე დაბალი მისადგომი დონის განსაზღვრისას მხედველობაში არ მიიღება შემდეგი:

   5.1. შეწეული დასატვირთი ბაქნები ოთხი ან მეტი ავტომობილისთვის;

   5.2. თუ ტოპოგრაფიული პირობების გამო სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მანქანის შენობასთან მიდგომა არაპრაქტიკული ან შეუძლებელია.

905.3.2 ჯგუფი თვ. I კლასის წყლიანი ავტომატური სახანძრო მილდგარები უნდა დააყენონ **თვ** ჯგუფის შენობებში (სადაც არ არის საშხეფები), სადაც დაკავებულობის დატვირთვა აღემატება 1000 ადამიანს.

გამონაკლისი:

1. დასაჯდომი ღია ცის ქვეშ, შემოზღუდული სივრცეების გარეშე;

2. I კლასის ავტომატური მშრალი და ავტომატური ნახევრად მშრალი სახანძრო მილდგარები ან ხელით სამართავი წყლიანი სახანძრო მილდგარები დასაშვებია არამაღლივი ტიპის შენობებში.

905.3.3 გადახურული მოლის შენობები. გადახურული და ღია მოლის შენობებში დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა იყოს სახანძრო მილდგარების სისტემა, თუ ამას მოითხოვს 905.3.1 ქვეთავი. მოლის შენობები, რომელთაც 905.3.1 ქვეთავის თანახმად არ სჭირდება სახანძრო მილდგარების სისტემები, უნდა აღიჭურვოს I კლასის სახელოს მისაერთებლებით. ისინი ისეთი მოცულობის ავტოსაშხეფ სისტემას უნდა უერთდებოდეს, რომელიც ჰიდრავლიკური თვალსაზრისით ყველაზე დაშორებულ სახელოს მისაერთებელს 1000 ლ/წთ წყლით ამარაგებს და, იმავდროულად, ავტოსაშხეფი სისტემის მოთხოვნას აკმაყოფილებს. სახანძრო მილდგარების სისტემის დაგეგმარება უნდა უზრუნველყოფდეს, რომ 1000 ლ/წთ ნაკადისას ნარჩენი წნევის დანაკარგი 345 კილოპასკალს არ აღემატებოდეს სახანძრო მისაერთებლიდან ჰიდრავლიკურად ყველაზე დაშორებულ სახელოს მისაერთებლამდე. სახელოს მისაერთებლები უნდა იყოს ყველა ჩამოთვლილ ადგილას:

1. მოლის შენობის საზღვრებში თითოეული გასასვლელის გზა-დერეფნის ან დერეფნის შესასვლელთან;

2. იატაკის დონეზე მდებარე თითოეულ ბაქანზე შემოზღუდული გზა-კიბეების საზღვრებში, რომლებიც

პირდაპირ მოლის შენობაში გადის;

3. გადახურული მოლის შენობის მოლის გარე ცენტრალურ შესასვლელებთან;

4. ღია მოლის შენობის სასაზღვრო პერიმეტრთან მდებარე ცენტრალურ შესასვლელებთან;

5. სხვა ადგილებში საჭიროების მიხედვით ისე, რომ მანძილი სახელოს მისაერთებლიდან მფლობელობაში არსებული სივრცის ყველა ნაწილთან მისადგომად 60 მ-ს არ აღემატებოდეს.

905.3.4 სცენები. 100 $მ^2$-ზე მეტი ფართობის სცენები უნდა აღიჭურვოს III კლასის სახანძრო მილდგარების სისტემით, რომელსაც სახელოს 38 მმ-იანი და 64 მმ-იანი მისაერთებლები აქვს სცენის ყველა მხარეს.

გამონაკლისი: თუ შენობა ან ფართობი მთლიანად აღჭურვილია ავტოსასხეფი სისტემით, 38 მმ სახელოს მისაერთებელი უნდა მოეწყოს NFPA 13-ის ან NFPA 14-ის შესაბამისად, რომლებიც ეხება II ან III კლასის სახანძრო მილდგარებს.

905.3.4.1 სახელო და კარადა. სახელოს 38 მმ-იან მისაერთებელს უნდა ჰქონდეს საკმარისი სიგრძის 38 მმ დიამეტრის სახელო, რათა უზრუნველყოს სცენის ფართობის დაცვა. სახელოს მისაერთებლებს უნდა ჰქონდეს რეგულირებადი ნისლწარმომქმნელი თავაკი, რომელიც უნდა მოთავსდეს კარადაში ან თაროზე.

905.3.5 მიწისქვეშა შენობები. მიწისქვეშა შენობებში დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემა უნდა იყოს I კლასის ავტომატური წყლიანი ან ხელით სამართავი წყლიანი სახანძრო მილდგარების სისტემა.

905.3.6 შვეულმფრენის დასაშვები მოედანი და შვეულმფრენის გარაჟი. შენობები, რომელთა სახურავზე განთავსებულია შველმფრენის დასაშვები მოედანი და შვეულმფრენის გარაჟი, უნდა აღიჭურვოს I ან III კლასის სახანძრო მილდგარების სისტემით, რომელიც გაგრძელდება იმ სახურავის დონემდე, სადაც მდებარეობს შვეულმფრენის დასაშვები მოედანი ან შვეულმფრენის გარაჟი.

905.3.7 სახურავსზედა ბაღები და გამწვანებული სახურავები. შენობებში ან ნაგებობებში სახურავსზედა ბაღებით ან გამწვანებული სახურავებით, რომლებიც აღჭურვილია მილდგარების სისტემით, მილდგარების სისტემა უნდა გრძელდებოდეს სახურავის იმ დონემდე, სადაც მოწყობილია სახურავსზედა ბაღები ან გამწვანებული სახურავები.

905.4 I კლასის სახანძრო მილდგარების სახელოს მისაერთებლების მდებარეობა. I კლასის სახანძრო მილდგარების სახელოს მისაერთებლები უნდა მდებარეობდეს ქვემოთ ჩამოთვლილ ყველა ადგილას:

1. ყველა აუცილებელ გზა-კიბეზე სახელოს მისაერთებელი უნდა მდებარეობდეს მიწის დონის ზემოთ ან ქვემოთ ყოველი იატაკის დონეზე. სახელოს მისაერთებლები უნდა მდებარეობდეს იატაკებს შორის არსებულ შუალედურ დონეზე, თუ სხვაგვარად შეთანხმებული არაა სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან;

2. ისეთი კედლის ყველა მხარეს, რომელიც თარაზული გასასვლელის ღიობს ემიჯნება;

გამონაკლისი: თუ თარაზული გასასვლელის მომიჯნავე იატაკის ფართობები ისეა დაშორებული, რომ გასასვლელის გზა-კიბის სახელოს მისაერთებლებიდან 30 მ წერტილში სახელოზე მიმაგრებული სახანძრო თავაკიდან წამოსული ნაკადი 9,0 მ-ზე აღწევს და მოიცავს ასეთ იატაკის ფართობებს, თარაზულ გასასვლელთან საჭირო აღარაა სახელოს მისაერთებლის განთავსება.

3. საზოგადოებრივ გზასთან დამაკავშირებელ ყველა გზა-დერეფანში, შესასვლელთან გასასვლელის გზა-დერეფნიდან შენობის სხვა ფართობებამდე;

გამონაკლისი: თუ გასასვლელის გზა-დერეფნის მომიჯნავე იატაკის ფართობები ისეა დაშორებული, რომ გასასვლელის გზა-კიბის სახელოს მისაერთებლებიდან 30 მ წერტილში სახელოზე მიმაგრებული თავაკიდან წამოსული ნაკადი 9,0 მ-ზე აღწევს და მოიცავს ასეთ იატაკის ფართობებს, გასასვლელის გზა-დერეფნიდან შენობის სხვა ფართობებზე შესასვლელთან სახელოს მისაერთებლის განთავსება საჭირო აღარაა.

4. გადახურული მოლის შენობებში, ყოველი ცენტრალური შესასვლელის მომიჯნავედ და გასასვლელის გზა-დერეფნის ან გასასვლელის დერეფნის შესასვლელის მომიჯნავედ. ღია მოლის შენობებში მოლის თითოეული ცენტრალური შესასვლელის მომიჯნავედ საზღვრის პერიმეტრთან და გასასვლელის გზა-დერეფნიდან ან გასასვლელის დერეფნიდან მოლში გამავალ თითოეულ შესასვლელთან;

5. თუ სახურავის ქანობი 33,3%-ზე ნაკლებია (ოთხი შვეული ერთეული თორმეტ თარაზულ ერთეულთან (4 : 12 ქანობი), 1009.16 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა განთავსდეს სახელოს მისაერთებელი, რომელიც მოემსახურება

სახურავს ან ასეთი მისაერთებელი უნდა განთავსდეს გზა-კიბის ყველაზე მაღალ ბაქანთან, რომელიც სახურავს უკავშირდება კიბით;

6. თუ ყველაზე მოშორებული ნაწილი იატაკის ან სართულისა, სადაც საშხეფები არ არის, სახელოს მისაერთებლიდან დაშორებულია 46 მ-ზე მეტი მანძილით, ან თუ საშხეფებით უზრუნველყოფილი ყველაზე დაშორებული ნაწილები მდებარეობს სახელოს მისაერთებლიდან 60 მ-ზე შორს.

905.4.1 დაცვა. I კლასის სახანძრო მილდგარების სისტემების დგარები და გვერდითი განშტოებები, რომლებიც შემოზღუდული გზა-კიბის საზღვრებში ან ჰერმეტულად დახურულ სივრცეში არ მდებარეობს, დაცული უნდა იყოს ისეთივე ცეცხლმედეგობის ხარისხით, როგორიც აუცილებელია შენობაში არსებული შვეული დახურული სივრცეებისთვის.

გამონაკლისი: სათანადო ავტოსაშხეფი სისტემით მთლიანად აღჭურვილ შენობებში აუცილებელი არ არის გვერდითი განშტოებები, რომლებიც შემოზღუდული გზა-კიბის საზღვრებში ან ჰერმეტულ დახურულ სივრცეში არ მდებარეობს, შემოზღუდული იყოს ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციით.

905.4.2 ერთმანეთთან მიერთება. შენობებში, სადაც ერთზე მეტი სახანძრო მილდგარია, ისინი ერთმანეთთან მიერთებული უნდა იყოს NFPA 14-ის შესაბამისად.

905.5 II კლასის სახანძრო მილდგარების სახელოს მისაერთებლების მდებარეობა. II კლასის სახანძრო მილდგარების სახელოს მისაერთებლები უნდა იყოს ადვილად მისადგომი და ისე განლაგებული, რომ შენობის ყველა ნაწილი მოექცეს 30 მ სიგრძის სახელოზე მიმაგრებული თავაკიდან 9,0 მ-ის საზღვრებში.

905.5.1 თვ-1 და თვ-2 ჯგუფები. თვ-1 ჯგუფისა და **თვ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, რომელთა დაკავებულობის დატვირთვა 1000-ზე მეტია, სახელოს მისაერთებლები უნდა განლაგდეს სცენის ყველა მხარეს, აუდიტორიის უკანა ნაწილის ყველა მხარეს, აივნის ყველა მხარეს და ტანსაცმლის გამოსაცვლელი ოთახების ყველა მწკრივთან.

905.5.2 დაცვა. II კლასის სახანძრო მილდგარების სისტემის დგარებსა და გვერდით განშტოებებს არ სჭირდება ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი დამცავები.

905.5.3 II კლასის სისტემის 25 მმ ზომის სახელო. სულ მცირე, 25 მმ ზომის სახელოს გამოყენება დასაშვებია სახელოსთვის განკუთვნილ ნაკვეთურებში მცირე საფრთხის შემცველ დაკავებულობებში, თუ ისინი განკუთვნილია ამ მომსახურებისათვის.

905.6 III კლასის სახანძრო მილდგარების სახელოს მისაერთებლების მდებარეობა. III კლასის სახანძრო მილდგარების სისტემების სახელოს მისაერთებლები უნდა განთავსდეს 905.4 ქვეთავში I კლასის და 905.5 ქვეთავში II კლასის სახანძრო მილდგარებისათვის განსაზღვრულ ადგილებში.

905.6.1 დაცვა. III კლასის სახანძრო მილდგარების სისტემების დგარებსა და გვერდით განშტოებებს სჭირდება ისეთივე დამცავები, როგორიც I კლასის სისტემებისთვისაა განსაზღვრული 905.4.1 ქვეთავში.

905.6.2 ურთიერთმიერთებები. შენობებში, სადაც დაყენებულია ერთზე მეტი III კლასის სახანძრო მილდგარი, ისინი ერთმანეთს უნდა მიუერთდეს NFPA 14-ის შესაბამისად.

905.7 კარადები. კარადები, სადაც განთავსებულია ხანძარსაწინააღმდეგო მოწყობილობა, კერძოდ: სახანძრო მილდგარები, სახანძრო სახელოები, ცეცხლსაქრობები ან სარქვლები სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისათვის, ხელმისაწვდომი უნდა იყოს და არ უნდა დაიფაროს თვალისგან.

905.7.1 კარადის მოწყობილობების ამოცნობა. კარადებზე დატანილი უნდა იყოს ამოსაცნობი ნიშნები, არანაკლებ, 5 სმ სიმაღლის ასოებით, რომელთა ფერი მკვეთრად განსხვავდება ფონისგან.

გამონაკლისი:

1. პატარა ზომის კარებს, რომლებზეც წარწერიანი ნიშანი არ ეტევა, შეიძლება მიეკრას იმ მოწყობილობის აღმნიშვნელი პიქტოგრამა, რომელიც ამ კარადაში ინახება.

2. ნიშანი არ სჭირდება კარს, რომელსაც გამჭვირვალე მინის პანელი აქვს ან მთლიანად მინისაა.

905.7.2 კარადის კარის დაკეტვა. კარადების კარი არ უნდა იკეტებოდეს საკეტით.

გამონაკლისი:

1. მინის ან სხვა გამჭვირვალე, მყიფე მასალის პანელები, რომლებიც ადვილად ტყდება, რაც შიგთავსს ხელმისაწვდომს ხდის.

2. ნებადართული ჩამკეტი საშუალებები.

3. **დწ**-3 ჯგუფი.

905.8 მშრალი სახანძრო მილდგარები. მშრალი სახანძრო მილდგარები არ უნდა განთავსდეს.

გამონაკლისი: ადგილები, რომლებზეც ზემოქმედებს ყინვა და სახანძრო მილდგარები აკმაყოფილებს NFPA 14-ის მოთხოვნებს.

905.9 სარქველის კონტროლი. წყლის მიწოდების მარეგულირებელი სარქვლები უნდა გაკონტროლდეს ღია პოზიციაში ისე, რომ სარქველის ჩვეულებრივი პოზიციის შეცვლისას საკონტროლო სადგურში გადაიცეს სიგნალი 903.4 ქვეთავის შესაბამისად. სახანძრო განგაშის სისტემის არსებობისას სიგნალი ასევე უნდა გადაეცეს მაკონტროლებელ მოწყობილობას.

გამონაკლისი:

1. მუნიციპალიტეტის ან ქსელებით სათემო მომსახურების ორგანიზაციის მიერ გზებზე მოწყობილ ყუთებში მოთავსებულ მიწისქვეშა გასაღებს ან ცენტრალურ სარქველებს გაკონტროლება არ სჭირდება.

2. სარქველები, რომლებიც დაფიქსირებულია ჩვეულებრივ პოზიციაში და შემოწმებულია *წესების* შესაბამისად და რომლებიც სახანძრო განგაშის სისტემის არმქონე შენობებში მდებარეობს.

905.10 მშენებლობის პროცესი. მშენებლობისა და დაშლის პროცესში საჭირო სახანძრო მილდგარების სისტემები უნდა მოეწყოს 2011-ე ქვეთავის შესაბამისად.

ქვეთავი 906 – ხელის ცეცხლმაქრები

906.1 სადაც საჭიროა. ხელის ცეცხლმაქრები უნდა განთავსდეს შემდეგ ადგილებში.

1. **თვ**, **სქ**, **სგ**, **სმ**, **დსშ**, **დწ**, **სვ**, **სც**-1, **სც**-2, **სც**-4 და **სწ** ჯგუფების დაკავებულობებში.

   გამონაკლისი: სც-2 ჯგუფის დაკავებულობებში ხელის ცეცხლმაქრები აუცილებელია მხოლოდ 2 – 6 პუნქტებში განსაზღვრულ ადგილებში, სადაც საცხოვრებელი ერთეულები უზრუნველყოფილია 1-A: 10-B: C მინიმალური ხარისხის მქონე ხელის ცეცხლმაქრებით.

2. კომერციული სამზარეულო მოწყობილობიდან 9,0 მ-ის საზღვრებში.

3. ფართობებზე, სადაც ინახება, გამოიყენება ან ნაწილდება აალებადი ან წვადი სითხეები.

4. მშენებლობის პროცესში ნაგებობის თითოეულ იატაკზე, გარდა **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებისა.

5. სადაც მოითხოვს 906.1 ცხრილი.

6. საფრთხის შემცველ სპეციალურ ფართობებზე, მათ შორის (მაგრამ არა მხოლოდ) ლაბორატორიებში, კომპიუტერებისა და გენერატორებისათვის განკუთვნილ ოთახებში, სადაც მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანო მოითხოვს.

ცხრილი 906.1

დამატებითი აუცილებელი პორტატიული ცეცხლსაქრობები

ასფალტის დამგები მანქანა
ღია წვა

ღია ალი – აიროვანი (ავტოგენი)

ელექტროენერგიაზე მომუშავე სამრეწველო სატვირთო მანქანები

საჰაერო ხომალდების გადასაზიდი მანქანები

საჰაერო ხომალდების შესადუღებელი აპარატურა

საჰაერო ხომალდების საწვავგასამართი ავზიანი მანქანები

საჰაერო ხომალდების საწვავგასამართი ჰიდრანტიანი მანქანები

საჰაერო ხომალდების საწვავის გამანაწილებელი სადგურები

შვეულმფრენის პორტები და დასაჯდომი მოედნები

მშრალი რეცხვის ქარხნები

ავტომობილების საწვავგასამართი დაწესებულებები

საზღვაო ხომალდების საწვავგასამართი დაწესებულებები

შესაკეთებელი სამუშაოებისათვის განკუთვნილი გარაჟები

შესხურებით მოპირკეთების სამუშაოები

ამოვლებით მოპირკეთების სამუშაოები

ფხვნილით დაფარვის სამუშაოებისთვის განკუთვნილი ფართობები

ხე-ტყის საწყობები/სადურგლო საამქროები

ნარჩენების გადამამუშავებელი ქარხნები

მორების სათავსი ღია ცის ქვეშ

ორგანული საფარით დამუშავებისთვის განკუთვნილი ფართობები

სამრეწველო ღუმლები

ტენტები და მემბრანული ნაგებობები

თაროებიანი სათავსი

მშენებარე შენობები ან შენობები ნგრევის პროცესში

გადახურვის სამუშაოები

საბურავის აღდგენა/შენახვა

შედუღება და სხვა ცხელი სამუშაო

იახტის ნავმისადგომები

წვადი ბოჭკოები

აალებადი და წვადი სითხეები, ზოგადად

აალებადი და წვადი სითხეების შენახვა შენობაში
სითხის სათავსი ოთახები აალებადი და წვადი სითხეებისთვის
ხსნარის სადისტილაციო აგრეგატები
ფერმები და სამშენებლო მოედნები – აალბადი და წვადი სითხეების შენახვა
დიდი რაოდენობის აალებადი და წვადი სითხეების შესანახი ქარხნები და ტერმინალები
კომერციული, სამრეწველო, სამთავრობო ან საწარმოო დაწესებულებები – საწვავის განაწილება
ავზიანი მანქანები აალებადი და წვადი სითხეებისათვის
აალებადი მყარი ნივთიერებები
გათხევადებული აირი

906.2 საერთო მოთხოვნები. პორტატიული ცეცხლსაქრობები უნდა შეირჩეს და მოეწყოს ამ ქვეთავისა და NFPA 10-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

გამონაკლისი:

1. ცეცხლსაქრობამდე სავალი მანძილი არ ეხება **თვ**-5 ჯგუფის დაკავებულობებში მაყურებელთა სკამებით დაკავებულ ნაწილს.

2. **დწ**-3 ჯგუფში პორტატიული ცეცხლსაქრობები შეიძლება განთავსდეს პერსონალისთვის განკუთვნილ ადგილებში.

906.3 ზომა და განაწილება. პორტატიული ცეცხლსაქრობების ზომა და განლაგება უნდა აკმაყოფილებდეს 906.3.1 – 906.3.4 ქვეთავებში განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

906.3.1 A კლასის ხანძრის საფრთხე. პორტატიული ცეცხლსაქრობების მინიმალური ზომა და განლაგება დაკავებულობებში, რომლებიც მოიცავს ძირითადად A კლასის ხანძრის საფრთხეებს, უნდა შეესაბამებოდეს 906.3(1) ცხრილს.

906.3.2 B კლასის ხანძრის საფრთხეები. პორტატიული ცეცხლსაქრობები დაკავებულობებისთვის, სადაც განთავსებულია აალებადი ან წვადი სითხეები, რომელთა მოცულობის სიღრმე 6,4 მმ ან ნაკლებია, უნდა შეირჩეს და განთავსდეს 906.3(2) ცხრილის შესაბამისად.

ხელის ცეცხლმაქრები დაკავებულობებისთვის, სადაც განთავსებულია აალებადი ან წვადი სითხეები, რომელთა მოცულობის სიღრმე 6,4 მმ-ზე მეტია, უნდა შეირჩეს და განთავსდეს NFPA 10-ის შესაბამისად.

906.3.3 C კლასის ხანძრის საფრთხეები. პორტატიული ცეცხლსაქრობები C კლასის ხანძრის საფრთხეებისთვის უნდა შეირჩეს და განთავსდეს **A** და **B** საფრთხეების გათვალისწინებით.

906.3.4 D კლასის ხანძრის საფრთხეები. პორტატიული ცეცხლსაქრობები დაკავებულობებისთვის, სადაც მდებარეობს წვადი ლითონები, უნდა შეირჩეს და განთავსდეს NFPA 10-ის შესაბამისად.

ცხრილი 906.3(1)

ცეცხლსაქრობები A კლასის ხანძრის საფრთხეებისთვის

	მსუბუქი (მცირე) საფრთხის შემცველი დაკავებულობა	ზომიერი (საშუალო) საფრთხის შემცველი დაკავებულობა	მომეტებული (დიდი) საფრთხის შემცველი დაკავებულობა

მინიმალური ხარისხის მქონე ერთი ცეცხლსაქრობი	2-A[გ]	2-A	2-A[ა]
იატაკის მაქსიმალური ფართობი ყოველი A ერთეულისთვის	280 მ^2	140 მ^2	100 მ^2
იატაკის მაქსიმალური ფართობი ცეცხლსაქრობისთვის[გ]	1100 მ^2	1100 მ^2	1100 მ^2
მაქსიმალური სავალი მანძილი ცეცხლსაქრობამდე	23 მ	23 მ	23 მ

ა. ორი 9,46 ლ. ტევადობის წყლის ტიპის საქრობი უნდა ჩაითვალოს 4-A კლასის საქრობის ეკვივალენტად.

გ. NFPA 10-ის დანართში E3.3 უფრო დეტალურადაა მოცემული იატაკის მაქსიმალურ ფართობზე გამოყენების კრიტერიუმები.

გ. წყლის ტიპის ორი ცეცხლსაქრობი, 1-A კლასის, უნდა ჩაითვალოს ერთი 2-A კლასის ცეცხლსაქრობის ეკვივალენტად მსუბუქი (მცირე) საფრთხის შემცველი დაკავებულობებისთვის.

ცხრილი 906.3(2)

აალებადი ან წვადი სითხეები, რომელთა მოცულობის სიღრმე 6,4 მმ ან ნაკლებია

საფრთხის ტიპი	ცეცხლსაქრობის მინიმალური ძირითადი ხარისხი	ცეცხლსაქრობისკენ სავალი მაქსიმალური მანძილი (მეტრებში)
მსუბუქი (მცირე)	5-B	9.0
	10-B	9.0
ზომიერი (საშუალო)	10-B	9.0
	20-B	9.0
მომეტებული (დიდი)	40-B	9.0
	80-B	9.0

შენიშვნა: წყალში ხსნადი აალებადი სითხეებისადმი მოთხოვნებისა და ალტერნატიული ზომების შესახებ იხილეთ NFPA 10-ის 5.5 ქვეთავი.

906.4 კულინარიული ცხიმების აალებით გამოწვეული ხანძრები. კულინარიული ცხიმების აალებით გამოწვეული ხანძრებისგან დასაცავი ცეცხლსაქრობები უნდა იყოს ნებადართული ტიპის და შეესაბამებოდეს ავტოსაშხეფ სისტემაში გამოყენებულ ნივთიერებას.

906.5 შესამჩნევი მდებარეობა. პორტატიული ცეცხლსაქრობები უნდა განთავსდეს შესამჩნევ ადგილებში, რათა მათთან მისვლა და დაუყოვნებლივ გამოყენება ადვილი იყოს. ასეთი ადგილებია ჩვეულებრივი სავალი ბილიკების გასწვრივ, თუ სახანძრო-სამაშველო დანაყოფი არ დაადგენს, რომ არსებული საფრთხის გამო ცეცხლსაქრობები ჩვეულებრივი სავალი ბილიკებიდან მოშორებით უნდა განთავსდეს.

906.6 ადვილად მისადგომი და ადვილად დასანახი. პორტატიული ცეცხლსაქრობები არ უნდა განთავსდეს ძნელად დასანახ ადგილებში. თუ ოთახებში ან ფართობებზე პორტატიული ცეცხლსაქრობების დანახვას რაიმე აბრკოლებს, უნდა არსებობდეს სპეციალური მინიშნებები, რომლებიც ცეცხლსაქრობების მდებარეობაზე მიუთითებს.

906.7 საკიდები და ბრჭენები. ხელში დასაჭერი პორტატიული ცეცხლსაქრობები, რომლებიც არ არის მოთავსებული

კარადებში, უნდა ჩამოიკიდოს საკიდებზე ან განთავსდეს ბრჯენებზე. საკიდები და ბრჯენები კარგად უნდა დამაგრდეს საყრდენ ზედაპირზე მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად.

906.8 კარადები. პორტატიული ცეცხლსაქრობების განსათავსებელი კარადები არ უნდა იკეტებოდეს.

გამონაკლისი:

1. სადაც პორტატიული ცეცხლსაქრობები, რომლებიც შესაძლოა ბოროტად გამოიყენონ ან დააზიანონ, უზრუნველყოფილია ადვილად მისადგომი საშუალებებით;

2. **დწ**-3 ჯგუფისა და **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში ფსიქიატრიული მკურნალობისთვის განკუთვნილ ფართობებზე დასაშვებია, პორტატიული ცეცხლსაქრობები განთავსდეს ჩაკეტილ კარადაში ან პერსონალის სამყოფ ადგილას, თუ პერსონალს ექნება გასაღებები.

906.9 ცეცხლსაქრობის მოწყობა. პორტატიული ცეცხლსაქრობები უნდა მოეწყოს 906.9.1 – 906.9.3 ქვეთავების შესაბამისად.

906.9.1 18 კგ ან ნაკლები წონის ცეცხლსაქრობები. პორტატიული ცეცხლსაქრობები, რომელთა მთლიანი წონა არ აღემატება 18 კგ-ს, ისე უნდა მოეწყოს, რომ მათი თავები არ სცდებოდეს იატაკს 1,5 მ-ზე მეტად.

906.9.2 18 კგ-ზე მეტი წონის ცეცხლსაქრობები. ხელში დასაჭერი პორტატიული ცეცხლსაქრობები, რომელთა მთლიანი წონა აღემატება 18 კგ-ს, ისე უნდა დააყენონ, რომ მათი თავები არ სცდებოდეს იატაკს 1,1 მ-ზე მეტად.

906.9.3 თავისუფალი მანძილი იატაკიდან. იატაკსა და დაყენებული ხელის ცეცხლმაქრების ძირს შორის თავისუფალი მანძილი არ უნდა იყოს 10 სმ-ზე ნაკლები.

906.10 გორგოლაჭებიანი ერთეულები. გორგოლაჭებიანი ცეცხლსაქრობები უნდა განთავსდეს ადვილად დასანახ და საგანგებოდ გამოყოფილ ადგილას.

ქვეთავი 907 – სახანძრო განგაშისა და ცეცხლაღმომჩენი სისტემები

907.1 ზოგადი. ეს ქვეთავი ეხება სახანძრო განგაშისა და მათი კომპონენტების გამოყენებას, დაყენებას, მუშაობასა და მოვლას.

907.1.1 სამშენებლო დოკუმენტები. სახანძრო განგაშის სისტემების სამშენებლო დოკუმენტებში ნათლად უნდა აისახოს შემოთავაზებული სამუშაოს მდებარეობა, ბუნება და მოცულობა. დეტალები უნდა ავლენდეს *წესებთან* შესაბამისობას.

907.1.2 სახანძრო განგაშის სისტემის სამუშაო ნახაზები. სახანძრო განგაშის სისტემის სამუშაო ნახაზები განსახილველად უნდა წარედგინოს სისტემის დაყენებამდე. სამშენებლო დოკუმენტები უნდა შეიცავდეს შემდეგ (მაგრამ არა მხოლოდ) ინფორმაციას:

1. იატაკის გეგმა, რომელშიც მითითებულია ყველა ოთახის გამოყენება/დანიშნულება;

2. სიგნალის გამომცემი მექანიზმების მდებარეობა;

3. განგაშის შეტყობინების მოწყობილობების მდებარეობა, მათ შორის, კანდელას (სინათლის ძალის ერთეული) ხარისხები ვიზუალური განგაშის შეტყობინების დანადგარებისათვის;

4. სახანძრო განგაშის საკონტროლო ერთეულის მდებარეობა, ტრანსპონდერები და შეტყობინების ელექტრომომარაგება;

5. გამოსაცხადებელი მოწყობილობა;

6. ელექტროკავშირები;

7. ბატარეებთან დაკავშირებული გამოთვლები;

8. გამტარის ტიპი და ზომები;

9. ვოლტაჟის ვარდნასთან დაკავშირებული გამოთვლები;

10. მწარმოებლების მონაცემების საცნობარო ფურცლები, რომლებიც შეიცავს მოდელის ნომრებსა და მოწყობილობის, მექანიზმებისა და მასალების შემოწმების შესახებ ინფორმაციას;

11. ჭერის სიმაღლისა და კონსტრუქციის დეტალები;

12. სახანძრო უსაფრთხოების მაკონტროლებელი ფუნქციების თანაქმედება;

13. საზედამხედველო სადგურის კლასიფიცირება.

907.1.2 მოწყობილობა. სისტემები და მათი კომპონენტები უნდა აღინუსხოს და აღიარებულ იქნეს იმ მიზნის შესაბამისად, რისთვისაც ეწყობა.

907.2 სადაც საჭიროა – ახალი შენობები და ნაგებობები. აღიარებული სახანძრო განგაშის სისტემა, დაყენებული *წესების* დებულებებისა და NFPA 72-ის შესაბამისად, ახალ შენობებსა და ნაგებობებში უნდა შეესაბამებოდეს 907.2.1 – 907.2.23 ქვეთავების მოთხოვნებს და დამკავებლებს შეტყობინებებს უნდა აწვდიდეს 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, თუ *წესების* სხვა ქვეთავებში სხვაგვარად არაა მოთხოვნილი.

ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის, სულ მცირე, ერთი კოლოფი უნდა იყოს ნებადართულ ადგილას, საიდანაც სახანძრო განგაშის სიგნალი გადაეცემა სახანძრო განგაშის სისტემებს, რომლებიც იყენებს ცეცხლის ავტომატურ აღმომჩენ ან წყლის ნაკადის აღმომჩენ მექანიზმებს. თუ *წესების* სხვა ქვეთავებით დაშვებულია, რომ საშხეფების არსებობისას აღარ განთავსდეს სახანძრო განგაშის კოლოფები, სახანძრო განგაშის ერთი კოლოფი მაინც უნდა განთავსდეს.

გამონაკლისი:

1. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფი საჭირო არ არის სახანძრო განგაშის სისტემებისთვის, რომლებიც განკუთვნილია ლიფტის გამოძახების მაკონტროლებელი და ზედამხედველი სამსახურისთვის.

2. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფი საჭირო არ არის **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებისთვის, თუ სახანძრო–სამაშველო დანაყოფის მიერ მოთხოვნილი არ არის ხანძრის მეთვალყურე პერსონალისთვის განგაშის ამუშავების საშუალებად საშხეფი სისტემის გაუმართაობის დროს. ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის კოლოფი არ უნდა განთავსდეს საზოგადოებისათვის მისადგომ ადგილას.

907.2.1 თვ ჯგუფი. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა მოეწყოს **თვ** ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც თავშეყრის დაკავებულობის მიხედვით, დაკავებულობის დატვირთვა 300 ან მეტია. **თვ** ჯგუფის დაკავებულობები, რომლებიც ერთმანეთისგან არაა გამიჯნული 707.3.9 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა ჩაითვალოს ერთ დაკავებულობად, ამ ქვეთავის მიზნებიდან გამომდინარე. **სგ** ჯგუფის თავშეყრის დაკავებულობების ნაწილები, გამოყენებული თავშეყრისათვის, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სახანძრო განგაშის სისტემით, როგორც გასაზღვრულია **სგ** ჯგუფის დაკავებულობებისთვის.

გამონაკლისი: ხელით სამართავი სახანძრო კოლოფები საჭირო არ არის, თუ შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და დამკავებელთა შეტყობინების მოწყობილობები აქტიურდება შეტყობინების მთელ ზონაში საშხეფებში წყლის ჭავლის მიწოდებისთანავე.

907.2.1.1 სისტემის ამოქმედება თვ ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 1000 ან მეტია. თვ ჯგუფის დაკავებულობებში, 1000 ან მეტი დაკავებულობის დატვირთვით, სახანძრო განგაშის გააქტიურებისას უნდა გაისმას საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემის სიგნალი 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად.

გამონაკლისი: ნებართვის შემთხვევაში, წინასწარ ჩაწერილი შეტყობინების ხელით დეაქტივაცია ხდება, არა უმტეს, 3-წუთიანი დროის მონაკვეთში ერთადერთი მიზნით, რომ შესაძლებელი გახდეს „ცოცხალი“ ხმოვანი შეტყობინების მიღება სამორიგეო სადგურიდან.

907.2.1.2 საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო ტიტრები. სტადიონები, არენები და ღია ტრიბუნები, სადაც საჯარო ხმოვანი განცხადებების ტექსტი ჩნდება ეკრანზე, უნდა აკმაყოფილებდეს 907.5.2.2.4 ქვეთავის მოთხოვნებს.

907.2.2 ჯგუფი სქ. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა უნდა მოეწყოს **სქ** ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც შემდეგი პირობებიდან ერთ-ერთს აკმაყოფილებს:

1. **სქ** ჯგუფის ყველა იატაკის დაკავებულობის საერთო დატვირთვა შეადგენს 500 კაცს ან მეტს;

2. **სქ** ჯგუფის დაკავებულობის დატვირთვა 100 ადამიანზე მეტია შენობიდან გამოსასვლელის ყველაზე დაბალი დონის ზემოთ ან ქვემოთ;

3. ცეცხლისგან დაცული ფართობი მოიცავს მოვლა-მზრუნველობის ამბულატორიულ დაწესებულებას.

გამონაკლისი: სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები საჭირო არ არის, თუ შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და დამკავებელთა შეტყობინების მოწყობილობები შეტყობინების მთელ ზონაში აქტიურდება საშხეფებში წყლის ჭავლის მიწოდებისთანავე.

907.2.2.1 მოვლა-მზრუნველობის ამბულატორიული დაწესებულებები. ხანძრისგან დაცული ფართობები, რომლებიც მოიცავს მოვლა-მზრუნველობის ამბულატორიულ დაწესებულებებს, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ელექტრონულად მაკონტროლებელი კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემით, რომელიც მოწყობილია მოვლა-მზრუნველობის ამბულატორიული დაწესებულების საზღვრებში და საზოგადოებრივი გამოყენების ფართობებზე მფლობელობაში არსებული სივრცეების გარეთ, მათ შორის, საზოგადოებრივ დერეფნებსა და ლიფტის ფოიეებში.

გამონაკლისი: სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები საჭირო არ არის, თუ შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და დამკავებელთა შეტყობინების მოწყობილობები შეტყობინების მთელ ზონაში აქტიურდება საშხეფებში წყლის ჭავლის მიწოდებისთანავე.

907.2.3 ჯგუფი სგ. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა, რომელიც გამოსცემს დამკავებელთა შეტყობინების სიგნალს 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემის საშუალებით და დაყენებულია 907.6 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა მოეწყოს **სგ** ჯგუფის დაკავებულობებში. ავტოსაშხეფი სისტემების ან კვამლაღმომჩენების არსებობისას ისინი უნდა მიუერთდეს შენობის სახანძრო განგაშის სისტემას.

გამონაკლისი:

1. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა აუცილებელი არ არის **სგ** ჯგუფის დაკავებულობებში, რომელთა დაკავებულობის დატვირთვა 30 ან ნაკლებია;

2. სახანძრო ხელით სამართავი კოლოფები საჭირო არ არის **სგ** ჯგუფის დაკავებულობებში, რომლებიც ქვემოთ ჩამოთვლილ ყველა პირობას აკმაყოფილებს:

2.1. შიგა დერეფნები დაცულია კვამლაღმომჩენებით;

2.2. აუდიტორიები, კაფეტერიები, სასპორტო დარბაზები და სხვა მსგავსი ადგილები დაცულია თბოაღმომჩენებით ან სხვა აღმომჩენი მექანიზმებით;

2.3. მტვრისა და ორთქლის შემცველი საამქროები და ლაბორატორიები დაცულია თბოაღმომჩენებით ან სხვა აღმომჩენი მექანიზმებით;

3. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები საჭირო არ არის **სგ** ჯგუფის დაკავებულობებში, თუ შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და საგანგებო ხმოვანი განგაშის სისტემა აქტიურდება საშხეფის წყლის ჭავლით და ხელით გააქტიურება ხდება დაკავებული ადგილიდან.

907.2.4 ჯგუფი სმ. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა მოეწყოს **სმ** ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც დაცულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

1. **სმ** ჯგუფის დაკავებულობა ორ ან ორზე მეტსართულიანია;

2. **სმ** ჯგუფის დაკავებულობის საეთო დატვირთვა შეადგენს 500-ს ან მეტს შენობიდან გამოსასვლელი ყველაზე დაბალი დონის ზემოთ ან ქვემოთ.

გამონაკლისი: სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები საჭირო არ არის, თუ შენობა მთლიანად

აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და დამკავებელთა შეტყობინების მოწყობილობები შეტყობინების მთელ ზონაში აქტიურდება საშხეფებისთვის წყლის ჭავლის მიწოდებისთანავე.

907.2.5 ჯგუფი დსშ. ხელით სამართავი სახანძრო სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა მოეწყოს **დსშ**-5 ჯგუფის დაკავებულობებში, ასევე, იქ, სადაც იწარმოება ორგანული საფარები. კვამლაღმომჩენი ავტომატური სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას, უნდა მოეწყოს ძლიერ მომწამლავი აირების, ორგანული ზეჟანგებისა და მჟანგავების გამოსავლენად.

907.2.6 ჯგუფი დწ. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა დააყენონ **დწ** ჯგუფის დაკავებულობაში. კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა დააყენონ 907.2.6.1, 907.2.6.2 და 907.2.6.3.3 ქვეთავების შესაბამისად.

გამონაკლისი:

1. ხელით სამართავი სახანძრო ყუთები **დწ**-1 და **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობების საძინებელ ერთეულებში საჭირო არ არის გასასვლელებთან, თუ ამგვარი ყუთები განთავსებულია მომვლელთათვის განკუთვნილ ყველა პუნქტთან ან მორიგე პერსონალისთვის განკუთვნილ სხვა ადგილებთან, თუ ისინი შესამჩნევ და მისაწვდომ ადგილზეა და მათკენ სავალი მანძილი არ აღემატება 907.4.2.1 ქვეთავში განსაზღვრულს.

2. აუცილებელი არ არის დამკავებელთა შეტყობინების სისტემები აქტიურდებოდეს იქ, სადაც NFPA 72-ის შესაბამისად დაყენებული კერძო რეჟიმის სიგნალიზაცია ნებადართულია სახანძრო–სამაშველო დანაყოფის მიერ.

907.2.6.1 ჯგუფი დწ-1. დწ-1 ჯგუფის დაკავებულობებში კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა უნდა მოეწყოს დერეფნებში, დერეფნებისა და სამყოფი სივრცეებისკენ, არასაძინებელი ერთეულებისა და სამზარეულოებისკენ, ღია მოსაცდელებში. სისტემა უნდა აქტიურდებოდეს 907.5 ქვეთავის შესაბამისად.

გამონაკლისი:

1. სამყოფ სივრცეებში კვამლაღმომჩენი საჭირო არ არის, თუ შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით.

2. კვამლაღმომჩენი არ სჭირდება გარე აივნებს.

907.2.6.1.1 კვამლზე მორეაგირე მაუწყებელი. კვამლზე მორეაგირე ერთი და მრავალბლოკიანი მაუწყებელი უნდა მოეწყოს 907.2.11 ქვეთავის შესაბამისად.

907.2.6.2 ჯგუფი დწ-2. კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა უნდა დააყენონ სამედიცინო მომსახურების სახლების, ხანგრძლივი მოვლა-მზრუნველობის დაწესებულებებისა და დეტოქსიკაციის დაწესებულებების დერეფნებსა და ისეთ სივრცეებში, რომლებიც დასაშვებია გადიოდეს დერეფნებში 407.2 ქვეთავის შესაბამისად. სისტემა უნდა აქტიურდებოდეს 907.5 ქვეთავის შესაბამისად. საავადმყოფოები უნდა აღიჭურვოს 407-ე ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისი კვამლაღმომჩენებით.

გამონაკლისი:

1. დერეფნის კვამლაღმომჩენი საჭირო არ არის კვამლისგან დაცულ განყოფილებებში, რომლებიც მოიცავს საძინებელ ერთეულებს, თუ ამგვარ ერთეულებში დაყენებულია UL 268-ის შესაბამისი კვამლაღმომჩენები. ყოველ საძინებელ ერთეულთან ასეთ აღმომჩენებს დერეფნის მხრიდან უნდა ჰქონდეს ეკრანი, ასევე, ხმოვანი და ვიზუალური განგაში თითოეულ ერთეულთან მომქმედ მომვლელთათვის განკუთვნილ პუნქტში. 350

2. დერეფნის კვამლაღმომჩენი საჭირო არ არის კვამლისგან დაცულ განყოფილებებში, რომლებიც მოიცავს საძინებელ ერთეულებს, თუ ამგვარი ერთეულების კარებს ერთეულის მხრიდან აქვს ავტომატური დაკეტვის მექანიზმები, რომლებშიც ჩადგმულია კვამლაღმომჩენები, თუ ჩადგმული აღმომჩენები განგაშის ფუნქციას ასრულებს.

907.2.6.3 ჯგუფი დწ-3. დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობები უნდა აღიჭურვოს ხელით სამართავი და სახანძრო განგაშის ავტომატური სისტემით და კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემით, რომლებიც დაყენებულია

განგაშის გამააქტიურებელი პერსონალისთვის.

907.2.6.3.1 სისტემის ამოქმედება. ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემის, ავტოსაშხეფი სისტემის, სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფის ან ცეცხლაღმომჩენის გააქტიურებისას უნდა გაისმას სახანძრო სიგნალი, რომელიც ავტომატურად აწვდის შეტყობინებას პერსონალს.

907.2.6.3.2 სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფების განთავსება 907.4.2 ქვეთავში განსაზღვრულ ადგილებში საჭირო არ არის, თუ სახანძრო განგაშის კოლოფები განთავსებულია სამორიგეო პუნქტებში, რომლის პერსონალიც უშუალოდ აკონტროლებს ფართობებს, სადაც სახანძრო განგაშის კოლოფები არ არის.

907.2.6.3.2.1 სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები საპატიმროების ფართობებზე. ისეთ ფართობებზე, სადაც დაპატიმრებული პირები იმყოფებიან, დასაშვებია, სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები განთავსდეს ჩაკეტილ სივრცეებში, თუ იქ იმყოფება მომსახურე პერსონალი, რომელსაც შეუძლია გააღოს საკეტები სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფებთან მისადგომად.

907.2.6.3.3 კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა. კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა უნდა დააყენონ მთელ საცხოვრებელ ფართობებზე, მათ შორის, საძინებელ ერთეულებსა და მომიჯნავე დასასვენებელ ოთახებში, ჯგუფური აქტივობის სივრცეებსა და სხვა საერთო სივრცეებში, რომლებიც, ჩვეულებრივ, ხელმისაწვდომია მცხოვრებთათვის.

გამონაკლისი:

1. დაზიანების ან გაფუჭების თავიდან ასაცილებლად დასაშვებია, სხვა კვამლაღმომჩენი მოწყობილობების განთავსება, რომლებიც უზრუნველყოფს მსგავს დაცვას (და არა მხოლოდ), რაც მოიცავს აღმომჩენების ჩაყენებას საკნებიდან ან დამცავი გისოსების უკანა ნაწილიდან გამომავალ გამწოვ არხებში;

2. საძინებელი ერთეულები მე-2 და მე-3 მდგომარეობის დაკავებულობებში, რომლებიც აღწერილია 308-ე ქვეთავში;

3. კვამლაღმომჩენები საძინებელ ერთეულებში საჭირო არ არის, თუ 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით აღჭურვილ კვამლისგან დაცულ განყოფილებებში დამკავებელთა რაოდენობა ოთხი ან ოთხზე ნაკლებია.

907.2.7 ჯგუფი სვ. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას, უნდა დააყენონ **სვ** ჯგუფის დაკავებულობებში, რომელშიც არსებობს ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთი პირობა:

1. **სვ** ჯგუფის ყველა იატაკის საერთო დაკავებულობის დატვირთვა შეადგენს 500 კაცს ან მეტს;

2. **სვ** ჯგუფის დაკავებულობის დატვირთვა შეადგენს 100 კაცზე მეტს შენობიდან გამოსასვლელის ყველაზე დაბალი დონის ზემოთ ან ქვემოთ;

გამონაკლისი:

1. ხელით სამართავი სახანძრო სისტემა აუცილებელი არ არის 402-ე ქვეთავის შესაბამისი გადახურული მოლის შენობებში;

2. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები საჭირო არ არის, თუ შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და დამკავებელთა შეტყობინების მოწყობილობები აქტიურდება შეტყობინების მთელ ზონაში საშხეფებში წყლის ჭავლის გაშვებისთანავე.

907.2.7.1 დამკავებელთა შეტყობინება. შენობის დაკავებულობის განმავლობაში სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფის ან წყლის ჭავლის გამშვების სიგნალი შეიძლება არ ააქტიურებდეს განგაშის შეტყობინების მოწყობილობას, თუ განგაშის სიგნალი აქტიურდება სამორიგეო პუნქტიდან, საიდანაც საევაკუაციო მითითებები ვრცელდება 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემის საშუალებით.

907.2.8 ჯგუფი სც-1. სახანძრო განგაშის სისტემები უნდა დააყენონ **სც**-1 ჯგუფის დაკავებულობებში 907.2.8.1 –

907.2.8.3 ქვეთავის მიხედვით.

907.2.8.1 სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა დააყენონ **სც**-1 ჯგუფის დაკავებულობებში.

გამონაკლისი:

1. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა საჭირო არაა შენობებში, რომელთა სიმაღლე არ აღემატება ორ სართულს. შენობაში ყველა ინდივიდუალური საძინებელი ერთეული და მომიჯნავე სხვენები და დაბალი სივრცეები ერთმანეთისაგან და საზოგადოებრივი ან საერთო მოხმარების ფართობებისგან გამიჯნულია, სულ მცირე, 1-საათიანი ცეცხლმედეგი ტიხრებით და თითოეული ინდივიდუალური საძინებელი ერთეულის გასასვლელი პირდაპირ საზოგადოებრივ გზაზე, ამ გზაზე გასასვლელ ეზოში ან ეზოში გადის.

2. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფების დაყენება მთელ შენობაში საჭირო არ არის, თუ დაცულია შემდეგი პირობები:

2.1. შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით;

2.2. შეტყობინების მოწყობილობები აქტიურდება საშხეფის წყლის ჭავლით;

2.3. შესაბამის ადგილას დაყენებულია ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის, სულ მცირე, ერთი კოლოფი.

907.2.8.2 კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა. კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა დააყენონ ყველა შიგა დერეფანში, რომლებიც ემსახურება საძინებელ ერთეულებს.

გამონაკლისი: კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა საჭირო არ არის შენობებში, რომელთაც არ აქვს საძინებელი ერთეულების დამხმარე დერეფნები და სადაც ყველა საძინებელ ერთეულს აქვს კარი, რომელიც გადის უშუალოდ გარეთ გასასვლელთან მისადგომში, რომელიც, თავის მხრივ, პირდაპირ გასასვლელისკენაა მიმართული.

907.2.8.3 კვამლზე მორეგირე მაუწყებელი. კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთ- და მრავალბლოკიანი მოწყობილობები 907.2.11 ქვეთავის შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

907.2.9 ჯგუფი სც-2. სახანძრო განგაშის სისტემა და კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობები უნდა დააყენონ **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში 907.2.9.1 – 907.2.9.3 ქვეთავების მოთხოვნის შესაბამისად.

907.2.9.1 სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა დააყენონ **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც:

1. ნებისმიერი საცხოვრებელი თუ საძინებელი ერთეული მდებარეობს სამი ან მეტი სართულით მაღლა ყველაზე დაბალ დონეზე მდებარე შენობის გამოსასვლელიდან;

2. ნებისმიერი საცხოვრებელი თუ საძინებელი ერთეული მდებარეობს ერთი სართულით ქვემოთ ყველაზე მაღალ დონეზე მდებარე შენობიდან გამოსასვლელიდან, რომელიც ემსახურება საცხოვრებელ ან საძინებელ ერთეულებს;

3. შენობა მოიცავს 16-ზე მეტ საცხოვრებელ ან საძინებელ ერთეულს.

გამონაკლისი:

1. სახანძრო განგაშის სისტემა საჭირო არაა შენობებში, რომელთა სიმაღლე არ აღემატება ორ სართულს, თუ საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულები, ასევე, მომიჯნავე სხვენები და დაბალი სივრცეები ერთმანეთისაგან და საზოგადოებრივი ან საერთო მოხმარების ფართობებისგან გამიჯნულია, სულ მცირე, 1-საათიანი ცეცხლმედეგი ტიხრებით და თითოეული ინდივიდუალური საძინებელი ერთეულის გასასვლელი პირდაპირ საზოგადოებრივ გზაზე, ამ გზაზე გამავალ ეზოში ან

ეზოში გადის;

2. მთელ შენობაში სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფების დაყენება საჭირო არაა, თუ შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და დამკავებელთა შეტყობინების მოწყობილობები ავტომატურად აქტიურდება საშხეფებში წყლის ჭავლის გაშვებისთანავე;

3. სახანძრო განგაშის სისტემა საჭირო არაა შენობებში, რომელთაც არ აქვს საცხოვრებელი ერთეულების დამხმარე დერეფნები და რომლებიც დაცულია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, თუ საცხოვრებელი ერთეულების კარები პირდაპირ შენობიდან გამოსასვლელის მისადგომში გადის, რომელიც პირდაპირ გასასვლელისკენაა მიმართული ან ემსახურება 1026.6 ქვეთავის მე-4 გამონაკლისის შესაბამისად დაგეგმარებული ღია დერეფნები.

907.2.9.2 კვამლზე მორეგირე მაუწყებელი. კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთ- და მრავალბლოკიანი მოწყობილობები უნდა განთავსდეს 907.2.11 ქვეთავის შესაბამისად.

907.2.9.3 სც-2 ჯგუფის კოლეჯისა და უნივერსტეტის შენობები. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა დააყენონ **სც**-2 ჯგუფის კოლეჯისა და უნივერსტეტის შენობების ქვემოთ ჩამოთვლილ ადგილებში:

1. საერთო სივრცეებში საცხოვრებელი ერთეულებისა და საძინებელი ერთეულების გარეთ;

2. სამრეცხაო, მექანიკური აღჭურვილობისა და სასაწყობო ოთახებში;

3. საძინებელი და საცხოვრებელი ერთეულების მომსახურე ყველა შიგა დერეფანში.

სც-2 ჯგუფის კოლეჯისა და უნივერსტეტის შენობების საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულებში საჭირო კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობები ერთმანეთს უნდა უკავშირდებოდეს NFPA 72-ის შესაბამისად მოწყობილი სახანძრო განგაშის სისტემით.

გამონაკლისი: კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა საჭირო არ არის შენობებში, რომელთაც არ აქვს საძინებელი ან საცხოვრებელი ერთეულების მომსახურე შიგა დერეფნები და რომლებშიც თითოეულ საძინებელ ან საცხოვრებელ ერთეულს ემსახურება გასასვლელი საშუალება, რომლის კარი პირდაპირ გარეთ გასასვლელთან მისადგომში გადის ან გასასვლელი საშუალება, რომლის კარი პირდაპირ გასასვლელში გადის.

907.2.10 ჯგუფი სც-4. სც-4 ჯგუფის დაკავებულობებში სახანძრო განგაშის სისტემები და კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობები უნდა დააყენონ 907.2.10.1 – 907.2.10.3 ქვეთავების მოთხოვნის შესაბამისად.

907.2.10.1 ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის სისტემა. ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა დააყენონ **სც**-4 ჯგუფის დაკავებულობებში.

გამონაკლისი:

1. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა საჭირო არაა შენობებში, რომელთა სიმაღლე არ აღემატება ორ სართულს. შენობაში ყველა ინდივიდუალური საძინებელი ერთეული და მომიჯნავე სხვენები და დაბალი სივრცეები ერთმანეთისაგან და საზოგადოებრივი ან საერთო მოხმარების ფართობებისგან გამიჯნულია, სულ მცირე, 1-საათიანი ცეცხლმედეგი ტიხრებით და თითოეული ინდივიდუალური საძინებელი ერთეულის გასასვლელი პირდაპირ საზოგადოებრივ გზაზე, ამ გზაზე გასასვლელ ეზოში ან ეზოში გადის.

2. ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის კოლოფების განთავსება მთელ შენობაში საჭირო არ არის, თუ დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობები:

2.1. შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით;

2.2. შეტყობინების მოწყობილობები აქტიურდება საშხეფების წყლის ჭავლით;

2.3. შესაბამის ადგილას განთავსებულია სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი, სულ მცირე, ერთი კოლოფი.

3. ხელით სამართავი სახანძრო განგაშის კოლოფები მაცხოვრებელთა ან პაციენტთა საძინებელ ფართობებზე საჭირო არ არის გასასვლელებთან, თუ მდებარეობს ყველა საექთნო პუნქტში ან სხვა სამორიგეო ადგილებში, თუ ისინი შესამჩნევ და მისადგომ ადგილზეა და მათკენ სავალი მანძილი 907.4.2.1 ქვეთავში განსაზღვრულს არ აღემატება.

907.2.10.2 კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა. კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას 907.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა მოეწყოს დერეფნებში, დერეფნებისკენ გახსნილ მოსაცდელ ფართობებზე და სამყოფ სივრცეებში, მაგრამ არა საძინებელ ერთეულებსა და სამზარეულოებში.

გამონაკლისი:

1. კვამლაღმომჩენი საცხოვრებელ სივრცეებში აუცილებელი არ არის, თუ შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით;

2. კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა აუცილებელი არ არის შენობებში, რომელთაც არ აქვს საძინებელი ერთეულების მომსახურე შიგა დერეფნები და რომლებშიც თითოეული საძინებელი ერთეულის გასასვლელი საშუალებების ღიობის კარი პირდაპირ გასასვლელში ან გასასვლელისკენ მიმართულ გარეთ გასასვლელთან მისადგომში გადის.

907.2.10.3 კვამლზე მორეგირე მაუწყებელი. კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთ- და მრავალბლოკიანი მოწყობილობები 907.2.11 ქვეთავის შესაბამისად უნდა განთავსდეს.

907.2.11 კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთი და მრავალბლოკიანი მოწყობილობები. UL 217-ის შესაბამისი კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთი და მრავალბლოკიანი მოწყობილობები უნდა დააყენონ 907.2.11.1 – 907.2.11.4 ქვეთავებისა და NFPA 72-ის შესაბამისად.

907.2.11.1 ჯგუფი სც-1. სც-1 ჯგუფში კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთ- და მრავალბლოკიანი მოწყობილობები ქვემოთ ჩამოთვლილ ადგილებში უნდა განთავსდეს:

1. საძინებელ ფართობებზე;

2. გასასვლელი საშუალებების სისტემაში შემავალ გზაზე მდებარე ყველა ოთახში, საძინებელი ფართობიდან საძინებელი ერთეულისკენ მიმავალ კარამდე;

3. საძინებელი ერთეულის თითოეულ სართულზე მიწის დონის ქვედა სართულიანად. დაყოფილდონეებიან საცხოვრებლებში ან საცხოვრებელ ერთეულებში, რომელთაც არ აქვს მომიჯნავე დონეებში გასასვლელი კარი, ზედა დონეზე განთავსებული კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობა საკმარისია მის ქვემოთ მდებარე დონისთვისაც, თუ ქვედა დონე უფრო პატარაა, ვიდრე ზედა დონის ქვეშ მდებარე ერთი მთლიანი სართული.

907.2.11.2 ჯგუფები სც-2, სც-3, სც-4 და დწ-1. კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთ- და მრავალბლოკიანი მოწყობილობები დაკავებულობის დატვირთვის მიუხედავად უნდა განთავსდეს **სც**-2, **სც**-3, **სც**-4 და **დწ**-1 ჯგუფებში ქვემოთ მითითებულ ადგილებში:

1. თითოეული ცალკეული საძინებელი ფართობის ჭერზე ან კედლის გარეთა მხარეს საძინებელ ოთახებთან ახლოს;

2. ნებისმიერ ოთახში, რომელიც საძინებლადაა გამოყენებული;

გამონაკლისი: კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთი და მრავალბლოკიანი მოწყობილობები **დწ**-1 ჯგუფის დაკავებულობებში აუცილებელი არ არის, თუ საძინებელი ოთახების კვამლაღმომჩენები კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემის ნაწილია.

3. საცხოვრებელი ერთეულის ყველა სართულზე, მიწის დონის ქვედა სართულიანად, მაგრამ არა დაბალ სივრცეებსა და არასაცხოვრებელ სხვენებში. დაყოფილდონეებიან საცხოვრებლებში ან საცხოვრებელ ერთეულებში, რომელთაც არ აქვს მომიჯნავე დონეებში გასასვლელი კარი, ზედა დონეზე დაყენებული კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობა საკმარისია მის ქვემოთ მდებარე დონისთვისაც, თუ ქვედა დონე უფრო პატარაა, ვიდრე ზედა დონის ქვეშ მდებარე ერთი მთლიანი სართული.

907.2.11.3 ურთიერთკავშირი. თუ **სც** ან **დწ**-1 ჯგუფის დაკავებულობებში ცალკეული საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულის საზღვრებში საჭიროა კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთზე მეტი მოწყობილობის დაყენება, ისინი ერთმანეთთან ისე უნდა იყოს დაკავშირებული, რომ ერთი მოწყობილობის გააქტიურება ერთეულის საზღვრებში დაყენებული ყველა განგაშის მოწყობილობას ააქტიურებდეს. კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობების ფიზიკურად დაკავშირება საჭირო არ არის, თუ დაყენებულია უკაბელო განგაშის მოწყობილობები და ერთი მოწყობილობის გააქტიურებისას განგაშის სიგნალს გამოსცემს ყველა მოწყობილობა. სიგნალის ხმა უნდა აღემატებოდეს ფონური ხმაურის დონეებს, რომ გარკვევით ისმოდეს ყველა საძინებელ ოთახში მაშინაც კი, როდესაც კარები დახურულია.

907.2.11.4 კვების წყარო. ახალ მშენებლობაში კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის აუცილებელი მოწყობილობები პირველად ელექტროენერგიას უნდა იღებდეს შენობის ელექტროგაყვანილობიდან, რომელიც კომერციული წყაროდან მარაგდება და აღჭურვილი უნდა იყოს სათადარიგო ბატარეებით. ინტეგრალურსტრობებიანი და სათადარიგოელემენტებიანი კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობები საავარიო ელექტროსისტემას უნდა მიუერთდეს. კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობები უნდა გამოსცემდეს სიგნალს, როცა ელემენტები იცლება. ელექტროგაყვანილობა უნდა იყოს მუდმივი და არ უნდა ჰქონდეს ამომრთველები, დენის მოვარდნისაგან დამცავი ამომრთველების გარდა.

გამონაკლისი: კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობებს არ სჭირდება სათადარიგო ელემენტები, თუ ისინი მიერთებულია საავარიო ელექტროსისტემასთან.

907.2.12 სპეციალური გასართობი შენობები. კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა სპეციალურ გასართობ შენობებში 907.2.12.2 – 907.2.12.3 ქვეთავების შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

907.2.12.1 განგაში. ნებისმიერი ცალკეული კვამლაღმომჩენის, ავტოსაშხეფი სისტემის ან რომელიმე სხვა ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი მოწყობილობის გააქტიურებისას დაუყონებლივ უნდა გააქტიურდეს ხმოვანი და მხედველობითი განგაში შენობის იმ ადგილას, სადაც მუდმივად იმყოფება მორიგე პერსონალი, რომლისგანაც შეიძლება დაიწყოს საგანგებო ვითარებაზე რეაგირება, მათ შორის, 907.2.12.2 ქვეთავში მოთხოვნილი მოწყობილობების ხელით გააქტიურება.

907.2.12.2 სისტემის რეაგირება. კვამლის ორი ან მეტი აღმომჩენის, კვამლის ერთი აღმომჩენის (რომელსაც აქვს განგაშის შემოწმების ფუნქცია), ავტოსაშხეფი სისტემის ან ცეცხლის სხვა აღმომჩენი მოწყობილობის გააქტიურებას ავტომატურად უნდა მოჰყვეს:

1. გასასვლელების განათება, არანაკლებ, 11-ლუქსიანი ნათურით სავალი ზედაპირის დონეზე;

2. შეუთავსებელი ან დამაბნეველი ნებისმიერი ბგერის და მხედველობითი გასართობის შეწყვეტა;

3. გასასვლელისკენ მისათითებელი ნიშნის გააქტიურება, რომელიც ინთება საგანგებო ვითარების დროს;

4. წინასწარჩაწერილი შეტყობინების გააქტიურება, რომელიც ისმის მთელ სპეციალურ გასართობ შენობაში და რომელიც შენობაში მყოფთ მიუთითებს, როგორ გადაადგილდნენ უახლოესი გასასვლელისკენ. წინასწარჩაწერილ შეტყობინებასთან ერთად გამოყენებული განგაშის სიგნალები უნდა გამოსცემდეს ბგერას, რომელიც გამოირჩევა შენობის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების დროს გამოყენებული სხვა ბგერებისგან.

907.2.12.3 საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა. საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა, რომელიც დასაშვებია ასევე გამოყენებულ იქნას, როგორც საზოგადოებისათვის მიმართვის სისტემა, უნდა დააყენონ 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად და მისი ხმა უნდა ისმოდეს სპეციალურ გასართობ მთელ შენობაში.

907.2.13 მაღლივი შენობები. მაღლივ შენობებში კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა უზრუნველყოფილი უნდა იყოს 907.2.13.1 ქვეთავის შესაბამისად, სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან კავშირის სისტემა – 907.2.13.2 ქვეთავის შესაბამისად და საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა – 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად.

გამონაკლისი:

1. 907.2.22 და 412-ე ქვეთავების შესაბამისი აეროპორტის საჰაერო გადაადგილების მაკონტროლებელი კოშკები;

2. 406.5 ქვეთავის შესაბამისი ღია ავტოსადგომი გარაჟები;

3. შენობები, რომლებიც მოიცავს **თვ**-5 ჯგუფის დაკავებულობებს, 303.1 ქვეთავის შესაბამისად;

4. 503.1.1 ქვეთავის შესაბამისი მცირე საფრთხის შემცველი სპეციფიკური დანიშნულების დაკავებულობები;

5. შენობები, რომელთა დაკავებულობები 415-ე ქვეთავის მიხედვით მიეკუთვნება **დსშ**-1, **დსშ**-2 ან **დსშ**-3 ჯგუფებს;

6. **დწ**-1 და **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, განგაშის სიგნალი უნდა გადაეცეს პერსონალის სამორიგეო პუნქტში, ხოლო დამკავებელთათვის განკუთვნილი შეტყობინებები უნდა გადაიცემოდეს საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემის საშუალებით.

907.2.13.1 კვამლის ავტომატური აღმომჩენი. მაღლივ შენობებში კვამლის ავტომატური აღმომჩენი უნდა დააყენონ 907.2.13.1.1. და 907.2.13.1.2 ქვეთავების შესაბამისად.

907.2.13.1.1 ფართობზე კვამლაღმომჩენი. ფართობზე კვამლაღმომჩენები უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს. კვამლაღმომჩენები უნდა მიუერთდეს ავტომატურ სახანძრო განგაშის სისტემას. ამ ქვეთავის მიხედვით აუცილებელი ნებისმიერი აღმომჩენის გააქტიურებამ უნდა გააქტიუროს საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად. 907.2.1 – 907.2.10 ქვეთავებში მოთხოვნილ კვამლაღმომჩენებთან ერთად, კვამლაღმომჩენები უნდა განთავსდეს ქვემოთ ჩამოთვლილ ადგილებში:

1. თითოეული ელექტრომექანიკური მოწყობილობის, ტრანსფორმატორის, სატელეფონო აპარატურის ან მსგავსი მოწყობილობისათვის გაკუთვნილ ოთახში, სადაც არ არის საშხეფი;

2. ლიფტის მოწყობილობის თითოეულ ოთახსა და ლიფტის ფოიეში.

907.2.13.1.2 არხის კვამლაღმომჩენი. არხის კვამლაღმომჩენები, რომლებიც აკმაყოფილებს 907.3.1 ქვეთავის მოთხოვნებს, უნდა განთავსდეს შემდეგ ადგილებში:

1. ჰაერის კონდიცირების თითოეული სისტემის რეცირკულაციური ჰაერის და ჰაერგამწოვ მთავარ არხში, რომელშიც ჰაერის მოძრაობის სიჩქარე 0,94 $მ^3$/წმ-ს აღემატება. ასეთი აღმომჩენები უნდა მოთავსდეს ბოლო არხის შესასვლელში ქვედა მიმართულებით ისე, რომ შესაძლებელი იყოს მათთან მიდგომა მომსახურების მიზნით;

2. ყველა მისაერთებელთან, რომლებიც ერთმანეთთან აერთებს რეცირკულაციური ჰაერის არხს ან ჰაერის კონდიცირების სისტემის არხსა და შვეულ არხს ან დგარს, რომელიც ორ ან მეტ სართულს ემსახურება. **სც**-1 და **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში კვამლაღმომჩენის გამოყენება დასაშვებია რეცირკულაციური ჰაერის ყველა დგარში, რომლებშიც ჰაერი მოძრაობს, არაუმეტეს, 2,4 $მ^3$/წმ სიჩქარით და ემსახურება, არაუმეტეს, 10 ჰაერშემშვებ ღიობს.

907.2.13.2 სახანძრო განყოფილებასთან კავშირის სისტემა. სადაც რადიო სისტემის ნაცვლად დაშვებულია სადენიანი კავშირის სისტემა, სახანძრო განყოფილების სადენიანი კავშირის სისტემა NFPA 72-ის შესაბამისად უნდა დაგეგმარდეს და დააყენონ. ასეთი სისტემით 911-ე ქვეთავის შესაბამისი სახანძრო მართვის ცენტრი უნდა უკავშირდებოდეს ლიფტებს, ლიფტების ფოიეებს, საავარიო და სათადარიგო ელექტრომომარაგების აპარატურისათვის განკუთვნილ ოთახებს, სახანძრო ტუმბოების ოთახებს, თავშესაფრის ფართობებსა და შემოზღუდული გასასვლელის გზა-კიბეებს. სახანძრო განყოფილებასთან კავშირის მოწყობილობა უნდა განთავსდეს ყოველი იატაკის დონეზე შემოზღუდული გასასვლელის გზა-კიბის საზღვრებში.

907.2.14 ორზე მეტი სართულის დამაკავშირებელი ატრიუმები. სახანძრო განგაშის სისტემა უნდა დააყენონ დაკავებულობებში, სადაც მდებარეობს კვამლაღმომჩენებით აღჭურვილი ორზე მეტი სართულის დამაკავშირებელი ატრიუმები. სისტემა უნდა აქტიურდებოდეს 907.5 ქვეთავის შესაბამისად. ასეთი დაკავებულობები **თვ**, **სგ** ან **სვ** ჯგუფებში უნდა აღიჭურვოს საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემით, რომელიც აკმაყოფილებს 907.5.2.2 ქვეთავის მოთხოვნებს.

907.2.15 თაროებზე დაწყობილი მასალების სათავსი. თაროებზე დაწყობილი მასალების შესანახად განკუთვნილ ზონებში უნდა დააყენონ ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა.

907.2.16 აეროზოლების სათავსები. აეროზოლების შესანახად განკუთვნილი ოთახები და საერთო დანიშნულების საწყობები, სადაც აეროზოლები ინახება, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემით.

907.2.17 ხის, ხის სტრუქტურული პანელებისა და საფარის მწარმოებელი ქარხნები. ხის მორების, ხის სტრუქტურული პანელებისა და საფარის მწარმოებელ ქარხნებში დაყენებული უნდა იყოს სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა.

907.2.18 კვამლის საკონტროლო სისტემის მქონე მიწისქვეშა შენობები. თუ მიწისქვეშა შენობაში კვამლის საკონტროლო სისტემა *წესების* შესაბამისადაა დაყენებული, ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენები 907.2.18.1 ქვეთავის მიხედვით უნდა დააყენონ.

907.2.18.1 კვამლაღმომჩენები. სულ მცირე, ერთი კვამლაღმომჩენი, რომელიც ნუსხის მიხედვით ამ მიზნით გამოიყენება, უნდა განთავსდეს ქვემოთ ჩამოთვლილ ადგილებში:

1. მექანიკური აპარატურის, ელექტრომოწყობილობების, ტრანსფორმატორების, სატელეფონო აპარატურის, ლიფტის მექანიზმების ან მსგავსი დანიშნულების ოთახებში;

2. ლიფტების ფოიეებში;

3. ერთზე მეტი სართულის მომსახურე ჰაერის კონდიცირების თითოეული სისტემის რეცირკულაციური ჰაერის და ჰაერგამწოვ მთავარ არხებში, მომსახურებისათვის მისადგომ ადგილას, ბოლო არხის შემწოვ ხვრელში ქვედა მიმართულებით;

4. ორი ან მეტი იატაკისათვის განკუთვნილი შვეული არხის ან დგარის რეცირკულაციური ჰაერის არხებთან და გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონდიცირების სისტემების არხებთან მისაერთებლებთან, (გამონაკლისია **სც** ჯგუფის დაკავებულობები), ნუსხაში შეტანილი კვამლაღმომჩენის გამოყენება შეიძლება რეცირკულაციური ჰაერის ყველა დგარში, რომლებშიც ჰაერი, არაუმეტეს, 2,4 $მ^3$/წმ სიჩქარით მოძრაობს და, არაუმეტეს, 10 ჰაერშემშვებ ღიობს ემსახურება.

907.2.18.2 აუცილებელი განგაში. კვამლის საკონტროლო სისტემის გააქტიურებისას უნდა გააქტიურდეს ხმოვანი განგაში სამორიგეო ადგილას.

907.2.19 ღრმა მიწისქვეშა შენობები. თუ ნაგებობის ყველაზე დაბალი დონე 18 მ-ზე უფრო დაბლაა, ვიდრე შენობიდან გამოსასვლელის ყველაზე დაბალი დონის მოპირკეთებული იატაკი, ნაგებობა მთლიანად უნდა აღიჭურვოს სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემით, მათ შორის, 907.5.2.2 ქვეთავის მიხედვით დაყენებული საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემით.

907.2.20 გადახურული და ღია მოლის შენობები. თუ გადახურული მოლის შენობის ან ღია მოლის შენობის საზღვრის პერიმეტრში მოქცეული იატაკის საერთო ფართობი აღემატება 4700 $მ^2$-ს, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა. მოლის მომსახურე საგანგებო ხმოვან/განგაშის საკომუნიკაციო სისტემას, სავალდებულოს თუ არასავალდებულოს, უნდა ჰქონდეს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მისადგომი. სისტემა უნდა დააყენონ 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად.

907.2.21 თვითმფრინავის ანგარები საცხოვრებელთან. მე-2 თავში აღწერილ საცხოვრებელთან მდებარე თვითმფრინავის ანგარებში უნდა დააყენონ კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის, სულ მცირე, ერთი მოწყობილობა, რომელიც დაუკავშირდება საცხოვრებელში დაყენებულ კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობას ან ხმოვანი განგაშის სხვა მოწყობილობას, რომლის ხმოვანი სიგნალი საცხოვრებლის ყველა საძინებელ ფართობზე ისმის.

907.2.22 აეროპორტის საჰაერო გადადგილების საკონტროლო კოშკები. ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა, რომელიც ააქტიურებს დამკავებელთა შეტყობინების სისტემას, უნდა დააყენონ აეროპორტის საჰაერო გადადგილების აეროპორტის კოშკებში ყველა გამოყენებულ და მოწყობილობებისთვის განკუთვნილ სივრცეში.

გამონაკლისი: ხმოვანი დანადგარები არ უნდა დააყენონ საკონტროლო კოშკის კარადის საზღვებში.

907.2.23 ელემენტებისთვის განკუთვნილი ოთახები. კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემა უნდა დააყენონ ისეთ ადგილებში, სადაც მდებარეობს სტაციონარული საწყობის ელემენტების სისტემები, რომლებშიც სითხის მოცულობა 190 ლ-ს აღემატება.

907.3 სახანძრო უსაფრთხოების ფუნქციები. სახანძრო უსაფრთხოების ფუნქციების შესასრულებლად განკუთვნილი ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენები დაკავშირებული უნდა იყოს შენობის სახანძრო განგაშის საკონტროლო პანელთან, თუ 907.2 ქვეთავი ითვალისწინებს სახანძრო განგაშის სისტემის აუცილებლობას. გააქტიურების შემდეგ აღმომჩენებმა უნდა შეასრულონ თავიანთი ფუნქცია და უნდა გააააქტიურონ განგაშის შეტყობინების მოწყობილობები ან ვიზუალური და ხმოვანი სიგნალები სამორიგეო პუნქტში. შენობებში, სადაც სახანძრო განგაშის სისტემა არ არის

აუცილებელი, ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენის ელექტრომომარაგება უნდა განხორციელდეს ჩვეულებრივი ელექტროსადენებით და გააქტიურებისას მან უნდა შეასრულოს დაკისრებული ფუნქცია. აღმომჩენები უნდა განლაგდეს NFPA 72-ის შესაბამისად.

907.3.1 არხის კვამლაღმომჩენები. არხებში დაყენებული კვამლაღმომჩენები უნდა შემოწმდეს არხში ჰაერის სიჩქარეზე, ტემპერატურასა და ტენიანობაზე. თუ სახანძრო განგაშის სისტემა მოთხოვნილია 907.2 ქვეთავით, არხის კვამლაღმომჩენები უნდა უკავშირდებოდეს შენობის სახანძრო განგაშის საკონტროლო ერთეულს. არხის კვამლაღმომჩენის გააქტიურებისას ხმოვანი და მხედველობითი საკონტროლო სიგნალი უნდა გადაეცეს სამორიგეო ადგილს და შეასრულოს განსაზღვრული სახანძრო უსაფრთხოების ფუნქცია *წესების* შესაბამისად. არხის კვამლაღმომჩენები არ უნდა გამოიყენებოდეს ღია სივრცისათვის საჭირო აღმომჩენების ნაცვლად.

გამონაკლისი:

1. საკონტროლო სიგნალის გადაცემა სამორიგეო ადგილას საჭირო არ არის, თუ არხის კვამლაღმომჩენები ააქტიურებს შენობის განგაშის შეტყობინების მოწყობილობებს;

2. დაკავებულობებში, სადაც საჭირო არ არის სახანძრო განგაშის სისტემა, კვამლაღმომჩენის გააქტიურებას უნდა მოჰყვეს ხმოვანი და მხედველობითი სიგნალი შესაბამის ადგილას. კვამლაღმომჩენის მწყობრიდან გამოსვლისას უნდა გააქტიურდეს ხმოვანი და მხედველობითი სიგნალი შესაბამის ადგილას და უნდა დადგინდეს არხის კვამლაღმომჩენის მწყობრიდან გამოსვლის მიზეზი.

907.3.2 გასვლის გასაძნელებელი საკეტები. თუ გასასვლელი საშუალებების კარებზე დაყენებულია 1008.1.9.7 ქვეთავის შესაბამისი გასვლის გასაძნელებელი საკეტები, კვამლის ან სითბოს ავტომატური აღმომჩენი სისტემა უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის შესაბამისად.

907.3.3 ლიფტების მუშაობა საგანგებო ვითარების დროს. საგანგებო ვითარების დროს ლიფტმა რომ იმუშაოს, უნდა განთავსდეს ASME A17.1 და NFPA 72-ის შესაბამისი ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენები.

907.3.4 ელექტროგაყვანილობა. ზემოხსენებული სახანძრო უსაფრთხოების ფუნქციის შესრულებისთვის განთავსებული დამხმარე მექანიზმებისა და მოწყობილობების ელექტროგაყვანილობის მთლიანობა NFPA 72-ის შესაბამისად უნდა გაკონტროლდეს.

907.4 გამააქტიურებელი მექანიზმები. თუ ხელით ან ავტომატურად სამართავი განგაში უნდა აქტიურდებოდეს, როგორც სახანძრო განგაშის სისტემის ნაწილი, გამააქტიურებელი მექანიზმები 907.4.1 – 907.4.3.1 ქვეთავების შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

907.4.1 სახანძრო განგაშის საკონტროლო ერთეულის დაცვა. ფართობებზე, რომლებიც მუდმივად არ არის დაკავებული, ერთი კვამლაღმომჩენი უნდა განთავსდეს სახანძრო განგაშის თითოეულ საკონტროლო ერთეულთან, შეტყობინების დანადგარის წრედის დამაგრძელებელთან და საზედამხედველო სადგურის გადამცემ მოწყობილობასთან.

გამონაკლისი: თუ გარემომცველი პირობების გამო აკრძალულია კვამლაღმომჩენის არსებობა, დასაშვები უნდა იყოს სითბოს აღმომჩენის განთავსება.

907.4.2 სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები. თუ სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი სისტემა *წესების* სხვა ქვეთავის მოთხოვნითაა დაყენებული, იგი უნდა აქტიურდებოდეს 907.4.2.1 – 907.4.2.6 ქვეთავების შესაბამისად განთავსებული სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფებით.

907.4.2.1 მდებარეობა. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები არ უნდა განთავსდეს თითოეული გასასვლელიდან 1,5 მ-ზე მეტი დაშორებით. ისინი ისე უნდა განთავსდეს, რომ უახლოეს კოლოფთან მისასვლელი მანძილი 60 მ-ს არ აღემატებოდეს.

907.4.2.2 სიმაღლე. შვეულად გაზომვისას, იატაკის დონიდან სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფების გასააქტიურებელ სახელურამდე ან ბერკეტამდე, არანაკლებ, 1,0 მ და, არაუმეტეს, 1,4 მ უნდა იყოს.

907.4.2.3 ფერი. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები უნდა იყოს წითელი ფერისა.

907.4.2.4 ნიშნები. თუ სახანძრო განგაშის სისტემებს აკონტროლებს სამეთვალყურეო სადგური, სახანძრო განგაშის ხელით სამართავ თითოეულ კოლოფთან უნდა იყოს მუდმივი ნიშანი წარწერით: სიგნალის ჩართვისას სახანძრო-სამაშველო დანაყოფს დაუკავშირდით.

გამონაკლისი: მწარმოებელს განთავსებული აქვს ეს ინფორმაცია სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი

კოლოფზე.

907.4.2.5 დამცავი საფარები. მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანო უფლებამოსილია, მოითხოვოს ნუსხაში შეტანილი სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფის დამცავი საფარით შემოსვა, რომ თავიდან აიცილონ ცრუ განგაში ან კოლოფის ფიზიკური დაზიანება. დამცავი საფარი უნდა იყოს გამჭვირვალე ან წითელი ფერის გამჭვირვალე ზედაპირით, რომ შესაძლებელი იყოს სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფის დანახვა. ყველა საფარს უნდა მოყვებოდეს გამოყენების მითითებები. დამცავი საფარები 1003.3.3 ქვეთავში განსაზღვრულზე მეტად არ უნდა გამოეშვიროს.

907.4.2.6 ადვილად მისადგომი და დასანახი. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები ყოველთვის ხელმისაწვდომი და ადვილად დასანახი უნდა იყოს.

907.4.3 კვამლის ავტომატური აღმოჩენა. კვამლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემის აუცილებლობისას, იგი უნდა იყენებდეს კვამლაღმომჩენებს, თუ გარემომცველი პირობების გამო არ იკრძალება მათი დაყენება. სივრცეებში, სადაც გარემომცველი პირობების გამო შეუძლებელია კვამლაღმომჩენების დაყენება, დასაშვებია არსებობდეს სითბოს ავტომატური აღმომჩენი.

907.4.3.1 ავტოსაშხეფი სისტემა. 907.3 ქვეთავში განსაზღვრული სპეციფიკური სახანძრო უსაფრთხოების ფუნქციისგან განსხვავებული პირობებისთვის ფართობებზე, სადაც გარემომცველი პირობების გამო აკრძალულია კვამლაღმომჩენების დაყენება, სახანძრო განგაშის სისტემასთან მიერთებული 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემა სითბოს ნებადართული ავტომატური აღმომჩენი უნდა იყოს.

907.5 დამკავებელთა შეტყობინების სისტემები. სახანძრო განგაშის სისტემის გააქტიურებისას შეტყობინება უნდა გადაეცემოდეს სახანძრო განგაშის მაკონტროლებელ ერთეულს და გააქტიურებისთანავე ავრცელებდეს შეტყობინებას დამკავებელთათვის 907.5.1 – 907.5.2.3.4 ქვეთავების შესაბამისად. თუ სახანძრო განგაშის სისტემა აუცილებელია *წესების* სხვა ქვეთავების მოთხოვნით, ის უნდა აქტიურდებოდეს:

1. ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენებით;

2. საშხეფის წყლის ჭავლის მართვის მექანიზმებით;

3. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფებით;

4. ავტომატური ცეცხლსაქრობი სისტემებით.

გამონაკლისი: თუ 907-ე ქვეთავის მიხედვით დაშვებულია, რომ შეტყობინების სისტემების შეტყობინებები გადაიცემოდეს მუდმივ სამორიგეო ადგილებში.

907.5.1 წინასასიგნალო ფუნქცია. წინასასიგნალო ფუნქციის დაყენება დაუშვებელია სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან შეთანხმების გარეშე. თუ წინასასიგნალო ფუნქციაა დაყენებული, სიგნალი უნდა გადაიცეს მუდმივ სამორიგეო პუნქტში, საიდანაც დამკავებელთათვის განკუთვნილი შეტყობინება გავრცელდება ხანძრის ან სხვა საგანგებო ვითარების დროს.

907.5.2 განგაშის შეტყობინების მოწყობილობები. უზრუნველყოფილი უნდა იყოს განგაშის შეტყობინების მოწყობილობები და ინსტრუქციაში უნდა განისაზღვროს მათი დანიშნულება.

907.5.2.1 ხმოვანი განგაშები. საჭიროა ხმოვანი განგაშის შეტყობინების დანადგარების განთავსება, რომელთა მიერ გამოცემული ბგერა მკვეთრად განსხვავებულია. დანადგარები არ უნდა გამოიყენებოდეს სხვა დანიშნულებით.

გამონაკლისი:

1. ხმოვანი განგაშის შეტყობინების დანადგარების ნაცვლად **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში სარეანიმაციოებისათვის განკუთვნილ ფართობებზე დასაშვებია მხედველობითი და ხმოვანი განგაშის შეტყობინების დანადგარების განთავსება;

2. დამკავებელთა საევაკუაციო თითოეული ლიფტის ფოიეში 1708.5.1 ქვეთავის შესაბამისად განთავსებული ხმოვანი შეტყობინების დანაგარები უნდა მიეერთდეს დამოუკიდებელ შეტყობინების ზონას მხოლოდ ხელით სამართავი პირადი რადიოგამოძახებისთვის (ფეიჯინგისთვის).

907.5.2.1.1 ბგერის საშუალო წნევა. შენობის ყველა დასაკავებელ სივრცეში ხმოვანი განგაშის შეტყობინების დანადგარების მიერ გამოცემული ბგერის წნევის დონე გარემომცველი ბგერების დონეზე 15 დეციბელით მეტი ან, სულ მცირე, 60-წამიანი ბგერის მაქსიმალურ დონეზე 5 დეციბელით მეტი უნდა იყოს (რომელიც მეტი იქნება).

907.5.2.1.2 ბგერის მაქსიმალური წნევა. ბგერის მაქსიმალური წნევის დონე ხმოვანი განგაშის შეტყობინების დანადგარებისათვის უნდა იყოს 110 დეციბელი ხმოვანი დანადგარიდან მინიმალურ მკაფიო სმენადობის მანძილზე. სადაც გარემომცველი ხმაურის საშუალო დონე 95 დეციბელს აღემატება, უნდა განთავსდეს მხედველობითი განგაშის შეტყობინების დანადგარები NFPA 72-ის შესაბამისად და ხმოვანი განგაშის შეტყობინების დანადგარები აუცილებელი აღარ არის.

907.5.2.2 საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა. *ჩესებით* აუცილებელი საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემები უნდა დაგეგმარდეს და დააყენონ NFPA 72-ის შესაბამისად. ცეცხლის ავტომატური ნებისმიერი აღმომჩენის, საშხეფის წყლის ჭავლის მარეგულირებელი მოწყობილობის ან სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფის ამუშავებისას ავტომატურად უნდა გამოიცეს სიგნალი, რომელსაც მოჰყვება ხმოვანი ინსტრუქცია, თუ როგორ უნდა განხორციელდეს საერთო ან ეტაპობრივი ევაკუაცია. მაღლივ შენობებში სისტემა უნდა მუშაობდეს, სულ მცირე, იმ იატაკზე, სადაც გააქტიურდა განგაში, ასევე, – ამგვარი იატაკის ზემოთ და ქვემოთ. რუპორები უნდა განთავსდეს მთელ შენობაში რადიოგამოძახების ზონების მიხედვით. რადიოგამოძახების ზონები უნდა მოეწყოს, სულ მცირე, ქვემოთ ჩამოთვლილ ადგილებში:

1. ლიფტების ჯგუფთან;
2. გასასვლელის გზა-კიბეებზე;
3. ყოველ იატაკზე/სართულზე;
4. 1002.1 ქვეთავში განსაზღვრულ თავშესაფრის ფართობებზე.

გამონაკლისი: დწ-1 და **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში სიგნალი გადაეცემა სამორიგეო პუნქტში და დამკავებელთათვის განკუთვნილი შეტყობინება ისმის რადიოგამოძახების მოწყობილობიდან ზემოთ.

907.5.2.2.1 ხელით შეცვლა/გაუქმება. საგანგებო ხმოვანი კომუნიკაციის შეტყობინების ხელით შეცვლა უნდა შეიძლებოდეს შერჩევითი და საყოველთაო გამოძახების საფუძველზე, ყველა რადიოგამოძახების ზონაში.

907.5.2.2.2 პირდაპირი ხმოვანი შეტყობინებები. საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემას, ასევე, უნდა შეეძლოს პირდაპირი ხმოვანი შეტყობინებების გადაცემა რადიოგამოძახების ზონების საშუალებით შერჩევითი ან საყოველთაო გამოძახების საფუძველზე.

907.5.2.2.3 ალტერნატიული გამოყენებები. დასაშვებია, საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემით გადაიცეს სხვა შეტყობინებები, თუ ხელით სამართავი სახანძრო განაგაშის გამოყენება ყველაზე ხელსაყრელია სხვა გამოყენებებთან შედარებით.

907.5.2.2.4 საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო ტექსტები. თუ სტადიონებზე, არენებსა და ღია ტრიბუნებზე აუცილებელია ხმოვანი საჯარო განცხადებების გავრცელება 1108.2.7.2 ქვეთავის შესაბამისად, იმავე შინაარსის ტექსტები უნდა აისახოს საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემის ეკრანზე. წინასწარჩაწერილი ან პირდაპირი შეტყობინების ტექსტები უნდა გაავრცელოს სამორიგეო ადგილას მყოფმა პერსონალმა, რომელიც საგანგებოდაა მომზადებული საგანგებო ვითარებაზე რეაგირებისთვის.

907.5.2.2.5 საავარიო ელექტრომომარაგება. საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემებს უნდა ჰქონდეს აღიარებული საავარიო ელექტრომომარაგების წყარო.

907.5.2.3 მხედველობითი განგაში. მხედველობითი განგაშის შეტყობინების მოწყობილობები უნდა განთავსდეს 907.5.2.3.1 – 907.5.2.3.4 ქვეთავების შესაბამისად.

გამონაკლისი:

1. მხედველობითი განგაშის შეტყობინების მოწყობილობები საჭირო არ არის გადაკეთებისას, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა არსებულ სახანძრო განგაშის სისტემას ანახლებენ ან ცვლიან, ან სახანძრო განგაშის ახალ სისტემას აყენებენ;
2. მხედველობითი განგაშის შეტყობინების მოწყობილობები საჭირო არ არის 1002.1 ქვეთავში განსაზღვრულ გასასვლელებში;

3. მხედველობითი განგაშის შეტყობინების მოწყობილობები საჭირო არ არის ლიფტის კაბინებში.

907.5.2.3.1 საჯარო და საერთო ფართობები. მხედველობითი განგაშის შეტყობინების მოწყობილობები უნდა განთავსდეს საჯარო და საერთო ფართობებზე.

907.5.2.3.2 თანამშრომლების სამუშაო ფართობები. თუ თანამშრომლების სამუშაო ფართობები შედის ხმოვანი განგაშის დაფარვის ზონაში, შეტყობინების მოწყობილობის ციკლები თავდაპირველად ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ გათვალისწინებული იყოს, სულ მცირე, 20% სათადარიგო სიმძლავრე მომავალში დამატებითი მხედველობითი განგაშის შეტყობინების მოწყობილობების განსათავსებლად სმენის პრობლემის მქონე თანამშრომლებისათვის.

907.5.2.3.3 ჯგუფები დწ-1 და სც-1. დწ-1 და სც-1 ჯგუფის საძინებელ ერთეულებში 907.5.2.3.3 ცხრილის მიხედვით უნდა განთავსდეს მხედველობითი განგაშის შეტყობინების მოწყობილობა, რომელიც აქტიურდება როგორც ოთახის კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის მოწყობილობით, ისე შენობის სახანძრო განგაშის სისტემით.

ცხრილი 907.5.2.3.3

ვიზუალური განგაში

საძინებელი ერთეულების რაოდენობა	მხედველობითი განგაში დასაძინებლად განკუთვნილ ადგილებში
6 – 25	2
26 – 50	4
51 – 75	7
76 – 100	9
101 – 150	12
151 – 200	14
201 – 300	17
301 – 400	20
401 – 500	22
501 – 1,000	მთლიანის 5%
1,001 –ზე მეტი	1000-ის ზემოთ ყოველი მე-100-თვის 50-ს დაემატება 3

907.5.2.3.4 ჯგუფი სც-2. სც-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, რომლებშიც 907-ე ქვეთავის თანახმად უნდა იყოს სახანძრო განგაშის სისტემა, ყველა საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულში შესაძლებელი უნდა იყოს ვიზუალური განგაშის შეტყობინების მოწყობილობის მუშაობა, „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების“ შესაბამისად. განგაშის სისტემის სიმძლავრე ისე უნდა განისაზღვროს, რომ მომავალში შესაძლებელი იყოს, მასში ჩაირთოს შენობის სახანძრო განგაშის სისტემები კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის წერტილოვანი მოწყობილობებით, ასევე, ხმოვანი დანადგარები შეიცვალოს ხმოვან-მხედველობითი (კომბინირებული) დანადგარებით ან გაფართოვდეს არსებული ელექტროგაყვანილობის ქსელი კვამლზე გააქტიურებადი განგაშის წერტილოვანი მოწყობილობებიდან მხედველობითი დანადგარებისთვის საჭირო ადგილებამდე.

907.6 დაყენება. სახანძრო განგაშის სისტემა უნდა დააყენონ NFPA 72-ის შესაბამისად.

907.6.1 ელექტროგაყვანილობა. ელექტროგაყვანილობა უნდა აკმაყოფილებდეს NFPA 70-ისა და NFPA 72-ის

მოთხოვნებს. უსადენო დამცავი სისტემები, რომლებიც იყენებს რადიოსიხშირის გადამცემ მოწყობილობებს, უნდა აკმაყოფილებდეს მცირესიმძლავრიან უსადენო სისტემებთან დაკავშირებულ NFPA 72-ის სპეციალურ მოთხოვნებს.

907.6.2 ელექტრომომარაგება. სახანძრო განგაშის სისტემის ძირითადი და დამატებითი ელექტრომომარაგება უნდა განხორციელდეს NFPA 72-ის შესაბამისად.

გამონაკლისი: 907.2.11.4 ქვეთავის მოთხოვნის შესაბამისად სათადარიგო ელექტროენერგია კვამლზე გააქტიურებადი განგაშის ერთბლოკიანი და მრავალბლოკიანი მოწყობილობებისთვის.

907.6.3 ზონები. თითოეული იატაკი უნდა დაიყოს ზონებად და თითოეული ზონის ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 2100 $მ^2$-ს. არცერთი ზონის სიგრძე ნებისმიერი მიმართულებით 9 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: ავტოსაშხეფი სისტემის ზონების ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს NFPA 13-ში განსაზღვრულს.

907.6.3.1 ზონის მისათითებელი პანელი. ზონის მისათითებელი პანელი და მასთან დაკავშირებული რეგულატორები უნდა იყოს ყველა სათანადო ადგილას. ზონის მხედველობითი მისათითებელი იბლოკება, სანამ სისტემა ხელახლა არ გაიშვება და ხმოვანი განგაშის ამომრთველის ამუშავებით მისათითებელი არ გაითიშება.

907.6.3.2 მაღლივი შენობები. მაღლივ შენობებში იატაკის თითოეულ ზონაში უნდა განთავსდეს ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა ტიპის განგაშის მოწყობილობა:

1. კვამლაღმომჩენები;
2. საშხეფის წყლის ჭავლის მარეგულირებელი მექანიზმები;
3. სახანძრო განგაშის ხელით სამართავი კოლოფები;
4. სხვა ტიპის ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი ან ცეცხლსაქრობი სისტემები.

907.6.4 მიდგომა. მისადგომი უნდა მოეწყოს ყველა სახანძრო განგაშის მექანიზმსა და შეტყობინების მოწყობილობასთან, რომ დროდადრო შესაძლებელი იყოს შემოწმება, მოვლა და ტესტირება.

907.6.5 ზედამხედველობა (მონიტორინგი). ამ თავის მოთხოვნით აუცილებელ სახანძრო განგაშის სისტემებს თვალყურს უნდა ადევნებდეს სათანადო საზედამხედველო სადგური NFPA 72-ის და NFPA 13-ის შესაბამისად.

გამონაკლისი: საზედამხედველო სადგურის ზედამხედველობა არ სჭირდება:

1. კვამლზე მორეგირე მაუწყებელის ერთ- და მრავალბლოკიან მოწყობილობებს, რომლებიც განთავსებულია 907.2.11 ქვეთავის შესაბამისად;
2. **დწ**-3 ფართობებზე დაყენებულ კვამლაღმომჩენებს;
3. ავტოსაშხეფ სისტემებს ერთ და ორ ერთეულიან (ბინიან) საცხოვრებლებში.

907.6.5.1 ტელეფონიანი მოწყობილობები. საავარიო განგაშის გადასაცემად გამოყენებული ტელეფონიანი მოწყობილობები არ უნდა იყოს მიერთებული რომელიმე სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის ტელეფონის ნომერზე, თუ ნებადართული არ არის სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მიერ.

907.7 მისაღებობის ტესტები და დაყენების სამუშაოს დასრულება. სახანძრო განგაშის სისტემისა და სახანძრო განგაშის ყველა კომპონენტის დაყენების დასრულების შემდეგ ისინი უნდა შემოწმდეს NFPA 72-ის შესაბამისად.

907.7.1 ერთ- და მრავალბლოკიანი განგაშის მექანიზმები. განგაშის მექანიზმების განთავსების შემდეგ, თითოეული მექანიზმი და ურთიერთდამაკავშირებელი ელექტროგაყვანილობები მრავალბლოკიანი განგაშის მექანიზმებისათვის უნდა შემოწმდეს NFPA 72-ის კვამლზე რეაგირების განგაშთან დაკავშირებული დებულებების შესაბამისად.

907.7.2 დასრულების ოქმი. შემოწმების შემდეგ უნდა შედგეს დასრულების ოქმი NFPA 72-ის მიხედვით, რომელიც ადასტურებს, რომ სისტემა დაყენებული და შემოწმებულია სათანადო გეგმებისა და ტექნიკური პირობების შესაბამისად.

907.7.3 მითითებები. შესაბამის ადგილზე უნდა ინახებოდეს გამოყენების, ტესტირებისა და მოვლის მითითებები, ასევე, სამშენებლო ნახაზები („აშენებულის შესაბამისი“) და მოწყობილობების ტექნიკური მახასიათებლები.

ქვეთავი 908 – საავარიო განგაშის სისტემები

908.1 დსშ ჯგუფის დაკავებულობები. დსშ ჯგუფის დაკავებულობებში შექმნილი ავარიული პირობების აღმომჩენი და შესატყობინებელი საავარიო განგაში უნდა დააყენონ 414.7 ქვეთავის მიხედვით.

908.2 დსშ-5 ჯგუფის დაკავებულობები. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების შემცველ მოწყობილობებში შექმნილი ავარიული პირობების შესატყობინებელი საავარიო განგაში უნდა დააყენონ 415.10.3.5 ქვეთავის შესაბამისად. საფრთხის შემცველი საწარმოო ნივთიერებების აირებისათვის აირაღმომჩენი უწყვეტი სისტემა უნდა დააყენონ 415.10.7 ქვეთავის შესაბამისად.

908.3 ძლიერ მომწამლავი და მომწამლავი ნივთიერებები. აირაღმომჩენი სისტემა უნდა დააყენონ, რათა გამოავლინოს აირის არსებობა დასაშვები ზემოქმედების ქვედა ან ზედა ზღვარზე. სისტემას უნდა შეეძლოს გადამამუშავებელი სისტემიდან გაჟონვის გაკონტროლება, როცა გაჟონილი აირი სიცოცხლისა და ჯანმრთელობისათვის საშიშ ზღვარზეა ან ერთ-ნახევარჯერ ქვემოთაა.

გამონაკლისი: აირაღმომჩენი სისტემა საჭირო არ არის მომწამლავი აირებისათვის, თუ ფიზიოლოგიური სიფხიზლის ზღვარი აირის მიმართ დასაშვები ზემოქმედების ზღვარს ქვემოთაა.

908.3.1 განგაშები. ხანმოკლე საფრთხის ვითარებაში აირაღმომჩენი სისტემა უნდა ააქტიურებდეს ადგილობრივ განგაშს და გადასცემდეს სიგნალს საკონტროლო სადგურს, სადაც მუდმივად იმყოფება მორიგე პერსონალი. განგაში უნდა იყოს როგორც მხედველობითი, ისე ხმოვანი და უნდა ისმოდეს როგორც აირის გამოვლენის ფართობზე,, ისე მის გარეთ. ხმოვანი განგაშის სიგნალი უნდა განსხვავდებოდეს ყველა სხვა განგაშის სიგნალისგან.

გამონაკლისი: სიგნალის გადაცემა საკონტროლო სადგურში, სადაც მუდმივად იმყოფება მორიგე პერსონალი, საჭირო არ არის, როცა ინახება ძლიერ მომწამლავი ან მომწამლავი აირის ერთზე მეტი ცილინდრი.

908.3.2 აირის მიწოდების შეწყვეტა. აირაღმომჩენმა სისტემამ ავტომატურად უნდა დახუროს აირის მიმწოდებელ მილებზე და მილებზე (გარე დიამეტრი) განთავსებული სარქველი, რომელიც უკავშირდება აირის ტიპის დასადგენ საკონტროლო სისტემას.

გამონაკლისი: ავტომატური გამორთვა არ სჭირდება რეაქტორებს, რომლებიც ძლიერ მომწამლავი ან მომწამლავი შეკუმშული აირების წარმოსაქმნელად გამოიყენება, თუ ისინი:

1. მუშაობს 103,4 კპა-ზე ნაკლებ წნევაზე;

2. მუდმივად ზედამხედველობის ქვეშაა;

3. ადვილად მისადგომი საავარიო ჩამკეტი სარქვლები აქვს.

908.3.3 სარქველის დახურვა. სარქვლები ავტომატურად უნდა დაიხუროს შემდეგნაირად:

1. როცა აირაღმომჩენის საზომი (სინჯის ასაღები) წერტილი, რომლიდანაც აირაღმომჩენი სისტემის განგაში აქტიურდება, აირკარადის ან გამწოვისათვის განკუთვნილი შემოზღუდული სივრცის საზღვრებშია, ჩამკეტი სარქველი კარადაში ან გამწოვისათვის განკუთვნილი შემოზღუდული სივრცის საზღვრებში სპეციფიკური აირის აღმოჩენისას ავტომატურად იხურება;

2. როცა აირის აღმომჩენის საზომი (სინჯის ასაღები) წერტილი, რომლიდანაც აირაღმომჩენი სისტემის განგაში აქტიურდება, აირის ოთახშია და შეკუმშული აირის კონტეინერები აირის სადგურში ან გამწოვში არაა, ჩამკეტი სარქველები აირის ყველა მილსადენზე სპეციფიკური აირის აღმოჩენისას ავტომატურად იხურება;

3. როცა აირაღმომჩენის საზომი (სინჯის ასაღები) წერტილი, რომლიდანაც აირაღმომჩენი სისტემის განგაში აქტიურდება, გამანაწილებელი კოლექტორისათვის განკუთვნილი შემოზღუდულ სივრცეშია, აღმოჩენილი სპეციფიკური აირის კონტეინერის ჩამკეტი სარქველი ავტომატურად იხურება.

გამონაკლისი: როცა აირაღმომჩენის საზომი (სინჯის ასაღები) წერტილი, რომლიდანაც აირაღმომჩენი სისტემის განგაში აქტიურდება, გამოყენების ადგილას ან მილების (გარე დიამეტრი) გამანაწილებელი კოლექტორის ქვედა განშტოების აირის სარქველის შემომზღუდავის საზღვრებშია, ჩამკეტი სარქველი, რომელიც განშტოებისათვის არსებული აირის სარქვლის შემომზღუდავში მილების (გარე დიამეტრი) გამანაწილებელ კოლექტორშია,

ავტომატურად უნდა დაიხუროს.

908.4 ოთახები, სადაც წარმოიქმნება ოზონის აირი. ოთახები, სადაც წარმოიქმნება ოზონის აირი, უნდა აღიჭურვოს აირის აღმომჩენი უწყვეტი სისტემით, რომელიც თიშავს გენერატორს და ააქტიურებს ადგილობრივ განგაშს, როდესაც კონცენტრაცია აჭარბებს დასაშვები ზემოქმედების ზღვარს.

908.5 ავტოშესაკეთებელი გარაჟები. აალებადი აირის აღმომჩენი სისტემა უნდა დააყენონ უსუნო აირებზე მომუშავე ავტოშესაკეთებელ გარაჟებში, 406.8.5 ქვეთავის შესაბამისად.

908.6 მაცივებელი ნივთიერების აღმომჩენი. მანქანა-დანადგარების ოთახები უნდა შეიცავდეს მაცივებელი ნივთიერების აღმომჩენს, რომელსაც ექნება მხედველობითი და ხმოვანი განგაში. აღმომჩენი, ან სინჯის მილაკი, საიდანაც აღმომჩენში შედის ჰაერი, უნდა მოთავსდეს იმ ადგილას, სადაც გაჟონილი მაცივებელი ნივთიერება კონცენტრირდება.

908.7 მხუთავ აირზე (კარბონ მონოქსიდის) რეაგირების განგაშები. დწ ან **სც** ჯგუფის დაკავებულობები, რომლებიც საწვავზე მომუშავე დანადგარების შემცველ ან გარაჟმიდგმულ შენობაშია, უნდა აღიჭურვოს მხუთავ აირზე რეაგირეის განგაშის ერთბლოკიანი მოწყობილობით. მხუთავ აირზე რეაგირებადი განგაშის მოწყობილობა ნუსხის მიხედვით უნდა შეესაბამებოდეს UL 2034-ს, უნდა განთავსდეს და შეინახოს NFPA 720-ისა და მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად.

გამონაკლისი: საძინებელი ან საცხოვრებელი ერთეულები, რომლებიც თავისთავად არ შეიცავს საწვავ აირზე მომუშავე დანადგარებს ან არ აქვს მიდგმული გარაჟი, მაგრამ საწვავზე მომუშავე დანადგარის შემცველ ან მიდგმულგარაჟიან შენობაში მდებარეობს, არ საჭიროებს მხუთავ აირზე რეაგირების განგაშის ერთბლოკიანი მოწყობილობით აღჭურვას, თუ:

1. საძინებელი ან საცხოვრებელი ერთეული მდებარეობს ნებისმიერი იმ სართულის ერთი სართულით ზემოთ ან ქვემოთ, სადაც განთავსებულია საწვავზე მომუშავე დანადგარი ან მიდგმული გარაჟი;

2. საძინებელი ან საცხოვრებელი ერთეული არხებით ან სანიავებელი შახტებით არ უკავშირდება რომელიმე ოთახს, სადაც განთავსებულია საწვავზე მომუშავე დანადგარი ან მიდგმული გარაჟი;

3. შენობა აღჭურვილია მხუთავ აირზე რეაგირების განგაშის საერთო სისტემით.

908.7.1 მხუთავი აირის აღმომჩენი სისტემები. დასაშვებია მხუთავი აირის აღმომჩენი სისტემები, რომლებიც მოიცავს მხუთავი აირის აღმომჩენებსა და ხმოვანი შეტყობინების დანადგარებს, რომლებიც ამ ქვეთავისა და NFPA 720-ის შესაბამისადაა განთავსებული და მოვლილი. ნუსხის მონაცემების მიხედვით, მხუთავი აირის აღმომჩენები UL 2075-ის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

ქვეთავი 909 – კვამლის საკონტროლო სისტემები

909.1 რეგულირების საგანი და მიზანი. ეს ქვეთავი ეხება კვამლის მექანიკურ და პასიურ საკონტროლო სისტემებს, რომლებიც მოთხოვნილია *წესების* სხვა ქვეთავებში. ამ ქვეთავში დაწესებულია მინიმალური მოთხოვნები კვამლის საკონტროლო სისტემის დაგეგმარების, დაყენების და მისაღებობის შესამოწმებლად, რაც უზრუნველყოფს ხელსაყრელ გარემოს შენობაში მყოფთა ევაკუაციისა და გადაადგილებისთვის. ეს დებულებები არ განსაზღვრავს, როგორ უნდა დაიცვან შიგთავსები, დროულად როგორ აღდგეს ოპერაციები, ხელი შეეწყოს ცეცხლის ჩაქრობას ან შემოწმების სამუშაოებს. ამ ქვეთავით რეგულირებადი კვამლის საკონტროლო სისტემები 910-ე ქვეთავის დებულებებში აღწერილი საშუალებებიგან განსხვავებულ მიზნებს ემსახურება. 910-ე ქვეთავის დებულებებში აღწერილი საშუალებები კვამლისა და სითბოს გასანეიტრალებლად (შენობიდან მათ განსადევნად) გამოიყენება.

909.2 ზოგადი მოთხოვნები დაგეგმარების მიმართ. თუ *წესების* მიხედვით შენობებში, ნაგებობებში ან მათ ნაწილებში საჭიროა კვამლის საკონტროლო სისტემის ან სისტემების დაყენება, ისინი უნდა დაგეგმარდეს 909-ე ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად და საზოგადოდ მიღებული და კარგად დასაბუთებული საინჟინრო პრინციპების გათვალისწინებით. სამშენებლო დოკუმენტები უნდა მოიცავდეს კვამლის საკონტროლო სისტემების გამართული ფუნქციონირებისათვის საჭირო ინფორმაციას და დაგეგმარების ელემენტების დაწვრილებით აღწერილობას. დოკუმენტებს უნდა ერთვოდეს ამ დებულებებთან შესაბამისობის დამადასტურებელი სათანადო ინფორმაცია და ანალიზი.

909.3 მოთხოვნები საგანგებო შემოწმებისა და ტესტირებისთვის. ჩვეულებრივი შემოწმებისა და ტესტირებისთვის განსაზღვრული მოთხოვნების გარდა, რომლებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს შენობები, ნაგებობები და მათი ნაწილები, 909-ე ქვეთავის შესაბამისად დაყენებულ კვამლის საკონტროლო სისტემებს უნდა ჩაუტარდეს საგანგებო შემოწმებები და ტესტები, რომლებიც დაადასტურებს, რომ კვამლის კონტროლი სწორადაა დაგეგმარებული. სამშენებლო დოკუმენტებთან ერთად წარდგენილ დაგეგმარებაში დაწვრილებით უნდა აღიწეროს გამოსაყენებელი პროცედურები

და მეთოდები, ასევე, შემოწმებებსა და ტესტირებას დაქვემდებარებული ნაწილები. დაგეგმარება უნდა შესრულდეს საზოგადოდ მიღებული საინჟინრო გამოცდილების შესაბამისად და, შეძლებისდაგვარად, უნდა ეფუძნებოდეს ცალკეული გამოყენებული ტესტებისთვის გამოქვეყნებულ სტანდარტებს. ამ ქვეთავით განსაზღვრული საგანგებო შემოწმებები და ტესტები უნდა ჩატარდეს 1704-ე ქვეთავის იმავე პირობების შესაბამისად.

909.4 ანალიზი. კვამლის საკონტროლო სისტემების ტიპების, ამ სისტემების მუშაობის მეთოდების, მათი უზრუნველმყოფი სისტემებისა და აგების მეთოდების რაციონალური ანალიზი უნდა არსებობდეს სამშენებლო მოედანზე და უნდა მოიცავდეს 909.4.1 – 909.4.6 ქვეთავებში მითითებულ საკითხებს (მაგრამ არა მხოლოდ მათ).

909.4.1 თვითწევა. სისტემა ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ მაქსიმალურმა ჩვეულებრივმა ან უკუთვითწევამ უარყოფითად არ იმოქმედოს სისტემის შესაძლებლობებზე. მაქსიმალური თვითწევის დადგენისას გათვალისწინებული უნდა იყოს სიმაღლე ზღვის დონიდან, განთავსების სიმაღლე, მეტეოროლოგიური მონაცემები და შიგა ტემპერატურები.

909.4.2 ცეცხლის ტემპერატურული ზემოქმედება. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ხანძრით გამოწვეული ენერგია და გაფართოება უნდა გაანალიზდეს 909.9 ქვეთავის შესაბამისად. სისტემის დაგეგმარებამ უნდა უზრუნველყოს, რომ ამგვარმა ზემოქმედებებმა უარყოფითად არ იმოქმედოს სისტემის შესაძლებლობებზე.

909.4.3 ქარის ზემოქმედება. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს ქარის უარყოფითი ზემოქმედება.

909.4.4 გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონდიცირების სისტემები. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონდიცირების სისტემების გავლენა კვამლისა და ცეცხლის გავრცელებაზე. ანალიზში უნდა აისახოს სისტემაში განხორციელებული ყველა ცვლილება. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს ცეცხლის ზემოქმედება გათბობის, განიავებისა და ჰაერის კონდიცირების სისტემებზე.

909.4.5 კლიმატი. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს დაბალი ტემპერატურის ზემოქმედება სისტემებზე, საკუთრებასა და ადამიანებზე. ჰაერის შემწოვ-გამწოვები ისე უნდა განთავსდეს, რომ თავიდან აიცილონ თოვლის ან ყინულის საცობი.

909.4.6 მუშაობის ხანგრძლივობა. კვამლის აქტიური ან პასიური საკონტროლო სისტემების ყველა ნაწილს უნდა შეეძლოს უწყვეტად მუშაობა ცეცხლის აღმოჩენის შემდეგ არანაკლებ 20 წუთის განმავლობაში ან შენობიდან გასვლისთვის გამოთვლილ დროზე 1,5-ჯერ მეტი ხნის განმავლობაში (რომელიც ნაკლები იქნება).

909.5 კვამლგაუმტარი ზღუდის კონსტრუქცია. კვამლგაუმტარი ზღუდეები უნდა შეესაბამებოდეს 710-ე ქვეთავს და უნდა აიგოს და დაიგმანოს ისე, რომ მაქსიმალურად შემცირდეს გაჟონვის ფართობები (არ იგულისხმება დაცული ღიობები). მაქსიმალურად დასაშვები გაჟონვის ფართობი იქნება საერთო ფართობი, რომელიც გამოიანგარიშება გაჟონვის ფართობების ქვემოთ მოცემული თანაფარდობების გამოყენებით:

1. კედელი: $A/A_W = 0{,}00100$

2. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები და გასასვლელის გზა-დერეფნები:

   $A/A_W = 0{,}00035$

3. გასასვლელთან მისადგომის შემოზღუდული გზა-კიბეები და პანდუსები და ყველა სხვა შახტი:
   $A/A_W = 0{,}00150$

4. იატაკები და სახურავები: $A/A_F = 0{,}00050$

სადაც:

A = გაჟონვის ფართობი, სულ ($მ^2$).

A_F = ზღუდის იატაკის ან სახურავის ერთეული ფართობი ($მ^2$).

A_W = ზღუდის კედლის ერთეული ფართობი ($მ^2$).

გაჟონვის ფართობების თანაფარდობებში არ შედის კარების, მოქმედი ფანჯრებისა და მსგავსი დანიშნულების ღიობები. ისენი გაითვალისწინება გაჟონვის საერთო ფართობის გამოთვლისას.

909.5.1 გაჟონვის ფართობი. ზღუდიდან გაჟონვის საერთო ფართობი არის: კვამლგაუმტარი ზღუდის საერთო

ფართობი გამრავლებული გაჟონვის ფართობის დასაშვებ თანაფარდობაზე, დამატებული სხვა ღიობების, კერძოდ, ღრეჩოებისა და მოქმედი ფანჯრების, ფართობი. კვამლის საკონტროლო მექანიკური სისტემების შესაბამისობის დასადგენად სისტემა უნდა გადავიდეს კვამლის კონტროლის რეჟიმში და ზღუდის გასწვრივ შეიქმნას ჰაერის წნევის მინიმალური განსხვავება. კვამლის პასიური საკონტროლო სისტემების შესამოწმებლად სხვა აღიარებული საშუალებების, მაგალითად, კარის ვენტილატორის ტესტის გამოყენება ნებადართული უნდა იყოს მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს მიერ.

909.5.2 ღიობის დამცავი. კვამლგაუმტარი ზღუდეების ღიობები დაცული უნდა იყოს ავტომატურად დამკეტი მოწყობილობებით, რომლებიც აქტიურდება კვამლის მექანიკური საკონტროლო სისტემისათვის აუცილებელი სამართავი ელემენტებით. კარის ღიობები დაცული უნდა იყოს 715.5.3 ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობებით.

გამონაკლისი:

1. 907.3 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი ავტომატურად დამკეტმოწყობილობებიანი კვამლის პასიური საკონტროლო სისტემები, რომლებიც წერტილოვანი ტიპის კვამლაღმომჩენებით აქტიურდება;

2. კვამლისგან დაცულ ზონებს შორის მდებარე ჰაერდინების მეთოდით დაცული ფიქსირებული ღიობები;

3. **დწ**-2 ჯგუფში, რომელშიც ასეთი კარები ჩადგმულია დერეფნების განივად, უნდა განთავსდეს წინ და უკან მოძრავი წყვილფრთიანი კარი, ცენტრში შუალის გარეშე, ცეცხლმედეგობის ხარისხიან ჩარჩოებში ჩასმული ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი მინებიანი გამჭვირვალე პანელებით, რომელთა ფართობი შემოწმებული ნიმუში ფართობს არ აღემატება. კარი მჭიდროდ უნდა იყოს მორგებული და იატაკთან არ უნდა ჰქონდეს ღრეჩო, ასევე, – ფირფიტანები (ჟალუზები) და გისოსები. კარს უნდა ჰქონდეს კარის თავისა და კარის წირთხლის შემჩერებლები, ასტრაგალები ან ნარანდები შემხვედრ კიდეებთან და ავტომატურად უნდა იხურებოდეს კვამლაღმომჩენით, 716.5.9.3 ქვეთავის შესაბამისად. თარაზულად მოძრავი ურდულები საჭირო არ არის;

4. ჯგუფი **დწ**-3;

5. ღიობები კვამლისგან დაცულ ზონებს შორის, რომელთა ჭერის თავისუფალი სიმაღლე 4,3 მ ან 4,3 მ-ზე მეტია, ხოლო კვამლის ქვემოთკენ გავრცელების უნარი – 20 წუთზე მეტი, რაც დამოკიდებულია დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ხანძრის სიდიდეზე.

909.5.2.1 არხები და საჰაერო ღიობები. არხები და საჰერო ღიობები დაცული უნდა იყოს, 717-ე ქვეთავის შესაბამისი, სულ მცირე, II კლასის, 121°C, კვამლის ფარსაკეტებით.

909.6 წნევის შექმნის მეთოდი. კვამლის კონტროლის მთავარი მექანიკური საშუალება კვამლგაუმტარი ზღუდეების გასწვრივ განსხვავებული წნევის შექმნაა. ხანძრისგან წარმოქმნილი კვამლის საკონტროლო ზონაში საჭირო არ არის ერთგვაროვანი გარემოს შენარჩუნება.

909.6.1 წნევის მინიმალური სხვაობა. საშხეფებით მთლიანად უზრუნველყოფილ შენობებში კვამლგაუმტარი ზღუდის გასწვრივ წნევებს შორის მინიმალური სხვაობა 0, 0124 კპა უნდა იყოს.

შენობებში, რომლებიც დასაშვებია, არ იყოს მთლიანად აღჭურვილი საშხეფებით, კვამლის საკონტროლო სისტემა ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ ქმნიდეს განსხვავებულ წნევებს, რომლებიც, სულ მცირე, ორჯერ აღემატება ხანძრისგან წარმოქმნილ დაგეგმარებისას გათვალისწინებულ წნევებს შორის მაქსიმალურ განსხვავებას.

909.6.2 მაქსიმალური განსხვავება წნევებს შორის. კვამლგაუმტარი ზღუდის გასწვრივ ჰაერის წნევებს შორის მაქსიმალური განსხვავება უნდა განისაზღვროს კარის გაღების ან დახურვისათვის საჭირო ძალის მიხედვით. გასასვლელი კარის გაღებისათვის საჭირო ძალა მაშინ, როცა სისტემა კვამლის კონტროლის რეჟიმშია, უნდა შეესაბამებოდეს 1008.1.3 ქვეთავში განსაზღვრულს. სხვა კარების გაღებისა და დახურვისათვის საჭირო ძალა უნდა გამოითვალოს სტანდარტული საინჟინრო მეთოდების საშუალებით. გამოთვლილი ძალა, რომელიც საჭიროა გვერდითი ანჯამებიანი, ორმხრივ მოძრავი კარის ასამოძრავებლად, უნდა გამოითვალოს შემდეგნაირად:

$$F = Fdc + K(WArP)/2(W - d) \qquad \text{(განტოლება/ფორმულა 9-1)}$$

სადაც:

A = კარის ფართობი ($მ^2$).

d = მანძილი კარის სახელურიდან კარის საკეტის კიდემდე (მ).

F = კარის გაღებისათვის საჭირო ძალა სულ (ნ).

F_{dc} = დამკეტი მექანიზმის დასაძლევად საჭირო ძალა (ნ).

K = კოეფიციენტი 5,2 (1,0).

W = კარის სიგანე (მ).

rP = სხვაობა დაგეგმარებისას გასათვალისწინებელ წნევებს შორის (პა).

909.7 ჰაერდინების დაგეგმარების მეთოდი. დასაშვებია, ჰაერდინების მეთოდის გამოყენებით კვამლი გავრცელდეს კვამლის კონტროლის ზონებს შორის მდებარე ყოველთვის გახსნილ ღიობებში. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ჰაერდინება უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს. ჰაერის ნაკადს უნდა მიეცეს მიმართულება, რომ ხანძრის ზონიდან კვამლი არ გავრცელდეს. ტურბულენტური ეფექტებისაგან გამოწვეული ნაკადის უკუდინების თავიდან ასაცილებლად უნდა გავითვალისწინოთ ღიობების გეომეტრია.

909.7.1 სიჩქარე. ფიქსირებულ ღიობში ნაკადის გასვლის მინიმალური საშუალო სიჩქარე უნდა იყოს, არანაკლებ:

$$v = 119.9\,[h\,(T1 - T_o)/T1]^{1/2} \qquad \textbf{(განტოლება/ფორმულა 9-2)}$$

სადაც:

h = ღიობის სიმაღლე (მ).

T_f = კვამლის ტემპერატურა (K).

T_o = გარემომცველი ჰაერის ტემპერატურა (K).

v = ჰაერის სიჩქარე (მ/წმ).

909.7.2 აკრძალული პირობები. ეს მეთოდი არ გამოიყენება, თუ ჰაერის მოცულობა ან ჰაერის ნაკადის სიჩქარე უარყოფითად იმოქმედებს კვამლის საკონტროლო სისტემის სხვა ნაწილებზე, გააძლიერებს ხანძარს, დაარღვევს კვამლის დინამიკას ან ხელს შეუშლის შენობიდან კვამლის გასვლას. ჰაერის ნაკადის სიჩქარე ცეცხლის მიმართ 1,02 მ/წმ-ს არასოდეს არ უნდა აღემატებოდეს. თუ 909.7.1 ქვეთავში მოცემული ფორმულის მიხედვით ჰაერის ნაკადი უნდა აღემატებოდეს ამ ზღვარს, ჰაერდინების მეთოდი არ უნდა გამოვიყენოთ.

909.8 გაწოვის მეთოდი. დიდი მოცულობის შემოზღუდული სივრცის (მაგ., ატრიუმებისა და მოლების) კვამლის მექანიკური კონტროლისათვის დასაშვებია გაწოვის მეთოდის გამოყენება. კვამლის საკონტროლო სისტემები, რომლებიც იყენებს გაწოვის მეთოდს, უნდა დაგეგმარდეს NFPA 92B-ის შესაბამისად.

909.8.1 კვამლის ფენა. კვამლის ფენის ქვედა თარაზული ზედაპირი უნდა შენარჩუნდეს, სულ მცირე, 1,8 მ სიმაღლეზე ნებისმიერი სავალი ზედაპირიდან, რომელიც კვამლისგან დაცული ზონის საზღვრებში აუცილებელი გასასვლელი სისტემის ნაწილია.

909.9 დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ხანძარი. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ხანძრის გამოთვლის/მოდელირების საფუძველი უნდა იყოს რაციონალური ანალიზი, რომელსაც ამზადებს შესაბამისი სპეციალისტი. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ხანძრის მოდელი უნდა ეფუძნებოდეს 909.4 ქვეთავისა და ამ ქვეთავის მიხედვით შესრულებულ ანალიზს.

909.9.1 გასათვალისწინებელი ფაქტორები. საინჟინრო ანალიზში უნდა შევიდეს საწვავის მახასიათებლები, საწვავის დატვირთვა, ხანძრისგან გამოწვეული შედეგები, ასევე, მდგრადია ხანძარი თუ არამდგრადი.

909.9.2 დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ხანძრის საწვავი. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ხანძრის განსაზღვრისას მხედველობაში უნდა მივიღოთ საწვავის ტიპი, საწვავისგან დაშორება და საწვავის კონფიგურაცია.

909.9.3 გამოშვებული სითბოს სავარაუდო მოცულობის განსაზღვრა. ანალიზი უნდა იყენებდეს აღიარებული წყაროების ხელმისაწვდომ საუკეთესო მონაცემებს და არ უნდა ეფუძნებოდეს წვადი მასალისთვის არსებულ

მეტისმეტად მკაცრ შეზღუდვებს.

909.9.4 საშხეფების ეფექტიანობის განსაზღვრა. დოკუმენტირებული საინჟინრო ანალიზი საჭიროა, თუ არსებობს ვარაუდი, რომ საშხეფების გააქტიურება ცეცხლის გავრცელებას შეაფერხებს.

909.10 მოწყობილობები. მოწყობილობები, მათ შორის, ვენტილატორები, არხები, ავტომატური ფარსაკეტები და დამბალანსებელი ფარსაკეტები დანიშნულების მიხედვით გამოყენებისთვის შესაფერისი უნდა იყოს. ისინი უნდა უძლებდეს რაციონალურ ანალიზში მითითებულ სავარაუდო ტემპერატურულ ზემოქმედებას.

909.10.1 გამწოვი ვენტილატორები. გამწოვი ვენტილატორების კომპონენტები აღნუსხული და სერტიფიცირებული უნდა იყოს მწარმოებლის მიერ ტემპერატურის შესაძლო მატების გათვალისწინებით, რომლის ზემოქმედების ქვეშაც აღმოჩნდება კომპონენტები. ტემპერატურის მატება უნდა გამოითვალოს შემდეგნაირად:

$T_s = (Q_c/mc) + (T_a)$ **(განტოლება/ფორმულა 9-3)**

სადაც:

c = კვამლის სპეციფიკური სითბო კვამლის ფენის ტემპერატურასთან (კჯ/კგ · K)

m = გაწოვის სიჩქარე (კგ/წმ)

Q_c = ცეცხლის კონვექციური თბოსიმძლავრე (კვტ)

T_a = გარემომცველი ტემპერატურა (K)

T_s = კვამლის ტემპერატურა (K)

გამონაკლისი: შემცირებული T_s, რომელიც გამზავებელი ჰაერის გათვალისწინებით გამოითვლება.

909.10.2 არხები. 909.10.1 ქვეთავის თანახმად, არხის მასალები და გადაბმები უნდა უძლებდეს მათზე მოქმედ ტემპერატურასა და წნევას. ქვეყანაში არსებული პრაქტიკის შესაბამისად, უნდა შემოწმდეს არხების ჟონვაზე მედეგობა დაგეგმარებისას გათვალისწინებულ მაქსიმალურ წნევაზე 1,5-ჯერ მეტი წნევის პირობებში. განაჟონი არ უნდა აღემატებოდეს დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ნაკადის 5%-ს. ასეთი შემოწმების შედეგები დოკუმენტირების პროცედურის ნაწილია. არხები გამძლე არაწვადი საყრდენებით უშუალოდ შენობის ცეცხლმედეგობის ხარისხიან სტრუქტურულ ელემენტებს უნდა ეყრდნობოდეს.

გამონაკლისი: დრეკადი შესაერთებლები (ვიბრაციის საიზოლაციოდ), რომლებიც ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი მასალებისაა.

909.10.3 მოწყობილობები, ჰაერის შემწოვ-გამწოვი ხვრელები. მოწყობილობები ისე უნდა განთავსდეს, რომ შენობის იმ ნაწილს, სადაც ცეცხლი არაა გავრცელებული, არ შეუქმნას ხანძრის დამატებითი საფრთხე. (შენობის) გარეთ მდებარე ჰაერშემწოვი ხვრელები ისე უნდა განთავსდეს, რომ მინიმუმამდე შემცირდეს კვამლისა და ცეცხლის ალის შენობაში შეღწევის შესაძლებლობა. გამწოვი ხვრელები ისე უნდა განთავსდეს, რომ კვამლის შენობაში შებრუნების შესაძლებლობა და შენობისა და მომიჯნავე შენობებისათვის ხანძრის დამატებითი საფრთხე მინიმალური იყოს.

909.10.4 ავტომატური ფარსაკეტები. რა დანიშნულებითაც არ უნდა იყოს დაყენებული კვამლის კონტროლის სისტემაში, ავტომატური ფარსაკეტები შეტანილი უნდა იყოს ნუსხაში და შეესაბამებოდეს მისაღებ, აღიარებულ სტანდარტებს.

909.10.5 ვენტილატორები. სხვა მოთხოვნებთან ერთად ღვედიანი ვენტილატორების ღვედების რაოდენობა 1,5-ჯერ უნდა აღემატებოდეს დაგეგმარებულს. ღვედი უნდა იყოს, სულ მცირე, ორი. ვენტილატორები უნდა შეირჩეს იმის მიხედვით, რამდენად სტაბილურად მუშაობს ჩვეულებრივ ტემპერატურაზე და, საჭიროების შემთხვევაში, – მომატებულ ტემპერატურაზე. გამოთვლები და მწარმოებლის მიერ მოწოდებული ვენტილატორის დიაგრამები უნდა იყოს დოკუმენტირების პროცედურის ნაწილი. ვენტილატორების საყრდენი და შემომზღუდავი მასალები არაწვადი უნდა იყოს. ვენტილატორების ძრავები არ უნდა მუშაობდეს პასპორტში გათვალისწინებულ კილოვატებზე მეტი სიმძლავრით, რომელიც გამოითვლება რეალური ნაკადის წევის გაზომვით და მისი დატვირთვის მინიმალური კოეფიციენტი უნდა იყოს 1,15.

909.11 ელექტროენერგიის სისტემები. კვამლის საკონტროლო სისტემას ელექტროენერგია ორი წყაროდან უნდა მიეწოდებოდეს. ელექტროენერგიის მთავარი წყარო უნდა იყოს შენობის ელექტრომომარაგების სისტემა, დამატებითი კი – სათადარიგო კვების წყარო. ოთახი შემოზღუდული უნდა იყოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად, რომელთა ცეცხლმედეგობა, არანაკლებ, 1 საათია. სათადარიგო კვების წყაროზე გადართვა ავტომატურად უნდა ხდებოდეს ელექტრომომარაგების მთავარი სისტემის გათიშვიდან 60 წამის განმავლობაში.

909.11.1 ელექტროენერგიის წყაროები და დენის ცვალებადობა. ისეთი კვამლის საკონტროლო სისტემის ელემენტები, რომლის მეხსიერება ელექტროენერგიაზეა დამოკიდებული, უნდა მარაგდებოდეს ისეთი წყაროდან, რომ პირველადი ელექტრომომარაგების შეწყვეტის შემთხვევაში 15 წთ-ის განმავლობაში დენის მიწოდება არ შეწყდეს. დენის შესამლო ცვალებადობის დროს კვამლის საკონტროლო სისტემის ელემენტები დაცული უნდა იყოს კონდიციონერებით, ცეცხლსაქრობებით ან სხვა ნებადართული საშუალებებით.

909.12 აღმომჩენი და საკონტროლო სისტემები. ცეცხლის აღმომჩენი სისტემები, რომლებიც უზრუნველყოფს შემავალი და გამომავალი საკონტროლო სიგნალების გადაცემას კვამლის მექანიკური საკონტროლო სისტემების ან მათი ელემენტებისათვის, უნდა აკმაყოფილებდეს 907-ე ქვეთავის მოთხოვნებს. ასეთი სისტემები უნდა აღიჭურვოს მართვის ბლოკით, რომელიც შეესაბამება UL 864-ს და აღნუსხულია, როგორც კვამლის საკონტროლო მოწყობილობა.

კვამლის მექანიკური საკონტროლო სისტემების სამართავი სისტემების პროცესები აუცილებელია, რომ დამტკიცდეს. დამტკიცება გულისხმობს ნებართვას ყველა ამომრთველის გააქტიურებისთვის, ტესტირებისთვის, ხელით კორექციისთვის ყველა ამორთვისას დაღმავალი დენის არსებობისას და, წინასწარ დაპროგრამებული ყოველკვირეული თანმიმდევრული შემოწმების საშუალებით, უჩვეულო მდგომარეობის დაფიქსირებისთვის სიტყვიერად, მხედველობითი და ბეჭდვითი ფორმით.

909.12.1 ელექტროგაყვანილობა. დენის ძაბვის მიუხედავად, ელექტროგაყვანილობა მთლიანად უნდა მოთავსდეს ელექტროგაყვანილობისთვის განკუთვნილ უწყვეტ არხებში.

909.12.2 გააქტიურება. კვამლის საკონტროლო სისტემები უნდა აქტიურდებოდეს ამ ქვეთავის შესაბამისად.

909.12.2.1 წნევის შექმნის, ჰაერდინების ან გაწოვის მეთოდი. კვამლის მექანიკური საკონტროლო სისტემები, რომლებშიც გამოყენებულია წნევის შექმნის, ჰაერდინების ან გაწოვის მეთოდი, მთლიანად ავტომატურად უნდა კონტროლდებოდეს.

909.12.2.2 პასიური მეთოდი. დასაშვებია კვამლის პასიური საკონტროლო სისტემების გამოყენება, რომლებიც აქტიურდება წერტილოვანი ტიპის აღმომჩენებით, რომლებიც ნებადართულია ამ მომსახურებისთვის.

909.12.3 ავტომატური კონტროლი. თუ საჭიროა ან გამოიყენება მთლიანად ავტომატური კონტროლი, ავტომატური კონტროლის ციკლი ირთვება სათანადოდ ზონირებული, 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, ხელის მაკონტროლებლებით, რომლებიც ადვილად მისადგომია სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისათვის და კვამლის ნებისმიერი აღმომჩენებით, რომლებიც მოთხოვნილია საინჟინრო ანალიზში.

909.13 იმპულსური/სამუშაო ჰაერის მილი (გარე დიამეტრი). იმპულსური/სამუშაო ჰაერის მილის (გარე დიამეტრი) ზომა უნდა უზრუნველყოფდეს რეაგირებისათვის საჭირო დროში ჰაერის მიწოდებას. საბოლოო შეერთებამდე მილი უნდა გაირეცხოს წყლით და გაშრეს და დაზიანების თავიდან ასაცილებლად სათანადოდ იყოს დაცული. ბეტონში ან წყობაში გამავალი მილი დამაგრებული უნდა იყოს ქუროთი და დაცული უნდა იყოს ხეხვისგან (აბრაზიისგან) ან ელექტროლიტური ზემოქმედებისგან.

909.13.1 მასალები. იმპულსური/სამუშაო ჰაერის მილი (გარე დიამეტრი) უნდა იყოს ცივად გაჭიმული სპილენძის, L ტიპისა, ACR ASTM B 42, ASTM B 43, ASTM B 68, ASTM B 88, ASTM B 251 და ASTM B 80-ის შესაბამისი. ფიტინგები უნდა იყოს დამუშავებული სპილენძი ან თითბერი, სარჩილვის ტიპის, ASME B 16.18 ან ASME B 16.22-ის შესაბამისად. მიმართულება უნდა შეიცვალოს შესაბამისი მღუნავი ხელსაწყოებით. თითბერის შეკუმშული ტიპის ფიტინგები გამოიყენება მოწყობილობებთან საბოლოო მიერთებისას. სხვა გადაბმები უნდა დაირჩილოს BCUP5 სარჩილავი მყარი შენადნობის გამოყენებით 593°C-ზე მაღალ ტემპერატურაზე და თხევადი შენადნობის გამოყენებით 816°C-ზე დაბალ ტემპერატურაზე. სარჩილავი ფლუსი გამოიყენება მხოლოდ სპილენძისა და თუთიის გადაბმისას.

გამონაკლისი: საკონტროლო პანელებს შორის და მოწყობილობებთან საბოლოო შეერთებისას გამოყენებული არალითონის მილები (გარე დიამეტრი), თუ დაცულია ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობა:

1. მილი (გარე დიამეტრი) და შემაერთებელი მოწყობილობები მთლიანად შემოზღუდული უნდა იყოს გალვანიზებული ან, სულ მცირე, 0,7534 მმ (გალვანიზებული ფურცლოვანი No. 22 ზომის) სისქის შეღებილი ფოლადის შემომზღუდავით. შემოსაზღვრულ სივრცეში შემავალი მილი უნდა იყოს

სპილენძის, და უნდა ჰქონდეს ნეოპრენის ან ტეფლონის დამცავი შუასადები, ან თითბერის შესაფერისი შემჭიდროვება მამალკბილანებიან გადამყვანთან;

2. მილის ამოცნობა უნდა მოხდეს შესაბამისად დოკუმენტირებული კოდით;

3. მილი კარგად უნდა დამაგრდეს შემოზღუდულ სივრცეში და უნდა ჰქონდეს საყრდენი. მილის გადაბმის კარადები და კარები ან მოძრავი მექანიზმები საკმარისად გრძელი უნდა იყოს, რათა თავიდან ავიცილოთ დაჭიმვა ან გადაჭარბებული დატვირთვა. მილი დაცული უნდა იყოს ხეხვისგან (აბრაზიისგან). მილი, რომელიც ემსახურება კარებზე დაყენებულ მოწყობილობებს, დამაგრებული უნდა იყოს ანჯამების გასწვრივ.

909.13.2 იზოლირება სხვა ფუნქციებისგან. საკონტროლო მილი, რომელიც ასრულებს კვამლის კონტროლის ფუნქციისგან განსხვავებულ ფუნქციებს, იზოლირებული უნდა იყოს ავტომატური საიზოლაციო სარქვლებით ან დამოუკიდებელი სისტემა უნდა იყოს.

909.13.3 ტესტირება. მოწყობილობებთან საბოლოო შეერთების წინ, იმპულსური/სამუშაო ჰაერის მილს (გარე დიამეტრი) უნდა ჩაუტარდეს ტესტი სამუშაო წნევაზე სამჯერ მეტი წნევის პირობებში, არანაკლებ, 30 წთ-ის განმავლობაში და საზომ ხელსაწყოში არ უნდა გამოვლინდეს წნევის შესამჩნევი დანაკარგი.

909.14 ნიშანდება და ამოცნობა. აღმომჩენ და საკონტროლო სისტემებს უნდა ჰქონდეს ნიშნები ყველა გადაბმის, მისადგომის და დასრულების ადგილას.

909.15 კონტროლის დიაგრამები. კონტროლის იდენტური დიაგრამები, რომლებშიც მოცემულია სისტემაში ჩართული ყველა მოწყობილობა და მითითებულია მათი მდებარეობა და ფუნქცია, მუდმივად უნდა იწარმოებოდეს და ინახებოდეს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფში და ხანძრის მართვის ცენტრში.

909.16 მეხანძრისთვის განკუთვნილი კვამლის საკონტროლო პანელი. კვამლის მექანიკური საკონტროლო სისტემების არსებობისას, მეხანძრისთვის განკუთვნილი კვამლის საკონტროლო პანელს, რომელიც სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მიერ მხოლოდ საავარიო რეაგირებისთვის გამოიყენება, უნდა ჰქონდეს კვამლის კონტროლის მექანიკური სისტემების ხელით სამართავ საკონტროლებელს ან ავტომატური კონტროლის გამომრთველს. მაღლივ შენობებში ან კვამლისგან დაცული დასაჯდომადგილიანი თავშეყრის ადგილის შემცველ შენობებში, პანელი უნდა მდებარეობდეს ხანძრის მართვის ცენტრში, რომელიც შეესაბამება 911-ე ქვეთავს. ყველა სხვა შენობაში, მეხანძრის კვამლის საკონტროლო პანელი უნდა განთავსდეს სახანძრო განგაშის საკონტროლო პანელის გვერდით. მეხანძრისთვის განკუთვნილი კვამლის საკონტროლო პანელი უნდა შეესაბამებოდეს 909.16.1 – 909.16.3 ქვეთავებს.

909.16.1 კვამლის საკონტროლო სისტემები. მეხანძრისთვის განკუთვნილი კვამლის საკონტროლო პანელზე ნაჩვენები უნდა იყოს შენობაში არსებული ვენტილატორები. ასევე, კარგად უნდა ჩანდეს ჰაერის ნაკადის მიმართულება და კომპონენტების ურთიერთკავშირი. კვამლის ყველა საკონტროლო მექანიზმს უნდა ჰქონდეს სტატუსის/მდგომარეობის ინდიკატორები, ასევე, საკონტროლო ნათურის ტიპის ინდიკატორები:

1. ვენტილატორები, ფარსაკეტები და სხვა მოწყობილობები ნორმალურ მდგომარეობაში – თეთრი ფერისა;

2. ვენტილატორები, ფარსაკეტები და სხვა მოწყობილობები გამორთულ ან დახურულ მდგომარეობაში – წითელი ფერისა;

3. ვენტილატორები, ფარსაკეტები და სხვა მოწყობილობები ჩართულ ან ღია მდგომარეობაში – მწვანე ფერისა;

4. ვენტილატორები, ფარსაკეტები და სხვა მოწყობილობები ავარიულ მდგომარეობაში – ყვითელი ფერისა/ქარვისფერი.

909.16.2 კვამლის საკონტროლო პანელი. მეხანძრის საკონტროლო პანელით შესაძლებელი უნდა იყოს შენობაში არსებული კვამლის საკონტროლო მთელი სისტემის მოწყობილობების მართვა შემდეგნაირად:

1. ჩართვა-ავტომატური რეჟიმი-გამორთვა (ON-AUTO-OFF) ბრძანებების კონტროლი კვამლის საკონტროლო მოწყობილობის თითოეული ინდივიდუალური ნაწილისათვის, რომელიც შეიძლება, ასევე, იმართებოდეს შენობაში არსებული სხვა წყაროდან. ამათში შედის: გზა-კიბეებზე წნევის შემქმნელი ვენტილატორები; კვამლის გამწოვი ვენტილატორები; მიმწოდებელი, რეცირკულირებისა და გამწოვი ვენტილატორები; ლიფტის შახტის ვენტილატორები და სხვა მოწყობილობები, რომლებიც გამოიყენება ან განკუთვნილია კვამლის გასაკონტროლებლად;

2. გაღება-ავტომატური რეჟიმი-დახურვა (OPEN-AUTO-CLOSE) ბრძანებების კონტროლი ინდივიდუალური

ფარსაკეტებისთვის, რომლებიც დაკავშირებულია კვამლის კონტროლთან და რომელთა მართვა, ასევე, შესაძლებელია შენობაში არსებული სხვა წყაროებიდან;

3. ჩართვა-გამორთვა (ON-OFF) ან გაღება-დახურვა (OPEN-CLOSE) ბრძანებების კონტროლი კვამლის კონტროლის ან სხვა მნიშვნელოვანი მოწყობილობებისათვის, რომლებიც ასოცირდება ცეცხლის ან კვამლის შემთხვევასთან და რომლებიც მხოლოდ და მხოლოდ მეხანძრის საკონტროლო პანელიდან შეიძლება იმართებოდეს.

გამონაკლისი:

1. კომპლექსური სისტემები, რომლებშიც მაკონტროლებლები და ინდიკატორები ერთობლივად მოქმედებს, რათა აკონტროლოს და აჩვენოს ცალკეული კვამლისგან დაცული ზონის, როგორც ერთი ერთეულის, ყველა ელემენტი;

2. კომპლექსური სისტემები, რომლებიც კონტროლდება კომპიუტერის ინტერფეისით, წინასწარაღიარებული, მარტივი ბრძანებების გამოყენებით.

909.16.3 საკონტროლო მოქმედება და პრიორიტეტები. მეხანძრის საკონტროლო პანელით უნდა სრულდებოდეს შემდეგი მოქმედებები:

1. ჩართვა-გამორთვის (ON-OFF) ან გაღება-დახურვის (OPEN-CLOSE) ბრძანებები ყველაზე მეტად უნდა გაკონტროლდეს შენობის ნებისმიერ საკონტროლო წერტილში. მეხანძრის საკონტროლო პანელიდან გააქტიურებულ საკონტროლო მოქმედებას წინააღმდეგობა არ უნდა გაუწიოს არანაირმა ავტომატურმა თუ ხელით მართვადმა საკონტროლებელმა რაიმე სხვა საკონტროლო წერტილიდან. თუ ჩვეულებრივი, არაავარიული მოწყობილობის მუშაობის შესაწყვეტად ან შენობისა თუ მოწყობილობის (მაგ., არხის ფრიზესტატები, არხის კვამლაღმომჩენები, მაღალი ტემპერატურისას ავტოამომრთველები, ტემპერატურით გააქტიურებადი კავშირისა და მსგავსი მოწყობილობები) დასაცავად უზრუნველყოფილია ავტომატური საშუალებები, მათი გათიშვა შესაძლებელი უნდა იყოს მეხანძრის საკონტროლო პანელიდან. უნდა აქტიურდებოდეს ბოლო საკონტროლო მოქმედება, რომელზეც მიუთითებს მეხანძრის საკონტროლო პანელის ჩამრთველის პოზიცია. საკონტროლო მოქმედებები არავითარ შემთხვევაში არ უნდა მოითხოვდეს, რომ კვამლის საკონტროლო სისტემამ თითოეულ ჯერზე დაუშვას ერთზე მეტი კონფიგურაცია;

გამონაკლისი: ელექტროენერგიის ამომრთველები, რომლებიც აუცილებელია NFPA 70-ის მიხედვით.

2. შენობაში არსებული სხვა საკონტროლო წერტილებიდან ავტომატური ან ხელით სამართავ კონტროლს უნდა ააქტიურებდეს მეხანძრის საკონტროლო პანელის ჩამრთველის სამი პოზიციიდან მხოლოდ ერთი – ავტომატური პოზიცია. ავტომატური პოზიცია არის შენობის კონტროლი ჩვეულებრივ, არაავარიულ გარემოში. როდესაც მეხანძრის საკონტროლო პანელი ავტომატურ პოზიციაშია, მოწყობილობის რეალური სტატუსი/მდგომარეობა (ჩართული, გამორთული, ღია, დახურული) უნდა ჩანდეს ზემოთ აღწერილ სტატუსის/მდგომარეობის ინდიკატორზე. როდესაც ავტომატური სიგნალი საავარიო მდგომარეობაზე მიუთითებს, ამ ზონაში არსებული მოწყობილობის ან მოწყობილობების ჯგუფისთვის, პოზიცია ჩვეულებრივი უკვე საავარიო მდგომარეობას აღნიშნავს. საკონტროლო მოქმედებები არავითარ შემთხვევაში არ უნდა მოითხოვდეს, რომ კვამლის საკონტროლო სისტემამ თითოეულ ჯერზე დაუშვას ერთზე მეტი კონფიგურაცია.

909.17 სისტემის რეაგირების დრო. კვამლის საკონტროლო სისტემა უნდა გააქტიურდეს შესაბამისი ავტომატური ან ხელით გასააქტიურებელი ბრძანების მიღებისთანავე. კვამლის საკონტროლო სისტემებმა უნდა გააქტიუროს ინდივიდუალური კომპონენტები (კერძოდ, ფარსაკეტები და ვენტილატორები) იმ თანმიმდევრობით, რომელიც აუცილებელია ვენტილატორების, ფარსაკეტების, არხებისა და სხვა მოწყობილობების ფიზიკური დაზიანების თავიდან ასაცილებლად. კვამლის გასაკონტროლებლად მეხანძრის საკონტროლო პანელის რეაგირების დრო ისეთივე უნდა იყოს, როგორიც ავტომატური ან ხელით სამართავი კვამლის საკონტროლო მოქმედებისა, რომელიც აქტიურდება შენობის ნებისმიერი სხვა საკონტროლო წერტილიდან. რეჟიმის სრულად მუშაობის შემთხვევაში რეაგირების საერთო დროში უნდა შევიდეს ის პერიოდიც, სანამ სივრცეში კვამლის რაოდენობა გადააჭარბებდეს დაგეგმარებულს, ასევე, აღმოჩენის, მოწყობილობის მუშაობის შეჩერებისა და კვამლის საკონტროლო სისტემის ჩართვისათვის საჭირო დრო. სისტემის თითოეული კომპონენტის რეაგირების დრო და თანმიმდევრული ურთიერთქმედებები დეტალურად უნდა აღიწეროს რაციონალურ ანალიზში, ხოლო მათი დაყენების პირობები – საბოლოო ანგარიშში.

909.18 მისაღებობაზე შემოწმება. მოწყობილობები, აპარატურა, კომპონენტები და თანმიმდევრობები ინდივიდუალურად უნდა შემოწმდეს. ეს შემოწმებები, *წესების* სხვა დებულებებით მოთხოვნილ შემოწმებებთან ერთად, უნდა მოიცავდეს ფუნქციის, თანმიმდევრობის და, საჭიროებისამებრ, მათი დაყენების პირობების ეფექტიანობის განსაზღვრას.

909.18.1 აღმომჩენი მოწყობილობები. კვამლის ან ცეცხლის აღმომჩენები, რომლებიც კვამლის საკონტროლო სისტემის ნაწილია, უნდა შემოწმდეს მე-9 თავის შესაბამისად დაყენების ადგილზე. საჭიროების შემთხვევაში, ამ შემოწმებაში უნდა შევიდეს ჰაერდინების შემოწმება როგორც მინიმალურ, ისე მაქსიმალურ პირობებში.

909.18.2 არხები. არხები, რომლებიც კვამლის საკონტროლო სისტემის ნაწილია, უნდა დაიყოს საზოგადოდ მიღებული გამოცდილების შესაბამისად, რომ განისაზღვროს ჰაერის რეალური რაოდენობა.

909.18.3 ფარსაკეტები. ფარსაკეტების მუშაობა უნდა შემოწმდეს დაყენების ადგილზე.

909.18.4 ჰაერის შემშვები და გამომშვები ხვრელები. ჰაერის შემწოვ-გამწოვი ხვრელები უნდა კონტროლდებოდეს საზოგადოდ მიღებული გამოცდილების შესაბამისად, რომ განისაზღვროს ჰაერის რეალური რაოდენობა.

909.18.5 ვენტილატორები. მოწმდება, რამდენად სწორად ტრიალებს ვენტილატორი, იზომება ვოლტაჟი, ამპერული დატვირთვა, ბრუნი წუთში და ღვედის დაჭიმვა.

909.18.6 კვამლგაუმტარი ზღუდეები. დახრილი მანომეტრების ან სხვა დაკალიბრებული საზომი მოწყობილობების გამოყენებით უნდა გაიზომოს წნევებს შორის სხვაობა კვამლგაუმტარი ზღუდეების გასწვრივ. თუ საჭიროა კვამლის გაკონტროლება, ასეთი გაზომვები უნდა ჩატარდეს ცალკეული შემთხვევისათვის.

909.18.7 მაკონტროლებლები. კვამლისგან დაცული თითოეული ზონა, რომელიც აღჭურვილია ავტომატურად გასააქტიურებელი მოწყობილობით, უნდა ამუშავდეს ერთ-ერთი ასეთი მექანიზმის გააქტიურებით. ზონაში მდებარე ყოველი დამატებითი მოწყობილობა უნდა ქმნიდეს ასეთივე თანმიმდევრობას და არ უნდა სჭირდებოდეს ვენტილატორის ძრავას ამუშავება დაზიანების თავიდან ასაცილებლად. საკონტროლო ქმედებების თანმიმდევრობა უნდა შემოწმდეს მთელ სისტემაში, მათ შორის, – მეხანძრის საკონტროლო პანელიდან კორექციის შესაძლებლობა და სათადარიგო ელექტრომომარაგება.

909.18.8 კვამლის კონტროლის სპეციალური შემოწმებები. კვამლის საკონტროლო სისტემები უნდა შეამოწმოს სპეციალურმა შემმოწმებელმა.

909.18.8.1 შემოწმების მასშტაბი. სპეციალური შემოწმებაა საჭირო ქვემოთ მოცემულ შემთხვევებში:

1. არხების აგებისას, ასევე, მათი დაფარვის წინ გაჟონვის შესამოწმებლად, ასევე, მოწყობილობის მდებარეობის დასაფიქსირებლად;

2. დაკავების წინ და განთავსების სამუშაოების დასრულების შემდეგ წნევებს შორის განსხვავების შესამოწმებლად, ნაკადის გასაზომად, აღმომჩენისა და მაკონტროლებლების შესამოწმებლად.

909.18.8.2 კვალიფიკაციები. სპეციალურ შემმოწმებლებს, რომლებიც აკონტროლებენ კვამლს, უნდა ჰქონდეთ ხანძარსაწინააღმდეგო და მექანიკურ ინჟინრის კვალიფიკაცია.

909.18.8.3 ანგარიშები. სპეციალურმა შემმოწმებელმა უნდა მოამზადოს შემოწმების სრული ანგარიში. ანგარიში უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას ყველა მოწყობილობის მწარმოებლის, ნომინალური მონაცემების, დაგეგმარებული მონაცემების, გაზომილი მონაცემებისა და ეტიკეტების ან ნიშნების შესახებ. ანგარიშს უნდა გაეცნოს შესაბამისი სპეციალისტი და თუ მიიჩნევს, რომ დაგეგმარების მიზნები მიღწეულია, ხელს აწერს, უსვამს ბეჭედს და თარიღს.

909.18.8.3.1 ანგარიშის შენახვა. საბოლოო ანგარიშის ასლი უნდა ინახებოდეს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფში, ხოლო იდენტური ასლი – შენობაში ნებადართულ ადგილას.

909.18.9 ამოცნობა და დოკუმენტირება. სქემები, ნახაზები და სხვა დოკუმენტები, რომლებშიც აღნიშნულია კვამლის საკონტროლო სისტემის თითოეული კომპონენტის მდებარეობა, ასევე, აღწერილია მათი ფუნქცია და მოვლა-შენახვის მოთხოვნები, უნდა ჩაეკრას ფაილში, როგორც 909.18.8.3 ქვეთავში განსაზღვრული ანგარიშის დანართი და ინახებოდეს შენობაში. მოწყობილობებს უნდა ჰქონდეს ჩამოსაკიდებელი ეტიკეტი ან ამოსაცნობი ნიშანი, როგორც ამას მოითხოვს სხვა აუცილებელი დოკუმენტები, ასევე, – თარიღი, რომელიც მიუთითებს, როდის და ვის მიერ ჩატარდა მისი ბოლო შემოწმება.

909.19 სისტემის აღიარება. შენობების ან მათი ნაწილებისთვის, რომლებიც ამ წესების მოთხოვნების თანახმად უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის დებულებებს, არ უნდა იყოს გამოსაყენებლად ვარგისად აღიარებული მანამ, სანამ სპეციალური შემმოწმებელი არ დაადასტურებს, რომ ამ ქვეთავის მოთხოვნები დაკმაყოფილებულია და სახანძრო-სამაშველო დანაყოფი არ მიიღებს დამაკმაყოფილებელ ინსტრუქციას სისტემის როგორც ავტომატურად, ისე ხელით მართვის შესახებ, ასევე სანამ შესაბამისი მოვლის პროგრამა წერილობითი ფორმით არ წარედგინება სახანძრო-

სამაშველო დანაყოფს და ეს უკანასკნელი არ აღიარებს მას.

გამონაკლისი: ეტაპობრივად მშენებარე შენობებში სამშენებლო დოკუმენტით განსაზღვრული ნაწილის გამოსაყენებლად ვარგისად აღიარებისას უნდა დადასტურდეს, რომ გამოსაყენებლად ვარგისად ასაღიარებელი ნაწილი აკმაყოფილებს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს და რომ დარჩენილი სამუშაოები საფრთხეს არ უქმნის დამკვებლებს ან მომიჯნავე შენობებს.

909.20 კვამლისგან დაცული შემოზღუდული სივრცეები. 1022.10 ქვეთავში განსაზღვრული კვამლისგან დაცული შემოზღუდული სივრცეები უნდა აიგოს ამ ქვეთავის შესაბამისად. კვამლისგან დაცული შემოზღუდული სივრცე უნდა მოიცავდეს შიგა შემოზღუდულ გზა-კიბეს, რომელიც გარეთ გადის და აკმაყოფილებს 1022.2 ქვეთავის მოთხოვნებს, ასევე, გარე ღია აივანს ან განიავებად ვესტიბიულს, რომელიც აკმაყოფილებს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს.

909.20.1 მისადგომი. კიბესთან მიდგომა შესაძლებელი უნდა იყოს ვესტიბიულიდან ან გარე ღია აივნიდან. ვესტიბიულის მინიმალური ზომა არ უნდა იყოს ვესტიბიულში შემავალი დერეფნის სიგანეზე ნაკლები, მაგრამ არც 1,1 მ-ზე ნაკლები, ხოლო სიგრძე გასასვლელისკენ სავალი გზის მიმართულებით – 1,8 მ-ზე ნაკლები.

909.20.2 აგება. კვამლისგან დაცული შემოზღუდული სივრცე შენობის დანარჩენი ნაწილისგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთვის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი, რომელთა ცეცხლმედეგობა, არანაკლებ, 2 საათია. აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების კარების გარდა სხვა ღიობები დაუშვებელია. ვესტიბიული გზა-კიბისაგან გამიჯნული უნდა იყოს, არანაკლებ, 2 საათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდეებით, რომლებიც აგებულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისად ან თარაზული ანაწყობებით, რომლებიც აგებულია 711-ე ქვეთავის შესაბამისად, ან ორივეთი ერთად. გარე ღია აივანი უნდა აიგოს ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი იატაკის ანაწყობების მიმართ არსებული მოთხოვნების გათვალისწინებით.

909.20.2.1 თვითიკეტებადი კარი. კვამლისგან დაცულ შემოზღუდულ სივრცეში კვამლაღმომჩენის გააქტიურების შედეგად კარები თავისით ან ავტომატურად უნდა იკეტებოდეს, რომელიც დაყენებულია კვამლისგან დაცული შემოზღუდული სივრცის იატაკის მხარეს მდებარე შესასვლელთან. ნებისმიერ კარზე დაყენებული კვამლაღმომჩენის გააქტიურებამ უნდა აამუშავოს კვამლისგან დაცული შემოზღუდული სივრცის ყველა დონეზე მდებარე ყველა კარის დამკეტი მოწყობილობები. კვამლაღმომჩენები უნდა განთავსდეს 907.3 ქვეთავის შესაბამისად.

909.20.3 ალტერნატივა ბუნებრივი განიავებით. 909.19.3.1 – 909.19.3.3 ქვეთავების დებულებები ეხება კვამლისგან დაცული შემოზღუდული სივრცეების განიავებას ბუნებრივი საშუალებებით.

909.20.3.1 აივნის კარი. სადაც გზა-კიბეზე გასასვლელი გარე ღია აივნიდანაა, შემოზღუდული სივრცის კარის ანაწყობი ცეცხლმედეგი უნდა იყოს და შეესაბამებოდეს 716.5 ქვეთავს.

909.20.3.2 ვესტიბიულის კარი. თუ გზა-კიბეზე გასასვლელი ვესტიბიულიდანაა, ვესტიბიულის კარი ცეცხლმედეგი უნდა იყოს და შეესაბამებოდეს 715.4 ქვეთავს. ვესტიბიულიდან გზა-კიბეზე გასასვლელი კარის ანაწყობის ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხი, 716.5 ქვეთავის მიხედვით, არ უნდა იყოს 20 წუთზე ნაკლები.

909.20.3.3 ვესტიბიულის განიავება. თითოეულ ვესტიბიულს უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, 1,5 $მ^2$ სუფთა ფართობის მქონე ღიობი, რომელიც მოწყობილია შიგა ეზოს, ეზოს ან, სულ მცირე, 6 მ სიგანის საზოგადოებრივი გზისკენ მდებარე გარე კედელში.

909.20.4 ალტერნატივა მექანიკური განიავებით. 909.19.4.1 – 909.19.4.4 ქვეთავების დებულებები ეხება კვამლისგან დაცული შემოზღუდული სივრცეების განიავებას მექანიკური საშუალებებით.

909.20.4.1 ვესტიბიულის კარები. შენობიდან ვესტიბიულში გასასვლელი კარის ანაწყობი უნდა იყოს ცეცხლმედეგი და შეესაბამებოდეს 716.5.3 ქვეთავს. ვესტიბიულიდან გზა-კიბეზე გასასვლელი კარის ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხი არ უნდა იყოს 20 წთ-ზე ნაკლები და უნდა აკმაყოფილებდეს კვამლგაუმტარი კარის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, 716.5.3 ქვეთავის შესაბამისად. კარი უნდა დააყენონ NFPA 105-ის შესაბამისად.

909.20.4.2 ვესტიბიულის განიავება. ვესტიბიულში ჰაერი უნდა იცვლებოდეს წუთში ერთხელ, ხოლო გაწოვა უნდა შეადგენდეს 150%-ს. ჰაერის შეწოვ-გაწოვა უნდა ხდებოდეს დამოუკიდებელი, მჭიდროდ ნაგები არხებით, რომლებიც მხოლოდ ამ დანიშნულებით გამოიყენება. ვესტიბიულში ჰაერი უნდა შევიდეს იატაკის დონეზე 15 სმ-ის საზღვრებში. გამწოვი ბადის თავი უნდა მდებარეობდეს საკვამლე ტრაპის თავთან, მაგრამ არა 15 სმ-ზე დაბლა ტრაპის თავიდან და უნდა იყოს მთლიანად საკვამლე ტრაპის საზღვრებში. ღია პოზიციაში მყოფი კარები არ უნდა ფარავდეს არხის ღიობებს. საჭიროების შემთხვევაში, დაგეგმარებისათვის აუცილებელი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, დასაშვებია, არხის ღიობებში განთავსდეს საკონტროლო ფარსაკეტები, თუმცა, სხვა შემთხვევაში, ფარსაკეტები საჭირო არ არის.

909.20.4.2.1 სპეციალიზებული განიავების სისტემა. საავარიო მუშაობის რეჟიმში, სპეციალიზებული სისტემით გაწოვილი ჰაერის მოცულობა ტოლი უნდა იყოს თითოეულ ვესტიბიულში საათში, არანაკლებ, 90 ჰაერცვლისთვის საჭირო მოცულობის ჰაერისა და მისი ზომა უნდა უზრუნველყოფდეს ერთდროულად სამი ვესტიბიულის მომსახურებას. კვამლაღმომჩენები უნდა მოთავსდეს იატაკის მხარეს მდებარე შესასვლელთან ყველა ვესტიბიულში და უნდა ააქტიურებდეს (კვამლის) ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ვესტიბიულის სისტემას. კვამლაღმომჩენები უნდა განთავსდეს 907.3 ქვეთავის შესაბამისად.

909.20.4.3 საკვამლე ტრაპი. ვესტიბიულის ჭერი ვესტიბიულში შესასვლელი კარის ღიობზე, სულ მცირე, 50 სმ-ით მაღალი უნდა იყოს, რომ კვამლისა და სითბოს გაწოვა ადვილად მოხდეს და უზრუნველყოს ჰაერის გადაადგილება ზემოთ. ჭერის სიმაღლე არ უნდა შემცირდეს, თუ ნებადართული და გამართლებული არაა დაგეგმარებისა და შემოწმების საფუძველზე.

909.20.4.4 კიბის შახტში ჰაერის მოძრაობის სისტემა. კიბის შახტს უნდა ჰქონდეს ფარსაკეტიანი გამშვები ღიობი და უნდა მიეწოდებოდეს საკმარისი მოცულობის ჰაერი, რათა ვესტიბიულთან დაკავშირებულ შახტში, დაკეტილი კარების პირობებში, შენარჩუნდეს 25 პა მინიმალური დადებითი წნევა.

909.20.5 ალტერნატივა კიბეზე წნევის შექმნით. სადაც შენობა მთლიანად აღჭურვილია ავტოსაშხეფი სისტემით 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად, ვესტიბიული საჭირო არ არის, თუ შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებზე იქმნება, სულ მცირე, 25 პა და, არაუმეტეს, 87 პა წნევა გზა-კიბის ყველა კარის დახურვისას, მაქსიმალური თვითწევისა და ქარის გავლენის პირობებში.

909.20.6 განიავების მოწყობილობა. 909.19.4 და 909.19.5 ქვეთავში განსაზღვრული განიავების მოწყობილობა უნდა გააქტიურდეს კვამლაღმომჩენებით, რომლებიც დაყენებულია ყველა იატაკის დონეზე განსაზღვრულ ადგილას კვამლგაუმტარი შემომზღუდავის შესასვლელთან. თუ კიბის შახტისა და ვესტიბიულის კარების მიმხურავი მოწყობილობები აქტიურდება კვამლაღმომჩენით ან ელექტროენერგიის შეწყვეტის დროს, მექანიკური მოწყობილობა უნდა აქტიურდებოდეს და მუშაობდეს სათანადო მოთხოვნების შესაბამისად. კვამლაღმომჩენები უნდა განთავსდეს 907.3 ქვეთავის შესაბამისად.

909.20.6.1 განიავების სისტემები. კვამლგაუმტარი შემომზღუდავის განიავების სისტემა შენობის განიავების სხვა სისტემებისგან დამოუკიდებელი უნდა იყოს. მოწყობილობა, საკონტროლო გაყვანილობა, ელექტროგაყვანილობა და არხების სისტემა უნდა შეესაბამებოდეს ჩამოთვლილთაგან ერთ-ერთს:

1. მოწყობილობა, საკონტროლო გაყვანილობა, ელექტროგაყვანილობა და არხების სისტემა უნდა მდებარეობდეს შენობის გარეთ და პირდაპირ უნდა უკავშირდებოდეს კვმლგაუმტარ შემომზღუდავს ან არხების სისტემის მქონე კვამლგაუმტარ შემომზღუდავს, რომელიც შემოზღუდულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი, რომელთა ცეცხლმედეგობა, არანაკლებ, 2 საათია;

2. მოწყობილობა, საკონტროლო გაყვანილობა, ელექტროგაყვანილობა და არხების სისტემა უნდა მდებარეობდეს კვამლგაუმტარ შემომზღუდავში, საიდანაც ჰაერის შემოტანა-გატანა ხდება პირდაპირ გარედან და გარეთ ან არხების სისტემის გავლით, რომელიც შემოზღუდულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი, რომელთა ცეცხლმედეგობა, არანაკლებ, 2 საათია;

3. მოწყობილობა, საკონტროლო გაყვანილობა, ელექტროგაყვანილობა და არხების სისტემა უნდა მდებარეობდეს შენობაში, თუ ის იმიჯნება შენობის დანარჩენი ნაწილისგან, ასევე, მექანიკური მოწყობილობებისგან 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი, რომელთა ცეცხლმედეგობა, არანაკლებ, 2 საათია.

გამონაკლისი:

1. საკონტროლო გაყვანილობა და ელექტროგაყვანილობა, რომელიც იყენებს 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კაბელს ან კაბელების სისტემას;

2. სადაც ჩასმულია, არანაკლებ, 5 სმ სისქის ბეტონში.

909.20.6.2 სათადარიგო ელექტრომომარაგება. ვესტიბიულისა და კიბის შახტის მექანიკური განიავების სისტემები და ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემების ელექტრომომარაგება უნდა ხდებოდეს სათანადო სათადარიგო ელექტრომომარაგების სისტემით, რომელიც შეესაბამება 403.4.8 ქვეთავს.

909.20.6.3 აღიარება და ტესტირება. მექანიკური მოწყობილობის აღიარებამდე, სისტემა უნდა შემოწმდეს მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს თანდასწრებით, რომელმაც უნდა დაადასტუროს, რომ სისტემა აკმაყოფილებს ამ მოთხოვნებს.

909.21 ალტერნატივა ლიფტის შახტაში წნევის შექმნით. თუ აუცილებელი შემოზღუდული ლიფტის ფოიეების ნაცვლად ლიფტის შახტაში მოწყობილია დაწნევის სისტემა, ის უნდა შეესაბამებოდეს 909.21.1 – 909.21.11 ქვეთავებს.

909.21.1 დაწნევის მიმართ მოთხოვნები. ლიფტის შახტები უნდა იყოს დაწნეული, რომ შენარჩუნდეს, სულ მცირე, 25 პა დადებითი წნევა და, არაუმეტეს, 67 პა დადებითი წნევა, მომიჯნავე დაკავებული სივრცის ყველა იატაკის გათვალისწინებით. წნევა უნდა გაიზომოს ლიფტის შახტის თითოეული კარის შუაწერტილში, როდესაც ყველა ლიფტის კაბინა გამოძახების იატაკთანაა და ლიფტის შახტის ყველა კარი გამოძახების იატაკზე ღიაა, ხოლო ლიფტის შახტის ყველა სხვა კარი დახურულია. ამ ტესტის ჩატარების დროს უნდა ჩანდეს თითოეულ დონეზე ლიფტის შახტის კარების გაღება-დახურვა. კარადა ჰაერით უნდა მარაგდებოდეს (შენობის) გარედან, დაუბინძურებელი წყაროდან, რომელიც მდებარეობს, სულ მცირე, 6,0 მ-ის დაშორებით ჰაერის გამწოვი ნებისმიერი სისტემის ან გამომშვები ხვრელისგან.

909.21.2 რაციონალური ანალიზი. სამშენებლო დოკუმენტებთან ერთად უნდა წარედგინოს 909.4 ქვეთავის შესაბამისად მომზადებული რაციონალური ანალიზი.

909.21.3 სისტემის არხები. არხების ნებისმიერი სისტემა, რომელიც წარმოადგენს დაწნევის სისტემის ნაწილს, დაცული უნდა იყოს ისეთივე ცეცხლმედეგობის ხარისხით, როგორიც მოეთხოვება ლიფტის შახტის შემომზღუდავს.

909.21.4 ვენტილატორიანი სისტემა. ვენტილატორიანი სისტემა, რომელიც გამოიყენება წნევის შესაქმნელად, უნდა შეესაბამებოდეს 909.21.4.1 – 909.21.4.4 ქვეთავების მოთხოვნებს.

909.21.4.1 ცეცხლმედეგობა. შენობის საზღვრებში წნევის შესაქმნელად გამოყენებული ვენტილატორიანი სისტემა დაცული უნდა იყოს ისეთივე ცეცხლმედეგობის ხარისხით, როგორიც მოეთხოვება ლიფტის შახტის შემომზღუდავს.

909.21.4.2 კვამლის აღმოჩენა. ვენტილატორიანი სისტემა უნდა აღიჭურვოს კვამლაღმომჩენით, რომელიც ავტომატურად გათიშავს ვენტილატორიან სისტემას, როდესაც სისტემის საზღვრებში კვამლი დაფიქსირდება.

909.21.4.3 დამოუკიდებელი სისტემები. თითოეულ ლიფტის შახტაში უნდა გამოიყენებოდეს დამოუკიდებელი ვენტილატორიანი სისტემა.

909.21.4.4 ვენტილატორის სიმძლავრე. დაგეგმარებული დაწნევის სისტემის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად ვენტილატორი უნდა დააყენონ 0,4719 $მ^3$/წმ სიმძლავრეზე ერთი კარისთვის ან მისი სიმძლავრე უნდა განსაზღვროს შესაბამისმა სპეციალისტმა.

909.21.5 სათადარიგო ელექტროენერგია. დაწნევის სისტემა უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სათადარიგო ელექტროენერგიით, რომელიც მარაგდება იმავე წყაროდან, რომლიდანაც შენობაში არსებული სხვა აუცილებელი საავარიო სისტემები.

909.21.6 დაწნევის სისტემის გააქტიურება. ლიფტის დაწნევის სისტემა უნდა გააქტიურდეს/ამუშავდეს შენობის სახანძრო განგაშის სისტემის ან ლიფტის ფოიეში დაყენებული კვამლაღმომჩენების გააქტიურებისთანავე. თუ შენობაში დაყენებულია როგორც სახანძრო განგაშის სისტემა, ისე ლიფტის ფოიეში დაყენებული კვამლაღმომჩენები, თითოეულს დამოუკიდებლად უნდა შეეძლოს დაწნევის სისტემის გააქტიურება.

909.21.7 სპეციალური შემოწმება. დაწნევის სისტემის მუშაობა სპეციალურად მოწმდება 909.18.8 ქვეთავის შესაბამისად. სისტემის აღიარებისთვის დაკმაყოფილებული უნდა იყოს 909.19 ქვეთავის მოთხოვნები.

909.21.8 ნიშანდება და ამოცნობა. აღმომჩენ და საკონტროლო სისტემებს უნდა ჰქონდეს 909.14-ის ქვეთავის შესაბამისი ნიშანი.

909.21.9 კონტროლის დიაგრამები. კონტროლის დიაგრამები უნდა შეესაბამებოდეს 909.15 ქვეთავს.

909.21.10 საკონტროლო პანელი. უნდა მოეწყოს 909.16-ის ქვეთავის შესაბამისი საკონტროლო პანელი.

909.21.11 სისტემის რეაგირების დრო. ლიფტის შახტის დაწნევის სისტემები უნდა აკმაყოფილებდეს მოთხოვნებს, რომლებიც განსაზღვრულია 909.17 ქვეთავში კვამლის საკონტროლო სისტემის რეაგირების დროსთან

დაკავშირებით.

ქვეთავი 910 – კვამლისა და სითბოს გაწოვა

910.1 ზოგადი. *წესების* მიხედვით, ან სხვაგვარად დაყენებული კვამლისა და სითბოს გაწოვა ან კვამლის მექანიკური გამწოვი სისტემები და წევის შემკავებელი ფარები უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს.

გამონაკლისი:

1. გაყინული საკვები პროდუქტების საწყობები, რომლებიც მხოლოდ I და II კლასის საქონლის შესანახად გამოიყენება, თუ ისინი დაცულია სათანადო ავტოსაშხეფი სისტემით;

2. თუ შენობის ფართობი აღჭურვილია მეყვსეული რეაგირების სწრაფსაქრობი საშხეფებით, კვამლისა და სითბოს ავტომატური გაწოვა ამ ფართობზე საჭირო არ არის.

910.2 საჭიროების შემთხვევა. კვამლისა და სითბოს გავშვებები უნდა დააყენონ 910.2.1 – 910.2.2 ქვეთავებში განსაზღვრული ერთსართულიანი შენობების ან მათი ნაწილების სახურავებზე.

910.2 საჭიროება. კვამლისა და სითბოს გამწოვები უნდა დააყენონ შენობების სახურავებზე ან მათ დაკავებულ ნაწილებში 910.2.1 – 910.2.2 ქვეთავების შესაბამისად.

გამონაკლისი: თუ სართულის ზედა ზედაპირი არ არის სახურავის ანაწყობი, შენობის დაკავებულ ნაწილებში დასაშვებია 910.4 ქვეთავის შესაბამისი კვამლის მექანიკური გამწოვის დაყენება.

910.2.1 ჯგუფი სმ-1 ან სწ-1. სმ-1 ან **სწ**-1 ჯგუფის ფართობების შემცველი შენობები და მათი ნაწილები, რომელთა ინდივიდუალური ფართობი აღემატება 4700 $მ^2$-ს.

გამონაკლისი: თვითმფრინავის შესაკეთებლად განკუთვნილი **სწ**-1 ჯგუფის ანგარები.

910.2.2 მაღალ ზვინებად მასალების საწყობი. 413-ე ქვეთავის შესაბამისი შენობები და მათი ნაწილები, სადაც ინახება მაღალ ზვინებად მასალები ან სასაწყობო თაროები ნებისმიერი ჯგუფის ფართობზე.

910.3 დაგეგმარება და დაყენება. კვამლისა და სითბოს გამწოვები და წევის შემკავებელი ფარები უნდა დააგეგმარონ და დააყენონ 910.3.1 – 910.3.5.2 ქვეთავებისა და 910.3 ცხრილის შესაბამისად.

910.3.1 დაგეგმარება. კვამლისა და სითბოს გამწოვები შეტანილი უნდა იყოს ნუსხაში და უნდა ჰქონდეს UL 793-თან შესაბამისობის ეტიკეტი.

910.3.2 გამომშვები ხვრეტის მუშაობა. კვამლისა და სითბოს გამომშვებები უნდა მუშაობდეს სათანადო ავტომატური და ხელით სამართავი საშუალებებით. კვამლისა და სითბოს გამომშვებების ავტომატური მუშაობა უნდა შეესაბამებოდეს 910.3.2.1 – 910.3.2.3 ქვეთავების დებულებებს.

910.3.2.1 სიმძიმის ძალით მოქმედი ავარიული გამომშვებები. კვამლისა და სითბოს ავტომატური გამომშვებები, რომლებიც შეიცავს სითბოზე მგრძნობიარე მინას, ისე დაგეგმარებულს, რომ ცეცხლის ზემოქმედებისას შეიკუმშოს და ამოვარდეს გამშვები ღიობიდან, მთლიანად ღია უნდა იყოს 5 წუთის განმავლობაში მას შემდეგ, რაც ღიობის ღრუ მოექცევა სიმულირებული ცეცხლის ზემოქმედების ქვეშ, რომლის ხანგრძლივობა-ტემპერატურის გრადიენტი 5 წუთის განმავლობაში აღწევს 260°C ტემპერატურას.

910.3.2.2 საშხეფებიანი შენობები. თუ კვამლისა და სითბოს გამომშვებების დაყენება ხდება ისეთ შენობებში, რომლებიც აღჭურვილია ავტოსაშხეფი სისტემით, ისინი ავტომატურად უნდა ამუშავდეს.

910.3.2.3 შენობები საშხეფების გარეშე. თუ კვამლისა და სითბოს გამწოვების დაყენება ხდება ისეთ შენობებში, რომლებიც არ არის აღჭურვილი ავტოსაშხეფი სისტემით, ისინი ავტომატურად უნდა ამუშავდეს სითბოზე რეაგირებადი მოწყობილობის გააქტიურებისას, კერძოდ, როცა ტემპერატურა 38°C – 104°C-ით აღემატება გარემომცველ ტემპერატურას.

გამონაკლისი: 910.3.2.1 ქვეთავის შესაბამისი სიმძიმის ძალით მოქმედი ავარიული გამომშვებები.

910.3.3 გამშვების ზომები. გამშვების ფართობი არ უნდა იყოს 1,5 $მ^2$-ზე ნაკლები და მისი არცერთი ზომა არ უნდა იყოს 1.2 მ-ზე ნაკლები, ღარებისა და წყალსადინარი არხების გამოკლებით, რომელთა საერთო სიგანე არ აღემატება 15 სმ-ს.

910.3.4 გამშვების მდებარეობები. კვამლისა და სითბოს გამომშვებები უნდა მდებარეობდეს მომიჯნავე მიწის ნაკვეთებიდან და ხანძარსაწიააღმდეგო კედლებიდან 6,0 მ-ის ან 6,0 მ-ზე მეტის დაშორებით, ცეცხლმედეგი ზღუდეს კედლებიდან კი 3,0 მ-ის ან 3,0 მ-ზე მეტის დაშორებით. გამომშვებები თანაბრად უნდა განლაგდეს სახურავის საზღვრებში შენობის იმ ფართობებზე, სადაც გამწოვები უნდა დააყენონ 910.2 ქვეთავის მიხედვით, სახურავის ქანობის, წევის შემკავებელი ფარის მდებარეობის, საშხეფის მდებარეობისა და სტრუქტურული ნაწილების გათვალისწინებით.

910.3.5 წევის შემკავებელი ფარები. თუ 910.3 ცხრილის მოთხოვნით საჭიროა წევის შემკავებელი ფარები, ისინი უნდა დააყენონ ამ ქვეთავის შესაბამისად.

გამონაკლისი: თუ შენობების ფართობები აღჭურვილია მეყვსეული რეაგირების სწრაფსაქრობი საშხეფებით, წევის შემკავებელი ფარები არ უნდა იყოს ამ ფართობებზე. წევის შემკავებელი ფარები დაყენებული უნდა იყოს მხოლოდ მეყვსეული რეაგირების სწრაფსაქრობი საშხეფებისა და არამეყვსეული რეაგირების სწრაფსაქრობი საშხეფების გამიჯვნის ადგილებში.

910.3.5.1 აგება. წევის შემკავებელი ფარები უნდა აიგოს ფოლადით, ლარტყებითა და ბათქაშით, თაბაშირ-მუყაოს ფილით ან სხვა მასალებით, რომლებიც სათანადო წინააღმდეგობას უწევს კვამლის გავრცელებას. ნაკერები და შეერთებები კვამლგაუმტარი უნდა იყოს.

910.3.5.2 მდებარეობა და სიღრმე. წევის შემკავებელი ფარებიის მდებარეობა და მინიმალური სიღრმე უნდა შეესაბამებოდეს 910.3 ცხრილს.

ცხრილი 910.3

წევის შემკავებელი ფარების და კვამლისა და სითბოს გამომშვებების მიმართ მოთხოვნები[ა]

დაკავებულობის ჯგუფი და პროდუქტების კლასიფიცირება	საწყობის სიმაღლე გეგმის მიხედვით (მ)	წევის შემკავებელი ფარის მინიმალური სიღრმე (მ)	წევის შემკავებელი ფარით ფორმირებული მაქსიმალური ფართობი ($მ^2$)	გამწოვისა და იატაკის ფართობების თანაფარდობა[ბ]	გამწოვების ცენტრებს შორის მაქსიმალური დაშორება (მ)	მაქსიმალური დაშორება გამწოვსა და კედელს ან წევის შემკავებელ ფარებს შორის[ბ] (მ)
ჯგუფები სმ-1 და სწ-1	—	0.6 x $H^{დ}$ მაგრამ ≥ 1.2	4700	1:100	36	18
მაღალ ზვინებად დაწყობილი მასალების საწყობი (იხ. ქვ. 910.2.2) I-IV (ვარიანტი 1)	≤ 6	1.8	929	1:100	30	18
	> 6 ≤ 12	1.8	743	1:75	30	17
მაღალ ზვინებად დაწყობილი მასალების საწყობი (იხ. ქვ. 910.2.2)	≤ 6	1.2	279	1:75	30	17
	> 6 ≤ 12	1.2	279	1:50	30	15

I-IV (ვარიანტი 2)						
მაღალ ზვინებად დაწყობილი მასალების საწყობი (იხ. ქვ. 910.2.2) I-IV (ვარიანტი 1)	≤ 6	1.8	558	1:50	30	15
	> 6 ≤ 12	1.8	558	1:40	27	14
მაღალ ზვინებად დაწყობილი მასალების საწყობი (იხ. ქვ. 910.2.2) I-IV (ვარიანტი 2)	≤ 6	1.2	372	1:50	30	15
	> 6 ≤ 12	1.2	186	1:30	23	12

ა. მყარი მასალის თაროებისთვის, რომელთა სიმაღლე აღემატება მითითებულს, გამოიყენება სპეციალიზებული დაგეგმარება;

ბ. განსაზღვრული მანძილი არის მაქსიმალური მანძილი ცალკეულ წევის შემკავებელი ფარის ფართობზე ნებისმიერი გამწოვიდან კედლებამდე ან წევის შემკავებელ ფარებამდე, რომლებიც ქმნის წევის შემკავებელი ფარის ფართობის პერიმეტრს;

გ. თუ წევის შემკავებელი ფარები საჭირო არ არის, გამწოვისა და იატაკის ფართობებს შორის თანაფარდობა გამოითვლება წევის შემკავებელი ფარების მინიმალური სიღრმის საფუძველზე, რომელიც ტოლია 1,8 მ-ის (ვარიანტი 1);

დ. "H" არის მილიმეტრებში გაზომილი გამწოვის სიმაღლე იატაკის ზემოთ.

910.4 კვამლის მექანიკური გამწოვები. კვამლის სპეციალიზებული მექანიკური გამწოვი შეიძლება გამოიყენებოდეს, როგორც კვამლისა და სითბოს გამომშვების ალტერნატივა.

910.4.1 მდებარეობა. გამწოვი ვენტილატორები უნდა განლაგდეს თანაბარი დაშორებებით თითოეულ წევის შემკავებელი ფარის ზონაში და მაქსიმალური დაშორება ვენტილატორებს შორის არ უნდა აღემატებოდეს 30 მ-ს.

910.4.2 ზომა. ვენტილატორის მაქსიმალური ინდივიდუალური სიმძლავრე უნდა იყოს 14,2 $მ^3$/წმ. კვამლის გამწოვი ვენტილატორების საერთო სიმძლავრე უნდა გამოითვალოს ფორმულით:

$C = A \times 300$ **(განტოლება/ფორმულა 9-10)**

სადაც:

C = აუცილებელი მექანიკური განიავების სიმძალვრე ($მ^3$/წმ).

A = სახურავის გამშვებების ფართობი კვადრატულ მეტრებში ($მ^2$), 910.3 ცხრილის შესაბამისად.

910.4.3 მუშაობა. კვამლის მექანიკური გამწოვი ვენტილატორები ავტომატურად უნდა აქტიურდებოდეს

ავტოსაშხეფი სისტემით ან სითბოს აღმომჩენებით, რომელთა სამუშაო მახასიათებლები შეესაბამება 910.3.2 ქვეთავში აღწერილ მახასიათებლებს. ასევე, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ვენტილატორის თითოეული ნაწილის ინდივიდუალური ხელით მაკონტროლებლები.

910.4.4 გაყვანილობა და კონტროლი. გაყვანილობა და კვამლის გამწოვი ვენტილატორების მაკონტროლებელი მიერთებული უნდა იყოს მთავარი ამომრთველის წინ და დაცული უნდა იყოს 538°C-ზე მაღალი ტემპერატურისაგან, არანაკლებ, 15 წთ-ის განმავლობაში. საკონტროლებლები ისე უნდა განთავსდეს, რომ სახანძრო-სამაშველო დანაყოფი ადვილად მიუდგეს შენობას გარედან და დაცული იყოს, არანაკლებ, 1-საათიანი 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი ერთად შიგა სივრცეში გავრცელებული ცეცხლის ზემოქმედებისაგან.

910.4.5 ჰაერის მიწოდება. გამწოვ ვენტილატორებს ჰაერი უნდა მიეწოდოს იატაკის დონეზე ან მასთან ახლოს და მიწოდებული ჰაერის მოცულობა გაწოვილი ჰაერის, სულ მცირე, 50%-ს უნდა იყოს. ჰაერის მისაწოდებლად განკუთვნილი ღიობები თანაბრად უნდა განაწილდეს იმ ფართობის პერიფერიული ნაწილის ირგვლივ, რომელსაც ვენტილატორი ემსახურება.

910.4.6 ურთიერთმიერთებები. ჰაერის გადამამუშავებელ/კვამლგამწოვ კომბინირებულ სისტემაში ან ჰაერის გადამამუშავებელ დამოუკიდებელ სისტემებში ვენტილატორები ისე უნდა კონტროლდებოდეს, რომ დაიხუროს კვამლის კონტროლის თანმიმდევრობის შესაბამისად.

ქვეთავი 911 – ხანძრის მართვის ცენტრი

911.1 ზოგადი. წესების სხვა ქვეთავებში მოთხოვნილ და წესების მიხედვით მაღლივ შენობებად კლასიფიცირებულ ყველა ისეთ შენობაში, რომლის დაკავებული იატაკი მდებარეობს სახანძრო მანქანის მისადგომი ყველაზე დაბალი დონიდან 37 მ-ზე ზემოთ, უნდა მოეწყოს ხანძრის მართვის ცენტრი სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მუშაობისათვის, 9011.1.1 – 911.1.5 ქვეთავების შესაბამისად.

911.1.1 მდებარეობა და მიდგომა. ხანძრის მართვის ცენტრის მდებარეობა და მისადგომი შეთანხმებულია სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან.

911.1.2 გამიჯვნა. ხანძრის მართვის ცენტრი დანარჩენი შენობისგან უნდა გაიმიჯნოს არანაკლებ 1-საათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდით, რომელიც აგებულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისად ან თარაზული ანაწყობით, რომელიც გამიჯნულია 711-ე ქვეთავის შესაბამისად, ან ორივეთი ერთად.

911.1.3 ზომა. ოთახის ფართობი უნდა იყოს, სულ მცირე, 19 $მ^2$, ხოლო მინიმალური ზომა – 3,0 მ.

911.1.4 გეგმის/განლაგების დამტკიცება. 911.1.5 ქვეთავის მიხედვით, აუცილებელი ხანძრის მართვის ცენტრის გეგმა/განლაგება და ყველა მახასიათებელი დასამტკიცებლად უნდა წარედგინოს სამშენებლო ზედამხედველობის განმახორციელებელ უწყებას ცენტრის მოწყობამდე.

911.1.5 აუცილებელი მახასიათებლები. ხანძრის მართვის ცენტრი უნდა შეესაბამებოდეს NFPA 72-ს და უნდა მოიცავდეს:

1. საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემის მოწყობილობას.

2. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის საკომუნიკაციო მოწყობილობის ერთეულს.

3. ცეცხლაღმომჩენისა და განგაშის სისტემის შეტყობინების უზრუნველმყოფ მოწყობილობას.

4. შეტყობინების უზრუნველმყოფი მოწყობილობის ერთეულს, რომელიც ვიზუალურად მიუთითებს ლიფტების მდებარეობას და იმას, მუშაობს თუ არა ისინი.

5. ჰაერის გადამამუშავებელი სისტემების მდგომარეობის ინდიკატორებსა და საკონტროლებლებს.

6. 909.16 ქვეთავის თანახმად, მეხანძრის საკონტროლო აუცილებელ პანელს შენობაში მოწყობილი კვამლის საკონტროლო სისტემებისათვის.

7. საკონტროლებლები გზა-კიბეზე გასასვლელი კარების ერთდროულად გასაღებად.

8. საშხეფის სარქვლისა და წყლის ჭავლის აღმომჩენის საჩვენებელ პანელს.

9. საავარიო და სათადარიგო ელექტრომომარაგების მდგომარეობის ინდიკატორს.

10. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისათვის განკუთვნილ ტელეფონს, რომელსაც აქვს საკონტროლებელი მისადგომი საერთო სატელეფონო სისტემასთან.

11. სახანძრო ტუმბოს მდგომარეობის ინდიკატორს.

12. შენობის სქემატურ გეგმებს, რომლებშიც ნაჩვენებია ტიპური იატაკის გეგმა და დეტალურადაა მინიშნებული შენობის ძირითადი ნაწილი, გასასვლელები, ხანძრისაგან დაცვის სისტემები, ხანძარსაწინააღმდეგო მოწყობილობები და სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მისადგომები და ცეცხლმედეგი კედლების, ცეცხლმედეგი ზღუდეების, ცეცხლმედეგი ტიხრების, კვამლგაუმტარი ზღუდეებისა და კვამლგაუმტარი ტიხრების მდებარეობა.

13. შენობის საინფორმაციო ბარათს, რომელიც მოიცავს ჩამოთვლილ ინფორმაციას (მაგრამ არა მხოლოდ მას):

13.1. ზოგად ინფორმაციას შენობის შესახებ, რომელშიც იგულისხმება საკუთრების დასახელება, მისამართი, შენობაში იატაკების რაოდენობა (მიწის ზედაპირის ზემოთ ან ქვემოთ), გამოყენებისა და დაკავებულობის კლასები (შერეული გამოყენებებისთვის განისაზღვროს თითოეულ იატაკზე განთავსებული განსხვავებული დაკავებულობების ტიპები), შენობაში მყოფთა რაოდენობა (მაგალითად, დღისით, ღამით, შაბათ-კვირას).

13.2. შენობის საკონტაქტო ინფორმაციას საგანგებო ვითარების დროს, რომელშიც შედის: იმ პირთა სია, რომელთაც უნდა დაუკავშირდნენ შენობაში საგანგებო ვითარების შექმნის დროს (მაგ., შენობის მმართველი/მენეჯერი, შენობის ინჟინერი და სხვ.) და მათი სამსახურის ტელეფონის ნომრები, მობილური ტელეფონის ნომრები, ელექტრონული ფოსტის მისამართები.

13.3. ინფორმაციას შენობის კონსტრუქციის შესახებ, რომელშიც იგულისხმება შენობის კონსტრუქციის ტიპი (მაგ., იატაკების, კედლების, სვეტებისა და სახურავის ანაწყობები).

13.4. ინფორმაციას გასასვლელი კიბის შესახებ, რომელშიც იგულისხმება შენობაში გასასვლელი კიბეების რაოდენობა, თითოეული გასასვლელი კიბის დანიშნულება და რომელ იატაკებს ემსახურება ადგილი, სადაც თითოეული გასასვლელი კიბე გადის, დაწნევადი გასასვლელი კიბეები, საავარიო განათებით უზრუნველყოფილი გასასვლელი გზები, თითოეული გასასვლელი კიბე, რომლითაც შესაძლებელია შენობაში დაბრუნება, სახურავზე ასასვლელი კიბეები; ინფორმაცია ლიფტის შესახებ, რომელშიც შედის: ლიფტების მწკრივების რაოდენობა, ლიფტების მწკრივების დანიშნულება, ლიფტების კარადების რაოდენობა და იატაკები, რომელთაც ისინი ემსახურება, ლიფტების სამანქანო ოთახების, გადასასვლელის ფოიესა და სატვირთო ლიფტების მწკრივების მდებარეობა.

13.5. ინფორმაციას შენობის მომსახურებისა და სისტემების შესახებ, რომელშიც იგულისხმება მექანიკური ოთახების მდებარეობა, შენობის სამართავი სისტემის მდებარეობა, საწვავის ყველა ავზის მდებარეობა და ტევადობა, საავარიო გენერატორის მდებარეობა, ბუნებრივი აირის მომსახურების მდებარეობა.

13.6. ინფორმაციას ხანძრისგან დამცავი სისტემის შესახებ, რომელშიც იგულისხმება სახანძრო მილდგარების, სახანძრო ტუმბოს ოთახის, სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან მისაერთებლების, ავტოსაშხეფებით დაცული იატაკებისა და სხვადასხვა ტიპის (მაგ., მშრალი, წყლიანი, შენელებული რეაგირებისა და ა.შ.) საშხეფი სისტემების მდებარეობა.

13.7. ინფორმაციას საფრთხის შემცველი ნივთიერებების შესახებ, რაც გულისხმობს საფრთხის შემცველი ნივთიერებების მდებარეობას, საფრთხის შემცველი ნივთიერებების რაოდენობას.

14. სამუშაო მაგიდას.

15. გენერატორის საკონტროლო მოწყობილობებს, ხელით გააქტიურებისა და გადაცემის ფუნქციებით.

16. საზოგადოებისათვის მიმართვის სისტემას, სადაც სპეციალურადაა მოთხოვნილი წესების სხვა ქვეთავებში.

17. ლიფტის ASME A17.1-ის შესაბამის სახანძრო გამოძახების გადამრთველს.

18. ლიფტის საავარიო ან სათადარიგო ელექტრომომარაგების შემრჩევ გადამრთველ(ებ)ს, თუ არსებობს საავარიო ან სათადარიგო ელექტრომომარაგება.

ქვეთავი 912 – სახანძრო-სამაშველო სამსახურის მიერ გამოსაყენებელი მისაერთებლები

912.1 დაყენება. სახანძრო მისაერთებლები უნდა განთავსდეს NFPA-ის სტანდარტების შესაბამისად (რომლებიც ეხება სისტემის დაგეგმარებას) და უნდა აკმაყოფილებდეს 912.2 – 912.5 ქვეთავების მოთხოვნებს.

912.2 მდებარეობა. ჰიდრანტების (წყლის ასაღები წერტების), საავტომობილო გზების, შენობებისა და ლანდშაფტის გათვალისწინებით სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მიერ გამოსაყენებელი მისაერთებლები უნდა განთავსდეს იმგვარად, რომ სისტემასთან მიერთებულმა სახანძრო აპარატურამ და სახელოებმა სხვა სახანძრო აპარატურას არ ჩაუხერგოს შენობასთან მისასვლელი. სახანძრო მისაერთებლების მდებარეობა შეთანხმებული უნდა იყოს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან.

912.2.1 მდებარეობის ხილვადობა. სახანძრო მისაერთებლები უნდა მოთავსდეს შენობებზე ქუჩის მხრიდან და ადვილად დასანახი და ამოსაცნობი უნდა იყოს ქუჩიდან ან სახანძრო ავტომობილის მისადგომი უახლოესი პუნქტიდან, ან, როგორც შეთანხმებულია სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან.

912.2.2 არსებული შენობები. არსებულ შენობებზე, სადაც სახანძრო მისაერთებლები არ ჩანს, ქუჩის მხრიდან ან შენობის გვერდზე უნდა განთავსდეს სახანძრო მისაერთებლების აღმნიშვნელი ნიშნები. ასეთ ნიშნებზე უნდა ეწეროს სახანძრო მისაერთებლები 5 სმ სიმაღლის ასოებით ან მისი აბრევიატურა (სმ), სულ მცირე, 15 მ სიმაღლის ასოებით, ან უნდა ეხატოს მდებარეობის მისანიშნებელი ისარი.

912.3 მიდგომა. სახანძრო მისაერთებლებთან მისასვლელი ყოველთვის თავისუფალი უნდა იყოს და არასოდეს ჩაიხერგოს ღობეებით, ბუჩქებით, ხეებით, კედლებით ან სხვა მსგავსი ობიექტებით. სახანძრო მისაერთებლებთან მისადგომი შეთანხმებული უნდა იყოს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან.

გამონაკლისი: ღობეები, რომელთაც აქვს მისადგომი ჭიშკრები, რომლებზეც დატანილია 912.4 ქვეთავში განსაზღვრული პირობითი აღნიშვნები და აქვთ საშუალებები საგანგებო ვითარებაში ფუნქციონირებისათვის. ჭიშკარი და საგანგებო ვითარებაში ფუნქციონირების საშუალებები შეთანხმებული უნდა იყოს სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან და ყოველთვის მუშა მდგომარეობაში უნდა იყოს.

912.3.1 სახანძრო მისაერთებლების თავაკების ჩაკეტვა. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფი უფლებამოსილია, მოითხოვოს წყლის ხანძრისაგან დაცვის სისტემებისათვის განკუთვნილი სახანძრო მისაერთებლების თავაკების ჩაკეტვა, თუ სახანძრო-სამაშველო დანაყოფს აქვს ქანჩის გასაღებები მათ მოსახსნელად.

912.3.2 თავისუფალი სივრცე მისაერთებლების გარშემო. არანაკლებ, 80 სმ სიგანის, 90 სმ სიღრმისა და 2 მ სიმაღლის სამუშაო სივრცე უნდა დარჩეს და შენარჩუნდეს თითოეული კედელზე განთავსებული სახანძრო მისაერთებლის წინა და გვერდითა მხარეებთან და თავისუფლად მდგომი სახანძრო მისაერთებლების გარშემო, თუ არ არსებობს სხვა მოთხოვნა და შეთანხმება სახანძრო-სამაშველო დანაყოფთან.

912.3.3 ფიზიკური დაცვა. თუ სახანძრო მისაერთებლები შესაძლებელია დაზიანდეს ავტომობილების ზემოქმედებისგან, ისინი დაცული უნდა იყოს ავტომობილების ზემოქმედებისგან დამცავი საშუალებებით.

912.4 ნიშნები. ლითონის ნიშანი, 2,5 სმ-ზე ამობურცული ასოებით, უნდა მოთავსდეს ყველა სახანძრო მისაერთებელთან, რომლებიც ემსახურება ავტოსაშხეფებს, სახანძრო მილდგარებს ან სახანძრო ტუმბოების მისაერთებლებს. ასეთ ნიშნებზე უნდა იყოს შემდეგი წარწერა: „ავტოსაშხეფები, სახანძრო მილდგარები„ ან „სატესტო მისაერთებელი“, ან მათი კომბინაციები (საჭიროებისდა მიხედვით). თუ სახანძრო მისაერთებელი არ ემსახურება მთელ შენობას, უნდა განთავსდეს ნიშანი, რომელიც მიუთითებს, შენობის რომელ ნაწილს ემსახურება მისაერთებელი.

912.5 უკუდინებისგან დაცვა. ავტოსაშხეფებისა და სახანძრო მილდგარების სისტემებისათვის სასმელი წყლის მიწოდებისას უზრუნველყოფილი უნდა იყოს უკუდინებისგან დამცავი საშუალებები.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 913 – სახანძრო ტუმბოები

913.1 ზოგადი. საჭირებისას სახანძრო ტუმბოები უნდა განთავსდეს NFPA 20-ის შესაბამისად.

913.2 დაცვა მომსახურების შეწყვეტისგან. სახანძრო ტუმბოები, სამართავი და მაკონტროლებელი დაცული უნდა იყოს მომსახურების შესაძლო შეწყვეტისგან NFPA 20-ის შესაბამისად, რაც შეიძლება გამოიწვიოს აფეთქების, ცეცხლის, წყალდიდობის, მიწისძვრის, მღრღნელების, მწერების, ქარიშხლის, ყინვის, ვანდალიზმის ან სხვა უარყოფითი ვითარებებისგან წარმოქმნილმა დაზიანებებმა.

913.2.1 სახანძრო ტუმბოების ოთახების დაცვა. სახანძრო ტუმბოები უნდა განთავსდეს ოთახებში, რომლებიც შენობის ყველა სხვა ფართობისგან გამიჯნულია 2-საათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდეებით, რომლებიც აგებულია 707-ე ქვეთავის შესაბამისად ან თარაზული ანაწყობებით, რომლებიც აგებულია 711-ე ქვეთავის შესაბამისად, ან ორივეთი.

გამონაკლისი:

1. მაღლივი შენობებისგან განსხვავებულ შენობებში, გამიჯვნა 1-საათიანი ცეცხლმედეგი ზღუდეებით (აგებული 707-ე ქვეთავის შესაბამისად) ან 1-საათიანი თარაზული ანაწყობებით (აგებული 711-ე ქვეთავის შესაბამისად), ან ორივეთი ერთად, დასაშვებია შენობებში, რომლებიც მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავების შესაბამისად დაყენებული საშხეფი სისტემით.

2. გამიჯვნა არ სჭირდება სახანძრო ტუმბოებს, რომლებიც ფიზიკურადაა გამიჯნული NFPA 20-ის შესაბამისად.

913.3 ტემპერატურა ტუმბოს ოთახში. საჭიროებისას ტუმბოს ოთახებში ან ტუმბოს განსათავსებელ ნაგებობებში უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სათანადო საშუალებები ტემპერატურის შესანარჩუნებლად 5°C-ს ზემოთ.

913.3.1 ძრავის მწარმოებლის რეკომენდაცია. ოთახებსა და ნაგებობებში, სადაც არის ტუმბო ან ძრავა, ტემპერატურა ძრავას მწარმოებლის მიერ რეკომენდირებულზე დაბალი არასოდეს უნდა იყოს. ასევე, უნდა დაიცვან ძრავას მწარმოებლის რეკომენდაციები ზეთის გამაცხელებლების შესახებ.

913.4 სარქვლის ზედამხედველობა. არსებობისას სახანძრო ტუმბოს შემწოვი, გამშვები და გადატვირთვის სარქვლები და საიზოლაციო სარქველები, რომლებიც უკუდინების საწინააღმდეგო მექანიზმზე ან ანაწყობზეა დაყენებული, უნდა გაკონტროლდეს ღიად, ქვემოთ ჩამოთვლილი ერთ-ერთი მეთოდით:

1. ცენტრალური სადგურიდან, კერძო ან მოშორებით მდებარე სადგურის სიგნალიზაციის სამსახურიდან;

2. ადგილობრივი სიგნალიზაციის სამსახურის საშუალებით, რომელიც გადასცემს ხმოვან სიგნალს მუდმივ სამორიგეო ადგილას;

3. ჩამკეტი სარქვლების გახსნით;

4. სარქვლების დალუქვით და ყოველკვირეული შემოწმებით, თუ სარქველები განთავსებულია ღობეებიან შემომზღუდავებში და აკონტროლებს მესაკუთრე.

913.4.1 საცდელი გამომშვები სარქვლის ზედამხედველობა. სახანძრო ტუმბოს საცდელი გამომშვები სარქვლები უნდა გაკონტროლდეს დაკეტილ პოზიციაში.

913.5 მისაღებობაზე შემოწმება. მისაღებობის დასადგენად უნდა ჩატარდეს ტესტი NFPA 20-ის შესაბამისად. –

ქვეთავი 914 – უსაფრთხოების ზომები საგანგებო ვითარებაზე რეაგირებისას

914.1 შახტის აღნიშვნები. შვეული შახტების ამოსაცნობი ნიშნები უნდა განთავსდეს 914.1.1 და 914.1.2 ქვეთავის შესაბამისად.

914.1.1 გარე მხრიდან შახტებთან მისადგომი. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მისადგომ ღიობებს შენობის გარეთ, რომლებიც იღება პირდაპირ შენობის ორი ან მეტი იატაკის შემაერთებელ შახტში, უნდა ჰქონდეს ნიშანი, რომელზეც, სულ მცირე, 15 სმ სიმაღლის წითელი ასოებით თეთრ ფონზე ეწერება: „შახტი“. ასეთი გამაფრთხილებელი ნიშნები ისე უნდა განთავსდეს, რომ შენობის გარედან ადვილად შესამჩნევი იყოს.

914.1.2 შიგა მხრიდან შახტებთან მისადგომი. შენობის შიგნიდან შახტასთან მისადგომ კარს ან ფანჯარას უნდა ჰქონდეს ნიშანი, რომელზეც, სულ მცირე, 15 სმ სიმაღლის წითელი ასოებით თეთრ ფონზე ეწერება: „შახტი“. ასეთი გამაფრთხილებელი ნიშნები ისე უნდა განთავსდეს, რომ ადვილად შესამჩნევი იყოს.

გამონაკლისი: აღნიშვნები აუცილებელი არ არის შახტის ღიობებზე, რომლებიც ისეა აგებული და მოწყობილი, რომ ადვილად აღიქმება შახტში შემავალ ღიობებად.

914.2 მოწყობილობების ოთახის ამოცნობა. ხანძარსაწინააღმდეგო მოწყობილობების ამოსაცნობად უნდა არსებობდეს აღიარებული მეთოდები. ოთახებს, რომლებიც მოიცავს ჰაერის კონდიცირების სისტემების საკონტროლებლებს, საქრობ ან საკონტროლო ელემენტებს, უნდა ჰქონდეს ამოსაცნობი ნიშნები, რომ სახანძრო-სამაშველო დანაყოფმა შეძლოს მათი გამოყენება. აღიარებული ნიშნები, რომლებიც აუცილებელია ხანძარსაწინააღმდეგო მოწყობილობებისა და მოწყობილობების მდებარეობის ამოსაცნობად, უნდა აიგოს გამძლე მასალებით, ადგილზე მუდმივად უნდა იყოს განთავსებული და ადვილად შესამჩნევი იყოს.

ქვეთავი 915 – სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისა და მიდგომისათვის შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელი გზის დაგეგმარება

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 26 ოქტომბრის დადგენილება №508 – ვებგვერდი, 26.10.2022წ.

915.1 ზოგადი. განაშენიანების გეგმის ან/და განაშენიანების დეტალური გეგმის შემუშავების, ასევე მშენებლობის ნებართვის გაცემის პროცესის პირველი სტადიიდანვე გათვალისწინებული უნდა იყოს სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისა და შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელი გზის დაგეგმარება, ამ თავით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად. აღნიშნული ქვეთავის მოთხოვნა არ ვრცელდება ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების მიმართ.

915.2 განმარტებები. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში.

სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისათვის განკუთვნილი გზა.

სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელი გზა.

სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკა.

სახანძრო ავტოკიბეები და ავტოამწეები (შემდგომში – ავტოკიბეები).

915.3 შენობა-ნაგებობის სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე. ამ თავის მიზნებისათვის, შენობა-ნაგებობის სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე განისაზღვრება სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის შენობასთან მისასვლელი გზის ყველაზე დაბალი დონიდან შენობის ყველაზე მაღლა მდებარე დაკავებული იატაკის ნიშნულამდე.

915.4 სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისათვის განკუთვნილი გზის თავისუფალი სიგანე, სიმაღლე და მოხვევის რადიუსი. სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისათვის განკუთვნილი გზის თავისუფალი სიგანე, სიმაღლე და მოხვევის რადიუსი უნდა შეესაბამებოდეს დასახლებებში ქუჩის დაგეგმარების მოთხოვნებს, ქვემოთ მოცემული ყველა პირობის გათვალისწინებით:

1. გზის თავისუფალი სიგანე უნდა იყოს არანაკლებ 6 მეტრისა.

2. გზის მთელ სიგანეზე თავისუფალი და ჩაუხერგავი შვეული სიმაღლე უნდა იყოს არანაკლებ 4,5 მეტრისა.

3. გზის მოხვევის შიდა რადიუსი უნდა იყოს არანაკლებ 6 მეტრისა.

გამონაკლისი:

არსებულ განაშენიანებაში შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელი გზის განსაზღვრისას სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელი გზის სიგანე, შენობა-ნაგებობის სიმაღლიდან გამომდინარე, დასაშვებია იყოს:

1. ყველა ჯგუფის შენობა-ნაგებობისათვის, რომელთა სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე არ აღემატება 10 მეტრს – არანაკლებ 3.5 მეტრისა.

2. ყველა ჯგუფის შენობა-ნაგებობისათვის, რომელთა სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე აღემატება 10 მეტრს და არ აღემატება 30 მეტრს – არანაკლებ 4.2 მეტრისა.

915.5 შენობა-ნაგებობასთან სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის მისასვლელი გზის რაოდენობა. შენობა-ნაგებობას უნდა ემსახურებოდეს, სულ მცირე, სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის ერთი მისასვლელი გზა, რომლის დაგეგმარება, აგება და გამოყენება ამ თავს უნდა შეესაბამებოდეს.

915.6 სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელი გზის დაგეგმარება და აგება. სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის ტექნიკური მახასიათებლებიდან და შენობა-ნაგებობის სიმაღლიდან გამომდინარე, შენობა-ნაგებობასთან მისასვლელი გზა ისე უნდა დაგეგმარდეს და აიგოს, რომ, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფილი იყოს სახანძრო ავტოკიბეების მექანიზმების სრული გაშლა.

915.7 სახანძრო-სამაშველო ტექნიკის მისასვლელი გზა შენობასთან, რომლის სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე არ აღემატება 10 მეტრს. ახალი ან არსებული განაშენიანების ტერიტორიაზე **სც, თვ, სვ, სქ, სმ, სწ** და **დს** ჯგუფის შენობებთან, რომელთა სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე არ აღემატება 10 მეტრს, სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის მისასვლელი გზა უნდა მიდიოდეს შენობის მთავარ შესასვლელ კარამდე არა უმეტეს 15 მეტრის დაშორებით. მისასვლელი გზა უნდა მოეწყოს ისე, რომ შენობის პირველი სართულის გარე კედლის ნებისმიერი ნაწილი განთავსებული იყოს სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის მისასვლელი გზიდან არა უმეტეს 45 მეტრის მანძილზე.

915.8 სახანძრო ავტოკიბეების მისასვლელი გზა შენობასთან, რომლის სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე აღემატება 10 მეტრს. ყველა ჯგუფში შემავალ შენობებთან, რომელთა სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე აღემატება 10 მეტრს, ამ თავით მოთხოვნილი სახანძრო ავტოკიბეების მისასვლელი გზა ისე უნდა დაგეგმარდეს და აიგოს, რომ შესაძლებელი იყოს სახანძრო ავტოკიბეების გაჩერება/დგომა, შემდეგი პირობების გათვალისწინებით:

1. თუ შენობის სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე 10 მეტრზე მეტია და არ აღემატება 30 მეტრს, სახანძრო ავტოკიბეების მისასვლელი გზა შენობის მხარეს მდებარე გზის კიდიდან თარაზულად შენობის გარე მხარის უახლოეს ნაწილამდე დაცილებული უნდა იყოს არანაკლებ 4.5 მეტრისა და არა უმეტეს 9 მეტრის მანძილით.

2. თუ შენობის სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე 30 მეტრი ან/და მეტია, სახანძრო ავტოკიბეების მისასვლელი გზა შენობის მხარეს მდებარე გზის კიდიდან თარაზულად შენობის გარე მხარის უახლოეს ნაწილამდე დაცილებული უნდა იყოს არანაკლებ 9 მეტრისა და არა უმეტეს 12 მეტრის მანძილით.

გამონაკლისი: საფეხუროვანი შენობის შემთხვევაში, ძირითადი შენობის გამოწეული ნაწილის სიმაღლე მიწის დონიდან არ უნდა აღემატებოდეს 15 მეტრს, ხოლო გამოწეული ნაწილის უკიდურესი კედლიდან ძირითადი შენობის გარე მხარის უკიდურეს ნაწილამდე უნდა იყოს 15 მეტრი.

915.9 შენობის ნაწილებთან სახანძრო-ტექნიკის მისაწვდომი თავისუფალი სივრცე ავტოკიბეებისათვის. სადაც შენობის სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე აღემატება 10 მეტრს, შენობის ნაწილებთან მისაწვდომად უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სახანძრო-ტექნიკის მისაწვდომი თავისუფალი სივრცე, რომლის თავისუფალი სიგანე უნდა იყოს, სულ მცირე, 8 მეტრი.

915.10 შენობა-ნაგებობასთან სახანძრო ავტოკიბეებისათის მისასვლელი გზის მოწყობა. შენობა-ნაგებობასთან სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი გზის დაგეგმარება და აგება უნდა შეესაბამებოდეს 915.11 – 915.13 ქვეთავებს.

915.11 ერთი მხრიდან შენობა-ნაგებობის მთელ სიგრძეზე სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი და მისადგომი გზა. ერთი მხრიდან შენობა-ნაგებობის მთელ სიგრძეზე სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი და მისადგომი გზის მოწყობა უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

1. **სც-2** ჯგუფის მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლებისათვის/შენობებისთვის, რომელთა სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე 30 მეტრს არ აღემატება, სულ მცირე, გზა უნდა მოეწყოს ერთი მხრიდან მთელ სიგრძეზე, გარდა ამ წესების ცხრილ 1021.2(1)-ით განსაზღვრულისა.

2. **სც, თვ, სვ, სქ, დწ და დს** ჯგუფებში შემავალი შენობები, რომელთა სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე 23 მეტრს არ აღემატება, სულ მცირე, ერთი მხრიდან მთელ სიგრძეზე გზის მოწყობას.

915.12 ორი მხრიდან შენობა-ნაგებობის მთელ სიგრძეზე სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი და მისადგომი გზა ორი მხრიდან შენობა-ნაგებობის მთელ სიგრძეზე სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი და მისადგომი გზის მოწყობა უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

1. სც-2 ჯგუფის მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლებისათვის, რომელთა სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე 30 მეტრზე მაღლაა, გზა უნდა მოეწყოს ღიობების მქონე ფასადის მხრიდან შენობის მთელ სიგრძეზე.

2. სც, თვ, სვ, სქ, დწ და დს ჯგუფებში შემავალი შენობები, რომელთა სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე 23 მეტრზე მაღლაა, გზა უნდა მოეწყოს, სულ მცირე, ორი მხრიდან მთელ სიგრძეზე, გარდა **დწ** და **სც-1** ჯგუფის უნარშეზღუდულთა და მარტოხელა მოხუცთა თავშესაფრებისა.

915.13 ყველა მხრიდან სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი გზა. შენობა-ნაგებობის ყველა მხრიდან სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი გზის მოწყობა უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

1. სც-1 ჯგუფის უნარშეზღუდულთა და მარტოხელა მოხუცთა თავშესაფრების, **დწ-2** ჯგუფის საავადმყოფოების, **სგ** ჯგუფის შენობებისათვის გზა უნდა მოეწყოს ყველა მხრიდან.

2. სც, თვ, სვ და სქ ჯგუფების შენობებისათვის, რომელთა სიგანე აღემატება 100 მეტრს ან/და სიმაღლე – 75 მეტრს, გზა უნდა მოეწყოს ყველა მხრიდან.

915.14 სმ და სწ ჯგუფში შემავალ ცალკე მდგომ შენობა-ნაგებობასთან სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი გზის მოწყობა. სმ და **სწ** ჯგუფში შემავალ შენობა-ნაგებობასთან სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი გზა უნდა მოეწყოს:

1. 30 მეტრი და ნაკლები სიგანის მქონე შენობა-ნაგებობის მთელ სიგრძეზე, სულ მცირე, ერთი მხრიდან.

2. 30 მეტრზე მეტი სიგანის მქონე შენობა-ნაგებობის მთელ სიგრძეზე, სულ მცირე, ორი მხრიდან.

915.15 დსშ ჯგუფი. დსშ ჯგუფში შემავალ შენობა-ნაგებობას უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, ორი მხრიდან სახანძრო ავტოკიბეებისათვის მისასვლელი გზა.

915.16 სახანძრო ავტოკიბეების დგომის ადგილის დახრა. სახანძრო ავტოკიბეების ხანძრის ჩაქრობისა და სამაშველო სამუშაოების ჩატარების მიზნით, შენობასთან დგომის ადგილის დახრა არ უნდა აღემატებოდეს 10%-ს.

915.17 10%-ზე მეტი დახრა. თუ შეუძლებელია, სახანძრო ავტოკიბეების ხანძრის ჩაქრობისა და სამაშველო სამუშაოების ჩატარების მიზნით, შენობასთან დგომის ადგილისათვის არა უმეტეს 10%-მდე დახრის მოწყობა, ასეთ შემთხვევაში შენობის სახანძრო-ტექნიკური სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 10 მეტრს.

915.18 10%-ზე მეტი დახრის მქონე სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისათვის განკუთვნილი გზა. თუ, არსებული მდგომარეობიდან ან რელიეფის თავისებურებებიდან გამომდინარე, სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისათვის განკუთვნილი მისადგომი გზის დახრა აჭარბებს 10%-ს, იგი არ უნდა გამოიყენებოდეს სახანძრო ავტოკიბეების დგომის ადგილად.

915.19 საავტომობილო შესასვლელი. სმ და სწ ჯგუფების შენობა-ნაგებობებს, რომელთა ტერიტორიის შემოღობილი ფართობი 5 ჰექტარზე მეტია, უნდა ჰქონდეს ორი დამოუკიდებელი შესასვლელი, რომლებიც ერთმანეთისგან დაცილებული უნდა იყოს ტერიტორიის ყველაზე დიდი დიაგონალის ნახევარზე მეტი მანძილით.

915.20 ჭიშკრის სიგანე. შენობა-ნაგებობის შემოღობილ ტერიტორიაზე შესასვლელი ჭიშკრის მოწყობის შემთხვევაში, ჭიშკრის სიგანემ უნდა უზრუნველყოს სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის დაუბრკოლებელი გადაადგილება და უნდა შეადგენდეს არანაკლებ 4.5 მეტრს, ხოლო ჩაუხერგავი შვეული სიმაღლე უნდა იყოს არანაკლებ 4,5 მეტრისა.

915.21 სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილება. ყველა ჯგუფის შენობების შემოზღუდული ან ნახევრად შემოზღუდული შიგა ეზოების მოწყობისას, რომელთა ფართობი 250 $მ^2$-ს აღემატება, გათვალისწინებული უნდა იყოს ეზოში სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისათვის განკუთვნილი გზის მოწყობა.

915.22 შენობა-ნაგებობის გამჭოლი გასასვლელების სიგანე და სიმაღლე. სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის გადაადგილებისათვის განკუთვნილი შენობა-ნაგებობის გამჭოლი გასასვლელების (მათ შორის, თაღის) სიგანე უნდა იყოს არა ნაკლებ 6 მეტრისა, ხოლო სიმაღლე 4.50 მეტრისა.

გამონაკლისი: კულტურული მემკვიდრეობის სტატუსის მქონე შენობებისათვის დასაშვებია შენარჩუნებულ იქნეს სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის შიდა ეზოებში გადაადგილებისათვის განკუთვნილი გამჭოლი გასასვლელების არსებული ზომები.

915.23 ჩიხები და მოსაბრუნებელი მოედნები. სახანძრო-ტექნიკის მისადგომ ჩიხურ გზებს, რომელთა სიგრძე აღემატება 45 მეტრს, უნდა ჰქონდეს ქვემოთ ჩამოთვლილიდან ერთ-ერთის შესაბამისი სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის მოსაბრუნებელი:

1. ჩიხის ბოლოში მოსაბრუნებლად გათვალისწინებული უნდა იყოს შესაბამისი გზა, რომლის გარე რადიუსი, სულ მცირე, 15 მეტრია, ხოლო შიგა რადიუსი არა უმცირეს 7.5 მეტრია.

2. ჩიხის ბოლოში მოსაბრუნებლად გათვალისწინებული უნდა იყოს მოედანი, რომლის ზომებია, სულ მცირე, 15მ×15მ-ზე.

3. ჩიხის ბოლოში მოსაბრუნებლად გათვალისწინებული უნდა იყოს ჩიხის ბოლოდან თანაბრად გადანაწილებული, არა უმცირეს 36 მეტრის სიგრძის **T**-ფორმის მოსაბრუნებელი გზა.

4. ჩიხის ბოლოში მოსაბრუნებლად გათვალისწინებული უნდა იყოს **Y**-ფორმის მოსაბრუნებელი გზა, რომლის თითოეული მხარის სიღრმე არა უმცირეს 18 მეტრია.

5. 150 მეტრზე მეტი ჩიხური მონაკვეთის მოწყობა დაუშვებელია.

915.24 შენობა-ნაგებობის გადახურვა, რომელიც განკუთვნილია სახანძრო-სამაშველო ტექნიკის შენობა-ნაგებობასთან ან მის ნაწილთან მისასვლელად. შენობა-ნაგებობის გადახურვამ, რომელიც განკუთვნილია სახანძრო-სამაშველო ტექნიკის შენობა-ნაგებობასთან ან მის ნაწილთან მისასვლელად, უნდა გაუძლოს არანაკლებ 16 ტონა დატვირთვას სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის ერთ ღერძზე.

915.25 სახანძრო-ტექნიკის მისადგომი გზების ჩახერგვა. სახანძრო-ტექნიკის მისადგომი გზები არ უნდა ჩაიხერგოს არცერთ შემთხვევაში, მათ შორის, ავტოსადგომი სივრცეებით. შესაბამისი მინიმალური სიგანე, თავისუფალი სიმაღლე და მოხვევის რადიუსი ყოველთვის უნდა იქნეს შენარჩუნებული.

გამონაკლისი:

იმ შემთხვევაში, თუ განაშენიანების ტერიტორიაზე არსებული რელიეფი ან/და ტერიტორიის უკვე არსებული კეთილმოწყობა ვერ უზრუნველყოფს ამ ტექნიკური რეგლამენტის 915-ე ქვეთავის მოთხოვნების დაცვას, დასაშვებია

შენობა-ნაგებობის ყველა მხრიდან სახანძრო და საავარიო-სამაშველო ტექნიკის მისასვლელი გზის მოწყობის საკითხის სხვაგვარად გადაწყვეტა, გარდა ამ თავის 915.5 ქვეთავით დადგენილი პირობისა. ასეთ შემთხვევაში, სახანძრო-უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვა უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს „საქართველოს მიერ სხვა ქვეყნების ტექნიკური რეგლამენტების სამოქმედოდ დაშვების, შესაბამისობის დამადასტურებელი დოკუმენტების აღიარების, შესაბამისი ნიშანდების მქონე პროდუქტის საქართველოში დამატებითი შესაბამისობის შეფასების პროცედურების გარეშე დაშვებისა და ასევე სხვა ქვეყნებში წარმოებული, რეგულირებული სფეროსათვის მიკუთვნებული პროდუქტის საქართველოს ბაზარზე შეზღუდვების გარეშე განთავსების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 7 მარტის №50 დადგენილებით განსაზღვრული ქვეყნების მოქმედი ტექნიკური რეგლამენტების სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნების შესაბამისად, აკრედიტებული ორგანოს/სერტიფიცირებული ექსპერტის მიერ შედგენილი კონცეფციის საფუძველზე.

ქვეთავი – 916 მაღლივი შენობებისთვის სახანძრო-სამაშველო კაბინისათვის მოედნის მოწყობა

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 26 ოქტომბრის დადგენილება №508 – ვებგვერდი, 26.10.2022წ.

916.1 შვეულმფრენის მეშვეობით ევაკუაციისთვის განკუთვნილი სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედანი. შვეულმფრენის მეშვეობით ევაკუაციისთვის განკუთვნილი სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედნის დაგეგმარება, აგება და გამოყენება უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავს.

916.2 სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედნის საჭიროება. 75 მეტრზე მაღალი შენობის სახურავზე, ადამიანთა ევაკუაციის მიზნით, უნდა მოეწყოს სახანძრო-სამაშველო კაბინისთვის განკუთვნილი, სულ მცირე, ერთი მოედანი.

916.3 სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედნისადმი მოთხოვნები. სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედანი უნდა აკმაყოფილებდეს ქვემოთ ჩამოთვლილ ყველა პირობას:

1. სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედანი უნდა იყოს არანაკლებ 5მ×5მ (25მ^2) ზომის/ფართობის და განთავსდეს სახურავის შუა ნაწილში.

2. სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედანი უნდა უძლებდეს, სულ მცირე, 25 კნ (2500 კგ) საერთო დატვირთვას.

3. სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედნის ზედაპირის დახრა არ უნდა აღემატებოდეს 2%-ს.

4. სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედნის ცენტრიდან, არა უმცირეს 10 მეტრის რადიუსში უნდა იქმნებოდეს თავისუფალი სივრცე და ასეთი თავისუფალი სივრცის მიღმა დასაშვებია მოედნიდან არა უმეტეს 3 მეტრ სიმაღლემდე შენობის ნაწილების განთავსება.

5. სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედნის ზემოთ, თავისუფალ სივრცეში, აკრძალულია ანძების, ელექტროსადენებისა და სხვა გაყვანილობების განთავსება.

6. სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედნის პერიმეტრი უნდა მოინიშნოს 300 მმ სიგანის ყვითელი ზოლით.

916.4 სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედნის გასასვლელი საშუალებები. სახანძრო-სამაშველო კაბინის მოედნის გასასვლელი საშუალებები უნდა უზრუნველყოფდეს ყველა აუცილებელი გასასვლელის გზა-კიბესთან მისადგომს და უნდა შეესაბამებოდეს ამ წესებით დადგენილ შესაბამის მოთხოვნებს

თავი 10 – გასასვლელი საშუალებები

ქვეთავი 1001 – ადმინისტრირება

1001.1 ზოგადი. ამ თავის მოთხოვნების თანახმად, შენობები ან მათი ნაწილები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გასასვლელი საშუალებების სისტემით. ამ თავის დებულებებით რეგულირდება ნაგებობების ან მათი ნაწილების გასასვლელი საშუალებების კომპონენტების დაგეგმარება, აგება და მოწყობა, რომლებიც აუცილებელია გასასვლელი საშუალებების უზრუნველყოფისთვის.

1001.2 მინიმალური მოთხოვნები. დაუშვებელია შენობის ან ნაგებობის იმგვარი გადაკეთება, რაც ამ წესებით განსაზღვრული გასასვლელი საშუალებების რაოდენობის ან ტევადობის შემცირებას გამოიწვევს.

1001.3 სახანძრო უსაფრთხოება და საევაკუაციო გეგმები. სახანძრო უსაფრთხოების ინსტრუქციები და საევაკუაციო გეგმები უნდა არსებობდეს ყველა დაკავებულობისა და შენობისთვის.

ქვეთავი 1002 – განმარტებები

1002.1 განმარტებები. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

ანტიპანიკური გამღები

გასასვლელი საშუალებები

გასასვლელი

გასასვლელთან მისადგომი

გასავლელთან მისადგომი გზა

გასასვლელისაკენ სავალი საერთო ბილიკი

გასასვლელის შიგა ეზო

გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარი

გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბე

გასასვლელთან მისადგომის პანდუსი

გასასვლელის გზა-დერეფანი

გასავლელი

გადახურული ტრიბუნა

გასაშლელი დასაჯდომები

დამოუკიდებელი შუქმფენი

დერეფანი

გარე გზა-კიბე

თავშესაფრის ფართობი

იატაკის მთლიანი (საერთო) ფართობი

იატაკის სუფთა (სასარგებლო) ფართობი

შიგა გასასვლელის გზა-კიბე

შიგა გასასვლელის პანდუსი

შიგა გზა-კიბე

კარი, გაწონასწორებული

კვამლისგან დაცული, დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობი

კიბე

გზა-კიბე

მარში

მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებები

მონაცვლე საფეხურებიანი კიბე

მოაჯირები

დაკავებულობის დატვირთვა

მოხვევის საფეხური

ორმხრივი (მაკრატელა) კიბე

საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობი

სახელური

სავაჭრო დახლი

საფეხურის ნაშვერი

საზოგადოებრივი გზა

პანდუსი

ფიქსირებული სკამები/დასაჯდომი

ფოტოლუმინესცენტური

ღია ტრიბუნები

შენობიდან გამოსასვლელი (დასაცლელი)

შენობიდან გამოსასვლელის დონე

ცეცხლმედეგი კარის კავეული/საკეტები

ხვეული გზა-კიბე

თარაზული გასასვლელი

ქვეთავი 1003 – ზოგადი მოთხოვნები გასასვლელი საშუალებების მიმართ

1003.1 გამოყენება. 1003 – 1013 ქვეთავებში განსაზღვრული საერთო მოთხოვნები ეხება გასასვლელი საშუალებების სისტემის სამივე ელემენტს, რომლებიც ასევე უნდა აკმაყოფილებდეს სპეციალურად მათთვის (გასასვლელთან მისადგომის, გასასვლელისა და შენობიდან გამოსასვლელისთვის) უფრო დეტალურად განსაზღვრულ მოთხოვნებს, რომლებიც მოცემულია ამ თავში.

1003.2 ჭერის სიმაღლე. გასასვლელი საშუალებების ჭერის სიმაღლე 2,3 მ-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

გამონაკლისი:

1. 1208.2 ქვეთავის შესაბამისი დახრილი ჭერი;

2. 1208.2 ქვეთავის შესაბამისი საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულების ჭერი საცხოვრებელი ფართობების საზღვრებში;

3. 1003.3 ქვეთავის შესაბამისი დასაშვები ნაშვერები;

4. კიბეზე გასავლელის სიმაღლე, 1009.5 ქვეთავის შესაბამისად;

5. კარის სიმაღლე 1008.1.1 ქვეთავის შესაბამისად;

6. პანდუსზე გასავლელის სიმაღლე, 1010.6.2 ქვეთავის შესაბამისად;

7. იატაკის დონეების თავისუფალი სიმაღლე სატრანსპორტო საშუალებებისა და ფეხით სავალ ფართობებზე ავტოსადგომ გარაჟებში, 406.4.1 ქვეთავის შესაბამისად;

8. ანტრესოლების იატაკების ზემოთ ან ქვემოთ მდებარე ფართობები, 505.2 ქვეთავის შესაბამისად.

1003.3 გამოშვერილი დეტალები. გამოშვერილი დეტალები 1003.3.1 – 1003.3.4 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1003.3.1 გასავლელის სიმაღლე. გამოშვერილი დეტალები შეიძლება ვრცელდებოდეს 1003.2 ქვეთავში განსაზღვრულ ჭერის მინიმალური სიმაღლემდე, თუ გასავლელის მინიმალური სიმაღლე 2,05 მ-ია და უზრუნველყოფილია ყველა სავალი ზედაპირის, მათ შორის, ბილიკების, დერეფნების, გასავლელებისა და გზა-დერეფნებისთვის. სიმაღლეში გამოშვერილი დეტალები არ უნდა ამცირებდეს გასასვლელი საშუალებების ჭერის ფართობს 50%-ზე მეტად.

გამონაკლისი: კარის თვითდამკეტითა და შემზღუდველებით შემცირებული ზომა სიმაღლეში 1,95 მ-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

სადაც შვეული დაშორება 2,05 მ-ზე ნაკლებია, უნდა მოეწყოს მოძრაობის შემზღუდავი ზღუდე. ასეთი ზღუდის წინა ნაწილი უნდა მდებარეობდეს იატაკიდან მაქსიმუმ 70 სმ-ზე მაღლა.

1003.3.2 ცალკე მდგომი, ან კედელზე მიმაგრებული ობიექტები. ცალკე მდგომი, ან კედელზე მიმაგრებული ობიექტები ცალკე მდგომი საყრდენიდან ან კედლიდან გადმოშვერილი 10 სმ-ზე მეტად არ უნდა იყოს. სავალი ზედაპირიდან წინა მხარის უკიდურესი ქვედა წერტილი უნდა მდებარეობდეს 70 სმ-ზე მაღლა, მაგრამ არაუმეტეს 2,05 მ-ისა. თუ ცალკე მდგომ საყრდენებს ან კედლებს შორის მოთავსებულია ნიშანი ან სხვა ზღუდე და ცალკე მდგომ საყრდენებსა და კედლებს შორის თავისუფალი მანძილი 30 სმ-ს აღემატება, ასეთი ნიშნისა თუ ზღუდის ქვედა კიდე მოპირკეთებული იატაკიდან ან მიწიდან, არა უმეტეს, 70 სმ-ით ან სულ მცირე, 2,05 მ-ით მაღლა უნდა იყოს.

გამონაკლისი: ეს მოთხოვნა არ ეხება მოაჯირის სახელურების დახრილ ნაწილებს კიბეების ამაღლების თავსა და ბოლოს შორის და პანდუსის სვლის ზემოთ.

1003.3.3 თარაზული ნაშვერები. სტრუქტურული ელემენტები, სამარჯვები/კაზმულობა და მორთულობა სავალი ზედაპირიდან 70 სმ – 2,05 მ სიმაღლეზე არცერთი მხრიდან არ უნდა იყოს გამოშვერილი სავალი ზედაპირისკენ თარაზულად 10 სმ-ზე მეტად.

გამონაკლისი: მოაჯირის სახელურები დასაშვებია, კედლიდან 12 სმ-ზე იყოს გამოშვერილი.

1003.3.4 თავისუფალი სიგანე. გამოშვერილი დეტალები არ უნდა ამცირებდეს მისადგომი გზების თავისუფალ სიგანეს.

1003.4 იატაკის ზედაპირი. გასასვლელი საშუალებების სავალი ზედაპირები არ უნდა იყოს სრიალა და საიმედოდ უნდა იყოს დამაგრებული.

1003.5 იატაკის დონის ცვლილება. თუ გასასვლელ საშუალებებში იატაკის დონის ცვლილება 30 სმ-ზე ნაკლებია, უნდა გამოიყენებოდეს დახრილი ზედაპირები. თუ ქანობი 5%-ზე მეტია (ერთი შვეული ერთეული 20 თარაზული ერთეულთან), უნდა გამოიყენებოდეს 1010-ე ქვეთავის შესაბამისი პანდუსები. თუ სხვაობა დონეებს შორის 15 სმ ან 15 სმ-ზე ნაკლებია, პანდუსს უნდა ჰქონდეს სახელური ან მომიჯნავე იატაკის მოსაპირკეთებელი მასალებისაგან მკვეთრად განსხვავებული იატაკის მოსაპირკეთებელი მასალები.

გამონაკლისი:

1. გარე კარებთან დასაშვებია ერთსაფეხურიანი 18 სმ ამაღლება **სმ**, **დსშ**, **სც**-2 და **სც**-3, **სწ** და **დს** ჯგუფების დაკავებულობების შემცველ შენობებში, რომლებიც მე-11 თავის თანახმად არ საჭიროებს შეზღუდული შესაძლებლობების პირთათვის მისაწვდომობას.

2. ერთ ან ორსაფეხურიანი კიბე დასაშვებია ისეთ ადგილებში, რომლებიც მე-11 თავის თანახმად არ საჭიროებს შეზღუდული შესაძლებლობების პირთათვის მისაწვდომობას, თუ საფეხურების ამაღლება და საბიჯელები შეესაბამება 1009.7 ქვეთავს, ხოლო საფეხურის საბიჯელის მინიმალური სიღრმე არის 33 სმ და კიბეზე გასასვლელისაკენ სავალი ბილიკის შუახაზიდან 75 სმ-ის საზღვრებში განთავსებულია 1012-ე ქვეთავის შესაბამისი, სულ მცირე, ერთი მოაჯირი.

3. გასავლელებში დასაჯდომებს შორის საფეხური დასაშვებია, როცა სიმაღლეების შეცვლის ადგილებში განსხვავება 30 სმ-ზე ნაკლებია, ხოლო მე-11 თავის თანახმად, საჭირო არ არის შეზღუდული შესაძლებლობების პირთათვის მისაწვდომობა, თუ შვეული და საბიჯელები შეესაბამება 1028.11 ქვეთავს, ხოლო გასავლელს 1028.13 ქვეთავის შესაბამისი მოაჯირი აქვს.

დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობაში, მთელ სართულზე, იატაკის დონის ნებისმიერი ცვლილება გასასვლელთან მისადგომის ნებისმიერ ნაწილში, რომელიც ემსახურება არაამბულატორიულ პირებს, პანდუსით ან დახრილი ფეხით სავალი გზით უნდა უზრუნველყონ.

1003.6 გასასვლელი საშუალებების უწყვეტობა. ამ თავის თანახმად, გასასვლელი საშუალების გასწვრივ გამავალი გასასვლელისკენ სავალი გზა არ უნდა გაწყვიტოს შენობის რაიმე ელემენტმა, აქ არ იგულისხმება გასასვლელი საშუალების კომპონენტი. გასასვლელის აუცილებელი სიგანე არ უნდა შემცირდეს ზღუდეების გამო, თუმცა დასაშვებია ამ თავში განსაზღვრული ნაშვერების გამოყენება. გასასვლელი საშუალებების სისტემის აუცილებელი ტევადობა არ უნდა შემცირდეს გასასვლელისაკენ სავალი გზის გასწვრივ.

1003.7 ლიფტები, მოძრავი კიბეები (ესკალატორები) და მოძრავი ბილიკები. ლიფტები, მოძრავი კიბეები (ესკალატორები) და მოძრავი ბილიკები არ უნდა გამოიყენებოდეს, როგორც შენობის რომელიმე სხვა ნაწილიდან აუცილებელი გასასვლელის შემადგენელი ნაწილი.

გამონაკლისი: 1007.4 ქვეთავის შესაბამისად, მისაწვდომ გასასვლელ საშუალებებად გამოყენებული ლიფტები.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

ქვეთავი 1004 – დაკავებულობის დატვირთვა

1004.1 დაგეგმარებისას გასათვალისწინებელი დაკავებულობის დატვირთვა. გასასვლელი საშუალებებისადმი მოთხოვნების განსაზღვრისას, დამკავებელთა რაოდენობა, ვისთვისაც უნდა მოეწყოს გასასვლელი საშუალებები, ამ ქვეთავის შესაბამისად უნდა გამოითვალოს.

1004.1.1 დაკავებულობის დაგროვებული დატვირთვა. სადაც გასასვლელისკენ მიმავალი ბილიკი გადის შუალედური ოთახების, ფართობების ან სივრცეების გავლით, დაკავებულობის დაგროვებული დატვირთვა ამ ქვეთავის შესაბამისად უნდა განისაზღვროს.

1004.1.1.1 შუალედური სივრცეები. სადაც დამკავებლები გადიან ერთი ოთახიდან, ფართობიდან ან სივრციდან სხვა ოთახის, ფართობის ან სივრცის გავლით, დაგეგმარებისას გასათვალისწინებელი დაკავებულობის დატვირთვა უნდა გამოითვალოს იმ წერტილიდან გასასვლელისკენ სავალი ბილიკის გასწვრივ მდებარე ყველა ოთახის, ფართობის ან სივრცის დაკავებულობის დაგროვებული დატვირთვის საფუძველზე.

1004.1.1.2 მომიჯნავე დონეები. თუ ანტრესოლიდან ან სართულიდან გასასვლელად მომიჯნავე დონეზე მდებარე ოთახი, ფართობი ან სივრცეს უნდა გადაიკვეთოს, ასეთი ანტრესოლების ან სართულების დაკავებულობის დატვირთვა ემატება გადაკვეთილი ოთახის, ფართობის ან სივრცის დაკავებულობის დატვირთვას.

1004.1.2 ფართობები ფიქსირებული დასაჯდომების გარეშე. დაკავებულობის დატვირთვა უნდა გამოითვალოს ერთი დამკავებლისთვის საჭირო ერთეული ფართობის მიხედვით, როგორც ეს 1004.1.2 ცხრილშია მოცემული. ფიქსირებული დასაჯდომების არმქონე ფართობების შემთხვევაში, დაკავებულობის დატვირთვა არ უნდა იყოს ნაკლები რაოდენობაზე, რომლის გამოსათვლელად იატაკის ფართობი იყოფა დაკავებულობის დატვირთვის ფაქტორზე, რომელიც სივრცის ფუნქციას 1004.1.2 ცხრილის შესაბამისად ენიჭება. თუ განზრახული ფუნქცია არ შედის 1004.1.2 ცხრილის ჩამონათვალში, მშენებლობის ნებართვის გამცემ/ზედამხედველ ორგანოს შეუძლია, განსაზღვროს ფუნქცია ჩამონათვალში არსებული იმ ფუნქციის საფუძველზე, რომელიც ყველაზე მეტად ჰგავს განზრახულ ფუნქციას.

გამონაკლისი: მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს მიერ აღიარების შემთხვევაში, დაკავებულობის დატვირთვის დაგეგმარებისას დასაშვებია იმ დამკავებელთა რეალური რაოდენობის გამოყენება, ვისთვისაც დაგეგმარდა სივრცე, იატაკი ან შენობა, მიუხედავად იმისა, რომ მათი რაოდენობა გამოთვლილ რაოდენობაზე ნაკლებია.

ცხრილი 1004.1.2

მაქსიმალური ფართობის დაშვება თითო დამკავებელზე

სივრცის დანიშნულება	დაკავებულობის დატვირთვის ფაქტორი
დამხმარე სათავსები, მექანიკური მოწყობილობების ოთახი	27,9 მთლიანი
სასოფლო სამეურნეო დანიშნულების შენობა	27,9 მთლიანი
საჰაერო ხომალდების ანგარები	46,5 მთლიანი
აეროპორტის ტერმინალი ბარგის მოთხოვნა ბარგის მართვა მთავარი დარბაზი მოსაცდელი ფართობები	 1,9 მთლიანი 27,9 მთლიანი 9,3 მთლიანი 1,4 მთლიანი
თავშეყრის ფართობი თამაშებისთვის განკუთვნილი დარბაზები (კენო, სლოტი და სხვ.) საგამოფენო გალერეები და მუზეუმები	 1,0 მთლიანი 2,7 მთლიანი
თავშეყრის ფართობი ფიქსირებული დასაჯდომებით	იხ. ქვ. 1004.4
თავშეყრის ფართობი არაფიქსირებული დასაჯდომებით კონცენტრირებული (მხოლოდ დასაჯდომები – არაფიქსირებული) ფეხზე სადგომი სივრცე არაკონცენტრირებული (მაგიდები და სკამები)	 0,7 სუფთა 0,5 სუფთა 1,4 სუფთა
ბოულინგის ცენტრები, დაშვებულია 5 ადამიანი თითო ზოლისთვის, მათ შორის, 1.4 $მ^2$ სარბენ ბილიკზე და დამატებითი ფართობებისთვის	0,7 სუფთა
საქმიანობის წარმოების (ბიზნეს) ფართობები	9,3 მთლიანი
სასამართლო დარბაზები – ფიქსირებულ დასაჯდომებიანი ფართობებისგან განსხვავებული	3,7 სუფთა
დღიური მოვლა-ზრუნველობისთვის განკუთვნილი ფართობები	3,7 სუფთა
საერთო საძინებლები	4,7 მთლიანი
საგანმანათლებლო	

საკლასო ოთახის ფართობი სტუდიები და სხვა პროფესიული წვთრნისთვის საჭირო ოთახების ფართობები	1,9 სუფთა 4,7 სუფთა
სპორტული ვარჯიშებისთვის განკუთვნილი ოთახები	4,7 მთლიანი
ინდუსტრიული ფართობები	9,3 მთლიანი
ინსტიტუციონალური ფართობები სტაციონარული მკურნალობისათვის განკუთვნილი ფართობები ამბულატორიული მკურნალობისათვის განკუთვნილი ფართობები დასაძინებელი ფართობები	22,3 მთლიანი 9,3 მთლიანი 11,2 მთლიანი
სამზარეულოები, კომერციული	18,6 მთლიანი
ბიბლიოთეკა სამკითხველო დარბაზები საცავები	4,7 სუფთა 9,3 მთლიანი
მოლის შენობები – გადახურული და ღია	იხ. ქვ. 402.8.2
სავაჭრო-კომერციული ფართობები სხვა სართულებზე/იატაკებზე მიწის დონის ქვედა და მიწისპირა იატაკების ფართობები სათავსი, სასაწყობო, დასატვირთი ფართობები	5,6 მთლიანი 2,8 მთლიანი 27,9 მთლიანი
ავტოსადგომი გარაჟები	18,6 მთლიანი
საცხოვრებელი	18,6 მთლიანი
საციგურაო მოედნები, საცურაო აუზები მოედნები და აუზები ბაქნები	4,7 მთლიანი 1,4 მთლიანი
სცენები და ტრიბუნები	1,4 სუფთა
საწყობები	46,5 მთლიანი

1004.2 გაზრდილი დაკავებულობის დატვირთვა. ნებისმიერ შენობაში ან მის ნაწილში დასაშვები დაკავებულობის

დატვირთვა, რომელიც წარმოდგენილია 1004.1.2 ცხრილში სხვადასხვა ფართობისთვის, შეიძლება გაიზარდოს, თუ დაცულია *წესების* ყველა სხვა მოთხოვნა და დაკავებულობის დატვირთვა ყოველ 0,65 $მ^2$-ზე არ აღემატება დაკავებული სივრცის იატაკისათვის ერთ დამკავებელს. მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს მოთხოვნის შემთხვევაში, უნდა წარედგინოს გასავლელების, დასაჯდომების ან ფიქსირებული მოწყობილობების დიაგრამა/სქემა, რომელშიც ნაჩვენებია დაკავებულობის დატვირთვის ნებისმიერი მატება. თუ მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანო მოითხოვს, ასეთი დიაგრამა/სქემა განცხადებების დაფაზე უნდა განთავსდეს.

1004.3 დაკავებულობის დატვირთვის შესახებ ინფორმაციის განთავსება/გამოკვრა. თავშეყრისთვის გამოყენებული ყველა ოთახის ან სივრცისთვის უნდა არსებობდეს დაკავებულობის დატვირთვის დიაგრამა/სქემა, რომელიც გამოკრული უნდა იყოს თვალსაჩინო ადგილას მთავარ გასასვლელთან ან ოთახიდან თუ სივრციდან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კართან. გამოკრული ნიშნები უნდა იყოს მკაფიო, მუდმივი და მათ დაცვაზე მესაკუთრე ან უფლებამოსილი პირი უნდა ზრუნავდეს.

1004.4 ფიქსირებული დასაჯდომები. ისეთი ფართობების დაკავებულობის დატვირთვა, სადაც მდებარეობს ფიქსირებული დასაჯდომები და დასაჯდომების რიგებს შორის გასავლელები, უნდა განისაზღვროს იქ განთავსებული დასაჯდომების რაოდენობის მიხედვით. ისეთი ფართობების დაკავებულობის დატვირთვა, სადაც ფიქსირებული დასაჯდომები არ არის, მაგალითად, მოსაცდელების, უნდა განისაზღვროს 1004.1.2 ქვეთავის შესაბამისად და ფიქსირებული დასაჯდომების რაოდენობას უნდა დაემატოს.

1108.2.3 ქვეთავის შესაბამისად, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ეტლებისა და თანმხლები პირების დასაჯდომებისთვის განკუთვნილი სივრცეების დაკავებულობის დატვირთვის დაანგარიშებისას, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ეტლისათვის განსაზღვრულ თითოეულ სივრცეზე იგულისხმება ერთი დამკავებელი და თანმხლები პირის დასაჯდომისათვის განკუთვნილ თითოეულ სივრცეზეც – ერთი დამკავებელი.

ფართობებისთვის, სადაც განლაგებულია ფიქსირებული დასაჯდომები გამყოფი სახელურების გარეშე, დაკავებულობის დატვირთვა დასაჯდომების რიგის ყოველ 45 სმ-ზე ერთი ადამიანის გათვალისწინებით დასაჯდომების რაოდენობაზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

კუპე-დასაჯდომების დაკავებულობის დატვირთვა გამოითვლება კუპე-დასაჯდომის სიგრძის ყოველ 60 სმ-ზე ერთი ადამიანის გათვალისწინებით.

1004.5 ფართობები შენობის გარეთ. ეზოები, პატიოები, შიგა ეზოები და მსგავსი ფართობები შენობის გარეთ, რომელთაც იყენებენ შენობის დამკავებლები, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გასასვლელი საშუალებებით, რომლებიც მოწყობილია ამ თავის შესაბამისად. თუ შენობის გარეთ მდებარე ფართობებს, შენობის დამკავებლების გარდა, სხვა პირებიც იყენებენ და შენობის გარეთ მდებარე ფართობების გასასვლელისკენ სავალი ბილიკი შენობაზე გადის, შენობის გასასვლელი საშუალებებისადმი მოთხოვნების განსაზღვრისას შენობის დაკავებულობის დატვირთვას უნდა დაემატოს შენობის გარეთ მდებარე ფართობების დაკავებულობის დატვირთვა.

გამონაკლისი:

1. შენობის გარეთ მდებარე ფართობებს, რომლებიც მხოლოდ და მხოლოდ შენობის საჭიროებისათვის გამოიყენება, ერთი გასასვლელი საშუალება უნდა ემსახურებოდეს.

2. **სც**-3 ჯგუფთან დაკავშირებული შენობის გარეთ მდებარე ფართობები და **სც**-2 ჯგუფის ინდივიდუალური საცხოვრებელი ერთეულები.

1004.6 რამდენიმე დაკავებულობა. თუ შენობა მოიცავს ორ ან ორზე მეტ დაკავებულობას, შენობის თითოეული ნაწილისათვის გამოიყენება გასასვლელი საშუალებებისათვის არსებული ის მოთხოვნები, რომლებიც ამ სივრცეში არსებული დაკავებულობებისთვისაა განსაზღვრული. თუ ორი ან ორზე მეტი დაკავებულობა იყენებს ერთი და იმავე გასასვლელი საშუალებების სისტემის ნაწილებს, ამ გასასვლელის კომპონენტები ყველა დაკავებულობისათვის (რომელსაც ემსახურება) არსებულ უფრო მკაცრ მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

ქვეთავი 1005 – გასასვლელი საშუალების ზომა

1005.1 ზოგადი. გასასვლელი საშუალებების სისტემის ყველა ნაწილის ზომა უნდა გიზომოს ამ ქვეთავის შესაბამისად.

გამონაკლისი: 1028-ე ქვეთავის შესაბამისი გასასვლელი საშუალებები.

1005.2 მინიმალური სიგანე კომპონენტის საფუძველზე. გასასვლელი საშუალებების ნებისმიერი კომპონენტის მინიმალური სიგანე (სმ-ში) *წესების* ნებისმიერ ნაწილში ამგვარი კომპონენტისთვის განსაზღვრულ სიგანეზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

1005.3 აუცილებელი გამტარუნარიანობა დაკავებულობის დატვირთვის საფუძველზე. გასასვლელი საშუალებების აუცილებელი გამტარუნარიანობა (სმ-ში) ნებისმიერი ოთახის, ფართობის, სივრცის ან სართულისთვის 1005.3.1 და 1005.3.2 ქვეთავებში განსაზღვრულზე ნაკლები არ უნდა იყოს:

1005.3.1 გზა-კიბეები. გასასვლელი საშუალებების გზა-კიბეების გამტარუნარიანობის (სმ-ში) გამოსათვლელად დაკავებულობის დატვირთვა უნდა გამრავლდეს გასასვლელი საშუალებების გამტარუნარიანობის ფაქტორზე, რომელიც 7,6 მმ-ია თითო დამკავებელზე. სადაც გზა-კიბეები ემსახურება ერთზე მეტ სართულს, ამ სართულის მომსახურე გზა-კიბეების აუცილებელი გამტარუნარიანობის გამოთვლისას მხოლოდ თითოეული სართულის ინდივიდუალური დაკავებულობის დატვირთვა გამოიყენება.

გამონაკლისი: დსშ და **დწ**-2 ჯგუფისგან განსხვავებული დაკავებულობებისთვის, შენობებში, რომლებიც აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული საავარიო ხმოვანი/განგაშის საკომუნიკაციო სისტემით, გასასვლელი საშუალებების გამტარუნარიანობის (სმ-ში) გამოსათვლელად დაკავებულობის დატვირთვა უნდა გამრავლდეს გასასვლელი საშუალებების გამტარუნარიანობის ფაქტორზე, რომელიც თითო დამკავებელზე 5,1 მმ-ია.

1005.3.2 გასასვლელის სხვა კომპონენტები. გასასვლელი საშუალებების კომპონენტების, გზა-კიბეების გარდა, გამტარუნარიანობის (სმ-ში) გამოსათვლელად დაკავებულობის დატვირთვა უნდა გამრავლდეს გასასვლელი საშუალებების გამტარუნარიანობის ფაქტორზე, რომელიც თითო დამკავებელზე 5,1 მმ-ია.

გამონაკლისი: დსშ და **დწ**-2 ჯგუფისგან განსხვავებული დაკავებულობებისთვის, შენობებში, რომლებიც აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით და 907.5.2.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული საავარიო ხმოვანი/განგაშის საკომუნიკაციო სისტემით, გასასვლელი საშუალებების კომპონენტების (გზა-კიბეებისგან განსხვავებული) გამტარუნარიანობის (სმ-ში) გამოსათვლელად დაკავებულობის დატვირთვა უნდა გამრავლდეს გასასვლელი საშუალებების გამტარუნარიანობის ფაქტორზე, რომელიც თითო დამკავებელზე 3,8 მმ-ია.

1005.4 უწყვეტობა. შენობის ნებისმიერი სართულისთვის აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების გამტარუნარიანობა საზოგადოებრივ გზამდე გასასვლელისკენ სავალის გასწვრივ არ უნდა შემცირდეს.

1005.5 გასასვლელის გამტარუნარიანობის გადანაწილება. იქ, სადაც საჭიროა ერთზე მეტი გასასვლელი ან ერთზე მეტ გასასვლელთან მისადგომი, გასასვლელი საშუალებები ისეთი კონფიგურაციის უნდა იყოს, რომ ნებისმიერი ერთი გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის გაუქმებამ ხელმისაწვდომი გამტარუნარიანობა აუცილებელი გამტარუნარიანობის 50%-ზე ნაკლებად არ შეამციროს.

1005.6 გასასვლელების შეხვედრა. იქ, სადაც ზედა და ქვედა სართულებიდან მომავალი გასასვლელი საშუალებები ერთმანეთს შუალედურ დონეზე ხვდება, გასასვლელი საშუალებების ტევადობა შეხვედრის წერტილიდან ორი მომიჯნავე სართულისთვის საჭირო გამტარუნარიანობის ჯამზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

1005.7 შეჭრა. გასასვლელი საშუალებების აუცილებელ სიგანეში შეჭრა ამ ქვეთავის დებულებებით რეგულირდება.

1005.7.1 კარები. მთლიანად გაღებული კარები (180°-ით) აუცილებელ სიგანეს 18 სმ-ზე მეტად არ უნდა ამცირებდეს. ნებისმიერ სხვა პოზიციაში კარები აუცილებელ სიგანეს ნახევარზე მეტად არ უნდა ამცირებდეს.

გამონაკლისი:

1. ზედაპირზე დამაგრებული საკეტის გამღები კავეული, არა უმეტეს, 18 სმ-ით შეჭრილად არ ითვლება, როდესაც:

1.1. კარი ღია პოზიციაშია და კავეული დერეფნის მხრიდანაა განთავსებული;

1.2. კავეული მოპირკეთებული იატაკიდან, არანაკლებ, 87 სმ-ზე ან 1,2 მ-ით მაღლაა განთავსებული .

2. კარის გაღებასთან დაკავშირებული შეზღუდვები არ უნდა შეეხოს კარებს, რომლებიც **სც**-2 ჯგუფის ინდივიდუალური საცხოვრებელი ერთეულებისა და **სც**-3 ჯგუფის საძინებელი ერთეულების საზღვრებში მდებარეობს.

1005.7.2 სხვა ნაშვერები. მოაჯირების ნაშვერები უნდა აკმაყოფილებდეს 1012.8 ქვეთავის მოთხოვნებს. სხვა არასტრუქტურული ნაშვერები, როგორებიცაა: მორთულობა და მსგავსი დეკორატიული ნაწილები, დასაშვებია, თითოეული მხრიდან აუცილებელ სიგანეში მაქსიმუმ 4 სმ-ზე იჭრებოდეს.

1005.7.3 ამოშვერილი საგნები. ამოშვერილი საგნები 1003.3 ქვეთავის შესაბამისი მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

ქვეთავი 1006 – გასასვლელი საშუალებების განათებულობა

1006.1 აუცილებელი განათებულობა. გასასვლელი საშუალებები შენობიდან გამოსასვლელიანად ყოველთვის უნდა იყოს განათებული, როდესაც შენობის სივრცე (რომელსაც ეს გასასვლელი საშუალებები ემსახურება) დაკავებულია.

გამონაკლისი:

1. **დს** ჯგუფის დაკავებულობები;
2. გასავლელთან მისადგომი გზები **თვ** ჯგუფში;
3. საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები **სც**-1, **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფებში;
4. საძინებელი ერთეულები **დწ** ჯგუფის დაკავებულობებში.

1006.2 განათებულობის დონე. გასასვლელი საშუალებების განათებულობა სავალი ზედაპირის დონესთან 11 ლუქსზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

გამონაკლისი: აუდიტორიების, თეატრების, საკონცერტო და საოპერო დარბაზების, ასევე, მსგავსი დაკავებულობების განათებულობა სავალი ზედაპირის დონესთან შეიძლება შემცირდეს წარმოდგენების მიმდინარეობის პერიოდში, არანაკლებ, 2,15 ლუქსამდე, თუ აუცილებელი განათებულობა ავტომატურად აღდგება შენობის სახანძრო განგაშის სისტემის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გააქტიურების დროს.

1006.3 განათებულობის სათადარიგო ელექტრომომარაგება. ჩვეულებრივ, გასასვლელი საშუალებების განათებულობას დენით შენობა-ნაგებობის ელექტრომომარაგება უზრუნველყოფს.

დენის გათიშვისას, სათადარიგო ელექტროსისტემამ ავტომატურად უნდა გაანათოს ქვემოთ ჩამოთვლილი ფართობები:

1. გასავლელები და გასასვლელის შემოუზღუდავი გზა-კიბეები ისეთ ოთახებსა და სივრცეებში, რომელთაც ორი ან მეტი გასასვლელი საშუალება სჭირდება;
2. დერეფნები, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები, პანდუსები და გასასვლელის გზა-დერეფნები შენობებში, რომელთაც ორი ან მეტი გასასვლელი სჭირდება;
3. გარეთ გასასვლელის კომპონენტები, რომლებიც არ მდებარეობს შენობიდან გამოსასვლელის დონეებზე, თუ შენობიდან გამოსასვლელი არაა მოწყობილი შენობებში, რომელთაც ორი ან ორზე მეტი გასასვლელი სჭირდება;
4. 1027.1 ქვეთავით ნებადართული შიგნიდან გარეთ გასასვლელის კომპონენტები, რომელთაც ორი ან ორზე მეტი გასასვლელი სჭირდება;
5. 1008.1.6 ქვეთავის თანახმად აუცილებელი გარე ბაქნები შენობიდან გამოსასვლელის გზა-კარებისთვის შენობებში, რომელთაც ორი ან ორზე მეტი გასასვლელი სჭირდება.
6. დერეფნები, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები, პანდუსები და გასასვლელის გზა-დერეფნები სც-2 ჯგუფის მრავალბინიან სახლებში/შენობებში, რომელთაც ერთი გასასვლელი საშუალება სჭირდება.

სათადარიგო ელექტრომომარაგების სისტემა დენით მომარაგებას უნდა უზრუნველყოფდეს, არანაკლებ, 90 წუთის განმავლობაში და უნდა შედგებოდეს აკუმულატორების ან ავტონომიური გენერატორისგან.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

1006.3.1 განათებულობის დონე საგანგებო ელექტრომომარაგების დროს. საგანგებო ვითარებისას გასანათებელი მოწყობილობები უნდა უზრუნველყოფდეს საშუალოდ 11 ლუქს განათებულობას და გასასვლელის გზის გასწვრივ იატაკის დონეზე ნებისმიერ წერტილში, სულ მცირე, 1 ლუქსს. განათებულობა შეიძლება შემცირდეს 6 ლუქსამდე, ხოლო საგანგებო ვითარების დასრულებამდე ნებისმიერ წერტილში, სულ მცირე, 0,6 ლუქსამდე. განათებულობის მაქსიმალური და მინიმალური თანაფარდობა 40:1-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

ქვეთავი 1007 – შეზღუდული შესაძლებლობის პირთათვის მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებები

1007.1 აუცილებელი მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებები. მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებები უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს. მისაწვდომ სივრცეებს უნდა ჰქონდეს, არანაკლებ, ერთი მისაწვდომი გასასვლელი საშუალება. თუ 1015.1 ან 1021.1 ქვეთავების მიხედვით აუცილებელია ერთზე მეტი მისაწვდომი გასასვლელი საშუალება, სივრცის ყოველ მისაწვდომ ნაწილს უნდა ემსახურებოდეს, არანაკლებ, ორი მისაწვდომი გასასვლელი საშუალება.

გამონაკლისი:

1. მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებები არ მოითხოვება არსებული შენობების გადაკეთებისას.

2. მისაწვდომ ანტრესოლს სჭირდება ერთი მისაწვდომი გასასვლელი საშუალება, 1007.3, 1007.4 ან 1007.5 ქვეთავების შესაბამისად.

3. დახრილი ან საფეხურებიანი გასავლელების მქონე თავშეყრის ფართობებზე დასაშვებია ერთი მისაწვდომი გასასვლელი საშუალება, თუ საერთო სავალი ბილიკი მისაწვდომია და 1028.8 ქვეთავის მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.

1007.2 უწყვეტობა და კომპონენტები. თითოეული აუცილებელი მისაწვდომი გასასვლელი საშუალება უწყვეტად უნდა მიემართებოდეს საზოგადოებრივი გზისკენ და უნდა მოიცავდეს ერთ ან მეტ შემდეგ კომპონენტს:

1. 1104-ე ქვეთავის შესაბამისი მისაწვდომი სვლაგეზები.

2. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები, რომლებიც 1007.3 და 1022-ე ქვეთავების შესაბამისადაა მოწყობილი.

3. გასასვლელთან მისადგომის შიგა გზა-კიბეები, რომლებიც 1007.3 და 1009.3 ქვეთავების შესაბამისადაა მოწყობილი.

4. გარე გასასვლელის გზა-კიბეები, რომლებიც მოწყობილია 1007.3 და 1026-ე ქვეთავების შესაბამისად და ემსახურება დონეებს, რომლებიც შენობიდან გამოსასვლელის დონეები არ არის.

5. 1007.4 ქვეთავის შესაბამისი ლიფტები.

6. 1007.5 ქვეთავის შესაბამისი ბაქან-ლიფტები.

7. 1025-ე ქვეთავის შესაბამისი თარაზული გასასვლელები.

8. 1010-ე ქვეთავის შესაბამისი პანდუსები.

9. 1007.6 ქვეთავის შესაბამისი თავშესაფრის ფართობები.

10. 1007.7 ქვეთავის შესაბამისი გარე ფართობი სხვისი დახმარებით თავდასაღწევად.

1007.2.1 აუცილებელი ლიფტები. შენობებში, სადაც აუცილებელი მისაწვდომი იატაკი შენობიდან გამოსასვლელის დონიდან ოთხზე მეტი სართულით ზემოთ ან ქვემოთაა 1007.4 ქვეთავის შესაბამისი ლიფტები, სულ მცირე, ერთი აუცილებელი მისაწვდომი გასასვლელი საშუალება უნდა იყოს.

გამონაკლისი:

1. 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით მთლიანად აღჭურვილ შენობებში ლიფტები საჭირო არ არის თარაზული გასასვლელით უზრუნველყოფილ იატაკებზე, თუ იატაკები შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე ან მის ზემოთაა.

2. 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით მთლიანად აღჭურვილ შენობებში ლიფტები საჭირო არ არის იატაკებზე, თუ მოწყობილია 1010-ე ქვეთავის დებულებების შესაბამისი პანდუსი.

3. 1007.2.1 ქვეთავის მოთხოვნა არ ეხება სც-2 ჯგუფის მრავალბინიან საცხოვრებელ სახლებს.

1007.3. გზა-კიბეები. იმისათვის, რომ გზა-კიბეები მისაწვდომი გასასვლელი საშუალების ნაწილად ჩაითვალოს, სართულებს შორის მდებარე გზა-კიბის თავისუფალი სიგანე სახელურებს შორის, სულ მცირე, 1,2 მ უნდა იყოს და

უნდა მოიცავდეს ან იატაკის დონეზე გადიდებული ბაქნის საზღვრებში მდებარე თავშესაფრის ფართობს, ან უნდა ჰქონდეს მისადგომი 1007.6 ქვეთავის შესაბამისი თავშესაფრის ფართობიდან, ან ჰორიზონტალური გასასვლელიდან. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები, რომლებიც აკავშირებს ერთი სართულის დონეებს, მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებების ნაწილი არ უნდა იყოს.

გამონაკლისი:

1. სახელურებს შორის 1.2 მ თავისუფალი სიგანე საჭირო არ არის შენობებში, რომლებიც მთლიანად 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის მიხედვით დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემითაა აღჭურვილი.

2. თავშესაფრის ფართობები საჭირო არ არის გზა-კიბეებთან შენობებში, რომლებიც მთლიანად 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის მიხედვით დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემითაა აღჭურვილი.

3. სახელურებს შორის 1.2 მ თავისუფალი სიგანე საჭირო არ არის გზა-კიბისთვის, რომელიც მისაწვდომია თარაზული გასასვლელიდან.

4. ღია ავტოსადგომი გარაჟების გზა-კიბეებთან თავშესაფრის ფართობები საჭირო არ არის.

5. თავშესაფრის ფართობები არ სჭირდება კვამლისგან დაცულ დასაჯდომებიან ფართობებს, რომლებიც 1028.6.2 ქვეთავის შესაბამისადაა მოწყობილი.

6. (ამოღებულია - 09.12.2020, №737).

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

1007.4 ლიფტები. მისაწვდომი გასასვლელი საშუალების ნაწილად რომ ჩაითვალოს, ლიფტები უნდა აკმაყოფილებდეს საავარიო რეჟიმთან და განგაშის მოწყობილობებთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, რომლებიც მოცემულია ASME A17-ის 2.27 ქვეთავში. სათადარიგო ელექტრომომარაგება 1703-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა უზრუნველყონ. 1007.6 ქვეთავის შესაბამისი თავშესაფრის ფართობიდან ან თარაზული გასასვლელიდან ლიფტს უნდა ჰქონდეს მისაწვდომი.

გამონაკლისი:

1. ღია გარაჟებში ლიფტებს თავშესაფრის ფართობიდან ან თარაზული გასასვლელიდან მისაწვდომობა არ მოეთხოვება;

2. ლიფტებს არ მოეთხოვება მისაწვდომობა თავშესაფრის ფართობიდან ან თარაზული გასასვლელიდან შენობებში ან ნაგებობებში, რომლებიც მთლიანად 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემითაა აღჭურვილი;

3. ლიფტები, რომლებიც არ არის აუცილებელი მდებარეობდეს შახტში 712-ე ქვეთავის შესაბამისად, არ საჭიროებს მისაწვდომობას თავშესაფრის ფართობიდან ან თარაზული გასასვლელიდან;

4. ლიფტებს არ მოეთხოვება მისაწვდომობა თაშესაფრის ფართობიდან ან თარაზული გასასვლელიდან კვამლისგან დაცული დასაჯდომებიანი თავშეყრის ადგილებში, რომლებიც 1028.6.2 ქვეთავის შესაბამისადაა მოწყობილი.

1007.5 ბაქან-ლიფტები. ბაქან-ლიფტები (ეტლით მოსარგებლისთვის) არ უნდა გამოიყენებოდეს მისაწვდომ გასასვლელ საშუალებად, გარდა 1109.8 ქვეთავის 1-10 პუნქტებში განსაზღვრული შემთხვევისა, როცა ისინი აუცილებელი მისაწვდომი სვლაგეზის ნაწილია. ისეთ ბაქან-ლიფტებს, რომლებიც შეიძლება მუშაობდეს, როგორც გასასვლელი საშუალების ნაწილი, უნდა მიეწოდებოდეს სათადარიგო ელექტრომომარაგება.

1007.5.1 შეზღუდვა ბაქან-ლიფტის მოწყობაზე. ბაქან-ლიფტები არ უნდა დააყენონ მისაწვდომ გასასვლელ საშუალებებში, რომლებიც მთლიანად შემოზღუდულ შახტაშია განთავსებული.

1007.6 თავშესაფრის ფართობები. ყველა აუცილებელ თავშესაფრის ფართობს უნდა ჰქონდეს მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებები იმ სივრციდან, რომელსაც ის ემსახურება. მაქსიმალური სავალი მანძილი ნებისმიერი მისაწვდომი სივრციდან თავშესაფრის ფართობამდე არ უნდა აღემატებოდეს 1016.1 ქვეთავში დაკავებულობისთვის განსაზღვრულ სავალ მანძილს. ყველა აუცილებელი თავშესაფრის ფართობი უშუალოდ უნდა უკავშირდებოდეს 1007.3 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილ გზა-კიბეს ან 1007.4 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებულ ლიფტს. თუ თავშესაფრის ფართობად გამოყენებულია ლიფტის ფოიე, შახტი და ფოიე უნდა აკმაყოფილებდეს 1022.10 ქვეთავში კვამლგაუმტარი შემომზღუდავებისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ლიფტები მდებარეობს თარაზული გასასვლელით ან კვამლგაუმტარი ზღუდით შექმნილ თავშესაფრის ფართობზე.

1007.6.1 ზომა. თითოეული თავშესაფრის ფართობი უნდა მოიცავდეს ერთი ეტლისათვის საჭირო სივრცეს, რომლის ზომებია 76 სმ × 1,3 მ, ყოველი 200 დამკავებლისათვის ან მათი ნაწილისათვის, თავშესაფრის ფართობისა და იმ ფართობების დაკავებულობის დატვირთვის გათვალისწინებით, რომელთაც ემსახურება თავშესაფრის ფართობი. ეტლისათვის საჭირო ასეთი სივრცეები არ უნდა ამცირებდეს გასასვლელის აუცილებელ სიგანეს. თავშესაფრის ფართობზე ეტლისთვის საჭირო ნებისმიერ სივრცესთან მისაწვდომი არ უნდა ჩაიხერგოს ერთზე მეტი მომიჯნავე ეტლისთვის საჭირო სივრცით.

1007.6.2 გამოკლება. თითოეული თავშესაფრის ფართობი სართულის დანარჩენი ნაწილებისგან უნდა გაიმიჯნოს 709-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული კვამლგაუმტარი ზღუდით ან 1025-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული გასასვლელით. ყველა თავშესაფრის ფართობი უნდა დაგეგმარდეს ისე, რომ მინიმუმამდე იქნეს დაყვანილი კვამლის შეღწევადობა.

გამონაკლისი: გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების ან შიგა გასასვლელის გზა-კიბეების შემომზღუდავებში მდებარე თავშესაფრის ფართობები.

1007.6.3 ორმხრივი კავშირი. თავშესაფრის ფართობებზე 1007.8.1 და 1007.8.2 ქვეთავების შესაბამისი ორმხრივი კავშირის სისტემა უნდა დააყენონ.

1007.7 სხვისი დახმარებით თავდაღწევისთვის განკუთვნილი გარე ფართობი. სხვისი დახმარებით თავდაღწევისთვის განკუთვნილი გარე ფართობი მისაწვდომი უნდა იყოს იმ ფართობიდან გამომავალი მისაწვდომი სვლაგეზის საშუალებით, რომელსაც ემსახურება. სხვისი დახმარებით თავდაღწევისთვის განკუთვნილი გარე ფართობები 1007.7.1 ან 1007.7.2 ქვეთავის მიხედვითაა დასაშვები.

1007.7.1 შენობიდან გამოსასვლელის დონე. იქ, სადაც შენობიდან გამოსასვლელი არ მოიცავს მისაწვდომ სვლაგეზს, რომელიც შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე მდებარე გასასვლელიდან საზოგადოებრივ გზამდე გრძელდება, სხვისი დახმარებით თავდასაღწევად განკუთვნილი გარე ფართობი 1007.7.3 – 1007.7.6 ქვეთავების შესაბამისად გარე ბაქანზე უნდა მოეწყოს.

1007.7.2 გარე მისაწვდომი საშუალებები. იქ, სადაც იმ ფართობის გასასვლელთან მისადგომი, რომელიც ემსახურება გარე მისაწვდომ საშუალებებს, არსებითად ღიაა გარეთკენ, სხვისი დახმარებით თავდაღწევისათვის განკუთვნილი გარე ფართობი დასაშვებია, გამოიყენებოდეს, როგორც თავშესაფრის ფართობის ალტერნატივა. სხვისი დახმარებით თავდაღწევისათვის განკუთვნილი ნებისმიერი აუცილებელი გარე ფართობი პირდაპირ უნდა უკავშირდებოდეს შიგა გასასვლელის გზა-კიბეს, გარე გზა-კიბეს ან ლიფტს, რომელიც მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებების კომპონენტია. სხვისი დახმარებით თავდაღწევისათვის განკუთვნილი გარე ფართობები უნდა აკმაყოფილებდეს 1007.7.3 – 1007.7.6 ქვეთავების მოთხოვნებს და 1007.8.1 და 1007.8.2 ქვეთავების შესაბამისად მოწყობილი ორმხრივი კავშირის სისტემით უნდა აღიჭურვოს.

1007.7.3 ზომა. სხვისი დახმარებით თავდაღწევისათვის განკუთვნილი თითოეული გარე ფართობი ისეთი ზომის უნდა იყოს, რომ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის განკუთვნილი ეტლი 1007.6.1 ქვეთავის შესაბამისად დაიტიოს.

1007.7.4 გამოკლება. სხვისი დახმარებით თავდაღწევისათვის განკუთვნილ გარე ფართობის შენობის შიგა სივრცისგან გამმიჯნავ გარე კედლებს უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხი შიგა მხრიდან მოქმედ ცეცხლზე მედეგობისათვის. განსაზღვრული ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გარე კედლის კონსტრუქცია უნდა გრძელდებოდეს ბაქნის ორივე მხარეს თარაზულად 3,0 მ-ზე ან ეკვივალენტური ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქცია დასაშვებია, გარე კედლიდან პერპენდიკულარულად სულ მცირე, 1,2 მ-ზე ბაქნის მხარეს გრძელდებოდეს. განსაზღვრული ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქცია უნდა გრძელდებოდეს მიწიდან შვეულად 3,0 მ სიმაღლემდე, სხვისი დახმარებით თავდაღწევისათვის განკუთვნილ გარე ფართობის იატაკის დონის ზემოთ ან სახურავის ხაზამდე, რომელიც ნაკლები იქნება. განსაზღვრული ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გარე კედლების ღიობები 716-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა იყოს დაცული.

1007.7.5 გახსნილობა. სხვისი დახმარებით თავდაღწევისათვის განკუთვნილი გარე ფართობი ღია უნდა იყოს ატმოსფეროსკენ. ასევე, ღია უნდა იყოს გვერდების, სულ მცირე, 50%. ეს არ ეხება გამმიჯნავ კედლებს. ღია ფართობი ისე უნდა გადანაწილდეს, რომ მაქსიმალურად შემცირდეს კვამლის ან მომწამვლელი აირების დაგროვების შესაძლებლობა.

1007.7.6 გზა-კიბე. გზა-კიბეებზე, რომლებიც სხვისი დახმარებით თავდაღწევისათვის განკუთვნილი გარე ფართობის მომსახურე გასასვლელი საშუალებების ნაწილია, სახელურებს შორის თავისუფალი სიგანე უნდა უდრიდეს 1,2 მ-ს.

გამონაკლისი: სახელურებს შორის 1,2 მ თავისუფალი სიგანე არ სჭირდება გზა-კიბეებს, რომლებიც 903.3.1.1 ან

903.3.1.2 ქვეთავების შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით მთლიანად აღჭურვილ შენობებს ემსახურება.

1007.8 ორმხრივი კავშირი. 1007.8.1 და 1007.8.2 ქვეთავების შესაბამისად, ორმხრივი კავშირის სისტემა უნდა დააყენონ ლიფტის ბაქნებთან ყველა მისადგომ იატაკზე, რომელიც ერთი ან ერთზე მეტი სართულით მაღლა ან დაბლაა იმ სართულიდან, რომელზეც შენობიდან გამოსასვლელი მდებარეობს.

გამონაკლისი:

1. ორმხრივი კავშირის სისტემები არ არის საჭირო ლიფტის ბაქნებთან, სადაც ორმხრივი კავშირის სისტემა თავშესაფრის ფართობებზე 1007.6.3 ქვეთავის შესაბამისადაა დაყენებული.
2. ორმხრივი კავშირის სისტემები არ არის საჭირო იატაკებზე, სადაც 1010-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი პანდუსები მდებარეობს.

1007.8.1 სისტემისადმი მოთხოვნები. ორმხრივი კავშირის სისტემები უნდა უზრუნველყოფდეს კავშირს ყველა საჭირო ადგილსა და ხანძრის მართვის ცენტრს ან ცენტრალურ საკონტროლო პუნქტს შორის. იქ, სადაც ცენტრალურ საკონტროლო პუნქტში მუდმივად არ მორიგეობენ, ორმხრივი კავშირის სისტემას უნდა ჰქონდეს სინქრონული, ავტომატური ტელეფონის ციფრების დისკო, რომლითაც შესაძლებელია სამეთვალყურეო ადგილთან დაკავშირება ან 112-ზე დარეკვა. ორმხრივი კავშირის სისტემა უნდა გამოსცემდეს როგორც ხმოვან, ისე ვიზუალურ სიგნალებს.

1007.8.2 მითითებები. ორმხრივი კავშირის სისტემის გამოყენების მითითებები, ორმხრივი კავშირის სისტემის საშუალებით დახმარების მიღების მითითებები და ადგილის ამოსაცნობი წარწერა უნდა გამოიკრას ორმხრივი კავშირის სისტემის მომიჯნავედ.

1007.9 ნიშნები. მისაწვდომობის მიმთითებელი სპეციალური ნიშნები შემდეგნაირად უნდა მოეწყოს:

1. თითოეული კარი, რომელიც უზრუნველყოფს მისაწვდომს თავშესაფრის ფართობთან მომიჯნავე იატაკის ფართობიდან, უნდა ამოიცნობოდეს ნიშნით, რომელზეც წერია: თავშესაფრის ფართობი;
2. თითოეული კარი, რომელიც უზრუნველყოფს მისაწვდომს სხვისი დახმარებით თავდასაღწევად განკუთვნილ გარე ფართობთან, უნდა ამოიცნობოდეს ნიშნით, რომელზეც წერია: გარე ფართობი სხვისი დახმარებით თავდასაღწევად.

ნიშნები უნდა აკმაყოფილებდეს „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების“ მოთხოვნებს, რომლებიც ეხება მხედველობით (ვიზუალურ) სიმბოლოებს და უნდა მოიცავდეს მისაწვდომობის საერთაშორისო სიმბოლოებს. სადაც, 1011.3 ქვეთავის თანახმად, აუცილებელია გასასვლელის ნიშნის განათება, ნიშნები განათებული უნდა იყოს. ამასთან, „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების“ შესაბამისი ამობურცული ნიშნები და ბრაილი უნდა განთავსდეს ყველა კართან, რომელიც უკავშირდება თავშესაფრის და სხვისი დახმარებით თავდაღწევისათვის განკუთვნილ გარე ფართობებს, 1011.4 ქვეთავის შესაბამისად.

1007.10 მიმთითებელი ნიშნები. მიმთითებელი ნიშნები, რომლებიც გვიჩვენებს სხვა გასასვლელი საშუალებების მდებარეობას და რომლებიც მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებებია, უნდა განთავსდეს შემდეგ ადგილებში:

1. გასასვლელებში, რომლებიც ემსახურება მისაწვდომ სივრცეს, მაგრამ არა – აღიარებულ მისაწვდომ გასასვლელ საშუალებებს.
2. ლიფტის ბაქნებთან.
3. თავშესაფრის ფართობების საზღვრებში.

1007.11 მითითებები. თავშესაფრის ფართობებსა და სხვისი დახმარებით თავდასაღწევად განკუთვნილ გარე ფართობებზე უნდა განთავსდეს მითითებები საგანგებო ვითარებაში ფართობის გამოყენების შესახებ. მითითებები უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

1. პირებმა, შეძლებისდაგვარად სწრაფად, გამოიყენონ გასასვლელის გზა-კიბე, თუ სხვებს არ ეხმარებიან;
2. ინფორმაციას დაგეგმილი დახმარების განხორციელების შესახებ კიბეების ან ლიფტების გამოყენებისას და როგორ უნდა მოითხოვო ასეთი დახმარება;
3. მითითებებს ორმხრივი კავშირის სისტემის გამოყენების შესახებ, სადაც ასეთი სისტემაა დაყენებული.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1008 – კარები, ჭიშკრები და ტურნიკეტები

1008.1 კარები. გასასვლელი საშუალებების კარები უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს. გასასვლელი

საშუალებების სისტემის კარები უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავისა და 1020.2 ქვეთავის მოთხოვნებს. *წესებში* მოთხოვნილზე მეტი რაოდენობის გასასვლელი კარები ამ ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

გასასვლელი საშუალებების კარები ადვილად უნდა გამოირჩეოდეს მომიჯნავე კონსტრუქციისა და მოპირკეთებისგან. გასასვლელი საშუალებების კარებზე არ უნდა იყოს სარკეები ან მსგავსი ამრეკლავი მასალები. გასასვლელი საშუალებების კარებს არ უნდა ფარავდეს ფარდები, ფარდაგები, დეკორაციები ან მსგავსი მასალები.

1008.1.1 კარების ზომა. თითოეული კარის ღიობის მინიმალური სიგანე უნდა შეესაბამებოდეს დაკავებულობის დატვირთვას და უნდა უზრუნველყოფდეს, არანაკლებ, 82 სმ თავისუფალ სიგანეს. ფრთიანკარიანი გზა-კარების თავისუფალი ღიობი უნდა გაიზომოს კარის წინა მხარესა და შემჩერებელს შორის, როცა კარი ღიაა 90 გრადუსით. თუ ეს ქვეთავი მოითხოვს, სულ მცირე, 82 სმ თავისუფალ სიგანეს და კარის ღიობში ჩასმულია ორფრთიანი კარი შუალის/გამყოფის გარეშე, ერთი ფრთა ღიობის 82 სმ თავისუფალ სიგანეს უნდა უზრუნველყოფდეს. ორმხრივმოძრავი კარის ფრთის მაქსიმალური სიგანე უნდა იყოს 1,2 მ. გასასვლელი საშუალებების კარები **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობაში, რომლებიც გამოიყენება საწოლების გასატან-გამოსატანად, უნდა უზრუნველყოფდეს 1,1 მ თავისუფალ სიგანეს. კარების სიმაღლე, არანაკლებ, 2,05 მ უნდა იყოს.

გამონაკლისი:

1. მინიმალური და მაქსიმალური სიგანე არ ეხება კარის ღიობებს, რომლებიც **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების ნაწილი არ არის**;**

2. **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში მცხოვრებთა საძინებელი ერთეულების კარის ღიობების თავისუფალი სიგანე, არანაკლებ, 72 სმ უნდა იყოს;

3. 1 მ^2-ზე ნაკლები ფართობის სათავსების კარის ღიობების მინიმალური სიგანე არ იზღუდება;

4. 1008.1.4.1 ქვეთავის შესაბამისი მბრუნავი კარების ფრთების სიგანე არ იზღუდება;

5. საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულის კარის ღიობების სიმაღლე, არანაკლებ, 1,98 მ უნდა იყოს;

6. გარე კარის ღიობები საცხოვრებელ და საძინებელი ერთეულებში, გარდა აუცილებელი გასასვლელის კარისა, 1,100 მ-ზე დაბალი არ უნდა იყოს;

7. დაკავებულობებში, რომლებიც არ მიეკუთვნება **სც**-1 ჯგუფს, მინიმალური სიგანის მოთხოვნა არ ეხება საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულების შიგა გასასვლელების კარებს, თუ ეს ერთეულები მისაწვდომი ერთეული, **ა** ტიპის ერთეული ან **ბ** ტიპის ერთეული არ არის;

8. კარის ღიობების მინიმალური თავისუფალი სიგანე **ბ** ტიპის მისაწვდომ ერთეულებში 80 სმ უნდა იყოს.

1008.1.1.1 ნაშვერები თავისუფალ სიგანეში. იატაკიდან ან მიწიდან 86 სმ-ზე დაბლა ნაშვერები არ უნდა იჭრებოდეს აუცილებელ თავისუფალ სიგანეში. იატაკიდან ან მიწიდან 86 სმ – 2,03 მ სიმაღლეს შორის აუცილებელ თავისუფალ სიგანეში შეჭრილი ნაშვერები 10 სმ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: კარის დამკეტები და კარის საჩერები დასაშვებია იატაკიდან, სულ მცირე, 1,98 მ-ით ზემოთ განთავსდეს.

1008.1.2 კარის გაღება. გასასვლელის კარები უნდა მოძრაობდეს ღერძზე ან იღებოდეს გვერდითა ანჯამების საშუალებით.

გამონაკლისი:

1. კერძო გარაჟები, საოფისე ფართობები, ფაბრიკებისა და საწყობების ფართობები, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა ნაკლებია ან ტოლია ათის.

2. **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობები, რომლებსაც იყენებენ, როგორც წინასწარი დაკავების ადგილს.

3. სარეანიმაციო ან ინტენსიური თერაპიისათვის განკუთვნილი ოთახები სამედიცინო დაწესებულებებში.

4. კარები, რომლებიც მდებარეობს ან **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფის მხოლოდ ერთ საცხოვრებელ ერთეულს

ემსახურება.

5. **დსშ** ჯგუფისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში მდებარე მბრუნავი კარები, რომლებიც 1008.1.4.1 ქვეთავს შეესაბამება.

6. 1008.1.4.3 ქვეთავის შესაბამისი თარაზულად მოძრავი გორგოლაჭიანი კარები დასაშვებია ისეთი დაკავებულობების გასასვლელ საშუალებებში, რომლებიც **დსშ** ჯგუფს არ მიეკუთვნება.

7. დენზე მომუშავე კარები, რომლებიც 1008.1.4.2 ქვეთავს შეესაბამება.

8. **სც**-1 ჯგუფის ინდივიდუალური საძინებელი ერთეულის აბაზანების კარები.

9. **დსშ** ჯგუფისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში, გასასვლელ საშუალებებში, რომლებიც ემსახურება 10 ან 10-ზე ნაკლები დამკავებლისთვის განკუთვნილ სივრცეებს, დასშვებია ხელით გასაღები თარაზულად მოსრიალე კარები.

კარები უნდა იღებოდეს გასასვლელისკენ სავალი ბილიკის მიმართულებით, თუ ემსახურება ოთახს ან ფართობს, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 50 ან 50-ზე მეტია ან დაკავებულობა **დსშ** ჯგუფს მიეკუთვნება.

1008.1.3 კარის გასაღებად საჭირო ძალა. შიგა გასასვლელის ორმხრივმოძრავი კარების (გარდა ცეცხლმედეგი კარისა) გამოსღებად ან შესაღებად საჭირო ძალა 22 ნ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. სხვა ორმხრივმოძრავი კარების, ასევე, გორგოლაჭიანი და დასაკეცი კარების რაზა უნდა იღებოდეს 67 ნ ძალის ზემოქმედებით. კარის ასამოძრავებლად საჭიროა 133 ნ ძალა. კარის მთლიანად გასაღებად საჭიროა 67 ნ ძალა.

1008.1.3.1 მოქმედი ძალების მდებარეობა. ძალები უნდა მოქმედებდეს კარის იმ მხარეს, საითაც მდებარეობს რაზა.

1008.1.4 სპეციალური კარები. სპეციალური კარები და დამცავი გისოსები 1008.1.4.1 – 1008.1.4.4 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1008.1.4.1 მბრუნავი კარები. მბრუნავი კარები უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგს:

1. თითოეულ მბრუნავ კარს უნდა შეეძლოს დაკეცილი წიგნის მდგომარეობაში გადასვლა, ამ შემთხვევაში პარალელური გასასვლელი ბილიკები უნდა უზრუნველყოფდეს ჯამში 92 სმ საერთო სიგანეს.

2. მბრუნავი კარი არ უნდა მდებარეობდეს კიბეების ან ლიფტების ქვედა ან ზედა ნაწილიდან 3,0 მ-ის საზღვრებში. მანაწილებელი ფართობი კიბეებს ან ლიფტებსა და მბრუნავ კარებს შორის უნდა მდებარეობდეს.

3. მბრუნავი კარის ბრუნის რაოდენობა წუთში 1008.1.4.1 ცხრილში განსაზღვრულს არ უნდა აღემატებოდეს.

4. თითოულ მბრუნავ კართან, იმავე კედელზე და მბრუნავი კარისგან 3,0 მ-ის საზღვრებში 1008.1 ქვეთავის შესაბამისი გვერდითანჯამებიანი ორმხივმოძრავი კარი უნდა იყოს.

5. მბრუნავი კარები არ უნდა იყოს 1007-ე ქვეთავსა და მე-11 თავში მოთხოვნილი შეზღუდული შესაძლებლობების პირთა მისაწვდომი სვლაგეზის ნაწილი.

ცხრილი 1008.1.4.1

კარის ბრუნვის სიჩქარეები

შიგა დიამეტრი (მეტრი)	სიჩქარის მართვა ელექტროენერგიით (ბრუნი წუთში)	სიჩქარის მართვა ხელით (ბრუნი წუთში)
2,0	11	12
2,1	10	11

2,3	9	11
2,5	9	10
2,6	8	9
2,7	8	9
2,9	7	8
3,0	7	8

1008.1.4.1.1 გასასვლელის კომპონენტი. მბრუნავი კარი, რომელიც გამოყენებულია როგორც გასასვლელი საშუალების კომპონენტი, 1008.1.4.1 ქვეთავს უნდა აკმაყოფილებდეს და ქვემოთ ჩამოთვლილ სამ პირობას უნდა შეესაბამებოდეს:

1. მბრუნავი კარი არ უნდა იკავებდეს აუცილებელი გასასვლელის მოცულობის 50%-ზე მეტს;

2. არცერთი მბრუნავი კარი არ უნდა ითვალისწინებდეს 50 კაცზე მეტის გამტარუნარიანობას;

3. 572 ნ-ზე მეტი ძალის მოქმედების დროს თითოეული მბრუნავი კარი ფრთის გარე კიდიდან 7,5 სმ-ის საზღვრებში მწყობრიდან უნდა გამოდიოდეს.

1008.1.4.1.2 სხვა დანიშნულებით გამოყენება. მბრუნავი კარი, რომელიც არაა გამოყენებული, როგორც გასასვლელი საშუალების კომპონენტი, უნდა შეესაბამებოდეს 1008.1.4.1 ქვეთავს. ასეთი მბრუნავი კარის მწყობრიდან გამომყვანი ძალა 801 ნ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: მწყობრიდან გამომყვანი 801 ნ-ზე მეტი ძალა დასაშვებია, თუ ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობებიდან, სულ მცირე, ერთ-ერთის არსებობისას ის 572 ნ-მდე მცირდება:

1. გაითიშა დენი ან დენი აღარ მიეწოდება მოწყობილობას, რომელიც ატრიალებს კარის ფრთებს;

2. გააქტიურდა ავტოსაშხეფი სისტემა;

3. გააქტიურდა კვამლის აღმომჩენი სისტემა, რომელიც დაყენებულია 907-ე ქვეთავის შესაბამისად და მისი მოქმედების არეალი მბრუნავი კარიდან 23 მ-ის საზღვრებში ფართობს მოიცავს;

4. შესაბამის ადგილას გააქტიურდა ხელით სამართავი საკონტროლო ჩამრთველი, რომლის ზემოქმედებით შემკავებელი/დამჭერი ძალის დონე 572 ნიუტონს ქვემოთ დავიდა.

1008.1.4.2 დენზე მომუშავე კარები. თუ გასასვლელი საშუალებების კარები ელექტროენერგიაზე მუშაობს, მაგ., კარები, რომელთაც აქვს ფოტოელექტრულად გააქტიურებული მექანიზმი, რომელიც აღებს კარს ადამიანის მიახლოებისას, ან კარები, რომელთა გასაღებად ხელის მოძრაობასთან ერთად საჭიროა ელექტროენერგიაც, ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ ელექტროენერგიის გათიშვის შემთხვევაში კარი ხელით გაიღოს გასასვლელი საშუალებიდან გამოსასვლელად ან დაიხუროს გასასვლელი საშუალების დაცვის მიზნით. ასეთი კარების ხელით გაღებისათვის საჭირო ძალები 1008.1.3 ქვეთავში განსაზღვრულს არ უნდა აღემატებოდეს, თუმცა კარის ასამოძრავებელი ძალა 220 ნ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. კარი გასასვლელის მხრიდან ძალის ზემოქმედებით ნებისმიერი პოზიციიდან უნდა იღებოდეს ღიობის მთელ სიგანეზე. მთლიანად ელექტროენერგიაზე მომუშავე კარები უნდა შეესაბამებოდეს BHMA A156.10-ს. დენით და მცირე ენერგიაზე მომუშავე კარები BHMA A156.19-ს უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი:

1. **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობები.

2. 1008.1.4.3 ქვეთავის შესაბამისი თარაზულად მოძრავი გორგოლაჭიანი კარები.

3. საავარიო გამორთვის რეჟიმში, ორნაწილიან კარს, რომელიც მდებარეობს რამდენიმე ფრთისათვის განკუთვნილი ღიობის საზღვრებში, 1008.1.1 ქვეთავში ერთფრთიანი კარისათვის განსაზღვრული

მოთხოვნა არ ეხება (რომლის მიხედვითაც ღიობი, სულ მცირე, 82 სმ უნდა იყოს), თუ რჩება, სულ მცირე, 82 სმ თავისუფალი ღიობი, როდესაც ერთმანეთთან ცენტრში შემხვედრი ორი ორნაწილიანი ფრთა ითიშება.

1008.1.4.3 თარაზულად მოძრავი გორგოლაჭიანი კარები. დსშ ჯგუფისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში, თარაზულად მოზრავი გორგოლაჭიანი კარები, რომლებიც შეიძლება იყოს 1008.1.2 ქვეთავის მე-6 გამონაკლისის შესაბამისი გასასვლელი საშუალებების კომპონენტები, უნდა აკმაყოფილებდეს ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ კატეგორიებს:

1. კარები უნდა მუშაობდეს ელექტროენერგიაზე და, დენის გათიშვის შემთხვევაში, უნდა იმართებოდეს ხელითაც;

2. კარები ორივე მხრიდან მარტივად და ძალდაუტანებლად უნდა იღებოდეს სპეციალური ცოდნის გარეშე;

3. კარის ასამოძრავებლად საჭირო ძალა 133 ნ-ს არ უნდა აღემატებოდეს, ხოლო დასახურად ან ოდნავ შესაღებად საჭირო ძალა – 67 ნ-ს;

4. კარის გასაღებად საჭირო ძალა 67 ნ-ს არ უნდა აღემატებოდეს, თუ 1100 ნ-ის ძალა სამართავი მექანიზმის მომიჯნავე კარის პერპენდიკულარულად მოქმედებს;

5. კარის ანაწყობს უნდა ჰქონდეს განსაზღვრული ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხი. ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხიანი კარი თავისით ან ავტომატურად უნდა იხურებოდეს 716.5.9.3 ქვეთავის შესაბამისი კვამლაღმომჩენის საშუალებით. ის უნდა დააყენონ NFPA 80-ის შესაბამისად და 716-ე ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს;

6. კარის ანაწყობი სათადარიგო ელექტრომომარაგებით უნდა უზრუნველყონ;

7. კარის ანაწყობის დენით მომარაგება ელექტრონულად უნდა კონტროლდებოდეს;

8. სამართავი მექანიზმის გააქტიურების შემდეგ კარი დაახლოებით 10 წამში მინიმალურ აუცილებელ სიგანემდე უნდა იღებოდეს.

1008.1.4.4 დამცავი გისოსები. სქ, **სმ**, **სვ** და **სწ** ჯგუფებში თარაზულად ან შვეულად მოსრიალე დამცავი გისოსების მოწყობა დასაშვებია მთავარ გასასვლელთან. ისინი უნდა იღებოდეს შიგნიდან გასაღების ან სპეციალური ცოდნისა თუ ძალდატანების გარეშე, იმ დროის განმავლობაში, როდესაც შენობა დაკავებულია. გისოსები მთლიანად ღია პოზიციაში უნდა დარჩეს საზოგადოების მიერ შენობის დაკავების პერიოდში. ორი ან ორზე მეტი გასასვლელი საშუალების საჭიროების შემთხვევაში, გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარების, არა უმეტეს, ნახევარს უნდა ჰქონდეს თარაზულად ან შვეულად მოსრიალე დამცავი გისოსები.

1008.1.5 იატაკის დონე. კარის ორივე მხარეს უნდა იყოს იატაკი ან ბაქანი. ასეთი იატაკი ან ბაქანი ორივე მხრიდან კარის ძირის დონეზე უნდა მდებარეობდეს. ბაქნები უნდა იყოს სწორი, გარდა გარე ბაქნებისა, რომლებიც შეიძლება 2%-ით (0,25 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან) დაიხაროს.

გამონაკლისი:

1. ინდივიდუალური საცხოვრებელი ერთეულების კარები **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფებში, სადაც:

   1.1. კარი შეიძლება გაიღოს შიგა კიბის მარშის ყველაზე ზედა საფეხურთან, თუ გაღებისას კარი არ გადმოდის ზედა საფეხურზე;

   1.2. მწერების საწინააღმდეგო ბადიანი კარები და ორმაგი კარები გაღებისას შეიძლება გადავიდეს კიბეებზე ან ბაქნებზე;

2. 1003.5 ქვეთავის, 1-ელ გამონაკლისში და 1020.2 ქვეთავში გათვალისწინებული გარე კარები, რომლებიც მისაწვდომ სვლაგეზზე არ მდებარეობს;

3. **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში (რომლებიც არ არის აუცილებელი, იყოს შეზღუდული შესაძლებლობის პირთა მისადგომი ერთეულები), გარე კართან მოწყობილი ბაქანი არ უნდა მდებარეობდეს 20 სმ-ით ზღურბლს ქვემოთ, თუ კარი, გარდა მწერების საწინააღმდეგო ბადიანი კარებისა და ორმაგი კარებისა (ქარიშხლის საწინააღმდეგო), არ უნდა იღებოდეს ბაქნის მხარეს;

4. მოსაპირკეთებელი მასალებისგან წარმოქმნილი განსხვავებული სიმაღლეები, არა უმეტეს, 1,3 სმ-ისა;

5. გარე ბანი-ეზოები, პატიოები ან აივნები, რომლებიც შეზღუდული შესაძლებლობის პირთა მისაწვდომი საცხოვრებელი ერთეულის კომპონენტია, აქვს არაშეღწევადი ზედაპირები და საცხოვრებელი ერთეულის მომიჯნავე შიგა სივრცის დასრულებული იატაკის დონიდან 10 სმ-ზე დაბლა არ მდებარეობს.

1008.1.6 ბაქნები კარებთან. ბაქნების სიგანე არ უნდა იყოს გზა-კიბის ან კარის სიგანეზე ნაკლები. მთლიანად გაღებულ (180°) პოზიციაში კარები აუცილებელ ზომას 18 სმ-ზე მეტად არ უნდა ამცირებდეს. თუ ბაქანი გათვალისწინებულია 50 ან 50-ზე მეტი დაკავებულობის დატვირთვისთვის, ნებისმიერ პოზიციაში მყოფი კარები არ უნდა ამცირებდეს ბაქანს თავისი აუცილებელი ზომის ნახევარზე მეტად. სავალი მიმართულებით გაზომილი ბაქნების სიგრძე 1,1 მ-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

გამონაკლისი: სავალი მიმართულებით გაზომილი ბაქნის სიგრძე **სც**-3 ან დს ჯგუფებში და **სც**-2 ჯგუფის ინდივიდუალურ ერთეულებში არ არის აუცილებელი, აღემატებოდეს 90 სმ-ს.

1008.1.7 ზღურბლები. გორგოლაჭიანი კარების ზღურბლების სიმაღლე საცხოვრებელ ერთეულებში მოპირკეთებული იატაკიდან ან ბაქნიდან 1,9 სმ-ს ან სხვა კარებისათვის მოპირკეთებული იატაკიდან ან ბაქნიდან 1,3 სმ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. ამაღლებული ზღურბლები და 7,0 მმ-ზე მეტად განსხვავებული იატაკის დონეები კარებთან უნდა გათანაბრდეს, არა უმეტეს, 50%-იანი ქანობით (1 შვეული ერთეული 2 თარაზულ ერთეულთან).

გამონაკლისი: სც-2 ან **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობაში, გორგოლაჭიანი და გვერდითანჯამებიანი გარე კარების ზღურბლები დასაშვებია იყოს 20 სმ-მდე სიმაღლის, თუ დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

1. კარი აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების ნაწილი არ არის.

2. კარი მე-11 თავში მოთხოვნილი მისაწვდომი სვლაგეზის ნაწილი არ არის.

3. კარი მისაწვდომი ერთეულის, **ა** ტიპის ერთეულის ან **ბ** ტიპის ერთეულის ნაწილი არ არის.

1008.1.8 კარის დაყენება. კარების მწკრივში, ორ კარს შუა მანძილი, სულ მცირე, 1,2 მ უნდა იყოს, რასაც ემატება კარის სივრცეში გასაღები სიგანე. გვერდიგვერდ ჩამწკრივებული კარები უნდა იღებოდეს ან ერთნაირი მიმართულებით ან კარებს შორის არსებული სივრციდან შორს, ერთმანეთის საპირისპირო მომართულებით.

გამონაკლისი:

1. ერთმანეთის მიყოლებით ჩამწკრივებულ, თარაზულად მოძრავ გორგოლაჭიან, დენზე მომუშავე კარებს შორის მინიმალური მანძილი 1,2 მ უნდა იყოს.

2. ინდივიდუალური საცხოვრებელი ერთეულების ორმაგი (ქარიშხლის საწინააღმდეგო) კარები და მწერების საწინააღმდეგო ბადიანი კარები **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფებში შეიძლება სხვა კარებიდან 1,2 მ მანძილით არ იყოს დაშორებული.

3. ინდივიდუალური საცხოვრებელი ერთეულების კარები **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფებში, გარდა **ა** ტიპის საცხოვრებელი ერთეულებისა.

1008.1.9 კარის მუშაობა. ამ ქვეთავის მიხედვით, განსაკუთრებული შემთხვევის გარდა, გარე კარები ადვილად უნდა იღებოდეს გასასვლელის მხრიდან გასაღების, სპეციალური ცოდნის ან ძალის გამოუყენებლად.

1008.1.9.1 კავეული კარისთვის. მე-11 თავის თანახმად აუცილებლად დასაყენებელი კარის ჩამოსაწევი სახელურების, მიდგმული სახელურების, რაზების, საკეტებისა და სხვა სამართავი მექანიზმების გასაღებად საჭირო არ უნდა იყოს ხელის მაგრად მოჭერა, ბევრი წვალება ან ტრიალი.

1008.1.9.2 კარის სახელურების განთავსების სიმაღლე. კარის ჩამოსაწევი სახელურები, მიდგმული სახელურები, რაზები/ურდულები, საკეტები და სხვა სამართავი მექანიზმები უნდა განთავსდეს მოპირკეთებული იატაკის ზემოთ, სულ მცირე, 86 სმ სიმაღლიდან, არა უმეტეს, 1,2 მ სიმაღლემდე. ნებისმიერ სიმაღლეზე დასაშვებია განთავსდეს მხოლოდ და მხოლოდ უსაფრთხოებისათვის და არა ჩვეულებრივი დანიშნულებით გამოყენებული საკეტები.

გამონაკლისი: აუზების, სპას და ცხელი წყლის აუზების დამცავი ზღუდის კედლებსა და ღობეებში, მისადგომ კარებს ან ჭიშკრებს დასაშვებია, ჰქონდეს რაზის გასახსნელი ნაწილები თვითჩამრაზ მექანიზმზე, მაქსიმუმ 1,37 მ-ით მაღლა მოპირკეთებული იატაკიდან ან მიწის ზედაპირიდან, თუ თვითჩამრაზი მექანიზმები ასევე

არ არის თვითჩამკეტი მექანიზმები, რომლებიც იღება გასაღების, ელექტროგამღების ან ციფრული კომბინაციის ბოქლომით.

1008.1.9.3 საკეტები და რაზები. საკეტები და რაზები დასაშვებია აფერხებდეს კარების გაღებას შემდეგ ვითარებებში:

1. წინასწარი დაკავების ადგილებსა და სატუსაღოებში;

2. შენობებში **თვ** ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 300 ან ნაკლებია, **სქ**, **სმ** და **სწ** ჯგუფებში, ასევე, რელიგიური მსახურების ადგილებში, მთავარ გარე კარზე ან კარებზე შეიძლება დააყენონ გასაღებიანი საკეტი მექანიზმები გასასვლელის მხრიდან, თუ:

2.1. ადვილი მისახვედრია, რომ საკეტი მექანიზმი დაკეტილ პოზიციაშია;

2.2. ადვილად დასანახი და გამძლე ნიშანი გასასვლელ მხარესაა კარზე ან მის მომიჯნავედ და აწერია: **ეს კარი ღია უნდა იყოს, როდესაც შენობა დაკავებულია**. ნიშანზე წარწერა კონტრასტულ ფონზეა შესრულებული 2,5 სმ სიმაღლის ასოებით;

2.3. სათანადო მიზეზის არსებობისას გასაღებით სამართავი საკეტი მექანიზმის გამოყენება შეიძლება აიკრძალოს მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს მიერ;

3. თუ გასასვლელის კარები გამოყენებულია წყვილად, შეიძლება გამოვიყენოთ კარის ავტომატური შპინგალეტები, თუ შპინგალეტებიან კარის ფრთას არ აქვს მრგვალი სახელურები ან ზედაპირიდან ამოწეული რაიმე კავეული;

4. ინდივიდუალური ან საძინებელი ერთეულების კარებზე **სც** ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 10 ან 10-ზე ნაკლებია, შეიძლება დააყენონ ურდული, ორმაგი ურდული ან დამცავი ჯაჭვი, თუ ასეთი მექანიზმები იღება შიგნიდან გასაღების ან სხვა გასაღები ხელსაწყოს გარეშე;

5. ტემპერატურის მატებისას ცეცხლმედეგი კარის გასაღები მექანიზმი გათიშულია ცეცხლმედეგი კარის ტესტის პროცედურების შესაბამისად.

1008.1.9.4 რაზა. კარში ჩასადგმელი ან ზედაპირზე დასამაგრებელი ხელით სამართავი შპინგალეტების გამოყენება დაუშვებელია.

გამონაკლისი:

1. ინდივიდუალური საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულების კარებზე, რომლებიც შეიძლება არ იყოს გასასვლელი;

2. თუ ორფრთიანი კარი ემსახურება სათავსისათვის ან აპარატურისათვის განკუთვნილ ოთახებს, დასაშვებია კიდიდან ან ზედაპირიდან ამოწეული, ხელით გასაღები საკეტების გამოყენება უძრავ ფრთაზე;

3. თუ ორფრთიანი კარი ემსახურება 50-ზე ნაკლებ დაკავებულობის დატვირთვას **სქ**, **სმ** ან **სწ** ჯგუფის დაკავებულობაში, კიდეზე ან ზედაპირზე განთავსებული ხელით გასაღები საკეტები დასაშვებია კარის უძრავ ფრთაზე. უძრავ ფრთაზე არ უნდა განთავსდეს კარის სახელურები, ანტიპანიკური ძელები ან მსგავი რკინის სამართავი ელემენტები;

4. თუ ორფრთიანი კარი ემსახურება 50-ზე ნაკლებ დაკავებულობის დატვირთვას **სქ**, **სმ** ან **სწ** ჯგუფის დაკავებულობაში, კიდეზე ან ზედაპირზე დასაყენებელი ხელით გასაღები შპინგალეტები დასაშვებია კარის უძრავ ფრთაზე, თუ საჭირო არ არის, ასეთი ფრთა აკმაყოფილებდეს გასასვლელის სიგანესთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს და შენობა მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემით. უძრავ ფრთაზე არ უნდა განთავსდეს კარის სახელურები, ანტიპანიკური ძელები ან მსგავი რკინის სამართავი ელემენტები;

5. თუ ორფრთიანი კარი ემსახურება პაციენტების სამკურნალო ოთახებს **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, კიდეზე ან ზედაპირზე განთავსებული ავტომატურად გასაღები შპინგალეტები დასაშვებია კარის უძრავ ფრთაზე, თუ საჭირო არ არის ასეთი ფრთა აკმაყოფილებდეს გასასვლელის სიგანესთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს და უძრავ ფრთაზე არაა განთავსებული კარის სახელურები, ანტიპანიკური ძელები ან რკინის სამართავი მსგავი ელემენტები.

1008.1.9.5 საკეტის გაღება. ნებისმიერი კარის ან ფრთის საკეტის გაღებას არ უნდა სჭირდებოდეს ერთზე მეტი მოქმედება.

გამონაკლისი:

1. დაკავების ადგილები ან სატუსაღოები;

2. როცა ხელით გასაღები ურდულის გამოყენება დაშვებულია 1008.1.9.4 ქვეთავის შესაბამისად;

3. ავტომატურად გასაღებშპინგალეტებიანი კარი, როგორც ნებადართულია 1008.1.9.3 ქვეთავის მე-3 გამონაკლისის თანახმად;

4. **სც** ჯგუფის დაკავებულობებში მდებარე ინდივიდუალური საცხოვრებელი საძინებელი ერთეულებიდან გამომავალი კარები, როგორც დაშვებულია 1008.1.9.3 ქვეთავის მე-4 გამონაკლისში.

1008.1.9.5.1 ტანსაცმლის (საგარდერობო) და სააბაზანო ოთახები სც-4 ჯგუფის დაკავებულობებში. სც-4 ჯგუფის დაკავებულობებში ტანსაცმლის (საგარდერობო) ოთახის კარები, რომლებიც დახურულ პოზიციაში იკეტება, უნდა იღებოდეს ტანსაცმლის (საგარდერობო) ოთახის შიგნითა მხრიდან, ხოლო სააბაზანო ოთახების კარები, რომლებიც დახურულ პოზიციაში იკეტება, უნდა იღებოდეს შესასვლელი მხრიდან.

1008.1.9.6 სპეციალური საკეტი მოწყობილობები დწ-2 ჯგუფში. გასასვლელის ნებადართული სპეციალური საკეტები დასაშვებია **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობაში, სადაც ადამიანების მკურნალობის პროცედურები მოითხოვს ამგვარ საკეტებს. გასასვლელის სპეციალური საკეტები დასაშვებია ისეთ დაკავებულობებში, სადაც შენობა მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემით ან 907-ე ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული კვამლის ან სითბოს ავტომატური აღმომჩენი სისტემით, თუ კარები დაყენებულია და მუშაობს 1 – 7 პუნქტების შესაბამისად.

1. კარები იხსნება ავტოსაშხეფი სისტემის ან ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემის გააქტიურებისთანავე;

2. კარები იხსნება საკეტის ან საკეტი მექანიზმის მაკონტროლებელი ელექტროენერგიის შეწყვეტისთანავე;

3. კარის საკეტების გახსნა შესაძლებელი უნდა იყოს ხანძრის მართვის ცენტრიდან, საქმთნო განყოფილებიდან ან სხვა ნებადართული ადგილიდან სიგნალის მიღებისთანავე;

4. გასასვლელში შესვლამდე შენობის დამკავებელს არ უნდა უწევდეს სპეციალური საკეტით აღჭურვილი ერთზე მეტი კარის გავლა;

5. გამღები სისტემის მუშაობისათვის არსებული პროცედურები უნდა აღიწეროს და დამტკიცდეს, როგორც საავარიო დაგეგმვის და მზადყოფნის ნაწილი;

6. კლინიკის ყველა თანამშრომელს უნდა ჰქონდეს გასაღებები, კოდები ან სხვა საშუალებები, რომლებიც საჭიროა საკეტი მექანიზმების სამართავად;

7. კარებთან უნდა იყოს საავარიო განათება.

გამონაკლისი: 1 – 4 პუნქტები არ ეხება ფსიქიატრიული საავადმყოფოების ისეთ ფართობებზე გამავალ კარებს, რომლებზეც ფსიქიკური მდგომარეობის გამო შეზღუდული ან ჩაკეტილი ადამიანები იმყოფებიან.

1008.1.9.7 გასვლის შემაფერხებელი საკეტები. აღიარებული, სიაში შეტანილი, გასვლის შემაფერხებელი საკეტების დაყენება დასაშვებია დაკავებულობის ნებისმიერ კარებზე, გარდა **თვ**, **სგ** და **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობებისა ისეთ შენობებში, რომლებიც მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, 907-ე ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული კვამლის ავტომატური აღმომჩენი ან სითბოს აღმომჩენი სისტემებით, თუ კარები იხსნება ქვემოთ წარმოდგენილი 1-6 პუნქტების მიხედვით. შენობის დამკავებელს გასასვლელამდე მისაღწევად არ უნდა უწევდეს გასვლის შემაფერხებელი საკეტის მქონე ერთზე მეტი კარის გავლა.

1. კარები იხსნება ავტოსაშხეფი სისტემის ან ცეცხლის ავტომატური აღმომჩენი სისტემის გააქტიურებისთანავე;

2. კარები იხსნება, როცა დენის მიწოდება უწყდება საკეტს ან საკეტის მექანიზმს;

3. კარის საკეტები იღება ხანძრის მართვის ცენტრიდან წამოსული სიგნალით;

4. უწყვეტი პროცესის დაწყება, რომელიც ხსნის საკეტს, არაუმეტეს, 15 წამში, როცა გასახსნელ მექანიზმზე 1 წამის განმავლობაში მოქმედებს, არაუმეტეს, 67 ნ ძალა. უწყვეტი პროცესის დაწყებისას კარის ახლოს უნდა გააქტიურდეს ხმოვანი სიგნალი. როცა კარის საკეტი გაიხსნება ძალის ზემოქმედების შედეგად, ხელახლა ჩაკეტვა მხოლოდ ხელით უნდა იყოს შესაძლებელი;

გამონაკლისი: სადაც ნებადართულია, დასაშვებია, არაუმეტეს, 30 წამით შეფერხება.

5. გასახსნელი მექანიზმიდან 30 სმ-ის ზემოთ და ამ საზღვრებში მდებარე კარზე უნდა იყოს ნიშანი შემდეგი წარწერით: **მიაწექით, სანამ არ ჩაირთვება განგაში. კარი იხსნება 15[30] წამის განმავლობაში**;

6. კართან უნდა იყოს საავარიო განათება.

1008.1.9.8 მისადგომის საკონტროლო გასასვლელი კარები. შესასვლელი კარები გასასვლელ საშუალებებში, რომლებიც მდებარეობს **თვ**, **სქ**, **სგ**, **დწ**-2, **სვ**, **სც**-1 ან **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობის შემცველ შენობებში და შესასვლელი კარები მფლობელობაში არსებულ სივრცეებში **თვ**, **სქ**, **სგ**, **დწ**-2, ვ, **სც**-1 ან **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობაში დასაშვებია აღიჭურვოს ნებადართული შესასვლელის და გასასვლელთან მისადგომის საკონტროლო სისტემით, რომელიც ნუსხაში შეტანილია UL 294-ის მიხედვით უნდა დააყენონ ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა კრიტერიუმის შესაბამისად:

1. გასასვლელის მხარეს უნდა მოთავსდეს სენსორი, რომელიც იგრძნობს ადამიანის კართან მიახლოებას. სენსორის მიერ სიგნალის გამოცემისას ან სენსორისათვის დენის გათიშვისას კარების საკეტები უნდა გაიღოს;

2. მისადგომის საკონტროლო სისტემის კარების ჩამკეტი ნაწილისათვის დენის გათიშვისას კარების საკეტები ავტომატურად უნდა იღებოდეს;

3. კარების საკეტები უნდა გაიღოს ხელით სამართავი მოწყობილობის საშუალებით, რომელიც მდებარეობს იატაკიდან შვეულად 1,0 მ – 1,2 მ ზემოთ და ჩაკეტილი კარებიდან 1,5 მ-ის საზღვრებში. ხელით გასაღები მოწყობილობა ადვილად მისადგომი უნდა იყოს და ასეთი მექანიზმის ამოსაცნობ ნიშანზე უნდა ეწეროს: „**მიაწექით, რომ გახვიდეთ**“. ხელით გასაღები მოწყობილობის ამუშავებამ უნდა გამოიწვიოს საკეტისათვის დენის შეწყვეტა – მისადგომის საკონტროლო სისტემისგან დამოუკიდებლად – და კარები ჩაკეტილი უნდა დარჩეს, სულ მცირე, 30 წამის განმავლობაში;

4. შენობის სახანძრო განგაშის სისტემის გააქტიურებისას ავტომატურად უნდა გაიხსნას კარების საკეტები, ხოლო კარები ღია უნდა დარჩეს სახანძრო განგაშის სისტემის საწყის მდგომარეობაში დაბრუნებამდე;

5. შენობის ავტოსაშხეფი ან ცეცხლის აღმომჩენი სისტემის გააქტიურებისას ავტომატურად უნდა გაიხსნას კარების საკეტები. კარები ღია უნდა დარჩეს სახანძრო განგაშის სისტემის საწყის მდგომარეობაში დაბრუნებამდე;

6. **თვ**, **სქ**, **სგ** ან **სვ** ჯგუფის დაკავებულობების შემცველი შენობების შესასვლელის კარები არ უნდა იკეტებოდეს გასასვლელის მხრიდან იმ პერიოდში, როდესაც შენობა ღიაა საზოგადოებისათვის.

1008.1.9.9 ელექტრომაგნიტურად ჩასაკეტი გასასვლელი კარები. თვ, **სქ**, **სგ**, **სვ**, **სც**-1 ან **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობების შემცველი შენობების გასასვლელ საშუალებებში და ამ ჯგუფებს მიკუთვნებულ მფლობელობაში არსებულ სივრცეებში მოწყობილი კარები დასაშვებია იკეტებოდეს ელექტრომაგნიტურად, თუ აღჭურვილია ნუსხაში შეტანილი კავეულით, რომელიც შეიცავს ჩაყენებულ ამომრთველს და აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ მოთხოვნებს:

1. ნუსხაში შეტანილი კავეული, რომელიც დამაგრებულია კარის ფრთაზე და იმართება ადვილად მისახვედრი მეთოდით და მარტივი გასაღებია ყველანაირი განათების პირობებში;

2. ნუსხაში შეტანილი კავეული, რომელიც იმართება ცალი ხელით;

3. ნუსხაში შეტანილი კავეულის ამუშავებისას დენი ეთიშება ელექტრომაგნიტურ საკეტს და კარი დაუყოვნებლივ იღება;

4. ნუსხაში შეტანილი კავეულისათვის ელექტროენერგიის შეწყვეტისას კარის საკეტი ავტომატურად იხსნება;

5. სადაც 1008.1.10 ქვეთავი მოითხოვს ანტიპანიკური ან სახანძრო გასასვლელის კავეულის დაყენებას, ანტიპანიკური ან სახანძრო გასასვლელის კავეულის ამუშავებისას იხსნება ელექტრომაგნიტური საკეტიც.

1008.1.9.10 საკეტი მოწყობილობები გამოსასწორებელ დაწესებულებებში. თვ-2, **თვ**-3, **თვ**-4, **სქ**, **სგ**, **სმ**, **დწ**-2, **დწ**-3, **სვ** და **სწ** ჯგუფების დაკავებულობებში, გამოსასწორებელი დაწესებულებებისა და წინასწარი დაკავების ადგილების საზღვრებში, გასასვლელი საშუალებების კარები, რომლებიც ემსახურება ოთახებს ან სივრცეებს, გამოყენებულს იმ პირთა მიერ, რომელთა მოძრაობა კონტროლდება უსაფრთხოების მიზნით, დასაშვებია ჩაიკეტოს, როდესაც აღჭურვილია გასასვლელის საკონტროლო მექანიზმით, რომელიც უნდა იღებოდეს ხელით და, სულ მცირე, ქვემოთ ჩამოთვლილი ერთ-ერთი საშუალებით:

1. 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემის გააქტიურებით;

2. აღიარებული ხელით სამართავი განგაშის კოლოფის გააქტიურებით;

3. მუდმივი სამორიგეო ადგილიდან წამოსული სიგნალით.

1008.1.9.11 გზა-კიბის კარები. შიგა გასასვლელი საშუალებების გზა-კიბის კარები უნდა იღებოდეს ორივე მხრიდან გასაღების ან სპეციალური ცოდნისა თუ ძალდატანების გარეშე.

გამონაკლისი:

1. გზა-კიბის შენობიდან გამოსასვლელის კარები უნდა იღებოდეს გასასვლელის მხრიდან და უნდა იკეტებოდეს მხოლოდ საპირისპირო მხრიდან;

2. ეს ქვეთავი არ ეხება კარებს, რომლებიც დაყენებულია 403.5.3 ქვეთავის შესაბამისად;

3. ოთხზე მეტი სართულის დამაკავშირებელი გასასვლელის გზა-კიბეების კარები შეიძლება ჩაიკეტოს გასასვლელის საპირისპირო მხრიდან, თუ ისინი იღება გასასვლელის მხრიდან და მათი საკეტები შეიძლება გაიხსნას თანმიმდევრულად ხანძრის მართვის ცენტრის სიგნალის გარეშე, თუ ასეთი არსებობს, ან შენობის მთავარ შესასვლელთან მყოფი საგანგებო დახმარების პერსონალის მიერ გაშვებული სიგნალის გარეშე;

4. **სქ**, **სმ**, **სვ** ან **სწ** ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც მფლობელობაში არსებულ შიგა სივრცესთან ერთადერთ მისადგომს წარმოადგენს გასასვლელის კიბე, გზა-კიბის გასასვლელი კარები უნდა იღებოდეს გასასვლელის მხრიდან და უნდა იკეტებოდეს მხოლოდ საპირისპირო მხრიდან, სადაც ნებადართულია 1021.2 ქვეთავით;

5. **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც საცხოვრებელი ერთეულის შიგა სივრცესთან ერთადერთ მისადგომს წარმოადგენს გასასვლელის კიბე, გზა-კიბის გასასვლელი კარები უნდა იღებოდეს გასასვლელის მხრიდან და უნდა იკეტებოდეს მხოლოდ საპირისპირო მხრიდან, სადაც ნებადართულია 1021.2 ქვეთავით.

1008.1.10 ანტიპანიკური და სახანძრო გასასვლელის კავეული. დსშ ჯგუფის დაკავებულობების მომსახურე კარებსა და **თვ** ან **სგ** ჯგუფის დაკავებულობებში მდებარე კარებს, რომლებიც ემსახურება ოთახებსა და სივრცეებს, რომელთა დაკავებულობის დატვირთვა 50 ან მეტია, არ უნდა ჰქონდეს რაზები ან საკეტები, თუ ისინი არ არის ანტიპანიკური ან სახანძრო გასასვლელის კავეული.

გამონაკლისი: თვ ჯგუფის დაკავებულობის მთავარი გასასვლელი, რომელიც შეესაბამება 1008.1.9.3 ქვეთავის მე-2 პუნქტს.

ელექტრომოწყობილობისათვის განკუთვნილი ოთახები, სადაც მოთავსებულია 1200 ამპერზე ან მეტ სიმძლავრეზე მომუშავე აპარატურა, რომელთა სიგანე აღემატება 1,8 მ-ს და სადაც გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის კარებზე დაყენებულია ჭარბი დენისაგან დამცავი მოწყობილობები, ამომრთველი მოწყობილობები ან სამართავი მოწყობილობები, აღჭურვილი უნდა იყოს ანტიპანიკური კავეულით ან სახანძრო გასასვლელის კავეულით. კარები უნდა იღებოდეს გასასვლელისკენ სავალი მიმართულებით.

1008.1.10.1 დაყენება. ანტიპანიკური ან სახანძრო გასასვლელის კავეული უნდა შეესაბამებოდეს:

1. ანტიპანიკური დამკეტი უნდა შემოწმდეს UL 305-ის შესაბამისად;

2. სახანძრო გასასვლელის დამკეტი უნდა შემოწმდეს UL 10C-ისა და UL 305-ის შესაბამისად;

3. გამღები მექანიზმის გამააქტიურებელი ნაწილი უნდა ვრცელდებოდეს კარის ფრთის სიგანის, სულ მცირე, ნახევრამდე;

4. გასახსნელად საჭირო მაქსიმალური ძალა არ უნდა აღემატებოდეს 67 ნ-ს.

1008.1.10.2 ბალანსირებული კარები. თუ გამოყენებულია ბალანსირებული კარები და ანტიპანიკური სახელური აუცილებელია, საკეტის მხარეს მას უნდა ჰქონდეს ხელის მისაჭერი ბერკეტი, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს კარის სიგანის ნახევარს.

1008.2 ჭიშკრები. ჭიშკრები, რომლებიც ემსახურება გასასვლელი საშუალებების სისტემას, უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს. გასასვლელი საშუალების შემადგენელ ნაწილად გამოყენებული ჭიშკრები უნდა აკმაყოფილებდეს კარის მიმართ მოთხოვნებს.

გამონაკლისი: თარაზულად გასაგორებელი ან ორმხრივ მოძრავი ჭიშკრები, რომელთა ფრთის სიგანე აღემატება 1,2 მ მაქსიმალურ ზღვარს, დასაშვებია სტადიონის გარშემო შემოვლებულ ღობეებსა და კედლებში.

1008.2.1 სტადიონები. ანტიპანიკური კავეული არ სჭირდება ჭიშკრებს სტადიონების გარშემო, თუ ასეთი ჭიშკრები მუდმივად კონტროლდება სტადიონზე ადამიანების ყოფნის დროს და ღობესა და შემოზღუდულ სივრცეს შორის მდებარობს ადამიანთა უსაფრთხოდ გაფანტვის ფართობები, კაცზე 0,28 $მ^2$-ის გათვალისწინებით. ასეთი აუცილებელი უსაფრთხოდ გაფანტვის ფართობები შემოსაზღვრული სივრციდან არ უნდა იყოს დაშორებული 15 მ-ზე ნაკლები მანძილით. უსაფრთხოდ გაფანტვის ფართობის გასასვლელ საშუალებებთან დაკავშირებით იხილეთ ქვეთავი 1027.5.

1008.3 ტურნიკეტები. ტურნიკეტები ან მსგავსი მოწყობილობები, რომლებიც ზღუდავს სავალს ერთი მიმართულებით, უნდა მოეწყოს ისე, რომ არ ჩაკეტოს არცერთი აუცილებელი გასასვლელი საშუალება.

გამონაკლისი: თითოეული ტურნიკეტისა თუ მსგავსი მოწყობილობის გამტარუნარიანობა არ უნდა აღემატებოდეს 50 კაცს, თუ დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

1. ყველა მოწყობილობა თავისუფლად იღება გასასვლელისკენ სავალი მიმართულებით, როდესაც ითიშება პირველადი ელექტრომომარაგება და ხელით აღებს პერსონალი;

2. ასეთი მოწყობილობების წილი აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების გამტარუნარიანობაში 50%-ს არ აღემატება;

3. თითოეული მოწყობილობის სიმაღლე 1 მ-ს არ აღემატება;

4. 1 მ სიმაღლეზე და ქვემოთ თითოეული მოწყობილობის თავისუფალი სიგანე, სულ მცირე, 42 სმ-ია, ხოლო 1 მ სიმაღლეზე და ზემოთ – 56 სმ.

86 სმ სიმაღლეზე ან ქვემოთ, მისადგომის გზის ნაწილად გამოყენებული ტურნიკეტების თავისუფალი სიგანე უნდა იყოს სულ მცირე, 92 სმ, 86 სმ – 2,03 მ სიმაღლეებს შორის – სულ მცირე, 82 სმ და მისი მექანიზმი არ უნდა იყოს მბრუნავი მოწყობილობა.

1008.3.1 მაღალი ტურნიკეტი. 1,0 მ-ზე მაღალი ტურნიკეტები უნდა აკმაყოფილებდეს მბრუნავი კარის მიმართ მოთხოვნებს.

1008.3.2 დამატებითი კარი. თუ დაკავებულობის დატვირთვა 300-ზე მეტია, თითოეულ არაპორტატულ ტურნიკეტს 15 მ-ის საზღვრებში უნდა ჰქონდეს გვერდითანჯამებიანი ორმხირვმოძრავი კარი, რომელიც შეესაბამება 1008.1 ქვეთავს.

ქვეთავი 1009 – გზა-კიბეები

1009.1 ზოგადი. შენობის დაკავებული ნაწილების მომსახურე გზა-კიბეები უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს.

1009.2 შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები უნდა გადიოდეს პირდაპირ შენობის გარეთ ან

უნდა გრძელდებოდეს შენობის გარე მხარემდე გასასვლელის გზა-დერეფნის საშუალებით, რომელიც აკმაყოფილებს 1023-ე ქვეთავის მოთხოვნებს, გარდა 1027.1 ქვეთავში ნებადართული შემთხვევისა.

1009.2.1 საჭიროება. საჭიროებისდა მიხედვით, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები უნდა აკმაყოფილებდეს გასასვლელი საშუალებების დაგეგმარების ერთ ან მეტ მოთხოვნას, მაგალითად, გასასვლელების აუცილებელ რაოდენობასთან ან გასასვლელთან მისადგომ სავალ მანძილთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს.

1009.2.2 შემომზღუდავი. შიგა გასასვლელის ყველა გზა-კიბე უნდა შემოიზღუდოს 1022-ე ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

1009.3 გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები. სართულებს შორის მდებარე იატაკის ღიობები, რომელთაც ქმნის გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები, უნდა იყოს შემოზღუდული.

გამონაკლისი:

1. **დწ**-2 და **დწ**-3 ჯგუფებისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში, გასასვლელთან მისადგომი გზა-კიბეები, რომლებიც ემსახურება ან აკავშირებს მხოლოდ ორ სართულს, არ საჭიროებს შემოზღუდვას;

2. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები, რომლებიც ემსახურება და მდებარეობს ცალკეული საცხოვრებელი ერთეულის ან საძინებელი ერთეულის საზღვრებში **სც**-1, **სც**-2 ან **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, არ საჭიროებს შემოზღუდვას;

3. შენობებში, სადაც მხოლოდ **სქ** ან **სვ** ჯგუფის დაკავებულობებია, გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბის ღიობების შემოზღუდვა საჭირო არ არის, თუ შენობები მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, სართულებს შორის მდებარე იატაკის ღიობის ფართობი არ აღემატება გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბის თარაზული პროექციის ფართობზე ორჯერ დიდ ფართობს, ხოლო ღიობი დაცულია წევის საწინააღმდეგო ფარითა და NFPA 13-ის შესაბამისად დაყენებული ახლო-ახლო განლაგებული საშხეფებით;

4. **სქ** და **სვ** ჯგუფებისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში, გასასვლელთან მისადგომი გზა-კიბის ღიობების შემოზღუდვა საჭირო არ არის, თუ შენობები მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, იატაკის ღიობი არ აკავშირებს ოთხზე მეტ სართულს, სართულებს შორის მდებარე იატაკის ღიობის ფართობი არ აღემატება გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბის თარაზული პროექციის ფართობზე ორჯერ დიდ ფართობს, ხოლო ღიობი დაცულია წევის საწინააღმდეგო ფარითა და NFPA 13-ის შესაბამისად დაყენებული ახლო-ახლო განლაგებული საშხეფებით;

5. 404-ე ქვეთავის შესაბამისი ატრიუმის საზღვრებში მდებარე გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები არ საჭიროებს შემოზღუდვას;

6. ღია ავტოსადგომ გარაჟებში მდებარე გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები, რომლებიც მხოლოდ ავტოსადგომ გარაჟს ემსახურება, არ საჭიროებს შემოზღუდვას;

7. გზა-კიბეები, რომლებიც ემსახურება შენობის გარეთ მდებარე საშუალებებს, სადაც გასასვლელი საშუალებების ყველა ნაწილი ძირითადად გახსნილია გარე ღია სივრცისკენ, არ საჭიროებს შემოზღუდვას;

8. 410.6.2 და 410.6.3 ქვეთავების შესაბამისად მოწყობილი სცენების, ბაქან-სცენებისა და ტექნიკური პერსონალის სამყოფი ფართობების მომსახურე გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები არ საჭიროებს შემოზღუდვას;

9. გზა-კიბეები დასაშვებია, ღია იყოს აივანს, გალერეას ან პრესის წარმომადგენელთათვის განკუთვნილ ადგილსა და მთავარ თავშეყრის იატაკს შორის ისეთ დაკავებულობებში, როგორებიცაა: თეატრები, რელიგიური მსახურებისთვის განკუთვნილი ადგილები, აუდიტორიები და სასპორტო საშუალებები;

10. **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, 408.5 ქვეთავის შესაბამისად აგებული გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები არ საჭიროებს შემოზღუდვას.

1009.3.1 კონსტრუქცია. საჭიროების შემთხვევაში გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავები უნდა აიგოს ამ ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავები უნდა აიგოს, როგორც 707-ე ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი ზღუდეები ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისი თარაზული ანაწყობები, ან ორივე ერთად.

1009.3.1.1 მასალები. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავები უნდა აიგოს შენობის

კონსტრუქციის ტიპისთვის ნებადართული მასალებით.

1009.3.1.2 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. ოთხი ან ოთხზე მეტი სართულის დამაკავშირებელი გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა იყოს, არანაკლებ, 2 საათი, ხოლო ოთხზე ნაკლები სართულის დამაკავშირებელი, – არანაკლებ, 1 საათი. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავებით დაკავშირებული სართულების რაოდენობაში შედის ნებისმიერი მიწის დონის ქვედა სართული, მაგრამ არ შედის ანტრესოლები. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავების ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ უნდა იყოს გადაკვეთილი იატაკის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები, მაგრამ არაა საჭირო, აღემატებოდეს 2 საათს.

1009.3.1.3 უწყვეტობა. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავების უწყვეტობა უზრუნველყოფილი უნდა იყოს 707.5 ქვეთავში ცეცხლმედეგი ზღუდეებისთვის ან 711.4 ქვეთავში თარაზული ანაწყობებისთვის განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად.

1009.3.1.4 ღიობები. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავში მდებარე ღიობები დაცული უნდა იყოს 716-ე ქვეთავის შესაბამისად, როგორც მოთხოვნილია ცეცხლმედეგი ზღუდეებისათვის. 716.5.9.3 ქვეთავის შესაბამისად, კარები თავისით ან ავტომატურად უნდა იხურებოდეს კვამლის აღმოჩენისთანავე.

1009.3.1.4.1 აკრძალული ღიობები. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავებში აკრძალულია ისეთი ღიობების გამოჭრა, რომლებიც არ წარმოადგენს გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების აუცილებელ გასასვლელ საშუალებებს.

1009.3.1.5 გაყვანილობები. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავების გაყვანილობები დაცული უნდა იყოს 714-ე ქვეთავის შესაბამისად, ისევე, როგორც ცეცხლმედეგი ზღუდეების გაყვანილობები.

1009.3.1.5.1 აკრძალული გაყვანილობები. გასასვლელთან მისადგომის შემოზღუდულ გზა-კიბეებში აკრძალულია ისეთი გაყვანილობები, რომლებიც არ არის აუცილებელი გასასვლელთან მისადგომის შემოზღუდული გზა-კიბეებისთვის.

1009.3.1.6 ნაკერები. გასასვლელთან მისადგომის შემოზღუდულ გზა-კიბეებში არსებული ნაკერები უნდა შეესაბამებოდეს 715-ე ქვეთავის მოთხოვნებს.

1009.3.1.7 არხები და საჰაერო ღიობები. გასასვლელთან მისადგომის შემოზღუდულ გზა-კიბეებში გამავალი არხები და საჰაერო ღიობები უნდა აკმაყოფილებდეს 717-ე ქვეთავის მოთხოვნებს.

1009.3.1.8 გარე კედლები. სადაც გარე კედლები გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეების შემომზღუდავის ნაწილია, ისინი უნდა აკმაყოფილებდეს 705-ე ქვეთავში გარე კედლისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს, ხოლო ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი შემომზღუდავისთვის განსაზღვრული მოთხოვნები აღარ სრულდება.

1009.4 სიგანე. გზა-კიბეების თავისუფალი სიგანე უნდა განისაზღვროს 1005.1 ქვეთავის მიხედვით, მაგრამ ასე განსაზღვრული თავისუფალი სიგანე არ უნდა იყოს 1.1 მ-ზე ნაკლები. მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებების გზა-კიბეების შესახებ იხილეთ ქვეთავი 1007.3.

1. 50-ზე ნაკლები დაკავებულობის დატვირთვის მქონე გზა-კიბეების სიგანე არ უნდა იყოს 90 სმ-ზე ნაკლები, გარდა სც-2 დაკავებულობებისა სადაც, სულ მცირე, ერთი გზა-კიბის სიგანე არ უნდა იყოს 1.1 მ-ზე ნაკლები.
2. 1009.12 ქვეთავში განსაზღვრული ხვეული გზა-კიბეები.
3. 1028-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი გასავლელების კიბეები.
4. თუ დაყენებულია დახრილად მოძრავი ბაქანი-ლიფტი ან გზა-კიბეების სკამი-ლიფტი, რომელიც ემსახურება **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებს, ან საცხოვრებელ ერთეულებს, რომლებიც მდებარეობს **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს, არანაკლებ, 50 სმ თავისუფალი სავალი მონაკვეთი. თუ სკამი ან ბაქანი შეიძლება აიკეცოს, როცა არ იყენებენ, მანძილი უნდა გაიზომოს აკეცილ პოზიციაში.

1009.5 გასავლელის სიმაღლე. გზა-კიბეების ზემოთ უნდა იყოს, სულ მცირე, 2,05 მ თავისუფალი გასავლელის სიმაღლე, რომელიც იზომება შვეულად საფეხურების ნაშვერების კიდეების შემაერთებელი ხაზიდან. ასეთი გასავლელის სიმაღლე უწყვეტი უნდა იყოს გზა-კიბიდან ზემოთ იმ წერტილამდე, სადაც ხაზი კვეთს ქვემოთ მდებარე ბაქანს, ყველაზე ბოლო საფეხურის შვეული ზედაპირის პერპენდიკულარულად მდებარე თარაზულ ზედაპირთან. მინიმალური თავისუფალი სივრცე უნდა შენარჩუნდეს გზა-კიბისა და ბაქნის მთელ სიგანეზე.

გამონაკლისი:

1. 1009.12 ქვეთავის შესაბამისი სპირალური გზა-კიბეების თავზე დასაშვებია 2,0 მ თავისუფალი სივრცე.

2. **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში; **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობების საცხოვრებელ ერთეულებში და **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობების ან **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობების ცალკეული საცხოვრებელი ერთეულების დამხმარე **დს** ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც საფეხურების ნაშვერები მარშის კიდეებზე გრძელდება იმ იატაკის ღიობის კიდის ქვეშ, რომელშიც კიბე გადის, დასაშვებია იატაკის ღიობი თარაზულად შეიჭრას აუცილებელ გასავლელ სიმაღლეში არაუმეტეს 12 სმ-ზე.

1009.6 სავალის ხაზი. მოხვევის საფეხურებზე სავალის ხაზი უნდა მიემართებოდეს სავალი მიმართულებით მოსახვევის გავლით და მდებარეობდეს მოხვევის საფეხურის ვიწრო კიდიდან 30 სმ-ის დაშორებით. 30 სმ-იანი მანძილი უნდა გაიზომოს მოხვევის საფეხურის საბიჯელიდან კიბის თავისუფალი სიგანის უკიდურესი წერტილიდან. თუ კიბის მარშის საზღვრებში მოხვევის საფეხურები ერთმანეთს ემიჯნება, სავალი ხაზის განსაზღვრისას უნდა გამოვიყენოთ კიბის თავისუფალი სიგანის ყველაზე განიერი მომიჯნავე საფეხურის წერტილი.

1009.7 კიბის საფეხურების ამაღლებები და საბიჯელები. კიბის საფეხურების ამაღლებები და საბიჯელები უნდა შეესაბამებოდეს 1009.7.1 – 1009.7.5.3 ქვეთავებს.

1009.7.1 ზედაპირების გაზომვის რეკომენდაციები. ამ ქვეთავის მიზნებისათვის, არცერთ ზომაში არ შედის ხალიჩები, ფარდაგები ან გზა-კვლები.

1009.7.2 საფეხურის ამაღლება და საბიჯელის სიღრმე. კიბის საფეხურის ამაღლება უნდა იყოს, არაუმეტეს, 18 სმ და, სულ მცირე, 10 სმ. საფეხურის ამაღლება უნდა გაიზომოს შვეულად მომიჯნავე საფეხურების ნაშვერებს შორის. მართკუთხა საფეხურის საბიჯელის სიღრმე უნდა იყოს, სულ მცირე, 28 სმ, როდესაც იზომება თარაზულად, მომიჯნავე საფერურების ნაშვერიდან ნაშვერამდე შვეულ სიბრტყეებს შორის, მართი კუთხით. მოხვევის საფეხურების საბიჯელის მინიმალური სიღრმე კიბის თავისუფალი სიგანის საზღვრებში უნდა იყოს მოხვევის საფეხურების სავალის ხაზთან გადაკვეთის ადგილებში 25 სმ და საფეხურების ნაშვერების შვეულ სიბრტყეებს შორის უმეტესი ნაწილისთვის 28 სმ.

გამონაკლისი:

1. 1009.13 ქვეთავის შესაბამისი მონაცვლე საფეხურებიანი კიბეები.

2. 1009.14-ის ქვეთავის შესაბამისი პწკალა კიბეები.

3. 1009.12 ქვეთავის შესაბამისი ხვეული გზა-კიბეები.

4. გასავლელების კიბეები დასაჯდომებით უზრუნველყოფილ თავშეყრის ფართობზე, სადაც ხედვის ხაზი იქმნება მომიჯნავე დასაჯდომებიანი ფართობის დახრით ან მასზე დონეების მოწყობით 1028.11.2 ქვეთავის შესაბამისად.

5. **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში; საცხოვრებელი ერთეულების საზღვრებში **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში; და **დს** ჯგუფის დაკავებულობებში, რომლებიც **სც**-3 დაკავებულობების დამხმარე ფართობები ან **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში განთავსებული ცალკეული საცხოვრებელი ერთეულების დამხმარე ფართობებია; საფეხურის ამაღლება უნდა იყოს არაუმეტეს 20 სმ, საფეხურის საბიჯელის სიღრმე არაუმეტეს - 25 სმ, მოხვევის საფეხურის მინიმალური სიღრმე სავალის ხაზთან - 25 სმ, ხოლო მოხვევის საფეხურის მინიმალური სიღრმე - 15 სმ. გზა-კიბეების საფეხურებს, რომელთაც მასიური საბიჯელი აქვს, უნდა ჰქონდეს, არანაკლებ, 1,9 სმ და, არაუმეტეს, 3,2 სმ ნაშვერი, თუ საფეხურის საბიჯელის სიღრმე 28 სმ-ზე ნაკლებია.

6. არსებული გზა-კიბეების შეცვლასთან დაკავშირებით იხილეთ ქვეთავი 2104.1;

7. **დწ**-3 ჯგუფის დაწესებულებებში გზა-კიბეებს, რომლებიც უზრუნველყოფს არაუმეტეს 23 $მ^2$ ფართობის მქონე საგუშაგო კოშკებთან, სამეთვალყურეო სადგურებთან და საკონტროლო ოთახებთან მისადგომს, დასაშვებია საფეხურის ამაღლება იყოს არაუმეტეს 20 სმ და საფეხურის საბიჯელის სიღრმე, სულ მცირე, 23 სმ.

1009.7.3 მოხვევის საფეხურები. მოხვევის საფეხურები დაუშვებელია გასასვლელი საშუალებების გზა-კიბეებზე, გარდა საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებში მდებარე გზა-კიბეებისა.

გამონაკლისი:

1. 1009.11 ქვეთავის შესაბამისი მრუდხაზოვანი გზა-კიბეები;

2. 1009.12 ქვეთავის შესაბამისი ხვეული გზა-კიბეები.

1009.7.4 ზომების ერთგვაროვნება. კიბის საფეხურების საბიჯელები და ამაღლებები უნდა იყოს ერთნაირი ზომისა და ფორმის. სხვაობა საფეხურების ამაღლების მაქსიმალურ და მინიმალურ სიმაღლეებს შორის ან საფეხურების საბიჯელების მაქსიმალურ და მინიმალურ სიღრმეებს შორის არ უნდა აღემატებოდეს 1 სმ-ს, როგორი კიბის მარშიც არ უნდა იყოს. ნებისმიერი კიბის მარშის საზღვრებში სავალის ხაზთან ყველაზე დიდი და ყველაზე პატარა მოხვევის საფეხურების სიღრმეებს შორის განსხვავება არ უნდა აღემატებოდეს 1 სმ-ს.

გამონაკლისი:

1. არაერთგვაროვანი ზომების მქონე საფეხუროვანი გასავლელები, რომლებიც მოწყობილია 1028.11.2 ქვეთავის შესაბამისად.

2. 1009.7 ქვეთავის შესაბამისი, მსგავსი ფორმის მოხვევის საფეხურები, რომლებიც განსხვავდება იმავე გზა-კიბის მარშში მდებარე მართკუთხა საფეხურებისაგან.

სადაც ქვედა ან ზედა საფეხურების ამაღლებები ემიჯნება დახრილ საზოგადოებრივ გზას, სასეირნო ბილიკს ან საავტომობილო გზას, რომელსაც აქვს განსაზღვრული დახრილობა და რომელიც ასრულებს ბაქნის ფუნქციას, დასაშვებია ქვედა ან ზედა საფეხურების ამაღლებების სიმაღლე ქანობის გასწვრივ შემცირდეს ისე, რომ 10 სმ-ზე ნაკლები იყოს, მაგრამ გზა-კიბის სიგანის საზღვრებში, ქვედა ან ზედა საფეხურების ამაღლებებს შორის სხვაობა არ უნდა აღემატებოდეს 1 შვეულ ერთეულს 12 თარაზულ ერთეულთან. საფეხურების ნაშვერებს ან წინა პირებს ასეთი არაერთგვაროვანი სიმაღლის საფეხურის ამაღლებასთან უნდა ჰქონდეს განმასხვავებელი ზოლი, რომელიც განსხვავდება კიბის მარშზე საფეხურის ნაშვერებზე გამოყენებული ყველა სხვა ნიშნისგან. განმასხვავებელი ზოლი უნდა ჩანდეს კიბის მარშზე და უნდა ჰქონდეს არასრიალა ზედაპირი. განმასხვავებელი ზოლების სიგანე უნდა იყოს, სულ მცირე, 2,5 სმ, და არაუმეტეს 5სმ.

1009.7.5 ნაშვერისა და ამაღლების პროფილი. საფეხურების წინა პირის მომრგვალების რადიუსი არ უნდა აღემატებოდეს 1,5 სმ-ს. საფეხურის ნაშვერის დაცერება/დახრა არ უნდა აღემატებოდეს 1,5 სმ-ს. საფეხურების ამაღლებები უნდა იყოს მასიური და შვეული ან ზედა საფეხურის თარაზული ზედაპირის ნაშვერის ქვედაპირიდან უნდა იხრებოდეს ისე, რომ შვეული სიბრტყის მიმართ იქმნებოდეს, არაუმეტეს, 30°-იანი კუთხე.

1009.7.5.1 ნაშვერების ზომა. საფეხურების წინა პირი/ნაშვერი ქვედა საფეხურზე უნდა გადმოეშვეროს, არაუმეტეს, 3,2 სმ-ით.

1009.7.5.2 ნაშვერების ერთგვაროვნება. საფეხურის წინა პირის ყველა ნაშვერი, მათ შორის, მარშის თავში იატაკის წინა პირის ნაშვერები, ერთნაირი ზომის უნდა იყოს.

1009.7.5.3 მასიური ამაღლებები. ამაღლებები უნდა იყოს მასიური.

გამონაკლისი:

1. საფეხურების მასიური ამაღლებები არ სჭირდება გზა-კიბეებს, რომლებიც არ არის აუცილებელი, აკმაყოფილებდეს 1007.3 ქვეთავის მოთხოვნებს, იმის გათვალისწინებით, რომ საბიჯელებს შორის არსებულ ღიობებში არ უნდა ეტეოდეს 10 სმ დიამეტრის სფერო.

2. მასიური ამაღლებები საჭირო არ არის **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში ან **სმ**, **დსშ** და **სწ** ჯგუფის დაკავებულობებში საზოგადოებისთვის მიუდგომელ ფართობებზე. საფეხურის ამაღლებებში დატოვებული ღიობის ზომა არ იზღუდება.

3. მასიური ამაღლებები აუცილებელი არ არის ხვეულ გზა-კიბეებზე, რომლებიც აგებულია 1009.12 ქვეთავის შესაბამისად.

4. მასიური ამაღლებები აუცილებელი არ არის მონაცვლესაფეხურებიანი კიბეებისთვის, რომლებიც აგებულია 1009.13 ქვეთავის შესაბამისად.

1009.8 გზა-კიბის ბაქნები. თითოეული გზა-კიბის თავსა და ბოლოში უნდა იყოს იატაკი ან ბაქანი. ბაქნის სიგანე არ უნდა იყოს იმ გზა-კიბის სიგანეზე ნაკლები, რომელსაც ის ემსახურება. თითოეული ბაქნის მინიმალური სიგანე არ უნდა იყოს გზა-კიბის სიგანეზე ნაკლები და უნდა გაიზომის სავალი მიმართულების პერპენდიკულარულად. სადაც გზა-კიბე სწორხაზოვნად მიემართება, სიღრმე არ უნდა აღემატებოდეს 1,2 მ-ს. ბაქნისკენ კარების გაღებისას ბაქნის სიგანე არ უნდა შემცირდეს აუცილებელი სიგანის ნახევარზე მეტად. მთლიანად გაღებულ პოზიციაში კარი ბაქანზე

არ უნდა იჭრებოდეს 18 სმ-ზე მეტად. სადაც გზა-კიბის ბაქანზე აუცილებლად უნდა იყოს ეტლებისათვის საჭირო სივრცეები, 1007.6.1 ქვეთავის შესაბამისად, ეტლისათვის საჭირო სივრცე არ უნდა შედიოდეს ბაქნის აუცილებელი სიგანის საზღვრებში და კარები არ უნდა იღებოდეს ეტლისათვის საჭირო სივრცეში.

გამონაკლისი: საფეხურებიანი გასავლელები, რომლებიც მოწყობილია 1028-ე ქვეთავის შესაბამისად.

1009.9 გზა-კიბის კონსტრუქცია. ყველა გზა-კიბე უნდა აიგოს შენობის კონსტრუქციის ტიპისთვის ნებადართული შესაბამისი მასალებით. ეს არ ეხება ხის სახელურებს, რომლებიც დასაშვებია ყველა ტიპის კონსტრუქციაში.

1009.9.1 გზა-კიბის სავალი ზედაპირი. გზა-კიბის საფეხურების საბიჯელებისა და ბაქნების სავალი ზედაპირის ქანობი არ უნდა აღემატებოდეს 1 შვეულ ერთეულ 48 თარაზულ ერთეულთან (2%-იანი ქანობი) არცერთი მიმართულებით. გზა-კიბის საფეხურების საბიჯელებისა და ბაქნების სავალი ზედაპირები მასიური უნდა იყოს. იატაკის მოსაპირკეთებელი მასალები საიმედოდ უნდა იყოს დამაგრებული.

გამონაკლისი:

1. ღიობები კიბის სავალ ზედაპირებზე ისეთი ზომის უნდა იყოს, რომ შიგ არ გაეტიოს 13 მმ სფერო. წაგრძელებული ღიობები ისე უნდა განთავდეს, რომ გრძელი ზომა სავალი მიმართულების პერპენდიკულარულად მოექცეს.
2. **სმ**, **დსშ** და **სწ** ჯგუფის დაკავებულობებში, გარდა საზოგადოებისათვის მისადგომი ავტომობილის გასაჩერებელი ნაგებობებისა, ღიობები საფეხურების საბიჯელებში და ბაქნებში არ უნდა აიკრძალოს, თუ მათში არ ეტევა 30 მმ დიამეტრის სფერო.

1009.9.2 პირობები შენობის გარეთ. შენობის გარეთ მდებარე გზა-კიბეები და გზა-კიბეებთან მისასვლელები ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ სავალ ზედაპირზე წყალი არ დაგროვდეს.

1009.9.3 შემომზღუდავები შიგა გზა-კიბეების ქვეშ. კედლები და სოფიტები შემოზღუდულ დაკავებულ სივრცეებში შემოზღუდული და შემოუზღუდავი გზა-კიბეების ქვეშ დაცული უნდა იყოს 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციით ან ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გზა-კიბის შემომზღუდავით, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარისხიც მეტი იქნება. შემოზღუდულ სივრცეს არ უნდა ჰქონდეს პირდაპირი მისადგომი კიბის შემომზღუდავიდან.

გამონაკლისი: გზა-კიბის ქვეშ არსებული სივრცეები, რომლებიც მოქცეულია ცალკეული **სც**-2 ან **სც**-3 ჯგუფის საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებში და ემსახურება მას, დასაშვებია დაცული იყოს შემოზღუდული მხრიდან 12,5 მმ თაბაშირის ფილით.

1009.9.4 შემომზღუდავები გარე გზა-კიბეების ქვეშ. გარე გასასვლელის გზა-კიბის ქვეშ არ უნდა იყოს შემოზღუდული გამოსაყენებელი სივრცე, თუ სივრცე მთლიანად შემოზღუდული არ არის 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის მქონე კონსტრუქციით. გარე გასასვლელის გზა-კიბეების ქვეშ ღია სივრცე არ უნდა გამოიყენებოდეს რაიმე დანიშნულებით.

1009.10 შვეული ამაღლება. იატაკის დონეებსა ან ბაქნებს შორის კიბის მარშის შვეული ამაღლება არ უნდა აღემატებოდეს 3.7 მ-ს.

გამონაკლისი:

1. საფეხურებიანი გასავლელები, რომლებიც მოწყობილია 1028-ე ქვეთავის შესაბამისად;

2. გასასვლელ საშუალებებად გამოყენებული მონაცვლესაფეხურებიანი კიბეების შვეული ამაღლება იატაკის დონეებს ან ბაქნებს შორის არ უნდა აღემატებოდეს 6,0 მ-ს;

3. ტექნიკური მომსახურების ფართობებიდან გასასვლელ საშუალებებად გამოყენებული ხვეული გზა-კიბეები.

1009.11 მრუდხაზოვანი გზა-კიბეები. მრუდხაზოვანი გზა-კიბეების მოხვევის საფეხურების საბიჯელები და ამაღლებები უნდა აკმაყოფილებდეს 1009.7 ქვეთავის მოთხოვნებს და ყველაზე პატარა რადიუსი არ უნდა იყოს გზა-კიბის აუცილებელ სიგანეზე ორჯერ ნაკლები.

გამონაკლისი: რადიუსთან დაკავშირებული შეზღუდვა არ ვრცელდება მრუდხაზოვან გზა-კიბეებზე, რომლებიც მდებარეობს **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში და ცალკეული საცხოვრებელი ერთეულების საზღვრებში მდებარე **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში.

1009.12 ხვეული გზა-კიბეები. გასასვლელი საშუალებების შემადგენელ ნაწილად ხვეული გზა-კიბეების გამოყენება დასაშვებია მხოლოდ საცხოვრებელ ერთეულებში ან 23 მ^2 ფართობის სივრციდან გამოსასვლელად, რომელიც არ ემსახურება ხუთზე მეტ დამკავებელს, ან ტექნიკური მომსახურების ფართობებიდან გამოსასვლელად, რომლებიც მოწყობილია 410.6 ქვეთავის შესაბამისად.

ხვეული გზა-კიბის საფეხურის საბიჯელი ვიწრო კუთხიდან 30 სმ წერტილში უნდა იყოს, სულ მცირე, 20 სმ სიღრმის. საფეხურების ამაღლება არ უნდა აღემატებოდეს 24 სმ-ს. საფეხურების ამაღლების ზემოთ გასავლელი თავისუფალი სიმაღლე უნდა იყოს, სულ მცირე, 1,98 მ. გზა-კიბის თავისუფალი სიგანე სახელურთან და მის ქვემოთ უნდა იყოს, სულ მცირე 66 სმ.

1009.13 მონაცვლესაფეხურებიანი კიბე. მონაცვლესაფეხურებიანი კიბე წარმოადგენს მხოლოდ 23 მ^2 ფართობის მქონე ანტრესოლებიდან გასასვლელი საშუალების ელემენტს **სმ**, **დსშ** და **სწ** ჯგუფის შენობებში და ემსახურება, არაუმეტეს, ხუთ დამკავებელს; 23 მ^2 ფართობის მქონე საგუშაგო კოშკის, საზედამხედველო სადგურის ან საკონტროლო ოთახის გასასვლელების ელემენტს **დწ**-3 ჯგუფის შენობებში და დაუკავებელ სახურავებთან მისადგომს.

1009.13.1 მონაცვლესაფეხურებიანი კიბის სახელურები. მონაცვლესაფეხურებიან კიბეს ორივე მხარეს უნდა ჰქონდეს სახელურები, რომლებიც უნდა შეესაბამებოდეს 1012-ე ქვეთავს.

1009.13.2 მონაცვლესაფეხურებიანი კიბის საფეხურების საბიჯელები. მონაცვლესაფეხურებიანი კიბის საფეხურების საბიჯელების სიღრმე უნდა იყოს, სულ მცირე 130 მმ, მომიჯნავე საფეხურების წინა პირებს შორის სიღრმე, სულ მცირე 180 მმ, ხოლო საფეხურების ამაღლება, არაუმეტეს 24 სმ. საფეხურის საბიჯელის სიღრმე უნდა გაიზომოს თარაზულად მომიჯნავე საფეხურების საბიჯელების წინა პირებს შორის. საფეხურის ამაღლება და საბიჯელის სიღრმე უნდა ქმნიდეს თარაზულ სიბრტყესთან მიმართებაში 50°-იდან 70°-მდე კუთხეს. კიბის საწყის საფეხურს წარმოადგენს ბაქანი, შუალედური ბაქანი ან იატაკის ზედაპირი.

გამონაკლისი: მონაცვლესაფეხურებიანი კიბეების საბიჯელების სიღრმე, რომლებიც წარმოადგენს 23 მ^2 ფართობის მქონე ანტრესოლების გასასვლელი საშუალებების ელემენტს შენობებში და ემსახურება, არაუმეტეს, ხუთ დამკავებელს, უნდა იყოს, სულ მცირე 76 მმ, ხოლო მომიჯნავე საფეხურების წინა პირებს შორის სიღრმე, სულ მცირე 270 მმ. საფეხურის ამაღლება მომდევნო მონაცვლე საფეხურის ზედაპირამდე არ უნდა აღემატებოდეს 200 მმ-ს.

1009.14 დახრილი პწკალა კიბეები. დახრილი პწკალა კიბეების გამოყენება დასაშვებია **დწ**-3 ჯგუფში, არაუმეტეს 3 დამკავებლისა და 23 მ^2 ფართობის მქონე საკონტროლო ოთახების ან ამაღლებული სამეთვალყურეო მოწყობილობებიდან გასასვლელის საშუალებების კომპონენტად და გამოუყენებელ სახურავებთან მისადგომად.

დახრილი პწკალა კიბეების საფეხურის საბიჯელის სიღრმე უნდა იყოს, არა უმცირეს 130 მმ. საფეხურის საბიჯელები ისე უნდა მოეწყოს, რომ ზედა საფეხურის უკანა პირსა და ქვედა საფეხურის წინა პირს შორის თარაზული სიღრმე, იყოს სულ მცირე 220 მმ. საფეხურის ამაღლება უნდა იყოს, არაუმეტეს 240 მმ.

დახრილი პწკალა კიბეების ორივე მხარეს უნდა იყოს სახელურები. სახელურებთან და მათ ქვემოთ თავისუფალი სიგანე უნდა იყოს, არაუმცირეს 50 სმ.

1009.15 სახელურები. გზა-კიბეებს ორივე მხარეს უნდა ჰქონდეს 1012-ე ქვეთავის შესაბამისი სახელურები.

გამონაკლისი:

1. 1028.13 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი საფეხურებიანი გასავლელების სახელურები.
2. საცხოვრებელი ერთეულების საზღვრებში მოქცეულ გზა-კიბეებსა და ხვეულ გზა-კიბეებს დასაშვებია ჰქონდეს სახელური მხოლოდ ერთი მხრიდან.
3. ტერასებს (ეზო-ბანებს), პატიოებსა (შიგა ეზოებს) და სასეირნო ბილიკებს, რომელთა დონე ერთხელ იცვლება და ცვლილების ადგილას ბაქანი ორივე მხარეს საჭიროზე ღრმაა, სახელურები არ სჭირდება.
4. თუ **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში დონე იცვლება შესასვლელ ან გასასვლელ კართან მხოლოდ ერთი საფეხურით, სახელური საჭირო არ არის.
5. თუ **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფის საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულების საზღვრებში მდებარე ოთახებში დონე იცვლება სამი ან ნაკლები ამაღლებით, სახელურები საჭირო არ არის.

1009.16 სახურავზე ასასვლელი გზა-კიბე. მიწის დონიდან ოთხ ან ოთხზე მეტსართულიან შენობებში ერთი გზა-კიბე უნდა გაგრძელდეს სახურავის ზედაპირამდე, თუ სახურავის ქანობი არ აღემატება 33%-ს (4 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან). შენობებში, რომელთა სახურავები დაუკავებელია, ბოლო სართულიდან სახურავზე

დასაშვებია ადიოდეს მონაცვლესაფეხურებიანი კიბე.

1009.16.1 სახურავის მისადგომი. სახურავზე ასასვლელი გზა-კიბის არსებობისას, სახურავთან მიდგომა შესაძლებელი უნდა იყოს 1509.2 ქვეთავის შესაბამისი პენტჰაუზის გავლით.

გამონაკლისი: შენობებში, რომელთა სახურავები დაუკავებელია, სახურავზე ასვლა შესაძლებელი უნდა იყოს სახურავის ლიუკის ან გასაძრომი კარის საშუალებით, რომელთა ფართობი არ უნდა იყოს 1,5 $მ^2$-ზე ნაკლები, ხოლო ზომა უნდა იყოს, სულ მცირე, 60 სმ.

1009.16.2 სახურავის ლიუკის ღიობის დამცავები. თუ სახურავის ლიუკის ღიობი სახურავის კიდიდან 3,0 მ-ის საზღვრებშია, ასეთი სახურავის მისადგომი ან სახურავის კიდე დაცული უნდა იყოს მოაჯირებით, რომლებსაც აყენებენ 1013-ე ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

1009.17 გზა-კიბე ლიფტის მოწყობილობისკენ. გზა-კიბეები უნდა მიდიოდეს სახურავებთან და პენტჰაუსებთან, სადაც მდებარეობს ლიფტის მოწყობილობები, რომელთაც უნდა ჰქონდეს მისადგომი მომსახურებისთვის.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1010 – პანდუსები

1010.1 რეგულირების საგანი. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება პანდუსებს, რომლებიც გამოყენებულია, როგორც გასასვლელი საშუალებების კომპონენტი.

გამონაკლისი:

1. პანდუსიანი გასავლელები თავშეყრის ოთახებში ან სივრცეებში, უნდა შეესაბამებოდეს 1028.11 ქვეთავის დებულებებს. ეს მოთხოვნა არ ეხება პანდუსებს, რომლებიც მისაწვდომი სვლაგეზების ნაწილებია და მისაწვდომობას უზრუნველყოფს 1108.2 – 1108.2.4 და 1108.2.6 ქვეთავების შესაბამისად;
2. ბორდიურის პანდუსები უნდა მოეწყოს „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტებიის“ შესაბამისად;
3. ავტოსადგომ გარაჟებში ფეხით მოსიარულეთა გასასვლელთან მისადგომი პანდუსები შეიძლება არ შეესაბამებოდეს 1010.4 – 1010.10 ქვეთავებს, თუ ისინი მისაწვდომი ავტოსადგომი სივრცეების მომსახურე მისაწვდომი სვლაგეზი, სხვა აუცილებელი მისაწვდომი ელემენტი ან მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებების ნაწილი არ არის.

1010.2 შემომზღუდავი. შიგა გასასვლელის ყველა პანდუსი უნდა შემოიზღუდოს 1022-ე ქვეთავის შესაბამისი დებულებების შესაბამისად. გასასვლელთან მისადგომის პანდუსები უნდა შემოიზღუდოს 1009.3 ქვეთავის დებულებების შესაბამისად, რომლებიც ეხება გზა-კიბეების შემომზღუდავებს.

1010.3 დახრა. გასასვლელი საშუალებების ნაწილად გამოყენებული პანდუსები თავიდან ბოლომდე დახრილი უნდა იყოს და დახრა არ უნდა აღემატებოდეს 1 შვეულ ერთეულს 12 თარაზულ ერთეულთან. ფეხით მოსიარულეთათვის განკუთვნილი სხვა პანდუსების დახრა არ უნდა აღემატებოდეს 1 შვეულ ერთეულს 8 თარაზულ ერთეულთან (12,5%-იანი დახრა).

გამონაკლისი: გასავლელი პანდუსის დახრით თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ ოთახში ან სივრცეში უნდა მოეწყოს 1028.11 ქვეთავის შესაბამისად.

1010.4 განივი დახრა. დახრა, რომელიც იზომება პანდუსის სავალი მიმართულების პერპენდიკულარულად, არ უნდა აღემატებოდეს 1 შვეულ ერთეულს 48 თარაზულ ერთეულთან (2%-იანი დახრა).

1010.5 შვეული ამაღლება. ნებისმიერი პანდუსის სვლის ამაღლება უნდა იყოს, არაუმეტეს, 75 სმ.

1010.6 მინიმალური ზომები. გასასვლელის პანდუსების მინიმალური ზომები უნდა შეესაბამებოდეს 1010.6.1 – 1010.6.3 ქვეთავებს.

1010.6.1 სიგანე. გასასვლელი საშუალებების პანდუსების მინიმალური სიგანე არ უნდა იყოს 1018.2 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი დერეფნების სიგანეზე ვიწრო. პანდუსის სუფთა/თავისუფალი სიგანე სახელურებს შორის, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, უნდა იყოს სულ მცირე 90 სმ.

1010.6.2 სავალის სიმაღლე. გასასვლელი საშუალებების პანდუსის არცერთი ნაწილის სავალის სიმაღლე არ უნდა იყოს 2,05 მ-ზე ნაკლები.

1010.6.3 შეზღუდვები. გასასვლელი საშუალებების პანდუსების სიგანე არ უნდა შემცირდეს გასასვლელისკენ

სავალი მიმართულებით. აუცილებელი პანდუსებისა და ბაქნების სიგანეში ნაშვერების შეჭრა დაუშვებელია. ბაქნის მიმართულებით გაღებული კარი ბაქნის სუფთა/თავისუფალ სიგანეს არ უნდა ამცირებდეს იმგვარად, რომ ბაქნის სიგანე 1,1 მ-ზე ნაკლები იყოს.

1010.7 ბაქნები. თითოეულ პანდუსს თავსა და ბოლოში, მოსახვევებში, შესასვლელთან, გასასვლელებთან და კარებთან უნდა ჰქონდეს ბაქნები. ბაქნები უნდა მოეწყოს 101.7.1 – 1010.7.5 ქვეთავების შესაბამისად.

1010.7.1 დახრა. ბაქნები უნდა იყოს დახრილი, მაგრამ, არაუმეტეს, 1 შვეული ერთეული 48 თარაზულ ერთეულთან (2%-იანი დახრა) ნებისმიერი მიმართულებით. დონეებს შორის ცვლილება დაუშვებელია.

1010.7.2 სიგანე. ბაქანი უნდა იყოს, სულ მცირე, ისეთი სიგანის, როგორიც მისი მომიჯნავე ყველაზე განიერი პანდუსი.

1010.7.3 სიგრძე. ბაქანი უნდა იყოს, სულ მცირე, 1,5 მ სიგრძის.

გამონაკლისი:

1. **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფის ინდივიდუალურ საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულებში, რომლებიც არ არის აუცილებელი იყოს 1107-ე ქვეთავის შესაბამისი მისაწვდომი ერთეულები, **ა** ტიპის ერთეულები ან **ბ** ტიპის ერთეულები, ბაქნები დასაშვებია იყოს, სულ მცირე, 90 სმ.
2. თუ პანდუსი არ წარმოადგენს მისაწვდომი სვლაგეზის ნაწილს, არ არის აუცილებელი ბაქანი იყოს 1,2 მ-ზე გრძელი სავალი მიმართულებით.

1010.7.4 მიმართულების შეცვლა. იქ, სადაც სავალი მიმართულება იცვლება პანდუსების სვლებს შორის მოწყობილ ბაქნებთან, ბაქანი უნდა იყოს, სულ მცირე, 1,5 მ × 1,5 მ.

გამონაკლისი: სც-2 და **სც**-3 ჯგუფის ინდივიდუალურ საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულებში, რომლებიც არ არის აუცილებელი იყოს 1107-ე ქვეთავის შესაბამისი მისაწვდომი ერთეულები, **ა** ტიპის ერთეულები ან **ბ** ტიპის ერთეულები, ბაქნები დასაშვებია იყოს, სულ მცირე, 90 სმ × 90 სმ.

1010.7.5 გზა-კარები. თუ გზა-კარი მდებარეობს პანდუსის ბაქნის გვერდით, ICC A117-ის თანახმად აუცილებელი სამანევრო თავისუფალმა ფართობმა დასაშვებია გადაფაროს ბაქნის აუცილებელი ფართობი.

1010.8 პანდუსის კონსტრუქცია. ყველა პანდუსი უნდა აიგოს შენობის კონსტრუქციის შესაბამისი მასალებისგან. ეს მოთხოვნა არ ეხება ხის სახელურებს, რომლებიც დასაშვებია ყველა ტიპის კონტრუქციაში.

1010.8.1 პანდუსის ზედაპირი. პანდუსებს უნდა ჰქონდეს არასრიალა მასალის ზედაპირები, რომლებიც საიმედოდაა დამაგრებული.

1010.8.2 პირობები შენობის გარეთ. შენობის გარეთ მდებარე პანდუსები და მათთან მისადგომები ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ სავალ ზედაპირზე წყალი არ დაგროვდეს.

1010.9 სახელურები. 15 სმ-ზე მაღალ პანდუსებს ორივე მხარეს უნდა ჰქონდეს სახელურები, რომლებიც უნდა შეესაბამებოდეს 1012-ე ქვეთავს.

გამონაკლისი: 1028.13-ის ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული პანდუსიანი გასავლელების სახელურები.

1010.10 კიდეების დაცვა. პანდუსის სავალი ზედაპირებისა და პანდუსის ბაქნების ყველა მხარეს უნდა იყოს 1010.10.1 ან 1010.10.2 ქვეთავის შესაბამისი კიდის დამცავები.

გამონაკლისი:

1. კიდის დამცავი არ სჭირდება პანდუსებს, რომელთაც არ მოეთხოვება სახელურები, თუ პანდუსის გვერდები კონუსურად ფართოვდება და შეესაბამება ბორდიურის პანდუსების შესახებ დებულებებს „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტები“-ის მიხედვით;
2. კიდის დამცავი არ სჭირდება პანდუსის ბაქნის იმ ნაწილებს, რომლებიც ემსახურება მომიჯნავე პანდუსის სვლას ან კიბეს;
3. კიდის დამცავი არ სჭირდება პანდუსის ბაქნების იმ მხარეებს, რომელთა შვეული ვარდნა არ აღემატება 1.3 სმ-ს. ბაქნის აუცილებელი ფართობის თარაზულად 25 სმ-ის საზღვრებში.
4. თავშეყრის სივრცეებში, სადაც მდებარეობს ფიქსირებული დასაჯდომები, აუცილებელი არ არის კიდეების დაცვა პანდუსების ყველა მხარეს, თუ პანდუსები უზრუნველყოფს მომიჯნავე დასაჯდომებთან და

გასავლელთან მისადგომს.

1010.10.1 ბორდიური, რონი (რელსი), კედელი ან ბარიერი. კიდის დასაცავად უნდა აიგოს ბორდიური, რონი (რელსი), კედელი ან ბარიერი. ბორდიურის მინიმალური სიმაღლე უნდა იყოს 10 სმ. ბარიერები ისე უნდა აიგოს, რომ არ გაატაროს 10 სმ დიამეტრის სფერო, როდესაც სფეროს ნებისმიერი ნაწილი მდებარეობს იატაკისა და მიწის ზედაპირიდან 10 სმ-ის საზღვრებში.

1010.10.2 იატაკის ან მიწის ზედაპირის გადიდება. პანდუსის სვლის ან ბაქნის იატაკი ან მიწის ზედაპირი შეიძლება გაფართოვდეს, სულ მცირე, 30 სმ-ით 1012-ე ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული სახელურის შიგა პირიდან.

1010.10 მოაჯირები. მოაჯირები უნდა აიგოს 1013-ე ქვეთავში გათვალისწინებულ ადგილებში 1013-ე ქვეთავის შესაბამისად.

ქვეთავი 1011 – გასასვლელის ნიშნები

1011.1 საჭიროება. გასასვლელებსა და გასასვლელთან მისადგომის კარებს უნდა ჰქონდეს გასასვლელის აღმნიშვნელი ნიშანი, რომელიც ადვილად დასანახია გასასვლელისკენ სავალი ნებისმიერი მიმართულებით. გასასვლელისკენ სავალი ბილიკი და გასასვლელების საზღვრებში მდებარე ბილიკი აღნიშნული უნდა იყოს ადვილად დასანახი გასავლელების ნიშნებით, რომლებიც გარკვევით მიუთითებს გასასვლელისკენ სავალ ბილიკზე იმ შემთხვევებში, როდესაც გასასვლელი ან გასასვლელისკენ სავალი ბილიკი შენობის დამკავებელთა ხედვის არეში არ არის. გასასვლელების საზღვრებში მდებარე შუალედური გასასვლელი საშუალებების კარებზე უნდა განთავსდეს გასასვლელის ნიშნები. გასასვლელის ნიშანი ისე უნდა განთავსდეს, რომ ხედვის არეში მდებარე უახლოესი ნიშნიდან გასასვლელთან მისადგომის დერეფნის ან გასასვლელის გზა-დერეფნის არცერთი წერტილი არ აღმოჩნდეს 30 მ-ზე ან ნიშნის ხილვადობის განსაზღვრულ მანძილზე შორს (რომელიც ნაკლები იქნება).

გამონაკლისი:

1. გასასვლელის ნიშნები საჭირო არ არის ოთახებში ან ფართობებზე, რომელთაც ერთი გასასვლელი ან გასასვლელთან მისადგომი სჭირდება;

2. გარეთ გასასვლელ მთავარ კარებს ან ჭიშკრებს, რომლებიც ადვილად და აშკარად შეიცნობა გასასვლელებად, არ სჭირდება გასასვლელის ნიშნები;

3. გასასვლელის ნიშნები საჭირო არ არის **დს** ჯგუფის დაკავებულობებში, ასევე, ცალკეულ საძინებელ თუ საცხოვრებელ ერთეულებში, რომლებიც მიეკუთვნება **სც**-1, **სც**-2 ან **სც**-3 ჯგუფებს;

4. გასასვლელის ნიშნები საჭირო არ არის დღის განმავლობაში სამყოფ ოთახებში, საძინებელ ოთახებში ან საერთო საძინებლებში **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში;

5. **თვ**-4 და **თვ**-5 ჯგუფის დაკავებულობებში გასასვლელის ნიშნები საჭირო არ არის სტადიონის გვირაბებთან დასაჯდომების მხარეს ან დასაჯდომებიანი ფართობის ღიობებთან, თუ გასასვლელის ნიშნები განთავსებულია მთავარ თავშეყრის ადგილას და კარგად ჩანს სტადიონის გვირაბებიდან. გასასვლელი ისე უნდა ნათდებოდეს, რომ საგანგებო ვითარების დროს სტადიონის გვირაბები ან ღიობები კარგად ჩანდეს დასაჯდომებიანი ფართობიდან.

1011.2 გასასვლელის ნიშნები იატაკის დონეზე სც-1 ჯგუფში. სადაც 1011.1 ქვეთავი მოითხოვს გასასვლელის ნიშნების განთავსებას **სც**-1 ჯგუფის დაკავებულობებში, გასასვლელის დამატებითი ნიშნები უნდა განთავსდეს ყველა ფართობზე, დაბალ დონეზე, რომლებიც ემსახურება **სც**-1 ჯგუფის დაკავებულობების სასტუმრო ოთახებს. ასეთი ნიშნები უნდა მოეწყოს 1011.5 ქვეთავის შესაბამისად.

ნიშნის ძირი უნდა მდებარეობდეს იატაკის დონიდან, არანაკლებ, 25 სმ და, არაუმეტეს, 30 სმ სიმაღლეზე. მანათობელი ნიშანი უნდა განთავსდეს კარზე ან კედელზე. კედელზე განთავსებისას ნიშნის კიდე უნდა მდებარეობდეს კარის საკეტიან მხარეს, ჩარჩოდან 10 სმ-ის საზღვრებში.

1011.3 განათებულობა. გასასვლელის ნიშნები უნდა ნათდებოდეს შიგნიდან ან გარედან.

გამონაკლისი: 1011.4 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილ ამოცნობად გამაფრთხილებელ ნიშნებს განათება არ სჭირდება.

1011.4 ამობურცული ნიშნები და ბრაილი. ამობურცული ნიშნებით და ბრაილით „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების“ შესაბამისად შექმნილი, ნიშანი, წარწერით - „გასასვლელი“ თავშესაფრის ფართობის, სხვისი დახმარებით თავდასაღწევი გარე ფართობის, გასასვლელის გზა-კიბის, გასასვლელის პანდუსის, გასასვლელის გზა-

დერეფნისა და შენობიდან გამოსასვლელის ყველა კართან უნდა განთავსდეს.

1011.5 შიგნიდან განათებული გასასვლელის ნიშნები. ელექტროენერგიაზე მომუშავე, დამოუკიდებელი შუქმფენი და ფოტოლუმინესცენციური გასასვლელის ნიშნები უნდა განთავსდეს მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. გასასვლელის ნიშნები ყოველთვის განათებული უნდა იყოს.

1011.6 გარედან განათებული გასასვლელის ნიშნები. გარედან განათებული გასასვლელის ნიშნები უნდა აკმაყოფილებდეს 1011.6.1 – 1011.6.3 ქვეთავების მოთხოვნებს.

1011.6.1 გრაფიკული ნიშნები. თითოეულ გასასვლელის ნიშანსა და გასასვლელის მიმართულების მიმთითებელ ნიშანზე ასოები ადვილად უნდა განირჩეოდეს და, არანაკლებ, 15 სმ სიმაღლის უნდა იყოს. ასოების მთავარი შტრიხები არ უნდა იყოს 2 სმ-ზე განიერი. სიტყვა „გასასვლელი“ (EXIT) უნდა დაიწეროს, არანაკლებ, 5 სმ სიგანის ასოებით, ხოლო ასოებს შორის მინიმალური დაშორება არ უნდა იყოს 1 სმ-ზე ნაკლები. ნიშნებს, რომლებიც ამ ქვეთავში განსაზღვრულზე დიდია, უნდა ჰქონდეს უფრო განიერი ასოები, შტრიხები და დაშორება, მათი ზომის პროპორციულად.

სიტყვა „გასასვლელი“ (EXIT) მკვეთრად უნდა განირჩეოდეს ფონისგან და კარგად უნდა ჩანდეს იმისდა მიუხედავად, ანთია თუ არა გასასვლელის ნიშანი. თუ მკვეთრი მოსახვევის აღმნიშვნელი ნიშანი წარმოადგენს გასასვლელის ნიშნის ნაწილს, კონსტრუქცია ისეთი უნდა იყოს, რომ მკვეთრი მოსახვევის აღმნიშვნელი ნიშნის შეცვლა ადვილად არ შეიძლებოდეს.

1011.6.2 გასასვლელის ნიშნის განათებულობა. გასასვლელის ნიშნის წინაპირის გარე წყაროდან განათების ინტენსივობა უნდა შეადგენდეს, არანაკლებ, 54 ლუქსს.

1011.6.3 დენის წყარო. გასასვლელის ნიშნები ყოველთვის განათებული უნდა იყოს. დენის ძირითადი წყაროს გათიშვისას გასასვლელის ნიშნების განათება რომ, სულ მცირე, 90 წუთის განმავლობაში შენარჩუნდეს, ნიშნის გამანათებელი საშუალებები უნდა მიეერთდეს სათადარიგო ელექტრომომარაგების სისტემას, რომელიც მარაგდება აკუმულატორებიდან, მოწყობილობიდან ან ადგილობრივი გენერატორიდან.

გამონაკლისი: გასასვლელის ნიშნის გასანათებელი საშუალებები, რომლებიც პირველადი ელექტროენერგიის გათიშვისას, უზრუნველყოფს უწყვეტ განათებულობას გარე ელექტრომომარაგების წყაროებიდან დამოუკიდებლად, არანაკლებ, 90 წუთის განმავლობაში, არ არის აუცილებელი, მიერთდეს სათადარიგო ელექტროსისტემასთან.

ქვეთავი 1012 – სახელურები

1012.1 საჭიროება. გზა-კიბეებისა და პანდუსების სახელურების სიმტკიცე და დამაგრება სათანადოდ უნდა უზრუნველყონ. 1009.15 ქვეთავის მიხედვით აუცილებელი გზა-კიბეების სახელურები 1012.2 – 1012.9 ქვეთავების შესაბამისად უნდა დააყენონ. 1010.9 ქვეთავის მიხედვით აუცილებელი პანდუსების სახელურები 1012.2 – 1012.8 ქვეთავებს უნდა შეესაბამებოდეს.

1012.2 სიმაღლე. კიბის საფეხურის ნაშვერებიდან, ან პანდუსის ქანობის მოპირკეთებული ზედაპირიდან სახელური უნდა განთავსდეს, არანაკლებ, 86 სმ და, არაუმეტეს, 1,0 მ სიმაღლეზე თანაბრად. მონაცვლესაფეხურებიანი კიბეებისა და დახრილი პწკალა კიბეების სახელურები უნდა განთავსდეს საფეხურის ნაშვერებიდან, არანაკლებ, 75 სმ და, არაუმეტეს, 85 სმ სიმაღლეზე თანაბრად.

გამონაკლისი:

1. სახელური რომ მარშიდან მარშზე გადასვლისას არ გაწყდეს, გამოიყენება სახელურის შემაერთებელი დეტალები ან მონაღუნები. ასეთ შემთხვევაში დასაშვებია, შემაერთებელი დეტალებისა და მონაღუნების სიმაღლე მაქსიმალურ სიმაღლეს აღემატებოდეს;

2. **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში; **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში მდებარე საცხოვრებელი ერთეულების საზღვრებში; და **დს** ჯგუფის დაკავებულობებში, რომლებიც დაკავშირებულია **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობასთან ან **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში მდებარე საცხოვრებელ ერთეულებთან; როდესაც სახელურის შემაერთებელი დეტალები ან მონაღუნები გამოიყენება მარშიდან მარშზე უწყვეტად გადასვლისას, მოსახვევ საფეხურებთან გადასვლისას, სახელურიდან მოაჯირზე გადასვლისას ან მარშის დასაწყისში დასაშვებია, სახელურის სიმაღლე შემაერთებელ დეტალებთან ან მონაღუნებთან აღემატებოდეს მაქსიმალურ სიმაღლეს.

1012.3 სახელურის ხელმოსაჭიდი. ყველა აუცილებელი სახელური უნდა დააყენონ 1012.3.1 ქვეთავის შესაბამისად ან ადვილად ხელმოსაჭიდი უნდა იყოს.

გამონაკლისი: სც-3 ჯგუფის დაკავებულობებში; **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში მდებარე საცხოვრებელი ერთეულების საზღვრებში და **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობის ან **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობის ინდივიდუალური საცხოვრებელი ერთეულების დამხმარე **დს** ჯგუფის დაკავებულობებში სახელურები უნდა იყოს I ტიპის – 1012.3.1 ქვეთავის შესაბამისად, II ტიპის 1012.3.2 ქვეთავის შესაბამისად ან ადვილად ხელმოსაჭიდი უნდა იყოს.

1012.3.1 ტიპი I. წრიული განივი კვეთის მქონე სახელურების გარე დიამეტრი უნდა იყოს, სულ მცირე, 3 სმ-ისა და, არაუმეტეს, 5 სმ-ისა. თუ სახელური წრიული არ არის, მისი პერიმეტრის ზომა უნდა იყოს, სულ მცირე, 10 სმ-ისა და, არაუმეტეს, 16 სმ-ისა, ხოლო განივი კვეთის მაქსიმალური ზომა – 6 სმ, მინიმალური კი – 2,5 სმ. კიდეების რადიუსი უნდა იყოს, სულ მცირე, 0,3 მმ.

1012.3.2 ტიპი II. სახელურებს, რომელთა პერიმეტრი აღემატება 16 სმ-ს, პროფილის ორივე მხარეს უნდა ჰქონდეს ჩაღრმავებული ფართობი თითების ჩასაჭიდად. თითების ჩასაჭიდი ჩაღრმავება უნდა დაიწყოს პროფილის ყველაზე მაღალი ნაწილიდან შვეული გაზომვით 2 სმ მანძილის საზღვრებში და უნდა აღწევდეს 8 მმ სიღრმეს პროფილის ყველაზე განიერი ნაწილის ქვემოთ 2,2 სმ-ის საზღვრებში. ეს აუცილებელი ჩაღრმავება უნდა გაგრძელდეს, სულ მცირე, 1 სმ-ზე პროფილის ყველაზე მაღალი ნაწილის ქვემოთ არანაკლებ, 4,5 სმ-ზე მდებარე დონემდე. ჩაღრმავების ზემოთ სახელურის სიგანე უნდა იყოს სულ მცირე, 3 სმ და მაქსიმუმ 7 სმ, კიდეების რადიუსი კი – სულ მცირე, 0,3 მმ.

1012.4 უწყვეტობა. სახელურების ხელმოსაჭიდი ზედაპირი უწყვეტი უნდა იყოს და მათ არ უნდა წყვეტდეს სვეტები ან სხვა დაბრკოლებები.

გამონაკლისი:

1. სახელურები საცხოვრებელ ერთეულებში შეიძლება გაწყდეს ბოლოკიდური რიკულით მოსახვევთან ან ბაქანთან;

2. საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებში სახელურის დამბოლოებელი ხვეულა მოსახვევთან ან დასაწყისთან შეიძლება განთავსდეს ყველაზე დაბალ საფეხურზე;

3. სახელურის ბრჯენები (კრონშტეინები) ან რიკულები, რომლებიც სახელურის ქვედა ზედაპირს ებჯინება და სახელურის ძირიდან 4 სმ-ის საზღვრებში სახელურის გვერდებიდან თარაზულად გამოშვერილი არ არის, არ უნდა ჩაითვალოს ბარიერებად. 10 სმ-ს ზემოთ დასაშვებია, სახელურის პერიმეტრის ყოველ დამატებით 1,3 სმ-ზე 4 სმ-იანი შვეული თავისუფალი სივრცე 3 მმ-ით შემცირდეს;

4. არაუმეტეს 1:20 ქანობის სავალი ზედაპირის გასწვრივ განთავსებული სახელურების ხელმოსაჭიდი ზედაპირის ძირი დასაშვებია გადაიღობოს მთელ სიგრძეზე, თუ გაერთიანებულია დამცავ რონებთან (რელსებთან) ან ბარიერებთან.

1012.5 სახელურების შემაერთებელი დეტალები. სახელურები არ უნდა ბრუნავდეს შემაერთებელ დეტალებს შორის.

1012.6 სახელურის გაგრძელების მანძილები. სახელურები უნდა მოიხაროს კედლისკენ, მოაჯირისკენ ან სავალი ზედაპირისკენ, ან უწყვეტად გაგრძელდეს მომიჯნავე კიბის მარშის ან პანდუსის მთელ სიგრძეზე. თუ სახელურები მარშებს შორის უწყვეტი არ არის, ისინი თარაზულად უნდა გაგრძელდეს და ზედა საფეხურის შემაღლებას/შუბლს, სულ მცირე, 30 სმ-ით გადასცდეს, რის შემდეგაც კვლავ დახრილად უნდა გაგრძელდეს და ბოლო შემაღლებას/შუბლს ერთი საფეხურის სიღრმეზე გადასცდეს. თუ პანდუსების სვლებს შორის სახელურები უწყვეტი არ არის, ბაქნის ზემოთ სახელური უნდა გაგრძელდეს პანდუსების სვლების თავიდან და ძირიდან, სულ მცირე, 30 სმ-ზე. სახელურები უნდა გრძელდებოდეს კიბის მარშების მიმართულებით გზა-კიბეებთან და პანდუსების მიმართულებით პანდუსის სვლებთან.

გამონაკლისი:

1. სახელურები შესაძლებელია, გაგრძელდეს მხოლოდ ზედა საფეხურის შუბლიდან ქვედა საფეხურის შუბლამდე საცხოვრებელ ერთეულში, რომელიც არ არის აუცილებლი, შეზღუდული შესაძლებლობების პირთათვის მისაწვდომი იყოს.

2. 1028.13 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი გასავლელის სახელურები თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ ოთახებში ან სივრცეებში.

3. მონაცვლე საფეხურებიანი კიბისა და დახრილი პწკალა კიბის სახელურები დასაშვებია შეწყდეს თავსა და ბოლოში მდებარე შემაღლებებთან/შუბლებთან. არ არის აუცილებელი, მონაცვლე საფეხურებიანი კიბისა და დახრილი პწკალა კიბის სახელურები უწყვეტი იყოს მარშებს შორის ან გრძელდებოდეს თავსა და ბოლოში

მდებარე შემაღლებების/შუბლების მიღმა.

1012.7 თავისუფალი მანძილი. სახელურსა და კედელს ან სხვა ზედაპირს შორის თავისუფალი მანძილი უნდა იყოს, სულ მცირე, 4 სმ. სახელურზე ან სახელურის მომიჯნავე კედელზე, ან სხვა ზედაპირზე არ უნდა იყოს წვეტიანი ან ბასრი დეტალები.

1012.8 ნაშვერები. პანდუსებზე სახელურებს შორის თავისუფალი მანძილი, სულ მცირე, 90 სმ უნდა იყოს. სახელურის სიმაღლეზე ან უფრო დაბლა გზა-კიბეებისა და პანდუსების ორივე მხარეს აუცილებელ სიგანეში შეჭრილი ნაშვერები 11 სმ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. 1009.5 ქვეთავში განსაზღვრული მინიმალური სიმაღლის ზემოთ, აუცილებელ სიგანეში შეჭრილი ნაშვერების ზომა არ უნდა შეიზღუდოს. შუა სახელურებისგან შექმნილი ნაშვერები გასასვლელის სიგანეს არ უნდა ამცირებდეს.

1012.9 შუა სახელურები. გზა-კიბეების შუაში მდებარე სახელურები ისე უნდა განთავსდეს, რომ გამტარუნარიანობისათვის აუცილებელი სიგანის გზა-კიბის ყველა მონაკვეთი სახელურიდან 76 სმ-ის საზღვრებში მდებარეობდეს. მონუმენტურ კიბეებზე სახელურები უნდა განთავსდეს გასასვლელისკენ სავალი ყველაზე პირდაპირი ბილიკის გასწვრივ.

ქვეთავი 1013 – მოაჯირები

1013.1 ზოგადი. მოაჯირები 1013.2 – 1013.7 ქვეთავების დებულებების შესაბამისად უნდა მოეწყოს. მოპირკეთებული ან ქვემოთ არსებული სხვა ზედაპირიდან 1,8 მ-ზე მაღლა მდებარე რაფებიანი გასაღები ფანჯრები 1013.8 ქვეთავის შესაბამისად უნდა ჩაისვას.

1013.2 საჭიროება. მოაჯირები უნდა განთავსდეს სავალი ზედაპირების ღია მხარის გასწვრივ: ანტრესოლებზე, მოწყობილობების ბაქნებზე, კიბეებზე, პანდუსებზე და ბაქნებზე, რომლებიც მდებარეობს 75 სმ-ზე მაღლა. ეს მანძილი იზომება მათ ქვემოთ არსებული იატაკიდან ან ქანობიდან შვეულად, ღია მხარის კიდიდან თარაზულად 90 სმ-ის საზღვრებში მდებარე ნებისმიერ წერტილში. მოაჯირის სიმტკიცე და დამაგრება სათანადოდ უნდა უზრუნველყონ.

გამონაკლისი: მოაჯირები საჭირო არ არის შემდეგ ადგილებში:

1. დატვირთვის ბაქნების იმ მხარეს, საიდანაც ხდება დატვირთვა;

2. სცენებისა და შემაღლებული ბაქან-სცენების მაყურებლისკენ მიქცეულ მხარეს, სცენებთან და შემაღლებულ ბაქან-სცენებთან მისასვლელი საფეხურების ჩათვლით;

3. შემაღლებული სცენისა და ბაქან-სცენის იატაკის ფართობზე ისეთ ადგილებში, როგორიცაა: ბაქანსცენის ბილიკები, პანდუსები და კულისები, რომლებიც გამოიყენება გასართობი დანიშნულებით ან წარმოდგენებისთვის;

4. სცენებისა და ბაქან-სცენების იმ ნაწილის შვეულ ღიობებთან, რომლებიც წარმოდგენებისთვისაა განკუთვნილი;

5. სცენებისა და ბაქან-სცენების დამხმარე შემაღლებულ სავალ ზედაპირებთან, რომლებიც გამოიყენება სპეციალური განათების ან მოწყობილობისათვის;

6. ავტომობილების მომსახურებისთვის განკუთვნილი ორმოების გასწვრივ, რომლებიც საზოგადოებისთვის მიუდგომელია;

7. დასაჯდომებიან ფართობზე 1028.14 ქვეთავის შესაბამისად დაშვებული და მოწყობილი მოაჯირები.

1013.3 სიმაღლე. აუცილებელი მოაჯირები უნდა იყოს, არანაკლებ, 1,1 მ სიმაღლის, რაც იზომება შვეულად შემდეგნაირად:

1. მომიჯნავე სავალი ზედაპირებიდან;

2. კიბეებზე, საფეხურების ნაშვერების შემაერთებელი ხაზიდან;

3. პანდუსებზე, მოაჯირის მოსაზღვრე ზედაპირიდან.

გამონაკლისი:

1. მიწის დონიდან, არაუმეტეს, სამსართულიან **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში და ცალკეული საცხოვრებელი ერთეულების საზღვრებში მიწის დონიდან, არაუმეტეს, სამსართულიან **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, რომელთაც დამოუკიდებელი გასასვლელი საშუალებები ემსახურება, აუცილებელი მოაჯირების სიმაღლე უნდა იყოს, არანაკლებ, 90 სმ. ეს მანძილი იზომება შვეულად მომიჯნავე სავალი ზედაპირებიდან ან უძრავი დასაჯდომებიდან ზემოთ.

2. **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებსა და **სც**-2 ჯგუფის ცალკეული საცხოვრებელი ერთეულების საზღვრებში, სადაც მოაჯირის თავი კიბეების ღია მხარეს სახელურის ფუნქციასაც ასრულებს, მოაჯირის თავი არ უნდა მდებარეობდეს 86 სმ-ზე დაბლა კიბის საფეხურების ნაშვერების შემაერთებელი ხაზიდან.

3. **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებსა და **სც**-2 ჯგუფის ცალკეული საცხოვრებელი ერთეულების საზღვრებში, სადაც მოაჯირის თავი კიბეების ღია მხარეს სახელურის ფუნქციასაც ასრულებს, მოაჯირის თავი არ უნდა მდებარეობდეს 86 სმ-ზე დაბლა და 1,0 სმ-ზე მაღლა კიბის საფეხურების ნაშვერების შემაერთებელი ხაზიდან.

4. თავშეყრისთვის განკუთვნილ დასაჯდომებიან ფართობებზე მოაჯირის სიმაღლე უნდა აკმაყოფილებდეს 1028.14 ქვეთავის მოთხოვნებს.

5. მონაცვლესაფეხურებიანი კიბეებისა და დახრილი პწკალა კიბეების გასწვრივ განთავსებული მოაჯირები, რომელთა ზედა რონი (რელსი) ასევე ასრულებს სახელურის ფუნქციას, უნდა მდებარეობდეს, არანაკლებ, 75 სმ და, არაუმეტეს, 85 სმ სიმაღლეზე კიბის საფეხურის ნაშვერის წინა კიდიდან.

1013.4 ღიობებთან დაკავშირებული შეზღუდვები. სავალი ზედაპირიდან მოაჯირის აუცილებელ სიმაღლემდე არ უნდა იყოს ისეთი ღიობები, რომლებშიც 10 სმ დიამეტრის სფერო გაეტევა.

გამონაკლისი:

1. 90 სმ-დან 1,1 მ სიმაღლემდე მოაჯირებს არ უნდა ჰქონდეს ისეთი ღიობები, რომლებშიც გაეტევა 11 სმ დიამეტრის სფერო;

2. კიბის ღია მხარეს, საფეხურის ამაღლების, საბიჯელისა და ძირში მდებარე რონისაგან (რელსისგან) შექმნილ სამკუთხა ღიობებში არ უნდა ეტეოდეს 15 სმ დიამეტრის სფერო;

3. ელექტრო, მექანიკურ თუ მილსადენ სისტემებთან ან მოწყობილობებთან მისადგომი შემაღლებული სავალი ზედაპირების მოაჯირებს არ უნდა ჰქონდეს ისეთი ღიობები, რომლებშიც გაეტევა 53 სმ დიამეტრის სფერო;

4. **დწ**-3, **სმ**, **დსშ** ან **სწ** ჯგუფის დაკავებულობებში, საზოგადოებისათვის დახურულ ადგილებში მდებარე მოაჯირებს, ასევე, მონაცვლე საფეხურებიანი კიბეების და დახრილი პწკალა კიბეების მოაჯირებს არ უნდა ჰქონდეს ისეთი ღიობები, რომლებშიც გაეტევა 53 სმ დიამეტრის სფერო;

5. დასაჯდომებიან თავშეყრის ფართობებზე გასავლელების ბოლოში მდებარე მოაჯირებს, თუკი ისინი მთავრდება კაბინების, აივნებისა და გალერეების ლავგარდნებთან, 66 სმ-ის სიმაღლემდე არ უნდა ჰქონდეს ისეთი ღიობები, რომლებშიც 10 სმ დიამეტრის სფერო გაეტევა. სავალი ზედაპირებიდან 66 სმ-დან 1,1 მ-მდე სიმაღლეზე, მოაჯირებს არ უნდა ჰქონდეს ისეთი ღიობები, რომლებშიც 20 სმ დიამეტრის სფერო გაეტევა;

6. **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში ცალკეულ საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულებში კიბეების ღია მხარეს მდებარე მოაჯირებს არ უნდა ჰქონდეს ისეთი ღიობები, რომლებშიც 11 სმ დიამეტრის სფერო გაეტევა.

1013.5 საფარიანი პორტიკები (კართანები). მწერებისაგან დამცავი ბადეებით შემოზღუდულ პორტიკებსა (კართანებსა) და ტერასებს უნდა ჰქონდეს მოაჯირები, თუ სავალი ზედაპირი მდებარეობს მის ქვემოთ არსებული იატაკიდან ან ნიშნულიდან 75 სმ-ზე მაღლა.

1013.6 მექანიკური მოწყობილობები. მოაჯირები უნდა განთავსდეს მანქანა-დანადგარებთან, ვენტილატორებთან, სახურავის ლიუკის ღიობებთან ან სხვა კომპონენტებთან (რომლებიც საჭიროებს მომსახურებას), თუ ისინი მდებარეობს სახურავის კიდიდან ან სავალი ზედაპირის ღია მხრიდან 3 მ-ის საზღვრებში, ხოლო ეს კიდე ან ღია მხარე მის ქვემოთ არსებული იატაკიდან, სახურავიდან ან მიწიდან 75 სმ-ზე მეტ სიმაღლეზეა. მოაჯირები ისე უნდა აიგოს, რომ მასში არ გაეტიოს 53 სმ დიამეტრის სფერო. მოაჯირები უნდა გავრცელდეს, არანაკლებ, 75 სმ-ზე დანადგარის, მოწყობილობის, ვენტილატორის ან კომპონენტის მიღმა.

1013.7 სახურავთან მისადგომი. თუ სახურავის ლუკის ღიობები სახურავის კიდიდან ან სავალი ზედაპირის ღია მხრიდან 3,0 მ საზღვრებშია მოქცეული, ხოლო ასეთი კიდე ან ღია მხარე მის ქვემოთ არსებული იატაკიდან,

სახურავიდან ან მიწიდან 75 სმ-ზე მაღლა მდებარეობს, მოაჯირების მოწყობა საჭიროა. მოაჯირი ისე უნდა აიგოს, რომ მასში არ გაეტიოს 53 სმ დიამეტრის სფერო.

1013.8 ფანჯრის რაფები. სც-2 და **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, ერთი, ორი და მრავალი ოჯახისთვის განკუთვნილ საცხოვრებლებში, თუ გასაღები ფანჯრის ღიობის რაფიანი ნაწილი მიწის მოპირკეთებული ზედაპირიდან ან მის ქვემოთ არსებული სხვა ზედაპირიდან 1,8 მ-ით მაღლაა, ოთახის მხრიდან ფანჯრის თავისუფალი ღიობის ყველაზე ქვედა ნაწილი მოპირკეთებული იატაკის ზედაპირიდან, არანაკლებ, 90 სმ-ის სიმაღლეზე უნდა მდებარეობდეს. ფანჯრების გასაღებ ნაწილებში დაუშვებელია ღიობები, რომელშიც ეტევა 10 სმ დიამეტრის სფერო, თუ ამგვარი ღიობები მოპირკეთებული იატაკიდან 90 სმ-ის საზღვრებშია.

გამონაკლისი:

1. გასაღები ფანჯრები, რომელთა ღიობის რაფიანი ნაწილი მოპირკეთებული ან მის ქვემოთ არსებული სხვა ზედაპირიდან 23 მ-ზე მაღლაა და რომლებიც აღჭურვილია ფანჯრის ჩამოვარდნისგან დამცავი მექანიზმებით ASTM F 2006-ის შესაბამისად;

2. სრულად გაღებული ფანჯრები, რომელთა ღიობებში არ ეტევა 10 სმ დიამეტრის სფერო;

3. ASTM F 2090-ის შესაბამისად ფანჯრის ჩამოვარდნისგან დამცავი მექანიზმებით აღჭურვილი ღიობები;

4. 1013.8.1 ქვეთავის შესაბამისად ფანჯრის გაღების საკონტროლო მექანიზმებით დაცული ფანჯრები.

1013.8.1 ფანჯრის გაღების საკონტროლო მექანიზმები. ფანჯრის გაღების საკონტროლო მექანიზმები ASTM F 2090-ის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს. მას შემდეგ, რაც საკონტროლო მექანიზმი გაითიშება და ფანჯარა სრულად გაიღება, ფანჯრის გაღების საკონტროლო მექანიზმმა ფანჯრის ღიობის მინიმალური თავისუფალი ფართობი 1029.2 ქვეთავში მოთხოვნილზე მეტად არ უნდა შეამციროს.

ქვეთავი 1014 – გასასვლელთან მისადგომი

1014.1 ზოგადი. გასასვლელთან მისადგომი 1003 – 1013 ქვეთავების შესაბამის დებულებებს უნდა აკმაყოფილებდეს. გასასვლელთან მისადგომი 1014 – 1019 ქვეთავების შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

1014.2 გასვლა შუალედური სივრცეების გავლით. გასასვლელი, სადაც ხვდები შუალედური სივრცეების გავლით, ამ ქვეთავის შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

1. ოთახიდან ან სივრციდან გასასვლელი მომიჯნავე ან შუალედურ ოთახებსა და ფართობებზე არ უნდა გადიოდეს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეს მომიჯნავე ოთახები ან ფართობები და ფართობი, რომელსაც გასასვლელი ემსახურება, ერთის ან მეორის (მომიჯნავე ან შუალედური ოთახის ან სივრცის) დამხმარე ფართობია, არ არის **დსშ** ჯგუფის დაკავებულობა და გასასვლელისკენ სავალ ადვილად შესამჩნევ ბილიკს ქმნის;

გამონაკლისი: დსშ, **სწ** ან **სმ** ჯგუფში არ იკრძალება, გასასვლელები მომიჯნავე ან შუალედურ ოთახებსა ან სივრცეებზე გადიოდეს, თუ მომიჯნავე ან შუალედური ოთახები ან სივრცეები ამავე ან ნაკლები საფრთხის შემცველი დაკავებულობის ჯგუფს მიეკუთვნება;

2. გასასვლელთან მისადგომი არ უნდა კვეთდეს ოთახს, რომელიც იკეტება;

3. საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულების გასასვლელები არ უნდა გადიოდეს სხვა საძინებელ ფართობებზე, ტუალეტის ან სააბაზანო ოთხებზე;

4. გასასვლელი არ უნდა კვეთდეს სამზარეულოებს, სათავსებს, ტანსაცმლის ოთახებს ან მსგავსი დანიშნულებით გამოყენებულ სივრცეებს;

გამონაკლისი:

1. გასასვლელი შეიძლება კვეთდეს სამზარეულოს, რომელიც ემსახურება იმავე საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულების განუყოფელ მომიჯნავე ოთახებს;

2. გასასვლელები შეიძლება სათავსების გავლით გადიოდეს **სვ** ჯგუფის დაკავებულობებში, თუ დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

2.1. შენახული მარაგის რისკშემცველობა ისეთივეა, როგორიც საცალო ვაჭრობის მთავარ

ფართობზე განთავსებული მარაგისა;

2.2. საწყობს კვეთს გასასვლელთან მისადგომის, არაუმეტეს, 50%-ისა;

2.3. საწყობი არ იკეტება გასასვლელის მხრიდან;

2.4. არსებობს სადემარკაციო, სულ მცირე, 1,1 მ-სიგანის გასავლელი, რომელიც აუცილებელი სიგანის შესანარჩუნებლად მთლიანად ან ნაწილობრივ ფიქსირებული კედლებით ან მსგავსი კონსტრუქციითაა შემოზღუდული და საცალო ვაჭრობის ფართობიდან დაუბრკოლებლად მიემართება პირდაპირ გასასვლელისკენ.

1014.2.1 ბევრი მფლობელი. თუ შენობის ან ნაგებობის რომელიმე ერთი სართული დაკავებული აქვს ერთზე მეტ მფლობელს, მფლობელობაში არსებული თითოეული სივრცე, საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეული უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გასასვლელთან მისადგომით, რომელიც არ გაივლის მფლობელობაში არსებულ მომიჯნავე სივრცეზე, საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულებსზე.

გამონაკლისი: დასაშვებია, მფლობელობაში არსებული პატარა სივრციდან გასასვლელი საშუალებები გადიოდეს მფლობელობაში არსებული მომიჯნავე უფრო დიდი სივრცეების გავლით, თუ ასეთი ოთახები ან სივრცეები იკავებს მფლობელობაში არსებული უფრო დიდი ფართობის 10%-ზე ნაკლებს; თუ მიეკუთვნება იმავე ან მსგავსი დაკავებულობის ჯგუფს; უზრუნველყოფილია გასასვლელისკენ სავალი ადვილად შესამჩნევი ბილიკით; თუ მომიჯნავე სივრცეში გამავალი გასასვლელი საშუალებები არ იკეტება გასასვლელის მხრიდან. აუცილებელი გასასვლელი, რომელიც ემსახურება მფლობელობაში არსებულ უფრო დიდ ფართობს, არ უნდა კვეთდეს მფლობელობაში არსებულ უფრო პატარა სივრცეს ან სივრცეებს.

1014.3 გასასვლელისაკენ სავალი საერთო ბილიკი. გასასვლელისაკენ სავალი საერთო ბილიკის სიგრძე არ უნდა აღემატებოდეს გასასვლელი საშუალებების საერთო ბილიკისათვის 1014.3 ცხრილში განსაზღვრულ მანძილებს.

ცხრილი 1014.3

გასასვლელისკენ სავალი საერთო ბილიკი

დაკავებულობა	საშხეფი სისტემის გარეშე (მ)		საშხეფი სისტემით (მ)
	დაკავებულობის დატვირთვა		
	≤30	>30	
სქ, სწდ	30	23	30[ა]
დს	30	23	23[ა]
სმ	23	23	30[ა]
დსშ-1, დსშ-2, დსშ-3	დაუშვებელია	დაუშვებელია	7,6[ა]
სც-2	23	23	38[ბ]
სც-3[ე]	23	23	38[ბ]
დწ-3	30	30	30[ა]
ყველა სხვა[ე,3]	23	23	23[ა]

ა) 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფებით მთლიანად აღჭურვილ შენობებში;

ბ) 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფებით მთლიანად აღჭურვილ შენობებში. დაკავებულობებისთვის, სადაც ავტოსაშხეფი სისტემების დაყენება დასაშვებია 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად, იხილეთ ქვეთავი 903-ე;

გ) თავშეყრის მიზნით გამოყენებული ოთახის ან სივრცისთვის, სადაც განთავსებულია ფიქსირებული დასაჯდომები, იხილეთ ქვეთავი 1028.8;

დ) **სწ**-2 ჯგუფის ღია ავტოსადგომ გარაჟში გასასვლელისკენ სავალი საერთო ბილიკის სიგრძე არ უნდა აღემატებოდეს 30 მ-ს;

ე) გასასვლელისკენ სავალი საერთო ბილიკის სიგრძე **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობაში, რომელიც მდებარეობს შერეული დაკავებულობის შემცველ შენობაში;

ვ) **დწ**-2 ჯგუფში მანძილის შეზღუდვის შესახებ ინფორმაცია იხილეთ 407.4 ქვეთავში.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1015 – გასასვლელის და გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარები

1015.1 სივრცეებიდან გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარები. ნებისმიერი სივრციდან გამომავალი ორი გასასვლელის გზა-კარი ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარი საჭიროა, თუ არსებობს ქვემოთ ჩამოთვლილ პირობათაგან ერთ-ერთი:

1. სივრცის დაკავებულობის დატვირთვა აღემატება 1015.1 ცხრილში განსაზღვრულ მნიშვნელობებს.

   გამონაკლისი:

   1. **სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, ცალკეულ საცხოვრებელ ერთეულსა და მის საზღვრებში დასაშვებია ერთი გასასვლელი საშუალება, თუ დაკავებულობის მაქსიმალური დატვირთვა არის 20 და საცხოვრებელი ერთეული მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემით.

   2. მოვლა-მზრუნველობის ოთახების ბლოკში 407.4.3 ქვეთავის შესაბამის **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში.

2. გასასვლელისკენ სავალი საერთო ბილიკი არ აკმაყოფილებს 1014.3 ქვეთავში განსაზღვრულ შეზღუდვებს.

3. თუ საჭიროა 1015.3, 1015.4, 1015.5 ან 1015.6 ქვეთავების მიხედვით.

თუ შენობა მოიცავს შერეულ დაკავებულობებს, თითოეული ცალკეული დაკავებულობა უნდა აკმაყოფილებდეს ამ დაკავებულობისთვის განსაზღვრულ შესაბამის მოთხოვნებს. 1004.1 ქვეთავის დებულებების მიხედვით, მომიჯნავე დაკავებულობების საერთო დატვირთვა შემლებისდაგვარად უნდა იყოს გათვალისწინებული.

ცხრილი 1015.1

სივრცეები ერთი გასასვლელით ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარით

დაკავებულობა	დაკავებულობის მაქსიმალური დატვირთვა
თვ, სქ, სგ, სმ, სვ, დს	49
დწ-1, **დწ**-3, **დწ**-4, **სც**	10
სწ	29

1015.1.1 სამი ან მეტი გასასვლელის გზა-კარი ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარი. 501-დან 1000-მდე დაკავებულობის დატვირთვიან სივრცეს გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის სამი გზა-კარი უნდა ჰქონდეს. 1000-ზე მეტ დაკავებულობის დატვირთვიან სივრცეს გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის

ოთხი გზა-კარი უნდა ჰქონდეს.

1015.2 გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარების მოწყობა. აუცილებელი გასასვლელები ადვილად მისადგომი უნდა იყოს. გასასვლელები ყოველთვის თავისუფალი უნდა იყოს. გასასვლელის გზა-კარები და გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარები უნდა მოეწყოს 1015.2.1 – 1015.2.2 ქვეთავების შესაბამისად.

1015.2.1 გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის ორი გზა-კარი. თუ გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის ორი გზა-კარი უნდა გამოდიოდეს გასასვლელთან მისადგომის ნებისმიერი მონაკვეთიდან, გასასვლელის კარები ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარები უნდა განთავსდეს ორი გზა-კარის საჭიროებიანი შენობის ან ფართობის საერთო მაქსიმალური დიაგონალური სიგრძის ნახევარზე მეტ მანძილზე. გასასვლელის კარებს ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარებს შორის მანძილი სწორხაზოვნად უნდა გაიზომოს. ურთიერთშემხვედრი ან მაკრატელა კიბეები ერთ გასასვლელ კიბედ უნდა ჩაითვალოს.

გამონაკლისი:

1. სადაც შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები აუცილებელი გასასვლელის ნაწილია და ერთმანეთთან დაკავშირებულია 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის მქონე დერეფნით, რომელიც აკმაყოფილებს 1018-ე ქვეთავის მოთხოვნებს, გასასვლელის აუცილებელი გამმიჯნავი უნდა გაიზომოს დერეფნის ფარგლებში ყველაზე მოკლე პირდაპირი ხაზის გასწვრივ.

2. თუ შენობა მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, გასასვლელის კარების ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარების გამმიჯნავი მანძილი არ უნდა იყოს ფართობის საერთო მაქსიმალური დიაგონალური სიგრძის ერთმესამედზე ნაკლები.

1015.2.2 გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის სამი ან მეტი გზა-კარი. თუ გასასვლელთან სამი ან მეტი მისადგომია საჭირო, გასასვლელის კარი ან გასასვლელთან მისადგომის, სულ მცირე, ორი გზა-კარი უნდა მოეწყოს 1015.2.1 ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

1015.3 საქვაბის (ბოილერის), ნაგავსაწვავის და საღუმელე ოთახები. გასასვლელთან მისადგომი ორი გზა-კარი აუცილებელია საქვაბის (ბოილერის), ნაგავსაწვავის და საღუმელე ოთახებში, რომელთა ფართობი აღემატება 46 $მ^2$-ს და საწვავზე მომუშავე ნებისმიერი მოწყობილობის შემავალი სიმძლავრე აღემატება 422 000 კჯ-ს. თუ საჭიროა გასასვლელთან მისადგომი ორი გზა-კარი, ერთი შეიძლება იყოს დამაგრებული პწკალა კიბე ან მონაცვლე საფეხურებიანი კიბე. გასასვლელთან მისადგომი გზა-კარები უნდა გაიმიჯნოს თარაზული მანძილით, რომელიც ოთახის საერთო მაქსიმალური დიაგონალური ზომის ნახევრის ტოლი უნდა იყოს.

1015.4 მაცივარ-დანადგარების ოთახები. დანადგარებისათვის განკუთვნილ ოთახებს, რომელთა იატაკის ფართობი აღემატება 100 $მ^2$-ს, უნდა ჰქონდეს არანაკლებ, ორი გასასვლელი ან გასასვლელთან მისადგომი კარი. თუ აუცილებელია გასასვლელთან მისადგომის ორი გზა-კარი, ერთი შეიძლება იყოს დამაგრებული პწკალა კიბე ან მონაცვლე საფეხურებიანი კიბე. გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარები უნდა გაიმიჯნოს თარაზული მანძილით, რომელიც ოთახის მაქსიმალური დიაგონალური ზომის ნახევრის ტოლი უნდა იყოს.

დანადგარებისათვის განკუთვნილი ოთახების ყველა ნაწილი უნდა მდებარეობდეს გასავლელიდან ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარიდან 45 მ საზღვრებში. სავალი მანძილის გაზრდა დასაშვებია 1016.1 ქვეთავის შესაბამისად.

კარები უნდა იღებოდეს გასასვლელისკენ სავალის მიმართულებით, მიუხედავად დაკავებულობის დატვირთვისა. კარები უნდა იყოს კარგად მორგებული და თვითიკეტებადი.

1015.5 მაცივარ-ოთახები ან სივრცეები. 100 $მ^2$ ან მეტი იატაკის ფართობის მქონე ოთახებს ან სივრცეებს, რომლებიც მოიცავს გამაციებელი ნივთიერების ამაორთქლებელს და 20°C-ზე დაბალ ტემპერატურას ინარჩუნებს, უნდა ჰქონდეს კარიანი გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის, არანაკლებ, ორი გზა-კარი.

სავალი მანძილი უნდა განისაზღვროს 1016.1 ქვეთავის მიხედვით, მაგრამ მაცივარ-ოთახების ან სივრცეების ყველა ნაწილი მოქცეული უნდა იყოს გასასვლელებიდან ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარიდან 45 მ-ის საზღვრებში, თუ ასეთი ოთახები დაცული არ არის სათანადო ავტოსაშხეფი სისტემით. დასაშვებია, გასასვლელი გადიოდეს მომიჯნავე მაცივარ-ოთახების ან სივრცეების გავლით.

1015.6 დღიური მოვლა-მზრუნველობის დაწესებულების/საბავშვო ბაღების გასასვლელი საშუალებები. დღიური

მოვლა-მზრუნველობის დაწესებულებებს/საბავშვო ბაღებს, ოთახებს ან სივრცეებს, სადაც მოვლა-მზრუნველობას უწევენ 2,5 წლის ან უმცროსი ასაკის 10-ზე მეტ ბავშვს, უნდა ჰქონდეს მისადგომი, არანაკლებ, ორ გასასვლელთან ან გასასვლელთან მისადგომ გზა-კართან.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1016 – გასასვლელთან მისადგომი სავალი მანძილი

1016.1 ზოგადი. გასასვლელი საშუალებების სისტემაში გასასვლელთან მისადგომის ნაწილის საზღვრებში მოქცეული სავალი მანძილი უნდა განისაზღვროს ამ ქვეთავის შესაბამისად.

1016.2 შეზღუდვები. გასასვლელთან მისადგომში სავალი მანძილი არ უნდა აღემატებოდეს 1016.2 ცხრილში მოცემულ სიდიდეებს.

1016.2.1 გადიდება გასასვლელის გარე აივნიდან გამომდინარე. 1016.2 ცხრილში განსაზღვრული სავალი მანძილები გასასვლელთან მისადგომის საზღვრებში იზრდება დამატებით 30 მ-მდე მანძილით, თუ გასასვლელთან მისადგომის ბოლო მონაკვეთი გადის 1019-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებულ გასასვლელის გარე აივანზე. ამგვარი აივნის სიგრძე არ უნდა იყოს მომატებულ ნაწილზე ნაკლები.

ცხრილი 1016.2

გასასვლელთან მისადგომი სავალი მანძილი[ა]

დაკავებულობა	საშხეფი სისტემის გარეშე (მ)	საშხეფი სისტემით (მ)
თვ, სგ, სმ-1, სვ, სც, სწ-1	60	75[ბ]
დწ-1	დაუშვებელია	75[ბ]
სქ	60	90[ბ]
სმ-2, სწ-2, დს	90	120[ბ]
დსშ-1	დაუშვებელია	23[დ]
დსშ -2	დაუშვებელია	30[დ]
დსშ-3	დაუშვებელია	45[დ]
დსშ-4	დაუშვებელია	45[დ]
დსშ-5	დაუშვებელია	53[დ]
დწ-2, დწ-3, დწ-4	დაუშვებელია	60[ბ]

ა) გასასვლელთან მისადგომი სავალი მანძილისადმი მოთხოვნების მოდიფიკაციები იხილეთ შემდეგ ქვეთავებში:

ქვეთავი 402.8: მანძილის შეზღუდვა მოლებში;

ქვეთავი 404.9: მანძილის შეზღუდვა ატრიუმის სივრცეში;

ქვეთავი 407.4: მანძილის შეზღუდვა დწ-2 ჯგუფში;

ქვეთავი 408.6.1 და 408.8.1: მანძილის შეზღუდვა დწ-3 ჯგუფში;

ქვეთავი 411.4: მანძილის შეზღუდვა სპეციალურ გასართობ შენობებში;

ქვეთავი 1015.4: მანძილის შეზღუდვა გამაციებელი მანქანა-დანადგარების ოთახებში;

ქვეთავი 1015.5: მანძილის შეზღუდვა მაცივარ-ოთახებსა და სივრცეებში;

ქვეთავი 1021.2: შენობები ერთი გასასვლელით;

ქვეთავი 1028.7: გამკაცრებული შეზღუდვა თავშეყრის დასაჯდომებიან ფართობზე;

ქვეთავი 1028.7: გამკაცრებული შეზღუდვა თავშეყრის გარედასაჯდომებიან ფართობზე;

ქვეთავი 1803.4: დროებითი ნაგებობები;

ქვეთავი 1804.9: ფეხით მოსიარულეთა სავალი გზები;

ბ) 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავების შესაბამისად ავტოსაშხეფი სისტემებით აღჭურვილი შენობები. იხ. ქვეთავი 903-ე დაკავებულობებისთვის, სადაც ნებადართულია 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისი ავტოსაშხეფი სისტემები;

გ) 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემებით აღჭურვილი შენობები.

1016.3 გაზომვა. გასასვლელთან მისადგომის საზღვრებში მოქცეული სავალი მანძილი უნდა გაიზომოს სართულის საზღვრებში მდებარე ყველაზე მოშორებული წერტილიდან გასასვლელისკენ სავალი ნებისმიერი თარაზული და შვეული, ბუნებრივი და ჩაუხერგავი ბილიკის გასწვრივ გასასვლელში შესასვლელამდე.

გამონაკლისი:

1. ღია ავტოსადგომ გარაჟებში დასაშვებია, გასასვლელთან მისადგომის სავალი მანძილი გაიზომოს გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბის უახლოეს შუბლამდე/შემაღლებამდე ან გასასვლელთან მისადგომ უახლოეს პანდუსამდე.

2. შენობის გარეთ მდებარე ნაგებობები, რომელთა გასასვლელთან მისადგომს ღია ელემენტები აქვს, დასაშვებია, გასასვლელთან მისადგომი სავალი მანძილი გაიზომოს გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბის უახლოეს შუბლამდე/შემაღლებამდე ან გასასვლელთან მისადგომ უახლოეს პანდუსამდე.

1016.3.1 გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები და პანდუსები. გასასვლელთან მისადგომის სავალი მანძილის გაზომვისას გათვალისწინებული უნდა იყოს გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეებზე ან პანდუსებზე სავალი მანძილი. გზა-კიბეების გასწვრივ გაზომვისას უნდა გაიზომოს კიბის საფეხურების ნაშვერების მხებ პარალელურ სიბრტყეში, სწორხაზოვნად კიბისა და ბაქნის შუაში. პანდუსების გასწვრივ გაზომვისას უნდა გაიზომოს სავალი ზედაპირი პანდუსისა და ბაქნის შუაში.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1017 – გასავლელები

1017.1 ზოგადი. გასავლელები და გასავლელთან მისადგომი გზები, რომლებიც გასასვლელი საშუალებების სისტემაში გასასვლელთან მისადგომის ნაწილია, უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს. გასავლელები ან გასავლელთან მისადგომი გზები უნდა გადიოდეს გასასვლელთან მისადგომის ყველა დაკავებული ნაწილიდან, რომელიც მოიცავს: დასაჯდომებს, მაგიდებს, დეკორაციებს, ვიტრინებსა და მსგავს უძრავ ინვენტარსა თუ მოწყობილობას. გასავლელების აუცილებელი სიგანე არ უნდა ჩაიხერგოს.

გამონაკლისი: 1005.7 ქვეთავის შესაბამისი შეჭრები.

1017.2 გასავლელები თავშეყრის სივრცეებში. გასავლელები და გასავლელთან მისადგომი გზები, რომლებიც ემსახურება თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ ოთახს ან სივრცეს, უნდა მოეწყოს 1028-ე ქვეთავის შესაბამისად.

1017.3 გასავლელები სქ და სვ ჯგუფებში. სქ და **სვ** ჯგუფის დაკავებულობებში გასავლელის მინიმალური თავისუფალი სიგანე უნდა განისაზღვროს 1005.1 ქვეთავის მიხედვით (რომელიც ეხება დაკავებულობის დატვირთვას), მაგრამ არ უნდა იყოს 90 სმ-ზე ნაკლები.

გამონაკლისი: სიგანე არასაზოგადოებრივი დანიშნულების გასავლელებისა, რომლებიც 50 კაცზე ნაკლებს ემსახურება და მე-11 თავში მოთხოვნილ მისაწვდომობას არ საჭიროებს, შეიძლება 70 სმ-ს არ აღემატებოდეს.

1017.4 გასავლელებთან მისადგომი გზები სვ ჯგუფში. გასავლელებთან მისადგომი უნდა მოეწყოს სავაჭრო დახლის ყოველი ნაწილის, სულ მცირე, ერთ მხარეს. გასავლელებთან მისადგომი გზის, რომელიც არ არის სავალდებულო, აკმაყოფილებდეს მისაწვდომობის მოთხოვნებს მინიმალური თავისუფალი სიგანე უნდა იყოს 75 სმ. გასავლელებთან მისადგომი გზის აუცილებელი თავისუფალი/სუფთა სიგანე უნდა გაიზომოს სავაჭრო დახლის საზღვრებში მდებარე ნაწილებისა და პროდუქტების პერპენდიკულარულად. 75 სმ მინიმალური თავისუფალი/სუფთა სიგანე უნდა შენარჩუნდეს მომიჯნავე გასასვლელამდე ან გასასვლელთან მისადგომ გზამდე ბილიკის უზრუნველსაყოფად. საერთო ბილიკის სავალი მანძილი არ უნდა აღემატებოდეს 9,0 მ-ს სავაჭრო დახლების საზღვრების ნებისმიერი წერტილიდან.

გამონაკლისი: საერთო ბილიკის სავალი მანძილი იმ ფართობებისთვის, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 50-ზე მეტია, არ უნდა აღემატებოდეს 23 მ-ს.

1017.5 გასავლელები თავშეყრის ფართობებისა და სქ და სვ ჯგუფებისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში. ოთახებსა ან სივრცეებში, რომლებიც თავშეყრის მიზნით არ გამოიყენება და არ მდებარეობს **სქ** და **სვ** ჯგუფების დაკავებულობებში, გასავლელის მინიმალური თავისუფალი სიგანე განისაზღვრება 1005.1 ქვეთავში მოცემული დაკავებულობის დატვირთვის მიხედვით, მაგრამ არ უნდა იყოს 90 სმ-ზე ნაკლები.

ქვეთავი 1018 – დერეფნები

1018.1 აგება. დერეფნების ცეცხლმედეგობის ხარისხი განისაზღვრება 1018.1 ცხრილის მიხედვით. დერეფნის კედლები, რომელთაც მოეთხოვება ცეცხლმედეგობის ხარისხი, უნდა აიგოს 708-ე ქვეთავის შესაბამისად, რომელიც ეხება ცეცხლმედეგ ტიხრებს.

გამონაკლისი:

1. ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ მოეთხოვება დერეფნებს **სგ** ჯგუფის დაკავებულობაში, სადაც საინსტრუქციოდ გამოყენებული თითოეული ოთახის, სულ მცირე, ერთი კარი პირდაპირ გარეთ გადის, ხოლო თავშეყრის ოთახების, სულ მცირე, ნახევრის აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების კარი პირდაპირ გარეთ გადის. ამ გამონაკლისში განსაზღვრული გასასვლელის გარე კარები აუცილებლად მიწის დონეზე უნდა მდებარეობდეს;

2. ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ მოეთხოვება დერეფნებს, რომლებიც მდებარეობს **სც** ჯგუფის დაკავებულობის საცხოვრებელ ან საძინებელ ერთეულში;

3. ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ მოეთხოვება დერეფნებს ღია ავტოსადგომ გარაჟებში;

4. ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ მოეთხოვება **სქ** ჯგუფის დაკავებულობების დერეფნებს, თუ მათ 1015.1 ქვეთავის შესაბამისად მხოლოდ ერთი გასასვლელი საშუალება მოეთხოვება;

5. დასაშვებია, შენობების გარე კედლების მომიჯნავე დერეფნებს ჰქონდეს დაუცველი ღიობები ცეცხლმედეგობის ხარისხის არმქონე გარე კედლებში, თუ ამგვარი კედლები დაშვებულია 602-ე ცხრილში, ხოლო დაუცველი ღიობები – 705.8 ცხრილში.

ცხრილი 1018.1

დერეფნების ცეცხლმედეგობის ხარისხი

დაკავებულობა	დაკავებულობის დატვირთვა, რომელსაც დერეფნები ემსახურება	ცეცხლმედეგობის ხარისხი (საათებში)	
		საშხეფი სისტემის გარეშე	საშხეფი სისტემით
დსშ-1, დსშ-2, დსშ-3	ყველა	დაუშვებელია	1
დსშ-4, დსშ-5	30-ზე მეტი	დაუშვებელია	1
თვ, სქ, სგ, სმ, სვ, სწ, დს	30-ზე მეტი	1	0

სც	10-ზე მეტი	1	0.5
დწ-2[ა], **დწ**-4	ყველა	დაუშვებელია	0
დწ-1, **დწ**-3	ყველა	დაუშვებელია	1[ბ]

ა) დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებისთვის განსაზღვრული მოთხოვნების შესახებ იხილეთ ქვეთავი 407.3;

ბ) დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობებში ცეცხლმედეგობის ხარისხის შემცირების შესახებ იხილეთ ქვეთავი 408.8;

გ) 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით აღჭურვილი შენობები, სადაც დაშვებულია.

1018.2 სიგანე. დერეფნებისთვის 1018.2 ცხრილში მოცემული მინიმალური სიგანე უნდა განისაზღვროს 1005.1 ქვეთავის შესაბამისად.

1018.3 ჩახერგვა. დერეფნების აუცილებელი სიგანე არ უნდა ჩაიხერგოს.

გამონაკლისი: 1005.7 ქვეთავის შესაბამისი შეჭრები.

ცხრილი 1018.2

დერეფნის მინიმალური სიგანე

დაკავებულობა	**სიგანე (მინიმალური)**
ნებისმიერი შენობა-ნაგებობა, რომელიც არ შედის ქვემოთ მოცემულ ჩამონათვალში	1,2 მ
მექანიკური, წყალსადენი ან ელექტროსისტემებისა თუ მოწყობილობების გამოყენება და მათთან მიდგომა	60 სმ
დაკავებულობის დატვირთვა 50-ზე ნაკლებია, გარდა სც-2 ჯგუფის მრავალბინიანი შენობების საერთო დერეფნებისა	90 სმ
საცხოვრებელი ერთეულის საზღვრებში	90 სმ
დერეფანი **სგ** ჯგუფში, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 100 ან მეტია	1,8 მ
დერეფნებსა და ფართობებზე, სადაც გამოიყენება საკაცეები, ისეთ დაკავებულობებში, სადაც ამბულატორიული პაციენტები იღებენ სამედიცინო დახმარებას, რომელიც მათ თავდაცვისუნარიანობას ზღუდავს	1,8 მ
დწ-2 ჯგუფის ფართობებზე, სადაც აუცილებელია საწოლების გადაადგილება	2,4 მ

1018.4 ჩიხები. თუ საჭიროა ერთზე მეტი გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარი, გასასვლელთან

მისადგომი ისე უნდა მოეწყოს, რომ დერეფნებში არ შეიქმნას 6,0 მ-ზე გრძელი ჩიხები.

გამონაკლისი:

1. დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობების მე-2, მე-3 ან მე-4 მდგომარეობაში (იხ. ქვეთავი 308.5) დერეფნის ჩიხის სიგრძე 15 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

2. სქ, სგ, სმ, დწ-1, სვ, სც-1, სც-2 (გარდა ამ გამონაკლისის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული შენობებისა), სც-4 და დს ჯგუფების დაკავებულობებში, სადაც შენობა მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, დერეფნის ჩიხის სიგრძე 15 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

3. დერეფნის ჩიხის სიგრძე არ უნდა შეიზღუდოს, თუ მისი სიგრძე ყველაზე მცირე სიგანეს 2,5-ჯერ არ აღემატება.

4. სც-2 ჯგუფს მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლის შენობაში, სადაც დერეფნები მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, დერეფნის ჩიხის სიგრძე 15 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 23 თებერვლის დადგენილება №87 – ვებგვერდი, 24.02.2022წ.

1018.5 ჰაერის მოძრაობა დერეფნებში. დერეფნები არ უნდა ასრულებდეს ჰაერის მიწოდების, რეცირკულირების, გამწოვი, გამშვები ან სანიავებელი არხების ფუნქციას.

გამონაკლისი:

1. დასაშვებია, დერეფნები გამოიყენებოდეს გამწოვი სისტემებისთვის კონდიცირებული ჰაერის წყაროდ ასეთი დერეფნებისკენ გახსნილ ოთახებში, თუ თითოეულ ასეთ დერეფანში უშუალოდ გარედან მიწოდებული ჰაერის მოცულობა აღემატება მისგან გასული კონდიცირებული ჰაერის მოცულობას;

2. თუ დერეფანი საცხოვრებელ ერთეულშია, არ უნდა აიკრძალოს მისი გამოყენება რეცირკულირებადი ჰაერის გადაადგილების საშუალებად;

3. დასაშვებია მფლობელობაში არსებული 100 $მ^2$ ან ნაკლები ფართობის საზღვრებში მოქცეული დერეფნების გამოყენება რეცირკულირებადი ჰაერის გადაადგილების საშუალებად;

4. დასაშვებია სამკურნალო დაწესებულებების საზღვრებში ჰაერის შემთხვევითი გადაადგილება დაწნევადი ოთახებიდან, თუ დერეფანი არ არის ოთახისთვის ჰაერის მიწოდების ან დაბრუნების მთავარი წყარო.

1018.5.1 დერეფნის ჭერი. დასაშვებია დერეფნის ჭერსა და იატაკს ან ჭერსა და მის ზემოთ არსებულ სახურავს შორის სივრცის გამოყენება რეცირკულაციური ჰაერის კამერად, თუ არსებობს ქვემოთ ჩამოთვლილი ერთი ან მეტი პირობა:

1. აუცილებელი არ არის, დერეფანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციისა იყოს;

2. დერეფანი კამერისგან გამიჯნულია ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციით;

3. ჰაერგადამამუშავებელი სისტემა, რომელიც ემსახურება დერეფანს, გათიშულია კვამლის აღმომჩენის გააქტიურების გამო;

4. ჰაერგადამამუშავებელი სისტემა, რომელიც ემსახურება დერეფანს, გათიშულია საშხეფის წყლის ნაკადის აღმოჩენის გამო, როდესაც შენობაში დაყენებულია ავტოსაშხეფი სისტემა;

5. დერეფნის ჭერსა და იატაკს ან დერეფნის თავზე მდებარე სახურავის კონსტრუქციას შორის სივრცე გამოყენებულია კვამლის საკონტროლო სპეციალიზებული სისტემის შემადგენელ ნაწილად.

1018.6. დერეფნის უწყვეტობა. ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი დერეფნები უწყვეტი უნდა იყოს მასში შესასვლელიდან გასასვლელამდე და მას არ უნდა კვეთდეს შუალედური ოთახები. თუ ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი დერეფნის საზღვრებში მდებარე გასასვლელისკენ სავალი ბილიკის მონაკვეთი გადის გასასვლელთან მისადგომის შემოუზღუდავი გზა-კიბეების ან პანდუსების გასწვრივ, ცეცხლმედეგობა უწყვეტად უნდა შენარჩუნდეს გზა-კიბის ან პანდუსის მთელ სიგრძეზე და მომიჯნავე იატაკზე მდებარე გასასვლელისკენ მიმართული შემაერთებელი დერეფნის მთელ სიგრძეზე.

გამონაკლისი: ფოიეები, ვესტიბიულები ან მიმღები ოთახები, აგებული დერეფნისთვის განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად, არ უნდა იყოს შუალედური ოთახები.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

ქვეთავი 1019 – გასასვლელის აივნები

1019.1 ზოგადი. გასასვლელად გამოყენებული აივნები უნდა აკმაყოფილებდეს იმავე მოთხოვნებს, რომლებიც განსაზღვრულია დერეფნების სიგანისათვის, გასავლელის სიმაღლისათვის, ჩიხებისა და ნაშვერებისთვის.

1019.2 კედლის გამოჭვნა. გასასვლელის გარე აივნები შენობის შიგა სივრცისგან უნდა გაიმიჯნოს კედლებით და ღიობის დამცავებით, დერეფნებისთვის განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად.

გამონაკლისი: გამიჯვნა საჭირო არ არის, თუ გასასვლელის გარე აივანს აქვს სულ მცირე, ორი კიბე, ხოლო ჩიხური დერეფნის სავალი ბილიკი კიბესთან მისაღწევად არ გადის დაუცველ ღიობში.

1019.3 გახსნილობა. გასასვლელის აივნის გრძელი მხარის, სულ მცირე, 50% ღია უნდა იყოს და გადამღობ ტიხრებს ზემოთ არსებული ღია ფართობი ისე უნდა განაწილდეს, რომ შეამციროს კვამლის ან მომწამვლელი აირების დაგროვების შესაძლებლობა.

1019.4 მდებარეობა. გასასვლელის გარე აივნების ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი, სულ მცირე, 3,0 მ უნდა იყოს, რაც იზომება გასასვლელის აივნის გარე კიდიდან მიწის მომიჯნავე ნაკვეთის საზღვრებამდე და იმავე ნაკვეთზე მდებარე სხვა შენობებამდე, თუ მომიჯნავე შენობის გარე კედლები და ღიობები დაცული არ არის 705-ე ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის მიხედვით.

ქვეთავი 1020 – გასასვლელები

1020.1 ზოგადი. გასასვლელები უნდა მოეწყოს 1020 – 1026 ქვეთავებისა და 1003 – 1013 ქვეთავების მოთხოვნების შესაბამისად. გასასვლელი არ უნდა გამოიყენებოდეს ისეთი დანიშნულებით, რაც ხელს შეუშლის მის, როგორც გასასვლელის, ფუნქციონირებას. გასასვლელის დაცვის მოცემული ხარისხის მიღწევის შემდეგ, ის არ უნდა შემცირდეს შენობიდან გამოსასვლელამდე.

1020.2 გარეთ გასასვლელი კარები. შენობებს ან ნაგებობებს, რომლებსაც იკავებენ ადამიანები, უნდა ჰქონდეს გარეთ გასასვლელი, სულ მცირე, ერთი კარი, რომელიც აკმაყოფილებს 1008.1.1 ქვეთავის მოთხოვნებს.

1020.2.1 დაწვრილებითი მოთხოვნები. გარეთ გასასვლელი კარები უნდა შეესაბამებოდეს 1008.1 ქვეთავის მოთხოვნებს.

1020.2.2 მოწყობა. გარეთ გასასვლელი კარები უნდა მიემართებოდეს პირდაპირ შენობიდან გამოსასვლელისკენ ან საზოგადოებრივი გზისკენ.

ქვეთავი 1021 – გასასვლელების რაოდენობა და გასასვლელის კონფიგურაცია

1021.1 ზოგადი. თითოეულ სართულსა და დაკავებულ სახურავს უნდა ემსახურებოდეს მინიმალურად საჭირო რაოდენობის გასასვლელები ან გასასვლელებთან მისადგომები, როგორც განსაზღვრულია ამ ქვეთავში. ნებისმიერი სართულისთვის საჭირო რაოდენობის გასასვლელები, გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბეები ან პანდუსები უნდა შენარჩუნდეს მიწის დონემდე ან საზოგადოებრივ გზამდე მისასვლელამდე. ნებისმიერი სართულიდან გასასვლელების ან გასასვლელებთან მისადგომების კონფიგურაცია უნდა შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს. შენობის მეორე სართულის ზემოთ მდებარე თითოეულ სართულს უნდა ემსახურებოდეს შიგა ან გარე გასასვლელის, სულ მცირე, ერთი გზა-კიბე ან შიგა ან გარე გასასვლელის, სულ მცირე, ერთი პანდუსი. მეორე სართულის ზემოთ მდებარე თითოეულ სართულზე, რომელსაც უნდა ემსახურებოდეს, სულ მცირე, სამი ან მეტი გასასვლელი ან გასასვლელთან მისადგომი, აუცილებელი გასასვლელების, სულ მცირე, 50%-ს უნდა შეადგენდეს შიგა ან გარე გასასვლელის გზა-კიბეები ან შიგა ან გარე გასასვლელის პანდუსები.

გამონაკლისი:

1. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და შიგა გასასვლელის პანდუსები საჭირო არ არის ღია ავტოსადგომ გარაჟებში, სადაც გასასვლელი საშუალებები ემსახურება მხოლოდ ღია ავტოსადგომ გარაჟს;

2. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და შიგა გასასვლელის პანდუსები საჭირო არ არის შენობის გარეთ მდებარე ნაგებობებში, სადაც გასასვლელი საშუალებების ყველა ნაწილი, უმთავრესად, გახსნილია გარე სივრცისკენ.

1021.2 სართულებიდან გასასვლელები. ნებისმიერ სართულს ან დაკავებულ სახურავს უნდა ემსახურებოდეს ორი გასასვლელი ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბე ან პანდუსი, თუ არსებობს ქვემოთ მოცემული პირობებიდან ერთ-ერთი:

1. დაკავებულობის დატვირთვა ან საცხოვრებელი ერთეულების რაოდენობა აღემატება 1021.2(1) ან 1021.2(2) ცხრილში განსაზღვრულ რაოდენობებს;

2. გასასვლელთან მისადგომი სავალი მანძილი აღემატება 1021.2(1) ან 1021.2(2) ცხრილში განსაზღვრულს, როგორც დადგენილია 1016.1 ქვეთავის დებულებების შესაბამისად;

3. შენობებზე ან ნაგებობებზე შვეულმფრენის დასაჯდომად მოწყობილ ფართობებს უნდა ემსახურებოდეს ორი გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბე ან გასასვლელთან მისადგომის პანდუსი;

გამონაკლისი:

1. დასაშვებია, 1015.1 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილ ოთახებს, ფართობებსა და სივრცეებს, რომელთა გასასვლელები შენობიდან გამოსასვლელის დონეზეა და პირდაპირ გარეთ გადის, ემსახურებოდეს ერთი გასასვლელი;

2. დასაშვებია, **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობის შემცველ შენობებს ემსახურებოდეს ერთი გასასვლელი;

3. დასაშვებია, ავტოსადგომ გარაჟებს, სადაც ავტომობილების დაყენება მექანიკური სისტემით ხდება, ემსახურებოდეს ერთი გასასვლელი;

4. საჰაერო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკებს უნდა ემსახურებოდეს 412.3 ქვეთავში განსაზღვრული მინიმალური რაოდენობის გასასვლელები;

5. 1021.2.3 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი ცალკეული საცხოვრებელი ერთეულები;

6. დასაშვებია, **სც**-3 და **სც**-4 ჯგუფის შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა და მარტოხელა მოხუცთა თავშესაფრებს ემსახურებოდეს ერთი გასასვლელი;

7. სპეციფიკური სივრცეების ან ფართობების მომსახურე გასასვლელებთან სართულის დანარჩენი ნაწილებიდან მისადგომი საჭირო არ არის, თუ დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

7.1. მთელი სართულის მომსახურე გასასვლელების რაოდენობა შეესაბამება 1021.2.4 ქვეთავის მოთხოვნებს;

7.2. სართულზე თითოეული ინდივიდუალური სივრცის გასასვლელებთან მისადგომი მოწყობილია 1015.1 ქვეთავის შესაბამისად;

7.3. ყველა სივრცეს სართულის თითოეული ნაწილის საზღვრებში უნდა ჰქონდეს მისადგომი მინიმალური რაოდენობის, მაგრამ, არანაკლებ, ორ დამოუკიდებელ გასასვლელთან, სართულის ამ ნაწილის დაკავებულობის დატვირთვის გათვალისწინებით.

ცხრილი 1021.2(1)

სართულები ერთი გასასვლელით ან ერთ გასასვლელთან მისადგომით სც-2 დაკავებულობებისთვის

სართული	დაკავებულობა	სართულის მაქსიმალური ფართობი (იატაკის მთლიანი ფართობის შესაბამისად)	საცხოვრებელი ერთეულების მაქსიმალური რაოდენობა სართულზე	გასასვლელთან მისადგომი მაქსიმალური სავალი მანძილი

სართული მიწის დონის ქვემოთ და პირველიდან მერვე სართულის ჩათვლით, ხოლო შენობა არ უნდა იყოს მაღლივი	**სც-2 ჯგუფის მრავალბინიანი საცხოვრებელი შენობები ა,ბ**	400 მ^2	5 საცხოვრებელი ერთეული	38 მ
სართულები – მეცხრე და მის ზემოთ, ასევე მაღლივ შენობებში	დაუშვებელია	არ ეხება	არ ეხება	არ ეხება

ა) შენობები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც **სც**-2 ჯგუფის მრავალბინიანი საცხოვრებელი შენობები, აქვს მიწის დონის ქვედა ერთი და მიწის დონის ზედა სამი სართული და სადაც მოწყობილია 1029-ე ქვეთავის შესაბამისი საავარიო გასაქცევი და თავდასაღწევი ღიობები. შენობები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც **სც**-2 ჯგუფის მრავალბინიანი საცხოვრებელი შენობები, აქვს მიწის დონის ზედა ოთხი ან მეტი სართული, მაგრამ არა უმეტეს რვა სართული და თითოეულ საცხოვრებელ ერთეულთან მიდგომა შესაძლებელია სახანძრო მანქანის მეშვეობით;

ბ) ეს ცხრილი გამოიყენება **სც**-2 დაკავებულობებისთვის, რომლებიც მოიცავს საცხოვრებელ ერთეულებს. **სც**-2 დაკავებულობებისთვის, რომლებიც მოიცავს საძინებელ ერთეულებს, გამოიყენეთ ცხრილი 1021.2(2).

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

ცხრილი 1021.2(2)

სართულები ერთი გასასვლელით ან ერთი გასასვლელთან მისადგომით სხვა დაკავებულობებისთვის

სართული	დაკავებულობა	მაქსიმალური დაკავებულობის დატვირთვა ერთ სართულზე	გასასვლელთან მისადგომი მაქსიმალური სავალი მანძილი
პირველი სართული ან სართული მიწის დონის ქვემოთ	თვ, სქ^ბ, სგ, სმ^ბ, სვ, დს, სწ^ბ	49	23 მ
	დსშ-2, დსშ-3	3	7.6 მ
	დსშ-4, დსშ-5, დწ, სც-1, სც-2^{ა,ბ}, სც-4	10	23 მ
	სწ	29	30 მ
მეორე სართული	სც-1, სც-2 ^{ა,ბ}	10	23 მ
	სქ, სმ, სვ, სწ	29	23 მ
მესამე სართული ან სართულები მის ზემოთ	დაუშვებელია	არ ეხება	არ ეხება

ა) შენობები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც **სც**-2 ჯგუფის და სადაც მოწყობილია საავარიო გასაქცევი და თავდასაღწევი ღიობები 1029-ე ქვეთავის შესაბამისად.

ბ) **სქ**, **სმ** და **სწ** ჯგუფების დაკავებულობებს, რომლებიც განთავსებულია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით მთლიანად აღჭურვილ შენობებში, უნდა ემსახურებოდეს მაქსიმუმ 30 მ სიგრძის სავალი მანძილი.

გ) ეს ცხრილი გამოიყენება **სც**-2 დაკავებულობებისთვის, რომლებიც მოიცავს საძინებელ ერთეულებს. **სც**-2 დაკავებულობებისთვის, რომლებიც მოიცავს საცხოვრებელ ერთეულებს, გამოიყენეთ ცხრილი 1021.2(1).

1021.2.1 შერეული დაკავებულობები. თუ ნებადართულია, რომ სხვა სართულების გასასვლელებთან მისადგომის უზრუნველმყოფი ერთი გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კიბე ან პანდუსი ინდივიდუალურ სართულებს ემსახურებოდეს, მაშინ შერეულ დაკავებულობებს დასაშვებია, ემსახურებოდეს თითო გასასვლელი, თუ თითოეული ცალკეული დაკავებულობა მოწყობილია 1021.2(1) ან 1021.2(2) ცხრილში ამ დაკავებულობისთვის განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად. შესაძლებლობის შემთხვევაში, მომიჯნავე დაკავებულობებიდან დაგროვებადი დაკავებულობის დატვირთვა უნდა გამოითვალოს 1004.1 ქვეთავის შესაბამისად.

შერეული დაკავებულობების შემცველი შენობის თითოეულ სართულზე დამკავებელთა მაქსიმალური რაოდენობა, რომელთაც ერთი გასასვლელი ემსახურება, ისეუნდა დაგეგმარდეს, რომ სივრცის დამკავებელთა გამოთვლილი რაოდენობის თანაფარდობების ჯამი გაყოფილი თითოეულ დაკავებულობაში დამკავებელთა დასაშვებ რაოდენობაზე არ აღემატებოდეს ერთს.

1021.2.2 მიწის დონის ქვედა სართულები. მიწის დონის ქვედა სართული, რომელსაც ერთი გასასვლელი ემსახურება, არ უნდა მდებარეობდეს მიწის დონიდან ერთზე მეტი სართულით ქვემოთ.

1021.2.3 ერთსართულიანი ან მრავალსართულიანი საცხოვრებელი ერთეულები. დასაშვებია, ცალკეულ ერთსართულიან ან მრავალსართულიან საცხოვრებელ ერთეულებს ემსახურებოდეს თითო გასასვლელი, თუ დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

1. საცხოვრებელი ერთეული მოწყობილია 1015.1 ქვეთავის შესაბამისად და მას ემსახურება ერთი გასასვლელი საშუალება;

2. საცხოვრებელი ერთეულის გასასვლელი გადის პირდაპირ გარეთ შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე ან საცხოვრებელ ერთეულში შესასვლელი კარის გარეთ მდებარე გასასვლელთან მისადგომი, არანაკლებ, ორ დამოუკიდებელ გასასვლელთან მისადგომს უზრუნველყოფს.

1021.2.4 სამი ან მეტი გასასვლელი. ნებისმიერი სართულიდან ან დაკავებული სახურავიდან, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა შეადგენს 501-დან 1000-მდე (1000-ის ჩათვლით), უნდა მოეწყოს გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის სამი გზა-კარი ან პანდუსი, რომლებიც სხვა სართულების გასასვლელებთან მისადგომს უზრუნველყოფს. ნებისმიერი სართულიდან ან დაკავებული სახურავიდან, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა შეადგენს 1000-ზე მეტს, უნდა მოეწყოს გასასვლელის ან გასასვლელთან მისადგომის ოთხი გზა-კარი ან პანდუსი, რომლებიც სხვა სართულების გასასვლელებთან მისადგომს უზრუნველყოფს.

1021.2.5 დამატებითი გასასვლელები. 130 მ-ზე მაღალ შენობებში დამატებითი გასასვლელები უნდა მოეწყოს 403.5.2 ქვეთავის შესაბამისად.

1021.3 გასასვლელის კონფიგურაცია. გასასვლელების ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარები ან პანდუსები, რომლებიც სხვა სართულების გასასვლელებთან მისადგომს უზრუნველყოფს, უნდა მოეწყოს 1015.2 – 1015.2.2 ქვეთავების შესაბამისად. გასასვლელები უწყვეტი უნდა იყოს გასასვლელში შესასვლელი წერტილიდან შენობიდან გამოსასვლელამდე.

1021.3.1 მომიჯნავე დონეების გასასვლელებთან მისადგომი. სხვა დონეების გასასვლელებთან მისადგომად უნდა მოეწყოს გზა-კიბეები ან პანდუსები. თუ გასასვლელებთან მისადგომი მოწყობილია მომიჯნავე შენობის დონეებიდან, გასასვლელთან მისადგომი თარაზული და შვეული სავალი მანძილი უახლოეს გასასვლელამდე არ უნდა აღემატებოდეს 1016.1 ქვეთავში განსაზღვრულს. სხვა დონეების გასასვლელებთან მისადგომი უნდა მოეწყოს მომიჯნავე სართულიდან.

გამონაკლისი: შვეულმფრენების დასაჯდომად მოწყობილი ბაქნები ან სახურავის ფართობები, რომელთა სიგრძე 18 მ-ზე ნაკლებია ან ფართობი – 186 მ^2-ზე მცირე, დასაშვებია, მეორე გასასვლელს უკავშირდებოდეს სახანძრო გასაქცევის საშუალებით, მონაცვლე საფეხურებიანი კიბით ან პწკალა კიბით, რომელიც ქვედა სართულისკენ ან დონისკენ მიემართება.

1021.4 საავტომობილო პანდუსები. საავტომობილო პანდუსები არ უნდა განვიხილოთ, როგორც გასასვლელთან მისადგომის პანდუსი, თუ მასზე მოწყობილი არ არის გზა ფეხით მოსიარულეთათვის.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1022 – შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები

1022.1 ზოგადი. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები, რომლებიც გასასვლელი საშუალებების სისტემაში გასასვლელის კომპონენტებია, უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები პირდაპირ შენობის გარეთ უნდა მიემართებოდეს ან შენობის გარე მხარემდე უნდა გაგრძელდეს 1023-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი გასასვლელის გზა-დერეფნით. გამონაკლისია 1027.1 ქვეთავში დაშვებული შემთხვევა. შიგა გასასვლელის გზა-კიბე ან პანდუსი არ უნდა გამოიყენებოდეს სხვა დანიშნულებით, გარდა გასასვლელი საშუალებისა.

გამონაკლისი: დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობებში შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები უნდა მოეწყოს 408.3.8 ქვეთავის შესაბამისად.

1022.2 კონსტრუქცია. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები შემოზღუდული უნდა იყოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობით, ან ორივეთი. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეების და პანდუსების შემომზღუდავების ცეცხლმედეგობის ხარისხი, სულ მცირე, 2 საათი უნდა იყოს, სადაც აერთებს ოთხ სართულს ან მეტს და სულ მცირე, 1 საათი, სადაც აერთებს ოთხ სართულზე ნაკლებს. სართულების რაოდენობაში, რომელსაც აერთებს შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები უნდა შევიდეს მიწის დონის ქვედა სართულები და არ უნდა შევიდეს ანტრესოლები. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებს და პანდუსებს არ უნდა ჰქონდეთ იმ იატაკის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები, რომლებსაც ისინი კვეთენ, მაგრამ არ არის აუცილებელი, ჰქონდეთ 2 საათზე მეტი ცეცხლმედეგობის ხარისხი.

1022.3 დასრულება. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები უნდა დასრულდეს შენობიდან გამოსასვლელთან ან საზოგადოებრივ გზასთან.

გამონაკლისი: დასაშვებია, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები დასრულდეს 1023-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი გასასვლელის გზა-დერეფანთან, თუ გასასვლელის გზა-დერეფანი მთავრდება შენობიდან გამოსასვლელთან ან საზოგადოებრივ გზასთან.

1022.3.1 გაგრძელება. თუ შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები გრძელდება შენობიდან გამოსასვლელამდე ან საზოგადოებრივ გზამდე გასასვლელის გზა-დერეფნის საშუალებით, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები გასასვლელის გზა-დერეფნისგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობით, ან ორივეთი. ცეცხლმედეგობის ხარისხი შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსებისთვის აუცილებელ ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ცეცხლმედეგ ზღუდეში უნდა ჩაისვას 716.5 ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი, რათა უზრუნველყოს შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებიდან და პანდუსებიდან გასასვლელის გზა-დერეფანში გასასვლელი საშუალება. ცეცხლმედეგ ზღუდეში აკრძალულია ღიობები, გარდა ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობისა. ცეცხლმედეგ ზღუდეში აკრძალულია გაყვანილობები.

გამონაკლისი: ცეცხლმედეგ ზღუდეში დასაშვებია 1022.5 ქვეთავის შესაბამისი გაყვანილობები.

1022.4 ღიობები. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსების ღიობის დამცავები უნდა აკმაყოფილებდეს 716-ე ქვეთავის მოთხოვნებს.

შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებსა და პანდუსებზე უნდა იყოს მხოლოდ ისეთი ღიობები, რომლებიც განსხვავდება გარე დაუცველი ღიობებისგან და რომლებიც უზრუნველყოფს დაკავებული სივრცეებიიდან შემომზღუდავთან მისადგომს და შემომზღუდავიდან გამოსასვლელს.

ლიფტები არ უნდა იღებოდეს შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსებისკენ.

1022.5 გაყვანილობები. დაუშვებელია, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებსა და პანდუსებს კვეთდეს ღიობები და გაყვანილობები, გარდა აუცილებელი გასასვლელი კარებისა, მოწყობილობებისა და გაყვანილობებისა, რომლებიც სჭირდება დამოუკიდებელ განიავებას ან წნევის წარმომქმნელებს, საშხეფის მილსადენებს, სახანძრო მილდგარებს, სახანძრო განყოფილების საკომუნიკაციო სისტემის ელექტროგაყვანილობისათვის განკუთვნილ არხებსა და ელექტროგაყვანილობის არხებს, რომლებიც ემსახურება შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებსა და პანდუსებს და ბოლოვდება 0,01 $მ^2$ ფართობის ფოლადის კოლოფში. ასეთი გაყვანილობები დაცული უნდა იყოს 714-ე ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად. მომიჯნავე შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებსა და პანდუსებს შორის არ უნდა არსებობდეს გაყვანილობები ან საკომუნიკაციო ღიობები, არც დაცული, არც დაუცველი.

1022.6 განიავება. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსების გასანიავებელი მოწყობილობა და არხები, რომლებიც დაყენებულია 1022.5 ქვეთავის შესაბამისად, უნდა აკმაყოფილებდეს ქვემოთ ჩამოთვლილი პუნქტებიდან ერთ-ერთს:

1. ასეთი მოწყობილობა და არხები უნდა განთავსდეს შენობის გარეთ და პირდაპირ უნდა უკავშირდებოდეს შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებსა და პანდუსებს შახტებისათვის აუცილებელი კონსტრუქციით შემოზღუდული არხების საშუალებით;

2. თუ ასეთი მოწყობილობა და არხები განთავსებულია შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებსა და პანდუსებზე, ჰაერი უნდა შემოდიოდეს პირდაპირ გარედან და გადიოდეს პირდაპირ გარეთ, ან ჰაერი უნდა გადიოდეს არხებში, რომლებიც შემოზღუდულია შახტებისათვის აუცილებელი კონსტრუქციით;

3. შენობაში განთავსებისას ასეთი მოწყობილობა და არხები შენობის დანარჩენი ნაწილისგან, მათ შორის, სხვა მექანიკური მოწყობილობებისგან, უნდა გაიმიჯნოს შახტებისათვის აუცილებელი კონსტრუქციით.

ნებისმიერ შემთხვევაში, ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციებში უნდა მოეწყოს მხოლოდ ისეთი ღიობები, რომლებიც აუცილებელია მოვლა-პატრონობასა და ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული სამუშაოების უზრუნველსაყოფად და რომლებიც დაცულია 716-ე ქვეთავის (შახტის შემომზღუდავების შესახებ) შესაბამისად დაყენებული ღიობის დამცავებით.

შიგა გასასვლელის გზა-კიბისა და პანდუსის განიავების სისტემები დამოუკიდებელი უნდა იყოს შენობის განიავების სხვა სისტემებისგან.

1022.7 შიგა გასასვლელის გზა-კიბისა და პანდუსის გარე კედლები. შიგა გასასვლელის გზა-კიბისა და პანდუსის გარე კედლები უნდა აკმაყოფილებდეს 705-ე ქვეთავის მოთხოვნებს გარე კედლებთან დაკავშირებით. თუ გზა-კიბის გარე მხარე შემოზღუდულია არაცეცხლმედეგი კედლებით ან დაუცველი ღიობებით, კედლები ან ღიობები კი შენობის სხვა ნაწილების მიმართ დგას 180°-ზე ნაკლებგრადუსიანი კუთხით, არაცეცხლმედეგი კედლის ან დაუცველი ღიობის თარაზულად 3,0 მ-ის საზღვრებში მდებარე შენობის გარე კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ უნდა იყოს 1 საათზე ნაკლები. ღიობები ასეთ გარე კედლებში დაცული უნდა იყოს ღიობის დამცავებით, რომელთა ცეცხლისაგან დაცულობის ხარისხი, სულ მცირე, ¾ საათია (45 წუთია). ეს კონსტრუქცია უნდა გრძელდებოდეს მიწიდან შვეულად გზა-კიბის ზედა ბოლო ბაქნის ზემოთ 3,0 მ-ზე ან სახურავის ხაზამდე, რომელიც ნაკლები იქნება.

1022.8 შენობიდან გამოსასვლელის ამოცნობა. შიგა გასასვლელის გზა-კიბე და პანდუსი არ უნდა გრძელდებოდეს შენობიდან გამოსასვლელის დონის ქვემოთ, თუ შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე არ არის სათანადო ზღუდე, რომელიც ხელს შეუშლის შემთხვევითი პირების მოხვედრას ქვედა დონეებზე. მიმართულების აღმნიშვნელი გასასვლელის ნიშნები უნდა მოეწყოს 1011-ე ქვეთავის შესაბამისად.

1022.9 გზა-კიბის ამოსაცნობი ნიშნები. სამზე მეტი სართულის დამაკავშირებელი შიგა გასასვლელის გზა-კიბისა და პანდუსის თითოეულ ბაქანზე, რომელიც იატაკის დონეზეა, უნდა განთავსდეს იატაკის დონის, შიგა გასასვლელის გზა-კიბისა და პანდუსის ზედა და ქვედა საზღვრების აღმნიშვნელი ნიშანი და კიბის ან პანდუსის ამოსაცნობი. ნიშანზე მითითებული უნდა იყოს ასევე სართული, მიმართულება შენობიდან გამოსასვლელისკენ და შიგა გასასვლელის კიბეგზიდან და პანდუსიდან სახურავზე ასასვლელი სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისათვის. ნიშანი უნდა მოთავსდეს იატაკის ბაქნიდან 1,5 მ სიმაღლეზე ისე, რომ ადვილად დასანახი იყოს როგორც ღია, ისე დახურული კარის შემთხვევაში. გზა-კიბის ამოსაცნობ ნიშანთან ერთად უნდა განთავსდეს იატაკის დონის ამოსაცნობი ნიშანი ამობურცული ნიშნებით და ბრაილით, როგორც მოითხოვს „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტები“, იატაკის დონეზე მდებარე თითოეულ ბაქანთან, რომელიც შიგა გასასვლელის კიბეგზიდან და პანდუსიდან დერეფანში გამავალ კარს ესაზღვრება.

1022.9.1 ნიშნების სისტემასთან დაკავშირებული მოთხოვნები. გზა-კიბის ამოსაცნობი ნიშნები უნდა აკმაყოფილებდეს ქვემოთ ჩამოთვლილ ყველა მოთხოვნას:

1. ნიშნები უნდა იყოს, სულ მცირე, 45 სმ × 30 სმ ზომის;

2. შიგა გასასვლელის გზა-კიბისა და პანდუსის ამოსაცნობ ნიშანზე ასოების სიმაღლე უნდა იყოს სულ მცირე, 4 სმ;

3. იატაკის დონის ამოსაცნობ ნიშანზე ციფრის სიმაღლე უნდა იყოს, სულ მცირე, 12 სმ და უნდა განთავსდეს ნიშნის ცენტრში;

4. ყველა სხვა ასო-ციფრი უნდა იყოს, სულ მცირე, 2.5 სმ სიმაღლის;

5. სიმბოლოები და ფონები არ უნდა იყოს ჩამუქებული. სიმბოლოების ფერი ფონთან კონტრასტული უნდა იყოს – ღია ფერის სიმბოლოები უნდა განთავსდეს მუქ ფონზე, მუქი ფერის სიმბოლოები კი – ღია ფონზე;

6. თუ 1022.9 ქვეთავით მოთხოვნილი ნიშნები მოწყობილია 1024-ე ქვეთავის შესაბამისად რეგულირებადი შენობების შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებსა და პანდუსებზე, ნიშნები უნდა დამზადდეს 1024.4 ქვეთავში მოთხოვნილი მასალებით.

1022.10 კვამლგაუმტარი შემომზღუდავები და დაწნევადი გზა-კიბეები და პანდუსები. შენობებში, რომლებიც უნდა აკმაყოფილებდეს 403.5.4 ან 405.7.2 ქვეთავის მოთხოვნებს, შიგა გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები უნდა იყოს დაუკვამლიანებელი შემოზღურული სივრცეები ან 909.20 ქვეთავის შესაბამისი დაწნევადი გზა-კიბეები ან პანდუსები.

1022.10.1 დასრულება და გაგრძელება. დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული სივრცე ან დაწნევადი გზა-კიბე უნდა მთავრდებოდეს შენობიდან გამოსასვლელთან ან საზოგადოებრივ გზასთან. დასაშვებია, დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული სივრცე ან დაწნევადი გზა-კიბე გაგრძელდეს 1022.3 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი გასასვლელის გზა-დერეფნით. გასასვლელის გზა-დერეფანს არ უნდა ჰქონდეს ღიობები, გარდა 1022.3.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობისა და გასასვლელის გზა-დერეფნიდან გასვლისათვის საჭირო ღიობებისა. გასასვლელის გზა-დერეფანი შენობის დანარჩენი ნაწილისგან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, ან ორივეთი, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი 2 საათია.

გამონაკლისი:

1. გასასვლელის გზა-დერეფანში დასაშვებია დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული სივრცის მომსახურეობისათვის საჭირო ღიობები, თუ გასასვლელის გზა-დერეფანი დაცულია და დაწნევადია ისეთივე მეთოდით, როგორითაც დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული სივრცე, ხოლო ღიობები დაცულია იმგვარად, როგორც მოითხოვს სხვა იატაკიდან მიდგომისას;

2. გასასვლელის გზა-დერეფანში დასაშვებია დაწნევადი გზა-კიბის მომსახურე ღიობები, თუ გასასვლელის გზა-დერეფანი დაცული და დაწნევადია ისეთივე მეთოდით, როგორითაც დაწნევადი გზა-კიბე;

3. ცეცხლმედეგი ზღუდე, რომელიც კვამლშეუღწევ შემოზღუდულ სივრცეს ან დაწნევად გზა-კიბეს მიჯნავს გასასვლელის გზა-დერეფნისაგან, საჭირო არ არის, თუ გასასვლელის გზა-დერეფანი ისევეა დაცული და ისევე დაწნევადია, როგორც დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული სივრცე ან დაწნევადი გზა-კიბე;

4. 1027-ე ქვეთავის მიხედვით დასაშვებია, დაუკვამლიანებელი შემოზღუდული სივრცის ან დაწნევადი გზა-კიბის გასასვლელი კვეთდეს შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე მდებარე ფართობებს ან ვესტიბიულის ფართობებს.

1022.10.2 შემოზღუდულ სივრცესთან მისადგომი. კვამლისგან დაცულ შემოზღუდულ სივრცეში მდებარე გზა-კიბეს მისადგომი უნდა ჰქონდეს ვესტიბიულიდან ან გარე ღია აივნიდან.

გამონაკლისი: საჭირო არ არის, გზა-კიბეს მისადგომი ჰქონდეს ვესტიბიულიდან ან გარე ღია აივნიდან, თუ გზა-კიბეების დაწნევა ხორციელდება 909.20.5 ქვეთავის შესაბამისი ალტერნატიული მეთოდით.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1023 – გასასვლელის გზა-დერეფანი

1023.1 გასასვლელის გზა-დერეფანი. გასასვლელის გზა-დერეფნები, რომლებიც გასასვლელი საშუალებების სისტემაში გასასვლელის კომპონენტია, უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს. გასასვლელის გზა-დერეფანი არ უნდა გამოიყენებოდეს სხვა დანიშნულებით, გარდა გასასვლელი საშუალებისა.

1023.2 სიგანე. გასასვლელის გზა-დერეფნების მინიმალური სიგანე უნდა განისაზღვროს 1005.1 ქვეთავის შესაბამისად, მაგრამ ასე განსაზღვრული სიგანე არ უნდა იყოს 1,2 მ-ზე ნაკლები. ეს მოთხოვნა არ ეხება გასასვლელის გზა-დერეფნებს, რომელთა დაკავებულობის დატვირთვა 50-ზე ნაკლებია. ასეთი გასასვლელის გზა-დერეფნების სიგანე არ უნდა იყოს 90 სმ-ზე ნაკლები. გასასვლელის გზა-დერეფნების აუცილებელი სიგანე ჩაუხერგავი უნდა იყოს.

გამონაკლისი: შეჭრები 1005.7 ქვეთავის შესაბამისად.

1023.3 კონსტრუქცია. გასასვლელის გზა-დერეფნის შემომზღუდავი კედლების, იატაკისა და ჭერის ცეცხლმედეგობის

ხარისხი არ უნდა იყოს 1 საათზე ნაკლები და შიგა რომელიმე გასასვლელის გზა-კიბის ან პანდუსის აუცილებელ ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები. გასასვლელის გზა-დერეფანი უნდა აიგოს, როგორც 707-ე ქვეთავის შესაბამისი ცეცხლმედეგი ზღუდეები ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისი თარაზული ანაწყობები, ან ორივე ერთად.

1023.4 დასრულება. შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე მდებარე გასასვლელის გზა-დერეფნები უნდა სრულდებოდეს შენობიდან გამოსასვლელთან, სხვა დონეებზე მდებარე გასასვლელის გზა-დერეფნები კი – გასასვლელთან.

1023.5 ღიობები და გაყვანილობები. გასასვლელის გზა-დერეფნის ღიობის დამცავები უნდა აკმაყოფილებდეს 716-ე ქვეთავის მოთხოვნებს.

402.8.7 ქვეთავში დაშვებულის გარდა, გასასვლელის გზა-დერეფანში უნდა მოეწყოს მხოლოდ ის ღიობები (გარდა შიგა ღიობებისა), რომლებიც საჭიროა დაკავებული სივრცეების გასასვლელის გზა-დერეფანთან მისადგომად ან გასასვლელის გზა-დერეფნიდან გამოსასვლელად.

სადაც შიგა გასასვლელის გზა-კიბე ან პანდუსი გასასვლელი გზა-დერეფნის საშუალებით გრძელდება შენობიდან გამოსასვლელამდე ან საზოგადოებრივ გზამდე, გასასვლელის გზა-დერეფანი უნდა მოეწყოს 1022.3.1 ქვეთავის შესაბამისად.

ლიფტები არ უნდა იღებოდეს გასასვლელის გზა-დერეფნისკენ.

1023.6 გაყვანილობები. დაუშვებელია, გასასვლელის გზა-დერეფანს კვეთდეს ღიობები და გაყვანილობები, გარდა აუცილებელი გასასვლელის კარებისა, მოწყობილობებისა და გაყვანილობებისა, რომლებიც საჭიროა დამოუკიდებლად დაწნევისათვის, საშხეფის მილსადენების, სახანძრო მილდგარების, სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის საკომუნიკაციო სისტემის ელექტროგაყვანილობისათვის განკუთვნილი არხებისა და ელექტროგაყვანილობის არხებისათვის, რომლებიც ემსახურება გასასვლელის გზა-დერეფანს და ბოლოვდება 0,01 $მ^2$ ფართობის ფოლადის კოლოფში. ასეთი გაყვანილობები დაცული უნდა იყოს 714-ე ქვეთავის შესაბამისად. მომიჯნავე გასასვლელის გზა-დერეფნებს შორის არ უნდა არსებობდეს გაყვანილობები ან საკომუნიკაციო ღიობები, არც დაცული, არც დაუცველი.

გამონაკლისი: მემბრანის გაყვანილობები დასაშვებია გასასვლელის გზა-დერეფნის გარეთ. ამგვარი გაყვანილობები დაცული უნდა იყოს 714.3. ქვეთავის შესაბამისად.

ქვეთავი 1024 – გასასვლელის ბილიკის კონტურული განათება

1024.1 ზოგადი. გასასვლელის ბილიკის კონტურული განათება უზრუნველყოფილი უნდა იყოს **თვ**, **სქ**, **სგ**, **დწ**, **სვ** და **სც** 1 ჯგუფის დაკავებულობების მომცველ მაღლივ შენობებში, 1024.1 – 1024.5 ქვეთავების შესაბამისად.

გამონაკლისი: გასასვლელი ბილიკის კონტურული განათება აუცილებელი არ არის შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე ფოიეებში, რომლებიც ასრულებს გასასვლელი ბილიკის ფუნქციას 1027.1-ის პირველი გამონაკლისის შესაბამისად.

1024.2 კონტურული განათება გასასვლელის კომპონენტების საზღვრებში. გასასვლელი ბილიკის კონტურული განათება უზრუნველყოფილი უნდა იყოს შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებზე, შიგა გასასვლელის პანდუსებსა და გასასვლელის გზა-დერეფნებში, 1024.2.1 – 1024.2.6 ქვეთავების შესაბამისად.

1024.2.1 საფეხურები. თითოეული საფეხურის საბიჯელის წინა კიდის მთელ სიგრძეზე უნდა განთავსდეს მთლიანი და უწყვეტი ზოლი. კონტურული ზოლების მინიმალური თარაზული სიგანე უნდა იყოს 2,5 სმ, ხოლო მაქსიმალური – 5 სმ. ზოლის წინა კიდე უნდა განთავსდეს მაქსიმუმ 1,3 სმ-ზე საფეხურის წინა კიდიდან/ნაშვერიდან და არ უნდა გაგრძელდეს საფეხურის გვერდითა კიდისკენ 1,3 სმ-ზე მეტად.

გამონაკლისი: სულ მცირე, 2,5 სმ სიგანის მოთხოვნა არ ეხება UL 1994-ში ჩამოთვლილ კონტურებს.

1024.2.2 ბაქნები. ბაქნების წინა კიდეებზე განთავსებული ზოლები უნდა შეესაბამებოდეს საფეხურების ზომებს.

1024.2.3 სახელურები. ყველა სახელურსა და სახელურის გაგრძელებაზე უნდა განთავსდეს სულ მცირე, 2,5 სმ სიგანის მთლიანი/მასიური და უწყვეტი ზოლი. ზოლი უნდა განთავსდეს სახელურის ზედა ზედაპირის მთელ სიგრძეზე, მოაჯირს გადაცილებული ნაწილისა და მოაჯირის ბოლო რიკულის თავების ჩათვლით. თუ სახელურები ან რიკულს გადაცილებული სახელურის ნაწილები ქვემოთ ან გვერდისკენ უხვევს, ზოლის წყვეტის მანძილი არ უნდა აღემატებოდეს 10 სმ-ს.

1024.2.4 პერიმეტრის სადემარკაციო ხაზები. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეების, შიგა გასასვლელის პანდუსებისა და გასასვლელიის გზა-დერეფნების საზღვრებში მდებარე კიბის ბაქნებსა და იატაკის სხვა ფართობებზე, საფეხურების გვერდების გარდა, იატაკზე ან კედლებზე ან ორივეგან, უნდა განთავსდეს მთლიანი/მასიური და უწყვეტი სადემარკაციო ხაზები. ზოლები უნდა იყოს 2,5-იდან 5 სმ-მდე სიგანის და წყვეტის მანძილები არ უნდა აღემატებოდეს 10 სმ-ს.

გამონაკლისი: სულ მცირე, 2,5 სმ სიგანის მოთხოვნა არ ეხება UL 1994-ში ჩამოთვლილ კონტურებს.

1024.2.4.1 იატაკზე განთავსებული სადემარკაციო ხაზები. პერიმეტრის სადემარკაციო ხაზები უნდა განთავსდეს კედლიდან 10 სმ-ის საზღვრებში და უნდა გაგრძელდეს 5 სმ-ის საზღვრებში ბაქნების წინა კიდეების კონტურული განათების ზოლებამდე. სადემარკაციო ხაზები უნდა კვეთდეს იატაკს ყველა კარის წინ.

გამონაკლისი: გასასვლელიდან გამომავალი სადემარკაციო ხაზები, რომელთაც დამკავებლები მიჰყავთ გასასვლელი ბილიკის ბოლომდე, არ უნდა გაგრძელდეს შენობიდან გამოსასვლელი კარების წინა მხარემდე.

1024.2.4.2 კედელზე განთავსებული სადემარკაციო ხაზები. სადემარკაციო ხაზები უნდა განთავსდეს კედელზე ისე, რომ ზოლის ქვედა კიდე მოპირკეთებული იატაკიდან, არანაკლებ, 10 სმ-ზე იყოს. კიბეების თავსა და ბოლოში, სადემარკაციო ხაზები უნდა ეშვებოდეს შვეულად იატაკისკენ საფეხურიდან ან წინა კიდიდან 5 სმ-ის საზღვრებში. კედლებზე განთავსებული სადემარკაციო ხაზები შვეულად უნდა გადავიდეს იატაკზე და შემდეგ გაგრძელდეს იატაკზე, სადაც ხაზის გატარება იატაკზე ერთადერთი პრაქტიკული მეთოდია ბილიკის კონტურის შესაქმნელად. თუ კედელზე განთავსებული ხაზი წყდება კარის გამო, კედელზე განთავსებული სადემარკაციო ხაზები უნდა გაგრძელდეს კარის ზედაპირზე ან მის წინ იატაკზე.

გამონაკლისი: სადემარკაციო ხაზები, რომლებიც გამოდის გასასვლელიდან და რომელთა საშუალებით დამკავებლები მიდიან გასასვლელი ბილიკის ბოლომდე, არ უნდა გაგრძელდეს შენობიდან გამოსასვლელი კარის წინა მხარემდე.

1024.2.4.3 გადასვლა. თუ კედელზე განთავსებული სადემარკაციო ხაზი უერთდება იატაკზე განთავსებულ სადემარკაციო ხაზს, ან პირიქით, კედელზე განთავსებული სადემარკაციო ხაზი შვეულად უნდა დაეშვას იატაკზე, რომ შეუერთდეს იატაკზე განთავსებული სადემარკაციო ხაზის გაგრძელებულ მონაკვეთს და შექმნას უწყვეტი კონტური.

1024.2.5 დაბრკოლებები. 2,0 მ სიმაღლეზე ან ქვემოთ მდებარე ან გასასვლელ ბილიკზე 10 სმ-ზე მეტად გამოშვერილ დაბრკოლებებზე უნდა განთავსდეს, არანაკლებ, 2,5 სმ სიგანის კონტურული განათებები, რომლებიც ქმნის დიაგონალურზოლებიან ხაზს. მასზე მონაცვლეობითაა განთავსებული შუქმფენი და შავი თანაბარი ზოლები, რომელთა სისქე არ აღემატება 5 სმ-ს, ხოლო დახრის კუთხე – 45°-ს. დაბრკოლებებში შედის (მაგრამ არა მხოლოდ ესენი): სახანძრო მილდგარები, სახელოს კარადები, კედლის ნაშვერები და შეზღუდული სიმაღლის ფართობები. თუმცა, ამგვარი ხაზები არ უნდა ფარავდეს რაიმე ინფორმაციას ან მითითებას, მათ შორის (მაგრამ არა მხოლოდ): სახანძრო მილდგარების გამოყენების წესებს, რომლებიც განთავსებულია დამკავებლებისთვის.

1024.2.6 კარები გასასვლელი ბილიკის საზღვრებში. კარებზე, რომელიც დამკავებლებმა უნდა გაიარონ იმისათვის, რომ მივიდნენ გასასვლელის ბილიკის ბოლოში, უნდა განთავსდეს 1024.2.6.1 – 1024.2.6.3 ქვეთავის შესაბამისი კონტურული განათებები.

1024.2.6.1 საავარიო გასასვლელის სიმბოლო. კარებს ამოსაცნობად უნდა ჰქონდეს ქვემოთ განთავსებული საავარიო გასასვლელის განათებული სიმბოლო. გასასვლელის სიმბოლო, რომელიც შეესაბამება NFPA 170-ს, უნდა იყოს, სულ მცირე, 10 სმ სიმაღლის და უნდა მოთავსდეს კარის ცენტრში თარაზულად ისე, რომ სიმბოლოს თავი მოპირკეთებული იატაკიდან არ იყოს 46 სმ-ზე მაღლა.

1024.2.6.2 კარის კავეულის აღნიშვნები. კარის კავეული აღნიშნული უნდა იყოს, არანაკლებ, 406 მმ^2 შუქმფენი მასალით. ასეთი აღნიშვნა უნდა გაკეთდეს კარის სახელურის და/ან საკეტის ზესადების/ფარის უკან, უშუალოდ მის მომიჯნავედ ან მასზე. თუ ანტიპანიკური ძელია დაყენებული, გამააქტიურებელი ძელის ან მგრძნობიარე (სენსორული) პანელის მთელ სიგრძეზე უნდა განთავსდეს ასეთი მასალის, არანაკლებ, 2,5 სმ სიგანის ზოლი.

1024.2.6.3 კარის ჩარჩოს კონტურული განათება. კარის ჩარჩოს თავსა და გვერდებზე უნდა განთავსდეს კონტურული განათების 2,5 სმ-დან 5 სმ-მდე სიგანის მთლიანი და უწყვეტი ზოლები. სადაც კარის ფორმა ვერ უზრუნველყოფს საკმარის ბრტყელ ზედაპირს ზოლების განსათავსებლად, ზოლი შეიძლება განთავსდეს კედელზე ჩარჩოს გარშემო.

1024.3 ერთგვაროვნება. ერთსა და იმავე გასასვლელში, კონტურული განათების ზოლების განთავსება და ზომები თავსებადი და ერთგვაროვანი უნდა იყოს.

1024.4 თვითშუქმფენი და ფოტოლუმინესცენტური. გასასვლელის კონტურული განათება დასაშვებია იყოს ნებისმიერი მასალის, მათ შორის, საღებავისა, რომელსაც არ სჭირდება ელექტრომუხტი ნათების შესანარჩუნებლად. ასეთ მასალებში შედის ქვემოთ ჩამოთვლილი (მაგრამ არა მხოლოდ): თვითშუქმფენი მასალები და ფოტოლუმინესცენციური მასალები. მასალები უნდა შეესაბამებოდეს:

1. UL 1994-ს;

2. ASTM E 2072-ს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ფლუროსენციური განათების დასატენად საჭიროა: 11 ლუქსიანი განათება 60 წუთის განმავლობაში: მინიმალური ნათება 30 მილიკანდელა კვადრატულ მეტრზე 10 წუთის განმავლობაში და 5 მილიკანდელა კვადრატულ მეტრზე 90 წუთზე მეტი ხნის შემდეგ.

1024.5 განათებულობა. შენობის დაკავებამდე, სულ მცირე, 60 წუთით ადრე, იქ, სადაც დაყენებულია გასასვლელი ბილიკის კონტურული ფოტოლუმინესცენციური განათება, უნდა ჩაირთოს 1006-ე ქვეთავში გასასვლელი საშუალებისთვის მოთხოვნილი მინიმალური განათება.

ქვეთავი 1025 – თარაზული გასასვლელები

1025.1 თარაზული გასასვლელები. გასასვლელი საშუალებების სისტემაში თარაზული გასასვლელები უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის შესაბამისად. თარაზული გასასვლელი არ უნდა იყოს შენობის ნაწილიდან ერთადერთი გასასვლელი, ხოლო თუ ორი ან მეტი გასასვლელია საჭირო, თარაზული გასასვლელები უნდა იყოს გასასვლელთა საერთო რაოდენობის ან გასასვლელთა საერთო სიგანის, არაუმეტეს, ნახევარი.

გამონაკლისი:

1. თარაზული გასასვლელები შეიძლება იყოს ნებისმიერი შენობიდან ან იატაკის ფართობიდან აუცილებელი გასასვლელის ორ მესამედს **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში;

2. თარაზული გასასვლელები შეიძლება შეადგენდეს გასასვლელების 100%-ს **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში. მომიჯნავე განყოფილებებში, თარაზული გასასვლელის ყველა მხარეს, ადამიანთა საერთო რაოდენობისთვის უნდა მოეწყოს მისაწვდომი სივრცე, რომლის ფართობის გამოსათვლელად თითო დამკავებელზე უნდა იანგარიშებოდეს სულ მცირე, 0,6 მ^2 ფართობი.

1025.2 გამიჯვნა. თარაზული გასასვლელით დაკავშირებული შენობები ან თავშესაფრის ფართობები უნდა გაიმიჯნოს 706-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი კედლით; ან უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობით, ან ორივეთი. გამმიჯნავის მინიმალური ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა იყოს 2 საათი. თარაზული გასასვლელის ღიობების დამცავები ასევე უნდა შეესაბამებოდეს 716-ე ქვეთავს. ცეცხლმედეგი კედლის ან ცეცხლმედეგი ზღუდის არხები და საჰაერო ღიობები ასევე უნდა შეესაბამებოდეს 717-ე ქვეთავს. დაუცველი ღიობების არარსებობისას, თარაზული გასასვლელის გამმიჯნავი უნდა გრძელდებოდეს შვეულად და უნდა კვეთდეს შენობის ყველა დონეს, თუ იატაკის ანაწყობის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, სულ მცირე, 2 საათია.

გამონაკლისი: ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ სჭირდება თარაზულ გასასვლელებს, რომლებიც მდებარეობს შენობის ფართობსა და მიწის დონის ზემოთ არსებულ ფეხით მოსიარულეთა ბილიკს შორის, რომელიც აგებულია 1804-ე ქვეთავის შესაბამისად, თუ დაკავშირებულ შენობებს შორის მანძილი აღემატება 6.0 მ-ს.

ცეცხლმედეგი ზღუდის მსგავსად აგებული თარაზული გასასვლელის კედლები უწყვეტი უნდა იყოს გარე კედლიდან გარე კედლამდე ისე, რომ მთლიანად ყოფდეს იატაკს, რომელსაც თარაზული გასასვლელი ემსახურება.“.

1025.3 ღიობის დამცავები. თარაზულ გასასვლელებში ცეცხლმედეგი კარები თავისით ან ავტომატურად უნდა იხურებოდეს 716.5.9.3 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული კვამლის აღმომჩენის გააქტიურებისას. გადამკვეთ დერეფნებში მდებარე კარები ავტომატურად უნდა იხურებოდეს 716.5.9.3 ქვეთავის მიხედვით დაყენებული კვამლის აღმომჩენის გააქტიურებისას.

1025.4 თავშესაფრის ფართობის ტევადობა. თარაზული გასასვლელის თავშესაფრის ფართობი ერთი და იგივე დამკავებლისგან გამოყენებული სივრცე ან საზოგადოებრივი ფართობი უნდა იყოს. თითოეული ასეთი თავშესაფრის ფართობის გამოსათვლელად თავშესაფრის ფართობის დაკავებულობის თავდაპირველ დატვირთვას უნდა დაემატოს მომიჯნავე განყოფილებების დაკავებულობის სავარაუდო დატვირთვა. მომიჯნავე განყოფილებების დაკავებულობის სავარაუდო დატვირთვა გამოითვლება იმისდა მიხედვით, რამდენი ადამიანის გატარება შეუძლია თავშესაფრის

ფართობზე შემავალ თარაზული გასასვლელის კარებს. თავშესაფრის ფართობის ტევადობის გამოსათვლელად ერთ კაცზე იგულისხმება 0,28 მ^2 იატაკის სუფთა ფართობი.

გამონაკლისი: ქვემოთ მითითებულ დაკავებულობებში დაშვებულია ერთ დამკავებელზე შემდეგი მოცულობის იატაკის სუფთა ფართობის გათვალისწინება:

1. ერთ დამკავებელზე 0,6 მ^2 ფართობი **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში;

2. ერთ დამკავებელზე 1,4 მ^2 ფართობი ამბულატორიული სამედიცინო დაწესებულების მომცველ **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობაში;

3. ერთ დამკავებელზე 2,8 მ^2 ფართობი არაამბულატორიული სამედიცინო დაწესებულების მომცველ **დწ**-2 ჯგუფის დაკავებულობაში.

თავშესაფრის ფართობისთვის, რომელშიც თარაზული გასასვლელით შევდივართ, გასასვლელების რაოდენობა გამოითვლება ამ თავის მიხედვით დაკავებულობის დატვირთვის გათვალისწინებით. იგი არ უნდა მოიცავდეს დამატებით დაკავებულობის დატვირთვას, რასაც ქმნიან სხვა ფართობებიდან თარაზული გასასვლელების საშუალებით შესული ადამიანები. თავშესაფრის ფართობის, სულ მცირე, ერთი გასასვლელი უნდა გადიოდეს პირდაპირ გარეთ ან შიგა გასასვლელის გზა-კიბეზე, ან პანდუსზე.

გამონაკლისი: არ არის აუცილებელი, მომიჯნავე განყოფილებას ჰქონდეს პირდაპირ გარეთ გამავალი გზა-კიბე ან კარი, თუ თავშესაფრის ფართობს, რომელშიც შედის თარაზული გასასვლელი, აქვს პირდაპირ გარეთ გამავალი გზა-კიბეები ან კარები, რომლებიც ისეა მოწყობილი, რომ დამკავებლებს არ სჭირდებათ იმ განყოფილებაში დაბრუნება, საიდანაც გასასვლელი იწყება.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1026 – გარე გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები

1026.1 გარე გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები. გარე გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები, რომლებიც აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების ელემენტებია, უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის შესაბამისად.

1026.2 გზა-კიბეებისა და პანდუსების გამოყენება გასასვლელ საშუალებებში. გარე გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები არ უნდა გამოიყენებოდეს, როგორც აუცილებელი გასასვლელი საშუალებები დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებში. დწ-2 ჯგუფისგან განსხვავებულ დაკავებულობებში დასაშვებია, გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები იყოს აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების ელემენტები, თუ მიწის დონიდან შენობის სიმაღლე არ აღემატება 8 სართულს ან შენობა არ არის მაღლივი.

1026.3 ღია მხარე. გარე გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები, რომლებიც აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების ელემენტებია, სულ მცირე, ერთი მხრიდან ღია უნდა იყოს. ღია მხარეს უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, 3,3 მ საერთო ღია ფართობი თითოეულ იატაკის დონეზე და ყოველი შუალედური ბაქნის დონეზე. აუცილებელი ღია ფართობი უნდა მდებარეობდეს, არანაკლებ, 1,1 მ-ით მაღლა მომიჯნავე იატაკიდან ან ბაქნის დონიდან.

1026.4 გვერდითი ეზოები. გზა-კიბეების ან პანდუსების მოსაზღვრე ღია სივრცეები უნდა იყოს ეზოები, შიგა ეზოები ან საზოგადოებრივი გზები; დანარჩენ მხარეებს, დასაშვებია, ზღუდავდეს შენობის გარე კედლები.

1026.5 მდებარეობა. გარე გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსების მინიმალური ცეცხლგამყოფი მანძილი უნდა იყოს 3,0 მ-ს, რაც იზომება გზა-კიბის ან პანდუსის გარე კიდიდან, ბაქნების ჩათვლით, მომიჯნავე მიწის ნაკვეთის საზღვრებამდე და იმავე მიწის ნაკვეთზე მდებარე სხვა შენობებამდე, თუ მომიჯნავე შენობის გარე კედლები და ღიობები დაცული არ არის ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილის საფუძველზე 705-ე ქვეთავის შესაბამისად.

1026.6 გარე გზა-კიბისა და პანდუსის დაცვა. გარე გასასვლელის გზა-კიბეები და პანდუსები შენობის შიგა სივრცისაგან უნდა გაიმიჯნოს 1022.2 ქვეთავის შესაბამისად. დასაშვებია მხოლოდ ისეთი ღიობები, რომლებიც დაკავებული სივრცეებიდან გასვლისთვისაა საჭირო.

გამონაკლისი:

1. შენობისგან გამიჯვნა არ სჭირდება **სც**-1 ან **სც**-2 ჯგუფისგან განსხვავებულ დაკავებულობებს, თუ შენობის სიმაღლე არ აღემატება ორ სართულს მიწის დონიდან და სადაც შენობიდან გამოსასვლელი, რომელიც ასეთ დაკავებულობებს ემსახურება, მდებარეობს მიწის დონიდან პირველ სართულზე.

2. შენობისგან გამიჯვნა საჭირო არ არის, თუ გარე გზა-კიბეს ან პანდუსს ემსახურება გარე პანდუსი და/ან აივანი, რომელიც აკავშირებს გარე ორ დაშორებულ გზა-კიბეს ან სხვა გასასვლელს, რომელთა პერიმეტრის, არანაკლებ, 50% ღიაა. ღიობი ითვლება ღიად, თუ იგი შეადგენს შემომზღუდავი კედლის სიმაღლის, სულ მცირე, 50%-ს და ღიობის თავი, არანკლებ, 2,15 მ-ით მაღლაა აივნის სავალი ზედაპირიდან.

3. შენობის შიგა სივრცისაგან გამიჯვნა არ სჭირდება გარე გზა-კიბეს ან პანდუსს ისეთ შენობაში ან ნაგებობაში, სადაც დასაშვებია გასასვლელთან მისადგომის შემოუზღუდავი გზა-კიბეების მოწყობა 1009.3 ქვეთავის მიხედვით.

4. შენობის შიგა სივრცისაგან გამიჯვნა არ სჭირდება გარე გზა-კიბეებს ან პანდუსებს, რომლებიც უკავშირდება ღია დერეფნებს, თუ დაცულია 4.1 – 4.4 პუნქტებში მოცემული პირობები:

4.1. შენობა, სადაც მდებარეობს დერეფნები, გზა-კიბეები ან პანდუსები, მთლიანად აღჭურვილია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით.

4.2. ღია დერეფნები მოწყობილია 1018-ე ქვეთავის შესაბამისად.

4.3. ღია დერეფნები ყველა მხრიდან დაკავშირებულია გარე გასასვლელის გზა-კიბესთან ან პანდუსთან, 1026-ე ქვეთავის შესაბამისად.

4.4. გარე გასასვლელის გზა-კიბის ან პანდუსის მომიჯნავე გარე კედლები და ღიობები შეესაბამება 1022.7 ქვეთავის მოთხოვნებს.

4.5. ღია დერეფნის ნებისმიერ მონაკვეთში, სადაც მიმართულების შეცვლის კუთხე აღემატება 45 გრადუსს, არსებობს, არანაკლებ, 3,3 მ^2 თავისუფალი ღიობი, გარე გზა-კიბე ან პანდუსი. თავისუფალი ღიობები ისეა განლაგებული, რომ კვამლის ან მომწამვლელი აირების დაგროვების შესაძლებლობა მინიმუმამდეა შემცირებული.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1027 – შენობიდან გამოსასვლელი

1027.1 ზოგადი. გასასვლელები უნდა გადიოდეს პირდაპირ შენობის გარეთ. შენობიდან გამოსასვლელი უნდა მდებარეობდეს მიწის დონეზე ან უნდა უზრუნველყოფდეს მიწის დონესთან მისადგომს. შენობიდან გამოსასვლელი არ უნდა ბრუნდებოდეს შენობაში. ქვემოთ წარმოდგენილი პირველი და მეორე გამონაკლისების კომბინირებული გამოყენებისას გასასვლელების რაოდენობა და გამტარუნარიანობა არ უნდა აღემატებოდეს აუცილებელი გასასვლელების რაოდენობისა და გამტარუნარიანობის 50%-ს.

გამონაკლისი:

1. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსების მაქსიმუმ 50% დასაშვებია გადიოდეს შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე მდებარე ფართობების გავლით, თუ დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

1.1. ამგვარი შემომზღუდავები გადის თავისუფალ და ჩაუხერგავ სავალ ბილიკზე, იქიდან კი გარეთ გასასვლელს კარში და ასეთი გასასვლელი ადვილად შესამჩნევი და ამოსაცნობია შემომზღუდავის ბოლოდან;

1.2. შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე მთელი ფართობი ქვემოთ მდებარე ფართობებისაგან გამიჯნულია კონსტრუქციით, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი შეესაბამება შემომზღუდავისთვის განსაზღვრულ ცეცხლმედეგობის ხარისხს;

1.3. შენობიდან გამოსასვლელის დონეზე შიგა გასასვლელის გზა-კიბიდან და პანდუსიდან გამავალი ბილიკი მთლიანად დაცულია ავტოსაშხეფი სისტემით. შენობიდან გამოსასვლელის დონის ყველა ნაწილი, რომლებიც მოიცავს გასასვლელ ბილიკთან მისადგომს, დაცულია 903.3.1.1 ან 903.3.1.2 ქვეთავების შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით ან გასასვლელი ბილიკისგან გამიჯნულია შიგა გასასვლელის შემოზღუდული გზა-კიბეების ან პანდუსებისთვის განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად;

2. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსების მაქსიმუმ 50% დასაშვებია, გადიოდეს ვესტიბიულის გავლით, თუ დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

2.1. ვესტიბიულის მთელი ფართობი ქვემოთ მდებარე ფართობებისაგან გამიჯნულია კონსტრუქციით, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი შეესაბამება შემომზღუდავისთვის განსაზღვრულ ცეცხლმედეგობის ხარისხს;

2.2. შენობის გარედან სიგანე/სიღრმე არ აღემატება 3,0 მ-ს, ხოლო სიგრძე 9,0 მ-ს.

2.3. შენობიდან გამოსასვლელის დონის დანარჩენი ნაწილისგან ფართობი გამიჯნულია კონსტრუქციით, რომელიც უზრუნველყოფს, სულ მცირე, ისეთივე დაცვას, როგორსაც აღიარებულ ლითონის ბადიანი მინა ფოლადის ჩარჩოებში;

2.4. ფართობი გამოყენებულია მხოლოდ გასასვლელ საშუალებად და გადის პირდაპირ გარეთ;

3. აუცილებელი არ არის, 1025-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი თარაზული გასასვლელები პირდაპირ შენობის გარეთ გადიოდეს.

1027.2 შენობიდან გამოსასვლელის გამტარუნარიანობა. შენობიდან გამოსასვლელის გამტარუნარიანობა არ უნდა იყოს გასასვლელების აუცილებელ გამტარუნარიანობაზე ნაკლები.

1027.3 შენობიდან გამოსასვლელის კომპონენტები. შენობიდან გამოსასვლელის კომპონენტები საკმარისად გახსნილი უნდა იყოს გარე მხარისაკენ, რომ კვამლისა და მომწამვლელი აირების დაგროვების შესაძლებლობა, სულ მცირემდე შემცირდეს.

1027.4 გასასვლელის შიგა ეზოები. გასასვლელის შიგა ეზოები, რომლებიც გასასვლელი საშუალებების სისტემაში შენობიდან გამოსასვლელის ნაწილია, უნდა აკმაყოფილებდეს 1027-ე ქვეთავის მოთხოვნებს.

1027.4.1 სიგანე. გასასვლელის შიგა ეზოების მინიმალური სიგანე უნდა განისაზღვროს 1005.1 ქვეთავის მიხედვით, მაგრამ არ უნდა იყოს 1,1 მ-ზე ნაკლები, გარდა აქ განსაზღვრული შემთხვევისა. გასასვლელის შიგა ეზოები, რომლებიც **სც**-3 და **დს** ჯგუფის დაკავებულობებს ემსახურება, არ უნდა იყოს 90 სმ-ზე ნაკლები სიგანისა. გასასვლელის შიგა ეზოების აუცილებელი სიგანე ჩაუხერგავი უნდა იყოს 2,15 მ სიმაღლემდე.

გამონაკლისი: 1005.7 ქვეთავში განსაზღვრული შეჭრები.

თუ გასასვლელის შიგა ეზოების სიგანე აღემატება მინიმალურ აუცილებელ სიგანეს და ასეთი გასასვლელის შიგა ეზოების სიგანე შემდეგ მცირდება გასასვლელისკენ სავალი ბილიკის გასწვრივ, სიგანე უნდა შემცირდეს თანდათანობით. სიგანის შეცვლის ადგილას უნდა მოთავსდეს, არანაკლებ, 90 სმ სიმაღლის გადამღობი ტიხარი და არ უნდა იქმნებოდეს 30°-ზე მეტი კუთხე გასასვლელის შიგა ეზოს ღერძის მიმართ გასასვლელისკენ სავალი ბილიკის გასწვრივ. გასასვლელის შიგა ეზოს სიგანე არავითარ შემთხვევაში არ უნდა იყოს აუცილებელ მინიმუმზე ნაკლები.

1027.4.2 კონსტრუქცია და ღიობები. თუ შენობის ან მისი ნაწილის მომსახურე გასასვლელის ეზოს სიგანე ნაკლებია 3,0 მ-ზე, გასასვლელის შიგა ეზოების კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა იყოს, არანაკლებ, 1 საათი, 3,0 მ მანძილზე შიგა ეზოს იატაკის ზემოთ. ასეთ კედლებში დატანებული ღიობები დაცული უნდა იყოს ღიობის დამცავებით, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ არის ¾ საათზე (45 წუთზე) ნაკლები.

გამონაკლისი:

1. გასასვლელის შიგა ეზო, რომლის დაკავებულობის დატვირთვა 10-ზე ნაკლებია;

2. გასასვლელის შიგა ეზო, რომელიც ემსახურება **სც**-3 ჯგუფს.

1027.5 საზოგადოებრივ გზასთან მისადგომი. შენობიდან გამოსასვლელი უნდა უზრუნველყოფდეს საზოგადოებრივ გზასთან პირდაპირ და დაუბრკოლებელ მისადგომს.

გამონაკლისი: სადაც საზოგადოებრივ გზასთან მისადგომის უზრუნველყოფა შეუძლებელია, უნდა მოეწყოს უსაფრთხო გამანაწილებელი ფართობი, თუ დაცულია ქვემოთ მოცემული ყველა პირობა:

1. ფართობის ზომა განისაზღვრება ერთ ადამიანზე, სულ მცირე, 0,28 $მ^2$-ით;

2. ფართობი მდებარეობს იმავე მიწის ნაკვეთზე, სულ მცირე, 15 მ-ის დაშორებით შენობის აუცილებელი გასასვლელიდან;

3. ფართობი მუდმივად შენარჩუნებულია და აქვს უსაფრთხო განაწილების ფართობის ამოსაცნობი ნიშნები;

4. ფართობს ემსახურება შენობიდან გამომავალი უსაფრთხო და ჩაუხერგავი ბილიკი.

ქვეთავი 1028 – თავშეყრა

1028.1 ზოგადი. თავშეყრის მიზნით გამოყენებული ოთახი ან სივრცე, სადაც მდებარეობს დასაჯდომები, მაგიდები, საექსპოზიციო მაგიდები, მოწყობილობები ან სხვა მასალები, უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის შესაბამისად.

1028.1.1 ღია ტრიბუნები. ღია ტრიბუნები, დახურული ტრიბუნები ასევე, დასაკეცი სკამები უნდა შეესაბამებოდეს ICC 300-ს.

1028.1.1.1 სივრცეები ღია და დახურული ტრიბუნების ქვეშ. სადაც ღია და დახურული ტრიბუნების ქვეშ არსებული სივრცეები გამოყენებულია არა იმ მიზნით, რომ მოეწყოს 10 $მ^2$ ნაკლები ფართობის სალაროები ან ტუალეტის ოთახები, ამგვარი სივრცეები უნდა გაიმიჯნოს 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 1 საათია.

1028.2 თავშეყრის ფართობის მთავარი გასასვლელი. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა აღემატება 300-ს და მოწყობილია მთავარი გასასვლელი, იგი საკმარისად განიერი უნდა იყოს იმისათვის, რომ დაიტიოს დაკავებულობის დატვირთვის, არანაკლებ, ნახევარი, თუმცა მთავარი გასასვლელის სიგანე არ უნდა იყოს ყველა გასასვლელი საშუალების საერთო აუცილებელ სიგანეზე ნაკლები. თუ შენობა კლასიფიცირებულია, როგორც **თვ** ჯგუფის დაკავებულობა, მთავარი გასასვლელი უნდა გადიოდეს, სულ მცირე, ერთ ქუჩაზე ან, არანაკლებ, 3,0 მ სიგანის დაუკავებელ სივრცეში, რომელიც ესაზღვრება ქუჩას ან საზოგადოებრივ გზას. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში, სადაც არ არის კარგად გამოკვეთილი მთავარი გასასვლელი ან მოწყობილია რამდენიმე მთავარი გასასვლელი, გასასვლელები უნდა განაწილდეს შენობის პერიმეტრზე, თუ გასასვლელის საერთო სიგანე არ არის აუცილებელი სიგანის 100%-ზე ნაკლები.

1028.3 თავშეყრის ადგილის სხვა გასასვლელები. თავშესაყრელად გამოყენებულ შენობაში თითოეულ დონეს, რომლებზეც დაკავებულობის დატვირთვა 300-ზე მეტია, მთავარი გასასვლელის მისადგომთან ერთად უნდა იყოს დამატებითი გასასვლელი საშუალებები, რომლებიც მოემსახურება დაკავებულობის საერთო დატვირთვის, სულ მცირე, ნახევარს და მოწყობილი იქნება 1015.2 ქვეთავის შესაბამისად. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში, სადაც არ არის კარგად გამოკვეთილი მთავარი გასასვლელი ან მოწყობილია რამდენიმე მთავარი გასასვლელი, თითოეული დონისთვის მოწყობილი გასასვლელები უნდა განაწილდეს შენობის პერიმეტრზე, თუ გასასვლელის საერთო სიგანე არ არის აუცილებელი სიგანის 100 %-ზე ნაკლები.

1028.4 ფოიეები და ვესტიბიულები. თვ-1 ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც ადამიანებს შენობაში უშვებენ მაშინაც კი, როდესაც დასაჯდომები მათთვის ხელმისაწვდომი არ არის, მათ ეძლევათ უფლება, მოიცადონ ვესტიბიულებში ან მსგავს სივრცეებში, თუ ისინი არ იჭრება გასასვლელი საშუალების აუცილებელ თავისუფალ სიგანეში. ამგვარ ფოიეს, თუ მისი ყველა მთავარი შესასვლელი ან გასასვლელი უშუალოდ საზოგადოებრივ ქუჩაზე არ გადის, უნდა ჰქონდეს პირდაპირი და თავისუფალი დერეფანი ან ბილიკი, რომელიც მთავარი შესასვლელის ან გასასვლელისკენ მიემართება.

1028.5 შიგა აივნისა და გალერეის გასასვლელი საშუალებები. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში მდებარე აივნებს, გალერეებსა და ჟურნალისტებისთვის განკუთვნილ ოთახებს, სადაც 50 ან მეტი დასაჯდომია, უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, ორი გასასვლელი საშუალება, რომელთაგან ერთი მდებარეობს თითოეული აივნის, გალერეის ან ჟურნალისტებისთვის განკუთვნილი ოთახის რომელიმე მხარეს, ხოლო მეორე მიემართება პირდაპირ გასასვლელისაკენ.

1028.6 თავშეყრის ადგილის გასასვლელი საშუალებების სიგანე. თუ კვამლისგან დაცული დასაჯდომებიანი ფართობი უზრუნველყოფილი არ არის, გასავლელებისა და სხვა გასასვლელი საშუალებების სუფთა სიგანე უნდა შეესაბამებოდეს 1028.6.1 ქვეთავის მოთხოვნებს, ხოლო თუ კვამლისგან დაცული დასაჯდომებიანი ფართობი უზრუნველყოფილია - 1028.6.2 ან 1028.6.3 ქვეთავის მოთხოვნებს. სუფთა სიგანე უნდა გაიზომოს კედლებამდე, დასაჯდომებიანი ფართობის კიდეებამდე და საბიჯელის კიდეებამდე, ნებადართული ნაშვერების გამოკლებით.

1028.6.1 კვამლისგან დაუცველი. გასასვლელი საშუალებების სუფთა სიგანე უნდა უზრუნველყოფდეს საკმარის გამტარუნარიანობას ქვემოთ მოცემული პუნქტების შესაბამისად:

1. თითოეული დამკავებლისთვის უნდა განისაზღვროს, სულ მცირე, 7,6 მმ სიგანე კიბეებზე, რომელთა ამაღლება ნაკლებია ან ტოლია 18 სმ-ისა, ხოლო საფეხურის საბიჯელის სიღრმე ტოლია ან მეტია 28 სმ-ისა, რაც იზომება თარაზულად საფეხურის ნაშვერებს შორის.

2. როდესაც ამაღლება 18 სმ-ზე მაღალია, ყოველ 2,5 მმ-ზე კიბის სიგანეს უნდა დაემატოს, სულ მცირე, 0,127 თითოეული დამკავებლისთვის;

3. თუ გასასვლელში საჭიროა ჩასასვლელი კიბის მოწყობა, კიბის სიგანეს თითო დამკავებელზე უნდა დაემატოს, სულ მცირე, 1,9 მმ იმ მონაკვეთებში, თუ სახელური კიბიდან 75 სმ-ის საზღვრებში არაა;

4. გასასვლელი საშუალებების პანდუსებს, რომელთა ქანობი 8%-ზე მეტია (1 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან), უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, 5,6 მმ სუფთა სიგანე თითოეული დამკავებლისთვის. სწორ ან ქანობიან გასასვლელებს, რომელთა ქანობი არ არის 8%-ზე მეტი (1 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან), უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, 5,1 მმ სუფთა სიგანე თითოეული დამკავებლისთვის.

1028.6.2 კვამლისგან დაცული დასაჯდომები. თავშეყრისთვის განკუთვნილი, კვამლისგან დაცული დასაჯდომებიანი ფართობის გასასვლელი საშუალებების სუფთა სიგანე არ უნდა იყოს ნაკლები, ვიდრე დაკავებულობის დატვირთვა გამრავლებული 1028.6.2 ცხრილში მოცემულ შესაბამის ფაქტორზე. დასაჯდომების საერთო რაოდენობა უნდა შეესაბამებოდეს კვამლისგან დაცულ იმავე გარემოსთან დაკავშირებულ სივრცეში მდებარე დასაჯდომების რაოდენობას. დასაშვებია ინტერპოლაცია სპეციფიკურ სიდიდეებს შორის. ნაგებობისთვის, სადაც სიგანე შემცირებულია 1028.6.2 ცხრილის შესაბამისად, საჭიროა სიცოცხლის უსაფრთხოების შეფასება NFPA 101-ის მიხედვით.

გამონაკლისი: შენობის გარეთ მოწყობილი, კვამლისგან დაცული, დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობისთვის, სადაც დაკავებულობის დატვირთვა 18 000-ზე მეტია, სუფთა სიგანე უნდა განისაზღვროს 1028.6.3 ქვეთავში მოცემული ფაქტორების გამოყენებით.

1028.6.2.1 კვამლის კონტროლი. კვამლისგან დაცული დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობის გასასვლელ საშუალებებს უნდა ჰქონდეს 909-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი კვამლის საკონტროლო სისტემა ან დაგეგმარებული ბუნებრივი განიავება, რაც უზრუნველყოფს კვამლის დონის შენარჩუნებას გასასვლელი საშუალების იატაკიდან სულ მცირე, 1,8 მ-ზე მაღლა.

1028.6.2.2 სახურავის სიმაღლე. კვამლისგან დაცული, გადახურული, დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობის სახურავის ფენილის ყველაზე ქვედა ნაწილი უნდა მდებარეობდეს არანაკლებ, 4.5 მ-ით მაღლა ყველაზე მაღლა მდებარე გასავლელიდან ან გასავლელთან მისადგომი გზიდან.

გამონაკლისი: ღია სტადიონის ჩარდახი დასაშვებია, მდებარეობდეს 4.5 მ-ზე დაბლა ყველაზე მაღლა განთავსებული გასავლელიდან ან გასავლელთან მისადგომი გზიდან, თუ ყველაზე მაღლა მდებარე გასავლელიდან ან გასავლელთან მისადგომი გზიდან 2.0 მ სიმაღლემდე არ არის რაიმე ობიექტები.

1028.6.2.3 ავტომატური საშხეფები. კედლებიანი და ჭერებიანი შემოზღუდული ფართობები შენობებში ან ნაგებობებში, სადაც კვამლისგან დაცული, დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობია, დაცული უნდა იყოს 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით.

გამონაკლისი:

1. შეჯიბრებებისთვის, წარმოდგენების ან გართობისთვის გამოყენებული ადგილები, სადაც სახურავის კონსტრუქცია იატაკის დონიდან 15 მ-ზე მაღლაა და დაშვებულია მხოლოდ ის გამოყენებები, რომლებშიც ხანძრის საფრთხე მცირეა;

2. პრესისათვის განკუთვნილი ადგილები და სასაწყობო ნაგებობები, რომელთა ფართობი 100 $მ^2$-ზე ნაკლებია;

3. შენობის გარეთ მოწყობილი დასაჯდომებიანი ნაგებობები, სადაც დასაჯდომები და გასასვლელი საშუალებები დასაჯდომებიან ფართობზე, უმეტესწილად, ღიაა გარე სივრცისკენ.

ცხრილი 1028.6.2

გასავლელების სიგანე კვამლისგან დაცულ თავშეყრის ფართობზე

დასაჯდომების საერთო რაოდენობა კვამლისგან	თითო დასაჯდომის მომსახურე თავისუფალი სიგანის მილიმეტრები			
	კიბეები და გასავლელების	კიბეები და გასავლელების საფეხურები	სავალი გზები, გზა-კარები და	1:10-ზე მეტად

დაცულ თავშეყრის დაკავებულობაში	საფეხურები სახელურებით 76 სმ-ის საზღვრებში	სახელურების გარეშე 76 სმ-ის საზღვრებში	პანდუსები, არაუმეტეს, 1:10 ქანობით	დაქანებული პანდუსები
5 000 ან ნაკლები	5	6,35	3,8	4,2
10 000	3,3	4,14	2,54	2,8
15 000	2,4	3,0	1,78	1,95
20 000	1,9	2,4	1,4	1,6
25 000 ან მეტი	1,5	1,9	1,1	1,2

1028.6.3 შენობის გარეთ მოწყობილი, კვამლისგან დაცული თავშეყრის ფართობის გასასვლელი საშუალებების სიგანე. გასავლელებისა და სხვა გასასვლელი საშუალებების სუფთა სიგანე მ-ში არ უნდა იყოს ნაკლები, ვიდრე საერთო დაკავებულობის დატვირთვა (რომელსაც ემსახურება გასასვლელის ელემენტი) გამრავლებული 2 მმ-ზე (თუ გასასვლელად გამოიყენება გასავლელი და კიბეები) და გამრავლებული 1,5 მმ-ზე (თუ გასასვლელად გამოყენებულია პანდუსები, დერეფნები, გვირაბები ან სტადიონის გვირაბები.

გამონაკლისი: გასავლელებისა და სხვა გასასვლელი საშუალებების სუფთა სიგანე მილიმეტრებში დასაშვებია შეესაბამებოდეს 1028.6.2 ქვეთავს, რომელიც ეხება დასაჯდომების რაოდენობას გარეთ მოწყობილი, კვამლისგან დაცულ თავშეყრის ფართობებზე, სადაც 1028.6.2 ქვეთავის მიხედვით დასაშვებია ნაკლები სიგანე.

1028.7 სავალი მანძილი. გასასვლელები და გასავლელები ისე უნდა განლაგდეს, რომ გასასვლელის კარამდე სავალი მანძილი არ აღემატებოდეს 60 მ-ს, რაც იზომება სავალი ხაზის გასწვრივ საშხეფების არმქონე შენობებში. სავალი მანძილი არ უნდა აღემატებოდეს 75 მ-ს საშხეფებით აღჭურვილ შენობებში. თუ დასაჯდომებიან ფართობებზე არის გასავლელები, მანძილი უნდა გაიზომოს გასავლელებისა და გასავლელებთან მისადგომი გზების გასწვრივ, დასაჯდომების გამოკლებით.

გამონაკლისი:

1. კვამლისგან დაცული, დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობი: სავალი მანძილი ყოველი დასაჯდომიდან სტადიონის გვირაბის ან მთავარი მოედნის უახლოეს შესასვლელამდე არ უნდა აღემატებოდეს 60 მ-ს. სავალი მანძილი შესასვლელიდან სტადიონის გვირაბამდე ან მთავარი მოედნიდან კიბემდე, პანდუსამდე ან ბილიკამდე შენობის გარეთ არ უნდა აღემატებოდეს 60 მ-ს;

2. ღია ცის ქვეშ მოწყობილი დასაჯდომებიანი ფართობი: სავალი მანძილი ყოველი დასაჯდომიდან შენობის გარე მხარემდე არ უნდა აღემატებოდეს 120 მ-ს. სავალი მანძილი არ უნდა შეიზღუდოს I ან II ტიპის კონსტრუქციის ნაგებობებში.

1028.8 გასასვლელისკენ სავალი საერთო ბილიკი. გასასვლელისაკენ სავალი საერთო ბილიკი არ უნდა აღემატებოდეს 9 მ-ს რომელიმე დასაჯდომიდან იმ წერტილამდე, სადაც დამკავებელს შეუძლია აირჩიოს ორი გასასვლელისკენ მიმავალი ორი სავალი ბილიკიდან ერთ-ერთი.

გამონაკლისი:

1. ფართობებზე, რომლებიც 50-ზე ნაკლები დამკავებლს ემსახურება, გასასვლელისკენ სავალი საერთო ბილიკი არ უნდა აღემატებოდეს 23 მ-ს;

2. კვამლისგან დაცული, დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობის გასასვლელისკენ სავალი საერთო ბილიკი არ უნდა აღემატებოდეს 15 მ-ს.

1028.8.1 ბილიკი მომიჯნავე რიგის გავლით. თუ გასასვლელისკენ სავალი ორი ბილიკიდან ერთი დასაჯდომების რიგების გავლით აერთებს ორ გასავლელს, ორ გასავლელს შორის არ უნდა იყოს 24 დასაჯდომზე მეტი, ხოლო ამ ორ გასავლელს შორის მოქცეულ რიგებს შორის მინიმალური თავისუფალი სიგანე უნდა იყოს 30 სმ, გასავლელებს შორის მდებარე რიგში შვიდი დასაჯდომის შემდეგ კი თითოეული დამატებითი დასაჯდომისთვის ამ 30 სმ-ს

ემატება 1,5 სმ.

გამონაკლისი: კვამლისგან დაცული, დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობზე არ უნდა იყოს 40 დასაჯდომზე მეტი ორ გასავლელს შორის, ხოლო მინიმალური სუფთა სიგანე უნდა იყოს 30 სმ-ს დამატებული 7,5 მმ ყოველი დამატებითი დასაჯდომისთვის.

1028.9 თავშეყრის ადგილის აუცილებელი გასავლელები. თავშეყრის მიზნით გამოყენებული ნებისმიერი შენობის, ოთახის ან სივრცის თითოეული დაკავებული ნაწილს, სადაც მდებარეობს დასაჯდომები, მაგიდები, საექსპოზიციო მაგიდები, მსგავსი მოწყობილობები და დანადგარები, უნდა ჰქონდეს გასავლელი, რომელიც მიემართება გასასვლელებისკენ ან გასასვლელთან მისადგომის გზა-კარებისკენ, ამ ქვეთავის შესაბამისად. გასავლელთან მისადგომის გზები, მაგიდებიან და დასაჯდომებიან ფართობზე, უნდა შეესაბამებოდეს 1028.10.1 ქვეთავს.

1028.9.1 გასავლელის მინიმალური სიგანე. გასავლელის მინიმალური სუფთა სიგანე უნდა იყოს შემდეგნაირი:

1. 1,2 მ – საფეხურიანი გასავლელისთვის, რომლის ორივე მხარეს განლაგებულია დასაჯდომები.

   გამონაკლისი: 90 სმ, თუ გასავლელი ემსახურება 50 დასაჯდომზე ნაკლებს;

2. 90 სმ – საფეხურიანი გასავლელისთვის, რომლის მხოლოდ ერთ მხარესაა განლაგებული დასაჯდომები;

   გამონაკლისი: 60 სმ საფეხურიანი გასავლელის სახელურებსა და დასაჯდომს შორის, სადაც გასავლელი არ ემსახურება ხუთზე მეტ რიგს ერთ მხარეს.

3. 60 სმ – საფეხურიანი გასავლელის სახელურებს ან მოაჯირებს და დასაჯდომებს შორის, თუ გასავლელი გაყოფილია სახელურით;

4. 1,1 მ – სწორი ან პანდუსიანი გასავლელისათვის, რომლის ორივე მხარეს განლაგებულია დასაჯდომები;

   გამონაკლისი:

   1. 90 სმ – თუ გასავლელი ემსახურება 50 დასაჯდომზე ნაკლებს;

   2. 75 სმ – თუ გასავლელი არ ემსახურება 14 დასაჯდომზე მეტს;

5. 90 სმ – სწორი ან პანდუსიანი გასავლელისათვის, რომლის მხოლოდ ერთ მხარესაა განლაგებული დასაჯდომები;

   გამონაკლისი: 75 სმ – თუ გასავლელი არ ემსახურება 14 დასაჯდომზე მეტს.

1028.9.2 გასავლელის სიგანე. გასავლელის სიგანე უნდა უზრუნველყოფდეს საკმარის გამტარუნარიანობას ადამიანთა იმ რაოდენობისთვის, რომელიც ეტევა მომცველ ფართობზე და რომელთაც ემსახურება გასავლელი. მომცველი ფართობი, რომელსაც ემსახურება გასავლელი, საერთო სივრცის ის ნაწილია, რომელსაც ემსახურება გასავლელის გარკვეული მონაკვეთი. მომცველი ფართობის განსაზღვრისას წინასწარ უნდა გაირკვეს, რამდენად თანაბრად გამოიყენება გასასვლელი საშუალებები და რამდენად პროპორციულია ადამიანთა რაოდენობა გასასვლელების გამტარუნარიანობის მიმართ.

1028.9.3 შემხვედრი გასავლელები. თუ გასავლელები ერთმანეთს ხვდება და ქმნის გასასვლელისკენ სავალ ერთ ბილიკს, ამ ბილიკის აუცილებელი გამტარუნარიანობა არ უნდა იყოს იმაზე ნაკლები, ვიდრე შემხვედრი გასავლელების აუცილებელი გამტარუნარიანობები ერთად.

1028.9.4 ერთნაირი სიგანე. გასავლელის იმ ნაწილებს, საიდანაც შეგვიძლია წავიდეთ ორი მიმართულებიდან ერთ-ერთისკენ, უნდა ჰქონდეს ერთნაირი სიგანე.

1028.9.5 თავშეყრის ფართობის მომსახურე გასავლელის ბოლო. გასავლელის ყველა ბოლო უნდა დასრულდეს გასავლელების გადაკვეთასთან, ფოიეში, გზა-კარში, სტადიონის გვირაბთან ან მთავარ მოედანთან, რომელთაც აქვს მისადგომი გასასვლელთან.

გამონაკლისი:

1. ჩიხური გასავლელების სიგრძე არ უნდა აღემატებოდეს 6 მ-ს;

2. დასაშვებია, ჩიხური გასავლელები იყოს 6 მ-ზე გრძელი, თუ 6 მ-ის შემდეგ დასაჯდომების რაოდენობა არ აღემატება 24-ს, გასავლელი გაზომილია დასაჯდომების რიგის გასწვრივ და მისი მინიმალური სუფთა სიგანე 30 სმ-ია, რასაც, თითო რიგში, შვიდი დასაჯდომის შემდეგ მოწყობილი ყოველი დამატებითი დასაჯდომისთვის ემატება 1,5 სმ;

3. კვამლისგან დაცულ, დასაჯდომებიან თავშეყრის ფართობზე ჩიხური გასავლელების სიგრძე შვეულად არ უნდა აღემატებოდეს 21 რიგს;

4. კვამლისგან დაცულ, დასაჯდომებიან თავშეყრის ფართობზე დასაშვებია უფრო გრძელი ჩიხური გასავლელების მოწყობა, სადაც 21-რიგიანი ჩიხური გასავლელების შემდგომ მეორე გასავლელიდან დასაჯდომების რაოდენობა არ აღემატება 40-ს, რაც გაზომილია დასაჯდომების რიგის გასწვრივ და გასავლელთან მისადგომი გზის მინიმალური სუფთა სიგანე 30 სმ-ია, რასაც თითო რიგში შვიდი დასაჯდომის შემდეგ მოწყობილი ყოველი დამატებითი დასაჯდომისთვის ემატება 7,6 მმ.

1028.9.6 დაბრკოლებები თავშეყრის ფართობის გასავლელებში. გასავლელების აუცილებელ სიგანეს არ უნდა ამცირებდეს რაიმე დაბრკოლება, გარდა 1028.13 ქვეთავში გათვალისწინებული სახელურებისა.

1028.10 გასავლელებთან მისადგომი გზები. გასავლელთან მისადგომი გზები, რომლებიც ემსახურება მაგიდებთან ან დახლებთან მოთავსებულ დასაჯდომებს, უნდა მოეწყოს 1028.10.1 ქვეთავის შესაბამისად. გასავლელთან მისადგომი გზები, რომლებიც ემსახურება რიგში განთავსებულ დასაჯდომებს, უნდა მოეწყოს 1028.10.2 ქვეთავის შესაბამისად.

1028.10.1 მაგიდებთან დასაჯდომი. თუ დასაჯდომები მოთავსებულია მაგიდასთან ან დახლთან და მდებარეობს გასავლელის ან გასავლელთან მისადგომი გზის გვერდით, აუცილებელი სუფთა სიგანე უნდა გაიზომოს მაგიდის ან დახლის კიდიდან და მათ პარალელურად 48 სმ-ზე მდებარე ხაზამდე. თუ გასავლელს ან გასავლელთან მისადგომ გზას აქვს სხვა გვერდითი საზღვრები, სუფთა სიგანე უნდა გაიზომოს კედლებამდე, დასაჯდომები კიდეებამდე და საფეხურების კიდეებამდე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა დასაშვებია, რომ სახელურები გამოშვერილი იყოს.

გამონაკლისი: სადაც მაგიდებთან ან დახლებთან განთავსებულია ფიქსირებული დასაჯდომები, გასავლელთან მისადგომი გზის სიგანე უნდა გაიზომოს დასაჯდომის ზურგიდან.

1028.10.1.1 გასავლელთან მისადგომი გზების სიგანე მაგიდებთან დასაჯდომებისთვის. მაგიდებთან ან დახლებთან დასაჯდომებს შორის მოწყობილ გასავლელებთან მისადგომი გზების თავისუფალი სიგანე უნდა უზრუნველყოფდეს 1005.1 ქვეთავში მოთხოვნილ გამტარუნარიანობას, მაგრამ 3,7 მ-იანი მონაკვეთის შემდეგ არ უნდა იყოს 30 სმ სიგანეს დამატებული ყოველ 30 სმ სიგრძეზე 1,3 სმ-ით გაზრდილ სიგანეზე ნაკლები, რაც იზომება გასავლელიდან ყველაზე შორს მდებარე დასაჯდომის ცენტრიდან.

გამონაკლისი: გასავლელთან მისადგომი გზის მონაკვეთები, რომელთა სიგრძე, არაუმეტეს, 1,8 მ-ია და რომელთაც იყენებს არაუმეტეს ოთხი ადამიანი.

1028.10.1.2 მაგიდასთან დასაჯდომებს შორის მოწყობილ გასავლელებთან მისადგომი გზების სიგრძე. გასავლელთან მისადგომი გზის გასწვრივ სავალი მანძილის სიგრძე არ უნდა აღემატებოდეს 9 მ-ს ნებისმიერი დასაჯდომიდან ისეთ წერტილამდე, სადაც ადამიანს შეუძლია აირჩიოს ორი ან მეტი ბილიკი დამოუკიდებელი გასასვლელებისაკენ.

1028.10.2 გასავლელთან მისადგომი გზის სუფთა სიგანე, რომელიც ემსახურება რიგში განთავსებულ დასაჯდომებს. თუ დასაჯდომებიანი რიგი შედგება 14 ან ნაკლები სკამისგან, გასავლელთან მისადგომი გზის მინიმალური სუფთა სიგანე არ უნდა იყოს 30 სმ-ზე ნაკლები, რაც იზომება, როგორც თარაზული თავისუფალი მანძილი წინა რიგის ზურგიდან უკანა რიგის უახლოეს ნაშვერამდე. თუ სკამები ავტომატურად ან თავისით (ხელით) იკეცება, უნდა გაიზომოს მაშინ, როცა სკამები აკეცილია. თუ რომელიმე სკამი არ იკეცება ავტომატურად ან თავისით (ხელით), იზომება მაშინ, როცა სკამი გახსნილია. თუ სკამების სახელურებზე მიმაგრებულია დასაკეცი მაგიდები, რიგებს შორის დაშორების განსაზღვრისას სახელურებზე მიმაგრებული მაგიდები დაკეცილი უნდა იყოს.

გამონაკლისი: დასაკეცმაგიდებიანი სახელურების მქონე სკამების რიგებს შორის გასავლელი დასაშვებია, გაიზომოს მაშინ, როცა სახელური აკეცილია, თუ იგი ისეა მოწყობილი, რომ ხელის ერთი მოძრაობით შესაძლებელია სახელურზე დამაგრებული მაგიდა სიმძიმის ძალის მოქმედებით შვეულად აიკეცოს.

1028.10.2.1 ორმხრივი მისადგომი. დასაჯდომების რიგებში, რომელთაც ორივე მხრიდან ემსახურება გასავლელები ან გზა-კარები, არ უნდა იყოს 100-ზე მეტი დასაჯდომი თითო რიგში. რიგებს შორის მინიმალური 30 სმ დაშორება შეიძლება გაიზარდოს 7,6 მმ-ით ყოველი დამატებითი სკამისთვის 14 სკამის შემდეგ, მაგრამ აუცილებელი არ არის, მინიმალური სუფთა სიგანე აღემატებოდეს 56 სმ-ს.

გამონაკლისი: კვამლისგან დაცულ, დასაჯდომებიან თავშეყრის ფართობზე რიგის სიგრძე ზღუდავს გასავლელთან მისადგომი გზის სიგანეს 30 სმ-მდე, რის შემდეგაც გასავლელის მისადგომის გზის მინიმალური სუფთა სიგანე იზრდება 1028.10.1 ცხრილის შესაბამისად.

ცხრილი 1028.10.2.1

კვამლისგან დაცული თავშეყრის ფართობის გასავლელთან მისადგომი გზა

დასაჯდომების საერთო რაოდენობა კვამლისგან დაცულ თავშეყრის ფართობზე	დასაჯდომების მაქსიმალური რაოდენობა თითო რიგში, რომელსაც დასაშვებია ჰქონდეს მინ. 30 სმ თავისუფალი სიგანის მქონე გასავლელთან მისადგომი გზა	
	გასავლელი ან გზა-კარი რიგის ორივე ბოლოში	გასავლელი ან გზა-კარი რიგის მხოლოდ ერთ ბოლოში
4 000-ზე ნაკლები	14	7
4 000	15	7
7 000	16	8
10 000	17	8
13 000	18	9
16 000	19	9
19 000	20	10
22 000-ზე მეტი	21	11

1028.10.2.2 ერთი მისადგომი. დასაჯდომების რიგებისთვის, რომელთაც გასავლელი ან გზა-კარი ემსახურება მხოლოდ ერთი მხრიდან, რიგებს შორის მინიმალურ 30 სმ-იან სუფთა სიგანეს ყოველი დამატებითი სკამისთვის შვიდი სკამის შემდეგ უნდა დაემატოს 1,5 მმ, მაგრამ აუცილებელი არ არის, მინიმალური სუფთა სიგანე აღემატებოდეს 56 სმ-ს.

გამონაკლისი: კვამლისგან დაცულ, დასაჯდომებიან თავშეყრის ფართობზე რიგის სიგრძე ზღუდავს გასავლელთან მისადგომი გზის სიგანეს 30 სმ-მდე, რომლის შემდეგაც გასავლელთან მისადგომი გზის მინიმალური სუფთა სიგანე იზრდება 1028.10.1 ცხრილის შესაბამისად.

1028.11 თავშეყრის ადგილის გასავლელის სავალი ზედაპირი. გასავლელებს, რომელთა ქანობი არ აღემატება 12,5%-ს (1 შვეული ერთეული 8 თარაზულ ერთეულთან), უნდა ჰქონდეს არასრიალა ზედაპირიანი პანდუსი. გასავლელებს, რომელთა ქანობი აღემატება 12,5%-ს (1 შვეული ერთეული 8 თარაზულ ერთეულთან), უნდა ჰქონდეს საფეხურების წყება, რომელიც გრძელდება გასავლელის მთელ სიგანეზე და მოწყობილია 1028.11.1 – 1028.11.3 ქვეთავების შესაბამისად.

1028.11.1 საფეხურების საბიჯელები. საფეხურის საბიჯელი უნდა იყოს, სულ მცირე, 28 სმ სიღრმის და ერთნაირი ზომებისა.

გამონაკლისი: მომიჯნავე საფეხურების საბიჯელების სიღრმის ზრდა-შემცირების დაშვება არ უნდა აღემატებოდეს 5 მმ-ს.

1028.11.2 საფეხურების შემაღლებები/შუბლები. თუ გასავლელის კიბეების დახრილობა ისეთივეა, როგორიც მომიჯნავე დასაჯდომებიანი ფართობის დახრილობა, საფეხურების შემაღლებები/შუბლები არ უნდა იყოს 10 სმ-ზე ნაკლები და 20 სმ-ზე მეტი და უნდა იყოს ერთნაირი თითოეული მარშის საზღვრებში.

გამონაკლისი:

1. საფეხურების შემაღლებების/შუბლების განსხვავებულობა უნდა დარეგულირდეს იმისდა მიხედვით, როგორი დახრილობა აქვს მომიჯნავე დასაჯდომებიან ფართობს, რომ შენარჩუნდეს უწყვეტი ხედვის ხაზი. თუ მომიჯნავე საფეხურების შემაღლებებს/შუბლებს შორის განსხვავებულობა აღემატება 5 მმ-ს, ასეთი განსხვავებულობის ზუსტი მდებარეობა უნდა მიეთითოს განსხვავების აღმნიშვნელი ზოლით ყველა საფეხურის ნაშვერთან ან წინა პირთან საფეხურების არათანაბარი შემაღლებების/შუბლების გვერდით. ასეთი ზოლის მინიმალური სიგანე უნდა იყოს 2,5 სმ, ხოლო მაქსიმალური – 5 სმ. კიდის აღმნიშვნელი ზოლი მკვეთრად უნდა განსხვავდებოდეს განმასხვავებელი ზოლისგან;

2. დასაშვებია, საფეხურების შემაღლებების/შუბლების სიმაღლე არ აღემატებოდეს 23 სმ-ს, თუ ხედვის უწყვეტი ხაზის შესანარჩუნებლად ეს განპირობებულია მომიჯნავე დასაჯდომებიანი ფართობის დახრილობით.

1028.11.3 საფეხურის საბიჯელის განსხვავების აღმნიშვნელი ზოლი. განსხვავების აღმნიშვნელი ზოლი უნდა იყოს ყოველი საფეხურის ნაშვერთან ან წინა კიდესთან ისე, რომ საფეხურების თითოეული საბიჯელის მდებარეობა ადვილად შესამჩნევი იყოს ზემოდან ქვემოთ ყურებისას. ასეთი ზოლის მინიმალური სიგანე უნდა იყოს 2,5 სმ, ხოლო მაქსიმალური – 5 სმ.

გამონაკლისი: განსხვავების აღმნიშვნელი ზოლის გამოტოვება დასაშვებია, თუ საფეხურების საბიჯელები ისეთია, რომ თითოეულის მდებარეობა ადვილად დასანახია ზემოდან ქვემოთ ყურებისას.

1028.12 სკამის სიმყარე. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში სკამები მყარად უნდა იყოს მიმაგრებული იატაკზე.

გამონაკლისი:

1. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში, ან მათ ნაწილში, სადაც არ არის დასაჯდომებიანი პანდუსები ან იარუსები და სადაც განთავსებულია 200 ან ნაკლები სკამი, სკამები შეიძლება არ იყოს დამაგრებული იატაკზე;

2. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში, ან მათ ნაწილებში, სადაც სკამები დგას მაგიდებთან და არ არის დასაჯდომებიანი პანდუსები ან ტერასული დონეები, სკამები შეიძლება არ იყოს დამაგრებული იატაკზე;

3. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში ან მათ ნაწილში, სადაც არ არის დასაჯდომებიანი პანდუსები ან ტერასული დონეები და სადაც 200-ზე მეტი სკამია განთავსებული, სკამები უნდა გადაებას ერთმანეთს ჯგუფებად, თითო ჯგუფში უნდა შევიდეს, არანაკლებ, სამი სკამი, ან სკამები კარგად უნდა დამაგრდეს იატაკზე;

4. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში, სადაც სკამების მოხერხებულად განლაგების მიღწევა სივრცის დაგეგმარებისა და დანიშნულების განუყოფელი ნაწილია და სკამები განლაგებულია ტერასულ დონეებზე, მაქსიმუმ 200 სკამი შეიძლება არ დამაგრდეს იატაკზე. სკამების, იარუსებისა და გასავლელების გეგმა უნდა წარედგინოს დასამტკიცებლად;

5. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში განთავსებული სკამების ჯგუფები, რომლებიც სხვა სკამებისაგან გამიჯნულია სახელურებით, მოაჯირებით, დაბალი კედლებით ან მსგავსი ზღუდეებით და დგას სწორ იატაკებზე და ერთ ჯგუფში შედის, არაუმეტეს, 14 სკამი, აუცილებელი არ არის, სკამები იატაკზე იყოს დამაგრებული;

6. მუსიკოსების ან სხვა შემსრულებლებისთვის განკუთვნილი სკამები, რომლებიც გამიჯნულია სახელურებით, მოაჯირებით, დაბალი კედლებით ან მსგავსი ზღუდეებით, აუცილებელი არ არის, იატაკზე იყოს დამაგრებული.

1028.13 სახელურები. გასავლელების პანდუსებზე, რომელთა დახრილობა აღემატება 6,7%-ს (1 შვეული ერთეული 15 თარაზულ ერთეულთან), ასევე, საფეხურებიანი გასავლელების ერთ ან ორივე მხარეს ან გასავლელის სიგანეში უნდა განთავსდეს 1012-ე ქვეთავის შესაბამისი სახელურები.

გამონაკლისი:

1. სახელურები არ არის აუცილებელი ისეთი პანდუსიანი გასავლელისთვის, რომლის დახრილობა არ აღემატება 12,5%-ს (1 შვეული ერთეული 8 თარაზულ ერთეულთან) და რომლის ორივე მხარეს სკამებია განლაგებული;

2. სახელურები საჭირო არ არის, თუ გასავლელის ერთ მხარეს არის მოაჯირი, რომელზეც ხელმოჭიდების შესაძლებლობა შეესაბამება სახელურთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს;

3. სახელურების გაგრძელება საჭირო არ არის საფეხურებიანი გასავლელისა და პანდუსიანი გასავლელის თავთან და ბოლოსთან გასავლელის საზღვრებში გადაკვეთის ადგილების უზრუნველსაყოფად.

1028.13.1 წყვეტილი სახელურები. თუ გასავლელის ორივე მხარეს სკამებია განთავსებული, სახელურები უნდა შეწყდეს არაუმეტეს ხუთი რიგის ინტერვალით, რომ გაადვილდეს სკამებთან მიდგომა და შესაძლებელი გახდეს გასავლელის ერთი კიდიდან მეორისკენ გადაადგილება. ამ ინტერვალების სუფთა სიგანე, თარაზულად გაზომვისას, სულ მცირე, 56 სმ, მაგრამ, არაუმეტეს, 90 სმ უნდა იყოს. სახელურს უნდა ჰქონდეს მრგვალი ან მოღუნული ბოლოები.

1028.13.2 შუალედური სახელურები. თუ სახელურები საფეხურებიანი გასავლელის შუაშია, დამატებითი შუალედური სახელური უნდა მოთავსდეს მთავარი სახელურიდან დაახლოებით 30 სმ-ით ქვემოთ.

1028.14 მოაჯირები თავშეყრის ფართობზე. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში მდებარე დასაჯდომების მომიჯნავედ განთავსებული მოაჯირები უნდა აკმაყოფილებდეს 1028.14.1 – 1028.14.3 ქვეთავების მოთხოვნებს.

1028.14.1 ჯვარედინი გასავლელები. ჯვარედინ გასავლელებს, რომლებიც მდებარეობს იატაკიდან ან ქვემოთ მდებარე ქანობიდან 75 სმ-ით მაღლაა, უნდა ჰქონდეს 1013-ე ქვეთავის შესაბამისი მოაჯირები.

თუ ჯვარედინი გასავლელის და მომიჯნავე იატაკის ან ქვემოთ მდებარე ქანობის სიმაღლეები იცვლება 75 სმ-ით ან ნაკლებად, გასავლელის იატაკიდან, არანაკლებ, 66 სმ-ით ზემოთ უნდა განთავსდეს მოაჯირები.

გამონაკლისი: თუ ჯვარედინი გასავლელის წინ სკამების ზურგები გასავლელის მომიჯნავე იატაკის ზემოთ ამოწეულია 60 სმ-ით ან მეტად, მოაჯირი საჭირო არ არის.

1028.14.2 მოაჯირების სიმაღლის განსაზღვრა უწყვეტი ხედვის ხაზის შესანარჩუნებლად. იმ შემთხვევაში, თუ არ რეგულირდება 1028.14.3 ქვეთავის მოთხოვნებით, 1013-ე ქვეთავის შესაბამისი, სულ მცირე, 66 სმ სიმაღლის მოაჯირების ან სახელურების სისტემა უნდა დააყენონ იატაკიდან ან ქვემოთ მდებარე ქანობიდან 75 სმ-ზე მაღლა მდებარე იატაკზე ან ფეხსადგამზე, რომ მოაჯირები და სახელურები არ მოხვდეს მომიჯნავე დასაჯდომებიანი ფართობის უწყვეტი ხედვის ხაზში. ღია ტრიბუნებთან მოაჯირები უნდა მოეწყოს ICC 300-ში მითითებულ ადგილებში.

გამონაკლისი: დასაჯდომის წინ მოაჯირის სიმაღლე უნდა გაიზომოს მომიჯნავე სავალი ზედაპირიდან.

1028.14.3 მოაჯირები გასასვლელების ბოლოში. 1013-ე ქვეთავის შესაბამისი მოაჯირების ან სახელურების სისტემა უნდა მოეწყოს გასავლელის მთელ სიგანეზე, თუ გასავლელის იატაკი 75 სმ-ით მაღლაა იატაკიდან ან ქვემოთ მდებარე ქანობიდან. მოაჯირების ან სახელურების სიმაღლე უნდა იყოს, სულ მცირე, 90 სმ და რონის (რელსის) ზედა ნაწილიდან უახლოესი საფეხურის ნაშვერამდე დიაგონალურად გაზომვისას უნდა მივიღოთ, სულ მცირე, 1,0 მ.

ქვეთავი 1029 – საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობი

1029.1 ზოგადი. 1021.2(1) და 1021.2(2) ცხრილების შესაბამისად, **სც**-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, ასევე, **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, ამ თავის მიხედვით აუცილებელ გასასვლელ საშუალებებთან ერთად უნდა მოეწყოს საავარიო გასაღწევები და სამაშველო ღიობები. მიწის დონის ქვედა სართულებისა და მიწის დონიდან მეოთხე სართულს ქვემოთ მდებარე საძინებელ ოთახებს უნდა ჰქონდეს ამ ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი, სულ მცირე, ერთი საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობი. თუ ერთი ან მეტი საძინებელი ოთახი მოწყობილია მიწის დონის ქვედა სართულებში, საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობი აუცილებლად უნდა ჰქონდეს ყველა საძინებელ ოთახს, მაგრამ აუცილებელი არ არის მათი არსებობა მიწის დონის ქვედა სართულის მომიჯნავე ფართობებზე. ასეთი ღიობები უნდა გადიოდეს პირდაპირ საზოგადოებრივ გზაზე, ეზოში ან საზოგადოებრივ გზაზე გამავალ შიგა ეზოში.

გამონაკლისი:

1. მიწის დონის ქვედა სართულებს, რომელთა ჭერის სიმაღლე 2 მ-ზე ნაკლებია, დასაშვებია არ ჰქონდეს საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობები;

2. საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობი არ სჭირდება მიწის დონის ქვედა სართულებს ან საძინებელ ოთახებს, რომელთაც აქვს კარიანი გასასვლელი ან კარიანი გასასვლელთან მისადგომი, რომელიც გადის

პირდაპირ საზოგადოებრივ გზაზე ან ეზოში, შიგა ეზოში ან გარეთ გასასვლელ აივანზე, რომელიც საზოგადოებრივ გზაზე გადის;

3. არასაცხოვრებელი სივრცეების შემცველ მიწის დონის ქვედა სართულებს, რომელთა ფართობი არ აღემატება 19 მ^2-ს, არ სჭირდება საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობები.

1029.2 მინიმალური ზომა. საავარიო გასაღწევისა და სამაშველო ღიობის მინიმალური სუფთა ფართობი უნდა იყოს 0,53 მ^2.

გამონაკლისი: საავარიო გასაღწევისა და მიწისპირა იატაკზე საავარიო გასაღწევისა და სამაშველო ღიობების მინიმალური სუფთა ფართობი უნდა იყოს 0,46 მ^2.

1029.2.1 მინიმალური ზომები. ღიობის მინიმალური სუფთა სიმაღლე უნდა იყოს 60 სმ. ღიობის მინიმალური სუფთა სიგანე უნდა იყოს 50 სმ. ღიობის მინიმალური სუფთა ზომები განისაზღვრება ღიობის ნორმალური ფუნქციონირებისათვის საჭირო მოთხოვნების მიხედვით.

1029.3 მაქსიმალური სიმაღლე იატაკიდან. საავარიო გასაღწევისა და სამაშველო ღიობის ქვედა ნაწილი უნდა მდებარეობდეს იატაკიდან, არაუმეტეს, 1,1 მ-ით მაღლა.

1029.4 ფუნქციური შეზღუდვები. საავარიო გასაღწევისა და სამაშველო ღიობის გამოყენება შესაძლებელი უნდა იყოს ოთახშივე გასაღების ან რაიმე იარაღის გამოუყენებლად. გისოსები, ცხაურები, ბადეები ან მსგავსი მოწყობილობები დასაშვებია მოთავსდეს საავარიო გასაღწევსა და სამაშველო ღიობზე, თუ ღიობის მინიმალური სუფთა ზომები შეესაბამება 1029.2 ქვეთავს და ამგვარი მოწყობილობები ადვილად იღება შიგნიდან გასაღების, ხელსაწყოების ან საავარიო გასაღწევისა და სამაშველო ღიობის გასაღებად ჩვეულებრივზე მეტი ძალის გამოყენების გარეშე. თუ ასეთი გისოსები, ცხაურები, ბადეები ან მსგავსი მოწყობილობები დაყენებულია არსებულ შენობებში, კვამლზე ასამუშავებელი განგაშის მოწყობილობა უნდა განთავსდეს 907.2.11 ქვეთავის შესაბამისად.

1029.5 ფანჯრის ჭები. საავარიო გასასვლელსა და თავდასაწევ ღიობს, რომელთა მოპირკეთებული რაფების სიმაღლე მიწის დონის ქვემოთაა, უნდა ჰქონდეს 1029.5.1 და 1029.5.2 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი ფანჯრის ჭები.

1029.5.1 მინიმალური ზომა. ფანჯრის ჭის მინიმალური თარაზული ფართობი უნდა იყოს 0,84 მ^2, ხოლო მინიმალური ზომა 90 სმ. ფანჯრის ჭის ფართობი უნდა იძლეოდეს საშუალებას, რომ საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობები მთლიანად გაიღოს.

1029.5.2 პწკალა კიბეები ან საფეხურები. ფანჯრის ჭებს, რომელთა შვეული სიღრმე აღემატება 1,1 მ-ს, მუდმივად მიმაგრებული უნდა ჰქონდეს პწკალა კიბეები ან საფეხურები. პწკალა კიბეების ან საფეხურების შიგა სიგანე უნდა იყოს, სულ მცირე, 30 სმ, ისინი კედლიდან გამოწეული უნდა იყოს 80 მმ-ით და ცენტრიდან დაშორებული უნდა იყოს არაუმეტეს 46 სმ-ით შვეულად, ფანჯრის ჭის მთელ სიმაღლეზე. პწკალა კიბეები ან საფეხურები არ უნდა იჭრებოდეს ფანჯრის ჭის აუცილებელ ზომებში 15 სმ-ზე მეტად. პწკალა კიბეებს ან საფეხურებს არ უნდა ფარავდეს საავარიო გასაღწევი და სამაშველო ღიობი. ამ ქვეთავში მოთხოვნილ პწკალა კიბეებს ან საფეხურებს არ ეხება მოთხოვნები, რომლებიც განსაზღვრულია 1009-ე ქვეთვში გზა-კიბეებისთვის.

თავი 11 – მისაწვდომობა

ქვეთავი 1101 – ზოგადი

1101.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებები არეგულირებს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის მისაწვდომი საშუალებების დაგეგმარებას და მშენებლობას.

1101.2 დაგეგმარება. შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის მისაწვდომი შენობებისა და საშუალებების დაგეგმარება და მშენებლობა უნდა შეესაბამებოდეს *წესებსა* და „მისაწვდომობის ეროვნულ სტანდარტებს.

ქვეთავი 1102 – განმარტებები

1102.1 განმარტებები. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

დამხმარე შესასვლელი

თანამშრომლების სამუშაო ფართობი

თვითმომსახურებადი სასაწყობო ნაგებობა

მთავარი შესასვლელი

მისაწვდომი

მისაწვდომი სვლაგეზი

მისაწვდომი ერთეული

მიმოსვლის ბილიკი

ადგილი

მრავალდონიანი დასაჯდომები თავშეყრის ფართობებზე

მრავალსართულიანი ერთეული

საერთო გამოყენება

საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, მრავალსართულიანი

საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, ტიპი „ა“

საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, ტიპი „ბ“

საშუალებები

საცხოვრებლად განკუთვნილი

საზოგადოებრივი გამოყენების ფართობები

სივრცე ეტლისთვის

შეზღუდული შესასვლელი

ა ტიპის ერთეული

ბ ტიპის ერთეული

ქვეთავი 1103 – რეგულირების საგნისადმი მოთხოვნები

1103.1 სადაც მოთხოვნილია. დროებითი ან მუდმივი ადგილები, შენობები, ნაგებობები, საშუალებები, ელემენტები და სივრცეები, მისაწვდომი უნდა იყოს შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის.

1103.2 ზოგადი გამონაკლისი. ადგილებს, შენობებს, სტრუქტურებს, ნაგებობებს, საშუალებებს, ელემენტებსა და სივრცეებს ამ თავის მოთხოვნები ეხება მხოლოდ ამ ქვეთავში განსაზღვრული ხარისხის მიხედვით.

1103.2.1 სპეციფიკური მოთხოვნები. შენობებსა და ნაგებობებს ან მათ ნაწილებს არ მოეთხოვება 1104 – 1110 ქვეთავებში მითითებული მისაწვდომობა.

1103.2.2 არსებული შენობები. არსებული შენობები უნდა აკმაყოფილებდეს 2111-ე ქვეთავის მოთხოვნებს.

1103.2.3 თანამშრომლების (დაქირავებული პირების) სამუშაო ფართობები. თანამშრომლების სამუშაო ფართობებზე სივრცეები და ელემენტები უნდა აკმაყოფილებდეს მხოლოდ 907.5.2.3.2 1007-ე და 1104.3.1 ქვეთავების მოთხოვნებს და ისე უნდა დაგეგმარდეს და აიგოს, რომ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებს შეეძლოთ სამუშაო ფართობთან მისვლა, შესვლა და გამოსვლა. ყველა მოთხოვნისგან თავისუფალია სამუშაო ფართობები ან მათი ნაწილები, რომელთა ფართობი ნაკლებია 30 $მ^2$-ზე და რომლებიც, სივრცის სპეციფიკური ფუნქციური მნიშვნელობიდან გამომდინარე, 18 სმ-ით ან მეტადაა ამაღლებული ან ჩაღრმავებული მიწის ან

მოპირკეთებული იატაკის დონიდან.

1103.2.4 ცალკე მდგომი ერთი-ან ორერთეულიანი (ბინიანი) საცხოვრებლები. ცალკე მდგომი ერთი-ან ორერთეულიანი (ბინიანი) საცხოვრებლები და მათი დამხმარე ნაგებობები, ასევე, მათთან დაკავშირებული ადგილები და საშუალებები, არ საჭიროებს მისაწვდომობას.

1103.2.5 დამხმარე შენობები. დს ჯგუფის დაკავებულობებს არ ეხება ამ თავის მოთხოვნები, ქვემოთ ჩამოთვლილი შემთხვევების გარდა:

1. სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების შენობებში მისაწვდომობა აუცილებელია მოკირწყლულ სამუშაო ფართობებზე და ფართო საზოგადოებისთვის ღია ადგილებზე.
2. კერძო გარაჟებს ან გადახურულ ავტოსადგომებს, რომლებიც მისაწვდომ ავტოსადგომს მოიცავს.

1103.2.6 სამშენებლო მოედნები. ნაგებობები, ადგილები და მოწყობილობები, რომლებიც უშუალოდაა დაკავშირებული მშენებლობის პროცესებთან, მათ შორის, ხარაჩოები, ხიდები, ტვირთამწეები, მასალების საწყობები ან სამშენებლო ტრაილერები, მაგრამ არა მხოლოდ ესენი, არ საჭიროებს მისაწვდომობას.

1103.2.7 ამაღლებული ფართობები. ამაღლებული ფართობები, რომლებიც უმთავრესად გამოიყენება უსაფრთხოების, სიცოცხლის უსაფრთხოების ან სახანძრო უსაფრთხოებისთვის, მაგრამ არა მხოლოდ ამ დანიშნულებით, ასევე, სამთვალყურეო გალერეები, პენიტენციური დაწესებულების საგუშაგო კოშკურები, სახანძრო კოშკები ან სამაშველო ამაღლებული ადგილები, არ საჭიროებს მისაწვდომობას ან მისაწვდომ სვლაგეზს.

1103.2.8 ძნელად მისადგომი სივრცეები. დაუკავებელი სივრცეები, რომლებთან მიდგომა შესაძლებელია მხოლოდ პწკალა კიბეებით, სამუშაო ბაქნებით, დაბალჭერიანი სივრცეებით, სატვირთო ლიფტებით ან ძალიან ვიწრო დერეფნებით, არ საჭიროებს მისაწვდომობას.

1103.2.9 მოწყობილობა-დანადგარებისთვის განკუთვნილი სივრცეები. სივრცეები, სადაც შედის მხოლოდ პერსონალი მოწყობილობების მოსავლელად, შესაკეთებლად ან თვალყურის მისადევნებლად, არ საჭიროებს მისაწვდომობას. ასეთი სივრცეებია, მაგრამ არა მხოლოდ: ლიფტების ორმოები, ლიფტების პენტჰაუზები, მექანიკური, ელექტრო ან საკომუნიკაციო მოწყობილობებისთვის განკუთვნილი ოთახები, მილსადენებთან ან მოწყობილობებთან მისადგომი სამუშაო ბაქნები, წყლის ან სარინელის წყლების გამწმენდი ტუმბოებისთვის განკუთვნილი ოთახები და სადგურები, ელექტროქვესადგურები და ტრანსფორმატორის ჯიხურები და გზატკეცილისა და გვირაბის მომსახურე საშუალებები.

1103.2.10 ერთი დამკავებლისთვის განკუთვნილი ნაგებობები. ერთი დამკავებლისთვის განკუთვნილი ნაგებობები, რომლებთან მიდგომა შესაძლებელია მხოლოდ მიწის დონის ქვემოთ მდებარე ან მიწის დონიდან ამაღლებული დერეფნებით, მათ შორის, მაგრამ არა მხოლოდ: საკონტროლო პუნქტები, რომლებთან მისვლა მხოლოდ მიწისქვეშა გვირაბებითაა შესაძლებელი, არ საჭიროებს მისაწვდომობას.

1103.2.11 საცხოვრებელი ჯგუფი სც-1. სც-1 ჯგუფის შენობები, რომლებიც მოიცავს გასაქირავებლად ან დასაქირავებლად განკუთვნილ, არაუმეტეს, ხუთ საძინებელ ერთეულს, რომლებიც ასევე გამოიყენება მესაკუთრის/მფლობელის საცხოვრებლად, არ საჭიროებს მისაწვდომობას.

1103.2.12 დღიური ზრუნვის ადგილები. თუ დღიური ზრუნვის ადგილები საცხოვრებელი ერთეულის ნაწილია, მისაწვდომი უნდა იყოს საცხოვრებლის მხოლოდ ის ნაწილი, რომელიც დღიური ზრუნვისთვისაა განკუთვნილი.

1103.2.13 საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულები. 419-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებულ საცხოვრებელ-სამუშაო ერთეულებში, არასაცხოვრებელი დანიშნულებით გამოყენებული ნაწილი მისაწვდომი უნდა იყოს. საცხოვრებელი-სამუშაო ერთეულის საცხოვრებელი ნაწილი უნდა შეფასდეს ცალკე, 1107.6.2 და 1107.7 ქვეთავების შესაბამისად.

1103.2.14 წინასწარი დაკავებისა და გამოსასწორებელი დაწესებულებები. წინასწარი დაკავებისა და გამოსასწორებელ დაწესებულებებში საერთო გამოყენების სივრცეებს, რომელთაც მხოლოდ პატიმრები ან წინასწარდაკავებული პირები და დაცვა იყენებს და რომლებიც არ ემსახურება წინაწარი დაკავების საკნებს ან საცხოვრებელ საკნებს, რომლებიც აუცილებლად მისაწვდომი უნდა იყოს, არ სჭირდება მისაწვდომობა ან მისაწვდომი სვლაგეზი.

1103.2.15 მაცივარ-კამერები და საყინულე კამერები. მაცივარ-კამერები და საყინულე კამერები, რომელთაც მხოლოდ თანამშრომლები იყენებენ, არ საჭიროებს მისაწვდომობას.

ქვეთავი 1104 – მისაწვდომი სვლაგეზი

1104.1 მიწის ნაკვეთზე შესასვლელი ადგილები. მიწის ნაკვეთზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს მისაწვდომი

სვლაგეზები საზოგადოებრივი ტრანსპორტის გაჩერებებიდან; მისაწვდომი ავტოსადგომიდან, სატრანსპორტო საშუალებებიდან მგზავრების ჩამოსვლის ან ასვლისათვის განკუთვნილი ზონებიდან; საზოგადოებრივი ქუჩებიდან ან ტროტუარებიდან შენობის მისაწვდომ შესასვლელამდე.

გამონაკლისი: ბ ტიპის ერთეულების შემცველი შენობების ან მისი მომსახურე საშუალებების გარდა, სხვა შენობებთან და მათ მომსახურე საშუალებებთან მისაწვდომი სვლაგეზი საჭირო არ არის მიწის ნაკვეთზე შესასვლელიდან და შენობების ან მისი მომსახურე საშუალებების შესასვლელებს შორის, თუ მათ შორის ერთადერთი დამაკავშირებელია საავტომობილო გზა, ფეხით მოსიარულეთა ბილიკის გარეშე.

1104.2 მიწის ნაკვეთის საზღვრებში. ერთსა და იმავე მიწის ნაკვეთზე მდებარე მისაწვდომ შენობებს, შენობების მომსახურე საშუალებებს, ელემენტებსა და სივრცეებს უნდა აკავშირებდეს სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი სვლაგეზი.“.

გამონაკლისი: მისაწვდომი სვლაგეზი საჭირო არ არის მისაწვდომ შენობებს, მისაწვდომ საშუალებებს, ელემენტებსა და სივრცეებს შორის, რომლებიც ერთმანეთს უკავშირდება მხოლოდ საავტომობილო გზით ფეხით მოსიარულეთა ბილიკის გარეშე.

1104.3 დაკავშირებული სივრცეები. თუ შენობა ან შენობის ნაწილი მისაწვდომი უნდა იყოს, მისაწვდომი სვლაგეზი უნდა მიდიოდეს შენობის ყველა ნაწილთან, შენობის მისაწვდომ შესასვლელებთან, რომლებიც აკავშირებს ფეხით მოსიარულეთა მისაწვდომ ბილიკებსა და საზოგადოებრივ გზას.

გამონაკლისი:

1. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში, სადაც დასაჯდომები დამაგრებულია, აუცილებელი არ არის, მისაწვდომი სვლაგეზი ემსახურებოდეს დონეებს, სადაც არ არის მოწყობილი ეტლისთვის განკუთვნილი სივრცეები.

2. დწ-2 ჯგუფის დაწესებულებებში, საძინებელი ერთეულების მხრიდან, მათში შესასვლელ კარებთან, საჭირო არ არის მანევრირებისთვის თავისუფალი სივრცეების მოწყობა, თუ კარის სიგანე სულ მცირე, 1,2 მ-ია.

1104.3.1 თანამშრომლების სამუშაო ფართობები. თანამშრომლების სამუშაო ფართობების საზღვრებში მოწყობილი საერთო გამოყენების მიმოსვლის ბილიკები უნდა იყოს მისაწვდომი სვლაგეზები.

გამონაკლისი:

1. თანამშრომლების სამუშაო 100 მ^2-ზე მცირე ფართობის საზღვრებში მუდმივი ტიხრებით, დახლებით ან ავეჯით გამოყოფილი საერთო გამოყენების მიმოსვლის ბილიკები, დასაშვებია, არ იყოს მისაწვდომი სვლაგეზები;

2. თანამშრომლების სამუშაო ფართობების საზღვრებში მოწყობილი საერთო გამოყენების მიმოსვლის ბილიკები, რომლებიც მოწყობილობის განუყოფელი კომპონენტია, დასაშვებია, არ იყოს მისაწვდომი სვლაგეზები;

3. თანამშრომლების სამუშაო ფართობების საზღვრებში მოწყობილი საერთო გამოყენების მიმოსვლის ბილიკები, რომლებიც მთლიანად ატმოსფერული ზემოქმედების ქვეშაა, დასაშვებია, არ იყოს მისაწვდომი სვლაგეზები.

1104.3.2 ჟურნალისტებისთვის განკუთვნილი ოთახები. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ შენობაში, ოთახში ან სივრცეში ჟურნალისტებისთვის მოწყობილი ოთახები უნდა მდებარეობდეს მისაწვდომ სვლაგეზზე.

გამონაკლისი:

1. თუ ჟურნალისტებისთვის განკუთვნილი ყველა ოთახის საერთო ფართობი მაქსიმუმ 46 მ^2-ია, მათთან მისაწვდომი სვლაგეზი საჭირო არ არის ღია ტრიბუნებზე, სადაც შესვლა მხოლოდ ერთი დონიდანაა შესაძლებელი;

2. თუ ჟურნალისტებისთვის განკუთვნილი ყველა ოთახის საერთო ფართობი მაქსიმუმ 46 მ^2-ია, მისაწვდომი სვლაგეზი საჭირო არ არის ჟურნალისტებისთვის განკუთვნილი ცალკე მდგომი ოთახებისთვის, რომლებიც მიწის დონიდან 3,7 მ-ზე მეტ სიმაღლეზე მდებარეობს.

1104.4 მრავალდონიანი შენობები და ნაგებობები. მრავალდონიან შენობებსა და ნაგებობებში, ყველა მისაწვდომ დონეს, ანტრესოლების ჩათვლით, უნდა აკავშირებდეს, სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი სვლაგეზი.

გამონაკლისი:

1. მისაწვდომი სვლაგეზი არ სჭირდება სართულებსა და ანტრესოლებს, რომელთა ჯამური ფართობი არ აღემატება 280 $მ^2$-ს და რომლებიც მდებარეობს მისაწვდომი დონეების ზემოთ და ქვემოთ. ეს გამონაკლისი არ ეხება:

   1.1. **სვ** ჯგუფის დაკავებულობებში რამდენიმე მფლობელისთვის განკუთვნილ ნაგებობებს, სადაც მფლობელობაში არსებული ხუთი ან მეტი სივრცეა.

   1.2 დონეებს, რომლებიც მოიცავს სამედიცინო მომსახურების დაწესებულებებს (ჯგუფი **სქ** ან **დწ**); ან

   1.3 მგზავრთა ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებულ ნაგებობებს და აეროპორტებს (ჯგუფი **თვ**-3 ან **სქ**).

2. დონეებს, რომლებიც არ მოიცავს მისაწვდომ ელემენტებს ან 1107-ე ან 1108-ე ქვეთავით განსაზღვრულ სხვა სივრცეებს, შეიძლება არ ჰქონდეს მისაწვდომი სვლაგეზი მისაწვდომი დონიდან.
3. საჰაერო ტრანსპორტის საკონტროლო კოშკებში მისაწვდომი სვლაგეზი აუცილებელი არ არის ემსახურებოდეს კაბინას და უშუალოდ კაბინის ქვეშ არსებულ იატაკს.
4. თუ ორსართულიან შენობაში ან ნაგებობაში ორიდან ერთი სართულის დაკავებულობის დატვირთვა ხუთი ან ნაკლებია და არ შეიცავს საზოგადოებრივი გამოყენების სივრცეს, საჭირო არ არის, ეს სართული ზედა ან ქვედა სართულს უკავშირდებოდეს მისაწვდომი სვლაგეზით.
5. სასამართლო დარბაზში თანამშრომლების სამუშაო ამაღლებულ ფართობებთან შეუღლი მისაწვდომი აუცილებელი არ არის თავდაპირველ კონსტრუქციაში, თუ შესაძლებელია მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების A117.1-ის შესაბამისი პანდუსის ან ლიფტის დაყენება სასამართლოს დარბაზის ხელახალი კონფიგურიაციის ან გაფართოების, ან ელექტრობის სისტემის გაფართოების გარეშე;

1104.5 მდებარეობა. მისაწვდომი სვლაგეზები უნდა ემთხვეოდეს საერთო გამოყენების მიმოსვლის ბილიკს ან მდებარეობდეს იმავე ფართობზე, რომელზეც საერთო გამოყენების მიმოსვლის ბილიკი. თუ მიმოსვლის ბილიკი შიგა სივრცეშია, მისაწვდომი სვლაგეზიც შიგა სივრცეში უნდა იყოს. თუ მისაწვდომი სვლაგეზი მხოლოდ ერთია, ის არ უნდა კვეთდეს სამზარეულოებს, სათავს ოთახებს, დასასვენებელ ოთახებს, ტანსაცმლის ოთახებსა და მსგავს სივრცეებს.“.

გამონაკლისი:

1. ბ ტიპის ერთეულებში მდებარე ავტოსადგომი გარაჟებიდან გამომავალი მისაწვდომი სვლაგეზები შეიძლება არ მდებარეობდეს შიგა სივრცეში.

2. ერთი მისაწვდომი სვლაგეზი დასაშვებია კვეთდეს სამზარეულოს ან სათავს ოთახს მისაწვდომ ერთეულში, ა ტიპის ან ბ ტიპის ერთეულში.

1104.6 უსაფრთხოების ზღუდეები. უსაფრთხოების ზღუდეები, რომლებიც მოიცავს, და არა მხოლოდ, უსაფრთხოების ბომბკეტებს და უსაფრთხოების საკონტროლო პუნქტებს, არ უნდა ეღობებოდეს აუცილებელ მისაწვდომ სვლაგეზს ან მისაწვდომ გასასვლელს.

გამონაკლისი: თუ უსაფრთხოების ზღუდეები მოიცავს ელემენტებს, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ამ მოთხოვნებს, მაგ., ლითონის დეტექტორებს, ფლუოროსკოპებს ან სხვა მსგავს მოწყობილობებს, მისაწვდომი სვლაგეზი შეიძლება გადიოდეს უსაფრთხოების მოწყობილობების მომიჯნავედ. მისაწვდომი სვლაგეზი შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებს საშუალებას უნდა აძლევდეს, შემოუარონ უსაფრთხოების ზღუდეებს, ისე, რომ შეეძლოთ პერსონალურ ნივთებზე თვალყურის დევნება.

ქვეთავი 1105 – მისაწვდომი შესასვლელები

1105.1 მთავარი შესასვლელები. 1105.1.1 – 1105.1.6 ქვეთავებში განსაზღვრული მისაწვდომი შესასვლელების გარდა, ყველა მთავარი შესასვლელის, სულ მცირე, 60% მისაწვდომი უნდა იყოს.

გამონაკლისი:

1. მისაწვდომი შესასვლელი საჭირო არ არის ფართობებზე, რომელზეც მისაწვდომობის უზრუნველყოფა საჭირო არ არის;
2. ტვირთის შესაზიდი და მომსახურებისთვის განკუთვნილი შესასვლელები, რომლებიც არ არის

საზოგადოებრივი სივრცის ერთადერთი შესასვლელი.

1105.1.1 ავტოსადგომი გარაჟის შესასვლელები. ავტოსადგომი ნაგებობებიდან შენობებში ან შენობების მომსახურე საშუალებებში ფეხით მოსიარულეთათვის მოწყობილი პირდაპირი შესასვლელები მისაწვდომი უნდა იყოს.

1105.1.2 გვირაბების ან ამაღლებული ბილიკების შესასვლელები. თუ გვირაბებიდან ან ამაღლებული სავალი გზებიდან უზრუნველყოფილია მისადგომი შენობასთან ან შენობების მომსახურე საშუალებებთან ფეხით მოსიარულეთათვის, სულ მცირე, ერთი შესასვლელი თითოეული გვირაბიდან ან ამაღლებული სავალი გზიდან მისაწვდომი უნდა იყოს.

1105.1.3 შეზღუდული შესასვლელები. თუ შენობას ან ნაგებობას აქვს შეზღუდული შესასვლელები, სულ მცირე, ერთი შეზღუდული შესასვლელი მისაწვდომი უნდა იყოს.

1105.1.4 შესასვლელები პატიმრებისა და წინასწარდაკავებული პირებისთვის. თუ სასჯელაღსრულების შენობებთან არსებობს შესასვლელები, რომელთაც მხოლოდ პატიმრები ან წინასწარდაკავებული პირები და დაცვის წევრები იყენებენ, წინასწარი დაკავების ან გამოსასწორებელ დაწესებულებებს უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, ერთი ასეთი შესასვლელი.

1105.1.5 მომსახურებისთვის განკუთვნილი შესასვლელები. თუ მომსახურებისთვის განკუთვნილი შესასვლელი შენობაში ან მფლობელობაში არსებულ სივრცეში ერთადერთი შესასვლელია, ის მისაწვდომი უნდა იყოს.

1105.1.6 მფლობელობაში არსებული სივრცეები, საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები.მფლობელობაში არსებულ თითოეულ სივრცეში, საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულში უნდა იყოს, სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი შესასვლელი.

გამონაკლისი:

1. მისაწვდომი შესასვლელი საჭირო არ არის მფლობელობაში არსებულ სივრცეებში, რომელთაც არ მოეთხოვება მისაწვდომობა.

2. მისაწვდომი შესასვლელი საჭირო არ არის საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულებში, რომლებსაც არ მოეთხოვება, იყოს მისაწვდომი ერთეულები, ა ტიპის ან ბ ტიპის ერთეულები.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1106 – ავტოსადგომი და ტრანსპორტის მგზავრებით დატვირთვის მისაწვდომი საშუალებები

1106.1 აუცილებელი. ავტოსადგომი უზრუნველყოფილი უნდა იყოს 1106.1 ცხრილის შესაბამისი მისაწვდომი სივრცეებით, გარდა 1106.2 – 1106.4 ქვეთავებში განსაზღვრული შემთხვევისა. თუ მიწის ნაკვეთზე მდებარეობს ერთზე მეტი ავტოსადგომი, ავტოსადგომთან მისაწვდომი სივრცეების რაოდენობა უნდა განისაზღვროს თითოეული ავტოსადგომისთვის ცალ-ცალკე.

გამონაკლისი: ეს ქვეთავი არ ეხება ავტობუსების, სატვირთო მანქანებისა და სხვა სატვირთო ავტომობილების, პოლიციის მანქანების ან პირუტყვის გადასაყვანი ავტომობილების სადგომ და ავტოპარკებისთვის გამოყენებულ სივრცეებს, თუ საზოგადოებისთვის მისადგომ მიწის ნაკვეთებზე მოწყობილია ტრანსპორტის მგზავრებით დატვირთვის მისაწვდომი ზონები.

ცხრილი 1106.1

მისაწვდომი ავტოსადგომი სივრცეები

ავტოსადგომი სივრცეები სულ	მისაწვდომი სივრცეების აუცილებელი მინიმალური რაოდენობა
1 – 25	1
26 – 50	2
51 – 75	3

76 – 100	4
101 – 150	5
151 – 200	6
201 – 300	7
301 – 400	8
401 – 500	9
501 – 1,000	საერთოს 2%
1001 და მეტი	20, დამატებული ერთი ყოველ მე-100-ზე ან მათ ნაწილებზე 1000-ის ზემოთ

1106.2 ჯგუფები სც-2 და სც-3. სც-2 და **სც**-3 ჯგუფების დაკავებულობებისთვის, სადაც სავალდებულოა მისაწვდომი „ა“ ან „ბ“ ტიპის საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულები, თითოეული ტიპის ავტოსადგომი სივრცის, სულ მცირე, 2 %, მაგრამ თითოეული ტიპის, არანაკლებ, ერთი ავტოსადგომი სივრცე მისაწვდომი უნდა იყოს. თუ ავტოსადგომი მდებარეობს შენობაში ან მის ქვევით, ავტოსადგომის მისაწვდომი სივრცეებიც ასევე უნდა განლაგდეს შენობაში ან მის ქვევით.

1106.3 საავადმყოფოს ამბულატორიული დაწესებულებები. საავადმყოფოს ამბულატორიული დაწესებულებებისთვის მოწყობილი, პაციენტებისა და მომსვლელების ავტომობილების სადგომი სივრცეების, სულ მცირე, 10 %, მაგრამ არანაკლებ, ერთი ავტოსადგომი სივრცე მისაწვდომი უნდა იყოს.

1106.4 სარეაბილიტაციო და ამბულატორიული ფიზიოთერაპიის დაწესებულებები. სარეაბილიტაციო დაწესებულებებისა და ამბულატორიული ფიზიოთერაპიის დაწესებულებებისათვის მოწყობილი, პაციენტებისა და მომსვლელების ავტომობილების სადგომად განკუთვნილი სივრცეების სულ მცირე, 20 %, მაგრამ არანაკლებ ერთი ავტოსადგომი სივრცე მისაწვდომი უნდა იყოს.

1106.5 მიკროავტობუსებისთვის განკუთვნილი სივრცეები. მისაწვდომი ავტოსადომი სივრციდან და ყოველი ექვსი მისაწვდომი ავტოსადგომი სივრციდან, არანაკლებ ერთი, მიკროავტობუსებისთვის მისაწვდომი ავტოსადგომი სივრცე უნდა იყოს.

> **გამონაკლისი: სც**-2 და **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, კერძო გარაჟების საზღვრებში მდებარე მიკროავტობუსების მისადგომ სივრცეებს დასაშვებია, ჰქონდეს საავტომობილო გზები, შესასვლელები, სადგომი სივრცეები და მისაწვდომი გასავლელები, სულ მცირე, 2,15 მ შვეული თავისუფალი მანძილით.

1106.6 მდებარეობა. მისაწვდომი ავტოსადგომი სივრცეები უნდა მდებარეობდეს მისაწვდომ სვლაგეზზე, შენობის მისაწვდომი შესასვლელის მომიჯნავე ავტოსადგომიდან უმოკლეს მანძილზე. ავტოსადგომ საშუალებებში, რომლებიც არ ემსახურება რომელიმე კონკრეტულ შენობას, ავტოსადგომის მისაწვდომი სივრცეები უნდა მდებარეობდეს უმოკლეს გზაზე ავტოსადგომი საშუალებების შესასვლელთან, რომელიც ფეხით მოსიარულეებისთვისაა განკუთვნილი. თუ შენობას რამდენიმე მისაწვდომი შესასვლელი აქვს მომიჯნავე ავტოსადგომზე, მისაწვდომი ავტოსადგომი სივრცეები უნდა განაწილდეს და განლაგდეს მისაწვდომ შესასვლელებთან ახლოს.

გამონაკლისი:

1. მრავალდონიან ავტოსადგომ ნაგებობებში მიკროავტობუსის მისაწვდომი ავტოსადგომი სივრცეების არსებობა დასაშვებია მხოლოდ ერთ დონეზე;
2. მისაწვდომი ავტოსადგომი სივრცეები დასაშვებია, მდებარეობდეს სხვადასხვა ავტოსადგომ საშუალებებში, თუ უზრუნველყოფილია არსებითად ისეთივე ან უფრო მეტი მისაწვდომობა მისაწვდომი შესასვლელიდან ან შესასვლელებიდან დაშორების მანძილის, ავტოსადგომის გამოყენებისთვის დაწესებული გადასახადისა და მომხმარებლის კომფორტულობის გათვალისწინებით.

1106.7 ტრანსპორტის მგზავრებით დატვირთვის ზონები. საზოგადოებრივ ტრანსპორტში ასასვლელ-ჩამოსასვლელი ზონები უნდა დაგეგმარდეს და აიგოს მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების შესაბამისად.

1106.7.1 ტრანსპორტის მგზავრებით დატვირთვის უწყვეტი ზონები. თუ მოწყობილია ტრანსპორტის მგზავრებით დატვირთვის ზონები, ყოველ უწყვეტ 30 ხაზოვან მეტრში საზოგადოებრივ ტრანსპორტში ასასვლელ-ჩამოსასვლელი ზონა მისაწვდომი უნდა იყოს.

1106.7.2 სამედიცინო დაწესებულებები. საზოგადოებრივ ტრანსპორტში ასასვლელ-ჩამოსასვლელი ზონები ისეთ ლიცენზირებული სამედიცინო და გრძელვადიანი სამკურნალო დაწესებულებების მისაწვდომ შესასვლელთან უნდა მოწყოს, სადაც ადამიანებს უწევენ ფიზიოლოგიურ და სამედიცინო მკურნალობას და სადაც ადამიანებს 24 საათზე მეტხანს აჩერებენ.

1106.7.3 ავტოსადგომზე ავტომობილის დაყენების მომსახურება. სატრანსპორტო საშუალებების მგზავრებით დატვირთვის ზონები უნდა მოეწყოს იმ ადგილებში, სადაც უზრუნველყოფილია ავტოსადგომზე ავტომობილის დაყენების მომსახურება.

1106.7.4 ავტოსადგომი გარაჟები მექანიკური მისადგომით. მექანიკური მისადგომის მქონე ავტოსადგომ გარაჟებს ტრანსპორტში ჩასაჯდომად და ჩამოსასვლელად განკუთვნილ ფართობებთან უნდა ჰქონდეს, სულ მცირე, ერთი ზონა საზოგადოებრივ ტრანსპორტში ასასვლელ-ჩამოსასვლელად.

ქვეთავი 1107 – საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები

1107.1 ზოგადი. ამ თავის სხვა მოთხოვნებთან ერთად საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულების შემცველი დაკავებულობები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ამ ქვეთავის შესაბამისი მისაწვდომი საშუალებებით.

1107.2 დაგეგმარება. საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები, რომლებიც აუცილებლად მისაწვდომი ერთეული, **ა** ტიპის ერთეული ან **ბ** ტიპის ერთეული უნდა იყოს, უნდა შეესაბამებოდეს მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების მე-11 თავის შესაბამის ქვეთავებს. ერთეულები, რომლებიც **ა** ტიპის უნდა იყოს, დასაშვებია დაგეგმარდეს და აიგოს, როგორც მისაწვდომი ერთეულები. ერთეულები, რომლებიც **ბ** ტიპის უნდა იყოს, დასაშვებია დაგეგმარდეს და აიგოს, როგორც მისაწვდომი ერთეულები ან როგორც **ა** ტიპის ერთეულები.

გამონაკლისი: მრავალბინიან შენობებში საცხოვრებელი ერთეულები (მუდმივი საცხოვრებელი ერთეულები (ბინები)) დასაშვებია დაგეგმარდეს და აიგოს ისე, რომ საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი იყოს საცხოვრებელი ერთეულის (ბინის) მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების შესაბამის მისაწვდომ ერთეულად, ა ტიპის ერთეულად ან ბ ტიპის ერთეულად მოწყობა.

1107.3 მისადგომი სივრცეები. ოთახები და სივრცეები, რომლებიც ღიაა ფართო საზოგადოებისთვის ან რომელთა გამოყენება შეუძლიათ მცხოვრებებს და რომლებიც ემსახურება მისაწვდომ ერთეულებს, **ა** ტიპის ან **ბ** ტიპის ერთეულებს, უნდა იყოს მისაწვდომი. მისაწვდომი სივრცეები უნდა მოიცავდეს ტუალეტის ოთახებსა და სააბაზანო ოთახებს, სამზარეულოს, საცხოვრებელ და სასადილო ოთახებსა და ნებისმიერ გარე სივრცეს, კერძოდ, შიგა ეზოებს, ბანებსა და აივნებს.

გამონაკლისი:

1. 1109.15 ქვეთავის შესაბამისად აგებული რეკრეაციული საშუალებები.

2. დწ-2 ჯგუფის დაწესებულებებში, საძინებელი ერთეულების მხრიდან, მათში შესასვლელ კარებთან, საჭირო არ არის მანევრირებისთვის თავისუფალი სივრცეების მოწყობა, თუ კარის სიგანე სულ მცირე, 1,2 მ-ია.

1107.4 მისაწვდომი სვლაგეზი. სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი სვლაგეზი უნდა აკავშირებდეს შენობის ან მისაწვდომი საშუალებების შესასვლელებს მისაწვდომი ერთეულის მთავარ შესასვლელთან, ასევე, იმ გარე და შიგა სივრცეებთან, რომლებიც ამ ერთეულებს ემსახურება.

გამონაკლისი:

1. თუ გარემოებათა გამო, რომელთაც ვერ აკონტროლებს მესაკუთრე, მიწის ქანობი მისაწვდომ ნაგებობებსა და შენობებს შორის აღემატება 1 შვეულ ერთეულს 12 თარაზულ ერთეულთან (1:12), ან თუ ფიზიკური ზღუდეები ან სამართლებრივი შეზღუდვები ხელს უშლის მისაწვდომი სვლაგეზის მოწყობას, მისაწვდომი სვლაგეზის ნაცვლად დასაშვებია, ყველა საზოგადოებრივ თუ საერთო სარგებლობის მისაწვდომ საშუალებეთან ან შენობასთან მოეწყოს 1106-ე ქვეთავის შესაბამისი საავტომობილო გზა ავტოსადგომით;
2. ბანები, პატიოები ან აივნები, რომლებიც „ბ“ ტიპის ერთეულების ნაწილებია, წყალგაუმტარი ზედაპირები აქვს

და ერთეულის მომიჯნავე შიგა სივრცის დასრულებული იატაკის დონიდან 10 სმ-ზე ქვემოთ არ მდებარეობს.

1107.5 დწ ჯგუფი. მისაწვდომი ერთეულები და **ბ** ტიპის ერთეულები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს **დწ** ჯგუფის დაკავებულობებში, 1107.5.1 – 1107.5.5 ქვეთავების შესაბამისად.

1107.5.1 დწ-1 ჯგუფი. მისაწვდომი ერთეულები და **ბ** ტიპის ერთეულები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს **დწ**-1 ჯგუფის დაკავებულობებში, 1107.5.1.1 და 1107.5.1.2 ქვეთავების შესაბამისად.

1107.5.1.1 მისაწვდომი ერთეულები. საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულების, სულ მცირე, 4%, მაგრამ, არანაკლებ, თითო საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეული მისაწვდომი ერთეული უნდა იყოს.

1107.5.1.2 ბ ტიპის ერთეულები. თუ ნაგებობებში მოწყობილია ოთხი ან მეტი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, რომლებიც ხანგრძლივად საცხოვრებლადაა განკუთვნილი, ყველა საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული უნდა იყოს **ბ** ტიპის.

გამონაკლისი: ბ ტიპის ერთეულების რაოდენობა შეიძლება შემცირდეს 1107.7 ქვეთავის შესაბამისად.

1107.5.2 დწ-2 ჯგუფის მოვლა-მზრუნველობის სახლები. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებში განთავსებულ მოვლა-მზრუნველობის სახლებში უზრუნველყოფილი უნდა იყოს მისაწვდომი ერთეულები და **ბ** ტიპის ერთეულები, 1107.5.2.1 და 1107.5.2.2 ქვეთავების შესაბამისად.

1107.5.2.1 მისაწვდომი ერთეულები. თითოეული ტიპის საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულების 50%, მაგრამ თითოეული ტიპის, არანაკლებ, ერთი საცხოვრებელი და ერთი საძინებელი ერთეული, მისაწვდომი ერთეული უნდა იყოს.

1107.5.2.2 ბ ტიპის ერთეულები. თუ ნაგებობებში განლაგებულია ხანგრძლივად საცხოვრებლად განკუთვნილი ოთხი ან მეტი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, ყველა მათგანი **ბ** ტიპის ერთეული უნდა იყოს.

გამონაკლისი: ბ ტიპის ერთეულების რაოდენობა შეიძლება შემცირდეს 1107.7 ქვეთავის შესაბამისად.

1107.5.3 დწ-2 ჯგუფის საავადმყოფოები. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებში განთავსებული უნივერსალური საავადმყოფოები, ფსიქიატრიული კლინიკები და დეტოქსიკაციის დაწესებულებები უზრუნველყოფილი უნდა იყოს მისაწვდომი ერთეულებით და **ბ** ტიპის ერთეულებით 1107.5.3.1 და 1107.5.3.2 ქვეთავების შესაბამისად.

1107.5.3.1 მისაწვდომი ერთეულები. საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულების 10%, მაგრამ, არანაკლებ, თითო საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეული მისაწვდომობის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1107.5.3.2 ბ ტიპის ერთეულები. თუ ნაგებობებში ხანგრძლივად საცხოვრებლად განკუთვნილი ოთხი ან მეტი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულია განლაგებული, ყველა მათგანი **ბ** ტიპისა უნდა იყოს.

გამონაკლისი: ბ ტიპის ერთეულების რაოდენობა შეიძლება შემცირდეს 1107.7 ქვეთავის შესაბამისად.

1107.5.4 დწ-2 ჯგუფის სარეაბილიტაციო დაწესებულებები. დწ-2 ჯგუფის დაკავებულობებში განთავსებულ საავადმყოფოებსა და სარეაბილიტაციო დაწესებულებებში, სადაც მკურნალობის მეთოდი იწვევს მობილურობის შეზღუდვას, საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულების 100% მისაწვდომი ერთეული უნდა იყოს.

1107.5.5 ჯგუფი დწ-3. დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობებში მისაწვდომი ერთეულები უნდა განთავსდეს 1107.5.5.1 და 1107.5.5.3 ქვეთავების შესაბამისად.

1107.5.5.1 დწ-3 ჯგუფის საძინებელი ერთეულები. დწ-3 ჯგუფის დაკავებულობებში საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულების 2 %, მაგრამ, არანაკლებ, თითო საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეული მისაწვდომი ერთეული უნდა იყოს.

1107.5.5.2 სპეციალური დაკავების საკნები და საცხოვრებელი საკნები ან ოთახები. 1107.5.5.1 ქვეთავის მიხედვით აუცილებელ მისაწვდომ ერთეულებთან ერთად სპეციალური დაკავების საკნებისა და საცხოვრებელი საკნების ან ოთახების არსებობის შემთხვევაში, თითოეული ტიპიდან სულ მცირე, ერთი მათგანი უნდა იყოს მისაწვდომი ერთეული. ეს მოთხოვნა ეხება შემდეგ საკნებსა და ოთახებს, მაგრამ არა მხოლოდ მათ: საორიენტაციო დანიშნულებით, პირთა უსაფრთხოების დაცვის მიზნით დაპატიმრებისას, ადმინისტრაციული ან დისციპლინური დაკავების ან სეგრეგაციისთვის და დეტოქსიკაციის და სამედიცინო იზოლირების დანიშნულებით გამოყენებული.

გამონაკლისი: საკნებს ან ოთახებს, რომლებიც საგანგებოდაა დაგეგმარებული ისე, რომ არ არსებობდეს გამონაშვერები და რომლებიც გამოიყენება მხოლოდ და მხოლოდ თვითმკვლელობის აღკვეთის მიზნით, შეიძლება არ ჰქონდეს ხელმოსაჭიდი ძელები.

1107.5.5.3 სამედიცინო დაწესებულებები. 1107.5.5.2 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილ ნებისმიერ სამედიცინო საიზოლაციო საკანთან ერთად სამედიცინო დაწესებულებებში უნდა მოეწყოს პაციენტების საძინებელი ერთეულები ან საკნები, რომლებიც იქნება მისაწვდომი ერთეულები.

1107.6 ჯგუფი სც. სც ჯგუფის დაკავებულობებში მისაწვდომი ერთეულები, **ა** ტიპის ერთეულები და **ბ** ტიპის ერთეულები 1107.6.1 – 1107.6.4 ქვეთავების შესაბამისად უნდა განთავსდეს.

1107.6.1 ჯგუფი სც-1. სც-1 ჯგუფის დაკავებულობებში მისაწვდომი ერთეულები, **ა** ტიპის ერთეულები და **ბ** ტიპის ერთეულები 1107.6.1.1 და 1107.6.1.2 ქვეთავების შესაბამისად უნდა განთავსდეს.

1107.6.1.1 მისაწვდომი ერთეულები. სც-1 ჯგუფის დაკავებულობებში მისაწვდომი საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები უნდა განთავსდეს 1107.6.1.1 ცხრილის შესაბამისად. მისაწვდომი ერთეულების საერთო რაოდენობის დადგენისას უნდა გავითვალისწინოთ ადგილზე არსებული **სც**-1 დაკავებულობის ყველა ერთეული. მისაწვდომი ერთეულები უნდა გადანაწილდეს სხვადასხვა კლასის ერთეულებს შორის. ეტლის შესაგორებელ საშხაპეებში, რომლებიც მდებარეობს მისაწვდომ ერთეულებში, უნდა იყოს დასაკეცი საშხაპე სკამი.

1107.6.1.1.1 მისაწვდომი ერთეულის მომსახურე სივრცეები. შიგა და გარე ყველა სივრცე, რომლებიც მისაწვდომი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულის ნაწილია ან მას ემსახურება, მისაწვდომი უნდა იყოს და მისაწვდომ სვლაგეზზე უნდა მდებარეობდეს.

გამონაკლისი:

1. სადაც მისაწვდომ ერთეულში მოწყობილია რამდენიმე სააბაზანო ოთახი, სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი ერთეულის შესაბამისი უნდა იყოს.
2. სადაც მისაწვდომ ერთეულს საოჯახო ან სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი რამდენიმე სააბაზანო ოთახი ემსახურება, სულ მცირე, 50 %, მაგრამ თითოეული გამოყენებისთვის, არანაკლებ, ერთი მათგანი მისაწვდომი ერთეულის შესაბამისი უნდა იყოს.
3. საწოლების 5 %, მაგრამ, არანაკლებ, ერთი მათგანი მისაწვდომი ერთეულის შესაბამისი უნდა იყოს.

ცხრილი 1107.6.1.1

მისაწვდომი საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები

არსებული ერთეულების საერთო რაოდენობა	ეტლის შესაგორებელი საშხაპის არმქონე მისაწვდომი ერთეულების მინიმალური აუცილებელი რაოდენობა	ეტლის შესაგორებელი საშხაპის მქონე მისაწვდომი ერთეულების მინიმალური აუცილებელი რაოდენობა	აუცილებელი მისაწვდომი ერთეულების საერთო რაოდენობა
1 – 25	1	0	1
26 – 50	2	0	2
51 – 75	3	1	4
76 – 100	4	1	5
101 – 150	5	2	7
151 – 200	6	2	8
201 – 300	7	3	10

301 – 400	8	4	12
401 – 500	9	4	13
501 – 1,000	საერთოს 2%	საერთოს 1%	საერთოს 3%
1 000-ზე მეტი	20, დამატებული 1 ყოველ 100-ზე, ან მის ნაწილზე 1000-ის ზემოთ	10, დამატებული 1 ყოველ 100-ზე, ან მის ნაწილზე 1000-ის ზემოთ	30, დამატებული 2 ყოველ 100-ზე, ან მის ნაწილზე 1000-ის ზემოთ

1107.6.1.2 ბ ტიპის ერთეულები. თუ ნაგებობებში განლაგებულია ხანგრძლივად საცხოვრებლად განკუთვნილი ოთხი ან მეტი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, ყველა მათგანი **ბ** ტიპის უნდა იყოს.

გამონაკლისი: ბ ტიპის ერთეულების რაოდენობა შეიძლება შემცირდეს 1107.7 ქვეთავის შესაბამისად.

1107.6.2 ჯგუფი სც-2. სც-2 ჯგუფის დაკავებულობებში მისაწვდომი ერთეულები, **ა** ტიპის ერთეულები და **ბ** ტიპის ერთეულები 1107.6.2.1 და 1107.6.2.2 ქვეთავების შესაბამისად უნდა განთავსდეს.

1107.6.2.1 მრავალბინიანი სახლები, მამათა და დედათა მონასტრები. ა და **ბ** ტიპის ერთეულები მრავალბინიან სახლებში, მამათა და დედათა მონასტრებში 1107.6.2.1.1 და 1107.6.2.1.2 ქვეთავების შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

1107.6.2.1.1 ა ტიპის ერთეულები. სც-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, რომლებზეც განთავსებულია 20-ზე მეტი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, **ა** ტიპის ერთეული უნდა იყოს 2%, მაგრამ, არანაკლებ, 1. მიწის ნაკვეთზე მდებარე ყველა **სც**-2 ერთეული გათვალისწინებული უნდა იყოს ერთეულების საერთო რაოდენობისა და **ა** ტიპის ერთეულების აუცილებელი რაოდენობის დადგენისას. **ა** ტიპის ერთეულები სხვადასხვა კლასის ერთეულებს შორის უნდა განაწილდეს.

გამონაკლისი:

1. **ა** ტიპის ერთეულების რაოდენობა შეიძლება შემცირდეს 1107.7 ქვეთავის შესაბამისად;

2. მიწის ნაკვეთზე უკვე არსებული ნაგებობები არ უნდა შევიდეს ერთეულების საერთო რაოდენობაში.

1107.6.2.1.2 ბ ტიპის ერთეულები. თუ შენობებში საცხოვრებლად განკუთვნილი ოთხი ან მეტი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულია, ყველა მათგანი **ბ** ტიპისა უნდა იყოს.

გამონაკლისი: ბ ტიპის ერთეულების რაოდენობა დასაშვებია შემცირდეს 1107.7 ქვეთავის შესაბამისად.

1107.6.2.2 სც-2 ჯგუფის შენობები, რომლებიც არ არის მრავალბინიანი სახლები, მამათა და დედათა მონასტრები. სც-2 ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც არაა განთავსებული მრავალბინიანი სახლები, მისაწვდომი ერთეულები და ბ ტიპის ერთეულები 1107.6.2.2.1 და 1107.6.2.2.2 ქვეთავების შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

1107.6.2.2.1 მისაწვდომი ერთეულები. საცხოვრებელი და საძინებელი მისაწვდომი ერთეულები 1107.6.1.1 ცხრილის შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

1107.6.2.2.2 ბ ტიპის ერთეულები. თუ ნაგებობებში ხანგრძლივად საცხოვრებლად განკუთვნილი ოთხი ან ოთხზე მეტი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულია, ყველა მათგანი **ბ** ტიპის უნდა იყოს.

გამონაკლისი: ბ ტიპის ერთეულების რაოდენობა შეიძლება შემცირდეს 1107.7 ქვეთავის შესაბამისად.

1107.6.2.1.3 (ამოღებულია - 09.12.2020, №737).

1107.6.3 სც-3 ჯგუფი. სც-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც ოთხი ან მეტი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული განლაგებულია ერთ ნაგებობაში, ყველა მათგანი **ბ** ტიპისა უნდა იყოს.

გამონაკლისი: ბ ტიპის ერთეულების რაოდენობა შეიძლება შემცირდეს 1107.7 ქვეთავის შესაბამისად.

1107.6.4 სც-4 ჯგუფი. სც-4 ჯგუფის დაკავებულობებში მისაწვდომი ერთეულები, **ა** ტიპის ერთეულები და **ბ** ტიპის

ერთეულები 1107.6.4.1 და 1107.6.4.2 ქვეთავების შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

1107.6.4.1 მისაწვდომი ერთეულები. სულ მცირე, ერთი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული უნდა იყოს მისაწვდომი ერთეული.

1107.6.4.2 ბ ტიპის ერთეულები. თუ ნაგებობებში ხანგრძლივად საცხოვრებლად განკუთვნილი ოთხი ან მეტი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულია, ყველა მათგანი **ბ** ტიპის უნდა იყოს.

გამონაკლისი: ბ ტიპის ერთეულების რაოდენობა შეიძლება შემცირდეს 1107.7 ქვეთავის შესაბამისად.

1107.7 ზოგადი გამონაკლისები. თუ 1107.5 ან 1107.6 ქვეთავის მიხედვით საგანგებოდაა დაშვებული, **ა** ტიპისა და **ბ** ტიპის ერთეულების აუცილებელი რაოდენობა შესაძლებელია, შემცირდეს 1107.7.1 – 1107.7.5 ქვეთავების შესაბამისად.

1107.7.1 ნაგებობები ლიფტების მომსახურების გარეშე. თუ ნაგებობაში არ არის ლიფტი, **ა** და **ბ** ტიპის ერთეულები უნდა იყოს მხოლოდ ის საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები, რომლებიც მდებარეობს 1107.7.1.1 და 1107.7.1.2 ქვეთავებში მითითებულ სართულებზე. **ა** ტიპის ერთეულების რაოდენობა უნდა განისაზღვროს 1107.6.2.1.1 ქვეთავის მიხედვით.

1107.7.1.1 ერთი სართული აუცილებელი ბ ტიპის ერთეულებით. სულ მცირე, ერთ სართულს, რომელიც მოიცავს ხანგრძლივად საცხოვრებელ ან საძინებელ ერთეულებს, უნდა ჰქონდეს მისაწვდომი შესასვლელი ნაგებობის გარედან და ამ სართულზე მდებარე ყველა ხანგრძლივად საცხოვრებელი ერთეული, რომელიც საცხოვრებლად არის განკუთვნილი, **ბ** ტიპის უნდა იყოს.

1107.7.1.2 დამატებითი სართულები ბ ტიპის ერთეულებით. ყველა სხვა სართულზე, რომლებზეც შენობაში შესასვლელი ამ სართულზე მდებარე ერთეულებს ემსახურება, პირველი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად, ხანგრძლივად საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეული **ბ** ტიპის უნდა იყოს.

1. სადაც დაგეგმილ შესასვლელსა და ყველა სამანქანო ან ფეხით მოსიარულეთა შესასვლელს შორის მიწის ნაკვეთის არსებული დაქანება დაგეგმილი შესასვლელიდან 15 მ საზღვრებში 10% ან ნაკლებია.
2. სადაც დაგეგმილის შესაბამისად დასრულებული მოპირკეთებული მიწის ზედაპირის დაქანება, გაზომილი შესასვლელსა და ყველა სამანქანო ან ფეხით მოსიარულეთა შესასვლელს შორის დაგეგმილი შესასვლელიდან 15 მ საზღვრებში, 10% ან ნაკლებია.

თუ შესასვლელიდან 15 მ საზღვრებში ასეთი შესასვლელები არ არის, გამოიყენება უახლოესი შესასვლელები, თუ ისინი 1107.7.1.1 ქვეთავში განსაზღვრულ სართულს არ ემსახურება.

1107.7.2 მრავალსართულიანი ერთეულები. მრავალსართულიანი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეული, რომელსაც არ ემსახურება ლიფტი, შეიძლება არ იყოს **ბ** ტიპის. თუ მრავალსართულიან ერთეულს გარედან ემსახურება ლიფტი მხოლოდ ერთი იატაკისთვის, იატაკი უნდა იყოს ერთეულის მთავარი შესასვლელი და უნდა აკმაყოფილებდეს **ბ** ტიპის ერთეულთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს. ტუალეტი უნდა მდებარეობდეს ამავე სართულზე.

1107.7.3 ლიფტის მომსახურება ერთეულების შემცველ შენობაში, ყველაზე დაბალ სართულზე. თუ ლიფტი უზრუნველყოფს მისაწვდომ სვლაგეზს ერთეულების შემცველ შენობაში, მის ყველაზე დაბალ სართულთან, სადაც მდებარეობს ხანგრძლივად საცხოვრებლად განკუთვნილი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულები, ამ სართულზე ყველა ერთეული უნდა იყოს „ბ“ ტიპის.

1107.7.4 მიწის ნაკვეთის მიუდგომლობა. მიწის ნაკვეთზე, რომელზეც ბევრი ულიფტო შენობაა, 1107.7.1 ქვეთავის მოთხოვნით აუცილებელი **ბ** ტიპის ერთეულების რაოდენობა დასაშვებია შემცირდეს ისეთ პროცენტამდე, რომელიც ტოლია განაშენიანებამდე მთლიანი მიწის ნაკვეთის დახრის პროცენტისა და 10%-ზე ნაკლებია, თუ დაცულია ქვემოთ მოცემული ყველა პირობა:“

1. 1107.7.1 ქვეთავის მიხედვით აუცილებელი ერთეულების, არანაკლებ, 20% ბ ტიპისაა,

2. 1107.7.1 ქვეთავის მიხედვით აუცილებელი ერთეულები ბ ტიპისაა, როდესაც დახრილობა შენობის შესასვლელსა (რომელიც ემსახურება იმ სართულზე მდებარე ნაწილებს) და ფეხით მოსიარულეთა ან ავტომობილების შესასვლელებს შორის არ აღემატება 8,33%-ს,

3. 1107.7.1 ქვეთავის მიხედვით აუცილებელი ერთეულები ბ ტიპისაა, თუ ამაღლებული ბილიკი დაგეგმარებულია შენობის შესასვლელსა (რომელიც ემსახურება იმ სართულზე მდებარე ნაწილებს) და ფეხით მოსიარულეთა ან მანქანის შესასვლელებს შორის და მათ შორის დახრილობა არის 10% ან ნაკლები,

4. ერთეულები, რომელთაც ემსახურება ლიფტი 1107.7.3 ქვეთავის შესაბამისად, ბ ტიპისაა.

1107.7.5 დაგეგმარებისას გათვალისწინებული წყალდიდობის დონე. ა და **ბ** ტიპის ერთეულების აუცილებელი რაოდენობა არ ეხება მიწის ნაკვეთს, რომელზეც ულიფტო შენობის ქვედა იატაკის ან ქვედა თარაზული სტრუქტურული ნაწილების სიმაღლე მდებარეობს დაგეგმარებისას გათვალისწინებულ წყალდიდობის დონეზე ან უფრო მაღლა, რაც იწვევს იმას, რომ:

1. განსხვავება მთავარ შესასვლელთან მდებარე იატაკის მინიმალურ სიმაღლესა და სამანქანო და ფეხით მოსიარულეთა შესასვლელებს შორის 15 მ საზღვრებში აღემატება 75 სმ-ს; და

2. მთავარ შესასვლელთან მდებარე იატაკის მინიმალურ სიმაღლესა და სამანქანო და ფეხით მოსიარულეთა შესასვლელებს შორის 15 მ საზღვრებში დაქანება აღემატება 10%-ს.

თუ მთავარი შესასვლელებიდან 15 მ საზღვრებში არ არის ასეთი შესასვლელები, გამოიყენება უახლოესი შესასვლელები.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1108 – სპეციალური დაკავებულობები

1108.1 ზოგადი. ამ თავის სხვა მოთხოვნებთან ერთად, სპეციალური დაკავებულობებისთვის გამოიყენება 1108.2 – 1108.4

1108.2 დასაჯდომები თავშეყრის ფართობზე. თავშეყრის მიზნით გამოყენებული შენობა, ოთახი ან სივრცე, სადაც დასაჯდომები, 1108.2.1 – 1108.2.5 ქვეთავების შესაბამისად უნდა მოეწყოს. მინდორში დასაჯდომები უნდა მოეწყოს 110 მოსმენის დამხმარე სისტემები 1108.2.7 ქვეთავის შესაბამისად უნდა დააყენონ. წარმოდგენების გასამართი ფა დასაჯდომებიანი თავშეყრის ფართობიდან, 1108.2.8 ქვეთავის შესაბამისად უნდა მოეწყოს. სასადილო ფართობები 11 უნდა მოწყოს.

1108.2.1 მომსახურებები. თუ მომსახურება ან მისაწვდომი საშუალება უზრუნველყოფილია ფართობზე, რომელიც არ მისაწვდომი საშუალება ან მოწყობილობა ხელმისაწვდომი უნდა იყოს მისაწვდომ დონეზე.

1108.2.2 სივრცეები ეტლისთვის. თეატრებში, ღია ტრიბუნებზე, გადახურულ ტრიბუნებზე, სტადიონებზე, არენ დასაჯდომებიან თავშეყრის ფართობებზე გამოყოფილი უნდა იყოს ICC A117-ის შესაბამისი სივრცეები ეტლისთ ქვეთავების შესაბამისად.

1108.2.2.1 საერთო დასაჯდომი სივრცე. სივრცეები ეტლისთვის უნდა შეესაბამებოდეს 1108.2.2.1 ცხრილს.

ცხრილი 1108.2.2.1

ეტლისთვის განკუთვნილი მისაწვდომი სივრცეები

თავშეყრის ფართობზე დასაჯდომების რაოდენობა	ეტლისთვის განკუთვნილი სივრცეების მინიმალური აუცილებელი რაოდენობა
4 - 25	1
26 - 50	2
51 - 100	4
101 - 300	5
301 - 500	6
	6, დამატებული 1 ყოველ 150-

501 - 5000	ზე ან მის ნაწილზე, 501-სა და 5000-ს შორის
5001 და მეტი	36, დამატებული 1 ყოველ 200-ზე ან მის ნაწილზე 5000-ის ზემოთ

1108.2.2.2 ლუქსლოჟები, კლუბის ლოჟები და ლოჟები. არენებზე, სტადიონებსა და გადახურულ ტრიბუნ
ლუქსლოჟაში, კლუბის ლოჟაში და ლოჟაში სივრცეები ეტლისთვის უნდა მოეწყოს 1108.2.2.1 ცხრილის შესაბამისა

1108.2.2.3 სხვა ლოჟები. 1108.2.2.2 ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისი ლოჟების გარდა სხვა ლოჟებში ეტლისთვის
საერთო რაოდენობა უნდა განისაზღვროს 1108.2.2.1 ცხრილის მიხედვით. ეტლისთვის განკუთვნილი სივრცეები
20%-ში უნდა მდებარეობდეს.

1108.2.2.4 დასაჯდომები გუნდის ან მოთამაშეებისთვის. სასპორტო თამაშებისთვის განკუთვნილ ფართობებზე
დასაჯდომების გვერდით უნდა იყოს, სულ მცირე, ერთი ადგილი ეტლისთვის.

გამონაკლისი: ეტლისთვის განკუთვნილი სივრცე საჭირო არ არის გუნდის ან მოთამაშეებისთვის გან
ფართობებზე, რომლებიც ემსახურება ბოულინგის ზოლებს და რომლებიც 1109.15.4.1 ქვეთავის შესაბამის
მისაწვდომ სვლაგეზზე მდებარეობდეს.

1108.2.3 თანმხლების დასაჯდომები. თანმხლების, სულ მცირე, ერთი დასაჯდომი უნდა მოეწყოს ეტლისთვი
სივრცესთან, რომელიც მოთხოვნილია 1108.2.2.1 – 1108.2.2.3 ქვეთავებში.

**1108.2.4 ეტლისთვის განკუთვნილი სივრცეების განაწილება თავშეყრის მრავალდონიან ფართობზე, რ
განთავსებული.** ეტლისთვის განკუთვნილი სივრცეები თავშეყრის მრავალდონიან ფართობზე, რომელზეც დასაჯდო
მდებარეობდეს მთავარი იატაკის დონეზე და ასევე, ყოველი ორი დამატებითი იატაკის ან ანტრესოლის რომელიმე
განკუთვნილი სივრცეები უნდა განთავსდეს ყველა ლუქს ლოჟაში, კლუბის ლოჟასა და ლოჟაში, რომელიც მდ
განკუთვნილ მისაწვდომ საშუალებებში.

გამონაკლისი:

1. თავშეყრის მრავალდონიან დასაჯდომებით უზრუნველყოფილ ფართობებზე, რომლებიც გამოიყენება რელ
   სადაც მეორე იატაკის ან ანტრესოლის დონე არის დასაჯდომების მთელი რაოდენობის 25% ან ნაკლები,
   სივრცეები დასაშვებია, განთავსდეს მთავარ დონეზე.
2. თავშეყრის მრავალდონიან, დასაჯდომებით უზრუნველყოფილ ფართობებზე, თუ მეორე იატაკის ან
   დასაჯდომების მთელი რაოდენობის 25% ან ნაკლები და დასაჯდომების რაოდენობა 300 ან ნაკლებია,
   ყველა სივრცე დასაშვებია, განთავსდეს მთავარ დონეზე.
3. ეტლისთვის განკუთვნილი სივრცეები საჭირო არ არის გუნდის ან მოთამაშეებისთვის განკუთვნილ დ
   რომელიც ემსახურება სპორტული თამაშებისთვის განკუთვნილ ფართობებს.

1108.2.5 დასაჯდომები გადაადგილების შეზღუდვის მქონე პირებისთვის. გასავლელის გასწვრივ განთავსებულ
რაოდენობის 5%, მაგრამ, არანაკლებ, 1 დასაჯდომი გათვალისწინებული უნდა იყოს გადაადგილების შეზღუდვის მქ
დასაჯდომი მისაწვდომ სვლაგეზებთან ძალიან ახლოს უნდა მდებარეობდეს.

გამონაკლისი: გასასვლელის გასწვრივ გადაადგილების შეზღუდვის მქონე პირებისთვის დასაჯდომების უზრუ
გუნდის ან მოთამაშეებისთვის განკუთვნილ დასაჯდომებიან ფართობზე, რომელიც ემსახურება სპორტული თ
ფართობებს.

1108.2.6 მინდორში უზრუნველყოფილი დასაჯდომები. მინდორში დასაჯდომებისთვის უზრუნველყოფილი ფა
გადატვირთული გარეთ უზრუნველყოფილი დასაჯდომები, სადაც განთავსებული არ არის დამაგრებუ
უკავშირდებოდეს მისაწვდომ სვლაგეზს.

1108.2.7 მოსმენის დამხმარე სისტემები. თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ თითოეულ შენობაში, ოთახში ან
კომუნიკაციები განუყოფლადაა დაკავშირებული სივრცის გამოყენებასთან, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს მოსმენის

გამონაკლისი: გარდა სასამართლო დარბაზებისა, მოსმენის დამხმარე სისტემა საჭირო არ არის ადგილ
აუდიოგამაძლიერებელი სისტემა.

1108.2.7.1 მიმღებები. მოსმენის დამხმარე სისტემებისთვის მიმღებები უნდა განთავსდეს 1108.2.7.1 ცხრილის შესაბ

გამონაკლისი:

1. თუ შენობა მოიცავს ერთზე მეტ თავშეყრის მიზნით გამოყენებულ ოთახს ან სივრცეს, აუცილ
რაოდენობა შეიძლება გამოითვალოს შენობაში მდებარე დასაჯდომების საერთო რაოდენობის მიხე
შეესაბამება ყველანაირ სისტემას და თავშეყრის მიზნით გამოყენებული ოთახები ან სივრცეები, სად
დამხმარე სისტემები, ერთი მმართველობის ქვეშაა.

2. თუ თავშეყრის მიზნით გამოყენებული შენობის, ოთახის ან სივრცის ყველა დასაჯდომს ემსახურება ი
მქონე მოსმენის დამხმარე სისტემა, საჭირო აღარაა მოსმენის დამხმარე მოწყობილობის შესაბამის
რაოდენობა, რომელიც 1108.2.7.1 ცხრილშია მოთხოვნილი.

ცხრილი 1108.2.7.1

მიმღებები მოსმენის დამხმარე სისტემებისათვის

დასაჯდომებიანი ფართობის ტევადობა თავშეყრის ფართობზე	მიმღებების მინიმალური აუცილებელი რაოდენობა	სმენის აპარატების შესაბამისი მიმღებების მინიმალური აუცილებელი რაოდენობა
50 ან ნაკლები	2	2
51 – 200	2, დამატებული 50 სკამის ზემოთ, ყოველ 25-ე სკამის შემდეგ 1	2
201 – 500	2, დამატებული 50 სკამის ზემოთ, ყოველ 25-ე სკამის შემდეგ 1*	1 ოთხ მიმღებზე*
501 – 1000	20, დამატებული 500 სკამის ზემოთ, ყოველ 33-ე სკამის შემდეგ 1*	1 ოთხ მიმღებზე*
1,001 – 2000	35, დამატებული 1000 სკამის ზემოთ, ყოველ 50-ე სკამის შემდეგ 1*	1 ოთხ მიმღებზე*
2000-ზე მეტი	55, დამატებული 2000 სკამის ზემოთ, ყოველ 100-ე სკამის შემდეგ, 1*	1 ოთხ მიმღებზე*

შენიშვნა: * = ან მათი ნაწილი

1108.2.7.2 სალაროები. სტადიონებთან და არენებთან მოწყობილი სალაროებიდან, სალაროების ჯგუფის თითო
ერთი სალარო უზრუნველყოფილი უნდა იყოს მოსმენის დამხმარე სისტემით.

1108.2.7.3 ადგილობრივი შეტყობინების სისტემა. სტადიონებზე, არენებსა და გადახურულ ტრიბუნებზე, სადაც 1
დასაჯდომია განთავსებული და სადაც აცხადებენ ხმოვან საჯარო განცხადებებს, შესაძლებელი უნდა იყოს წინ
საჯარო განცხადებების ტექსტური ვერსიების მიწოდებაც.

1108.2.8 წარმოდგენის შესასრულებლად განკუთვნილი ფართობები. თუ მიმოსვლის ბილიკი პირდაპირ
შესასრულებლად განკუთვნილ ფართობს თავშეყრის დასაჯდომებიან ფართობთან, მისაწვდომი სვლაგეზიც წარმ
განკუთვნილ ფართობს პირდაპირ უნდა აკავშირებდეს თავშეყრის დასაჯდომებიან ფართობთან. წარმოდგენის შეს
ფართობსა და დამხმარე ფართობებს ან მისაწვდომ საშუალებებს, რომელთაც მონაწილეები იყენებენ წარმოდგენის
აკავშირებდეს მისაწვდომი სვლაგეზი.

1108.2.9 სასადილო ფართობები. სასადილო ფართობებზე შიგა და გარე ყველა იატაკის ფართობი მისაწვდომი უნდა იყო

გამონაკლისი:

1. თუ დაშვებულია 1104.4 ქვეთავის პირველი გამონაკლისით, მისაწვდომი სვლაგეზი მისაწვდომ დონეებ ზემოთ ან ქვემოთ აუცილებელი არ არის.
2. შენობებში ან საშუალებებში, სადაც საჭირო არ არის მისაწვდომი სვლაგეზის მოწყობა სართულებს შორის სჭირდება ანტრესოლს, თუ იგი საერთო ფართობის 25%-ია და მისაწვდომ ფართობზე უზრუნველყოფილ გაფორმება და პირობები, როგორიც მთავარ ფართობზე.
3. სპორტულ შენობებში, ნაგებობებში და სხვა საშუალებებში ტერასულ დონეებად მოწყობილ მისაწვდომ სა ჰქონდეს მისაწვდომი სვლაგეზები, რომლებიც მოემსახურება სასადილო ფართობის, სულ მცირე, 25%-ს, თ ემსახურება მისაწვდომ დასაჯდომებს და ყველა ტერასულ დონეზე ერთნაირი მომსახურებაა უზრუნველყო
4. მხოლოდ თანამშრომლების სამუშაოდ განკუთვნილი ფართობები უნდა მოეწყოს 1103.2.3 და 1104.3.1 ქვეთა

1108.2.9.1 სასადილო ზედაპირები. თუ უზრუნველყოფილია სასადილო ზედაპირები საკვების მისაღებად, სივრცეებში, სასადილო ზედაპირების 5%, მაგრამ, არანაკლებ, ერთი სასადილო ზედაპირი უნდა იყოს მისაწვდომ შენობაში, ნაგებობაში ან მისაწვდომ საშუალებებში და უნდა მდებარეობდეს მისაწვდომი სვლაგეზით უზრუნველ

1108.3 თვითმომსახურების სასაწყობო საშუალებები. თვითმომსახურების სასაწყობო საშუალებებში 1108.3 ცხრილის შ ინდივიდუალური მისაწვდომი სასაწყობო სივრცეები.

1108.3.1 განაწილება. ინდივიდუალური თვითმომსახურების მისაწვდომი სასაწყობო სივრცეები უნდა განაწი სივრცეებში. თუ სივრცეების კლასები მეტია აუცილებელი მისაწვდომი სივრცეების რაოდენობაზე, არ არის სივრცეების რაოდენობა აღემატებოდეს 1108.3 ცხრილში განსაზღვრულ რაოდენობას. სასაწყობო ნაგებობებ დასაშვებია, განთავსდეს მრავალშენობიანი კომპლექსის ერთ შენობაში.

ცხრილი 1108.3

მისაწვდომი თვითმომსახურების სასაწყობო ნაგებობები

სივრცეების საერთო რაოდენობა სასაწყობო საშუალებებში	მისაწვდომი სივრცეების მინიმალური აუცილებელი რაოდენობა
1 - 200	5%, მაგრამ, არანაკლებ, 1
200-ის ზემოთ	10, დამატებული ერთეულების საერთო რაოდენობის 2% 200-ის ზემოთ

1108.4 სასამართლო დაწესებულებები. სასამართლო დაწესებულებები უნდა მოეწყოს 1108.4.1 – 1108.4.3 ქვეთავების შესა

1108.4.1 სასამართლო დარბაზები. ყველა სასამართლო დარბაზი მისაწვდომი უნდა იყოს შეზღუდული შესაძლებლო და უნდა აკმაყოფილებდეს 1108.4.1.1 – 1108.4.1.5 ქვეთავების მოთხოვნებს.

1108.4.1.1 ნაფიც მსაჯულთა დასაჯდომები. ნაფიც მსაჯულთა დასაჯდომებთან ეტლისთვის განკუთვნილ ეროვნული სტანდარტების შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

გამონაკლისი: აუცილებელი არ არის დასაჯდომის მოწყობა თანმხლები პირისთვის.

1108.4.1.2 დასაჯდომები გალერეაში. ეტლისთვის მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების შესაბამისად მო აკმაყოფილებდეს 1108.2.2.1 ცხრილის მოთხოვნებს. გადაადგილების შეზღუდვის მქონე პირებისთვის განკუთ მოეწყოს 1108.2.5 ქვეთავის შესაბამისად.

1108.4.1.3 მოსმენის დამხმარე სისტემები. უზრნველყოფილი უნდა იყოს მოსმენის დამხმარე სისტემები. მოსმენ

მიმღებები უნდა დააყენონ 1108.2.7.1 ქვეთავის შესაბამისად.

1108.4.1.4 თანამშრომლების სამუშაო ადგილები. მოსამართლის ძელსკამი, მდივნის ადგილი, ბოქაულის ადგ
ადგილი და სასამართლოს რეპორტიორის ადგილი მისაწვდომ გზაზე უნდა იყოს. თავდაპირველი მშენებლობ
არის, თანამშრომლების ამაღლებულ სამუშაო ფართობთან მოეწყოს შვეული მისადგომი, თუ შესაძლებელია
პანდუსის ან ლიფტის მოწყობა სასამართლოს დარბაზის ხელახალი კონფიგურაციის ან გაფართოების გარ
გაფართოების გარეშე.

1108.4.1.5 სხვა სამუშაო ფართობები. მოდავე მხარისა და დაცვის მხარისთვის განკუთვნილი ადგილები, ასევე,
იყოს.

1108.4.2 დროებით გასაჩერებელი საკნები. ცენტრალური დროებით გასაჩერებელი საკნები და სასამართლო დ
დროებით გასაჩერებელი საკნები უნდა მოეწყოს 1108.4.2.1 და 1108.4.2.2 ქვეთავების შესაბამისად.

1108.4.2.1 დროებით გასაჩერებელი ცენტრალური საკნები. თუ ზრდასრული ან არასრულწლოვანი მამაკაც
ცალკეა მოწყობილი დროებით გასაჩერებელი ცენტრალური საკნები, თითოეული ტიპის საკნიდან ერთ-ერთ
შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის. თუ დროებით გასაჩერებელი ცენტრალური საკნები არ
სქესის მიხედვით, მისაწვდომი უნდა იყოს, სულ მცირე, ერთი საკანი.

1108.4.2.2 სასამართლო დარბაზთან ახლოს მდებარე დროებით გასაჩერებელი საკნები. თუ ზრდასრუ
მამაკაცებისთვის და ქალებისთვის სასამართლო დარბაზთან ახლოს მოწყობილია დროებით გასაჩერებელი საკნ
მომსახურე თითოეული ტიპის საკნიდან ერთ-ერთი მისაწვდომი უნდა იყოს. თუ სასამართლო დარბაზთან
გასაჩერებელი საკნები არ არის დაყოფილი ასაკის ან სქესის მიხედვით, მისაწვდომობის მოთხოვნებს უნდა აკმა
ერთი საკანი. მისაწვდომი საკნები შეიძლება ემსახურებოდეს ერთზე მეტ სასამართლო დარბაზს.

1108.4.3 მოსანახულებლად განკუთვნილი ფართობები. მოსანახულებლად განკუთვნილი ფართობები უნდა მოეწ
ქვეთავების შესაბამისად.

1108.4.3.1 კაბინები და მაგიდები. კაბინების 5%, მაგრამ, არანაკლებ, 1 კაბინა, მისაწვდომი უნდა იყოს რო
დაკავებული პირის მხარეს. თუ ოთახში არის მაგიდები, სულ მცირე, ერთი მათგანი უნდა იყოს მისაწვდომი რო
დაკავებული პირისთვის.

გამონაკლისი: ეს მოთხოვნები არ ეხება უკონტაქტო ვიზიტისთვის გამოყოფილ ფართობებზე (რომლებიც
მისაწვდომ საკნებს) მდებარე კაბინის ან მაგიდის იმ მხარეს, სადაც იმყოფება დაკავებული პირი.

1108.4.3.2 ტიხრები. თუ მომნახულებლებს დაკავებული პირებისაგან ყოფს ტიხრები ან ბრონირებული/ტყვიაგაყ
ტიპის კაბინის ან დახლის, სულ მცირე, ერთი ტიხარი მისაწვდომი უნდა იყოს.

ქვეთავი 1109 – სხვა საშუალებები და მოწყობილობები

1109.1 ზოგადი. შენობის მისაწვდომი საშუალებები და მოწყობილობები უნდა მოეწყოს 1109.2 – 1109.15 ქვეთავების შესა

გამონაკლისი: მისაწვდომი ერთეულები, **ა** ტიპის ერთეულები და **ბ** ტიპის ერთეულები უნდა შეესაბამებოდეს
სტანდარტების მე-11 თავს.

1109.2 ტუალეტისა და სააბაზანოს მოწყობილობები. თითოეული ტუალეტის ოთახი და სააბაზანო ოთახი მისაწვდო
შენობების, ნაგებობების და სხვა საშუალებების საზღვრებში, სადაც იატაკი არ არის მისაწვდომი, მხოლოდ ტუალ
სააბაზანო ოთახები დასაშვებია არ მდებარეობდეს არამისაწვდომ იატაკზე. ყოველ მისაწვდომ ტუალეტის ოთახსა
იყოს თითოეული ტიპის, სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი მოწყობილობა, ელემენტი, მაკონტროლებელი ან გამანაწილებ

გამონაკლისი:

1. ტუალეტის ოთახებსა და სააბაზანო ოთახებში, სადაც მოხვედრა შესაძლებელია მხოლოდ კერძო ოფისიდ
   საზოგადოებრივი ან საერთო მოხმარებისათვის და ემსახურება მხოლოდ ერთ დამკავებელს, დასაშვებია
   ალტერნატივებიდან რომელიმე:

   1.1. კარები შეიძლება იღებოდეს თავისუფალ სივრცეში, თუ კარებს შეუძლია საწყის პოზიციაში დ
   ეროვნული სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად;

   1.2. არ გამოიყენება მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების მოთხოვნები, რომლებიც უნიტაზის სიმაღ

   1.3. ტუალეტის ოთახებში საჭირო არ არის ხელჩასაჭიდი ძელების განთავსება, თუ კედლებში ჩაყენებულ

რომლებიც ასეთი ძელების განთავსების საშუალებას იძლევა;

1.4. ხელსაბან ნიჟარებს არ ეხება სიმაღლის, მუხლის სიმაღლემდე და ფეხის ფალანგისთვის საჭირო სივრც

2. ეს ქვეთავი არ ეხება ტუალეტისა და სააბაზანო ოთახებს, რომლებიც ემსახურება ისეთ საცხოვრებელ ან საძინებ 1107-ე ქვეთავის თანახმად არ საჭიროებს მისაწვდომობას;
3. თუ რამდენიმე ერთადგილიანი ტუალეტის ოთახი ან სააბაზანო ოთახი თავმოყრილია ერთ ჯგუფად, თითო არანაკლებ, 1 ოთახი ყოველი ასეთი ჯგუფიდან მისაწვდომი უნდა იყოს;
4. თუ ტუალეტის ოთახში ან სააბაზანო ოთახში არ არის ერთზე მეტი პისუარი, ის შეიძლება არ იყოს მისაწვდომი;
5. ტუალეტები, რომლებიც წარმოადგენს სარეანიმაციო განყოფილების ან ინტენსიური თერაპიის განყოფილებ ოთახების ნაწილს, მისაწვდომობას არ საჭიროებს;
6. თუ ტუალეტის მოწყობილობებს ძირითადად ბავშვები იყენებენ, აუცილებელი მისაწვდომი უნიტაზები, მრავალ და ხელსაბანი ნიჟარები დასაშვებია მოეწყოს მისაწვდომობის ეროვნულ სტანდარტებში ბავშვებისთვის განკუ დაკავშირებული დებულებების შესაბამისად.

1109.2.1 საოჯახო ან სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი ტუალეტისა და სააბაზანო ოთახები. თავშეყრისა დ დაკავებულობებში, საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი მისაწვდომი ტუალეტის ოთახი უნდა განთა ჯამურად საჭიროა ექვსი ან მეტი უნიტაზი ქალებისა და მამაკაცებისთვის. შერეული დაკავებულობების შემცველ შენ ან სავაჭრო დაკავებულობისთვის აუცილებელი უნიტაზების მიხედვით განისაზღვრება, რამდენი საოჯახო გამოსაყენებელი ტუალეტის ოთახია საჭირო. რეკრეაციულ საშუალებებში, სადაც სააბაზანო ოთახები განსხვავებულ უნდა მოეწყოს საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი მისაწვდომი ტუალეტის ოთახი. საოჯახო გამოსაყენებელი ტუალეტის ოთახსა და სააბაზანო ოთახში მდებარე მოწყობილობები გაითვალისწინება დაკავ მოწყობილობების რაოდენობის განსაზღვრის დროს.

გამონაკლისი: თუ რომელიმე სქესისთვის განკუთვნილ სააბაზანო ოთახში მხოლოდ ერთი შხაპი ან აბაზანაა, საოჯა გამოსაყენებელი სააბაზანო ოთახი საჭირო არ არის.

1109.2.1.1 სტანდარტი. საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი ტუალეტისა და სააბაზანო ოთახ 1109.2.1.2 – 1109.2.1.7 ქვეთავებს.

1109.2.1.2 საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი ტუალეტის ოთახები. საოჯახო და სხვისი დ ტუალეტის ოთახებში უნდა იყოს მხოლოდ ერთი უნიტაზი და ერთი ნიჟარა. 1109.2.1.3 ქვეთავის შესაბამისა სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი სააბაზანო ოთახი უნდა ჩაითვალოს საოჯახო და სხვისი დახმარებით გ ოთახად.

გამონაკლისი: პისუარი, რომელიც უნიტაზთან ერთად ნებადართულია საოჯახო და სხვისი დახმარებით გ ოთახებში.

1109.2.1.3 საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი სააბაზანო ოთახები. საოჯახო და სხვისი დახმარებით ოთახებში უნდა იყოს მხოლოდ ერთი საშხაპე ან აბაზანა. საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელ სააბა იყოს ერთი უნიტაზი და ერთი ნიჟარა. თუ ცალკეული სქესისთვის განკუთვნილ სააბაზანო ოთახებს აქვს სასაწყ და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი სააბაზანოების სათავსები მისაწვდომი უნდა იყოს.

1109.2.1.4 მდებარეობა. საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი ტუალეტის ოთახები და სააბაზანო მისაწვდომ სვლაგეზე. საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი ტუალეტის ოთახები დასაშვებ სქესისთვის განკუთვნილი ტუალეტის ოთახებისგან, არაუმეტეს, ერთი სართულით ზემოთ ან ქვემოთ. ცალკეულ ნებისმიერი ტუალეტის ოთახიდან საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელ ტუალეტის ოთახამდე მისა აღემატებოდეს 150 მ-ს.

1109.2.1.5 აკრძალული ადგილი. მგზავრების ტრანსპორტირებისთვის განკუთვნილ საშუალებებსა და აეროპორტ განკუთვნილი ტუალეტის ოთახიდან საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელ ტუალეტამდე მისა გადიოდეს უსაფრთხოების საკონტროლო პუნქტების გავლით.

1109.2.1.6 იატაკის თავისუფალი სივრცე. თუ კარები იღება საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელ ოთახების მხარეს, ოთახში კარის ფრთის სამოძრაო სივრცის მიღმა უნდა იყოს, არანაკლებ, 76 სმ × 1.2 მ თავისუფალ

1109.2.1.7 იზოლირებულობა. საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი ტუალეტისა და სააბაზან იკეტებოდეს.

1109.2.2 უნიტაზიანი ნაკვეთური. თუ ტუალეტის ოთახებში ან სააბაზანო ოთახებში მოთავსებულია უნიტაზიანი გაითვალისწინება, სულ მცირე, ერთი ნაკვეთური. თუ ტუალეტის ან სააბაზანო ოთახებში მოთავსებულია უნიტა მეტი კომბინირებული საერთო ნაკვეთური, ეტლისთვის განკუთვნილ ნაკვეთურთან ერთად უნდა არსებო

მისაწვდომი, სულ მცირე, ერთი უნიტაზიანი ნაკვეთური. ეტლისა და ამბულატორიული მისაწვდომი ნაკვეთურ
მისაწვდომობის ეროვნულ სტანდარტებს.

1109.2.3 ხელსაბანი ნიჟარები. ხელსაბანი ნიჟარების, სულ მცირე, 5%, მაგრამ, არანაკლებ, ერთი ხელსაბანი ნიჟარა მი
ტუალეტის ოთახში ან სააბაზანო ოთახში ხელსაბანი ნიჟარების საერთო რაოდენობა ექვსი ან მეტია, უზრუ
მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების შესაბამისი, სულ მცირე, ერთი ხელსაბანი ნიჟარა, რომელთან მიწვდომის

1109.3 სამზარეულოს ნიჟარები. სამზარეულოს ნიჟარების არსებობისას, მისაწვდომ სივრცეებში მდებარე ნიჟარების 5%
შეესაბამებოდეს ICC A117.1-ს.

გამონაკლისი: სარეცხ ან მომსახურე ნიჟარებს არ სჭირდება მისაწვდომობა.

1109.4 სამზარეულოები და მინი სამზარეულოები. თუ მისაწვდომ სივრცეებში ან ოთახებში მოწყობი
მინისამზარეულოები, ისინი მისაწვდომი უნდა იყოს.

1109.5 წყლის დასალევი შადრევნები. ღია მოედნებზე, იატაკზე/სართულზე ან დაცულ ფართობზე წყლის დასალევი
1109.5.1 და 1109.5.2 ქვეთავების შესაბამისად.

1109.5.1 მინიმალური რაოდენობა. წყლის დასალევი შადრევნები ორზე ნაკლები არ უნდა იყოს. წყლის დასალ
მოეწყოს ეტლით მოსარგებლე პირთათვის, მეორე კი იმ ადამიანებისთვის, რომელთაც შეუძლიათ, ფეხზე მდგომებმა

გამონაკლისი:

1. წყლის დასალევი ერთი შადრევნის ნაცვლად, რომელიც ემსახურება როგორც შეზღუდული შესაძლებ
შესაძლებლობების მქონე პირებს, შეიძლება მოეწყოს ორი დამოუკიდებელი შადრევანი.

2. თუ წყლის დასალევ შადრევნებს ძირითადად ბავშვები იყენებენ, ეტლით მოსარგებლე პირებისთვის
უნდა მოეწყოს ICC A117.1-ში საბავშვო შადრევნებთან დაკავშირებული დებულებების შესაბამისად. ფეხ
განკუთვნილი შადრევნებში დასაშვებია, წყალი ამოდიოდეს იატაკიდან, სულ მცირე, 75 სმ-ზე.

1109.5.2 მინიმალურ რაოდენობაზე მეტი. თუ წყლის დასალევი შადრევნების რაოდენობა აღემატება 1109.5.1 ქვეთა
დასალევი შადრევნების საერთო რაოდენობის 50% მისაწვდომი უნდა იყოს ეტლით მოსარგებლე პირებისთვის
ჩვეულებრივი შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის.

გამონაკლისი:

1. თუ წყლის დასალევი შადრევნების 50% კენტი რიცხვია, დასაშვებია, დავამრგვალოთ მომდევნო ან წი
ქვეთავის შესაბამისი წყლის დასალევი შადრევნების საერთო რაოდენობა წყლის დასალევი შადრევნების 100

2. თუ წყლის დასალევ შადრევნებს ძირითადად ბავშვები იყენებენ, ეტლით მოსარგებლე პირებისთვის
უნდა მოეწყოს ICC A117.1-ში საბავშვო შადრევნებთან დაკავშირებული დებულებების შესაბამისად. ფეხ
განკუთვნილ შადრევნებში დასაშვებია, წყალი ამოდიოდეს იატაკიდან, სულ მცირე, 75 სმ-ზე.

1109.6 საუნები და ორთქლის ოთახები. საუნები და ორთქლის ოთახები მისაწვდომი უნდა იყოს.

გამონაკლისი: სადაც საუნები ან ორთქლის ოთახები ერთ ადგილზეა თავმოყრილი, მათი, სულ მცირე, 5 %,
არანაკლებ, ერთი საუნა ან ორთქლის ოთახი მისაწვდომი უნდა იყოს.

1109.7 ლიფტები. მისაწვდომ სვლაგეზზე მდებარე სამგზავრო ლიფტები მისაწვდომი უნდა იყოს შეზღუდულო
პირებისთვის და უნდა აკმაყოფილებდეს მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტებისდა ამ წესების მე-17 თავის მოთხოვ

1109.8 ბაქან-ლიფტები. ახალ მშენებლობაში დასაშვებია, ბაქან-ლიფტები იყოს აუცილებელი მისაწვდომი სვლაგ
განთავსდეს 1-10 პუნქტებში მითითებულ ადგილებში. ბაქან-ლიფტები უნდა აკმაყოფილებდეს „მისაწვდომობის ერ
ASME A18.1-ის შესაბამისად უნდა დააყენონ:

1. მისაწვდომ სვლაგეზზე წარმოდგენის შესასრულებელ ფართობთან და გამომსვლელის ტრიბუნებთან, **თვ** ჯგუფის
2. მისაწვდომ სვლაგეზზე 1108.2.2 – 1108.2.5 ქვეთავების შესაბამისად მოწყობილ ეტლის სივრცესთან;
3. მისაწვდომ სვლაგეზზე ფართო საზოგადოებისთვის დახურულ სივრცეებთან, სადაც დაკავებულობის დატვირთვ
4. მისაწვდომ სვლაგეზზე საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულების საზღვრებში;
5. მისაწვდომ სვლაგეზზე, რომელიც შენობის გარეთ მდებარე სასადილო ტერასებზე (ბაქნებზე) ეტლისთვის
მისადგომია **თვ**-5 ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც სასადილო ტერასებიდან (ბაქნებიდან) გასასვლ

საზოგადოებრივ გზაზე;

6. მისაწვდომ სვლაგეზზე ნაფიც მსაჯულთა დასაჯდომებთან და მოწმის ჩვენების მიცემის ადგილებთან; სასამა შემაღლებულ ადგილებთან, მათ შორის, მოსამართლეების დასაჯდომებთან, მდივნებისთვის განკუთვნილ ადგი განკუთვნილ ადგილებთან, მდივნების მოადგილეებისთვის განკუთვნილ ადგილებთან და სასამართლო რეპორტ ადგილებთან; ასევე, დადაბლებულ ფართობებზე;
7. მისაწვდომ სვლაგეზზე ატრაქციონებში ჩასაჯდომ-გადმოსასვლელ ფართობებთან;
8. მისაწვდომ სვლაგეზზე სათამაშო კომპონენტებთან ან რბილ სათამაშო ნაგებობებთან;
9. მისაწვდომ სვლაგეზზე გუნდის ან მოთამაშეების დასაჯდომებთან, რომლებიც სასპორტო საქმიანობის ფართობებ
10. მისაწვდომ სვლაგეზზე, სადაც მიწის ნაკვეთის შეზღუდული პირობებიდან გამომდინარე ტექნიკურად შეუ ლიფტების მოწყობა.

1109.9 საწყობი. იქ, სადაც დამაგრებული ან ჩაშენებული სასაწყობო ელემენტები, მაგ., კარადები, ქურთუკების საკიდ კარადები, ბარგის/ნივთების შესანახი კარადები, საკუჭნაოები და უჯრები განლაგებულია აუცილებელ მისაწვდომ სივრ სულ მცირე, 5 %, მაგრამ ერთი ამგვარი კარადა მაინც მისაწვდომი უნდა იყოს.

1109.9.1 თანაბარუფლებიანობა. მისაწვდომ საშუალებებში და სივრცეებთან უნდა მოეწყოს ისეთივე სასაწყობ უზრუნველყოფილია მსგავსი ტიპის საშუალებებსა და სივრცეებში, რომლებიც არ არის მისაწვდომი შეზღუდულ პირებისთვის.

1109.9.2 თაროები და ვიტრინები. თვითმომსახურების დროს გამოსაყენებელი თაროები და ვიტრინები უნ სვლაგეზზე. არ არის აუცილებელი, ასეთი თაროები და ვიტრინები აკმაყოფილებდეს დებულებებს, რომლე დიაპაზონს.

1109.10 ამოცნობადი გამაფრთხილებლები. მგზავრების გადამყვანი ბაქნის კიდეებთან, სადაც წარმოიქმნება ჩავარდ დაცული ჯებირებით ან მოაჯირებით, უნდა მოეწყოს ამოცნობადი გამაფრთხილებლები.

გამონაკლისი: ამოცნობადი გამაფრთხილებლები აუცილებელი არ არის მოეწყოს ავტობუსის გაჩერებებთან.

1109.11 სკამები მაგიდებთან, დახლებთან და სამუშაო ზედაპირებთან. მისაწვდომ სივრცეში დამაგრებულ ან ჩაშენებუ ან სამუშაო ზედაპირებთან მდებარე დასაჯდომი ან დასადგომი სივრცეების 5 %, მაგრამ ერთი სივრცე მაინც მის ჯგუფის დაკავებულობაში მომნახველთათვის განკუთვნილ ფართობებზე კარადების ან მაგიდების 5 %, მაგრამ არანაკ მაგიდა, როგორც მნახველის, ისე დაკავებული პირის მხარეს მისაწვდომი უნდა იყოს.

გამონაკლისი:

1. სალაროს გასავლელში მოწყობილი ზედაპირი ქვითრის გამოსაწერად, რომელიც არ საჭიროებს 1109.11.2 ქ არის აუცილებელი, მისაწვდომი იყოს;

2. **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში არ არის აუცილებელი, დაკავებული პირის მხრიდან კარადა ან მაგიდა მდებარეობს უკონტაქტო ვიზიტებისთვის გამოყოფილ ფართობებზე ან ისეთ ფართობებზე, რომლებიც გასაჩერებელ მისაწვდომ საკნებს ან საძინებელ ერთეულებს.

1109.11.1 განაწილება. დამაგრებული ან ჩაშენებული მისაწვდომი დასაჯდომები მაგიდებთან, დახლებთან ან სამ გადანაწილდეს მთელ სივრცეში ან ასეთი ელემენტების შემცველ შენობებში და უნდა მდებარეობდეს ისეთ დ მისაწვდომი სვლაგეზი.

1109.12 მომსახურე საშუალებები. მომსახურე საშუალებები უნდა უზრუნველყოფდეს მისაწვდომ მოწყობილობებს 1109 შესაბამისად.

1109.12.1 ტანსაცმლის გამოსაცვლელი, ტანსაცმლის გასასინჯი/მოსაზომებელი და ნივთების შესანახი ოთახები. თ გამოსაცვლელი ოთახები, ტანსაცმლის გასასინჯი/მოსაზომებელი ოთახები და ნივთების შესანახი ოთახები, სულ მც ერთი თითოეული ტიპის ოთახი თითოეულ ჯგუფში უნდა იყოს მისაწვდომი.

1109.12.2 სალაროებთან მისადგომი გასავლელი. სადაც მოწყობილია სალაროებთან მისადგომი გასავლელები, საშუალებები უნდა მოეწყოს 1109.12.2 ცხრილის შესაბამისად. სადაც სალაროებთან მისადგომი გასავლელი ასრულ სალაროს, სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი გასავლელი უზრუნველყოფილი უნდა იყოს თითოეული ფუნქციი მისადგომი გასავლელი ასრულებს სხვადასხვა ფუნქციას, სალაროების მისაწვდომი გასავლელი უნდა მოეწყოს 1109. სადაც სალაროების რიგები განაწილებულია მთელ შენობაში ან მისაწვდომ საშუალებებში, სალაროებთან მისაწვდომ გადანაწილდეს. ტრანსპორტის საკონტროლო მოწყობილობა, დამცავი მოწყობილობები და ტურნიკეტები სალაროებთან მისაწვდომ გასავლელებში ან ზოლებში, უნდა იყოს მისაწვდომი.

ცხრილი 1109.12.2

ყველა ტიპის სალაროს თან მისაწვდომი გასავლელის რაოდენობა ჯამში	თითოეული ფუნქციის სალაროსთან მისადგომი გასავლელებიდან, მისაწვდომი გასავლელების მინიმალური რაოდენობა
1 - 4	1
5 - 8	2
9 - 15	3
15-ის ზემოთ	3, დამატებული 20%, დამატებითი გასავლელებიდან

1109.12.3 სავაჭრო პუნქტები და მომსახურების დახლები. სადაც დახლები განკუთვნილია სავაჭროდ ან საქ
გასანაწილებლად, თითოეული ტიპის, სულ მცირე, ერთი დახლი უნდა იყოს მისაწვდომი. თუ ასეთი დახლები განა
ან მისაწვდომ საშუალებებში, მისაწვდომი დახლები ასევე უნდა გადანაწილდეს.

1109.12.4 საკვების გასაცემი დახლის ზოლები. საკვების გასაცემი დახლის ზოლები მისაწვდომი უნდა იყოს შეზღ
მქონე პირებისთვის. სადაც მოწყობილია თვითმომსახურებისთვის განკუთვნილი თაროები, თითოეული ტიპის 50
თარო მისაწვდომი უნდა იყოს.

1109.12.5 რიგები ან მოსაცდელი ზოლები. რიგები ან მოსაცდელი ზოლები, რომლებიც ემსახურება მისაწვდომ
მისაწვდომ გასავლელებს, მისაწვდომი უნდა იყოს.

1109.13 მაკონტროლებლები, სამართავი მექანიზმები და კავეული. დამკავებლის მიერ გამოსაყენებელი მაკონ
მექანიზმები და კავეული, მათ შორის, განათებისა და განიავების მაკონტროლებლები, ასევე, დენსართები, რომლებ
მდებარეობს, მისაწვდომი სვლაგეზების გასწვრივ ან წარმოადგენს მისაწვდომი ელემენტების ნაწილებს, მისაწვდომი უნ

გამონაკლისი:

1. სამართავი ნაწილები, რომელთაც მხოლოდ მომსახურე ან მომვლელი პერსონალი იყენებს, არ არის აუცილებელი,
2. სპეციალური გამოყენების ელექტრო ან საკომუნიკაციო კოლოფები არ არის აუცილებელი, მისაწვდომი იყოს;
3. სადაც სამზარეულოს სამუშაო ზედაპირის ზემოთ დაყენებულია ორი ან მეტი დენსართი, რომელთაც ა
მოწყობილობა, ერთი დენსართი შეიძლება არ იყოს მისაწვდომი;
4. იატაკის დენსართები შეიძლება არ იყოს მისაწვდომი;
5. გათბობის, განიავებისა და კონდიცირების სისტემის დიფუზორები არ არის აუცილებელი, მისაწვდომი იყოს;
6. გარდა განათების ჩამრთველებისა, თუ ერთი ელემენტისთვის რამდენიმე მაკონტროლებელია უზრუნველყოფი
მაკონტროლებელი არ არის აუცილებელი, მისაწვდომი იყოს;
7. აუზების, სპასა და ცხელი აბაზანების შემომზღუდავების კედლებსა და ღობეებში დატანებულ მისადგომ კარებს
მ და, არანაკლებ, 1,2 მ სიმაღლეზე მოპირკეთებული იატაკის ან მიწის დონიდან უნდა ჰქონდეს ელემენტების სა
საკეტს, თუ თვითჩამკეტი მექანიზმები თავად არ იღება გასაღებით, ელექტრო გამღებით ან კოდით.

1109.13.1 გასაღები ფანჯრები. თუ ოთახში არის გასაღები ფანჯრები, რომლებიც მისაწვდომი უნდა იყოს 110
1107.5.4, 1107.6.1.1, 1107.6.2.2.1 და 1107.6.4.1 ქვეთავების მიხედვით, თითოეულ ოთახში, სულ მცირე, ერთი ფანჯ
ასევე მისაწვდომი უნდა იყოს თითოეული აუცილებელი გასაღები ფანჯარა.

გამონაკლისი: გასაღები ფანჯრები არ მოითხოვება საბაზანო ოთახებში ან სამზარეულოებში.

1109.14 საწვავის გამანაწილებელი სისტემები. საწვავის გამანაწილებელი სისტემები უნდა შეესაბამებოდეს ICC A117.1-ს.

1109.15 გასართობი და სასპორტო საშუალებები. მოწყობილობები გასართობ და სასპორტო საშუალებებში უნ შესაძლებლობების მქონე პირთათვის მისაწვდომად, 1109.15.1 – 1109.15.4 ქვეთავების შესაბამისად.

1109.15.1 საშუალებები, რომლებიც ერთ შენობას ემსახურება. სც-2 და **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობებში, სადაც ემსახურება ერთ შენობას, რომელიც მოიცავს „ა“ და „ბ“ ტიპის ერთეულებს, თითოეული ტიპის 25%, მაგრამ არ საშუალება უნდა იყოს მისაწვდომი. თითოეული ტიპის ნებისმიერი გასართობი საშუალება გათვალისწინებულ საშუალებების საერთო რაოდენობის გამოთვლისას.

1109.15.2 საშუალებები, რომლებიც რამდენიმე შენობას ემსახურება. სც-2 და **სც**-3 ჯგუფის დაკავებულობე საშუალებები ემსახურება ერთ შენობას, რომელიც მოიცავს „ა“ და „ბ“ ტიპის ერთეულებს, თითოეული ტიპის არანაკლებ, ერთი გასართობი საშუალება უნდა იყოს მისაწვდომი. თითოეული ტიპის მისაწვდომი რეკრეაცი რაოდენობის გამოთვლისას უნდა გავითვალისწინოთ მიწის ნაკვეთზე მდებარე თითოეული შენობის მომს რეკრეაციული საშუალება.

1109.15.3 სხვა დაკავებულობები. ყველა გასართობი და სასპორტო საშუალება, რომელიც არაა განსაზღვრული 1109.1 უნდა იყოს მისაწვდომი.

1109.15.4 გასართობ და სასპორტო საშუალებებთან დაკავშირებული გამონაკლისები. მისაწვდომ გასართობ და სას თავის მოთხოვნები არ გამოიყენება ამ ქვეთავში განსაზღვრული ხარისხით.

1109.15.4.1 ბოულინგის ზოლები. თითოეული ტიპის ბოულინგის ზოლების 5%-ს, მაგრამ, არანაკლებ, ერ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის მისაწვდომი სვლაგეზი.

1109.15.4.2 კორტები. კორტებზე, სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი სვლაგეზი პირდაპირ უნდა აკავშირებდეს კორტი

1109.15.4.3 კრივის ან საჭიდაო შემაღლებული მოედნები/რინგები. არ არის აუცილებელი, კრივის ან მოედნები/რინგები მისაწვდომი იყოს.

1109.15.4.4 შემაღლებული ფართობები მსაჯების, ჟიურისა და შეფასებისთვის. შემაღლებული ნაგებობები, რომლ სასპორტო თამაშების შესაფასებლად, არ საჭიროებს მისაწვდომობას.

1109.15.4.5 წყალში ჩასახტომი ტრამპლინები და პლატფორმები. ტრამპლინები და პლატფორმები არ საჭიროებს მ

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1110 – ნიშანთა სისტემა

1110.1 ნიშნები. მისაწვდომობის საერთაშორისო სიმბოლო მისაწვდომ ელემენტებთან უნდა განთავსდეს ქვემოთ ჩამოთვ

1. 1106.1 ქვეთავში მოთხოვნილი მისაწვდომი ავტოსადგომი სივრცეები, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ავტოსად რაოდენობა ოთხი ან ნაკლებია;
2. სატრანსპორტო საშუალებების მგზავრებით დატვირთვა-დაცლის ზონები;
3. მისაწვდომი ოთახები, სადაც ერთ ადგილზეა დაჯგუფებული ერთადგილიანი ტუალეტის ან სააბაზანო ოთახები;
4. მისაწვდომი შესასვლელები, თუ ყველა შესასვლელი მისაწვდომი არ არის;
5. სალაროებთან მისადგომი გასავლელები, სადაც ყველა გასავლელი მისაწვდომი არ არის. ნიშანი უნდა ეკიდოს გასავლელების თავზე, სალაროებთან მისადგომი გასავლელების ნომრების ან ტიპის აღმნიშვნელ ნიშანთან ერთად
6. საოჯახო ან სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი ტუალეტისა და სააბაზანო ოთახები;
7. ტანსაცმლის გამოსაცვლელი, ტანსაცმლის გასასინჯი/მოსაზომებელი და ნივთების შესანახი ოთახები, სადაც ყ მისაწვდომი.
8. 1007.9 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი მისაწვდომი თავშესაფრის ფართობები;
9. 1007.9 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი გარე ფართობები სხვისი დახმარებით თავდასაღწევად.

1110.2 მიმართულების აღმნიშვნელი ნიშნები. მიმართულების აღმნიშვნელი ნიშნები, რომლებიც მიუთითებს სვლაგ ელემენტისკენ, უნდა განთავსდეს ქვემოთ ჩამოთვლილ ადგილებში. ამ მიმართულების აღმნიშვნელ ნიშნებზ მისაწვდომობის საერთაშორისო სიმბოლო:

1. შენობის არამისაწვდომი შესასვლელები;
2. არამისაწვდომი საჯარო ტუალეტისა და სააბაზანო საშუალებები;
3. ლიფტები, რომლებიც არ ემსახურება მისაწვდომ სვლაგეზს;
4. თითოეული სქესისთვის განკუთვნილ ტუალეტისა და აბაზანის ოთახთან განთავსებული ნიშანი უნდა მიანიშ

დახმარებით გამოსაყენებელი ტუალეტის ან სააბაზანო უახლოესი ოთახის მდებარეობას, თუ ისინი მოწყ
შესაბამისად;

5. გასასვლელებთან და გასასვლელის გზა-კიბეებთან, რომლებიც ემსახურება აუცილებელ მისაწვდომ სივრცეს
აღიარებულ გასასვლელ საშუალებას, ნიშანი უნდა განთავსდეს 1007.10 ქვეთავის შესაბამისად.

1110.3 სხვა ნიშნები. მისაწვდომობის აღმნიშვნელი სპეციალური ნიშნები შემდეგნაირად უნდა განთავსდეს:

1. 1108.2.7 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილ თავშეყრის თითოეულ ფართობზე უნდა განთავსდეს ნიშანი, რომელიც
დამხმარე სისტემები ხელმისაწვდომია;

გამონაკლისი: ნიშნების მოთავსება თავშეყრის ყველა ფართობთან საჭირო არ არის, თუ ბილეთების სალ
მითითებულია, რომ მოსმენის დამხმარე აპარატურა ხელმისაწვდომია.

2. თავშესაფრის ფართობის, სხვისი დახმარებით თავდასაღწევი გარე ფართობის, გასასვლელის გზა-კიბის, გასასვ
გამოსასვლელის ყველა კართან ნიშანი უნდა განთავსდეს 1011.4 ქვეთავის შესაბამისად;
3. თავშესაფრის ფართობებთან ნიშანი 1007.11 ქვეთავის შესაბამისად უნდა განთავსდეს;
4. სხვისი დახმარებით თავდასაღწევ გარე ფართობთან ნიშანი 1007.11 ქვეთავის შესაბამისად უნდა განთავსდეს;
5. ორმხრივი კავშირის სისტემასთან, ნიშანი 1007.8.2 ქვეთავის შესაბამისად უნდა განთავსდეს;
6. შიგა გასასვლელის გზა-კიბეებისა და პანდუსების საზღვრებში ნიშანი 1022.9 ქვეთავის შესაბამისად უნდა განთავს

1110.4 მოძრავი/ცვალებადი შეტყობინების (VMS) ნიშნები. 1110.4.1 და 1110.4.2 ქვეთავებში მითითებულ ადგილებ
რომელზეც ინფორმაცია მოძრავი/ცვალებადია, უნდა აკმაყოფილებდეს ამგვარი (VMS) ნიშნებისთვის მისაწვდომობი
განსაზღვრულ მოთხოვნებს.

1110.4.1 ტრანსპორტის მომსახურე საშუალებები. ტრანსპორტის მომსახურე საშუალებებში განთავსებული მოძრავი
(VMS) ნიშნები, რომლებზეც გამოდის ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული ინფორმაციები, უნდა აკმაყოფ
მოთხოვნებს.

1110.4.2 საგანგებო ვითარების თავშესაფრები. საგანგებო ვითარების თავშესაფრებში განთავსებული მოძრავი/ცვალ
ნიშნები, რომლებზეც გამოდის საგანგებო ვითარებასთან დაკავშირებული ინფორმაციები, უნდა აკმაყოფი
მოთხოვნებს.

გამონაკლისი: სადაც მოძრავ/ცვალებად შეტყობინების (VMS) ნიშნებზე გამოტანილი ინფორმაცია ხმოვანი
მიეწოდება, არ არის აუცილებელი შეესაბამებოდეს მისაწვდომობის ეროვნულ სტანდარტებს.

თავი 12 – შიგა გარემო

ქვეთავი 1201 – ზოგადი

1201. რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებები არეგულირებს განიავებას, ტემპერატურის კონტროლს, განათებ
ეზოებს, ოთახის ზომებს, შენობების შიგა სივრცეების გარემომცველ მასალებსა და მღრღნელებისაგან დამცავ საშუალებე

ქვეთავი 1202 – განმარტებები

1202.1 ზოგადი. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

თბოიზოლაცია

მზის ოთახი

ქვეთავი 1203 – განიავება

1203.1 ზოგადი. შენობებს უნდა ჰქონდეს 1203.4 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი ბუნებრივი განიავება ან შესაბამისი მ

სადაც 50 პა წნევის პირობებში მბერავი კარის ტესტის გამოყენებით შემოწმებისას, საცხოვრებელ ერთეულში ჰაერის ც
ჰაერცვლაზე ნაკლებია, საცხოვრებელი ერთეული უნდა ნიავდებოდეს მექანიკური საშუალებებით.

1203.2 სხვენის და ნივნივებს შორის სივრცეები. შემოზღუდული სხვენები და ნივნივებს შორის სივრცეები იმ ადგილე
სახურავის ჩარჩოს (კარკასის) ნაწილების ქვედაპირებზეა განთავსებული, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გამჭო
თითოეულ დამოუკიდებელ სივრცეს გაანიავებს წვიმისა და თოვლისაგან დაცული ღიობების საშუალებით. ბლოკირებ
უნდა მოეწყოს, რომ ხელი არ შეუშალოს ჰაერის გადაადგილებას. იზოლაციასა და სახურავის ფენილს შორის უნდა
თავისუფალი სივრცე. საჰაერო ნახვრეტის თავისუფალი ფართობი არ უნდა იყოს გასანიავებელი სივრცის ფართ

განიავების შესაქმნელად ამ ფართობის 50% უნდა განთვსდეს გასანიავებელი სივრცის ზედა ნაწილში, ნაშვერის ან ლავ
სმ-ით მაღლა.

გამონაკლისი:

1. განიავებისათვის საჭირო ნახვრეტის სუფთა თავისუფალი ფართობი დასაშვებია, შემცირდეს $^1/_{300}$-მდე, თუ არანაკლებ, 50% და, არაუმეტეს, 80%-ი ნაწილი მდებარეობს სულ მცირე, 90 სმ-ით მაღლა სახურავის სანიავებლებიდან ზემოთ, სადაც განიავებისათვის აუცილებელი ბალანსი იქმნება სახურავის განაკიდის ან ღ საშუალებით;

2. გამჭოლი განიავების ხვრეტის სუფთა თავისუფალი ფართობი დასაშვებია, შემცირდეს $^1/_{300}$-მდე, სადა საწინააღმდეგო ზღუდე მოწყობილია ჭერის იმ მხარეს, რომელიც ზამთარში თბილია;

3. სხვენის განიავება საჭირო არ არის, როდესაც მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანო ჩ ან კლიმატური პირობების გათვალისწინებით სხვენს განიავება არ სჭირდება.

1203.2.1 სხვენში ან ნივნივებს შორის სივრცეებში შემავალი ღიობები. ადამიანების მიერ დაკავებული ნებისმიერი შ შორის სივრცეში გარედან შემავალი ღიობები ისე უნდა იყოს დაცული, რომ შიგ ვერ შეაღწიონ ჩიტებმა, ციყვებმა, მ სხვა მსგავსმა არსებებმა. დასაშვებია, სულ მცირე, 1,6 მმ და მაქსიმუმ 6,4 მმ ზომის მქონე სანიავებელი ღიობები. 1, მაქსიმალური ზომის მქონე სანიავებელი ღიობები უნდა დაიფაროს კოროზიამედეგი მავთულის ბადის ფილ პერფორირებული ვინილით ან მსგავსი მასალით.

1203.3 იატაკქვეშა განიავება. ნებისმიერი შენობის ქვეშ არსებული სივრცე იატაკის კოჭების ძირსა და მიწას შორის, მდებარეობს მიწის დონის ქვედა სართული ან სარდაფი, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს სანიავებელი ღიობებით, რომ გარე კედლებში. ასეთი ღიობები უნდა განლაგდეს ისე, რომ იატაკქვეშა სივრცეში უზრუნველყოს გამჭოლი განიავება.

1203.3.1 ღიობები იატაკქვეშა განიავებისათვის. სანიავებელი ღიობების მინიმალური სუფთა ფართობი დაბალი სივრ ზე არ უნდა იყოს 0,7 $მ^2$-ზე ნაკლები. სანიავებელი ღიობები უნდა დაიფაროს მთელ სიგრძე-სიგანეზე ნებისმი მასალით, საფრის მინიმალური ზომა არ უნდა აღემატებოდეს 6 მმ-ს:

1. პერფორირებული ფურცლოვანი ლითონის ფირფიტებით, არანაკლებ, 1,8 მმ სისქისა;

2. ფურცლოვანი ლითონის ბადეებით, არანაკლებ, 1,2 მმ სისქისა;

3. თუჯის ცხაურებით ან გისოსებით;

4. შტამპიანი მზიდი საჰაეროებით;

5. 0,9 მმ ან უფრო მძიმე მავთულის ლითონის ბადით;

6. კოროზიამედეგი მავთულის ბადით, რომლის მინიმალური ზომა არ აღემატება 3,2 მმ-ს;

1203.3.2 გამონაკლისი. ქვემოთ წარმოდგენილი გამონაკლისი ეხება 1203.3 და 1203.3.1 ქვეთავების დებულებებს:

1. კლიმატური პირობებიდან გამომდინარე, გარეთ გამავალი სანიავებელი ღიობები საჭირო არ არის, თუ შემავალი სანიავებელი ღიობები;

2. სანიავებელი ღიობების საერთო ფართობი დასაშვებია შემცირდეს იატაკქვეშა ფართობის $^1/_{1500}$ -მ დაფარულია I კლასის ორთქლშემკავებელი მასალით და აუცილებელი ღიობები ისეა განლაგებული, რომ გამჭოლი განიავება. გასახსნელ-დასახური ფირფიტანების (ჟალუზების) დაყენება აკრძალული არ არის;

3. სანიავებელი ღიობები საჭირო არ არის, თუ მუდმივად მომუშავე მექანიკური განიავება მუშაობს დაბალი ს ყოველ 10 $მ^2$-ზე 1,0 ლ/წმ სიჩქარით და მიწის ზედაპირი დაფარულია I კლასის ორთლის შემკავებლით;

4. სანიავებელი ღიობები საჭირო არ არის, თუ მიწის ზედაპირი დაფარულია I კლასის ორთქლშემკავებ კედლები დაფარულია იზოლაციით და სივრცე კონდიცირდება;

1203.4 ბუნებრივი განიავება. გამოყენებული სივრცე ბუნებრივად უნდა ნიავდებოდეს ფანჯრების, კარების, სანია

ღიობების საშუალებით, რომლებიც შენობის გარეთ გადის. ასეთი ღიობების სამართავი მექანიზმი ადვილად მისადგომ
მყოფთ შეეძლოთ ღიობების ადვილად მართვა.

1203.4.1 აუცილებელი გასანიავებელი ფართობი. გარე გასაღები ღიობის მინიმალური ფართობი გაღებულ მ
გასანიავებელი იატაკის ფართობის 4%.

1203.4.1.1 მომიჯნავე სივრცეები. სადაც ოთახები და სივრცეები, რომელთაც არ აქვს გარე ღიობები, ნიავდ
მომიჯნავე ოთახის ღიობს არაფერი არ უნდა ფარავდეს და მისი ფართობი არ უნდა იყოს შიგა ოთახის ან სივრცის
ნაკლები, მაგრამ, არანაკლებ, 2,5 $მ^2$. გარე გასაღები ღიობის მინიმალური ფართობი გაღებულ მდგომარეო
გასანიავებელი იატაკის საერთო ფართობის გათვალისწინებით.

გამონაკლისი: განიავებისთვის აუცილებელი გარე გასაღები ღიობები შეიძლება გადიოდეს თერმულად იზოლ
ოთახში ან პატიოზე, თუ ღიობის ფართობი გაღებულ მდგომარეობაში მიშენებულ მზის ოთახს ან პატიოს
შორის არის შიგა ოთახის იატაკის ფართობის, არანაკლებ, 8%, მაგრამ 2,0 $მ^2$-ზე ნაკლები არა.

1203.4.1.2 ღიობები მიწის დონის ქვემოთ. თუ აუცილებელი ბუნებრივი განიავება უზრუნველყოფილია მიწი
ღიობებით, ღიობის პერპენდიკულარულად გაზომილი გარეთა თარაზული თავისუფალი სივრცე ერთნახევა
ღიობის სიღრმეს. ღიობის სიღრმე უნდა გრძელდებოდეს მომიჯნავე მიწის დონის საშუალო დონიდან ღიობის ძირ

1203.4.2 დამაბინძურებლების გაწოვა. ბუნებრივად განიავებად სივრცეებიდან დამაბინძურებლები უნდა გაიწოვებოდ

1203.4.2.1 სააბაზანო ოთახები. აბაზანების, საშხაპეების, სპას და მსგავსი სააბაზანო მოწყობილობების შემცველი ო
ნიავდებოდეს.

1203.4.3 ღიობები ეზოების ან შიგა ეზოებისკენ. სადაც ბუნებრივი განიავების წყაროს წარმოადგენს ისეთი ღიობები,
ეზოებში გადის, ასეთი ეზოები ან შიგა ეზოები უნდა მოეწყოს 1206-ე ქვეთავის შესაბამისად.

ქვეთავი 1204 – ტემპერატურის კონტროლი

1204.1 მოწყობილობები და სისტემები. შიგა სივრცეებს, რომელსაც იკავებენ ადამიანები, უნდა ჰქონდეს აქტიური
სისტემები, რომელთა საშუალებით შენობაში შესაძლებელია ტემპერატურის შენარჩუნება, სულ მცირე, 20°C-ზე იატაკიდ

გამონაკლისი: შიგა სივრცეები, რომელთა მთავრი დანიშნულება არ არის დაკავშირებული ადამიანის კომფორტთან.

ქვეთავი 1205 – განათება

1205.1 ზოგადი. ადამიანის მიერ დაკავებულ ნებისმიერ სივრცეს უნდა ჰქონდეს ბუნებრივი განათება 1205.2 ქვეთავის შ
ღიობების საშუალებით ან უნდა ჰქონდეს 1205.3 ქვეთავის შესაბამისი ხელოვნული განათება. 1206-ე ქვეთავის შესა
ღიობები უნდა გადიოდეს პირდაპირ საზოგადოებრივ გზაზე, ეზოში ან შიგა ეზოში.

1205.2 ბუნებრივი განათება. შუქგამტარი მინიმალური სუფთა ფართობი არ უნდა იყოს ოთახის იატაკის ფართობის 8%-

1205.2.1 მომიჯნავე სივრცეები. ბუნებრივი განათების მიზნით, ნებისმიერი ოთახი დასაშვებია ჩაითვალოს მომიჯ
საერთო კედლის ფართობის ნახევარი ღიაა და ღია ნაწილი წარმოადგენს შიგა ოთახის იატაკის ფართობის, არანაკ
ფართობის მქონე ღიობს (რომელიც მეტი იქნება).

გამონაკლისი: ბუნებრივი განათებისთვის საჭირო ღიობები შეიძლება გადიოდეს თერმულად იზოლირებულ მ
პატიოზე, თუ საერთო კედლის შუქგამტარი ფართობი წარმოადგენს შიგა ოთახის იატაკის ფართობის, არანაკ
ფართობის მქონე ღიობს, რომელიც მეტი იქნება.

1205.2.2 გარე ღიობები. 1205.2 ქვეთავში ბუნებრივი განათებისთვის მოთხოვნილი გარე ღიობები უნდა გადიოდეს
გზაზე, ეზოში ან შიგა ეზოში, როგორც განსაზღვრულია 1206-ე ქვეთავში.

გამონაკლისი:

1. აუცილებელი გარე ღიობები შეიძლება გადიოდეს გადახურულ პორტიკზე (კართანზე), თუ პორტიკი (კა

    1.1. ესაზღვრება საზოგადოებრივ გზას, ეზოს ან შიგა ეზოს;

    1.2. ჭერის სიმაღლე, არანაკლებ, 2,15 მ-ია;

1.3. ყველაზე გრძელი მხრის, სულ მცირე, 65% ღია და თავისუფალია;

2. გამჭვირვალე ჭერები შეიძლება არ გადიოდეს პირდაპირ საზოგადოებრივი გზისკენ, ეზოსკენ ან შიგა ეზ

1205.3 ხელოვნური განათება. ხელოვნური განათება უნდა უზრუნველყოფდეს საშუალო განათებულობას, რაც ოთახ სიმაღლეზე უნდა შეადგენდეს 107 ლუქსს.

1205.4 გზა-კიბის ხელოვნური განათება. საცხოვრებელ ერთეულში მდებარე გზა-კიბეები და გარე გზა-კიბეები, რომლებ ემსახურება, უნდა ნათდებოდეს ხელოვნური განათებით თითოეული საფეხურის დონეზე, არანაკლებ, 11 ლუქსი მდებარე გზა-კიბეები უნდა აკმაყოფილებდეს მე-10 თავის მოთხოვნებს.

1205.4.1 მაკონტროლებლები. გზა-კიბის აუცილებელი განათების მაკონტროლებლები უნდა აკმაყოფილებდეს NFPA

1205.5 გასასვლელის საავარიო განათება. გასასვლელი საშუალებები უნდა ნათდებოდეს 1006.1 ქვეთავის შესაბამისად.

ქვეთავი 1206 – ეზოები ან შიგა ეზოები

1206.1 ზოგადი. ეს ქვეთავი ეხება ეზოებსა და შიგა ეზოებს, რომლებიც ესაზღვრება ბუნებრივი განათების ან განიავ ღიობებს. ასეთი ეზოები და შიგა ეზოები უნდა მდებარეობდეს იმავე საკუთრებაზე, რომელზეც დგას შენობა.

1206.2 ეზოები. ეზოები არ უნდა იყოს 1.0 მ-ზე ნაკლები სიგანის შენობებისთვის, რომლებიც მიწის დონიდან ორ ან შენობა მიწის დონიდან ორ სართულზე მაღალია, ყოველი დამატებითი სართულისთვის ეზოს სიგანე უნდა გაიზარ მიწის დონიდან 14 სართულზე მაღალი შენობებისთვის, ეზოს აუცილებელი სიგანე უნდა გამოითვალოს მიწის საფუძველზე.

1206.3 შიგა ეზოები. შიგა ეზოების სიგანე არ უნდა იყოს 1,0 მ-ზე ნაკლები. შიგა ეზოები, რომელთა ფანჯრები გადის ს უნდა იყოს 2,0 მ-ზე ნაკლები სიგანისა. შიგა ეზოების სიგრძე არ უნდა იყოს 3,0 მ-ზე ნაკლები, თუ მისი ერთი ბოლო არ გზას ან ეზოს. მიწის დონიდან ორსართულიანზე მაღალი შენობებისთვის, ყოველ დამატებით სართულზე, ეზოს სიგანე ხოლო სიგრძე 1,0 მ-ით. მიწის დონიდან 14 სართულზე მაღალი შენობებისთვის, აუცილებელი ზომები უნდა გამოი სართულის საფუძველზე.

1206.3.1 შიგა ეზოებთან მისადგომი. დასუფთავების მიზნებისთვის შიგა ეზოებს ბოლოში უნდა ჰქონდეს მისადგომი.

1206.3.2 ჰაერის შეწოვა. თუ ორზე მეტსართულიანი შიგა ეზოები არ ემიჯნება ეზოს ან საზოგადოებრივ გზას, მაშინ ჰქონდეს, არანაკლებ, 1,0 მ^2 ფართობის თარაზული ჰაერშემომტანი, რომელიც უნდა გადიოდეს შენობის გარეთ.

1206.3.3 შიგა ეზოების დაწრეტა. თითოეულ შიგა ეზოს ბოლოსკენ უნდა უნდა ჰქონდეს სათანადო დახრილობა და მ ჩაედინებოდეს საზოგადოებრივი მოხმარების წყალარინ სისტემაში.

ქვეთავი 1207 – ბგერის გადაცემა

1207.1 რეგულირების საგანი. ეს ქვეთავი ეხება მომიჯნავე საცხოვრებელი ერთეულების ან საცხოვრებელი ერ საზოგადოებრივი სივრცეების ჰოლებს, დერეფნებს, კიბეებს ან მომსახურების ფართობებს შორის მდებარე შიგა საზიარ კედლებს და ტიხრებს.

1207.2 ბგერის გავრცელება ჰაერში. ASTM E90-ის მიხედვით შემოწმების დროს საცხოვრებელი ერთეულების ერთმანეთ ან მომსახურების ფართობებისგან გამმიჯნავი იატაკ-ჭერის ანაწყობების, კედლების და ტიხრების ბგერის გადაცემის ნაკლები (45, ადგილზე შემოწმების შემთხვევაში) ჰაერში გავრცელებული ხმაურისთვის. ელექტრომექანიზმების, კედ ქვედა ზედაპირების, ან გათბობის, განიავების ან გამწოვი არხების ანაწყობებისთვის გაყვანილობები ან ღიობებ დაგმანული, საიზოლაციო შრით დაფარული ან სხვაგვარად დამუშავებული საჭირო ნომინალური მნიშვნელობების/პ მიზნით. ეს მოთხოვნები არ ეხება საცხოვრებელ ერთეულში შესასვლელ კარებს, თუმცა, ასეთი კარები კარგად უნდა იყ და ზღურბლთან.

1207.2.1 წყობა. ბეტონის წყობისა და თიხის წყობის ანაწყობებში ბგერის შეღწევადობის კლასი უნდა გამოითვალოს განისაზღვროს ASTM E 492-ის მიხედვით.

1207.3 ბგერის გავრცელება ნაგებობაში. ASTM E492-ის მიხედვით შემოწმების დროს, საცხოვრებელ ერთეულებს ან სა საზოგადოებრივ ან მომსახურების ფართობს შორის მდებარე იატაკ-ჭერის ანაწყობის ზემოქმედების იზოლირების მი იყოს 50-ზე ნაკლები (45, ადგილზე შემოწმების შემთხვევაში).

ქვეთავი 1208 – შიგა სივრცის ზომები

1208.1 ოთახის მინიმალური სიგანე. სამზარეულოს გარდა, საცხოვრებელი სივრცეების არცერთი ზომა გეგმაში არ უნ
სამზარეულოებს უნდა ჰქონდეს, არანაკლებ, 90 სმ სიგანის თავისუფალი გასასვლელი ნებისმიერი საგნის ფრონტსა და
შორის ან ნებისმიერი საგნის ფრონტსა და კედლებს შორის.

1208.2 ჭერის მინიმალური სიმაღლე. დასაკავებელი სივრცეების, საცხოვრებელი სივრცეებისა და დერეფნების ჭერის სი
ზე ნაკლები. სააბაზანოების, ტუალეტების, სამზარეულოების, საწყობებისა და სამრეცხაო ოთახების ჭერის სიმაღლე დ
2,15 მ.

გამონაკლისი:

1. ერთ და ორ ერთეულიან (ბინიან) საცხოვრებლებში, ცენტრიდან, არანაკლებ, 1,2 მ-ით დაშორებული და ჭერ
ქვემოთ 15 სმ-ზე მეტად არ უნდა იყოს ჩამოწეული კოჭები ან მთავარი კოჭები;

2. თუ შენობის რომელიმე ოთახს აქვს დახრილი ჭერი, ოთახისთვის მოთხოვნილი ჭერის სიმაღლე უნდა შე
ნახევარში. ოთახის ნებისმიერი ნაწილი, გაზომილი მოპირკეთებული იატაკიდან ჭერამდე, რომელიც 1,5 მ-ზე
ჭერის მინიმალური ფართობის არანაირ გამოთვლაში;

3. 505.1 ქვეთავის შესაბამისად აგებული ანტრესოლები.

1208.2.1 ძელებიანი ჭერი. ნებისმიერ ოთახში, სადაც არის ძელებიანი ჭერი, ჭერის მინიმალური სიმაღლე აუცილებე
მესამედში, მაგრამ, დაუშვებელია, ასეთი ჭერის სიმაღლე 2,15 მ-ზე ნაკლები იყოს.

1208.3 ოთახის ფართობი. ყველა საცხოვრებელ ერთეულს უნდა ჰქონდეს, არანაკლებ, 14,0 მ^2 ფართობის ერთი ოთახი
ოთახების იატაკის სუფთა ფართობი უნდა იყოს, არანაკლებ, 7,0 მ^2.

გამონაკლისი: მინიმალური იატაკის ფართობი არ არის აუცილებელი სამზარეულოებისათვის.

1208.4 კომპაქტური საცხოვრებელი ერთეულები (სტუდიოები). კომპაქტური ხანგრძლივი საცხოვრებელი ერ
აკმაყოფილებდეს წესების მოთხოვნებს შემდეგი თავისებურებების გათვალისწინებით:

1. ერთეულს უნდა ჰქონდეს არანაკლებ 20,5 მ^2 იატაკის ფართობის საცხოვრებელი ოთახი. 9,5 მ^{2}დამატ
გათვალისწინებული უნდა იყოს ასეთი ერთეულის ყოველ დამკავებელზე, თუ მათი რაოდენობა ორზე მეტია.

2. ერთეულს უნდა ჰქონდეს ტანსაცმლის იზოლირებული სათავსი.

3. ერთეულში უნდა იყოს სამზარეულოს ნიჟარა, საჭმლის მოსამზადებელი ქურა და მაცივარი, ხოლო მათ წინ თავის
უნდა იყოს 80 სმ-ზე ნაკლები. განათება და განიავება უნდა მოეწყოს წესების შესაბამისად.

4. ნაწილს უნდა ჰქონდეს დამოუკიდებელი სააბაზანო უნიტაზით, ხელსაბანი ნიჟარითა და აბაზანით ან საშხაპით.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1209 – დაუკავებელ სივრცეებთან მისადგომი

1209.1 დაბალი სივრცეები. დაბალ სივრცეებს უნდა ჰქონდეს, არანაკლებ, 45 სმ × 60 სმ ზომის ერთი მისადგომი ღიობი მ

1209.2 სხვენის სივრცეები. სხვენის ნებისმიერ ფართობს, რომლის თავისუფალი სიმაღლე აღემატება 75 სმ-ს, უნდა ჰქო
სმ ზომის ღიობი. სხვენის სივრცეში, მისადგომი ღიობის თავზე, ღიობიდან უნდა იყოს დარჩენილი, სულ მცირე, 75 სმ თ

ქვეთავი 1210 – ტუალეტისა და სააბაზანო ოთახების მიმართ მოთხოვნები

1210.1 აუცილებელი მოწყობილობები. ნებისმიერ დაკავებულობაში დაყენებული წყალგაყვანილობის მოწყობილობე
უნდა აკმაყოფილებდეს მე-16 თავის მოთხოვნებს.

1210.2 მოსაპირკეთებელი მასალები. ტუალეტისა და სააბაზანო ოთახების კედლები, იატაკები და ტიხრები უნდა
1210.2.4 ქვეთავების მოთხოვნებს.

1210.2.1 იატაკები და კედლის ძირები. საცხოვრებელი ერთეულებისგან განსხვავებულ ერთეულებში მდებარე ტუალ
ოთახების იატაკებს უნდა ჰქონდეს გლუვი, მაგარი, შეწოვამედეგი ზედაპირი. ასეთი იატაკების კედლებთან შეხვედ
გლუვი, მაგარი, არაშეწოვადი შვეული ზედაპირები, რომლებიც გრძელდება კედლებზე ძირიდან, სულ მცირე, 10 სმ

1210.2.2 კედლები და ტიხრები. სამომსახურო ნიჟარებიდან, პისუარებიდან და უნიტაზებიდან 60 სმ-ის საზღვრ

ტიხრები იატაკიდან 1,2 მ სიმაღლემდე უნდა იყოს გლუვი, მაგარი, არაშეწოვადი ზედაპირით. ასეთ კედლებში გამო
სტრუქტურული ელემენტებისა, ისეთი ტიპის უნდა იყოს, რომ ტენმა მათზე უარყოფითად არ იმოქმედოს.

გამონაკლისი: ეს ქვეთავი არ ეხება ქვემოთ ჩამოთვლილ შენობებსა და სივრცეებს:

1. საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულები;

2. ტუალეტის ოთახები, რომლებიც არაა განკუთვნილი ფართო საზოგადოებისთვის და სადაც, არაუმეტეს,

აქსესუარები, კერძოდ, ხელის მოსაჭიდი ძელები, პირსახოცის დასაკიდებელი ძელები, ქაღალდის ჩამოსაკიდებელებ
მაგრდება კედლებზე, უნდა დააყენონ და დაგმანონ, რომ სტრუქტურული ელემენტები დაცული იყოს ტენისგან.

1210.2.3 საშხაპეები. საშხაპე ნაკვეთურები და კედლები აბაზანების ზემოთ, სადაც დაყენებულია საშხაპის თავები, ყ
არაშეწოვადი მასალებით, საწრეტი ხვრელიდან, არანაკლებ, 1,8 მ სიმაღლემდე.

1210.2.4 წყალგაუმტარი ნაკერები. საშხაპეებიან ჩაშენებულ აბაზანებსა და მომიჯნავე კედელებს შორის ნაკერები უნდ

1210.3 იზოლირებულობა. უნიტაზებთან და პისუარებთან იზოლირებული გარემო უზრუნველყოფილი უნდა იყოს 121
შესაბამისად.

1210.3.1 უნიტაზიანი ნაკვეთური. საზოგადოების ან თანამშრომლების გამოსაყენებელი თითოეული უნიტაზი
ნაკვეთურში, რომელიც იზოლირებულობის უზრუნველსაყოფად მოწყობილობას ზღუდავს კედლებით ან ტიხრებით

გამონაკლისი:

1. უნიტაზიანი ნაკვეთურები საჭირო არ არის ერთადგილიან ტუალეტის ოთახში, რომელსაც აქვს საკეტიან

2. საბავშვო ბაღებში მდებარე ტუალეტის ოთახებს, სადაც განთავსებულია ორი ან მეტი უნიტაზი, ე
უნიტაზი, რომელიც არ განთავსდება ნაკვეთურში;

3. ეს დებულება არ ეხება ტუალეტის ფართობებს, რომლებიც მოწყობილია **დწ**-3 ჯგუფის დაკავებულ
საცხოვრებელ ფართობებზე;

1210.3.2 პისუარის ტიხრები. საზოგადოების ან თანამშრომლების გამოსაყენებელი თითოეული პისუარი უნდა განთა
განცალკევების უზრუნველსაყოფად უნდა შემოიზღუდოს კედლებით ან ტიხრებით. კედლები ან ტიხრები უნდა ი
და გრძელდებოდეს, არანაკლებ, 1,5 მ სიმაღლემდე იატაკის მოპირკეთებული ზედაპირიდან. კედლები ან ტიხრები კ
ვრცელდებოდეს პისუარის ყველა მხრიდან, არანაკლებ, 45 სმ-მდე ან პისუარის უკიდურესი წინა კიდიდან, არანაკლ
მის უკან მდებარე კედლის მოპირკეთებული ზედაპირიდან (რომელიც მეტია).

გამონაკლისი:

1. პისუარის ტიხრები საჭირო არ არის ერთი დამკავებლის, საოჯახო ან სხვისი დახმარებით გამოსაყე
რომელსაც აქვს საკეტიანი კარი;

2. საბავშვო ბაღებში მდებარე ტუალეტის ოთახებს, სადაც განთავსებულია ორი ან მეტი პისუარი, ე
პისუარი, რომელიც არ შემოიზღუდება ტიხრებით.

1210.4 ტუალეტის ოთახის მდებარეობა. ტუალეტის ოთახები პირდაპირ არ უნდა გადიოდეს ოთახში, რომელიც გამოიყ
საკვების მოსამზადებელად.

თავი 13 ენერგოეფექტიანობა

ქვეთავი 1301 – ზოგადი

1301.1 რეგულირების საგანი. ეს თავი არეგულირებს ენერგო ეფექტიანი შენობების დაგეგმარებასა და მშენებლობას.

1301.1.1 კრიტერიუმები. შენობების დაგეგმარება და მშენებლობა უნდა შეესაბამებოდეს *ენერგოდაზოგვის წესებ*
შეასამუშავებელია).

თავი 14 – გარე კედლები

ქვეთავი 1401 – ზოგადი

1401. რეგულირების საგანი. ამ თავში შესული დებულებები წარმოადგენს გარე კედლების, გარე კედლების საფრის, გარე ფანჯრებისა და კარების, არქიტექტურული გაფორმების, აივნებისა და მსგავსი ნაშვერების, ასევე ერკერების საჭირო მინიმალურ მოთხოვნებს.

ქვეთავი 1402 – განმარტებები

1402.1 ზოგადი. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

ბოჭკოვანი ცემენტის სამოსი

დასამაგრებელი საფრის წყობა

გარე საიზოლაციო და მოპირკეთების სისტემები

გარე საიზოლაციო და მოპირკეთების სისტემები საწრეტით

გარე კედელი

გარე კედლის საფარი

გარე კედლის კონვერტი

ვინილის სამოსი

ლითონშემცველი მასალა

ლითონშემცველი მასალის სისტემა

მისაწებებელი საფრის წყობა

მოსაპირკეთებელი საფარი

უკანასაყრდენი

მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატი

მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატის სისტემა

წყალმედეგი ზღუდე

ქვეთავი 1403 – საანგარიშო მოთხოვნები

1403.1 ზოგადი. ეს ქვეთავი ეხება გარე კედლებს, კედლის საფრებსა და მათ კომპონენტებს.

1403.2 ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დაცვა. გარე კედლები უზრუნველყოფს შენობას ატმოსფერული ზემოქმედებ გარე კედლის კონვერტი მოიცავს ჰიდროიზოლაციას (აღწერილია ქვეთავში 1405.4). გარე კედლის კონვერტის დაგეგმ უზრუნველყოფდეს, რომ წყალი არ დაგროვდეს კედლის სტრუქტურაში, რაც მიიღწევა გარე საფრის ქვეშ (აღ წყალმედეგი ზღუდის მოწყობით და გარე მხარეზე განთავსებულ ანაწყობში მოხვედრილი ნაწრეტი წყლის ამრიდი ანაწყობი კონდენსატისგან დაცული უნდა იყოს 1405.3 ქვეთავის შესაბამისად.

გამონაკლისი:

1. გარე კედლის ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დამცავი კონვერტი არ მოეთხოვებათ ბეტონით ან რომელთა დაგეგმარება შესრულებულია მე-19 და 21-ე თავების შესაბამისად;

2. გარე კედლის კონვერტი, რომელიც ASTM E 331-ის შესაბამისი მთელი ტესტირებისას ინარჩუნებს ქარისგან მედეგობას, მათ შორის, ნაკერებთან, გაყვანილობებთან და განსხვავებული/არამსგავსი მასალების გადაბმის ა შესაბამისობას საწრეტი საშუალების მოთხოვნებთან და 1404.2 და 1405.4 ქვეთავების მოთხოვნებთან ქვემოთ ჩა

2.1 ტესტირებისას გამოყენებული გარე კედლის კონვერტის ანაწყობებს უნდა ჰქონდეს, სულ მ
დეფორმაციული ნაკერი, კედელ-სახურავის ერთი შეხვედრის ადგილი და კედლის ერთი წოლანა. ყვე
გაყვანილობა წარმოადგენილი იქნება საბოლოო გამოყენების განსაზღვრულ კონფიგურაციაში;

2.2 ტესტირებისას გამოყენებული გარე კედლის კონვერტის ანაწყობები უნდა იყოს, სულ მცირე, 1,2 მ

2.3 გარე კედლის კონვერტის ანაწყობების ტესტირება წარმოებს 0,297 კნ/მ^2 მინიმალური დიფერენცია

2.4 გარე კედლის კონვერტის ანაწყობების ტესტირების ხანგრძლივობა უნდა შეადგენდეს, სულ მცირ

გარე კედლის კონვერტის დაგეგმარებისას ქარის მოტანილი წვიმისგან დაცვა მაშინ მიიღწევა, თუ ტესტირ
აღწევს გარე კედლის კონვერტის დეფორმაციულ ნაკერებში, ღიობების პერიმეტრთან მდებარე ნაკერებში ან
მასალების შეხვედრის ადგილებში.

3. 1408.4.1 ქვეთავის შესაბამისი გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი სისტემები.

1403.3 სტრუქტურული. გარე კედლებისა და მათი ღიობების დაგეგმარება და მშენებლობა უნდა უზრუნველყოფდ
მედეგობას.

1403.4 ცეცხლმედეგობა. გარე კედლებს უნდა ჰქონდეს *წესების* სხვადასხვა ქვეთავში მოთხოვნილი მინიმალური ცეცხ
მოთხოვნების მიხედვით დაცული ღიობები.

1403.5 ალის შეეული და განივი გავრცელება. I, II, II ან IV ტიპის კონსტრუქციის შენობების გარე კედლები, რომლებ
მაღალია და შეიცავს წვად წყალმედეგ ბარიერს, უნდა შემოწმდეს NFPA 285-ის შესაბამისად და უნდა აკმაყოფილებდ
გასაზღვრულ მისაღებობის კრიტერიუმებს.

1403.6 წყალდიდობის მიმართ მედეგობა. წყალდიდობის საფრთხის შემცველ ფართობებზე/ადგილებში მდებარე
რომლებიც გრძელდება დაგეგმარებისას გათვალისწინებული წყალდიდობის დონის ქვემოთ, უნდა აიგოს წყალ
დაზიანების მიმართ მედეგი მასალებით. ხე უნდა დამუშავდეს დამცავი ნივთიერებებით წნევის ქვეშ AWPA U1-ის შესა
პროდუქტისა და საბოლოო გამოყენებისთვის, რომლებიც AWPA U1-ის მე-4 ქვეთავში ჩამოთვლილ დამცავ ნივთიერებ
უნდა გამოიყენებოდეს ლპობამედეგი მერქნის მქონე ხეები, როგორებიცაა, მაგალითად: წითელი ხე, შავი ცრუ აკაცია ან

1403.7 სწრაფი ტალღების მოქმედების ფართობების/ადგილების წყალდიდობის მიმართ მედეგობა. წყალდიდობის საფრ
სწრაფი ტალღების ზემოქმედების ქვეშ არსებულ შენობებში ელექტრო-მექანიკური და წყალგაყვანილობის სისტემ
დააყენონ ან ჩააყენონ გარე კედლებში, რომელთა დაგეგმარება არ უზრუნველყოფს მათ შენარჩუნებას წყალდიდობის დ

ქვეთავი 1404 – მასალები

1404.1 ზოგადი. გარე კედლების ასაგებად გამოყენებული მასალები უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის დებულებ
დასაშვებია ისეთი ალტერნატიული მასალების გამოყენება, რომლებიც აქ არაა განსაზღვრული.

1404.2 წყალმედეგი ზღუდე. ASTM D 226-ში განსაზღვრული ტიპი 1 ქეჩის ან სხვა ნებადართული მასალების შესაფერის
მცირე, ერთი ფენა მაგრდება დგარებზე ან ფენილზე, 1405.4 ქვეთავში აღწერილი ჰიდროიზოლაციით, რომ შეიქმნას უწ
გარე კედლის საფრის უკან.

1404.3 (ამოღებულია - 06.02.2017, №64)

1404.4 წყობა. წყობის კონსტრუქციის გარე კედლების დაგეგმარება და მშენებლობა უნდა აკმაყოფილებდეს
მოსაპირკეთებელი საფარი წებდება და მაგრდება ბეტონზე, წყობაზე, ფოლადის ან ხის ჩარჩოზე.

1404.5 ვინილის სამოსი. ვინილის სამოსის სერტიფიცირებასა და ეტიკეტირებას ახდენს ხარისხის კონტროლის აღია
სააგენტო, ASTM D 3679-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

1404.6 ბოჭკოვანი ცემენტის სამოსი. ბოჭკოვანი ცემენტის სამოსი უნდა აკმაყოფილებდეს ASTM C 1186-ის მოთხოვნებს.

1404.7 გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი სისტემები. გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი სისტემები
საწრეტიანი მოსაპირკეთებელი სისტემები უნდა აკმაყოფილებდეს 1408-ე ქვეთავის მოთხოვნებს.

1404.8 პოლიპროპილენის სამოსი. პოლიპროპილენის სამოსი უნდა იყოს ASTM D 7254-ისა და 1404.12.1 ან 1404.12.2 ქვე
პოლიპროპილენის სამოსი უნდა დააყენონ 1405.18 ქვეთავის მოთხოვნებისა და მწარმოებლის დასაყენებელი მ
პოლიპროპილენის სამოსი შენობაზე ისე უნდა მიმაგრდეს, რომ უზრუნველყოს შენობის გარე კედლების ც

ზემოქმედებისგან.

1404.8.1 ალის გავრცელების ინდექსი. ალის გავრცელების ინდექსის სერტიფიკატს უნდა ახლდეს ტესტის ოქმი, რ
საცდელი ნიმუშის ყველა ნაწილი ალის ზემოქმედების დროს ადგილზე დარჩა ASTM E84-ის ან UL 723-ის შესაბამ
ტესტის განმავლობაში.

1404.8.2 ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი პოლიპროპილენის სამოსიან შენობასა და მ
უნდა იყოს 3,0 მ-ზე ნაკლები.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 6 თებერვლის დადგენილება №64 - ვებგვერდი, 07.02.2017წ

ქვეთავი 1405 – კედლის საფარის მოწყობა

1405.1 ზოგადი. გარე კედლის საფრები უნდა დაგეგმარდეს და მოეწყოს ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

1405.2 ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დაცვა. გარე კედლებმა შენობა უნდა დაიცვას ატმოსფერული ზემოქმ
ზემოქმედებისგან დამცავ საფრებად დასაშვებია 1405.2 ცხრილში განსაზღვრული მინიმალური ნომინალური სისქის მას

ცხრილი 1405.2

ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დამცავი საფრის მინიმალური სისქე

საფრის ტიპი	მინიმალური სისქე (მმ)
მისაწებებელი საფრის წყობა	6,4
ალუმინის სამოსი	0,5
მისამაგრებელი საფრის წყობა	67
აზბსტცემენტის ფილები	3,2
აზბესტის ყავრები	4,0
ცივნაგლინი სპილენძი[დ]	0,55 ნომინალური
სპილენძის ყავრები[დ]	0,4 ნომინალური
გარე ფირფიცარი (ფენილით)	8,0
გარე ფირფიცარი (ფენილის გარეშე)	12,5
ბოჭკოვანი ცემენტის პირგადადებიანი სამოსი	6,4[ბ]
ბოჭკოვანი ცემენტის პანელიანი სამოსი	6,4[ბ]
ბოჭკოვანი ფილის სამოსი	12,5
მინის ბოჭკოთი გაძლიერებული ბეტონის პანელები	9,5
მყარი მერქანბოჭკოვანი ფილის სამოსი[ბ]	6,4
მაღალი დენადობის ზღვრის მქონე სპილენძი[დ]	0,4 ნომინალური
ტყვიით დაფარული სპილენძი[დ]	0,55 ნომინალური
ტყვიით დაფარული, მაღალი დენადობის ზღვრის მქონე სპილენძი	0,4 ნომინალური

მარმარილოს ფილები	25
მერქანბურბუშელოვანი ფილა (ფენილით)	9,5
მერქანბურბუშელოვანი ფილა (ფენილის გარეშე)	9,5
წინასწარჩამოსხმული ქვის მოპირკეთება[ე]	16
ფოლადი (კოროზიამედეგი)	0,4
ქვა (ხელოვნურად ჩამოსხმული)	38,0
ქვა (ბუნებრივი)	50
სტრუქტურული მინა	8,8
სტუკო ან გარე ცემენტის ბათქაში სამშრიანი სამუშაოს დასრულების შემდეგ: ლითონის ქვეშრე ბათქაშისთვის წყობის ერთეული ადგილზე ჩასხმული ან წინასწარჩამოსხმული ბეტონი	 22[ბ] 16[ბ] 16[ბ]
ორშრიანი სამუშაოს დასრულების შემდეგ: წყობის ერთეული ადგილზე ჩასხმული ან წინასწარჩამოსხმული ბეტონი	 12,5[ბ] 9,5[ბ]
ტერაკოტა (მიმაგრებული)	25
ტერაკოტა (მიწებებული)	16
ფაიფურის ფილა	0,635
ვინილის სამოსი	0,9
ხის ყავრები	9,5
ხის სამოსი (ფიცარფენილის გარეშე)[ა]	12,5

ა) 12,5 მმ-ის თხელი ხის სამოსი უნდა განთავსდეს ფენილზე;

ბ) ქსოვილის გარდა;

გ) როგორც იზომება დეკორატიული ღარის ძირში;

დ) 0,04 კგ/მ^2-ზე ცივნაგლინი სპილენძისა და ტყვიით დაფარული სპილენძისათვის, 0,03 კგ/მ^2-ზე სპილენძის ყავრების
ზღვრის მქონე სპილენძისა და მაღალი დენადობის ზღვრის მქონე ტყვიით დაფარული სპილენძისათვის.

1405.3 ორთქლშემკავებელი. I ან II კლასის ორთქლის შემკავებლები უნდა დააყენონ ჩარჩოიანი კედლების შიგა მხ
ზონებში და მე-4 (საზღვაო) ზონაში.

გამონაკლისი:

1. მიწის დონის ქვედა კედლები;

2. ნებისმიერი კედლის ნაწილი მიწის ზედაპირის ქვემოთ;

3. კონსტრუქცია, რომლის მასალებიც არ დაზიანდება ტენის ან მისი გაყინვის შედეგად.

1405.3.1 III კლასის ორთქლის შემკავებლები. III კლასის ორთქლის შემკავებლების გამოყენება დასაშვებია, სადაც ც
მოცემული რომელიმე პირობა.

ცხრილი 1405.3.1

III კლასის ორთქლის შემკავებლები

ზონა	III კლასის ორთქლის შემკავებლები დასაშვებია:[ა]
საზვაო 4	განიავებადი საფარი ხის სტრუქტურულ პანელებზე განიავებადი საფარი ფანერაზე განიავებადი საფარი ბოჭკოვანი ფილაზე განიავებადი საფარი თაბაშირზე იზოლაციის მქონე ფენილი R-სიდიდით (5×10 სმ) კედელზე, როცა R-სიდიდე >R2,5 იზოლაციის მქონე ფენილი R-სიდიდით (5×15 სმ)კედელზე, როცა R-სიდიდე >R3,75
5	განიავებადი საფარი ხის სტრუქტურულ პანელებზე განიავებადი საფარი ფანერაზე განიავებადი საფარი ბოჭკოვანი ფილაზე განიავებადი საფარი თაბაშირზე იზოლაციის მქონე ფენილი R-სიდიდით (5×10 სმ) კედელზე, როცა R-სიდიდე >R2,5 იზოლაციის მქონე ფენილი R-სიდიდით (5×15 სმ) კედელზე, როცა R-სიდიდე >R7,5
6	განიავებადი საფარი ბოჭკოვანი ფილაზე განიავებადი საფარი თაბაშირზე იზოლაციის მქონე ფენილი R-სიდიდით (5×10 სმ) კედელზე, როცა R-სიდიდე >R7,5 იზოლაციის მქონე ფენილი R-სიდიდით (5×15 სმ) კედელზე, როცა R-სიდიდე >R11,25
7 და 8	იზოლაციის მქონე ფენილი R-სიდიდით (5×10 სმ) კედელზე, როცა R-სიდიდე >R10 იზოლაციის მქონე ფენილი R-სიდიდით (5×15 სმ)კედელზე, როცა R-სიდიდე >R15

ა. სულ მცირე, 32,0 კგ/მ^3 სიმკვრივის შესასხურებელი ქაფი, გამოყენებული OSB-ის, ფანერის, ბოჭკოვანი ფილის
თაბაშირის შიგა ღრუიან მხარეს, უნდა აკმაყოფილებდეს საიზოლაციო ფენილისადმი მოთხოვნებს, რომელშიც
მნიშვნელობა ტოლია ან მეტია საიზოლაციო ფენილის R-მნიშვნელობისა.

1405.3.2 მასალის ორთქლშემკავებლის კლასი. ორთქლშემკავებლის კლასი განისაზღვრება მწარმოებლის მიერ სერტ
ან შემოწმებული ანაწყობის საფუძველზე.

ქვემოთ ჩამოთვლილი უნდა შეესაბამებოდეს რომელიმე კლასს:

კლასი I: ფურცლოვანი პოლიეთილენი, არაპერფორირებული ალუმინის კილიტი (ფოლგა);

კლასი II: კრაფტქაღალდისპირიანი მინის ბოჭკოს იზოლაცია ან 0,1-ზე მეტი და 1,0-ზე ნაკლებ საღებავი;

კლასი III: ლატექსი ან მინანქარ-საღებავი.

1405.3.3 მინიმალური თავისუფალი საჰაერო სივრცეები და საჰაერო ღიობები ნიავდებადი გარსამოსისთვის. ა განიავებადი გარსამოსის მინიმალურ თავისუფალ საჰაერო სივრცეებში შედის შემდეგი:

1. ვინილის პირგადადებული ან ალუმინის თარაზული საფარი, გამოყენებული ატმოსფერულ ზემოქმედ როგორც განსაზღვრულია ამ თავში;

2. აგურის საფარი თავისუფალი საჰაერო სივრცით, როგორც განსაზღვრულია *წესებში*;

3. სხვა ნებადართული განიავებადი გარსამოსები.

1405.4 ჰიდროიზოლაცია. ჰიდროიზოლაცია ისე უნდა მოეწყოს, რომ ნესტმა კედელში ვერ შეაღწიოს ან არ ჰიდროიზოლაცია უნდა მოეწყოს გარე კარისა და ფანჯრის ანაწყობების, გაყვანილობების და გარე კედლის ანაწყობები პერიმეტრებთან, გარე კედლისა და სახურავის გადაკვეთასთან, საკვამურებთან, პორტიკებთან (კართანებთან), ტერასე და მსგავს ნაშვერებთან შეერთების ადგილებში, ასევე, ჩაშენებულ წყალსადინარ ღარებში და მსგავს ადგილებში, ს კედელში შეაღწიოს. ჰიდროიზოლაცია უნდა მოეწყოს გამოშვერილი კიდეების ორივე მხარეზე და ბოლოებთან წოლანების ქვეშ და უწყვეტი გამოშვერილი გაფორმების თავზე.

1405.4.1 გარე კედლის ჩაღრმავებები/ჯიბეები. შენობების ან ნაგებობების გარე კედლებში, ჩაღრმავებები/ჯიბე ადგილები, სადაც შეიძლება ნესტი დაგროვდეს, წყლით დაზიანების თავიდან ასაცილებლად დაცული უნდა იყოს ს ან სხვა ნებადართული საშუალებებით.

1405.4.2 წყობა. ანკერებით დამაგრებულ საფარში ჰიდროიზოლაცია და საცრემლე ხვრელები უნდა განთავსდეს მოპ ზემოთ წყობის პირველ რიგში, საძირკვლის კედლის ან ფილის ზემოთ და საყრდენის სხვა წერტილებში, მათ შორის კუთხოვანა თაროებზე და ზღუდარებზე, სადაც მიმაგრებული მოსაპირკეთებელი საფრის დაგეგმარება შესრულ შესაბამისად.

1405.5 ხის საფრები. I, II, III და IV ტიპის კონსტრუქციის გარე კედლების ხის საფრების მინიმალური სისქე უნდა იყ მერქანბოჭკოვანი ფილის – 1,1 სმ, გარე ხის სტრუქტურული პანელების ან მერქანბურბუშელოვანი ფილის – 1,0 სმ შემდეგს:

1. მოსაპირკეთებელი საფრის სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 12 მ-ს მიწის ზედაპირიდან. ცეცლხლმედეგობ გამოყენებისას საფრის სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 18 მ-ს მიწის ზედაპირიდან;

2. მოსაპირკეთებელი საფარი მაგრდება არაწვად ქვეშრეზე ან მასზე განთავსებულ ლარტყებზე და აქვს მოთხოვნილი *წესების* სხვადასხვა დებულებებში;

3. ღია ან ერთმანეთისგან დაშორებული ხის მოსაპირკეთებელი საფრების (დამალული სივრცეების გარდა) გამ კედლიდან გამოშვერილი არ უნდა იყოს 60 სმ-ზე მეტად.

1405.6 მიმაგრებული საფრის წყობა. მიმაგრებული საფრის წყობა უნდა აკმაყოფილებდეს 1405.6, 1405.7, 1405.8 და 14 530/ASCE 5/TMS 402-ის 6.1 და 6.2 ქვეთავების დებულებებს.

1405.6.1 დაშვებები. მე-14 თავის თანახმად, არ არის აუცილებელი, მიმაგრებული საფრის წყობა აკმაყოფილებდეს TM 3.3 F1 მუხლში განსაზღვრულ დაშვებებს.

1405.6.2 სეისმომედეგობის მოთხოვნები. C, D, E ან F სეისმომედეგობის დაგეგმარების კატეგორიაში მიმაგრებ აკმაყოფილებდეს TMS 402/ACI 530/ASCE 5/-ის 6.2.2.10 ქვეთავის მოთხოვნებს.

1405.7 ქვის საფარი. არაუმეტეს, 25 სმ-მდე სისქის ქვის საფრის ერთეულები პირდაპირ უნდა მიმაგრდეს წყობ კონსტრუქციაზე ქვემოთ განსაზღვრული ერთ-ერთი მეთოდით:

1. ბეტონის ან წყობის უკანასაყრდენზე ანკერულ სამაგრებად გამოიყენება, არანაკლებ, 2,7 მმ სისქის კორ

ნებადართული იდენტური სამაგრი), რომელიც ჩამაგრებულია ქვეშრეში. მარყუჟების მხრების სიგრძე არ უნდა იყ
უნდა მოიღუნოს მარჯვენა კუთხეებში და მოთავსდეს დუღაბის ნაკერებში ისე, რომ თვლები ან მარყუჟები ცენ
იყოს დაშორებული ორივე მიმართულებით. აქ გამოიყენება, არანაკლებ, 2,7 მმ-იანი კოროზიამედეგი მავთულის
იდენტური სამაგრები, რომლებიც გადის მარყუჟებში და მაგრდება ქვის მოსაპირკეთებელი საფრის ყოველ
მარყუჟის ფორმის, მხრებიანი/ფეხებიანი, 38 სმ სიგრძის და ისე მოხრილი, რომ ჩაჯდეს ქვის საფრის დუღ
მავთულის მხარის/ფეხის ბოლო 5 სმ-ით გადაღუნულია მარჯვნივ. უკანასაყრდენსა და ქვის საფარს შორის
სისქის ცემენტის დუღაბი.

2. ხის დგარებიანი უკანასაყრდენის შემთხვევაში, მოთუთიებული ან არალითონის შრით დაფარული, 1,
დაწნული 5 სმ × 5 სმ ზომის ბადე წყალმედეგი ზღუდის ორმაგი შრით, როგორც მოთხოვნილია 1404.2 ქვეთავში,
ხის დგარზე ცენტრიდან, არაუმეტეს, 40 სმ-ის დაშორებით. დგარებზე ბადე მაგრდება ცენტრიდან 10 სმ-ის
უჟანგავი ფოლადის ბადის დასამაგრებელი ლურსმნებით, რომლებიც თითოეულ დგარში აღწევს, სულ მცირე, 3
ასევე მაგრდება ცენტრიდან 20 სმ-ზე 8დ ჩვეულებრივი ლურსმნებით ან იდენტური მავთულის სამაგრებით ზე
ყოველი 0,2 $მ^2$ ქვის საფრის დასამაგრებლად გამოიყენება, არანაკლებ, 2,68 მმ სისქის მოთუთიებული ან არალ
მავთული ან მსგავსი ნებადართული მავთული, რომელიც დგარზე მაგრდება, სულ მცირე, 8დ დიამეტრის მრგვა
ეს სამაგრი წარმოადგენს, არანაკლებ, 38 სმ სიგრძის მხრებიან/ფეხებიან მარყუჟს, რომლებიც მოხრილია ისე, რომ
ქვის საფრის დუღაბის ნაკერში. თითოეული მავთულის ფეხის ბოლო 5 სმ-ით გადაღუნულია მარჯვნივ. უკან
შორის ისხმება, სულ მცირე, 2,5 სმ სისქის წვრილშემვსებიანი დუღაბი.

3. თუ არის მოთუთიებული ან არალითონის შრით დაფარული ცივნაგლინი ფოლადის დგარებიანი უკა
მავთულისგან დაწნული 5 სმ ×5 სმ ზომის ბადე წყალმედეგი ზღუდის ორმაგი შრით, როგორც მოთხოვნილია
უნდა განთავსდეს ხის დგარზე ცენტრიდან მაქსიმუმ 40 სმ-ის დაშორებით. ბადე უნდა დამაგრდეს კ
თვითმბურღავი, თვითმხვრეტი სახრახნით ცენტრიდან 10 სმ-ის დაშორებით და ზედა და ქვედა რიწზე (რე
დაშორებით, ან მავთულის ეკვივალენტური სამაგრებით. ყოველი 0,2 $მ^2$ ქვის საფრის დასამაგრებლად გამოიყენებ
კოროზიამედეგი მავთული ან მსგავსი ნებადართული მავთული, რომელიც დგარზე მაგრდება სულ მცირე,,
თვითმხვრეტი სახრახნით, რომელიც ფოლადის ჩარჩოში შედის, სულ მცირე, სამი ჩახრახნილი ჩასახრახნ
არანაკლებ, 38 სმ სიგრძის მხრებიანი/ფეხებიანი მარყუჟია, რომლებიც მოხრილია ისე, რომ ჩაჯდეს მოსაპირკეთებ
ნაკერში. ყოველი მავთულის მხრის/ფეხის ბოლო 5 სმ-ით გადაღუნულია მარჯვნივ. უკანასაყრდენსა და ქვის ს
მცირე, 2,5 სმ სისქის ცემენტის დუღაბი. ცივნაგლინი ფოლადის ჩარჩოს ნაწილებში შიშველი ფოლადის სისქე უნდ

1405.8 ფილის ტიპის საფარი. არაუმეტეს, 5 სმ სისქის ფილის ტიპის საფრის ერთეულები პირდაპირ მაგრდება წყობ
კონსტრუქციაზე. ფილის ტიპის საფრის მარმარილოს, ტრავერტინის, გრანიტის ან სხვა ქვების ერთეულებისთვის უჟა
თავსდება ერთეულის კიდის შუა მესამედში ამობურღულ ნახვრეტებში, თითოეული ერთეულის კიდეებიდან 60 სმ-
ერთეულს სჭირდება, არანაკლებ, ოთხი ასეთი სამაგრი. ერთეულის ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 1,9 $მ^2$-ს
მორგებული არ არის, გაბურღული ხვრეტების დიამეტრი არ უნდა აღემატებოდეს ხრახნის დიამეტრს 1,6 მმ-ზე მეტა
დიამეტრი და სიღრმე კი ორჯერ უნდა აღემატებოდეს ხრახნის დიამეტრს, რათა ცემენტის დუღაბი მჭიდროდ შემოეჭდ
ჩაჯდება ნაკერში. საფრის სამაგრები უჟანგავი ლითონისა უნდა იყოს და გაჭიმვა-შეკუმშვისას მიმაგრებული საფრის
უნდა უძლებდეს. საფრის ფურცლოვანი ლითონისგან დამზადებული სამაგრების ზომა არ უნდა იყოს 0,9 მმ × 25
მავთულისგანაა დამზადებული – 3,8 მმ-ზე ნაკლები დიამეტრის მავთულისა.

1405.9 ტერაკოტა. არანაკლებ, 4 სმ სისქის მისამაგრებელი კერამიკა ან კერამიკული ერთეულები პირდაპირ მაგრდება ე
კონსტრუქციაზე. ანკერით დამაგრებული კერამიკის ან საფრის კერამიკული ერთეულების სისქე არ უნდა იყოს 4 სმ-
უნდა ჰქონდეს მერცხლისკუდა გადაბმის ნაშვერები, რომლებიც ცენტრიდან დაშორებულია დაახლოებით 20 სმ-ით. სა
დამაგრდეს No.8 (არანაკლებ) ზომის მავთულისგან დამზადებული უჟანგავი ლითონის ანკერებით, თითოეული ნაჭრი
ნაკერებში, არანაკლებ, 30 სმ და, არაუმეტეს, 45 სმ-ის დაშორებით ცენტრიდან. ანკერები მაგრდება 6,4 მმ-ის წვრილ, უ
გადის უკანა კედელზე შვეულად განლაგებული ანკერების მარყუჟებში. საფრის ანკერები საკმაოდ გამძლე უნდა იყოს,
საფარსა და უკანასაყრდენს შორის სივრცე არ უნდა იყოს 5 სმ-ზე ნაკლები და უნდა შეივსოს პორტლანდცემენტით და წ
ჩასხმის წინ უკანასაყრდენი და საფარი უნდა დასველდეს სუფთა წყლით, წვრილშემვსებიანი დუღაბის ჩასმისას მათ
იყოს.

1405.10 მისაწებებელი საფრის წყობა. მისაწებებელი საფრის წყობა 1405.10.1 ქვეთავისა და TMS 402/ACI 530/ASCE 5
მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1405.10.1 გარე მისაწებებელი საფრის წყობა. გარე მისაწებებელი საფარი 1405.10 ქვეთავისა და მწარმოებლის მითი
მოეწყოს.

1405.10.1.1 ჰიდროიზოლაცია საძირკველთან. სულ მცირე, 1 სმ ქიმურებით შვეულად მიმაგრებული, სულ მცირე
26 ზომის გალვანიზებული ან პლასტმასის ძელი ან ჰიდროიზოლაცია ისე უნდა მოეწყოს, რომ გრძელდებო
საძირკვლის ფირფიტის/წოლანას ხაზიდან ქვემოთ დგარებიან გარე კედლებზე 1405.4 ქვეთავის შესაბამი
პირგადადებული უნდა იყოს ძელის ან ჰიდროიზოლაციის ქიმურას გარე მხარეზე.

1405.10.1.2 თავისუფალი დაშორებები. დგარებიან გარე კედლებზე მიწებებული ქვის საფარი უნდა მოეწყოს

მცირე, 10 სმ სიმაღლეზე, ან მოკირწყლული ფართობებიდან, სულ მცირე, 5 სმ სიმაღლეზე, ან გარე სავალი ზედა
სმ სიმაღლეზე, რომლებიც ემყარება იმავე საძირკველს, რომელიც იჭერს გარე კედლებს.

1405.10.2 გარე მისაწებებელი ქვის საფარი – ფაიფურის/მოჭიქული ფილა. მიწებებული ერთეულების სისქე არ უნდა
ნებისმიერი პირის ზომა უნდა იყოს მაქსიმუმ 60 სმ, არ უნდა იწონიდეს 0,43 კნ/მ^2-ზე მეტს. ფაიფურის/მოჭიქ
უკანასაყრდენის ნებადართულ სისტემაზე.

1405.10.3 შიგა მისაწებებელი საფრის წყობა. შიგა მისაწებებელი საფრის მაქსიმალური წონა უნდა იყოს 0,96 კგ/მ^2
1405.10 ქვეთავის შესაბამისად. იქ, სადაც შიგა მისაწებებელი საფრის წყობა ეყრდნობა ხის კონსტრუქციას, საყრ
დაგეგმარდეს, რომ საყრდენი ნაწილების მალის ჩაღუნვა $^1/_{600}$-მდე შეიზღუდოს.

1405.11 ლითონის საფრები. ლითონის საფრები უნდა დამზადდეს ნებადართული უჟანგავი მასალებისგან ან ორი
დაცული უნდა იყოს ფაიფურის/მოჭიქული მინანქრით, ან სხვაგვარად. ამგვარი საფრები უნდა იყოს, არანაკლებ, 0
ფურცლოვანი ფოლადის და უნდა დამაგრდეს ხის ან ლითონის ლარტყებზე ან ხის კონსტრუქციის ფენილზე.

1405.11.1 დამაგრება. გარე ლითონის საფარი უჟანგავი სამაგრებით, ლითონის სამაგრებით ან სხვა აღიარებული მექა
საიმედოდ უნდა დამაგრდეს წყობის ან ჩარჩოს საყრდენ ელემენტებზე. სამაგრებს შორის დაშორება არც შვ
მიმართულებით 60 სმ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. მაგრამ იქ, სადაც ერთეულების ფართობი აღემატება 0,4 მ^2-ს, ყო
ოთხი სამაგრი დასჭირდება. ლითონის დამაგრებების განივი კვეთის/პროფილის ფართობი არ უნდა იყოს W1.7 მავ
ფართობზე ნაკლები. ამგვარი დამაგრებები და მათი საყრდენები უნდა უძლებდეს ქარისმიერი დატვირთვით წარ
თუმცა, არანაკლებ, 0,96 კგ/მ^2 მალას.

1405.11.2 ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დაცვა. გარე ლითონის საფრის ლითონის საყრდენები უნდა დავიცვათ
ან სხვა მსგავსი მეთოდით. გარე ლითონის საფრისთვის გამოსაყენებელი ხის დგარები, ლარტყები ან ხის სხვა საყ
წნევით დამუშავებული ხის ან 1403.2 ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად დაცული ხისგან. ნესტის შეღწევ
ატმოსფერული ზემოქმედების ქვეშ არსებული ნაკერები და კიდეები უნდა დაიგმანოს ნებადართული წყალგაუ
ნებადართული სხვა საშუალებით.

1405.11.3 უკანასაყრდენი. ლითონის საფარს არ სჭირდება წყობის უკანასაყრდენი, თუ ეს წესები არ მოი
აკმაყოფილებდეს ცეცხლმედეგობის მოთხოვნებებს.

1405.12 მინის საფარი. თხელი მინის გარე სტრუქტურული საფრის ცალკეული ერთეულის ფართობი 0,1 მ^2-ს არ უნდა
ერთეული განთავსებულია ტროტუარიდან მაღლა ან უშუალოდ მის ქვემოთ მდებარე მიწის დონიდან, არაუმეტეს, 4,6
ფართობი 0,56 მ^2-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

1405.12.1 სიგრძე და სიმაღლე. თხელი მინის გარე სტრუქტურული საფრის არცერთი ნაწილის სიგრძე და
აღემატებოდეს.

1405.12.2 სისქე. თხელი მინის გარე სტრუქტურული საფარი 8,7 მმ-ზე ნაკლები სისქის არ უნდა იყოს.

1405.12.3 გამოყენება. თხელი მინის გარე სტრუქტურული საფარი უნდა მიეკრას მხოლოდ მას შემდეგ, რაც საყრდე
მთელი ზედაპირი თანაბრად დაიფარება ნებადართული შემაერთებელი ფენით, რომ ზედაპირი ეფექტიანად დაი
ცემენტის მასტიკით ისე, რომ მინის თითოეული ერთეულის, არანაკლებ, 50% მიეკრას უშუალოდ საყრდენს, არანაკ
1,6 სმ სისქის მასტიკის ფენით. შემაერთებელი ფენა და მასტიკა ურთიერთთავსებადი უნდა იყოს და მტკიცე შეერთებ

1405.12.4 მოწყობა ტროტუარის დონეზე. თუ მინა ტროტუარის ზედაპირზე გადმოდის, თითოეული ერთეული უნდ
ლითონის საყრდენს და უნდა მოთავსდეს ტროტუარის ყველაზე მაღალი წერტილიდან 6,4 მმ-ით მაღლა. საყრდ
სივრცე მთლიანად უნდა დაიგმანოს ისე, რომ შიგ წყალმა ვერ შეაღწიოს.

1405.12.4.1 მოწყობა ტროტუარის დონეზე მაღლა. თუ მინის თხელი გარე სტრუქტურული საფარი ეწყობა ზღუდ
ზედაპირიდან 90 მ-ით მაღლა, ცემენტის მასტიკასთან ერთად გამოიყენება ნებადართული ფერადი ლ
კუთხოვანები, რომლებიც უნდა მოთავსდეს ყველა ფენის თარაზულ ნაკერებში. ამგვარი კუთხოვანები, არანაკ
სიგანის უნდა იყოს და განსაზღვრული დაშორებებით უნდა განლაგდეს. მინის თითო ერთეულზე საჭიროა, ა
კუთხოვანები უნდა დამაგრდეს კედელზე ან საყრდენზე საფართოებლიანი ჭანჭიკებით, ბერკეტიანი ჭანჭიკე
მეთოდით.

1405.12.5 გადაბმები. თხელი მინის გარე სტრუქტურული საფრის მომიჯნავე კიდეები უნდა წაიმახოს. მინების
არასოდეს გამოიყენება, თუ სპეციალურად არ არის განსაზღვრული განიერი კუთხეების შემთხვევაში. გადაბმ
გადასმული ნებადართული მჭიდა ნაერთი და თარაზული გადაბმები რბილი მასალით ან მექანიზმით უნდა შეჩერ
როცა მინის თხელი გარე სტრუქტურული საფარი ებჯინება არადრეკად მასალას გვერდებით ან თავით, იგი უზრ

არანაკლებ, 6,4 მმ-ის სიგანის გაფართოებადი გადაბმებით.

1405.12.6 მექანიკური სამაგრები. ვიტრინების ზემოთ მოწყობილი მინის თხელი გარე სტრუქტურული საფრისა ქ
მაღლა მოწყობილი საფრის ადგილზე დასამაგრებლად, ცემენტის მასტიკასა და კუთხოვანებთან ერთად, გამოიყე
ყველა შვეულ და თარაზულ კიდეზე ან მინის თითოეული ერთეულის ოთხივე კუთხეშია. სამაგრები უნდა ჩამ
ზედაპირზე საფართოებლიანი ჭანჭიკებით, ბერკეტიანი ჭანჭიკებით ან სხვა ნებადართული მეთოდით. სამაგრებ
მასტიკისაგან შვეულად უნდა დაიჭიროს დამოუკიდებლად. დასაშვებია ისეთი კუთხოვანების გამოყენება, რომლებიც
საყრდენს, ისე დამაგრებას.

1405.12.7 ჰიდროიზოლაცია. მინის თხელი გარე სტრუქტურული საფრის დაუცველ კიდეებზე პირგადადე
კოროზიამედეგი ლითონის ჰიდროიზოლაცია და დაიგმანოს წყალგაუმტარი ნაერთით ისე, რომ ნესტმა ვერ შეაღწი
ზედაპირს შორის.

1405.13 გარე ფანჯრები და კარები. გარე კედლებში ჩასმულ ფანჯრებსა და კარებს აყენებენ აღიარებული მწარმოებლის
ამგვარი მითითებები უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას სამაგრის ზომასა და მათ შორის დაშორებების შესახებ, რაც გან
გამოყენებული მაქსიმალური დატვირთვისა და დაშორებების საფუძველზე.

1405.14 ვინილის სამოსი. ამ ქვეთავისა და ASTM D 3679-ის მოთხოვნების შესაბამისი ვინილის სამოსის გამოყენება
დასაშვებია იმ შემთხვევაში, თუ შენობის განთავსების ადგილზე გამოთვლილი ქარის სიჩქარე არ აღემატება საათში 4
ზემოქმედების C კატეგორიაში ნაკლებია ან ტოლია 12 მ-ის. ვინილის სამოსის შენობაზე დამაგრების მეთოდ
ატმოსფერული ზემოქმედებისგან უნდა იცავდეს.

1405.14.1 გამოყენება. სამოსი მაგრდება ფენილზე. სამოსი უნდა უზრუნველყონ 1403-ე ქვეთავის მოთხოვნის
წყალმედეგი ზღუდით. სამოსი და აქსესუარები უნდა მოეწყოს აღიარებული მწარმოებლის მითითებების შესა
მწარმოებლის მითითებებში სხვაგვარად არაა განსაზღვრული, სამოსისა და აქსესუარების დასამაგრებლად გამოყენე
დიამეტრი უნდა იყოს 7,9 მმ, ხოლო ფეხისა – 3,2 მმ. ლურსმნები უნდა იყოს უჟანგავი, გარდა ამისა, საკმარისად
სალურსმნე ზოლში, არანაკლებ, 19 მმ სიღრმემდე შევიდეს. იქ, სადაც სამოსი თარაზულად ეწყობა, სამაგრებს
აღემატებოდეს 40 სმ-ს თარაზულად და 30 სმ-ს შვეულად. იქ, სადაც სამოსი შვეულად ეწყობა, სამაგრებს შორის
შვეულად 30 სმ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

1405.15 ბოჭკოვანი ცემენტის სამოსი. I, II, III, IV და V ტიპის კონსტრუქციების გარე კედლებზე დასაშვებია 1404.10
ბოჭკოვანი ცემენტის გამოყენება ქარის წნევისადმი მედეგობისთვის ან ქარის სიჩქარის ზემოქმედებისგან დასაცავად,
მწარმოებლის ჩამონათვალში და ეტიკეტზე, ასევე, აღიარებულ მოსაწობ ინსტრუქციებში. საჭიროების შემთხვევაში, სამ
და უზრუნველყოფილი უნდა იყოს 1403-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი წყალმედეგი ზღუდით. სამოსი და ა
აღიარებული მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. თუ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული მწარმოებლის მით
სამოსის მისამაგრებლად გამოყენებული ლურსმნები უნდა იყოს კოროზიამედეგი, მრგვალთავიანი და გლუვფეხიანი
დგარში, არანაკლებ, 2,5 სმ სიღრმეზე შეაღწიოს. ლითონის ჩარჩოსთან გამოიყენება ყველანაირი ამინდისთვის შესაფე
ლითონის ჩარჩოში აღწევს, სულ მცირე, სამი სრული ბრუნით.

1405.15.1 პანელის სამოსი. ბოჭკოვანი ცემენტის პანელები უნდა იყოს ASTM C 1186, A ტიპის, სულ მცირე,, II
დამაგრდეს ჩარჩოს პარალელურად სიგრძით. შვეული და თარაზული ნაკერები უნდა მოხვდეს ჩარჩოს ელემენტებს
უნდა დაიფაროს ფიცრებით ან დაგეგმარდეს 1403.2 ქვეთავის შესაბამისად. პანელის სამოსი უნდა დამაგრდეს
მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად.

1405.15.2 პირგადადებული სამოსი. მაქსიმუმ 30 სმ სიგანის ბოჭკოვანი ცემენტის პირგადადებული სამოსი უნდა აკმ
A ტიპის, სულ მცირე, II ხარისხის მოთხოვნებს. პირგადადებული სამოსი უნდა იყოს, სულ მცირე, 3,2 სმ და პირგად
რომლებიც არ არის ნარანდით შეერთებული, უნდა დაიგმანოს საგმანით, რომელიც დაიფარება H-ისებრი
ჰიდროიზოლაციის ზოლით ან მათი დაგეგმარება (დიზაინი) უნდა შესრულდეს 1403.2 ქვეთავის შესაბამისად.
რიგები უნდა დამაგრდეს სამაგრებით, რომელთა თავები ჩანს ან დამალულია, აღიარებული მწარმოებლის მითითებე

1405.16 დამაგრება. ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დამცავი ფიცრები და კედლის საფრები მაგრად უნდა დამაგრ
თუთიის, მოთუთიებული ან სხვა ნებადართული კოროზიამედეგი სამაგრებით. ყავრები და ატმოსფერული ზემო
საფრები უნდა დამაგრდეს შესაბამისი სტანდარტული ყავარის ლურსმნებით ლარტყებზე, რომლებიც მიჭედებ
დამაგრდეს მექანიკურად შემაერთებელი ნებადართული ლურსმნებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ფენილად გამ
მმ სისქის ხე ან ხის სტრუქტურული პანელები.

1405.17 პოლიპროპილენის სამოსი. ამ ქვეთავისა და 1404.12 ქვეთავის მოთხოვნების დამაკმაყოფილებელი პოლიპროპ
მხოლოდ VB ტიპის კონსტრუქციის გარე კედლებზე, რომელთა განთავსების ადგილას ქარის სიჩქარე საათში 4
ზემოქმედების C კატეგორიაში შენობის სიმაღლე ნაკლებია ან ტოლია 12 მ-ისა. პოლიპროპილენის სამოსის შენობაზე დ
გარე კედლებს ატმოსფერული ზემოქმედებისგან იცავს.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1406 – წვადი მასალები გარე კედლების გარეთა მხარეს

1406.1 ზოგადი. 1406-ე ქვეთავი ეხება გარე კედლის საფრებს, აივნებსა და მსგავს ნაშვერებს, ერკერებს და ერ
დამზადებულია წვადი მასალებისგან.

1406.2 წვადი მასალის საფრები გარე კედლისთვის. გარე კედლებზე გამოყენებული წვადი მასალის საფრები ამ ქ
აკმაყოფილებდეს.

1406.2.1 I, II, III და IV ტიპის კონსტრუქცია. I, II, III და IV ტიპის შენობებში, გარე კედლის საფრები დასაშვებია, ა
ისინი შეესაბამება ქვემოთ მოცემულ შეზღუდვებს:

1. გარე კედლის წვადი საფრები არ უნდა აღემატებოდეს გარე კედლის ზედაპირის 10%-ს, სადაც ხანძარსა
ან1,5 მ-ზე ნაკლებია;

2. გარე კედლის წვადი მასალების სიმაღლე მიწის ზედაპირიდან 12 მ-მდეა შეზღუდული;

3. გარე კედლის გარეთა მხარეზე მოწყობილი წვადი საფრები, აგებული ცეცხლმედეგობისთვის დამ
შეიზღუდოს კედლის ზედაპირის ფართობზე, სადაც ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 1,5 მ ან 1,5 მ-ზე
გაგრძელდეს მიწის ზედაპირიდან 18 მ სიმაღლემდე, მიუხედავად იმისა, რამხელაა ხანძარსაწინააღმდეგო მანძ

1406.2.1.1 აალებისადმი მედეგობა. 1406.2.1 ქვეთავში დაშვებულ შემთხვევებში, გარე კედლის წვადი მასა
მიხედვით უნდა შემოწმდეს.

გამონაკლისი:

1. ხის ან ხის ბაზაზე წარმოებული პროდუქტები;

2. სხვა წვადი მასალები, რომლებიც დაფარულია გარე საფარით, გარდა 1405.2 ცხრილში ჩამოთვლილი

3. სულ მცირე, 0,48 მმ სისქის ალუმინი.

1406.2.1.1.1. 1,5 მ ან1,5 მ-ზე ნაკლები ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. იქ, სადაც გარე კედლის წვადი ს
კედლებზე, რომელთა ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 1,5 მ ან1,5 მ-ზე ნაკლებია, არ უნდა ავლენდეს ხანგრძ
ეს NFPA 268-შია განსაზღვრული.

1406.2.1.1.2. 1,5 მ-ზე დიდი ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. 1,5 მ-ზე დიდი ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილ
კედლის ნებისმიერი საფრის გამოყენება, რომელიც, NFPA 268-ის შესაბამისად შემოწმებისას არ ამჟღავნებს
როდესაც ზემოქმედებს შემცირებული დონის მიმართული გამოსხივებული სითბოს ნაკადი. გარე კედ
მინიმალური ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი განისაზღვრება 1406.2.1.1.2 ცხრილის მიხედვით, რომელ
მიმართული ნაკადის მაქსიმალურად დასაშვები დონე, რომლის ზემოქმედება არ იწვევს ხანგრძლივ წვას.

ცხრილი 1406.2.1.1.2

მინიმალური ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი წვადი მოსაპირკეთებელი საფრებისთვის

ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი (მ)	მიმართული სითბოს გამოსხივებული ენერგიის დასაშვები დონე (კვ/მ^2)	ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი (მ)	მიმართული სითბოს გამოსხივებული ენერგიის დასაშვები დონე (კვ/მ^2)
1.5	12,5	4.9	5,9
1.8	11,8	5.2	5,5
2.1	11,0	5.5	5,2
2.4	10,3	5.8	4,9

2.8	9,6	6.0	4,6
3.0	8,9	6.4	4,4
3.4	8,3	6.7	4,1
3.7	7,7	7.0	3,9
4.0	7,2	7.3	3,7
4.3	6,7	6.6	3,5
4.5	6,3		

1406.2.2 მდებარეობა. გარე კედლის თავის გასწვრივ მდებარე გარე კედლის წვადი საფრები მთლიანად უნდა ეყრდნ
უნდა გრძელდებოდეს გარე კედლის ზემოთ ან გარე კედლის თავის ზემოთ.

1406.2.3 ცეცხლამრიდი. იქ, სადაც გარე კედლის წვადი საფარი განთავსებულია ლარტყებზე და ქმნის მასიურ ზედაპ
საფრის უკანა მხარესა და გარე კედელს შორის არ უნდა აღემატებოდეს 4 სმ-ს. ამგვარად შექმნილ დამალულ სივ
ქვეთავის შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

გამონაკლისი: გარე კედლის საფრის უკანა მხარესა და გარე კედელს შორის მანძილი დასაშვებია, აღემატებოდ
ქვეთავი არ მოითხოვს, რომ დამალულ სივრცეში უზრუნველყოფილი იყოს ცეცხლამრიდი.

1406.3 აივნები და მსგავსი ნაშვერები. სადაც აივნები და მსგავსი ნაშვერები ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავე
დასამზადებლად გამოყენებული მასალის მინიმალური ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა განისაზღვროს ი
დაკავშირებული 602.4 ცხრილის მიხედვით ან ისინი უნდა აიგოს 602.4 ქვეთავის შესაბამისად, როგორც IV ტიპის
გაერთიანებული სიგრძე თითოეულ იატაკთან შენობის პერიმეტრის 50 %-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი:

1. მიწის დონიდან სამ ან სამზე ნაკლებსართულიან I და II ტიპის კონსტრუქციის შენობებში, ცეცხლმედეგობ
გამოყენება ნებადართულია ისეთი ნაშვერებისთვის, როგორებიცაა: აივნები, პორტიკები (კართანები), ტერას
კიბეები, რომლებიც აუცილებელ გასასვლელებად არ გამოიყენება;

2. დაუმუშავებელი ხის გამოყენება ნებადართულია თამასიანი ღობეების და მოაჯირების ან მსგავსი დამ
რომელთა სიმაღლე 1,1 მ-ს არ აღემატება;

3. III, IV და V ტიპის კონსტრუქციის შენობების აივნები და მსგავსი ნაშვერები შეიძლება ააგონ V ტიპის შ
ნაშვერების მსგავსად და არ არის აუცილებელი, ჰქონდეს მინიმალური ცეცხლმედეგობის ხარისხი, თუ
საშხეფებით;

4. იქ, სადაც საშხეფები იცავს აივნის ფართობებსაც, თითოეულ იატაკზე აივნის საერთო სიგრძე არ უნდა შეიზ

1406.4 ერკერები და ერკერ-ფანჯრები. ერკერები და ერკერ-ფანჯრები უნდა შეესაბამებოდეს შენობების იმ ტიპს, რომლებ

გამონაკლისი: ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხის გამოყენება ნებადართულია I, II, III და IV ტიპის
რომელთა სიმაღლე მიწის დონიდან სამი ან სამზე ნაკლები სართულია.

ქვეთავი 1407 – ლითონშემცველი მასალები

1407.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები მე-14 თავში განსაზღვრული სხვა შესაბამისი მოთხოვნების დამატებითი მო
კედლების საფარად გამოყენებული ლითონშემცველი მასალების შემადგენელ ნივთიერებებს, კონსტრუქციასა და ხარის

1407.2 გარე კედლის მოპირკეთება. გარე კედლის მოსაპირკეთებლად ან აივნებისა და მსგავსი ნაშვერების ელემენტ
ფანჯრებში გამოყენებული ლითონშემცველი მასალები, რომლებიც ასრულებს გარსაცმის ან წყლის შემკავებლის
ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1407.3 არქიტექტურული გაფორმება და დეკორი. არქიტექტურული გაფორმების ან დეკორის მიზნით გამოყენებული

1407.7 – 1407.14 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1407.4 სტრუქტურული დაგეგმარება. ლითონშემცველი მასალების სისტემების დაგეგმარება და მშენებლობა კომპონენტებისა და გარსაცმებისთვის განსაზღვრული ქარისმიერი დატვირთვებისადმი მედეგობას.

1407.5 აღიარება. აღიარებული ტესტების შედეგები ან საინჟინრო ანალიზი უნდა წარედგინოს მშენებლობის ნებართვ ორგანოს, რომელმაც უნდა დაადასტუროს ქარისმიერი დატვირთვებისადმი განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შესაბამისობ

1407.6 ატმოსფერული ზემოქმედებისადმი მედეგობა. ლითონშემცველი მასალების სისტემები რომ ქარისა და წვიმი აკმაყოფილებდეს 1403-ე ქვეთავის მოთხოვნებს, ხოლო მათი დაგეგმარება და მშენებლობა უნდა აკმაყოფილებდეს ამ მწარმოებლის ინსტრუქციებს.

1407.7 ხანგამძლეობა. ლითონშემცველი მასალების სისტემები უნდა აიგოს ნებადართული მასალებისგან, რ ხანგამძლეობისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.

1407.8 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. სადაც ლითონშემცველი მასალების სისტემები გამოიყენება ისეთი გარე კედლ მოეთხოვება ცეცხლმედეგობის ხარისხი (ქვეთავი 705), მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორ დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომ ცეცხლმედეგობის ხარისხი შენარჩუნებულია.

გამონაკლისი: ლითონშემცველი მასალების სისტემები, რომლებიც არ შეიცავს ქაფპლასტის იზოლაციას და მოწ ხარისხიანი გარე კედლის გარეთა ზედაპირზე ისე, რომ სამაგრები მთლიანად არ კვეთს გარე კედლის ან აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს.

1407.9 ღია წვის თავისებურებები. თუ სხვაგვარად არაა განსაზღვრული, ASTM E 84-ში ან UL 723-ში განსაზღვრული კონსტრუქციაზე ჩატარებული ცდის მიხედვით, ლითონშემცველი მასალების ალის გავრცელების ინდექსი უნდა იყოს კვამლის განვითარების ინდექსი – 450 ან 450-ზე ნაკლები.

1407.10 I, II, III და IV ტიპის კონსტრუქციები. I, II, III და IV ტიპის კონსტრუქციებზე მოწყობისას, ლითონშემცველი მა ან 1407.11 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1407.10.1 ღია წვის თავისებურებები. ASTM E 84-ში ან UL 723-ში განსაზღვრული მაქსიმალური სისქის მქონე კო ცდის მიხედვით, ლითონშემცველი მასალების ალის გავრცელების ინდექსი უნდა იყოს 75 ან 75-ზე ნაკლები, ხო ინდექსი – 450 ან 450-ზე ნაკლები.

1407.10.2 თერმული ზღუდეები. ლითონშემცველი მასალები შენობის შიგა სივრცისგან უნდა გაიმიჯნოს ნებადართ რომელიც შეიცავს 1,25 სმ სისქის თაბაშირის ფილას ან მასალას, რომელიც შემოწმებულია NFPA 275-ის შესაბამისად „ტემპერატურის გადაცემის სახანძრო ტესტის“, ისე „მთლიანობის სახანძრო ტესტის“ მისაღებობის კრიტერიუმებს.

1407.10.3 თერმული ზღუდე საჭირო არ არის. 1407.10.2 ქვეთავში ლითონშემცველი მასალებისთვის განსაზღვრულ არ არის, სადაც:

1. ლითონშემცველ მასალებს საგანგებოდ აღიარებენ NFPA 286-ის შესაბამისად ჩატარებული ტესტისა და მისაღებობის კრიტერიუმების საფუძველზე. ამგვარი ტესტი უტარდება მაქსიმალური სისქის მქონე ლითონ ლითონშემცველი მასალების სისტემებში შედის ნაკერები, გადაბმები და სხვა ტიპური დეტალები, რომლებიც შესაბამისი წესით მოწმდება;

2. ლითონშემცველი მასალები გამოყენებულია, როგორც აივნებისა და მსგავსი ნაშვერების, არქიტექტურულ ელემენტები.

1407.10.4 სრულმასშტაბიანი ტესტები. ლითონშემცველი მასალების შემცველი გარე კედლის ანაწყობები უნდ შესაბამისად და უნდა აკმაყოფილებდეს იქ განსაზღვრულ მისაღებობის კრიტერიუმებს. ამგვარი ტესტი მაქსიმალურ კომპოზიტურ მასალებს უტარდება.

1407.11 ალტერნატიული პირობები. საჭირო არ არის, ლითონშემცველი მასალები და ლითონშემცველი მასალების ს 1407.10.1 – 1407.10.4 ქვეთავების მოთხოვნებს, თუ ისინი 1407.11.1, 1407.11.2, 1407.11.3 ან 1407.11.4 ქვეთავების მოთხოვნე

1407.11.1 მოწყობა 12 მ სიმაღლემდე. ადგილზე მოწყობილი ლითონშემცველი მასალების სიმაღლე მიწის ზედაპირი 12 მ-ს, როდესაც 1407.11.1.1 და 1407.11.1.2 ქვეთავების შესაბამისადაა მოწყობილი.

1407.11.1.1. 1,5 მ ან 1,5 მ-ზე ნაკლები ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. სადაც ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი ლითონშემცველი მასალებით დაკავებული ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს გარე კედლის ზედაპირის 10%-ს.

1407.11.1.2. 1.5 მ-ზე მეტი ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. იქ, სადაც ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი აღემა
ზედაპირზე ლითონშემცველი მასალების გამოყენება შეუზღუდავი რაოდენობით დასაშვებია.

1407.11.2 მოწყობა 15 მ სიმაღლემდე. მოწყობლი ლითონშემცველი მასალების სიმაღლე მიწის ზედაპირიდან არ
როდესაც 1407.11.2.1 და 1407.11.2.2 ქვეთავების შესაბამისადაა მოწყობილი.

1407.11.2.1 თვითაალების ტემპერატურა. ASTM D 1929–ის მიხედვით, ლითონშემცველი მასალების თვითაალებ
343°C ან 343°C-ზე მეტი.

1407.11.2.2 შეზღუდვები. ლითონშემცველი მასალების ნაწილების ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 28 მ^2-ს და შ
ით უნდა იყოს დაშორებული.

1407.11.3 მოწყობა 23 მ სიმაღლემდე (არჩევანი 1). ლითონშემცველი მასალები არ უნდა მოეწყოს მიწის დონიდან 23 მ
1407.11.3.5 ქვეთავების შესაბამისადაა მოწყობილი.

გამონაკლისი: შენობებს, რომლებიც მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებულ
სიმაღლესთან დაკავშირებული შეზღუდვა არ ეხება.

1407.11.3.1 აკრძალული დაკავებულობები. ლითონშემცველი მასალების გამოყენება დაუშვებელია **თვ**-1, **თვ**-2,
დაკავებულობების შემცველ შენობებში.

1407.11.3.2 გარე კედლები ცეცხლმედეგობის ხარისხის გარეშე. ლითონშემცველი მასალების გამოყენება დაუ
რომელთაც *წესების* სხვა დებულებების მიხედვით ცეცხლმედეგობის ხარისხი უნდა ჰქონდეს.

1407.11.3.3 ტექნიკური მახასიათებლები (სპეციფიკაციები). ლითონშემცველი მასალები უნდა აკმაყოფილებდეს
მოთხოვნას:

1. ASTM D 1919-ის შესაბამისად შემოწმების დროს ლითონშემცველი მასალების თვითაალების ტემპერ
343°C-ზე მეტი;

2. ASTM 635-ის შესაბამისად შემოწმების დროს ლითონშემცველი მასალები უნდა შეესაბამებოდეს ქვ
კლასებიდან ერთ-ერთს:

კლასი CC1: მასალები, რომელთა წვის სიდიდე, 1,5 მმ ნომინალური სისქის ან გამოსაყენებელი სისქის შ
ზე ნაკლებია;

კლასი CC2: მასალები, რომელთა წვის სიჩქარე, 1,5 მმ ნომინალური სისქის ან გამოსაყენებელი სისქის შ
მმ/წმ-ზე ნაკლებია.

1407.11.3.4 ფართობის შეზღუდვა და გამიჯვნა. ლითონშემცველი მასალის ერთი პანელის მაქსიმალური ფარ
მასალის პანელების მინიმალური შვეული და თარაზული გამიჯვნები უნდა შეესაბამებოდეს 1407.11.3
ლითონშემცველი მასალის პანელებით დაფარული ნებისმიერი სართულის გარე კედლის ფართობის მაქსიმა
აღემატებოდეს 1407.11.3.4 ცხრილში მითითებულს ან 705.8 ქვეთავში დაუცველი ღიობებისთვის ნებადართულ პრ
იქნება.

გამონაკლისი: 705.8.5 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი ალის გავრცელების საწინააღმდეგო ზღუდეებით
ამგვარი ზღუდეები გრძელდება გარე კედლის მიღმა იატაკის სიბრტყეში, იატაკთან შვეული გამიჯვნა საჭ
გავრცელების საწინააღმდეგო ზღუდის შვეული სისქით უზრუნველყოფილი გამიჯვნისა.

ცხრილი 1407.11.3.4

ლითონშემცველი მასალის პანელების ფართობის შეზღუდვასა და გამიჯვნასთან დაკავშირებული

ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი (მ)	ლითონშემცველი მასალის წვადობის კლასი	ლითონშემცველი მასალის პანელებით დაფარული გარე კედლის მაქსიმალური პროცენტი	ლითონშემცველი მასალის თითო პანელის მაქსიმალური ფრთობი (კვ/მ)	ლითონშემცველი მასალის პანელების მინიმალური გამიჯვნა (მ)	

				შვეული	თარაზული
1,2 მ-ზე ნაკლები	-	დაუშვებელია	დაუშვებელია	-	-
1,2 მ ან მეტი, მაგრამ, არანაკლებ, 3,3 მ	CC1	10%	4 645	2.4	1.2
	CC2	დაუშვებელია	დაუშვებელია	-	-
3,3 მ ან მეტი, მაგრამ 9 მ-ზე ნაკლები ან 9 მ	CC1	25%	8 361	1.8	1.2
	CC2	15%	6 503	2.4	1.2
9 მ-ზე მეტი	CC1	50%	დაუშვებელია	0.9	0
	CC2	50%	929	1.8[ა]	0.9

ა. მინიმალური შვეული გამოჯვნის შემცირებასთან დაკავშირებით იხილეთ ქვეთავი 1407.11.3.4.

1407.11.3.5 ავტოსაშხეფი სისტემის გაფართოება. იქ, სადაც შენობა მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის ავტოსაშხეფი სისტემით, 1407.11.3.4 ცხრილის მიხედვით ლითონშემცველი მასალის პანელებით დაფარული ნ კედლის ფართობის მაქსიმალური პროცენტი და ლითონშემცველი მასალის პანელების ცალკეული ფართობის მ მეტრაჟი, დასაშვებია 100%-ით გაიზარდოს. ლითონშემცველი მასალის პანელების ფართობი არ უნდა აღემატებოდ გარე კედლის ფართობის ან 704.8 ქვეთავში დაუცველი ღიობებისთვის დასაშვები ფართობის 50%-ს (რომელიც ნაკ

1407.11.4 მოწყობა 23 მ სიმაღლემდე (არჩევანი 2). ლითონშემცველი მასალები არ უნდა მოეწყოს 23 მ-ზე მაღლა მიწი 1407.11.4.4 ქვეთავების შესაბამისადაა მოწყობილი.

გამონაკლისი: შენობებს, რომლებიც მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებულ სიმაღლესთან დაკავშირებული შეზღუდვა არ ეხება.

1407.11.4.1 მინიმალური ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. ლითონშემცველი მასალები არ უნდა მოეწყოს ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 9 მ-ზე ნაკლებია.

გამონაკლისი: შენობებში, რომლებიც მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებულ ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი დასაშვებია, არანაკლებ, 6 მ-მდე შემცირდეს.

1407.11.4.2 ტექნიკური მახასიათებლები (სპეციფიკაციები). ლითონშემცველი მასალები უნდა აკმაყოფილებდეს მოთხოვნას:

1. ASTM D 1919-ის შესაბამისად შემოწმების დროს ლითონშემცველი მასალების თვითაალების ტემპერ 343°C-ზე მეტი;

2. ASTM 635-ის შესაბამისად შემოწმების დროს ლითონშემცველი მასალები უნდა შეესაბამებოდეს ქვ კლასებიდან ერთ-ერთს:

კლასი CC1: მასალები, რომელთა წვის სიდიდე 1,5 მმ ნომინალური სისქის ან გამოსაყენებელი სისქის შემ ნაკლებია;

კლასი CC2: მასალები, რომელთა წვის სიჩქარე, 1,5 მმ ნომინალური სისქის ან გამოსაყენებელი სისქის შემ მმ/წმ-ზე ნაკლებია.

1407.11.4.3 ფართობისა და ზომის შეზღუდვები. ლითონშემცველი მასალის პანელების საერთო ფართობი სართულის წინა გარე კედლის (რომელზეც მოწყობილია პანელები) ფართობის 25 %-ს. მიწის ზედაპირიდან პ მოწყობილი ლითონშემცველი მასალის თითო პანელის ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 1,5 $მ^2$-ს, ხოლო ლითო პანელის შვეული ზომა 1,2 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: შენობებში, რომლებიც მთლიანადაა აღჭურვილი 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებულ ლითონშემცველი მასალის პანელების მაქსიმალური საეთო ფართობი უნდა გაიზარდოს სართულის წინა გარ მდე და ლითონშემცველი მასალის თითო პანელის მაქსიმალური ზომა და ფართობი არ უნდა შეიზღუდოს.

1407.11.4.4 შვეული გამიჯვნები. 705.8 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილი ალის გავრცელების საწინააღმდე გრძელდება გარე კედლიდან 75 სმ-ზე ან ლითონშემცველი მასალის პანელების გასამიჯნავად, თითო უზრუნველყოფილი უნდა იყოს, არანაკლებ, 1,2 მ სიმაღლის შვეული გამმიჯნავი.

გამონაკლისი: 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით მთლიანად აღჭურვილი შე

1407.12 V ტიპის შენობა. ლითონშემცველი მასალების მოწყობა ნებადართულია V ტიპის კონსტრუქციებზე.

ქვეთავი 1408 – გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი სისტემები

1408.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები, მე-7 და მე-14 თავების შესაბამის მოთხოვნებთან ერთად, არეგულირებს ის მოსაპირკეთებელი სისტემების მასალებს, კონსტრუქციასა და ხარისხს, რომლებიც გამოიყენება გარე კედლის საფრებად

1408.2 სამუშაო მახასიათებლები. გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი სისტემები ისე უნდა ააგონ, რომ ASTM სამუშაო მახასიათებლები დააკმაყოფილოს.

1408.3 სტრუქტურული დაგეგმარება. შიგა სტრუქტურული ჩარჩოსა და ქვეშრის დაგეგმარება და მშენებლობა დატვირთვებისადმი მედეგობას.

1408.4 ატმოსფერული ზემოქმედებისადმი მედეგობა. გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი სისტემები უნდა აკმაყო მოთხოვნებს და მათი დაგეგმარება და მშენებლობა უნდა უზრუნველყოფდეს ქარისმიერი და წვიმისმიერი დატვირ ქვეთავისა და მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად.

1408.4.1 საწრეტიანი გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი სისტემები. გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებე დაწრეტის მინიმალური საშუალო ეფექტიანობა უნდა იყოს 90 % ASTM E 2273-ის შესაბამისად შემოწმების აუცილებელია **სც**-1, **სც**-2, **სც**-3 და **სც**-4 ჯგუფის დაკავებულობებში მდებარე V ტიპის კონსტრუქციის ჩარჩოიან კედლ

1408.4.1.1 წყალმედეგი ზღუდე. გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი საწრეტიანი სისტემების წყალმედეგი ASTM E 2570-ის შესაბამისად უნდა აშენდეს.

1408.5 მოწყობა. გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებელი სისტემები და გარე საიზოლაციო და მოსაპირკეთებე მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად უნდა დააყენონ.

ქვეთავი 1409 – მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატ

1409.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები, მე-14 თავის შესაბამის მოთხოვნებთან ერთად, არეგულირებს გარე კედლი მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატის მასალებს, კონსტრუქციასა და ხარისხს.

1409.2 გარე კედლის მოპირკეთება. გარე კედლის მოპირკეთებაში ან აივნებისა და მსგავსი ნაშვერების ელემენტე ფანჯრებში გამოყენებული მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატი, რომელი წყლის შემკავებლის ფუნქციას, 1409.4 – 1409.14 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1409.3 არქიტექტურული გაფორმება და დეკორი. არქიტექტურული გაფორმების ან დეკორის მიზნით გამოყ დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატი 1409.7 – 1409.14 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფი

1409.4 სტრუქტურული დაგეგმარება. შიგა სტრუქტურული ჩარჩოსა და ქვეშრის დაგეგმარება და მშენებლობა ქარისმიერი დატვირთვებისადმი მედეგობას.

1409.5 აღიარება. აღიარებული ტესტების შედეგები ან საინჟინრო ანალიზი უნდა წარედგინოს მშენებლობის ნებართვ ორგანოს, რომელმაც უნდა დაადასტუროს ქარისმიერი დატვირთვებისთვისადმი განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შესაბამ

1409.6 ატმოსფერული ზემოქმედებისადმი მედეგობა. მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომ აკმაყოფილებდეს 1403-ე ქვეთავის მოთხოვნებს და მისი დაგეგმარება და მშენებლობა უნდა უზრუნველყოფდეს ქა დატვირთვებისადმი მედეგობას ამ ქვეთავისა და მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად.

1409.7 ხანმედეგობა. მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატი უნდა დ მასალებისგან, რომლებიც 1409-ე ქვეთავში ხანმედეგობისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.

1409.8 ცეცხლმედეგობის ხარისხი. იქ, სადაც მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამი
კედლებზე, რომელთაც მოეთხოვება ცეცხლმედეგობის ხარისხი 705-ე ქვეთავის შესაბამისად, მშენებლობის ნებარ
ორგანოს უნდა წარედგინოს დამადასტურებელი დოკუმენტი, რომ ცეცხლმედეგობის ხარისხი შენარჩუნებულია.

გამონაკლისი: მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატი, რომელიც არ შეიცავს
მოწყობილია ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი გარე კედლის გარეთა ზედაპირზე ისე, რომ სამაგრები მთლიანად არ კვ
არ არის აუცილებელი, აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის მოთხოვნებს.

1409.9 ღია წვის თავისებურებები. თუ სხვაგვარად არაა განსაზღვრული, ASTM E 84-ში ან UL 723-ში განსაზღვრული
კონსტრუქციაზე ჩატარებული ცდის მიხედვით, მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპ
გავრცელების ინდექსი უნდა იყოს 75 ან 75-ზე ნაკლები, ხოლო კვამლის განვითარების ინდექსი – 450 ან 450-ზე ნაკლები

1409.10 I, II, III და IV ტიპის კონსტრუქცია. I, II, III და IV ტიპის კონსტრუქციებზე მოწყობის დროს, მაღალი წნ
დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატი 1409.10.1 – 1409.10.4 ან 1409.11 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს

1409.10.1 ღია წვის თავისებურებები. ASTM E 84-ში ან UL 723-ში განსაზღვრული მაქსიმალური სისქის მქონე კო
ცდის მიხედვით, მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატის ალის გავრცელებ
75-ზე ნაკლები, ხოლო კვამლის განვითარების ინდექსი – 450 ან 450-ზე ნაკლები.

1409.10.2 თერმული ზღუდეები. მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატი შენ
გამოიყოს ნებადართული თერმული ზღუდით, რომელიც შეიცავს 1,25 სმ სისქის თაბაშირის ფილას ან მასალას, რომ
275-ის შესაბამისად და აკმაყოფილებს როგორც „ტემპერატურის გადაცემის სახანძრო ტესტის“, ისე „მთლი
მისაღებობის კრიტერიუმებს.

1409.10.3 თერმული ზღუდე საჭირო არ არის. 1409.10.2 ქვეთავში ლითონშემცველი მასალებისთვის განსაზღვრულ
არ არის, იქ, სადაც:

1. მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატის საგანგებო აღიარება ხდებ
ჩატარებული ტესტისა და UL 1040-ის და UL 1715-ის მისაღებობის კრიტერიუმების საფუძველზე. ამგვარი ტეს
სისქის მქონე ლითონის კომპოზიტურ მასალებს. მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიულ
სისტემებში შედის ნაკერები, გადაბმები და სხვა ტიპიური დეტალები, რომლებიც გამოიყენება მოწყობისა
წესით.

2. მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატი გამოყენებულია, როგ
ნაშვერების, არქიტექტურული გაფორმებისა და დეკორის ელემენტები.

1409.10.4 სრულმასშტაბიანი ტესტები. მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატ
NFPA 285-ის შესაბამისად და უნდა აკმაყოფილებდეს იქ განსაზღვრულ მისაღებობის კრიტერიუმებს. ამგვარი ტ
რომელშიც გამოყენებულია მინიმალური და მაქსიმალური სისქის მქონე მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დ
ლამინატი.

1409.11 ალტერნატიული პირობები. არ არის აუცილებელი, მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიულ
სისტემები აკმაყოფილებდეს 1409.10.1 – 1409.10.4 ქვეთავების მოთხოვნებს, თუ ისინი 1409.11.1 ან 1409.11.2 ქვეთავების მ

1409.11.1 მოწყობა 12 მ სიმაღლემდე. მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლ
ზედაპირიდან არ უნდა აღემატებოდეს 12 მ-ს, თუ 1409.11.1.1 და 1409.11.1.2 ქვეთავების შესაბამისად ეწყობა.

1409.11.1.1. 1,5 მ ან 1,5 მ-ზე ნაკლები ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. სადაც ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი
მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატით დაკავებული ფართობი გარე კე
უნდა აღემატებოდეს.

1409.11.1.2. 1,5 მ ან 1,5 მ-ზე მეტი ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი. სადაც ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი აღემ
ზედაპირზე მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატის გამოყენება
რაოდენობით.

1409.11.2 მოწყობა 15 მ სიმაღლემდე. მაღალი წნევით დამუშავებული გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლ
ზედაპირიდან არ უნდა აღემატებოდეს 15 მ-ს, როდესაც 1409.11.2.1 და 1409.11.2.2 ქვეთავების შესაბამისად ეწყობა.

1409.11.2.1 თვითაალების ტემპერატურა. ASTM D 1929–ის მიხედვით, მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დ
ლამინატის თვითაალების ტემპერატურა უნდა იყოს 343°C ან 343°C-ზე მეტი.

1409.11.2.2 შეზღუდვები. მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამინატის ნაწ აღემატებოდეს 28 $მ^2$-ს და შვეული მიმართულებით, სულ მცირე, 1,2 მ-ით უნდა იყოს დაშორებული.

1409.12 V ტიპის კონსტრუქცია. მაღალი წნევით დამუშავებული, გარე დეკორატიული, კომპაქტური ლამი კონსტრუქციებზეა ნებადართული.

თავი 15 – სახურავის ანაწყობები და სახურავზედა ნაგებობები

ქვეთავი 1501 – ზოგადი

1501.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებებით რეგულირდება სახურავის ანაწყობებისა და სახურავზედა მასალები, მშენებლობა და ხარისხი.

ქვეთავი 1502 – განმარტებები

1502.1 განმარტებები. ქვემოთ წარმოდგენილი ტერმინები განმარტებულია მე-2 თავში:

სახურავის ანაწყობი

სამძიმი (ბალასტი)

ერთფენიანი მემბრანა

მექანიკური მოწყობილობის საფარი

პენტჰაუსი

სახურავის მრავალშრიანი ბურული

სახურავის ლითონის პანელი

სახურავის ლითონის ყავარი

სახურავის მოდიფიცირებული ბიტუმის ბურული

სახურავის პოზიტიური საწრეტი (დრენაჟი)

სახურავის ბურული

სახურავის ბურულის სისტემა

სახურავის ფენილი

სახურავის ორმაგი გადახურვა

სახურავის შეკეთება

სახურავის გამოცვლა

სახურავის განიავება

სახურავზედა ნაგებობა

ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) მოდულები/ყავრები

ქვეშრე

შემვსები

შუაშრე

წყალგამშვები ხვრელი

ხელახალი გადახურვა

ქვეთავი 1503 – ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დაცვა

1503.1 ზოგადი. სახურავის ფენილი უნდა დაიფაროს სახურავისთვის ნებადართული ბურულებით, რომლებიც შენობა
ამ თავის მოთხოვნების შესაბამისად. სახურავის ბურულმა რომ შენობა ან ნაგებობა დაიცვას, ისინი *წესებისა* და მ
შესაბამისად უნდა დაგეგმარდეს და მოეწყოს.

1503.2 ჰიდროიზოლაცია. ჰიდროიზოლაცია ისე უნდა მოეწყოს, რომ კედლისზედა ბურულების გადაბმების, ნესტგამ
კედლების გადაკვეთის ადგილებისა და სახურავის ზედაპირზე არსებული სხვა ღიობების გავლით ნესტმა ვერ შეაღწიოს

1503.2.1 მდებარეობა. ჰიდროიზოლაცია უნდა მოთავსდეს კედლისა და სახურავის გადაკვეთის ადგილებში, წყალსა
ქანობის ან მიმართულების შეცვლის ადგილებში, ასევე, სახურავის ღიობების გარშემო. ლითონის ჰიდ
კოროზიამედეგი და, არანაკლებ, 0,5 მმ სისქისა (No. 26 გალვანიზებული ფურცლისა).

1503.3 კედელზედა ბურული. პარაპეტის კედლები სათანადოდ უნდა დაიფაროს არაწვადი, წყალგაუმტარი მასალებით
კედლების სისქეზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

1503.4 სახურავის წყალარინი (დრენაჟი). სახურავის წყალარინი სისტემა 1503-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა დაგეგმარდ

1503.4.1 დამხმარე (გადავსებისგან დასაცავი) წყალარინი ან წყალგამშვები. სახურავის წყალარინის აუცილებლო
(გადავსებისგან დასაცავი) წყალარინები ან წყალგამშვებები უნდა მდებარეობდეს იმ ადგილებში, სადაც
კონსტრუქციის სახურავის ზემოთ გაგრძელების გამო წყალი გროვდება და რაიმე მიზეზით მთავარი წყალარინები წყ

1503.4.2 წყალგამშვები. თუ სახურავის დამხმარე (გადავსებისგან დასაცავი) წყალსარინებად გამოყენებულია წყა
რაოდენობა, ზომა, მდებარეობა და შემშვები ღიობის სიმაღლე ისეთი უნდა იყოს, რომ დაგროვილი წყლის სიღრმ
რომელიც დაგეგმარებულია სახურავისთვის. წყალგამშვები ღიობის ზომა არ უნდა იყოს 10 სმ-ზე ნაკლები. მთავარ
წყალგამშვები ღიობების მდებარეობისა და ზომის განსაზღვრისასარ უნდა გაითვალისწინონ.

1503.4.3 წყალარინი. სც-3 ჯგუფისა და V ტიპის კონსტრუქციის კერძო გარაჟების გარდა, შენობების გარეთ მოთავსებ
მილები არაწვადი მასალით ან, სულ მცირე, 40 ზომის პლასტმასის მილებით უნდა ააგონ.

1503.5 სახურავის განიავება. ჰაერის შემწოვ-გამწოვები 1203.2 ქვეთავისა და მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად უნ

1503.6 საკვამურის უკან მდებარე წყალამრიდები. საკვამურის უკან მდებარე წყალამრიდები და სარჩულები უნდა
ნებისმიერი საკვამურის ან სახურავის გადამკვეთი გაყვანილობის უკანა მხარეს, ქანობისადმი პერპენდიკულარულად გ
მდებარე წყალამრიდების ბურულებად უნდა გამოიყენებოდეს ფურცლოვანი ლითონი ან სახურავის ბურულად გამოყენ

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1504 – საანგარიშო მოთხოვნები

1504.1 სახურავების ქარმედეგობა. სახურავის ფენილები და ბურულები უნდა დაგეგმარდეს 1504.2, 1504.3 და 1504.4 ქვ
ქარისმიერ დატვირთვებს გაუძლოს.

1504.1.1 ასფალტის ყავრების ქარმედეგობა. ასფალტის ყავრები უნდა აკმაყოფილებდეს 1507.2.7 ქვეთავის მოთხოვნებ

1504.2 თიხისა და ბეტონის ფილების ქარმედეგობა. სახურავის ბურულად გამოყენებული თიხისა და ბეტონ
დატვირთვები უნდა გამოითვალოს.

1504.3 სამძიმის გარეშე (არაბალასტირებული) სახურავების ქარმედეგობა. 1507-ე ქვეთავის შესაბამისად მოწყობი
რომლებიც მექანიკურად მაგრდება ან ეწებება სახურავის ფენილს, ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ ქარის წნევის დატვირთ

1504.3.1 სახურავის სხვა სისტემები. მრავალშრიანი, მოდიფიცირებული ბიტუმის, მთლიანად მიწებებული ან მ
ცალშრიანი გოფრირებული ლითონის პანელიანი სახურავის სისტემები და სხვა ტიპის მემბრანიანი სახურავის ბუ
580 ან UL 1897-ის შესაბამისად უნდა შემოწმდეს.

1504.3.2 ფურცლოვანი ლითონის სახურავის სისტემები. ტალღოვანი ან მდგარნარიმანდიანი, ფურცლოვანი ლით
ASTM E 1592-ის შესაბამისად მოწმდება.

1504.4 მცირექანობიანი, სამძიმიანი (ბალასტირებული) სახურავის სისტემები. მცირე ქანობიანი, სამძიმიანი (ბალ
სახურავის სისტემის ბურულები (სახურავის ქანობი <2:12), რომლებსაც აწყობენ 1507.12 და 1507.13 ქვეთავების შესაბა
ANSI/SPRI RP 4-ის მიხედვით უნდა ააგონ.

1504.5 მცირექანობიანი სახურავების კიდეების დამცავი. მცირექანობიანი, მრავალშრიანი, მოდიფიცირებული ბიტუმის
სისტემის კიდეების ლითონის დამცავი, გარდა წყალსარინი ღარის კაუჭებისა, უნდა დაგეგმარდეს და მოეწყოს ისე
დატვირთვებს და უნდა შემოწმდეს ANSI/SPRI ES 1–ის RE-1, RE-2 და RE-3 ტესტის მეთოდების შესაბამისად.

1504.6 ფიზიკური მახასიათებლები. ASTM G 152, ASTM G 155 ან ASTM G 154-ის შესაბამისი ტესტების საფუძვ
ბურულები 2 000 საათის განმავლობაში უძლებს ატმოსფერულ ზემოქმედებას, მცირექანობიან სახურავებზე (სახურ
ქვეთავის მიხედვით დამაგრებულმა ბურულებმა უნდა შეინარჩუნოს ფიზიკური მთლიანობა, ვიდრე მას იყენებენ. ა
დროს, სახურავის ბურულები, რომლებიც ქარისმიერი დატვირთვების გამო ციკლური ღუნვის რეაქციის ზ
მნიშვნელოვნად არ უნდა კარგავდეს გაჭიმვაზე მედეგობის უნარს, თუ მემბრანები არაა გაძლიერებელი და გატეხ
მემბრანები გაძლიერებულია.

1504.7 დარტყმისადმი მედეგობა. ASTM D 3746, ASTM D 4272, CGSB 37-CP-52M ან FM 4470-ის 5.5 ქვეთავში წარმოდგ
წარმოშობილი დატვირთვისადმი მედეგობის ტესტის“ მიხედვით, მცირექანობიან სახურავებზე (სახურავის ქანობ
შესაბამისად დამაგრებული ბურულები სიარულით გამოწვეული დარტყმითი ზემოქმედების გათვალისწინებით არ უნ

1504.8 შემვსები. სახურავის ბურულის ზედაპირად და სამძიმად (ბალასტად) არ უნდა გამოიყენებოდეს შემვსები, ხრე
მიდრეკილ ადგილებში, ან ნებისმიერ სხვა შენობაზე, რომელთა საშუალო სიმაღლე აღემატება 1504.8 ცხრილში ზემო
გაბატონებული ქარის სიჩქარის გათვალისწინებით განსაზღვრულ სიმაღლეებს.

ცხრილი 1504.8

**სახურავის მაქსიმალურად დასაშვები საშუალო სიმაღლე შენობისთვის, რომლის სახურავი მოწყობილია შემვსებ
ქარიშხლებისადმი მიდრეკილ რეგიონში**

დაგეგმარებისათვის ქარის ნომინალური სიჩქარე (მ/წმ)[ბ]	სახურავის მაქსიმალურად დასაშვები საშუალო სიმაღლე (მ)[ა,ბ]		
	ზემოქმედების კატეგორია		
	B	C	D
38,0	52	18	9.0
40,0	33.5	11	4, 5
43,0	23	6	დაუშვებელია
45,0	17	4.5	დაუშვებელია
47,0	12	დაუშვებელია	დაუშვებელია
49,0	9,0	დაუშვებელია	დაუშვებელია
52,0	6,0	დაუშვებელია	დაუშვებელია
54,0	4,5	დაუშვებელია	დაუშვებელია
54,0-ზე მეტი	დაუშვებელია	დაუშვებელია	დაუშვებელია

ა. სახურავის საშუალო სიმაღლე, როგორც განსაზღვრულია ASTM E 7-ში.

ბ. გაბატონებული ქარის სიჩქარის შუალედური მნიშვნელობებისთვის, გამოიყენება ქარის სიჩქარის მომდევნო უფ
დასაშვებია პირდაპირი ინტერპოლაცია.

გ. დაუშვებელია = ხრეში და ქვა დაუშვებელია ნებისმიერი სიმაღლის სახურავისთვის.

1504.9 ზემოქმედების კატეგორია. ქარის თითოეული მიმართულებისთვის უნდა განისაზღვროს ზემოქმედების კატ
მიწის ზედაპირის უსწორმასწორობას შენობის ან ნაგებობის ასაგებ ადგილას. გასათვალისწინებელია მიწის ზ
უსწორმასწორობები, რომლებსაც წარმოქმნის ბუნებრივი ტოპოგრაფია და მწვანე საფარი, ასევე, აგებული ფორმები.

1504.9.1 ქარის მიმართულებები და სექტორები. ქარის თითოეული შერჩეული მიმართულება, რომლისთვისაც უ
დატვირთვები, საჭიროებს შენობაზე ან ნაგებობაზე ზემოქმედების განსაზღვრას ორი ქარსაწინააღმდეგო მიმარ
რომლებიც ვრცელდება 45°-ზე ქარის შერჩეული მიმართულების ყველა მხარეს. ამ ორ სექტორში ზემოქმედებები უ
და 1504.9.3 ქვეთავების შესაბამისად და უნდა ჩაითვალოს, რომ ყველაზე ძლიერი ქარისმიერი დატვირთვებისას
წარმოადგენს ქარისმიერ ზემოქმედებებს ამ მიმართულებიდან.

1504.9.2 ზედაპირის უსწორმასწორობის კატეგორიები. თითოეულ 45°-იანი სექტორის საზღვრებში მიწის ზედაპირ
განისაზღვროს ადგილის ქარსაწინააღმდეგო მანძილისთვის, 1504.9.3 ქვეთავსი შესაბამისად, ქვემოთ წარმოდ
იმისათვის, რომ მიენიჭოს ზემოქმედების კატეგორია, 1504.9.3 ქვეთავის მიხედვით.

ზედაპირის უსწორმასწორობა B. ურბანული და ქვეურბანული ტერიტორიები, ტყით დაფარული ტერიტორიებ
ერთმანეთთან ახლო-ახლოს უამრავი დაბრკოლებაა და მათი ზომა ერთი ოჯახის საცხოვრებლის ხელა ან უფრო დ

ზედაპირის უსწორმასწორობა C. გაშლილი ადგილი, მიმოფანტული დაბრკოლებებით, რომელთა სიმაღლე
ნაკლებია. ამ კატეგორიაში შედის დაბლობი ვაკიანი ადგილები და მდელოები.

ზედაპირის უსწორმასწორობა D. ვაკე ადგილები, დაბრკოლებების გარეშე, და წყლიანი ზედაპირები. ამ კა
ტალახიანი დაბლობები, დამლაშებული/მარილიანი დაბლობები და მარადიული ყინულით დაფარული ადგილებ

1504.9.3 ზემოქმედების კატეგორიები. ზემოქმედების კატეგორია განისაზღვრება შემდეგნაირად:

ზემოქმედება B. შენობებისთვის, რომელთა სახურავის საშუალო სიმაღლე ნაკლებია ან ტოლია 9 მ-ის, ზემოქმედე
ზედაპირის უსწორმასწორობა, ზედაპირის უსწორმასწორობა B-ის მიხედვით, ვრცელდება ქარსაწინააღმდეგო მი
მეტრზე. შენობებისთვის, რომელთა სახურავის საშუალო სიმაღლე ნაკლებია ან ტოლია 9 მ-ის, ზემოქმედება
ზედაპირის უსწორმასწორობა, ზედაპირის უსწორმასწორობა B-ის მიხედვით, ვრცელდება ქარსაწინააღმდეგო მი
მეტრზე ან შენობის სიმაღლეზე 20-ჯერ დიდ მანძილზე, რომელიც მეტი იქნება.

ზემოქმედება C. ზემოქმედება C გამოიყენება ყველა იმ შემთხვევაში, როცა არ გამოიყენება B და D ზემოქმედებები.

ზემოქმედება D. ზემოქმედება D გამოიყენება, როცა მიწის ზედაპირის უსწორმასწორობა, ზედაპირის უსწორმ
ვრცელდება ქარსაწინააღმდეგო მიმართულებით მინიმუმ 1500 მ-ზე ან შენობის სიმაღლეზე 20-ჯერ დიდ მანძილ
ზემოქმედება D ასევე გამოიყენება, როდესაც მიწის ზედაპირის უსწორმასწორობა ქარსაწინააღმდეგო მიმართუ
კატეგორიას და ადგილი ზემოქმედების D მდგომარეობისგან დაშორებულია 180 მეტრით ან შენობის სიმაღლეზ
(რომელიც მეტი გამოვა).

ქვეთავი 1505 – ხანძრის კლასიფიცირება

1505.1 ზოგადი. სახურავის ანაწყობები იყოფა ქვემოთ განსაზღვრულ კლასებად. A, B და C კლასების სახურავის
ბურულები უნდა შემოწმდეს ASTM E 108 ან UL 790-ის მიხედვით. ამასთან, სახურავის ცეცხლგამძლეობისთვის დამ
უნდა შემოწმდეს ASTM D 2898-ის შესაბამისად. შენობის ტიპიდან გამომდინარე, შენობებზე მოწყობილი სახურავის მინ
შეესაბამებოდეს 1505.1 ცხრილს.

ცხრილი 1505.1[ა]

სახურავის მინიმალური ბურულების კლასიფიკაცია კონსტრუქციის ტიპებისთვის

IA	IB	IIA	IIB	IIIA	IIIB	IV	VA	VB
B	B	B	C [ბ]	B	C [ბ]	B	B	C [ბ]

ა. სახურავის არაკლასიფიცირებული ბურულები დასაშვებია **სც**-3 ჯგუფისა და **დს** ჯგუფის დაკავებულობებ
მინიმალური მანძილი სახურავის კიდიდან 1,8 მ-ია.

ბ. შენობებს, რომელთა სიმაღლე მიწის დონიდან ორ სართულს არ აღემატება, ხოლო სახურავის პროექციის ფართო
და სადაც სახურავის კიდიდან მიწის ნაკვეთის საზღვრამდე (მაგრამ არა საზოგადოებრივ გზებამდე)
ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი შეადგენს, სულ მცირე, 3,0 მ-ს, დასაშვებია ჰქონდეს No. 1 კედრის ან წითელი ხის ფი
1 ყავრებიანი სახურავები.

1505.2 A კლასის სახურავის ანაწყობები. A კლასის სახურავის ანაწყობებს მიეკუთვნება ისეთი ანაწყობები, რომლებიც
ძლიერი ცეცხლის ზემოქმედებას. A კლასის სახურავის ანაწყობების გამოყენება ნებადართულია ყველა ტიპის შენობაზე

გამონაკლისი:

1. A კლასის სახურავის ანწყობებს მიეკუთვნება აგურის, წყობის ან დაუფარავი ბეტონის სახურავის ბურული.

2. A კლასის სახურავის ანაწყობებს ასევე მიეკუთვნება რკინოვანი ან სპილენძის ყავრებიანი ან ფურცლებიან
და ყავრებიანი, თიხის ან ბეტონის ფილებიანი ან ასპიდური ფიქლის ბურულები, დაგებული არაწვად ფენილ
ან ლითონის ფურცლების ბურულები, დაგებული არაწვად ჩარჩოზე სახურავის ფენილის გარეშე.

3. A კლასის სახურავის ანაწყობებში შედის წვად ფენილზე მოწყობილი სულ მცირე, 0,0416 კგ/მ^2 სპილენძის ფ

1505.3 B კლასის სახურავის ანაწყობები. B კლასის სახურავის ანაწყობებად ითვლება ის ანაწყობები, რომლებიც ტ
ზომიერი ცეცხლის ზემოქმედებას.

1505.4 C კლასის სახურავის ანაწყობები. C კლასის სახურავის ანაწყობებად ითვლება ის ანაწყობები, რომლებიც ტესტი
ცეცხლის ზემოქმედებას.

1505.5 არაკლასიფიცირებული ბურულები. არაკლასიფიცირებულ ბურულებს მიეკუთვნება ნებადართული მასალ
მითითებული, როგორც A, B ან C კლასის სახურავის ბურულები.

1505.6 ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხის ყავრები და ფილები. ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული
მდიდრდება ქიმიური ნივთიერებებით სრულუჯრედოვანი ვაკუუმწნევის ტექნოლოგიით, AWPA C1-ის შესაბამისად.
აღინიშნოს წარმოების ადგილი და ინფორმაცია მწარმოებლის შესახებ, ასევე უნდა მიეთითოს 1505.1 ქვეთავი
ჩატარებული ტესტირებისას მინიჭებული კლასი.

1505.7 სპეციალური დანიშნულების სახურავები. სპეციალური დანიშნულების ხის ყავრები ან ფილები უნდა აკმაყო
ქვეთავებში განსაზღვრულ კლასიფიკაციასა და მოთხოვნებს. ამასთან, X ტიპის 1.6 სმ-იანი წყალმედეგი თაბაშირის ქვ
თავსდება სულ მცირე,, 1.25 სმ ნომინალური სისქის ხის სტრუქტურული პანელის მასიურ ფენილზე ან 2.5 სმ-იან ფენილ

1505.8 ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) სისტემები. სახურავის თავზე მოწყობილ ფოტოვოლტაიკურ (ფ
რომლებიც მიწებებული ან მიმაგრებულია სახურავის ბურულზე ან ფოტოვოლტაიკურ (ფოტოვოლტურ) მოდულებს/
როგორც სახურავის ბურულებს, უნდა ჰქონდეს ეტიკეტი, რომელიც შეიცავს ინფორმაციას 1505.1 ქვეთავის
ტესტირებისას მინიჭებული ცეცხლმედეგობის კლასის შესახებ.

ქვეთავი 1506 – მასალები

1506.1 რეგულირების სფერო. ამ თავში წარმოდგენილი მოთხოვნები ეხება აქ განსაზღვრული სახურავის მასალებ
ბურულები გამოიყენება ამ თავისა და მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. სახურავის ბურულები უნდა
დებულებების შესაბამისად.

1506.2 მასალების თავსებადობა. სახურავებისა და სახურავის ბურულების მასალები ურთიერთთავსებადი უნდა
შეესაბამებოდეს იმ შენობებისა თუ ნაგებობების მასალებს, რომლებშიც ისინი გამოიყენება.

1506.3 მასალების ტექნიკური და ფიზიკური მახასიათებლები. სახურავის ბურულის მასალები უნდა შეესაბამებო
სტანდარტებს. სტანდარტების არარსებობის შემთხვევაში, ან როდესაც მასალების შესატყვისობა სათუოა, უნ
თვისებები/მახასიათებლები, ხარისხი და გამოყენების შეზღუდვები.

1506.4 მასალების ამოცნობა. სახურავის ბურულის მასალები პაკეტებად უნდა შეიფუთოს, რომელზეც მითითებ
საიდენტიფიკაციო ნიშნები და რომელსაც მიკრული ექნება 1505-ე ქვეთავის შესაბამისი ეტიკეტები. დიდი რაოდენ
მასალას უნდა ახლდეს ასეთივე ინფორმაცია, სერთიფიკატის ფორმით, ან მწარმოებლის მიერ მიწოდებული კონოსამენ

ქვეთავი 1507 – სახურავის ბურულებთან დაკავშირებული მოთხოვნები

1507.1 რეგულირების სფერო. სახურავის ბურულები უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის დებულებებისა და მწარმოებლის მითი

1507.2 ასფალტის ყავრები. ასფალტის ყავრები უნდა მოეწყოს„ ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

1507.2.1 ფენილთან დაკავშირებული მოთხოვნები. ასფალტის ყავრები უნდა დამაგრდეს მასიურად შემოსილ ფენილ

1507.2.2 ქანობი. ასფალტის ყავრები გამოიყენება მხოლოდ ისეთ სახურავზე, რომლის ქანობი არის ორი შვეულ ერთეულთან (17% ქანობი) ან მეტი. სახურავებისთვის, რომელთა ქანობი 17%-დან (ორი შვეული ერთეული 12 თა მდეა (4 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან) 1507.2.8 ქვეთავის თანახმად, საჭიროა ორმაგი ქვეშრის გამოყე

1507.2.3 ქვეშრე. თუ სხვაგვარი მითითება არაა, ქვეშრე ASTM D 226, ტიპი I, ASTM D 4869, ტიპი I ან ASTM D აკმაყოფილებდეს.

1507.2.4 თვითდაკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცელი. თვითდაკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის უნდა შეესაბამებოდეს.

1507.2.5 ასფალტის ყავრები. ასფალტის ყავარებს უნდა ჰქონდეს თვითწებვადი ზოლები ან უნდა იყოს ურთიერთგად ASTM D 225 ან ASTM D 3462–ს.

1507.2.6 სამაგრები. ასფალტის ყავრების სამაგრებად გამოიყენება გალვანიზებული, უჟანგავი ფოლადის, ალუმინის სულ მცირე, 12 ზომის 2,7 მმ სიგანის ფეხით და 1,0 სმ დიამეტრის თავით და ისეთი სიგრძის, რომ მთლიანად შევი 1,9 სმ-ით სახურავის ფენილში. თუ სახურავის ფენილი 1,9 სმ-ზე ნაკლები სისქისაა, ლურსმნები ფენილს მთლიანად F 1667–ს უნდა შეესაბამებოდეს.

1507.2.7 მიმაგრება. ასფალტის ყავრებისთვის საჭირო სამაგრების მინიმალური რაოდენობა განისაზღვრება მწარმო გრძელ/ზოლოვან ყავარს, არაუმეტეს, ოთხი სამაგრი უნდა ჰქონდეს, ხოლო თითო ინდივიდუალურ ყავარს – არაუმე სახურავის ქანობი 21:12-ს (20 შვეულ ერთეულს 12 თარაზულ ერთეულთან) აღემატება, ასფალტის ყავრები უ მოთხოვნების შესაბამისად.

1507.2.7.1 ქარმედეგობა. ასფალტის ყავრები უნდა მოეწყოს ASTM D 7158-ის შესაბამისად. ასფალტის ყავრე 1507.2.7.1(1) ცხრილის კლასიფიცირების მოთხოვნებს, რომლებიც ეხება გაბატონებული ქარის მაქსიმალურ სიჩ შეკვრას უნდა ჰქონდეს ეტიკეტი, რომელიც მიუთითებს ASTM D 7158-თან და 1507.2.7.1(1) ცხრილით აუცილ შესაბამისობაზე.

გამონაკლისი: ასფალტის ყავრები, რომლებიც არ შედის ASTM D 7158-ის რეგულირების სფეროში, უნდა შე უნდა მიუთითებდეს ASTM D 3161-ითა და 1507.2.7.1(2) ცხრილით აუცილებელ კლასიფიცირებასთან შესაბამის

ცხრილი 1507.2.7.1(1)

სახურავის ასფალტის ყავრების კლასიფიცირება ASTM D 7158-ის მიხედვით

დაგეგმარებისათვის ქარის ნომინალური სიჩქარე (მეტრი /წამში)	საჭირო კლასი
38 მ/წმ	D,G ან H
40,2 მ/წმ	D,G ან H
44,7 მ/წმ	G ან H
49,2 მ/წმ	G ან H
53,6 მ/წმ	G ან H
58,1 მ/წმ	H

62,6 მ/წმ	H
67 მ/წმ	H

ა. ASTM D 7158-ში განსაზღვრულ სტანდარტულ გამოთვლებში ივარაუდება ზემოქმედების B ან G კატეგორი
ან 18 მ-ზე ნაკლები. სხვა პირობებისათვის, რომლებიც არ შეესაბამება ამ ვარაუდებს, საჭიროა დამატებითი გამ

ცხრილი 1507.2.7.1(2)

ასფალტის ყავრების კლასიფიცირება ASTM D 3161-ისა მიხედვით

დაგეგმარებისათვის ქარის ნომინალური სიჩქარე (მეტრი /წამში)	საჭირო კლასი
38 მ/წმ	A, D ან F
40,2 მ/წმ	A, D ან F
44,7 მ/წმ	A, D ან F
49,2 მ/წმ	F
53,6 მ/წმ	F
58,1 მ/წმ	F
62,6 მ/წმ	F
67 მ/წმ	F

1507.2.8 ქვეშრის გამოყენება. 17%-დან (2 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან) 33%-მდე (4 შვეულ
ერთეულთან) ქანობიანი სახურავებისთვის ქვეშრე იგება ორ ფენად შემდეგნაირად: სულ მცირე, 48 სმ ქვეშრ
ნაშვერის პარალელურად და მყარად მაგრდება ადგილზე სამაგრებით. სახურავის განაკიდიდან მოყოლებული, 90
იდება 48 სმ პირგადადებით მომდევნო ფურცლებზე და მაგრდება სამაგრებით. მრუდედ წასული ქვეშრე ხელს არ
33%-იან (4 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან) ან 33%-ზე მეტი ქანობიანი სახურავებისთვის,
შემდეგნაირად: ქვეშრე იგება ყავარის მსგავსად სახურავის განაკიდიდან და მის პარალელურად 5 სმ პირგადა
მაგრდება ადგილზე. მრუდედ წასული ქვეშრე ხელს არ უშლის ყავრების დაწებებას.

1507.2.8.1 დამაგრება, რომელიც უძლებს ძლიერ ქარს. ძლიერი ქარის (49 მ/წმ-ზე მეტი) ზემოქმედების ად
კოროზიამედეგი სამაგრებით, მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. სამაგრები მაგრდება პირგადადების გას
90 სმ-ის დაშორებით.

ისეთ ადგილებში მოწყობილი ქვეშრე, სადაც ქარის სიჩქარე ტოლია ან მეტია 54 მ/წმ-ზე, უნდა აკმაყოფილებდ
ASTM D 4869-ის IV ტიპს ან ASTM D 6757-ს. ქვეშრე უნდა დამაგრდეს ბადისებრად გვერდით პირგადადებებს შ
გვერდით პირგადადებებთან 15 სმ-ის დაშორებით. ქვეშრე უნდა მოეწყოს 1507.2.8 ქვეთავის შესაბამისად, თუმც
იყოს, სულ მცირე, 10 სმ. ქვეშრე უნდა დამაგრდეს ლითონის ან პლასტმასისთავიანი ლურსმნებით, რომელთა თ
2,5 სმ-ია, ხოლო სისქე – სულ მცირე, 0,34 მმ და დამზადებულია ფურცლოვანი ლითონით. თავიანი ლურსმნ
სიგრძის უნდა იყოს, რომ სახურავის ფენილში მთლიანად შევიდეს/დაიმალოს ან შევიდეს, სულ მცირე, 1,9 სმ-ის ს

გამონაკლისი: ალტერნატივის სახით დასაშვებია ASTM D 1970-ის შესაბამისი მისაწებებელი ქვეშრე.

1507.2.8.2 ყინულსაწინააღმდეგო ზღუდე. ისეთ ადგილებში, სადაც ცნობილია, რომ სახურავის განაკიდების გასწ
(რაც წყლის დაგროვებას იწვევს), გამოიყენება, არანაკლებ, ორშრიანი ქვეშრისგან შედგენილი ყინულსაწინააღ
შეცემენტებულია ერთმანეთთან ან შეწებებულია პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცლით. ეს უზრუნველყოფს ნ
გრძელდება სახურავის ყველა ზედაპირის ყველაზე ქვედა კიდეებიდან შენობის გარე კედლის ხაზის შ
წერტილამდე.

გამონაკლისი: ცალკე მდგომი დამხმარე ნაგებობები, სადაც არ არის კონდიცირებული იატაკის ფართობი.

1507.2.9 ჰიდროიზოლაცია. ასფალტის ყავრების ჰიდროიზოლაციები უნდა აკმაყოფილებდეს ამ ქვეთავის მოთ
გამოიყენება ამ ქვეთავისა და ასფალტის ყავრების მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად.

1507.2.9.1 ჰიდროიზოლაციის ქვედა და ზედა შრეები. ჰიდროიზოლაციის ქვედა და ზედა შრეები უნდა მოეწყოს
შესაბამისად. ჰიდროიზოლაციის ქვედა შრე უნდა იყოს, სულ მცირე, 0,5 მმ სისქის კოროზიამედეგი ლითონ
წონის მინერალურ ზედაპირიანი რულონური ბურული. ჰიდროიზოლაციის ზედა შრე, სულ მცირე, 0,5 მ
ლითონის უნდა იყოს.

1507.2.9.2 შენაღარები. შენაღარების ქვეშრე მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად უნდა მოეწყოს,
ნებადართულია შენაღარების შემდეგი სახის ქვეშრეების გამოყენება:

1. ღია შენაღარების (როცა ქვესადები დაფარული არ არის) ლითონის ქვესადებები უნდა იყოს, სულ
1507.2.9.2 ცხრილში მოცემული რომელიმე კოროზიამედეგი ლითონის;

2. ღია შენაღარების ქვესადებებად დასაშვებია ASTM D 3909 ან ASTM D 6380-ის შესაბამისი მინერალ
ბურულის ორშრიანი ქვესადებების გამოყენება. ქვესადების ქვედა შრე უნდა იყოს 46 სმ, ხოლო ზედა შრე – ს

3. დახურული შენაღარების ქვესადებებად (ყავრებით დაფარული გადაკვეთის ადგილები) დასაშვებია AS
M კლასი ტიპი II ან ASTM D 3909-ის ან პირველ და მე-2 პუნქტებში აღწერილი ტიპების შესაბამისი,
გლუვი რულონური ბურულის გამოყენება. სპეციალიზებული ქვესადები უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 19

ცხრილი 1507.2.9.2

შენაღარების ქვესადების მასალა

მასალა	მინიმალური სისქე	კალიბრი/ზომა	წონა
ალუმინი	0,6 მმ	—	—
ცივნაგლინი სპილენძი	0,55 მმ	—	ASTM B 370, 454 გრამი $0,09\ მ^2$-ზე
სპილენძი	—	—	454 გრამი
გალვანიზებული ფოლადი	0,45 მმ	26 (მოუთუთიებელი)	—
მაღალი დენადობის ზღვრის მქონე სპილენძი	0,4 მმ	—	ASTM B 370, 340 გრამი $0,09\ მ^2$-ზე
ტყვია	—	—	1,14 კგ.
ტყვიით დაფარული სპილენძი	0,55 მმ	—	ASTM B 101, 454 გრამი $0,09\ მ^2$-ზე
ტყვიით დაფარული მაღალი დენადობის ზღვრის მქონე სპილენძი	0,4 მმ	—	ASTM B 101, 340 გრამი $0,09\ მ^2$-ზე
შეღებილი ტყვია-კალის შენადნობი	—	—	9,1 კგ.
უჟანგავი ფოლადი	—	28	—
თუთიის შენადნობი	0,7 მმ	—	—

1507.2.9.3 საწვეთი კიდე. სახურავის განაკიდებთან და ყავრებიანი სახურავების წვეტურებთან უნდა მოეწყოს საწვ
უნდა აღემატებოდეს 5 სმ-ს. სახურავის განაკიდების საწვეთი კიდე უნდა ჩამოგრძელდეს ფენილისკენ 6,4 მმ-ით,
სულ მცირე, 5 სმ-ით. საწვეთი კიდე მექანიკურად მაგრდება, ცენტრიდან მაქსიმუმ 30 სმ-ის დაშორებით.

1507.3 თიხისა და ბეტონის ფილა. თიხისა და ბეტონის ფილები უნდა დაიგოს ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

1507.3.1 მოთხოვნები ფენილის მიმართ. ბეტონისა და თიხის ფილები უნდა დაიგოს მასიურ ფენილზე ან ურთიერთ
ფიცრებზე.

1507.3.2 ფენილის ქანობი. თიხისა და ბეტონის სახურავის ფილები იგება 21%-იან (2,5 შვეული ერთეული 12 თარა
ქანობის მქონე სახურავებზე. 1507.3.3 ქვეთავის თანახმად, 21%-დან (2.5 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეუ
ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან) ქანობის მქონე სახურავებზე უნდა დაიგოს ორმაგი ქვეშრე.

1507.3.3 ქვეშრე. თუ სხვაგვარი მითითება არაა, ქვეშრე უნდა შეესაბამებოდეს: ASTM D 229, ტიპი II; ASTM D 2626
მინერალურზედაპირიან რულონის ბურულს.

1507.3.3.1 მცირექანობიანი სახურავები. 21%-დან (2.5 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან) 33%-მდ
თარაზულ ერთეულთან) ქანობის მქონე სახურავებზე გამოყენებული ქვეშრე, სულ მცირე, ორი შრისგან უნდა შეე
შემდეგნაირად:

1. ქვეშრის 48 სმ-იანი ზოლი ეწყობა სახურავის განაკიდის ბოლოდან მის პარალელურად და მაგრდება სამ

2. სახურავის განაკიდის ბოლოდან მოყოლებული, ტოლის ქვეშრის 90 სმ-იანი ზოლები ეწყობა იმგვარად,
პირგადადება იყოს 48 სმ და ადგილზე მაგრდება სამაგრებით.

1507.3.3.2 მკვეთრქანობიანი სახურავები. 33% (4 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან) ან 33%-ზე მეტქ
გამოიყენება ყავრისებური, სულ მცირე, ერთშრიანი ტოლის ქვეშრე, რომელიც იგება სახურავის განაკიდიდან მის
ფურცელზე პირგადადებულია 5 სმ-ზე და მაგრდება მხოლოდ საჭიროების შემთხვევაში.

1507.3.3.3 ძლიერქარგამძლე დამაგრება. ძლიერი ქარის (49 მ/წმ-ზე მეტი) ზემოქმედების ადგილებში ქვეშრე
სამაგრებით მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. სამაგრები მაგრდება პირგადადების გასწვრივ ცენტ
დაშორებით.

ისეთ ადგილებში მოწყობილი ქვეშრე, სადაც ქარის სიჩქარე ტოლია ან მეტია 54 მ/წმ-ზე, უნდა დამაგრდე
პირგადადებებს შორის 30 სმ-ის დაშორებით გვერდით პირგადადებებთან 15 სმ-ის დაშორებით. ქვეშრე უნდა მო
ქვეთავების შესაბამისად, მაგრამ ყველა პირგადადება უნდა იყოს, სულ მცირე, 10 სმ. ქვეშრე უნდა დამაგრდეს
თავიანი ლურსმნებით, რომელთა თავის დიამეტრი, არანაკლებ, 2,5 სმ-ია, ხოლო სისქე – სულ მცირე, 0
ფურცლოვანი ლითონისგან. თავიანი ლურსმნის ფეხი, სულ მცირე, 2,7 მმ სიგრძის უნდა იყოს, რომ სახურავის
ან, სულ მცირე, 1,9 სმ სიღრმეში შევიდეს.

გამონაკლისი: ალტერნატივის სახით დასაშვებია ASTM D 1970-ის შესაბამისი მისაწებებელი ქვეშრე.

1507.3.4 თიხის ფილა. თიხის ფილა უნდა შეესაბამებოდეს ASTM C 1167-ს.

1507.3.5 ბეტონის ფილა. ბეტონის ფილა უნდა შეესაბამებოდეს ASTM C 1492-ს.

1507.3.6 სამაგრები. ფილის სამაგრები უნდა იყოს კოროზიამედეგი და, არანაკლებ, 11 კალიბრი/ზომა, 8,0 მმ-იანი თა
შევიდეს ქვეშრეში, სულ მცირე, 1,9 სმ-ზე ან ქვეშრის მთელ სისქეში. თიხის ან ბეტონის ფილის მისამაგრებელი მავთ
ნაკლები. დამაგრებებისთვის განკუთვნილი ფართობი უნდა მოიცავდეს ფილის სამ რიგს, მაგრამ, არანაკლებ, 90 ს
კეხების და სახურავის განაკიდების კიდეებისა და ფრონტონის ნაპირების ორივე მხრიდან.

1507.3.7 მიმაგრება. თიხის ან ბეტონის სახურავის ფილები უნდა დამაგრდეს 1507.3.7 ცხრილის შესაბამისად.

ცხრილი 1507.3.7

თიხისა და ბეტონის ფილის დამაგრება[ა,ბ,გ]

ზოგადი — სახურავის თიხის ან ბეტონის ფილა			
დაგეგმარებისას	სახურავის		

გათვალისწინებული ქარის მაქსიმალური ნომინალური სიჩქარე (მ/წმ)	საშუალო სიმაღლე (მ)	სახურავის ქანობი 3:12-მდე	სახურავის ქანობი 3:12 და მეტი
38,0	0 – 18	თითო სამაგრი ერთ ფილაზე. ბრტყელი ფილა – შვეული პირგადადების გარეშე, ორი სამაგრი ერთ ფილაზე.	ორი სამაგრი ერთ ფილაზე. მხოლოდ ერთი სამაგრი 7-12 და ნაკლებ ქანობებზე მოსაწყობი ფილებისთვის, რომელთა წონა აღემატება 36.6 კგ/მ^2-ს, ხოლო სიგანე არ აღემატება 40 სმ-ს.
45,0	0 – 12		
45,0	> 12- 18	ყველა ფილის ზედა კიდე უნდა დამაგრდეს ლურსმნებით. სახურავის ნაშვერის ყველა ფილის წინაპირი უნდა დამაგრდეს ნებადართული კავებით. კიდურა ფილები უნდა დამაგრდეს ორი ლურსმნით. კეხის, წიბოსა და კიდურა ყველა ფილის წინაპირი უნდა დაიფაროს სახურავის მასტიკით.	
49,0	0 – 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.	
54,0	0 – 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.	
58,0	0 – 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.	
ყველა	> 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.	

სახურავის ურთიერთგადაბმადი თიხის ან ბეტონის ფილა გამოშვერილი საანკერო ყუნწებით[დ, ე]

(ლარტყებიან/მასიურ ფენილზე ან დაშორებებიან ფენილზე მოწყობა)

დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ქარის მაქსიმალური ნომინალური სიჩქარე (მ/წმ)	სახურავის საშუალო სიმაღლე (მ)	სახურავის ქანობი 5:12-მდე	სახურავის ქანობი 5:12<12:12	სახურავის ქანობი 12:12 და მეტი
38,0	0 – 18	სამაგრები საჭირო არ არის. 44 კგ/მ^2-ზე ნაკლები წონის მქონე დასამაგრებელი ფილებისთვის საჭიროა, სულ მცირე, ერთი სამაგრი თითო ფილაზე.	თითო სამაგრი ყოველ მეორე რიგში. ყველა პერიმეტრულ ფილას სჭირდება თითო სამაგრი. 44 კგ/მ^2-ზე ნაკლები წონის მქონე დასამაგრებელი ფილებისთვის საჭიროა, სულ მცირე, ერთი სამაგრი თითო ფილაზე.	ერთი ფილისათვის საჭიროა ერთი სამაგრი. 44 კგ/მ^2-ზე ნაკლები წონის მქონე დასამაგრებელი ფილებისთვის საჭიროა, სულ მცირე, ერთი სამაგრი თითო ფილაზე.
45,0	0 – 12			
45,0	> 12- 18	ყველა ფილის ზედა კიდე უნდა დამაგრდეს ლურსმნებით. სახურავის ნაშვერის ყველა ფილის წინაპირი უნდა დამაგრდეს ნებადართული კავებით. განაპირა/კიდურა ფილები უნდა დამაგრდეს ორი ლურსმნით. კეხის, წიბოსა და განაპირა/კიდურა ყველა ფილის ცხვირი უნდა დაიფაროს სახურავის მასტიკით.		

49,0	0 – 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.
54,0	0 – 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.
58,0	0 – 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.
ყველა	> 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.

თიხის ან ბეტონის ურთიერთგადაბმადი სახურავის ფილა გამოშვერილი საანკერო ყუნწებით

(მოწყობა მასიურ ფენილზე, რომელსაც არ აქვს ლარტყები)

დაგეგმარებისას გათვალისწინებული ქარის მაქსიმალური ნომინალური სიჩქარე (მ/წმ)	სახურავის საშუალო სიმაღლე (მ)	ყველანაირი ქანობის სახურავი
38,0	0 – 18	ერთი სამაგრი ერთ ფილაზე.
45,0	0 – 12	ერთი სამაგრი ერთ ფილაზე.
45,0	> 12 – 18	ყველა ფილის ზედა ნაწილი უნდა დამაგრდეს ლურსმნებით. სახურავის ნაშვერის ყველა ფილის წინაპირი უნდა დამაგრდეს ნებადართული კავებით. კიდურა ფილები უნდა დამაგრდეს ორი ლურსმნით. კეხის, წიბოსა და კიდურა ყველა ფილის წინაპირი უნდა დაიფაროს სახურავის მასტიკით.
49,0	0 – 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.
54,0	0 – 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.
58,0	0 – 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.
ყველა	> 18	დამაგრების სისტემამ უნდა გაუძლოს ქარისმიერ დატვირთვებს.

ა. სამაგრის მინიმალური ზომა. კოროზიამედეგი ლურსმნები, არანაკლებ, No. 11 კალიბრისა, 8 მმ-იანი თავით. სამ
უნდა იყოს იმისათვის, რომ ფენილში შევიდეს 1,9 სმ-ის სიღრმეში ან ფენილის მთელ სიღრმეში, თუკი ის ნ
ბეტონის ფილების სამაგრი მავთული არ უნდა იყოს 2 მმ-ზე ნაკლები სისქის;

ბ. თოვლის ზემოქმედების ქვეშ არსებული ფართობები. ერთი ფილისთვის აუცილებელია, სულ მცირე, ორი სამა
სამაგრი;

გ. 24:12-ზე მკვეთრი სახურავის ქანობები. ყველა ფილის წინაპირი კარგად უნდა დამაგრდეს;

დ. თარაზული ლარტყები. ლარტყების ნომინალური ზომები არ უნდა იყოს 2,5 × 5 სმ-ზე ნაკლები. საწრეტის პირ
მცირე, 3,2 მმ-იანი ამაღლებით თითოეულ ლურსმანთან ან 1,2 მ სიგრძის ლარტყებით, რომელთა შორის დაშორ
თარაზული ლარტყები საჭიროა 7:12-ზე მკვეთრ ქანობებზე;

ე. პერიმეტრის დამაგრების ფართობები მოიცავს ფილების სამ რიგს, მაგრამ, არანაკლებ, 90 სმ-ს წიბოების ან კეხე
სახურავის განაკიდების კიდეებსა და ფრონტონის ნაპირებს;

1507.3.8 გამოყენება. ფილა იგება მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად და ქვემოთ ჩამოთვლილის გათვალისწინებ

1. კლიმატური პირობები;
2. სახურავის ქანობი;

3. ქვეშრის სისტემა;

4. ფილის სახეობა.

1507.3.9 ჰიდროიზოლაცია. სახურავის შვეული ზედაპირების გადაკვეთის ადგილას ჰიდროიზოლაცია და გადამფარ
მოეწყოს მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად და თუ ლითონისაა, უნდა იყოს, არანაკლებ, 0,5 მმ, კოროზ
გალვანიზებული ფურცლის. შენაღარების ჰიდროიზოლაცია უნდა გრძელდებოდეს შუახაზიდან ორივე მხარეს
დინების ხაზთან უნდა დამაგრდეს, არანაკლებ, 2,5 სმ სიმაღლის შხეფამრიდი, რომელიც ჰიდროიზოლაციის ნა
მონაკვეთების ბოლოების პირგადადება უნდა იყოს არანაკლებ, 10 სმ. 3:12 (25%-იანი ქანობი) და მეტქანობიანი სახ
ჰიდროიზოლაციას მთელ სიგრძეზე დატანებული უნდა ჰქონდეს 90 სმ სიგანის I ტიპის ერთშრიანი ქვეშრე ან A
თვითკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცელი, სხვა საჭირო ქვეშრესთან ერთად. თუ იანვარში საშუა
ნაკლებია ან, სავარაუდოდ, სახურავის განაკიდების გასწვრივ შეიძლება წარმოიქმნას ყინულის ფენა (რაც წყლის დაგ
იანი ქანობი) ქანობის შემთხვევაში, შენაღარების ლითონის ჰიდროიზოლაციის ქვეშრე მყარად უნდა დამაგრდ
თვითკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცელი დაიგოს.

1507.4 სახურავის ლითონის პანელები. სახურავის ლითონის პანელები უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის დებულებების შესაბა

1507.4.1 ფენილთან დაკავშირებული მოთხოვნები. სახურავის ლითონის პანელები იგება მასიურ ან ერთმანე
ქვეშრეზე, გარდა განსაკუთრებული შემთხვევებისა, როდესაც სახურავის ბურული ეწყობა ერთმანეთისგან დაშორებ

1507.4.2 ფენილის ქანობი. სახურავის ლითონის პანელების მინიმალური ქანობი უნდა აკმაყოფილებდეს ქვემოთ ჩამო

1. დაურჩილავნაკერიანი ლითონის სახურავებისთვის, როდესაც პირგადადება არ მაგრდება წებოთი, მინიმა
შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან (25%-იანი ქანობი);

2. დაურჩილავნაკერიანი ლითონის სახურავებისთვის, როდესაც პირგადადება მაგრდება წებოთი, მინიმალ
შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან (4%-იანი ქანობი). წებოების გამოყენებისას დაცული
მითითებები;

3. მდგარნარიმანდიანი სახურავის სისტემების მინიმალური ქანობი უნდა იყოს ¼ შვეული ერთეული 12 თ
იანი ქანობი).

1507.4.3 მასალის სტანდარტები. სტრუქტურულ ფენილზე დაგებული ლითონის ფურცლოვანი სახურავის ბურუ
1507.4.3.(1) ცხრილს. ლითონის ფურცლოვანი სახურავის ბურულებში გამოყენებული მასალები ბუნებრივად უნდ
მათი კოროზიამედეგობა უნდა მიიღწეს სტანდარტების მიხედვით, ამ მასალების მინიმალური სისქეები მოცემულია

ცხრილი 1507.4.3(1)

სახურავის ლითონის ბურულები

სახურავის ბურულის ტიპი	სტანდარტის გამოყენება ხარისხი/სისქე
ალუმინი	ASTM B 209, 0,64 მმ მინიმალური სისქე გორგოლაჭებით ფორმირებული პანელებისთვის და 0,48 მმ მინიმალური სისქე დაპრესვით ფორმირებული ყავრებისთვის.
ალუმინ-თუთიის შენადნობით დაფარული ფოლადი	ASTM A 792 AZ 50
ცივნაგლინი სპილენძი	ASTM B 370, სულ მცირე, 0,04 კგ/მ^2 და 0,03 კგ/მ^2 დენადობის მაღალი ზღვრის მქონე ფოლადი ლითონის ფურცლოვანბურულებიანი სახურავის სისტემებისთვის: 0,03 კგ/მ^2 წინასწარფორმირებული ლითონის ყავრების სისტემებისთვის.
სპილენძი	0,04 კგ/მ^2 ლითონის ფურცლიანი ბურულების მქონე სახურავის სისტემებისთვის: 0,03 კგ/მ^2 წინასწარფორმირებული ლითონის ყავრების სისტემებისთვის.

გალვანიზებული ფოლადი	ASTM A 653 G-90 მოთუთიებულია.
მაგარი ტყვია	9,64 კგ/მ^2-ზე
ტყვიით დაფარული სპილენძი	ASTM B 101
წინასწარ შეღებილი ფოლადი	ASTM A 755
რბილი ტყვია	14,65 კგ/მ^2-ზე
უჟანგავი ფოლადი	ASTM A 240, 300 სერიის შენადნობები.
ფოლადი	ASTM A 924
ტყვია-კალის შენადნობით დაფარული უჟანგავი ფოლადი	18,16 კგ ტყვია-კალის შენადნობი ორმაგი საბაზო კოლოფისთვის, შეძლებისდაგვარად, ადგილზე შეღებილი მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად.
თუთია	0,69 მმ მინიმალური სისქე; 99,995% ელექტროლიტური მაღალხარისხოვანი თუთია სპილენძის (0,08% – 0,20%), ტიტანისა (0,07% – 0,12%) და ალუმინის

ა. **დს** ჯგუფის შენობებისთვის, ASTM A 653-ის შესაბამისი გალვანიზებული ფოლადის სახურავის ბურულის მინ
G-60.

ცხრილი 1507.4.3(2)

მინიმალური კოროზიამედეგობა

55%-იანი ალუმინ-თუთიის შენადნობით დაფარული ფოლადი	ASTM A 792 AZ 50
5%-იანი ალუმინის შენადნობით დაფარული ფოლადი	ASTM A875 GF60
ალუმინით დაფარული ფოლადი	ASTM A463 T2 65
გალვანიზებული ფოლადი	ASTM A 653 G-90
წინასწარ შეღებილი ფოლადი	ASTM A 755[ა]

ა. ASTM A 755-ის შესაბამისი საღებავი სისტემები გამოიყენება კოროზიამედეგი ბურულების მქინე ფოლადის
შეესაბამება შემდეგ სტანდარტებს: ASTM A 792, ASTM A 875, ASTM A 463, ან ASTM A 653.

1507.4.4 დამაგრება. სახურავის ლითონის პანელები საყრდენებზე უნდა დამაგრდეს მწარმოებლის მიერ რეკომენდ
მწარმოებლის რეკომენდაციები არ არსებობს, დასაშვებია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამაგრების გამოყენება:

1. ფოლადის სახურავებისთვის გამოიყენება გალვანიზებული სამაგრები,

2. სპილენძის სახურავებისთვის გამოიყენება სპილენძის, თითბრის, სპილენძის შენადნობის ან 300 ს
სამაგრები;

3. უჟანგავი ფოლადის სამაგრების გამოყენება დასაშვებია ყველა ტიპის ლითონის სახურავისთვის.

1507.4.5 ქვეშრე და ძლიერი ქარი. ძლიერი ქარის (49 მ/წმ-ზე მეტი) ზემოქმედების ადგილებში ქვეშრე მაგრდება კო
მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. სამაგრები მაგრდება პირგადადების გასწვრივ ცენტრიდან მაქსიმუმ 90 სმ-ი

ისეთ ადგილებში მოწყობილი ქვეშრე, სადაც ქარის სიჩქარე ტოლი ან მეტია 54 მ/წმ-ის, უნდა აკმაყოფილებდეს AST
4869-ის IV ტიპს ან ASTM D 6757-ს. ქვეშრე უნდა დამაგრდეს გვერდითა პირგადადებებიდან 15 სმ-ის დაშორებით
შუალედებით. ქვეშრე უნდა მოეწყოს მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად, მაგრამ ყველა პირგადადება უნდ
ქვეშრე უნდა დამაგრდეს ლითონის ან პლასტმასის თავიანი ლურსმნებით, რომელთა თავის დიამეტრი, არანაკლ
სულ მცირე, 0,34 მმ და დამზადებულია ფურცლოვანი ლითონით. თავიანი ლურსმნის ფეხი, სულ მცირე, 2,7 მმ
სახურავის ფენილში მთლიანად ან, სულ მცირე, 1,9 სმ-ის სიღრმეში შევიდეს.

გამონაკლისი: ალტერნატივის სახით დასაშვებია ASTM D 1970-ის შესაბამისი მისაწებებელი ქვეშრე.

1507.5 სახურავის ლითონის ყავრები. სახურავის ლითონის ყავრები უნდა დაიგოს ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამის

1507.5.1 ფენილთან დაკავშირებული მოთხოვნები. სახურავის ლითონის ყავრები უნდა დაიგოს მასიურ ან ერთმან
ფენილზე, გარდა განსაკუთრებული შემთხვევებისა, როდესაც სახურავის ბურული იგება დაშორიშორებულ ფენილზ

1507.5.2 ფენილის ქანობი. სახურავის ლითონის ყავრები არ უნდა დაიგოს ისეთ სახურავებზე, რომელთა ქანობი 2
ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან).

1507.5.3 ქვეშრე. ქვეშრე უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 226, ტიპი I ან ASTM D 4869-ს.

1507.5.3.1 ქვეშრე და ძლიერი ქარი. ძლიერი ქარის (49 მ/წმ-ზე მეტი) ზემოქმედების ადგილებში ქვეშრე
სამაგრებით მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. სამაგრები მაგრდება პირგადადების გასწვრივ ცენტრი
დაშორებით.

ისეთ ადგილებში მოწყობილი ქვეშრე, სადაც ქარის სიჩქარე ტოლი ან მეტია 54 მ/წმ-ის, ის უნდა აკმაყოფილებ
ASTM D 4869-ის IV ტიპს ან ASTM D 6757-ს. ქვეშრე უნდა დამაგრდეს გვერდითა პირგადადებებიდან 15 სმ-ის
30 სმ-იანი შუალედებით. ქვეშრე უნდა მოეწყოს მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად, მაგრამ ყველა პირგ
მცირე, 10 სმ. ქვეშრე უნდა დამაგრდეს ლითონის ან პლასტმასის თავიანი ლურსმნებით, რომელთა თავის დიამ
ხოლო სისქე – სულ მცირე, 0,34 მმ და დამზადებულია ფურცლოვანი ლითონისგან. თავიანი ლურსმნის ფეხი,
უნდა იყოს, რათა სახურავის ფენილში მთლიანად ან, სულ მცირე, 1,9 სმ-ის სიღრმეში შევიდეს.

გამონაკლისი: ალტერნატივის სახით დასაშვებია ASTM D 1970-ის შესაბამისი მისაწებებელი ქვეშრე.

1507.5.4 ყინულსაწინააღმდეგო ზღუდე. ადგილებში, სადაც სახურავის განაკიდების გასწვრივ წარმოიქმნება ყინულ
იწვევს), გამოიყენება, არანაკლებ, ორშრიანი ქვეშრისგან შედგენილი ყინულსაწინააღმდეგო ზღუდე. ეს შრეები მიმა
შეწებებულია პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცლით, რათა უზრუნველყოს ნორმალური ქვეშრე. ქვეშრე გრძ
ზედაპირის ყველაზე ქვედა კიდეებიდან შენობის გარე კედლის ხაზის შიგნით, სულ მცირე, 60 სმ-მდე.

გამონაკლისი: ცალკე მდგომი დამხმარე ნაგებობები, სადაც არ არის კონდიცირებული იატაკის ფართობი.

1507.5.5 მასალის სტანდარტები. სახურავის ლითონის ყავრიანი ბურულები უნდა შეესაბამებოდეს 1507.4.3(1) ცხრ
ყავრიან ბურულებში გამოყენებული მასალები უნდა იყოს ბუნებრივად კოროზიამედეგი ან ეს კოროზიამედეგობა
იყოს სტანდარტების შესაბამისად, ამ მასალების მინიმალური სისქეები მოცემულია 1507.4.3(2) ცხრილში.

1507.5.6 მიმაგრება. სახურავის ლითონის ყავრები სახურავზე უნდა დამაგრდეს მწარმოებლის მითითებების შესაბამი

1507.5.7 ჰიდროიზოლაცია. სახურავის შენაღარების ჰიდროიზოლაცია უნდა იყოს სახურავის ბურულის მასალის, კო
1507.4.3(1) ცხრილში მოცემულ სტანდარტებს უნდა აკმაყოფილებდეს. შენაღარების ჰიდროიზოლაცია შუახაზ
გრძელდებოდეს, არანაკლებ, 20 სმ-ზე და დინების ხაზთან უნდა ჰქონდეს მიმაგრებული, არანაკლებ, 1,9 სმ სიმაღ
არის ჰიდროიზოლაციის ნაწილი. ჰიდროიზოლაციის მონაკვეთების ბოლოების პირგადადება უნდა იყოს, არანაკ
იანვარში საშუალო ტემპერატურა – 4°C ან ნაკლებია, ან სადაც სავარაუდოდ სახურავის განაკიდების გასწვრივ
წარმოიქმნას (რაც იწვევს წყლის დაგროვებას), შენაღარების ლითონის ჰიდროიზოლაციის ქვეშ მთელ სიგრძეზე უნდ
ქვეშრე ან ASTM D 1970-ში გათვალისწინებული თვითდაკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცელი, სა
ქვეშრესთან ერთად. 7:12 (58%-იანი ქანობი) ქანობის შემთხვევაში შენაღარების ლითონის ჰიდროიზოლაციის
დამაგრდეს სახურავის ქვეშრეზე ან დაიგოს თვითკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცელი.

1507.6 მინერალურზედაპირიანი რულონის ბურული. მინერალურზედაპირიანი რულონის ბურული ამ ქვეთავის შესაბა

1507.6.1 ფენილთან დაკავშირებული მოთხოვნები. მინერალურზედაპირიანი რულონის ბურული მასიურფენი

დამაგრდეს.

1507.6.2 ფენილის ქანობი. მინერალურზედაპირიანი რულონის ბურული 8%-ზე (1 შვეული ერთეული 12 თარაზ
ქანობის მქონე სახურავებზე არ უნდა დამაგრდეს.

1507.6.3 ქვეშრე. ქვეშრე უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 226, ტიპი I ან ASTM D 4869-ს.

1507.6.3.1 ქვეშრე და ძლიერი ქარი. ძლიერი ქარის (49 მ/წმ-ზე მეტი) ზემოქმედების ადგილებში ქვეშრე
სამაგრებით მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. სამაგრები მაგრდება პირგადადების გასწვრივ ცენტრ
დაშორებით.

ისეთ ადგილებში მოწყობილი ქვეშრე, სადაც ქარის სიჩქარე ტოლი ან მეტია 54 მ/წმ-ის, ის უნდა აკმაყოფილებ
ქვეშრე უნდა დამაგრდეს გვერდითა პირგადადებებიდან 15 სმ-ის დაშორებით ბადისებურად 30 სმ-იანი შუალედ
მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად, მაგრამ ყველა პირგადადება უნდა იყოს, სულ მცირე, 10 სმ. ქვეშრე უნ
პლასტმასის თავიანი ლურსმნებით, რომელთა თავის დიამეტრი, არანაკლებ, 2,5 სმ-ია, სისქე კი – სულ მცირე,
ფურცლოვანი ლითონისგან. თავიანი ლურსმნის ფეხის სიგრძე, სულ მცირე, 2,7 მმ უნდა იყოს, რათა სახურავის
ან, სულ მცირე, 19 მმ-ის სიღრმეში შევიდეს.

გამონაკლისი: ალტერნატივის სახით დასაშვებია ASTM D 1970-ის შესაბამისი მისაწებებელი ქვეშრე.

1507.6.4 ყინულსაწინააღმდეგო ზღუდე. ისეთ ადგილებში, სადაც სახურავის განაკიდების გასწვრივ წარმოიქმნება
დაგროვებას), გამოიყენება ყინულის საწინააღმდეგო ზღუდე, რომელიც შედგება ერთმანეთთან მიმაგრებული
თვითკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცლისაგან და გრძელდება სახურავის განაკიდიდან შენობის გარე
სმ-ზე.

გამონაკლისი: ცალკე მდგომი დამხმარე ნაგებობები, სადაც არ არის კონდიცირებული იატაკის ფართობი.

1507.6.5 მასალის სტანდარტები. მინერალურზედაპირიანი რულონის ბურული ASTM D 226, ტიპი I ან ASTM 4869–ს

1507.7 ასპიდური ფიქლის ყავრები. ასპიდური ფიქლის ყავრები ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად უნდა დაიგოს.

1507.7.1 ფენილთან დაკავშირებული მოთხოვნები. ასპიდური ფიქლის ყავრები მასიურფენილიან სახურავებზე უნდა

1507.7.2 ფენილის ქანობი. ფიქლის ყავრები გამოიყენება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ქანობი არის 4 შვეული ერთეულ
ან მეტი.

1507.7.3 ქვეშრე. ქვეშრე უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 226, ტიპი I ან ASTM D 4869-ს.

1507.7.3.1 ქვეშრე და ძლიერი ქარი. ძლიერი ქარის (49 მ/წმ-ზე მეტი) ზემოქმედების ადგილებში ქვეშრე
სამაგრებით მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. სამაგრები მაგრდება პირგადადების გასწვრივ ცენტრ
დაშორებით.

ისეთ ადგილებში მოწყობილი ქვეშრე, სადაც ქარის სიჩქარე ტოლი ან მეტია 54 მ/წმ-ის, ის უნდა აკმაყოფილებდ
ASTM D 4869-ის IV ტიპს. ქვეშრე უნდა დამაგრდეს გვერდითა პირგადადებებიდან 15 სმ-ის დაშორებით
შუალედებით. ქვეშრე უნდა მოეწყოს მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად, მაგრამ ყველა პირგადადება უნ
ქვეშრე უნდა დამაგრდეს ლითონის ან პლასტმასის თავიანი ლურსმნებით, რომელთა თავის დიამეტრი, არანაკლ
მცირე, 0,34 მმ და დამზადებულია ფურცლოვანი ლითონისგან. თავიანი ლურსმნის ფეხის სიგრძე, სულ მცირ
სახურავის ფენილში მთლიანად ან, სულ მცირე, 19,1 მმ-ის სიღრმეში შევიდეს.

გამონაკლისი: ალტერნატივის სახით დასაშვებია ASTM D 1970-ის შესაბამისი მისაწებებელი ქვეშრე.

1507.7.4 ყინულსაწინააღმდეგო ზღუდე. ისეთ ადგილებში, სადაც სახურავის განაკიდების გასწვრივ წარმოიქმნება
დაგროვებას), გამოიყენება ყინულის საწინააღმდეგო ზღუდე, რომელიც შედგება ერთმანეთთან მიმაგრებული,
თვითკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცლისაგან და გრძელდება სახურავის განაკიდიდან შენობის გარე კე

გამონაკლისი: ცალკე მდგომი დამხმარე ნაგებობები, სადაც არ არის კონდიცირებული იატაკის ფართობი.

1507.7.5 მასალის სტანდარტები. ასპიდური ფიქლის ყავრები უნდა შეესაბამებოდეს ASTM C 406-ს.

1507.7.6 გამოყენება. ასპიდური ფიქლის ყავრების მინიმალური ზედა პირგადადება მოცემულია 1507.7.6 ცხრილში.
სახურავზე მაგრდება ორი სამაგრით (თითო ფირფიტაზე).

ცხრილი 1507.7.6

ასპიდური ფიქლის ყავრების პირგადადება

ქანობი	პირგადადება (სმ)
4:12 < ქანობი < 8:12	10
8:12 < ქანობი < 20:12	7.5
ქანობი ≥ 20:12	5

1507.7.7 ჰიდროიზოლაცია. ჰიდროიზოლაცია და გადამფარავი ჰიდროიზოლაცია მზადდება ფურცლოვანი
ჰიდროიზოლაცია, სულ მცირე, 38 სმ სიგანის უნდა იყოს. შენაღარებისა და ჰიდროიზოლაციისთვის გამოყენებულ
მცირე, 0,5 მმ სისქის, მოთუთიებული G-90. საკვამლე მილებს, ბათქაშის ან აგურის კედლების ჰიდროიზოლაციის
ტოლის, სულ მცირე, ორი შრე, რომელიც შედგება პლასტიკურ ცემენტში ჩასმული ტოლის 10 სმ-იანი ზოლის
პირველი ფენის ზემოთ და პლასტიკური ცემენტის ზედა ბურულიდან 2,5 სმ-ზე. ტოლისა და ჰიდროიზოლაციის
უნდა გადაედოს ერთმანეთს.

1507.8 ხის ყავრები. ხის ყავრები ამ ქვეთავისა და ცხრილის 1507.8 შესაბამისად უნდა დაიგოს.

ცხრილი 1507.8

ხის ყავრებისა და ფირფიტების მოწყობა

სახურავის ელემენტი	ხის ყავრები	
1. სახურავის ქანობი	შიგა მიმართულებით, სულ მცირე, 60 სმ-ზე.	ხის ყავრებ ქანობები ა ერთ. (4:12)
2. ფენილისადმი მოთხოვნა	—	
ზომიერი კლიმატი	ყავარები უნდა მოეწყოს ისეთ სახურავებზე, სადაც არის მასიური ან დაშორებების მქონე ფენილი. დაშორიშორებული ფენილის გამოყენებისას ფენილად გამოყენებული ფიცრების ნომინალური ზომები არ უნდა იყოს 2,5 სმ × 10 სმ-ზე ნაკლები. ფიცრები უნდა განლაგდეს ცენტრებში იმ ნაწილების ანალოგიურად, რომლებზეც ატმოსფერო ზემოქმედებს, რათა სამაგრების განლაგებას დაემთხვას.	ფირფიტებ სახურავებ დაშორებებ დაშორიშო გამოყენები გამოყენებ ნომინალუ 2,5 სმ × 10 უნდა განლ ნაწილების რომლებზე ზემოქმედ განლაგებას მოწყობილ დაშორიშო უნდა მოეწ შორის.
ისეთ ადგილებში, სადაც იანვარში საშუალო ტემპერატურა – 4°C ან ნაკლებია, ან სადაც სახურავის	აუცილებელია მასიური ფენილი.	აუცილებე

განაკიდების გასწვრივ შეიძლება წარმოიქმნას ყინულის ფენა (რაც წყლის დაგროვებას იწვევს)		
3. შუაშრე	ორი თითო ყავარზე.	შუაშრეები ASTM D 22
4. ქვეშრე	—	
ზომიერი კლიმატი	ქვეშრე უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 226, ტიპი 1-ს.	ქვეშრე უნდ 226, ტიპი 1
ისეთ ადგილებში, სადაც სახურავის განაკიდების გასწვრივ შეიძლება წარმოიქმნას ყინულის ფენა (რაც წყლის დაგროვებას იწვევს)	ყინულის საწინააღმდეგო ფარი, რომელიც შედგება სულ მცირე, ორი, ერთმანეთთან შეცემენტებული ქვეშრისგან ან თვითკრობადი პოლიმერმოდიფიცირებული ბიტუმის ფურცლისგან, უნდა გრძელდებოდეს სახურავის ყველა ზედაპირის ყველაზე ქვედა კიდეებიდან შენობის გარე კედლის ხაზიდან შიგა მიმართულებით, სულ მცირე, 60 სმ-ზე.	ყინულის ს რომელიც შ ერთმანეთთ ქვეშრისგან პოლიმერმ ბიტუმის ფ გრძელდებ ზედაპირის კიდეებიდა ხაზიდან შ მცირე, 60 ს
5. გამოყენება	—	
მიმაგრება	ხის ყავრების სამაგრები უნდა იყოს ცხლად, ამოვლებით გალვანიზებული ან 304 ტიპის (316 ტიპის ზღვისპირა ადგილებისთვის) და ფენილში შედიოდეს, სულ მცირე, 1,9 სმ-ზე სიღრმეში. 1,25 სმ-ზე თხელი ფენილის შემთხვევაში, სამაგრები მთლიანად უნდა გადიოდეს ფენილის სისქეში.	ხის ფირფი იყოს ცხლა გალვანიზე ტიპის ზღვ და ფენილშ მცირე, 1,9 თხელი ფენ სამაგრები მთელ სისქ
სამაგრების რაოდენობა	ორი ყოველ ხის ყავარზე	ორი ყოველ
ზემოქმედება	ატმოსფერული ზემოქმედება არ უნდა აღემატებოდეს 1507.8.7 ცხრილში განსაზღვრულს.	ატმოსფერ აღემატებო განსაზღვრ
მეთოდი	ყავრები უნდა დაიგოს ისე, რომ რიგებს შორის გადაბმის ადგილებში გვერდითი პირგადადება იყოს, არანაკლებ, 3,8 სმ და არცერთ სამ მომიჯნავე რიგში ორი გადაბმა არ უნდა მოხვდეს ერთმანეთის გასწვრივ. ყავარებს შორის დაშორება უნდა იყოს 9-დან 9,5 მმ-მდე.	ფირფიტებ არანაკლებ, გადაბმებს ფირფიტებ იყოს 9,5 მმ მეტი, თუ ფ კონუსისებ ფირფიტებ ხოლო თუ დახერხილ ნივთიერებ მაშინ დაშო უნდა იყოს

ჰიდროიზოლაცია	1507.8.8 ქვეთავის შესაბამისად.	1507.8.9 ქვე

1507.8.1 ფენილთან დაკავშირებული მოთხოვნები. ხის ყავრები უნდა დაიგოს მასიურ ან დაშორიშორებულ ფე
ფენილის ფიცრების ნომინალური ზომები არ უნდა იყოს 2,5 × 10 სმ-ზე ნაკლები. ისინი უნდა განლაგდეს
იდენტურად, რომლებზეც ატმოსფერო ზემოქმედებს, რათა სამაგრების განლაგებას დაემთხვას.

1507.8.1.1 მასიურ ფენილთან დაკავშირებული მოთხოვნები. მასიური ფენილი საჭიროა ისეთ ადგილებში, ს
ტემპერატურა იანვარში – 4°C ან ნაკლებია, ან სადაც სახურავის განაკიდების გასწვრივ შესაძლოა წარმოიქმნას
დაგროვებას გამოიწვევს.

1507.8.2 ფენილის ქანობი. ხის ყავრები უნდა დაიგოს 25%-იან ან მეტპროცენტიან ქანობებზე (3 შვეული ერთეული 12

1507.8.3 ქვეშრე. ქვეშრე უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 226, ტიპი I ან ASTM D 4869-ს.

1507.8.3.1 ქვეშრე და ძლიერი ქარი. ძლიერი ქარის (49 მ/წმ-ზე მეტი) ზემოქმედების ადგილებში ქვეშრე
სამაგრებით, მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. სამაგრები მაგრდება პირგადადების გასწვრივ ცენტრ
დაშორებით.

ისეთ ადგილებში მოწყობილი ქვეშრე, სადაც ქარის სიჩქარე ტოლი ან მეტია 54 მ/წმ-ის, უნდა აკმაყოფილებდეს
ASTM D 4869-ის IV ტიპს. ქვეშრე უნდა დამაგრდეს გვერდითა პირგადადებებიდან 15 სმ-ის დაშორებით
შუალედებით. ქვეშრე უნდა მოეწყოს მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად, მაგრამ ყველა პირგადადება უნდ
ქვეშრე უნდა დამაგრდეს ლითონის ან პლასტმასის თავიანი ლურსმნებით, რომელთა თავის დიამეტრი, არანაკლე
მცირე, 0,34 მმ და დამზადებულია ფურცლოვანი ლითონისგან. თავიანი ლურსმნის ფეხის სიგრძე, სულ მცირ
სახურავის ფენილში მთლიანად ან, სულ მცირე, 1,9 სმ-ის სიღრმეში შევიდეს.

გამონაკლისი: ალტერნატივის სახით დასაშვებია ASTM D 1970-ის შესაბამისი მისაწებებელი ქვეშრე.

1507.8.4 ყინულსაწინააღმდეგო ზღუდე. ისეთ ადგილებში, სადაც სახურავის განაკიდების გასწვრივ წარმოქმნება ყ
დაგროვებას), გამოიყენება ყინულის საწინააღმდეგო ზღუდე, რომელიც შედგება ერთმანეთთან მიმაგრებული ა
თვითკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცლისაგან და გრძელდება სახურავის განაკიდიდან შენობის გარე კ
სმ-ზე.

გამონაკლისი: ცალკე მდგომი დამხმარე ნაგებობები, სადაც არ არის კონდიცირებული იატაკის ფართობი.

1507.8.5 მასალების სტანდარტები. ხის ყავრები უნდა იყოს ბუნებრივად გამძლე ხის მასალის და უნდა შეესაბამებოდე

ცხრილი 1507.8.5

მოთხოვნები ხის ყავარის მასალისადმი

მასალა	მინიმალური ხარისხის გამოყენება	დახრის წესები
ბუნებრივად გამძლე ხის ყავრები	1, 2 ან 3	CSSB

CSSB = კედრის ფილისა და ყავრის ბიურო

1507.8.6 მიმაგრება. ხის ყავრების სამაგრები უნდა იყოს კოროზიამედეგი და, სულ მცირე, 1,9 სმ-ით მაინც უნდა შედ
თხელი ფენილისთვის სამაგრებმა უნდა გაიაროს ფენილის მთელ სისქეში. ერთი ყავარის დასამაგრებლად საჭიროა, ს

1507.8.7 გამოყენება. ხის ყავრები უნდა დაიგოს მომიჯნავე რიგების გადაბმებს შორის გვერდების, არანაკლებ,
მომიჯნავე რიგებში ყავარები ერთმანეთთან აცდენით უნდა დაიგოს. ყავრები ერთმანეთისგან დაშორებული უნდა
ყავრების ატმოსფერული ზემოქმედების ქვეშ დარჩენილი ნაწილის ფართობი არ უნდა აღემატებოდეს 1507.8.6 ცხრილ

ცხრილი 1507.8.7

ხის ყავრები და სახურავის ქანობი ატმოსფერული ზემოქმედების ქვეშ

ბურულის მასალა	სიგრძე (სმ)	ხარისხი	ატმოსფერული ზემოქმედების ქვეშ მყოფი ნაწილი (სმ)	
			3:12 ქანობი < 4:12	4:12 ან უფრო მეტი ქანობი
		No. 1	9,5	13
	40	No. 2	9	10
		No. 3	7,5	9
ბუნებრივად გამძლე ხის ყავრები		No. 1	10	14
	50	No. 2	10	11,5
		No. 3	9	10
		No. 1	14,5	19
	60	No. 2	14	16,5
		No. 3	13	14

ესს: 1 დუიმი = 25,4 მმ.

1507.8.8 ჰიდროიზოლაცია. სახურავისა და შვეული ზედაპირების გადაკვეთის ადგილას გამოიყენება ჰიდროი ჰიდროიზოლაცია (მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად), რომლის სისქე, თუ ლითონისაა, არ უნდა იყოს 0 გალვანიზებული ფურცელი) ნაკლები, ხოლო თვითონ ლითონი უნდა იყოს კოროზიამედეგი. შენაღარების ჰიდ ორივე მხარეს უნდა გრძელდებოდეს, სულ მცირე 28 სმ-ით და დინების ხაზთან მიმაგრებული უნდა ჰქონდეს, ა შხეფამრიდი, რომელიც არის ჰიდროიზოლაციის ნაწილი. ჰიდროიზოლაციის ნაწილების ბოლოების პირგადადება ს სახურავებისთვის, რომელთა ქანობი ტოლია ან მეტია 25%-იან ქანობზე (3 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ჰიდროიზოლაციას უნდა ჰქონდეს 90 სმ სიგანის ქვეშრე, რომელიც შედგება I ტიპის ქვეშრის ერთი ფენისგან და გასდევს, ან ASTM D 1970-ის შესაბამისი თვითკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცლისაგან აუცილებელ ქვ იანვარში საშუალო ტემპერატურა – 4°C ან ნაკლებია ან სახურავის განაკიდების გასწვრივ შეიძლება წარმოიქმნას იწვევს წყლის დაგროვებას), 58%-იანი (7 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან) ქანობის მქონე სახურა ჰიდროიზოლაციის ქვეშრე მყარად უნდა დაცემენტდეს სახურავის ქვეშრესთან ან გამოყენებულ იქნეს თვითდაკ ბიტუმის ფურცელი.

1507.9 ხის ფირფიტები. ხის ფირფიტები უნდა დაიგოს ამ ქვეთავის დებულებებისა და ცხრილის 1507.8 შესაბამისად.

1507.9.1 ფენილისადმი მოთხოვნები. ხის ფირფიტები უნდა დაიგოს მხოლოდ მასიურ ან დაშორიშორებულ ფე ფენილის ფიცრების ნომინალური ზომა არ უნდა იყოს 2,5 სმ × 10 სმ-ზე ნაკლები და უნდა განლაგდეს ცენტრებში რომლებზეც ატმოსფერო ზემოქმედებს, რათა სამაგრების განლაგებას დაემთხვას. თუ 2,5 სმ × 10 სმ ზომის ფე დაშორებით იგება, ფენილის ფიცრებს შორის დამატებით 2,5 სმ × 10 სმ-ზე-იანი ფიცრები იგება.

1507.9.1.1. მასიური ფენილის აუცილებლობა. მასიური ფენილის გამოყენება აუცილებელია იქ, სადაც დღეღამ იანვარში – 4°C ან ნაკლებია, ან სახურავის განაკიდების გასწვრივ შეიძლება წარმოიქმნას ყინულის ფენა, რაც წყლი

1507.9.2 ფენილის ქანობი. ხის ფირფიტები იგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ქანობი არის 4 შვეული ერთეული 12 მეტი.

1507.9.3 ქვეშრე. ქვეშრე უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 226, ტიპი I ან ASTM D 4869–ს.

1507.9.3.1 ქვეშრე და ძლიერი ქარი. ძლიერი ქარის (49 მ/წმ-ზე მეტი) ზემოქმედების ადგილებში ქვეშრე სამაგრებით მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად. სამაგრები მაგრდება პირგადადების გასწვრივ ცენტრ დაშორებით.

ქვეშრე, მოწყობილი ისეთ ადგილებში, სადაც ქარის სიჩქარე ტოლია ან მეტია 54 მ/წმ-ზე, უნდა აკმაყოფილებდე

ASTM D 4869-ის IV ტიპს. ქვეშრე უნდა დამაგრდეს გვერდითა პირგადადებებიდან 15 სმ-ის დაშორებით შუალედებით. ქვეშრე უნდა მოეწყოს მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად, მაგრამ ყველა პირგადადება უნ ქვეშრე უნდა დამაგრდეს ლითონის ან პლასტმასის თავიანი ლურსმნებით, რომელთა თავის დიამეტრი, არანაკლ მცირე, 0,34 მმ და დამზადებულია ფურცლოვანი ლითონისგან. თავიანი ლურსმნის ფეხის სიგრძე, სულ მცირ სახურავის ფიცარფენილში მთლიანად ან, სულ მცირე, 1,9 სმ-ის სიღრმეში შევიდეს.

გამონაკლისი: ალტერნატივის სახით დასაშვებია ASTM D 1970-ის შესაბამისი მისაწებებელი ქვეშრე.

1507.9.4 ყინულსაწინააღმდეგო ზღუდე. ისეთ ადგილებში, სადაც სახურავის განაკიდების გასწვრივ წარმოქმნება დაგროვებას), გამოიყენება ყინულის საწინააღმდეგო ზრუდე, რომელიც შედგება ერთმანეთზე დაცემენტებული, თვითკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცლისაგან და გრძელდება სახურავის განაკიდიდან შენობის გარე კე

გამონაკლისი: ცალკე მდგომი დამხმარე ნაგებობები, სადაც არ არის კონდიცირებული იატაკის ფართობი.

1507.9.5 შუაშრე. შუაშრე უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 226, ტიპს I.

1507.9.6 მასალის სტანდარტები. ხის ფირფიტები უნდა აკმაყოფილებდეს 1507.9.6 ცხრილის მოთხოვნებს.

ცხრილი 1507.9.6

ხის ფირფიტების მასალისადმი მოთხოვნები

მასალა	მინიმალური ხარისხი	დახრის წესები
ბუნებრივად გამძლე ხის ფირფიტები	1	CSSB
ბუნებრივად გამძლე ხის კონუსურად დახერხილი ფირფიტები	1 ან 2	CSSB
დამცავი ნივთიერებებით დამუშავებული ფირფიტები და ბუნებრივად გამძლე ხის ყავრები	1	CSSB
ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ფირფიტები	1	CSSB
ბუნებრივად გამძლე ხის ყავრები	1 ან 2	TFS

CSSB = კედრის ფირფიტისა და ყავრის ბიურო.

TFS = ტეხასის ტყის მომსახურების ლაბორატორია ხეტყის პროდუქტებისათვის.

1507.9.7 მიმაგრება. ხის ფირფიტების სამაგრები კოროზიამედეგი უნდა იყოს და, სულ მცირე, 1,9 სმ-ით უნდა შედ 1,25 სმ-ზე თხელი ფენილის სამაგრები ფენილის მთელ სიღრმეში უნდა შევიდეს. ერთი ფირფიტა უნდა დამ სამაგრით.

1507.9.8 გამოყენება. ფირფიტების დაგებისას მომიჯნავე რიგების პირგადადება არ უნდა იყოს 3,8 სმ-ზე ნაკლებ ფირფიტებს შორის მანძილი უნდა იყოს 9,5 – 16 მმ, თუ ფირფიტა და კონუსურად დახერხილი ფირფიტა დამზადებ ხის მასალისგან, ხოლო თუ კონუსურად დახერხილი ფირფიტა დამზადებულია დამცავი ნივთიერებით დ ფირფიტებს შორის მანძილი უნდა იყოს 6,4 – 9,5 მმ. ხის ფირფიტებზე ატმოსფერული ზემოქმედება არ უნდა აღემა განსაზღვრულს.

1507.9.9 ჰიდროიზოლაცია. სახურავისა და შვეული ზედაპირების გადაკვეთის ადგილას გამოიყენება ჰიდროი ჰიდროიზოლაცია (მწარმოებლის მითითებების შესაბამისად), რომლის სისქე, თუ ლითონისაა, არ უნდა იყოს 0 გალვანიზებული ფურცელი) ნაკლები, ხოლო თვითონ ლითონი უნდა იყოს კოროზიამედეგი. შენაღარების ჰიდ ორივე მხარეს უნდა გრძელდებოდეს, სულ ცოტა 28 სმ-ზე და დინების ხაზთან უნდა ჰქონდეს მიმაგრებული, ა შხეფამრიდი, რომელიც არის ჰიდროიზოლაციის ნაწილი. ჰიდროიზოლაციის მონაკვეთების ბოლოების პირგადადებ სმ. 25%-იანი (3 შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან) და მეტქანობიანი სახურავებისთვის, შენაღარებ ჰქონდეს 90 სმ სიგანის ქვეშრე, რომელიც შედგება ერთი ქვეშრისგან და შენაღარს მთელ სიგრძეზე გასდევს, ა შესაბამისი თვითდაკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცლისაგან სხვა აუცილებელ ქვეშრესთან ერთად. იქ

ტემპერატურა – 4°C ან ნაკლებია, ან სახურავის განაკიდების გასწვრივ შეიძლება წარმოიქმნას ყინულის ფენა (რაც
7:12 (58%-იანი ქანობი) ქანობის შემთხვევაში, შენაღარების ლითონის ჰიდროიზოლაციის ქვეშრე მყარად უნდა დამა
ან დაიგოს თვითკრობადი პოლიმერცემენტის ბიტუმის ფურცელი.

1507.10 მრავალშრიანი სახურავები. მრავალშრიანი სახურავები უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

1507.10.1 ქანობი. წყლის მოცილების (დრენაჟის) უზრუნველსაყოფად მრავალშრიანი სახურავის ქანობი უნდა იყ
ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან (2%-იანი ქანობი), გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მრავალშრიანი სახურავი ქ
დროს ქანობი უნდა იყოს $^{1}/_{8}$ შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან (1%-იანი ქანობი).

1507.10.2 მასალის სტანდარტები. მრავალშრიანი სახურავის ბურულის მასალები უნდა აკმაყოფილებდეს 1507.1
მოცემულ სტანდარტებს.

ცხრილი 1507.10.2

მრავალშრიანი სახურავის ბურულების სტანდარტები

მასალის სტანდარტი	სტანდარტი
გადახურვისას გამოსაყენებელი აკრილის ბურულები	ASTM D 6083
შემვსებების ზედაპირი	ASTM D 1863
გადახურვისას გამოსაყენებელი ასფალტის წებო	ASTM D 3747
გადახურვისას გამოსაყენებელი ასფალტ-ცემენტი	ASTM D 3019; D 2822; D 4586
ასფალტით დაფარული მინა-ბოჭკოს ფუძიანი ფურცელი	ASTM D 4601
ბურულებში გამოყენებული ასფალტის საფრები	ASTM D 1227; D 2823; D 2824; D 4479
გადახურვისას გამოსაყენებელი ასფალტის ბურულები	ASTM D1227; D 2823; D4479
ასფალტ-მინის თექა	ASTM D 2178
გადახურვისას გამოსაყენებელი თხევადი ასფალტი	ASTM D 41
ასფალტით გაჟღენთილი და ასფალტით დაფარული ორგანული თექის ფუძიანი ფურცელი	ASTM D 2626
ასფალტით გაჟღენთილი ორგანული თექა (პერფორირებული)	ASTM D 226
გადახურვისას გამოსაყენებელი ასფალტი	ASTM D 312
გადახურვისას გამოსაყენებელი ქვანახშირ-კუპრის ცემენტები	ASTM D 4022; D 5643

ქვანახშირ-კუპრით გაჟღენთილი ორგანული თექა	ASTM D 227
გადახურვისას გამოსაყენებელი ქვანახშირ-კუპრი	ASTM D 450; Type I or II
გადახურვისას გამოსაყენებელი თხევადი ქვანახშირ-კუპრი, ნესტგაუმტარი და წყალგაუმტარი	ASTM D 43
მინის ხალიჩა, ქვანახშირ-კუპრი	ASTM D 4990
მინის ხალიჩა, განიავებადი ტიპის	ASTM D 4897
მინერალურზედაპირიანი არაორგანული ბურული ფურცელი	ASTM D 3909
გადახურვისას გამოსაყენებელი თერმოპლასტიკური ქსოვილები	ASTM D 5665, D 5726

1507.11 მოდიფიცირებული ბიტუმის ბურული. მოდიფიცირებული ბიტუმის ბურული უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავის მოთ

1507.11.1 ქანობი. წყლის მოცილების (დრენაჟის) უზრუნველსაყოფად, მოდიფიცირებული ბიტუმის მემბრანებიანი იყოს, სულ მცირე, ¼ შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან (2%-იანი ქანობი).

1507.11.2 მასალის სტანდარტები. სახურავის მოდიფიცირებული ბიტუმის ბურულები უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 6164, ASTM D 6222, ASTM D 6223, ASTM D 6298 ან ASTM D 6509-ს.

1507.12 თერმორეაქტიული (გაცხელებით დასაგები) ერთშრიანი ბურული. თერმორეაქტიული (გაცხელებით დასაგები) მოეწყოს ამ ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად.

1507.12.1 ქანობი. წყლის მოცილების (დრენაჟის) უზრუნველსაყოფად, თერმორეაქტიული (გაცხელებით დასაგები) ც სახურავების ქანობი უნდა იყოს, სულ მცირე, ¼ შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან (2%-იანი ქანობი).

1507.12.2 მასალის სტანდარტები. სახურავის თერმორეაქტიული (გაცხელებით დასაგები) ერთშრიანი ბურულები უნ 4637, ASTM D 5019 -ს.

1507.12.3 სამძიმიანი (ბალასტირებული) თერმორეაქტიული (გაცხელებით დასაგები) მცირექანობიანი (ბალასტირებული) თერმორეაქტიული (გაცხელებით დასაგები) მცირექანობიანი სახურავები (სახურავის ქანობ ქვეთავისა და 1504.4 ქვეთავის შესაბამისად. სამძიმად (ბალასტად) გამოყენებული ქვა უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D

1507.13 თერმოპლასტიკური ცალშრიანი ბურული. თერმოპლასტიკური ცალშრიანი ბურული უნდა მოეწყოს შესაბამისად.

1507.13.1 ქანობი. თერმოპლასტიკური ცალშრიანი მემბრანის მქონე სახურავების ქანობი უნდა იყოს, სულ მცირ თარაზულ ერთეულთან (2%-იანი ქანობი).

1507.13.2 მასალის სტანდარტები. სახურავის თერმოპლასტიკური ერთშრიანი ბურულები უნდა შეესაბამებოდეს A ASTM D 6878 -ს.

1507.13.3 სამძიმიანი (ბალასტირებული) თერმოპლასტიკური მცირექანობიანი სახურავები. სამძიმიანი (ბალასტირე მცირექანობიანი სახურავები (სახურავის ქანობი < 2:12) უნდა მოეწყოს ამ ქვეთავისა და 1504.4 ქვეთავის შესაბამ გამოყენებული ქვა უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 448-ს.

1507.14 სასხურებელი პოლიურეთანის ქაფით დაფარული გადახურვა. სასხურებელი პოლიურეთანის ქაფით დაფარუ ამ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

1507.14.1 ქანობი. წყლის მოცილების (დრენაჟის) უზრუნველსაყოფად, პოლიურეთანის ქაფით დაფარული სახურავ

მცირე, ¼ შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან.

1507.14.2 მასალის სტანდარტები. პოლიურეთანის ქაფის მისხურებით შექმნილი იზოლაცია უნდა შეესაბამებოდეს AS

1507.14.3 გამოყენება. სახურავზე ქაფის მისხურებით ადგილზე ფორმირებული თბოიზოლაცია უნდა მოეწყოს მ შესაბამისად. სითხის შემცველი დამცავი ბურულის (რომელიც შეესაბამება 1507.14.3 ცხრილს) გამოყენება შესაძლებ არანაკლებ, 2 და არაუმეტეს 72 საათის შემდეგ.

ცხრილი 1507.14.3

დამცავი საფარი მასალის სტანდარტები

მასალა	სტანდარტი
აკრილის საფარი	ASTM D 6083
სილიკონის საფარი	ASTM D 6694
ტენმედეგი პოლიურეთანის საფარი	ASTM D 6947

1507.14.4 ქაფპლასტი. ქაფპლასტის მასალები და მოწყობა უნდა შეესაბამებოდეს 26-ე თავს.

1507.15 თხევადი სახით გამოსაყენებელი ბურულები. თხევადი სახით გამოსაყენებელი ბურულები უნდა მოეწყოს შესაბამისად.

1507.15.1 ქანობი. თხევადის სახით გამოსაყენებელი ბურულების მქონე სახურავის დაგეგმარებისას გათვალისწინ სულ მცირე, ¼ შვეული ერთეული 12 თარაზულ ერთეულთან (2%-იანი ქანობი).

1507.15.2 მასალის სტანდარტები. სახურავის თხევადის სახით გამოსაყენებელი ბურულები უნდა შეესაბამებოდეს ASTM D 1227 ან ASTM D 3468, ASTM D 6083, ASTM D 6694 ან ASTM D 6947-ს.

1507.16 სახურავის ბაღები და გამწვანებული სახურავები. სახურავის ბაღები და გამწვანებული სახურავები უნდა მოთხოვნებს.

1507.16.1 ნაგებობის ცეცხლმედეგობა. სტრუქტურული ჩარჩო და სახურავის კონსტრუქცია, რომელიც სახურავის სახურავებისგან გამოწვეულ დატვირთვას ზიდავს, უნდა აკმაყოფილებდეს 601-ე ცხრილის მოთხოვნებს.

1507.17 ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) მოდულები/ყავრები. ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) მოდულებ ქვეთავის დებულებების შესაბამისად.

1507.17.1 მასალის სტანდარტები. ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) მოდულების/ყავრების აღნუსხვა და ეტ შეესაბამებოდეს.

1507.17.2 დამაგრება. ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) მოდულები/ყავრები უნდა დამაგრდეს მწარმოებლის მი

1507.17.3 ქარისადმი მედეგობა. ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) მოდულები/ყავრები უნდა შემოწმდეს ASTM პროცედურებისა და მისაღებობის კრიტერიუმების შესაბამისად. ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) აკმაყოფილებდეს 1507.2.7.1(2) ცხრილში განსაზღვრულ კლასიფიცირების მოთხოვნებს, რომლებიც ეხება დაგეგმა ქარის მაქსიმალურ ნომინალურ სიჩქარეს. ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) მოდულების/ყავრების შეკვრა რომელიც ადასტურებს ASTM D 3161-ის პროცედურებთან და 1507.2.7.1(2) ცხრილში განსაზღვრულ კლასი შესაბამისობას.

ქვეთავი 1508 – სახურავის იზოლაცია

1508.1 ზოგადი. ფენილის თავზე თერმული იზოლაციის გამოყენება დასაშვებია, თუ ამგვარი იზოლაცია დაფარულია ბურულით და შემოწმებულია, როგორც ანაწყობი FM 4450 ან UL 1256 ტესტებით.

გამონაკლისი:

1. თუ გამოყენებულია ბეტონის სახურავის ფენილი და ზემოხსენებული ფენილის თავზე მოწყობი დაფარულია სახურავის ნებადართული ბურულით.

1508.2 მასალის სტანდარტები. ფენილის თავზე მოწყობილი თერმული იზოლაციის ფილა უნდა შეესაბამებოდეს სტანდარტებს.

ცხრილი 1508.2

მასალის სტანდარტები სახურავის იზოლაციისთვის

ცელულოზ-მინის ფილა	ASTM C 552
კომპოზიტური ფილები	ASTM C 1289, ტიპი III, IV, V ან VI
გაფუებული პოლისტირენი	ASTM C 578
ექსტრუდირებული/დაპრესილი პოლისტირენის ფილა	ASTM C 578
მინერალურბოჭკოვანი იზოლაციის ფილა	ASTM C 726
პერლიტის ფილა	ASTM C 728
პოლიიზოციანურიტის ფილა	ASTM C 1289, ტიპი I ან ტიპი II
მერქანბოჭკოვანი ფილა	ASTM C 208

ქვეთავი 1509 – სახურავზედა ნაგებობები

1509.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება სახურავზედა ნაგებობების მშენებლობას.

1509.2 პენტჰაუსები. 1509.2.1 – 1509.2.5 ქვეთავების შესაბამისად მოწყობილი პენტჰაუსები უნდა ჩაითვალოს უშუ მდებარე სართულის ნაწილად. ყველა სხვა პენტჰაუსი ითვლება შენობის დამატებით სართულად.

1509.2.1 სახურავზედა ნაგებობის სიმაღლე. I ტიპის კონსტრუქციისგან განსხვავებულ შენობებზე აგებული პენტჰ აღემატებოდეს 5,5 მ-ს სახურავიდან პენტჰაუსის სახურავის საშუალო სიმაღლემდე.

გამონაკლისი:

1. თუ აგებულია ავზების ან სახურავის დონეზე ამავალი ლიფტების შემოსაზღუდად, პენტჰაუსების სიმა 8,5 მ-ს სახურავის ფენილის ზემოთ;

2. I ტიპის კონსტრუქციის შენობებზე მდებარე პენტჰაუსების სიმაღლე არ იზღუდება.

1509.2.2 ფართობის შეზღუდვა. პენტჰაუსისა და სახურავზედა სხვა შემოზღუდული ნაგებობების საერთო ფართო საყრდენი სახურავის ფართობის ერთ მესამედს. 503.1-ის ქვეთავის მიხედვით, ასეთი პენტჰაუზებისა და სხვა შე გათვალისწინება შენობის ფართობის ან სართულების რაოდენობის განსაზღვრისას საჭირო არ არის. ასეთი პ გაითვალისწინება 901.7 ქვეთავის შესაბამისად მოსაწყობი ხანძრისგან დაცული ფართობის განსაზღვრისას.

1509.2.3 შეზღუდვა გამოყენებაში. პენტჰაუსები არ უნდა გამოიყენებოდეს სხვა დანიშნულებით, ელექტრომოწყობილობების, ავზების ან სახურავზე არსებული შვეული შახტის ღიობების შესანიღბად.

1509.2.4 ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დაცვა. მექანიკური მოწყობილობებისა და შენობის შიგა სივრცის ატმოს დასაცავად გამოიყენება ისეთი დამცავი საშუალებები, როგორებიცაა: ფირფიტანები (ჟალუზები), დარაბები და ჰიდრ

1509.2.5 კონსტრუქციის ტიპი. პენტჰაუსებს უნდა ჰქონდეს კედლები, იატაკი და სახურავი, როგორც ეს მოეთხოვება

ტიპს, რომელზეც აგებულია პენტჰაუსი.

გამონაკლისი:

1. დასაშვებია, I ტიპის კონსტრუქციის შენობებზე პენტჰაუსების გარე კედლებსა და სახურავებს, რომე
მანძილი აღემატება 1,5 მ-ს, მაგრამ ნაკლებია 6,0 მ-ზე, ჰქონდეს, არანაკლებ, 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხ
კედლებსა და სახურავებს, რომელთა ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 6,0 მ ან 6,0 მ-ზე მეტია, არ სჭირდება ც

2. დასაშვებია, მიწის დონიდან ორ ან ორზე ნაკლებსართულიან I ტიპის კონსტრუქციის შენობებზე
შენობებზე, პენტჰაუზების გარე კედლებსა და სახურავებს, რომელთა ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი
ნაკლებია 6,0 მ-ზე, ჰქონდეს, არანაკლებ, 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხი ან 602-ე ცხრილში
ცეცხლმედეგობის ხარისხი და აიგოს ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხით. ასევე დასაშვებია, პენტ
სახურავები, რომელთა ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 6,0 მ ან 6,0 მ-ზე მეტია, აიგოს ცეცხლმედეგობისთ
მას არ მოეთხოვება ცეცხლმედეგობის ხარისხი. დასაშვებია, შიგა კარკასი და კედლები აიგოს ცეცხლმედე
ხით.

3. დასაშვებია, III, IV და V ტიპის კონსტრუქციის შენობებზე პენტჰაუსის გარე კედლებს, რომელთა ხანძა
მ-ს აღემატება, მაგრამ ნაკლებია 6,0 მ-ზე, ჰქონდეს არანაკლებ, 1-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხ
განსაზღვრულზე ნაკლები ცეცხლმედეგობის ხარისხი. დასაშვებია, III, IV და VA ტიპის კონსტრუქციის შ
კედლები, რომელთა ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი 6,0 მ ან 6,0 მ-ზე მეტია, იყოს IV ტიპის კონსტრუქცია
ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხის კონსტრუქცია და მას არ მოეთხოვება ცეცხლმედეგობის ხარისხ

1509.3 ავზები. შენობის სახურავზე განთავსებული 2 $მ^3$-ზე მეტი ტევადობის ავზები უნდა ეყრდნობოდეს წყობი
ბეტონის, ფოლადის ან IV ტიპის კონსტრუქციას. თუ ასეთი საყრდენები განთავსებულია უდაბლესი სართულის თავ
მინიმალური ცეცხლმედეგობა უნდა შეესაბამებოდეს მოთხოვნებს IA ტიპი კონსტრუქციისთვის.

1509.3.1 სარქველი და სარინი. ავზის ძირში ან გვერდზე (ძირთან ახლოს) უნდა იყოს სწრაფად გასაღები სარქვ
დამცლელი ხვრელი, საიდანაც ავზის შიგთავსი წყალარინში ჩაიცლება საგანგებო ვითარებისას.

1509.3.2 მდებარეობა. ავზები არ უნდა მოთავსდეს გზა-კიბესთან ან ლიფტის შახტასთან ახლოს, თუ ავზი არ
იატაკზე.

1509.3.3 ავზის საფარი. სახურავის შემოუზღუდავი ავზები უნდა დაიფაროს საფარით, რომელიც იხრება ავზების პერ

1509.4 გამაგრილებელი მილი (კოშკი). შენობის სახურავზე მდებარე გამაგრილებელი მილები (კოშკები), რომელთა ფუძ
ს, ხოლო სახურავიდან გამაგრილებელი მილის (კოშკის) უმაღლეს წერტილამდე სიმაღლე აღემატება 4,5 მ-ს, სადაც სახ
ზე მაღლა, უნდა აიგოს არაწვადი მასალებით. გამაგრილებელი მილის (კოშკის) ფუძის ფართობი არ უნდა აღემატებ
ფართობის ერთ მესამედს.

გამონაკლისი: დასაშვებია, საწვეთი დაფები და შემომზღუდავი კონსტრუქციები იყოს, სულ მცირე, 2,5 სმ ნომ
გამაგრილებელი მილის (კოშკის) გარეთა მხარეს ხე დაფარულია არაწვადი მასალით.

1509.5 კოშკები, წვეტიანი კოშკები, კამარები და გუმბათები. კოშკები, წვეტიანი კოშკები, კამარები ან გუმბათები კონს
მიეკუთვნებოდეს, რომლის მინიმალური ცეცხლმედეგობის ხარისხი არ არის იმ შენობის მინიმალურ ცეცხლმედე
რომელზეც ისინია აგებული. იქ,სადაც მიწის დონიდან ამგვარი ნაგებობების უმაღლეს წერტილამდე კოშკების, წვეტი
გუმბათების სიმაღლე 26 მ-ზე მეტია ან მათი თარაზული ფართობი 19 $მ^2$-ს აღემატება, ან გამოყენებულია სხვა დანიშნ
ან არქიტექტურული გაფორმება, უნდა აიგოს, როგორც I ან II ტიპის კონსტრუქციები და საყრდენებადაც ამ ტიპის კონს

1509.5.1 არაწვადი კონსტრუქციის მოთხოვნა. კოშკები, წვეტიანი კოშკები, კამარები ან გუმბათები მთლიანად არა
აიგოს და ასეთივე მასალის საყრდენებს უნდა ეყრდნობოდეს, თუ: ამგვარი ნაგებობების სახურავთან შეხები
ნაგებობის უმაღლეს წერტილამდე სიმაღლე 18 მ-ს აღემატება; თუ მისი ფართობი ნებისმიერ თარაზულ კვეთ
ნაგებობები არ გამოიყენება სამრეკლოდ ან არქიტექტურულ გაფორმებად; თუ ისინი მდებარეობს შენობის თავზ
ნაგებობები ქვემოთ მდებარე შენობისგან უნდა გაიმიჯნოს, არანაკლებ, 1,5-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიან
ღიობები დაცულია 712-ე ქვეთავის შესაბამისად. 15 მ-ზე მაღალი შენობების თავზე მდებარე ამგვარი ნაგებობები უ
კონსტრუქციას.

1509.5.2 კოშკები და წვეტიანი კოშკები. შემოზღუდული კოშკებისა და წვეტიანი კოშკების გარე კედლები უნდა აიგ
რომლის თავზეც ისინია აგებული. წვეტიანი კოშკების სახურავის ბურულების კლასი არ უნდა იყოს იმ შენობის სა
ნაკლები, რომლის თავზეც მდებარეობს ისინი.

1509.6 მექანიკური მოწყობილობების საფარი. მექანიკური მოწყობილობების საფარი უნდა აიგოს შენობის კ

კედლებისთვის შესაფერისი მასალებით. თუ ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი აღემატება 1,5 მ-ს, არ არის აუცილებელი, საფარი აკმაყოფილებდეს ცეცხლმედეგობის მინიმალური ხარისხისადმი მოთხოვნებს.

1509.6.1 სიმაღლის შეზღუდვა. მექანიკური მოწყობილობის საფრის სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 5,5 მ-ს მოწყობილობის საფრის უმაღლეს წერტილამდე.

გამონაკლისი: მექანიკური მოწყობილობის საფრის სიმაღლე არ იზღუდება, თუ ისინი მდებარეობს IA ტიპის კონს

1509.6.2 I, II, III და IV ტიპების კონსტრუქცია. 1509.6 ქვეთავის მოთხოვნების მიუხედავად, დასაშვებია, მექანიკუ აიგოს წვადი მასალებით, თუ მდებარეობს I, II, III ან IV ტიპის კონსტრუქციის შენობის სახურავზე, ქვემოთ შეზღუდვის გათვალისწინებით:

1. ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი არ უნდა იყოს 6,0 მ-ზე ნაკლები, ხოლო სახურავიდან მექანიკური მოწყო წერტილამდე სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 1,2 მ-ს;

2. ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი არ უნდა იყოს 6,0 მ-ზე ნაკლები და მექანიკური მოწყობილო ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხით;

3. თუ გარე კედლების საფარად გამოყენებულია პანელები, ASTM E 84-ის ან UL 723-ის შესაბამისი მაქსიმალური სისქეების თითოეული პირის/მხარის დამოუკიდებლად შემოწმებისას პანელების ალის გავრც 25 ან 25-ზე ნაკლები. პანელები უნდა შემოწმდეს მინიმალური და მაქსიმალური სისქეების მიხედვით NFPA 2 უნდა აკმაყოფილებდეს ამ სტანდარტში განსაზღვრულ მისაღებობის კრიტერიუმებს. თუ პანელები მოწმდებ როგორც გარე კედლის ანაწყობის ნაწილი, პანელები მექანიკური მოწყობილობის საფრის საყრდენი ნაგებობის უნდა მოეწყოს, როგორც შემოწმებული გარე კედლის ანაწყობზე.

1509.6.3 V ტიპის კონსტრუქცია. დასაშვებია, V ტიპის კონსტრუქციის შენობების სახურავზე მდებარე მექანიკუ სიმაღლე მიწის დონიდან მის უმაღლეს წერტილამდე აღემატებოდეს შენობისთვის *წესების* სხვა დებულებები სიმაღლეს, თუკი ის ითვალისწინებს ჩამოთვლილი შეზღუდვებიდან რომელიმეს და ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი

1. თუ ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი, არანაკლებ, 6,0 მ-ია, მექანიკური მოწყობილობის საფრის სიმაღლ აღემატებოდეს შენობის მაქსიმალურად დასაშვებ სიმაღლეს 1,2 მ-ზე მეტად;

2. მექანიკური მოწყობილობის საფარი უნდა აიგოს არაწვადი მასალებისგან;

3. მექანიკური მოწყობილობის საფარი უნდა აიგოს ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხით;

4. თუ ხანძარსაწინააღმდეგო მანძილი, არანაკლებ, 6,0 მ-ია, მექანიკური მოწყობილობის საფარი უნდა აიგ ალის გავრცელების ინდექსი 25 ან ნაკლებია, როდესაც მინიმალური და მაქსიმალური სისქეები მოწმდება შესაბამისად, ორივე პირის ცალ-ცალკე შემოწმებით.

1509.7 ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) სისტემები. სახურავზე განთავსებული ფოტოვოლატიკური (ფოტოვ დაგეგმარდეს ამ ქვეთავის შესაბამისად.

1509.7.1 ქარისადმი მედეგობა. სახურავზე განთავსებული ფოტოვოლატიკური (ფოტოვოლტური) სისტე ითვალისწინებდეს კომპონენტებსა და გარსამოსზე მოქმედ ქარისმიერ დატვირთვებს, ერთი ერთეული ჩარჩ განსაზღვრული ქარის მოქმედების ფართობის გამოყენებით.

1509.7.2 ხანძრის კლასიფიკაცია. სახურავზე განთავსებული ფოტოვოლატიკური (ფოტოვოლტური) სისტემების ხან იყოს, როგორიც მოეთხოვება სახურავის ანაწყობს 1505-ე ქვეთავის შესაბამისად.

1509.7.3 მოწყობა. სახურავზე განთავსებული ფოტოვოლატიკური (ფოტოვოლტური) სისტემები უნდა მოეწყოს მ შესაბამისად.

1509.7.4 ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) პანელები და მოდულები. სახურავზე განთავსებული ფოტოვოლა პანელებისა და მოდულების აღნუსხვა და ეტიკეტირება უნდა შეესაბამებოდეს UL 1703-ს და მოეწყოს მწარმოებლის მ

1509.8 სახურავზე მდებარე სხვა ნაგებობები. სახურავზე მდებარე ნაგებობები, რომლებიც არ რეგულირდება 1 შესაბამისად, უნდა აკმაყოფილებდეს 1509.8.1 – 1509.8.5 ქვეთავების მოთხოვნებს.

1509.8.1 ანტენების საყრდენები. ანტენების საყრდენები უნდა აიგოს არაწვადი მასალებისგან.

გამონაკლისი: დასაშვებია, ანტენის საყრდენები, რომელთა სიმაღლე არ აღემატება 3,7 მ-ს სახურავიდან ანტე
წერტილამდე აიგოს წვადი მასალებით.

1509.8.2 დაშენებები. დაშენებები, რომლებიც გამოიყენება მექანიკური ან ელექტრომოწყობილობების, ან შვეული შახ
გამავალი ღიობების დასაფარად, უნდა შეესაბამებოდეს 1509.2 ქვეთავს, როგორც პენტჰაუზები. ნებისმიერი დანი
დაშენებები უნდა ჩაითვალოს შენობის დამატებით სართულად.

1509.8.3 სამერცხლეები. სამერცხლეები იმავე ტიპის კონსტრუქციას უნდა მიეკუთვნებოდეს, როგორსაც სახურა
მდებარეობს, ან როგორსაც შენობის გარე კედლები.

1509.8.4 ღობეები. ღობეები და მსგავსი ნაგებობები უნდა შეესაბამებოდეს 1509.6 ქვეთავს, როგორც მექანიკური მოწყო

1509.8.5 ფლაგშტოკები. ფლაგშტოკები და მსგავსი ნაგებობები არ საჭიროებს არაწვად მასალებს და დასაშვებია
რაოდენობა.

ქვეთავი 1510 – ხელახალი გადახურვა

1510.1 ზოგადი. სახურავის არსებული ბურულების აღდგენის ან შეცვლის დროს გამოყენებული მასალები და მეთოდ
15-ე თავის მოთხოვნებს.

გამონაკლისი: ხელახალი გადახურვისას საჭირო არ არის 1507-ე ქვეთავში (რომელიც ეხება სახურავიდან წყ
დაგეგმარებისას გათვალისწინებული მინიმალური ქანობის უზრუნველყოფას, რაც შეადგენს ¼ ვეტიკალურ
ერთეულთან (2%-იანი ქანობი).

1510.2 სტრუქტურული და კონსტრუქციული დატვირთვები. სახურავის სტრუქტურულმა კომპონენტებმა უნ
ბურულების საყრდენი სისტემა და გაუძლოს ამ სისტემის მოწყობის დროს გამოყენებული მასალებისა და მოწყობილობ

1510.3 აღდგენის აუცილებლობა შეცვლის საპირისპიროდ. მოცემულ ვითარებებში სახურავის ახალი ბურუ
თავდაპირველად არ იქნა მოცილებული სახურავის ბურულების ყველა არსებული შრე სახურავის ფენილამდე:

1. თუ არსებული სახურავი ან სახურავის ბურული გაჟღენთილია წყლით ან იმდენადაა დაზიანებული, რ
სახურავის ბურული დამატებითი გადახურვის საფუძვლად აღარ გამოდგება;

2. თუ სახურავის არსებული ბურული ხის ფირფიტების, ასპიდური ფიქლების, თიხის, ცემენტის ან აზ
მოწყობილი;

3. სადაც არსებულ სახურავზე ორი ან რამდენიმე სახის ბურულია გამოყენებული.

გამონაკლისი:

1. სახურავის არსებული ბურულების დაშლა საჭირო არაა მთლიანი და დაშორიშორებული გადახურვის
როგორებიცაა: მდგარნარიმანდიანი ლითონის სახურავის სისტემები, რომელთა დაგეგმარებულია სახურავ
შენობის სტრუქტურულ სისტემაზე დაწოლაზე და რომლებიც არსებულ სახურავებს და სახურავის ბურულებს

2. ლითონის პანელის, ლითონის ყავრებიანი, ბეტონისა და თიხის ფილებიანი სახურავის ბურულები შეიძ
ფირფიტებიან სახურავებზე, თუ გათვალისწინებულია 1510.4 ქვეთავის მოთხოვნები;

3. პოლიურეთანის ქაფის შესხურებით მოწყობილი სახურავის არსებულ სისტემაზე ახალი დამცავი ბურულ
სახურავის არსებული ბურულის აძრობის გარეშეც;

4. თუ არსებული სახურავის ანაწყობი მოიცავს ყინულსაწინააღმდეგო ზღუდის მემბრანას, რომელიც მიწებებ
დასაშვებია, არსებული ყინულსაწინააღმდეგო ზღუდის მემბრანა დარჩეს და დაიფაროს ყინულსაწინააღმ
დამატებითი შრით 1507-ე ქვეთავის შესაბამისად.

1510.4 სახურავის აღდგენა. თუ ხის ყავრებიან ან ფირფიტებიან სახურავებზე ახალი სახურავის ბურულის მოწყობით
სივრცე, მთელი ზედაპირი უნდა დაიფაროს თაბაშირის ფილით, მინერალურ-ბოჭკოვანი ფილით, მინაბოჭკოვანი ფი
მასალებით, რომლებიც მყარად უნდა დამაგრდეს ადგილზე.

1510.5 მასალების ხელახლა გამოყენება. დასაშვებია, არსებული ასპიდური ფიქლების, თიხის ან ცემენტის ფილების
ისინი დაზიანებული, გაბზარული ან გატეხილი არ არის. არსებული ნახვრეტების ჰიდროიზოლაცია, ლითონის კი
საყელურები და ლითონის გადამფარავი ჰიდროიზოლაციები ხელახლა არ გამოიყენება, თუ დამტვერილი, დაზია

ზედაპირის შემვსები მასალები ხელახლა აღარ გამოიყენება.

1510.6 ჰიდროიზოლაციები. ჰიდროიზოლაციები უნდა აღდგეს/შეკეთდეს მწარმოებლის მითითებების ჰიდროიზოლაციები, რომელთაც ბიტუმის მასალები უნდა მიეკრას, მოწყობის წინ საჭიროებს წინასწარ მომზადებას.

ქვეთავი 1511 – მზის ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) პანელები/მოდულები

1511.1 მზის ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) პანელები/მოდულები. სტრუქტურული ჩარჩო და სახურავის კონს ფოტოვოლტაიკური (ფოტოვოლტური) პანელებისგან/მოდულებისგან სახურავზე წარმოქმნილ დატვირთვებს, უნ ცხრილის მოთხოვნებს.

თავი 16 – წყალსადენი სისტემები

ქვეთავი 1601 – ზოგადი

1601.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებებით წყალსადენი საშუალებებისადმი მინიმალური მოთხოვნები რეგ სააბაზანო ოთახები 1210-ე ქვეთავის შესაბამისად იგება.

ქვეთავი 1602 – წყალსადენი საშუალებებისადმი მინიმალური მოთხოვნები

1602.1 წყალსადენი სისტემების ფიქსირებული მოწყობილობების მინიმალური რაოდენობა. წყალსადენი ს მოწყობილობები დაკავებულობის ტიპს უნდა შეესაბამებოდეს, მათი რაოდენობა კი – 1602.1 ცხრილში მოცემულ დაკავებულობის ტიპებს, რომლებიც 1602.1 ცხრილში არაა მოცემული, ინდივიდუალურად განსაზღვრავს გამცემი/ზედამხედველი ორგანო. დაკავებულობის დატვირთვა *წესების* მიხედვით განისაზღვრება. დაკავებულ შესაბამისად განისაზღვრება.

1602.1.1 მოწყობილობების რაოდენობის გამოთვლა. თითოეული სქესის დამკავებელთა რაოდენობის დასადგენა რაოდენობა ორზე უნდა გაიყოს. მოწყობილობების აუცილებელი რაოდენობის გამოსათვლელად, მოწყობ პროპორციები თითოეული მოწყობილობის ტიპისთვის თითოეული სქესის დამკავებელთა რაოდენობას უნდა მ შესაბამისად. 1602.1 ცხრილის გამოყენებისას მიღებული წილადი რიცხვები მომდევნო მთელ რიცხვამდე უნდა დაკავებულობასთან დაკავშირებული გამოთვლებისთვის, ასეთი წილადი რიცხვები თითოეული დაკავებულობისთ შემდეგ მომდევნო მთელ რიცხვამდე დამრგვალდეს.

გამონაკლისი: საერთო დაკავებულობის დატვირთვის გაყოფა ორზე საჭირო არ არის, თუ აღიარებული სტ მიხედვით სქესთა განაწილება არა 50/50, არამედ სხვაგვარია.

1602.1.2 საოჯახო და სხვისი დახმარებით გამოყენებადი ტუალეტისა და სააბაზანოს მოწყობილობები. მოწყობილ გამოყენების ან სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელ ტუალეტების ოთახებსა და სააბაზანო ოთახებშია განთა მოთხოვნის შესაბამისად), დასაშვებია, გათვალისწინებული იყოს კაცი ან ქალი დამკავებლებისთვის აუცილებელი თავშეყრისა და სავაჭრო დაკავებულობებში.

ცხრილი 1602.1

წყალსადენი სისტემების აუცილებელი ფიქსირებული მოწყობილობების მინიმალურირაოდენო

(იხილეთ ქვეთავები 1602.2 და 1602.3)

No.	კლასი	დაკავებულობა	აღწერილობა	უნიტაზები		ხელსაბანები		აბაზანები/ შხაპები	წ და შადრ
				კაცების[ზ]	ქალების	კაცების	ქალების		
		თვ-1[დ]	თეატრები და საშემსრულებლო ხელოვნებისა და ფილმების გასაშვებად	1 ცალი 125-ისთვის	1 ცალი 65-ისთვის	1 ცალი 200-ისთვის		—	1 500

			განკუთვნილი შენობები					
1	თავშეყრა	თვ-2დ	ღამის კლუბების, ბარების, ტავერნების, საცეკვაო დარბაზებისა და სხვა მსგავსი დანიშნულებისათვის განკუთვნილი შენობები	1 ცალი 40-ისთვის	1 ცალი 40-ისთვის	1 ცალი 75-ისთვის	—	1 500
			რესტორნები, საბანკეტო დარბაზები და საზ.კვების ობიექტები	1 ცალი 75-ისთვის	1 ცალი 75-ისთვის	1 ცალი 200-ისთვის	—	1 500
		თვ-3დ	აუდიტორიები, სადაც არ არის მუდმივი სკამები; სურათების გალერეები, საგამოფენო დარბაზები, მუზეუმები, სალექციო დარბაზები, ბიბლიოთეკები, გალერეები და სპორტული დარბაზები	1 ცალი 125-ისთვის	1 ცალი 65-ისთვის	1 ცალი 200-ისთვის	—	1 500
			სამგზავრო ტერმინალები და ტრანსპორტთან დაკავშირებული ნაგებობები	1 ცალი 500-ისთვის	1 ცალი 500-ისთვის	1 ცალი 750-ისთვის	—	1 1,000
			საკულტო და საღვთისმსახურო ადგილები	1 ცალი 150-ისთვის	1 ცალი 75-თვის	1 ცალი 200-ისთვის	—	1 1,000
		თვ-4	კოლიზეუმები, არენები, საციგურაო მოედნები, აუზები და ჩოგბურთის კორტები შენობაში ჩასატარებელი სპორტული ღონისძიებებისა და აქტივობებისათვის	1 ცალი 75-ზე პირველი 1,500-ისთვის და 1 ცალი 120-ზე დანარჩენ ისთვის	1 ცალი 40-ზე პირველი 1,520-ისთვის და 1 ცალი 60-ზე დანარჩენ ისთვის	1 ცალი 200-ისთვის	1 ცალი 150-ისთვის	—	1 1,000

				1,500-ს ზემოთ	1,520-ს ზემოთ				
		თვ-5	სტადიონები, გასართობი პარკები, ღია და დახურული ტრიბუნები ღია ცის ქვეშ ჩასატარებელი სპორტული ღონისძიებებისა და აქტივობებისთვის	1 ცალი 75-ზე პირველი 1,500-ისთვის და 1 ცალი 120-ზე დანარჩენისთვის 1,500-ს ზემოთ	1 ცალი 40-ზე პირველი 1,520-ისთვის და 1 ცალი 60-ზე დანარჩენისთვის 1,520-ს ზემოთ	1 ცალი 200-ისთვის	1 ცალი 150-ისთვის	—	1 1,000
2	საქმიანი	სქ	შენობები, რომლებიც განკუთვნილია ბიზნეს საქმიანობისთვის, პროფესიული მომსახურებების გასაწევად, სხვა მომსახურებების გასაწევად, სავაჭრო მომსახურების ჩათვლით, საოფისე შენობები, ბანკები, მსუბუქი მრეწველობის და მსგავსი გამოყენებები	1 ცალი 25-ზე პირველი 150-ისთვის და 1 ცალი 50-ზე დანარჩენისთვის 50-ს ზემოთ		1 ცალი 40-ზე პირველი 150-ისთვის და 1 ცალი 850-ზე დანარჩენისთვის 80-ს ზემოთ		—	1 1
3	საგანმანათლებლო	სგ	საგანმანათლებლო დაწესებულებები	1 ცალი 50-ზე		1 ცალი 50-ზე		—	1 1
4	სამრეწველო	სმ-1 და სმ-2	ნაგებობები, სადაც დამკვებლები დასაქმებულები არიან პროდუქტების ან მასალების წარმოებით, აწყობით ან გადამუშავებით	1 ცალი 100-ზე		1 ცალი 100-ზე		—	1 4
		დწ-1	საცხოვრებელ-მზრუნველობითი	1 ცალი 10-ზე		1 ცალი 10-ზე		1 ცალი 8-ზე	1 1
			საავადმყოფოები, ამბულატორიული სამედიცინო	1 ცალი ერთ		1 ცალი ერთ		1 ცალი	1

		დწ-2	მომსახურების სახლები[ბ]	ოთახზე[ბ]	ოთახზე[ბ]	15-ზე	1
			თანამშრომლები, გარდა საცხოვრებელ-მზრუნველობითი დაწესებულებებისა[ბ]	1 ცალი 25-ზე	1 ცალი 35-ზე	—	1 1
5	დაწესებულებითი		სტუმრები, გარდა საცხოვრებელ-მზრუნველობითი დაწესებულებებისა	1 ცალი 75-ზე	1 ცალი 100-ზე	—	1 5
		დწ-3	ციხეები[ბ]	1 ცალი ერთ საკანზე	1 ცალი ერთ საკანზე	1 ცალი 15-ზე	1 ც 1
		დწ-3	არასრულწლოვანთა გამოსასწორებლები, დაკავების ცენტრები და გამოსასწორებელი დაწესებულებები[ბ]	1 ცალი 15-ზე	1 ცალი 15-ზე	1 ცალი 15-ზე	1 1
			თანამშრომლები/ დაქირავებულები	1 ცალი 25-ზე	1 ცალი 15-ზე	---	1 ც 1
		დწ-4	ზრდასრულთა დღიური ზრუნვა და ბავშვებზე ზრუნვა	1 ცალი 15-ზე	1 ცალი 15-ზე	1	1 1
6	სავაჭრო	სვ	საცალო ვაჭრობის მაღაზიები, მომსახურების სადგურები, მაღაზიები, საუქციონო დარბაზები, ბაზრები და სავაჭრო ცენტრები	1 ცალი 500-ზე	1 ცალი 750-ზე	—	1 10

7	საცხოვრებელი	სც-1	სასტუმროები, მოტელები, საოჯახო სასტუმროები (დროებითი საცხოვრებელი)	1 ცალი ერთ საძინებელ ერთეულზე	1 ცალი ერთ საძინებელ ერთეულზე	1 ცალი ერთ საძინებელ ერთეულზე	
		სც-2	საერთო საძინებლებიანი საცხოვრებლები და საოჯახო სასტუმროები (არა დროებითი საცხოვრებელი)	1 ცალი 10-ზე	1 ცალი 10-ზე	1 ცალი 8-ზე	1 1
		სც-2	მრავალბინიანი სახლი	1 ცალი ერთ საცხოვრებელ ერთეულზე	1 ცალი ერთ საცხოვრებელ ერთეულზე	1 ცალი ერთ საცხოვრებელ ერთეულზე	
		სც-3	ერთ და ორ ერთეულიანი (ბინიანი) საცხოვრებლები				
	1 ცალი ერთ საცხოვრებელ ერთეულზე	1 ცალი ერთ საცხოვრებელ ერთეულზე	1 ცალი ერთ საცხოვრებელ ერთეულზე	—	1სამზარეულოს ნიჟარა ერთ საცხოვრ ებელ ერთეულზე; 1ავტომატურისარეცხი მანქანის მისაერთებელი 20 საცხოვრ ებელ ერთეულზე		
	საერთო საცხოვრებელი			1	1 ცალი	1	

სც-3	დაწესებულებები 16 ან ნაკლები მაცხოვრებლისთვის	1 ცალი 10-ზე		1 ცალი 10-ზე		ცალი 8-ზე	100-ზე	სამომსახურო ნიჟარა		
სც-4	მოვლის/დახმარების უზრუნველმყოფი საცხოვრებელი დაწესებულებები	1 ცალი 10-ზე		1 ცალი 10-ზე		1 ცალი 8-ზე	1 ცალი 100-ზე	1 სამომსახურო ნიჟარა		
8	სასაწყობო	სწ-1 წს-2	ნაგებობები საქონლის შესანახად, საწყობები, სათავსები და ბარგის დეპოები, მცირე და საშუალო საფრთხის	1 ცალი 100-ზე	1 ცალი 100-ზე			—	1 ცალი 100-ზე	1 სამომს ნიჟ

ა) წარმოდგენილი რაოდენობებიდან ერთი მოწყობილობა მინიმალურია ადამიანთა მითითებული რაოდენობისთვის ა რაოდენობის ნაწილისთვის. დაკავებულობის დატვირთვა განისაზღვრება ამ წესებით;

ბ) თანამშრომლებისთვის განკუთვნილი ტუალეტის მოწყობილობები უნდა იყოს ცალკე და პაციენტების ან მდგმ ცალკე;

გ) ერთი დამკავებლისთვის განკუთვნილი ტუალეტის ოთახი ერთი უნიტაზითა და ერთი ხელსაბანით, რომელ მომიჯნავე პაციენტის ოთახს ემსახურება, დასაშვებია, თუ ასეთ ოთახს პირდაპირი მისადგომი აქვს თითოეული დაცულია საკეტით;

დ) სეზონური გარეთ მოწყობილი დასაჯდომი და გასართობი ფართობების დაკავებულობის დატვირთვა გაით საშუალებების მინიმალური რაოდენობის განსაზღვრისას;

ე) წყლის დასალევი შადრევნების მინიმალური რაოდენობა 1602.1 ცხრილისა და მე-11 თავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფ

ვ) წყლის დასალევი შადრევნები 15 ან ნაკლები დამკავებლისთვის არ არის აუცილებელი;

ზ) თავშეყრის ან საგანმანათლებლო დაკავებულობებში მდებარე თითოეულ სააბაზანოში ან ტუალეტის ოთახ ჩაენაცვლოს აუცილებელ უნიტაზებს, არაუმეტეს 67%-ისა. სხვა დაკავებულობებში დასაშვებია პისუარები ჩაენაცვლო არაუმეტეს 50%-ისა.

შენიშვნა: გარდა ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებებისა, რომლებისთვისაც აუცილებელი ფიქსირებული მოწყობილობებისადმი მოთხოვნები განსაზღვრულია „ტექნიკური რეგლამენტის – ად აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების სანიტარიული და ჰიგიენური ნორმების დამტკიცების შესახებ“ საქართვე 27 ოქტომბრის №485 დადგენილებით.“.

1602.2 ცალ-ცალკე მოწყობილობები. წყალსადენის ფიქსირებული მოწყობილობების აუცილებლობის შემთხვევაში, თი ცალკე მოწყობილობები უნდა იყოს უზრუნველყოფილი.

გამონაკლისები:

1. საცხოვრებელ და საძინებელ ერთეულებში ცალ-ცალკე მოწყობილობები აუცილებელი არ არის.

2. ცალ-ცალკე მოწყობილობები აუცილებელი არ არის ნაგებობებში ან მფლობელობაში არსებულ

დაკავებულობის საერთო დატვირთვა, როგორც თანამშრომლების, ისე კლიენტების გათვალისწინებით, 15 ან 15

3. ცალ-ცალკე მოწყობილობები აუცილებელი არ არის სავაჭრო დაკავებულობებში, რომელთა დაკავებულობ 50 ან 50-ზე ნაკლებია.

1602.2.1 საოჯახო ან სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი მოწყობილობები, რომლებიც გამოიყენება, როგორ მოწყობილობები. შენობაში ან მფლობელობაში არსებულ სივრცეებში, რომლებშიც თითოეული სქესისთვი ტუალეტის მოწყობაა მოთხოვნილი, რომელშიც მხოლოდ ერთ უნიტაზი უნდა განთავსდეს, აუცილებელ ცალკე/დ დასაშვებია, საოჯახო/სხვისი დახმარებით გამოყენებადი ტუალეტის ორი მოწყობილობა გამოიყენებოდეს. საოჯა გამოსაყენებელ ტუალეტებზე სქესის მითითება საჭირო არაა, როგორც ეს სხვა შემთხვევებისთვისაა მოთხოვნილი 160

1602.3 თანამშრომლებისა და საზოგადოებრივი ტუალეტები. საზოგადოებრივი მოხმარებისათვის განკუთვნილ შენ არსებულ სივრცეებში კლიენტების, მესაკუთრეებისა და სტუმრებისათვის საზოგადოებრივი ტუალეტები უნდა ტუალეტებში ფიქსირებული მოწყობილობების რაოდენობა 1602.1 ქვეთავის მოთხოვნების შესაბამისად ყველა დამკავ თანამშრომელთა ტუალეტი ყველა დაკავებულობაში უნდა მოეწყოს. თანამშრომლების ტუალეტები უნდა იყოს ტუალეტებთან კომბინირებული.

გამონაკლისი: საზოგადოებრივი ტუალეტები აუცილებელი არ არის ღია ან შემოზღუდულ ავტოსადგომ გარაჟებში. საჭირო არ არის ავტოსადგომ გარაჟებში, რომელთაც ავტოსადგომის მეთვალყურეები არ ემსახურებიან.

1602.3.1 მიდგომა. საზოგადოებრივ ტუალეტებთან მისადგომი სვლაგეზი, რომლის უზრუნველყოფასაც 1602.3 ქვ გადიოდეს სამზარეულოების, სათავსი ოთახების ან საკუჭნაოების გავლით. აუცილებელ ტუალეტებთან მისვლა შენობიდან ან შენობის გარედან. ყველა სვლაგეზი *წესების* მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს, რომლ დაკავშირებული. შენობის დაკავების პერიოდში ადამიანებს ტუალეტებთან მისვლა ყოველთვის უნდა შეეძლოთ.

1602.3.2 ტუალეტების მდებარეობა დაკავებულობებში, რომლებიც მოლები არაა. გადახურული და ღია მოლის შ დაკავებულობაში აუცილებელი საზოგადოებრივი და თანამშრომლებისთვის განკუთვნილი ტუალეტები, არაუმეტეს ან ქვემოთ უნდა იყოს იმ სივრციდან, რომელშიც ტუალეტის ოთახები აუცილებელია. ასეთ ტუალეტებთან მისასვლ არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: სამრეწველო და საწარმოო დაკავებულობებში თანამშრომლებისათვის განკუთვნილ აუცილებელ ტ ბილიკის მდებარეობა და მაქსიმალური სიგრძე შეიძლება არ შეესაბამებოდეს ამ ქვეთავში განსაზღვრულს, მდებარეობა და მაქსიმალური სიგრძე მშენებლობის ნებართვის გამცემ/ზედამხედველ ორგანოსთანაა შეთანხმებუ

1602.3.3 ტუალეტების მდებარეობა მოლებში. გადახურული და ღია მოლის შენობებში საზოგადოებრივი განკუთვნილი ტუალეტები, არაუმეტეს, ერთი სართულით ზემოთ ან ქვემოთ უნდა იყოს იმ სივრციდან, რომელში ტუალეტის ოთახები. ასეთ ტუალეტებთან მისასვლელი ბილიკის სიგრძე 90 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. მოლი აუცილებელი რაოდენობა გადახურული მოლის შენობის საერთო ფართობის მიხედვით ($მ^2$) ან ღია მოლის შენო შიგნით მოქცეული საერთო ფართობის მიხედვით ($მ^2$) უნდა განისაზღვროს. მოწყობილობები უნდა დააყენონ ტუალეტებისათვის გამოყოფილ ცენტრალურ ფართობზე, რომლის მდებარეობაც ამ ქვეთავით განისაზღ ტუალეტებისათვის გამოყოფილ ცენტრალურ ფართობამდე მაქსიმალური სავალი მანძილი ნებისმიერი მაღაზიის ან სივრცის მთავარი შესასვლელიდან იზომება. მოლის შენობებში არსებულ ცალკეულ მაღაზიებში, რომლებშიც გამოყოფილი ტუალეტები, მაქსიმალური სავალი მანძილი მაღაზიაში ან მფლობელობაში არსებულ სი საქმიანობისთვის გამოყოფილი ფართობიდან უნდა გაიზომოს.

1602.3.4 ფასიანი ტუალეტები. ფასიანი ტუალეტები აუცილებელი ტუალეტების მინიმალურ რაოდენობაში არ უნ ტუალეტები უფასო უნდა იყოს.

1602.3.5 კარის საკეტები. თუ ტუალეტის ოთახს რამდენიმე დამკავებელი იყენებს, ოთახის გასასვლელი კარი ოთახი უნდა იკეტებოდეს. ეს მოთხოვნა საოჯახო ან სხვისი დახმარებით გამოყენებად ტუალეტის ოთახებს არ ეხება.

1602.4 ნიშნები. აუცილებელ საზოგადოებრივ მოწყობილობებს სქესის აღმნიშვნელი ნიშნები უნდა ჰქონდეს. ნიშნები თ ეკიდოს თითოეული ტუალეტის შესასვლელთან ახლოს. შეზღუდული შესაძლებლობების პირთათვის განკუთვნილი ტ შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

1602.4.1 მიმართულების მიმთითებელი ნიშნები. მიმართულების მიმთითებელი ნიშნები, რომლებიც საზოგად სვლაგეზის მიმართულებას მიუთითებს, 1807-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა განთავსდეს. ასეთი ნიშნები უნდა მდ გასავლელში, ტუალეტებში შესასვლელთან კლიენტებისა და სტუმრებისთვის.

1602.5 წყლის დასალევი შადრევნების მდებარეობა. წყლის დასალევი შადრევნები მფლობელობაში არსებულ ცალკე არის, თუ წყლის დასალევი საზოგადოებრივი შადრევნები მფლობელობაში არსებული სივრცის ყველაზე მოშორე

მანძილის საზღვრებში და ამგვარი სივრციდან, არაუმეტეს, ერთი სართულით მაღლა ან დაბლაა. თუ მფლობე
გადახურულ ან ღია მოლშია, მანძილი 90 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. წყლის დასალევი შადრევნები შეზღუდული შეს
მისაწვდომ სვლაგეზზე უნდა მოეწყოს.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

თავი 17 – ლიფტები და გადამზიდი სისტემები

ქვეთავი 1701 – ზოგადი

1701.1 რეგულირების საგანი. ეს თავი ლიფტებისა და გადამზიდი სისტემების, ასევე, მათი კომპონენტების დაგეგ
გადაკეთებასა და შეკეთებას არეგულირებს.

1701.2 მითითებული სტანდარტები. გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც *წესებში* სხვაგვარადაა განსაზღვრული, ლ
სისტემების, ასევე, მათი კომპონენტების დაგეგმარება, აგება, დაყენება, გადაკეთება, შეკეთება და მოვლა ASME A 17.1,
ASCE 24-ის შესაბამისად უნდა განხორციელდეს.

1701.3 მისაწვდომობა. შეზღუდული შესაძლებლობების პირთათვის მისაწვდომი სამგზავრო ლიფტები ან მისაწვდომი
ნაწილად გამოყენებული სამგზავრო ლიფტები 1107-ე და 1109.7 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1701.4 გამოყენების შეცვლა. თუ ლიფტის ფუნქციური გამოყენება იცვლება, მაგ., სატვირთო ლიფტს სამგზავრო ლიფტ
სატვირთო ლიფტის კლასი იცვლება, უნდა შესრულდეს ASME A17.1/CSA B44-ის 8.7 ქვეთავის მოთხოვნები.

1701.5 აუცილებელი ლიფტები (ამწეები). შენობებში, სადაც გამოყენებული იატაკი შენობიდან გამოსასვლელის დონიდ
ზემოთ ან ქვემოთაა, სულ მცირე, ერთი ლიფტი (ამწე) უნდა დააყენონ.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1702 – ლიფტის შახტის შემომზღუდავები

1702.1 ლიფტის შახტის შემომზღუდავის დაცვა. ლიფტის, მცირე ტვირთამწის (სამზარეულოს ლიფტის) და
შემომზღუდავები 707-ე ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1702.1.1 ღიობის დამცავები. ლიფტის შახტის შემომზღუდავების ღიობები მე-7 თავის მოთხოვნების შესაბამისად უნდ

გამონაკლისი: 1703.2 ქვეთავის შესაბამისად ლიფტის კაბინის კარები და ლიფტის შახტის შემომზღუდავის
რომელზეც ლიფტი ავარიისას მიდის, შეიძლება ღია დარჩეს საავარიო გამოძახების რეჟიმის I ფაზის განმავლობაშ

1702.1.2 კავეული. ღიობის დამცავებზე დაყენებული კავეული ნებადართული ტიპისა უნდა იყოს და დაყენებამდე
თუმცა ურთიერთდამკეტებს, მექანიკურ საკეტებსა და ელექტროკონტაქტებს, კარისა და ჭიშკრის ელექტროკონტა
მექანიზმებს სახანძრო ტესტით შემოწმება არ სჭირდება.

1702.2 ლიფტის კაბინების რაოდენობა ლიფტის შახტაში. თუ შენობის სხვადასხვა ან ერთსა და იმავე ნაწილს ოთხი ან ო
ემსახურება, ლიფტებისთვის, არანაკლებ, ორი დამოუკიდებელი შახტი უნდა მოეწყოს. თითო შახტში ოთხზე მეტ
მოძრაობდეს.

1702.3 საგანგებო ვითარების ნიშნები. ყველა სართულზე თითოეული ლიფტის გამოძახების სადგურთან ს
შესრულებული გრაფიკული ნიშანი უნდა განთავსდეს, რომელიც დამკავებლებს ამცნობს, რომ ხანძრისას უნდა გამო
კიბეები და არა ლიფტები. ნიშანზე უნდა ეწეროს შემდეგი: „ხანძრის დროს ლიფტები არ მუშაობს. ისარგებლეთ კიბეები

გამონაკლისები:

1. საგანგებო ვითარების ნიშანი არ სჭირდება ლიფტებს, რომლებიც 1007.4 ქვეთავის მიხედვით მოწყობილ
საშუალებების ნაწილია.

2. საგანგებო ვითარების ნიშანი არ სჭირდება ლიფტებს, რომლებიც დამკავებლების თვითევაკუაციისთვის გ
შესაბამისად.

1702.4 ლიფტის კაბინა, რომელშიც შესაძლებელია საკაცის შეტანა. მიწის დონიდან ზემოთ ან ქვემოთ ოთხზე მეტსართულ
ლიფტებიდან, სულ მცირე, ერთი ისეთი უნდა იყოს, რომ საგანგებო ვითარებისას სახანძრო-სამაშველო დანაყოფს
შეეძლოს. ლიფტის კაბინაში შესაძლებელი უნდა იყოს 60 სმ × 2,15 მ ზომის, არანაკლებ, 13 სმ რადიუსის კუთხეებიანი ს
თარაზულ მდგომარეობაში. ასეთ კარადაზე დატანილი უნდა იყოს სასწრაფო სამედიცინო დახმარების საერთაშორ

ვარსკვლავი). სიმბოლოს სიმაღლე 75 მმ-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს და დატანილი უნდა იყოს შიგნიდან ლიფტის შახ
ჩარჩოს ორივე მხარეს.

1702.5 საავარიო კარები. თუ ლიფტები ერთ ყრუ შახტში ან შენობის გარეთაა დაყენებული, შახტის ყრუ ნაწილში
საავარიო კარი უნდა ჩააყენონ ASME A 17.1/CSA B44-ის შესაბამისად.

1702.6 აკრძალული კარები. ლიფტის შახტის შემომზღუდავის კარებისა და ლიფტის კაბინის კარების გარდა აკრძ
ლიფტის კაბინასთან მისადგომთან, თუ ასეთი კარები ადვილად არ იღება კაბინის მხრიდან გასაღების, სამუშაო იარაღ
ან ძალისხმევის გარეშე.

1702.7 გზა-კიბესთან საზიარო შემომზღუდავი. ლიფტები არ უნდა განთავსდეს ისეთ შემომზღუდავში, რომელშიც გზა-კ

გამონაკლისი: ღია ავტოსადგომ გარაჟებში მდებარე ლიფტებს გზა-კიბის შემომზღუდავებისგან გამიჯვნა არ სჭირდებ

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.

ქვეთავი 1703 – მუშაობის რეჟიმი საგანგებო ვითარებისას

1703.1 სათადარიგო ელექტრომომარაგება. შენობებსა და ნაგებობებში, თუ ლიფტების მუშაობისათვის საჭიროა
ელექტრომომარაგება, მუშაობის რეჟიმი 1703.1.1 – 1703.1.4 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა შეესაბამებოდეს.

1703.1.1 მექნიკური მიწოდება. ლიფტების თითოეულ მწკრივში ყველა ლიფტს სათადარიგო ელექტროენერგია
მეშვეობით უნდა მიეწოდებოდეს.

1703.1.2 ერთი ლიფტი. იქ, სადაც მხოლოდ ერთი ლიფტია დაყენებული, ჩვეულებრივი ელექტრომომარაგე
განმავლობაში იგი ავტომატურად უნდა გადაერთოს სათადარიგო ელექტრომომარაგებაზე.

1703.1.3 ორი ან ორზე მეტი ლიფტი. თუ ორ ან ორზე მეტ ლიფტს საერთო სამართავი სისტემა აკო
ელექტრომომარაგების გათიშვიდან 60 წამის განმავლობაში ყველა ლიფტი ავტომატურად უნდა
ელექტრომომარაგებაზე, თუ სათადარიგო ელექტრომომარაგების სიმძლავრე საკმარისია იმისთვის, რომ
ერთდროულად. თუ სათადარიგო ელექტრომომარაგების სიმძლავრე არ არის საკმარისი იმისთვის, რომ ყველა ლიფ
ყველა ლიფტი სათადარიგო ელექტრომომარაგებაზე ერთმანეთის მიყოლებით უნდა გადაერთოს, წინასწარგან
მივიდეს, შემდეგ კი სათადარიგო ელექტრომომარაგება უნდა გაითიშოს. თუ ყველა ლიფტი წინასწარგანსაზღვრუ
ერთი ლიფტი მაინც უნდა დარჩეს ისეთი, რომელიც სათადარიგო ელექტრომომარაგებით იმუშავებს.

1703.1.4 განიავება. თუ ლიფტები სათადარიგო ელექტრომომარაგებასთანაა მიერთებული, განიავებისა დ
მოწყობილობები ოთახში, რომელშიც დანადგარია განთავსებული, სათადარიგო ელექტრომომარაგებას უნდა მიუერ

1703.2 მეხანძრეების მოქმედება ავარიისას. ASME A 17.1/CSA B44-ის მიხედვით ლიფტები I - ფაზიანი და II - ფაზ
კარადიდან მართული რეჟიმებით უნდა იყოს უზრუნველყოფილი.

1703.3 ლიფტების სტანდარტული გასაღებები სახანძრო-სამაშველო სამსახურის გამოსაყენებლად. ლიფტები ი
აღიჭურვოს, რომ მათი მუშაობა სტანდარტული გასაღებებით შეიძლებოდეს, რომელთაც სახანძრო-სამაშველო სამსახურ

ქვეთავი 1704 – ლიფტის შახტის განიავება

1704.1 აუცილებელი საჰაერო ნახვრეტები. ლიფტების და მცირე ტვირთამწის (სამზარეულოს ლიფტის) შახტები, რომ
კვეთს, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს საჰაეროებით, რომელთაგან ხანძრისას კვამლი და ცხელი აირები გარეთ გაიწოვე

გამონაკლისი: ქვემოთ ჩამოთვლილ ლიფტებსა და ლიფტის შახტებს განიავება არ სჭირდება:

1. **სც**-1, **სც**-2, **დწ**-1, **დწ**-2 ჯგუფების დაკავებულობებისნ ან სხვა მსგავსი დაკავებულობებისგან განსხვა
რომლებშიც ღამის გასათევი ადგილებია, ლიფტის შახტის განიავება საჭირო არაა, თუ შენობა მთლიანად
903.3.1.2 ქვეთავის მიხედვით დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით.

2. განიავება არ სჭირდება ტროტუარებზე ამომავალ ლიფტის შახტებს.

3. ლიფტები, რომლებიც ავტოსადგომ გარაჟებშია და მხოლოდ მათ ემსახურება.

4. ლიფტები ცალკეულ საცხოვრებელ ერთეულებში.

1704.2 საჰაეროების მდებარეობა. საჰაეროები ლიფტის შახტის თავში უნდა იყოს და უნდა გადიოდეს გარეთ პირდ

საშუალებით. არაწვადი არხები დასაშვებია გადიოდეს ლიფტის სამანქანო ოთახში, თუ ლიფტის შახტის ან სამანქანო არხის მონაკვეთები შემოზღუდულია კონსტრუქციით, რომლის ცეცხლმედეგობა ლიფტის შახტისთვის აუცილებელ ც არ არის. ბაგირების, კაბელებისა და ლიფტის მამოძრავებელი სხვა მოწყობილობებისთვის სამანქანო ოთახის იატაკ ყველა მხარეს, არაუმეტეს, 5 სმ თავისუფალ სივრცეს უნდა უზრუნველყოფდეს.

1704.3 საჰაეროს ფართობი. გარდა 1704.3.1 ქვეთავში განსაზღვრული შემთხვევისა, საჰაეროს ფართობი არ უნდა იყოს 3,5%-ზე ნაკლები ან 0,28 $მ^2$ ლიფტის თითოეული კაბინისთვის და, არანაკლებ, 3,5%, არც 0,047 $მ^2$-ზე ნაკლები მცირე ც ლიფტის) თითოეული კაბინისთვის. საჰაეროს საერთო ფართობის, არანაკლებ, ერთი მესამედი ყოველთვის ღია უნდა დახურულ ნაწილებში უნდა იყოს ღიობები, შემინული, არაუმეტეს, 3,2 მმ სისქის ნაწრთობი მინით.

გამონაკლისი: დასაშვებია, საჰაეროს საერთო ფართობი ყოველთვის არ იყოს ღია, თუ საჰაეროს ღიობები ავტომა ბაქნებზე ან გზებში/შახტებში კვამლის დაფიქსირებისას, ელექტროენერგიის გათიშვისას და მექანიკური კორ გააქტიურებისას. მექანიკური კორექციის სამართავ ბლოკს უნდა შეეძლოს საჰაეროების გაღება და დახურვა და უნდ ადგილზე.

1704.3.1 საჰაეროს შემცირებული ფართობი. იქ, სადაც მექანიკური განიავებაა მოწყობილი, საჰაეროს ფართობი შეს დაცულია ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობები:

1. დაკავებულობა არ მიეკუთვნება **სც**-1, **სც**-2, **დწ**-1 ან **დწ**-2 ჯგუფს ან არაა მსგავი დაკავებულობა ღამის გასათ
2. 1704.2 ქვეთავში გათვალისწინებული საჰაეროები დაცულია გარე ზემოქმედებისგან.
3. ლიფტის შახტი შენობის თავამდე არ გრძელდება.
4. ლიფტის შახტისა და სამანქანო ოთახის გამწოვი ვენტილატორი ავტომატიურად აქტიურდება თერმოსტატ
5. ლიფტის შახტი სხვა შესაბამისი საშუალებით ნიავდება.

1704.4 წყალსადენი და მექანიკური სისტემები. ლიფტის შახტის შემომზღუდავში წყალსადენი და მექანიკური სისტემებ

გამონაკლისი: იატაკის საწრეტები, წყალსაკრებები და წყალსაკრების საქაჩები დასაშვებია მოთავსდეს ლიფტის შახტ არაპირდაპირაა მიერთებული წყალსადენ სისტემასთან.

ქვეთავი 1705 – გადამზიდი სისტემები

1705.1 ზოგადი. მოძრავი კიბეები (ესკალატორები), მოძრავი ბილიკი, გადამზიდები (კონვეიერები), პერსონალის ლიფ ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1705.2 მოძრავი კიბეები (ესკალატორები) და მოძრავი ბილიკები. მოძრავი კიბეები (ესკალატორები) და მოძრავ ცეცხლმედეგი მასალებისგან უნდა აიგოს. ეს მოთხოვნა არ ეხება ელექტროაღჭურვილობას, ელექტროგაყვანილობას, და ბალუსტრადებზე გამოყენებულ 0,9 მმ ხის საფარებს, რომლებიც არაწვად ფუძეშრეებზეა დაგებული.

1705.2.1 შემომზღუდავი. მოძრავი კიბის (ესკალატორის) იატაკის ღიობები შახტის შემომზღუდავებით უნდა იყოს შ 713-ე ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

1705.2.2 მოძრავი კიბეები (ესკალატორები). მიწის დონიდან ქვემოთ არსებულ სატრანსპორტო სადგურებში მოწ (ესკალატორების) თავისუფალი სიგანე, სულ მცირე, 82 სმ უნდა იყოს.

გამონაკლისი: თავისუფალი სიგანე საჭირო არ არის გადაკეთების პროცესში მყოფ არსებულ შენობებში.

1705.3 გადამზიდები (კონვეიერები). გადამზიდები (კონვეიერები) და გადამზიდი (საკონვეიერო) სისტემები ASME B20.1

1705.3.1 შემომზღუდავი. გადამზიდები (კონვეიერები) და მათთან დაკავშირებული მოწყობილობები, რომლებ იატაკებს ან დონეებს აკავშირებს, შახტის შემომზღუდავებით უნდა იყოს შემოზღუდული, რომლებიც 713-ე ქ აკმაყოფილებდეს.

1705.3.2 გადამზიდის (კონვეიერის) უსაფრთხოება. ელექტროენერგიით მართული გადამზიდები (კონვეიერებ გადამტანი სხვა მექანიზმები ავტომატური ამომრთველებით უნდა აღიჭურვოს, რომლებიც ავარიისას ელექტ მოწყობილობის მუშაობას ავტომატურად შეწყვეტს.

1705.4 პერსონალის ლიფტები და მასალების ამწეები. პერსონალის ლიფტები და მასალის ამწეები ნებადართული მეთ

რომელიც ამწე მექანიზმის მუშაობისას შექმნილ ვითარებებს ითვალისწინებს. დაგეგმარება მოსალოდნელ დატ
მდგრადობას, ზემოქმედებას, ვიბრაციას, ძალვებსა და მიწისძვრასთან დაკავშირებულ შეზღუდვას (მაგრამ არა
ფაქტორებს) უნდა ითვალისწინებდეს. დაგეგმარებისას ამწის კოშკის, კარადის, სამანქანო და მაკონტროლებელი ა
ელემენტებისა და ამწე მექანიზმების აგება, დაყენება, ამუშავება და შემოწმება უნდა იყოს გათვალისწინებული.
ადგილზე შემოწმებასა და მოვლა-შენახვის სამუშაოების წარმოების უზრუნველყოფის პირობები, რათა დადგინდეს, ფ
დანადგარი დაგეგმარებულის შესაბამისად. ლიფტები ადგილზე დაყენებისთანავე ან პერსონალის ლიფტის მნიშვნელო
უნდა შემოწმდეს.

ქვეთავი 1706 – სამანქანო ოთახები

1706.1 მისადგომობა. ლიფტის სამანქანო ოთახები და მათ ზემოთ არსებული სივრცე ნებადართული მისადგომი
უზრუნველყოფილი.

1706.2 განიავება. ლიფტის სამანქანო ოთახები, რომლებიც ლიფტების ასამუშავებლად ნახევარგამტარიან მექანიზმებს
განიავების ან კონდიცირების სისტემით უნდა იყოს უზრუნველყოფილი, რომელიც ელექტრომექანიზმებს გადახურ
ლიფტის მექანიზმებისთვის დადგენილ დიაპაზონში ტემპერატურის შენარჩუნება უნდა შეეძლოს.

1706.3 წნევის შექმნა. ლიფტის სამანქანო ოთხებში, რომლებიც ლიფტის დაწნევად შახტს ემსახურება, წნევა ლიფტის ს
სითბოს ან კვამლის დეტექტორის გააქტიურებისთანავე უნდა შეიქმნას.

1706.4 სამანქანო ოთახები და მანქანა-დანადგარებისთვის განკუთვნილი სივრცეები. ლიფტის სამანქანო ოთხები და
განკუთვნილი სივრცები 707-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 711-ე ქვეთავის შესაბამ
ანაწყობებით უნდა შემოიზღუდოს. ცეცხლმედეგობის ხარისხი ლიფტის შახტის შემომზღუდავის ცეცხლმედეგობის ხ
იყოს. ცეცხლმედეგი ზღუდეების ღიობები ანაწყობებით უნდა იყოს დაცული, რომელთა ცეცხლმედეგობის
შემომზღუდავის კარების ცეცხლმედეგობის ხარისხზე ნაკლები არ არის.

გამონაკლისები:

1. თუ სამანქანო ოთახები და მანქანა-დანადგარებისთვის განკუთვნილი სივრცეები ერთმანეთს არ ესაზღვრე
არაა ლიფტის შახტის შემომზღუდავში, რომელსაც ემსახურება, დასაშვებია, შემცირდეს 707-ე ქვეთავ
ცეცხლმედეგი ზღუდეების ან 711-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობების, ან ორივეს, ცეცხლ

2. მიწის დონიდან ზემოთ ოთხ ან ოთხზე ნაკლებსართულიან შენობებში, რომლებშიც სამანქანო ოთახები და
განკუთვნილი სივრცეები ერთმანეთს არ ესაზღვრება და ღიობები გამოჭრილი არაა ლიფტის შახტის შ
ემსახურება, აუცილებელი არ არის სამანქანო ოთახებსა და მანქანა-დანადგარებისთვის განკუთვნ
ცეცხლმედეგობის ხარისხი.

1706.5 ავტომატური გამომრთველი. თუ ლიფტის შახტები ან ლიფტის სამანქანო ოთახები, რომლებშიც ლიფტის საკონ
დაცულია ავტოსაშხეფებით, უნდა გამოიყენებოდეს NFPA 72-ის 6.16.4 ნაწილის („ლიფტის გათიშვა“) შესაბამისად
რომელიც წყლის გამოყენებამდე ავტომატურად გამორთავს ელექტრომომარაგების მთავარ ხაზს, რომელზეც
მიერთებული. ამ საშუალებას არ უნდა ჰქონდეს თვითრეგულირების უნარი. ლიფტის შახტის ან სამანქანო ო
გააქტიურებისას ელექტრომომარაგების მთავარი ხაზი არ უნდა გაითიშოს.

1706.6 წყალგაყვანილობის სისტემები. წყალგაყვანილობის სისტემები ლიფტის სამანქანო ოთახებში არ უნდა დააყენონ.

ქვეთავი 1707 – სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტები

1707.1 ზოგადი. 403.6.1 ქვეთავით მოთხოვნილ ადგილებში შენობის ნებისმიერ იატაკს/სართულს სახანძრო-სამაშველო
ლიფტი უნდა ემსახურებოდეს. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტი ამ თავისა და ASME A17.
მიხედვით უნდა დააყენონ, ამ ქვეთავში მოდიფიცირებული მოთხოვნების გათვალისწინებით.

1707.2 I ფაზის საგანგებო გამოძახების რეჟიმი. შენობაში სახანძრო განგაშის გამააქტიურებელი ნებისმიერი მექანიზმ
სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომ ყველა ლიფტში I ფაზის საგანგებო გამოძახების რეჟიმი უნდა ჩაირთო
შესაბამისად. ყველა სხვა ლიფტი ჩვეულებრივ რეჟიმში უნდა მუშაობდეს, თუ I ფაზის საგანგებო გამოძახების რეჟი
გააქტიურდა დამოუკიდებელი, სამპოზიციანი, ღილაკით მართული „სახანძრო გამოძახების“ ამომრთველით ან ავტომა
შესაბამის ფოიეში, ლიფტის შახტში ან ლიფტის სამანქანო ოთახში დაყენებული კვამლაღმომჩენებით. ამასთან, თუ
შესაბამისად დაყენებული დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტებიცაა, ASME A17.1/CSA B44-ის მოთხოვნების შეს
სამპოზიციანი, ღილაკით მართული „სახანძრო გამოძახების“ ამომრთველი წინასწარგანსაზღვრულ დონეზე უნდა დაა
დანაყოფისთვის მისადგომი ყოველი ლიფტისთვის.

1707.3 ავტოსაშხეფი სისტემა. შენობა მთლიანად უნდა აღიჭურვოს ავტოსაშხეფი სისტემით 903.3.1.1 ქვეთავის შესაბამ
ნებადართული 903.3.1.1.1 ქვეთავში და აკრძალული არაა 1707.3.1 ქვეთავში.

1707.3.1 აკრძალული მდებარეობა. ავტოსაშხეფები არ უნდა დააყენონ ლიფტის სამანქანო ოთახებში, ლიფტის
განკუთვნილ სივრცეებსა და სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტების შახტებში.

1707.3.2 საშხეფი სისტემის კონტროლი. თითოეულ იატაკზე/სართულზე საშხეფ სისტემას საშხეფის სამართავი სარ
ამომრთველი და წყლის გამშვები მექანიზმი უნდა ჰქონდეს, რომელთაც შენობის სახანძრო განგაშის სისტემა გააკონტ

1707.4 წყლისგან დაცვა. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის ფოიეს გარეთ დაყენებული ავტოსა
ლიფტის შახტის შემომზღუდავში წყლის გაჟონვა ნებადართული მეთოდით თავიდან უნდა იქნეს აცილებული.

1707.5 ავტომატური გამომრთველი. 1706.5 ქვეთავის შესაბამისად ლიფტის გამთიშავი საშუალებები არ უნდა დააყ
რომლებიც გამოიყენება, როგორც სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტები.

1707.6 ლიფტის შახტის შემომზღუდავები. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის შახტი 708-ე
შემომზღუდავში უნდა მოთავსდეს.

1707.6.1 ლიფტის შახტის შემომზღუდავების სტრუქტურული მთლიანობა. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მ
შემომზღუდავი 403.2.3.1 – 403.2.3.4 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1707.6.2 ლიფტის შახტის განათება. მეხანძრეების საქმიანობისას ლიფტის შახტი მთელ სიმაღლეზე, არანაკლებ, 1
ნათდებოდეს, რაც სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი თითოეული ლიფტის კაბინის თავის დონეზე ი

1707.7 სახანძრო სამსახურისათვის მისადგომი ლიფტის ფოიე. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლ
დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის ფოიეში უნდა გადიოდეს, რომელიც 1707.4.1 – 1707.4.4 ქვეთავების მოთხოვნებს შე

გამონაკლისი: იქ, სადაც სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტი ორი შესასვლელით იატაკზე
შესასვლელი 708.14.1 ქვეთავის შესაბამისად მოწყობილ ლიფტის ფოიეში გადიოდეს.

1707.7.1 მიდგომა. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის ფოიე უშუალოდ უნდა უკავშირდებო
კიბისთვის განკუთვნილ შემომზღუდავს.

1707.7.2 ფოიეს შემომზღუდავი. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის ფოიე კვამლგ
შემოიზღუდოს, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 1 საათია, ფოიეს გზა-კარები კი 1707.4.3 ქვ
აკმაყოფილებდეს.

გამონაკლისი: სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის შემოზღუდული ფოიეები შენობიდა
საჭირო არ არის.

1707.7.3 ფოიეს გზა-კარები. ლიფტის შახტში შესასვლელი კარის გარდა სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მ
ყველა გზა-კარი 716.5 ქვეთავის შესაბამისი კარის ანაწყობით უნდა აღიჭურვოს, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარ
ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი 716.5.3.1 ქვეთავის მოთხოვნებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს. ამ მოთხოვნების მიხედ
მაკონტროლებელი კარის ანაწყობი UL 1784-ის შესაბამისად უნდა შემოწმდეს ძირში ხელოვნური საგმანავის განთავს

1707.7.4. ფოიეს ზომა

სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის თითოეული შემოზღუდული ფოიეს ფართობი, სულ მც
კი – სულ მცირე, 2.0 მ.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 15 თებერვლის დადგენილება №66 – ვებგვერდი, 15.02.2022წ.

1707.7.5 სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის სიმბოლო. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფი
ფოიეში ლიფტის შახტის კარის ჩარჩოს ორივე მხარეს ჩარჩოს მარჯვენა კუთხეში სტანდარტული დიზაინის გრ
განთავსდეს, რომელიც მიუთითებს, რომელი ლიფტებია სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგ
დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის სიმბოლოს დიზაინი 1707.7.5 სურათის შესაბამისად უნდა შესრულდეს და ქვ
უნდა აკმაყოფილებდეს:

1. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის სიმბოლოს სიმაღლე, არანაკლებ, 7,5 სმ უნდა იყ

2. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის სიმბოლოს შვეული შუახაზი ლიფტის შახტის
იყოს. სიმბოლოები არ უნდა განთავსდეს ზღურბლთან მოპირკეთებული იატაკიდან 1,98 მ-ის ქვემოთ და 2,15 მ

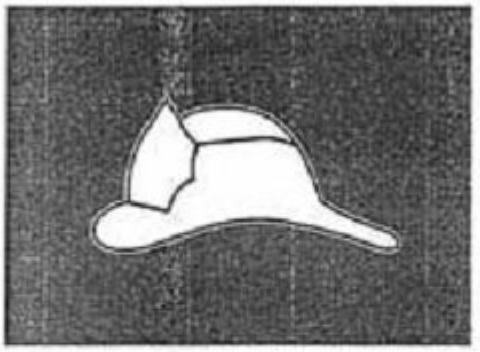

სურათი 1707.7.5

სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის სიმბოლო

1707.8 ლიფტის სისტემის კონტროლი. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტი სახანძრო მართვ
შესაბამისი სტანდარტული საავარიო მომსახურების ინტერფეისული სისტემის მიერ მუდმივად უნდა კონტროლდებოდ

1707.9 ელექტროენერგია. სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი თითოეული ლიფტის მომსახურე ელემენტ
ისე 60/კლასი 2/დონე 1 ტიპის სათადარიგო ელექტრომომარაგებით უნდა მარაგდებოდეს:

1. ლიფტის მოწყობილობა;
2. ლიფტის შახტის განათება;
3. ლიფტის კაბინის სივრცის გასანიავებელი და გასაგრილებელი მოწყობილობა;
4. ლიფტის საკონტროლებლის გასაგრილებელი მოწყობილობა.

1707.9.1 გაყვანილობის ან კაბელების დაცვა. ლიფტის შახტისა და სამანქანო ოთახის გარეთ არსებული გაყვანილო
ჩვეულებრივი და სათადარიგო ელექტროენერგიის მიწოდებას, საკონტროლო სიგნალების ამოქმედებას, კარად
გათბობას, ჰაერის კონდიცირებას, განიავებასა და ცეცხლაღმომჩენი სისტემების მუშაობას უზრუნველყ
დანაყოფისთვის მისადგომ ლიფტებში, 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხანი კონსტრუქციით უნდა იყ
ცეცხლმედეგობის ხარისხი, სულ მცირე, 1 საათი უნდა იყოს და მთლიან წრედს უზრუნველყოფდეს.

გამონაკლისი: სიგნალის საკონტროლებელი გაყვანილობისა და კაბელების დაცვა საჭირო არ არის, თუ გაყვანი
საგანგებო რეჟიმს არ ემსახურება.

1707.10 სახანძრო მილდგარის სახელოს თავაკი. 905-ე ქვეთავის შესაბამისი I კლასის სახანძრო მილდგარის სახელოს
უნდა იყოს შიგა გასასვლელის გზა-კიბესა და პანდუსზე, რომელიც პირდაპირ უდგება სახანძრო-სამაშველო დანაყოფი
ფოიეს.

1707.10.1 მიდგომა. გასასვლელის შემომზღუდავი, რომელშიც სახანძრო მილდგარია, იატაკს ისე უნდა უკავში
სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი ლიფტის ფოიეს გადაკვეთა საჭირო არ იყოს.

ქვეთავი 1708 – დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტები

1708.1 ზოგადი. თუ ხანძრისას ლიფტები დამკავებელთა თვითევაკუაციისთვის გამოიყენება, საზოგადოებრივი მოხმ
ყველა სამგზავრო ლიფტი ამ ქვეთავის შესაბამისად უნდა მოეწყოს. ამ ქვეთავის მოთხოვნებს დამკავებელთა თვითევაკუ
სხვა ლიფტებიც უნდა აკმაყოფილებდეს.

1708.1.1 დამატებითი გასასვლელის გზა-კიბე. თუ 403.5.2 ქვეთავი დამატებითი გასასვლელი საშუალებების მოწყო
გასასვლელის გზა-კიბის აგება საჭირო არ არის შენობებში, რომლებიც 1708.1 ქვეთავის შესაბამისადაა აღჭურვილი
ლიფტებით.

1708.1.2 სახანძრო უსაფრთხოება და საევაკუაციო გეგმა. შენობა უზრუნველყოფილი უნდა იყოს აღიარებული სახ
საევაკუაციო გეგმით. სახანძრო უსაფრთხოებისა და საევაკუაციო გეგმაში უნდა გაიწეროს დამკავებელთა მი
გამოყენებასთან დაკავშირებული სპეციფიკური პროცედურები.

1708.2 II ფაზის საგანგებო გამოძახების რეჟიმი. ASME A17.1/CSA B44-ის მოთხოვნების შესაბამისი დამოუკიდებელ

მართული „სახანძრო გამოძახების“ ამომრთველი წინასწარგანსაზღვრულ დონეზე უნდა დააყენონ დამკავებელ
ლიფტისთვის.

1708.2.1 მუშაობა. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტები უნდა გამოიყენებოდეს დამკავებელთა თვითევაკუაცი
მუშაობის ჩვეულებრივ რეჟიმში I ფაზის საგანგებო გამოძახების რეჟიმის ჩართვამდე, ASME A17.1/CSA B44-ის
სახანძრო უსაფრთხოებისა და საევაკუაციო გეგმის შესაბამისად.

1708.2.2 გააქტიურება. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტების სისტემები ქვემოთ ჩამოთვლილი ნებისმიერი საშუალ

1. 1708.3 ქვეთავის შესაბამისად ფუნქციონირებადი ავტოსაშხეფი სისტემით;
2. *წესების* სხვა დებულებით მოთხოვნილი კვამლაღმომჩენებით;
3. ნებადართული მექანიკური/ხელით საკონტროლებლებით.

1708.3 ავტოსაშხეფი სისტემა. შენობა მთლიანად უნდა აღიჭურვოს ნებადართული, ელექტრონულად კონტროლირ
შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით, თუ სხვაგვარად არაა ნებადართული 903.3.1.1.1 ქვეთავში და
ქვეთავში.

1708.3.1 აკრძალული მდებარეობები. ავტომატური საშხეფები არ უნდა დააყენონ ლიფტის სამანქანო ოთახებში და
ლიფტის მანქანა-დანადგარებისთვის განკუთვნილ სივრცეებში.

1708.3.2 საშხეფების სისტემის კონტროლი. შენობის სახანძრო განგაშის სისტემით კონტროლირებულ ყველა ი
სისტემას საშხეფის საკონტროლო სარქველის სამართავი საშუალების გამომრთველი და წყლის ნაკადის გამშვები მექ

1708.4 წყლისგან დაცვა. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის ფოიეს გარეთ დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემის მ
შემომზღუდავში წყლის გაჟონვა ნებადართული მეთოდით უნდა იქნეს აცილებული თავიდან უნდა.

1708.5 ავტომატური გამომრთველი. 1706.5 ქვეთავის შესაბამისად ლიფტის გამთიშავი საშუალებები არ უნდა დააყ
რომლებიც გამოიყენება, როგორც დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტები.

1708.6 ლიფტის შახტის შემომზღუდავის დაცვა. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის გზები 713-ე ქვეთავის შე
შემომზღუდავებში უნდა მდებარეობდეს.

1708.6.1 ლიფტის შახტის შემომზღუდავების სტრუქტურული მთლიანობა. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტ
403.2.3.1 – 403.2.3.4 ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

1708.7 დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის ფოიე. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტები ლიფტის ფოიეში უნდა გად
1708.7.7 ქვეთავების შესაბამისადაა მოწყობილი.

1708.7.1 მიდგომა. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის ფოიე უშუალოდ შიგა გასასვლელის გზა-კიბეს ან პანდუსს უ

1708.7.2 ფოიეს შემომზღუდავი. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის ფოიე კვამლგაუმტარი ზღუდით უნდა
ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 1 საათია. ხოლო ფოიეს გზა-კარები 1708.7.3 ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმა

გამონაკლისი: დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის შემოზღუდული ფოიეების მოწყობა საჭირო არ არის შ
დონე(ებ)ზე.

1708.7.3 ფოიეს გზა-კარები. ლიფტის შახტში შესასვლელი კარის გარდა დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის ფო
ქვეთავის შესაბამისი კარის ანაწყობი უნდა ჩააყენონ, რომლის ცეცხლმედეგობის ხარისხი ¾ საათია (45 წუთია). ცე
716.5.3.1 ქვეთავის მოთხოვნებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს. ამ მოთხოვნების მიხედვით კი კვამლისა და წევის მაკონტ
UL 1784-ის შესაბამისად უნდა შემოწმდეს ძირში ხელოვნური საგმანავის განთავსების გარეშე.

1708.7.3.1 გასაჭვრეტი/გასახედი სარკმელი (პანელი). გასაჭვრეტი/გასახედი სარკმელი (პანელი)ყველა ცეცხლმედ
ჩაისვას, რომლებიც ფოიეს გზა-კარს იცავს. გასაჭვრეტი/გასახედი სარკმელი (პანელი)ცეცხლმედეგობის ხარისხია
უნდა დამზადდეს და ისე განთავსდეს, რომ დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის ფოიე კარგად ჩანდეს.

1708.7.3.2 კარის დახურვა. ფოიეს გზა-კარში ჩასმული თითოეული ცეცხლმედეგი კარის ანაწყობი ავტომატურად
საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემის ნებისმიერი საგანგაშო სიგნალის გააქტიურებისთანავე.

1708.7.4 ფოიეს ზომა. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის თითოეული ფოიეს იატაკის მინიმალური ფართობი უნდ

1. თითო ადამიანზე 0,28 მ^2-ის გათვალისწინებით დამკვებელთა საევაკუაციო ლიფტის ფოიეს იატაკის ფ
იატაკის ფართობის დატვირთვის, არანაკლებ, 25%-ს, რომელსაც ფოიე ემსახურება.

2. დამკვებელთა საევაკუაციო ლიფტის ფოიეს იატაკის ფართობზე, იმ იატაკის ფართობის დატვირ
ემსახურება, ყოველ 50 ადამიანზე, ასევე უნდა გაითვალისწინებოდეს 75 სმ × 1,2 მ სივრცე შეზღუდული შესა
ეტლისთვის.

გამონაკლისი: ლიფტების მწკრივის მომსახურე ფოიეების იატაკი უნდა იყოს მინიმალური ფართობის
უსაფრთხოებისა და საევაკუაციო გეგმის მიხედვით ინდივიდუალურად განისაზღვრება.

1708.7.5 ნიშნები. დამკვებელთა საევაკუაციო ლიფტების მომსახურე თითოეული ლიფტის გამოძახების სადგურის მ
ნებადართული ნიშანი უნდა განთავსდეს, რომელიც მიუთითებს, რომ ლიფტის გამოყენება დასაშვებია დამკვებელ

1708.7.6 ფოიეს სტატუსის ინდიკატორი. დამკვებელთა საევაკუაციო ლიფტის თითოეულ ფოიეს სტატუსის ინ
რომელზეც შემდეგი ინფორმაცია გამოვა:

1. მწვანე შუქი და შეტყობინება: „ლიფტების გამოყენება დასაშვებია დამკვებელთა საევაკუაციოდ“, თუ ლიფ
მუშაობს და სახანძრო განგაშის სისტემა შენობაში საგანგაშო ვითარებაზე მიუთითებს.

2. წითელი შუქი და შეტყობინება: „ლიფტები არ მუშაობს, ისარგებლეთ გასასვლელის კიბეებით“, თუ ლ
გამოძახების რეჟიმშია ASME A17.1/CSA B44-ის შესაბამისად.

3. არ ანათებს ან არ გამოაქვს რაიმე შეტყობინება, თუ ლიფტები ჩვეულებრივი მომსახურების რეჟიმში მუშაობ

1708.7.7 ორმხრივი საკომუნიკაციო სისტემა. ორმხრივი საკომუნიკაციო სისტემა დამკვებელთა საევაკუაციო ლიფტ
დააყენონ ხანძრის მართვის ცენტრთან ან ალტერნატიულ ადგილთან კავშირის დასამყარებლად.

1708.7.7.1 დაგეგმარება და დაყენება. ორმხრივი საკომუნიკაციო სისტემა როგორც ხმოვან, ისე მხედველობით სიგ
იგი „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების“მოთხოვნების შესაბამისად უნდა დააგეგმარონ და დააყენონ.

1708.7.7.2 ინსტრუქციები. ორმხრივი საკომუნიკაციო სისტემის გამოყენების ინსტრუქციები, სადგურის მდებარე
უნდა იყოს გამოკრული თითოეულ სადგურთან. ნიშნები „მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების“ მხედ
დაკავშირებული მოთხოვნების შესაბამისად უნდა დამზადდეს.

1708.8 ლიფტის სისტემის კონტროლი. დამკვებელთა საევაკუაციო ლიფტები მუდმივად უნდა კონტროლდებოდეს ხა
ან ცენტრალური საკონტროლო პუნქტიდან, რომელიც ისეა მოწყობილი, რომ გამოიტანოს შემდეგი ინფორმაცია:

1. რომელ სართულზეა ლიფტის თითოეული კაბინა;

2. თითოეული ლიფტის კაბინისკენ სავალი მიმართულება;

3. თითოეული ლიფტის კაბინის სტატუსი, ანუ არის თუ არა დაკავებული;

4. ლიფტის მოწყობილობის, ლიფტის საკონტროლებლის გამაგრილებელი მოწყობილობისა და ლიფტის სამანქ
გამაგრილებელი მოწყობილობების ჩვეულებრივი ელექტრომომარაგების სტატუსი;

5. სათადარიგო ან საავარიო ელექტრომომარაგების სისტემის სტატუსი, რომელიც უზრუნველყოფს ლიფტის
საკონტროლებლის გამაგრილებელი მოწყობილობისა და ლიფტის სამანქანო ოთახის განიავებისა და გამაგრი
სათადარიგო ელექტრომომარაგებას;

6. სახანძრო განგაშის გამშვები ნებისმიერი მექანიზმის გააქტიურება ლიფტის ნებისმიერ ფოიეში, ლიფტის სა
დანადგარებისთვის განკუთვნილ სივრცეში, ან ლიფტის შახტზე.

1708.8.1 ლიფტის საავარიო გამოძახება. ხანძრის მართვის ცენტრში ან ალტერნატიულ ადგილზე უზრუნველყო
სამართავი საშუალებები დამკვებელთა საევაკუაციო ლიფტის I ფაზის საავარიო გამოძახების რეჟიმის ჩასართველ
შესაბამისად.

1708.9 ელექტროენერგია. დამკვებელთა საევაკუაციო თითოეული ლიფტის მომსახურე შემდეგი ელემენტები დენით
იყოს როგორც ჩვეულებრივი წყაროდან, ისე 60/კლასი 2/დონე 1 ტიპის სათადარიგო წყაროდან:

1. ლიფტის მოწყობილობა;

2. ლიფტის კაბინის სივრცის გასანიავებელი და გასაგრილებელი მოწყობილობა;

3. ლიფტის საკონტროლო გასაგრილებელი მოწყობილობა.

1708.9.1 გაყვანილობის ან კაბელების დაცვა. ლიფტის შახტისა და სამანქანო ოთახის გარეთ არსებული გაყვანილო
ჩვეულებრივი და სათადარიგო ელექტროენერგიის მიწოდებას, საკონტროლო სიგნალების ამოქმედებას, კაბინ
გათბობას, ჰაერის კონდიცირებას, განიავებასა და ცეცხლის აღმომჩენი სისტემების მუშაობას უზრუნველყოფს ლ
ლიფტებში, 2-საათიანი ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციით უნდა იყოს დაცული ან კაბელის ცეცხლმედე
1 საათი უნდა იყოს და მთლიან წრედს უზრუნველყოფდეს.

გამონაკლისი: სიგნალის საკონტროლებელი გაყვანილობისა და კაბელების დაცვა საჭირო არ არის, თუ გაყვანილ
საგანგებო რეჟიმს არ ემსახურება.

1708.10 საგანგებო ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემა. შენობა უნდა აღიჭურვოს 907.2.12.2 ქვეთავის შესაბამის
ხმოვანი განგაშის საკომუნიკაციო სისტემით. იგი სახანძრო-სამაშველო დანაყოფისთვის მისადგომი უნდა იყოს.

1708.10.1 შეტყობინების უზრუნველმყოფი დანადგარები. დამკავებელთა საევაკუაციო ლიფტის თითოეულ
უზრუნველმყოფი, სულ მცირე, ერთი ხმოვანი და ერთი მხედველობითი დანადგარი უნდა დააყენონ.

1708.11 საფრთხისშემცველი ნივთიერებების განთავსების ფართობები. არცერთი შენობის ფართობი არ უნდა შეი
ნივთიერებებს იმაზე მეტი რაოდენობით, რაც დაშვებულია გასაკონტროლებელი ფართობისთვის 414.2 ქვეთავის მიხედ

თავი 18. სპეციალური მშენებლობა

ქვეთავი 1801 – შესავალი

1801.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებებით რეგულირდება სპეციალური შენობების, მათ შორის, მემბრანულ
ნაგებობების, საფეხმავლო გადასასვლელებისა და გვირაბების, საავტომობილო ავტომატური ჭიშკრების, ტ
ბალდახინების, ნიშნების, ანძებისა და ანტენების მშენებლობა.

ქვეთავი 1802 – მემბრანული ნაგებობები

1802.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება გასაბერ, პნევმატურ, მემბრანით დაფარულ ვანტურ და მემბრა
ნაგებობებს, რომელთაც ზოგადად მემბრანული ნაგებობები ეწოდება და რომლებიც 180 ან 180-ზე მეტდღიანი პერიოდ
ნაგებობები, რომლებიც წყალსაცავ ნაგებობებს, წყლის გამწმენდებსა და წყლის დამამუშავებელ ქარხნებს, ჩამდინარე წ
სათბურებსა და მსგავს ნაგებობებს ფარავს, რომლებიც არ გამოიყენება ადამიანის სამყოფად, მხოლოდ 1802.3.1 და 180
უნდა აკმაყოფილებდეს. შენობაზე, აივანზე, ტერასაზე ან სხვა ნაგებობაზე ნებისმიერი დროით აგებული მემბრანულ
მოთხოვნებს უნდა შეესაბამებოდეს.

1802.2 განმარტებები. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები მე-2 თავშია განმარტებული:

გასაბერი ნაგებობა.

პნევმატური ნაგებობა.

ორგარსიანი.

ერთგარსიანი.

ბაგირებით დამაგრებული პნევმატური ნაგებობა.

მემბრანით დაფარული ბაგირიებანი ნაგებობა.

მემბრანით დაფარული კარკასული ნაგებობა.

არაწვადი მემბრანული ნაგებობა.

1802.3 კონსტრუქციის ტიპი. არაწვადი მემბრანული ნაგებობები IIB ტიპის კონსტრუქციას მიეკუთვნება.
ბაგირისსაყრდენებიანი ნაგებობები, რომელთაც ნებადართული ტიპის მემბრანა ფარავს 1802.3.1 ქვეთავის შესაბამისად

მასიური ხის კარკასული ნაგებობები, რომლებიც ნებადართული ტიპის მემბრანითაა დაფარული 1802.3.1 ქვეთავ
კონსტრუქცია უნდა იყოს. სხვა მემბრანული ნაგებობები V ტიპის კონსტრუქციაა.

გამონალისი: 9,0 მ-ზე მცირე ზომის პლასტმასს, რომელიც საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის მიუწვდომელ სა
ასევე, წყლის კულტურებისთვის განკუთვნილი გუბურების საფარებს არ ეხება NFPA 701-ში მოცემული მოთხოვ
თავისებურებებთან/ქცევებთან დაკავშირებით.

1802.3.1 მემბრანა და შიგა მოპირკეთების მასალა. 703.4 ქვეთავის მიხედვით მემბრანები და შიგა მოპირკეთება არ
აკმაყოფილებდეს NFPA 701-ში მოცემულ მოთხოვნებს ხანძრის გავრცელების თავისებურებებთან/ქცევებ
მწარმოებლის მიერ ჩატარებული შემოწმების ოქმს უნდა შეესაბამებოდეს.

გამონაკლისი: საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის მიუწვდომელ სათბურებში, ასევე, წყლის კულტურებისთვი
საფარად გამოყენებულ 0,5 მმ-ზე ნაკლები სისქის პლასტმასს არ ეხება NFPA 701-ში წარმოდგენილი მოთხოვ
თავისებურებებთან/ქცევებთან დაკავშირებით.

1802.4 იატაკის დასაშვები ფართობები. მემბრანული ნაგებობების ფართობი 503-ე ცხრილში მოცემულ ზღვრებს არ ე
506-ე ქვეთავში მოცემული გამონაკლისისა.

1802.5 მაქსიმალური სიმაღლე. მემბრანული ნაგებობები ერთ სართულზე მაღალი არ უნდა იყოს. ასევე, მათი სიმაღლ
სიმაღლის ზღვრებს არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისი: არაწვადი მემბრანული ნაგებობები, რომლებიც მხოლოდ სახურავის ფუნქციას ასრულებს.

1802.6 შერეული კონსტრუქციები. მემბრანული ნაგებობები შეიძლება გამოყენებულ იქნეს სხვა ტიპის კონსტრუქც
თავში განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. ასეთ შენობებზე სიმაღლესა და ფართობთან დაკავშირებული ი
გავრცელდეს, როგორიც კონსტრუქციის ტიპისა და შენობაში განთავსებული დაკავებულობისთვისაა დადგენილი.

1802.6.1 არაწვადი მემბრანა. არაწვადი მემბრანა შეიძლება გამოყენებულ იქნეს, როგორც სახურავი ან გამჭვირვალ
კონსტრუქციის შენობაში ან შენობის ატრიუმში, თუ იგი, სულ მცირე, 6,0 მ-ით ზემოთაა ნებისმიერი იატაკიდან, აივნ

1802.6.1.1 მემბრანა. მემბრანა, რომელიც აკმაყოფილებს NFPA 701-ში მოცემულ მოთხოვნებს
თავისებურებებთან/ქცევებთან დაკავშირებით, შეიძლება გამოიყენებოდეს სახურავად ან გამჭვირვალე ჭერად
კონსტრუქციის შენობებში, თუ იგი, სულ მცირე, 6,0 მ-ით ზემოთაა ნებისმიერი იატაკიდან, აივნიდან ან გალერეად

1802.7 საინჟინრო დაგეგმარება. ნაგებობის დაგეგმარებისა და მშენებლობისას გათვალისწინებული უნდა იყოს მ
მედეგობა; გაჭიმვით ან გაბერვით გამოწვეული დატვირთვა; დროებითი დატვირთვა, მაგ., ქარისმიერი, თოვლი
გამოწვეული და სეისმო დატვირთვები, ასევე სხვა დატვირთვები.

1802.8 ჰაერსაბერი სისტემები. პნევმატურ და გასაბერ ნაგებობებში ჰაერსაბერი მთავარი/ძირითადი და დამხმარე სისტ
1802.8.1 – 1802.8.3 ქვეთავების მინიმალური მოთხოვნები დაკმაყოფილდეს.

1802.8.1 მოწყობილობისადმი მოთხოვნები. ჰაერსაბერი სისტემები ერთი ან მეტი ჰაერსაბერისაგან უნდა შე
კონტროლთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს აკმაყოფილებდეს, რათა ჰაერის მიწოდებისას აუცილებელი წნევის შე
ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ ჭარბი წნევისგან დაცვა უზრუნველყოფილი იყოს.

1802.8.1.1 ჰაერსაბერი დამხმარე სისტემა. ძირითადი ჰაერსაბერი სისტემის გარდა 140 $მ^2$-ზე დიდი ფართო
დამხმარე სისტემა უნდა დააყენონ, რომლის სიმძლავრე ძირითადი სისტემის მწყობრიდან გამოსვლისას ნაგებობ
შენარჩუნებას უზრუნველყოფს. ჰაერსაბერი დამხმარე სისტემა შიგა წნევის დავარდნისას, ასევე, მთავარი ჰაერ
შეწყვეტისას ავტომატურად უნდა ამუშავდეს.

1802.8.1.2 ჰაერსაბერი მოწყობილობა. ჰაერსაბერი მოწყობილობა ქვემოთ ჩამოთვლილ მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფ

1. ჰაერსაბერებს უწყვეტი დატვირთვის ძრავები უნდა ჰქონდეს, რომლებიც სტრუქტურული და
ნებისმიერი ნაკადის რეჟიმისთვის აუცილებელი მაქსიმალური სიმძლავრით მუშაობს;

2. დაზიანებისგან დასაცავად ჰაერსაბერებს შიგა ფილტრები, დამცავი სარტყელები და სხვა დამცავი მოწყ

3. ჰაერსაბერები ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დაცულ ნაგებობებში უნდა განთავსდეს;

4. ჰაერსაბერები ჰაერის მოძრაობის საკონტროლო სარქველებით უნდა აღიჭურვოს, რათა ფუნქციონი
დანაკარგი მინიმუმამდე შემცირდეს;

5. ჰაერსაბერების შემშვები ხვრელები ისე უნდა განლაგდეს, რომ ჰაერი დაცული იყოს დაბინძურებ ნებადართულ ადგილებში უნდა მდებარეობდეს.

1802.8.2 სათადარიგო ელექტრომომარაგება. ჰაერსაბერ დამხმარე სისტემასთან ერთად სათადარიგო ელექტროწარ არსებობდეს. იგი შესაბამისი საშუალებებით უნდა აღიჭურვოს, რათა ჩვეულებრივი ელექტროენერგიის გათიშ ავტომატურად აამუშაოს გენერატორი, ასევე, ავტომატურად გადასცეს და ამუშაოს ყველა ელექტროფუნქცია ელექტრ 60 წამის განმავლობაში. სათადარიგო ელექტრომომარაგება დამოუკიდებლად უნდა მუშაობდეს, სულ მცირე, 4 საათი

1802.8.3 საყრდენებთან დაკავშირებული დებულებები. 50 ან 50-ზე მეტი დაკავებულობის დატვირთვის მქონ ნაგებობებში ან სადაც მემბრანით გადახურულია ნებისმიერი დატვირთვის მქონე საცურაო აუზი, უნდა არსებ რომელიც ჩაფუშვის შემთხვევაში მემბრანას დაიჭერს. I ტიპის კონსტრუქციაში იატაკიდან ან დასაჯდომებიანი ფა სიმაღლეზე არსებულ მემბრანის ნაგებობას, რომელიც სახურავადაა გამოყენებული, საყრდენი სისტემა უნდა ინარჩუ სხვა მემბრანების შენარჩუნებაც უნდა შეეძლოს, რომლებიც იატაკიდან, დასაჯდომებიანი ფართობიდან ან წყლის 2,15 მ სიმაღლეზე მდებარეობს.

ქვეთავი 1803 – დროებითი ნაგებობები

1803.1 ზოგადი. ამ ქვეთავის დებულებები ეხება ნაგებობებს, რომლებიც 180 დღეზე ნაკლები პერიოდისთვისაა აგ პერიოდისთვის აგებული *წესების* შესაბამის ქვეთავებს ნაგებობები უნდა აკმაყოფილებდეს.

1803.1.1 აუცილებელი ნებართვა. 12 $მ^2$-ზე მეტი ფართობის დროებითი ნაგებობები, რომელშიც შედის ამ ფართო საშუალებებით ან შესასვლელით დაკავშირებული ფართობები ან სივრცეები, რომლებიც გამოიყენება ან განკუთ ადამიანის თავშესაყრელად, არ უნდა აიგოს, იფუნქციონიროს ან შენარჩუნდეს არანაირი მიზნით, თუ გაცემული ა ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს მიერ.

1803.2 სამშენებლო დოკუმენტები. თითოეული დროებითი ნაგებობის მოსაწყობად მშენებლობის ნებართვის გამც სანებართვო განაცხადი და სამშენებლო დოკუმენტები უნდა წარედგინოს. სამშენებლო დოკუმენტებში უნდა შევიდეს მიეთითება დროებითი ნაგებობის მდებარეობა, ასევე, ინფორმაცია გასასვლელებისა და დაკავებულობის დატვირთვის შ

1803.3 მდებარეობა. დროებითი ნაგებობები 602-ე ცხრილის მოთხოვნების შესაბამისად უნდა განთავსდეს. ეს მოთხოვნ კონსტრუქციისთვის განისაზღვრება გარე კედლების ცეცხლისაგან დაცვის ხარისხის საფუძველზე.

1803.4 გასასვლელები. დროებითი ნაგებობები უნდა აკმაყოფილებდეს მე-10 თავის მოთხოვნებს გასასვლელებ გასასვლელებთან მისადგომი სავალი მანძილი, არაუმეტეს, 30 მ უნდა იყოს.

ქვეთავი 1804 საფეხმავლო გადასასვლელები და გვირაბები

1804.1 ზოგადი. ეს ქვეთავი შენობების ერთმანეთთან დამაკავშირებელ ნაგებობებს ეხება, მაგ., საფეხმავლო გადასა რომლებიც მიწის დონეზე, მის ქვემოთ ან ზემოთაა. საფეხმავლო გადასასვლელი გავლენას არ უნდა ახდენდეს შენობი რაოდენობაზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებული შენობების სიმაღლეზე.

1804.2 დამოუკიდებელი ნაგებობები. შენობების ერთმანეთთან დამაკავშირებელი ნაგებობები (საფეხმავლო გადასა გამიჯნულ ნაგებობებად ითვლება.

გამონაკლისები:

1. ერთ მიწის ნაკვეთზე მდებარე შენობები 503.1.2 ქვეთავის შესაბამისად;

2. მე-11 თავის თანახმად აუცილებელი **B** ტიპის ერთეულების რაოდენობის გამოანგარიშების მიზნით ნაგ შენობები და მრავალფლიგელიანი შენობები ერთ ნაგებობად უნდა ჩაითვალოს.

1804.3 კონსტრუქცია. საფეხმავლო გადასასვლელები არაწვადი კონსტრუქცია უნდა იყოს.

გამონაკლისები:

1. წვადი კონსტრუქციის გამოყენება დასაშვებია მაშინ, თუ ერთმანეთთან დაკავშირებული შენობები წვადი კ

2. 601-ე ცხრილის 25.3 პუნქტის მიხედვით ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხის გამოყენება გადასასვლელის სახურავის კონსტრუქციაში, თუ ერთმანეთთან დაკავშირებული შენობები, სულ მცირე, I ან II

1804.4 მასალები და დეკორაციები. საფეხმავლო გადასასვლელებზე მხოლოდ მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედ

ნებადართული მასალები და დეკორაციები შეიძლება განთავსდეს.

1804.5 ცეცხლმედეგი ზღუდეები საფეხმავლო გადასასვლელებსა და შენობებს შორის. გადასასვლელები შენობის შიგა
შესაბამისად აგებული ცეცხლმედეგი ზღუდეებით ან 712-ე ქვეთავის შესაბამისად აგებული თარაზული ანაწყობებით
გაიმიჯნოს, რომელთა ცეცხლმედეგობის ხარისხი, არანაკლებ, 2 საათია. დამცავი ზღუდეები უნდა გრძელდებოდეს
სახურავის ზედაპირიდან ან დაკავშირებული შენობის სახურავის ხაზიდან (რომელიც უფრო დაბალია) 3,0 მ-მდე, ქვემო
3,0 მ-ზე საფეხმავლო გადასასვლელის ყველა მხარეს. 715-ე ქვეთავის შესაბამისად გადასასვლელის გარეთ თარაზულად
კედლების 3,0 მ-ის საზღვრებში მოქცეული ღიობები უნდა აღიჭურვოს მექანიზმებით, რომლებიც ¾-საათიან (45-
უზრუნველყოფს.

გამონაკლისი: კედლებს, რომლებიც მიჯნავს საფეხმავლო გადასასვლელებს დაკავშირებული შენობისგან დ
თარაზულად გაგრძელებული დაცული კედლებიდან 3,0 მ საზღვრებში მდებარე ღიობებისგან, არ სჭირდება ცე
ქვეთავის შესაბამისად, თუ არსებობს ქვემოთ ჩამოთვლილ პირობათაგან ერთ-ერთი:

1. მანძილი ერთმანეთთან დაკავშირებულ შენობებს შორის 3,0 მ-ს აღემატება. საფეხმავლო გადასასვლელი დ
გარდა ღია გარაჟებისა, მთლიანად აღჭურვილია 903.3.11 ქვეთავის მიხედვით დაყენებული ავტოსაშხეფი სის
კვამლს და აგებულია ნაწრთობი, გაძლიერებული ან ლამინირებული მინით. კედლები და კარები ქვემოთ მ
აკმაყოფილებდეს:

1.1. შენობის შიგა სივრცისა და საფეხმავლო გადასასვლელის გამმიჯნავი კედელი ან მინა 90
ავტოსაშხეფი სისტემით უნდა იყოს დაცული, რომელიც გააქტიურებისას კედლის ან მინის ზედაპ
მხარეს მთლიანად ასველებს;

1.2. მინას ჰერმეტულ ჩარჩოში სვამენ და ისე აყენებენ, რომ ჩარჩოს სისტემის დეფორმირებისას საშ
გატყდეს;

1.3. მინასა და საშხეფის თავებს შორის დამაბრკოლებელი საგნები არ უნდა განთავსდეს.

2. დაკავშირებულ შენობებს შორის მანძილი 3,0 მ-ს აღემატება და საფეხმავლო გადასასვლელის ორივე გვერ
50% ღიაა და ღიობები თანაბრადაა განაწილებული, რათა კვამლისა და მომწვავმლელი აირების დაგროვებას ხელ

3. შენობები ერთ მიწის ნაკვეთზეა 503.1.2 ქვეთავის შესაბამისად;

4. თუ 704-ე ქვეთავის თანახმად დაკავშირებული შენობების გარე კედლების ცეცხლმედეგობის ხარისხი 2 ს
გადასასვლელი მთლიანად უნდა აღიჭურვოს ავტოსაშხეფი სისტემით, რომელიც NFPA 13-ის შესაბამისად უნდ

წინა გამონაკლისი საფეხმავლო გადასასვლელებს ეხება, რომელთა სიმაღლე მიწის ზედაპირიდან, არაუმეტეს, ს
საშხეფების დაყენების შემთხვევაში – 17 მ.

1804.6 საზოგადოებრივი გზა. საფეხმავლო გადასასვლელები საზოგადოებრივი გზის ზემოთ 19-ე თავის მოთხოვნებსაც

1804.7 გასასვლელი. საფეხმავლო გადასასვლელი, რომელიც აუცილებელი გასასვლელია, ყოველთვის მისადგომი უნდა

1804.8 სიგანე. საფეხმავლო გადასასვლელის სუფთა სიგანე 1,0 მ-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. საერთო სიგანე 9,0 მ-ს არ უნ

1804.9 გასასვლელთან მისადგომის გზა. გასასვლელთან მისადგომის გზის სიგრძე 60 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

გამონაკლისები:

1. NFPA 13-ის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით აღჭურვილ საფეხმავლო გადასასვლელზე
გზის სიგრძე 75 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

2. ორივე მხრიდან, სულ მცირე, 50% ღია გადასასვლელზე გასასვლელთან მისადგომი გზის სიგრძე 90 მ-ს არ

3. ორივე მხრიდან, სულ მცირე, 50% ღია და NFPA 13-ის შესაბამისად დაყენებული ავტოსაშხეფი სისტემით ა
გასასვლელთან მისადგომის გზის სიგრძე 120 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

1804.10 გვირაბი. გვირაბსა და შენობას, რომელსაც ის უერთდება, უნდა ყოფდეს კონსტრუქცია, რომლის ცეცხლისაგან
2 საათია, ხოლო ღიობები 715.4 ცხრილის შესაბამისადაა დაცული.

ქვეთავი 1805 – ტენტები და ჩარდახები

1805.1 ზოგადი. ტენტები და ჩარდახები ამ ქვეთავისა და *წესების* სხვა შესაბამისი ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფ

1805.2 განმარტებები. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინი მე-2 თავშია განმარტებული:

გამოსაწევი ტენტები.

1805.3 დაგეგმარება და აგება. ტენტებისა და ჩარდახების დაგეგმარება და აგების მეთოდი ქარისმიერი ან სხვა განივი დროებითი დატვირთვებისადმი მედეგობას უნდა უზრუნველყოფდეს. სტრუქტურული ელემენტები დაცული უ ტენტების კარკასი არაწვადი მასალის, ცეცხლმედეგობისთვის დამუშავებული ხის, IV ზომის ხის ან წვადი ან არაწვ ცეცხლმედეგობის ხარისხიანი კონსტრუქციისა უნდა იყოს, რომელიც მაგრდება, იწევა ან იკეცება.

1805.4 ჩარდახის მასალები. ჩარდახებს მაგარი კარკასი უნდა ჰქონდეს, საფარი კი უნდა აკმაყოფილებდეს NFPA 701 გავრცელების თავისებურებებთან/ქცევებთან დაკავშირებით ან მისი ალის გავრცელების ინდექსი არ უნდა აღემატე მიხედვით შემოწმების დროს.

ქვეთავი 1806 – გავალაკები (ბალდახინები)

1806.1 ზოგადი. გავალაკები (ბალდახინები)ამ ქვეთავისა და *წესების* სხვა შესაბამისი ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმა

1806.2 სისქე. უკიდურესი ქვედა წერტილიდან უკიდურეს ზედა წერტილამდე გაზომვისას გავალაკის (ბალდახინის) სისქე 90 სმ-ს არ უნდა აღემატებოდეს, თუ გავალაკი (ბალდახინი)საკუთრების ხაზიდან ბორდიურის ხაზამდე მანძილ გამოშვერილი, ხოლო თუ გამოშვერილია საკუთრების ხაზიდან ბორდიურის ხაზამდე მანძილის ორ მესამედზე ნაკლება

1806.3 სახურავის კონსტრუქცია. გავალაკის (ბალდახინის) ნებისმიერი სახურავი ან გამჭვირვალე სახურავი საწრეტისკ რათა ბალდახინის სახურავიდან წყალმა მომიჯნავე ტროტუარზე არ წვეთოს.

1806.4 აკრძალული მდებარეობა. თითოეული გავალაკი (ბალდახინი) ისე უნდა განთავსდეს, რომ რომელიმე გარე მილ შეუშალოს, ასევე, არ ჩახერგოს გზა-კიბე ან შენობიდან გამოსასვლელი ან ქუჩის განათებასთან მისადგომი მოვლისა და საწარმოებლად.

1806.5 აგება. გავალაკი (ბალდახინი) მთლიანად შენობას უნდა ეყრდნობოდეს და არაწვადი მასალისგან უნდა აიგოს. სტ დაცული უნდა იყოს დაზიანების თავიდან ასაცილებლად.

ქვეთავი 1807 – ნიშნები

1807.1 ზოგადი. ნიშნების დიზაინი, დამზადება და დაცვა უნდა განხორციელდეს *წესების* შესაბამისად.

ქვეთავი 1808 – ტელე-რადიო ანძები

1808.1 ზოგადი. ანძები TIA-222-ის დებულებების შესაბამისად უნდა დაგეგმარდეს და აიგოს. კოშკების დაგეგმარებ უნდა იქნეს გაითვალისწინებული; TIA-222-ის 2.7.3 ქვეთავში ჩამოთვლილი გამონაკლისები, რომლებიც ს დაკავშირებული, არ გამოიყენება. TIA-222-ის 2.6.6.2 ქვეთავში მე-2 ტოპოგრაფიული კატეგორიის თარაზული განფე უნდა აღემატებოდეს ესკარპის სიმაღლეს.

გამონაკლისი: ცალკეული თავისუფლად მდგომი ბოძები, არაუმეტეს, 23 მ სიმაღლისა (გაზომილი ბოძის თავი რომლებიც ანტენების საყრდენადაა გამოყენებული, არ არის აუცილებელი არაწვადი იყოს.

1808.2 მდებარეობა და მიდგომა. ანძები ისე უნდა განთავსდეს, რომ მჭიმები და ვანტები ან სხვა აქსესუარები არ რომელიმე ქუჩაზე ან საზოგადოებრივ სივრცეში, არ გადადიოდეს მიწისზედა ელექტრო ხაზების ზემოთ, არ იჭრებოდ სივრცეში ან გადადიოდეს მიწისზედა ელექტროხაზების თავზე მესაკუთრის წერილობითი თანხმობის გარეშე. ანძ ასაძრომი და სამუშაო საშუალებებით უნდა აღიჭურვოს. მათთან მიდგომა OSHA-ის, FCC-ის და EPA-ის დებულ შეიზღუდოს.

ქვეთავი 1809 – საცურაო აუზების შემომზღუდავები და უსაფრთხოების მექანიზმები

1809.1 ზოგადი. საცურაო აუზები ამ ქვეთავისა და *წესების* სხვა შესაბამისი ქვეთავების მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებ

1809.2 განმარტება. ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინი მე-2 თავშია განმარტებული:

საცურაო აუზები.

1809.3 საზოგადოებრივი საცურაო აუზები. საზოგადოებრივი საცურაო აუზები მთლიანად უნდა შემოიზღუდოს, სუ
ღობით ან მინის შემომზღუდავით. ღობის ღიობებში არ უნდა ეტეოდეს 10 სმ დიამეტრის სფერო. ღობეს ან მინის შემომ
და თვითიკეტებადი ჭიშკრები უნდა ჰქონდეს.

1809.4 სახლის საცურაო აუზები. სახლის საცურაო აუზები 1809.4.1 – 1809.4.3 ქვეთავების მოთხოვნების შესაბამისად უნ

გამონაკლისი: ენერგიით მართული უსაფრთხოების საფარიანი საცურაო აუზი ან სპა ASTM F 1346-ს უნდა შეესაბამებ

1809.4.1 ზღუდის სიმაღლე და თავისუფალი მანძილები. ზღუდის თავი მიწის ზედაპირიდან, სულ მცირე, 1,2 მ-ზე უ
მხრიდან იზომება, რომელიც საცურაო აუზს არ უყურებს. შვეული თავისუფალი მანძილი მიწის დონესა და ზღუდი
სმ უნდა იყოს, რაც ზღუდის იმ მხრიდან იზომება, რომელიც საცურაო აუზს არ უყურებს. თუ აუზის ნაგებობის
ზემოთაა, ზღუდე შეიძლება მიწის ზედაპირზე მდებარეობდეს ან აუზის ნაგებობის ზემოთ მოთავსდეს, შვეული თა
ნაგებობის ზედა ნაწილსა და ზღუდის ძირს შორის კი, სულ მცირე, 10 სმ უნდა იყოს.

1809.4.1.1 ღიობები. ზღუდეში არსებულ ღიობებში არ უნდა ეტეოდეს 10 სმ დიამეტრიანი სფერო.

1809.4.1.2 ზღუდის მასიური ზედაპირები. მასიურ ზღუდეებს, რომელთაც არ აქვს ღიობები, არ უნდა
ამონაშვერები, გარდა ჩვეულებრივი სამშენებლო დაშვებებისა და წყობის მექანიკურად დამუშავებული ნაკერების

1809.4.1.3 ახლო-ახლოს განთავსებული თარაზული ნაწილები. თუ ზღუდე თარაზული და შვეული ნაწილებით
ნაწილების თავებს შორის მანძილი 1,15 მ-ზე ნაკლებია, თარაზული ნაწილები საცურაო აუზზე ღობის მხრიდან
ნაწილებს შორის დაშორება განივად 5 სმ-ს არ უნდა აღემატებოდეს. შვეულ ნაწილებში დეკორატიული მიზნი
ერთმანეთისგან განივად, არაუმეტეს, 5 სმ-ით უნდა იყოს დაშორებული.

1809.4.1.4 შორი-შორს განთავსებული თარაზული ნაწილები. თუ ზღუდე თარაზული და შვეული ნაწილებით
ნაწილების თავებს შორის მანძილი 1,15 მ ან მეტია, შვეულ ნაწილებს შორის მანძილი 10 სმ-ს არ უნდა აღემატ
დეკორატიული მიზნით ამოკვეთილი ადგილები ერთმანეთისგან განივად, არაუმეტეს, 5 სმ-ით უნდა იყოს დაშორ

1809.4.1.5 მავთულის ბადის გადაბმის ზომები. მავთულის ბადის გადაბმის მარყუჟის მაქსიმალური ზომა 57
თავთან ან ძირთან თამასები არ აქვს დამაგრებული, რომელიც ღიობს, არაუმეტეს, 5 სმ-მდე ამცირებს.

1809.4.1.6 დიაგონალური ნაწილები. თუ ზღუდე დიაგონალური ნაწილებისგან შედგება, მათგან შექმნილი ყველ
უნდა აღემატებოდეს.

1809.4.1.7 ჭიშკრები. მისადგომი კარები ან ჭიშკრები 1809.4.1.1 – 1809.4.1.6 ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმ
მექანიზმით აღიჭურვოს. ფეხით მოსიარულეთათვის მისადგომი კარები ან ჭიშკრები აუზის მხრიდან გარე
იღებოდეს და თვითიხურებადი და თვითიკეტებადი მექანიზმები უნდა ჰქონდეს. სხვა კარებს ან ჭიშკრებს თვით
ჰქონდეს. გასაღები მექანიზმი 1008.1.9 და 1109.12 ქვეთავების მოთხოვნების შესაბამისად უნდა დააყენონ. თუ თ
გასაღები მექანიზმი კარის ან ჭიშკრის ქვედა ნაწილიდან 1,4 მ-ზე ნაკლებ მანძილზეა მოთავსებული, გასაღებ
კარებზე ან ჭიშკარზე მისი თავიდან 7,5 სმ-ით ქვემოთ უნდა განთავსდეს. კარის ან ჭიშკრის და ზღუდის
აღემატებოდეს გასაღები მექანიზმიდან 45 სმ-ის საზღვრებში.

1809.4.1.8 ზღუდედ გამოყენებული საცხოვრებლის კედელი. თუ საცხოვრებლის კედელი გამოყენებულია ზღუდი

1. კარები, რომლებიც ამ კედლის გავლით პირდაპირ უდგება აუზს, სიგნალიზაციით უნდა აღიჭურვოს,
გისოსის (თუ აქვს) გაღებისას ხმოვან სიგნალს გამოსცემს. სიგნალიზაცია უნდა იყოს შესული ნუსხაში და
შესაბამისი ეტიკეტი. საცხოვრებლებში, რომლებიც არ არის აუცილებელი იყოს მისაწვდომი ერთეულ
ერთეულები, ამომრთველი კარის ზღურბლიდან 1,4 მ ან 1,4-ზე მეტი მანძილით ზემოთ უნდა მო
რომლებიც უნდა იყოს მისაწვდომი ერთეულები, **ა** ტიპის ან **ბ** ტიპის ერთეულები, ამომრთველ(ებ)ი კარის
1,4 მ და, სულ მცირე, 1,2 მ სიმაღლეზე უნდა მოთავსდეს.

2. აუზს ენერგიით მართული უსაფრთხოების საფარი უნდა ჰქონდეს, რომელიც ASTM F 1346-ს შეესაბამება

3. სხვა დამცავი საშუალებები, კერძოდ, თვითიხურებადი კარები აღიარებული თვითჩამკეტი მექანიზ
შემთხვევაში, თუ დაცვის ხარისხი 1809.4.1.8 ქვეთავის პირველ ან მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული დამ
არის.

1809.4.1.9 ზღუდედ გამოყენებული აუზის ნაგებობა. თუ მიწის ზემოთ მდებარე აუზის ნაგებობა გამოყენებული
აუზის ნაგებობის ზემოთაა და მასთან მისასვლელ საშუალებები პწკალა კიბე ან საფეხურებია, იგი დაცული, ჩა
იყოს, რომ ვერავინ მიუდგეს. კიბე ან საფეხურები 1809.4.1 – 1809.4.1.8 ქვეთავების მოთხოვნების შესაბამისად უნ
საფეხურები დაცული, ჩაკეტილი ან მოხსნადია, არცერთ შექმნილ ღიობში არ უნდა ეტეოდეს 10 სმ დიამეტრის სფ

1809.4.2 შენობაში მოწყობილი საცურაო აუზები. შენობაში მოწყობილი საცურაო აუზების შემომზღუდავ აკმაყოფილებდეს 1809.4.1.8 ქვეთავის მოთხოვნებს.

1809.4.3 აკრძალული მდებარეობები. ზღუდეების მდებარეობა უნდა ზღუდავდეს მათზე აცოცების შესაძლებლო მოწყობილობების ან მსგავსი ობიექტების გამოყენებით.

1809.5 შესრუტვის თავიდან აცილება. გამწოვი ხვრელები ANSI/APSP-7-ის შესაბამისად უნდა დაიგეგმოს და მოეწყოს.

ქვეთავი 1810 – საავტომობილო ავტომატური ჭიშკრები

1810.1 ზოგადი. საავტომობილო ავტომატური ჭიშკრები ამ ქვეთავისა და *წესების* სხვა შესაბამისი ქვეთავების მოთხოვნე

1810.2 განმარტებები. შემდეგი ტერმინი მე-2 თავშია განმარტებული:

სატრანსპორტო ჭიშკარი.

1810.3 საავტომობილო ჭიშკრები. საავტომობილო ჭიშკრების დაგეგმარება, მშენებლობა და დაყენება ASTM F 2200-ის უნდა განხორციელდეს.

1810.4 საავტომობილო ჭიშკრების გამღებები. საავტომობილო ჭიშკრების გამღებები შესული უნდა იყოს ნუსხაში UL 325

თავი 19 – საზოგადოებრივ გზებში შეჭრა

ქვეთავი 1901 – ზოგადი

1901.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებებით რეგულირდება ნაგებობის შეჭრა საზოგადოებრივ სივრცეში.

1901.2 გაზომვები. ნებისმიერი ნაგებობის ან მისი ნაწილის ნაშვერი არის მანძილი, გაზომილი თარაზულად მიწის ნაკვე უშორეს წერტილამდე.

1901.3 სხვა კანონმდებლობა. დაუშვებელია ამ თავის დებულებების განმარტება იმგვარად, რომ დაირღვეს საზ გამოყენების მარეგულირებელი სხვა კანონმდებლობა.

1901.4 წყლის მოცილება. სახურავიდან, ტენტიდან, ჩარდახიდან ან ბალდახინიდან წყალი, ასევე, მექანიკური დანადგა საზოგადოებრივი გზის სავალ ზედაპირზე არ უნდა იღვრებოდეს.

ქვეთავი 1902 – შეჭრა

1902.1 შეჭრა მიწის დონის ქვემოთ. მიწის დონის ქვემოთ შეჭრისას 1902.1.1 – 1902.1.3 ქვეთავების მოთხოვნები უნდა შეს

1902.1.1 სტრუქტურული საყრდენი. მიწის დონის ქვემოთ განთავსებული შენობის ნაწილი, რომელიც აუცილებე სტრუქტურულ საყრდენად, მიწის ნაკვეთის საზღვრებს არ უნდა სცდებოდეს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ქ მათი საყრდენების ფუძეები, რომლებიც მიწის დონის ქვემოთ, სულ მცირე, 2,5 მ სიღრმეზეა განლაგებული, და ნაკვეთის საზოგადოებრივ საზღვარს, არაუმეტეს, 30 სმ-ზე.

1902.1.2 კამარები და სხვა შემოზღუდული სივრცეები. მიწის დონის ქვემოთ კამარებისა და სხვა შემოზღუდ გამოყენება მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს მიერ განსაზღვრული პირობების შესა საზოგადოებრივი სივრცის მესაკუთრის თანხმობას საჭიროებს.

1902.1.3 თანაორმოები (მიწის დონის ქვედა სართულში ჩასასვლელი სივრცეები). თანაორმოები გისოსებ ნებადართული საშუალებებით უნდა იყოს დაცული.

1902.2 შეჭრა მიწის დონის ზემოთ და ქვემოთ 2,5 მ-ზე. საზოგადოებრივ სივრცეში მიწის დონის ზემოთ და ქვემოთ 2 გარდა 1902.2.1 – 1902.2.3 ქვეთავებში დაშვებული შემთხვევებისა. კარები და ფანჯრები საზოგადოებრივ სივრც იჭრებოდეს.

1902.2.1 საფეხურები. საფეხურები არ უნდა იჭრებოდეს 30 სმ-ზე მეტად და უნდა ჰქონდეს, არანაკლებ, 90 სმ სიმა განთავსდეს სვეტებს ან პილასტერებს შორის.

1902.2.2 არქიტექტურული დეტალები. სვეტები და პილასტრები, მათ შორის, ძირები და ფორმები, საზოგადოებრივ ს უნდა იჭრებოდეს. ლავგარდნები (კარნიზები), ზღუდარები, რაფები, არქიტრავები, ფრონტონები და მსგავსი არ

საზოგადოებრივ სივრცეში 10 სმ-ზე მეტად არ უნდა იჭრებოდეს.

1902.2.3 ტენტები. შვეული მანძილი საზოგადოებრივი სივრციდან ნებისმიერი ტენტის, მათ შორის, არშიის ყველაზ მცირე, 2,15 მ უნდა იყოს.

1902.3. 2,5 მ-ზე ან 2,5 მ-ზე მეტ სიმაღლეზე შეჭრა მიწის დონის ზემოთ. 2,5 მ-ზე ან უფრო მაღლა შეჭრა 1902.3.1 – 1902. უნდა მოხდეს.

1902.3.1 ტენტები, ჩარდახები, ბალდახინები და ნიშნები. ტენტები, ჩარდახები, ბალდახინები და ნიშნები, რომლები ნაკლები მანძილითაა დაშორებული, არ უნდა შეიჭრას ან დაიკავოს ტროტუარის სიგანის ორ მესამედზე მეტ ტენტების, ჩარდახების, ბალდახინებისა და ნიშნების საყრდენი დგარები ან სვეტები ბორდიურიდან, არანაკ დაშორებული.

1902.3.2 ფანჯრები, აივნები, არქიტექტურული დეტალები და მექანიკური აღჭურვილობა. თუ მიწის დონის ზემოთ არქიტექტურულ დეტალებამდე და მექანიკურ აღჭურვილობამდე შვეული თავისუფალი სივრცე 2,5 მ-ს აღემატება, დასაშვებია 2,5 სმ-იანი შეჭრა, არაუმეტეს, 1,2 მ-მდე.

1902.3.3 შეჭრა მიწის დონის ზემოთ 4,5 მ-ზე. მიწის დონის ზემოთ 4,5 მ-ზე ან 4,5 მ-ზე მაღლა შეჭრის მანძილი შეუზ საზოგადოებრივი სივრცის მესაკუთრის თანხმობა.

1902.3.4 საფეხმავლო გადასასვლელები. საზოგადოებრივ სივრცეში საფეხმავლო გადასასვლელების მოწყობას მესაკუთრის თანხმობა სჭირდება. საზოგადოებრივი სივრციდან საფეხმავლო გადასასვლელის უდაბლეს ნაწი თავისუფალი სივრცე, სულ მცირე 4,5 მ უნდა იყოს.

თავი 20. უსაფრთხოების ზომები მშენებლობის დროს

ქვეთავი 2001 – ზოგადი

2001.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებებით რეგულირდება უსაფრთხოება მშენებლობისას და მომიჯნავე ს საკუთრებების დაცვა.

2001.2 საწყობი და განთავსება. სამშენებლო მოწყობილობებისა და მასალების შენახვა და დაწყობა ისე უნდა მოხდეს, განხორციელებისას საზოგადოებას, მომუშავეებს ან მომიჯნავედ მდებარე საკუთრებას საფრთხე არ შეუქმნას.

ქვეთავი 2002 – უსაფრთხოების ზომები მშენებლობისას

2002.1 გადაკეთება, შეკეთება და მიშენება-დაშენება. სავალდებულო გასასვლელების, არსებული სტრუ ხანძარსაწინააღმდეგო და სანიტარული მოწყობილობების უსაფრთხოება დაცული უნდა იყოს ნებისმიერი შენობის შეკეთების ან მიშენება-დაშენების მთელი პროცესის განმავლობაში.

გამონაკლისი:

1. ამგვარი აუცილებელი ელემენტების ან მოწყობილობების გადაკეთების ან შეკეთებისას შესაბამისი დებულე
2. თუ არსებული შენობა დაკავებული არ არის.

2002.2 ნარჩენი მასალის გატანის წესი. ნარჩენი მასალის გატანამ ადამიანების დაშავება ან მიმდებარე საკუთრე სივრცეების დაზიანება არ უნდა გამოიწვიოს.

2002.3 სახანძრო უსაფრთხოება მშენებლობის დროს. მშენებლობისას სახანძრო უსაფრთხოება *წესების* შესაბამისი მო იყოს დაცული.

ქვეთავი 2003 – დაშლა

2003.1 სამშენებლო დოკუმენტები. დაშლისას მშენებლობის ნებართვის გამცემ/ზედამხედველ ორგანოს სამშენებლო უნდა წარეგინოს. თუ ამგვარი ინფორმაცია აუცილებელია, არანაირი სამუშაო არ უნდა შესრულდეს საჭირო სამშ განრიგის, ან ორივეს, დამტკიცებამდე.

2003.2 ფეხით მოსიარულეთა დაცვა. ამ თავის მოთხოვნით ფეხით მოსიარულეთა დასაცავად აუცილებელი დამცავი შენობების დაშლა არ უნდა დაიწყოს.

2003.3 გასასვლელი საშუალებები. თარაზულად მოწყობილი გასასვლელი არ უნდა დაინგრეს მანამ, სანამ სანაცვლო გა

მოეწყობა და დამტკიცდება.

2003.4 თავისუფალი მიწის ნაკვეთი. ნაგებობის დაშლის ან აღების შემდეგ თავისუფალი მიწის ნაკვეთზე უნდა
არსებული დაქანება ან როგორც განსაზღვრულია სამშენებლო დოკუმენტით.

2003.5 წყლის დაგროვება. მიწის ნაკვეთებზე ან მომიჯნავე საკუთრებაზე არსებულ საძირკვლებში წყლის დაგ
დაზიანების თავიდან ასაცილებლად, საჭირო ზომები უნდა იქნეს მიღებული.

2003.6 მიერთებული მომსახურების (საინჟინრო) ქსელები. მომსახურების (საინჟინრო) ქსელები უნდა ჩაიხსნას დ
წესებისა და შესაბამისი უფლებამოსილი ორგანოს მოთხოვნების მიხედვით.

2003.7 სახანძრო უსაფრთხოება შენობის დაშლისას. შენობის დაშლისას სახანძრო უსაფრთხოება *წესების* შესაბამისი მო
იყოს დაცული.

ქვეთავი 2004 – მიწის სამუშაოები

2004.1 მიწის ამოღება და შევსება. შენობებისა და ნაგებობებისთვის მიწის ამოღება და შევსება ისე უნდა განხორც
დაცული, რომ ადამიანთა სიცოცხლესა და საკუთრებას საფრთხე არ შეექმნას. შენობის განსათავსებელი ზედაპირი
სიღრმემდე მიწა კუნძებისა და ფესვებისგან უნდა გათავისუფლდეს. მიწაში ან საძირკველსა და მიწას შორის ბეტონი
ხის ქარგილები შენობის ჩაბარებამდე უნდა მოიხსნას. დროებითი ან მორყეული ფიცრები, რომლებიც პირდაპირ ეხ
მიწას, სამუშაოს დასრულებამდე უნდა მოიხსნას.

2004.1.1 ქანობის ზღვრები. მუდმივი შემვსებისთვის გაკეთებული ქანობი 50%-ზე (ერთი შვეული ერთეული ორ თა
დახრილი არ უნდა იყოს. ქვაბულის ქანობი მუდმივი ამოღებისათვის (ექსკავაციებისთვის)50%-ზე (ერთი შვეულ
ერთეულზე) მეტად დახრილი არ უნდა იყოს. ქვაბულის ქანობთან დაკავშირებული შეზღუდვების გაუთვალის
შემთხვევაში, თუ არსებობს საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევა (ანგარიში), რომელიც მისაღებია
გამცემი/ზედამხედველი ორგანოსათვის.

2004.1.2 გადატვირთვა. შენობის ან ნაგებობის გვერდზე არანაირი შემვსები ან ჭარბი დატვირთვის გამომწვევი სხვა რ
ამგვარ შენობას ან ნაგებობას არ აქვს უნარი დაიჭიროს შემვსების ან ჭარბი დატვირთვებისგან გამოწვეული დამატებ
საძირკვლის ბალიშები ან საძირკვლები, რომლებზეც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს მიწის ამოღებამ, სათან
სხვაგვარად იქნას დაცული მიწის დაჯდომისა და შემდგომი მოძრაობისგან.

ქვეთავი 2005 – სანიტარია

2005.1 საჭირო მოწყობილობები. სანიტარიის მოწყობილობები უნდა მოეწყოს მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან დაშლ

ქვეთავი 2006 ფეხით მოსიარულეთა დაცვა

2006.1 აუცილებელი დამცავი საშუალებები. მშენებლობის, გადაკეთებისა და დაშლის სამუშაოების წარმოებისას, ფეხი
უნდა იყვნენ ამ თავისა და 2006.1 ცხრილის მოთხოვნების შესაბამისად. ფეხით მოსიარულეთათვის ფეხით მოძრაობის ნ

ცხრილი 2006.1

ფეხით მოსიარულეთა დაცვა

მშენებარე კონსტრუქციის სიმაღლე	მანძილი მშენებარე კონსტრუქციიდან მიწის ნაკვეთის საზღვრამდე	აუცილებელი დამცავის ტიპი
2,5 მ ან ნაკლები	1,5 მ-ზე ნაკლები	სამშენებლო მოაჯირები
	1,5 მ ან მეტი	არცერთი
	1,5 მ-ზე ნაკლები	ზღუდე და გადახურული საფეხმავლო გზა
	1,5 მ ან მეტი, მაგრამ არა მშენებარე კონსტრუქციის	ზღუდე და გადახურული

2,5 მ-ზე მეტი	სიმაღლის ერთ მეოთხედზე მეტი	საფეხმავლო გზა
	1,5 მ ან მეტი, მაგრამ მშენებარე კონსტრუქციის სიმაღლის ერთ მეოთხედსა და ნახევარს შორის	ზღუდე
	1,5 მ ან მეტი, მაგრამ მშენებარე კონსტრუქციის სიმაღლის ნახევარზე მეტი	არცერთი

2006.2 საფეხმავლო გზები. ყველა ადგილის წინ, სადაც სამშენებლო და დაშლითი სამუშაოები მიმდინარეობს, ფეხით
უნდა მოეწყოს, თუ მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანო ტროტუარის შემოღობვას ან გადახურ
მოსიარულეთა გზა საკმარისად განიერი უნდა იყოს, რომ ფეხით მოსიარულეებმა თავისუფლად იმოძრაონ. ასეთი გზებ
უნდა იყოს 1,2 მ-ზე ვიწრო. ფეხით მოსიარულეთა გზებს გამძლე სავალი ზედაპირი უნდა ჰქონდეს. მათი მისაწვდომო
უნდა იყოს უზრუნველყოფილი. ფეხით მოსიარულეთა გზების დაგეგმარება მედეგობას ყველანაირი დატვირთვისადმ
ხოლო დაგეგმარებისას გათვალისწინებული დროებითი დატვირთვა არავითარ შემთხვევაში არ უნდა იყოს 7,2 კნ/მ^2-ზე

2006.3 მიმართულების მიმცემი ბარიკადები. თუ ფეხით მოსიარულეთა გზა ქუჩის ნაწილს იკავებს, ფეხით მო
მიმართულების მიმცემი ბარიკადებით უნდა იყოს დაცული. ასეთი ბარიკადების ზომა და კონსტრუქცია ავტომობილებ
მოსიარულეთა გზისგან უნდა მიჯნავდეს.

2006.4 სამშენებლო მოაჯირები. საამშენებლო მოაჯირები, სულ მცირე, 1,1 მ სიმაღლისა და საკმარისი რაოდენობის
მოსიარულეებმა საამშენებლო მოედნის გარშემო იმოძრაონ.

2006.5 ზღუდეები. მშენებლობის ახლოს, ფეხით მოსიარულეთა გზის გვერდით, სულ მცირე, 2,5 მ სიმაღლის ზღუ
სამშენებლო მოედნის მთელ სიგრძეზე უნდა გაგრძელდეს. ამგვარ ზღუდეებში დატანებული ღიობები კარებით უნდა
ჩვეულებრივ, დაკეტილია.

2006.6 ზღუდეების დაგეგმარება. ზღუდეების დაგეგმარება უნდა უზრუნველყოფდეს დატვირთვებისადმი მედეგობ
შემდეგნაირად:

1. თავსა და ძირში ზღუდეებს 5 სმ × 12 სმ ზომის წოლანები აქვს;

2. ზღუდის მასალად, არანაკლებ, 1,9 სმ სისქის დაფები ან, არანაკლებ, 6,4 მმ სისქის ხის სტრუქტურული პანელებ

3. ხის სტრუქტურული პანელები გარეთ გამოყენებული ხის სტრუქტურული პანელების მსგავსადაა შეწებებულო

4. 6,4 მმ ან 2,4 სმ სისქის ხის სტრუქტურულ პანელებს აქვს დგარები, რომლებიც ცენტრიდან, არაუმეტეს, 60 სმ-ი

5. 9,5 მმ ან 1,25 სმ სისქის ხის სტრუქტურულ პანელებს აქვს დგარები, რომლებიც ცენტრიდან, არაუმეტეს 1,2 მ-
× 10 სმ ზომის სიხისტის ელემენტი თარაზულადაა მოთავსებული საშუალო სიმაღლეზე, სადაც დგარები ცენ
დაშორებული.

6. 1,6 სმ ან უფრო სქელი ხის სტრუქტურული პანელების დაშორებები 2,5 მ-ს არ უნდა აღემატებოდეს.

2006.7 ფეხით სავალი გადახურული გზები. ფეხით სავალი გადახურული გზების მინიმალური თავისუფალი სიმა
იზომება იატაკის ზედაპირიდან ჩარდახამდე. ფეხით სავალი გადახურული გზები ისე უნდა დაგეგმარდეს, რომ ყ
გაუძლოს. დაგეგმარებისას გათვალისწინებული დროებითი დატვირთვა არავითარ შემთხვევაში არ უნდა იყოს 7,2
ნაგებობისთვის.

გამონაკლისი: ფეხით სავალი გადახურული გზების ახალი, მსუბუქი კონსტრუქციის სახურავების და საყრდენ
სიმაღლე მიწის დონიდან ორ სართულს არ აღემატება, დაგეგმარებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს 3,6 კნ/მ
მათზე მოქმედი დატვირთვები (რომელიც მეტი იქნება). ამგვარი დაგეგმარების ნაცვლად, ფეხით სავალი გადახურ
საყრდენი ელემენტები დასაშვებია აიგოს შემდეგნაირად:

1. საძირკვლის ბალიშები 5 სმ × 15 სმ ზომის უწყვეტი ნაწილებისგან უნდა შედგებოდეს;

2. არანაკლებ, 10 სმ × 15 სმ ზომის ბოძები სახურავის ორივე მხარეს უნდა განთავსდეს, ცენტრიდან, არაუმეტეს,

3. არანაკლებ, 10 სმ × 30 სმ ზომის ჩანები (კოსოურები) უნდა განთავსდეს კიდესთან, ბოძების ზემოთ;

4. ჩანებზე (კოსოურებზე) დაყრდნობილი კოჭები, არანაკლებ, 5 სმ × 20 სმ ზომისა უნდა იყოს და ცენტრ
დაშორებით უნდა მდებარეობდეს;

5. ფიცარფენილად, სულ მცირე, 5 სმ სისქის ფიცრები ან ხის სტრუქტურული პანელები გამოიყენება, რომელთ
ზემოქმედებაზე მედეგია და კოჭებზე, სულ მცირე, 1,8 სმ სისქის ლურსმნებითაა დამაგრებული;

6. თითოეული ბოძი ირიბანებით გახისტებულ გადაბმებთან და ჩანებთან (კოსოურებთან), არანაკლებ, 5 ს
სიგრძის ნაწილებითაა გადაბმული;

7. ფიცარფენილის გარე კიდის გასწვრივ, არანაკლებ, 5 სმ × 12 სმ ზომის ბორდიურია მოწყობილი.

2006.8 შეკეთება, მოვლა და აღება. ფეხით მოსიარულეთათვის ამ თავში გათვალისწინებული დამცავები სამშენებლო მ
შენარჩუნდეს კარგ მდგომარეობაში მანამ, სანამ ფეხით მოსიარულეებს შეიძლება საფრთხე შეექმნათ გადაადგი
სამუშაოების დასრულებისთანავე მესაკუთრემ ან მისმა წარმომადგენელმა დაუყოვნებლივ უნდა აიღონ ფეხით
სამშენებლო ნაგავი და სხვა ნარჩენები და საზოგადოებრივ საკუთრებას დაუბრუნოს ისეთი სახე, როგორიც სამუშაოების

2006.9 ქვაბულის მიმდებარე ტერიტორია. მიწის ნაკვეთის საზოგადოებრივი საზღვრიდან 1,5 მ-ით ან 1,5 მ-ზე ნაკლ
სამშენებლო მოედანზე წარმოებული საექსკავაციო სამუშაოები, არანაკლებ, 1,8 მ სიმაღლის ზღუდით უნდა შემ
საზოგადოებრივი საზღვრიდან 1,5 მ-ზე მეტად დაშორებულ სამშენებლო მოედანზე წარმოებული მიწის ამოღების (
ზღუდე მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანოს მოთხოვნის შემთხვევაში იგება. ზღუდეე
დატვირთვისადმი მედეგობას უნდა უზრუნველყოფდეს.

ქვეთავი 2007 – მომიჯნავე საკუთრების დაცვა

2007.1 აუცილებელი დამცავი საშუალებები. მომიჯნავე საზოგადოებრივი და კერძო საკუთრება მშენებლობის, რეკ
სამუშაოებისას დაცული უნდა იყოს დაზიანებისგან. დაცვა სჭირდება საძირკვლის ბალიშებს, საძირკვლებს, საზია
გამჭვირვალე სახურავებსა და სახურავებსაც. მშენებლობისა და დაშლის სამუშაოების წარმოებისას წყლის ჩა
გასაკონტროლებლად სათანადო ზომები უნდა იქნეს მიღებული. საექსკავაციო სამუშაოების მწარმოებელი ან შემკვეთი
მესაკუთრეებს წერილობით ატყობინებს საექკავაციო სამუშაოების საჭიროების შესახებ და შენობების დაცვას ურჩევ
ადრესატამდე უნდა მივიდეს მიწის ამოღების (საექსკავაციო) სამუშაოს დაგეგმილი თარიღის დადგომამდე, არანაკლებ,

ქვეთავი 2008 – ქუჩების, ჩიხებისა და საზოგადოებრივი საკუთრების დროებითი გამოყენება

2008.1 მასალების შენახვა და ტრანსპორტირება. ქუჩების ან საზოგადებრივი საკუთრების დროებითი გამოყენება მასა
დაშლისთვის საჭირო აღჭურვილობის შესანახად ან გადასაზიდად, ასევე, საზოგადოების დაცვა შესაბამისი უფლ
შემუშავებული დებულებებისა და ამ თავის შესაბამისად უნდა განხორციელდეს.

2008.1.1 დაბრკოლებები. სამშენებლო მასალები და აღჭურვილობა ისე არ უნდა განათავსონ ან შეინახონ, რომ
მილდგარებთან, სახანძრო და პოლიციის სიგნალიზაციის კოლოფებთან, წყალშემკრებებთან ან საძვრენებთან მის
მასალები და აღჭურვილობა არ უნდა მოთავსდეს ქუჩების გადაკვეთიდან 6,0 მ-ის საზღვრებში, ან ისე, რომ დაფარ
შეუშალოს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის სადგურების/გაჩერებების ბაქნების გამოყენებას.

2008.2 მომსახურებების (საინჟინრო) ქსელების მოწყობილობები. სამშენებლო მასალები, ღობეები, ფარდულები
დაბრკოლება არ უნდა განთავსდეს ისე, რომ შეუძლებელი გახდეს სახანძრო მოწყობილობებთან (ჰიდრანტებთან),
სახანძრო და პოლიციის სიგნალიზაციის კოლოფებთან, წყალშემკრებებთან ან საძვრენებთან თავისუფლად მიდგომა, ა
წყლის ჩადინებას წყალსარინ არხში. სამუშაოების წარმოებისას მომსახურების (საინჟინრო) ქსელების ამგვარი მოწყ
იყოს დაზიანებისგან, მაგრამ დამცავი საშუალებები არ უნდა ზღუდავდეს მათ დანახვას.

ქვეთავი 2009 – ცეცხლმაქრები

2009.1 საჭიროების შემთხვევა. მშენებლობის, რეკონსტრუქციის ან დაშლის პროცესში მყოფი ყველა ნაგებობა უზრუნვე
ქვეთავის შესაბამისი, არანაკლებ, ერთი ხელის ცეცხლმაქრით, რომლის ზომაც საფრთხის ხარისხზეა დამოკიდებული:

1. იატაკის ყველა დონეზე, თითოეულ კიბესთან, სადაც წვადი მასალებია თავმოყრილი;

2. ყველა საწყობსა და ფარდულში;

3. დამატებითი ხელის ცეცხლმაქრები უნდა განთავსდეს განსაკუთრებით მაღალი რისკის ადგილებში, კერ
სითხეების შესანახ და გამოყენების ადგილებში.

2009.2 ხანძრის საფრთხე. მშენებლობის პროცესში ხანძრის ყოველგვარი საფრთხის თავიდან ასაცილებლად მკაცრად უ

მოთხოვნები.

ქვეთავი 2010 – გასასვლელი საშუალებები

2010.1 აუცილებელი გზა-კიბეები. თუ მშენებარე შენობის სიმაღლე 15 მ-ს ან ოთხ სართულს აცდა, ან 15 მ-ზე მ
გადაკეთება ხდება, სულ მცირე ერთი დროებითი, მსუბუქი გზა-კიბე უნდა მოეწყოს, თუ მშენებლობის პროგრესირებ
ერთზე მეტი მუდმივი გზა-კიბე არ იგება.

2010.2 გასასვლელი საშუალებების შენარჩუნება. გასასვლელი საშუალებები უნდა შენარჩუნდეს ნებისმიერი შენობ
რეკონსტრუქციის ან გადაკეთების და მიშენება-დაშენების მთელი პროცესის განმავლობაში.

გამონაკლისი: არსებული გასასვლელი საშუალებების შენარჩუნება საჭირო არ არის, თუ განთავსებულია
გასასვლელი საშუალებების სისტემები და მოწყობილობები.

ქვეთავი 2011 – სახანძრო მილდგარები

2011.1 საჭიროების შემთხვევა. შენობებში, რომლებშიც 905.3.1 ქვეთავის მოთხოვნით სახანძრო მილდგარები აუცილ
სახანძრო მილდგარი მშენებლობისას გამოსაყენებლად უნდა დააყენონ. ამგვარი სახანძრო მილდგარები უნდა დაა
ნაგებობის სიმაღლე, არაუმტეს, 12 მ-ია სახანძრო მანქანის მისადგომი ყველაზე დაბალი დონიდან. სახანძრო მი
მომიჯნავედ ადვილადმისადგომ ადგილას სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის სახელოების თავაკები უნდა
პროგრესირებასთან ერთად ამგვარი სახანძრო მილდგარები უნდა გაფართოვდეს კარგად დამაგრებულფენილიანი კონს
მდებარე იატაკის საზღვრებში.

2011.2 შენობები დაშლის პროცესი. დასაშლელ შენობაში მდებარე სახანძრო მილდგარი მუშა მდგომარეობაში უნდა შენ
სამაშველო დანაყოფს მისი გამოყენება შეეძლოს. ამგვარი სახანძრო მილდგარი შენობასთან ერთად ნაწილ-ნაწილ უნ
დაიშალოს დაშლის პროცესში არსებული სართულის ქვემოთ ერთზე მეტი სართულის სიმაღლეზე.

2011.3 დეტალური მოთხოვნები. სახანძრო მილდგარი მე-9 თავის შესაბამისად უნდა დააყენონ.

გამონაკლისი: დროებითი ან მუდმივი სახანძრო მილდგარები, წყალმომარაგებით ან წყალმომარაგების გარე
მილდგარები აკმაყოფილებს 905-ე ქვეთავში სიმძლავრესთან, წყლის გამომშვებთან და მასალებთან დაკავშირებულ მ

ქვეთავი 2012 – ავტოსაშხეფი სისტემა

2012.1 შემოწმება შენობის გამოსაყენებლად ვარგისად აღიარებამდე. შენობებში, რომლებშიც *წესების* თანახმად ა
დააყენონ, კანონგარეშედ ითვლება შენობის ან ნაგებობის რომელიმე ნაწილის გამოსაყენებლად ვარგისად აღიარ
შემოწმებამდე და გამოსაყენებლად ვარგისად აღიარებამდე.

2012.2 სარქველების მუშაობა. საშხეფის საკონტროლო სარქველების ამუშავების უფლება მხოლოდ უფლებამოს
სათანადოდ შერჩეული მხარეების შეტყობინების შემდეგ სრულდება. თუ საშხეფების დამცავი მექანიზმი ახლადდ
შეერთების გასაადვილებლად რეგულარულად ხდება ჩართვა-გამორთვა, საშხეფის საკონტროლო სარქველები ყოველი
უნდა შემოწმდეს, რათა დავრწმუნდეთ, რომ დამცავი მექანიზმი მუშაობს.

ქვეთავი 2013 – ხანძრისაგან დაცვის სისტემისათვის წყლის მიწოდება

2013.1 სადაც მოთხოვნილია. ადგილზე წვადი მასალის მიტანისთანავე ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს დროებითი ან
ხანძრისგან დაცვის სისტემებისთვის.

თავი 21 არსებული ნაგებობები

ქვეთავი 2101 – ზოგადი

2101.1 რეგულირების საგანი. ამ თავის დებულებები არსებული ნაგებობების გადაკეთებას, შეკეთებას, მიშენება-დაშ
შეცვლას არეგულირებს.

გამონაკლისი: არსებული ღია და გადახურული ტრიბუნები და გასაშლელი სკამები ICC 300-ს უნდა შეესაბამებოდეს.

2101.2 მოვლა. შენობებსა და ნაგებობებში, ასევე, მათ ნაწილებში უსაფრთხოება და სანიტარული პირობები უნდა შე
ნაგებობების მოვლაზე პასუხისმგებელი მესაკუთრე ან მისი წარმომადგენელია. ამ ქვეთავთან შესაბამისობის დასადგენ
გამცემი/ზედამხედველი ორგანო უფლებამოსილია, მოითხოვოს შენობის ან ნაგებობის ხელახალი შემოწმება. ამ თავის

საფუძველს, რომ არსებულ ნაგებობებში გაუქმდეს ხანძარსაწინააღმდეგო და უსაფრთხოების სისტემები და დანადგარებ

2101.3 სამშენებლო მასალები და სისტემები. სამშენებლო მასალები და სისტემები ამ ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა აკმაყო

2101.3.1 არსებული მასალები. შენობაში გამოყენებული მასალები, რომლებიც მშენებლობის ან მოწყობისას მო დასაშვებია, დარჩეს გამოყენებაში, თუ მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანო მათ სიცოცხ მიიჩნევს.

2101.3.2 ახალი და შემცვლელი მასალები. თუ *წესებით* სხვაგვარად არაა მოთხოვნილი ან ნებადართულ ნებადართული არსებული მასალები გამოიყენება ახალი მშენებლობისთვის. მსგავსი მასალების გამოყენება გადაკეთებისას, თუ სიცოცხლეს, ჯანმრთელობასა და საკუთრებას საფრთხეს არ უქმნის. საფრთხის შემცველი მას *წესებით* ნებადართული არაა ახალ მშენებლობაში მათი გამოყენება მსგავსი დაკავებულობის, დანიშნულებისა და მდ

2101.4 საშიში პირობები. მშენებლობის ნებართვის გამცემი/ზედამხედველი ორგანო უფლებამოსილია, მოითხოვოს საში

ქვეთავი 2102 განმარტებები

2102.1. განმარტებები.

ქვემოთ ჩამოთვლილი ტერმინები მე-2 თავშია განმარტებული:

საშიში;

არსებული ნაგებობა;

პირველადი ფუნქცია;

ტექნიკურად შეუძლებელი.

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 აპრილის დადგენილება №180 – ვებგვერდი, 03.04.2019წ.

ქვეთავი 2103 – მიშენება-დაშენებები

2103.1 ზოგადად. ნებისმიერი შენობის ან ნაგებობის მიშენება-დაშენებები *წესების* მოთხოვებს უნდა აკმაყოფილებდ დაკავშირებით. არსებული შენობა ან ნაგებობა ისე უნდა გადაკეთდეს, რომ მთლიანობაში (მიშენება-დაშენებასთან ერთ არსებული შენობა თავის მიშენება-დაშენებებთან ერთად უნდა აკმაყოფილებდეს ფართობთან და სიმაღლესთან დ რომლებიც მე-5 თავშია მოცემული.

ქვეთავი 2104 – გადაკეთებები

2104.1 ზოგადი. 2101.4 ქვეთავში ან ამ ქვეთავში განსაზღვრული შემთხვევების გარდა ნებისმიერი შენობის ან ნაგებობი მოთხოვნები უნდა შესრულდეს, რომლებიც ახალი მშენებლობისთვისაა განსაზღვრული. არსებული შენობის ან ნაგებო *წესების* მოთხოვნებთან მისი შესაბამისობის ხარისხი არ უნდა შემცირდეს შენობის ან ნაგებობის გადაკეთებამდე არსებულ

გამონაკლისი:

1. არ არის აუცილებელი, არსებული გზა-კიბე 1009-ე ქვეთავის მოთხოვნებს აკმაყოფილებდეს, თუ არსებულ დახრის შემცირების საშუალებას არ იძლევა.

2. სახელურები, რომლებიც სხვა შემთხვევაში 1009.2 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს, არ არის აუცილებელი, აკმაყ მოთხოვნებს სახელურების მთლიანად გაგრძელების შესახებ, თუ ასეთი გაგრძელებები საფრთხის კონფიგურაციიდან გამომდინარე.

3. სც-2 დაკავებულობების მქონე არსებული მრავალბინიანი სახლების სხვენი დასაშვებია, გადაკეთდეს დას სივრცედ – მანსარდად, ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობის გათვალისწინებით:

3.1. არსებული შენობა არ არის მაღლივი და შენობის სხვენის მანსარდად გადაკეთების შემთხვევაში, შენობა არ უნდა იყოს 8 სართულზე მეტი.

3.2. დაუშვებელია, წესებთან შეუსაბამო შენობაში არსებული გზა-კიბის შეუსაბამობის კიდევ უფრო მეტად გაზრდ

3.3. თუ შენობაში არსებული გზა-კიბე გრძელდება სხვენის დონემდე, შესაძლებელია სხვენის ისეთ მანსარდად გ
საცხოვრებელი ერთეული (ბინა).

3.4. თუ შენობაში არსებული გზა-კიბე არ გრძელდება სხვენის დონემდე, შესაძლებელია სხვენის ისეთ მანსარ
იქნება სხვენის ქვემოთ მდებარე საცხოვრებელი ერთეულის (ბინის) ნაწილი, სადაც დონეები ერთმანეთთ
საცხოვრებელ ერთეულში (ბინაში) ამ წესის შესაბამისად მოწყობილი კიბით.

3.5. სხვენის მანსარდად გადაკეთებისას დასაშვებია, შენობის თითოეული სადარბაზოს მანსარდის სართულზე დ
იყოს მაქსიმუმ 15 და გასასვლელთან მისადგომი სავალი მანძილი გაიზარდოს მაქსიმუმ 20 მეტრით.

3.6. დაუშვებელია ქუჩაზე გამავალი არსებული გარე კედლ(ებ)ის, მთავარი ფასად(ებ)ის სიმაღლის გაზრდა.

3.7. დასაშვებია სხვა გარე კედლების ქუჩაზე გამავალი არსებული გარე კედლის მთავარი ფასადის სიმაღლემდე გ

3.8. მანსარდის სართული უნდა იყოს წესის 1208.2 პუნქტის შესაბამისი სიმაღლის.

3.9. დასაშვებია სახურავის არსებული კეხის სიმაღლეში არა უმეტეს 1 მეტრით გაზრდა, მაგრამ მანსარდის
სიმაღლე არ უნდა აღემატებოდეს 4.0 მეტრს.

3.10. სახურავის ქანობი კეხის თავიდან გარე კედლამდე უნდა იყოს სწორხაზოვანი.

3.11. დასაშვებია მანსარდის ბუნებრივი განიავებისა და განათებისათვის ღიობების მოწყობა წესის შესაბამისად.

3.12. მანსარდის კედლებისა და ჭერის დამალულ სივრცეში გამოყენებულ უნდა იქნეს უწვავი და არატოქსიკურ
მასალა. მანსარდის დახრილჭერიანი მღობავი კონსტრუქციების ცეცხლმედეგობა გათვალისწინებული უნდა ი
მანსარდის კედლებისა და ჭერის კონსტრუქციებში გამოყენებული უნდა იყოს ცეცხლმედეგობისათვის დამუშავებ

საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ივლისის დადგენილება №310 – ვებგვერდი, 05.07.2019წ.

ქვეთავი 2105 – შეკეთებები

2105.1 ზოგადი. შენობები და ნაგებობები და მათი ნაწილები ამ ქვეთავისა და 2101.2 ქვეთავის მოთხოვნებს უნდა შეეს
კომპონენტებზე წარმოებული სამუშაოები, რაც საჭიროა დაზიანებული კომპონენტების შესაკეთებლად, შეკეთების ნაწ
ამ თავში გადაკეთებებისთვის განსაზღვრულ მოთხოვნებს არ უნდა დაექვემდებაროს.

2105.1.1 საშიში პირობები. მიუხედავად სტრუქტურული ან არასტრუქტურული დაზიანების მასშტაბისა,
გამცემი/ზედამხედველი ორგანო უფლებამოსილია, საშიში პირობების აღმოფხვრა მოითხოვოს.

ქვეთავი 2106 – სახანძრო თავდასაღწევები

2106.1 ნებადართული ადგილები. სახანძრო თავდასაღწევების მოწყობა მხოლოდ 2106.1 – 2106.1.4 ქვეთავებში გ
დასაშვები.

2106.1.1 ახალი შენობები. ახალ შენობებში სახანძრო თავდასაღწევები აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების ნაწი

2106.1.2 არსებული სახანძრო თავდასაღწევები. არსებული სახანძრო თავდასაღწევები შეიძლება იყოს აუცილებელი
ნაწილი მხოლოდ და მხოლოდ არსებულ შენობებში.

2106.1.3 ახალი სახანძრო თავდასაღწევები. არსებულ შენობებში ახალი სახანძრო თავდასაღწევების მოწყობა
შემთხვევაში, თუ ამ მიზნით შეუძლებელია გარე კიბეების გამოყენება მიწის ნაკვეთის საზღვრების მიზეზით კიბის
მიწის დონეზე მდებარე ტროტუარების, ჩიხების/ვიწრო ქუჩების ან გზების გამო. ახალი სახანძრო თავდასაღწევები
კიბეებს ან ფანჯრიდან მისადგომებს.

2106.1.4 შეზღუდვები. სახანძრო თავდასაღწევები ამ ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს და არ უნდა შეადგენდეს
საშუალებების რაოდენობის 50%-ზე მეტს და არც აუცილებელი გასასვლელი საშუალებების გამტარუნარიანობის 50%

2106.2 მდებარეობა. უდაბლესი ბაქანი არ უნდა იყოს 2,15 მ-ზე ნაკლები ან 3,7 მ-ზე მეტ სიმაღლეზე მიწის ზედაპირიდა

წინ ან გამოშვერილია შენობის ხაზიდან და უნდა ჰქონდეს ქუჩაში გამავალი გზა-კიბე, რომლის ბოლო ნაწილი მიწ
დამკავებლები სწევენ მიწის დონემდე ხანძრის დროს. 9 მ-ზე ვიწრო ჩიხებში ან მთავარ გზებზე თავისუფალი მანძილ
არ უნდა იყოს 3,7 მ-ზე ნაკლები.

2106.3 აგება. სახანძრო თავდასაღწევის დაგეგმარება 4788 პა დროებითი დატვირთვისადმი მედეგობას უნდა უზრუნვე
სხვა დასაშვები არაწვადი მასალით უნდა აიგოს. სახანძრო თავდასაღწევის აგება, არანაკლებ, 5 სმ ნომინალური სისქი
კონსტრუქციის შენობებში. წვადი სახურავების ზემოთ არსებული ფეხით სავალი გზები და მოაჯირები მე-3 და
შენობებში, დასაშვებია, არანაკლებ, 5 სმ ნომინალური სისქის ხით აიგოს.

2106.4 ზომები. კიბეების სიგანე, სულ მცირე, 56 სმ უნდა იყოს; საფეხურების შემაღლებების/შუბლების სიმაღლე 20 სმ
საფეხურების საბიჯელების (თარაზული ნაწილების) სიღრმე 20 სმ-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს, ხოლო კიბის ძირში არს
მცირე, 100 სმ უნდა იყოს, სიგრძე კი, სულ მცირე – 90 სმ. ბაქნები კარიდან, არაუმეტეს, 20 სმ-ით ქვემოთ უნდა იყოს.

2106.5 ღიობის დამცავები. სახანძრო თავდასაღწევების გასწვრივ მდებარე კარები და ფანჯრები ¾-საათიანი (45-წ
ხარისხიანი ღიობის დამცავებით უნდა იყოს დაცული.

ქვეთავი 2107 – მინის შეცვლა

2107.1 შესაბამისობა. მინის ჩასმის ან შეცვლისას გამოიყენება მოთხოვნები, რომლებიც განსაზღვრულია ახალი მოწყობის

ქვეთავი 2108 – დაკავებულობის შეცვლა

2108.1 შესაბამისობა. თუ რომელიმე შენობის დაკავებულობის ან გამოყენების შეცვლისას შენობა იმავე დაკავებულობებ
ან დაკავებულობების სხვა ჯგუფში გადადის, ცვლილება არ უნდა განხორციელდეს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შ
დაკავებულობების ჯგუფთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს აკმაყოფილებს. არსებული შენობების დაკავებულობის
დასაშვებია და შენობების დაკავება სხვა ჯგუფების მიზნებისთვის ნებადართულია მაშინაც, როდესაც *წესებში*
განსაზღვრულ ყველა მოთხოვნას არ აკმაყოფილებს, თუ ახალი ან შემოთავაზებული გამოყენება სიცოცხლისა და
თვალსაზრისით არსებულზე უსაფრთხოა.

2108.2 გამოსაყენებლად ვარგისად აღიარება. გამოსაყენებლად ვარგისად აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, როდეს
ჯგუფის მიმართ არსებული მოთხოვნები დაკმაყოფილებულია.

2108.3 გზა-კიბეები. არსებული გზა-კიბეების შესაბამისობა 1009-ე ქვეთავთან აუცილებელი არ არის, თუ არსებულ
დახრილობის ან ქანობის შემცირების საშუალებას არ იძლევა.

ქვეთავი 2109 – ისტორიული შენობები

2109.1 ისტორიული შენობები. ნაგებობების მშენებლობის, შეკეთების, გადაკეთების, მიშენება-დაშენების, აღდგენისა
დაკავებულობის შეცვლისთვის *წესებში* განსაზღვრული დებულებები სავალდებულო არაა ისტორიული შენობებისთ
ადამიანების სიცოცხლეს საფრთხეს არ უქმნის.

ქვეთავი 2110 – გადაადგილებული ნაგებობები

2110.1 შესაბამისობა. გადაადგილებული ნაგებობები ამ *წესებში* ახალი ნაგებობებისთვის განსაზღვრულ დებულებებს უ

ქვეთავი 2111 – მისაწვდომობა არსებული შენობებისათვის

2111.1 რეგულირების საგანი. 2111.1 – 2111.9 ქვეთავების დებულებები არსებული შენობების, მათ შორის, ისტო
შენობების, მოვლას, დაკავებულობის შეცვლას, მიშენება-დაშენებასა და გადაკეთებას ეხება.

2111.2 მისაწვდომი საშუალებების მოვლა. საშუალება, რომელიც აშენებულია ან გადაკეთებულია მისაწვდომ
შენარჩუნდეს და იყოს მოვლილი დაკავებულობის განმავლობაში.

2111.3 გამოყენების ზღვარი. არსებული მისაწვდომი საშუალებების გადაკეთება არ გულისხმობს იმაზე მეტი მისაწვდ
ახალი მშენებლობისთვისაა საჭირო. გადაკეთება არ უნდა იწვევდეს მისაწვდომი საშუალების ან მისი ნაწილის მისა
შესუსტების ეფექტს.

2111.4 დაკავებულობის შეცვლა. თუ იცვლება არსებული შენობების ჯგუფი ან დაკავებულობა, ისინი უნდა შეესაბამებო

გამონაკლისი: ამ *წესების* 1107-ე ქვეთავში მოთხოვნილი, **ბ** ტიპის საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულების მოწყობ
შენობებსა და მისაწვდომ საშუალებებში, თუ დაკავებულობის შეცვლას იწვევს გადაკეთება, რომელიც შენობის მთ
ნაკლებს მოიცავს.

2111.4.1 დაკავებულობის ნაწილობრივი შეცვლა. თუ შენობის ნაწილში დაკავებულობა იცვლება ახალი დაკავებულ
გადაკეთება უნდა განხორციელდეს 2111.6, 2111.7 და 2111.8 ქვეთავების შესაბამისად.

2111.4.2 დაკავებულობის მთლიანად შეცვლა. თუ შენობის დაკავებულობა მთლიანად იცვლება, შენობა უნდა შეესაბამ
უნდა ჰქონდეს ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა მისაწვდომი საშუალება:

1. შენობაში შესასვლელებიდან, სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი უნდა იყოს;
2. შენობის მისაწვდომი შესასვლელიდან ძირითადი ფუნქციით გამოყენებული ფართობებისკენ უნდა მიდი
მისაწვდომი სვლაგეზი;
3. 1110-ე ქვეთავის შესაბამისი ნიშანთა სისტემა;
4. ავტოსადგომების არსებობისას, უნდა იყოს მისაწვდომი ავტოსადგომი;
5. საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მგზავრთა დატვირთვის ზონების არსებობისას, სულ მცირე, ერთი ზონა მისაწვდ
6. სულ მცირე, ერთი მისაწვდომი სვლაგეზი, რომელიც მისაწვდომ ავტოსადგომსა და საზოგადოებრივი ტრანსპორ
მისაწვდომ ზონასა და მისაწვდომ შესასვლელს აკავშირებს.

თუ ტექნიკურად შეუძლებელია, ჯგუფის ან დაკავებულობის შეცვლისას დაკმაყოფილდეს ახალი სამშენებლო
მოთხოვნა, ზემოთ ჩამოთვლილი პუნქტები მაქსიმალურად უნდა იქნეს გათვალისწინებული ტექნიკური შესაძლებლობ

გამონაკლისი: 1-6 პუნქტებში ჩამოთვლილი მისაწვდომი საშუალებები **ბ** ტიპის ერთეულებთან მისაწვდომ სვალეგზზე ს

2111.5 მიშენება-დაშენებები. მიშენება-დაშენებები ახალი მშენებლობისთვის განსაზღვრულ დებულებებს უნდა ა
დაშენება, რომელიც მთავარი ფუნქციით გამოყენებული ფართობის მისაწვდომობას ზღუდავს ან მთავარი ფუნქციი
მოიცავს, 2111.7 ქვეთავს უნდა შეესაბამებოდეს.

2111.6 გადაკეთებები. გადაკეთებული მისაწვდომი საშუალება მე-11 თავს უნდა შეესაბამებოდეს, თუ ტექნიკურ
ქვეთავთან შესაბამისობა ტექნიკურად შეუძლებელია, გადაკეთებისას მისაწვდომობა, ტექნიკური შესაძლებლობის ფ
უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი.

გამონაკლისი:

1. გადაკეთებული ელემენტი ან სივრცე შეიძლება არ იყოს მისაწვდომ სვლაგეზზე, თუ ამას არ მოითხოვს 2111.7 ქვე
2. მე-10 თავში მოთხოვნილი მისაწვდომი გასასვლელი საშუალებები არსებულ მისაწვდომ საშუალებებში აუცილებე
3. **სც**-2 ჯგუფის საზღვრებში მდებარე კერძო საკუთრებაში არსებული **ა** ტიპის საცხოვრებელი ერთეულების გა
ტიპის საცხოვრებელი ერთეულებისთვის განსაზღვრული დებულებების გამოიყენება;
4. ამ წესების 1107-ე ქვეთავში მოთხოვნილი, ბ ტიპის საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულების მოწყობა
შენობებსა და მისაწვდომ საშუალებებში, თუ დაკავებულობის შეცვლას იწვევს გადაკეთება, რომელიც შენობის მ
ნაკლებს მოიცავს.

2111.7 გადაკეთება, რომელიც ზემოქმედებს მთავარი ფუნქციით გამოყენებულ ფართობებზე. თუ გადაკეთება ზემოქმ
გამოყენებული ფართობის მისაწვდომობაზე ან მოიცავს მთავარი ფუნქციით გამოყენებულ ფართობს, მთავარი ფუნქციი
უნდა უდგებოდეს მისაწვდომი სვლაგეზი. მთავარი ფუნქციით გამოყენებულ ფართობთან მისაწვდომ სვლაგეზზე ტ
დასალევი შადრევნები უნდა მოეწყოს, რომლებიც მთავარი ფუნქციით გამოყენებულ ფართობს მოემსახურება.

გამონაკლისები:

1. მისაწვდომი სვლაგეზის მოსაწყობად საჭირო ხარჯები მთავარი ფუნქციით გამოყენებულ ფართობის გადაკეთებ
აღემატებოდეს;
2. ეს დებულება არ ეხება მხოლოდ ფანჯრების, კავეულის, სამართავი მოწყობილობების, ელექტროსადენებისა და ნ
3. ეს დებულება არ ეხება მხოლოდ მექანიკური სისტემების, ელექტროსისტემების გადაკეთებას, ხანძრისგან დაცვ
გადაკეთებას, ასევე, საშიში ნივთიერებების გაუვნებელყოფას;
4. ეს დებულება არ ეხება გადაკეთებას, რომლის მიზანი არსებული მისაწვდომი საშუალებების ხარისხის გაზრდაა;
5. ეს დებულება არ ეხება **ბ** ტიპის საცხოვრებელი და საძინებელი ერთეულების გადაკეთებულ ფართობებს.

2111.8 გადაკეთებები. 2111.8.1 – 2111.8.14 ქვეთავების დებულებები ეხება არსებულ შენობებსა და მისაწვდომ საშუა
გადაკეთებებს.

2111.8.1 შესასვლელები. მისაწვდომი შესასვლელები 1105-ე ქვეთავის შესაბამისად უნდა მოეწყოს.

გამონაკლისი: თუ გადაკეთებისას შესასვლელის გადაკეთებაც ხდება და მისაწვდომ საშუალებებს მისაწვდომი შესასვ

შესასვლელი შეიძლება არ იყოს მისაწვდომი, თუ ამას არ მოითხოვს 2111.7 ქვეთავი. საჭიროა 1110-ე ქვეთავის შესაბამისი

2111.8.2 ლიფტები. არსებული ლიფტების გადაკეთებული ელემენტები ASTM A12.1-ს და ICC A117.1-ს უნდა შეესაბა
იმ ლიფტებშიც უნდა გადაკეთდეს, რომელთაც იმავე ჰოლიდან იძახებენ, რომლიდანაც გადაკეთებულ ლიფტს.

2111.8.3 ბაქან-ლიფტები. მისაწვდომობის ეროვნული სტანდარტების შესაბამისი ეტლისათვის განკუთვნილი ბაქან-ლ
A18.1-ის მიხედვითაა დაყენებული, დასაშვებია იყოს მისაწვდომი სვლაგეზის კომპონენტი/ნაწილი.

2111.8.4 კიბეები და მოძრავი კიბები (ესკალატორები) არსებულ შენობებში. გადაკეთების, დაკავებულობის შეცვლი
ადრე არარსებული მოძრავი კიბის (ესკალატორის) ან კიბის დამატების შემთხვევაში, რაც არსებით სტრუქტურულ გ
და 1104.5 ქვეთავების შესაბამისი მისაწვდომი სვლაგეზი უნდა მოეწყოს, რომელიც მოძრავი კიბის (ესკალატორი
უზრუნველყოფილ დონეებს დააკავშირებს.

2111.8.5 პანდუსები. თუ შეზღუდული სივრცე 1010.2 ქვეთავში ნებადართულზე მკვეთრ დახრას მოითხოვს, არსებუ
არსებულ ნაგებობებთან მისადგომი პანდუსების დახრა 2111.8.5 ცხრილს უნდა შეესაბამებოდეს.

ცხრილი 2111.8.5

პანდუსები

დახრა	მაქსიმალური ამაღლება
1:10-ზე მკვეთრი, მაგრამ არაუმეტეს 1:8	75 მმ
1:12-ზე მკვეთრი, მაგრამ არაუმეტეს 1:10	150 მმ

2111.8.6 წარმოდგენებისთვის განკუთვნილი ფართობები. თუ ტექნიკურად შეუძლებელია წარმოდგენებისთვის განკ
გადაკეთება, რომ ისინი მისაწვდომ სვლაგეზზე იყოს, წარმოდგენებისთვის განკუთვნილი ერთი ტიპის ფართობი მაი

2111.8.7 მისაწვდომი საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულები. თუ გადაკეთების ან მიშენება-დაშენების სამუშაოე
2 ან **სც**-4 ჯგუფის საცხოვრებელ ან საძინებელ ერთეულებში წარმოებს, მისაწვდომი ერთეულებისათვის განკ
მოთხოვნები, მხოლოდ იმ სივრცეებს ეხება, რომლებზეც გადაკეთება ან მიშენება-დაშენება ხდება.

2111.8.8 ა ტიპის საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულები. თუ გადაკეთება ან მიშენება-დაშენება 20-ზე მეტ **სც**-
საძინებელ ერთეულს ეხება, **ა** ტიპის ერთეულებისათვის განკუთვნილი 1107-ე ქვეთავის მოთხოვნები, მხო
რომლებზეც გადაკეთება ან მიშენება-დაშენება ხდება.

2111.8.9 ბ ტიპის საცხოვრებელი ან საძინებელი ერთეულები. თუ მიშენება-დაშენება ოთხ ან ოთხზე მეტ **დწ**-1, **დ**
ჯგუფის საცხოვრებელ ან საძინებელ ერთეულს ეხება, **ბ** ტიპის ერთეულებისათვის განკუთვნილი 1107-ე ქვეთავის
სივრცეებს ეხება, რომლებზეც მიშენება-დაშენება ხდება. თუ **დწ**-1, **დწ**-2, **სც**-1, **სც**-2, **სც**-3 ან **სც**-4 ჯგუფის საცხოვრებ
გადაკეთება ეხება და სადაც გადასაკეთებელი ფართობი მთლიანი ფართობის 50%-ზე მეტია, 1107-ე ქვეთა
ერთეულებთან მიმართებაში ეხება მხოლოდ იმ სივრცეებს რომლებიც გადაკეთდება.

2111.8.10 ნაფიც მსაჯულთა დასაჯდომები და მოწმეთა ტრიბუნები. სადაც მისაწვდომობისათვის მოწყობილი პანდ
ზღუდავს ან იჭრება გასასვლელ საშუალებებში, გადაკეთებისას ეტლის მისაწვდომი სივრცეების მოწყობა ნაფი
დასაჯდომებთან ან მოწმეთა ტრიბუნებთან აუცილებელი არ არის და ისინი შეიძლება ამ სივრცეების მიღმა განთავსდ

2111.8.11 ტუალეტის ოთახები. თუ ტექნიკურად შეუძლებელია არსებული ტუალეტისა და სააბაზანო ოთახ მისაწვდომი გახდეს, დასაშვებია 1109.2.1 ქვეთავის შესაბამისი საოჯახო ან სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელ ოთახების განთავსება. საოჯახო ან სხვისი დახმარებით გამოსაყენებელი ტუალეტის ოთახები იმავე სართუ განთავსდეს, რომელზეც არსებული ტუალეტის ან სააბაზანო ოთახებია.

2111.8.12 ტანსაცმლის გასასინჯი, გამოსაცვლელი და შესანახი ოთახები. თუ ტექნიკურად შეუძლებელი გამოსაცვლელი და შესანახი მისაწვდომი ოთახების მოწყობა მსგავსი ტიპის ოთახებთან ერთად, ერთი მისაწვდომი დონეზე. სხვადასხვა სქესისთვის განკუთვნილი ოთახების არსებობისას თითოეული სქესისთვის მისაწვდომ თითოეული სქესისთვის განკუთვნილი ოთახები საჭირო არ არის, თუ მოწყობილია ორივე სქესისთვის განკუთვნილ

2111.8.13 საწვავის გამანაწილებლები. დასაშვებია, საწვავის გამანაწილებლების ელემენტების სამართავები, საავტომ არაუმეტეს, 1370 მმ სიმაღლეზე მდებარეობდეს, თუ საწვავის გამანაწილებლები არსებულ ბორდიურებზეა განთავსებ

2111.8.14 ზღურბლი. გზა-კარებთან ზღურბლების სიმაღლე არაუმეტეს 20 მმ უნდა იყოს. ზღურბლები ორივე მხარეს

2111.9 ისტორიული შენობები. ეს დებულებები ისტორიულ ნაგებობებს ეხება, რომლებშიც ტექნიკური შესაბ განზრახულია გადაკეთების სამუშაოები ან იცვლება დაკავებულობა. თუ მისაწვდომი სვლაგეზების, შესასვლელები მოწყობით ნაგებობისთვის მინიჭებული ისტორიული ღირებულება უფასურდება ან საფრთხე ექმნება და აღნიშნულ ადმინისტრაციული ორგანო, დასაშვებია 2111.9.1 – 2111.9.4 ქვეთავებში განსაზღვრული ალტერნატიული საშუალებების

გამონაკლისი: ისტორიულ შენობებში საჭირო არ არის 1107-ე ქვეთავში მოთხოვნილი ბ ტიპის საცხოვრებელი ან მოწყობა.

2111.9.1 ადგილზე შესასვლელები. ადგილზე/მიწის ნაკვეთზე შესასვლელიდან მისაწვდომ შესასვლელამდე, სულ სვლაგეზი უნდა მოეწყოს.

2111.9.2 მრავალდონიანი შენობები და მისაწვდომი საშუალებები. მისაწვდომი შესასვლელიდან საზოგადოებრივ შესასვლელის დონეზე მისაწვდომი სვლაგეზი უნდა მოეწყოს.

2111.9.3 შესასვლელები. სულ მცირე, ერთი მთავარი შესასვლელი მისაწვდომი უნდა იყოს.

გამონაკლისი:

1. თუ არ ხერხდება მთავარი შესასვლელის გადაკეთება მისაწვდომად, არასაზოგადოებრივი მისაწვდომი სივრცე უ იქნება ყოველთვის, როდესაც შენობა დაკავებულია;

<u>ან</u>

2. თუ არ ხერხდება მთავარი შესასვლელის გადაკეთება მისაწვდომად, ჩაკეტილი მისაწვდომი შესასვლელი უ შეტყობინების ან დისტანციური მონიტორინგის სისტემით.

მთავარ შესასვლელთან და მისაწვდომ შესასვლელთან 1110-ე ქვეთავის შესაბამისი ნიშნები უნდა განთავსდეს.

2111.9.4 ტუალეტისა და სააბაზანოს მისაწვდომი საშუალებები. ტუალეტის ოთახებიდან, სულ მცირე, ერთი საოჯ გამოსაყენებელი მისაწვდომი ტუალეტის ოთახი უნდა იყოს, რომელიც შეესაბამება 1109.2.1 ქვეთავს.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 20 ნოემბრის დადგენილება №498 - ვებგვერდი, 20.11.2017წ.